

Monografijom ALU željeli smo obilježiti devedeseti rođendan Akademije likovnih umjetnosti, devedesetu obljetnicu njezine djelatnosti u širokom vremenskom rasponu od 1907., godine osnutka i utemeljenja Akademije, do 1997., njezine obljetničke godine. Monografski pristup i obrada, dokumentiranje Akademijine djelatnosti zornim presjekom kroz nju, iziskivao je predan, iscrpan i temeljit rad. Prikupljanje monografske građe započeli smo 1996. god. Zbog njezina obilja i opsežnosti rad na monografiji dovršen je 2002. godine. Zato je ovaj monografski ukoričen vremeplov uokvirio podatke razdoblja od 1907. do 1997. god., iako smo već zaplovili ususret okrugloj obljetnici Akademije, stotoj njenoj obljetnici, stoljetnici!

Uredništvo

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI 1907 1997

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI U ZAGREBU

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Zagreb, 2002.

Nakladnik

Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

Za nakladnika

Zlatko Kauzlarić Atač

Glavna urednica

Dubravka Babić

Uredništvo

Dubravka Babić
Miroslav Gašparović
Miroslav Šutej
Ante Rašić

Tekstovi

Dubravka Babić
Olga Maruševski
Anđelka Dobrijević
Matko Peić
Branka Hlevnjak
Ive Šimat Banov
Zlatko Kauzlarić Atač

SADRŽAJ

PROSLOV Dubravka Babić, str. 9, VIŠA ŠKOLA ZA UMJETNOST I OBRT – MEDIJ VREMENA Olga Maruševski, str. 20, IZ POVIJESTI AKADEMIJE LIKOVNIH UMJETNOSTI Matko Peić, str. 54, Povijest Ljevaonice ALU Anđelka Dobrijević, str. 170, ALU U DOMOVINSKOM RATU Branka Hlevnjak, str. 180, ŽIVOTOPISI NASTAVNIKA 1907.-1997. str. 194, AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI DANAS Ive Šimat Banov, str. 444, Terenska nastava Branka Hlevnjak, str. 612, ONI SU STVARALI POVIJEST str. 632, Nastavnici i kolegiji na Akademiji likovnih umjetnosti 1907.-1997. str. 634, Upravitelji, rektori i dekani Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu str. 644, Nastavnici s Odsjeka za povijest umjetnosti sa Filozofskog fakulteta str. 646, Stručne službe Ive Šimat Banov, str. 647, STUDENTI 1907.-2000. - Abecedni popis studenata 1907.-2000. str. 652, Kronološki popis po godinama upisa od 1907. do 2000/01. str. 688, ZASLOV Zlatko Kauzlarić Atač, str. 748, Dodatak str. 750

VINCENT IZ KASTVA
JULIJE KLOVIĆ
BUVINA
L·LAURANA
RADOVAN
J·DALMATINAC·F·LAURANA

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI U ZAGREBU ove godine obilježava i slavi veliku obljetnicu s pozlatom jubileja – 90 godina svog osnutka i kontinuiranog djelovanja u kulturnom životu Hrvatske. U prijelomnom razdoblju prožimanja i sinteze hrvatske umjetnosti, zajedničkih istupa likovnih stvaralaca, književnika i arhitekata, utemeljena je 19. listopada 1907. godine *Privremena viša škola za umjetnost i umjetni obrt*.

> Izidor Kršnjavi, veliki mecena hrvatske umjetnosti, ban Teodor Pejačević, Robert Frangeš-Mihanović, Branko Šenoa, a poglavito Milan Rojc, predstojnik Odjela za bogoštovlje i nastavu – magistralne su ličnosti zaslužne za osnutak zavoda, začetnici ideje i njezini utemeljitelji. U nedostatku visokoškolskih zavoda, mladi hrvatski likovni talenti svoje školovanje uglavnom su nastavljali na stranim akademijama u Rimu, Beču, Münchenu, Veneciji i Parizu, pa je shvatljivo oduševljenje osnivanjem Privremene više škole za umjetnost i umjetni obrt, današnje ALU.

Osnovana s namjerom da zaustavi odlazak mladih hrvatskih talenata na studije u metropole diljem Europe i zadrži ih u domovini, ova visoka škola postala je ubrzo jedna od najserioznijih i najcjenjenijih likovnih ustanova u ovom dijelu Europe.

> Posve je prirodno da je u početnom razdoblju naša škola morala plaćati dug siromaštvu i zaostalosti za velikim europskim institucijama, ali je istodobno pokazala da ima snage i talenata uzdignuti se iz provincijalnih problema na razinu europske likovne misli i pedagogije.

Od samog osnutka Akademije najistaknutiji hrvatski likovni umjetnici prihvaćali su pedagošku zadaću na ovoj najvišoj likovnoj ustanovi, ulažući umjetničku osobnost, iskustvo, znanje, vrijeme i ugled u ovu instituciju i njezin razvitak.

DUBRAVKA BABIĆ,
dekan ALU 1995.-1999.

LANAC DEKANA ALU (detalj)
Rad kipara Damira Mataušića

Od velikih osnivača Akademije: Frangeša, Šenoe, Ivekovića, Crnčića, Kovačevića, Čikoša, pa do Babića, Meštrovića, Becića, Krizmana – uključujući pritom Kršinića, Hegedušića, Augustinčića, Radauša – sve do naših dana, niz vrsnih likovnih umjetnika djeluje na ALU stvarajući tako već devet desetljeća središte i žarište aktivnog likovnog života u Hrvatskoj.

Nastojeći svojim studentima pružiti što bolju i temeljitiju praktično-teorijsku likovnu nastavu, program na Akademiji se u više navrata mijenjao i nadopunjavao.

Program ALU mijenjao se sukladno i primjereno pristizanju novih nastavnika, od kojih su mnogi udarili temelj nove likovne pedagogije na Akademiji.

Nova saznanja na području umjetnosti, suvremeno i moderno shvaćanje umjetnosti i raznovrsnost likovnih pristupa utječu i na razvoj nastave na ALU. Tradicija i kontinuitet koji se njeguju u nastavnim programima usvajanjem nezaobilaznih, temeljnih načela likovnosti u stalnom su prožimanju s modernim, novim, suvremenim zbivanjima u likovnoj umjetnosti, s potrebom za potpunom slobodom stvaralaštva i slobodnim razvojem mlade umjetničke ličnosti.

Tijekom posljednjega desetljeća, a posebice u nekoliko zadnjih godina, na Akademiji je zaposlen veći broj mladih nastavnika i stručnih suradnika koji s novim poletom i žarom preuzimaju odgovornu dužnost likovnog obrazovanja budućih akademskih slikara, kipara, grafičara, restauratora i profesora likovne kulture.

"GONG" VIJEĆNICE ALU (avers)
Rad kipara Želimira Janeša

Danas ALU provodi svoj nastavni program na nekoliko lokacija: u staroj zgradi ALU u Ilici 85; na Jabukovcu, u zgradi sagrađenoj 1989. godine na temeljima Majstorske radionice Antuna Augustinčića; u Zamenhoffovoj ulici, negdašnjoj zgradi Majstorske radionice Krste Hegedušića. Vjerujemo da ćemo uskoro biti u mogućnosti prevladati i najnovije potrebe za novim prostorima neophodnim za ostvarivanje novih programa i studija, te drugih raznovrsnih aktivnosti Akademije.

U posljednje dvije godine dovršeni su najvažniji pravni i programski akti ALU. Prof. dr. Matko Peić primio je počasno zvanje *professor emeritus*, što je velika čast za Akademiju, a Rektorove nagrade, stipendije Sveučilišta, nagrade ALU i nagrade Zagrebačke banke dodjeljuju se već godinama našim najboljim studentima.

Oformljena su studijska usmjerenja za malu plastiku i medaljerstvo, te umjetničko intermedi-

jsko usmjerenje; uređene su i opremljene radionice i suvremena predavaonica za potrebe ovih kolegija. Uz postojeća četiri odsjeka – slikarski, kiparski, grafički i nastavnički – osnovan je i peti odsjek Akademije likovnih umjetnosti – Odsjek za restauriranje umjetnina, koji je nakon temeljitih priprema otpočeo s radom ove jubilarne akademske godine.

Uvedena je u program i od Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske odobrena terenska nastava, odlasci studenata na rad u prirodu. Učestala su studijska putovanja u umjetničke metropole svijeta – London, Pariz, Budimpeštu, Beč, Prag, te u Španjolsku i Egipat – koja otvaraju nove obzore i vidike našim studentima.

Radi što boljeg odvijanja nastave provedena je reorganizacija rada stručne i tehničke službe. Oformljene su službe za izlagaštvo, izdavaštvo, arhivistiku, međunarodnu i međusveučilišnu suradnju, te je oživljena bibliotečna djelatnost.

"GONG"
Iz Vijećnice ALU

Akademija likovnih umjetnosti predstavlja danas svoju djelatnost kroz izložbene programe nekoliko zagrebačkih galerija; objavljuju se publikacije i monografije s opširnim prilozima o djelovanju naše institucije, njezinih profesora i studenata, u kulturnom prostoru Hrvatske i svijeta. Međunarodna suradnja ALU ostvaruje se sa srodnim visokoškolskim institucijama u SAD, Nizozemskoj, Njemačkoj, Mađarskoj, Poljskoj i Australiji, doprinoseći time europeizaciji i internacionalizaciji ustanove sa svim njezinim specifičnostima i posebnostima.

U zgradi Akademije, Ilica 85, uređene su prostorije dekanata i stručnih službi, kabinet i niz drugih prostorija neophodnih za uspješan rad, te studentski restoran s Klubom profesora, jedan od najljepših na zagrebačkom Sveučilištu. U tijeku je uređenje Parka skulptura ispred zgrade.

Od osnutka današnje Akademije likovnih umjetnosti, a posebice od 1919. godine, cijela ekipa nastavnika podučava kandidate učiteljstva risanja metodici i pedagogiji, prijeko potrebnim u realizaciji programa likovnog odgoja u osnovnim i srednjim školama. Tom važnom zadatku stvaranja kadra osnovnoškolskih i srednjoškolskih nastavnika crtanja, sadašnjih profesora likovne kulture, ne ide u prilog sve veće zapostavljanje, te smanjenje broja sati nastave likovnog odgoja u osnovnim i srednjim školama posljednjih godina. Time, nažalost, zatvaramo puteve kreativnom mišljenju i razvijanju stvaralačkih mogućnosti mladih ljudi, u čemu drastično zaostajemo za razvijenim zemljama Europe i svijeta.

Političke prilike i strašna ratna zbivanja u Hrvatskoj tijekom Domovinskog rata od 1990. godine poticale su i profesore i studente Akademije likovnih umjetnosti da se, uz slobodu umjetničkog stvaranja, zauzmu i kao umjetnici i kao domoljubi u obrani svoje domovine i svoga naroda.

Neosporna je uloga profesora i studenata ALU u povijesnom trenutku stvaranja hrvatske države. Organiziranjem mnogobrojnih izložbi protiv agresije na Hrvatsku i humanitarnih akcija diljem cijeloga svijeta, pronosili su profesori i studenti istinu o zbivanjima u zemlji i podarili svojoj napaćenoj domovini na tisuće slika, crteža, grafika i skulptura.

Davno, prigodom proslave 50-godišnjice osnutka našeg zavoda, u *Spomenici ALU* prof. Ljubo Babić i prof. dr. Matko Peić napisali su "proročke riječi": *Mukotrpno i požrtvovno izgrađivali su se temelji likovne kulture naše zemlje i naših ljudi nezaustavivo s mišlju da se pođe naprijed i da se upravo tom lozinkom prida važan prilog općoj izgradnji našeg narodnog života. A buduće generacije kad usmjere sve svoje napore pod istom lozinkom, sigurni smo da će i umjeti i moći kroz budućih pedeset godina ojačati, unaprijediti našu Akademiju likovnih umjetnosti na pozitivnim tečevinama prošlih generacija.*

Ove su riječi svima nama i na poticaj i na savjest, jer su nama upućene!

Obveza je i trajni zadatak svih nastavnika da nastavljaju tradiciju svojih najboljih prethodnika i tako i sami postanu karikom u lancu kontinuiteta velike uloge Akademije likovnih umjetnosti u kulturnom životu Hrvatske. Svojim radom oni vraćaju dug osnivačima Akademije – Frangešu, Rojcu i Pejačeviću – te generacijama velikih imena i graditelja ALU kojih se s ponosom sjećamo.

Postati nastavnikom na Akademiji likovnih umjetnosti velika je čast. Zato poslanje nastavnika prelazi osobne interese, a radni napor u svekolikoj izgradnji ALU je i pitanje osobnog morala svakog pojedinca.

Svaki nastavnik, a ponajprije svaki dekan svojim imenom i prezimenom, svojim nesebičnim angažmanom svjedoči o svojoj ulozi u ovoj instituciji.

Kao što mi danas ocjenjujemo i mjerimo rad naših prethodnika, tako će jednoga dana i nas ocjenjivati naši nasljednici i budući studenti ALU.

Treba raditi danas, sada, punom snagom i punim plućima. Treba hrabro i odlučno mijenjati stvari

nabolje u korist naše Akademije.

A nakon zahtjevnog i teškog prijamnog ispita, susret sa svakom novom generacijom studenata za sve nas mora biti posebna svečanost i radost. Moderni mladi likovni umjetnik, svestrano obrazovan i emocionalno obogaćen tijekom studija na ALU, najveća je nagrada za uloženi trud.

Predgovor zbornika, "tek skromnog podsjetnika", objavljenog prigodom 80-godišnjice ALU, bilježi da je *jedna iscrpna monografija, koja će cjelokupnu povijest Akademije obraditi sustavno i potpuno – zadatak budućnosti*.

Od tada je prošlo 10 godina. I, doista, monografija *90 godina ALU* reprezentativno je izdanje u koje je uloženo mnogo vremena, truda i ljubavi koje pruža priliku da se osvrnemo na prijeđeni put. Ona je svojevrsna transverzala, pokazatelj magistralnog – i nezaobilaznog – značenja Akademije u povijesti hrvatske likovne umjetnosti, ali i u našoj suvremenoj likovnoj stvarnosti.

Ta moderno oblikovana publikacija o Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu teži spoznavanju i osvjetljavanju specifične manifestacije ljudskog duha koja se artikulirala na Akademiji tijekom proteklih devet desetljeća, kao simbola snage, neuništivosti i postojanosti kulture i kreativne energije hrvatskog naroda.

Uvjerena sam da će ALU i dalje imati presudno značenje za razvoj likovne umjetnosti i kulturnog života Hrvatske u cjelini. Time će, otvarajući putove, ujedno pridonositi afirmaciji zagrebačkog Sveučilišta i ugledu naše domovine u cijelom svijetu.

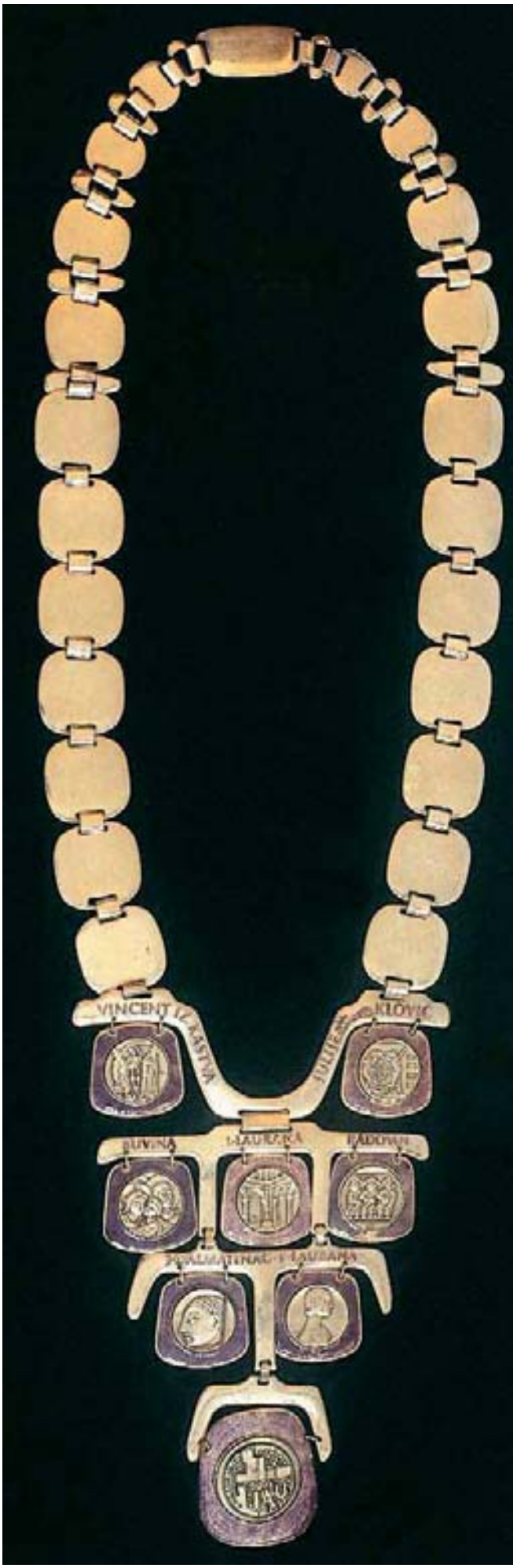

LANAC DEKANA ALU
Rad kipara Damira Mataušića

1907
PRIVREMENA VIŠA ŠKOLA ZA U
1918
KRALJEVSKA VIŠA ŠKOLA ZA U
KRALJEVSKA AKADEMIJA ZA U
KRALJEVSKA UMJETNIČK
1952
A K A D E M I J A L I K O V

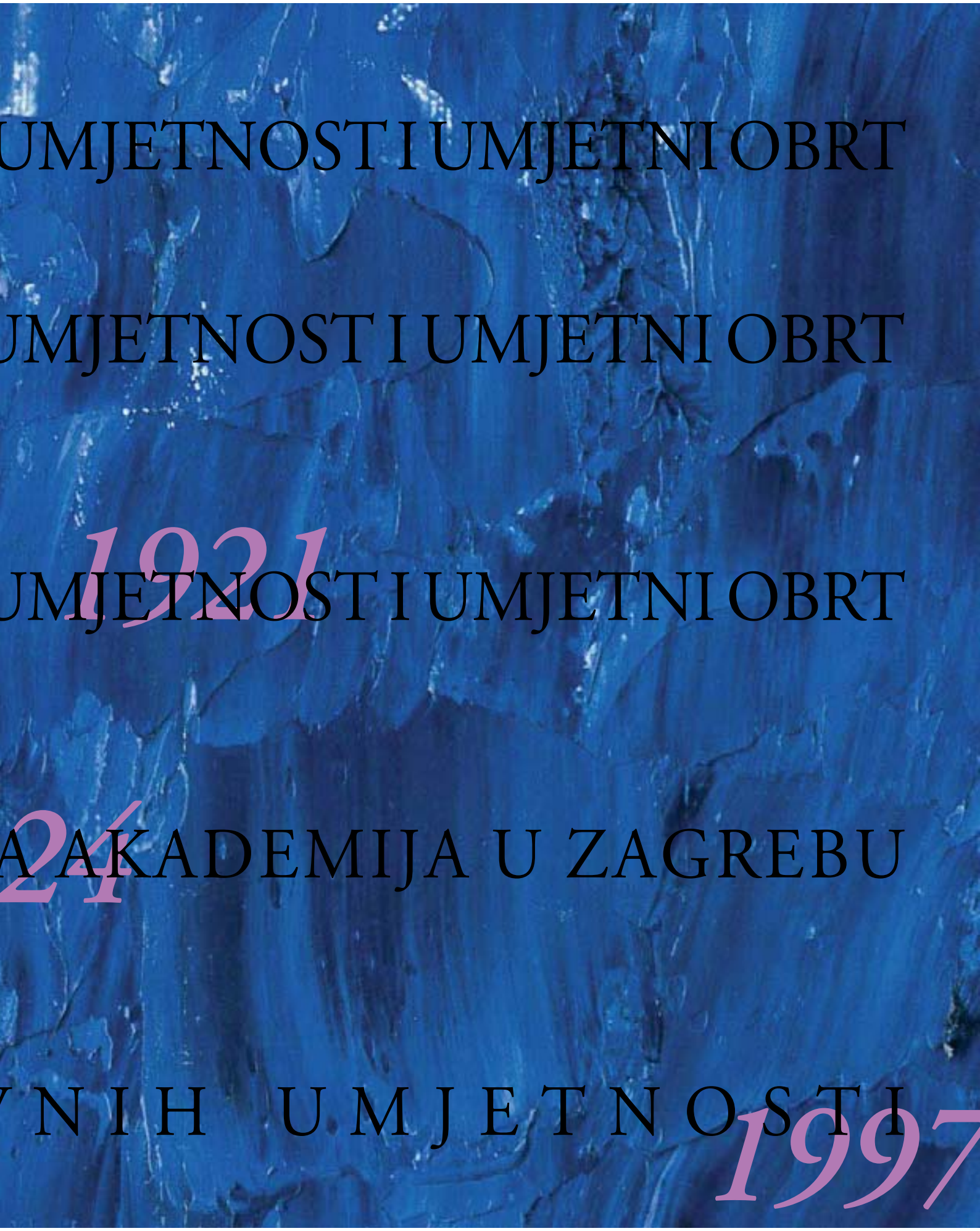
UMJETNOST I UMJETNI OBRT
UMJETNOST I UMJETNI OBRT
1921
UMJETNOST I UMJETNI OBRT
24
A AKADEMIJA U ZAGREBU
Y N I H U M J E T N O S T I
1997

VIŠA ŠKOLA ZA UM
MI

VIŠA ŠKOLA ZA UMJETNOST I OBRT – MEDIJ VREMENA

Olga Maruševski

VIŠA ŠKOLA ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT osnovana je 1907. godine, ali je zbog tadašnjih zakonskih propisa dobila samo privremeni status. Udijeljena joj privremenost locira je u naš uski prostor, a naziv u vrijeme zajedništva umjetnosti i umjetničkog obrta. Cilj joj je da na viši stupanj podigne naobrazbu kakvu je u domeni obrta zastupala Obrtna škola, a polazište slikarski atelijeri koje je na poticaj Društva umjetnosti[1] sagradila Zemaljska vlada 1895.-1896. godine, kada je Iso Kršnjavi upravljao Odjelom za bogoštovlje i nastavu (1891.-1896.). Bio je tada potpredsjednik Društva, koje se od 1886. do 1898. godine nazivalo Društvo za umjetnost i umjetni obrt u skladu s načelom egalizacije tzv. velikih i malih umjetnosti, kako ga je opčinjen renesansom interpretirao još 1879. godine: *Društvo umjetnosti, identifikujuć obrt i umjetnost, drži se načela koje je vrijedilo za najbolju dobu obrta i umjetnosti, po kome je umjetnost širi izraz obuhvaćajući i obrt.*

U tom je značenju stvaran i koncept programa Škole sastavljen pod okriljem Društva umjetnosti, tada već pod nazivom Hrvatskog društva umjetnosti.

Doba je to prekretnice stoljeća u zamiranju duha i stila historizma i najave secesije ili stila *moderne*, no ipak još zalaznice XIX. stoljeća, onog uspostavljanja ravnoteže između tradicije i suvremenosti što se različito iskazivala u pojedinim zemljama ovisno o socijalnim, političkim i tehničkim strukturama. Ne treba trošiti riječi o različitosti naših prilika spram Beča, gdje se proces očitovao u ambivalentnosti modernizacije i dekadencije[2], srednjoeuropskog središta moderne umjetnosti s kojim smo kulturno povezani, ali čuvajući međe naših tradicija. Krugovi se presijecaju u proturječnim odnosima spram ugarske strane Monarhije s kojom smo bili pak materijalno, ali i povijesno i politički vezani.

FONTANA FERDE ĆUSA U DVORIŠTU ZGRADE ALU, 1929.

Bilješke

1. Podaci o Društvu umjetnosti - O. Maruševski: *Dva poglavlja u povijesti Društva umjetnosti. U povodu 100-godišnjice Društva likovnih umjetnika*. Bulletin JAZU, 1979., 2(48), str. 13-45; *Društvo umjetnosti 1868-1879-1941.*, rkp. čeka na objavljivanje.

2. Dijagnoza – Wolfgang Mantl: *Modernisierung und Dekadenz. Die Wiener Jahrhundertwende*. Hrsg. Jürgen Nautz / Richard Wahrenkamp. Wien, 1993., str. 80-100.

MEDALJA POVODOM OSNIVANJA KRALJEVSKE AKADEMIJE ZA UMJETNOST I OBRT U ZAGREBU [avers], Nasta Rojc

Iz tog zbira činjenica moguće je nazrijeti duhovni i fizički opseg Škole.

Zadržimo se u desetljeću kad je sazrela namisao o njezinu osnivanju.

Zagreb se tada u arhitektonskoj, urbanističkoj i umjetničkoj slici mogao potvrditi kao metropola cijele zemlje uključujući i Dalmaciju, premda je samo bila u naslovu Kraljevine. Postao je središtem svih kulturnih zbivanja, i to u politički omraženom nagodbenom dobu, koje je dugo bilo pod optužbom svekolike javnosti, a naše historiografije još i danas. To je ono doba "kuenovštine" Gjure Szaba, zapravo prva faza modernizacije u dostizanju europskog standarda, kao što se to u velikom stilu događalo i u Beču i u Budimpešti, skromnije i u svim gradovima Monarhije. Druga je faza nastavljena i poslije odlaska Khuena Héderváryja, simbola satrapije, kako ga je nazvao mladi Krleža.

A pred svom tom kritikom rastao je grad dnevnoj politici usprkos i, kako je Crnčić[3] rekao, *naš lijepi Zagreb nije privlačan samo za strance nego i za nas same*.

Zadržimo se na vremenu oko 1910. godine i spomenimo neke važne događaje u širem području umjetnosti oko kojih su se gomilale nedoumice, kritike i polemike u sprezi s otvorenom ili zakrabuljenom politikom. Godine 1905. slavila se izložbom 25. obljetnica aktivnog rada Društva umjetnosti; 1907. godine nagrađen je Kovačićev *Atrium ecclesiae forum populi*, romantičarski projekt hrvatske Walhalle pred zagrebačkom katedralom; od 1907. do 1910. godine gradi se na Markovu trgu golema palača Hrvatskog sabora i vlade, pri čemu su umjetnici očekivali svoj dio posla; godine 1908. počinje potraga za mjestom gdje bi trebalo podignuti spomenik biskupu Strossmayeru; između 1908. i 1912. godine Kovačić gradi crkvu Sv. Blaža, spomenik u kojemu se nacionalni topos spojio s njegovim arhitektonskim umijećem; u političkom i kulturnom pluralizmu *moderne* s elitnim i populističkim strujama, javljaju se i regionalne diferencijacije između tzv. banovinskih i dalmatinskih umjetnika, oživljuje i stoljetna nacionalna romantika u polarizaciji ideoloških stajališta hrvatstva i jugoslavenstva. Vrhunac je izložba u Zagrebu 1910. godine provokativnoga naslova *Nejunačkom vremenu u prkos* (Matoš reče: beamterskom nejunačkom dobu u prkos) s predstavnicima estetike herojskoga: Meštrovićem, Račkim, Babićem i Krizmanom; 1912.-1913. godine u planu je podizanje muzejskih zgrada, nažalost neizvedenih; godine 1912.-1913. ostvareno je remek-djelo

3. M. Cl. Crnčić: *Kunst, Regierung und Publikum*. Agramer Zeitung, 1908., 53.

arhitekture *moderne*: Sveučilišna knjižnica R. Lubynskoga, koju slobodno možemo nazvati i Tomašićevom, jer je taj nagodbeni ban, političar i povjesničar, ponajviše zaslužan za njezinu izgradnju.

Za svo to vrijeme Društvo umjetnosti priređuje svoje izložbe, a godišnje su skupštine prilika da Kršnjavi, tada predsjednik Društva, javno govori o problemima naše likovne i arhitektonske scene. Sve što se snovalo i gradilo nezamislivo je bez dionice umjetničkog obrta, u objektima amblematskog značenja i slikarske i kiparske dekoracije, što je Škola s velikim nadama ugradila u svoj umjetnički i nastavni program. A nije bilo lako, jer se sa svojim molbama i zahtjevima uvijek nekako našla između smjene banova i vlada koji su trebali potvrditi njezin stalni položaj. Od 1907. do 1913. godine redaju se Aleksandar Rakodczay, Pavao Rauch, Nikola Tomašić, Slavko Cuvaj i Ivan Skerlecz, kraljevski komesar i ban do 1917. godine. Mijenjaju se i predstojnici Odjela za bogoštovlje i nastavu o kojima je ovisila materijalna podloga Škole, ne manje i o njihovim estetičkim i intelektualnim sklonostima i stranačkim pripadnostima. No jesu li bili dorasli Kršnjavome[4], samouvjerenom predstojniku u Khuenovoj eri, koji je znao vješto balansirati na oscilirajućim plohama kulture, umjetnosti, politike i zemaljske blagajne. Na te slabo zagrijane banske stolice osvrnuo se Kršnjavi[5] 1912. godine: *Kako se kod nas mijenjaju u kratkim razdobljima banovi i vlade, a najkapriciozniji referenti ostaju kao kakva organička bolest, to svaki novi ban padne žrtvom tih kojekakvih upliva. Čim se orijentira pa hoće da se emancipira od tih upliva poučen očevidnim pogreškama, već ga sudbina zahvati i u orkus* (pakao, op. O. M.) *odnese.*

MEDALJA POVODOM OSNIVANJA KRALJEVSKE AKADEMIJE ZA UMJETNOST I OBRT U ZAGREBU [revers], Nasta Rojc

U povodu osnivanja Škole i pitanja njezina opstanka, kulturna rubrika u novinama ima zahvalnu temu. Među inim, članci novinara Otta Krausa[6] otkrivaju i nešto više od pukih informacija. Tako spominje navodnu krizu u umjetničkom životu zbog koje se umjetnici tuže da nemaju posla, da se stvara umjetnički proletarijat (dijagnoza I. Kršnjavoga iz 1905. godine, koju će svi rado ponavljati). Zatim da se bečki umjetnici bune što Vlada slabo podupire umjetnost, a nije slučajno da su slične reakcije i u Zagrebu, no s tom razlikom što se naši novci gomilaju u Pešti. Vlada se ipak pobrinula za izgradnju Kazališta, Umjetničkog paviljona, atelijera, za Umjetničku školu, koja treba nastaviti rad Obrtne škole. Pita se što još hoćemo? *Živimo u vremenu kada svaki pojedinac mora*

4. O Kršnjavome, ako nije naveden drugi izvor, O. Maruševski: *Iso Kršnjavi kao graditelj. Izgradnja i obnova obrazovnih, kulturnih i umjetničkih objekata u Hrvatskoj.* Zagreb, 1986.

5. HDA dep. Kršnjavi, kut. 14, u povodu izgradnje Zagreba, rkp.

6. Otto Kraus: *Gründung eine Kunstakademie*. Agramer Tagblatt, 1907., 74; *Kunst für das Volk*. Agramer Tagblatt, 1907., 103.

vlastitim snagama osvojiti mjesto, bio on umjetnik ili prodavač sira. Umjetnicima predbacuje *formalni ezoterizam*, larpurlartizam i njegova je preporuka *umjetnost za narod*, no već odavna poznata tema u teorijskim kontroverzama XIX. stoljeća. A otok izolacije zapravo pripada bečkim umjetnicima, koji u tom gradu *nisu kod kuće*; naprotiv, naši nisu poput bečkih iskorijenjeni, samo traže prostor djelovanja. Kraus misli da nije dobro što sve očekujemo odozgo, klanjamo se pred birokracijom, sve je dužnost Vlade, a ništa općinstva koje plaća porez; treba se vratiti životnim potrebama te se umjetnici onda ne bi trebali peticijama dodvoravati Vladi.

Crnčić[7] u odgovoru spominje atelijere, koji nisu podignuti samo za umjetnike, već i za one koji će se baviti umjetničkim obrtom, jer za tu granu nema domaćih elemenata. Vlada je prva koja treba podupirati umjetnost i umjetnički obrt, kao sredstva kojima se može djelovati na ukus publike, koji je po njegovu mišljenju upravo sramotan.

Demokratizacija umjetnosti, estetiziranje svakodnevice pomoću umjetničkog obrta nije novost; njegovom odgojnom ulogom naša se publicistika, prenoseći europske ideje, počela baviti u povodu prve izložbe Društva umjetnosti 1879. godine i osnivanja Muzeja za umjetnost i obrt 1880. s konkretnim programom I. Kršnjavoga.

U tom kompleksu mogli bismo se danas zapitati i o privatnome mecenatstvu, o identitetu naručitelja u određenom društvenom sloju kao potencijalnom recipijentu djela iz kruga umjetnika *moderne*. U nas je to, uz rijetke iznimke, neistražena kategorija. Crkvene su vlasti decidirano u opoziciji, a u području svog resora jedini je mecena široke ruke bio Kršnjavi, no u tome i leži nezgodna navika da se sve, kako reče Kraus, očekuje odozgo.

Oba suprotstavljena mišljenja izazvala je peticija[8] upućena Vladi u povodu rezultata natječaja za izgradnju Sabornice. Potpisali su je članovi Društva umjetnosti, profesori Više škole i članovi Kluba hrvatskih arhitekata: Auer, Bužan, Crnčić, Čikoš (Csikos-Sessia), Frangeš, Kovačević, Pavačić, Valdec, Branko Šenoa i arhitekti Bastl, Kovačić, Podhorsky i Schön. Nezadovoljni su rezultatima natječaja, sumnjaju u kompetentnost porote, očekuju angažman, jer saborska palača nije samo svrhovita gradnja nego i prilika da u tome sudjeluje i umjetnost. Preporučuju se svojim udjelom u dekoraciji reprezentativnih dvorana Odjela za bogoštovlje i nastavu u Opatičkoj 10, *jedinoj kući koja se može strancima pokazati kao objekt domaće umjetnosti i umjetnog obrta*.

Palača u Opatičkoj 10 velika je škola umjetnosti dekoracije prostora. Na tom je poslu Kršnjavi okupio mlade perspektivne

HERMAN BOLLÉ, 1907.

7. Kao u bilj. 3.

8. *Eine Petition der hiesigen Künstler, Architekten, Maler und Bildhauer*. Agramer Tagblatt, 1908., 37.

IZIDOR KRŠNJAVI - PREDSTOJNIK ODJELA ZA BOGOŠTOVLJE I NASTAVU (portret Vlahe Bukovca, 1895.)

umjetnike: Tišova, Kovačevića, Ivekovića, Čikoša, Frangeša, Valdeca i već afirmiranog ili, kako on kaže, *gotovog umjetnika* Medovića te uz Bolléa đake i nastavnike Obrtne škole. Prema njegovu ikonografskom programu, u skladu s namjenom zgrade, na zidovima je u integraciji kiparstva, zidnog i štafelajnog slikarstva i umjetničkog obrta kao konstitutivnog elementa arhitekture i stila, uz teme iz nacionalne povijesti, sažeta kultura antičkog, humanističkog i kršćanskog svijeta kao temelja prosvjete i nastave u XIX. st. U palači je svoje sjedište imalo i Društvo umjetnosti.

Kršnjavi je mislio i na stvaranje "zagrebačke škole" po uzoru na bečku, a još više na münchensku Akademiju, gdje su se u profesorskim atelijerima profilirale individualnosti münchenske slikarske kulture.[9]

Zato je nužno vratiti kalendar u vrijeme osnivanja Društva umjetnosti i prvog spomena umjetničke škole. Premda je djelotvorno tek od 1879. godine, ipak su važna prva pravila na kojima je postupno gradilo svoj rad. Na osnivačkoj skupštini predložio ih je Kršnjavi, tada još slušač na bečkom Sveučilištu i potencijalni slikar. Sastavio ih je prema statutu austrijskog Kunstvereina (1859.) kojemu je svrha unaprijediti likovne umjetnosti, napose domaće, priređivati izložbe djela umjetničkog obrta iz starijeg doba i novih vremena te upotrebnih predmeta kao i nacrta i modela za takove proizvode. Svi paragrafi našeg Društva u sažetijem obliku gotovo dosljedno prate bečke, pa je tako svrha *podupiranje umjetnosti uobće, a domaće umjetnosti napose s obzirom na umjetnički obrt*. Treći paragraf odnosi se samo na naše prilike: *Društvo si pridržaje i drugim shodnim sredstvima podupirati i unapređivati svrhu društvenu; između ostalog nastojati će naročito oko utemeljenja elementarne umjetničke škole*. Još valja spomenuti njegove korisne prijedloge iz 1874. godine, zapravo njegov budući program što ga je nazvao *Kako da nam se domovina obogati*, objavljen u časopisu *Vienac*, br. 20 i 21. Među inim, predlaže da treba stvoriti građanski umjetnički obrt na temelju tradicije u našoj manufakturnoj proizvodnji i pučkim rukotvorinama, pa bi se *tada moglo govoriti o hrvatskom stilu*. Obnova umjetničkog obrta europska je tema u teoriji i u praksi s mnogostrukim zadaćama ovisnim o umjetničkim i izvanumjetničkim zahtjevima. Na tektoničkoj i dekorativnoj funkciji i estetici materijala temelji se organizacija obrtnih muzeja i škola, praktična mu je svrha od "oplemenjivanja ukusa" širokih građanskih slojeva do nacionalnog prestiža u privrednoj politici. To su općenite značajke umjetničkoobrtnog stila i simbola u historističkim okvirima, a prema njima orijentiraju se i nacionalne varijante dekorativizma jugendstilske generacije. Kompleksu pripada i pučki obrt

9. Kršnjavi o münchenskoj Akademiji: *Die Kunstunterricht an der Münchener Akademie. Ein Stück moderner Künstlergeschichte*. Zeitschrift für bildende Kunst, Leipzig, 1880., 15, str. 110-116.

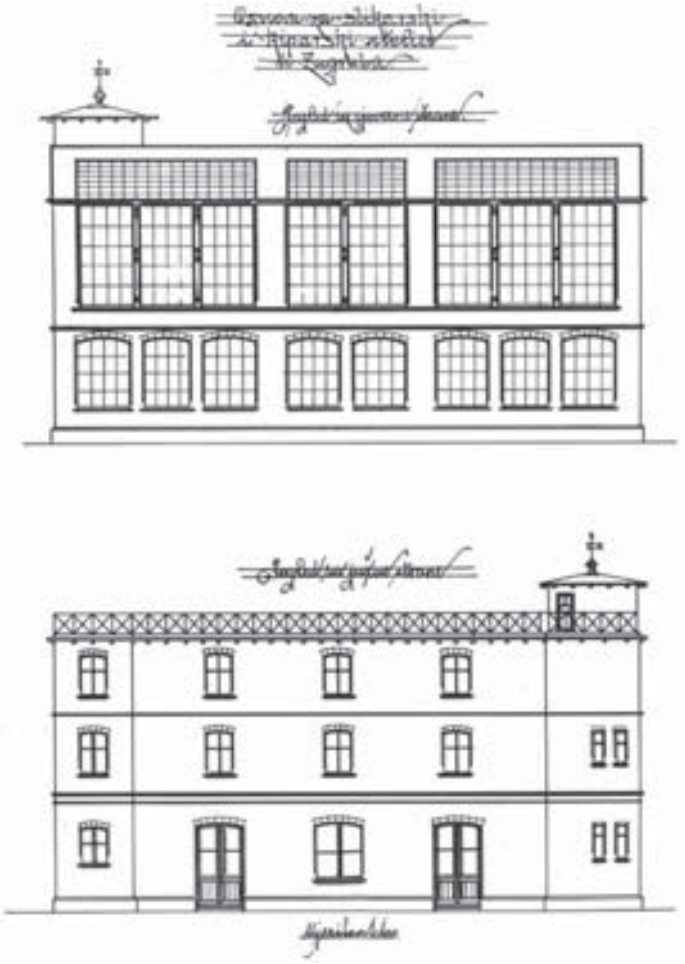

HERMAN BOLLÉ: OSNOVA ZA SLIKARSKI I KIPARSKI ATELIER U ZAGREBU, 1895.
pogled sa sjeverne i južne strane HDA u Zagrebu

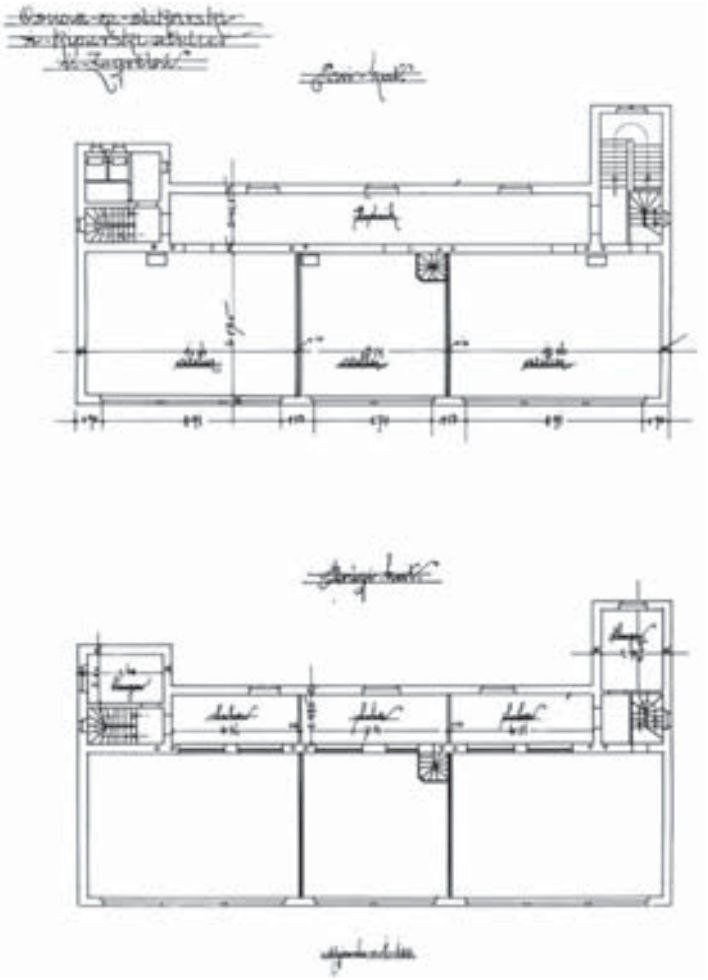

HERMAN BOLLÉ: OSNOVA ZA SLIKARSKI I KIPARSKI ATELIER U ZAGREBU, 1895.
tlocrt prvog i drugog kata HDA u Zagrebu

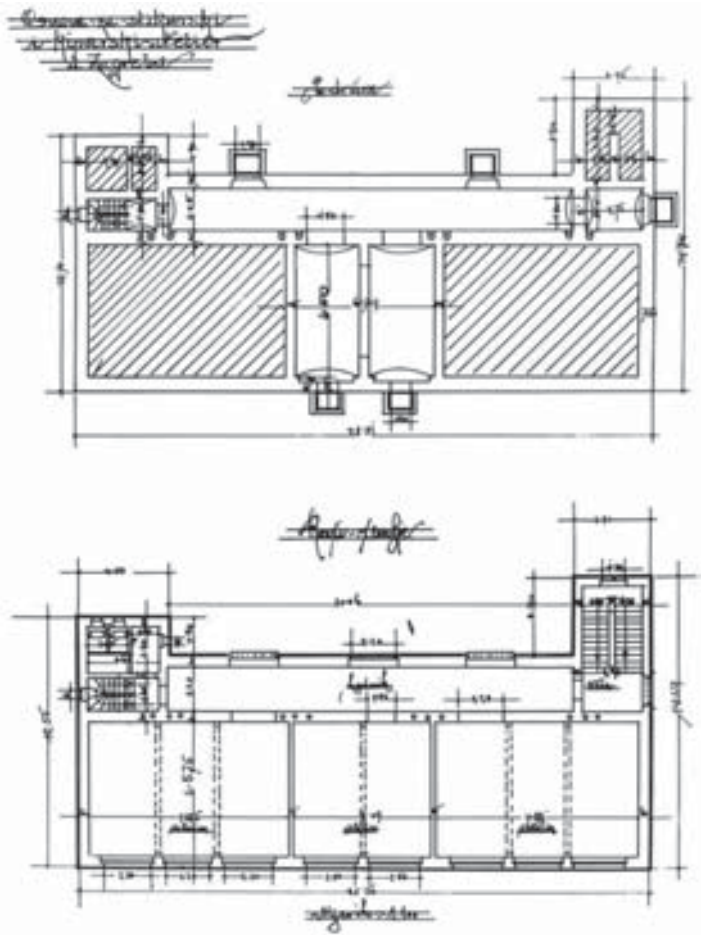

HERMAN BOLLÉ: OSNOVA ZA SLIKARSKI I KIPARSKI ATELIER U ZAGREBU, 1895.
tlocrt podruma i razizemlja HDA u Zagrebu

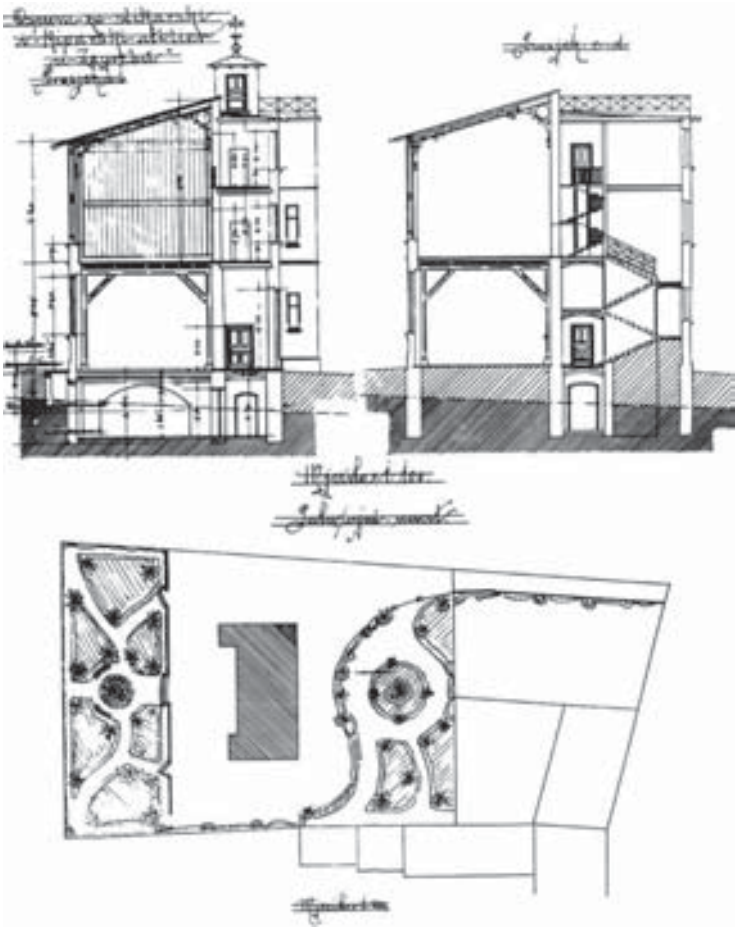

HERMAN BOLLÉ: OSNOVA ZA SLIKARSKI I KIPARSKI ATELIJER U ZAGREBU, 1895.
presjek i položajni nacrt HDA u Zagrebu

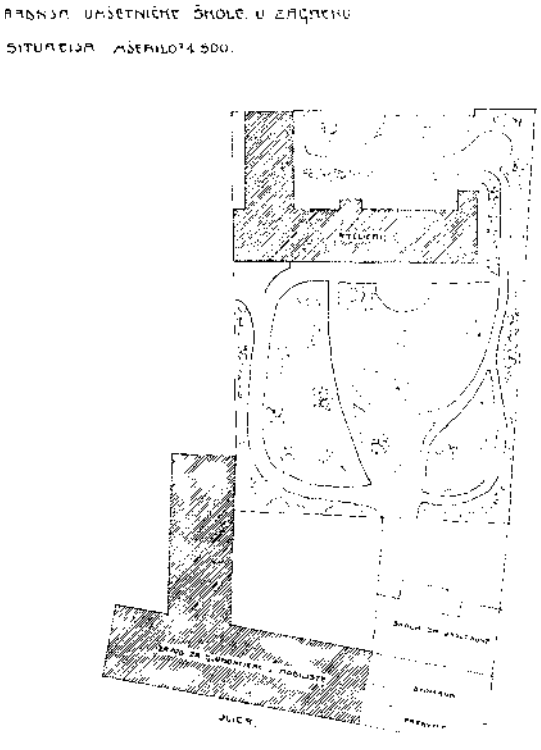

GRADNJA UMJETNIČKE ŠKOLE U ZAGREBU, SITUACIJA, OSNOVANO U KR. VLAD. ODJELU ZA BOGOŠTOVLJE I NASTAVU

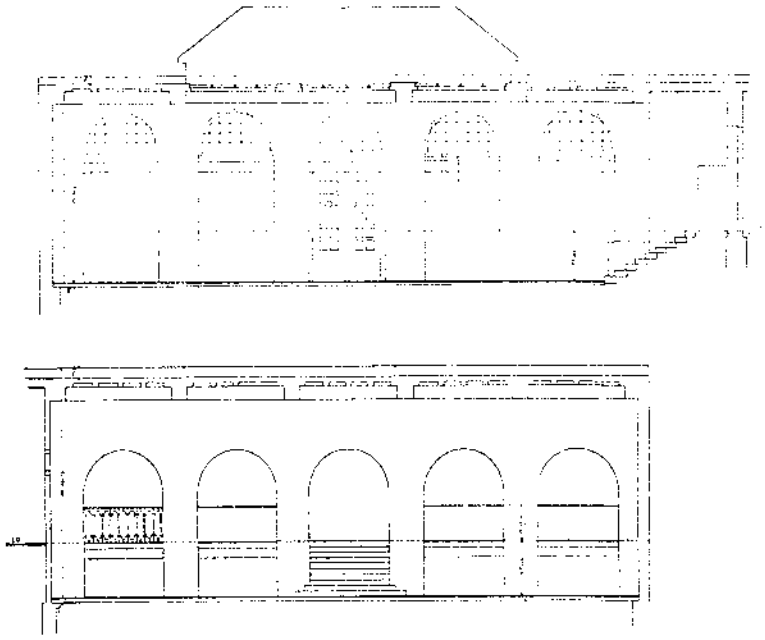

GRADNJA ŠKOLE ZA UMJETNOST U ZAGREBU, PRESJEK, 1907.-1908.

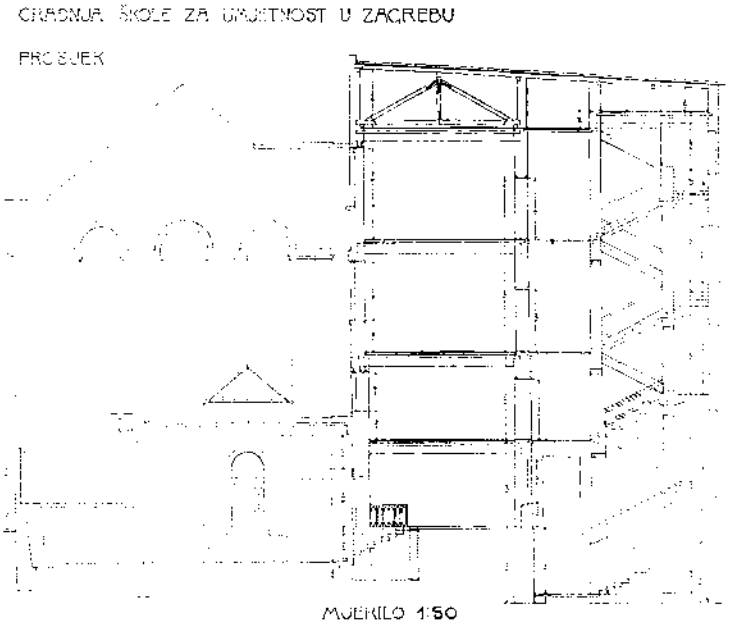

GRADNJA ŠKOLE ZA UMJETNOST U ZAGREBU, PRESJEK, POGLED NA ZABATNI ZID RODILIŠTA

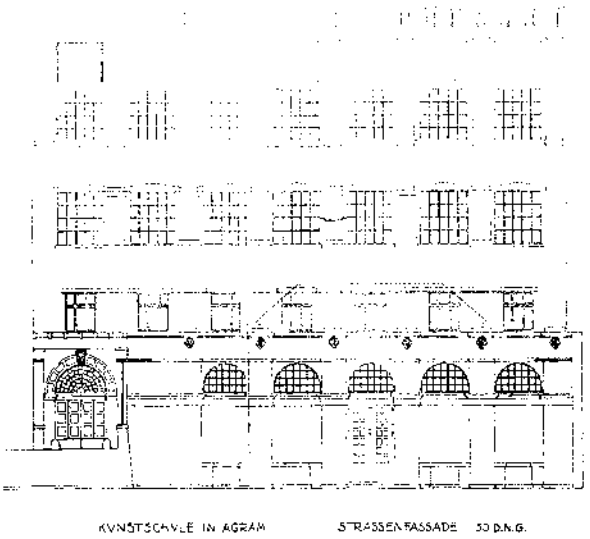

V. KOVAČIĆ, UMJETNIČKA ŠKOLA U ZAGREBU,
ULIČNO PROČELJE, 1907.-1908.

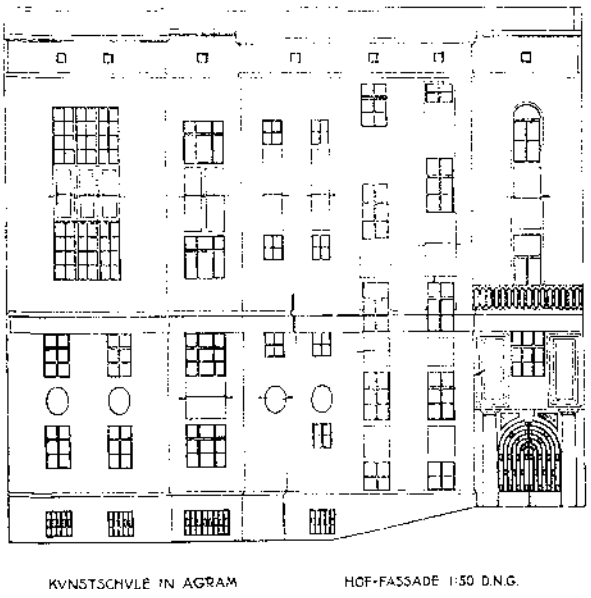

V. KOVAČIĆ, UMJETNIČKA ŠKOLA U ZAGREBU,
DVORIŠNO PROČELJE, 1907.-1908.

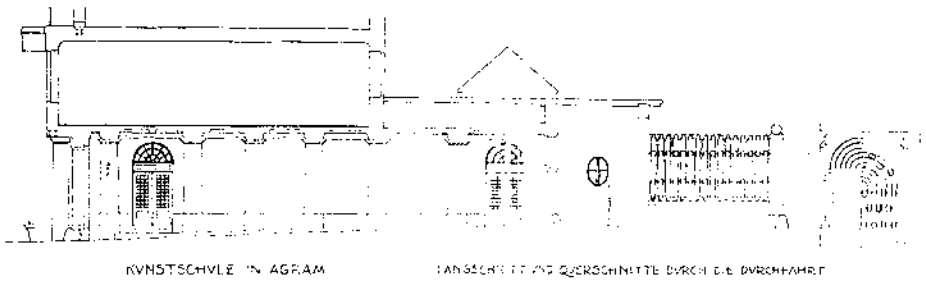

V. KOVAČIĆ, UMJETNIČKA ŠKOLA U ZAGREBU, UZDUŽ
NI I POPREČNI PRESJEK PROLAZA, 1907.-1908.

sa svojim simboličkim ornamentom, koji u konfrontaciji s internacionalnim toposom svjedoči o tradiciji u graditeljstvu i predmetima za kućnu uporabu. U doba *moderne* stvara se pravi kult "domovinske umjetnosti", iskazan u različitim medijima i s regionalnim obilježjima, no s vidljivom političkom tendencijom.

Društvo umjetnosti osnovalo je Muzej za umjetnost i obrt 1880., a Obrtnu školu 1882. godine. Oba zavoda nisu, poput bečkog Muzeja za umjetnost i industriju i Umjetno-obrtne škole, osnovana carskim dekretom i pod blagoslovom države, nego privatnim zalaganjem entuzijasta kakav je bio Kršnjavi, koji je u taj pothvat uložio poznavanje europskih prilika, a domaćih napose, i sve svoje organizacijske sposobnosti, a Bollé svoje stručno znanje. Pokusno ustrojeni i pod upravom Društva umjetnosti, nakon početnih uspjeha, godine 1889. prelaze u nadležnost Vlade.

Sredstva kojima će Muzej promicati svoju svrhu su zbirke domaćih i stranih obrtničkih umjetnina, retrospektivna zbirka s originalima i kopijama, koja će *potpunije prikazivati razvitak umjetnog obrta po tehnikama i dobama*. Poseban je odjel zbirka ornamenata, koja treba predočiti razvoj lijepih oblika u svim granama umjetnosti. Muzej skuplja i etnografsku građu. Njegove zbirke služit će kao uzorci Obrtnoj školi. Grad ubrzano raste, treba stvoriti majstorski podmladak, pa je tako osnova Obrtne škole građevni obrt sa stolarskim, tokarskim, bravarskim i kovačkim odjelima. Uvedeni su i dekorativno-keramički i lončarski odjeli s uređenom radionicom, koji su ukinuti 1892. godine, a umjesto njih kao preča potreba ustanovljena je iste godine Građevna škola za klesare, zidare i tesare. Kućni stil Obrtne škole je neorenesansa, ali i s pokušajem da se narodni motivi apliciraju na građanski namještaj pa i na druge uporabne predmete.

U kronologiji događaja valja još spomenuti da je Društvo umjetnosti 1887. godine osnovalo Tkalačku školu, koju je Vlada također kasnije preuzela i pripojila ju Ž enskoj stručnoj školi. S radom Obrtne i Građevne škole kruženje energije moglo je započeti, jer to je bilo prvo učilište nekima od predstavnika naše *moderne* i Škole za umjetnost i umjetni obrt. Odatle je vodio put na više obrtnoškolsko, tehničko i akademsko školovanje u inozemstvu, na studijska putovanja, i to ponajviše stipendirana zalaganjem I. Kršnjavoga.

U izvješću Društva umjetnosti 1895. godine navedeni su svi važni događaji u 1893. i 1894. godini, među inim, da je *nastanjenjem odličnoga umjetnika Vlaha Bukovca u Zagrebu udaren temelj umjetničkoj koloniji, koja će se oko njega brzo okupiti i pod njegovim vodstvom raditi*. Zatim se govori o izložbama

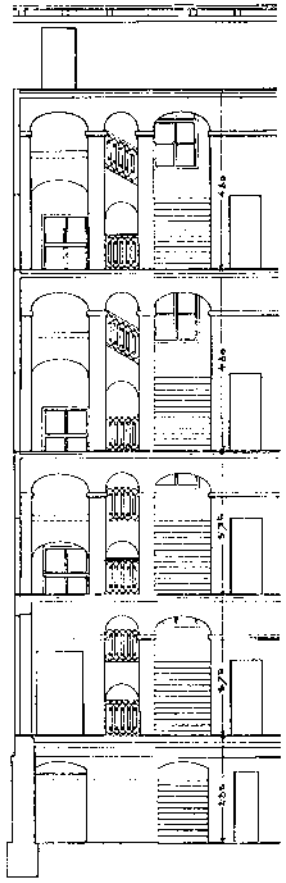

V. KOVAČIĆ, UMJETNIČKA ŠKOLA U ZAGREBU, STUBIŠTE, 1907.-1908.

MILAN ROJC

Bukovčevih portreta te Tišovljevim i Frangešovim djelima namijenjenim za *Zlatnu dvoranu* u Opatičkoj 10. A najvažnije su dvije banske odredbe *koje su od odlučne važnosti za razvoj našeg umjetničkog života. Prva je da se imadu sagraditi umjetnički atelieri u posebnoj samostalnoj zgradi. Tu će dobiti svoj atelier majstor Bukovac, pa uz njega oni naši mladi pregaoci, koji budu svojim radnjama zasvjedočili, da su ovakove pažnje i vrijedni, t. j. da su već umjetnici*. Druga je odredba da se u Zagreb prenese paviljon koji će Vlada podići za Milenijsku izložbu u Budimpešti i koji će služiti isključivo za stalne izložbe umjetnosti i umjetničkog obrta. *Ove dvije odredbe visoke vlade mora da napune iskrenom radošću svakoga rodoljuba, jer one znače posve novu epoku u razvitku naše umjetnosti, jer će se umjetnicima staviti na raspoloženje zgodni atelieri i čitava jedna zgrada za umjetničke izložbe...*

Mjesto za izgradnju atelijera našlo se na erarskom zemljištu, na Prilazu Đure Deželića, koje je pripadalo i doticalo se zgrade bivše bolnice Milosrdnih sestara u Ilici 83. Kršnjavi je ishodio da milosrdnice dobiju novu zgradu u Vinogradskoj ulici, a u toj je ostalo primaljsko učilište s novoosnovanim zavodima za odgoj slijepe i gluhonijeme djece.

Banskom naredbom br. 1616. od 31. I. 1895. predviđeno je šest atelijera pod jednim krovom.[10] Navedeni su i razlozi njihove gradnje: kapitalni objekti – obnova zagrebačke katedrale i crkve Sv. Katarine, križevačke unijatske katedrale i saborne crkve u Pakracu te Milenijska izložba u Budimpešti 1896. – dakle svi poslovi u kompetenciji Odjela za bogoštovlje i nastavu i Društva umjetnosti, pa se umjetnicima koji će sudjelovati na tim poslovima moraju osigurati prikladni radni prostori. Izvedba nacrta povjerena je Bolléu, gradnju je na površini od 302 četvorna metra izveo Kuno Waidmann, a dovršena je u kolovozu 1896. godine. Izgradnjom atelijera doista je nastala *nova epoka*, ali prvenstveno za Društvo

10. Ako nije naveden drugi izvor, građa HDA ZVBN, kut. 133-IV 1-18; 1/134-IV 18-29.

umjetnosti. Naredbom[11] od 12. XII. 1895. atelijeri s okolnim zemljištem besplatno su ustupljeni Društvu umjetnosti na neodređeno vrijeme, no već u srpnju oduzeta mu je uprava. Razloge ne znamo, izričito ih ne spominje ni Kršnjavi, ali je činjenica da su odnosi s umjetnicima već bili zaoštreni zbog njegovih strogih zahtjeva u dekoraciji dvorana u Opatičkoj 10 i priprema za Milenijsku izložbu. Kako se Kršnjavi veselio da će Bukovac okupiti umjetnički podmladak, koji će pod njegovim vodstvom raditi, tako se i zbilo. Secesionirali su se iz Društva umjetnosti i ne bez pogleda na "mladi Beč" osnovali 1897. godine svoje Društvo hrvatskih umjetnika s predsjednikom Bukovcem, istodobno s Udruženjem likovnih umjetnika Austrije. No već 1903. godine korporativno su se vratili pod skute Društva umjetnosti, ali bez Bukovca, i unatoč "despociji" I. Kršnjavoga znali su doći do riječi. Kršnjavi[12] 1905. godine piše da su atelijeri projektirani prema Bukovčevim željama. No on je htio biti ravnateljem uz stalnu plaću, a Kršnjavome se činilo da bi to značilo utemeljiti akademiju, na kojoj bi se naobrazilo mnoštvo mladih umjetnika, a kako ih opskrbiti? Kakve su naše prilike, mogu se samo najdarovitiji nadati da će moći opstati, a umjetnički bi proletarijat u nas još kukavnije prolazio nego drugdje. Bukovac pak tvrdi da je on zaslužan za izgradnju atelijera, pa se Kršnjavi[13] 1922. godine ponovno vraća toj temi:

MILAN ROJC U SVOM UREDU PREDSTOJNIKA ZA BOGOŠTOVLJE I NASTAVU u Opatičkoj ulici 1917. (naslikala Nasta Rojc, ulje na platnu).

(...) Gledom na umjetničke ateliere moram za volju historijske istine ispraviti navod, da su ti atelieri građeni na Bukovčevu inicijativu. Stvar se ima drugačije. Odavna sam želio sagraditi umjetničke ateliere i uhljebiti mlade umjetnike bar na tako dugo dok budu mogli samostalno od svoje zaslužbine živjeti. Imao sam raspoloživih 30.000 forinti pa sam šećući s banom

11. Koncept ugovora sklopljen između zemaljskog erara i grofa Teodora Pejačevića kao predsjednika DU 18/IV. 1895., među ostalim da se DU "*služi atelierima samo za svrhu kojoj su namijenjeni, tj. na porabu umjetnicima kojim to društvo dozvoli*". HDA, dep. Kršnjavi kut. 14.

12. I. Kršnjavi: *Pogled na razvoj hrvatske umjetnosti u moje doba*. Kolo MH, 1905., str. 276.

13. I. Kršnjavi: *Vlaho Bukovac*, Umjetnost, 1922., 5, str. 3-6.

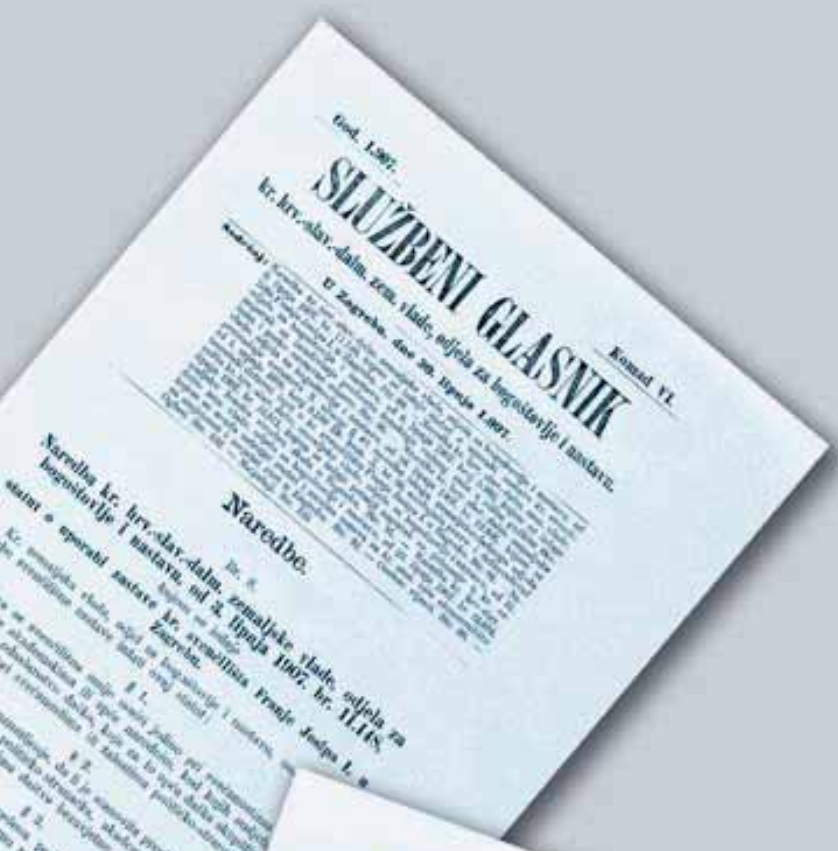

 God. 1907.

SLUŽBENI GLASNIK

Komad VI.

kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu.

U Zagrebu, dne 20. lipnja 1907.

Naredbe.

Broj 6.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu, od 3. lipnja 1907. br. 11.118, ustrojstvu i upravi zadnje kr. strojobrtne škole u Zagrebu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, naređuje u sporazumu sa kr. zemaljskom vladom, odjelom za unutarnje poslove, pod ovim datumom, broj 11.118, ustrojstvu i upravi zadnje kr. strojobrtne škole u Zagrebu, ovako:

§ 1.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, ustrojit će i upravljati zadnjom kr. strojobrtnom školom u Zagrebu, koja će se zvati: kr. strojobrtna škola u Zagrebu.

§ 2.

Kr. strojobrtna škola ima svrhu, da pruža onim učenicima, koji su svršili pučku školu, ili koji imaju odgovarajuću naobrazbu, potrebno teoretično i praktično obrazovanje, da se mogu posvetiti kao majstori ili poduzetnici strojobrtničkoj struci.

§ 3.

Kr. strojobrtna škola ima ove razrede:

a) pripremni razred,
b) prvi razred,
c) drugi razred,
d) treći razred,
e) četvrti razred,
f) peti razred,
g) šesti razred,
h) sedmi razred.

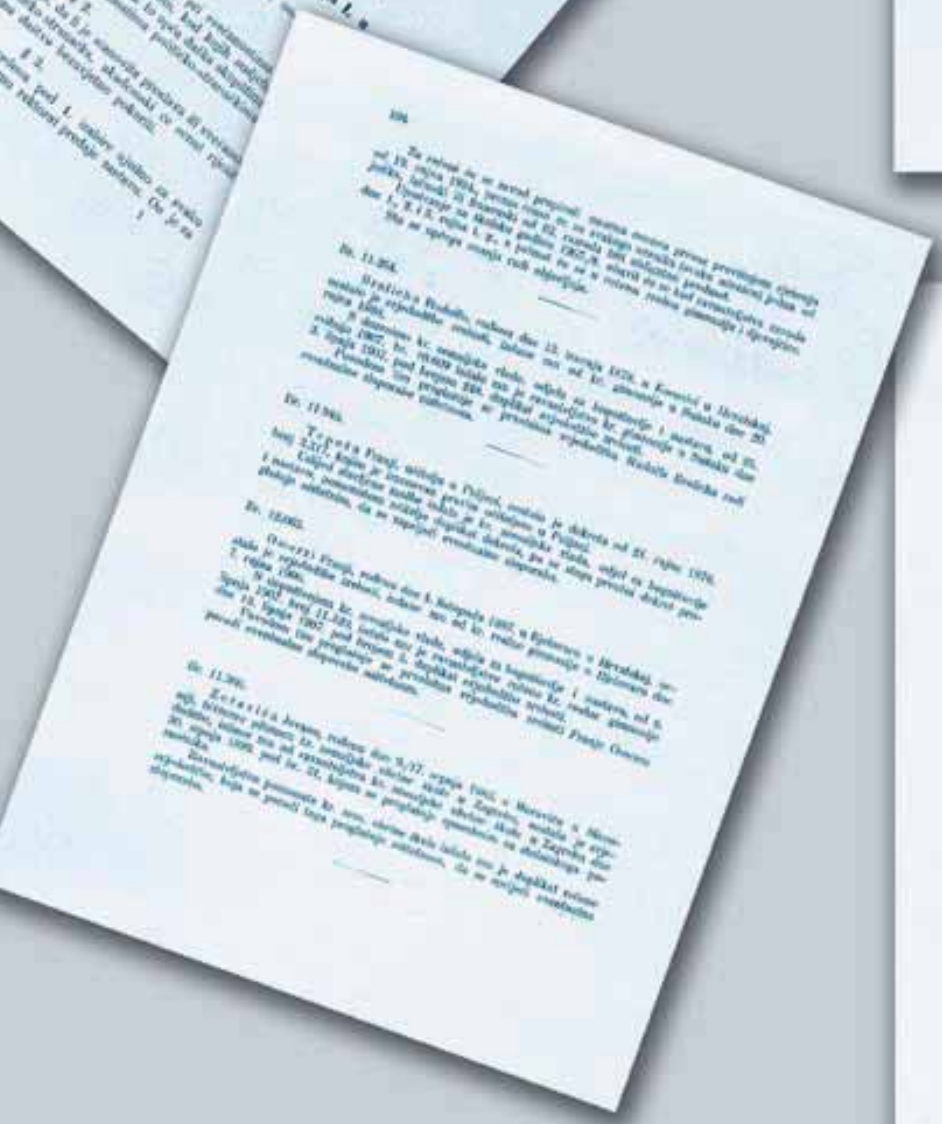

104

Za rabotu su se mogli prijaviti majstori mesarije prvoga prevrstajnoga razreda od 19. ožujka 1904. pravno valjani, te su ovlašteni izvršiti mesarski posao od 1. travnja t. g. u prostoru grada Zagreba, a izvan toga prostora u mjestima, gdje nema mesarskoga obrta.

Ako se ugovor ovomu ne udovolji, ...

Br. 11.954.

Stjepan Rudolfu, rodom dne 13. svibnja 1878. u Kostajnici, a Hrvatskoj, nastanjenom u Zagrebu, Jukićeva ulica broj 20, ...

Br. 11.960.

Terezija Franji, udovici u Pitomači, umrloj je dekretom od 21. rujna 1876. ...

Br. 12.005.

(Oporuka) Franji, rodom dne 5. listopada 1867. u Bjelovaru, a Hrvatskoj, ...

Br. 11.966.

Zelenića Josipu, rodom dne 9./17. srpnja 1902. u Marvinju, a Slavoniji, ...

96

IX. Knjižnica.

§ 24. Učenicima stoji na raspolaganje knjižnica, koja se nalazi u ...

X. Izložba.

§ 25. Sve radnje učenika izlažu se na koncu svake školske godine, ...

XI. Učiteljski zbor.

§ 26. Učiteljski zbor sastoji od ravnatelja, profesorah i tjelesna pretstoji ...

§ 27. Ovim obrazovalištem upravlja jedan po kr. zem. vladi, odjelu za bogoštovlje i nastavu, imenovani ravnatelj.

II.

Red predavanja na kr. zem. višem obrazovalištu za umjetnost i umjetni obrt.

Predmet	I	II	III	IV	V	VI	VII	Sedmica na tjedan
A. Slikarski odjel:								
Risanje i slikanje po naravi	10	10	10	10	10	10	10	10
Praktične vježbe u kompoziciji i crtanje tehničkome	3	3	3	7	10	10	10	10
Risanje ukla naravi	6	6	6	6	6	6	6	6
Anatomija i proporcija tijela	2	2	2	2	2	2	—	2
Perspektiva i sjenoslovje tijela i prelo na 2 ravna	1	1	1	—	—	—	—	—
Povijest i stilski znanstveni	—	—	—	2	2	2	2	2
Geometrija, perspektiva i nauka o sjenama	1	2	2	2	—	—	—	—
Francija ovg. nastup. i francija boje	2	2	2	2	—	—	—	—
Skupni broj sati na tjedan	30	30	30	30	30	30	30	

97

Predmet	I	II	III	IV	V	VI	VII	Sedmica na tjedan
B. Kiparski odjel:								
Modeliranje ornj. i kruž. tijela	18	18	18	18	18	18	18	18
Dekorativno modeliranje i tehnika	6	6	12	12	12	12	12	12
Risanje ukla naravi	6	6	6	6	9	9	9	9
Anatomija i proporcija tijela	2	2	—	—	—	—	—	—
Povijest i stilski znanstveni	—	—	3	3	3	3	3	3
Geometrija i perspektiva te nauka o sjenama	2	2	2	—	—	—	—	—
Francija orjentika i arhitektura	2	2	—	—	—	—	—	—
Skupni broj sati na tjedan	30	30	30	30	30	30	30	
C. Odjel za kreditalo učiteljja risanja:								
Risanje i slikanje po naravi	10	10	10	10	10	10	10	10
Vježbe u risanju tehničarne risanje	6	6	6	6	6	6	6	6
Risanje ukla naravi	6	6	6	6	9	9	9	9
Anatomija i proporcija ornj. tijela	2	2	—	—	—	—	—	—
Povijest i stilski znanstveni	2	2	2	2	2	2	2	2
Geometrija i perspektiva	2	2	2	2	—	—	—	—
Francija o bojama i francija boje	2	2	4	4	3	—	—	—
Skupni broj sati na tjedan	30	30	30	30	30	30	30	

Daljnje odredbe glede upravne procedure u nesudbenoj upravi izlaze ...

Naredba ta se ima odnositi, koje prostorije imaju ukaliti za ubudu, ...

Za ban:
M. Kuje v. r.

Khuenom, baš pred Obrtnom školom, zamolio ga neka mi dopusti sagraditi šest ateliera na zemljištu, koje sam pribavio vladi skupa s nekadašnjom bolnicom milosrdnih sestara. Odmah sam naručio kod Bolléa crtež i to za 4 velika i 2 manja ateliera, kod svakoga po jedna sobica, da umjetnicima bude krov nad glavom osiguran. Gradnja odmah započeta i brzo dogotovljena. U vrtu oko ateliera dao sam posaditi samo voćke[14] *da u proljeće bude motiva za slikanje, a u jesen što za jesti. Sklonuo sam bana da se ti atelieri davaju umjetnicima besplatno, uz to ogrjev i podvorbu besplatno. Prije no sam odstupio ishodio sam nekolicini kojima je pomoć najnužnija bila, namještenje na Obrtnoj školi uz mali broj sati, da mogu umjetnički raditi. Ponudio sam Bukovcu i Medoviću po jedan veliki atelier. Medović ga je primio i upotrebljavao dok se nije preselio u Kunu. Bukovac je otklonio. On je sebi toliko zaslužio, da je mogao sagraditi na Zrinskom trgu* (Tomislavovu! o. O. M.) *kuću i atelier (...).*

I kako sad podijeliti šest atelijera da se zadovolje potrebe svih umjetnika? Vlada ih je dodijelila Bukovcu, Čikošu, Medoviću, Tišovu, Ivekoviću i Frangešu i požuruje gradnju, jer je skrajnje vrijeme da se djela za Milenijsku izložbu počnu izrađivati. Od 1896. teku rošade. Bukovac ima atelijer u vlastitoj kući; Valdec moli da mu se za atelijer ustupi knjižnica koja se može smjestiti u neku drugu prostoriju, napustio je nauke, jer nije dobio stipendiju, a očekuje narudžbe kod kuće; godine 1897. Društvo umjetnosti preporučuje Ivana Bauera, slikara i učitelja na Ženskoj stručnoj školi, ali molbi nije udovoljeno; Frangeš ide u Pariz i 1900. odstupa atelijer Crnčiću; Tišov 1901. vraća atelijer, jer ga ima u vlastitoj vili, pa neka se da Crnčiću i Kovačeviću; Krizman, koji radi na hodniku, moli 1902. polovicu Valdecova atelijera, ali 1902./3. godine dobiva stipendiju za bečku Kunstgewerbeschule; godine 1903. Čikoš i Crnčić otvaraju privatni tečaj u bivšoj bolničkoj mrtvačnici, koja se nalazila u zapadnom dijelu dvorišta[15]; 1906. Društvo umjetnosti[16] namjerava zamoliti Vladu da sagradi još šest atelijera za Bužana, Kovačevića, Pavačića, Meštrovića, Račkog i Vidovića i dvije školske prostorije za sve brojnije umjetničke naraštaje; godine 1907. odbor Društva umjetnosti preporuča dodjelu atelijera Bužanu, Kovačeviću i Račkom; 1907. Vlada je raspisala jeftimbu za dogradnju atelijera. Nacrti[17] za dogradnju atelijera nose datum: veljača 1907. godine. Potpisao ih je poduzetnik Viktor Gross. Prikazuju u prizemlju 6 atelijera, na I. katu 3 atelijera. Građevna dozvola izdana je 22. V. 1907. godine.

Napokon su stvoreni kakvi-takvi prostorni uvjeti da zaživi ideja o Višoj školi. Inicijativa je potekla iz kruga Društva umjetnosti,

NASTA ROJC
Medalja povodom osnivanja Društva umjetnosti - avers
Medalja povodom osnivanja Društva umjetnosti - revers

14. O uređenju vrta HDA, kut. 1/134 - IV, pril. 12.

15. Prema položajnom nacrtu 1892. PAZ GPZ Ilica 83.

16. I. Kršnjavi: *Izložba Hrvatskog društva umjetnosti*. Hrvatska smotra 1906., I.

17. PAZ GPZ Ilica 83

STRANICE IZ SLUŽBENOG GLASNIKA (3. lipnja 1907.)

ponajviše Frangešovim zalaganjem. U sastavljanju memoranduma, koji će uputiti Milanu Rojcu[18], tada predstojniku Odjela za bogoštovlje i nastavu, pomogao mu je Ivan Bojničić, potpredsjednik Društva umjetnosti. Koncept Frangešova rukopisa s Bojničićevim intervencijama sačuvan je u ostavštini I. Kršnjavoga. Naglasak je na nužnosti daljnjeg školovanja darovitih obrtnoškolaca na jednoj višoj umjetničkoj školi *kakove već dugo osim Hrvata ima svaka narodnost u Monarhiji*. Svi polaznici ne moraju postati slikari i kipari; mogu se specijalizirati u raznim granama umjetničkog obrta, u dekorativnom slikarstvu, grafičkim strukama, u atelijerima za arhitekturu, u dekoraciji interijera i nacrta namještaja, *koji se za skupe novce u tuđini dobavlja*. Atelijeri su kao stvoreni da se u njima instalira škola, no trebalo bi dograditi kat za još dva atelijera za kiparski i slikarski odjel i produljiti ih duž cijele širine zemljišta. Tako bi se s vremenom mogla razviti akademija s potpunom teorijskom i praktičnom nastavom. Premda Frangeš predlaže da bi izradio potpuni program škole, pri čemu bi mu služilo poznavanje bečke, berlinske, münchenske, dresdenske i rimske akademije, ipak je prema tom konceptu najbliža asocijacija na bečku Kunstgewerbeschule, na kojoj je već postojao i arhitektonski odio koji je vodio Josef Hoffmann. Škola je osnovana naredbom Zemaljske vlade od 22. VI. 1907. br. 12594. pod nazivom *Kr. zem. više obrazovalište za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu*, i to tjedan dana prije nego što je cijela Vlada s banom Rakodczayem dala ostavku. Rojc je potpisao naredbu, ali je i on morao odstupiti. Već u listopadu promijenjen je naziv u *Privremena viša škola za umjetnost i obrt*, jer se prema propisu morala donijeti zakonska odredba. A to se dogodilo tek 19. VI. 1918. i od tada djeluje kao *Kr. viša škola za umjetnost i umjetni obrt*.

Obrtna škola u genima i komponenta Crnčić-Čikoševe slikarske i Frangeš-Valdecove kiparske škole, te umjetno-obrtni dekorativizam uz kompleks pučke umjetnosti osnova je na kojoj je Škola gradila svoj heterogeni program i metode rada. S teretom prošlosti i vizijom budućnosti, značajkama ne samo naše sredine, Škola se zbog mukotrpnog dostizanja ili neostvarivanja svih svojih ciljeva pokazuje kao izraziti predstavnik vremena *moderne* u našem prostoru.

Između 1908. i 1912. godine gomilaju se problemi oko prostora i sličnih sadržaja obuke u Obrtnoj školi, kojoj pak predstoji nužna reorganizacija.

Osnovana su tri odjela: slikarski, kiparski i odjel za kandidate učitelja risanja u srednjim školama.[19] Odjeli bi se prema potrebi proširivali, što se ponajviše odnosi na umjetničko-obrtnu i s njom povezanu arhitektonsku dionicu. U tom su pogledu

18. Cit. u: Zdenka Marković: *Frangeš Mihanović. Biografija kao kulturno-historijska slika jedne epohe hrvatske likovne umjetnosti*. Zagreb, 1954., str. 177-178. - Rkp. HDA, dep. Kršnjavi, kut 14.

19. O programu i radu: *Kr. zem. više obrazovalište za umjetnost i umjetni obrt*. Viesti Društva inžinira i arhitekata, 1907., 4.- *Umjetnička škola*. Kalendar Strossmayer, 1/1908., CLVII-CLVIII.
O slikarskom i kiparskom studiju *Spomenica Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Prigodom 50. godišnjice njenog osnutka (1907/8 - 1957/8)*. Zagreb, 1958.

ambicije nerealne, s obzirom na materijalni status škole ili školstva općenito, neodvojivih od političke stvarnosti, ali crpljene iz ekspanzije građevinske djelatnosti u Zagrebu, koja u stilu vremena uključuje i dekorativne obrtne grane, no sve temeljeno na privatnom kapitalu.

Već se 1907. godine razmišljalo o novoj zgradi na potezu Ilice do Rodilišta. Iz arhivske dokumentacije saznajemo da je pripremljeno i 10 nacrta, no oni uz spise nisu nađeni. Od 1908. godine predstojnik je resornog odjela Ferdo Mixich i u planu ostaje taj novi objekt, ali se sporazumno s ravnateljstvom škole u građevnom odsjeku izrađuje nacrt za dogradnju atelijera "u ključ" s istočne strane. Dozvola za gradnju izdana je 15. IV. 1908. godine, ali ideja o novoj zgradi ipak nije napuštena, jer se namjeravalo proširiti prostor za III. i IV. tečaj obuke i osnovati arhitektonski odjel. U tom je smislu Frangešova molba upućena Vladi; u njoj se navodi da je *od velike potrebe da se kraj Više škole za umjetnost u atelijerima nalazi i jedan arhitekt, jer je suradništvo arhitekta kraj slikarske i kiparske umjetnosti od velike važnosti, te će kontakt s jednim arhitektom vrlo plodonosan za sve tri umjetnosti biti. Nije prazna činjenica da je od prastarih vremena grb umjetnosti sastavljen od tri grba, koji tek kao takovi sačinjavaju cijelu umjetnost, a to je slikarstvo, kiparstvo i arhitektura. Nadalje moli uprava sporazumno s Viktorom Kovačićem, da se istome atelijer br. 2 pod uvjetom podjeljuje, da mora prema mogućnosti staviti svoje znanje na raspolaganje u Višoj školi za umjetnost i umjetni obrt, te da za to sudjelovanje nikakvu daljnju odštetu zahtijevati smije niti može*. Vlada je 31. X. 1908. odredila da se atelijer br. 2 dodijeli arhitektu Viktoru Kovačiću[20] *komu potonjemu prinadleži u dužnost da pri Višoj školi za umjetnost i umjetni obrt svim svojim znanjem i umijećem sudjeluje, a da za to sudjelovanje nema prava na nikakvu posebnu odštetu*.

Novi prijedlog o zgradi u Ilici upućen je vladi 15. II. 1909., jer je ravnateljstvo pozvano da podastre nacrte za dogradnju školskih prostorija za III. i IV. tečaj. Uz prijedloge o potrebnom učiteljskom osoblju opisana je novogradnja: *a) Kako se iz položajnog nacrta razabire, novogradnja je zamišljena s pročeljem prema Ilici. Pred samom dvokatnom zgradom imale bi se izgraditi izložbene prostorije (ujedno zavodska dvorana), magazin, loža za vratara, garderoba, vratarski stan. Te nuzgredne prostorije zapremale bi sa ulaznom vežom čitavo prizemlje novogradnje.*

Dvorana nužna je poradi toga, što bi se u njoj mogle priređivati bez velikih troškova manje permanentne izložbe radova, bilo umjetnika bilo školskih. Uz to bi se mogla u tim prostorijama održavati predavanja i umjetnički sastanci, jer je gradski umjetnički paviljon na Trgu Franje Josipa u tu svrhu prevelik, a uz to

20. Ne raspolažemo podacima zašto se Kovačiću uskraćuje plaća; je li zato što njegov status arhitekta službeno nije bio definiran, pa se i udružio 1910. s Ehrlichom koji je imao pravo potpisivati nacrte ili mu je atelijer trebao i za vlastite poslove. Nešto se može naslutiti iz polemika što ih je vodio u povodu rezultata natječaja za izgradnju Sabornice. Za profesora arhitektonskog odjela na ALU imenovan je 1921. godine.

leži izvan ruke te je svako uređenje malenih izložbi skopčano sa velikim troškovima.

U slučaju, da se dvorana za izložbe ne bi mogla izgraditi odmah, to bi se prostor pred dvokatnicom mogao upotrebiti kao vrt odijeljen od uličnog pločnika željeznom ogradom ili ukusno izvedenim zidom. b) Polukat sadržavao bi prostorije za zavodsku knjižnicu (1 soba), ravnateljsku i tajničku poslovnicu (1 soba) te arhitektonski odio škole (2 sobe, jedna za radionicu učenika, druga za radionicu učitelja arhitekture). c) U prvome katu nalazio bi se jedan veliki atelier i jedan mali atelier za školske prostorije te jedan atelier za učitelja dotičnoga tečaja. d) U drugome katu raspored prostorija isti je kao u prvom katu... Izgradnjom gore navedenih prostorija bilo bi udovoljeno svim potrebama zavodskih prostorija za sva četiri tečaja kao i za novo ustrojiti se imajući odio arhitektonski, koji je za svaku umjetničku školu neophodno potreban kako to dokazuju najmodernija uređenja njemačkih umjetničkih i umjetnoobrtnih škola... Trošak izgradnje novogradnje zajedno sa namještajem neće prekoračiti svotu od 140.000 Kr.

Nacrti[21] kojima raspolažemo nisu signirani ni datirani, ali odgovaraju opisu u prijedlogu ravnateljstva Škole.

Položajni nacrt izveden je u Odjelu za bogoštovlje i nastavu. Prikazuje zgradu Rodilišta, do nje predvrt, Dvoranu i Školu, parkovno uređen vrt i u dnu atelijere. Nacrti uličnog pročelja niže Dvorane i s njom spojene Škole, dvorišnog pročelja, uzdužnih i poprečnih presjeka te tlocrta predvrta osnovani su za *Kunstschule in Agram*, dok su tlocrti s tekstom na hrvatskom.

Pročelje škole u klasicističkoj varijanti secesije, s pomišlju na Schinkelovu berlinsku Bauakademie, moglo bi se pripisati suradnji Kovačića i Ehrlicha, premda se udružuju tek 1910. godine, ali ima dosta razloga i za samog Ehrlicha. Kako Frangeš preporučuje Kovačića, ostaje nam on kao autor, premda se ne spominje u arhivskoj građi o tom predmetu kao ni novogradnja u pratećim vijestima u tisku. Jedino će Krizman[22] 1910. godine napisati da je *samo jedan dan Mixicheve vladavine manjkao da bi zemaljska vlada potvrdila gradnju velike dvokatne zgrade za umjetničku školu*.

Čini se da je gradnju stavio ad acta onaj banski "najkapriciozniji referent" I. Kršnjavoga, a to je u ovom slučaju svemoćni šef Vladinog građevnog odsjeka Juraj Augustin, s kojim se i Kršnjavi često sukobljavao. Zasmetao je zabatni zid Rodilišta. Autor nacrta se za estetiku zida, doduše, pobrinuo i markirao ga lučno zaobljenim slijepim arkadama spojenim plitkim pilastrima, no unatoč tome, kako glasi preporuka građevnog odsjeka, gradnja se *ne*

21. Nacrti prvih atelijera u Hrvatskom državnom arhivu, kopije u Razredu za likovne umjetnosti HAZU pod Ehrlich/Kovačić, mikrofilm u Državnoj upravi za zaštitu kulturne i prirodne baštine, sign. 334-87-335.

bi mogla dozvoliti, jer bi uz novo sagraditi se imajuću zgradu ostao vrlo neukusni zabatni zid rodilišta, koji ne bi nikako bio na ures glavnoj prometnoj ulici Ilici.

I dalje se, barem adaptacijama postojećih prostora, pa i proširenjem, nastoji realizirati puni naslov Škole, razdružiti zajedničke programe s Obrtnom školom.

S kritikom postojećeg stanja javio se Krizman[23] nakon iskustva stečenog za studija na bečkoj Kunstgewerbeschule. Škola se prema našim kulturnim, materijalnim i političkim prilikama treba orijentirati na umjetnički obrt, *što više naš narodni umjetni obrt, jer se sve više zaboravlja na naše najveće blago, naš ornament u tekstilnim radnjama i drugom materijalu*. Obrtna škola ne uživa dobar glas, morala bi se baviti samo obrtom, a umjetnički dio obuke prepustiti Umjetničkoj školi. Njegova je koncepcija osnovati općeniti odjel kao pripremni za reprodukcijski (reproduktivna grafika, oprema knjiga, plakata i drugo) i za keramički odjel kojemu bi se mogla pripojiti staklosliкarska radionica Kocha i Marinkovića; osobita bi se pozornost posvetila slikanim i modeliranim keramičkim pločama za kuće, stubišta, zdence. U odjelu za malu plastiku izrađivali bi se dekorativni predmeti kao što su vaze, kutije, posude, figure, a moglo bi se pridružiti i zlatarstvo. Velikoj plastici namjenjuje izradu nadgrobnih spomenika. *Mi smo narod od 52 posto analfabeta* – zaključuje Krizman – *pa stoga valja paziti na svaki narodni novčić. Čemu analfabeti umjetnički. Ne treba nam umjetnički proleterijat, nego radnici umjetničkog obrta*. Krizmanove ideje zastupali su mnogi kritičari Više škole, a ponajviše njegov *porte-parole* Kosta Strajnić. No i Škola je nastojala osnovne slikarske i kiparske odjele proširiti sukladnim umjetnoobrtničkim programom.

Godine 1912. razmišlja se o adaptaciji nekih postojećih prostorija za proširene programe, u obzir dolazi i dogradnja. Time se ponovno otvara dijalog s Kršnjavim u vezi s reorganizacijom Obrtne škole i nova tema – zaštita domaćeg obrta.

Nacrt[24] osnove zakona o ustrojenju Više škole za umjetnost i umjetni obrt s Frangešovim obrazloženjem od 16. V. 1912. većinom je posvećen umjetnom obrtu i arhitekturi, zapravo, prošireni memorandum iz 1907. godine s Krizmanovim sugestijama. Navedeni su dotadanji odjeli i novi za dekorativno slikarstvo i kiparstvo, arhitekturu i cizeliranje. Za prijam na arhitektonski odjel nužna je graditeljska srednja škola ili sličan zavod i praksa kod kojeg arhitekta, što će učenici dokazati na prijamnom ispitu. U tom se odjelu *rješava cijeli opseg visokogradnje, počam od jednostavnih kuća i vila, do najmonumentalnijih osnova s estetskog i umjetničkog gledišta*. Izrađuju se osnove za dekoraciju crkvenih i profanih

22. Tomislav Krizman: *Naša Umjetnička škola*. Obzor, 1910., 49.

23. Isto. – O Krizmanu O. Maruševski: *Tomislav Krizman za naš umjetnički obrt*. Bulletin JAZU, 1982., 2 (53), str. 11-38.

24. HDA dep. Kršnjavi, kutija 17, fasc. 9.

Na prethodnoj strani: ZGRADA I DVORIŠTE AKADEMIJE LIKOVNIH UMJETNOSTI, oko 1958. godine

zgrada, za interijere, nacrti za pokućstvo, za bravare, za predmete u drvu, kovini, kamenu, glini, porculanu, staklu.
Odjel za dekorativno slikarstvo bavi se oslikavanjem stakla, ilustriranjem u najširem smislu, risarskim i slikarskim dekoriranjem predmeta, nacrtima za plakate, tapete, uvez, te litografijom.
Odjel za dekorativno kiparstvo obuhvaća intarziju, radove u štuku, kamenu, drvu, bronci, glini i porculanu. U svim granama umjetničkog obrta upotrijebit će se i obraditi narodni motivi. Novost je kemijski laboratorij kojemu je zadaća istraživačka i analitička, referentna za sve umjetnoobrtničke grane. Kako bi se *škola mogla razviti do potpune savršenosti na korist i ugled cijele domovine*, osnovat će se radionice gdje bi se po uzoru *bečkih i monakovskih Musterwerkstätte* izrađivali umjetničko-obrtni predmeti. Nema dvojbe da je uzor bečka Kunstgewerbeschule, posebice kemijski odjel i bliže nam bečke radionice (Wiener Werkstätte, osn. 1903.), a možda manje münchenske (Vereinigten Werkstätten für Kunst und Handwerk, osn. 1898.). *Ovim proširenjem* – kaže se u obrazloženju – *bio bi učinjen vanredno važan napredak, jer bi se približili onom važnom idealu, gdje se u školama umjetnički odgojene sile primjenjuju obrtu... koji je upravo povod ustrojenju ove škole i tek ovim postaje željni i nužni nastavak već 27 godina postojeće Obrtne škole*. Prema tome je nacrt Osnove[25] sastavljen već 1909. godine, o čemu se raspravljalo i na sjednici Društva umjetnosti, a sada je predložen na sankcioniranje.

Ravnateljstvo Škole obraća se banu Cuvaju[26] s molbom za prostorno i sadržajno proširenje podsjetivši na projekt već predložen banu Rauchu i odredbom odjelnog predstojnika Mixicha izrađen, ali je odgođen zbog njegova odlaska s dužnosti. Tada se predlaže i jeftinija prostorna osnova za tehnike metala, vitraja i mozaika za crkvene i profane potrebe. Obje te grane s obzirom na crkvenu umjetnost osobito su važne, jer se *svi predmeti, poglavito crkveni prozori dobavljaju iz inozemstva za skup novac*. Isto vrijedi i za predmete od kovine. U tekstilnoj radionici izrađivali bi se uzorci, koji bi se *davali seljakinjama, po kojima bi iste vezle po starim krasnim motivima nove predmete*. Našli bi prođu u trgovini, seljakinje bi zaradile, i tako bi se spasila *vanredno interesantna i originalna tehnika našeg krasnog veziva*. Zapravo ništa novo; riječ je o obnovi ili spašavanju originalnih prosedea u svim umjetničko-obrtnim granama, što se već od sredine XIX. st. nastojalo provesti u obrtnim školama s reformatorskim idejama Gottfrieda Sempera i Williama Morrisa. A što se tiče našeg narodnog umijeća, Kršnjavi[27] je još 1870. godine pisao kako *u našem narodu ima instiktivna doduše, ali vrlo tanka ćut za stil, za sklad pokućstva sa zgradom, za ures, za*

25. O statutu i naučnoj osnovi: *Izvješće o glavnoj skupštini "Hrvatskog društva umjetnosti"*. Hrvatsko pravo, 1909., 3348. – *Govor dra Kršnjavija, predsjednika Hrvatskog društva umjetnosti na glavnoj skupštini društva 16. o. mj*. Hrvatsko pravo, 1909., 3449.– Vlada je 1910. predala Društvu umjetnosti nacrt organizacione osnove za Višu školu za umjetnost i umjetni obrt, dep. Kršnjavi, kut. 14, fasc. 18.

26. O Školi HDA, dep. Kršnjavi, kut. 14, fasc. 14; kut. 17, fasc. 9, 12.

27. I. Kršnjavi: *Nješto ob umjetnostih*. Vienac, 1870., 20, 21.

sklad boja. U tom obziru stojimo uz malo ali nad mnogo naroda. Taj narodni dar mogao bi postati obilnim izvorom naše kulture kad bi ga gojili... nisu svi narodi sretni kao naš, da im sadašnjost još može dati izvora... Htio je i s privrednog stajališta oživjeti kućnu radinost – iluzija koja traje od vremena postilirskih romantičara (izložba Hrvatskog gospodarskog društva 1853.) do neoromantičara *moderne*. Kršnjavi se s uzdahom oprostio od svojih ideja kad je došao *do spoznaje da je ta naša kućna industrija primitivno stanje obrta, koje može samo tako dugo postojati dok je sav promet i sva produkcija primitivna*. Strajniću[28] je pak narodno vezivo tek sirov materijal koji treba proći kroz ruke umjetnika koji će biti sposoban služiti se njime u opremi interijera. I na tome je ostalo, možda u najboljim primjerima stilizacije narodnih motiva u opremi tiskarskih proizvoda u opusu Tomislava Krizmana.

Za jeftiniju prostornu osnovu koju je predlagalo ravnateljstvo Škole, sastavljen je 28. III. 1912. u Odjelu za bogoštovlje i nastavu aproksimativni račun troškova uz skice za adaptaciju Frangešova atelijera i kiparske škole te bi se tako našlo mjesta za staklosliкarstvo, mozaik, cizeliranje i tekstil.

Očito je da se ban obratio i Kršnjavome za mišljenje o statutu. On je, naime, od 1901. godine, rješenjem Odjela za bogoštovlje i nastavu, službeno zadržao meritornu funkciju u svim umjetničkim pitanjima za koje je Vlada zainteresirana. Slaže se u načelu s nazorima ravnateljstva Škole, ali osnovu nikako ne može podržati. Razumije nastojanje darovitih i energičnih ljudi, da sebi hoće stvoriti posebnu sferu u kojoj bi prema svojim sposobnostima mogli razvijati djelatnost. Ako se to čini da umjetnički individualitet dođe do samostalnog i potpunog izražaja, nastojanje se može i mora pohvaliti. Štetno je ako se svodi na to da se jedna javna ustanova formira prema osobnim ambicijama pojedinaca. Smatra da se reorganizacija Obrtne i Umjetničke škole mora zajedno riješiti, jer nema smisla da jedna drugoj konkuriraju. U Obrtnoj i Umjetničkoj školi postoje odjeli za dekorativno kiparstvo; dapače, to su dvije kiparske škole, a posljedica je te nezdrave konkurencije da *Umjetnička škola sebe drži za nešto višega od Obrtne škole, pa se postupa kao na nekakvoj akademiji, dočim se opet na Obrtnoj školi zadovoljavaju s ciljevima koji su duboko ispod razine modernoga umjetnog obrta*. Štetne su posljedice za darovite učitelje koji su na Obrtnoj školi nazadovali, a na Umjetničkoj izgubili kontakt s umjetničkim obrtom pa se poglavito bave slikanjem na štafelaju. Pritom strada dekorativno slikarstvo kojemu prividno služe dva zavoda. Ako se razmotre rezultati kiparstva na Obrtnoj školi, onda se mora konstatirati da nemamo umjetnika – obrtnika koji bi znali izraditi bogatiji ures u štuku

28. Strajnić: *Tomislav Krizman. Studija povodom jedne izložbe*. Zagreb, 1916.

kakav je primjerice u crkvi Sv. Katarine, a ni Umjetnička škola ne bavi se tom granom dekorativnog kiparstva. Dva su cilja pa treba da budu i dvije škole: jedna obrtna sa školom za gradnju strojeva i jedna umjetničkoobrtna. Zato bi trebalo već postojećim odjelima pripojiti dekorativno slikarstvo iz Obrtne škole, razviti već postojeći zametak radionice za lijevanje, cizeliranje i čakanovanje, pripojiti reprodukcioni zavod Zemaljske tiskare i privatni zavod za slikanje na staklu i mozaik Kocha i Marinkovića u Novoj Vesi. Ako se prihvati osnova za razdiobu Obrtne i Umjetničke škole, može se izraditi detaljna osnova obuke za sva tri zavoda: Obrtnu školu, Umjetničku školu i Radionice za umjetni obrt.

U tom je smislu Frangeš sastavio koncept za prošireni program i prostor, a Kršnjavi ga je svojom rukom naslovio *Potrebe obrtne i umjetničke škole.*[29] Na popisu su stakloslikarstvo, dekorativno slikarstvo, sveopće kiparstvo, ljevaonica za broncu i dva stana za podvornike. U Obrtnoj školi ukida se klesarski odjel, a prenosi se u Višu školu dekorativno slikarstvo i sveopće kiparstvo. U Obrtnoj školi ustrojava se strojarstvo i elektrotehnika. U Višoj školi imali bi se namjestiti cizeler (Kerdić kao profesor), stakloslikar (Koch kao poslovođa), kalupar za mase, umjetni kamen, *gesso duro* itd. te dva podvornika. Zgrada za sve odjele s kancelarijom, stanovima za podvornike i namještajem stajala bi 115 tisuća kruna.

Prema tom je programu arh. Rudolf Lubynski[30] načinio skice (srpanj 1912.) za prigradnju uz istočnu stranu atelijera. U prizemlju je jedna prostorija predviđena za izložbe; na katu uz stakloslikare dvije su prostorije označene kao galerije.

Još jedna dodatna riječ Kršnjavoga o razdruženju obrta i umjetnosti. Tekst nije datiran, ne znamo kome je namijenjen i po svoj prilici nije objavljen. Realno gleda na situaciju i sam kaže da su se vremena promijenila te industrija i graditeljstvo zahtijevaju nove zadaće, no u nas je sve još u začetku.

Prema razvoju obrtnih prilika i tendenciji kapitala da se gomila i povećava svoju snagu, mali obrt sve više nestaje i tvornice apsorbiraju radnike. Razvija se veleobrt pomoću velikih bankovnih zavoda i, dosljedno tome, obrtna nastava mora dobiti drugo lice. Kako je strojevima porasla važnost, mladi žele naučiti one obrte koji su priprava za strojarstvo, pa se na Obrtnoj školi pitomci najradije posvećuju bravariji. Zato će se Obrtna škola morati nadopuniti odjelom za mehaničko bravarstvo, za gradnju strojeva i za elektrotehniku, a postojeći

29. HDA, dep. Kršnjavi, kut. 14, fasc. 14.

30. Prigradnja umjetničkih atelijera. Arh. R. Lubynski, Zagreb, srpanj 1920., I, II., HDA 4-XI-2 III-3-6.

klesarski odjel obukom u tehnici cementa i umjetnog kamena. Primjereno vremenu kad se u graditeljstvu polagala važnost na ornamentiku i dekoraciju, Obrtna se škola orijentirala na umjetnički obrt. No tijekom posljednjih triju desetljeća ponovljeni su svi građevni i ornamentalni stilovi i danas se polaže važnost na konstrukciju, a zapostavlja se ornament. Pitanje je treba li Obrtna škola posve napustiti umjetni obrt i posvetiti se tehničkom ili bi trebala zadržati oba obrta. No, u Zagrebu postoje četiri zavoda koji se bave umjetničkim obrtom, Viša škola za umjetnost i umjetni obrt, Ženska stručna škola i škola u Samostanu milosrdnica, a kraj njih još i jedna privatna škola (misli na Krizmanovu). Ne bi li bilo primjereno sjediniti sve to nastojanje u jedan zavod, i to tako da bi se postojećim školama priključile subvencionirane umjetničke radionice u kojima bi našli zarade učenici sa završenom umjetnoobrtnom školom. Preduvjet je da imaju dovoljno posla. U našim prilikama, vjeruje da bi se mogle izrađivati *umjetne obrtnine za crkvene potrebe... jer se godimice importira iz Tirola mnoštvo robe u vrijednosti od stotine hiljada kruna*...

S obzirom na crkveni umjetni obrt, ustrojstvo subvencioniranih radionica trebalo bi biti prva skrb Vlade, a obuka u obrtnoj školi i umjetničkoj preudesila bi se prema potrebama tih radionica. Radionice bi trebalo podizati prema postojećim potrebama te bi zasad valjalo urediti: *I. Radionu za kiparske crkvene radnje u drvu, a s tim u savezu reproduktivne i dekorativne tehnike; II. Radionu za crkveno dekorativno slikanje (slikanje na staklu i mozaik); III. Radionu za reproduktivne tehnike (umjetnička tipografija, litografija, oleografija); IV. Radionu za pojasarske crkvene predmete (čakanovanje, cizelovanje, ljevanje, pečatanje); V. Ljevaonu. Tečajem vremena može se pripojiti tim radionama i odio za umjetnu stolariju, tapetariju i cijeli umjetni obrt za umjetnički uređaj prostorija*. Kad Rodilište bude dobilo novu zgradu, mogle bi se ondje urediti radionice tako da Škola bude s njima i lokalno povezana. Pored dosadašnjih svojih zadaća – da pripravlja učenike za slobodne umjetnike i za učitelje risanja u srednjim školama, dobila bi i treću – da ih pripravlja za umjetni obrt.

Kršnjavi se brine za crkvenu umjetnost; time se bavio i u okviru Društva umjetnosti, a napose na dužnosti predsjednika Odjela za bogoštovlje i nastavu. Tema, dakle, nije nova, a nije ni samo naša, ali nam se nametnula upravo na prijelomu stoljeća kad je import tirolskih drvorezbarskih oltara i kipova uzeo maha, osobito za crkve u pokrajini, koje su marni župnici opremili prema vlastitu ukusu i raspoloživu novcu.

Nabavljani su u radionicama u Grödenthalu u južnom Tirolu (sada Italija, Val Gardena, s dobro organiziranom proizvodnjom i danas). S dugom tradicijom kućnog obrta, postupno od sredine XIX. st. prelaze na masovnu proizvodnju i zbog jeftinoće nadmašuju individualne umjetničke kreacije. No, ni u serijskoj proizvodnji nije izostala tehnička vještina; udružena s osjećajnošću, mogla je dobro djelovati na vjernički puk. (Danas, međutim, stručna austrijska literatura[31] priznaje ih, kao i ostale austrijske radionice tog tipa, jednako vrijednima u sklopu industrijalizacije umjetnog obrta tijekom XIX. st.). To je jedna strana problema, a druga, moglo bi se reći: samo naša, jest zaštita domaćeg obrta. Prava se uzbuna podigla godine 1910. s osnivanjem Povjerenstva za očuvanje umjetnih i historičkih spomenika u Hrvatskoj i Slavoniji, koje je tražilo načina *kako da se uzmognu crkveni spomenici sačuvati i dostojnim novim tvorevinama umjetnosti i umjetnog obrta zamijeniti*. Javilo se 1910. godine i Društvo inžinira i arhitekata. U raspravama[32] koje su se vodile u Povjerenstvu, od strane umjetnika sudjelovali su Frangeš i Krizman. Predlagali su da zbor profesora Više škole odlučuje o podjeljivanju radova i opremi crkvenih prostora.[33] Podržali su ih soboslikari, stolari i pojasari iz Saveza hrvatskih obrtnika. Napokon je Odjel za bogoštovlje i nastavu na temelju zakonskog članka o zaštiti domaćeg obrta 1912. godine izdao naredbu[34] o nabavi crkvenog pokretnog inventara kod domaćih obrtnika.

Vrijeme je umjetnoobrtno, po njemačkom *kunstgewerbliche Zeit*. Promoviralo je zajedništvo slikara, grafičara, kipara i arhitekata u estetizaciji upotrebnog predmeta i prostora. I zato je u svim kritikama školskih izložbi naglasak na umjetnom obrtu, ali uporno sa zahtjevom da ima naš nacionalni karakter, da bude hrvatski, individualni. Da parafraziramo secesijskog oporbenjaka Adolfa Loosa – svi govore o stilu, a misle na ornament. Strajnić pak ističe slavensku, južnoslavensku bogatu tradiciju, ali da naše obrtničke struke treba najprije europeizirati da bi kasnije mogle dobiti nacionalno obilježje, a o zagrebačkim arhitektima, da misle da je *dosta za nacionalni stil ako se loša bečka i peštanska arhitektura lijepi narodnim ornamentima*.[35] Kritike polaze od smirenog pozitivnog do negativnog glasa, u čemu prednjači Strajnić. Neke bi njegove napise doista trebalo nazvati pamfletima, onako kako to reče Matoš o *nedoučenom đaku naše Umjetničke škole*. Osobito se okomio na Kršnjavoga *umjetničkog stručnjaka svake hrvatske vlade, crnožutog predsjednika Društva umjetnosti, koji je kumovao osnutku Više škole za umjetnost i umjetni obrt, a njezini uspjesi za čitavih šest godina što postoji ne stoje ni u kakvu razmjeru sa troškovima koje država doprinosi.*[36]

31. Npr. Susane Kronbichler-Skacha: *Die sakrale Kunst des Historismus in der Diözese St. Pölten*. Katalog izložbe, Krems, 1985.; Marina Demetz: *Hausierhandel, Hausindustrie und Kunstgewerbe im Grödental. Vom 18. bis zum beginenden 20. Jahrhundert*. Innsbruck, 1987.

32. Državna uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine. Spisi Povjerenstva. Zapisnici 1911., br. 12., fasc. A-21-40.

33. Škola šalje 1911. Valdeca u Ždalu kraj Koprivnice, Auera u Remetinec da pregledaju "*stare crvotočinom izjedene i trošne oltare*". Spomenica ALU, str. 13.

34. Službeni glasnik Odjela za bogoštovlje i nastavu 1912., naredba br. 16012.

35. K. Strajnić: *Tomislav Krizman. Studija povodom jedne izložbe*. Zagreb, 1916.

36. *Si tacuisse*. Hrvatsko pravo, 1913., 25.

S pravom pak svi upozoravaju na nedostatak radionica te bi taj ispolitizirani narodni ornament dobio konkretan oblik. Na tlu Monarhije, osim elitnih i "nadnacionalnih" bečkih radionica (najvećeg doprinosa bečke *moderne* europskoj kulturi), postojale su - s imenom glavnoga grada u nazivu - radionice[37] u Budimpešti i Pragu, osnovane 1912., u Krakovu također, s istim ciljem da stvore nacionalni stil u arhitekturi i svim granama umjetnog obrta. Pitanje je to politike, ideologije i mentaliteta, te su Mađari u tom pogledu bili najglasniji. Podrijetlo je radionicama isto, razvile su se iz umjetnoobrtnih škola, a poticaj je stigao iz internacionalnog Beča. No i ondje se u pluralizmu *moderne* javila nacionalna struja s barokiziranim austrijskim folklorom i škrtim klasicizmom "domaćeg" bidermajera.

Škola se pod svojim prvim imenom i dalje borila za proširenje programa i prostora, ali je ostala nedovršeno djelo, jer nije uspjela u punom opsegu realizirati svoj program, sve dok nije stekla naslov Akademije, kad se likovni prostor postupno širio, a obrtni pomalo nestajao.

Dodatna je istina da je u dijagramu našeg naobrazbenog likovnog prostora početna točka Društvo umjetnosti. Odatle vodi crta do Obrtne škole, Više škole za umjetnost i umjetni obrt i Akademije likovnih umjetnosti, a u bifurkaciji do Srednje tehničke škole i Tehničkog i Arhitektonskog fakulteta.

37. Á kos Moravánszky: *Die Architektur der Donaumonarchie. 1867-1918*. Budapest, 1988., str. 106.

Kratice

HDA = Hrvatski državni arhiv

PAZ GPZ = Povijesni arhiv Zagreb, Gradsko poglavarstvo Zagreb

ZVBN = Zemaljska vlada, Odjel za bogoštovlje i nastavu

IZ PROVIJ

ESTI ALU

IZ POVIJESTI AKADEMIJE LIKOVNIH UMJETNOSTI

Matko Peić

ZADESI LI SE PROLAZNIK ILICOM pred iličkim brojem 85, može na metalnoj ploči pročitati natpis *Akademija likovnih umjetnosti*. To je najviše likovno obrazovalište u Hrvatskoj i jedno od najstarijih u ovom dijelu Europe. Tijekom devedeset godina svog postojanja različito su je nazivali. Godine 1907. bila je *Privremena viša škola za umjetnost i umjetni obrt*, godine 1918. *Kraljevska viša škola za umjetnost i umjetni obrt*, godine 1921. *Kraljevska akademija za umjetnost i umjetni obrt* te od 1924. godine *Kraljevska umjetnička akademija u Zagrebu* i do danas *Akademija likovnih umjetnosti*.

Taj zidani i željezni ulaz pred kojim je zastao današnji znatiželjnik novijeg je datuma. Njime je nadomješten stari portal – sagrađen 1923. godine – s krovićem, na kojem je nekoć iz crijepa rasla mala breza. I ograda, tamo desno, novijeg je datuma. Zamijenila je onu staru, o kojoj piše Akademijina kronika: *Drvena ograda oko školskog vrta uslijed trošnosti mjestimice je srušena*.

Na početku dvorišta postavljena je modrikasta kaldrma na koju je arh. D. Kiš nadovezao nogostup do same zgrade Akademije složen od bijelih kamenih ploča. Ono što je drevno u dvorištu, to je lijepi Akademijin vrt. Obuhvaća prostor za koji je svojedobno, krajem siječnja 1912. godine, Škola molila Vladu: *Dvoja kola grubog šljunka i osam kola finog šljunka za nasipanje puta do školske zgrade, koji je put tako zapušten da se za kišovitog vremena zablate sve prostorije zgrade*. Dokument datiran nadnevkom od 30. travnja 1915. godine ocrtava plan uređenja vrta, osobito pojedinosti kako da ga se hortikultivira i ozeleni: *Imalo bi se uređenje vrta poduzeti tako da pojedine čestice, koje se kani zasaditi budu služile istodobno ne samo kao ures vrta, nego i za obuku učenika, koji će po pojedinim motivima slikati i risati. Stoga se predlaže popis sjemena koji bi se*

PROF. BELA ČIKOŠ-SESIJA S UČENICAMA
privatne slikarske škole, 1903.

POLAZNICE SLIKARSKOG "TEČAJA" oko 1907.
S lijeva na desno: Ivka Orešković, Zdenka Pexidr-Sriča, Danica Peklić, Zoe Borelli (?), Mira Erlich, prof. Bela Čikoš-Sesija, Dana Payer, Milka Antolek i Lina Virant-Crnčić.

imalo zasaditi u vrtu, na uvid Visokoj Vladi, zajedno sa tlocrtom školskog vrta, sastavljen po učeniku četvrtog tečaja Borivoju Ramboušeku, a u sporazumu sa sveučil. vrtlarom i ravnateljem botaničkog vrta Durchanchom te profesorskim zborom ovog zavoda. U prilogu je pridodan popis sjemenja koje će se dopremiti iz Graza. Među nabavljenim zastupljeni su: Cydonia jap. Maulei, Phorsythia intermedia, Prunus Pissardi, Prunus triloba, Madame Semione, Larix europea itd. Dakako, mnogo je od tog nestalo. Stradalo je i drveće – grom je srušio jablan, snijeg prevalio brezu, a sjekira dokrajčila onu žalosnu vrbu uz kameni stol na zapadnoj strani vrta. Nema više ni male fontane s likovima djece koja se igraju s kornjačama. Ostala je samo njezina izblijedjela fotografija. Na kraju parka je zgrada današnje Akademije. Ona ima svoju devedesetogodišnju prošlost. Ima povijest svog utemeljenja, svog građenja, svog dograđivanja tijekom desetljeća i desetljeća. To je teren davnog Prilaza i starog iličkog Zemaljskog rodilišta. Tu je dr. Izidor Kršnjavi, predstojnik Odjela za bogoštovlje i nastavu, veliki mecena naše umjetnosti, 1894.-1895. godine podigao, zaduživši za to arhitekta H. Bolléa, prve slikarske i kiparske atelijere. Bilo ih je šest. U prizemlju su atelijere dobili Frangeš, Valdec i Auer. Na prvom katu bio je najveći atelijer rezerviran za Bukovca koji je gradio vlastitu kuću, pa je njegov atelijer ustupljen Medoviću. U ostalim atelijerima bili su Iveković, Crnčić i Kovačević.

JEDNA OD RIJETKIH FOTOGRAFIJA PRVIH POLAZNIKA "PRIVREMENE VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT", 1906.
S lijeva na desno stoje Dušan Branković, Velebit Rendić, model, nepoznata studentica, Zdenka Pexidr-Srića, Ivana Drusani i Danica Peklić. Sjede Dušan Kokotović, Kosta Strajnić, Ivan Benković, Mihovil Krušlin i Krušnjak.

K tome, tu su dvojica nastavnika Čikoš (Csikos) i Crnčić pregradili mrtvačnicu bivšeg Zemaljskog rodilišta i tu nastavili privatni slikarski tečaj, koji su početkom XX. stoljeća zajedno otvorili na zagrebačkoj Obrtnoj školi. Uz mladog V. Becića i T. Krizmana, te Jurkića, Hribara, Karu, Krušlina, Vöröša i sedamnaestogodišnjeg Lj. Babića, kako pokazuju već izblijedjele fotografije, polaznici tog tečaja bile su uglavnom slikarice: Antolek, Borelli, Carnelutti, Erlich, Peklić, Pexidr i ine.

Privremena viša škola za umjetnost i umjetni obrt (osnovana 1907. godine) šalje Vladi prijedlog u veljači 1908. godine da bi se dogradnja (riječ je o umjetničkim atelijerima na Prilazu) *izvela na fronti prema Ilici*. Škola izvješćuje Vladu da je prigradnja *postala neodgodiva nužda da se ovaj Zavod proširi*. Godine 1918. Škola predlaže Vladi da joj u dvorišnoj zgradi Zavoda za gluhonijeme i slijepe dodijeli prostorije u kojima bi uredila ljevaonicu sadre, atelijer nastavnika Kerdića i cizelersku radionicu, te radionicu za galvanoplastiku, patiniranje i mijehove; nadalje moli izbu za spremište materijala, kovina i umjetnina, te sobu za risanje na staklu i atelijer namijenjen poslovođi risanja na staklu; k tome, traže se brojne sobe i stanovi za obuku iz litografije, tri sobe za teoretska predavanja, soba za ravnateljstvo, soba za učeničku knjižnicu, stan za podvornika, stan za ljevača bronce i stan za ljevača sadre.

Međutim, od svega toga nije bilo ništa, pa je Škola bila primorana da, upućena na samu sebe, 1922. godine o svom trošku započne novogradnju. Ponajprije je sagrađen betonski hodnik između novogradnje i stare zgrade, za dvokatno dvorišno krilo s mansardama. Tako je nastao sljedeći raspored prostorija – prizemlje: tajništvo, atelijer rektora I. Meštrovića, keramička škola H. Juhna; prvi kat: škola B. Čikoša te pripremne škole F. Kovačevića i T. Krizmana; na drugom katu

PROF. BELA ČIKOŠ-SESIJA S UČENICAMA U PEJSAŽU NA SAVI, 1907.

PROF. BELA ČIKOŠ-SESIJA S UČENICAMA, 1907.

GRUPA POLAZNIKA "PRIVREMENE VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT" (oko 1912.)
Stoje u zadnjem redu: Milan Kren, Jaroslav Kratina, Vojta Braniš, Sofija Tajčević, Milorad Jovanović, Viktor Šipek.
Stoje: Franjo Bramor, Milan Steiner, Petar Orlić, Dora Car, Marta Schauf, Dušan Adamović, Josip Leović, Bogumil Car, Robert Jean-Ivanović, Vladimir Silovsky i Miljenko Gjurić.
U drugom redu sjede: Vera Siebenschein, Antonija Košćević, Oto Antonini, Ferdo Ćus, Zvonimir Šprem.
S lijeva na desno sjede u prednjem planu: Milan Vrbić, Jozo Turkalj, Marijana Belošević, Antun Šegina, Rudolf Frais.

bile su slikarske škole M. C. Crnčića, Ljube Babića, J. Kljakovića i M. Vanke, zatim predavaonice za arhitekturu i atelijer M. Vanke. U razdoblju od 1953. do 1957. godine sagrađen je glavni ulaz u zgradu. Podignuto je novo krilo uz glavno stubište. U niskom prizemlju "udomljena" je grafika, a u visokom prizemlju administracija, zbornica i akt-sala. Na prvom i drugom katu otvorene su predavaonice; tu su i dva slikarska atelijera i kabineti. Bilo je kako krupnijih, tako i sitnijih graditeljskih zahvata, primjerice 1910., 1923. i 1934. godine.

Današnji posjetitelj ne bi vjerojatno mogao ni zamisliti ovo što govori jedan dokument iz 1929. godine: *Zavod je bez nužne prostorije za ravnateljstvo, tajništvo i profesorsku zbornicu pa je ovo troje koncentrirano u jednoj pregrađenoj sobici od jedan metar i osamdeset centimetara širine i pet metara dužine, u kojoj se u isto doba obavljaju i ravnateljski i tajnički poslovi, primaju stranke i održavaju sjednice.*

Boreći se za prostor (već 1907. godine, dakle prve godine svog osnutka, Škola odbija niz zainteresiranih za studij likovnih umjetnosti), Škola se također borila i s inventarom i

GRUPA POLAZNIKA "PRIVREMENE VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT" oko 1915. Krajnji s lijeva Sava Šumanović, a krajnji s desna Milan Steiner.

opskrbom. Stalno se moli, pa i moljaka Vladu da se Školi udijeli novac za modele i crtaće daske, za pisaći stroj, za *popravak električnog zvonca za dozivanje podvornika u ravnateljsku pisarnu,* a pogotovu se traži jedan vagon ugljena za grijanje školskih prostorija ili vapi za *izmjenom deset plinskih mrežica u školskim prostorijama koje su posve neupotrebljive*.

Od svog osnutka Škola se grijala drvom i ugljenom i imala je svog "pećikurca" Jakoba Novaka s mjesečnom plaćom od šezdeset kruna. Poslije se prešlo na "centralno loženje", ali već 1916. godine čitamo da je *peć od centralnog loženja kojom se griju školske prostorije i umjetnički ateljei posve već istrošena*. Nastupa dug, težak period kada podvornici, od Luke do Janka, u željeznim brentama vuku na leđima ugljen sve do trećeg kata gdje je bio atelijer M. Tartaglie. U novije tek vrijeme nalazi se rješenje za grijanje u novoj kotlovnici s naftom i kasnije u opskrbi uvedenim plinom.

S osvjetljenjem Škole nije bilo ništa bolje. Nevjerojatan je podatak da se od svog osnutka 1907. sve do 1918. godine Škola

KLASA STUDENATA VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I OBRT, Zagreb, 1917.

U DVORIŠTU VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I OBRT. Studenti s gostima (vojnici), Zagreb, 1918.

NOVI VINODOL, 1917.
Grupa studenata Više škole za umjetnost i obrt iz Zagreba snimljena prilikom boravka u Novom Vinodolu 1917. pod vodstvom prof. Mencija Clementa Crnčića.
Gore: Vlado Pečanac, Anton Matković, Marjan Trepše, Sava Šumanović i Klementina Schwarz.
Drugi red: Zdenka Križ, Marija Stiborski, Stjepan Frick, Ignjat Job i Melanija Janola.
U sredini: profesori Bela Čikoš-Sesija i Menci Clement Crnčić.
Dolje: Ada Heim, Nada Pleše, Tereza Paulić i Anka Martinčić.

1

2

3

4

5

6

Prvi profesori na Akademiji imenovani 1907. godine:

1. MENCI CLEMENT CRNČIĆ
   upravitelj 1914.-1915.
2. BELA ČIKOŠ-SESIJA, osnivač (u zajednici s Crnčićem) privatne škole iz koje se razvila Umjetnička viša škola.
3. ROBERT FRANGEŠ MIHANOVIĆ
   prvi upravitelj Akademije 1907.-1908., 1913.-1914. i 1917.-1918.
4. DR. BRANKO ŠENOA
   upravitelj 1918.-1923.
5. ROBERT AUER
   upravitelj 1908.-1909., 1915.-1916.
6. RUDOLF VALDEC
   upravitelj 1911.-1912., 1916.-1917.

ROBERT FRANGEŠ U ATELJERU, 1912.

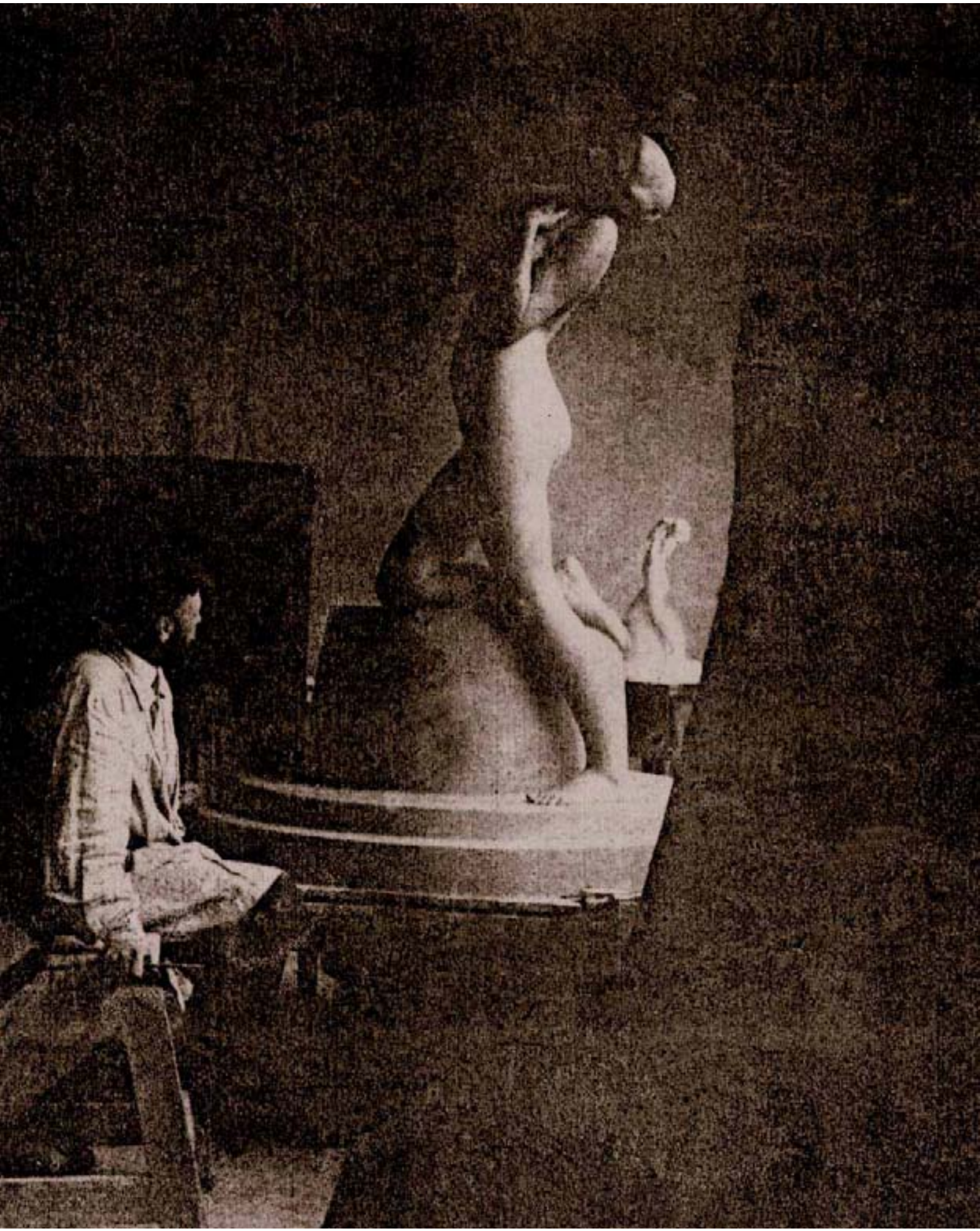

IVO KERDIĆ I JOZA KLJAKOVIĆ

OTON IVEKOVIĆ, upravitelj 1910.-1911.

FERDO KOVAČEVIĆ

osvjetljavala plinskom rasvjetom! Elektrikom su se služile tek radionice za lijevanje kovina, uredovnice te motor za bakrotisak u Crnčićevom atelijeru i motor za pješčani mijeh u ljevaonici. Zbog toga Škola uvjerava Vladu da je električna rasvjeta *kud i kamo jeftinija i za obuku podesnija, naročito za obuku risanja*.

Kako su izgledale crtaonice, prostori za učeničko slikanje i modeliranje, te prostorije za umjetnički obrt kao i predavaonice za teoretske predmete u trajanju devedeset godina (podijum, stalci, stolci, nogari, prozori, paravani) – to možemo tek rekonstruirati na pojedinim učeničkim radovima, ponajviše M. Steinera, koji je jednim bakropisom dokumentirao izgled *dvorane za Mali akt* (prozor prema crkvi Sv. Blaža). Zahvaljujući monotypu B. Petrovića znamo kako je na Akademiji izgledao 1907. godine stalak za slikanje, A. Kinert je zabilježio oblik stolca "tronošca" i oblik podijuma u dvorani Malog akta. Vilim Čerić svojom ambijentalnom grupnom karikaturom učenika s profesorima Becićem, Krizmanom i Mujadžićem dao je vrijedan dokument za pisanje buduće povijesti Akademije.

Budući da je hrvatska umjetnost već u ranom srednjem vijeku formirala svoju originalnost u izravnom doticaju s antičkom umjetnošću na jugu (u Saloni) i na sjeveru (u Sirmiumu), neizbježno je naše čuđenje

MAKSIMILIJAN VANKA

JOZA KLJAKOVIĆ

kako je hrvatska likovna pedagogija toliko zakasnila, a s time je i osnivanje likovnih škola u Hrvatskoj doista kasnog datuma. Čuđenje je još veće kad se ima na umu da je ovaj teritorij zavičaj umjetnicima svjetskih dosega kao što su bili renesansni arhitekt Lucijan Laurana, kipar Franjo Laurana te slikar Juraj Julije Klović, osobni prijatelj Michelangelov i El Grecov. Nažalost, ne znamo gdje su bile škole i koji su to bili ljudi u našim srednjovjekovnim samostanima i dvorcima kojima zahvaljujemo likovno školovanje da smo sagradili romaniku Sv. Donata u Zadru, da smo isklesali romaniku benediktinske Rudine kraj Slavonske Požege, napokon, da smo od Dubrovnika do Drave gradili, modelirali i slikali, ne poznajući svoga Villarda de Honnecourta.

HINKO JUHN

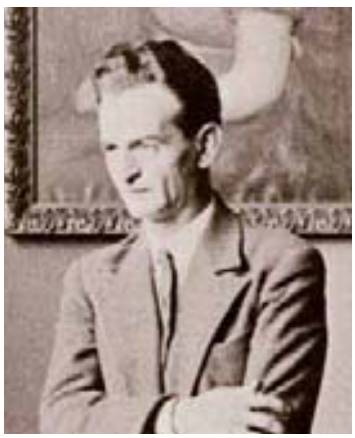

OLGA HÖCKER

ISKAZNICA DRŽAVNE AKADEMIJE U ZAGREBU, 1936.

DRŽAVNA UMJETNIČKA AKADEMIJA U ZAGREBU

ISKAZNICA

1 marta 1937

INDEKS KRALJEVSKE AKADEMIJE ZA UMJETNOST U ZAGREBU, 1931.

INDEKS

Prvi su dokumenti o likovnom školovanju u našim stranama iz doba baroka i rokokoa, dakle iz doba carice Marije Terezije. To najranije naše likovno školovanje dio je općeg likovnog školovanja u Austro-Ugarskoj Monarhiji. I sama slikarica – kako se moglo vidjeti na izložbi *Marija Terezija i njezino doba* priređenoj u Schönnbrunu 1980. - carica se osobitom ljubavlju brinula za napredak likovnih umjetnosti u svom carstvu. U Pariz je poslala Jakoba Schmutzera, a kad se vratio, imenovala ga je vrhovnim ravnateljem carske struke. Godine 1783. Schmutzer je objavio poseban udžbenik o likovnom odgoju. Za Marije Terezije preporučavane su knjige Pentera: *Praxis geometriae* i *Anleitung zur Baukunst* (Augsburg, 1744.).

U Hrvatskoj su te likovne pedagoške obrasce razrađivale risarske škole, koje su osnovane u Zagrebu (1786.), u Osijeku (1787.) i u Rijeci (1789.). Carica Marija Terezija osnovala je škole za crtanje, a car Josip II. utemeljio je takozvane *nedjeljne škole za crtanje*. Godine 1786. izdana je odredba da oni obrtnici kojima je u radu nužno crtanje ne smiju osloboditi svoje šegrte, ako se ne iskažu da su godinu dana *nedjeljom i svecem marljivo polazili risarsku školu*.

Onaj tko se zanima za razvoj hrvatske likovne pedagogije može o statutu škole u doba Marije Terezije i Josipa II. naći više i pobližih podataka i pojedinosti u djelu Szalaya *Die hist. Denkmäler Ungarns*. Nadalje brojne podatke nude *Zeitschrift für das oest. Volksschulwesen* (1899.) i *Zeitschrift für Zeichen und Kunstunterricht* (1902.). U Arhivu grada Zagreba nalazi se *Naredba Kralj. consiliuma u Budimu o crtanju* izdana 1795. godine.

Naš najbolji izvor za nastavu crtanja jest Cuvajevo monumentalno djelo *Građa za povijest školstva Kraljevine Hrvatske i Slavonije, od najstarijih vremena do danas* (Zagreb, 1910.). Tomu treba pridodati radove Đ. Deželića st. *Risarska škola u Hrvata u osamnaestom stoljeću*, Napredak, 1902., i Ilijanićevu *Varaždinsku crtačku službu,* objavljenu u *Zagorskom kalendaru,* te studiju O. Švajcera o osječkoj risarskoj školi i monografiju o njezinom pedagogu H. Hötzendorfu. K tome, tu su i dokumenti Simpozija, što je priređen u Osijeku i Zagrebu o 200-godišnjici likovnog školstva u Hrvatskoj.

SVJEDODŽBA KRALJEVSKE VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT U ZAGREBU, 1920.

KR. VIŠA ŠKOLA ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT
U ZAGREBU

BR. 1

SVJEDODŽBA

Armano Stefa iz Zagreba

učenica trećega TEČAJA slikarskog odjela

KRALJ. VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT U ZAGREBU,

POLAZILA JE U ZIMSKOM POLUGODIŠTU ŠKOLSKE GODINE 1919/20

S OVIM USPJEHOM:

VLADANJE uzorno

NAPREDAK veoma dobar

U ZAGREBU, 29. veljače 1920

RAVNATELJ

PROFESOR

POLUGODIŠNJA SVJEDODŽBA.

VLADANJE: 1. UZORNO, 2. POHVALNO, 3. PRIJEMA PRIPOMENA, 4. POKUDNO

OCJENA ZA NAPREDAK: 1. IZVRSTAN, 2. VRLO DOBAR, 3. DOBAR, 4. DOVOLJAN, 5. NIJE DOVOLJAN

Kad čovjek stekne uvid u navedene i još druge dokumente, onda je jasno da stoljećima nismo imali uvjeta likovnu nastavu s vojno-graničarskih i cehovsko-obrtničkih potreba nadići na razinu onih ustanova koje su se u doba renesanse na jugu nazivale *bottege*, na sjeveru *die Schule*, a počam od sedamnaestog stoljeća u Francuskoj i drugim zemljama *akademijama likovnih umjetnosti*. Isto tako bit će shvatljivo da su u nedostatku naše domaće akademije i naši talenti, osobito oni u XIX. i XX. stoljeću, odlazili na školovanje na akademije i umjetničke ustanove u inozemstvo, u München (Mašić, Quiquerez, Račić, Kraljević, Becić), u Italiju (Karas), u Pariz (Bukovac, Tišov), u Beč (Meštrović). Stoga se može shvatiti oduševljenje s kojim je dočekano osnivanje i našeg prvog domaćeg umjetničkog zavoda, jednog od prvih i najkvalitetnijih u ovom dijelu Europe – da je napokon osnovana jučerašnja *Privremena škola za umjetnost i umjetni obrt* i današnja *Akademija likovnih umjetnosti*. Od zamisli o osnivanju naše Akademije i do njezine realizacije s osobitim poštovanjem treba, u ovom malom pregledu Akademijine povijesti, istaknuti imena njezinih osnivača. Među njima lavovski su dio posla obavili: Izidor Kršnjavi, Milan Rojc, našički vlastelin grof Pejačević, te prvi nastavnici R. Frangeš, R. Valdec, B. Čikoš, M. C. Crnčić i B. Šenoa. Kasnije su njihovu zaoranu brazdu nastavili Lj. Babić, I. Meštrović, K. Hegedušić i ini, s većim ili manjim ulaganjem svoje umjetnosti i svoga života u razvoj ovog našeg likovnog učilišta.

Da bi današnji čitatelj stekao uvid kako je funkcionirala Akademija na samom početku svog djelovanja, dokumentirat ćemo to s nekoliko podataka. Svega je bilo manje nego danas: i prostora, i učitelja, i učila. Ne jedanput, nego pet pa i šest puta manje! Dokument od 24. studenoga 1907. godine snimio je satnicu Privremene više škole za umjetnost i umjetni obrt. Slikari te prve godine, dakle kad je škola netom osnovana, imaju jutrom od osam do dvanaest risanje ili slikanje po naravi kod profesora Čikoša i Crnčića. Od dva do pet sati poslijepodne odvija se nastava anatomije, oblika umjetnosti (B. Šenoa) ili praktične vježbe (ornament). Od pet do sedam sati navečer na rasporedu je crtanje malog akta *pri umjetnoj rasvjeti*. Kipari imaju iste predmete kao i slikari, s tom razlikom da jutrom, umjesto slikanja, imaju modeliranje.

Iduće, 1908. godine raspored predmeta i nastavnika je slijedeći. U prvoj godini (ili kako to Akademija u to doba naziva "tečaj") Čikoš vodi risanje i slikanje, a u drugom tečaju risanje i slikanje je pod vodstvom Crnčića. Predmet praktične vježbe, za prvi i drugi tečaj, preuzeo je Robert Auer. On uz Čikoša i Crnčića vodi *risanje akta*. Kiparima prvog i drugog tečaja R. Frangeš predaje

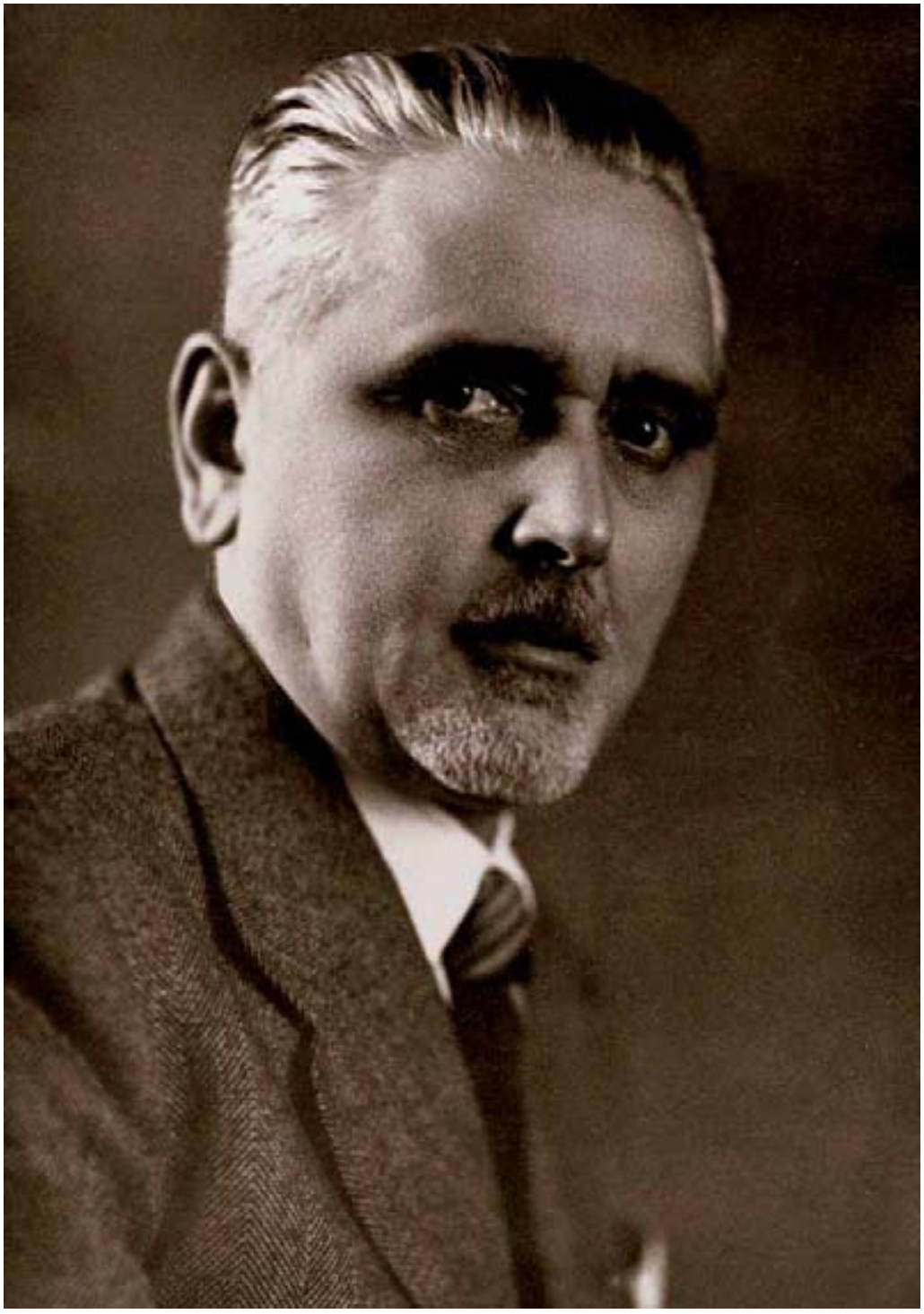

LJUBO BABIĆ, rektor 1956.-1958.

modeliranje, a istim tečajevima R. Valdec je voditelj u dekorativnim i praktičnim vježbama. Godine 1908. kompletirala se nastava i nekim novim teoretskim predmetima. U prvom tečaju predaje R. Valdec anatomiju čovječjeg tijela, a B. Šenoa povijest umjetnosti i oblike umjetnosti. U drugom tečaju F. Kovačević je nastavnik perspektive, a F. Goglia kemije.

Godine 1910. još se više proširuje nastavni program. Uz crtanje akta, slikanje i modeliranje, te povijest umjetnosti pojavila se uz anatomiju i teorija o proporciji ljudskog tijela, pri perspektivi našla se umjetnička geometrija i nauka o sjenama, pri kemiji organska i neorganska kemija boja! Rad je naporan pa, kako kaže jedan dokument iz Akademijina arhiva, nastavnici već 1907. godine mole Vladu da s*vaki učitelj samo pol dana podučava, dok mu druga polovica ostaje za umjetničko stvaranje*.

Prvi svjetski rat nije zaobišao ni Akademiju. Istina, ne suviše drastično. Iz izvještaja koji je škola uputila Vladi saznaje se da bi školska obuka mogla bez zapreka započeti *pošto su svi na ovom zavodu namješteni profesori slobodni od vojničke službe* (Crnčić, Frangeš, Iveković, Auer, Čikoš, Kovačević, Kerdić, Goglia, Podaubsky, Valdec, Šenoa). Početkom 1915. godine Škola javlja Vladi da *nema profesora ni učenika koji bi bili pripadnici država koje su s Austrougarskom monarhijom zaraćene*.

No, počinje ratna bijeda i na Školi. Mnogi učenici mole upravu škole da im se podijeli besplatan objed ili večera. Potkraj travnja 1915. godine, kako kaže jedan arhivski dokument, *cijeli prostor kod kraljevskog zemaljskog rodilišta zasađen je po nalogu Kraljevske zemaljske Vlade, obzirom na ratne prilike – krumpirom*. U mirnom školskom vrtu, u kojem su i nastavnici i učenici dotad tako tiho živjeli i radili da su ih u koncentraciji smetale (kako kaže jedan dokument) čak orguljice uličnih svirača s Prilaza i iz Ilice – čula se samo jedna riječ: mobilizacija. B. Šenou Vlada je toliko respektirala kao nastavnika i kao konzervatora da ga je oslobodila od vojne dužnosti. No, zato je u ožujku 1915. O. Ivekovića, a u rujnu iste godine R. Frangeša dohvatilo *naučno putovanje na ratno područje*. Brojni su učenici primili poziv za front. Neki se uspijevaju izvući, a neki, kao daroviti kipar Ferdo Ćus, pogibaju u boju.

I baš u tako teškom ratnom stanju, kad bi se činilo normalnim da će se Akademija zbuniti, poremetiti pa i prestati s radom, eto, dogodio se sretan paradoks. Usred ratne psihoze, u općoj destrukciji svih ljudskih vrijednosti – na Akademiji se pojavljuje jedan mladi nastavnik, bivši učenik Akademije – slikar Ljubo Babić, nošen vitalističkom idejom o novoj konstrukciji Akademije. Što učiniti sa Školom na kojoj do 1920. godine predaju: Čikoš crtanje i slikanje, Iveković to isto, Frangeš

IVAN MEŠTROVIĆ, rektor 1923.-1944.

IVAN MEŠTROVIĆ (treći s lijeva) s majstorima ljevačima ispred Akademijine ljevaonice, Zagreb, veljača 1928.

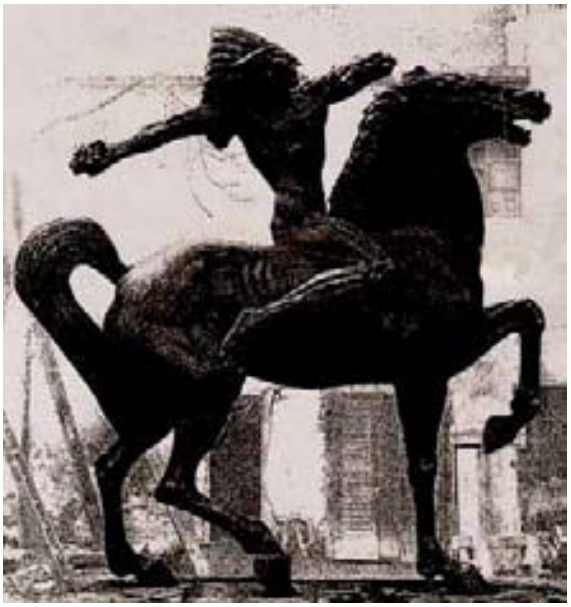

INDIJANAC S KOPLJEM
u dvorištu Akademijine ljevaonice, Zagreb, 1928.

str. 78, 79

MEŠTROVIĆ (drugi s desna) ispred spomenika Grguru Ninskom u dvorištu Akademijine ljevaonice, 1926. u Zagrebu

GRGUR NINSKI
Split, 1927.

IVAN MEŠTROVIĆ, INDIJANAC S KOPLJEM, 1926-1927.
Grant Park, Chicago, Illinois, SAD

TOMISLAV KRIZMAN

U CRTAČKOJ KLASI PROF. TOMISLAVA KRIZMANA
(drugi s lijeva), Zagreb, 1922.
Vjekoslav Parać je drugi s desna.

1913. godine u Beču nabavljen stroj
za bakropis od tvrtke Gutenberg

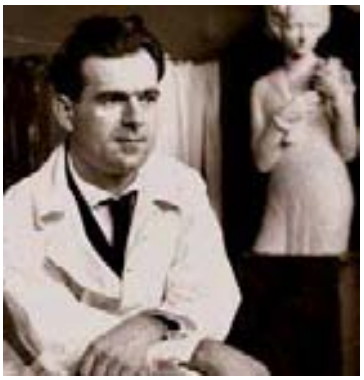

FRANO KRŠINIĆ, rektor 1952.-1954.

DRAGO IBLER

OMER MUJADŽIĆ

U DVORIŠTU AKADEMIJE
FRANO KRŠINIĆ (u sredini sjedi),
desno VLADIMIR BECIĆ,
stoji JOZA KLJAKOVIĆ, oko 1930.

VLADIMIR BECIĆ u svom atelijeru, 1930.

VLADIMIR BECIĆ slika gđu. Ružić sa kćerkom, 1934.

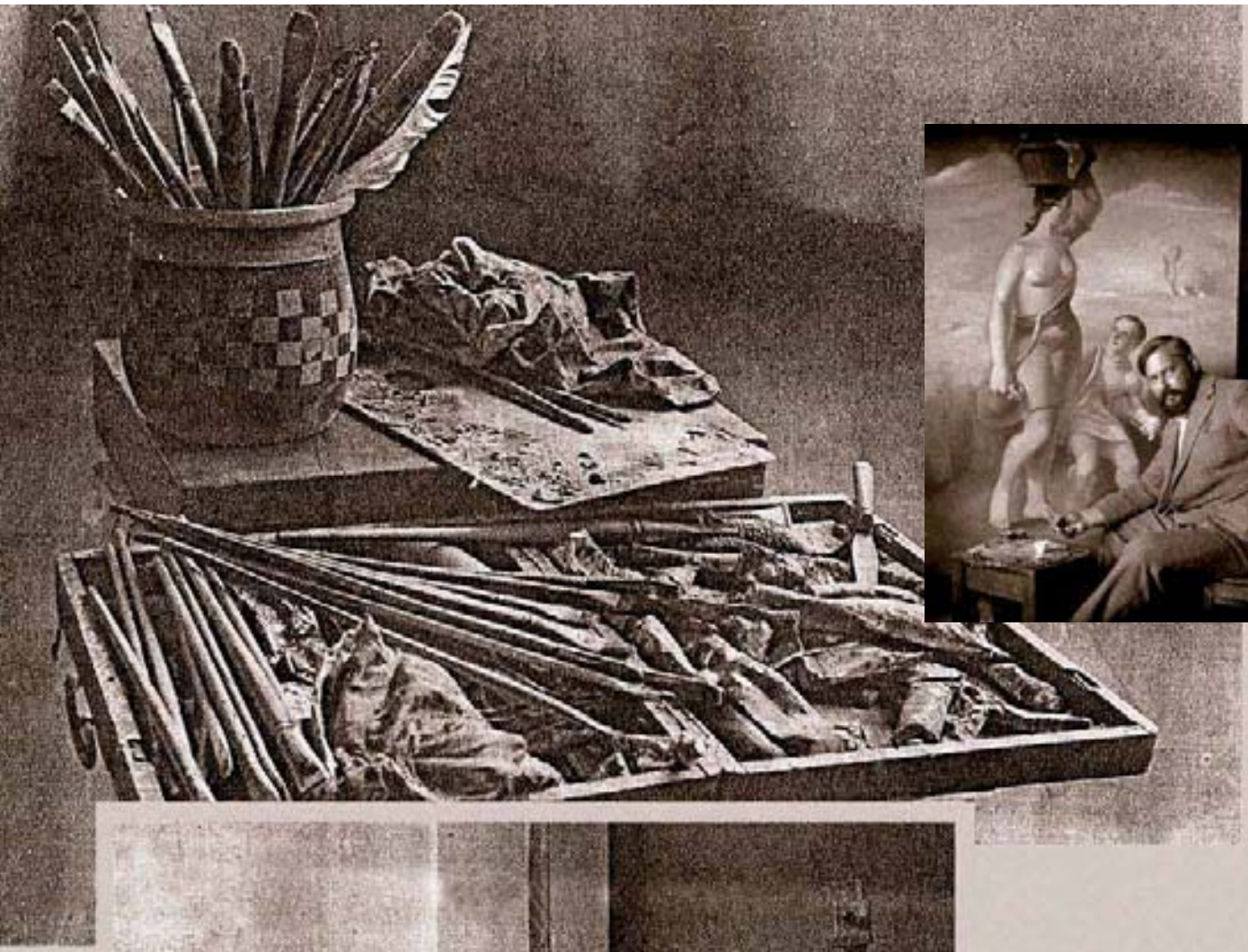

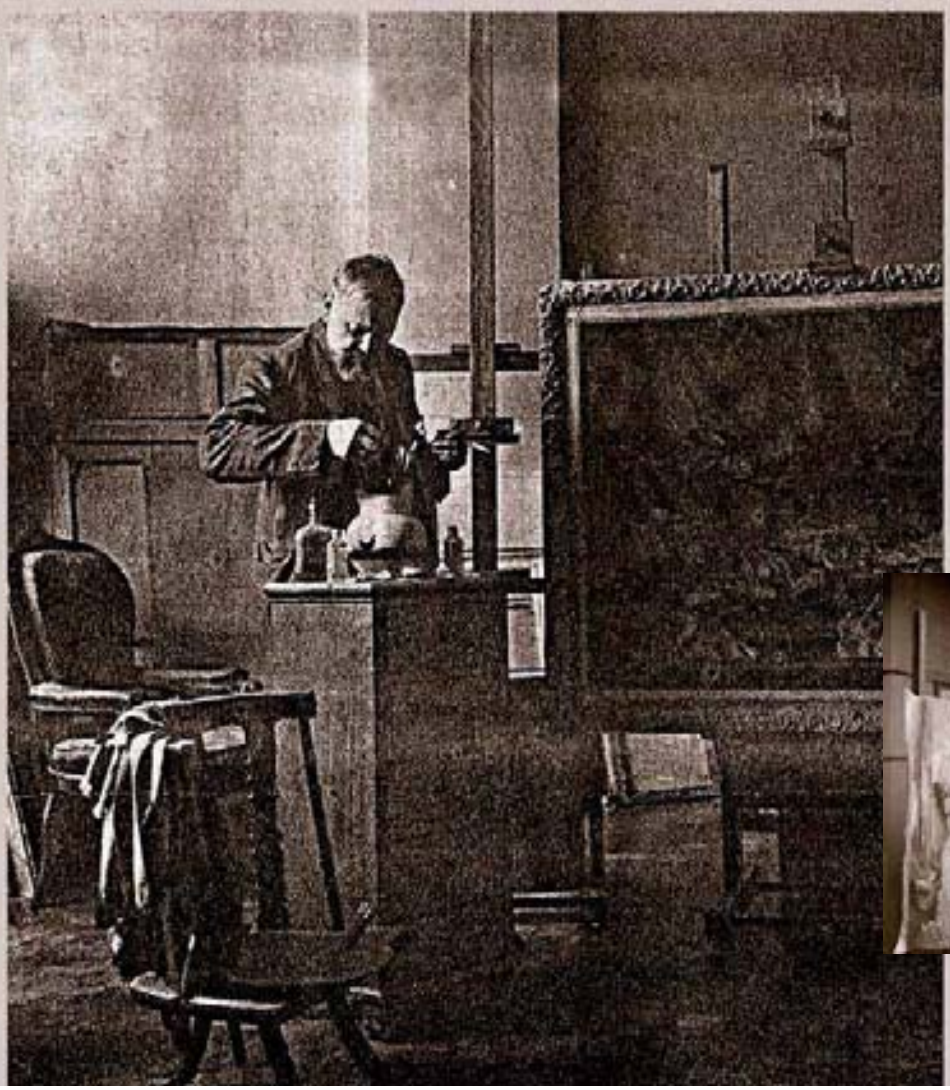

MARINO TARTAGLIA U SVOM ATELIJERU

STUDENTI PRED ZGRADOM AKADEMIJE 1924. godine:
Oton Postružnik u zadnjem redu zdesna, do njega nalijevo:
Ivan Tabaković, Bartul Petrić, Vanja Radauš i Krsto Hegedušić,
a ispred Krste Mica Todorović.

STUDENTI DRUGOG SEMESTRA Akademije ak. god. 1926/27.
S lijeva na desno: Edo Kovačević, Antun Mezdjić, Josip Degan, Jovan
Sevdić, Vladislav Pengov, Nadežda Doluhanova-Razdorova, Fahrudin
Hrasnica, Živko Kljaković i Slavko Šohaj.

modeliranje, Valdec modeliranje i anatomiju čovjeka, Kerdić obrađivanje metala, Šenoa nauku o slogovima i povijest umjetnosti, Kovačević crtanje i opisno mjerstvo, Braniš drvorezbarstvo, Juhn keramiku, Vanka crtanje i slikanje, Hafner ornamentiku i metodiku crtanja, Podaubsky anatomiju životinja, Goglia kemiju i tehnologiju, Höcker nauku o pismu i ukrasno pismo – i on, Ljubo Babić, crtanje i litografiju? Što učiniti s likovnim učilištem koje 1921. godine želi osnovati *Institut za dekorativnu umjetnost* i 1923. godine provesti instalaciju keramičkih peći? Prvi osnivači Akademije Čikoš i Crnčić provodili su prvih dana na Akademiji ono što su ranije radili na svom tečaju na Obrtnoj školi i na starom Prilazu u preuređenoj mrtvačnici preminule novorođenčadi Zemaljskog rodilišta. Provodili su ono što su naučili od svojih bečkih i münchenskih učitelja (Vidi: C. von Lützow, *Geschichte der K. K. Akademie der bildende Künste*, Wien, 1883.). Slično su tako radili Frangeš i Valdec. Simbolično rečeno, u nazivu Privremena viša škola za umjetnost i umjetni obrt, oko 1916. godine kao da je riječ umjetni obrt nadvladala riječ umjetnost. Od te godine trajat će četiri-pet godina teoretska, a kasnije i desetljetna borba Ljube Babića da riječ umjetnost dobije prioritet nad riječima o umjetnom obrtu u nazivu škole.

Pad Austro-Ugarske i stvaranje nove države, SHS, kao da se poklopilo s iščeznućem "stare"

ZABAVA NA AKADEMIJI oko 1931. godine.
Gornji red: ?, Niko Omersa, ?, ?, Marij Pregelj, Vilko Selan Gliha, ?, ?, Antun Kaštelančić, Eugen Krstulović (sam iznad gornjeg reda), ?, ?, Gabrijel Stupica.
Drugi red: Alojzij Kogovšek, ?, Maks Kaučić, Oton Gliha, Ljudevit Pandur, ?, Barbara Remec, Valentin Gorjup, ?, Zvonimir Fajst i Petar Salopek (sasvim desno).
Treći red: ?, Dore Klemenčić (s kravatom), ?, ?, Ksenija Kantoci, ?, ?, ?, Dragutin Filipović; na ramenu mu leži Zdenko Kalin.
U donjem redu sjede: ?, Anton Krinčić, Zoran Mušič, ? i Ferdinand Bis.

PARIŠKI ATELJIER E. KOVAČEVIĆA, JESEN 1930.
Kamilo Tompa (stoji krajnje s lijeva), Edo Kovačević (s knjigom u ruci).
Dolje u prednjem planu s lijeva na desno: Antun Motika, Vjekoslav
Parać i Vanja Radauš (s bijelim povezom na glavi).

STUDENTI SLIKARSKOG ODJELA KRAJEM
DRUGOG SEMESTRA AK. GOD. 1929/30.
Prednji red s lijeva: Nikola Škrgić, Dušan Petričić,
Smiljana Ivančić-Didek, Frano Baće.
Iznad njih Josip Crnobori i Cvetan Bojadžiev.

GABRIJEL STUPICA i PETAR ŠIMAGA
na Sljemenu 1932.

GRUPA STUDENATA IZ SLOVENIJE U DVORIŠTU AKADEMIJE 1934.
S lijeva na desno: France Godec, France Smerdu, France Mlhelič, France Uršič, Gabriel Stupica, Zdenko Kalin, Lojze Kogovšek, Stanko Kolenc.

NA ULICI ISPRED AKADEMIJE.
Smiljana Ivančić-Didek, Zoran Mušič,
Zoran Didek, France Uršič i Dore Klemenčič, 1931.

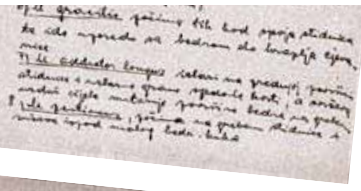

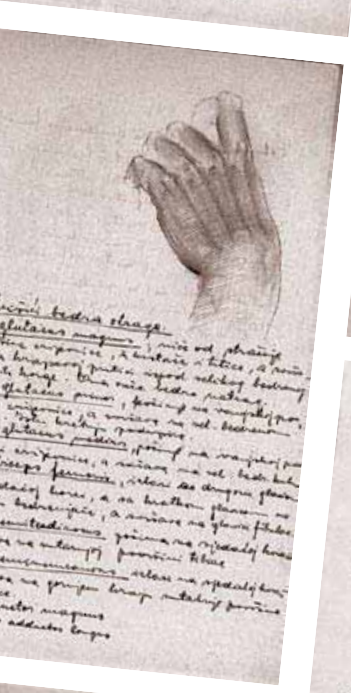

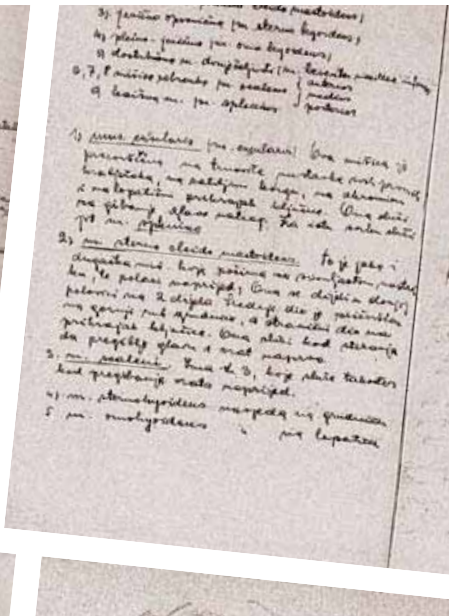

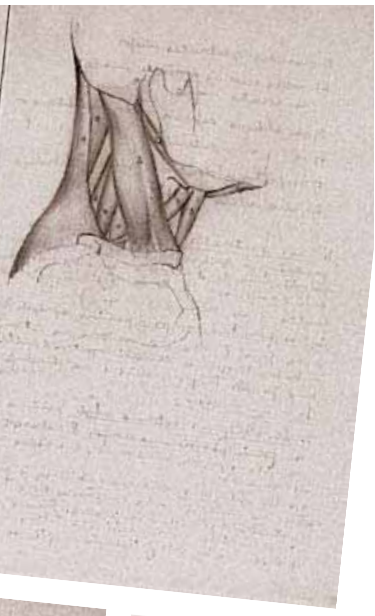

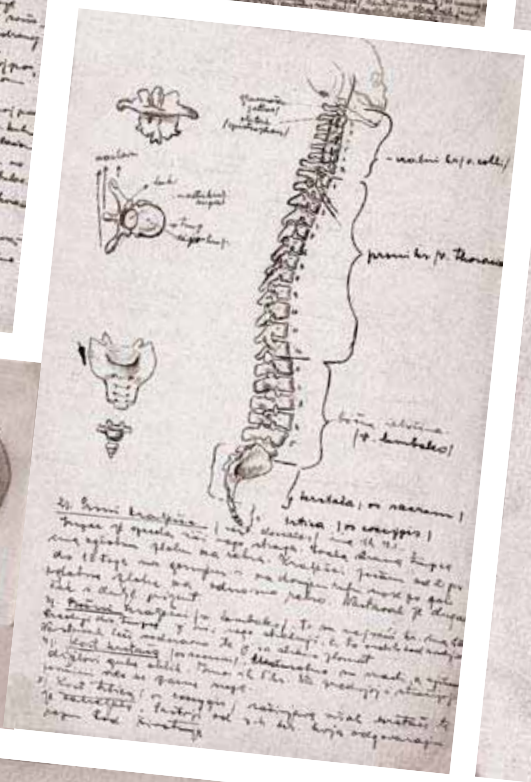

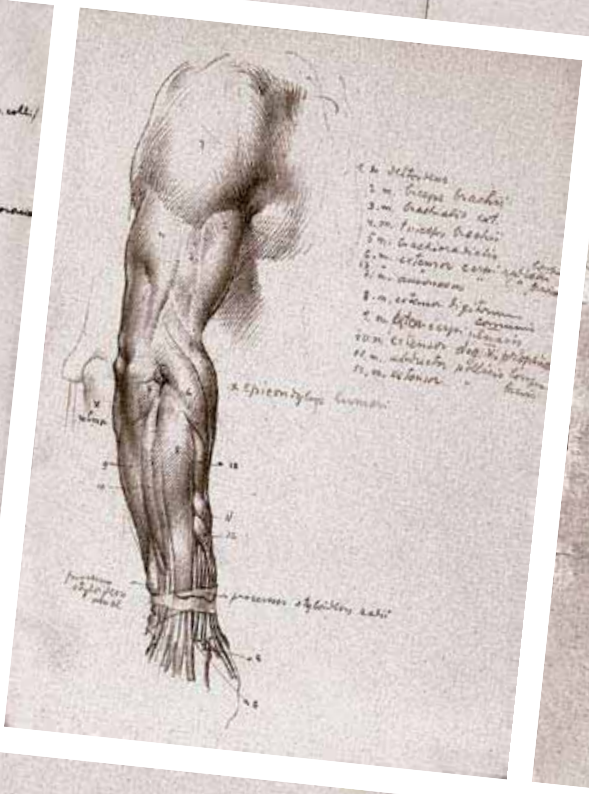

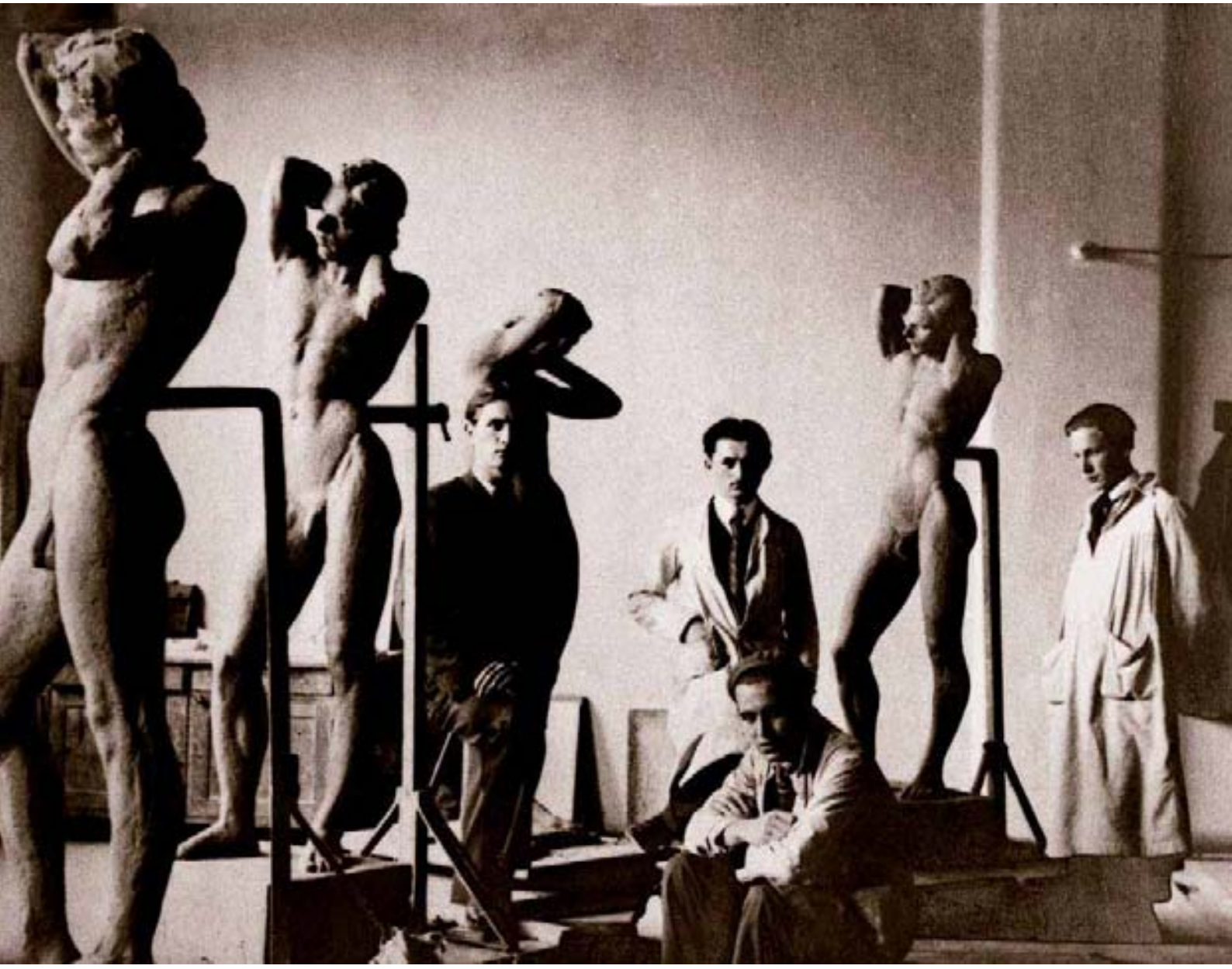

IZ BILJEŽNICE ZA ANATOMIJU PROF. OMERA MUJADŽIĆA,
oko 1932.

IZ KLASE PROF. ROBERTA FRANGEŠA MIHANOVIĆA,
oko 1931. godine. Sjedi Andro Krstulović.

IZ JEDNE OD KIPARSKIH KLASA 1930.
Prvi zdesna Ivo Lozica, drugi u zadnjem redu Grga Antunac.

KLASA PROF. IVANA MEŠTROVIĆA ak. god. 1931/32.
S lijeva na desno: Vanja Radauš, Ivo Lozica i Grga Antunac.

i početkom "nove" orijentacije u likovnoj pedagogiji Akademije. Uputno je u arhivu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu uzeti u ruke predstavku koju je Lj. Babić 11. lipnja 1920. godine napisao Povjereništvu za prosvjetu i vjere. On smatra da *za ostvarenje bilo kakvih obrtnih ili umjetno obrtnih škola ima malo ili uopće nema stručno obrazovanih sila te bi ovakav studij molitelja popunio jednu od praznina u našem školstvu*. Naime, Babić predlaže da ga se pošalje u Englesku, Francusku, Švicarsku *da već jednom prestane s uplivima njemačkim, protivnim upravo našem nacionalnom nastojanju*. Babić je dobio ono što je tražio. Dobio je svoju punu mjesečnu plaću, a uz to dvije tisuće kruna za put u inozemstvo da, proučivši strukturu i mehanizam europskih akademija, na temelju toga provede reformu nastave na našoj Akademiji.

Babića je u tom reformatorskom nastojanju umjetnički, moralno i materijalno pomogao na Akademiju upravo pristigli Ivan Meštrović. Njihova zajednička akcija mogla bi se sažeti tvrdnjom Leonarda da Vincija da je slikarstvo ponajprije djelo duha – prvo vizija, a onda obrt, prvo umjetnost, a onda *handwerk*!

IZ JEDNE OD SLIKARSKIH KLASA ak. god. 1934/35.
Studenti s modelom. S lijeva na desno: Oton Gliha (sjedi), kipar Vinko Matković, Franjo Golob (?), Jakob Karel, Gabrijel Stupica, Josip Crnobori i Nikola Omerza.

KRSTO HEGEDUŠIĆ, 1950.

Ukida se plan prema kojem bi se slikarice Paulić, Martinović, A. Krizmanić i ine specijalistkinje za tekstil i kožu te ostale rukotvorine uključile u Akademijin program. Kipari za drvorezbarstvo (Braniš) i za keramiku (Juhn) prelaze na Obrtnu školu. Odlaskom R. Auera prestaje na Akademiji manija ornamentiranja, vinjetiranja, exlibriranja, monogramiranja itd.

Slom Austro-Ugarske Monarhije i uspostava nove države SHS nisu se likovno očitovali samo u izmjeni likovnih motiva, kad nova Vlada traži od Akademije neka se pobrine da se umjesto stare slike *Živio kralj* naslikaju nove slike kao *Oslobođenje od veza s Austrijom* ili kao *Sjedinjenje Srba, Hrvata i Slovenaca*. Slom stare i uspostavljanje nove vlasti očituje se i likovno dublje – u formiranju nove pedagogije koja je izrazom, umjesto njemačkom i austrijskom, orijentirana španjolskom (Babić), francuskom (Meštrović, Becić) i talijanskom (Tartaglia) likovnom krugu. Raniji, stari nastavnici Akademije bili su članovi Hrvatskog društva umjetnosti i grupe "Lada", a sadašnji, novi, bili su učlanjeni u "Medulić" i Proljetni salon.

Kronološka tablica koja niže godine dolazaka pojedinih nastavnika pokazuje kojem profilu teži likovna pedagogija na Akademiji. Godine 1916. došao je Lj. Babić, 1920. M. Vanka, 1921. J. Kljaković, 1922.

SASTANAK GRUPE "ZEMLJA" U ATELJERU KRSTE HEGEDUŠIĆA NA AKADEMIJI.
Sjede s lijeva na desno: Krsto Hegedušić, Vilim Svečnjak, Stjepan Planić, Marijan Kauzlarić, Ernest Tomašević, Edo Kovačević.
Stoje: Fedor Vaić i Kamilo Tompa.

BRUCOŠKA VEČER
Sjede s lijeva na desno: Helena Uhlik-Horvat, Lidija Kašpar-Stranić, Hrvoje Melkus, Blaženka Reputin, Ivan Picelj, Helena Uhlik (?), Draga Babić-Mešeg, Slava Klarić i iznad nje Ivan Sabolić.

S JEDNOG OD STUDIJSKIH PUTOVANJA
S lijeva na desno: Ivan Kožarić, Ivan Schwertasek, Marijan Jevšovar, Matko Peić, Višnja Ercegović i Bojan Stranić.

STUDENTSKA ZABAVA NA UMJETNIČKOJ AKADEMIJI, 1936.

I. Meštrović i T. Krizman, 1924. V. Becić i F. Kršinić, 1931. M. Tartaglia i O. Mujadžić, 1937. K. Hegedušić. Imena tih nastavnika, od kojih su pojedini izraziti umjetnički personaliteti, upućuje na konstataciju da će njihova individualnost biti ne samo akter nego, dapače, i sam temelj nove likovne – nazovimo je tako – personalističke likovne pedagogije na Akademiji. Operativno rečeno, umjesto nekog općeg pedagoškog ideala koji bi nastavno vijeće sastavilo kao zajednički stav i sistem, novodošli likovni nastavnici smatraju da je pedagoški plan i program u samoj umjetničkoj djelatnosti nastavnika, koji je prije svega umjetnička ličnost. Umjesto naziva *tečaj* uvodi se naziv *škola*! U toj školi, u kojoj se uči jedino iz živog kontakta s majstorovom praksom, sintagma *likovna pedagogija*, kako su je shvaćale tečajne prostorije ranijih nastavnika – dobila je novo značenje. No, kao što je pedagogija starih nastavnika prijetila da život pretvori u shemu, tako je pedagogija novih nastavnika prijetila da slobodu pretvori u anarhiju. Neki su novi nastavnici bili toliko velike i sugestivne ličnosti da su

PROF. VLADIMIR BECIĆ I STUDENTI ISPRED ULAZA UMJETNIČKE AKADEMIJE, 1938.

STUDENTI AKADEMIJE, ZAGREB, PROLJEĆE 1937.
S lijeva na desno: Mladen Veža, Melita Lovrenčić, Rudolf Sablić, Mila Kumbatović, Radoslav Čubelić, Melita Bošnjak, Rudi Horvat, Pavica Mifka.

OKO KAMENOG STOLA U DVORIŠTU AKADEMIJE, lipanj 1937.
S lijeva: Milan Vasić, Jozo Janda, prof. Vladimir Becić, Vali Pavić,
Mladen Veža i Slavko Kopač.

STUDENTI U KLASI PROF. LJUBE BABIĆA, 1938. (u sredini Zlatko Prica)

STUDENTI AKADEMIJE U KLASI PROF. OMERA MUJADŽIĆA (Nikola Reiser, model, Albert Kinert, Edo Murtić, Rudolf Donassy)

svoje učenike svojim primjerom ne samo depersonalizirali u svoje trabante nego su ih, dapače, prepustili da traže još žešće uzore u destruktorima stare linearno-perspektivne i tonske slike i avanturistima novog intuicionog prostora i delokaliziranog kolora. Samo istinski, jaki talenti uspijevali su nastavnikovu personalizmu suprotstaviti svoj individualitet. Ostala većina bila je rob nove pedagoške anarhije kao što je jučer ostala većina bila sužanj stare pedagoške sheme. U takvoj situaciji, kad se u ime nekog likovnog cinizma pa i nihilizma odnosilo negativno i odbojno čak i prema onim najosnovnijim likovnim načelima prema kojima je crtež – crtež, slika – slika, a kip – kip, stvorili su Lj. Babić i K. Hegedušić, da spase što se spasiti može – neku vrstu temeljnih likovno-pedagoških zasada, spis za uporabu umnožen pod nazivom *Metoda rada Babić – Hegedušić*. Ta metoda je složena, piše Babić, *na temelju višegodišnjeg iskustva, što se steklo u nastavničkom radu, a diktirala ju je uglavnom nužda zbog đačkog slabog ili nikakvog likovnog prethodnog odgoja, kad su stupili na akademiju*. Kao svaka metoda, i ta je metoda imala svoju tragičnu završnicu. Da sredi anarhiju nazovi-individualnoga, stvorila je u većini slučajeva diktaturu stvarno prosječnoga. Sve je opet vraćeno na početno saznanje da je podučavanje bilo kakvom metodom u području umjetnosti uvijek delikatno i da je akademija škola gdje se zapravo uči nešto što se u posljednjoj

KLASA PROF. LJUBE BABIĆA, ak. god. 1936/1937.

OVAKO VIDI SEBE 15 UMJETNIKA

KOJI VEČERAS OTVARAJU IZLOŽBU

Zagreb, 21. X. Večeras u 8.30 sati otvara se u Domu likovnih umjetnosti na trgu Kralja Petra XIV. izložba hrvatskih umjetnika, koja će biti umjetnički dogadjaj prvog reda. Prominenti naše umjetnosti, koji izlažu svoja djela, prikazuju sebe u ovim crtežima — odnosno onako kako oni sami sebe vide.

Vladimir Becić

Zlatko Šulentić

Bruno Bulić

Slavko Kopač

Oranislav-Ljudevit Šeptić

Ivo Kerdić

Mladen Veža

Vilko Šeferov

Ivo Rešek (Bas-las-čler)

Anton Mrzdjić

Oskar Hermann

Miron Makanec

Pavan Pečić

Slavko Šohaj

Marijan Matijević

ZLATKO ŠULENTIĆ

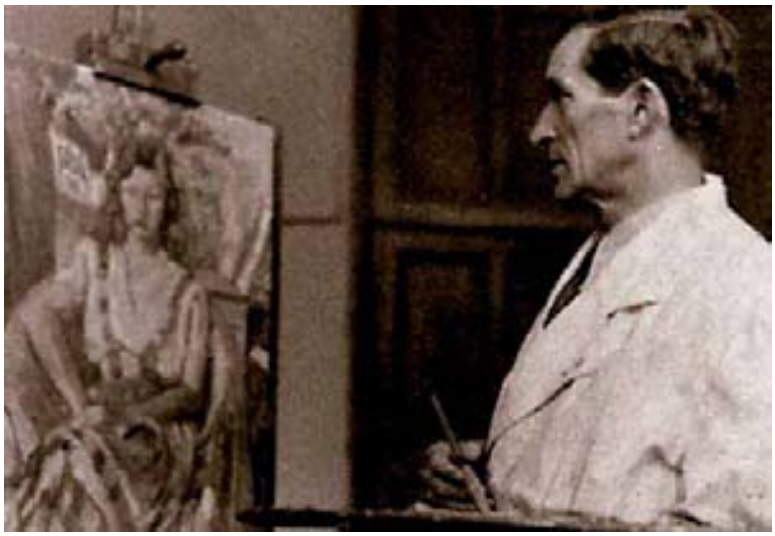

JEROLIM MIŠE

IVO LOZICA

ERNEST TOMAŠEVIĆ

VLADIMIR KIRIN

ĐURO TILJAK

I. GOD. SLIKARSTVA ak. god.1939/40.
S lijeva na desno: Albert Kinert, Smilja Kinert, Nikola Reiser, Vilim Čerić, Blaž Ćuk, Alfred Petričić, Vojka Ružić, Edo Murtić, ?, Slavko Štrigl

ABERT KINERT I EDO MURTIĆ
I. god. slikarstva ak. god.1939/40.

KLASA AKADEMIJE, 1939.
Gornji red: Ferdo Ladika, Mirko Ostoja; Sredina: Želimir Janeš, Jelena Veseli, Vjekoslav Rukljač, ?, Slavko Jurić; Donji red: Pero Kos, Stjepan Brlošić

BAN IVAN ŠUBAŠIĆ NADGLEDA IZRADU SPOMENIKA KRALJU TOMISLAVU, rad Roberta Frangeša Mihanovića, 1940.

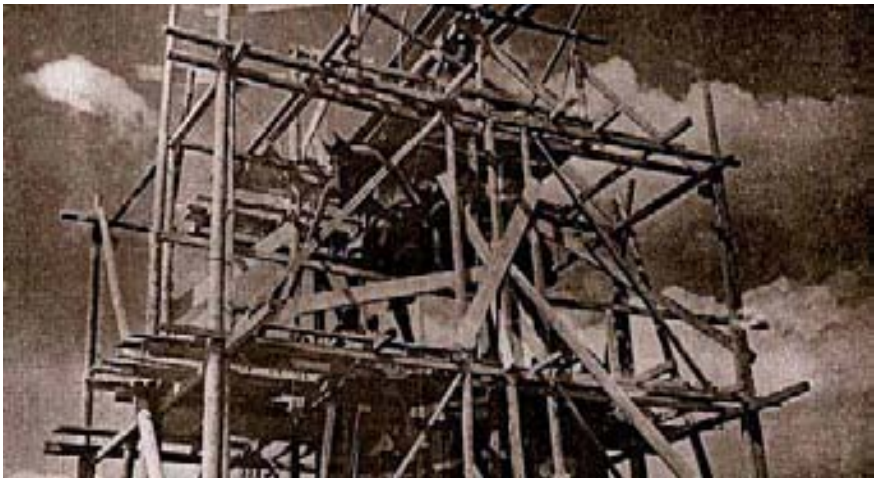

POSTAVLJANJE SPOMENIKA KRALJU TOMISLAVU NA TRGU KRALJA TOMISLAVA U ZAGREBU, 1940.

VILIM ČERIĆ: "PROFESORI I STUDENTI
AKADEMIJE LIKOVNIH UMJETNOSTI U ZAGREBU".
Crtež je objavljen uz Čerićev članak "Portreti naših budućih slikara",
"Novosti", Zagreb, 16. ožujka 1941.
S desna Vladimir Becić, Joza Kljaković i Omer Mujadžić.

U NEKOM VINOGRADU KRAJ ZAGREBA.
Stoje s lijeva na desno: Gabrijel Stupica, Slavko Kopač, nepoznati
prijatelj i Mladen Veža, 1939/40.

TREĆA GODINA SLIKARSTVA, 1941/42.
S lijeva na desno: Slavo Štrigl, ?, ?, Edo Murtić, Albert Kinert (dolje) ? gore, Nikola Mucavac, ?, Nikola Njirić (gore), ? dolje, Ivan Schwertasek gore, Ivan Vulpe (u sredini), Miro Baldasar dolje, ?

U DVORIŠTU AKADEMIJE 1941.
S lijeva na desno: Branko Ružić, Ivo Lozica, B. Klemar i Vojin Bakić

CRTANJE, 1942.

Slavko Jurić, Kosta Angeli Radovani,
Vojin Bakić, Želimir Janeš, Vjekoslav Rukljač, 1941/42.

Kosta Angeli Radovani, Slavko Jurić, Vjekoslav Rukljač,
Vojin Bakić, Želimir Janeš s modelkom, 1941/42.

NA PRVOJ GODINI STUDIJA NA AKADEMIJI
Stoje s lijeva: Hrvoje Melkus, Vladimir Udatny, Niko Kalmeta, Marijan Talan; sjede: Vesna Borčić, Vesna Sokolić, Branislav Car, Bojan Stranić i Branko Dolenić), 1942/43.

U KLASI PROF. JEROLIMA MIŠE
S lijeva na desno: Hrvoje Melkus, Josip Vaništa, Helena Uhlik-Horvat, model, Aleksandar Srnec, Drago Babić, Ivo Kalina, Danica Brösler, Lelja Dobronić, Jerolim Miše, Slava Klarić-Marohnić, 1942/43.

?, ?, ?, Bojan Stranić, Dada Babić (ili Višnja Ercegović),
Vesna Sokolić, Marijan Jevšovar, ?, ?, ?,
Kosta Angeli Radovani, 1943.

Albert Kinert, Velibor Mačukatin, Ella Sever, Želimir Janeš,
Vjekoslav Rukljač, Ivo Šebalj, Rudolf Donassy, Kosta Angeli Radovani

Smaknuće Ive Lozice i drugova

Ni Korčula nije ostala pošteđena od užasnih talijanskih zločinstava

»Hrvatski narod« od 8. X. donosi prikaz o zločinačkom smaknuću našega kipara Ive Lozice i drugova, koji mi ovdje u cielosti prenosimo:

Ni ubava Korčula nije bila pošteđena od teških progona i uništavanja hrvatskih života. Talijanske okupatorske vlasti provodile su i na Korčuli sustavno i odlučno izkorjenjivanje hrvatskog pučanstva. Talijanske vlasti na Korčuli nisu tražile mučebitne krivce, da protiv njih primjene zakonske mjere. One su naprotiv vršile najteže, krvave represalije protiv nedužnog i golorukog pučanstva. Osim toga su talijanske vlasti često bez ikakvog razloga ubijale hrvatske ljude. Tako su talijanski vojnici ubili 24. srpnja 1943. 65-godišnjeg seljaka Ćirila Štrca, kad je iz Korčule išao u svoj vinograd. Starac se nikome nije bio zamjerio, niti bilo što protuzakonito učinio.

Na 24. lipnja iste godine ubijeno je na Korčuli sedam karabinjera. Vlasti nisu pronašle krivce, niti su se uobće trudile, da ih pronađu. Mjesto krivaca talijanske su vlasti pohvatale nedužne osobe, te su bez [illegible] trideset i šest talijanskih vlasti.

Osobito je bolan bio slučaj mladog i darovitog hrvatskog kipara Ive Lozice. On se nalazio na dopustu kod svojih roditelja u Lumbardi. Početkom veljače god. 1943. talijanske vlasti uhitile su kao Ivu Lozicu, Stipu Šestanovića, [illegible]lja obrtničke škole na Korčuli, Kršinića, obrtnika i Antuna M[illegible] vinu, poljodjelca, te ih sve zat[illegible] u zatvor na Korčuli.

Povodom uhićenja Lozice na[illegible] dniji građani Korčule poduzeli [illegible] petovano kod talijanskog zap[illegible] nika otoka sve, što su mogli, [illegible] izposlovali, da nedužno uhićen[illegible] zicu pusti na slobodu. Oni su [illegible] vjedniku predočili, da je Loz[illegible] stavnik Akademije likovnih [illegible] nika u Zagrebu, da je u Lu[illegible] došao posjetiti svoje roditel[illegible] se treba vratiti u Zagreb. [illegible] molbe ostale su uzaludne. [illegible] dnik otoka je doduše više p[illegible] ćao, da će učiniti sve, što je [illegible] ga, da Lozica bude pušten n[illegible] du. Ali to su bila pusta ol[illegible] Lozica je ostao i dalje u za[illegible]

Međutim jedne noći nađ[illegible] Lumbardi mrtva pred svo[illegible] [illegible]slavka Marija Milina [illegible]štva, koje je sumnjalo, da ona pri[illegible] tavljuje pojedine mještane talijan[illegible]skim vlastima. Neki su ljudi bili u[illegible] pozorili Milinu, da to ne radi, ali [illegible] ona nije o tome vodila računa.

[illegible] kad je nađena mrtva [illegible]

Ivo Lozica

žrtva nekulturnog trebljenja hrvatsko

VLADISLAV KUŠAN O LOZIČINOJ UMJETN[illegible]

Među mladjom i najmladjom hrvatskom kiparskom generacijom ime Ive Lozica stajalo je među prvima. Svi odreda, bili prijatelji ili neprijatelji, slagali su se u tome, da je Ivo Lozica kiparski talenat, koji imade još mnogo toga reći i koji tek ulazi u pravu i zamamnu fazu umjetničkog stvaranja. Zato je Lozica s razmjerno dosta mlad došao za nastavnika u Umjetničku akademiju, te je u Meštrovića i Kršinića sam stvarao i učio druge stvarati. Ali kao dijete mora nije mogao stalno izdisati u Zagrebu, te je u veljači ove godine odlučio otići svojim roditeljima u Lumbardu na otoku Korčuli. Čudan je slučaj hilo, da je Lozica prije nego što je otišao na svoje drago more, u svoj rodni kraj, odlio masku. Ta maska stajala je u njegovoj radionici u gibu sve dok nije stigao lažan glas, da su ga strijeljali Talijani.

Tih, miran i povučen Lozica, koji je živio samo za svoju umjetnost, postao je žrtva krvničkih zapetljatelja našeg naroda. Najprije su za nedužnog i nevinog zatvorili zajedno s drugim umjetnicima u Korčuli onda jednoga dana, koncem obuka poslije podne, izvrši na ulicu i strijelali, te ostavili njegov leš i njegovih drugova puna 24 sata i stilli pušanstvo da prolazi pokraj njih. To je učinilo talijanska soldateska, to su učinili sinovi onog naroda, koji već pedeset i više godina iztiče, da je nositac kulture i uljudbe, kamo god dodje ili bolje, kako je rekao Ivan Papini, da je nositac nadkulture. I taj »nadkulturni« narod, pogubio je na desetke desetke tisuća hrvatskih ljudi, pogubio je Ivu Lozicu, za koga su dobro znali, da je podpuno nedužan, da se ne bavi politikom, da se nije nikada nikome zamjerio, niti da se igdje štim o bilo što ogriešio, nego možda o to, što je došao na svoju dragu Korčulu u svoju Lumbardu, u svoj zavičaj, gdje se rodio i odgojio. Slušaj Lozica govorit će kroz stoljeća, uz ostale, kako su baš oni, koji su toliko govorili o kulturi, u naš kraj donosili nekulturu, najgrublje i najteže barbarstvo, najgoru i najpodlitu tiranu koja je dostojna Cezara Borgie i Machiavellia, dostojna najtamnijeg srednjeg vijeka, koji se služio lažima, prevarama i drugim neuljudbenim i nekulturnim sredstvima samo da nas plaćeni hrvatski narod iztrebi s plavih obala hrvatskog Jadrana.

Ubijstvo Ivana Lozice kao i ubijstva drugih hrvatskih javnih radnika, dokazuje, kako su talijanski Badoglievi generali imali zadatku, iztrijebiti sve ono, što u Hrvatskoj kulturnom i javne stvara. Onih par desetina umjetničkih radnja u hrvatskom paviljonu na prošlogodišnjem Biennalu u Mletcima, više je vriedilo nego pet tisuća slika u nekoliko talijanskih paviljona. To su otvoreno priznavali svi nepristrani kritičari, tomu se nije mogla oteti ni talijanska kritika, iako su članci o hrvatskim umjetničkim radnjama, čak u talijanskom novinstvu, bile plienjeni — i zato je trebalo ubiti, iztriebiti i uništiti ova[illegible] one, koji su Hrvatskoj [illegible] takvu umjetnost. Zato je [illegible] žrtvom krvnika, koji su [illegible] rod htjeli kulturno i ra[illegible]

Lozica je imao jedva [illegible] godine. On je bio u [illegible] lačkog rada. Malo po m[illegible] se svojih uzora i duboke[illegible] stitu hrabrog umjetničk[illegible] nja. Sve, što je stvar[illegible] utjecaj svojih učitelja, [illegible] nije mogao otresti svoji[illegible] nije mogao u svojoj do[illegible] rica, koji još i nije ima[illegible] stane čvrsto na vlastite [illegible] dje svojim izrazitim [illegible] putom. Ali njegov beg[illegible] njegova stvaralačka s[illegible] bili ni iz daleka došli d[illegible] zica je tek dolazio, o[illegible] kazati svoje, zato je n[illegible] i prerana smrt teško p[illegible] sku umjetnost; osobito [illegible] mila svih onih, koji su [illegible] gali velike nade i kog[illegible] očekivali trajna umje[illegible]

U najnovijem broju [illegible] vijes, koju uređuju da[illegible] vadić i Glinko Delora[illegible] sahet članak o Lozi[illegible] kritičar Vladislav Ku[illegible] članku Kušan kaže o L[illegible]

»Ovaj mladi obećava[illegible] je po svom orijentiranju [illegible] kovnim koncepcijama [illegible] stvovanja nego vehem[illegible] ko kao što je po stil[illegible] bliži Kršinića nego Me[illegible] skulpture.

No rastući godinam[illegible] Meštrae, nesvjesno [illegible] njegove formalne k[illegible] stanovitu stilizaciju, za[illegible] mentu tudje frazeolog[illegible] me površinski orijen[illegible] hi detalja poludlih z[illegible] renja, no oni ne sad[illegible] kiparstva, jer nisu m[illegible] osobnih čarstvenih u[illegible] bine stvaralačkog pr[illegible]

Urjesnja nadvrsnog [illegible] obuhvatnom maštom [illegible] golemim repertoarom [illegible] bilo je bez sumnje te[illegible] no Lozica je na vrlo[illegible] svjet svojih želnja i [illegible] rašio prema samosta[illegible] nju. Ali i od razdra[illegible] pred rarkosi života [illegible] da lijepih oblika. Koj[illegible] uz Kršinićev umjetni[illegible] tika, Lozica je tražio [illegible] dva različita smjera.

Prvi je vodio prem[illegible] Kršinić—Desplau, ko[illegible] oboje na novim zad[illegible] ma. Cilj je, dakako, [illegible] ljepota krsna medit[illegible] valovitost pleha i sp[illegible] lumena. Sredstva s[illegible] preobražuju i modifi[illegible] stojanju svjedoče [illegible] uravnoteženi aktovi, [illegible] rom, da se izbjegne [illegible] sbuljnosti čisovitog [illegible] do izraza statuarne [illegible] ona strana monoli[illegible] vršni medjaš na t[illegible] mramorni »Torso«, [illegible] opršna umjetnička

UZKRS 1944. -NOVA HRVATSKA BR. 84.

Zakonske odredbe o Hrvatskom državn[illegible] konzervatoriju i o Akademiji likovnih umje[illegible]

Umjetnost u svojoj biti, kao visoj pojavi ljudskog duha, jest čist i nepatvoren simbol narodne svijesti, narodne individualnosti, kojoj kao kru[illegible] u šilama ključaju prošlost, sadašnjost, [illegible] stični elementi, bitni osnovni, kojimi su živjeli preje stotinu i stotinu godina, i koji su prenošeni generacijama od vieka na vieka, a prevasnel čvrsto i organički uz tlo...

(Lj. Babić)

Zagreb, 7. travnja. — U telkoj i burnoj sudbini[illegible] kome se i mnoga duhovna izgrađivanja ljudskoga roda, od najstarijih vremena do naših dana. Čovječanstvo nalazi se na treselnoj prekretnici jednog novog lanca, novog uredjenja. Izgrađuje se nova Europa, novi poredak. Taj prvi krvi pesti gromljavina topova, [illegible] lepost povratnih [illegible] život i [illegible]

[illegible] ako više visoke škole, ravnatelj srednje i pripravne škole.

Što se tiče nastave u visokoj školi, ustrojit će odjel za zborne pievače, a ovi ostali odjeli uredjeni su onako, kako je dokazala praksa da je najbolje. Tako ukupno ima 7 odjela, i to odjel za kompoziciju, za solo-pjevanje, za glasovir, za orgulje, za violinu i violončelo, za dirigente zbora i orkestra, i za nastavnike glasne i pjevanja.

Glavni predmeti iz kojih se vrši poduka u srednjoj školi su solo-pjevanje, glasovi, orgulje, violina, viola, violončelo, kontrabas, harfa, [illegible]bon, klarinet, fagot, [illegible]bon, a glasovir[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

Skupština Udruženja likovnih umjetnika Hrvatske

ODLUČNO JE OSUDILA KULTURNU SARADNJU S OKUPATOROM

ZAGREB, 30. srpnja. U nedjelju, 29. srpnja održana je skupština Udruženja likovnih umjetnika s dnevnim redom: izvještaj časnog suda i diskusija u tom izvještaju. Časni sud likovnih umjetnika objasnio je pred plenumom postupak oko ...

... stavljaja na daljnji postupak Komisiji za ispitavanje zločina putem kulturne saradnje s okupatorom.

II. PRIVREMENO SE ISKLJUČUJU IZ UDRUŽENJA LIKOVNIH UMJETNIKA:

... Vladimir, slikar, isključuje se ... godine, jer je bio šef Odjela ... umjetnost u »Predsjedništvu vlade ... organizirao izložbe hrvatske umjetnosti u Venecij, Berlinu, Beču ... izradio novčanice za NDH. ... -Domančić Ante, slikar, isključuje se na godinu dana, jer je kao referent za umjetnost u ustaškom ministarstvu nastave organizirao prvu »izložbu Hrvatske umjetnosti« u Zagrebu. ... -Ivanović Robert, kipar, isključuje se na šest mjeseci, jer je izradio ... Hitlera i javno se ponašao ... fašista.

... Petar, slikar, isključuje se na ... jer je dobrovoljno išao kao slikar na Istočni front.

... ovima uzele su se u obzir ... okolnosti.

III. PRIVREMENO SE ISKLJUČUJU IZ JAVNOG KULTURNOG DJELOVANJA:

... Ljubo, slikar, isključuje se iz kulturnog djelovanja na šest ... jer je izradio ustaške embleme ... organizirao i izveo dekoraciju ... ustaškom poslanstvu u Berlinu. ... je izdao četiri knjige o ... na ustaškom pravopisu, štampao ... izvodio crtačke radove za ... -hrvatsku poljoprivrednu izložbu u Zagrebu i držao predavanja. Kao olakotna okolnost se mu uzimlje, što je zdušno pomagao Narodno-oslobodilački pokret od 1943. godine.

Veža Mladen, slikar, isključuje se iz javnog kulturnog djelovanja na šest mjeseci jer je ilustrirao knjigu Daniela Crljena »Naš Poglavnik«. Kao olakotna okolnost mu se uzimlje, da je to činio pod velikim ličnim terorom Crljena.

Domac Ivan, slikar, isključuje se iz javnog kulturnog djelovanja na tri mjeseca, jer je nastojao da mu se štampaju reprodukcije njegovih radova u »Spremnosti« i kod predavanja bio vrlo neiskren.

IV. JAVNI UKOR U ŠTAMPI PODIJELJUJE SE:

Auer Ivi, slikaru iz Zagreba, jer je bio ratni slikar u Bosni.

Ivankoviću Rudolfu, kiparu, jer je izradio dva poprsja Pavelića, spomenik palim sveučilištarcima za NDH.

Mijiću Karlu, slikaru, jer je posjedovao neispravnu ustašku legitimaciju neko vrijeme za lične upotrebe.

Mišu Jerolimu, slikar, jer je saradivao kao ilustrator i dao intervju za ustašku štampu, štampao dva eseja, te izdao mapu »Naši dragi suvremenicl«.

Svima se podijeljuje ukor u štampi uzevši kao olakotnu okolnost, da su pogriješili bojeći se terora, a Ivankoviću se uzima u obzir, da je pomagao NOB.

Sve vremenske označene kazne vrijede od 1. srpnja 1945, kada je časni sud započeo svoj rad. Ukori pred skupštinom Udruženja objavljeni su na skupštini.

Ova skupština naših likovnih umjetnika dokazala je, da se u umjetnosti neće trpjeti nikakvo služenje narodnim neprijateljima, i da je velika većina naših umjetnika, od kojih su mnogi bili u NOB ili aktivno suradivali s Narodno oslobodilačkim pokretom, pravilno shvatila ulogu i dužnosti umjetnika, te svoje obaveze prema narodu.

... umjetnika Hrvatske. 3. Privremeno isključenje iz javnog kulturnog djelovanja, 4. Javni ukor u štampi. Ukor pred skupštinom Udruženja.

Nakon ovoga izvještaja objavio je ... sud osude, poslije čega se razvila diskusija. Plenum skupštine s odobravanjem je ocijenio rad časnog suda, te s ... promjenama prihvatio osude ovako:

I. ISKLJUČUJU SE IZ UDRUŽENJA LIKOVNIH UMJETNIKA HRVATSKE:

Auer Robert, slikar, što je bio upleten u izdavanje mape t. zv. »izopačene umjetnosti«, koju je predložio njegov ... Kargačin, ustaškim vlastima, ... time naškoditi nekim uglednim umjetnicima. Kod istrage davao je ... podatke i odgovore, i poricao da ... imao veze s tom fašističkom akcijom. ... toga bio je protežiran od ustaškog režima, rehabilitiran i promaknut u V. ... razred, jer su mu se uračunale ... službe od umirovljenja, od 1918 ... do 28. II. 1944.

... Oto, slikar, jer je radio ... za ustašku »Promičbu« u fašističkom duhu, te marke, među kojima ima ... gdje ustaša bode bajonetom partizana.

... Josip-Međumurec, slikar, jer je kao oficir ustaša terorizirao prijetnjama s mobilizacijom neke umjetnike, ... natjera kao ratne slikare na Istočni front. Zbog toga su neki bili mobilizirani, a neki su morali kao ratni slikari u Bosnu.

Topolčić Ivan, slikar, jer je bio otvoreni pristaša ustaškog režima i nacista, ... je zato i pobjegao s neprijateljem u Njemačku.

Machiedo Jakov, slikar, jer je bio otvoren pristaša ustaškog režima i ... španjolskog ceremonijala kod Pavelića, te organizirao portretiranja Pavelića.

Likan-Hauslee Gustav, slikar, jer je ... petokolonaš i skrivao Kvaternika neposredno prije ulaska Nijemaca. Bio ... vatreni hitlerovac i slavio zvijeckog ... predsjedniku vlade NDH, da se ... izložba umjetnosti u Berlinu. Kao otvoreni narodni neprijatelj pobjegao je u Njemačku.

Marčić Rudolf, slikar jer je dobrovoljno išao kao ratni slikar na Istočni front, bio imenovan potpukovnikom i ... službu nastavnika na Domobranskoj akademiji s rangom od 1. XI. 1934.

Kreković Kristijan, slikar jer je kao ... udvorica protunarodnih režima, protežiran od ustaškog režima, izradio portret Pavelića nekoliko puta i ... kulkaške profašističke izjave.

... Franjo, slikar jer je aktivno ... u ustaškoj »Promičbi« svojim ... karikaturama.

... se spomenuti isključuju iz Udruženja likovnih umjetnika Hrvatske i ...

Kistom i dlijetom ovjekovječuju ratne prizore

Mladi slikari i kipari pri radu za svoju prvu izložbu

Zagreb, 29. rujna.

Veliki zidni sanduk pred probojem ... de Umjetničke akademije ...

»Također vrlo dobro. I onl vol ...

Odlazak hrvatskih likovnih umjetnika na bojišta

Zagreb, 26. svibnja. Večeras odlaze iz Zagreba pojedini hrvatski umjetnici, koji su odredjeni da podju na razne predjele bojišta i da tamo uzimaju naše i motive za ratne slike. Hrvatski umjetnici boravit će na pojedinim bojištima oko mjesec dana, pa će se vratiti u svoje ateljere da dovrše slike. Nakon toga bit će priredjena izložba ratnih slika hrvatskih umjetnika a s istim tim slikama sudjelovat će hrvatski umjetnici na izložbi ratnih slikara u Njemačkoj. Na istočno bojište odputovat će večeras slikari: Rudolf Marčić, Petar ... i Ivan Topolčić. Njima je vodja puta kapetan bb. Crisomali. Drugi ... hrvatskih umjetnika putuje u Bosnu da će naći motive za svoje umjetničke ratne slike. U pravcu Sarajeva poći će ovi hrvatski umjetnici: Josip Horvat-Medjumurac, Ernest ...ević, Kamilo Ružička i ... Kopač. U Sarajevu im se pri... Sumerecker, Sajn i Mu...vić. Vodja puta ove grupe je Horvat - Medjumurac. U predjele ... putuju slikari Otomar Zoh... Ivo Auer i Vjekoslav ... U njihovoj grupi bit će i nekoliko ... slikovnih reportera. — nk.

... stala su uzaludna. U 5 i pol sati dan je nalog talijanskim vojnicima, da ... ubiju Lozicu i drugove i oni su to izvršili. Pošto su vojnici ubili Ivu Lozicu i ... talijanske vlasti su naredile ...

da je on podpuno ... Miline, a da su ga ipak strieljali usprkos molbi i zaklinjanju Župe i drugih uglednih ljudi na Korčuli, onda se mora zaključiti, da su strieljajući Lozicu smišljeno oduzeli hrvatskom narodu jednog ... i vrlo darovitog umjetnika, zato, jer je bio Hrvat.

... ž živila

... OSTI

ODJEL RATNOG SLIKARSTVA PROSVJETNE BOJNE, ZAGREB
Samobor, Stari grad (zadatak utvrđeni povijesni gradovi)
S lijeva: Ivan Schwertasek, Matko Peić, iza grupa trojice od kojih iz profila Dragan Sax, zatim Ivan Kožarić, V. Migričec, nepoznati ustaša čuvar starog grada, Alfredo Petričić, Stevo Binički. Među njima zapovjednik Odjela ratnog slikarstva, satnik Josip Horvat Međimurac.
Fotograf: Milan Vulpe

GRUPA S ODJELA RATNOG SLIKARSTVA NA STAROM GRADU, Samobor, travanj 1944.
Slijeva stoje: Ivan Kožarić, Ivan Švertasek, satnik Josip Horvat Međimurac (zapovjednik Odjela ratnog slikarstva), Valerije Michieli,
sjede Stevo Binički, Alfredo Petričić i Ante Župan (arhitekt).
Fotograf: Milan Vulpe

DOMOBRANSKI RUČAK U VRTU AKADEMIJE (Odjel ratnog slikarstva), ljeto 1944. S lijeva: Milan Vulpe, Matko Peić, Ivan Schwertasek, Ivo Dulčić, Alfredo Petričić, Valerije Michieli i Stevo Binički.
Fotograf: Milan Vulpe

PROSVJETNA BOJNA, VARAŽDIN, 30. IX. 1943.
Pred freskom u predvorju vojarne prije odlaska u Zagreb.
S lijeva: Nikola Mucavac, Albert Kinert, Ivo Dulčić,
Nikola Njirić, Milan Vulpe i Miro Baldasar.
Fotograf: Milan Vulpe

PROSVJETNA BOJNA, VARAŽDIN, VIII. 1943.
Izvođenje freske u vojarni.
Na skeli Albert Kinert, dolje slijedi Nikola Mucavac,
a lijevo Nikola Njirić.
Fotograf: Milan Vulpe

ODJEL RATNOG SLIKARSTVA ZAGREB, AKADEMIJA, Ilica 85, 1944.
Pred platnom "Protuzračna obrana Zagreba"
S lijeva: MIlan Vulpe, Ivan Kožarić (stoji), Dragan Sax (s leđa),
Ivan Schwertasek, Ivo Dulčić, Slavo Striegl iza Iva Vojvodića.
Fotograf: Baldasar

GRGA ANTUNAC

ANTUN AUGUSTINČIĆ
rektor 1946.-1948., dekan 1966.-1968.

VANJA RADAUŠ
rektor 1954.-1956., dekan 1954.-1956.

konsekvenci ne da naučiti. U tom je vjerojatno i smisao umjetnosti i čar rada na akademiji kao ustanovi njoj posvećenoj.

Do početka Drugog svjetskog rata, u razdoblju od 1920. do 1940. godine, tijekom tih dvadeset godina uglavnom su se izmjenjivala dva pedagoška stava – jedan koji je vjerovao tvrdnji Renoira: *Slikarstvo je u prvom redu zanat* i drugi koji je odobravao metaforu de Vlamincka: *Tko će mene podučavati na koji ću način ja voljeti svoju ženu*. Ljudski afinitet, estetsko uvjerenje pa i politička opredijeljenost, bili su često veliki faktor pri učenikovu izboru profesora za svog mentora na trećoj i četvrtoj, a pogotovu petoj godini zvanoj specijalka.

Kako su izgledali stari, a kako novi likovno-pedagoški programi od 1907. do 1997. godine, kako su ih planirali nastavnici, a kako su ih realizirali učenici? Kako su živjeli nastavnici, a kako učenici? Napokon, što je Akademija, odgojivši u devedeset godina gotovo tri tisuće učenika, učinila za kulturu i uopće za društveni i narodni život Hrvatske – to je sljedeće poglavlje.

Počnimo s prvim predmetom koji se smatra ne samo osnovom svakog likovnog školovanja nego i temeljem umjetnosti uopće. Riječ je o crtežu. Od svog osnivanja njeguje ga Akademija u sve četiri godine na svim odjelima (slikarski, kiparski, grafički i pedagoški). Ugljen, kreda i olovka služe u

ANDRIJA KRSTULOVIĆ

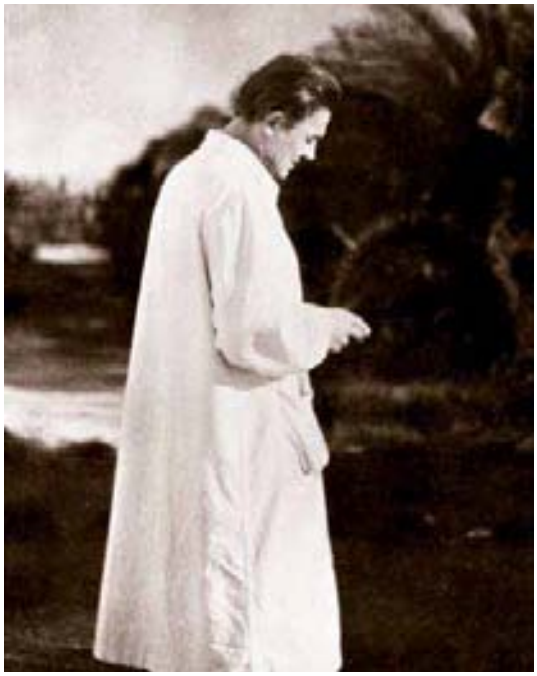

ANDRO VID MIHIČIĆ

IVO REŽEK

ANTUN MEZDJIĆ

VLADIMIR FILAKOVAC

MARIJAN DETONI

ATELIJER VANJE RADAUŠA, 1945.

GRGA ANTUNAC I ŠIME PERIĆ na Akademiji, 1944.

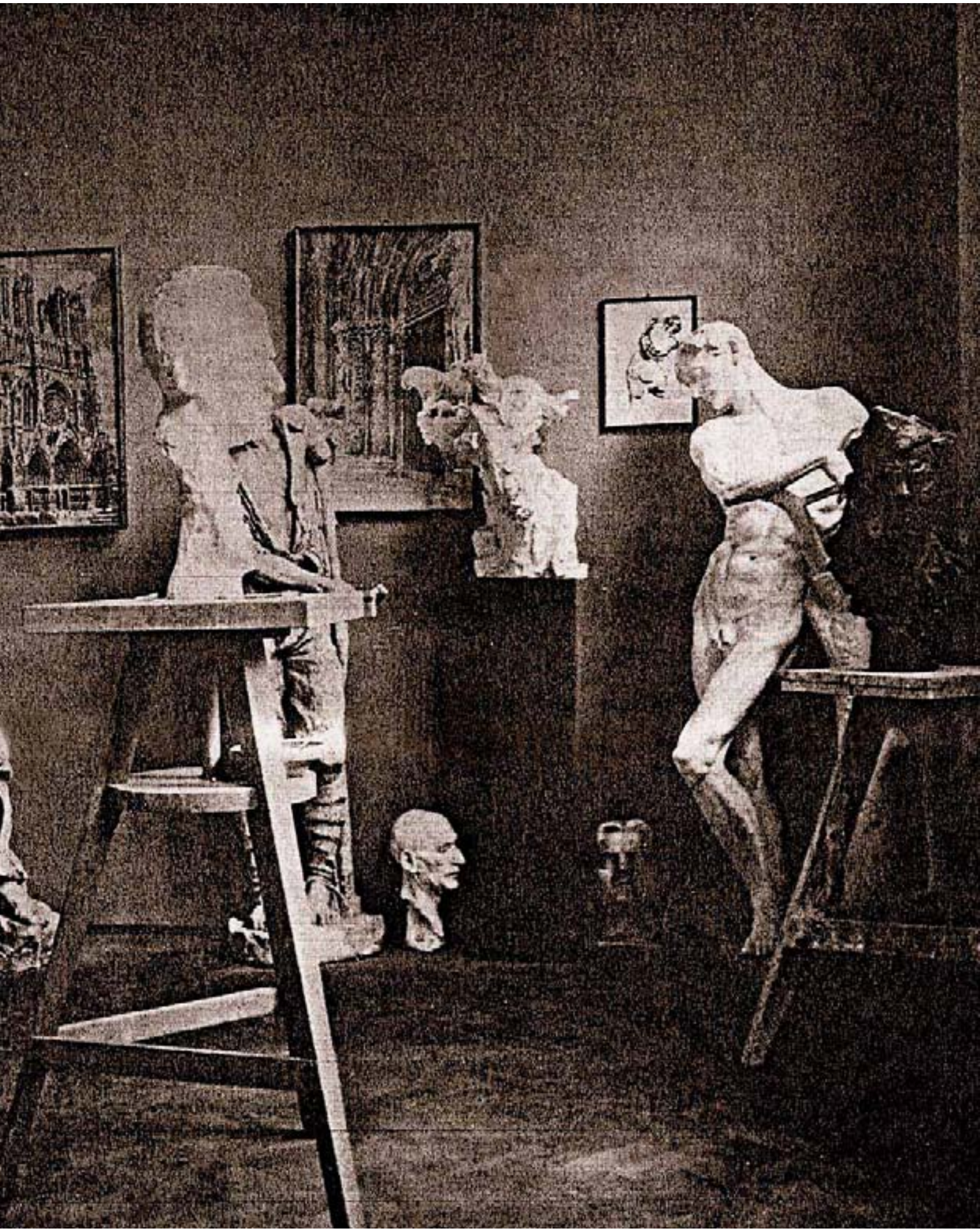

MARIJAN DETONI I ĐURO TILJAK, Monopoli, Italija, 1944.

ĐURO TILJAK, Monopoli, Italija, 1944.

OTON POSTRUŽNIK, 1945.

ISMET MUJEZINOVIĆ, ĐURO TILJAK,
IVAN GORAN KOVAČIĆ U NOB-u

UMJETNICI - PARTIZANI, s lijeva na desno: Edo Murtić, Stjepan (Štef) Rajković, Lela Čermak, Petar Šimaga, Zvonko Agbaba, Vanja Radauš i Vjekoslav Rukljač na Kongresu kulturnih radnika u Topuskom (1944.)

PUTOVANJE U PEJZAŽ. Na brodu prema Malinskoj na Krku: Franjo Dolenec, Željko Senečić, Zdeno Pavić, Julije Knifer (sjedi)

POVRATAK S RADNIH AKCIJA (žetva, Virovitica, 3. VII. 1945.). Stoje: Rudolf Krstić i Petar Kos, sjede: Ivo Dulčić, Marijan Jevšovar, neidentificirana studentica, Draga Babić, Aleksandar Srnec, Niko Kalmeta; na prozoru: Ivan Sabolić (?), neidentificirani student, Ž elimir Janeš i Velibor Mačukatin.

U DVORIŠTU AKADEMIJE ISPOD TREŠNJE, u proljeće 1946.
Kosta Angeli Radovani, Vjekoslav Rukljač, Želimir Janeš, Velibor Mačukatin, Slavko Jurić

Kosta Angeli Radovani, ?, Vojin Bakić, ?, ?, 1946.

U KLASI PROF. MARINA TARTAGLIE: Branko Ružić, Mato Benković, prof. Marino Tartaglia, Bojan Stranić, Marijan Jevšovar, 1947.

prvim godinama kad je na programu linearni i plastički crtež, a pero, kist te laviranje u ruci su starijih godišta koja tretiraju slikarski crtež. Legendarno je "redis pero", koje je forsirao nastavnik malog akta K. Hegedušić kako bi natjerao početnika da širokim šiljkom crta sumarnije, zatvorenije. Dugosatna studija i trenutačni *croquis* traju na Akademiji od početka do danas. Studija glave je crtačka predradnja kasnijem slikanju portreta, a croquis je tijekom Akademijine povijesti bio sretan tretman, jer su u njemu nastajala u crtaonici akta likovno najživlja ostvarenja generacija učenika u periodu od Zdenke Pexidr do Alberta Kinerta. No, croquis je učinio zagrebačku Akademiju, osobito na samom njezinom početku, originalnom. Iz croquisa niknulo je nekoliko izuzetnih karikaturista. Zahvaljujući svom nastavniku Crnčiću, koji se bavio i likovnim humorom, pojavila se plejada mladih crtačkih komediografa: Branimir Petrović, Petar Križanić "Pjer", Ljudevit Kara, Slavko Vöröš te kasnije Marijan Trepše, Ernest Tomašević, Klementina Švarc i drugi.

Čikoš i Crnčić očigledno su se sjećali svojih studentskih dana u Beču i Münchenu, jer su od 1907. do 1920. godine svojim studentima davali poduku za crtanje glave na osnovi gipsanih odljevaka. Čikoš od uprave Akademije 1908. godine traži: *dvije maske po naravi, nekoliko ruku i nogu po naravi, oko, uho, nos i usta u sadri (prekonaravne veličine) zatim brust (poprsje) medičejske Venere*. Kako pokazuje arhiv crteža Zdenke Pexidr iz tih godina, uz glavu prema gipsu, crtalo se glavu (osobito glave staraca i starica) po živom modelu. Prvo ugljenom i olovkom, a kasnije krejonom, pastelom i akvarelom, razumije se i uljem.

Risanje akta kod rasvjete, *večernji akt* (od 17 do 19 sati) – ili kako ga se kasnije na Akademiji godinama zvalo *mali akt* – bio je i ostaje

GRGA ANTUNAC U ATELJERU, oko 1945.

FRANO KRŠINIĆ RADI NA SPOMENIKU, oko 1955.

ATELJER FRANE KRŠINIĆA, 1959.

FRANO KRŠINIĆ U DVORIŠTU ALU

najatraktivniji predmet na Akademiji. Prvih desetak godina akt su vodili Crnčić, Čikoš i Auer. Za pomagala nabavljeni su gipsani modeli ljudskog tijela, čitav kostur čovječjeg tijela, zatim jedan anatomski atlas te se Vladi sugeriralo da bi *zbirka risarija iz Albertine u Beču, prvi i drugi svezak bila nužna kod obuke akta kod rasvjete*. Crtalo se, napokon, uz pripomoć *modela mišićja i žila čovječjeg tijela od papir mâchea*. Čime, na čemu i kako se crtalo prvih dana postojanja Akademije – moglo se vidjeti na izložbi u povodu rođenja Zdenke Pexidr, priređenoj 1986. godine u Salonu Ulrich. Crtalo se akt ugljenom, olovkom, krejonom, pastelom na bijelom, sivom, žućkastom te na ružičastom i ljubičastom papiru uglavnom konturno, postižući plasticitet grubim ili blažim šatiranjem. Kasnije, 1917. godine vodstvo akta preuzeo je Lj. Babić, koji je više upozoravao učenike na linearni muzikalitet ili kako je on običavao reći *le mouvement*, nego na plastički iluzionizam crteža. U ožujku 1922. godine od Babića je akt preuzeo J. Kljaković. Njemu je crtanje akta zapravo stiliziranje ljudskog tijela, stvaranje kartona, to jest preradnje za meštrovićijanski monumentalizam na freskiranom zidu. Njegovom nasljedniku K. Hegedušiću akt je, u desetljetnom stažu nastavnika akta na Akademiji bio, obratno nego Kljakoviću, mikroskopsko analiziranje anatomskog realiteta tijela, zapravo predložak za njegovo naturalističko detaljističko slikanje.

ANTUN AUGUSTINČIĆ IZRAĐUJE PORTRET TITA

ŽELIMIR JANEŠ I IVAN SABOLIĆ, 1948.

ISPRED AKADEMIJINE LJEVAONICE, oko 1954.

OSOBNIK ZLATKA ŠULENTIĆA, 1942.

OSOBNA KARTA ZLATKA ŠULENTIĆA

INDEKS IVANA KOŽARIĆA, 1943.-1949.

PERSONALNI LIST ANTUNA AUGUSTINČIĆA, 1960.-1968.

VJEKOSLAV RUKLJAČ
dekan 1963.-1966., 1974.-1979.

OTON POSTRUŽNIK

VJEKOSLAV PARAĆ

Čikoševoj i Frangešovoj zbirci pomagala za slikanje akta pridodao je Hegedušić još jedan ljudski kostur (tvrdio je na predavanjima anatomije da je pripadao vozaru tramvaja broj 14), a Čikoš-Valdecovom anatomskom atlasu priložio je svoja skripta sastavljena po metodi *Richer-Duval*.

U većini crtačke produkcije akta malo će znatiželjnika naći ono što akt čini originalnom likovnom disciplinom. Uglavnom sve ostaje na konstrukciji kostiju i mišića. Ne uspijeva se dići od sheme do portretiranja ljudskog tijela. Ne dostiže ono bitno zbog čega se akt crta: ne otkriva individualitet modela u specifičnosti njegove crte, u originalnosti baš njegovih oblika i boja, a pogotovu ne dešifrira izuzetnost njegove geste i grimase. Upravo je rijedak crtež koji bi odavao da ga je stvorilo crtačko muško ili žensko uzbuđenje, gledajući ljudsko tijelo temperaturom erotske, seksualne simpatije ili ga pak odmjeravajući likovnom antipatijom, ironijom, prezirom. Kroničar crtanja akta na Akademiji u onoj

S lijeva na desno: Tomislav Krizman, ?, gđa. Montani, Vladimir Becić, Montani – ravnatelj gliptoteke, ?, Boris – ljevač Gliptoteke (nepoznato prezime), Vanja Radauš

FRANO BAĆE

SIGFRIED SUMMERECKER

DRAGUTIN TADIJANOVIĆ, 1980.

maloj nekadašnjoj crtaonici koju je gravirao M. Steiner, neće – vjerujem – zaobići ni opis modela, od onih muških brkonja, tkaninom zastrtih potrbušnica, poput onog desnog i lijevog kalvarijskog potepuha i onog indokineskog vojnika koji je pozirao 1919. godine, pa do generacija mlađih Ciganki, te Ruže, jedne od najslavnijih Akademijinih modela, sve do tete Zore te Đine i Branka.

Devedeset godina slikanja na Akademiji ima svoju povijest s obzirom na motiv i na izraz (viziju i tehniku). Prvih desetak godina slikalo se kod Čikoša i Crnčića s "derivatom" Bukovčeve "šarene zagrebačke škole", s entuzijazmom te s nestašnošću polikromije, veseljem pigmenta. I to sve redom – od portreta i akta do pejzaža, mrtve prirode i kompozicije. Babićeva škola je to regulirala tonskim reminiscencijama na Velázqueza i Courbeta, u portretima i na aktovima, a Tartaglijina škola apoteozom Cézanneove modulacije na mrtvim prirodama. Moćno Becićevo kolorno punktiranje u ulju

PRVA POSLIJERATNA GENERACIJA STUDENATA, 1952.
S lijeva na desno, stoje: Valerije Michieli, Živko Haramija, Đurđena Haramija Zaluški, ?, Francesco Dessanti, Ljubo Ivančić, ?, Dušan Džamonja, Vlado Kristl, Svetozar Domić
S lijeva na desno, sjede: Milena Lah, Katarina Žanić, Ivo Radošević, Zoltan Gabor, Melita Abramović

IVAN JÄGER

IVAN SABOLIĆ
dekan 1968.-1971.

ZLATKO SLEVEC

MATKO PEIĆ

ISPRED ZGRADE ALU, 1956.
S lijeva na desno: Ivo Fanuko,
Đorđe Petrović, Nada Vuksanović, Josip Biffel

CRTANJE VELIKOG AKTA NA ALU 1955.
S lijeva na desno: Ivo Fanuko, Đorđe Petrović, Ivo Krstulović

MAJSTORSKA RADIONICA. Nakon završenog studija studenti su polazili specijalku u Majstorskoj radionici Krste Hegedušića u Zagrebu, 1952.

MAJSTORSKA RADIONICA, mjesto brojnih susreta umjetnika i povjesničara umjetnosti. Boris Dogan, Ferdinand Kulmer, Dušan Džamonja, Maja Spiller, Sir Herbert Read, Rudi Maligec u Zagrebu 1962.

U POSJETU MAJSTORSKOJ RADIONICI Prvi red: Ferdinand Kulmer, Krsto Hegedušić, Dušan Džamonja, Kosta Angeli Radovani. Drugi red: Šime Perić, Božo Bek, Boris Dogan, Ivan Picelj i Željko Hegedušić, Zagreb, 1955.

KRSTO HEGEDUŠIĆ pokazuje suradnicima miješanje boja. S lijeva na desno: D. Petlevski, Krsto Hegedušić, Maligec, Predrag Purić, Vasko Lipovac, ?, Francina Dolenec, oko 1952.

Stoje s lijeva na desno: Mihael Kajfeš, Marijan Zaradić, Marija Ujević, Josip Cmrok, Florijan Mičković, Miroslav Šutej, Branko Gavrin.
Sjede s lijeva na desno: Slavko Marić, Mate Čvrljak.

KLASA PROF. MARINA TARTAGLIE I PROF. LJUBE BABIĆA: Ljerka Njerš, Zlatko Latković, Alma Drvodelić-Orlić, Slavko Marić, Zorislav Drempetić-Hrčić, Maja Jug-Pecarić, Stjepan Pomper, Maja Dolenčić-Malešević, Zagreb, 1958.

PRED AKADEMIJOM, 1958.
S lijeva na desno: Dragutin Friedl, Stipe Sikirica, Ante Zaninović, Marijan Novak, Vasilije Jordan, Aleksandar Rukavina, Antun Babić, Priska Kulčar, Vladimira Soviček.

NA STUDIJSKOM PUTU PO ITALIJI
Šime Vulas, Antun Babić, Ljerka Njerš, Aleksandar Rukavina, Grga Antunac, Andro Vid Mihičić, Marija Ujević i Tatjana Rovnij.
Terme di Caracala, Rim, Italija, 1957.

U RIMU, 1957. S lijeva na desno: Šime Vulas, Maksim Krstulović, Stipe Sikirica.

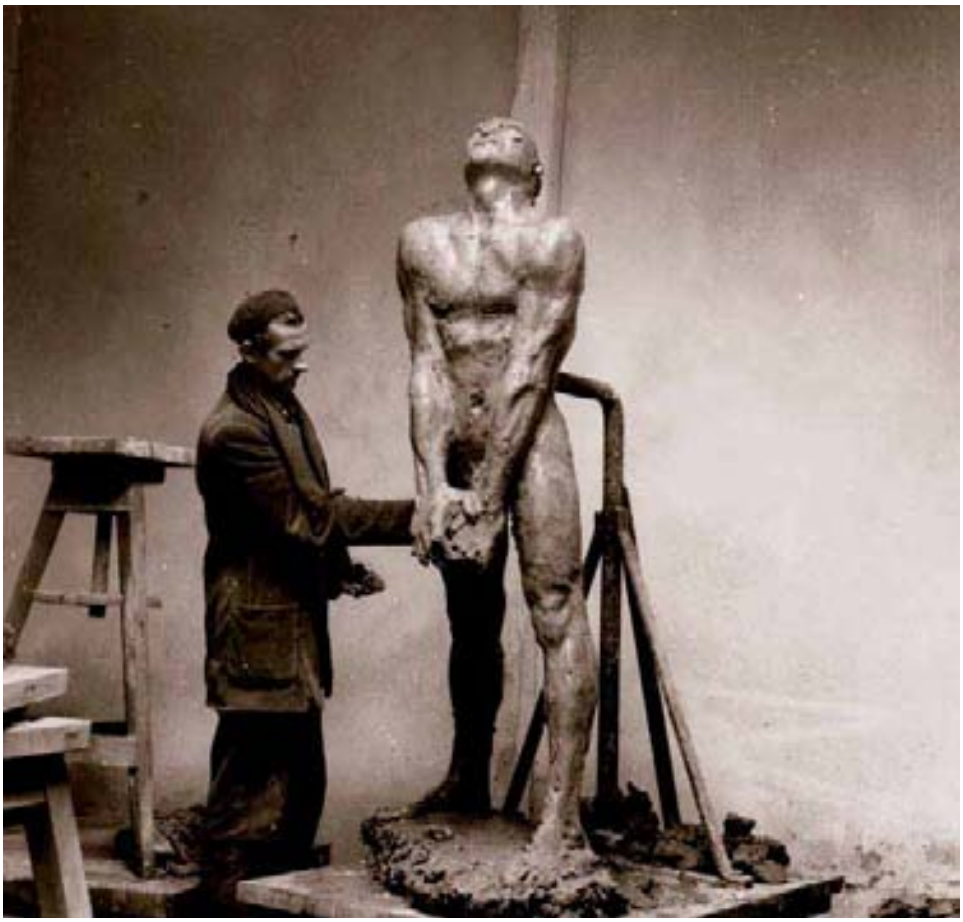

VALERIJE MICHIELI-TOMIĆ

LJUBO IVANČIĆ

i Šulentićeva mirna statika u temperi omogućavali su učenicima da po srodnosti svom temperamentu biraju učitelja. Tko bude pisao povijest grafike na Akademiji imat će divnu dramu rasta te grane likovnih umjetnosti započete jednim vrsnim bakropiscem (Crnčić) i jednim senzibilnim majstorom monotypa (Čikoš). Arhiv Akademije pun je njihovih zamolbi njezinoj upravi i Vladi da se nabavi u Beču 1913. godine stroj za bakropis, a 1918. godine stroj za litografiju. U arhivu je dokument da Lj. Babić 1920. godine piše *Osnovu za štatut litografske, odnosno bakropisne radionice*. Da bi se presjekom kroz devedeset godina pokazalo što se grafički stvorilo tijekom tog razdoblja trebala bi golema i opsežna izložba koja bi sezala od Petrovićevih do Detonijevih monotypa, od Benkovićevih do Slevecovih

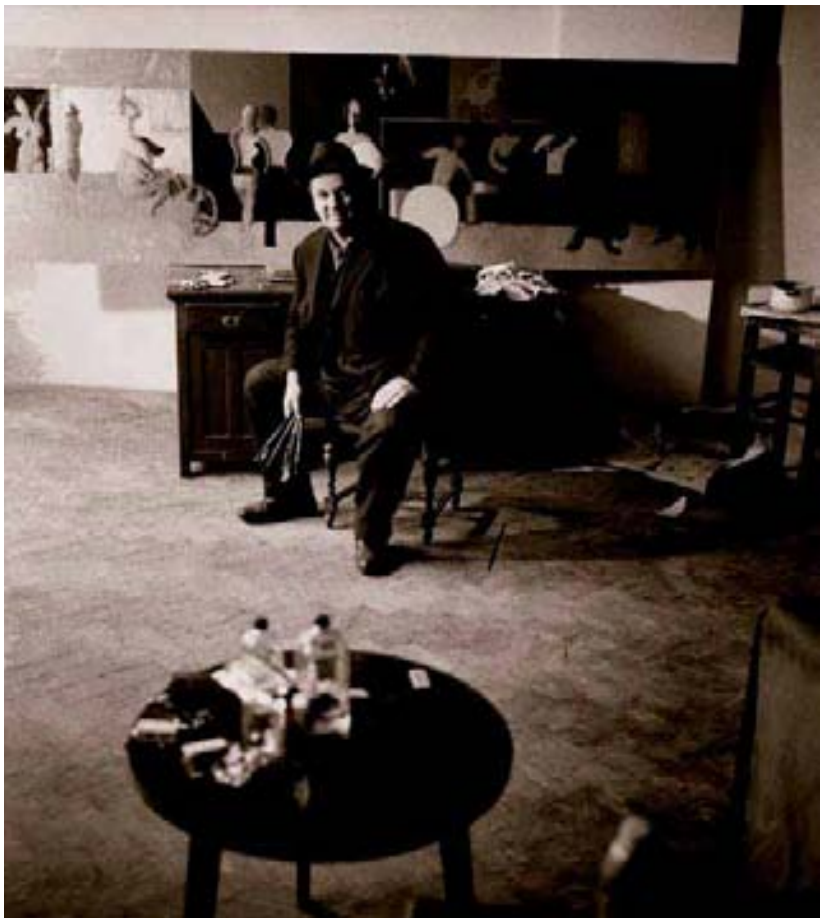

MILJENKO STANČIĆ

drvoreza, od Babićevih do Reiserovih litografija, od Krizmanovih do Kinertovih gravura. Koliko je trebalo napora da se europski opreme Akademijine grafičke radionice?! Od onog malog Krizmanova atelijera sa špecerajskim zvoncem na oprugu do prostorija o kojima nije mogao ni sanjati takav grafički genij skriven u velikog crtača B. Petrovića, na početku Akademijina postojanja.

LJUBO IVANČIĆ

MILJENKO STANČIĆ

U KLASI PROF. FRANE KRŠINIĆA, 1963.

Ono što je Lj. Babić učinio sa slikarskim tonom za zaustavljanje polikromije to je I. Meštrović učinio svojom kiparskom kompaktnošću za prekid s rasapom kiparskog iscrpljenog ornamentalizma te sitničarenjem s ispraznim dekorativizmom. U devedeset godina modeliranja Akademija je u kiparskom odjelu tretirala u mikro-formatu i makro-formatu gotovo sve kiparske motive, od glave, portreta, akta, poluakta, torza, animalizma, ornamentalizma do figurativnih i nefigurativnih kompozicija. Tuda su prošli svi kiparski materijali od gline, bronce, drva, kamena do gipsa, lima, kartona i plastičnih masa. Modeliralo se s naglaskom na crtu, na plohu, na volumen, na sjenu i svjetlo, na boju. Stvaralo se za intimne i za javne prostore, od ulice, trga, od parka do groblja, od male spomen-ploče na Benešićevoj kući u Iloku do velike konjaničke skulpture pred zgradom Ujedinjenih nacija u New Yorku. Od 1926. godine nadalje Akademija je formirala i svoj Arhitektonski odjel. Vodio ga je prof. ing. arh. Drago Ibler.

Autor buduće knjige o povijesti primijenjenih umjetnosti u Hrvatskoj imat će pune ruke posla u devedeset godina starom arhivu Akademije. Tu će naći podatke o keramici na Akademiji (Juhn), o drvorezbarstvu na Akademiji (Braniš), o tekstilu (Paulić), o ornamentu (Auer, Hafner, Krizman), o ilustraciji, ekslibrisu, uvezu knjiga (Babić, Benković), o ukrasnom

U DVORIŠTU ALU 1960.
S lijeva na desno: Ivan Tomić, Pero Jelisić, Tomislav Beran, Emina Mujadžić, Ivan-Tuna Jakić, Slavoljub Lacković, Kruno Bošnjak, Frane Paro.
Čuče: Srečko Planinić i Ivan Jurčević.

KLASA PROF. BRANKA RUŽIĆA, 1963/64.:
Daniel Butala, Mirko Stojić, Ljerka Žingerlin, Marijana Muljević, Renata Chalupa,
prof. Branko Ružić, Nevenka Macolić

U KLASI PROF. ŽELIMIRA JANEŠA, 1963.:
Franc Kiraly, Kruno Bošnjak, prof. Želimir Janeš, modelka Ana

KLASA PROFESORA RAOULA GOLDONIJA (s lijeva nadesno):
Eugen Kokot, Mihovil Bujanović, Ivan Obsieger, Kadruš Rama, Zvonimir Bešker, Dubravka Perić, Neven Kašper, Mira Žiža, Zdenka Biljan, Fadil Vejzović, Zagreb, 1965.

REKTOR VANJA RADAUŠ (desno) i TAJNIK ALU LUKA BRADARIĆ (lijevo) prigodom promocije diplomiranih studenata 1967.
U pozadini s lijeva na desno: Želimir Janeš, Ivan Jäger, Krsto Hegedušić, Grga Antunac, Omer Mujadžić, Marijan Detoni.

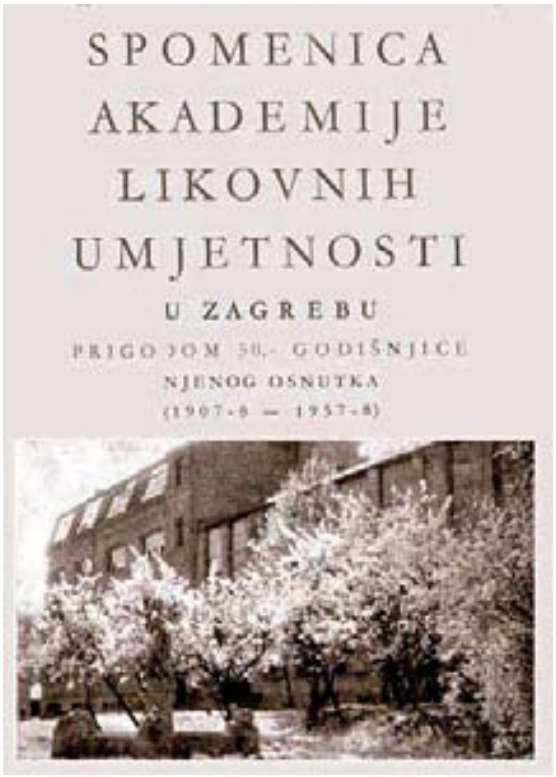

SPOMENICA ALU, izdana prigodom 50. godišnjice ALU, 1957.

NASTAVNIČKO VIJEĆE 1961.
S leđa: Andro Vid Mihičić; s lijeva na desno: Miljenko Stančić, Želimir Janeš, Vjekoslav Rukljač, Raoul Goldoni, Frano Kršinić, Drago Ibler, Frano Baće, Matko Peić, Vjekoslav Parać, Marijan Detoni, Dalibor Parać, gđa Lovro, Vanja Radauš.

NASTAVNIČKO VIJEĆE 1961.
Miljenko Stančić, Vjekoslav Rukljač, Frano Kršinić, Drago Ibler, Frano Baće, Zlatko Slevec, Matko Peić, Vjekoslav Parać, ?, ?, Marijan Detoni, Dalibor Parać, gđa Lovro, Vanja Radauš.

IVAN MEŠTROVIĆ S VJEKOSLAVOM PARAĆEM I FRANOM BAĆE
prilikom posjeta domovini, Zagreb, 1959.

DOČEK MEŠTROVIĆA NA GLAVNOM KOLODVORU U ZAGREBU
1959. Lijevo od Meštrovića Frano Baće, desno Frano Kršinić.

PROF. MARIJAN DETONI, GRIGOR BOJADŽIEV, MARCEL BAČIĆ, ?, JASNA SKORUP, DALIBOR PARAĆ, KREŠO HALUGA, 1968.

PROF. MILJENKO STANČIĆ SA STUDENTIMA ALU oko 1965.

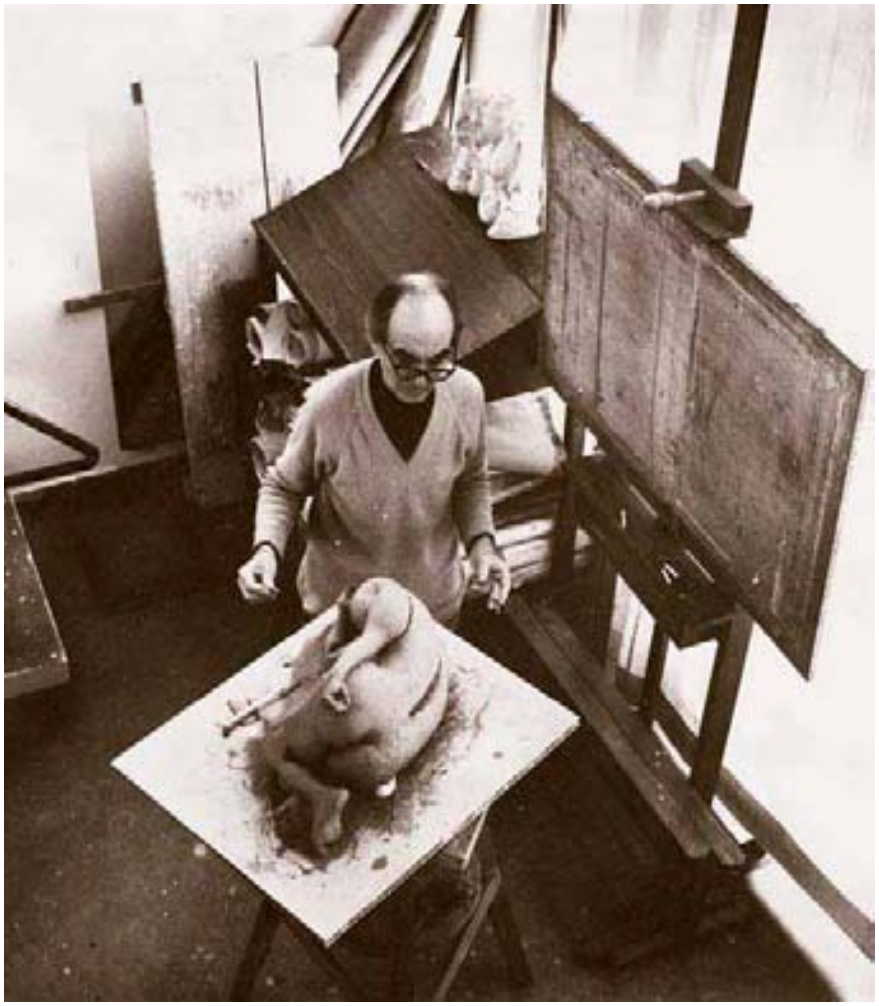

ŽELIMIR JANEŠ, 1960.

RAOUL GOLDONI, 1960.

pismu (Höcker), te napokon o scenografiji (Krizman, Babić).

Od samog početka do danas Akademija ima likovno-teoretske predmete. Za odgoj crtača, slikara, grafičara i kipara oni imaju isto toliko vrijedan udio koliko i praktični predmeti o kojima smo do sada govorili. Crtačima, slikarima, kiparima i grafičarima koji su tretirali motiv glave i ljudskog tijela od početka do danas služi na Akademiji predmet Anatomija ljudskog tijela. Od 1907. godine do danas predavali su je Čikoš i Valdec (autori skripta), dr. Kilman, Mujadžić, dr. Duančić, K. Hegedušić, V. Parać. Zanimljiv je podatak da Crnčić već 1908. godine traži od Vlade da Akademiji nabavi francusku anatomiju čovjeka autor koje je Richer. Anatomija životinjskog tijela datira na Akademiji od 1913. godine. Predavači su bili Podaubsky, dr. Bevandić, Radauš (autor skripta, u rukopisu), Filakovac. Od vremena Ferde Kovačevića, prvog predavača deskriptive i perspektive, na samom početku osnivanja Akademije, jedan za prostorni odgoj učenika prevažan predmet – mijenjajući vremenom naziv – imao je do danas svoje predavače:

ALBERT KINERT
ZVONIMIR RADIĆ

IVO ŠEBALJ
ANTE LOZICA

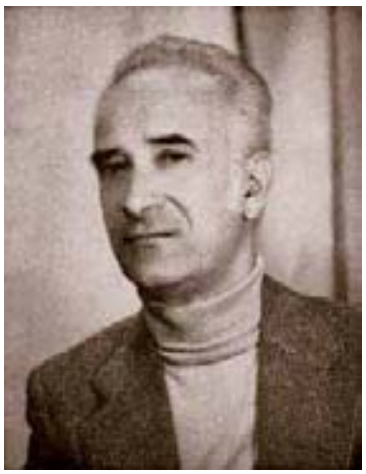

ŠIME PERIĆ
IVAN FRIŠČIĆ

BRANKO RUŽIĆ

NIKOLA REISER
IVAN LOVRENČIĆ

DALIBOR PARAĆ
dekan 1971.-1974.

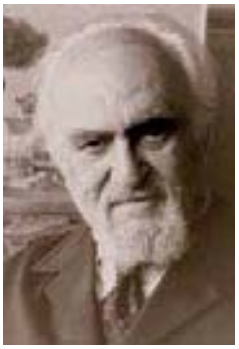

MLADEN VEŽA

JOSIP POLJAN
dekan 1987.-1991.

VILKO GLIHA SELAN

DODJELA DIPLOMA, 1974.
S lijeva: Miljenko Stančić, dekan Vjekoslav Rukljač i tajnik Ivica Vrkljan

U DVORIŠTU ALU, 1972/73.
Ivan Sabolić, Vjekoslav Rukljač, Dalibor Parać

dr. Segen, dr. Niče, dr. Šegvić, Geršić, Lozica, Radić, Pejaković. Drugi predmet isto toliko važan za materijalno formiranje slike i kipa jest tehnologija. Traje od 1907. do danas na Akademiji. Predavači su joj bili Čikoš, Goglia, Hudoklin, Blaženković, Summerecker i danas Z. Meštrović, L. Michieli, Š. Horvat Kurbegović.

Pedagoški odjel uz praktične i teoretske nastavnike imao je posebne specijaliste za odnos umjetnost – dijete i škola. Od 1907. do 1919. godine bili su nastavnici: Auer, Hafner, Šulentić, Kuman, dr. Pregrad, Beraković, Ružić, Roca, Tanay. Povijest umjetnosti je predmet koji koordinira svu teoretsku i tehničku pedagošku akciju Akademije. Predaje se od samog početka i osnutka Akademije. Nastavnici su Šenoa, Babić, Gorenc, Vojnović, Mihičić, Peić, Šimat-Banov i E. Quien.

Da upotpuni školovanje svojih učenika Akademija je u svoj program uvela predavače drugih likovnoj umjetnosti bliskih struka: hrvatski jezik i književnost (D. Tadijanović), likovna kultura (J. Tadijanović), estetika (Pejović, Mikecin, Posavac, Grlić), psihologija (Sorokin), francuski jezik (Quiquerez, Semjonov), engleski jezik (Tedeschi).

Akademijin se život odvija ne samo u radionicama i predavaonicama, nego i u atelijerima nastavnika, u zbirkama nastavnih

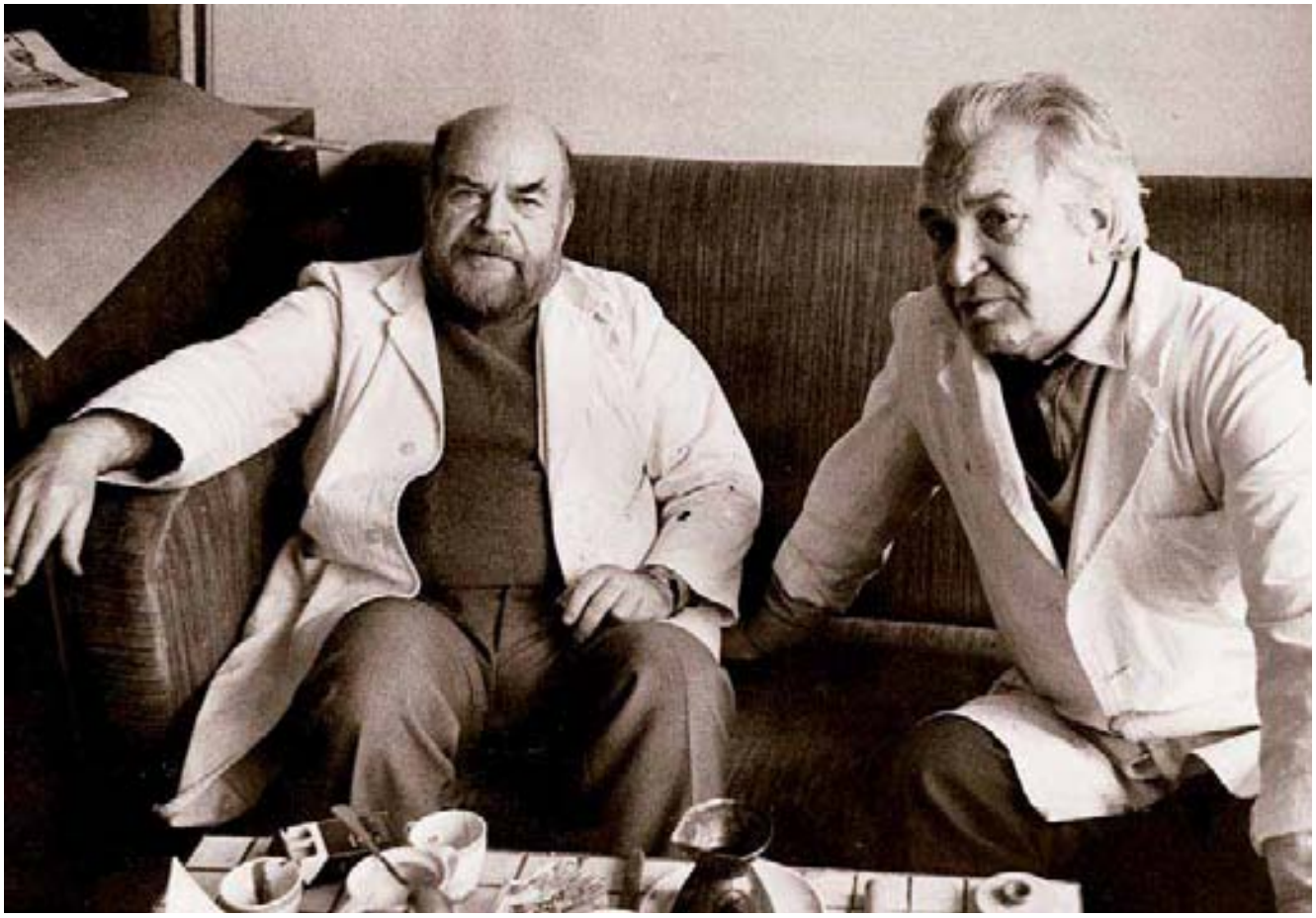

FERDINAND KULMER I DALIBOR PARAĆ, 1979.

pomagala, u arhivu akademijine kronike, u arhivu učeničkih radova, u arhivu Akademijine administracije te u Akademijinoj biblioteci. Akademija od osnutka do danas ima prostoriju upravitelja (rektor, dekan), zbornicu za sjednice Nastavničkog vijeća te svečane proslave vezane za događaje iz Akademijina života. Napokon, Akademija ima prostorije za svoju administraciju (tajništvo, pisarnica, ekonomat, računovodstvo, personalni poslovi). Danas je Akademija ustanova za visokoškolsko obrazovanje u području likovnih

MIROSLAV ŠUTEJ, 1970.

umjetnosti. U doba osnivanja na čelu Akademije od 1907. do 1918. godine bio je upravitelj (direktor), od nastavnika biran nastavnik s mandatom od godinu dana. Od 1918. godine dovodi se na čelo Akademije rektor. Prvi rektor je 1921. godine izabrani I. Meštrović s prorektorom B. Šenoom. Od 1940. godine profesorsko vijeće s rektorom na čelu vrhovno je upravno tijelo Akademije. Ono to ostaje do danas, uz razliku da bira – zbog uklapanja u zagrebačko Sveučilište – umjesto rektora – dekana. U najnovije doba Akademija dobiva i ravnatelja.

Upis na Akademiju uvjetovan je polaganjem prijamnog ispita kojim se provjerava likovna sposobnost kandidata iz crtanja glave i akta te njegovo znanje o likovnoj i općoj kulturi. Jedan od najmlađih kandidata bio je O. Mujadžić, koji je 1918. godine imao samo 15 godina. Položivši ispit, učenik se opredjeljuje da postane slikar, kipar, grafičar, likovni pedagog (na početku ga se nazivalo "kandidat"), restaurator umjetnina. Prema imovnom stanju učenik je nekad plaćao školarinu ili naukovinu. Školovanje traje četiri godine, a pridodaje se i peta godina, zvana specijalka. Kad diplomira, student stječe naslov likovnog umjetnika, likovnog pedagoga ili diplomiranog restauratora – slikara ili kipara. Prve školske 1907/1908. godine bili su upisani ovi učenici: M. Krušlin, D. Branković, Vrkoč, I. Benković, Lj. Trbojević, K. Strajnić, D. Kokotović, A. Štefić, Lj. Wodsedalek, V. Rendić, H. Juhn, F. Ćus, R. Spiegler, M. Antolek, D. Hotko, L. Virant, B. Petrović, D. Peklić, J. Drusani, Z. Pexidr-Srića. Većinu ih imamo ovjekovječene na jednoj zajedničkoj fotografiji. Omjer učenika muškaraca i žena bio je 1907/1908. školske godine: 15 muškaraca i 5 žena, a školske godine 1908/1909. od ukupno 39 učenika bilo je 11 slikarica i 2 kiparice. Socijalna struktura njihovih roditelja šarolika je i proteže se od seljaka i seljanke,

STUDENTI ALU, 1973.
Stoje s lijeva na desno: Vjera Lalin, Mirjana Zajec, Ljubomir Stahov, Željko Lordanić, Dubravka Babić, Mensur Verlašević.
Sjede s lijeva na desno: Fadil Hadžić, Dora Kovačević, Josip Minks, Ljerka Kramar.

PROF. ŽELIMR JANEŠ

KLASA PROF. ŽELIMIRA JANEŠA, 1975.: Dragec Grgas, Žarko Violić, Kruno Bošnjak, Ljiljana Tucaković, Kuzma Kovačić, Marijan Glavnik, Peruško Bogdanić.

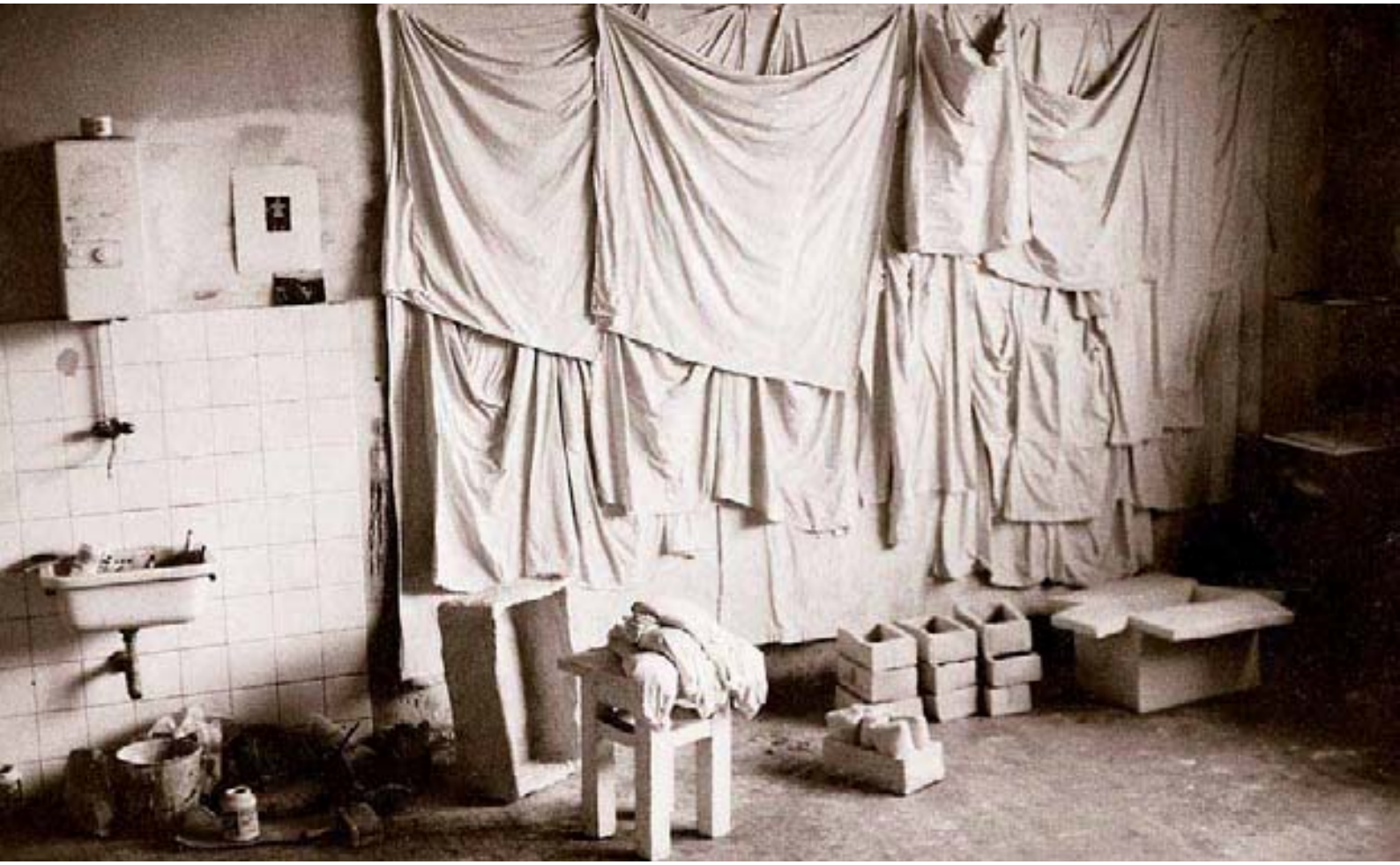

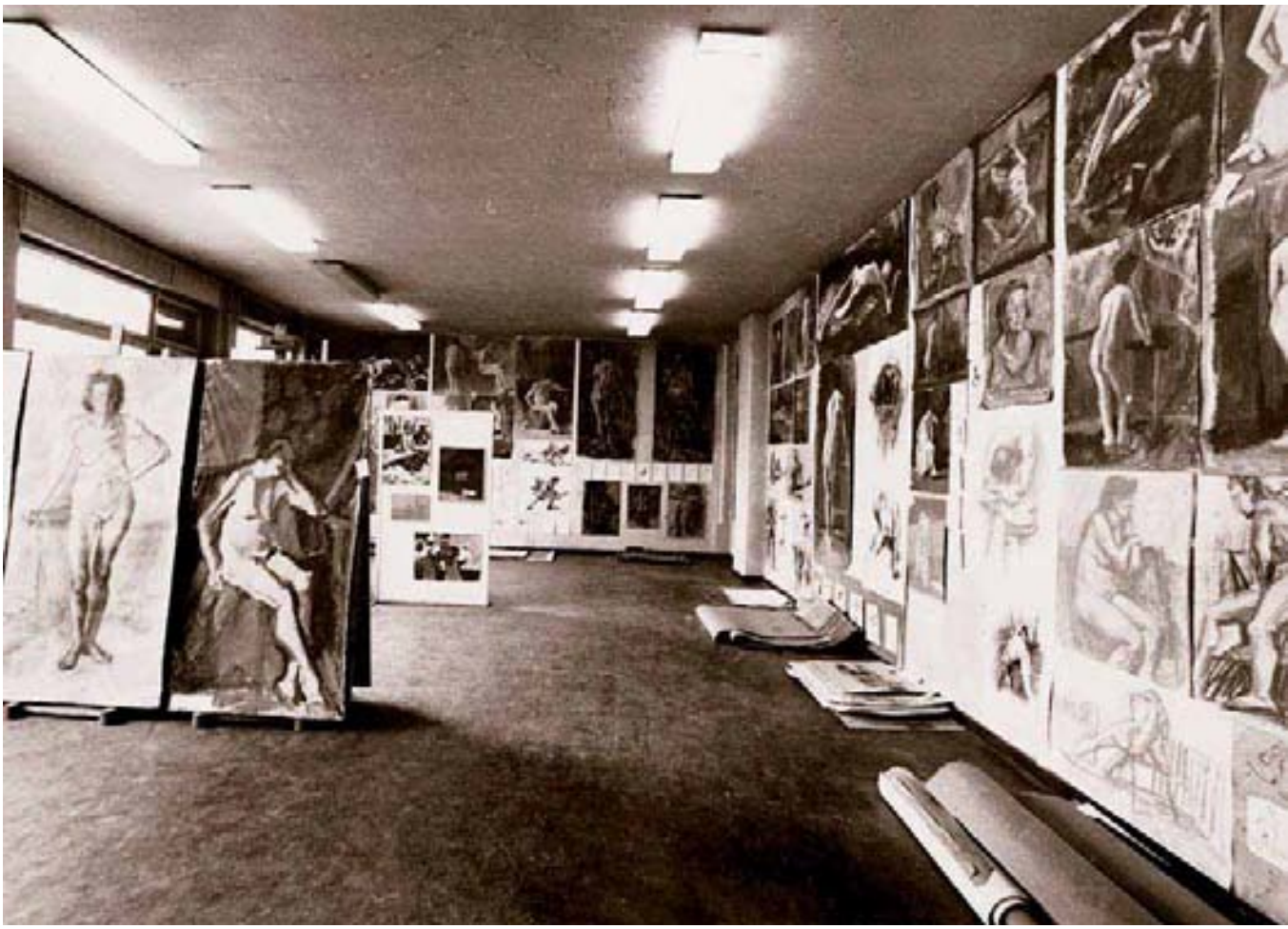

ZAVRŠNE IZLOŽBE NA ALU 1972.-1982.

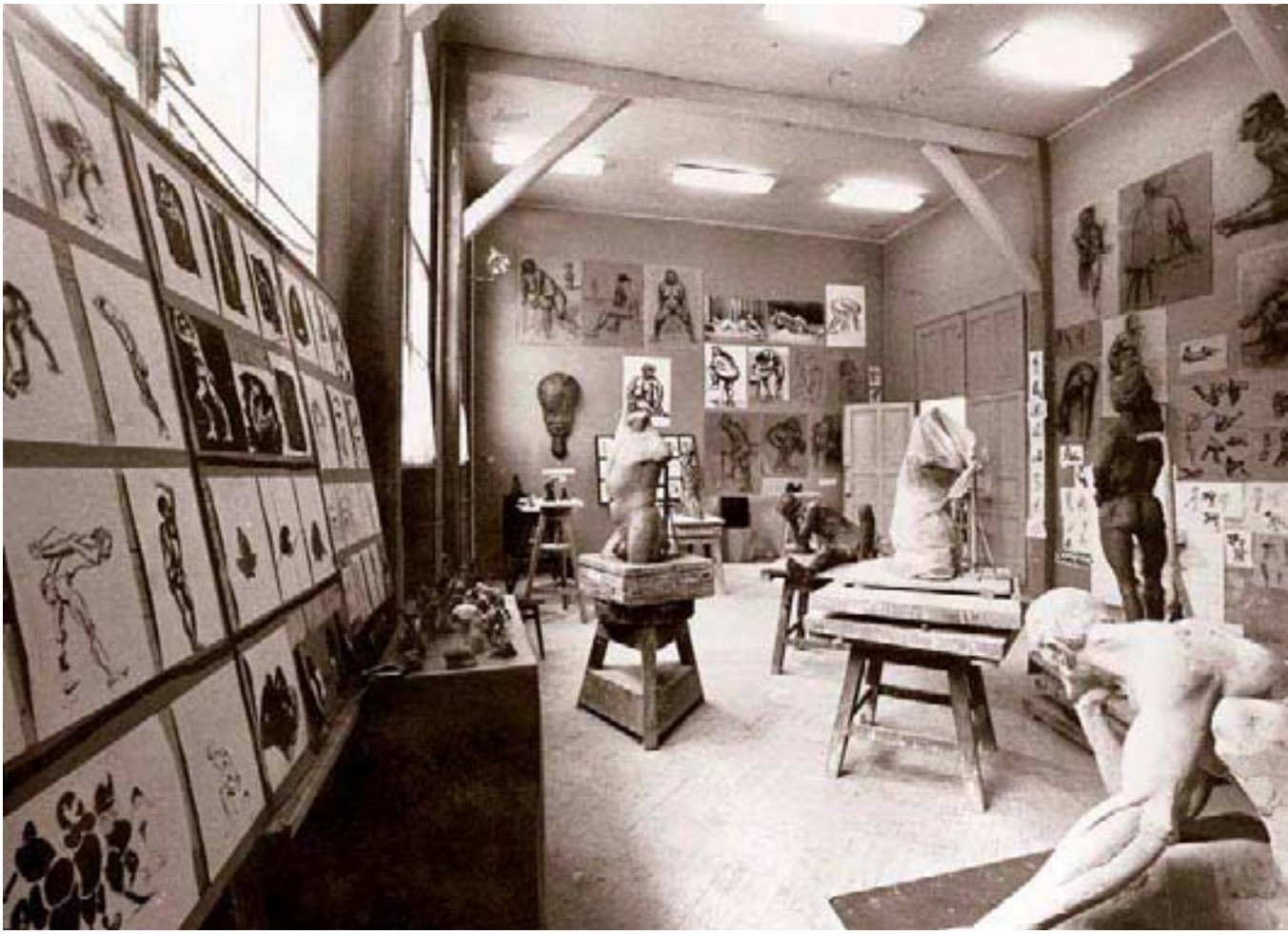

ZAVRŠNA IZLOŽBA ak. god. 1982/83.

STUDENTI III. GODINE ALU 1972./73.
S lijeva na desno gore: Dalibor Jelavić, modelka teta Zora, Ante Rašić; dolje: Danilo Dučak, Damir Sokić, Nikola Zmišlja.

ANTONIJA BALIĆ, ZDRAVKO DAMJANOVIĆ, ROBERT ŠIMRAK, ŽARKO JOVANOVSKI, ak. god. 1987.-1988.

Stoje: JASMINA KRAJAČIĆ, SAŠA MARTINOVIĆ, SLAVEN KUDUZ, NATALIJA KLARICA, ANTONIJA BALIĆ, ROBERT ŠIMRAK, Sjedi: NEVEN ŠIMIĆ, ak. god. 1988.-1989.

podvornika i dvorkinje, pekara i krojačice do trgovca, pučkog učitelja, nadvlakovođe, protopresbitera, advokata, baruna i grofa. Nekima je otac publicist Branislav Nušić, a neki, kao Petar Križanić "Pjer", nemaju ni oca ni majku.

Od svog osnutka 1907. do 1997. godine Akademija je odškolovala gotovo tri tisuće učenika. Većinom su iz Hrvatske, ali i Slovenije. No, zanimljivo je i značajno da su na popisu onih kojima je naša Akademija dala likovnu naobrazbu i učenici iz sljedećih zemalja: Austrije, Njemačke, Češke, Slovačke, Švicarske, Poljske, Danske, Albanije, Čilea, Mađarske, Bugarske te Sovjetskog Saveza i Sjedinjenih Američkih Država.

Možda bi životno najvredniji i likovno najdramatičniji dio devedesetogodišnje kronike Akademije bilo njezino poglavlje posvećeno dokumentima kako su se učenici školovali tijekom tog dugog perioda. To su, dakako, svjedočanstva o njihovom trudu da napreduju, o njihovoj disciplini (o pohvalama i kaznama), o njihovim naučnim ekskurzijama, o njihovim zabavama, o njihovim udruženjima kojima su se spašavali od gladi i neimaštine, nadalje o njihovom entuzijazmu za umjetnost i njihovoj ljubavi za život i za čovjeka. Naposljetku, tu su forme i dokumenti o njihovom ljudskom i društvenom angažmanu i njihovom prilogu izgradnji naše sadašnjosti i budućnosti.

ANTE KUDUZ

PROF. ZLATKO KAUZLARIĆ ATAČ SA STUDENTIMA

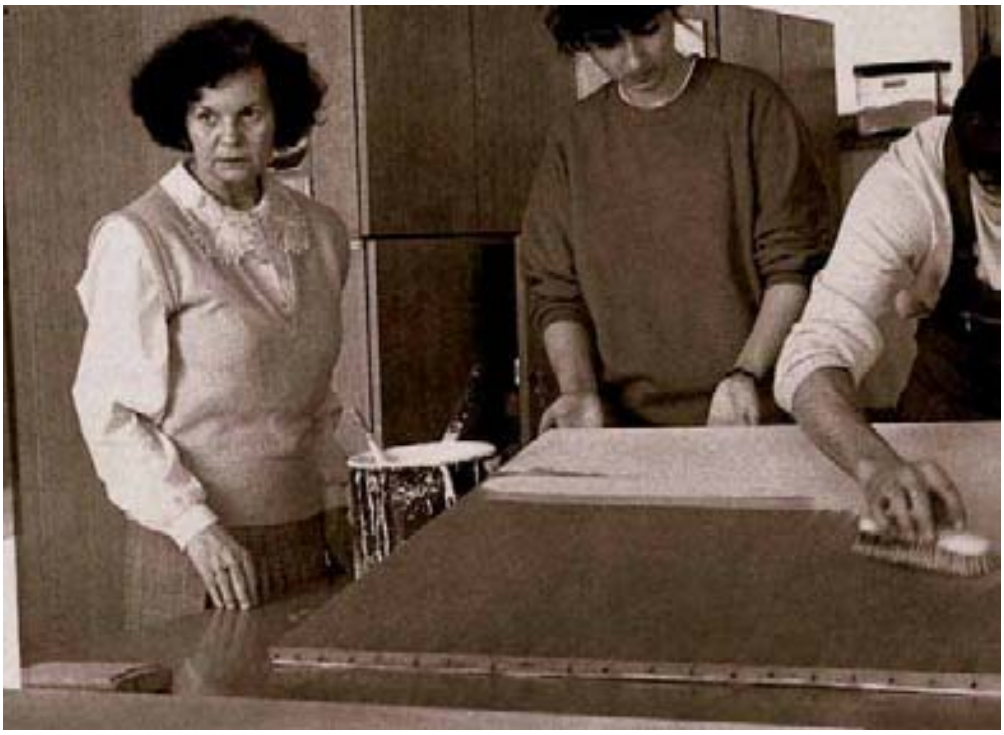

ZLATICA MEŠTROVIĆ JUKIĆ

NIVES KAVURIĆ KURTOVIĆ

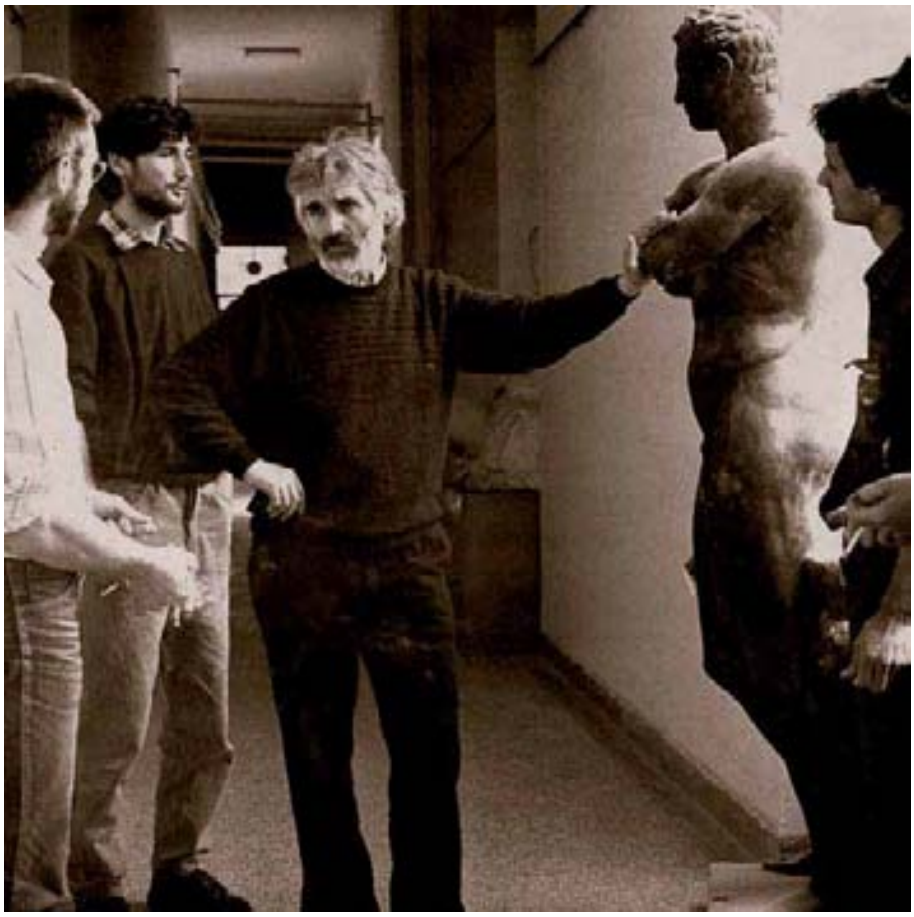

KRUNO BOŠNJAK

VASILIJE JOSIP JORDAN
dekan 1991.-1993.

GRAFIČKI ODSJEK, 1986.
S lijeva na desno: Albert Kinert, Dubravka Babić, Mario Varšić, Stanislav Marijanović, Dora Kovačević, Nevenka Arbanas, ?, Frane Paro, Sanja Pribić

ALMANAH ALU IZDAN POVODOM OSAMDESETE OBLJETNICE POSTOJANJA (1907.-1987.)

PROFESOR MIROSLAV ŠUTEJ SA STUDENTIMA 1987.

STUDENTI PROF. JOSIPA BIFFELA, II. SEMESTAR SLIKARSKOG ODSJEKA ak. god. 1986/87.

IZ PROVIJ

IZ POVIJESTI AKADEMIJE LIKOVNIH UMJETNOSTI

Matko Peić

ZADESI LI SE PROLAZNIK ILICOM pred iličkim brojem 85, može na metalnoj ploči pročitati natpis *Akademija likovnih umjetnosti*. To je najviše likovno obrazovalište u Hrvatskoj i jedno od najstarijih u ovom dijelu Europe. Tijekom devedeset godina svog postojanja različito su je nazivali. Godine 1907. bila je *Privremena viša škola za umjetnost i umjetni obrt*, godine 1918. *Kraljevska viša škola za umjetnost i umjetni obrt*, godine 1921. *Kraljevska akademija za umjetnost i umjetni obrt* te od 1924. godine *Kraljevska umjetnička akademija u Zagrebu* i do danas *Akademija likovnih umjetnosti*.

Taj zidani i željezni ulaz pred kojim je zastao današnji znatiželjnik novijeg je datuma. Njime je nadomješten stari portal – sagrađen 1923. godine – s krovićem, na kojem je nekoć iz crijepa rasla mala breza. I ograda, tamo desno, novijeg je datuma. Zamijenila je onu staru, o kojoj piše Akademijina kronika: *Drvena ograda oko školskog vrta uslijed trošnosti mjestimice je srušena*.

Na početku dvorišta postavljena je modrikasta kaldrma na koju je arh. D. Kiš nadovezao nogostup do same zgrade Akademije složen od bijelih kamenih ploča. Ono što je drevno u dvorištu, to je lijepi Akademijin vrt. Obuhvaća prostor za koji je svojedobno, krajem siječnja 1912. godine, Škola molila Vladu: *Dvoja kola grubog šljunka i osam kola finog šljunka za nasipanje puta do školske zgrade, koji je put tako zapušten da se za kišovitog vremena zablate sve prostorije zgrade*. Dokument datiran nadnevkom od 30. travnja 1915. godine ocrtava plan uređenja vrta, osobito pojedinosti kako da ga se hortikultivira i ozeleni: *Imalo bi se uređenje vrta poduzeti tako da pojedine čestice, koje se kani zasaditi budu služile istodobno ne samo kao ures vrta, nego i za obuku učenika, koji će po pojedinim motivima slikati i risati. Stoga se predlaže popis sjemena koji bi se*

PROF. BELA ČIKOŠ-SESIJA S UČENICAMA
privatne slikarske škole, 1903.

POLAZNICE SLIKARSKOG "TEČAJA" oko 1907.
S lijeva na desno: Ivka Orešković, Zdenka Pexidr-Srića, Danica Peklić, Zoe Borelli (?), Mira Erlich, prof. Bela Čikoš-Sesija, Dana Payer, Milka Antolek i Lina Virant-Crnčić.

imalo zasaditi u vrtu, na uvid Visokoj Vladi, zajedno sa tlocrtom školskog vrta, sastavljen po učeniku četvrtog tečaja Borivoju Ramboušeku, a u sporazumu sa sveučil. vrtlarom i ravnateljem botaničkog vrta Durchanchom te profesorskim zborom ovog zavoda. U prilogu je pridodan popis sjemenja koje će se dopremiti iz Graza. Među nabavljenim zastupljeni su: Cydonia jap. Maulei, Phorsythia intermedia, Prunus Pissardi, Prunus triloba, Madame Semione, Larix europea itd. Dakako, mnogo je od tog nestalo. Stradalo je i drveće – grom je srušio jablan, snijeg prevalio brezu, a sjekira dokrajčila onu žalosnu vrbu uz kameni stol na zapadnoj strani vrta. Nema više ni male fontane s likovima djece koja se igraju s kornjačama. Ostala je samo njezina izblijedjela fotografija. Na kraju parka je zgrada današnje Akademije. Ona ima svoju devedesetogodišnju prošlost. Ima povijest svog utemeljenja, svog građenja, svog dograđivanja tijekom desetljeća i desetljeća. To je teren davnog Prilaza i starog iličkog Zemaljskog rodilišta. Tu je dr. Izidor Kršnjavi, predstojnik Odjela za bogoštovlje i nastavu, veliki mecena naše umjetnosti, 1894.-1895. godine podigao, zaduživši za to arhitekta H. Bolléa, prve slikarske i kiparske atelijere. Bilo ih je šest. U prizemlju su atelijere dobili Frangeš, Valdec i Auer. Na prvom katu bio je najveći atelijer rezerviran za Bukovca koji je gradio vlastitu kuću, pa je njegov atelijer ustupljen Medoviću. U ostalim atelijerima bili su Iveković, Crnčić i Kovačević.

JEDNA OD RIJETKIH FOTOGRAFIJA PRVIH POLAZNIKA "PRIVREMENE VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT", 1906.
S lijeva na desno stoje Dušan Branković, Velebit Rendić, model, nepoznata studentica, Zdenka Pexidr-Srića, Ivana Drusani i Danica Peklić. Sjede Dušan Kokotović, Kosta Strajnić, Ivan Benković, Mihovil Krušlin i Krušnjak.

K tome, tu su dvojica nastavnika Čikoš (Csikos) i Crnčić pregradili mrtvačnicu bivšeg Zemaljskog rodilišta i tu nastavili privatni slikarski tečaj, koji su početkom XX. stoljeća zajedno otvorili na zagrebačkoj Obrtnoj školi. Uz mladog V. Becića i T. Krizmana, te Jurkića, Hribara, Karu, Krušlina, Vöröša i sedamnaestogodišnjeg Lj. Babića, kako pokazuju već izblijedjele fotografije, polaznici tog tečaja bile su uglavnom slikarice: Antolek, Borelli, Carnelutti, Erlich, Peklić, Pexidr i ine.

Privremena viša škola za umjetnost i umjetni obrt (osnovana 1907. godine) šalje Vladi prijedlog u veljači 1908. godine da bi se dogradnja (riječ je o umjetničkim atelijerima na Prilazu) *izvela na fronti prema Ilici*. Škola izvješćuje Vladu da je prigradnja *postala neodgodiva nužda da se ovaj Zavod proširi*. Godine 1918. Škola predlaže Vladi da joj u dvorišnoj zgradi Zavoda za gluhonijeme i slijepe dodijeli prostorije u kojima bi uredila ljevaonicu sadre, atelijer nastavnika Kerdića i cizelersku radionicu, te radionicu za galvanoplastiku, patiniranje i mijehove; nadalje moli izbu za spremište materijala, kovina i umjetnina, te sobu za risanje na staklu i atelijer namijenjen poslovođi risanja na staklu; k tome, traže se brojne sobe i stanovi za obuku iz litografije, tri sobe za teoretska predavanja, soba za ravnateljstvo, soba za učeničku knjižnicu, stan za podvornika, stan za ljevača bronce i stan za ljevača sadre.

Međutim, od svega toga nije bilo ništa, pa je Škola bila primorana da, upućena na samu sebe, 1922. godine o svom trošku započne novogradnju. Ponajprije je sagrađen betonski hodnik između novogradnje i stare zgrade, za dvokatno dvorišno krilo s mansardama. Tako je nastao sljedeći raspored prostorija – prizemlje: tajništvo, atelijer rektora I. Meštrovića, keramička škola H. Juhna; prvi kat: škola B. Čikoša te pripremne škole F. Kovačevića i T. Krizmana; na drugom katu

PROF. BELA ĆIKOŠ-SESIJA S UČENICAMA U PEJSAŽU NA SAVI, 1907.

PROF. BELA ČIKOŠ-SESIJA S UČENICAMA, 1907.

GRUPA POLAZNIKA "PRIVREMENE VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT" (oko 1912.)
Stoje u zadnjem redu: Milan Kren, Jaroslav Kratina, Vojta Braniš, Sofija Tajčević, Milorad Jovanović, Viktor Šipek.
Stoje: Franjo Bramor, Milan Steiner, Petar Orlić, Dora Car, Marta Schauf, Dušan Adamović, Josip Leović, Bogumil Car, Robert Jean-Ivanović, Vladimir Silovsky i Miljenko Gjurić.
U drugom redu sjede: Vera Siebenschein, Antonija Košćević, Oto Antonini, Ferdo Ćus, Zvonimir Šprem.
S lijeva na desno sjede u prednjem planu: Milan Vrbić, Jozo Turkalj, Marijana Belošević, Antun Šegina, Rudolf Frais.

bile su slikarske škole M. C. Crnčića, Ljube Babića, J. Kljakovića i M. Vanke, zatim predavaonice za arhitekturu i atelijer M. Vanke. U razdoblju od 1953. do 1957. godine sagrađen je glavni ulaz u zgradu. Podignuto je novo krilo uz glavno stubište. U niskom prizemlju "udomljena" je grafika, a u visokom prizemlju administracija, zbornica i akt-sala. Na prvom i drugom katu otvorene su predavaonice; tu su i dva slikarska atelijera i kabineti. Bilo je kako krupnijih, tako i sitnijih graditeljskih zahvata, primjerice 1910., 1923. i 1934. godine.

Današnji posjetitelj ne bi vjerojatno mogao ni zamisliti ovo što govori jedan dokument iz 1929. godine: *Zavod je bez nužne prostorije za ravnateljstvo, tajništvo i profesorsku zbornicu pa je ovo troje koncentrirano u jednoj pregrađenoj sobici od jedan metar i osamdeset centimetara širine i pet metara dužine, u kojoj se u isto doba obavljaju i ravnateljski i tajnički poslovi, primaju stranke i održavaju sjednice.*

Boreći se za prostor (već 1907. godine, dakle prve godine svog osnutka, Škola odbija niz zainteresiranih za studij likovnih umjetnosti), Škola se također borila i s inventarom i

GRUPA POLAZNIKA "PRIVREMENE VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT" oko 1915. Krajnji s lijeva Sava Šumanović, a krajnji s desna Milan Steiner.

opskrbom. Stalno se moli, pa i moljaka Vladu da se Školi udijeli novac za modele i crtaće daske, za pisaći stroj, za *popravak električnog zvonca za dozivanje podvornika u ravnateljsku pisarnu,* a pogotovu se traži jedan vagon ugljena za grijanje školskih prostorija ili vapi za *izmjenom deset plinskih mrežica u školskim prostorijama koje su posve neupotrebljive*.

Od svog osnutka Škola se grijala drvom i ugljenom i imala je svog "pećikurca" Jakoba Novaka s mjesečnom plaćom od šezdeset kruna. Poslije se prešlo na "centralno loženje", ali već 1916. godine čitamo da je *peć od centralnog loženja kojom se griju školske prostorije i umjetnički ateljei posve već istrošena*. Nastupa dug, težak period kada podvornici, od Luke do Janka, u željeznim brentama vuku na leđima ugljen sve do trećeg kata gdje je bio atelijer M. Tartaglie. U novije tek vrijeme nalazi se rješenje za grijanje u novoj kotlovnici s naftom i kasnije u opskrbi uvedenim plinom.

S osvjetljenjem Škole nije bilo ništa bolje. Nevjerojatan je podatak da se od svog osnutka 1907. sve do 1918. godine Škola

KLASA STUDENATA VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I OBRT, Zagreb, 1917.

U DVORIŠTU VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I OBRT. Studenti s gostima (vojnici), Zagreb, 1918.

NOVI VINODOL, 1917.
Grupa studenata Više škole za umjetnost i obrt iz Zagreba snimljena prilikom boravka u Novom Vinodolu 1917. pod vodstvom prof. Mencija Clementa Crnčića.
Gore: Vlado Pečanac, Anton Matković, Marjan Trepše, Sava Šumanović i Klementina Schwarz.
Drugi red: Zdenka Križ, Marija Stiborski, Stjepan Frick, Ignjat Job i Melanija Janola.
U sredini: profesori Bela Čikoš-Sesija i Menci Clement Crnčić.
Dolje: Ada Heim, Nada Pleše, Tereza Paulić i Anka Martinčić.

1

4

2

5

Prvi profesori na Akademiji imenovani 1907. godine:

1. MENCI CLEMENT CRNČIĆ upravitelj 1914.-1915.
2. BELA ČIKOŠ-SESIJA, osnivač (u zajednici s Crnčićem) privatne škole iz koje se razvila Umjetnička viša škola.
3. ROBERT FRANGEŠ MIHANOVIĆ prvi upravitelj Akademije 1907.-1908., 1913.-1914. i 1917.-1918.
4. DR. BRANKO ŠENOA upravitelj 1918.-1923.
5. ROBERT AUER upravitelj 1908.-1909., 1915.-1916.
6. RUDOLF VALDEC upravitelj 1911.-1912., 1916.-1917.

3

6

ROBERT FRANGEŠ U ATELIJERU, 1912.

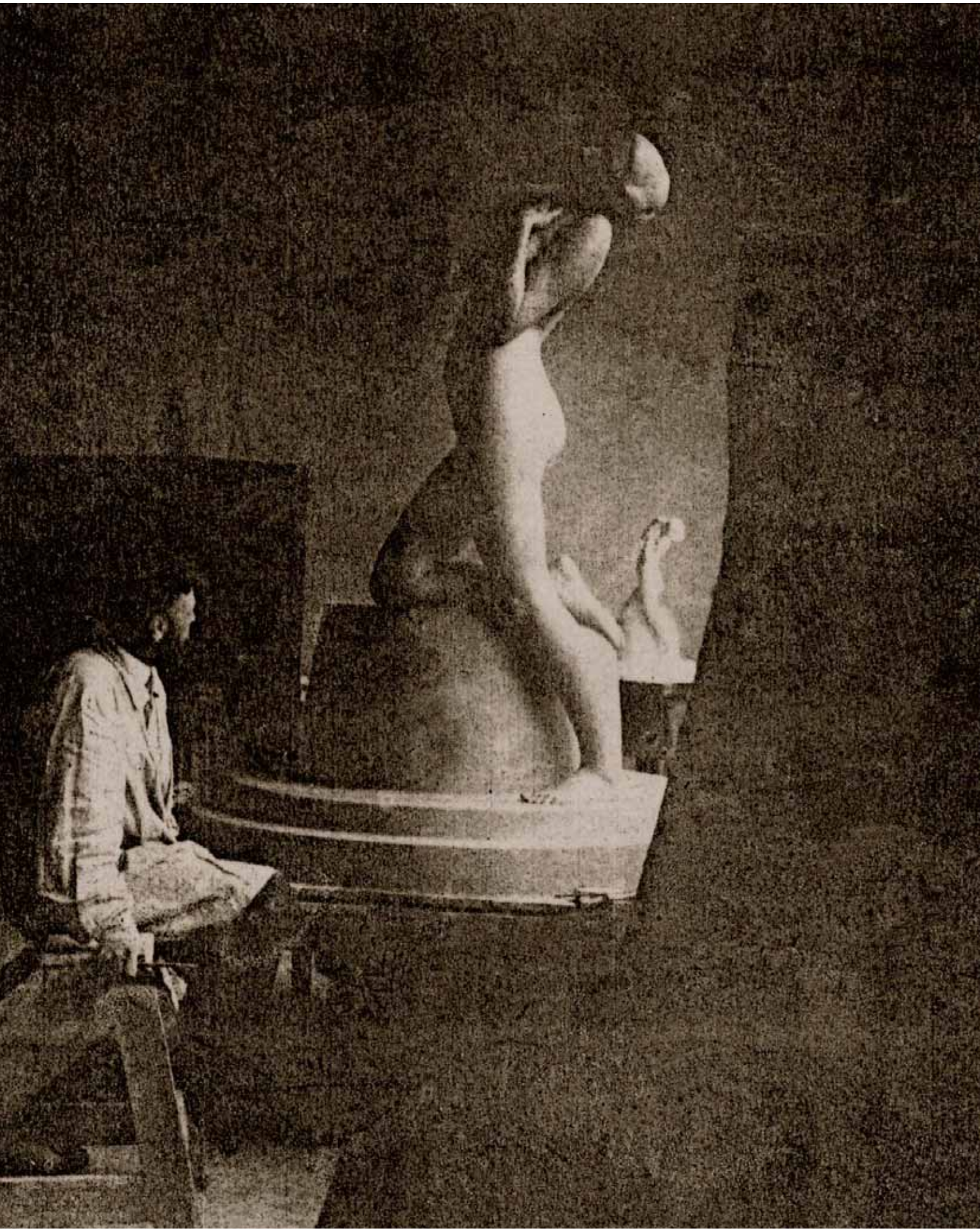

IVO KERDIĆ I JOZA KLJAKOVIĆ

OTON IVEKOVIĆ, upravitelj 1910.-1911.

FERDO KOVAČEVIĆ

osvjetljavala plinskom rasvjetom! Elektrikom su se služile tek radionice za lijevanje kovina, uredovnice te motor za bakrotisak u Crnčićevom atelijeru i motor za pješčani mijeh u ljevaonici. Zbog toga Škola uvjerava Vladu da je električna rasvjeta *kud i kamo jeftinija i za obuku podesnija, naročito za obuku risanja*.

Kako su izgledale crtaonice, prostori za učeničko slikanje i modeliranje, te prostorije za umjetnički obrt kao i predavaonice za teoretske predmete u trajanju devedeset godina (podijum, stalci, stolci, nogari, prozori, paravani) – to možemo tek rekonstruirati na pojedinim učeničkim radovima, ponajviše M. Steinera, koji je jednim bakropisom dokumentirao izgled *dvorane za Mali akt* (prozor prema crkvi Sv. Blaža). Zahvaljujući monotypu B. Petrovića znamo kako je na Akademiji izgledao 1907. godine stalak za slikanje, A. Kinert je zabilježio oblik stolca "tronošca" i oblik podijuma u dvorani Malog akta. Vilim Čerić svojom ambijentalnom grupnom karikaturom učenika s profesorima Becićem, Krizmanom i Mujadžićem dao je vrijedan dokument za pisanje buduće povijesti Akademije.

Budući da je hrvatska umjetnost već u ranom srednjem vijeku formirala svoju originalnost u izravnom doticaju s antičkom umjetnošću na jugu (u Saloni) i na sjeveru (u Sirmiumu), neizbježno je naše čuđenje

MAKSIMILIJAN VANKA

JOZA KLJAKOVIĆ

kako je hrvatska likovna pedagogija toliko zakasnila, a s time je i osnivanje likovnih škola u Hrvatskoj doista kasnog datuma. Čuđenje je još veće kad se ima na umu da je ovaj teritorij zavičaj umjetnicima svjetskih dosega kao što su bili renesansni arhitekt Lucijan Laurana, kipar Franjo Laurana te slikar Juraj Julije Klović, osobni prijatelj Michelangelov i El Grecov. Nažalost, ne znamo gdje su bile škole i koji su to bili ljudi u našim srednjovjekovnim samostanima i dvorcima kojima zahvaljujemo likovno školovanje da smo sagradili romaniku Sv. Donata u Zadru, da smo isklesali romaniku benediktinske Rudine kraj Slavonske Požege, napokon, da smo od Dubrovnika do Drave gradili, modelirali i slikali, ne poznajući svoga Villarda de Honnecourta.

HINKO JUHN

OLGA HÖCKER

Prvi su dokumenti o likovnom školovanju u našim stranama iz doba baroka i rokokoa, dakle iz doba carice Marije Terezije. To najranije naše likovno školovanje dio je općeg likovnog školovanja u Austro-Ugarskoj Monarhiji. I sama slikarica – kako se moglo vidjeti na izložbi *Marija Terezija i njezino doba* priređenoj u Schönnbrunu 1980. - carica se osobitom ljubavlju brinula za napredak likovnih umjetnosti u svom carstvu. U Pariz je poslala Jakoba Schmutzera, a kad se vratio, imenovala ga je vrhovnim ravnateljem carske struke. Godine 1783. Schmutzer je objavio poseban udžbenik o likovnom odgoju. Za Marije Terezije preporučavane su knjige Pentera: *Praxis geometriae* i *Anleitung zur Baukunst* (Augsburg, 1744.).

U Hrvatskoj su te likovne pedagoške obrasce razrađivale risarske škole, koje su osnovane u Zagrebu (1786.), u Osijeku (1787.) i u Rijeci (1789.). Carica Marija Terezija osnovala je škole za crtanje, a car Josip II. utemeljio je takozvane *nedjeljne škole za crtanje*. Godine 1786. izdana je odredba da oni obrtnici kojima je u radu nužno crtanje ne smiju osloboditi svoje šegrte, ako se ne iskažu da su godinu dana *nedjeljom i svecem marljivo polazili risarsku školu*.

Onaj tko se zanima za razvoj hrvatske likovne pedagogije može o statutu škole u doba Marije Terezije i Josipa II. naći više i pobližih podataka i pojedinosti u djelu Szalaya *Die hist. Denkmäler Ungarns*. Nadalje brojne podatke nude *Zeitschrift für das oest. Volksschulwesen* (1899.) i *Zeitschrift für Zeichen und Kunstunterricht* (1902.). U Arhivu grada Zagreba nalazi se *Naredba Kralj. consiliuma u Budimu o crtanju* izdana 1795. godine.

Naš najbolji izvor za nastavu crtanja jest Cuvajevo monumentalno djelo *Građa za povijest školstva Kraljevine Hrvatske i Slavonije, od najstarijih vremena do danas* (Zagreb, 1910.). Tomu treba pridodati radove Đ. Deželića st. *Risarska škola u Hrvata u osamnaestom stoljeću*, Napredak, 1902., i Ilijanićevu *Varaždinsku crtačku službu,* objavljenu u *Zagorskom kalendaru,* te studiju O. Švajcera o osječkoj risarskoj školi i monografiju o njezinom pedagogu H. Hötzendorfu. K tome, tu su i dokumenti Simpozija, što je priređen u Osijeku i Zagrebu o 200-godišnjici likovnog školstva u Hrvatskoj.

ISKAZNICA DRŽAVNE AKADEMIJE U ZAGREBU, 1936.

DRŽAVNA UMJETNIČKA AKADEMIJA U ZAGREBU

Br. 861

ISKAZNICA

Mifka Pavica

cand. slikanja

Opaska: Dani dužni su ovu iskaznicu uvijek kod sebe nositi, da se mogu njom pred oblasnim organima iskazati. Kad dak ostavlja zavod, dužan je povratiti iskaznicu tajništvu. Promjena stana ima se u roku od 3 dana najaviti kod tajništva.

Vrijedi do 1 marta 1937

Gosp. Mifka Pavica upisana je za III semestar naukovne god. 1936/7 kao redoviti dak u slikarskim ... na državnoj umjetničkoj akademiji.

U Zagrebu, dne 3 oktobra 1936

Vlastoručni potpis: Mifka Pavica

Stan: Gundulićeva K.

INDEKS KRALJEVSKE AKADEMIJE ZA UMJETNOST U ZAGREBU, 1931.

SVJEDODŽBA KRALJEVSKE VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT U ZAGREBU, 1920.

KR. VIŠA ŠKOLA ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT
U ZAGREBU

BR. 1

SVJEDODŽBA

Armano Stefa IZ Zagreba

učenica trećega TEČAJA slikarskog odjela

KRALJ. VIŠE ŠKOLE ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT U ZAGREBU,

POLAZIla JE U ZIMSKOM POLUGODIŠTU ŠKOLSKE GODINE 1919/20

S OVIM USPJEHOM:

VLADANJE uzorno

NAPREDAK veoma dobar

U ZAGREBU, 29. veljače 1920

RAVNATELJ

PROFESOR

OCJENA ZA

VLADANJE
1. UZORNO
2. POHVALNO
3. PREMA PROPISIMA
4. POKUDNO

NAPREDAK
1. IZVRSTAN
2. VEOMA DOBAR
3. DOBAR
4. DOVOLJAN
5. NIJE DOVOLJAN

POLUGODIŠNJA SVJEDODŽBA.

Kad čovjek stekne uvid u navedene i još druge dokumente, onda je jasno da stoljećima nismo imali uvjeta likovnu nastavu s vojno-graničarskih i cehovsko-obrtničkih potreba nadići na razinu onih ustanova koje su se u doba renesanse na jugu nazivale *bottege*, na sjeveru *die Schule*, a počam od sedamnaestog stoljeća u Francuskoj i drugim zemljama *akademijama likovnih umjetnosti*. Isto tako bit će shvatljivo da su u nedostatku naše domaće akademije i naši talenti, osobito oni u XIX. i XX. stoljeću, odlazili na školovanje na akademije i umjetničke ustanove u inozemstvo, u München (Mašić, Quiquerez, Račić, Kraljević, Becić), u Italiju (Karas), u Pariz (Bukovac, Tišov), u Beč (Meštrović). Stoga se može shvatiti oduševljenje s kojim je dočekano osnivanje i našeg prvog domaćeg umjetničkog zavoda, jednog od prvih i najkvalitetnijih u ovom dijelu Europe – da je napokon osnovana jučerašnja *Privremena škola za umjetnost i umjetni obrt* i današnja *Akademija likovnih umjetnosti*. Od zamisli o osnivanju naše Akademije i do njezine realizacije s osobitim poštovanjem treba, u ovom malom pregledu Akademijine povijesti, istaknuti imena njezinih osnivača. Među njima lavovski su dio posla obavili: Izidor Kršnjavi, Milan Rojc, našički vlastelin grof Pejačević, te prvi nastavnici R. Frangeš, R. Valdec, B. Čikoš, M. C. Crnčić i B. Šenoa. Kasnije su njihovu zaoranu brazdu nastavili Lj. Babić, I. Meštrović, K. Hegedušić i ini, s većim ili manjim ulaganjem svoje umjetnosti i svoga života u razvoj ovog našeg likovnog učilišta.

Da bi današnji čitatelj stekao uvid kako je funkcionirala Akademija na samom početku svog djelovanja, dokumentirat ćemo to s nekoliko podataka. Svega je bilo manje nego danas: i prostora, i učitelja, i učila. Ne jedanput, nego pet pa i šest puta manje! Dokument od 24. studenoga 1907. godine snimio je satnicu Privremene više škole za umjetnost i umjetni obrt. Slikari te prve godine, dakle kad je škola netom osnovana, imaju jutrom od osam do dvanaest risanje ili slikanje po naravi kod profesora Čikoša i Crnčića. Od dva do pet sati poslijepodne odvija se nastava anatomije, oblika umjetnosti (B. Šenoa) ili praktične vježbe (ornament). Od pet do sedam sati navečer na rasporedu je crtanje malog akta *pri umjetnoj rasvjeti*. Kipari imaju iste predmete kao i slikari, s tom razlikom da jutrom, umjesto slikanja, imaju modeliranje.

Iduće, 1908. godine raspored predmeta i nastavnika je slijedeći. U prvoj godini (ili kako to Akademija u to doba naziva "tečaj") Čikoš vodi risanje i slikanje, a u drugom tečaju risanje i slikanje je pod vodstvom Crnčića. Predmet praktične vježbe, za prvi i drugi tečaj, preuzeo je Robert Auer. On uz Čikoša i Crnčića vodi *risanje akta*. Kiparima prvog i drugog tečaja R. Frangeš predaje

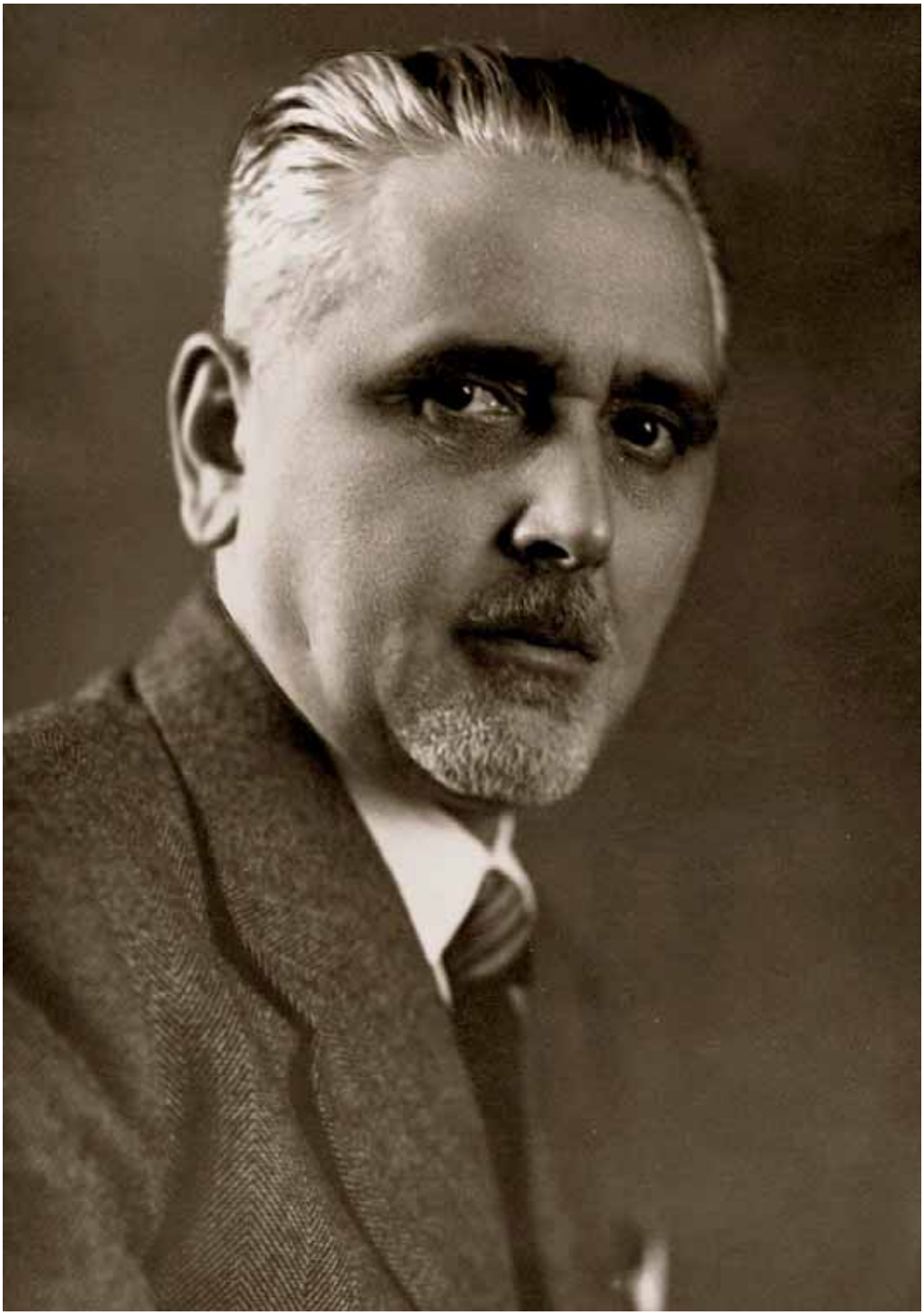

LJUBO BABIĆ, rektor 1956.-1958.

modeliranje, a istim tečajevima R. Valdec je voditelj u dekorativnim i praktičnim vježbama. Godine 1908. kompletirala se nastava i nekim novim teoretskim predmetima. U prvom tečaju predaje R. Valdec anatomiju čovječjeg tijela, a B. Šenoa povijest umjetnosti i oblike umjetnosti. U drugom tečaju F. Kovačević je nastavnik perspektive, a F. Goglia kemije.

Godine 1910. još se više proširuje nastavni program. Uz crtanje akta, slikanje i modeliranje, te povijest umjetnosti pojavila se uz anatomiju i teorija o proporciji ljudskog tijela, pri perspektivi našla se umjetnička geometrija i nauka o sjenama, pri kemiji organska i neorganska kemija boja! Rad je naporan pa, kako kaže jedan dokument iz Akademijina arhiva, nastavnici već 1907. godine mole Vladu da s*vaki učitelj samo pol dana podučava, dok mu druga polovica ostaje za umjetničko stvaranje*.

Prvi svjetski rat nije zaobišao ni Akademiju. Istina, ne suviše drastično. Iz izvještaja koji je škola uputila Vladi saznaje se da bi školska obuka mogla bez zapreka započeti *pošto su svi na ovom zavodu namješteni profesori slobodni od vojničke službe* (Crnčić, Frangeš, Iveković, Auer, Čikoš, Kovačević, Kerdić, Goglia, Podaubsky, Valdec, Šenoa). Početkom 1915. godine Škola javlja Vladi da *nema profesora ni učenika koji bi bili pripadnici država koje su s Austrougarskom monarhijom zaraćene*.

No, počinje ratna bijeda i na Školi. Mnogi učenici mole upravu škole da im se podijeli besplatan objed ili večera. Potkraj travnja 1915. godine, kako kaže jedan arhivski dokument, *cijeli prostor kod kraljevskog zemaljskog rodilišta zasađen je po nalogu Kraljevske zemaljske Vlade, obzirom na ratne prilike – krumpirom*. U mirnom školskom vrtu, u kojem su i nastavnici i učenici dotad tako tiho živjeli i radili da su ih u koncentraciji smetale (kako kaže jedan dokument) čak orguljice uličnih svirača s Prilaza i iz Ilice – čula se samo jedna riječ: mobilizacija. B. Šenou Vlada je toliko respektirala kao nastavnika i kao konzervatora da ga je oslobodila od vojne dužnosti. No, zato je u ožujku 1915. O. Ivekovića, a u rujnu iste godine R. Frangeša dohvatilo *naučno putovanje na ratno područje*. Brojni su učenici primili poziv za front. Neki se uspijevaju izvući, a neki, kao daroviti kipar Ferdo Ćus, pogibaju u boju.

I baš u tako teškom ratnom stanju, kad bi se činilo normalnim da će se Akademija zbuniti, poremetiti pa i prestati s radom, eto, dogodio se sretan paradoks. Usred ratne psihoze, u općoj destrukciji svih ljudskih vrijednosti – na Akademiji se pojavljuje jedan mladi nastavnik, bivši učenik Akademije – slikar Ljubo Babić, nošen vitalističkom idejom o novoj konstrukciji Akademije. Što učiniti sa Školom na kojoj do 1920. godine predaju: Čikoš crtanje i slikanje, Iveković to isto, Frangeš

IVAN MEŠTROVIĆ, rektor 1923.-1944.

IVAN MEŠTROVIĆ (treći s lijeva) s majstorima ljevačima ispred Akademijine ljevaonice, Zagreb, veljača 1928.

INDIJANAC S KOPLJEM
u dvorištu Akademijine ljevaonice, Zagreb, 1928.

str. 78, 79

MEŠTROVIĆ (drugi s desna) ispred spomenika Grguru Ninskom u dvorištu Akademijine ljevaonice, 1926. u Zagrebu

GRGUR NINSKI
Split, 1927.

IVAN MEŠTROVIĆ, INDIJANAC S KOPLJEM, 1926-1927.
Grant Park, Chicago, Illinois, SAD

TOMISLAV KRIZMAN

U CRTAČKOJ KLASI PROF. TOMISLAVA KRIZMANA
(drugi s lijeva), Zagreb, 1922.
Vjekoslav Parać je drugi s desna.

1913. godine u Beču nabavljen stroj
za bakropis od tvrtke Gutenberg

FRANO KRŠINIĆ, rektor 1952.-1954.

DRAGO IBLER

OMER MUJADŽIĆ

U DVORIŠTU AKADEMIJE
FRANO KRŠINIĆ (u sredini sjedi),
desno VLADIMIR BECIĆ,
stoji JOZA KLJAKOVIĆ, oko 1930.

VLADIMIR BECIĆ u svom atelijeru, 1930.

VLADIMIR BECIĆ slika gđu. Ružić sa kćerkom, 1934.

MARINO TARTAGLIA U SVOM ATELIJERU

STUDENTI PRED ZGRADOM AKADEMIJE 1924. godine:
Oton Postružnik u zadnjem redu zdesna, do njega nalijevo:
Ivan Tabaković, Bartul Petrić, Vanja Radauš i Krsto Hegedušić,
a ispred Krste Mica Todorović.

STUDENTI DRUGOG SEMESTRA Akademije ak. god. 1926/27.
S lijeva na desno: Edo Kovačević, Antun Mezdjić, Josip Degan, Jovan
Sevdić, Vladislav Pengov, Nadežda Doluhanova-Razdorova, Fahrudin
Hrasnica, Živko Kljaković i Slavko Šohaj.

modeliranje, Valdec modeliranje i anatomiju čovjeka, Kerdić obrađivanje metala, Šenoa nauku o slogovima i povijest umjetnosti, Kovačević crtanje i opisno mjerstvo, Braniš drvorezbarstvo, Juhn keramiku, Vanka crtanje i slikanje, Hafner ornamentiku i metodiku crtanja, Podaubsky anatomiju životinja, Goglia kemiju i tehnologiju, Höcker nauku o pismu i ukrasno pismo – i on, Ljubo Babić, crtanje i litografiju? Što učiniti s likovnim učilištem koje 1921. godine želi osnovati *Institut za dekorativnu umjetnost* i 1923. godine provesti instalaciju keramičkih peći? Prvi osnivači Akademije Čikoš i Crnčić provodili su prvih dana na Akademiji ono što su ranije radili na svom tečaju na Obrtnoj školi i na starom Prilazu u preuređenoj mrtvačnici preminule novorođenčadi Zemaljskog rodilišta. Provodili su ono što su naučili od svojih bečkih i münchenskih učitelja (Vidi: C. von Lützow, *Geschichte der K. K. Akademie der bildende Künste*, Wien, 1883.). Slično su tako radili Frangeš i Valdec. Simbolično rečeno, u nazivu Privremena viša škola za umjetnost i umjetni obrt, oko 1916. godine kao da je riječ umjetni obrt nadvladala riječ umjetnost. Od te godine trajat će četiri-pet godina teoretska, a kasnije i desetljetna borba Ljube Babića da riječ umjetnost dobije prioritet nad riječima o umjetnom obrtu u nazivu škole.

Pad Austro-Ugarske i stvaranje nove države, SHS, kao da se poklopilo s iščeznućem "stare"

ZABAVA NA AKADEMIJI
oko 1931. godine.
Gornji red: ?, Niko Omersa, ?, ?, Marij Pregelj, Vilko Selan Gliha, ?, ?, Antun Kaštelančić, Eugen Krstulović (sam iznad gornjeg reda), ?, ?, Gabrijel Stupica.
Drugi red: Alojzij Kogovšek, ?, Maks Kaučić, Oton Gliha, Ljudevit Pandur, ?, Barbara Remec, Valentin Gorjup, ?, Zvonimir Fajst i Petar Salopek (sasvim desno).
Treći red: ?, Dore Klemenčić (s kravatom), ?, ?, Ksenija Kantoci, ?, ?, ?, Dragutin Filipović; na ramenu mu leži Zdenko Kalin.
U donjem redu sjede: ?, Anton Krinčić, Zoran Musić, ? i Ferdinand Bis.

PARIŠKI ATELJIER E. KOVAČEVIĆA, JESEN 1930.
Kamilo Tompa (stoji krajnje s lijeva), Edo Kovačević (s knjigom u ruci).
Dolje u prednjem planu s lijeva na desno: Antun Motika, Vjekoslav
Parać i Vanja Radauš (s bijelim povezom na glavi).

STUDENTI SLIKARSKOG ODJELA KRAJEM
DRUGOG SEMESTRA AK. GOD. 1929/30.
Prednji red s lijeva: Nikola Škrgić, Dušan Petričić,
Smiljana Ivančić-Didek, Frano Baće.
Iznad njih Josip Crnobori i Cvetan Bojadžiev.

GABRIJEL STUPICA i PETAR ŠIMAGA
na Sljemenu 1932.

GRUPA STUDENATA IZ SLOVENIJE U DVORIŠTU AKADEMIJE 1934.
S lijeva na desno: France Godec, France Smerdu, France Mlhelič, France Uršič, Gabriel Stupica, Zdenko Kalin, Lojze Kogovšek, Stanko Kolenc.

NA ULICI ISPRED AKADEMIJE.
Smiljana Ivančić-Didek, Zoran Mušić,
Zoran Didek, France Uršić i Dore Klemenčić, 1931.

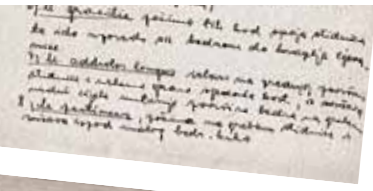

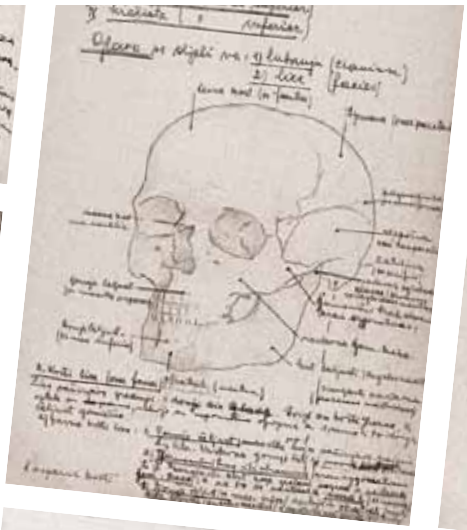

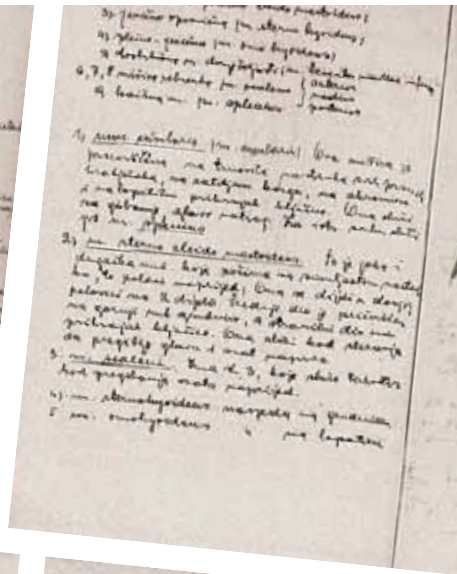

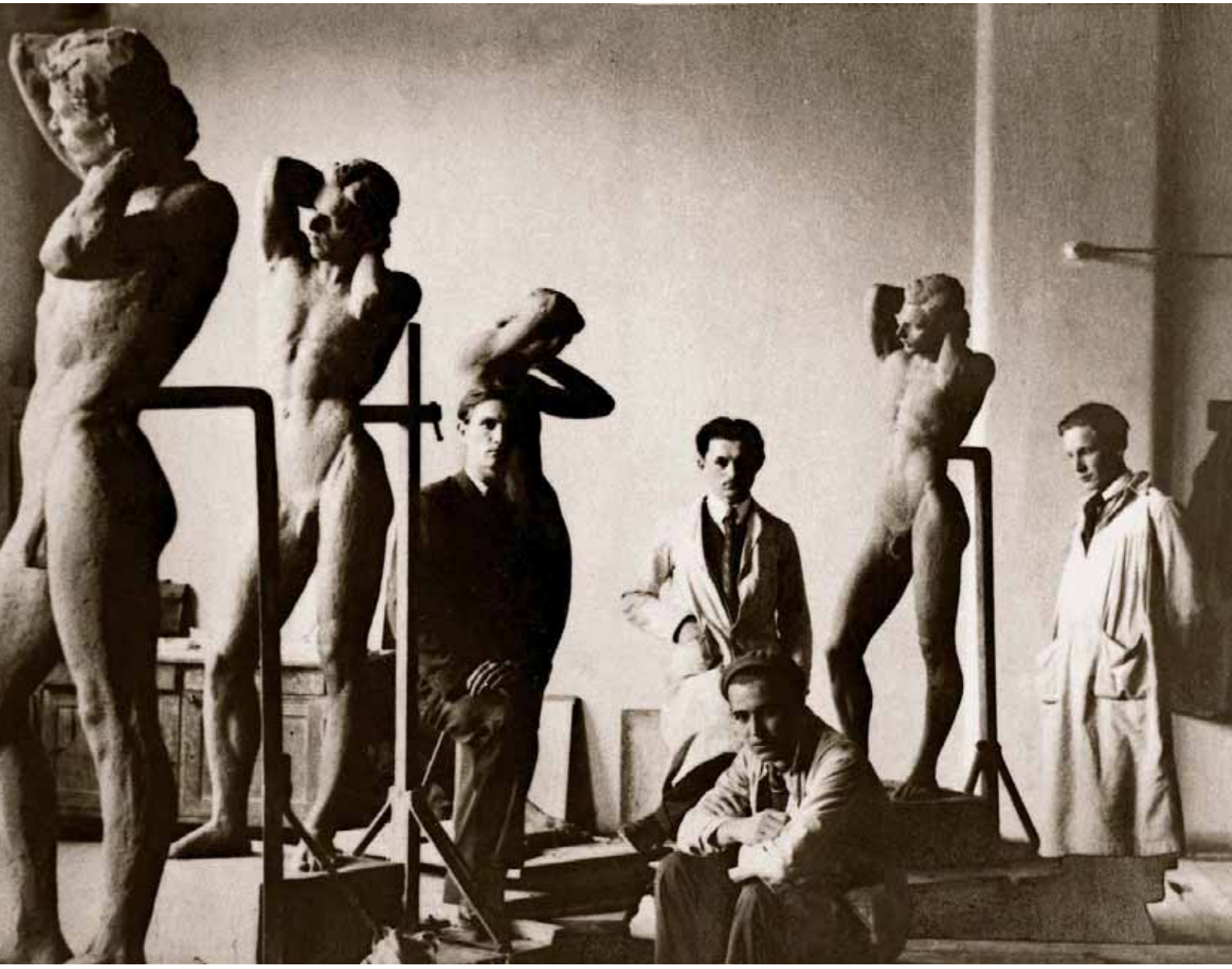

IZ BILJEŽNICE ZA ANATOMIJU PROF. OMERA MUJADŽIĆA,
oko 1932.

IZ KLASE PROF. ROBERTA FRANGEŠA MIHANOVIĆA,
oko 1931. godine. Sjedi Andro Krstulović.

IZ JEDNE OD KIPARSKIH KLASA 1930.
Prvi zdesna Ivo Lozica, drugi u zadnjem redu Grga Antunac.

KLASA PROF. IVANA MEŠTROVIĆA ak. god. 1931/32.
S lijeva na desno: Vanja Radauš, Ivo Lozica i Grga Antunac.

i početkom "nove" orijentacije u likovnoj pedagogiji Akademije. Uputno je u arhivu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu uzeti u ruke predstavku koju je Lj. Babić 11. lipnja 1920. godine napisao Povjereništvu za prosvjetu i vjere. On smatra da *za ostvarenje bilo kakvih obrtnih ili umjetno obrtnih škola ima malo ili uopće nema stručno obrazovanih sila te bi ovakav studij molitelja popunio jednu od praznina u našem školstvu*. Naime, Babić predlaže da ga se pošalje u Englesku, Francusku, Švicarsku *da već jednom prestane s uplivima njemačkim, protivnim upravo našem nacionalnom nastojanju*. Babić je dobio ono što je tražio. Dobio je svoju punu mjesečnu plaću, a uz to dvije tisuće kruna za put u inozemstvo da, proučivši strukturu i mehanizam europskih akademija, na temelju toga provede reformu nastave na našoj Akademiji.

Babića je u tom reformatorskom nastojanju umjetnički, moralno i materijalno pomogao na Akademiju upravo pristigli Ivan Meštrović. Njihova zajednička akcija mogla bi se sažeti tvrdnjom Leonarda da Vincija da je slikarstvo ponajprije djelo duha – prvo vizija, a onda obrt, prvo umjetnost, a onda *handwerk*!

IZ JEDNE OD SLIKARSKIH KLASA ak. god. 1934/35.
Studenti s modelom. S lijeva na desno: Oton Gliha (sjedi), kipar Vinko Matković, Franjo Golob (?), Jakob Karel, Gabrijel Stupica, Josip Crnobori i Nikola Omerza.

KRSTO HEGEDUŠIĆ, 1950.

Ukida se plan prema kojem bi se slikarice Paulić, Martinović, A. Krizmanić i ine specijalistkinje za tekstil i kožu te ostale rukotvorine uključile u Akademijin program. Kipari za drvorezbarstvo (Braniš) i za keramiku (Juhn) prelaze na Obrtnu školu. Odlaskom R. Auera prestaje na Akademiji manija ornamentiranja, vinjetiranja, exlibriranja, monogramiranja itd.

Slom Austro-Ugarske Monarhije i uspostava nove države SHS nisu se likovno očitovali samo u izmjeni likovnih motiva, kad nova Vlada traži od Akademije neka se pobrine da se umjesto stare slike *Živio kralj* naslikaju nove slike kao *Oslobođenje od veza s Austrijom* ili kao *Sjedinjenje Srba, Hrvata i Slovenaca*. Slom stare i uspostavljanje nove vlasti očituje se i likovno dublje – u formiranju nove pedagogije koja je izrazom, umjesto njemačkom i austrijskom, orijentirana španjolskom (Babić), francuskom (Meštrović, Becić) i talijanskom (Tartaglia) likovnom krugu. Raniji, stari nastavnici Akademije bili su članovi Hrvatskog društva umjetnosti i grupe "Lada", a sadašnji, novi, bili su učlanjeni u "Medulić" i Proljetni salon.

Kronološka tablica koja niže godine dolazaka pojedinih nastavnika pokazuje kojem profilu teži likovna pedagogija na Akademiji. Godine 1916. došao je Lj. Babić, 1920. M. Vanka, 1921. J. Kljaković, 1922.

SASTANAK GRUPE "ZEMLJA" U ATELIJERU KRSTE HEGEDUŠIĆA NA AKADEMIJI.
Sjede s lijeva na desno: Krsto Hegedušić, Vilim Svečnjak, Stjepan Planić, Marijan Kauzlarić, Ernest Tomašević, Edo Kovačević. Stoje: Fedor Vaić i Kamilo Tompa.

BRUCOŠKA VEČER
Sjede s lijeva na desno: Helena Uhlik-Horvat, Lidija Kašpar-Stranić, Hrvoje Melkus, Blaženka Reputin, Ivan Picelj, Helena Uhlik (?), Draga Babić-Mešeg, Slava Klarić i iznad nje Ivan Sabolić.

S JEDNOG OD STUDIJSKIH PUTOVANJA
S lijeva na desno: Ivan Kožarić, Ivan Schwertasek, Marijan Jevšovar, Matko Peić, Višnja Ercegović i Bojan Stranić.

STUDENTSKA ZABAVA NA UMJETNIČKOJ AKADEMIJI, 1936.

I. Meštrović i T. Krizman, 1924. V. Becić i F. Kršinić, 1931. M. Tartaglia i O. Mujadžić, 1937. K. Hegedušić. Imena tih nastavnika, od kojih su pojedini izraziti umjetnički personaliteti, upućuje na konstataciju da će njihova individualnost biti ne samo akter nego, dapače, i sam temelj nove likovne – nazovimo je tako – personalističke likovne pedagogije na Akademiji. Operativno rečeno, umjesto nekog općeg pedagoškog ideala koji bi nastavno vijeće sastavilo kao zajednički stav i sistem, novodošli likovni nastavnici smatraju da je pedagoški plan i program u samoj umjetničkoj djelatnosti nastavnika, koji je prije svega umjetnička ličnost. Umjesto naziva *tečaj* uvodi se naziv *škola*! U toj školi, u kojoj se uči jedino iz živog kontakta s majstorovom praksom, sintagma *likovna pedagogija*, kako su je shvaćale tečajne prostorije ranijih nastavnika – dobila je novo značenje. No, kao što je pedagogija starih nastavnika prijetila da život pretvori u shemu, tako je pedagogija novih nastavnika prijetila da slobodu pretvori u anarhiju. Neki su novi nastavnici bili toliko velike i sugestivne ličnosti da su

PROF. VLADIMIR BECIĆ I STUDENTI ISPRED ULAZA UMJETNIČKE AKADEMIJE, 1938.

STUDENTI AKADEMIJE, ZAGREB, PROLJEĆE 1937.
S lijeva na desno: Mladen Veža, Melita Lovrenčić, Rudolf Sablić, Mila Kumbatović, Radoslav Čubelić, Melita Bošnjak, Rudi Horvat, Pavica Mifka.

OKO KAMENOG STOLA U DVORIŠTU AKADEMIJE, lipanj 1937.
S lijeva: Milan Vasić, Jozo Janda, prof. Vladimir Becić, Vali Pavić,
Mladen Veža i Slavko Kopač.

STUDENTI U KLASI PROF. LJUBE BABIĆA, 1938. (u sredini Zlatko Prica)

STUDENTI AKADEMIJE U KLASI PROF. OMERA MUJADŽIĆA (Nikola Reiser, model, Albert Kinert, Edo Murtić, Rudolf Donassy)

svoje učenike svojim primjerom ne samo depersonalizirali u svoje trabante nego su ih, dapače, prepustili da traže još žešće uzore u destruktorima stare linearno-perspektivne i tonske slike i avanturistima novog intuicionog prostora i delokaliziranog kolora. Samo istinski, jaki talenti uspijevali su nastavnikovu personalizmu suprotstaviti svoj individualitet. Ostala većina bila je rob nove pedagoške anarhije kao što je jučer ostala većina bila sužanj stare pedagoške sheme. U takvoj situaciji, kad se u ime nekog likovnog cinizma pa i nihilizma odnosilo negativno i odbojno čak i prema onim najosnovnijim likovnim načelima prema kojima je crtež – crtež, slika – slika, a kip – kip, stvorili su Lj. Babić i K. Hegedušić, da spase što se spasiti može – neku vrstu temeljnih likovno-pedagoških zasada, spis za uporabu umnožen pod nazivom *Metoda rada Babić – Hegedušić*. Ta metoda je složena, piše Babić, *na temelju višegodišnjeg iskustva, što se steklo u nastavničkom radu, a diktirala ju je uglavnom nužda zbog đačkog slabog ili nikakvog likovnog prethodnog odgoja, kad su stupili na akademiju*. Kao svaka metoda, i ta je metoda imala svoju tragičnu završnicu. Da sredi anarhiju nazovi-individualnoga, stvorila je u većini slučajeva diktaturu stvarno prosječnoga. Sve je opet vraćeno na početno saznanje da je podučavanje bilo kakvom metodom u području umjetnosti uvijek delikatno i da je akademija škola gdje se zapravo uči nešto što se u posljednjoj

KLASA PROF. LJUBE BABIĆA, ak. god. 1936/1937.

OVAKO VIDI SEBE 15 UMJETNIKA

KOJI VEČERAS OTVARAJU IZLOŽBU

Zagreb, 21. X. Večeras u 8.30 sati otvara se u Domu likovnih umjetnosti na trgu Kralja Petra XIV. izložba hrvatskih umjetnika, koja će biti umjetnički dogadjaj prvog reda. Prominenti naše umjetnosti, koji izlažu svoja djela, prikazuju sebe u ovim crtežima — odnosno onako kako oni sami sebe vide.

Vladimir Recić

Zlatko Sulentić

Bruno Bulić

Slavko Kopač

Oranislav-Ljudevit Šestić

Ivo Kerdić

Mladen Veža

Vilko Šeferov

Ivo Režek (Daa-laa-dler)

Anton Mezdjić

Oskar Hermann

Miron Mškanec

Pavao Perić

Slavko Šohaj

Marijan Matijević

ZLATKO ŠULENTIĆ

IVO LOZICA

ERNEST TOMAŠEVIĆ

VLADIMIR KIRIN

ĐURO TILJAK

JEROLIM MIŠE

I. GOD. SLIKARSTVA ak. god.1939/40.
S lijeva na desno: Albert Kinert, Smilja Kinert, Nikola Reiser, Vilim Čerić, Blaž Ćuk, Alfred Petričić, Vojka Ružić, Edo Murtić, ?, Slavko Štrigl

ABERT KINERT I EDO MURTIĆ
I. god. slikarstva ak. god.1939/40.

KLASA AKADEMIJE, 1939.
Gornji red: Ferdo Ladika, Mirko Ostoja;
Sredina: Želimir Janeš, Jelena Veseli,
Vjekoslav Rukljač, ?, Slavko Jurić; Donji
red: Pero Kos, Stjepan Brlošić

BAN IVAN ŠUBAŠIĆ NADGLEDA IZRADU SPOMENIKA KRALJU TOMISLAVU, rad Roberta Frangeša Mihanovića, 1940.

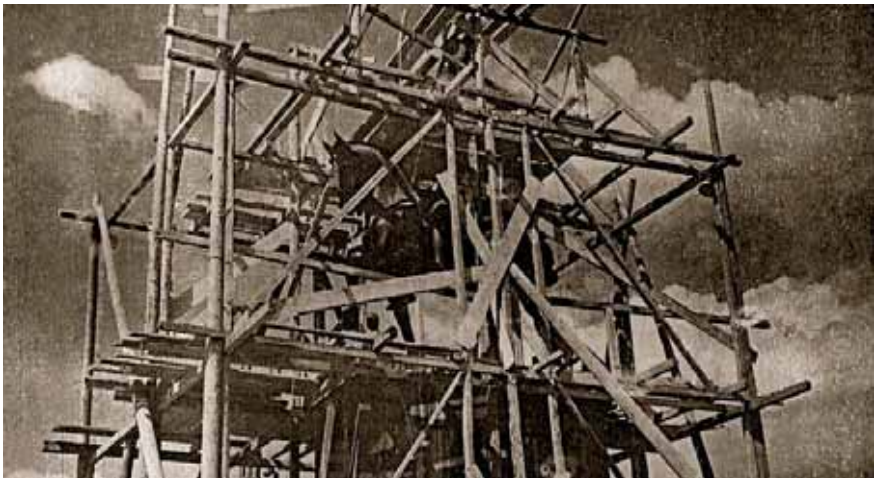

POSTAVLJANJE SPOMENIKA KRALJU TOMISLAVU NA TRGU KRALJA TOMISLAVA U ZAGREBU, 1940.

VILIM ČERIĆ: "PROFESORI I STUDENTI
AKADEMIJE LIKOVNIH UMJETNOSTI U ZAGREBU".
Crtež je objavljen uz Čerićev članak "Portreti naših budućih slikara",
"Novosti", Zagreb, 16. ožujka 1941.
S desna Vladimir Becić, Joza Kljaković i Omer Mujadžić.

U NEKOM VINOGRADU KRAJ ZAGREBA.
Stoje s lijeva na desno: Gabrijel Stupica, Slavko Kopač, nepoznati
prijatelj i Mladen Veža, 1939/40.

TREĆA GODINA SLIKARSTVA, 1941/42.
S lijeva na desno: Slavo Štrigl, ?, ?, Edo Murtić, Albert Kinert (dolje) ? gore, Nikola Mucavac, ?, Nikola Njirić (gore), ? dolje, Ivan Schwertasek gore, Ivan Vulpe (u sredini), Miro Baldasar dolje, ?

U DVORIŠTU AKADEMIJE 1941.
S lijeva na desno: Branko Ružić, Ivo Lozica, B. Klemar i Vojin Bakić

CRTANJE, 1942.

Slavko Jurić, Kosta Angeli Radovani,
Vojin Bakić, Želimir Janeš, Vjekoslav Rukljač, 1941/42.

Kosta Angeli Radovani, Slavko Jurić, Vjekoslav Rukljač,
Vojin Bakić, Želimir Janeš s modelkom, 1941/42.

NA PRVOJ GODINI STUDIJA NA AKADEMIJI
Stoje s lijeva: Hrvoje Melkus, Vladimir Udatny, Niko Kalmeta, Marijan Talan; sjede: Vesna Borčić, Vesna Sokolić, Branislav Car, Bojan Stranić i Branko Dolenić), 1942/43.

U KLASI PROF. JEROLIMA MIŠE
S lijeva na desno: Hrvoje Melkus, Josip Vaništa, Helena Uhlik-Horvat, model, Aleksandar Srnec, Drago Babić, Ivo Kalina, Danica Brösler, Lelja Dobronić, Jerolim Miše, Slava Klarić-Marohnić, 1942/43.

?, ?, ?, Bojan Stranić, Dada Babić (ili Višnja Ercegovič),
Vesna Sokolić, Marijan Jevšovar, ?, ?, ?,
Kosta Angeli Radovani, 1943.

Albert Kinert, Velibor Mačukatin, Ella Sever, Želimir Janeš,
Vjekoslav Rukljač, Ivo Šebalj, Rudolf Donassy, Kosta Angeli Radovani

Smaknuće Ive Lozice i drugova

Ni Korčula nije ostala pošteđena od užasnih talijanskih zločinstava

»Hrvatski narod« od 8. X. donosi prikaz o zločinačkom smaknuću našega kipara Ive Lozice i drugova, koji mi ovdje u cielosti prenosimo:

Ni ubava Korčula nije bila pošteđena od težkih progona i uništavanja hrvatskih života. Talijanske okupatorske vlasti provodile su i na Korčuli sustavno i odlučno izkorjenjivanje hrvatskog pučanstva. Talijanske vlasti na Korčuli nisu tražile možebitne krivce, da protiv njih primiene zakonske mjere. One su naprotiv vršile najteže, krvave represalije protiv nedužnog i golorukog pučanstva. Osim toga su talijanske vlasti često bez ikakvog razloga ubijale hrvatske ljude. Tako su talijanski vojnici ubili 24. srpnja 1943. 65-godišnjeg seljaka Ćirila Štrca, kad je iz Korčule išao u svoj vinograd. Starac se nikome nije bio zamjerio, niti bilo što protuzakonito učinio.

Na 24. lipnja iste godine ubijeno je na Korčuli sedam karabinjera. Vlasti nisu pronašle krivce, niti su se uobće trudile, da ih pronađu. Mjesto krivaca talijanske su vlasti pohvatale nedužne osobe, te su bez [illegible] trideset i šest talijanskih vlasti.

Osobito je bolan bio slučaj mladog i darovitog hrvatskog kipara Ive Lozice. On se nalazio na dopustu kod svojih roditelja u Lumbardi. Početkom veljače god. 1943. talijanske vlasti uhitile su kao Ivu Lozicu, Stipu Šestanovića, [illegible]lja obrtničke škole na Korčuli, Kršinića, obrtnika i Antuna M[illegible] vinu, poljodjelca, te ih sve zat[illegible] u zatvor na Korčuli.

Povodom uhićenja Lozice na[illegible] dniji građani Korčule poduzeli [illegible] petovano kod talijanskog zap[illegible] nika otoka sve, što su mogli, [illegible] izposlovali, da nedužno uhićen[illegible] zicu pusti na slobodu. Oni su [illegible] vjedniku predočili, da je Loz[illegible] stavnik Akademije likovnih [illegible] nika u Zagrebu, da je u Lu[illegible] došao posjetiti svoje roditel[illegible] se treba vratiti u Zagreb. Z[illegible] molbe ostale su uzaludne. [illegible] dnik otoka je doduše više p[illegible] ćao, da će učiniti sve, što je [illegible] ga, da Lozica bude pušten n[illegible] du. Ali to su bila pusta o[illegible] Lozica je ostao i dalje u za[illegible] Međutim jedne noći nađ[illegible] Lumbardi mrtva pred svo[illegible] služavka Marija Milina

čtva, koje je sumnjalo, da ona prijavljuje pojedine mještane talijanskim vlastima. Neki su ljudi bili upozorili Milinu, da to ne radi, al[illegible] ona nije o tome vodila računa.

[illegible] kad je nađena mrtva

Ivo Lozica

žrtva nekulturnog trebljenja hrvatske

VLADISLAV KUŠAN O LOZIČINOJ UMJETN

Medju mladjom i najmladjom hrvatskom kiparskom generacijom ime Ive Lozice stajalo je medju prvima. Svi odreda, bili prijatelji ili neprijatelji, slagali su se u tome, da je Ivo Lozica kiparski talenat, koji imade još mnogo toga reći i koji tek ulazi u pravu i samostalnu fazu umjetničkog stvaranja. Zato je Lozica s razmjerno dosta mlad došao za nastavnika u Umjetničku akademiju, te je uz Meštrovića i Kršinića sam stvarao i učio druge stvarati. Ali kao dijete mora nije mogao stalno izdržati u Zagrebu, te je u veljači ove godine odlučio otići svojim roditeljima u Lumbardu na otoku Korčuli. Čudan je slučaj htio, da je Lozica prije, nego je otišao na svoje drago more, u svoj rodni kraj, odlio masku Ta maska stajala je u njegovoj radionici u gibsu sve dok nije stigao tužan glas, da su ga strijeljali Talijani.

Tih, miran i povučen Lozica, koji je živio samo za svoju umjetnost, postao je žrtva krvničkih neprijatelja našeg naroda. Najprije su ga nedužnog i nevinog zatvorili zajedno s drugim sumještanima u Korčuli onda jednoga dana, koncem ožujka poslije podne, izveli na ulicu i strijelali, te ostavili njegov leš i njegovih drugova puna 24 sata i silili pučanstvo da prolazi pokraj njih. To je učinila talijanska soldateska, to su učinili sinovi onog naroda, koji već pedeset i više godina ističe, da je nosilac kulture i uljudbe, kamo god dodje ili bolje, kako je rekao Ivan Papini, da je nosilac nadkulture. I taj »nadkulturni« narod, pogubio je na desetke desetke tisuća hrvatskih ljudi, pogubio je Ivu Lozicu, za koga su dobro znali, da je podpuno nedužan, da se ne bavi politikom, da se nije nikada nikome zamjerio, niti da se igdje ičim o bilo što ogriješio, nego možda o to, što je došao na svoju dragu Korčulu u svoju Lumbardu, u svoj zavičaj, gdje se rodio i odgojio. Slučaj Lozice govorit će kroz stoljeća, uz ostale, kako su baš oni, koji su toliko govorili o kulturi, u naš kraj donosili nekulturu, najprije i najgore barbarstvo, najgoru i najpodliju tiranu koja je dostojna Cesara Borgie i Machiavellia, dostojna najtamnijeg apeninskog srednjeg vieka, koji se služio lažima ,prevarama i drugim neuljudbenim i nekulturnim sredstvima samo da naš plemeniti hrvatski narod iztriebi s plavih obala hrvatskog Jadrana.

Ubijstvo Ivana Lozicę kao i ubijstva drugih hrvatskih javnih radnika, dokazuje, kako su talijanski Badogliovi generali imali zadaću, iztrijebiti sve ono, što u Hrvatskoj kulturno i javno stvara. Onih par desetina umjetničkih radova u hrvatskom paviljonu na prošlogodišnjem Biennalu u Mletcima, više je vriedilo nego pet tisuća slika u nekoliko talijanskih paviljona. To su otvoreno priznavali svi nepristrani kritičari, tomu se nije mogla oteti ni talijanska kritika, tako su članci o hrvatskim umjetničkim radovima, čak u talijanskom novinstvu, bile plijenjeni — i zato je trebalo ubiti, iztriebiti i uništiti sve

one, koji su Hrvatskoj takvu umjetnost. Zato [illegible] žrtvom krvnika, koji s[illegible] rod htjeli kulturno i r[illegible]

Lozica je imao jedva [illegible] godine. On je bio u r[illegible] lačkog rada. Malo po [illegible] se svojih uzora i dub[illegible] stitu brazdu umjetnič[illegible] nja. Sve, što je stv[illegible] utjecaj svojih učitelja [illegible] nije mogao otresti svoj[illegible] nije mogao u svojoj d[illegible] zica, koji još i nije im[illegible] stane čvrsto na vlastit[illegible] dje svojim izrazitim[illegible] putom. Ali njegov bo[illegible] njegova stvaralačka [illegible] bili ni iz daleka došli [illegible] zica je tek dolazio, [illegible] kazati svoje, zato je n[illegible] i prerana smrt težko[illegible] sku umjetnost; osobit[illegible] mila svih onih, koji s[illegible] gali velike nade i ko[illegible] očekivali traćna umj[illegible]

U najnovijem broj[illegible] vijes, koju uredjuju [illegible] vadić i Olinko Delor[illegible] sažet članak o Lozič[illegible] kritičar Vladislav K[illegible] članku Kušan kaže o

»Ovaj mladi obožav[illegible] je po svom osjećanj[illegible] kovnim koncepcijam[illegible] stvovanja nego veher[illegible] ke kao što je po st[illegible] bliži Kršiniću nego M[illegible] skulpture.

No radeći godinar[illegible] Meštras, nesvjestno [illegible] njegove formalne [illegible] stanovitu stilizaciju [illegible] menti tudjé frazeolo[illegible] mo površinski prim[illegible] bi detalja pojedinih [illegible] renja, no oni ne sa[illegible] kiparstva, jer nisu n[illegible] osobnih čuvstvenih [illegible] bine stvaralačkog p[illegible]

Utjecaju nadmoćn[illegible] obuhvatnom maštom[illegible] golemim repertoarom[illegible] bilo je bez sumnje [illegible] no Lozica je na vrie[illegible] svjet svojih čežnja[illegible] račio prema samost[illegible] nju. Ali i od razd[illegible] pred razkoši života [illegible] da liepih oblika, k[illegible] uz Kršinićev umjetn[illegible] tiku, Lozica je traž[illegible] dva različita smjera

Prvi je vodio pre[illegible] Kršinić—Desplau, k[illegible] oboje na novim os[illegible] ma. Cilj je, dakak[illegible] ljepota ,lirska med[illegible] valovitost ploha i s[illegible] lumena. Sredstva [illegible] preobražuju i modi[illegible] stojanju svjedoče [illegible] uravnoteženi aktov[illegible] rom, da se izbjegne [illegible] slučajnosti časovit[illegible] do izraza statuarn[illegible] onu stranu momen[illegible] vrsni medjaš na t[illegible] mramorni »Torzo [illegible] oprečna umjetnič[illegible]

UZKRS 1944. NOVA HRVATSKA BR. 84.

Zakonske odredbe o Hrvatskom državn[illegible] konzervatoriju i o Akademiji likovnih umje[illegible]

Umjetnost u svojoj biti, kao zbroj pojedinih izraza, jest čist i nepatvoren simbol narodne svijesti, narodne individualnosti, kojoj kao krv u žilama kijučaju prastari, stavistički elementi, isti onakvi, kakvi su živjeli prije stotinu i stotinu godina, i koji su prenošeni generacijama od otca na sina, a povezani čvrsto i organički uz tlo...

(Lj. Babić)

Zagreb, 7. travnja. — U težkoj i burnoj sadašnjici lome se i mnoga duhovna izražavanja ljudskoga roda, od najdaljih vremena do naših dana. Čovječanstvo nalazi se na temeljnoj prekretnici jednog novog izraza, novog uredjenja. Izgradjuje se nova Europa, novi poredak. Taj preokret prati grmljavina topova, ra[illegible] latnost prerazmih bom[illegible] život i bolj[illegible] sla[illegible] fra[illegible] tim, [illegible] sila[illegible] stva[illegible] da g[illegible] mira, [illegible] nadzi[illegible] vata.

U [illegible] prinosi

sko više visoke škole, ravnatelj srednje i pripravne škole.

Što se tiče nastave u visokoj školi, ukinut je odjel za zborne pjevače, a svi ostali odjeli uredjeni su onako, kako je dokazala praksa da je najbolje. Tako ukupno ima 7 odjela, i to odjel za kompoziciju, za solo-pjevanje, za glasovir, za orgulje, za violinu i violončelo, za dirigente zbora i orkestra, i za nastavnike glasbe i pjevanja.

Glavni predmeti iz kojih se vrši poduka u srednjoj školi su solo-pjevanje, glasovi, orgulje, violina, viola, violončelo, kontrabas, harfa, fl[illegible] oboa, klarinet, fagot, [illegible] timbon, a glavni[illegible] u glasovni red [illegible]ar nastavnika.

Fran Kršinić imenovan rektorom Akademije likovnih umjetnosti

PROF. LJUBO BABIĆ IMENOVAN PROREKTOROM AKADEMIJE

Zagreb, 5. rujna

Poglavnikovom odredbom od 2. rujna 1944. imenovan je Fran Kršinić redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti rektorom iste akademije, a prof. Ljubo Babić prorektorom. Ova odredba donesena je na temelju novih zakonske odredbe o Akademiji likovnih umjetnosti od 10. travnja 1944., jer je dosadašnjem rektoru Ivanu Meštroviću i prorektoru Jozi Kljakoviću isteklo dvogodišnje službovno razdoblje, a osim toga su oni i na dopustu, pa je njihove poslove vodio prof. Zlatko Šulentić.

bit. Oma je pravna oso[illegible] sveučilišnog fakulteta.

— Borba, da će ove[illegible] na onaj stupanj — koji [illegible] šnjenju u punoj mjeri [illegible] jala je preko 25 godin[illegible] htjevi i molbe u tom [illegible] prije uzpostave Nezav[illegible] vatske, u bivšoj državn[illegible] nesahvaćanje, nemar, pa [illegible] rodavnih činbenika... [illegible] prorektor zagrebačke A[illegible] nih umjetnosti.

U nastavku razgovora [illegible] mnoge poteškoće i nepri[illegible] nastave na području cje[illegible] čkog likovnog stvaranja. [illegible] stojanje Beograda, da zatv[illegible] kadanje zagrebačke »Umj[illegible] je« podigne ugled svojih [illegible] la. Razmin poviaticama [illegible] stavnike i mladiće iz raz[illegible] družila bivše državne tv[illegible] grad, ali uzalud... Zagr[illegible]

— Kratko vrieme pri[illegible] zavisna Država Hrvatska [illegible] av. Uredba o »Umjetničk[illegible] Zagrebu, Riečena su neka[illegible] uviek ostala su neriešena [illegible] konstitucionog i pravnog [illegible] ked prielaza naših abiturij[illegible] službu i njihovo izjednače[illegible] tima Mudroslovnog fakulte[illegible] tonjem slučaju radilo se [illegible]

Skupština Udruženja likovnih umjetnika Hrvatske

ODLUČNO JE OSUDILA KULTURNU SARADNJU S OKUPATOROM

ZAGREB, 30. srpnja. U nedjelju, 29. srpnja održana je skupština Udruženja likovnih umjetnika s dnevnim redom: Izvještaj časnog suda i diskusija u tom izvještaju. Časni sud likovnih umjetnika objasnio je pred plenumom postupak oko [illegible]

U trenu sam stvorio odluku. Treba izvršiti protunapadaj na partizane sprječiti da, a ja ću kroz to vrijeme pokušati obračunati s onom dvojicom. Izletio sam iz bunkera i u dva tri skoka našao sam se već zaklonjen iza kamena kraj vladuka.

Partizani me opazište i obasuše strahovitom paljbom. Metci su mi fijukali oko iznad glave, a kamenje je prskalo oko

Kistom i dlietom ovjekovječuju ratne prizore

Mladi slikari i kipari pri radu za svoju prvu izložbu

Zagreb, 29. rujna.

Veliki zeleni nasadi pred početkom zgrade Umjetničke akademije, dugi, gustim zelenilom ukovireni pješčani puteljci, sparvo su kao otvoreni za onaj potrebni duševni prelaz, kad se iz vreve ili jednoličnosti dnevnoga života gradske ulice uputimo u svijet tišine i stvaranja.

Ulazimo u jednu veliku prizemnu prostoriju u zgradi Umjetničke akademije, čiji su zidovi i svi kutovi naličkani brojnim slikama. To je odio ratnog slikarstva. Najmlađe pokoljenje naših umjetnika, slikara i kipara, koje još nikada nije izlagalo, marljivo radi za skoru izložbu

»Također vrlo dobro. I oni već imaju po nekoliko gotovih radova iz rata.«

Upada nam u oči ogromna slika, koja predstavlja topništvo u vatri na zrakoplove.

»Obrana grada Zagreba« — objašnjava nam jedan mladi umjetnik.

Ta velika slika vrlo živo predstavlja hrvatske protuzrakoplovce, zaposlene kraj svojih topova na obrani glavnoga grada protiv napadaja neprijateljskih zrakoplova.

I druge slike predstavljaju borbe na kopnu i na moru, ranjene vojnike, obhodnje, straže, bunker, borce u stavovima obrane, napadaja i umiranja, proslavljene i odlikovane vojnike. Kod kipara vidimo: glave bo-

[illegible] umjetnika Hrvatske. 3. [illegible]rivremeno isključenje iz javnog kulturnog djelovanja. 4. Javni ukor [illegible] štampi.

Ukor pred skupštinom Udruženja.

Nakon ovoga izvještaja objavio je časni sud osude, poslije čega se razvila diskusija. Plenum skupštine s odobravanjem je ocijenio rad časnog suda, te s poznatnim promjenama prihvatio osude kako slijedi:

I. ISKLJUČUJU SE IZ UDRUŽENJA LIKOVNIH UMJETNIKA HRVATSKE:

Auer Robert, slikar, što je bio uključen u izdavanje mape t. zv. »izopačene umjetnosti«, koju je predložio njegov prijatelj Kargačin, ustaškim vlastima, time naškoditi nekim uglednim umjetnicima. Kod istrage davao je netočne podatke i ocjenjivao, i poricao da ima veze s tom fašističkom akcijom. Zbog toga bio je protežiran od ustaškog režima, rehabilitiran i promaknut u V. činovni razred, jer su mu se uračunale [illegible] službe od umirovljenja, od 1918 [illegible] do 29. II. 1944.

Antonini Otto, slikar, jer je radio plakate za ustašku »Promičbu« u fašističkom duhu, te marke, među kojima ima [illegible]kva, gdje ustaša bode bajonetom par[illegible]na.

Horvat Josip-Međumurec, slikar, jer kao oficir ustaša terorizirao prijatelja s mobilizacijom neke umjetnike, ih natjera kao ratne slikare na Istočni front. Zbog toga su neki bili mobilizirani, a neki su morali kao ratni slikari u Bosnu.

Topolčić Ivan, slikar, jer je bio otvoreni pristaša ustaškog režima i nacista, te zato i pobjegao s neprijateljem u Njemačku.

Machiedo Jakov, slikar, jer je bio otvoren pristaša ustaškog režima i mentar španjolskog ceremonijala kod Pavelića, te organizirao portretiranja Pavelića.

Likan-Haueise Gustav, slikar, jer je do petokolonaš i skrivao Kvaternika neposredno prije ulaska Njemaca. Bio otvoreni hitlerovac i stavio priječeg predsjedniku »Ade« NDH, da se zapravi ožba umjetnosti u Berlinu. Kao otvoreni narodni neprijatelj pobjegao je u Njemačku.

Marčić Rudolf, slikar jer je dobrovoljno išao kao ratni slikar na Istočni front, bio imenovan potpukovnikom i to službu nastavnika na Domobranskoj akademiji s rangom od 1. XI. 1924.

Krekvić Kristijan, slikar jer je kao [illegible]nati udvorica protunarodnih režima, protežiran od ustaškog režima, izra[illegible] portret Pavelića nekoliko puta i [illegible]ao kukaške profašističke izjave.

Feiner Franjo, slikar jer je aktivno [illegible]divao u ustaškoj »Promičbi« svojim [illegible] nacističkim karikaturama.

Svi se spomenuti isključuju iz Udruženja likovnih umjetnika Hrvatske i

II. PRIVREMENO SE ISKLJUČUJU IZ UDRUŽENJA LIKOVNIH UMJETNIKA:

Irin Vladimir, slikar, isključuje se [illegible] mokres [illegible] dvije godine, jer je bio šef Odjela [illegible] ne željezničke umjetnosti u »Predsjedništvu viade [illegible]vu i njegovi organizirao izložbe hrvatske u[illegible]se preko [illegible]tnosti u Vermeciji, Berlinu, Beču i [illegible] pad i stu[illegible]slavi, te izradio novčanice za NDH.

Šaša Ljuman-Dombovšić Ante, slikar, isključuje se [illegible] položaj [illegible] pucnjavi [illegible]t za umjetnost u ustaškom mini[illegible]ga, da za[illegible] daleko od[illegible]vu nastave organizirao prvu »izložbu munjevitu Hrvatske umjetnosti« u Zagrebu. [illegible]prostor [illegible]n-Ivanović Robert, kipar, isključuje [illegible]nasipa. [illegible]se na šest mjeseci, jer je izradio u nozi oblstu Hitlerra i javno se ponašao [illegible]sam ima[illegible] profašista.

Tada[illegible] Petar, slikar, isključuje se na [illegible] je imao [illegible]jeseca, jer je dobrovoljno išao kao [illegible]bolje zak[illegible]slikar na Istočni front.

[illegible]šem. Jed[illegible]ma ovima uzele su se u obzir ne[illegible]pade mi[illegible]akotne okolnosti.

[illegible]sam još[illegible]

[illegible]nogom n[illegible]

[illegible]nutku je[illegible]

III. PRIVREMENO SE ISKLJUČUJU IZ [illegible]ZOG KULTURNOG DJELOVANJA:

[illegible]zanuje ov[illegible] Ljubo, slikar, isključuje se iz

U tome kulturnog djelovanja na šest [illegible]na, želeći, jer je izradio ustaške emblema[illegible]daljni [illegible]alnice, organizirao i izveo dekoracijo[illegible]dolazio [illegible] ustaškom poslanstvu u Berlinu.

Nisam[illegible] što je izdao četiri knjige o u[illegible]skočio [illegible]ti na ustaškom pravopisu, štampanje pol[illegible]anke, izvodio crtačke radove za [illegible]tada [illegible]ško-hrvatsku poljoprivrednu izložbu u Zagrebu i držao predavanja. Kao olakotna okolnost se mu uzimlje, što je zdušno pomagao Narodno-oslobodilački pokret od 1942. godine.

Veža Mladen, slikar, isključuje se iz javnog kulturnog djelovanja na šest mjeseci jer je ilustrirao knjigu Daniela Crljena »Naš Poglavnik«. Kao olakotna okolnost mu se uzimlje, da je to čino pod velikim ličnim terorom Crljena.

Domac Ivan, slikar, isključuje se iz javnog kulturnog djelovanja na tri mjeseca, jer je nastojao da mu se štampaju reprodukcije njegovih radova u »Spremnosti« i kod preslušavanja bio vrlo neiskren.

IV. JAVNI UKOR U ŠTAMPI PODLIJEŽUJE SE:

Auer Ivi, slikaru iz Zagreba, jer je bio ratni slikar u Bosni.

Ivanković Rudolfu, kiparu, jer je izradio dva poprsja Pavelića, spomenik palim sveučilištarcima za NDH.

Miljiću Karlu, slikaru, jer je posjedovao neispravnu ustašku legitimaciju neko vrijeme za ličnu upotrebu.

Miši Jerolimu, slikar, jer je snađivao kao ilustrator i dao intervju za ustašku štampu, štampao dva eseja, te izdao mapu »Naši dragi ruvremenici«.

Svima se podijeljuje ukor u štampi uzevši kao olakotnu okolnost, da su pogriješili bojeći se terora, a Ivanković u se uzima u obzir, da je pomagao NOB.

Sve vremenske označene kazne vrijede od 1. srpnja 1945. kada je časni sud započeo svoj rad. Ukori pred skupštinom Udruženja objavljeni su na skupštini.

Ova skupština naših likovnih umjetnika dokazala je, da se u umjetnosti neće trpjeti nikakvo služenje narodnim neprijateljima, i da je velika većina naših umjetnika, od kojih su mnogi bili u NOB-u i aktivno surađivali s Narodno oslobodilačkim pokretom, pravilno shvatila ulogu i dužnosti umjetnika, te svoje obaveze prema narodu.

Odlazak hrvatskih likovnih umjetnika na bojišta

Zagreb, 26. svibnja. Večeras odlaze iz Zagreba pojedini hrvatski umjetnici. Oni su odredjeni da podju na razne bojišta i da tamo uzimaju nadahnuće i motive za ratne slike. Hrvatski umjetnici boravit će na pojedinim bojištima oko mjesec dana, pa će se vratiti u svoje ateljere da dovrše slike. Nakon toga bit će priredjena izložba ratnih slika hrvatskih umjetnika a s istim tim zadatkom sudjelovat će hrvatski umjetnici na izložbi ratnih slikara u Njemačkoj. Točno bojište odputovat će večeras slikari: Rudolf Marčić, Petar Topolčić, Ivan Njima je po puta kapetan bb. Crisomali. Drugi hrvatskih umjetnika putuje u Bosnu da će naći motive za svoje umjetničke slike. U pravcu Sarajeva poći će hrvatski umjetnici: Josip Rat-Medjumurac, Ernest Šević, Kamilo Ružička i Ivo Kopač. U Sarajevu im se priključi Sumerecker, Šajn i Mujević. Vodja puta ove grupe je Josip Rat - Medjumurac. U predjele Mostara putuju slikari Otomar Zoch, Ivo Auer i Vjekoslav Kos. U njihovoj grupi bit će i nekoliko novinskih reportera. — mk.

---

tala su uzaludna. U 5 i pol sati dan
e nalog talijanskim vojnicima, da
ubiju Lozicu i drugove i oni su to izvršili. Pošto su vojnici ubili Ivu Lo-
zicu i [illegible] talijanske vlasti su
narediel, koja nam
[illegible]etio iz ruke
[illegible]kasnije pro-
[illegible]isan. Sačuvali

[illegible]stariji go-
[illegible]mali zamo-
[illegible]ci neka sa-
[illegible]naši smo

[illegible]o bih reći
[illegible]nja putnika
[illegible]vljanja, do-
[illegible]je to izpu-
[illegible]vide, da se
[illegible]rno putova-
[illegible]što bdijemo

[illegible]se još su-
[illegible]smo oprez-
[illegible]odlazka za-
[illegible]se partiza-
[illegible]razortiti via-

[illegible], a onda se
[illegible]unca je ne-
[illegible]jurili su u
[illegible]na sjeveru i
[illegible]m horizontu.

da je on podpuno [illegible]
Miline, a da su ga ipak strie-
uzprkos molbi i zaklinjanju žu-
i drugih uglednih ljudi na Kor-
onda se mora zaključiti, da su
ostrieljajući Lozicu smišljeno o-
e hrvatskom narodu jednog
og i vrlo darovitog umjetnika,
zato, jer je bio Hrvat.

[illegible]ZA[illegible]

ODJEL RATNOG SLIKARSTVA PROSVJETNE BOJNE, ZAGREB
Samobor, Stari grad (zadatak utvrđeni povijesni gradovi)
S lijeva: Ivan Schwertasek, Matko Peić, iza grupa trojice od kojih iz profila Dragan Sax, zatim Ivan Kožarić, V. Migričec, nepoznati ustaša čuvar starog grada, Alfredo Petričić, Stevo Binički. Među njima zapovjednik Odjela ratnog slikarstva, satnik Josip Horvat Međimurac.
Fotograf: Milan Vulpe

GRUPA S ODJELA RATNOG SLIKARSTVA NA STAROM GRADU, Samobor, travanj 1944.
Slijeva stoje: Ivan Kožarić, Ivan Švertasek, satnik Josip Horvat Međimurac (zapovjednik Odjela ratnog slikarstva), Valerije Michieli, sjede Stevo Binički, Alfredo Petričić i Ante Župan (arhitekt).
Fotograf: Milan Vulpe

DOMOBRANSKI RUČAK U VRTU AKADEMIJE (Odjel ratnog slikarstva), ljeto 1944. S lijeva: Milan Vulpe, Matko Peić, Ivan Schwertasek, Ivo Dulčić, Alfredo Petričić, Valerije Michieli i Stevo Binički.
Fotograf: Milan Vulpe

PROSVJETNA BOJNA, VARAŽDIN, 30. IX. 1943.
Pred freskom u predvorju vojarne prije odlaska u Zagreb.
S lijeva: Nikola Mucavac, Albert Kinert, Ivo Dulčić,
Nikola Njirić, Milan Vulpe i Miro Baldasar.
Fotograf: Milan Vulpe

PROSVJETNA BOJNA, VARAŽDIN, VIII. 1943.
Izvođenje freske u vojarni.
Na skeli Albert Kinert, dolje slijedi Nikola Mucavac,
a lijevo Nikola Njirić.
Fotograf: Milan Vulpe

ODJEL RATNOG SLIKARSTVA ZAGREB, AKADEMIJA, Ilica 85, 1944.
Pred platnom "Protuzračna obrana Zagreba"
S lijeva: Millan Vulpe, Ivan Kožarić (stoji), Dragan Sax (s leđa),
Ivan Schwertasek, Ivo Dulčić, Slavo Striegl iza Iva Vojvodića.
Fotograf: Baldasar

GRGA ANTUNAC

ANTUN AUGUSTINČIĆ
rektor 1946.-1948., dekan 1966.-1968.

VANJA RADAUŠ
rektor 1954.-1956., dekan 1954.-1956.

konsekvenci ne da naučiti. U tom je vjerojatno i smisao umjetnosti i čar rada na akademiji kao ustanovi njoj posvećenoj.

Do početka Drugog svjetskog rata, u razdoblju od 1920. do 1940. godine, tijekom tih dvadeset godina uglavnom su se izmjenjivala dva pedagoška stava – jedan koji je vjerovao tvrdnji Renoira: *Slikarstvo je u prvom redu zanat* i drugi koji je odobravao metaforu de Vlamincka: *Tko će mene podučavati na koji ću način ja voljeti svoju ženu*. Ljudski afinitet, estetsko uvjerenje pa i politička opredijeljenost, bili su često veliki faktor pri učenikovu izboru profesora za svog mentora na trećoj i četvrtoj, a pogotovu petoj godini zvanoj specijalka.

Kako su izgledali stari, a kako novi likovno-pedagoški programi od 1907. do 1997. godine, kako su ih planirali nastavnici, a kako su ih realizirali učenici? Kako su živjeli nastavnici, a kako učenici? Napokon, što je Akademija, odgojivši u devedeset godina gotovo tri tisuće učenika, učinila za kulturu i uopće za društveni i narodni život Hrvatske – to je sljedeće poglavlje.

Počnimo s prvim predmetom koji se smatra ne samo osnovom svakog likovnog školovanja nego i temeljem umjetnosti uopće. Riječ je o crtežu. Od svog osnivanja njeguje ga Akademija u sve četiri godine na svim odjelima (slikarski, kiparski, grafički i pedagoški). Ugljen, kreda i olovka služe u

ANDRIJA KRSTULOVIĆ

ANDRO VID MIHIČIĆ

IVO REŽEK

ANTUN MEZDJIĆ

MARIJAN DETONI

VLADIMIR FILAKOVAC

ATELIJER VANJE RADAUŠA, 1945.

GRGA ANTUNAC I ŠIME PERIĆ na Akademiji, 1944.

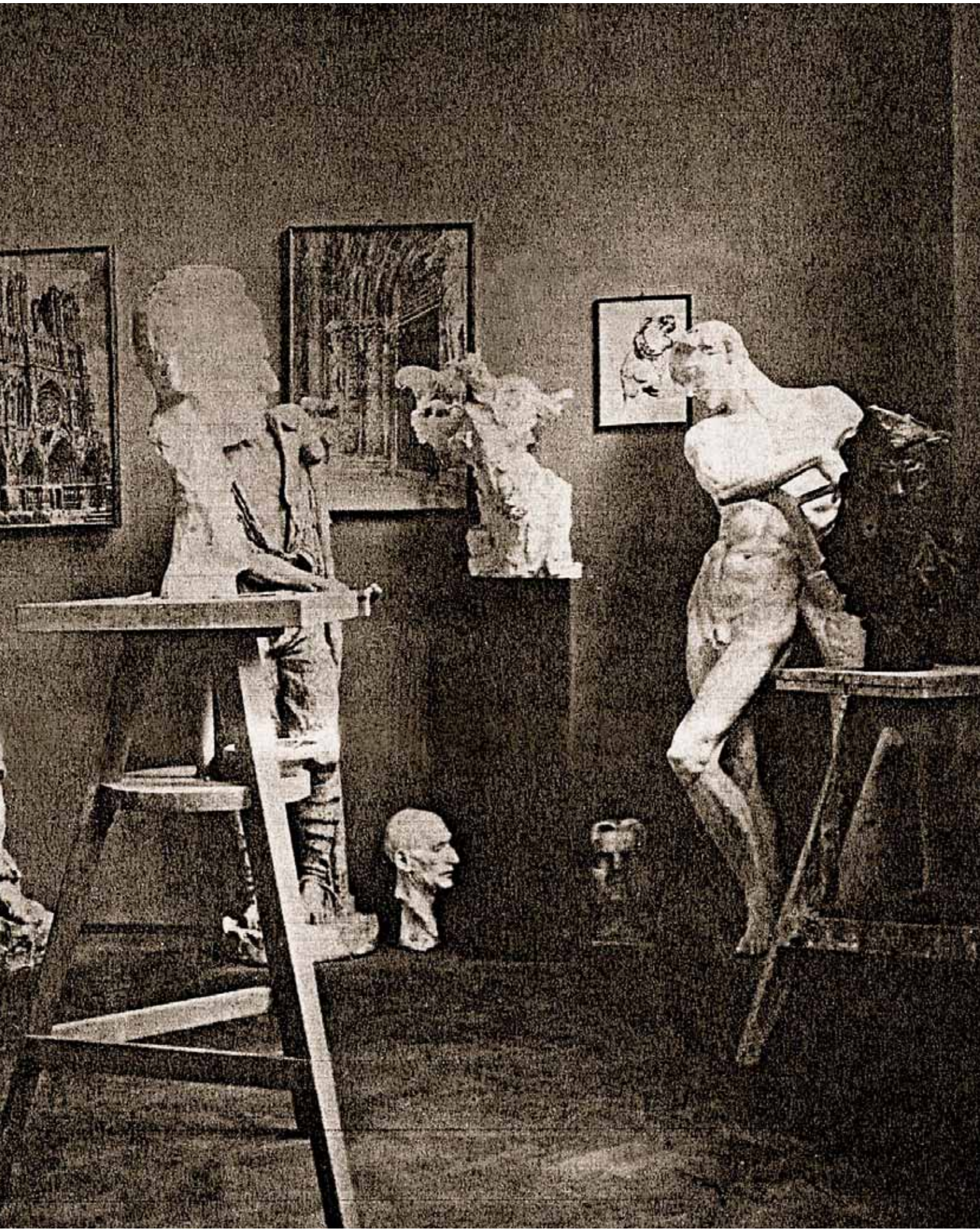

MARIJAN DETONI I ĐURO TILJAK, Monopoli, Italija, 1944.

ĐURO TILJAK, Monopoli, Italija, 1944.

OTON POSTRUŽNIK, 1945.

ISMET MUJEZINOVIĆ, ĐURO TILJAK,
IVAN GORAN KOVAČIĆ U NOB-u

UMJETNICI - PARTIZANI, s lijeva na desno: Edo Murtić, Stjepan (Štef) Rajković, Lela Čermak, Petar Šimaga, Zvonko Agbaba, Vanja Radauš i Vjekoslav Rukljač na Kongresu kulturnih radnika u Topuskom (1944.)

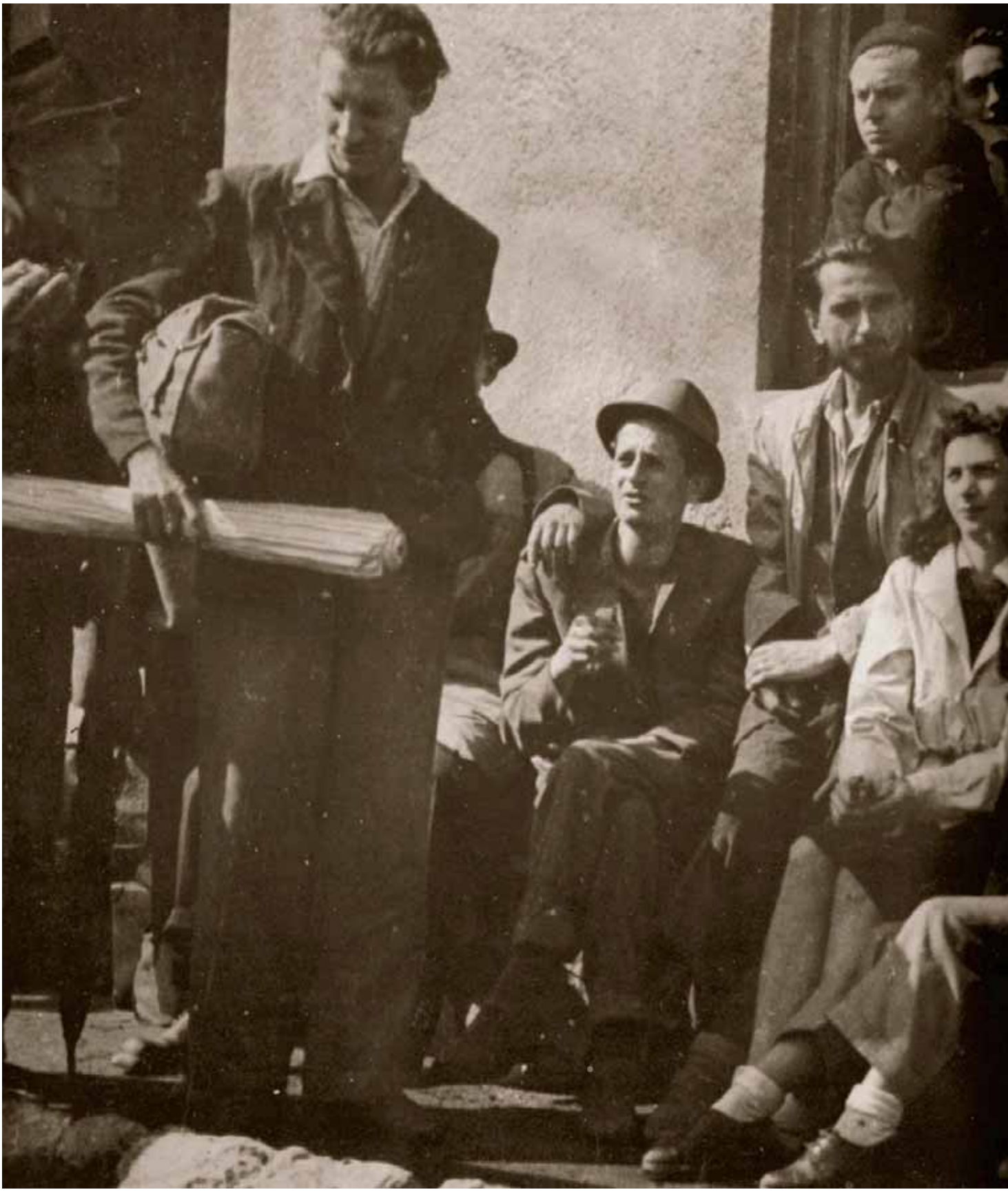

PUTOVANJE U PEJZAŽ. Na brodu prema Malinskoj na Krku: Franjo Dolenec, Željko Senečić, Zdeno Pavić, Julije Knifer (sjedi)

POVRATAK S RADNIH AKCIJA (žetva, Virovitica, 3. VII. 1945.). Stoje: Rudolf Krstić i Petar Kos, sjede: Ivo Dulčić, Marijan Jevšovar, neidentificirana studentica, Draga Babić, Aleksandar Srnec, Niko Kalmeta; na prozoru: Ivan Sabolić (?), neidentificirani student, Ž elimir Janeš i Velibor Mačukatin.

U DVORIŠTU AKADEMIJE ISPOD TREŠNJE, u proljeće 1946.
Kosta Angeli Radovani, Vjekoslav Rukljač, Želimir Janeš, Velibor Mačukatin, Slavko Jurić

Kosta Angeli Radovani, ?, Vojin Bakić, ?, ?, 1946.

U KLASI PROF. MARINA TARTAGLIE: Branko Ružić, Mato Benković, prof. Marino Tartaglia, Bojan Stranić, Marijan Jevšovar, 1947.

prvim godinama kad je na programu linearni i plastički crtež, a pero, kist te laviranje u ruci su starijih godišta koja tretiraju slikarski crtež. Legendarno je "redis pero", koje je forsirao nastavnik malog akta K. Hegedušić kako bi natjerao početnika da širokim šiljkom crta sumarnije, zatvorenije. Dugosatna studija i trenutačni *croquis* traju na Akademiji od početka do danas. Studija glave je crtačka predradnja kasnijem slikanju portreta, a croquis je tijekom Akademijine povijesti bio sretan tretman, jer su u njemu nastajala u crtaonici akta likovno najživlja ostvarenja generacija učenika u periodu od Zdenke Pexidr do Alberta Kinerta. No, croquis je učinio zagrebačku Akademiju, osobito na samom njezinom početku, originalnom. Iz croquisa niknulo je nekoliko izuzetnih karikaturista. Zahvaljujući svom nastavniku Crnčiću, koji se bavio i likovnim humorom, pojavila se plejada mladih crtačkih komediografa: Branimir Petrović, Petar Križanić "Pjer", Ljudevit Kara, Slavko Vöröš te kasnije Marijan Trepše, Ernest Tomašević, Klementina Švarc i drugi.

Čikoš i Crnčić očigledno su se sjećali svojih studentskih dana u Beču i Münchenu, jer su od 1907. do 1920. godine svojim studentima davali poduku za crtanje glave na osnovi gipsanih odljevaka. Čikoš od uprave Akademije 1908. godine traži: *dvije maske po naravi, nekoliko ruku i nogu po naravi, oko, uho, nos i usta u sadri (prekonaravne veličine) zatim brust (poprsje) mediječejske Venere*. Kako pokazuje arhiv crteža Zdenke Pexidr iz tih godina, uz glavu prema gipsu, crtalo se glavu (osobito glave staraca i starica) po živom modelu. Prvo ugljenom i olovkom, a kasnije krejonom, pastelom i akvarelom, razumije se i uljem.

Risanje akta kod rasvjete, *večernji akt* (od 17 do 19 sati) – ili kako ga se kasnije na Akademiji godinama zvalo *mali akt* – bio je i ostaje

GRGA ANTUNAC U ATELJERU, oko 1945.

najatraktivniji predmet na Akademiji. Prvih desetak godina akt su vodili Crnčić, Čikoš i Auer. Za pomagala nabavljeni su gipsani modeli ljudskog tijela, čitav kostur čovječjeg tijela, zatim jedan anatomski atlas te se Vladi sugeriralo da bi *zbirka risarija iz Albertine u Beču, prvi i drugi svezak bila nužna kod obuke akta kod rasvjete*. Crtalo se, napokon, uz pripomoć *modela mišićja i žila čovječjeg tijela od papir mâchea*. Čime, na čemu i kako se crtalo prvih dana postojanja Akademije – moglo se vidjeti na izložbi u povodu rođenja Zdenke Pexidr, priređenoj 1986. godine u Salonu Ulrich. Crtalo se akt ugljenom, olovkom, krejonom, pastelom na bijelom, sivom, žućkastom te na ružičastom i ljubičastom papiru uglavnom konturno, postižući plasticitet grubim ili blažim šatiranjem. Kasnije, 1917. godine vodstvo akta preuzeo je Lj. Babić, koji je više upozoravao učenike na linearni muzikalitet ili kako je on običavao reći *le mouvement*, nego na plastički iluzionizam crteža. U ožujku 1922. godine od Babića je akt preuzeo J. Kljaković. Njemu je crtanje akta zapravo stiliziranje ljudskog tijela, stvaranje kartona, to jest preradnje za meštrovićijanski monumentalizam na freskiranom zidu. Njegovom nasljedniku K. Hegedušiću akt je, u desetljetnom stažu nastavnika akta na Akademiji bio, obratno nego Kljakoviću, mikroskopsko analiziranje anatomskog realiteta tijela, zapravo predložak za njegovo naturalističko detaljističko slikanje.

FRANO KRŠINIĆ RADI NA SPOMENIKU, oko 1955.

ATELJER FRANE KRŠINIĆA, 1959.

FRANO KRŠINIĆ U DVORIŠTU ALU

ANTUN AUGUSTINČIĆ IZRAĐUJE PORTRET TITA

ŽELIMIR JANEŠ I IVAN SABOLIĆ, 1948.

ISPRED AKADEMIJINE LJEVAONICE, oko 1954.

OSOBNIK ZLATKA ŠULENTIĆA, 1942.

OSOBNA KARTA ZLATKA ŠULENTIĆA

INDEKS IVANA KOŽARIĆA, 1943.-1949.

PERSONALNI LIST ANTUNA AUGUSTINČIĆA, 1960.-1968.

VJEKOSLAV RUKLJAČ
dekan 1963.-1966., 1974.-1979.

OTON POSTRUŽNIK

VJEKOSLAV PARAĆ

Čikoševoj i Frangešovoj zbirci pomagala za slikanje akta pridodao je Hegedušić još jedan ljudski kostur (tvrdio je na predavanjima anatomije da je pripadao vozaru tramvaja broj 14), a Čikoš-Valdecovom anatomskom atlasu priložio je svoja skripta sastavljena po metodi *Richer-Duval*.

U većini crtačke produkcije akta malo će znatiželjnika naći ono što akt čini originalnom likovnom disciplinom. Uglavnom sve ostaje na konstrukciji kostiju i mišića. Ne uspijeva se dići od sheme do portretiranja ljudskog tijela. Ne dostiže ono bitno zbog čega se akt crta: ne otkriva individualitet modela u specifičnosti njegove crte, u originalnosti baš njegovih oblika i boja, a pogotovu ne dešifrira izuzetnost njegove geste i grimase. Upravo je rijedak crtež koji bi odavao da ga je stvorilo crtačko muško ili žensko uzbuđenje, gledajući ljudsko tijelo temperaturom erotske, seksualne simpatije ili ga pak odmjeravajući likovnom antipatijom, ironijom, prezirom. Kroničar crtanja akta na Akademiji u onoj

S lijeva na desno: Tomislav Krizman, ?, gđa. Montani, Vladimir Becić, Montani – ravnatelj gliptoteke, ?, Boris – ljevač Gliptoteke (nepoznato prezime), Vanja Radauš

FRANO BAĆE

SIGFRIED SUMMERECKER

DRAGUTIN TADIJANOVIĆ, 1980.

maloj nekadašnjoj crtaonici koju je gravirao M. Steiner, neće – vjerujem – zaobići ni opis modela, od onih muških brkonja, tkaninom zastrtih potrbušnica, poput onog desnog i lijevog kalvarijskog potepuha i onog indokineskog vojnika koji je pozirao 1919. godine, pa do generacija mlađih Ciganki, te Ruže, jedne od najslavnijih Akademijinih modela, sve do tete Zore te Đine i Branka.

Devedeset godina slikanja na Akademiji ima svoju povijest s obzirom na motiv i na izraz (viziju i tehniku). Prvih desetak godina slikalo se kod Čikoša i Crnčića s "derivatom" Bukovčeve "šarene zagrebačke škole", s entuzijazmom te s nestašnošću polikromije, veseljem pigmenta. I to sve redom – od portreta i akta do pejzaža, mrtve prirode i kompozicije. Babićeva škola je to regulirala tonskim reminiscencijama na Velázqueza i Courbeta, u portretima i na aktovima, a Tartaglijina škola apoteozom Cézanneove modulacije na mrtvim prirodama. Moćno Becićevo kolorno punktiranje u ulju

PRVA POSLIJERATNA GENERACIJA STUDENATA, 1952.
S lijeva na desno, stoje: Valerije Michieli, Živko Haramija, Đurđena Haramija Zaluški, ?, Francesco Dessanti, Ljubo Ivančić, ?, Dušan Džamonja, Vlado Kristl, Svetozar Domić
S lijeva na desno, sjede: Milena Lah, Katarina Žanić, Ivo Radošević, Zoltan Gabor, Melita Abramović

IVAN JÄGER

IVAN SABOLIĆ
dekan 1968.-1971.

ZLATKO SLEVEC

MATKO PEIĆ

ISPRED ZGRADE ALU, 1956.
S lijeva na desno: Ivo Fanuko,
Đorđe Petrović, Nada Vuksanović, Josip Biffel

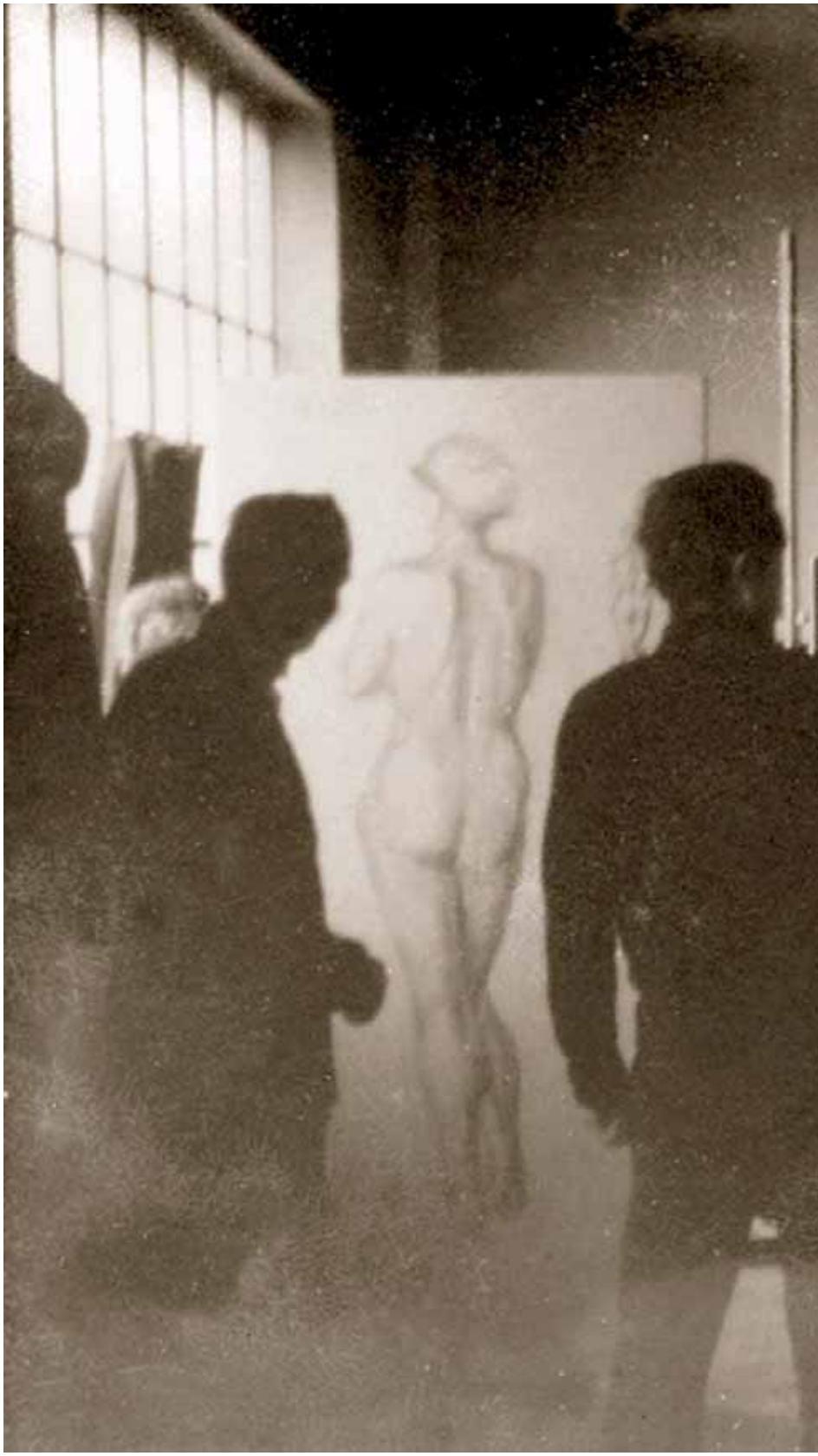

CRTANJE VELIKOG AKTA NA ALU 1955.
S lijeva na desno: Ivo Fanuko, Đorđe Petrović, Ivo Krstulović

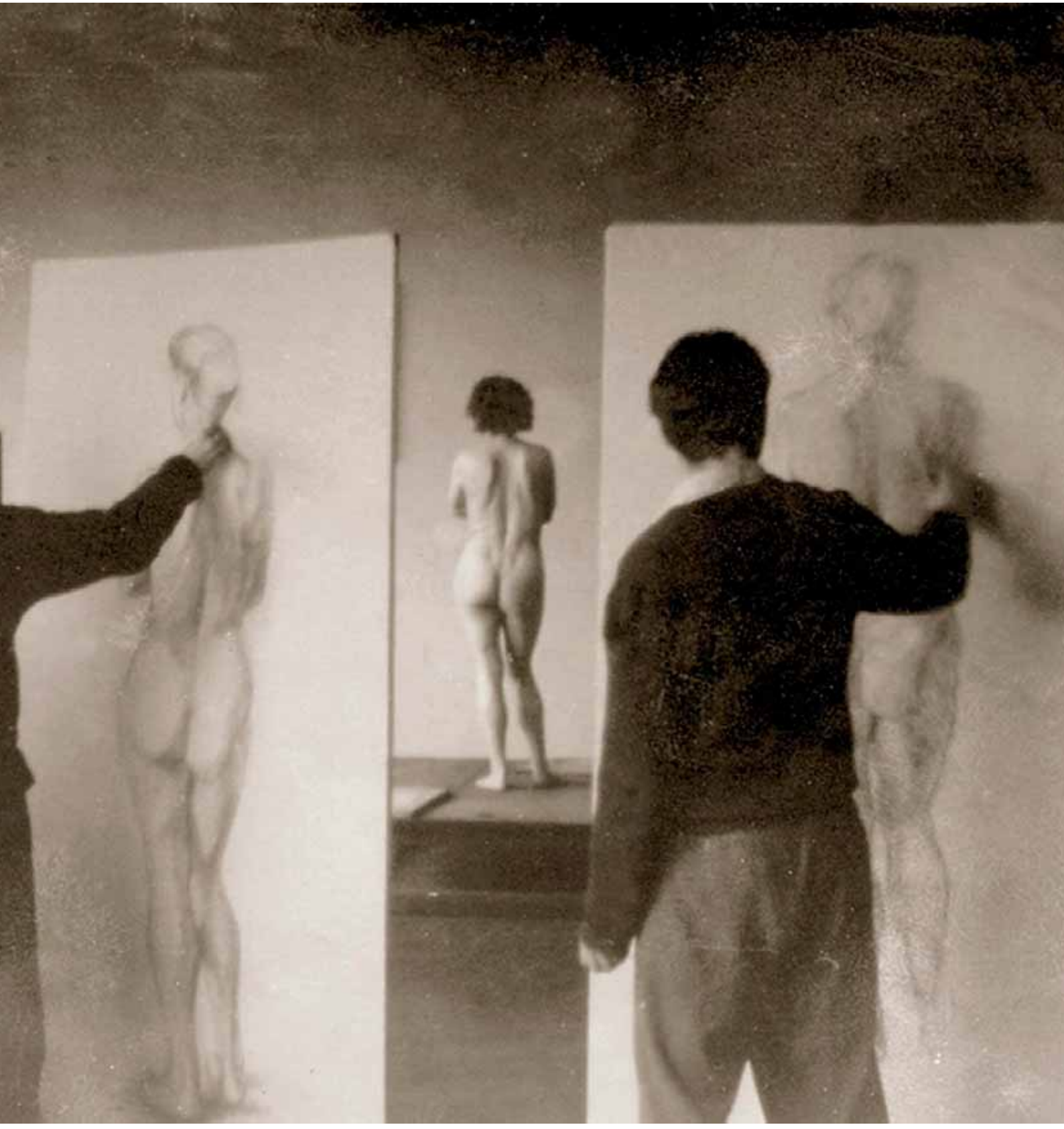

MAJSTORSKA RADIONICA. Nakon završenog studija studenti su polazili specijalku u Majstorskoj radionici Krste Hegedušića u Zagrebu, 1952.

MAJSTORSKA RADIONICA, mjesto brojnih susreta umjetnika i povjesničara umjetnosti. Boris Dogan, Ferdinand Kulmer, Dušan Džamonja, Maja Spiller, Sir Herbert Read, Rudi Maligec u Zagrebu 1962.

U POSJETU MAJSTORSKOJ RADIONICI Prvi red: Ferdinand Kulmer, Krsto Hegedušić, Dušan Džamonja, Kosta Angeli Radovani. Drugi red: Šime Perić, Božo Bek, Boris Dogan, Ivan Picelj i Željko Hegedušić, Zagreb, 1955.

KRSTO HEGEDUŠIĆ pokazuje suradnicima miješanje boja. S lijeva na desno: D. Petlevski, Krsto Hegedušić, Maligec, Predrag Purić, Vasko Lipovac, ?, Francina Dolenec, oko 1952.

Stoje s lijeva na desno: Mihael Kajfeš, Marijan Zaradić, Marija Ujević, Josip Cmrok, Florijan Mičković, Miroslav Šutej, Branko Gavrin.
Sjede s lijeva na desno: Slavko Marić, Mate Čvrljak.

KLASA PROF. MARINA TARTAGLIJE I PROF. LJUBE BABIĆA: Ljerka Njerš, Zlatko Latković, Alma Drvodelić-Orlić, Slavko Marić, Zorislav Drempetić-Hrčić, Maja Jug-Pecarić, Stjepan Pomper, Maja Dolenčić-Malešević, Zagreb, 1958.

PRED AKADEMIJOM, 1958.
S lijeva na desno: Dragutin Friedl, Stipe Sikirica, Ante Zaninović, Marijan Novak, Vasilije Jordan, Aleksandar Rukavina, Antun Babić, Priska Kulčar, Vladimira Soviček.

NA STUDIJSKOM PUTU PO ITALIJI
Šime Vulas, Antun Babić, Ljerka Njerš, Aleksandar Rukavina, Grga Antunac, Andro Vid Mihičić, Marija Ujević i Tatjana Rovnij.
Terme di Caracala, Rim, Italija, 1957.

U RIMU, 1957. S lijeva na desno: Šime Vulas, Maksim Krstulović, Stipe Sikirica.

VALERIJE MICHIELI-TOMIĆ

LJUBO IVANČIĆ

i Šulentićeva mirna statika u temperi omogućavali su učenicima da po srodnosti svom temperamentu biraju učitelja. Tko bude pisao povijest grafike na Akademiji imat će divnu dramu rasta te grane likovnih umjetnosti započete jednim vrsnim bakropiscem (Crnčić) i jednim senzibilnim majstorom monotypa (Čikoš). Arhiv Akademije pun je njihovih zamolbi njezinoj upravi i Vladi da se nabavi u Beču 1913. godine stroj za bakropis, a 1918. godine stroj za litografiju. U arhivu je dokument da Lj. Babić 1920. godine piše *Osnovu za štatut litografske, odnosno bakropisne radionice*. Da bi se presjekom kroz devedeset godina pokazalo što se grafički stvorilo tijekom tog razdoblja trebala bi golema i opsežna izložba koja bi sezala od Petrovićevih do Detonijevih monotypa, od Benkovićevih do Slevecovih

MILJENKO STANČIĆ

drvoreza, od Babićevih do Reiserovih litografija, od Krizmanovih do Kinertovih gravura. Koliko je trebalo napora da se europski opreme Akademijine grafičke radionice?! Od onog malog Krizmanova atelijera sa špecerajskim zvoncem na oprugu do prostorija o kojima nije mogao ni sanjati takav grafički genij skriven u velikog crtača B. Petrovića, na početku Akademijina postojanja.

LJUBO IVANČIĆ

MILJENKO STANČIĆ

U KLASI PROF. FRANE KRŠINIĆA, 1963.

Ono što je Lj. Babić učinio sa slikarskim tonom za zaustavljanje polikromije to je I. Meštrović učinio svojom kiparskom kompaktnošću za prekid s rasapom kiparskog iscrpljenog ornamentalizma te sitničarenjem s ispraznim dekorativizmom. U devedeset godina modeliranja Akademija je u kiparskom odjelu tretirala u mikro-formatu i makro-formatu gotovo sve kiparske motive, od glave, portreta, akta, poluakta, torza, animalizma, ornamentalizma do figurativnih i nefigurativnih kompozicija. Tuda su prošli svi kiparski materijali od gline, bronce, drva, kamena do gipsa, lima, kartona i plastičnih masa. Modeliralo se s naglaskom na crtu, na plohu, na volumen, na sjenu i svjetlo, na boju. Stvaralo se za intimne i za javne prostore, od ulice, trga, od parka do groblja, od male spomen-ploče na Benešićevoj kući u Iloku do velike konjaničke skulpture pred zgradom Ujedinjenih nacija u New Yorku. Od 1926. godine nadalje Akademija je formirala i svoj Arhitektonski odjel. Vodio ga je prof. ing. arh. Drago Ibler.

Autor buduće knjige o povijesti primijenjenih umjetnosti u Hrvatskoj imat će pune ruke posla u devedeset godina starom arhivu Akademije. Tu će naći podatke o keramici na Akademiji (Juhn), o drvorezbarstvu na Akademiji (Braniš), o tekstilu (Paulić), o ornamentu (Auer, Hafner, Krizman), o ilustraciji, ekslibrisu, uvezu knjiga (Babić, Benković), o ukrasnom

U DVORIŠTU ALU 1960.
S lijeva na desno: Ivan Tomić,
Pero Jelisić, Tomislav Beran,
Emina Mujadžić, Ivan-Tuna Jakić,
Slavoljub Lacković, Kruno Bošnjak,
Frane Paro.
Čuče: Srećko Planinić i Ivan Jurčević.

KLASA PROF. BRANKA RUŽIĆA, 1963/64.:
Daniel Butala, Mirko Stojić, Ljerka Žingerlin, Marijana
Muljević, Renata Chalupa,
prof. Branko Ružić, Nevenka Macolić

U KLASI PROF. ŽELJMIRA JANEŠA, 1963.:
Franc Kiraly, Kruno Bošnjak, prof. Želimir
Janeš, modelka Ana

KLASA PROFESORA RAOULA GOLDONIJA (s lijeva nadesno):
Eugen Kokot, Mihovil Bujanović, Ivan Obsieger, Kadruš Rama,
Zvonimir Bešker, Dubravka Perić, Neven Kašper, Mira Žiža,
Zdenka Biljan, Fadil Vejzović, Zagreb, 1965.

REKTOR VANJA RADAUŠ (desno) i TAJNIK ALU LUKA BRADARIĆ (lijevo) prigodom promocije diplomiranih studenata 1967.
U pozadini s lijeva na desno: Želimir Janeš, Ivan Jäger, Krsto Hegedušić, Grga Antunac, Omer Mujadžić, Marijan Detoni.

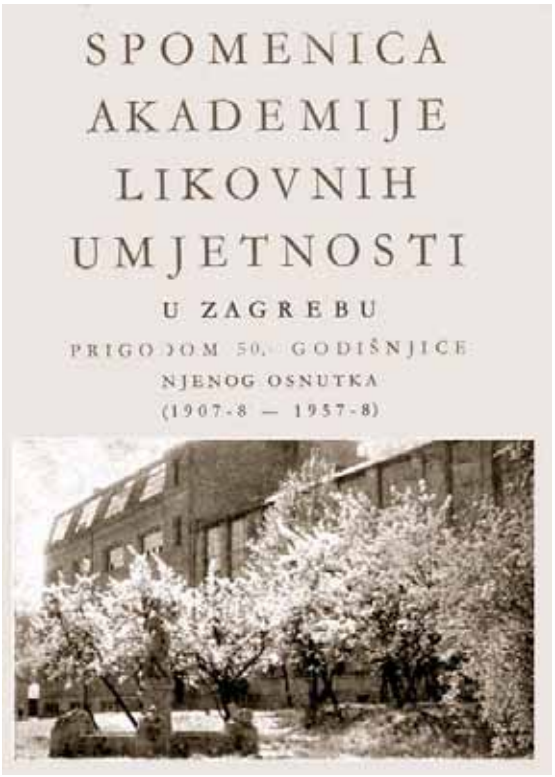

SPOMENICA ALU, izdana prigodom 50. godišnjice ALU, 1957.

NASTAVNIČKO VIJEĆE 1961.
S leđa: Andro Vid Mihičić; s lijeva na desno: Miljenko Stančić, Želimir Janeš, Vjekoslav Rukljač, Raoul Goldoni, Frano Kršinić, Drago Ibler, Frano Baće, Matko Peić, Vjekoslav Parać, Marijan Detoni, Dalibor Parać, gđa Lovro, Vanja Radauš.

NASTAVNIČKO VIJEĆE 1961.
Miljenko Stančić, Vjekoslav Rukljač, Frano Kršinić, Drago Ibler, Frano Baće, Zlatko Slevec, Matko Peić, Vjekoslav Parać, ?, ?, Marijan Detoni, Dalibor Parać, gđa Lovro, Vanja Radauš.

IVAN MEŠTROVIĆ S VJEKOSLAVOM PARAĆEM I FRANOM BAĆE
prilikom posjeta domovini, Zagreb, 1959.

DOČEK MEŠTROVIĆA NA GLAVNOM KOLODVORU U ZAGREBU
1959. Lijevo od Meštrovića Frano Baće, desno Frano Kršinić.

PROF. MARIJAN DETONI, GRIGOR BOJADŽIEV, MARCEL BAČIĆ, ?, JASNA SKORUP, DALIBOR PARAĆ, KREŠO HALUGA, 1968.

PROF. MILJENKO STANČIĆ SA STUDENTIMA ALU oko 1965.

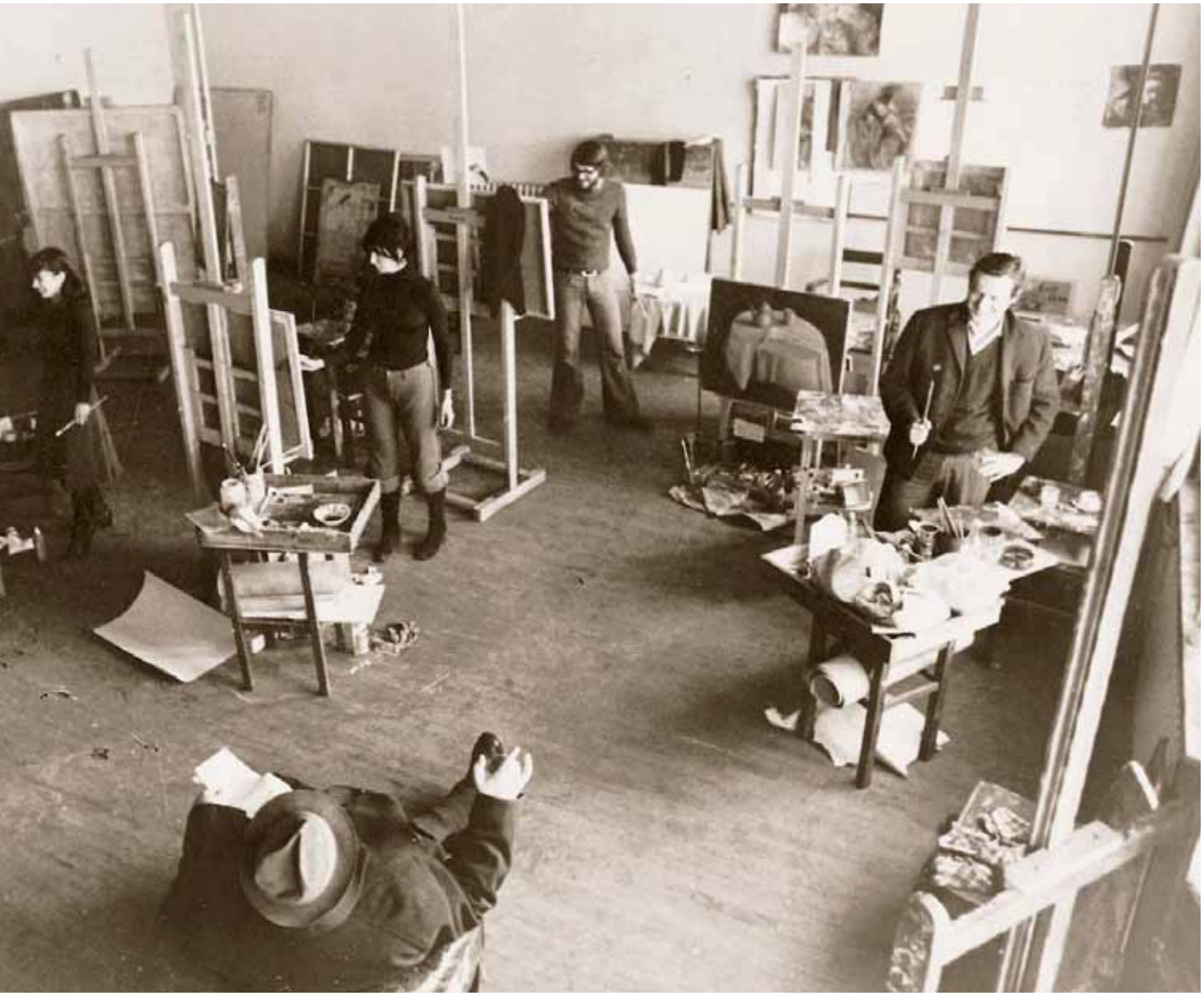

ŽELIMIR JANEŠ, 1960.

RAOUL GOLDONI, 1960.

pismu (Höcker), te napokon o scenografiji (Krizman, Babić).

Od samog početka do danas Akademija ima likovno-teoretske predmete. Za odgoj crtača, slikara, grafičara i kipara oni imaju isto toliko vrijedan udio koliko i praktični predmeti o kojima smo do sada govorili. Crtačima, slikarima, kiparima i grafičarima koji su tretirali motiv glave i ljudskog tijela od početka do danas služi na Akademiji predmet Anatomija ljudskog tijela. Od 1907. godine do danas predavali su je Čikoš i Valdec (autori skripta), dr. Kilman, Mujadžić, dr. Duančić, K. Hegedušić, V. Parać. Zanimljiv je podatak da Crnčić već 1908. godine traži od Vlade da Akademiji nabavi francusku anatomiju čovjeka autor koje je Richer. Anatomija životinjskog tijela datira na Akademiji od 1913. godine. Predavači su bili Podaubsky, dr. Bevandić, Radauš (autor skripta, u rukopisu), Filakovac. Od vremena Ferde Kovačevića, prvog predavača deskriptive i perspektive, na samom početku osnivanja Akademije, jedan za prostorni odgoj učenika prevažan predmet – mijenjajući vremenom naziv – imao je do danas svoje predavače:

ALBERT KINERT
ZVONIMIR RADIĆ

IVO ŠEBALJ
ANTE LOZICA

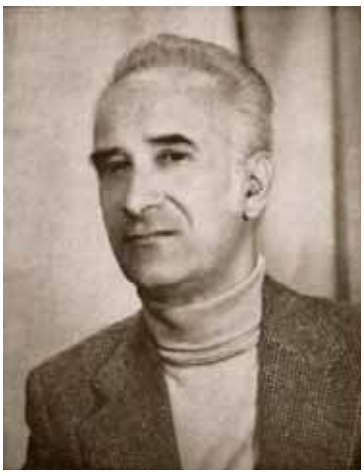

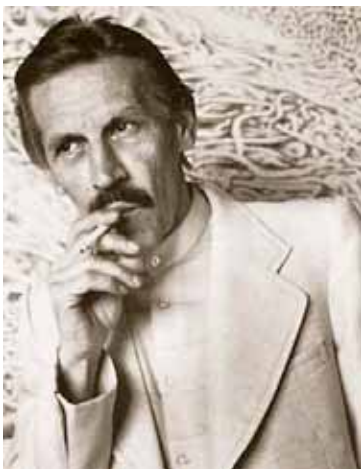

ŠIME PERIĆ
IVAN FRIŠČIĆ

BRANKO RUŽIĆ

NIKOLA REISER
IVAN LOVRENČIĆ

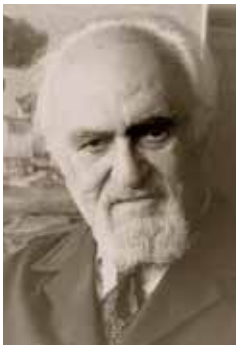

MLADEN VEŽA

DALIBOR PARAĆ
dekan 1971.-1974.

VILKO GLIHA SELAN

JOSIP POLJAN
dekan 1987.-1991.

DODJELA DIPLOMA, 1974.
S lijeva: Miljenko Stančić, dekan Vjekoslav Rukljač i tajnik Ivica Vrkljan

U DVORIŠTU ALU, 1972/73.
Ivan Sabolić, Vjekoslav Rukljač, Dalibor Parać

dr. Segen, dr. Niče, dr. Šegvić, Geršić, Lozica, Radić, Pejaković. Drugi predmet isto toliko važan za materijalno formiranje slike i kipa jest tehnologija. Traje od 1907. do danas na Akademiji. Predavači su joj bili Čikoš, Goglia, Hudoklin, Blaženković, Summerecker i danas Z. Meštrović, L. Michieli, Š. Horvat Kurbegović.

Pedagoški odjel uz praktične i teoretske nastavnike imao je posebne specijaliste za odnos umjetnost – dijete i škola. Od 1907. do 1919. godine bili su nastavnici: Auer, Hafner, Šulentić, Kuman, dr. Pregrad, Beraković, Ružić, Roca, Tanay. Povijest umjetnosti je predmet koji koordinira svu teoretsku i tehničku pedagošku akciju Akademije. Predaje se od samog početka i osnutka Akademije. Nastavnici su Šenoa, Babić, Gorenc, Vojnović, Mihičić, Peić, Šimat-Banov i E. Quien.

Da upotpuni školovanje svojih učenika Akademija je u svoj program uvela predavače drugih likovnoj umjetnosti bliskih struka: hrvatski jezik i književnost (D. Tadijanović), likovna kultura (J. Tadijanović), estetika (Pejović, Mikecin, Posavac, Grlić), psihologija (Sorokin), francuski jezik (Quiquerez, Semjonov), engleski jezik (Tedeschi).

Akademijin se život odvija ne samo u radionicama i predavaonicama, nego i u atelijerima nastavnika, u zbirkama nastavnih

FERDINAND KULMER I DALIBOR PARAĆ, 1979.

pomagala, u arhivu akademijine kronike, u arhivu učeničkih radova, u arhivu Akademijine administracije te u Akademijinoj biblioteci. Akademija od osnutka do danas ima prostoriju upravitelja (rektor, dekan), zbornicu za sjednice Nastavničkog vijeća te svečane proslave vezane za događaje iz Akademijina života. Napokon, Akademija ima prostorije za svoju administraciju (tajništvo, pisarnica, ekonomat, računovodstvo, personalni poslovi). Danas je Akademija ustanova za visokoškolsko obrazovanje u području likovnih

MIROSLAV ŠUTEJ, 1970.

umjetnosti. U doba osnivanja na čelu Akademije od 1907. do 1918. godine bio je upravitelj (direktor), od nastavnika biran nastavnik s mandatom od godinu dana. Od 1918. godine dovodi se na čelo Akademije rektor. Prvi rektor je 1921. godine izabrani I. Meštrović s prorektorom B. Šenoom. Od 1940. godine profesorsko vijeće s rektorom na čelu vrhovno je upravno tijelo Akademije. Ono to ostaje do danas, uz razliku da bira – zbog uklapanja u zagrebačko Sveučilište – umjesto rektora – dekana. U najnovije doba Akademija dobiva i ravnatelja.

Upis na Akademiju uvjetovan je polaganjem prijamnog ispita kojim se provjerava likovna sposobnost kandidata iz crtanja glave i akta te njegovo znanje o likovnoj i općoj kulturi. Jedan od najmlađih kandidata bio je O. Mujadžić, koji je 1918. godine imao samo 15 godina. Položivši ispit, učenik se opredjeljuje da postane slikar, kipar, grafičar, likovni pedagog (na početku ga se nazivalo "kandidat"), restaurator umjetnina. Prema imovnom stanju učenik je nekad plaćao školarinu ili naukovinu. Školovanje traje četiri godine, a pridodaje se i peta godina, zvana specijalka. Kad diplomira, student stječe naslov likovnog umjetnika, likovnog pedagoga ili diplomiranog restauratora – slikara ili kipara. Prve školske 1907/1908. godine bili su upisani ovi učenici: M. Krušlin, D. Branković, Vrkoč, I. Benković, Lj. Trbojević, K. Strajnić, D. Kokotović, A. Štefić, Lj. Wodsedalek, V. Rendić, H. Juhn, F. Ćus, R. Spiegler, M. Antolek, D. Hotko, L. Virant, B. Petrović, D. Peklić, J. Drusani, Z. Pexidr-Srića. Većinu ih imamo ovjekovječene na jednoj zajedničkoj fotografiji. Omjer učenika muškaraca i žena bio je 1907/1908. školske godine: 15 muškaraca i 5 žena, a školske godine 1908/1909. od ukupno 39 učenika bilo je 11 slikarica i 2 kiparice. Socijalna struktura njihovih roditelja šarolika je i proteže se od seljaka i seljanke,

STUDENTI ALU, 1973.
Stoje s lijeva na desno: Vjera Lalin, Mirjana Zajec, Ljubomir Stahov, Željko Lordanić, Dubravka Babić, Mensur Verlašević.
Sjede s lijeva na desno: Fadil Hadžić, Dora Kovačević, Josip Minks, Ljerka Kramar.

PROF. ŽELIMIR JANEŠ

KLASA PROF. ŽELIMIRA JANEŠA, 1975.: Dragec Grgas, Žarko Violić, Kruno Bošnjak, Ljiljana Tucaković, Kuzma Kovačić, Marijan Glavnik, Peruško Bogdanić.

ZAVRŠNE IZLOŽBE NA ALU 1972.-1982.

ZAVRŠNA IZLOŽBA ak. god. 1982/83.

STUDENTI III. GODINE ALU 1972./73.
S lijeva na desno gore: Dalibor Jelavić, modelka teta Zora, Ante Rašić; dolje: Danilo Dučak, Damir Sokić, Nikola Zmišlja.

ANTONIJA BALIĆ, ZDRAVKO DAMJANOVIĆ, ROBERT ŠIMRAK, ŽARKO JOVANOVSKI, ak. god. 1987.-1988.

Stoje: JASMINA KRAJAČIĆ, SAŠA MARTINOVIĆ, SLAVEN KUDUZ,
NATALIJA KLARICA, ANTONIJA BALIĆ, ROBERT ŠIMRAK,
Sjedi: NEVEN ŠIMIĆ, ak. god. 1988.-1989.

podvornika i dvorkinje, pekara i krojačice do trgovca, pučkog učitelja, nadvlakovođe, protopresbitera, advokata, baruna i grofa. Nekima je otac publicist Branislav Nušić, a neki, kao Petar Križanić "Pjer", nemaju ni oca ni majku.

Od svog osnutka 1907. do 1997. godine Akademija je odškolovala gotovo tri tisuće učenika. Većinom su iz Hrvatske, ali i Slovenije. No, zanimljivo je i značajno da su na popisu onih kojima je naša Akademija dala likovnu naobrazbu i učenici iz sljedećih zemalja: Austrije, Njemačke, Češke, Slovačke, Švicarske, Poljske, Danske, Albanije, Čilea, Mađarske, Bugarske te Sovjetskog Saveza i Sjedinjenih Američkih Država.

Možda bi životno najvredniji i likovno najdramatičniji dio devedesetogodišnje kronike Akademije bilo njezino poglavlje posvećeno dokumentima kako su se učenici školovali tijekom tog dugog perioda. To su, dakako, svjedočanstva o njihovom trudu da napreduju, o njihovoj disciplini (o pohvalama i kaznama), o njihovim naučnim ekskurzijama, o njihovim zabavama, o njihovim udruženjima kojima su se spašavali od gladi i neimaštine, nadalje o njihovom entuzijazmu za umjetnost i njihovoj ljubavi za život i za čovjeka. Naposljetku, tu su forme i dokumenti o njihovom ljudskom i društvenom angažmanu i njihovom prilogu izgradnji naše sadašnjosti i budućnosti.

ANTE KUDUZ

PROF. ZLATKO KAUZLARIĆ ATAČ SA STUDENTIMA

ZLATICA MEŠTROVIĆ JUKIĆ

NIVES KAVURIĆ KURTOVIĆ

KRUNO BOŠNJAK

VASILIJE JOSIP JORDAN
dekan 1991.-1993.

GRAFIČKI ODSJEK, 1986.
S lijeva na desno: Albert Kinert, Dubravka Babić, Mario Varšić, Stanislav Marijanović, Dora Kovačević, Nevenka Arbanas, ?, Frane Paro, Sanja Pribić

ALMANAH ALU IZDAN POVODOM OSAMDESETE OBLJETNICE POSTOJANJA (1907.-1987.)

PROFESOR MIROSLAV ŠUTEJ SA STUDENTIMA 1987.

STUDENTI PROF. JOSIPA BIFFELA, II. SEMESTAR SLIKARSKOG ODSJEKA ak. god. 1986/87.

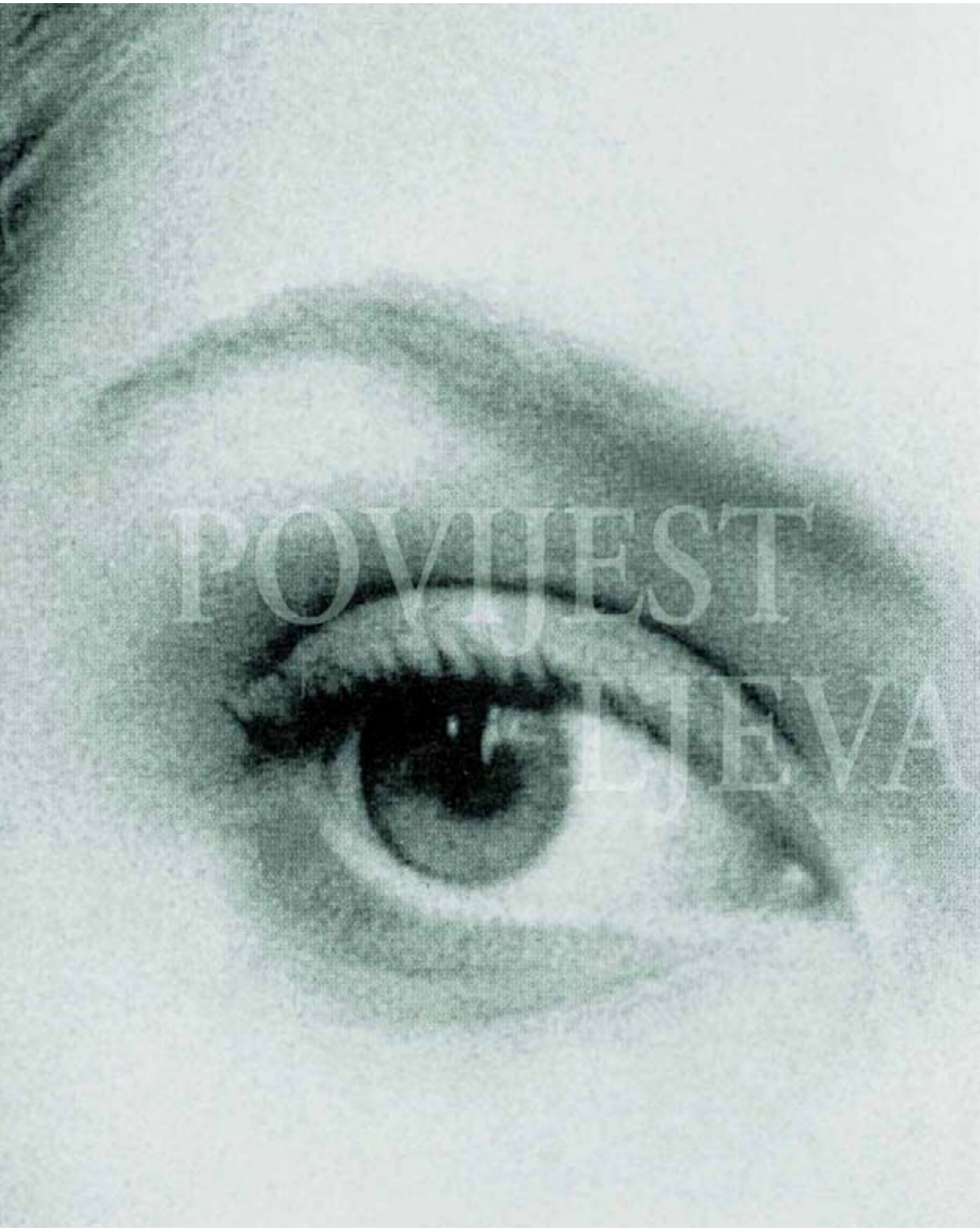
POVIJEST
SJEVA

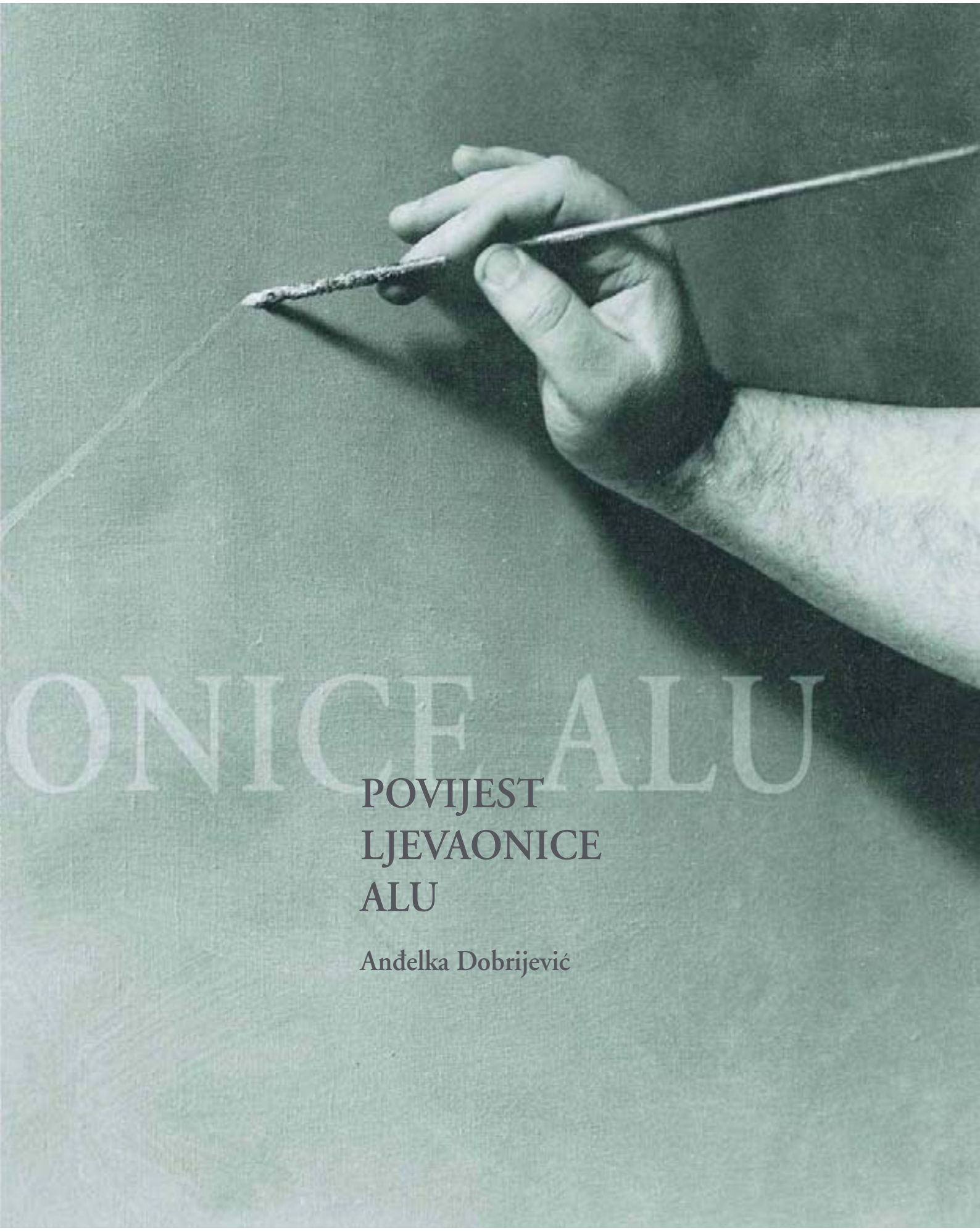

POVIJEST LJEVAONICE ALU

Anđelka Dobrijević

UBRZO NAKON ŠTO JE U LISTOPADU 1907. godine utemeljena Privremena viša škola za umjetnost i umjetni obrt, na inicijativu Roberta Frangeša-Mihanovića pri školi je (1908.) osnovana ljevaonica bronce, a sljedeće godine pridružena joj je i ljevaonica sadre. U jednom izvješću Vladi iz 1912. navodi se da su *radosno taj pothvat pozdravili oni umjetno-obrtnici i obrtnici koji su nabavljali svoje dijelove lijevanja u bronci i mjedi, poglavito u Beču, te su odmah kod nas naručivali dijelove* (...). Očevidno se i izvan tadašnje Akademije podizanje ovakve radionice držalo važnim događajem i prijekom potrebom. Ljevaonica je ipak, mimo vanjskih narudžbi, prvenstveno trebala zadovoljiti zahtjeve same škole, služeći u obrazovne svrhe.

Poznavanje tehničkih i zanatskih osnova umijeća bilo je tada bitan čimbenik u sposobnostima budućeg kipara. Trebalo mu je stoga pružiti svekoliku praktičnu naobrazbu i uvesti ga u cjelokupan postupak nastajanja kipa. U čitavom sustavu školovanja, osobito kiparskog, naglasak je bio na majstorstvu i vještini. O potrebi veće ili manje metjerske spreme na Akademiji se razmišljalo od njezinih početaka. Po Meštrovićevu dolasku 1922. godine čak su ukinuti neki kolegiji (ornament) i odjeli (keramika, drvorezbarstvo) za koje se držalo da su više umjetničko-obrtnog značaja i da ne pripadaju takvoj ustanovi. No rad u ljevaonici za kipara se dugo smatrao nužnim.

Ljevaonica sadre trebala je pak tadašnju akademiju i druge škole opskrbiti dobrim sadrenim odljevcima. Zbirka odljevaka, kako piše u pravilniku o radu, *ima svrhu da pokaže povijesni razvoj plastike i znatne arhitektonske oblike u izboru i u redu koji odgovaraju zadaćama obuke*. Na odljevima su se učile osnovne značajke razdoblja povijesti umjetnosti, kipari su redovito kopirali antičke modele, a osobito važan dio nastave bilo je crtanje po odljevu. Tu su studenti upoznavali

anatomiju i proporcije te dobra kompozicijska rješenja. Jedan popis iz 1912. navodio je modele koje zbirka posjeduje. Među njima je bilo je anatomskih detalja – lijevo oko, desno uho, lijeva noga, otvorena i zatvorena usta, muška ruka od Michelangela; arhitektonskih oblika – jonski i korintski slog; te niz antičkih i renesansnih djela, primjerice friz s Partenona, *Venera Miloska*, *Faun* iz Pompeja, Praksitelova *Psiha*, Verrocchiovi *Putto* i *David*, Donatellova *Madona* i *Sv. Ivan*, *Marietta Strozzi* od Laurane, *Skidanje s križa* i *Madona* od Michelangela itd. Odljevi koji su kasnije potraživani pripadali su mahom istim razdobljima. Plaketisti i medaljeri nastojali su dobiti i suvremenije radove bečkih autora.

U okviru ovako postavljene i usmjerene nastave podizanje ljevaonice umjetnina bilo je izuzetno važno i pristupilo mu se s puno entuzijazma. Zgrada je sagrađena na prostorima spremnice i mrtvačnice bivše bolnice. Novčani izvori bili su skromni pa je upotrijebljen materijal od porušenih zidova, a pri kasnijim pregradnjama korišteno je staro crepovlje i kamen prvostolne crkve. Ljevaonica je velik postotak zarade – čak 50% – davala Kraljevskoj zemaljskoj vladi (Odjel za bogoštovlje i nastavu), za zakladu iz koje je trebalo financirati održavanje i nabavku nove opreme. No sredstava je uvijek bilo premalo u odnosu na potrebe i teško su se dobivala, jer je Vlada strogo kontrolirala svaku promjenu i prinovu, koje se nisu smjele izvršiti bez njezina odobrenja. Već kod plaćanja računa za ugljen, struju i vodu napomenuto je da se *strogim nadzorom i razboritom štednjom potrošak (...) na neophodnu nužnu mjeru snizi*.

Sačuvano nam je više pravilnika s preciznim odredbama o ustrojstvu i načinu rada ljevaonice. Mada su se neki uzusi vremenom mijenjali, osnovna pravila su ostajala ista. Tehnički nadzor bio je uglavnom povjeren učitelju lijevanja, a ovaj je bio odgovoran ravnateljstvu, odnosno rektoratu. Radove je izvodio majstor-ljevač sa svojim pomoćnicima. Odljevci za nastavne potrebe izrađivani su besplatno i ostajali su u vlasništvu škole. Privatne narudžbe nastavnika lijevane su s 10% popusta u cijeni, a istom pogodnošću mogli su se godinu ili dvije koristiti i apsolventi. Bilo je točno određeno kako se ima raspodijeliti prihod: postotak za održavanje, za strukovnog majstora, za učitelja, za računovođu, odnosno uredske poslove. Ljevaonica je radila ujutro (8-12 h) i poslijepodne (14-18 h). Subotom poslijepodne nije se radilo, kao ni blagdanom, ali se u izvanrednom slučaju moglo odrediti i drukčije. U pravilnicima iz kasnijih godina, kad je radionica već stekla ugled, utvrđeno je da svaki rad mora nositi žig kako bi se znalo gdje je izliven.

Osim izvođenja narudžbi i davanja poduke budućim kiparima, majstor je bio obvezan odgajati i svoje šegrte – mlade ljevače. Njihovo školovanje trajalo je isprva tri i pol, a poslije

četiri godine, te je uz praktični tehnički i teorijski dio obuhvaćalo i likovno-oblikovni: modeliranje i risanje akta kod rasvjete, što se vježbalo na Akademiji. Željela se tako stvoriti što tješnja sveza i što bolje razumijevanje u sposobnostima i znanjima umjetnika i majstora-obrtnika. Svaki je morao biti upućen u dio djelatnosti onoga drugoga. Pohađanje nastave i prisutnost u radionici pomno su se nadzirali, a za odsutnost se zahtijevalo opravdanje. Više je učenika bilo otpušteno s naukovanja jer nisu dali valjano objašnjenje svojih izostanaka.

Prvi voditelj ljevaonice bio je Robert Frangeš, ali je naskoro izgubio strpljenje s mnoštvom administrativnih obveza i početnih tegoba oko organizacije posla. Valjalo je stalno pisati Vladi radi odobrenja i dotacija opreme, voditi korespondenciju s naručiteljima, utjerivati neisplaćene račune, skrbiti o disciplini i redu te obrazovanju naučnika, redovito slati izvješća ravnateljstvu, a uza sve to uvijek su se javljali neočekivani problemi. Tako iz pisma Vladi 1910. saznajemo da voda prodire u podrume u ljevaonici i u stanu ljevača, pa ju treba crpiti sisaljkom jer ugrožava temelje. Nezgode i kvarovi bili su prilično česti u poluprilagođenim prostorijama. Ni s majstorima nije bilo sreće. Josip Wienberger, prvi s kojim je sklopljen ugovor, otpušten je zbog "nekorektnosti koje je počinio u službi i radi prečestog neopravdanog izbivanja s posla". Njegov nasljednik Franjo Hein je sam otišao, jer mu se razboljela žena pa je sitničarska trgovina koju je ona vodila u Beču trpjela štetu. Artur Hocker koji je iza toga nastupio nije bio zadovoljan plaćom i opetovano je zahtijevao povišicu; stoga je odlučeno da se po isteku tromjesečne probe ne potpiše stalni ugovor. Slijedio je Ivan Teply, koji je odustao već nakon par mjeseci jer nije uspio prodati svoju ljevaonicu u Beču, te se tamo povratio.

Ljevaonica je uspješno počela raditi na narudžbama, a primljeni su i prvi naučnici (Zvonimir Oblak i Franjo Antolić Ptiček). O interesu za ljevaoničke usluge svjedoči Frangešova prepiska s umjetnicima izvan Austro-Ugarske. Iz Sofije se javio kipar Marin Vasilev, a iz Beograda Josip Ubavkić i Jovan Pešić. No, udarivši temelje, Frangeš više nije imao ni vremena ni volje nositi se sa svim obvezama, te je odstupio. Njegovim nastojanjem brigu je 1913. preuzeo Ivo Kerdić, koji je upravo bio prošao višemjesečnu praksu u ljevaonici "Frömmel" u Beču. Vrstan u sitnoj plastici i medalji te vješt cizeler i graver, bio je strpljiviji već po prirodi svoga poziva i više upućen na praktično rukotvorstvo i vještinu. Ustrajno je radio na daljnjoj organizaciji djelatnosti. Pri ljevaonici je uspostavio i stručnu cizelersku radionicu, koja je također primala naučnike. Majstor ljevač je tada bio Josip Schukeld. Namaknuvši

novce nekim dekorativnim i industrijskim izvedbama, Kerdić je nabavio potrebni inventar i poduhvatio se lijevanja prvog većeg djela – u jednom komadu izvučena je dva metra visoka *Elegija*, rad Roberta Frangeša. Bio je to pravi uspjeh. Radionica je potvrdila svoje sposobnosti, a prvi naučnici stekli su znanje i vještinu i proglašeni su majstorima. Zadobiveno je povjerenje i narudžbe su bivale sve brojnije.

Zanimljivo je pogledati poslovne dokumente iz tih vremena. Pokazuju nam najraznovrsnije korisnike i širok raspon isporučenih predmeta. Neki su bili posve utilitarne prirode, kao dijelovi za bravarske i mehaničarske radove, poklopci i karike za tvornicu strojeva ili aluminijski lukovi za odvodnju struje na tramvajima. Zatim oblikovno zahtjevnije stvari – mnoštvo plaketa i kolajni, te oprema za interijere (sviječnjak, tabernakul i figura Isusa po nacrtu Hinka Juhna za nadbiskupsku kapelu u Brezovici). Izrađivani su i amblemi i figure za nadgrobne spomenike (ploča u arkadi Jelačić, spomenik banskom savjetniku Ivanu pl. Hervoiću) te poprsja (Iso Kršnjavi, kapelan Franjo Brdarić, Strossmayer). Za kiparicu Milu Wodsedalek izveden je reljef *Vuga*, a za slikara Miroslava Kraljevića reljefi Babukića, Jurkovića i Tomića (1911.). Dosta je usluga traženo za radove na arhitektonskim objektima. Može se naći više narudžbi za cijenjenu firmu "Ehrlich i Kovačić" – ukrasna rešetka i brončana vrata za kuću pl. Tomašića, jedan križ, puceta za crkvena vrata. Ljevaonica je surađivala i na velikom projektu izgradnje Sveučilišne knjižnice (arhitekt Rudolf Lubynski). Po nacrtima i modelima Rudolfa Valdeca izlivene su brojne ploče s ornamentima, figure sova na stubovima između atrija i vestibula, ukrasni kamini i rešetke, kapiteli stupova i figuralni reljefi koji su se skladno uklopili u ovu secesijsku građevinu. Zahvaljujući kvaliteti i pogodnim cijenama krug naručitelja proširio se i izvan Hrvatske. Primjerice, Tvornica pokućstva "Bothe i Ehrmann" u Beču (carski i kraljevski dvorski dobavljači) redovito je naručivala razne ukrasne dijelove i predmete.

Nakon Prvog svjetskog rata, koji je zakočio neke djelatnosti, veliku prekretnicu u cjelokupnom ustrojstvu i životu Akademije značio je dolazak Ivana Meštrovića (1922.). On je od 1923. do odlaska 1944. obnašao dužnost rektora, te je silnom energijom i snagom svoga umjetničkog autoriteta od Akademije želio stvoriti ustanovu koja će zadovoljiti sve umjetničke potrebe i standarde. Meštrovićeva prisutnost otvorila je novu etapu i u radu ljevaonice. Njegove monumentalne zamisli bile su oprečne Kerdićevom sitnoplastičarskom usmjerenju, pa se u radionici više oslanjao na ljude za koje je držao da će ga bolje slijediti u idejama. Za stručnog ljevača postavio je Franju Antolića. U njega je stekao pouzdanje kad mu je 1921. izvanredno odlio brončana vrata i *Anđela mira* na mauzoleju obitelji Račić u Cavtatu. Za Frangeša je Antolić u to doba

izradio *Šestinčanina* na Malinovu grobu u arkadama i reljef *Filozofa* na Mayerovu spomeniku. Imao je već znatno ljevačko iskustvo i solidnu stručnu spremu. Po svršetku nauka u ljevaonici on je uz Frangešov poticaj i zalaganje dobio stipendiju Povjereništva za prosvjetu i vjere, koja mu je omogućila usavršavanje u Pragu (Frangeš je očevidno i nakon odlaska skrbio nad djelatnošću ovog segmenta Akademije). No Meštrović je Antolića poslao na daljnju naobrazbu u Italiju, kako bi naučio u nas nepoznatu tehniku lijevanja na izgubljeni vosak. U odnosu na dotadašnje lijevanje na pijesak ova tehnika bila je znatno sigurnija i preciznija, i tražila je manje dorade na odljevu, zadržavajući tako svježinu i neposrednost modeliranja u glini.

Antolić je nekoliko mjeseci 1926. proveo u Firenci i Rimu. Vrativši se u Zagreb, svoje novostečeno umijeće potvrdio je izradbom Meštrovićevih *Indijanaca*, u čemu su mu pomagala još dva talijanska ljevača. Izvedba ovako velikih komada (figura na konju ima šest metara) bila je nešto posve novo u nas, a ljevaonica nije mogla dobiti bolje preporuke o svojoj valjanosti i pouzdanosti.

Sljedećih dvadesetak godina Antolić je vodio cjelokupno poslovanje. Vrijedni suradnici bili su mu ljevač sadre Franjo Bubanj i cizeler Blaž Klemar. Upravitelji Ivo Kerdić i potom Frano Kršinić (od kraja 1926.) imali su tek formalnu kontrolnu i savjetodavnu ulogu. Ljevaonica je postala pravi pogon, izradivši mnoštvo djela naših najvećih kipara. Spomenimo tek neke. Za Meštrovića su izliveni *Grgur Ninski*, *Spomenik zahvalnosti Francuskoj*, dva konjanička spomenika rumunjskih kraljeva Ferdinanda i Karola i mnogi drugi; za Augustinčića *Pilsudski* u Katovicama, *Rudar* za Ženevu; za Kršinića konjanički spomenik kralja Petra I. u Sarajevu, *Dijana*, reljef *Ribari*; za Vanju Radauša velika *Pietà* itd., itd.

Ovu zahuktalu djelatnost prekinuo je Drugi svjetski rat. Ljevaonica se vratila na svoju prvotnu ulogu, pružajući tek obrazovnu praksu studentima Akademije. Nije se gotovo ništa lijevalo. No, razdoblje koje je nastupilo po svršetku rata nije značilo samo ponovnu uspostavu prijašnjih poslovnih veza, nego je i potpuno redefiniralo odnos ljevaonice i Akademije.

Kretanja u poslijeratnoj likovnoj umjetnosti postavila su nove estetske kategorije i vrednovanja, te se ostvarivala u novim materijalima i tehnikama; uvjetovala su i promjene u ciljevima i načinu školovanja. Više nije bilo toliko bitno odgojiti tehničara, majstora, zanatliju, već se likovna pedagogija okreće njegovanju sposobnosti izraza u raznim medijima. Postupno se uvode novi kolegiji o likovnim tehnikama i tehnologijama, koji daju dovoljno metjerskih uputa, otkrivajući ujedno specifičnosti oblikovanja u raznovrsnim materijalima. Dokidaju se mnogi stari predmeti

usmjereni na precizne obrtne vještine. I nastava u Ljevaonici polako je zamirala, te je konačno prekinuta krajem 40-ih godina. Nakon dugotrajnog vođenja te ustanove i Antolić se 1949. povukao u mirovinu.

Veza ljevaonice i Akademije nije time bila prekinuta. U čitavoj tadašnjoj Jugoslaviji podiže se mnoštvo spomenika u sjećanje na protekli rat. Osobito plodnu djelatnost razvio je Antun Augustinčić. U ljevaonici su izvedeni mnogi od njegovih velikih spomenika za zemlju (primjerice *Josip Broz* u Kumrovcu) i inozemstvo (*Vjesnica mira* pred palačom UN u New Yorku). Odliveni su brojni spomenici i druga djela profesora koji su tada predavali na Akademiji: Frane Kršinića, Vanje Radauša, Grge Antunca, Vjekoslava Rukljača, Ivana Sabolića, kao i onih izvan te ustanove.

Narudžbi je zaista bilo mnogo i ubrzano se radilo, iako je lijevanje isprva bilo prilično otežano zbog loših materijala. Pokazalo se, međutim, da poslovanje donosi sve više gubitaka, što je postalo prevelik teret za Akademiju. Bilo je nužno ljevaonicu odvojiti kao samostalnu organizaciju koja će svoj rad nastojati zasnovati na zdravim ekonomskim temeljima. Nakon kriza, reorganizacija, promjena upraviteljâ i majstorâ, radionica se postupno iznova uzdigla i razvila punu djelatnost. Ponovno se preuzimaju veliki i delikatni poslovi, a izvode se i brojni restauratorsko-konzervatorski zahvati kroz koje se potvrđuje bogata tradicija i iskustvo ugrađeno u povijest te ustanove.

Govoriti o ljevaonici ALU znači govoriti o povijesti hrvatske brončane skulpture. Ta se povijest i danas gradi, te gotovo da nema kipara s kojim ljevaonica nije surađivala na većim ili manjim ostvarenjima. Tu su i dalje mnogi profesori Akademije (M. Ujević, M. Vuco, S. Sikirica, K. Bošnjak, V. Michieli, Ž. Janeš itd.), ali i ostali kipari. Ljevaonica svoju kvalitetu ponovno dokazuje i izvan Hrvatske, surađujući s autorima iz Slovenije, Makedonije i Austrije.

Danas Ljevaonica, na čijem je čelu mr. Željko Mačešić, nije više formalno u sastavu Akademije likovnih umjetnosti, ali povijesne veze i tradicija omogućuju i današnju uspješnu suradnju.

Naposljetku: *Ljevanje umjetnina u bronci zauzimalo je, a imade još i danas neko posebno mjesto u razvitku umjetnosti i umjetnog obrta.* (...) *Može se ustvrditi, da u nijednoj struci nije konačna izvedba umjetnine sa toliko suptilnog i difisilnog rada spojena i tolikim slučajnostima izvrgnuta, kao što je to kod ljevanja u bronci.* Ovim su riječima Frangeš, Valdec i Kerdić u jednom spisu obrazložili vrijednost ljevaonice i ljevačkog umijeća. Nije im potrebno ništa dodati. Tek zahvaliti vještini onih koji su pomogli da se ostvari još jedan bogati dio naše umjetničke baštine.

LJEVAONICA UMJETNINA, 1996.

AUKU
DOMO

ALU U DOMOVINSKOM RATU 1990.-1995.

Branka Hlevnjak

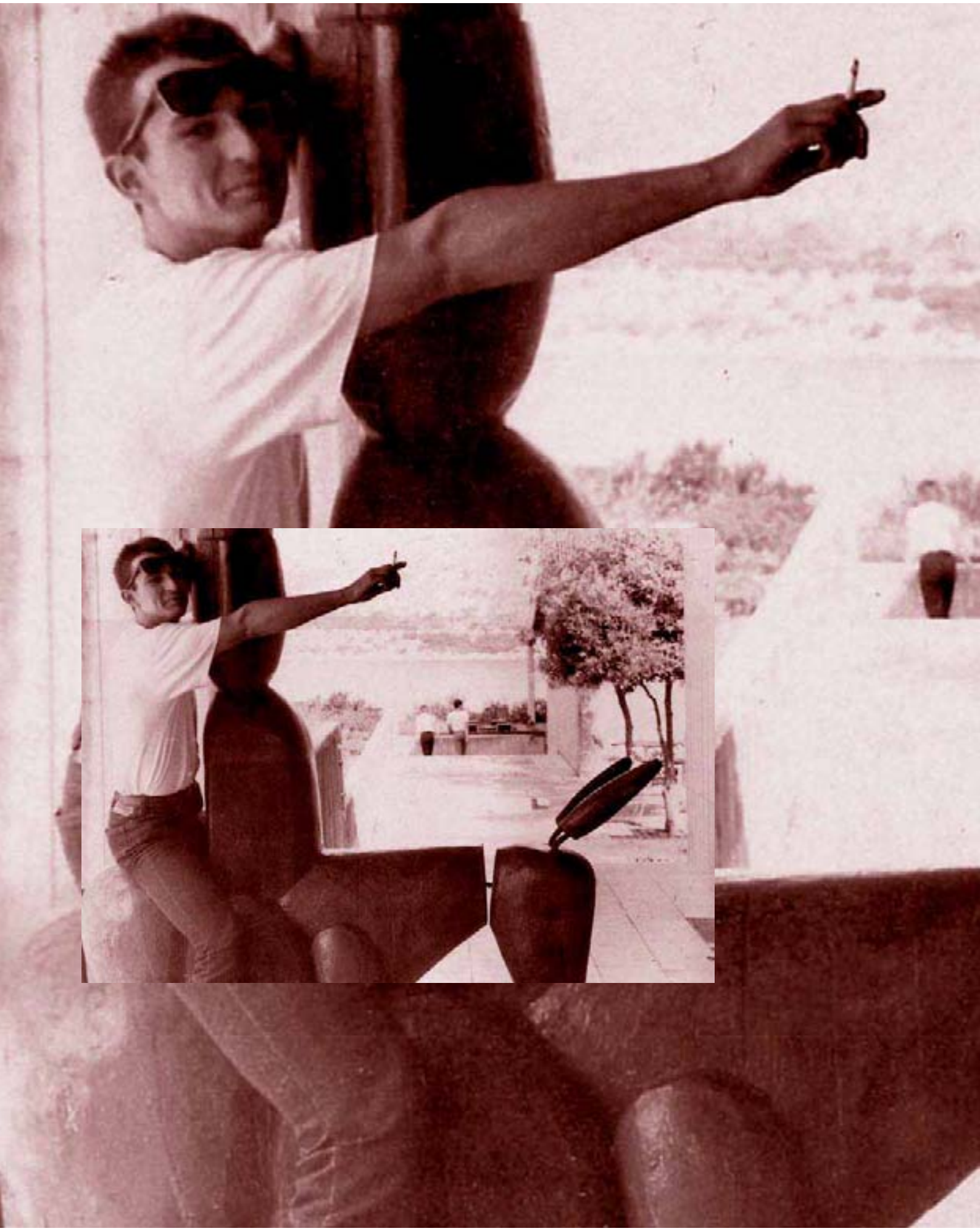

AGRESIJA NA HRVATSKU i nametnuti rat grubo su izmijenili stvarnost cijele zemlje, pa tako i Akademije likovnih umjetnosti. Poremetili su redovni odgoj i obrazovanje studenata. Štoviše, dio studenata s prebivalištem iz okupiranih dijelova ili s linije bojišnice nije bio u mogućnosti pratiti nastavu iz emocionalnih i egzistencijalnih razloga. Mnogi studenti su bili mobilizirani ili su se javili kao dragovoljci za obranu zemlje od neprijatelja.

S Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u Domovinski rat su, poimenice, otišli sljedeći studenti: Alfred Krupa s prve godine slikarstva, Zoran Landekić s druge godine, Domagoj Krešo Lovrić s prve godine Nastavničkog odsjeka, Hrvoje Štefotić, s druge, Ante Žaja i Siniša Čular (koji je pretrpio zarobljeništvo u Glini) s treće godine slikarstva, Vinko Pašalić s četvrte godine grafike, Marin Marinić s četvrte godine kiparstva i Alan Vučković s četvrte godine Nastavničkog odsjeka; nadalje, Robert Šimrak, apsolvent grafike, Krešimir Marinković, apsolvent kiparstva te Domagoj Gabrić, student četvrte godine grafike koji je kao dragovoljac poginuo 13. 10. 1991. na dubrovačkom ratištu.

Svo vrijeme Domovinskog rata Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu ipak je uspijevala provoditi i svoj redoviti nastavni program, ponekad i u gotovo nemogućim uvjetima. Akademija je bila istinski, intelektualno i emotivno, svim svojim mogućnostima angažirana u obrani vrijednosti na koje se kao humana i kulturna ustanova obvezala.

Tijekom agresije na Hrvatsku profesori i studenti započeli su individualno, primjereno svojim umjetničkim osobnostima, reagirati na dramatične događaje. Ove pojedinačne reakcije objedinjene su 5. listopada 1991. kada je profesorski zbor Akademije likovnih

DOMAGOJ GABRIĆ, apsolvent Grafičkog odsjeka, poginuo 1991. u Domovinskom ratu

ROMANA CAPEK HABEKOVIĆ* pokazuje radove hrvatskih umjetnika, Farmington Hills (objavljeno u "Farmington Observer News"), 1992.

umjetnosti prisutnim novinarima obznanio zajedničko pismo prosvjeda protiv srpske agresije. Bio je to jedan u nizu srčanih i smjelih istupa u javnost, ne samo protiv vojno izvrsno opremljenog protivnika, nego i protiv protivnika kojeg je isprva, duboko u zabludi, nažalost, podržavao veći dio svijeta. Svaki privatni i društveni kontakt, sva prijateljstva u svijetu korištena su tada za pronošenje istine o nepravedno napadnutoj, mučki razaranoj Hrvatskoj.

Djela profesora i studenata ALU bila su prisutna na bezbrojnim dobrotvornim izložbama, prodajama, aukcijama: u korist ranjenih, osiromašenih, zarobljenih, prognanih, u korist obnove porušenih crkava, škola, bolnica, spomenika, u korist mlade hrvatske vojske koja je malo-pomalo stasala.

U okviru dobrotvorne međunarodne organizacije Kiwanis International Foundation i njene novoosnovane podružnice Kiwanis klub Zagreb, a inicijativom profesorice ALU Dubravke Babić, 3. kolovoza 1991. započinje djelatnost pod nazivom *Umjetnici ranjenoj Hrvatskoj* u knjižari – galeriji Mladost, u Masarykovoj ulici. Djelatnost je obuhvaćala prosvjede književnika, likovnih umjetnika, glumaca, glazbenika protiv rata te stalno prikupljanje i prodaju umjetnina. Već nakon mjesec dana predano je Caritasu Blaženog Marka Križevčanina prvih 15000 DEM, za skrbništvo nad 1000 prognane djece i 6000 odraslih ljudi prognanih sa svojih ognjišta. Suradnja s Kiwanis klubom je nastavljena, a odaziv umjetnika – profesora davno je premašio preuzete obveze. Ova se djelatnost nastavila sve do trenutka priznanja samostalnosti Republike Hrvatske.

U prosincu 1991. u Muzejskom prostoru na Jezuitskom trgu u Zagrebu, u okviru ratne likovne aktivnosti pod nazivom *Oči istine,* održava se izložba studenata i profesora pod geslom *Stop the war in Croatia*. Izložba nije dobila svoj katalog, jer je prije svega bila koncipirana kao apel. Sama je umjetničkim djelima svjedočila o užasima rata, strahovima i mukama napaćenih žrtava.

Stvarnost posvuda obezvrjeđuje život. Sve što je tada bilo izloženo ipak nije moglo primjereno iskazati stvarni strah, užase i patnje, koji su nas okruživali. Štoviše, svi *crteži, grafike, kipovi, koncepti, instalacije, studenata i njihovih profesora, koje su svojim sadržajem ukazivale na nepravdu, nemoć, rušilaštvo, barbarstvo, izdaju, bile*

*Reprodukcije u ovoj cjelini korištene su iz edicije "ALU u Domovinskom ratu" objavljene 1998.

su nedostojne veličine podviga bezbrojnih anonimnih ljudi, ogorčeno je konstatirao tada prof. Stjepan Gračan.

Sakralne teme dobivaju u tim okolnostima novo značenje. Potaknuti osobnim suočenjem s tragedijom koja ih je okruživala, nastavnici i studenti posvećuju se ovoj općeljudskoj tematici koja je nakon godina zabrane ponovo prisutna i na Akademiji likovnih umjetnosti.

POSTAVLJANJE IZLOŽBE "BOOM 1991/92", prosinac 1991., Muzejski prostor, Zagreb (profesori ALU: Miro Vuco, Zlatko Kauzlarić Atač, Rudi Labaš, Ratko Petrić, Stjepan Gračan)

Profesori ALU uključivali su se u rad kriznih štabova. Teško je prebrojati sve njihove dobrovoljne priloge i aktivnosti. Već 1991. prihod ostvaren prodajom poklonjenih umjetnina bio je namijenjen obnovi vinkovačke Narodne knjižnice i čitaonice, potpuno uništene zločinačkim djelovanjem srpske jugoarmije. Nadalje, koordinator zavičajnih klubova Ličana Vila Velebita organizirao je pomoć porušenim i spaljenim mjestima Like: Gospiću, Otočcu, Perušiću, Ličkom Lešću i Lovincu. Prodaja poklonjenih likovnih djela ostvarena je u Vancouveru. Hrvatska mirovna straža, primjerice, zahvaljuje 2. listopada 1991. umjetnicima koji su poklonili svoja djela jer su tim činom kompenzirali trošak liječenja hrvatskih ranjenih boraca koje je Ortopedska klinika u Beču primila o svom trošku. Na međunarodnom sajmu knjiga u Frankfurtu promovirana je edicija *Hrvatska 1991 – Help Croatia* urednika Bože Biškupića sa radovima profesora ALU. Prvih 4000 DM poslano je gradu Valpovu za popravak ratom oštećenog dvorca.

FERDINAND KULMER, iz grafičke mape "Samo tebe volim, oj Kroacijo", 1992. (ALU u domovinskom ratu, 1998.)

ĐURO SEDER, "Golgota", 1992.

Klub Zadrana Donat organizirao je dobrotvornu akciju za pomoć gradu Zadru s darivanim likovnim djelima. Profesor Akademije likovnih umjetnosti Emil Robert Tanay u svome pismu međunarodnom društvu za odgoj putem umjetnosti NSEAD navodi 186.000 djece, majki i staraca koji dnevno bježe pred ratnom opasnošću, te ukazuje na kobni 19. rujan 1991. kada je pogođen krov jedinstvenog renesansnog spomenika Europe i svijeta, kamene katedrale Jurja Dalmatinca u Šibeniku. Već 3. studenog 1991. otvorena je prodajna izložba poklonjenih djela Šibeniku i šibenskom kraju u Muzeju Mimara u Zagrebu. Prikupljena sredstva bila su namijenjena obnovi spomeničke baštine grada Šibenika i humanitarnoj pomoći stradalom stanovništvu šibenskog kraja. Istoga dana, 3. studenog 1991., bila je otvorena izložba *Ars Croatica* u Casino Veldenu u Austriji. Bila je to darovnica hrvatskih umjetnika za pomoć teško oštećenoj bolnici u Osijeku. Centar za kulturu Karlovca Zorin dom prihvatio se organiziranja prodajne likovne izložbe s umjetničkim donacijama u prijateljskom gradu Alessandriji u Italiji kako bi prikupio pomoć svome teško ranjenom gradu. Krizni štab Cetinskog kraja Sinj – Zagreb također se obraća za pomoć profesorima Akademije u studenome 1991. Hrvatska matica iseljenika osnovala je fond Dora, namijenjen ratnoj siročadi domovine Hrvatske. Za ovaj fond profesori ALU također daruju svoja djela kao i za prodajnu izložbu u organizaciji Hrvatske matice iseljenika koja se održala u prosincu 1991. u Bernu. Fond za spas Dubrovnika prikupljao je djela za prodaju, koja su izložena u Muzeju Mimara u Zagrebu 8. prosinca 1991. na izložbi pod nazivom *Opsada i rane Dubrovnika*. Uobičajeni program likovne kolonije *Zagorski koloriti* u Kumrovcu zamijenjen je prikupljanjem darovanih djela i prodajnom izložbom prihod koje je namijenjen prognanicima i opskrbi bojišnice. Ova humanitarna akcija prozvana *Hrvatskoj s ljubavlju* prikupljala je slike za prodaju u korist fonda Zajednice za izravnu pomoć hrvatskim borcima na bojištu. U svom dopisu Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu Zajednica izvještava da je 70.000 DEM osigurano za Vukovar, 10 tona hrane, odjeće i sanitetskog materijala isporučeno je u Tomislavgrad, 6 sanitetskih vozila za izvlačenje vojnika uručeno sanitetu Hrvatske, 4800 vreća za spavanje – zaštitnih kabanica uručeno jedinicama hrvatskih boraca, dvoja sanitetska kola za Tomislavgrad, dvoja za Travnik, 50 eksternih fiksera za ruke i noge zagrebačkoj bolnici u Zajčevoj, tri vozila za gardu, i tako dalje. Na aukciji *Fond za bojište*, održanoj 21. 12.

1991. u Globusu na Zagrebačkom Velesajmu prodano je 45 radova za 1.700.000 hrvatskih dinara.

U to vrijeme valjalo je predstavljati Hrvatsku ne samo kao zemlju u ratu, već i kao kulturnu zemlju antičkih korijena i bogate kulturne sadašnjosti. U teškim uvjetima rata, likovne izložbe su imale, pored vrlo konkretnih humanitarnih, i svoj uobičajeni zadatak – stvaranje ugleda svojemu narodu i zemlji. Isticanje hrvatskih kulturnih vrednota bilo je povezano s velikim naporima da se svijetu dokaže razlika između agresora i žrtve, te i na taj način potakne priznanje samostalnosti.

Izložba *Fünf Zagreber Graphiker* (Babić, Šiško, Kokot, Stahov, Čavrk) predstavila je vrsne hrvatske grafičare i profesore ALU u Neuburgu (listopad 1991.) i Augsburgu (ožujak 1992.).

Hrvatsko-američko društvo organiziralo je izložbu *12 Kroatische Maler für den Frieden* u Grazer Stadtmuseumu 16. prosinca 1991. Izbor dvanaest autora činili su gotovo redom profesori Akademije: D. Babić, N. Kavurić Kurtović, E. Kokot, F. Kulmer, I. Šiško, M. Šutej, Z. Vrkljan itd. Namijenjena prikupljanju novčanih sredstava, izložba je zamišljena i ostvarena i u SAD. U bazilici Sv. Kuzme i Damjana u Rimu 1991. godine bila je organizirana izložba *Pro Croatia*.

Ars Croatica bio je naslov izložbe s podnaslovom *Bilder – Auktion kroatischer Künstler zu Gunsten des Krankenhauses Osijek*, održane u Münchenu u prosincu 1991. Izložbu su činile reprezentativne slike bivših, tadašnjih i budućih profesora ALU, kao i drugih umjetnika.

EMIL ROBERT TANAY
Izložba radova hrvatske djece prognanika, Caux, Švicarska

Nemoguće je nabrojiti sve zahvale koje su primili profesori ALU za darivana djela, prodajne izložbe, aukcije na kojima su sudjelovali. Likovne izložbe bile su redovito angažirane: kao donacije za prikupljanje novca, kao oblik zahvale donatorima ili su neposredno svojim sadržajem ukazivale na rat, kroz njih se apeliralo na zdrav razum ili naprosto reagiralo na ratnu zbilju.

U ožujku 1992. studenti ponovo izlažu u Gradecu u Zagrebu. Pribjegavaju simbolima. Nastoje izgovarati svoje slike, reći, poručiti. Za razliku od prve izložbe ova je rezultat sustavnog "ratnog" programa. Akademija likovnih umjetnosti, studenti svih godišta i svih odsjeka (slikari, kipari, grafičari i nastavnici) ovom izložbom i svojim djelima pridružuju se otporu i svjedočenju protiv nametnutog nam rata u Hrvatskoj. *Tema koju*

S IZLOŽBE STUDENATA ALU
"Oči istine" (rad studenata B. Šiprak, D. Franić, T. Reljić, 1991., objekt), Atrij MGC, Zagreb

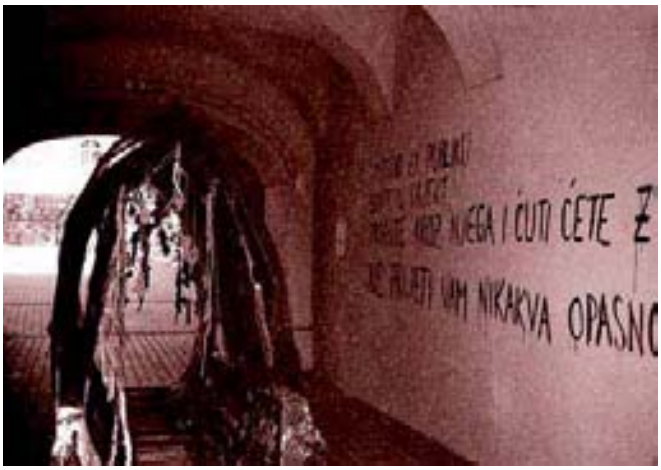

ROBERT ŠIMRAK
"Handle with care", 1992.

smo zadali i predložili uz redoviti nastavni program Akademije za svakog je studenta bio svojevrsni ispit i izazov, kako tematski tako i oblikovno. Raznolikost i bogatstvo likovnog izraza seže od realističkih vizija do video arta, od koloristićkih ekspresivnih bilješki do semantike plakata. Vjerujemo da će dojam cjelokupne postave vjerodostojno svjedočiti o jednoj generaciji, koja je imala tu sudbinu da bude prisutna i svjedok ovih teških dana – piše u predgovoru skromnog kataloga dekan ALU prof. Vasilije Josip Jordan.

U svibnju 1992. održana je još jedna izložba. Izbor ponajboljih studentskih radova izložen je u Galeriji Studenskog centra u Zagrebu.

Brojni studenti Akademije, porijeklom iz napadnutih i uništenih gradova Hrvatske, ostali su bez roditeljskog doma i bez prihoda. U siječnju 1992. u Galeriji Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu otvara se prodajna izložba u korist Fonda za pomoć studentima iz ugroženih, ratom zahvaćenih područja Republike Hrvatske.

Projekt prikupljanja novca za studentske humanitarne stipendije se proširuje i nastavlja u inozemstvu suradnjom prodekanice ALU prof. Dubravke Babić s Društvom bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu (AMAC – Almae Matris Alumni Croatae). Petnaest profesora i 22 studenta poklonili su ukupno 64 djela. Posebnim zalaganjem Peruška Bogdanića, dr. Romane Habeković i Jacqueline Marte Panić akcija je urodila plodom. Izložba je gotovo potpuno rasprodana. Sakupljeno je dovoljno

SINIŠA REBERSKI
koncept "Trag", 1993.
foto: Robert Leš

novca da se privremeno pomogne stradalim studentima i da im se omogući normalno praćenje nastave. Humanitarna stipendija za školsku godinu 1992/93. iznosila je 100 DEM, što je bilo u vrijednosti polovine profesorske plaće. Komisija u sastavu: V. J. Jordan, D. Babić, M. Ujević, J. Biffel, Š. Vulas, Z. Tišljar dodijelila je stipendiju šesnaestorici studenata iz Vinkovaca, Potkonja, Šibenika, Konavla, Belog Manastira, Tenje, Lasinja, Sarajeva, Dubrovnika i Gornjeg Vakufa.

Izložba u Farmington Hillsu imala je posebno značenje za Akademiju, jer je za razliku od velikog broja izložbi ovaj put doista bila predstavljena američkoj publici pod svojim imenom; *Academy of fine Arts, Zagreb, Croatia* pisalo je na katalogu, kojem je predgovor napisao direktor Moderne galerije u Zagrebu Igor Zidić. Pored imena profesora u katalogu se ravnopravno pojavljuju i imena studenata.

Akademija, njeni profesori – umjetnici i njihovi studenti, tijekom svih godina rata nastavljaju svoje humanitarne, stvaralačke i organizacijske aktivnosti usmjerene na pomoć ratom razaranoj domovini. Gotovo da je i nemoguće na jednom mjestu sabrati i pobrojati sve oblike darivanja i pomoći, izložbe i akcije koje su likovni umjetnici tih dana ostvarivali. Samo dio njih bio je neposredno vezan uz instituciju Akademije, kojoj su se obraćali iz svih dijelova Hrvatske za pomoć. No, isto tako, mnoge su se aktivnosti odvijale posredno zalaganjem istaknutih profesora, djelatnost kojih je već davno prešla institucionalne okvire.

MIROSLAV ŠUTEJ
Detalj postamenta Križa na Mirogoju

U sklopu antiratne izložbe pod nazivom *Oči istine*, u Muzejskom prostoru u Zagrebu, dana 11. siječnja 1992. otvorena je prodajna izložba *Za Gradišku opet novu*. Tridesetak umjetnika poklonilo je 50 radova za prikupljanje pomoći Novoj Gradiški, koja je pretrpjela velika razaranja.

Darivanje slika u korist opreme vukovarske brigade i oslobođenja Vukovara bilo je nakon vukovarske tragedije najmanje što su umjetnici mogli učiniti. Odazvala su se 393 umjetnika. Među njima i svi profesori Akademije. Aukcija je održana u organizaciji Kluba Vukovaraca u Povijesnom muzeju Hrvatske u Zagrebu od 25. siječnja do 14. veljače 1992. godine.

Tijekom veljače 1992. donacije za umjetničku aukciju *SOS – OSIJEK* prikupljao je Koordinacijski štab za pomoć Hrvatskoj iz Graza, koji je do tada zbrinuo 1000 djece iz Nove Gradiške i Osijeka u Štajerskoj. Fond za spas Dubrovnika Sveti Vlaho trajno je prikupljao umjetnička djela. Prije aukcije koja je održana 23. – 27. rujna 1992. u Stuttgartu darovani radovi bili su izloženi u Zagrebu. Prodajom poklonjenih slika punio se Fond Ivana Brlić Mažuranić za pomoć djeci poginulih hrvatskih ratnika. U lipnju 1992. Medicinski centar Slavonski Brod uputio je poziv Akademiji na već tradicionalni humani susret pod nazivom *Slikari bolnici Slavonskog Broda*. Prodaja je bila ostvarena u Stuttgartu. Pokret majki za mir – *Bedem ljubavi* 1. srpnja 1992. organizirao je dobrotvornu izložbu u korist izbjeglica. Izložba i aukcija pod nazivom *Art from Contemporary Croatia* održana je u Londonu u Mall Gallery, o čemu je vrlo pohvalno pisao i ugledni londonski *Times*.

Prijatelji Šibenika i Hrvatsko društvo u Londonu organizirali su 6. travnja 1992. uz karitativni koncert i aukciju djela suvremenih hrvatskih umjetnika. Ova je humanitarna akcija doživjela zamjetan uspjeh.

Agresor se tijekom 1992. preusmjerio na osvajanje Bosne i Hercegovine. U Hrvatsku bježi golemi broj ljudi. Hrvatska im jednako, kao i prognanicima s hrvatskog teritorija, osigurava egzistencijalni minimum. Akademija je prihvatila i studente izbjegle iz Bosne i Hercegovine i za njih uvela poseban status studenta-gosta.

Podizanju morala mladoj hrvatskoj vojsci pridonosili su i živi kontakti s likovnim umjetnicima. Upravo s Akademije krenuo je poticaj za takve susrete. Prof. Zlatko

Kauzlarić organizirao je u veljači 1992. Ratnu likovnu koloniju, koja se održala u vojarni HV u Koprivnici, pod nazivom *Tragom Zemlje*. Pedesetak likovnih umjetnika, među kojima i mnogi profesori ALU, bili su gosti 117. brigade Hrvatske vojske.

Međunarodnim priznanjem Hrvatske i uspostavom diplomatskih odnosa s mnogim zemljama započelo je otvaranje i veleposlanstava. Ministarstvo inozemnih poslova Hrvatske obratilo se likovnim umjetnicima i, dakako, Akademiji za pomoć pri njihovom primjerenom opremanju.

Jedan od najreprezentativnijih poklona uglednim i za hrvatsku sudbinu značajnim ljudima bila je mapa u ediciji Mala – Mladost 1992. godine pod vodstvom Maje Šovagović. Mapa sadrži knjigu potresnih svjedočanstava, reakcija i protesta 22 književnika, pjesnika i povjesničara umjetnosti te mapu grafičkih listova 22 likovna umjetnika koji su grafičkim djelima također posvjedočili dramatičan obrat mirnih demokratskih promjena započetih 1990. godine u iznenadni i nametnuti rat.

U studenome 1992. u Bonnu je organizirana dobrotvorna izložba za obnovu uništenog grada Dubrovnika. Glavni sponzor i promotor izložbe bio je *Süddeutsche Zeitung* iz Münchena. Cijeli događaj, popraćen u njemačkom tisku, postigao je velik uspjeh.

ZDRAVKO TIŠLJAR
"Dubrovnik 91", 1991.

Mostar i njegova kulturna dobra, kao i cjelokupna kulturna baština hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini bili su cilj napada i uništavanja srbocrnogorskog agresora. Božo Biškupić inicirao je darovnu izložbu *Za ranjeni Mostar* još 1992. Ova darovnica hrvatskih umjetnika dopunjena grafičkim listovima iz Zbirke Biškupić tvori jedinstvenu umjetničku i generacijsku cjelinu, što je organizatora navelo na ideju da cijela izložba bude jezgra budućeg muzeja hrvatske umjetnosti u Mostaru, te da se prikupljanje produži. Vrijeme i događaji u potpunosti su potvrdili opravdanost ovog poteza.

Humanitarna izložba *Likovni umjetnici invalidima domovinskog rata* održala se u Zagrebu pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske, u veljači 1993. godine. Predsjednik Tuđman bio je pokrovitelj i manifestacije *Vukovarska golubica '93,* koja je obuhvaćala i prodajnu izložbu u korist Fonda za obnovu i razvoj grada Vukovara. Vukovarski muzej u izgnanstvu osnovan u veljači 1992. inicijativom Bože

IVICA ŠIŠKO
"Vukovarska vučica", 1991.

MARIJA UJEVIĆ
"Trava", 1991.

Biškupića, koji je svoje privremeno utočište našao u Muzeju Mimara, darovan je od svih profesora ALU.

Suradnja profesora Akademije likovnih umjetnosti s Hrvatskom vojskom koja je započela u Koprivnici proširena je tijekom 1993. i na studente. U napuštenim i demoliranim vojarnama bivše jugoslavenske vojske u Samoboru i na Žumberku studenti ALU, predvođeni svojim profesorima, ostvarili su program terenske nastave.

Tijekom 1993. prikupljaju se donacije za porušene crkve, za zbrinjavanje porodica poginulih i ranjenih bojovnika, u korist djece palih vitezova Domovinskog rata, za pomoć prognanicima, za opremu domova zdravlja.

Sav novac dobiven prodajom radova na dobrotvornoj aukciji u Požegi bio je namijenjen djeci poginulih i teško ranjenih boraca 123. brigade HV.

Godine 1994. Akademija likovnih umjetnosti dostojno je predstavljala Hrvatsku na izložbi u tri njemačka grada: u Singenu, Freiburgu i Münchenu. Tom prigodom izdan je opsežan katalog, pregledna publikacija o suvremenoj hrvatskoj umjetnosti. Uvodno slovo Ive Šimata Banova, ukazuje, međutim, na teške i krvave ratne dane. Pojedine slike mogu se izdvojiti kao ratno vizionarstvo, poput slike *Pad* Zlatka Kauzlarića iz 1989., zatim *Urezani porezani* (iz 1990.) Nives Kavurić Kurtović te *Apokalipsa Ivanova* Zlatka Kesera iz 1990. godine. *Pietà* Đure Sedera iz 1992. već je ratno svjedočanstvo, potresna i mračna slika Kristove muke i čovječje smrti. Sjajni brončani križ Šime Vulasa iz 1993., sastavljen od razlomljenih dijelova, simbol je ratnih stradanja, ali i uspjeha i nade u ljepotu kojom ovo djelo zrači. Veliki broj autora s ove izložbe sudjeluje i na izložbi u Torontu u Canadi, koja se održala u svibnju 1994. pod nazivom *CroARTia*. Toj izložbi pridružili su se i hrvatski iseljeni slikari, čime se ostvaruje novi put hrvatskog zajedništva u obnovljenoj državi.

Na Svjetski dan štednje 31. listopada 1994. umjetnici Dubravka Babić, Ivica Šiško

i Miroslav Šutej izdaju grafičku mapu *Kuna* koja je posvećena novoj hrvatskoj novčanici. Tom prilikom izdan je katalog koji pojašnjava povijesne razloge naziva novog hrvatskog novca. Miroslav Šutej angažiran je na oblikovanju nove hrvatske novčanice – kune. Prof. Stipe Sikirica i prof. Kruno Bošnjak oblikuju službeno ordenje.

Darivane slike za dobrotvorne aukcije prikupljaju se i tijekom 1994. godine: za Opću bolnicu Dr. Josip Benčić u Slavonskom Brodu, Kliničku bolnicu sestara milosrdnica u Zagrebu, Centar za neurološke znanosti i mozak. Gradovi su osiromašeni, jer je gospodarstvo u ratu oslabilo. Umjetnici su pozvani da daruju djela za aukcije u korist konzervatorskih radova na spomenicima kulture (Zagreb, Novi Vinodolski, Dubrovnik, Aljmaš) ili pak da daruju djela za oplemenjivanje opustošenih prostora (Gospić, Osijek). Uspostavljaju se nova humanitarna udruženja s kojima ALU surađuje (Društvo Gacka dolina i Brinje, Tomislavgrad, Kupres).

Rezimirajući djelatnost Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u godinama Domovinskog rata, koje su s moralnog i domoljubnog stanovišta obvezivale Akademiju na dodatna i odgovarajuća zauzeća, kako s pozicija ustanove, tako i osobna, već ovaj skraćeni pregled svjedoči o njenom doprinosu pobjedi humanosti, pravednosti i mira. Svoj prošireni program rada prilagođen ratnim uvjetima provodila je sredstvima primjerenim odgojno-obrazovnoj ustanovi. Akademija likovnih umjetnosti nije ustanova u kojoj djeluju anonimni činovnici; naprotiv, njen kadar čine redom ugledni hrvatski stvaratelji, koji su se u danima rata, individualno i skupno, svim srcem zalagali za afirmaciju stvaralaštva, pravde, slobode, onih vrijednosti koje nazivamo civilizacijskim ili humanim. Na stotine grafičkih listova, originalnih slika i male plastike umjetnika – profesora ALU, a i studentskih radova, udomljeno je širom Europe. Na tim će mjestima Hrvatska i Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu ostati stalno prisutne svojom kulturom i umjetnošću.

BRANKO RUŽIĆ
"Dalj I", 1991.

ŠIME VULAS
"Raspelo", 1991.

ŽIVOTOPISI
NAST

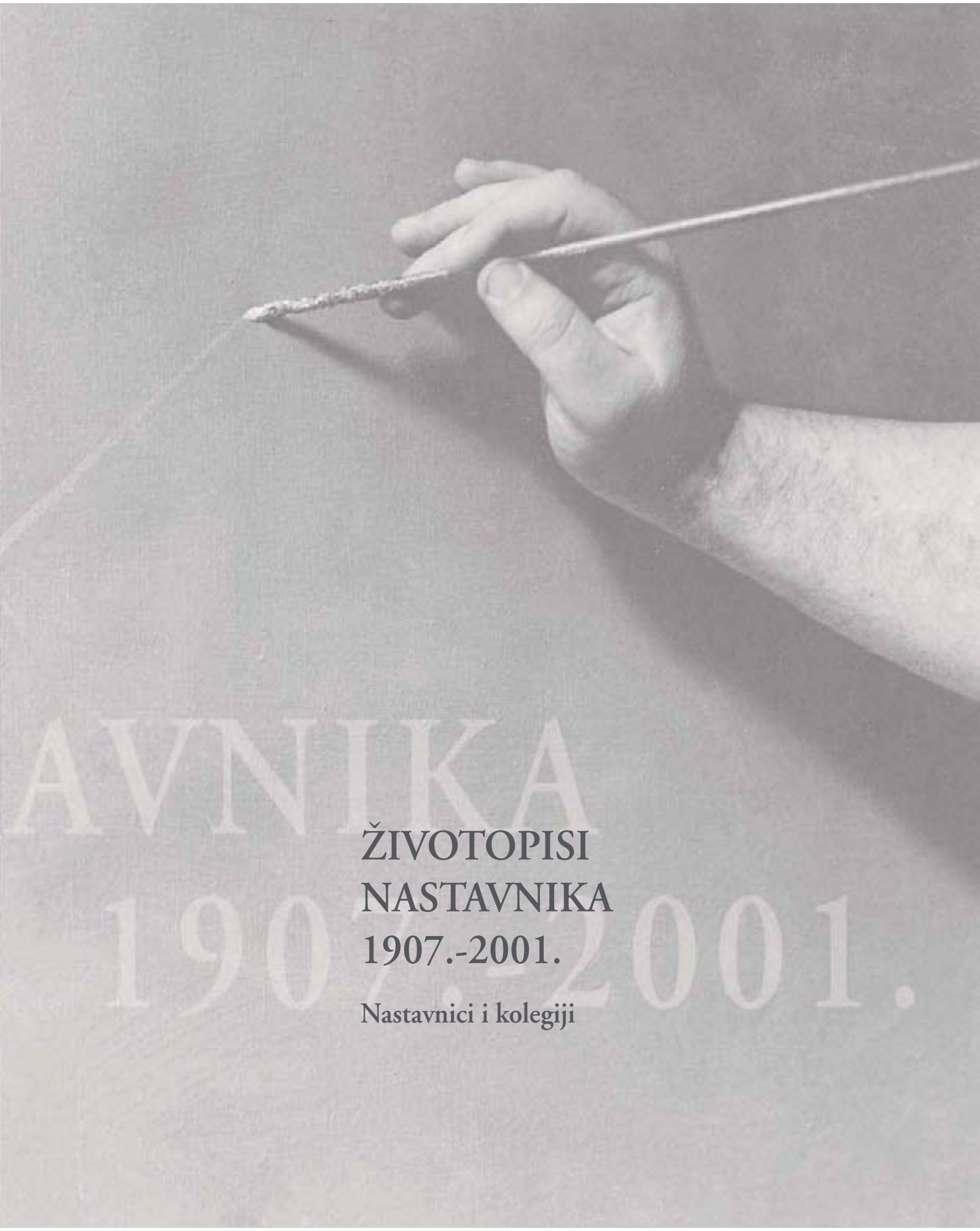

ŽIVOTOPISI NASTAVNIKA 1907.-2001.

Nastavnici i kolegiji

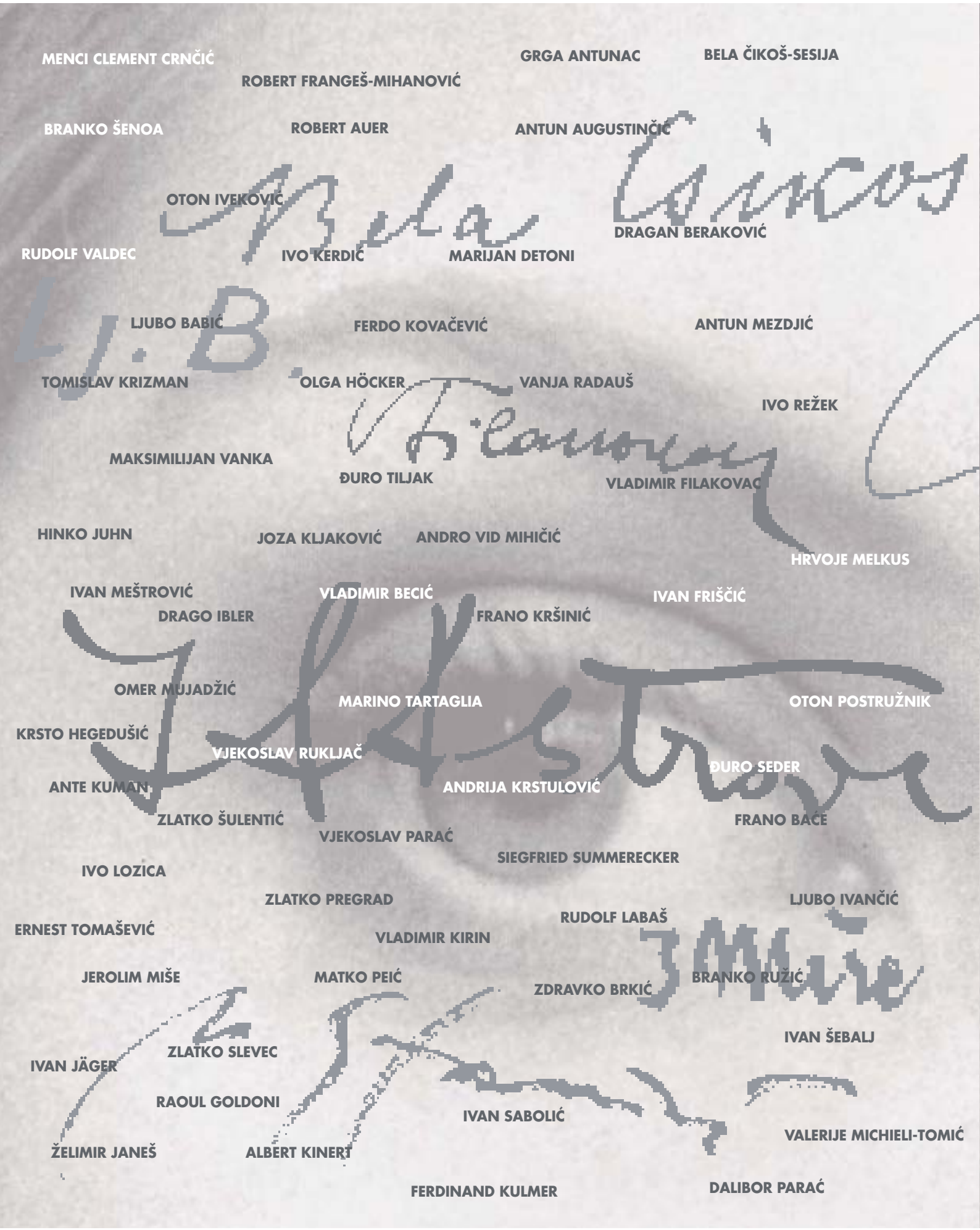
MENCI CLEMENT CRNČIĆ
GRGA ANTUNAC
BELA ČIKOŠ-SESIJA
ROBERT FRANGEŠ-MIHANOVIĆ
BRANKO ŠENOA
ROBERT AUER
ANTUN AUGUSTINČIĆ
OTON IVEKOVIĆ
DRAGAN BERAKOVIĆ
RUDOLF VALDEC
IVO KERDIĆ
MARIJAN DETONI
LJUBO BABIĆ
FERDO KOVAČEVIĆ
ANTUN MEZDJIĆ
TOMISLAV KRIZMAN
OLGA HÖCKER
VANJA RADAUŠ
IVO REŽEK
MAKSIMILIJAN VANKA
ĐURO TILJAK
VLADIMIR FILAKOVAC
HINKO JUHN
JOZA KLJAKOVIĆ
ANDRO VID MIHIČIĆ
HRVOJE MELKUS
IVAN MEŠTROVIĆ
VLADIMIR BECIĆ
IVAN FRIŠČIĆ
DRAGO IBLER
FRANO KRŠINIĆ
OMER MUJADŽIĆ
MARINO TARTAGLIA
OTON POSTRUŽNIK
KRSTO HEGEDUŠIĆ
VJEKOSLAV RUKLJAČ
ĐURO SEDER
ANTE KUMAN
ANDRIJA KRSTULOVIĆ
ZLATKO ŠULENTIĆ
FRANO BAĆE
VJEKOSLAV PARAĆ
SIEGFRIED SUMMERECKER
IVO LOZICA
ZLATKO PREGRAD
LJUBO IVANČIĆ
RUDOLF LABAŠ
ERNEST TOMAŠEVIĆ
VLADIMIR KIRIN
JEROLIM MIŠE
MATKO PEIĆ
ZDRAVKO BRKIĆ
BRANKO RUŽIĆ
IVAN ŠEBALJ
ZLATKO SLEVEC
IVAN JÄGER
RAOUL GOLDONI
IVAN SABOLIĆ
VALERIJE MICHIELI-TOMIĆ
ŽELIMIR JANEŠ
ALBERT KINERT
FERDINAND KULMER
DALIBOR PARAĆ

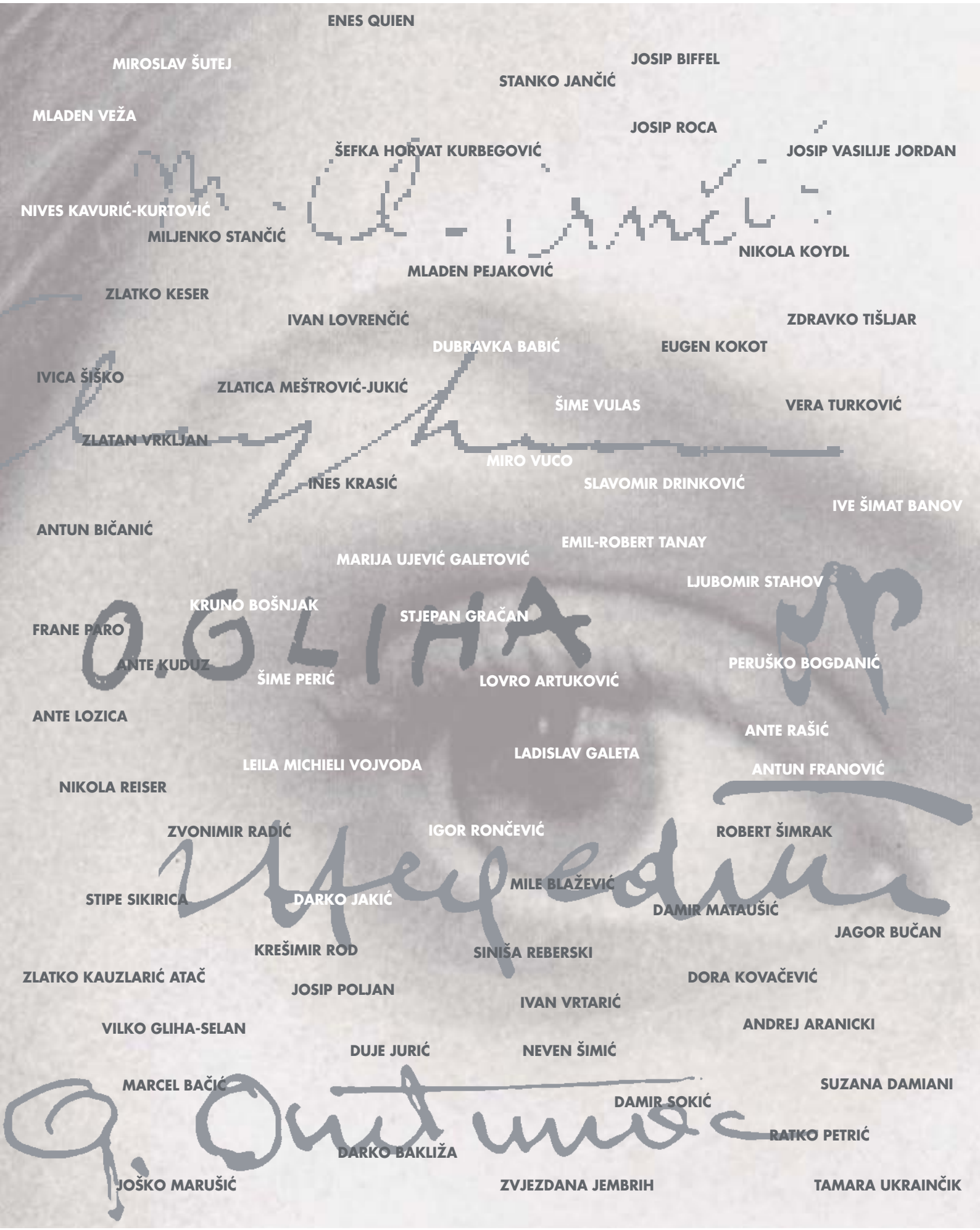
ENES QUIEN
MIROSLAV ŠUTEJ
JOSIP BIFFEL
STANKO JANČIĆ
MLADEN VEŽA
JOSIP ROCA
ŠEFKA HORVAT KURBEGOVIĆ
JOSIP VASILIJE JORDAN
NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
MILJENKO STANČIĆ
NIKOLA KOYDL
MLADEN PEJAKOVIĆ
ZLATKO KESER
IVAN LOVRENČIĆ
ZDRAVKO TIŠLJAR
DUBRAVKA BABIĆ
EUGEN KOKOT
IVICA ŠIŠKO
ZLATICA MEŠTROVIĆ-JUKIĆ
ŠIME VULAS
VERA TURKOVIĆ
ZLATAN VRKLJAN
MIRO VUCO
INES KRASIĆ
SLAVOMIR DRINKOVIĆ
IVE ŠIMAT BANOV
ANTUN BIČANIĆ
EMIL-ROBERT TANAY
MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ
LJUBOMIR STAHOV
KRUNO BOŠNJAK
STJEPAN GRAČAN
FRANE PARO
ANTE KUDUZ
ŠIME PERIĆ
LOVRO ARTUKOVIĆ
PERUŠKO BOGDANIĆ
ANTE LOZICA
ANTE RAŠIĆ
LADISLAV GALETA
LEILA MICHIELI VOJVODA
ANTUN FRANOVIĆ
NIKOLA REISER
ZVONIMIR RADIĆ
IGOR RONČEVIĆ
ROBERT ŠIMRAK
MILE BLAŽEVIĆ
STIPE SIKIRICA
DARKO JAKIĆ
DAMIR MATAUŠIĆ
JAGOR BUČAN
KREŠIMIR ROD
SINIŠA REBERSKI
ZLATKO KAUZLARIĆ ATAČ
DORA KOVAČEVIĆ
JOSIP POLJAN
IVAN VRTARIĆ
VILKO GLIHA-SELAN
ANDREJ ARANICKI
DUJE JURIĆ
NEVEN ŠIMIĆ
MARCEL BAČIĆ
SUZANA DAMIANI
DAMIR SOKIĆ
RATKO PETRIĆ
DARKO BAKLIŽA
JOŠKO MARUŠIĆ
ZVJEZDANA JEMBRIH
TAMARA UKRAINČIK

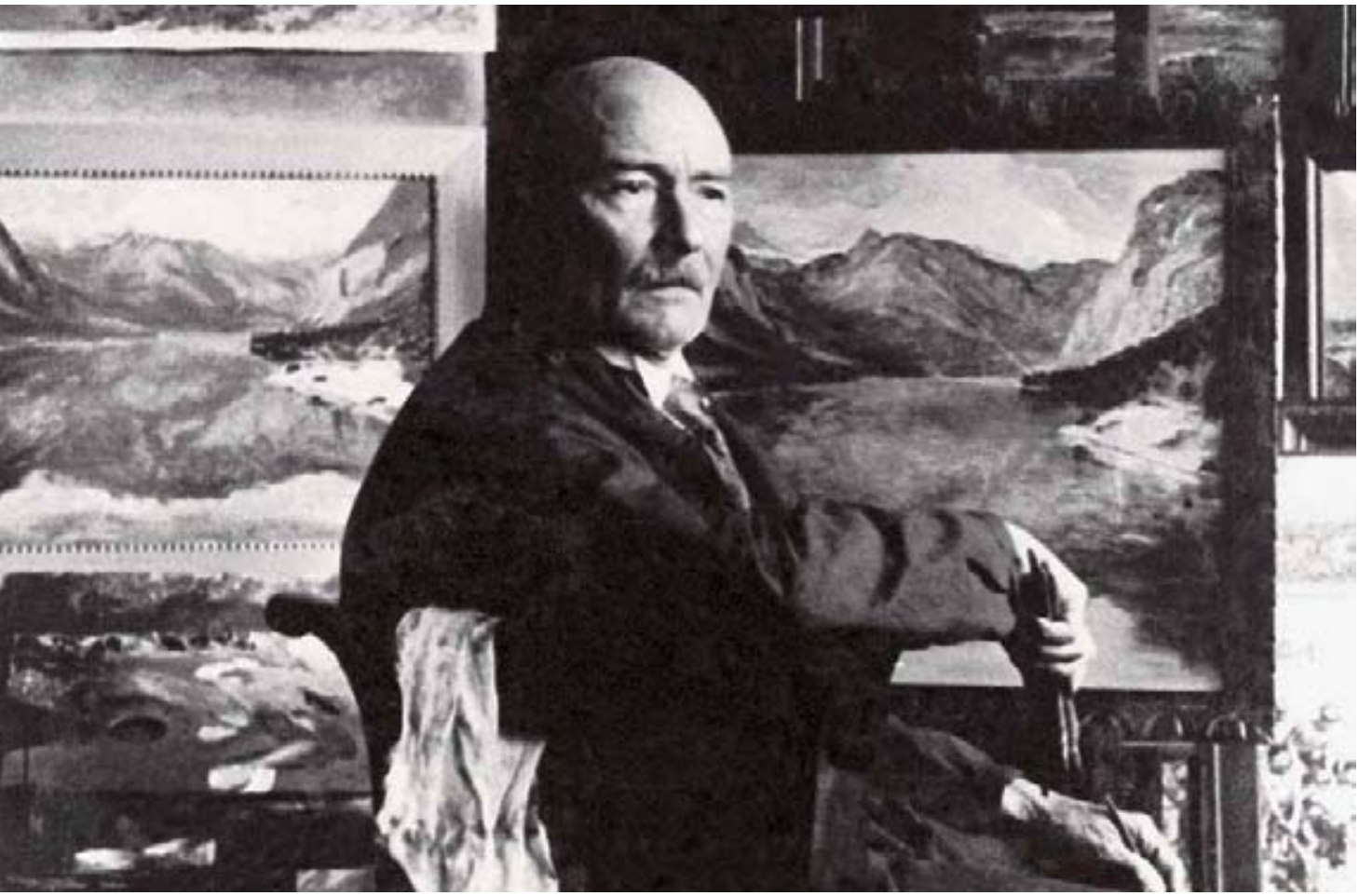

MENCI CLEMENT CRNČIĆ

akademski slikar, grafičar
na ALU 1907.-1930., profesor
upravitelj 1914.-1915., akademik

Bruck na Muri, 3. IV. 1865. - Zagreb, 9. XI. 1930.

Slikarstvo i grafičke tehnike bakropisa i bakroreza studirao na Umjetničkoj akademiji u Beču od 1882. do 1884. kod prof. W. Ungera. Školovanje je nastavio u Münchenu u razdoblju od 1889. do 1892., u klasi prof. N. Gysisa. 1903. s Belom Čikošem Sesijom otvorio je u Zagrebu privatnu slikarsku školu iz koje se razvila 1907. godine *Privremena viša škola za umjetnost i umjetni obrt*. Završio je i vojnu školu u Beču. Od 1919. godine bio je redoviti član JAZU.

Na *Privremenoj višoj školi za umjetnost i obrt* je od 1907. bio pomoćni učitelj, a od 1916. je bio profesor do kraja života. Bio je izvrstan pedagog; tražio je disciplinu i predano zanatsko usavršavanje. Od 1920. do 1928. bio je ravnateljem Strossmayerove galerije starih majstora. Godinu dana radio je kao kazališni dekorater u Coburgu u Njemačkoj, a i kasnije je radio nacrte za kazališne kostime u Zagrebu. Slikao je marine Hrvatskoga primorja i Istre, te motive Bohinja i Novog Vinodolskog, krajolike iz okolice Zagreba i vedute Samobora u snijegu. Njegovo slikarstvo čini sponu između XIX. i XX. stoljeća u hrvatskom slikarstvu. Izuzetnu je ulogu imao u usavršavanju i promociji grafičkih tehnika u umjetnosti i umjetničkoj pedagogiji u nas. Dapače, smatra se prvim grafičarem u hrvatskoj umjetnosti, a kao grafički i slikarski pedagog odgojio je plejadu vrsnih hrvatskih umjetnika.

U Crnčićevu grafičkom opusu dominira tehnika bakropisa, jer se više bavio istraživanjem valera nego linijskih struktura. Polazio je od motiva, obrađujući književne teme (*Ave Maria*, *Osamljena* itd., 1887.), zatim zagrebačke motive (*Pod zidom* i *Bakačeva kula*, 1910.; *Splavnica*, *Dolac*, 1915.). Potom je najviše domete postigao i bakropisima *Ledenice*, *Vrbnik*, *Medveja* i *Nedjelja prije podne u Lovranu*, te portretima V. Lunačeka i F. Mixicha.

Kao crtač izradio je brojne skice i studije izvlačeći konture brzim potezima olovke, a perom minuciozno dorađujući pojedinosti. Bavio se i ilustracijama: za list *Nada*, za Heckova izdanja u Beču i nakladu Seemann u Leipzigu, a nacrtao je i niz karikatura za satirički list *Satir* (1901.).

Menci Clement Crnčić udario je temelje i odredio smjernice visokih europskih zanatskih i umjetničkih estetskih kriterija u slikarstvu i grafici u prvim danima *Privremene više škole za umjetnost i umjetni obrt*, današnje Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, na kojoj je bio profesor od 1907. do 1930., te njezin upravitelj od 1914. do 1915. godine.

E. Q.

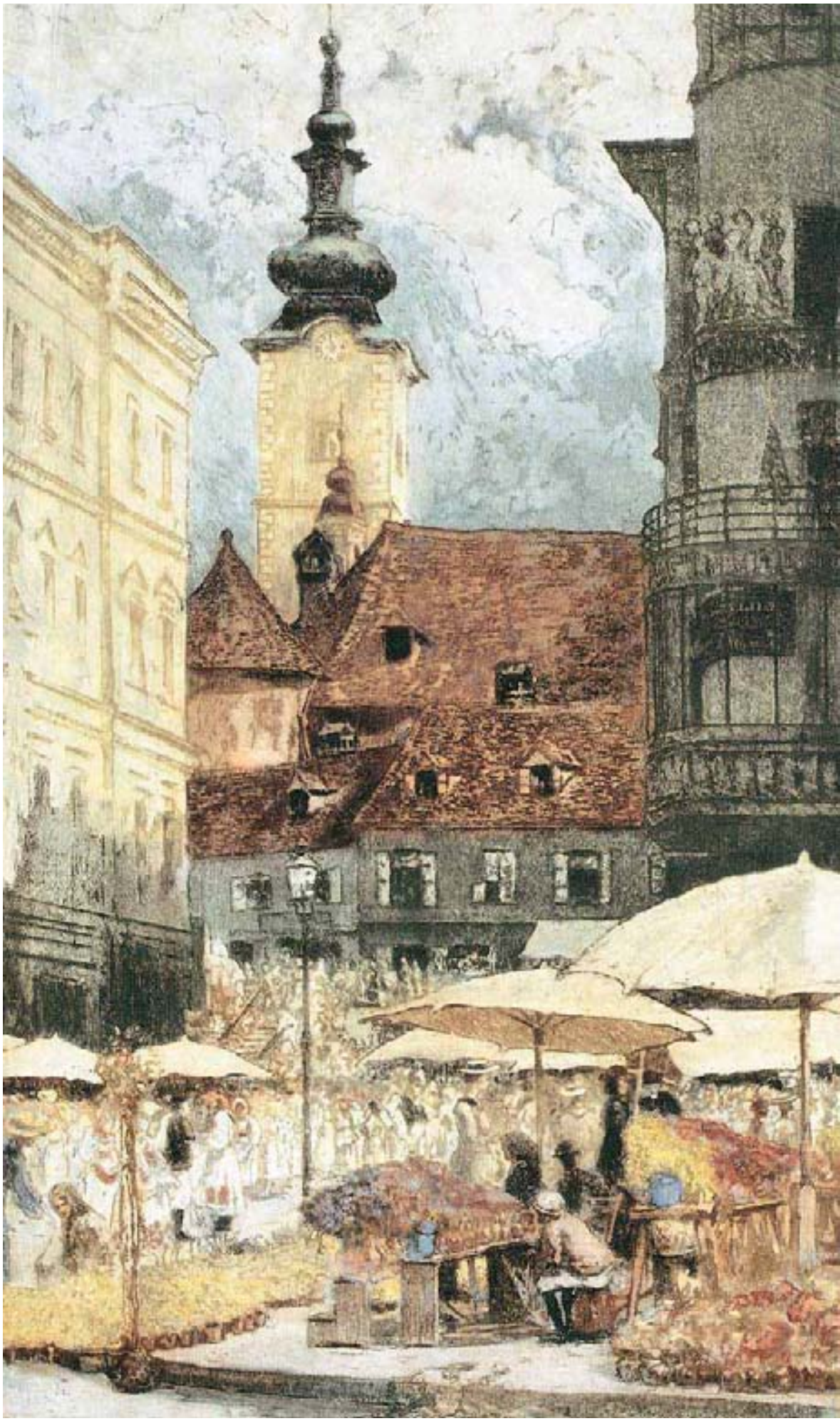

SPLAVNICA, 1920.-1923.
akvarelirani bakropis u boji
48 x 27,8 / 57 x 35,5 cm
Kabinet grafike HAZU, Zagreb

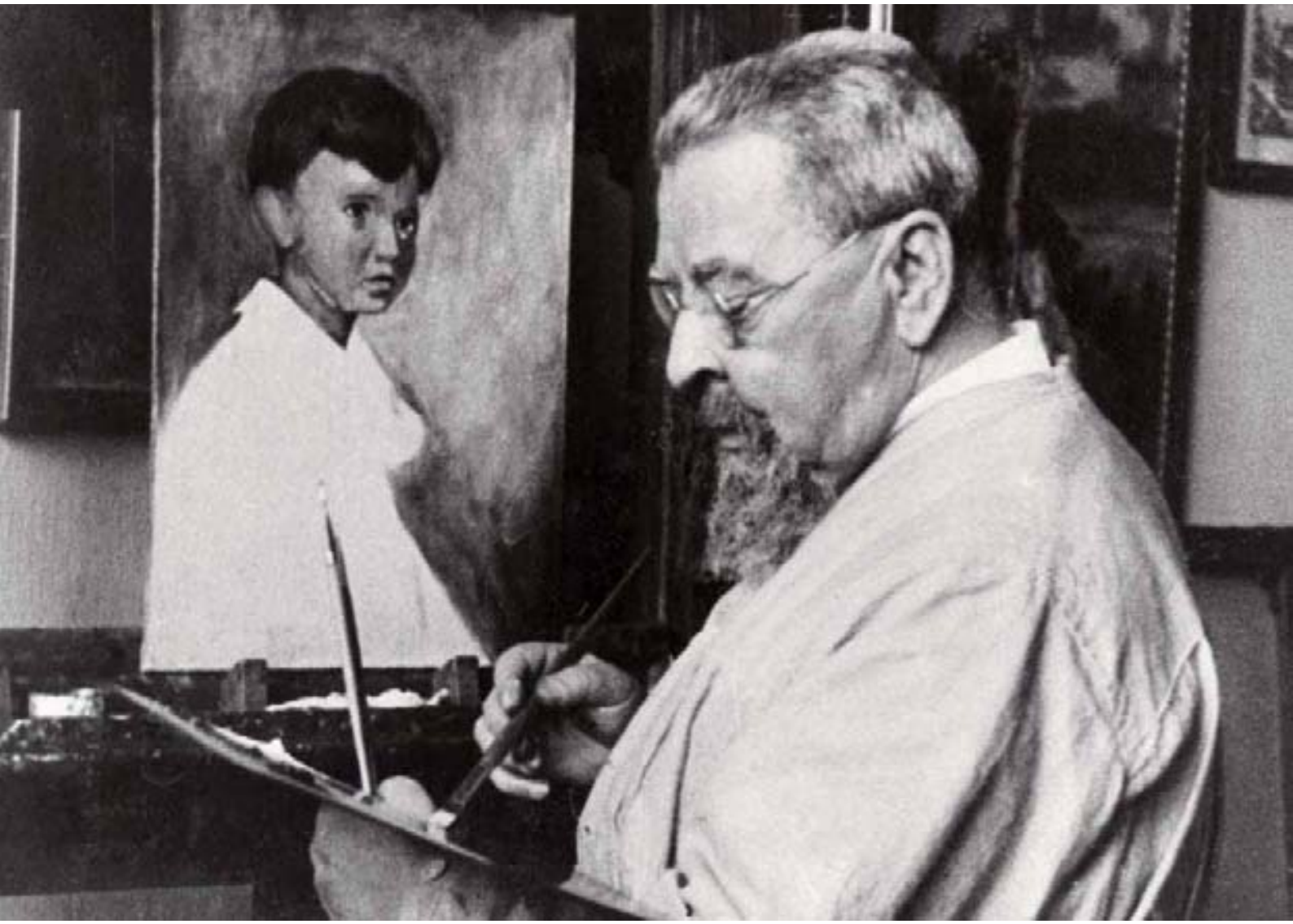

SALOMA, 1905./6.
ulje, platno, 74,3 x 56 cm
Moderna galerija, Zagreb

BELA ČIKOŠ-SESIJA

akademski slikar
na ALU 1907.-1931.
profesor, akademik

Osijek, 27. I. 1864. - Zagreb, 11. II. 1931.

Nakon kraće vojničke karijere pohađao je Umjetničku akademiju u Beču (1887.-1892.), a svoje umjetničko obrazovanje nastavio je pohađanjem Akademije u Münchenu (1893.-1894.). Godine 1902. otputio se u SAD, ali se već iduće godine ponovno vratio u Zagreb i s M. Cl. Crnčićem otvorio privatnu slikarsku školu. Od 1919. godine bio je redoviti član JAZU.
U prvom razdoblju slikao je portrete, plenerističke pejsaže i udovoljavao velikim narudžbama za Odjel bogoštovlja i nastave u Zagrebu (Opatička 10). Najznačajnija su mu djela *Odisej ubija prosce*, *Antonije nad lešinom Cezarovom*, *Dante pred čistilištem*, *Walpurgine noći*, *Pietà*, ciklusi *Inoccentia*, *Saloma*, *Sapho* itd.
Čikoševi ciklusi ruina starih hrvatskih gradova (*Sokolac, Otočac*... iz 1895.) s dekorativnim značajkama, stiliziranim cvjetovima, vijugavim tokovima linija "protosecesijski" su primjeri novog shvaćanja umjetnosti kojima (s Frangešom, Bukovcem i Valdecom) označava početak naše *moderne*, pomičući njezino javljanje i prije 1895. godine.
Čikoš je proglašen *najliterarnijim među hrvatskim umjetnicima* (Matoš) i najistaknutijim protagonistom hrvatskog simbolističkog slikarstva.
Po uzoru na privatnu slikarsku školu (kakvu je primjerice imao Slovenac A. Ažbe u Münchenu), s M. Cl. Crnčićem u jesen 1903. godine u Zagrebu otvorio je prvu privatnu slikarsku školu za koju je prostor osigurao R. Frangeš-Mihanović (u svojem pomoćnom atelijeru, bivšoj mrtvačnici novorođenčadi). Zajedno s Auerom i Crnčićem imenovan je učiteljem na tek utemeljenoj *Privremenoj višoj školi za umjetnost i umjetni obrt* 1907. godine. Kao pedagog pokušavao je "nemoguće": *akademizam staviti u službu simbolizma* (V. Zlamalik).
U pedagoškom smislu bio je ozbiljan, temeljit i nadasve senzibilan učitelj. Premda je po naravi bio introvertiran, zamjetna je njegova uloga u odgajanju naraštaja hrvatskih slikara. Najpoznatiji njegov učenik (dok je još vodio privatnu slikarsku školu) svakako je hrvatska slikarica Slava Raškaj (*naša najveća akvarelistikinja,* M. Peić) koju je Čikoš, uočivši njezinu darovitost, slikarski znalački usmjeravao bez ikakve nadoknade, pokazujući očinsku brigu i suosjećanje.

I. Š. B.

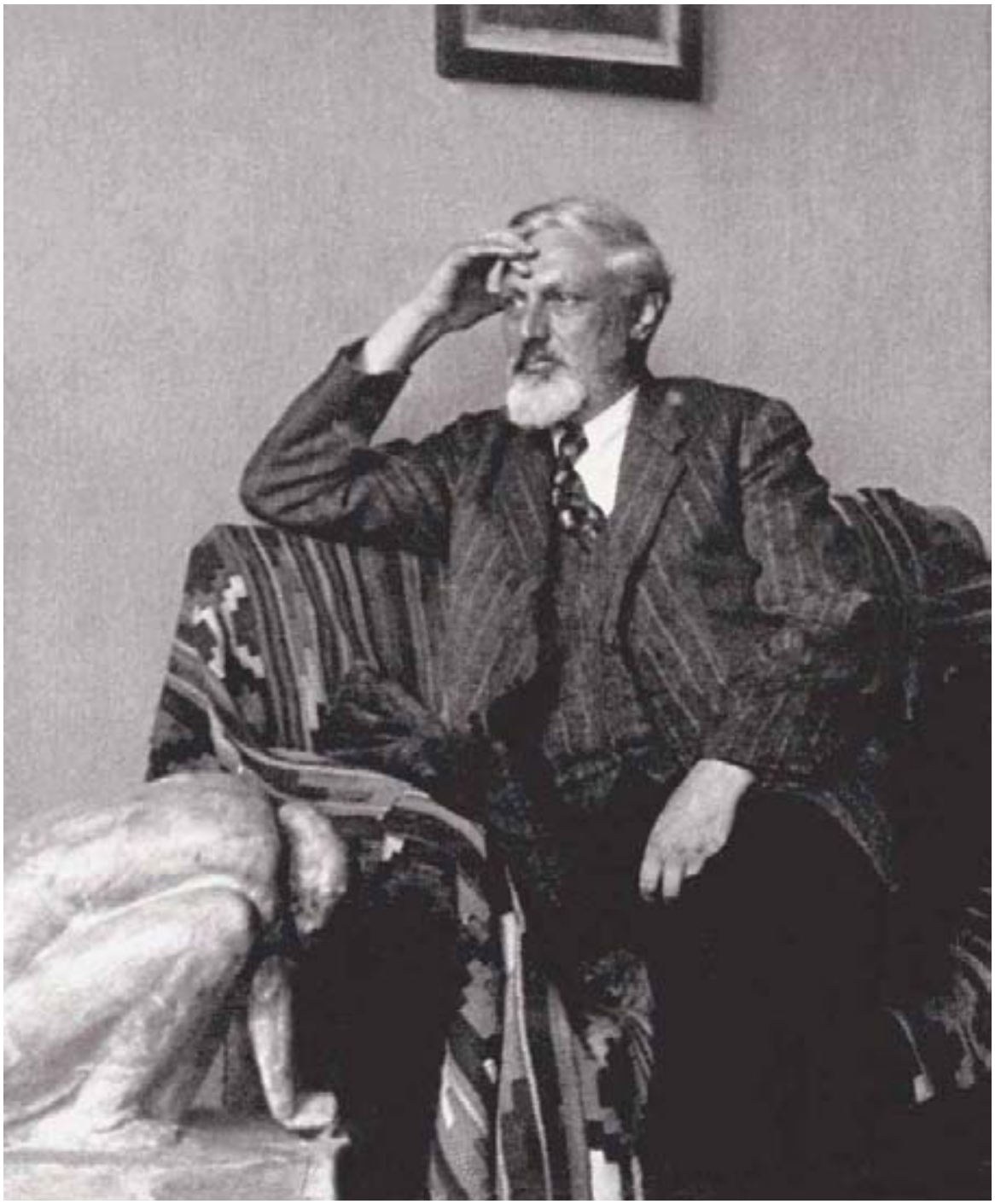

ROBERT FRANGEŠ-MIHANOVIĆ

akademski kipar, medaljer
na ALU 1907.-1940.
redoviti profesor
upravitelj 1907.-1908.; 1917.-1918.
akademik

Sremska Mitrovica, 2. X. 1872. - Zagreb, 12. I. 1940.

Školovao se u Zagrebu i Beču (Umjetnička obrtna škola, 1889.-1894.; Umjetnička akademija, 1894.-1895.). Usavršavao se kod A. Rodina u Parizu 1900.-1901. godine. Jedan je od osnivača Društva hrvatskih umjetnika (1897.), te udruženja "Lada" (1904.). Bio je organizator svekolikog likovnog života u Hrvatskoj na prijelomu stoljeća (uz Bukovca i Čikoša). Bio je dopisni član JAZU od 1919., a redoviti od 1924. godine.
Među njegove prve uspjehe u domovini ubrajaju se četiri reljefa u zgradi vladina Odjela za bogoštovlje i nastavu (Opatička 10) nastala u razdoblju od 1893. do 1896. (*Teologija*, *Medicina*, *Justicija*, *Filozofija*). Svjetsku slavu stekao je djelima male plastike, medaljama i plaketama (četiri njegove medalje nalaze se u Musée de Luxembourg).
Izradio je veći broj nadgrobnih spomenika (*Pjesnikova muza*, *Dva stara oca*, *Majčina ljubav*, spomenik obitelji Leitner...), reljef *Sv. Trojstva* na portalu zagrebačke prvostolnice, te javne spomenike (Šokčevićevoj pukovniji u Osijeku, 1897.; konjanički spomenik kralju Tomislavu u Zagrebu, 1928.-1938.).
Radio je i djela umjetničkog obrta.

SPOMENIK KRALJU TOMISLAVU, 1928.
Zagreb

U svojem djelu Frangeš-Mihanović sjedinjuje impresionističke, secesijske i simbolističke značajke, a po delikatnosti izvedbe, osjećaju za materijal (posebice broncu), po mekom "pikturalnom" shvaćanju reljefa ubraja se u ponajbolje europske umjetnike svojega vremena. U njegovim se skulpturama zrcale impresionističke odlike, te je R. Frangeš-Mihanović (a ne B. Dešković) *prvi impresionist hrvatske skulpture*.
Njegova uloga u osnutku Akademije u Zagrebu je velika. Već u zimu 1895. godine uselio se u jedan od novosagrađenih atelijera u dvorištu bivšeg rodilišta (Ilica 85). Godine 1907. obratio se predstojniku Odjela za bogoštovlje i nastavu, M. Rojcu, s idejom o osnivanju visoke umjetničke škole. U tu svrhu Frangeš je sastavio "memorandum" po uzoru na ostale europske akademije. On je bio i prvi ravnatelj *Kraljevskog zemaljskog obrazovališta za umjetnost i umjetni obrt*. Preuzeo je nastavu modeliranja.
Ubrzo se obratio i novom predstojniku Odjela za bogoštovlje i nastavu, F. Mixichu moleći za proširenje škole i naglašavajući potrebu osnivanja ljevaonice umjetnina (Kršnjavi mu, nakon što je i njemu ukazao na potrebu za ljevaonicom, kaže: *"Frangeš, vi uvijek zidate kule u zraku!"*). Ljevaonica je otvorena 1908. i prvi odljev je bilo koplje sv. Jurja za Fernkornov spomenik (odliven 1907. u Beču), a drugi statueta *Zločinac* (lik s Frangešove *Justicije*).
Uz Akademiju likovnih umjetnosti Frangeš je ostao vezan do svoje smrti, odgojivši brojne umjetnike, potvrdivši se vrsnim pedagogom i umjetnikom koji je usadio najviše estetske kriterije u hrvatsku likovnu umjetnost, ne zanemarujući ni njezine zanatske i obrtne osnove i premise.

I. Š. B.

dr. BRANKO ŠENOA

slikar, grafičar, povjesničar umjetnosti
na ALU 1907.-1939.
profesor
upravitelj 1918.-1923.
akademik

Zagreb, 7. VIII. 1879. - 4. XII. 1939.

U povijesti zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti ime Branka Šenoe je nezaobilazno. Na zagrebačkom Sveučilištu završio je studij prava (1902.) i filozofije (1905.); doktorirao je povijest umjetnosti (1912.). Od 1899. do 1906. pohađao je privatnu školu O. Ivekovića, a 1903.-1904. privatni tečaj M. Cl. Crnčića. Godine 1907. imenovan je pomoćnim učiteljem i tajnikom, 1908. pravim učiteljem te 1912. profesorom *Privremene više škole za umjetnost i umjetni obrt*; u travnju 1918., kad je zavod dobio službeni naziv *Kraljevska viša škola za umjetnost i umjetni obrt*, izabran je za stalnog upravitelja. Škola je (1921.) preimenovana u *Kraljevsku akademiju za umjetnost i obrt*, novi je rektor bio Ivan Meštrović, a kao prorektor postavljen je dotadašnji upravitelj (direktor) dr. Branko Šenoa. Uskoro je preuzeo položaj administrativnog direktora na kojemu je ostao gotovo do svoje smrti (1939.). Njegovo ime ostalo je zabilježeno i u povijesti hrvatske scenografije kao posebne umjetničke struke. U razdoblju od 1909. do 1912. bio je prvi stalni profesionalni scenograf u Hrvatskom narodnom kazalištu. Kao konzervator radio je 1909.-1910. pri Zemaljskom povjerenstvu za čuvanje umjetnina

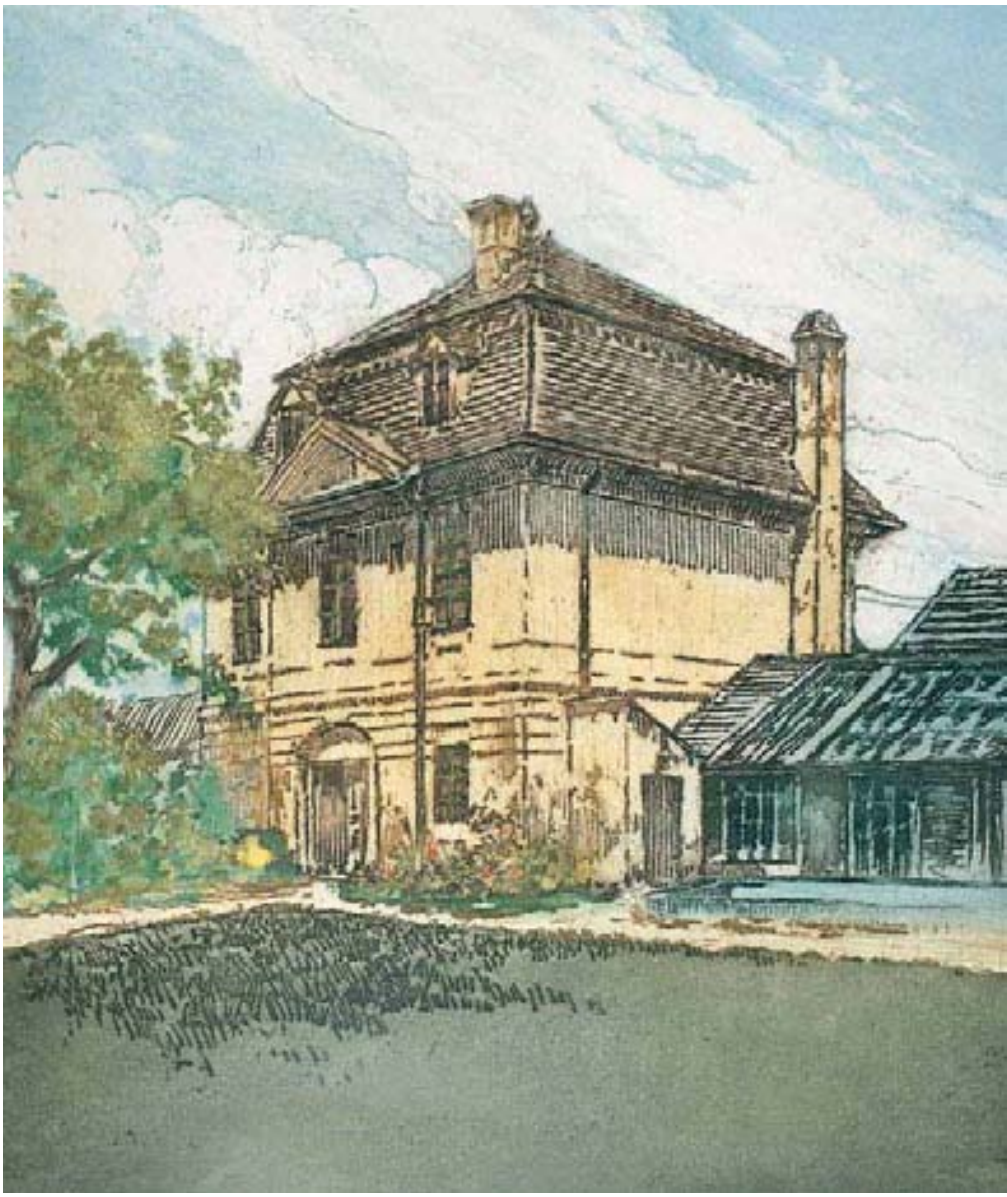

IZ VLAŠKE ULICE
kolorirani bakropis, 265 x 228 cm
Kabinet grafike HAZU, Zagreb

i historičkih spomenika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji. Bio je potom načelnik Umjetničkog odjeljenja Ministarstva prosvjete u Beogradu (1924.-1925.) i komesar na izložbi dekorativne umjetnosti u Parizu (1925.). Članom JAZU postao je 1931. godine.

Kao slikar i grafičar, između dvaju svjetskih ratova svojim krajolicima i vedutama očitovao je osobit smisao za preciznost u bilježenju te vještinu brzog zapažanja i interpretacije motiva. Kvalitetom se osobito ističu mape *Stari Zagreb* (1914.-1918.), *Osijek* i *Brodogradilište u Korčuli* (1934.). Još za života njegovi su crteži stekli veliku popularnost i naklonost mnogih zagrebačkih ustanova i salona. Njegova djela odlikuju se stilskim i formalnim jedinstvom, istančanim osjećajem za svjetlo i sjene, tonske vrijednosti te ujednačenu širinu fokusa u kojemu je svaki detalj podjednako važan.

Na pojedinim je grafičkim listovima osobito izražena precizna studija detalja (*Bakačeva ulica*, 1919.; *Stari Grič*, 1916.), dok će ponegdje njegovati izvanredan osjećaj za bijele ili sive monokromne površine (*Kaptol u snijegu*, 1919.). Tradicionalist i romantičar, premda je njegovao pojedinosti, znao je izbjeći dokumentarnost te intimizirati i produhoviti prizor u savršenoj izbalansiranosti grafičkih bjelina i crnina. Potvrdio se kao vješt interpret vreve i opservator kretnje (*Seljački svatovi*, 1924.) jednako kao i grafičar tihe ugođajnosti, osobito u vedutama gradova uz rijeke (*Osijek*, *Zimska luka*, *Mlinovi na Dravi*).

Osim brojnih upraviteljskih i administrativnih dužnosti koje je obnašao dugi niz godina na ALU, bio je prvi predavač predmeta Povijest umjetnosti i oblici umjetnosti (1907.-1939.).

R. I. J.

ROBERT AUER

akademski slikar
na ALU 1908.-1918.
profesor
upravitelj 1908.-1909.; 1915.-1916.

Zagreb, 27. XI. 1873. - 8. III. 1952.

Učio je na Obrtnoj školi u Zagrebu, Umjetničko-obrtnoj školi u Beču (od 1891. do 1894. kod Ch. Griepenkerla) i na Akademiji u Münchenu (1895., K. Maar). Izlagao je na izložbi Secesije u Münchenu 1896., a 1897. godine sa svojom suprugom Leopoldinom Auer-Schmidt otvorio je privatnu umjetničku školu u Zagrebu, u kojoj su učili T. Krizman i J. Bužan. Među osnivačima je Društva hrvatskih umjetnika (1897.). S B. Čikošem radio je dvije godine (1902. i 1903.) u SAD na dekorativnim zadacima; godine 1904. utemeljio je sa Čikošem, Frangešom, Ivekovićem, Kovačevićem i Valdecom hrvatsku sekciju "Lade", tajnik koje je bio do 1918. Od 1905. učiteljevao je na Obrtnoj školi. Pomagao je (1895.) Bukovcu u slikanju *Hrvatskog preporoda* (zastora u HNK). Bavio se i litografijom.

U početku rada, na liniji münchenskog akademizma, slikao je tamnim bojama bez svijetlih tonova i svjetla. Kasnije usvaja maniru "uljepšanog" realizma i secesije (aktovi i portreti), a pod Bukovčevim utjecajem poprima djelomično poentilističku tehniku i svjetliju paletu. U početku je bogatiji u invenciji i izboru tema; kasnije prelazi u rutinu te se ponavlja uz male varijacije.

Slika genre, mrtvu prirodu, konvencionalne portrete, akvarele mondenih ženskih figura, dekoracije i alegorijske kompozicije. Njegovo slikarstvo obilježeno je primarno studijama ženskog akta, portretima, te figuralnim kompozicijama i dekorativnim panoima. To su pretežno dekorativno stilizirane slike. Auer poseže za antičkim temama (*Svečani dan*, *Rimljanka*), suvremenim u duhu simbolizma (*Vizija*, *Magla*, *Danaja*, *Sanjarenje*, *Kraljica ruža*, *Prijateljice*) i secesije (*Vrijeme*, *Crvena koprena*) te secesijskim dekorativnim panoima (*Japanka*, *Cvjećarica*).

Na Akademiji likovnih umjetnosti vodio je klase iz dekorativnog slikanja, Ornamentike i Crtanja akta kod rasvjete.

I. K.

SVEČANOST, 1897.
ulje, platno, 120 x 59,5 cm
privatno vlasništvo

OTON IVEKOVIĆ

akademski slikar
na ALU 1908.-1939.
profesor
upravitelj 1910.-1911.
akademik

Klanjec, 17. IV. 1869. - 4. VII. 1939.

U Zagrebu je učio kod Hafnera i Quiquereza, a zatim, 1886. u Beču u Allgemeine Malschule te u Spezialschule (Ch. Griepenkerl i specijalka za historijsko slikarstvo kod A. Eisenmengera). Od 1892. godine je u Münchenu (W. Lindenschmidt), a 1894. uči u Karlsruheu (F. Keller). U I. Kršnjavome nalazi zaštitnika; on mu 1894. daje mjesto učitelja crtanja na zagrebačkoj Realnoj gimnaziji. U Zagrebu je radio u atelijeru V. Bukovca. Posljednjih godina života povukao se u dvorac Veliki Tabor. Bio je dopisni član JAZU od 1919. godine.

Specijalizirao se za historijsko slikarstvo i u tome nastavio rad svog učitelja Quiquereza. Proučavao je povijest i povijesne kostime; bio je aktivan u kazalištu kao kostimograf i scenograf, čak je i pisao o kostimografiji. Djelovao je i kao ilustrator knjiga, uređivao album *Kolo hrvatskih umjetnika* (II. - IV. sv., 1906.-1908.). Njegove kompozicije s tematikom iz hrvatske i južnoslavenske povijesti, umnožavane oleografijom, širile su se na prijelazu stoljeća među građanstvom čija je domoljubna svijest sve više jačala. Međutim, od 1900. godine zamjetno je rasvjetljavanje Ivekovićeve palete pod Bukovčevim utjecajem; u njegovim se djelima počinju očitovati značajke slikara početnoga razdoblja "zagrebačke šarene škole": tendencija prema realističkom prikazivanju i šarena paleta koja se katkad iskazuje i u poentilističkom tretmanu. Za Ivekovićev slikarski rast i formiranje važna je činjenica da prekoračuje ograničenja svoje historicističke i pomalo romantičarske slikarske orijentacije, te

NA KORDUNU, 1898.
ulje, platno, 109,5 x 179,5 cm
Moderna galerija, Zagreb

uspješno sintetizira utjecaje V. Bukovca i francuskog plenerizma. Tako je, prihvaćajući Bukovčev neakademski pristup slikarstvu, sudjelovao u stvaranju hrvatske *moderne*. Najkvalitetniji su mu radovi neposredne, svježe skice i akvareli sa čestih putovanja: hrvatske gradine (1898., s B. Čikošem), iz Amerike (1910.), s Velebita (1912.), motivi iz vremena Prvoga svjetskog rata i pejzaži iz Hrvatskog zagorja s motivima Velikog Tabora (*Okolica V. Tabora*; *Pogled s V. Tabora*, 1925.), iz okolice Zagreba, Hrvatskog primorja, Slavonije, Like, Dalmacije, Bosne, Srbije i Makedonije. Od povijesnih su bolji njegovi genre motivi (*Mrtva straža*, *Žena s poculicom*, *Seoska kola na cesti*). U Ivekovićevu je stvaralaštvu osobito plodno razdoblje od 1894. do 1900. godine (*Smrt Petra Svačića*, *Smrt Smail-age Čengića*). Vrhunac rada je slika *Na Kordunu* (1898.) kao uspješan spoj povijesnoga, genre i plenerističkoga slikarstva, a povijesnu će temu *Oproštaj Zrinskoga i Frankopana od Katarine Zrinske* Iveković u nekoliko navrata varirati kroz cijelo stvaralaštvo. Značajne su i zidne slike s nacionalnim, folklornim i religioznim motivima na velikim plohama u kupoli Etnografskog muzeja u Zagrebu (iz 1909., s alegorijskim figurama trgovine, poljoprivrede, industrije i obrta), u isusovačkoj crkvi u Sarajevu, nad svetištem Sv. Križa u Križevcima. U tzv. Zlatnoj dvorani palače u Opatičkoj br. 10 u Zagrebu naslikao je kompoziciju *Poljubac mira hrvatskih velmoža kralju Kolomanu* (1906.), a u tzv. Pompejanskoj sobi slika Orfeja i Euridiku, te u medaljonima Sokrata, Hipokrata, Platona i Aristotela.

Od 1895. godine poučavao je na Obrtnoj školi, a od 1908. na *Privremenoj višoj školi za umjetnost i umjetni obrt* odnosno *Umjetničkoj akademiji*, na kojoj je sve do mirovine, 1927. godine, predavao Crtanje i slikanje; u ljetnim semestrima Iveković je sa studentima odlazio na radne izlete u prirodu i po Hrvatskoj.

I. K.

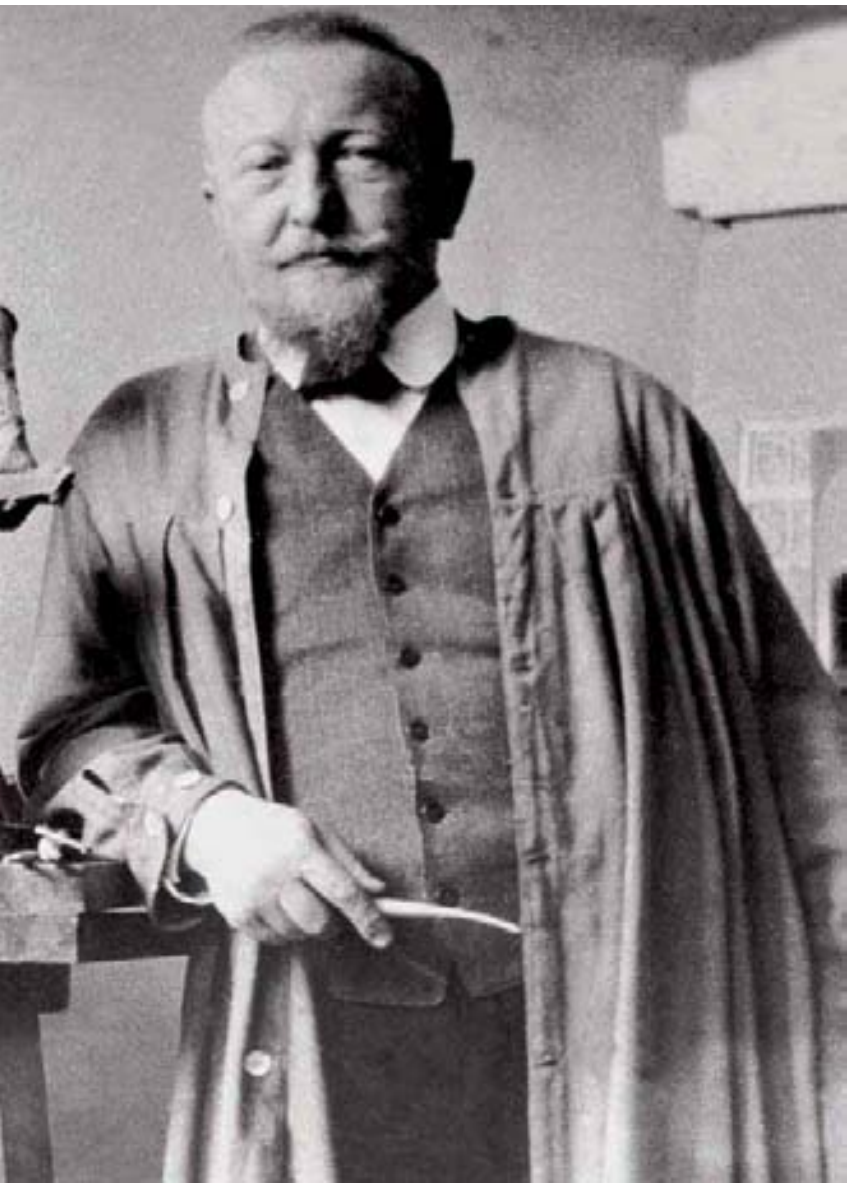

RUDOLF VALDEC

akademski kipar, medaljer
na ALU 1908.-1929.
profesor
upravitelj 1911.-1912.; 1916.-1917.
akademik

Krapina, 8. III. 1872. - Zagreb, 1. II. 1929.

U Zagrebu je završio Obrtnu školu, a studij kiparstva nastavio u Beču (Kunstgewerbeschule) i Münchenu, te ponovno u Beču (akademija). Studijski boravio u Italiji, Rusiji, Njemačkoj i Francuskoj.

Od 1919. godine bio je dopisni, a od 1924. redoviti član JAZU.

S Frangešom-Mihanovićem, Rudolf Valdec doslovno i simbolički označava početak moderne hrvatske skulpture izradbom dva ornamentalna stupa pred Muzejem za umjetnost i obrt u Zagrebu. Pod utjecajem bečke secesije izrađivao je reljefe, figure s alegorijskim sadržajima (*Magdalena, Ljubav sestra smrti, Memento mori*). Izradio je nekoliko nadgrobnih spomenika (Mirogoj, Zagreb), manji broj javnih spomenika, te brojne portrete (J. Grahor, I. Kršnjavi, M. Kulmer, I. Kukuljević Sakcinski, V. Lunaček itd.).

CAVE CRITICUM - portret V. Lunačeka, 1905.
bronca, v. 60 cm
Gliptoteka HAZU, Zagreb

Već 1895. godine dobio je jedan od šest atelijera na mjestu današnje Akademije u Zagrebu, u kojem je godinama i stanovao. Na ALU u Zagrebu bio je stručni učitelj (1908.) i profesor od 1909. do smrti, 1929. godine. Slabog imovnog stanja, znao se hraniti i plodovima voćaka u vrtu Akademije, koje je po nalogu Kršnjavog zasadio vrtlar Botaničkog vrta G. Durchanek, o čemu postoje brojne anegdote. Uz slikara Kovačevića i kritičara Lunačeka, Valdec je na tom drveću bio jedan od stalnih abonenata *table d' hôtea*.

U odnosu na svojeg vršnjaka i školskog kolegu Frangeša-Mihanovića, Valdec se označava "skromnijom pojavom". Osim toga, Valdec nije prošao fazu impresionizma ni utjecaj Rodina. Njegova je simbolika shvaćena konvencionalnije: kao ilustracija i secesijska montaža ideje. Secesijske se odlike očituju u mnoštvu pojedinosti, ornamentalnim, vegetabilnim i dekorativnim detaljima i elementima. Kasniji radovi uglavnom su plod narudžbi, pri čemu su zamjetna konvencionalnija i realistička rješenja.

Kod Valdeca je u pojedinim rješenjima zamjetna "literarnost" ideje u djelu bez sinteze detalja i cjeline. On je, nažalost, često prevodio *oblik u motiv* a ne obrnuto.

Njegova prva javno izlagana djela (*Per ardua ad astra*) prožeta su literarnim simbolizmom, a poneka secesijskom ornamentikom (*Portet glumice Sonntag*). Od secesijskih nadgrobnih spomenika ističu se spomenik S. S. Kranjčeviću u Sarajevu i spomenik D. Obradoviću u Beogradu.

I. Š. B.

IVO KERDIĆ

akademski kipar, medaljer
na ALU 1913.-1947.
redoviti profesor
akademik

Davor, 19. V. 1881. - Zagreb, 27. X. 1953.

Završio je Obrtnu školu u Zagrebu 1899. godine. Usavršavao se u Parizu (osnove lijevanja metala) i Beču, gdje se u umjetničkim radionicama bavio iskucavanjem i cizeliranjem, te modeliranjem medalja (u Wiener Werkstätte cizelirao srebrne predmete).
Radeći u brojnim tehnikama i materijalima (zlato, srebro, bronca, bakar), Kerdić se posebice bavio izradbom predmeta primijenjene umjetnosti (zdjele, vaze, ukrasni predmeti, značke), napose medaljama izvedbom kojih sjedinjuje finoću grafike, pikturalnu osjetljivost površine i osjećaj volumena u plitkom reljefu, pri čemu je uočljiv utjecaj secesije i renesansnih medalja. Izradio je brojne portrete (*Nada Martić-Martek, Dječji portret, B. Bersa, H. Lucić*). Poneki njegovi radovi otvorenije se oslanjaju na I. Meštrovića. Izradio je reljefe na vratima lječilišta u Klenovniku, zabat kapele na Mirogoju, oltare s dvjema palama u crkvi Sv. Blaža u Zagrebu, te nekoliko nadgrobnih spomenika (Karlovac, Koprivnica, Zagreb). Načinio je i jedan kalež u Vatikanu i kip N. Tavelića u Jeruzalemu. Iskazujući izvanredno poznavanje svojstava materijala i tehnike, I. Kerdić je u najsretnijim trenucima (posebice u svojim reljefima i medaljama) uspijevao iskoračiti iz zanatskoga prema umjetničkoj kreaciji, zadržavajući u stvorenom djelu osjećaj solidnosti, ali i stvaralačke interpretacije.
Od 1913. do 1927. godine vodio je ljevaonicu bronce; predavao je obradu metala na Akademiji, gdje je radio do umirovljenja 1947. godine. S njegovim dolaskom kao strukovnog učitelja (1913.) i po odobrenju Zem. vlade proširena je radionica u kojoj su tada postojale dvije peći za sušenje kalupa i tri peći za taljenje metala u grafitnim loncima. Pravim učiteljem postao je 1917., profesorom 1919. i redovitim profesorom 1940. Baveći se "rubnim" disciplinama i djelima malog formata odgojio je niz umjetnika, postavivši visoke kriterije umjetničkog obrta u Hrvatskoj. U njegovu čast utemeljen je i memorijal male plastike koji nosi njegovo ime (Osijek - Zagreb). Od 1951. godine bio je dopisni član JAZU.

I. Š. B.

ZLATAREVO ZLATO, 1928.
bronca, v. 20 cm
Gliptoteka HAZU, Zagreb

FERDO KOVAČEVIĆ

akademski slikar
na ALU 1913.-1927.
profesor
akademik

Zagreb, 10. IV. 1870. - 1. IX. 1927.

Nakon završene Obrtne škole (dekorativno slikarstvo) u Zagrebu, polazio je u Beču Školu za umjetnički obrt (1889.-1893.) kod K. Kargera (studij figurativnog slikarstva); 1892. godine prešao je na odjel za dekorativno slikarstvo kod R. Rösslera. Po povratku u Zagreb sudjelovao je pri osnivanju i izložbama Društva hrvatskih umjetnika (osnovano 1897.) i *Prvog hrvatskog salona*. Od 1919. godine bio je dopisni član JAZU.

Uz Crnčića, bio je prvi izraziti pejzažist u krugu slikara koji se potkraj XIX. stoljeća formirao u Zagrebu oko V. Bukovca. Nakon prvih djela, slikanih u smeđim tonovima i izrazito melankolično-sanjarski intoniranih, njegov kolorit postaje sve svjetliji, a pod Bukovčevim utjecajem "šaren". Uz malobrojne mrtve prirode i figure naslikao je mnoštvo pejzaža (ulje,

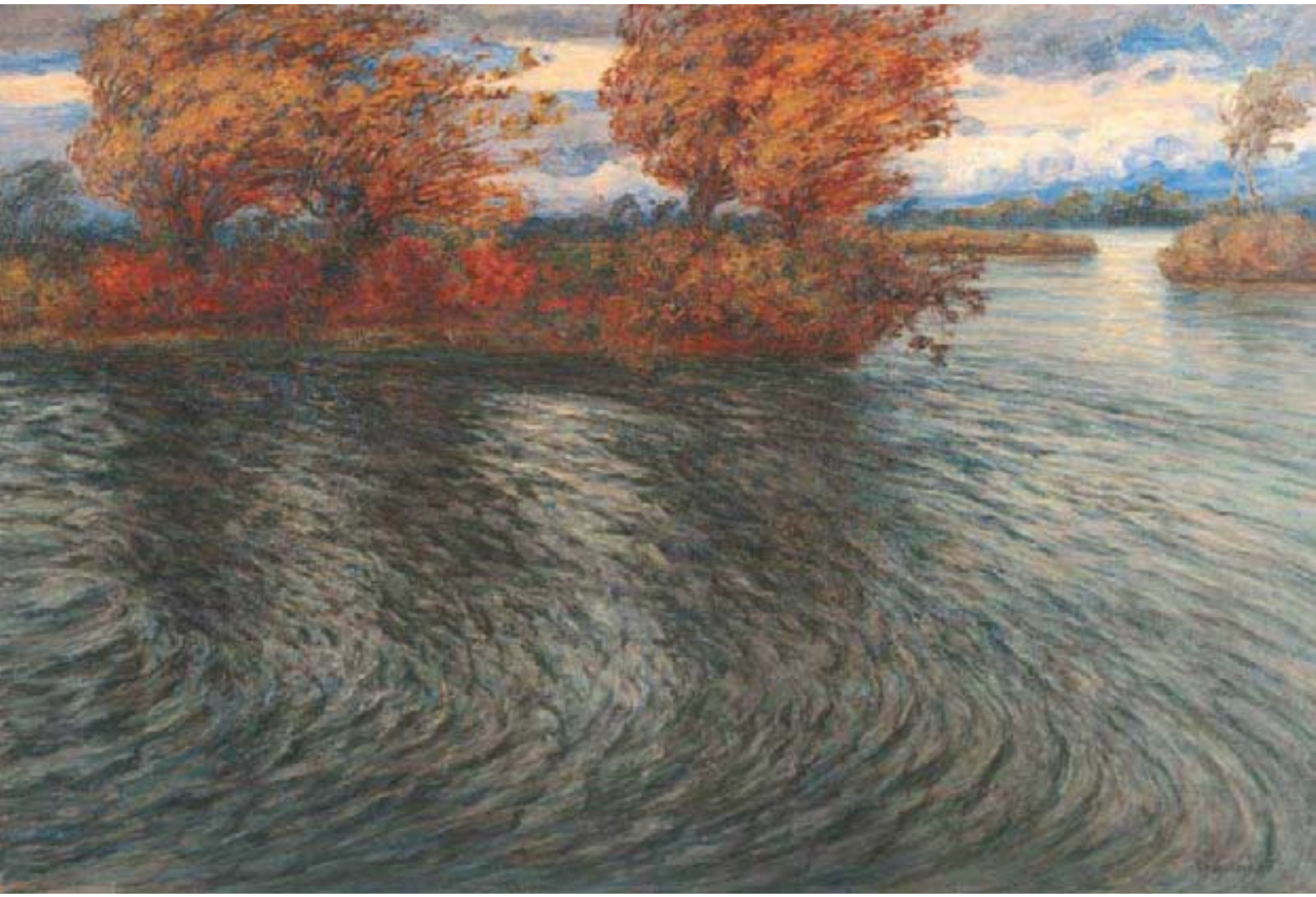

BURA, 1910.
ulje, platno, 92,5 x 140,5 cm
Moderna galerija, Zagreb

akvarel) s motivima iz okolice Zagreba, posebno Save (motivi savskih vodâ, vrbika, šikara, snježnih obala). Od svih naših tadašnjih slikara, njegovo je područje rada bilo najuže ograničeno - bio je isključivo slikar pejzaža, orijentiran samo na jedan kraj: okolicu Zagreba kao ishodište svojega slikanja. Njegov opus potvrđuje zastupljenost i samostalnu egzistenciju pejzaža u počecima hrvatske *moderne*. Simbolizam se jasno osjeća u njegovom opusu nakon 1900. godine: u pejzažima se javljaju simbolički sadržaji. Oko 1905. godine simbolizam u njegovom slikarstvu postupno nestaje, ponovo se vraća impresionizam, iako će se povremeno simbolizam nazirati u Kovačevićevim zalazima sunca, tematici nokturna, razlivenih vodâ i potopljenih vrba (od kraja prvoga desetljeća do potkraj slikareva života). Od 1905. slika impresije prirode odbacujući motiv, ukida liniju i gradi sliku bojom.

U drugom desetljeću smiruju se boje, Kovačević se priklanja intimističkom realizmu. U povijesti hrvatskog slikarstva Kovačević je nastavio liniju riječnog i nizinskog pejzaža, razvivši taj genre u samostalnu temu, ravnopravnu ostalim granama slikarstva (*Vrbe*, *Suton*, *Savska obala*, *Zimsko sunce*, *Vrbe u zimi*, *Zima na Savi*, *Proljetne vode*).

Nakon dvanaest godina rada na Obrtnoj školi, razriješen je dužnosti 1913., te biva premješten na *Višu školu za umjetnost i umjetni obrt* za poduku u prostoručnom crtanju. Imenuju ga članom ispitnog povjerenstva i postaje ispitivač za učitelje prostoručnog crtanja (geometrija, perspektiva i projekcija). Godine 1925. postao je administrativni direktor Akademije, a 1926. razriješen je dužnosti zbog bolesti.

I. K.

LJUBO BABIĆ

akademski slikar, povjesničar umjetnosti, grafičar, scenograf
na ALU 1916.-1961.
redoviti profesor
rektor 1956.-1958.
akademik

Jastrebarsko, 14. VI. 1890. - Zagreb, 14. V. 1974.

Nakon mature u Zagrebu polazio je *Privremenu višu školu za umjetnost i umjetni obrt* (1908.-1910., M. Cl. Crnčić). Školovanje je nastavio na Akademiji u Münchenu (1910.-1911. crtačka klasa A. Janka, 1911.-1912. slikarska klasa F. v. Stucka). Diplomirao je 1913. u klasi F. v. Stucka. Pratio je i predavanja iz povijesti umjetnosti F. Burgera; na Medicinskom fakultetu završio tečaj umjetničke anatomije; upoznavao se s inscenacijom u Künstlertheateru. Studij je nastavio u Parizu 1913.-1914. godine. Otvorio je u Zagrebu (1915.) u svom atelijeru privatnu "Modernu slikarsku školu". Godine 1916. postao je pomoćnim učiteljem na *Privremenoj višoj školi za umjetnost i umjetni obrt*, profesorom 1921., a redovitim profesorom 1940. Jedan je od pokretača Hrvatskog proljetnog salona i jedan od osnivača (uz Crnčića i Krizmana) Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (1919.). Osnovao je i vodio prvo hrvatsko lutkarsko kazalište - Teatar marioneta; studijski boravio u Španjolskoj (1920.). Sudjelovao je u organiziranju nezavisne "Grupe hrvatskih umjetnika" (Babić, Becić, Kljaković, Kršinić, Meštrović, Miše, Studin, Šulentić, Varlaj; 1923. godine) i "Grupe trojice" (Babić, Becić, Miše; 1929. godine).

Godine 1932. diplomirao je povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Obnašao je brojne dužnosti; bio je ravnatelj Strossmayerove galerije starih majstora (1947.). Za dopisnog člana JAZU izabran je 1928., a redovitim je članom postao 1950. godine. Organizator je svekolikog likovnog života u Zagrebu: slikar, ilustrator, pisac, teoretik, scenograf, galerist, muzealac, organizator izložbi i muzejskih postava, inicijator likovnih grupa, grafički dizajner. Bio je svestrana ličnost koja zauzima značajno mjesto u kulturnoj povijesti Hrvatske.

Najznačajnija Babićeva slikarska djela jesu: *Portret Miroslava Krleže* (1918.), *Autoportret* (1938.), ekspresivna *Crna zastava* (1916.), *Raspeće* (1910.), *Golgota* (1917.), *Crveni stjegovi* (1921.). U svojem slikarstvu Babić je sjedinio doživljaj motiva, prodor svjetlosti i sintezu boje. Unutrašnjim nabojem to slikarstvo posvjedočuje posve osoban oblik ekspresionizma. Od 1916. godine Babić je djelovao punih 45 godina na Akademiji (do 1961. godine). I upravo njegov pedagoški rad ima golemi značaj za razvoj hrvatske likovne umjetnosti. Kao umjetnik i povjesničar umjetnosti s nesumnjivo širokom kulturom, odgojio je generacije najistaknutijih umjetnika.

M. B.

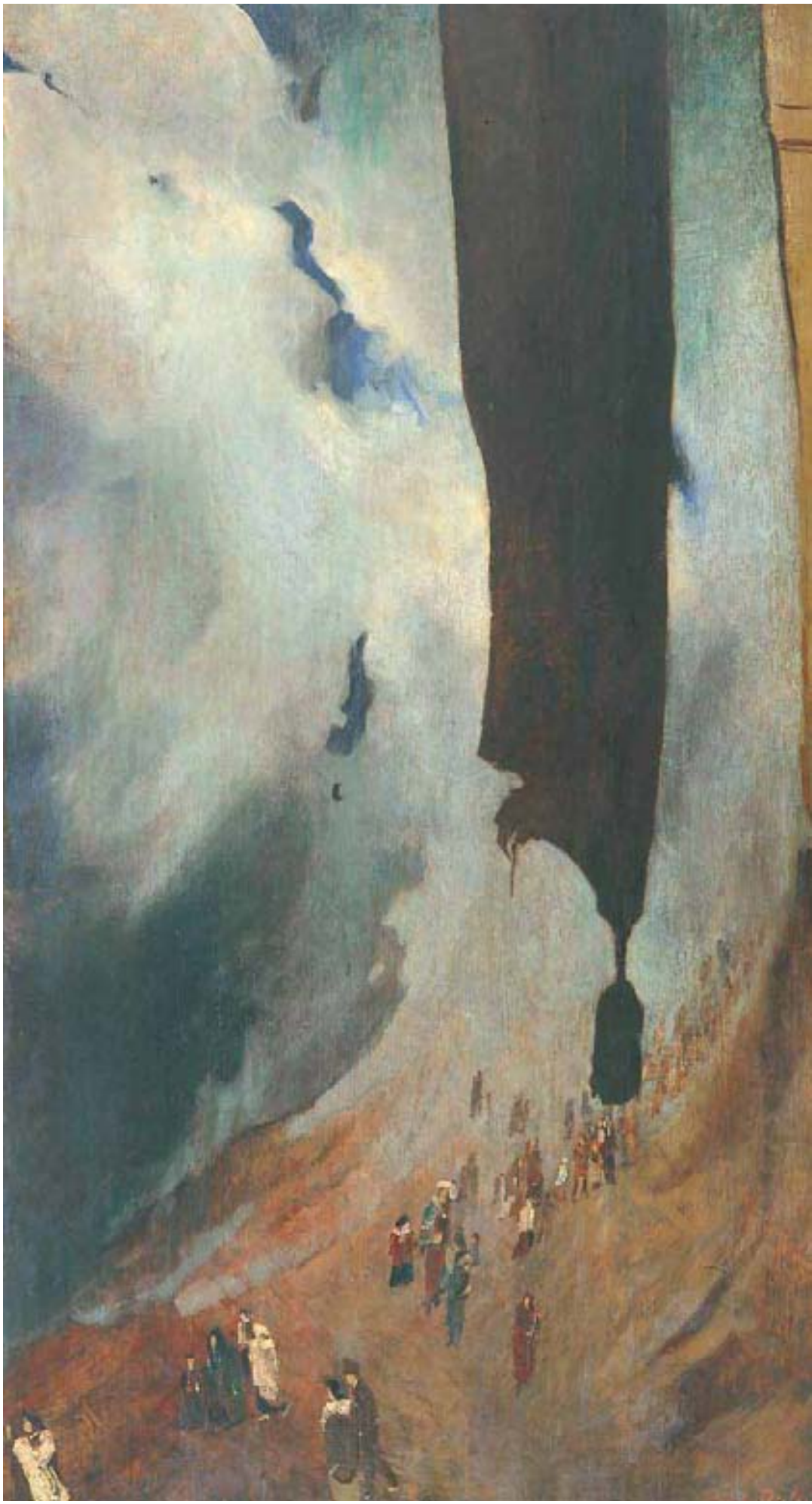

CRNA ZASTAVA, 1916.
ulje, drvo, 181 x 100 cm
privatno vlasništvo

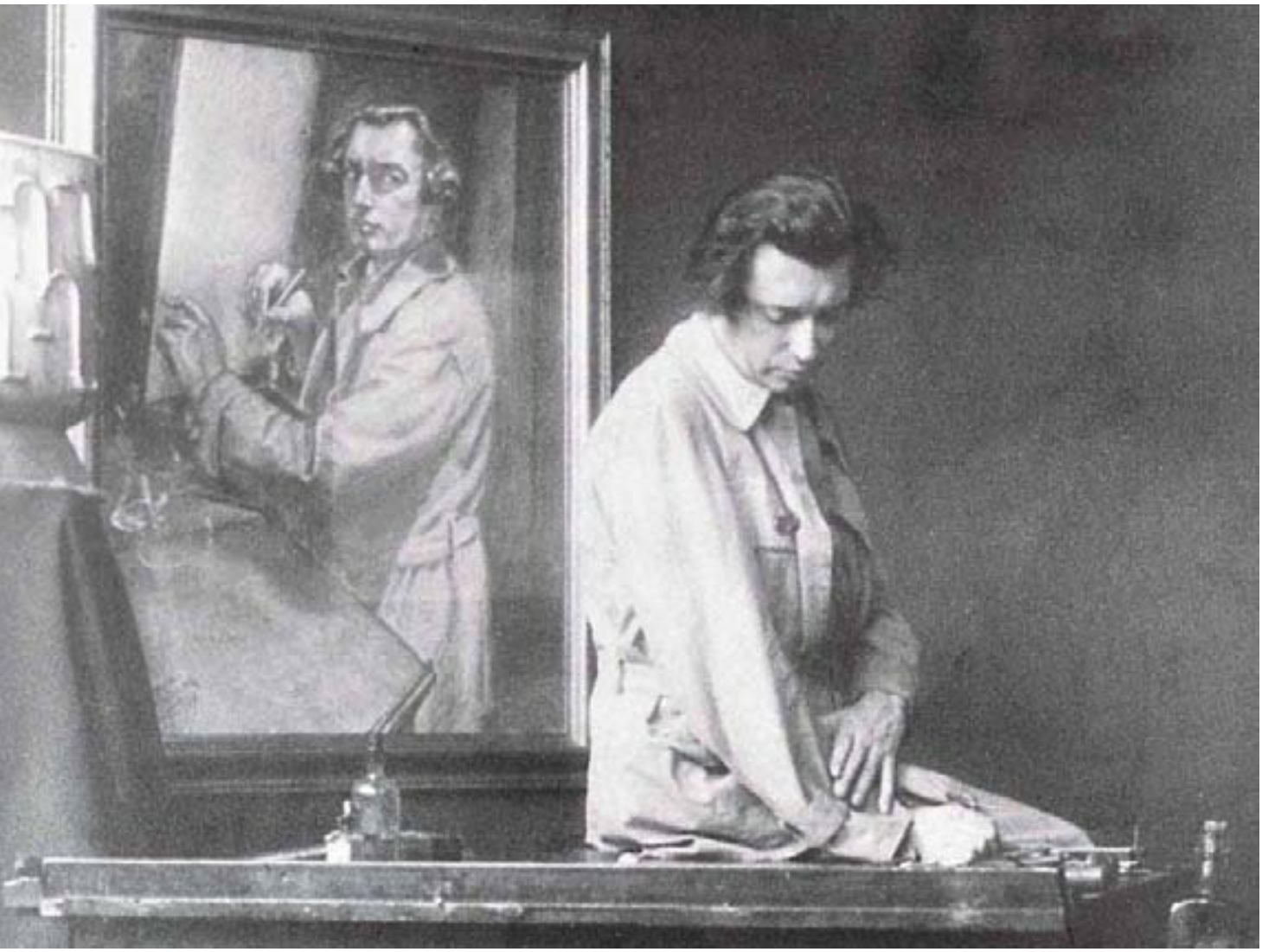

TOMISLAV KRIZMAN

akademski slikar, grafičar
na ALU 1917.-1955.
redoviti profesor
akademik

Orlovac kraj Karlovca, 21. VII. 1882. - Zagreb, 24. X. 1955.

U Zagrebu je završio Trgovačku akademiju 1903. godine; za vrijeme školovanja učio je slikarstvo i grafiku kod R. Auera, B. Čikoša-Sesije, F. Kovačevića i M. Cl. Crnčića, s kojim je slikao u Hrvatskom primorju i na Plitvičkim jezerima. Radio je karikature, crteže i vinjete za časopise *Život* i *Vijenac*. Između 1902. i 1905. godine studirao je u Beču na Školi za umjetnost i obrt (F. Myrbach), te od 1905. do 1907. godine na Akademiji likovnih umjetnosti (W. Unger); izlagao je na izložbama Hagenbunda i Secesije. Suosnivač je i potpredsjednik društva "Medulić" (1908.) i jedan od pokretača *Proljetnog salona* (1915.). Iz Beča se otputio na usavršavanje u München i Pariz (1909.-1910.), te na putovanja po Francuskoj, Italiji i Švicarskoj. Sudjelovao je na izložbama u Zagrebu, Beogradu, Sofiji i Rimu. U Beču je na njegov razvoj djelovala tamošnja secesija svojim likovnim programom i dekorativno-stilizacijskim tendencijama. Godine 1912. postao je strukovni učitelj na Obrtnoj školi u Zagrebu, a radio je i kao scenograf u HNK do 1911. godine. Krizman se na našem prostoru pojavljuje kao prvi školovani scenograf (studirao je u Beču i Münchenu); scenski je opremio više od stotinu dramskih i muzičkih djela. 1934. godine postavljen je za umjetničkog upravitelja Moderne galerije u Zagrebu. Osnovao je udruženje umjetnika za promicanje umjetničkog obrta "Djelo", te istoimenu zadrugu za izradbu umjetničko-obrtnih proizvoda. Bio je redoviti član JAZU od 1947.

Okušao se u ulju, temperi, gvašu i kombiniranim tehnikama; slikao je portrete, mrtve prirode, interijere i pejzaže, no nadasve se ističe po svom grafičkom opusu. Izveo je brojne bakropise, drvoreze, litografije, monotipije, crteže kredom, perom i olovkom. Objavio je mape originalnih grafika s motivima iz Zagorja, Bosne i Dalmacije (1907.), motivima iz Beča (1909.), iz Bosne i Hercegovine (1910.), veliku i malu mapu s motivima iz Makedonije (1917. i 1918.). Reducirajući crtež na bitne elemente, definira likovnu i idejnu poruku secesijskog stila početkom XX. stoljeća. U Krizmanovim grafikama zamjetljiv je utjecaj Toulouse-Lautreca, Beardsleya, Muche, Klimta, H. van de Veldea, uz vlastiti senzibilitet za tonske vrijednosti boja, linearnost crteža, dekoraciju, sceničko shvaćanje prostornih planova. Nakon secesijskih početaka okreće se "ugođajnoj" grafici, simbolistički i neoromantičarski usmjerenoj. Rezime svog znanja i iskustva o primjeni starih i suvremenih grafičkih vještina iznio je u knjizi *O grafičkim vještinama* (1952.). U scenografiji je dekoracije i kostime stilizirao u duhu secesije. Kombiniranjem elemenata secesijske i narodne ornamentike nastojao je reformirati umjetnički obrt. Opremao je knjige, časopise, ilustrirao ih crtežima, vinjetama i inicijalima; radio je nacrte za diplome, plakate, kataloge i prospekte, kartone za vitraje, osnove za upotrebne predmete od keramike, tekstila i drva u stilu secesije i art décoa.

Od 1917. godine djelovao je kao profesor, a od 1947. kao redoviti profesor grafike na zagrebačkoj Akademiji, odgojivši generacije grafičara.

I. K.

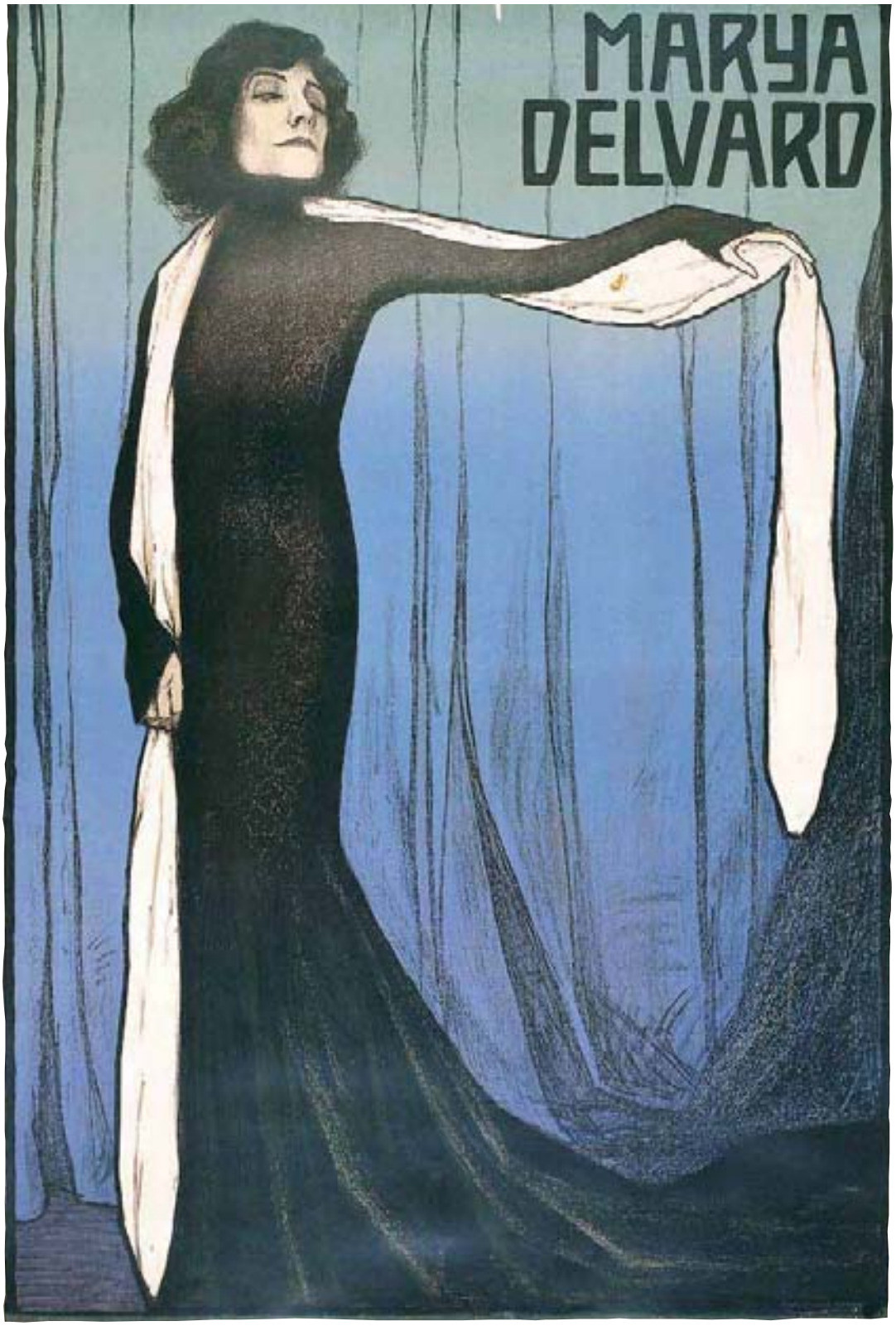

MARYA DELVARD, oko 1907.
litografija u četiri boje, 126,4 x 95,3 cm
Kabinet grafike HAZU, Zagreb

OLGA HÖCKER

umjetnica ukrasnog pisma
na ALU 1919.-1948.
stručna učiteljica

Varaždin, 14. III. 1882. - Zagreb, 8. XI. 1967.

Nakon završene učiteljske škole i položenih stručnih ispita u Budimpešti i Zagrebu, posvetila se pedagoškoj djelatnosti. Od 1912. do 1914. godine studira na münchenskoj Akademiji za primijenjenu umjetnost opremu knjiga, te pohađa tečaj za umjetničko i historijsko pismo kod profesorice A. Simons.
1918. godine Olga Höcker počinje predavati na *Kraljevskoj višoj školi za umjetnost i umjetni obrt* u Zagrebu, gdje do umirovljenja 1946. studente uči ukrasnom pismu i paleografiji. Izvanredno studira paleografiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1920.-1923.).
S izuzetnom se ljubavlju i predanošću posvetila umijeću pisma, koje je u njezinim rukama doseglo visoke umjetničke standarde. Izvela je mnoštvo vinjeta, povelja, spomenica, genealogija, inicijala, počasnih povelja i dr., služeći se raznolikim tehnikama na papiru, pergameni, koži, drvu i tkanini, a radila je i nacrte za lijevana slova.
Njezin pristup nije bio samo tehničke naravi, niti se ograničila na najuže primjenjivu svrhu. Iz uvida u karakteristike i osobitosti pisma i pismena rodila se želja da stvori nacionalni tip pisma s ujedinjenim značajkama glagoljice, latinice i ćirilice. Tim je slogom ispisala i izvadak iz Marulićeve *Judite*, koji je bio izložen u Leipzigu 1928. Važan je i njen rad na Domjanićevoj zbirci *V suncu i senci*, koju je ispisala i ornamentirala.
Velika ljubav prema tome području i predanost pedagoškom pozivu najuže su se stopile u njezinim udžbenicima. Sastavila je više pisanki za ukrasno pismo (1937., te dvije 1947.) koje su služile za obuku risanja u srednjim školama. Po odlasku u mirovinu objelodanila je priručnik *Ukrasno pismo* (1951.).
Za Olgu Höcker pismo nije bilo samo medij za prijenos čovjekovih duhovnih postignuća, već se i samo pridružilo tim vrednotama.

A. D.

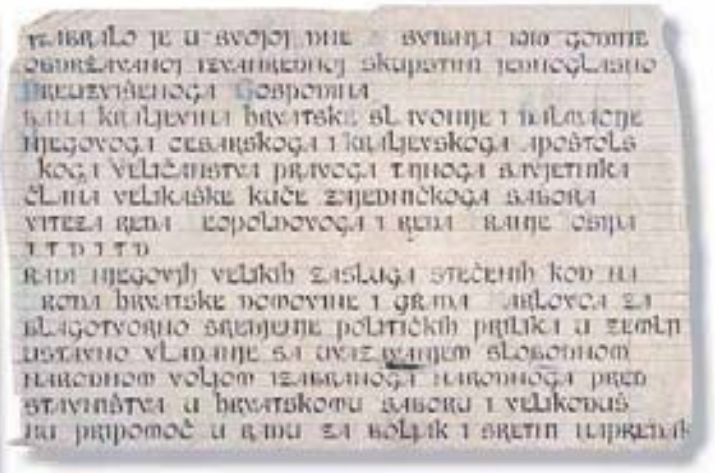

UKRASNO PISMO, naslovna stranica priručnika, 1951.
SKICA ZA POVELJU, 1926.
SKICA ZA NASLOVNU STRANICU, PETAR KONJOVIĆ: VILIN VEO

MAKSIMILIJAN VANKA

akademski slikar
na ALU 1920.-1934.
profesor
akademik

Zagreb, 11. V. 1889. - Vallorta, 2. II. 1963.

Privremenu višu školu za umjetnost i umjetni obrt završio je kao đak B. Čikoša Sesije. Potom je na Akademiji u Bruxellesu studirao kod prof. J. d'Evillea. Godine 1920. postao je pomoćnim učiteljem na *Višoj školi za umjetnost i umjetni obrt,* učiteljem 1921., a profesorom 1923. Na prijedlog R. Frangeša-Mihanovića izabran je za dopisnog člana JAZU. Godine 1934. zauvijek je napustio domovinu i odselio u SAD, gdje je povremeno predavao na različitim američkim školama. Mnogo je putovao po svijetu, osobito po Dalekom istoku.
Neobičnost njegova slikarstva, koje odskače od dominantne struje, objašnjava se činjenicom što se nije poput većine naših umjetnika školovao u Parizu ili Beču, već u Bruxellesu, gdje je prihvatio utjecaje svojih španjolskih suvremenika: I. Zuloage, te baskijskih prijatelja braće V. i R. Zubiaurre koji su stvorili osebujnu sintezu na osnovi slikarstva trojice svojih zemljaka - El Greca, Velazqueza i Goye. Nagrađen je zlatnom medaljom u Bruxellesu za sliku *Proštenjari*. Po povratku u domovinu nastao je ciklus tema iz folklorne i pučke tradicije (*Pod starim križem*, *Da nam žito bolje rodi*, *Copranje*), izvedbom kojih je - uz žarki kolorit, plošnost, nedostatak zračne perspektive i akademske modelacije - izražajno zadovoljio snažnu potrebu za fabuliranjem. Na sličan način, no s više slobode i naglašenijom ekspresivnošću, ostvario je ciklus zagorskih krajolika (*Vinski vrh*, *Poslije bure*, *Poslije kiše*, 1915. godine), što se smatra najvišim Vankinim dometom. U stvaralačkom razdoblju potkraj

AUTOPORTRET, 1915.
ulje na platnu, 57 x 57 cm
Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb

dvadesetih i početkom tridesetih godina nije ga zaobišao snažan val neorealizma. Ciklus slika s prizorima iz života radnika nastao je u duhu kritičkoga realizma i nove stvarnosti (*Nosač vreća*, *Zemljoradnici*). U mnogo slobodnijem shvaćanju kolorizma približio se "Grupi trojice", da bi između 1926. i 1929. godine s Babićem, Becićem i Mišeom postao članom "Grupe četvorice". U koloristočkoj struji četvrtoga desetljeća ostvario je niz zapaženih krajolika u kojima, uz njegov uvijek intenzivan kolorit, sve važniju ulogu počinje zauzimati i svjetlost (*Krajobraz s Korčule*).
Potkraj trećega i početkom četvrtoga desetljeća Vanka je u tehnici akvarela izradio niz kompozicija velikih formata s biblijskim, alegorijskim i mitološkim temama (*Sv. Sebastijan*, *Mučenici*, *Daphne*) u stilu starih majstora, s natruhama mističnog simbolizma G. Moreaua, dok su na njegovoj zauvijek izgubljenoj, uništenoj fresci *Inspiracija* (Korčula, 1936.) zabilježeni renesansni uzori i utjecaj nazarenaca.
Maksimilijan Vanka ostavio je i niz značajnih portretnih ostvarenja, a u nas se smatra prvim koji je uveo sangvinu.
Nizom nepretencioznih realističnih portreta postigao je veliku popularnost među svojim suvremenicima.
U manje poznatom razdoblju stvaranja u SAD od 1934. godine, a prema svjedočenjima suvremenika, Vanka je nastavio koloristički način slikanja krajolika, te kroničarsko bilježenje velegradske zbilje (izložba u City Gallery u New Yorku). 1937. godine slikao je freske u crkvi hrvatskih iseljenika (Sv. Nikola) u Millavaleu kraj Pittsburgha.

R. I. J.

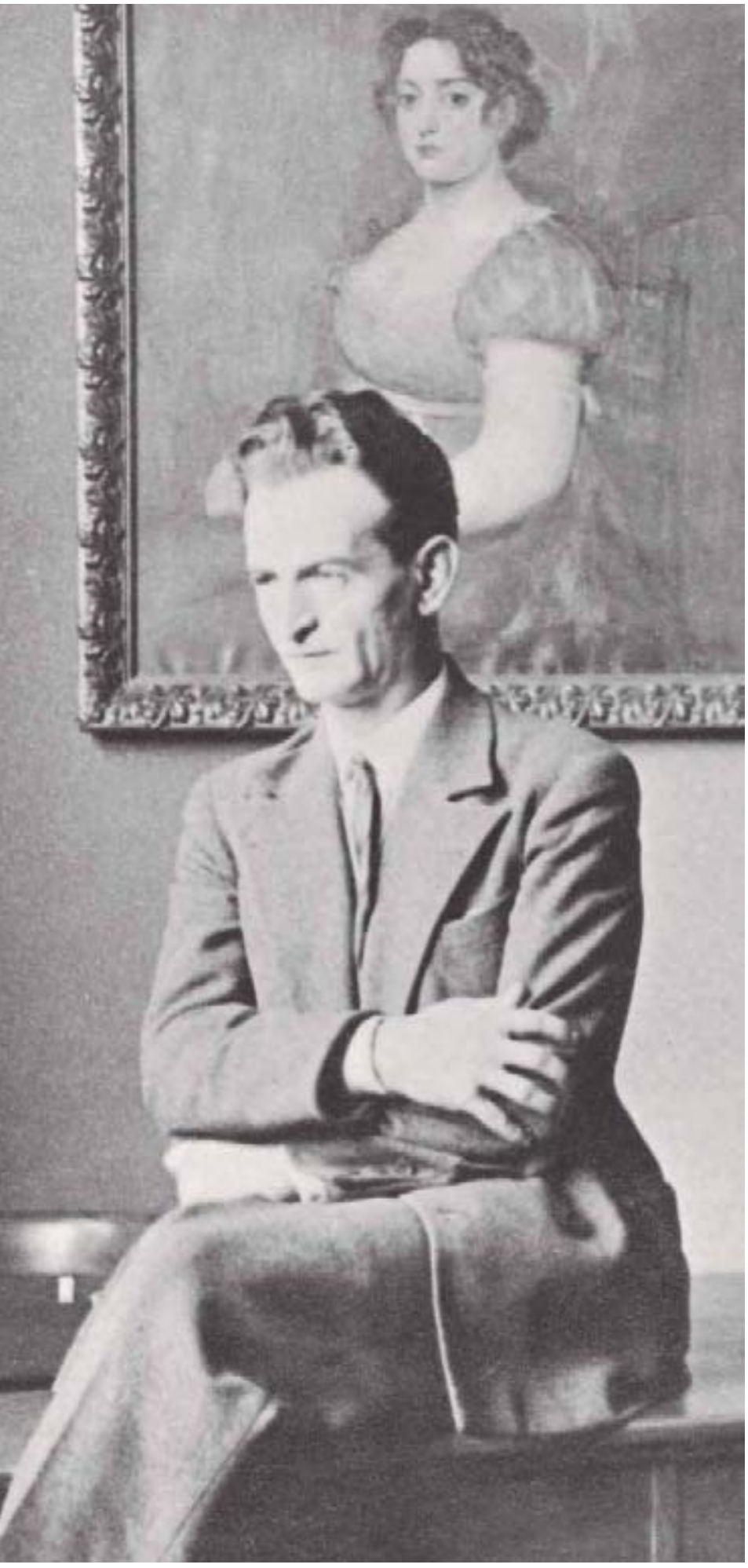

HINKO JUHN

akademski kipar, keramičar
na ALU 1921.-1924.
stručni učitelj

Podgorač kraj Našica, 9. VI. 1891. - Zagreb, 5. IX. 1940.

Nakon dva razreda realne gimnazije u Osijeku upisao se 1904. godine u Državnu obrtnu školu u Zagrebu. Nastavio je školovanje 1907. godine, u prvoj generaciji polaznika na *Višoj školi za umjetnost i umjetni obrt* u Zagrebu. Na kiparskom je odjelu bio

ODMOR, 1933.
bronca, v. 20 cm
Gliptoteka HAZU, Zagreb

zajedno s Ferdom Ćusom, Davorinom Hotkom, Milom Wood... Diplomirao je 1911. (R. Frangeš-Mihanović, R. Valdec), a potom boravio kao stipendist u Firenci, gdje se usavršio (Accademia Internazionale). Proučavao je renesansne majstore (Desiderio da Settignano). U Firenci (1912.) priredio je svoju prvu samostalnu izložbu. Od 1918. godine ponovno je bio na usavršavanju (specijalizirao keramiku u Češkoj, Njemačkoj, Austriji).

Od 1921. do 1924. godine na odjelu za keramiku na *Kraljevskoj akademiji za umjetnost i umjetni obrt* u Zagrebu vodio je tečajeve za keramiku, a zatim je službovao kao predmetni nastavnik na Državnoj obrtnoj školi. Bio je u odboru udruženja "Djelo" koje je promicalo umjetnički obrt (1926.). Među važnija njegova djela ubrajaju se ona u javnim prostorijama: uređenje interijera i eksterijera dvorske kapele u Brezovici (1912.-1913.); keramički reljefi oko bazena u zgradi Republičkog fonda MORH-a u Mihanovićevoj 3, Zagreb (1925.-1928.); nadgrobni spomenik Vatroslava Lövyja (Mirogoj, 1930.); kameni reljef na stubištu Matice hrvatskih obrtnika u Ilici 49, Zagreb (1938.); dekorativne figure (terakota, majolika) i male plastike (plakete i medalje).

U svojem djelu Juhn očituje utjecaje modificiranog ekspresionizma, koji poprima obline i lirizam Maillolove plastike. Bio je inicijator i pokretač bavljenja umjetničkom keramikom. Njegov atelijer na Akademiji likovnih umjetnosti 20-ih i 30-ih godina bio je svojevrsno okupljalište slikara i kipara, kao i mladih dama, koji su se oduševljavali umjetnošću keramike. Mogućnosti keramike, potaknuti njegovim radom i atmosferom u atelijeru, otkrili su I. Tabaković, O. Postružnik, E. Tomašević, Đ. Tiljak, L. Bezeredi, ali i B. Dužanec, S. Skopal, M. Plazzeriano. Juhnova pedagoška aktivnost - i posebno zanos - u umjetnosti hrvatske keramike presudno su važni za razvoj te umjetnosti.

M. B.

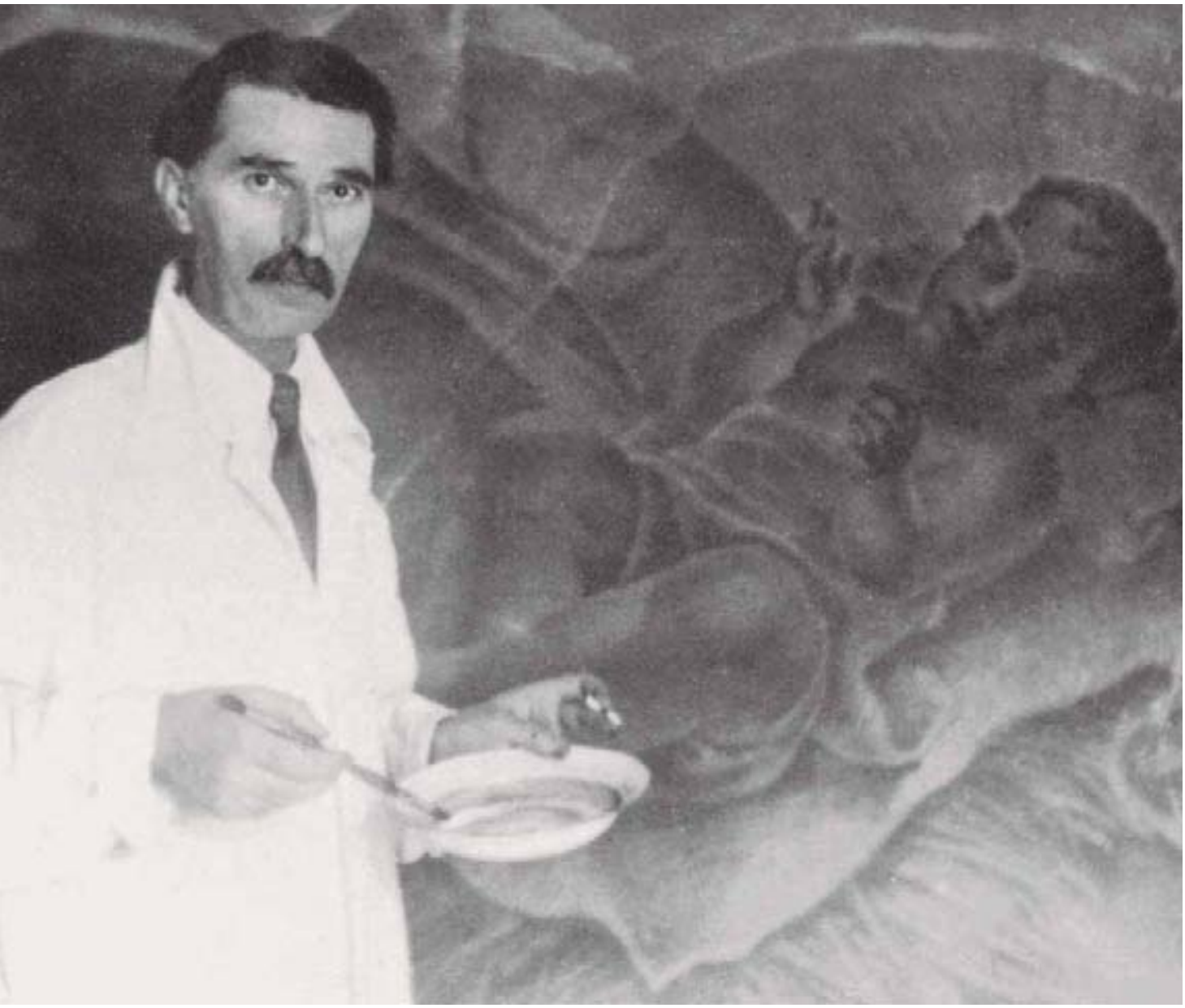

JOZA KLJAKOVIĆ

akademski slikar
na ALU 1921.-1945.
redoviti profesor

Solin, 10. III. 1889. - Zagreb, 1. X. 1969.

Po završetku srednje škole u Solinu odlazi u Prag, i upisuje se u klasu V. Bukovca na tamošnjoj akademiji. Školovanje je nastavio u Rimu 1910. godine, a potom otišao u Pariz, gdje je upisao specijalizaciju za fresko-slikarstvo, koje je izučio na Académie Ranson, u klasi prof. M. Lenoira.

U Ženevi se usavršava na Akademiji u klasi slikara F. Hodlera. 1908. godine sudjelovao je u organiziranju *Prve dalmatinske izložbe* u Splitu. 1910. izlaže s grupom "Medulić", osnovanom 1908. Godine 1911. izlagao je na međunarodnoj izložbi u Rimu s Meštrovićem, Becićem, Račkim, Babićem, Mišeom i drugima. Prvu je samostalnu izložbu u Zagrebu priredio 1919. godine, a poslije je sudjelovao na mnogim izložbama u zemlji i inozemstvu: u Barceloni, Ženevi, Zürichu, Parizu, Londonu, Philadelphiji... Na izložbama u Parizu i u Philadelphiji dobio je visoka priznanja i nagrade u međunarodnoj konkurenciji.

TRI GRACIJE, oko 1915.
ulje, platno, 129 x 148 cm
Moderna galerija, Zagreb

Naslikao je ciklus od četrnaest fresaka u crkvi Sv. Marka u Zagrebu u razdoblju između 1923. i 1940. godine s temama iz Biblije: *Isusov govor na Gori*, *Uskrsnuće Lazarovo*, *Isusovo krštenje*, *Mojsije prima Deset zapovijedi Božjih*, *Raspeće Kristovo*, *Polaganje u grob* itd. Iste godine kada je započeo rad na tim freskama (1923.) Kljaković je postao profesorom *Kraljevske akademije za umjetnost i umjetni obrt*, na kojoj je predavao zanatske vještine i tehnike fresko-slikarstva 22 godine, do 1945.
Izveo je freske i u Sv. Eustahiji u Dobroti kod Kotora (s A. Mezdjićem); u Zvonimirovoj spomen-crkvi u Biskupiji kod Knina; u crkvi Sv. Martina u Vranjicu; u bivšoj Slavenskoj banci, te u bivšoj zagrebačkoj vijećnici i bivšoj Trgovačko-obrtnoj komori (s O. Mujadžićem).
Uspješno se bavio i karikaturom i ilustracijom. Ilustrirao je Mažuranićev ep *Smrt Smail-age Čengića*, te zbirke stihova S. S. Kranjčevića.
U svojem slikarstvu Kljaković stvara voluminozna tijela snažnoga plasticiteta i čvrste linijske strukture, pod utjecajem Hodlera i Michelangela.
U mnogim slikama u tehnici ulja na platnu slijedi snažnu figurativnost forme srodnu rješenjima s fresaka. Teme su mu život ribara, seljaka, ratara i ljudi na ladanju (*Ribari*, *Na kupanju*, *Poslije oluje*, *Jematva* itd.), stvara volumene tijela svjetlošću i sjenama, prigušenog kolorita.
Bio je vrstan pedagog; učitelj od 1921., profesor od 1922., te redoviti profesor od 1941. godine. Studenti su mu asistirali u izradi fresaka i na taj način je izravnom praksom prenosio svoja iskustva i znanje, radeći s malo korektura, imajući pred očima tek neznatnu skicu.

E. Q.

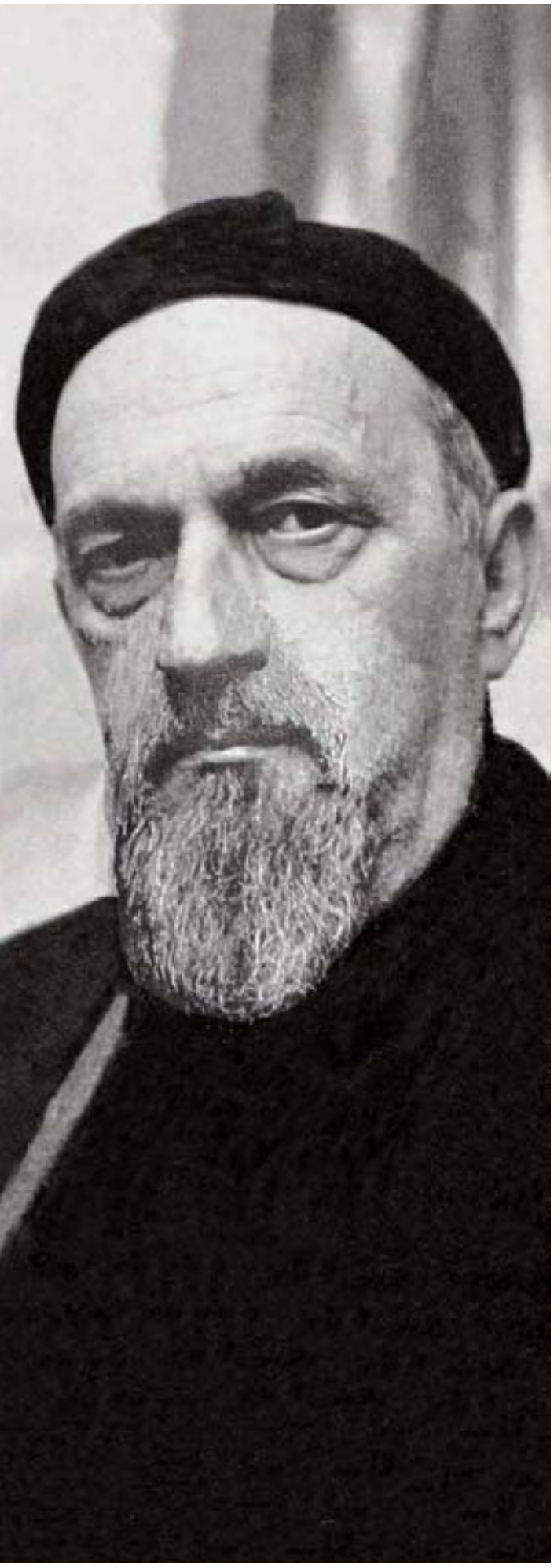

MOJSIJE, 1918.
botticino mramor, 62 x 41 x 34 cm
Fundacija Ivana Meštrovića
Atelier Meštrović, Zagreb

IVAN MEŠTROVIĆ

akademski kipar
na ALU 1922.-1945.
redoviti profesor
rektor 1928.-1944.
akademik

Vrpolje, 15. VIII. 1883. - South Bend, SAD, 16. I. 1962.

Školovao se u Splitu u klesarskoj radionici P. Bilinića, te na Akademiji u Beču (prof. E. Helmer, H. Bitterlich, arh. O. Wagner). Već 1902. postao je članom bečkog likovnog udruženja Secesija. Nakon završene Akademije (1906.) slijedila su studijska putovanja u Italiju i Pariz. Godine 1908. definitivno je napustio Beč, nastanivši se u Parizu, gdje je na Montparnasseu posjedovao atelijer. Godine 1922. postao je redoviti profesor na *Kraljevskoj akademiji za umjetnost i umjetni obrt* u Zagrebu. Povremeno je odlazio u SAD (1924., 1925.), a 1947. godine nastanio se u Syracusi (SAD), gdje je predavao na Umjetničkoj školi. Svojoj je domovini 1952. godine darovao kuću u Splitu, Kaštelet, obiteljsku grobnicu u Otavicama te kuću i atelijer u Mletačkoj ulici u Zagrebu. Bio je počasni član JAZU od 1919. godine.

Pripominje se da je već 1894. - kada još nije imao 11 godina - izrezbario prvi ljudski lik. Izrezivao je male figure u drvu, mnogo crtao, pisao pjesme u narodnom desetercu. Prvo njegovo pravo kiparsko djelo je *Bosanac na konju* (1898.). U Beču se 1904. godine susreo sa slavnim francuskim kiparem A. Rodinom; ovaj susret presudno je utjecao na njegovo djelo tih godina (*Lav Tolstoj*, *Laokoon naših dana*, *Spomenik Luki Botiću*). Taj će utjecaj posebice biti zamjetan na remek-djelu simbolističke, impresionističke i secesijske skulpture, *Zdencu života* pred zgradom Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu (1906.). U Parizu je 1908. radio na *Kosovskom ciklusu* za koji je 1911. godine na Svjetskoj izložbi u Rimu dobio prvu nagradu za skulpturu. U to vrijeme njegov se umjetnički rad isprepliće s političkim - u Parizu je 1915. godine sudjelovao u osnivanju tzv. Jugoslavenskog odbora. Uvidjevši da ideja ujedinjenja slavenskih naroda nije ostvarena na pravednim i ravnopravnim osnovama, polako je zanemario politički rad i sve se više posvećivao umjetničkoj djelatnosti. Godine 1920. radio je na izgradnji mauzoleja obitelji Račić u Cavtatu, a potom na podizanju spomenika - Marku Maruliću u Splitu,

J. J. Strossmayeru u Zagrebu (1928.) te Grguru Ninskom u Splitu (1929.) - izvodeći, k tome, i brojne kipove i reljefe. Najveće i najzahtjevnije djelo bila je gradnja Doma umjetnosti u Zagrebu (1937.) i obnova Kašteleta u Splitu (1941).

O njemu i njegovom djelu nije se, od najranije mladosti do smrti (i poslije), prestajalo govoriti. Desetak monografija i neizbrojivi broj priloga, eseja i članaka pratilo je "ukorak" njegovo djelo, što ga je rano svrstalo među ličnosti koje su u velikoj mjeri obilježile povijest hrvatskog i europskog kiparstva te moderne umjetnosti u cjelini.

U pedagoškom smislu njegov je dolazak na Akademiju 1922. godine označio reformu nastave i pedagoških načela. Meštrović se zalagao (uz V. Becića) da se težište s umjetničko-obrtničkog ideala prikloni "čistim" umjetničkim postupcima i ciljevima. Njegovim dolaskom dokinuto je nekoliko odjela (keramičarski, drvorezbarski) kao i pojedini predmeti (primjerice Modeliranje ornamenta). Njegov utjecaj na kolege i učenike bio je velik, a njegove kiparske i ljudske osobine stvarale su još za života sliku o najznačajnijem hrvatskom kiparu prve polovine XX. stoljeća. U pamćenju brojnih njegovih učenika i suradnika ostat će i slika plemenitog čovjeka koji je i svoja primanja na Akademiji dugi niz godina stavljao na raspolaganje siromašnim studentima.

I. Š. B.

VLADIMIR BECIĆ

akademski slikar
na ALU 1924.-1947.
redoviti profesor
akademik

Slavonski Brod, 1. VI. 1886. - Zagreb, 24. V. 1954.

Od 1904. godine polazio je u Zagrebu (nakon mature u Osijeku) privatnu slikarsku školu M. Cl. Crnčića i B. Čikoša. U jesen 1905., prekinuvši studij prava u Zagrebu, zaputio se u München gdje je radio u privatnom tečaju H. Knürra. Godine 1906. primljen je na Akademiju; završivši tečaj crtanja kod L. Hertericha, ušao je u slikarsku klasu H. Habermanna. Godine 1909. otišao je Pariz, gdje je radio u slobodnoj akademiji Grande Chaumière, kopirao u Louvreu; 1910. izlagao je prvi akvarel u Bruxellesu i na pariškom *Jesenskom salonu* te je kao crtač surađivao sa časopisom *Le Rire*. Iste se godine vratio u Zagreb i priredio prvu kolektivnu izložbu u Ulrichovom salonu. Godine 1913. u Beogradu je vodio slikarsku školu s Đ. Jovanovićem. U Blažuju kraj Sarajeva 1919. godine uredio je atelijer i tamo boravio do 1923. Ponovno se vratio u Zagreb, gdje je od 1924. službovao kao profesor na *Kraljevskoj umjetničkoj akademiji*. Redovitim profesorom postao je 1940. Godine 1929. osnovao je u Zagrebu "Grupu trojice" s Ljubom Babićem i Jerolimom Mišeom, u okviru koje je, od 1935., izlagao portrete, aktove, pejzaže, marine, mrtve prirode i dekorativne panoe. Od 1929. godine bio je dopisni, a od 1934. redoviti član JAZU.

Nazrijevajući nove mogućnosti likovnog izražavanja, svjesno se odvraća od akademizma i njegovih konvencija, primjenjujući tonsko oblikovanje, diferenciranost u valerima te bogatije koloristično izražavanje. U toj je ranoj fazi zamjetljiva Becićeva

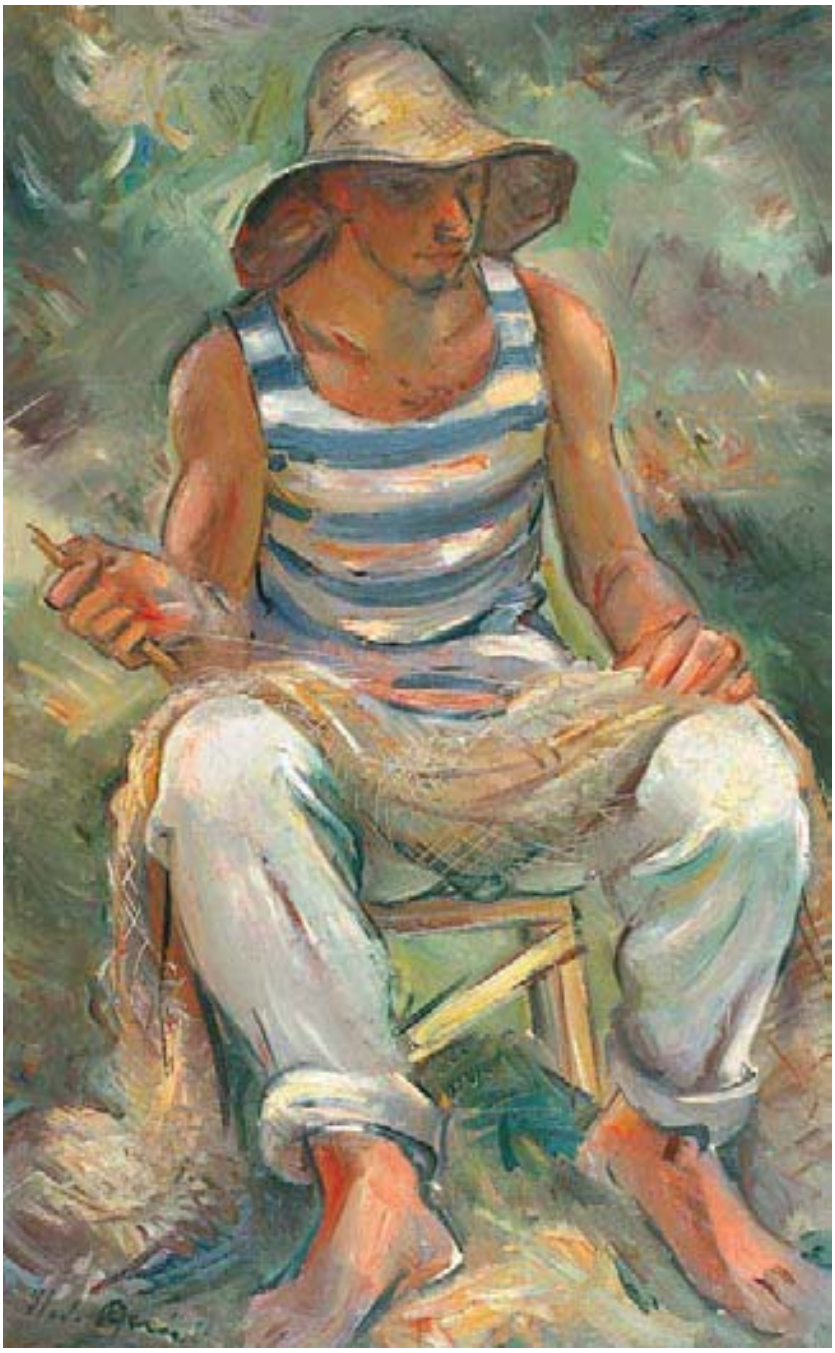

RIBAR, 1932.
ulje, platno, 144 x 87 cm
Moderna galerija, Zagreb

srodnost s ranim francuskim impresionizmom uz naglašeno isticanje volumena (utjecaj Cézannea i Puvisa de Chavannesa). Među najbolja djela iz ranog münchenskog razdoblja ubrajaju se ulja *Ženski akt pred ogledalom*, *Mrtva priroda sa zemljanim vrčem i kruhom*, *Portret M. Kraljevića* i *Autoportret s polucilindrom*. Tzv. blažujsko razdoblje (1919.-1923.) karakteriziraju elementi neoklasicizma izraženi skulpturalnom plastičnošću volumena i evociranjem prostora. U tome periodu dozrijeva Becićeva slikarska koncepcija o plastičkom oblikovanju tonskim sredstvima s naglašavanjem volumena i prostora (*Mirjana* iz 1926. i *Dječak na stolici*). Od 1930. godine postaju Becićeva platna bogatija u koloru, svjetlija i znatno mekanije fakture (tzv. kolorističkа faza: *Lovac*, *Ribar*). Oblik je realiziran prema načelu svjetlo-sjena, tj. običnim sjenčanjem objekta, a dubina prostora degradacijom tonskih vrijednosti. Njegova pikturalna koncepcija dolazi do izražaja u novim kolorističkim pomacima, posebno u seriji akvarela i ulja s bosanskim i hercegovačkim pejzažnim motivima. Za vrijeme i poslije Drugoga svjetskog rata slikarstvo V. Becića postupno nadvladava svaku racionalističku koncepciju i postaje sve više izraz emotivnih doživljaja. Oko 1947. godine nastao je niz tonskih laviranih crteža (autoportreti, figure djevojčica, skice za portrete) u kojima je dosegao punoću čistog slikarskog izraza.

I. K.

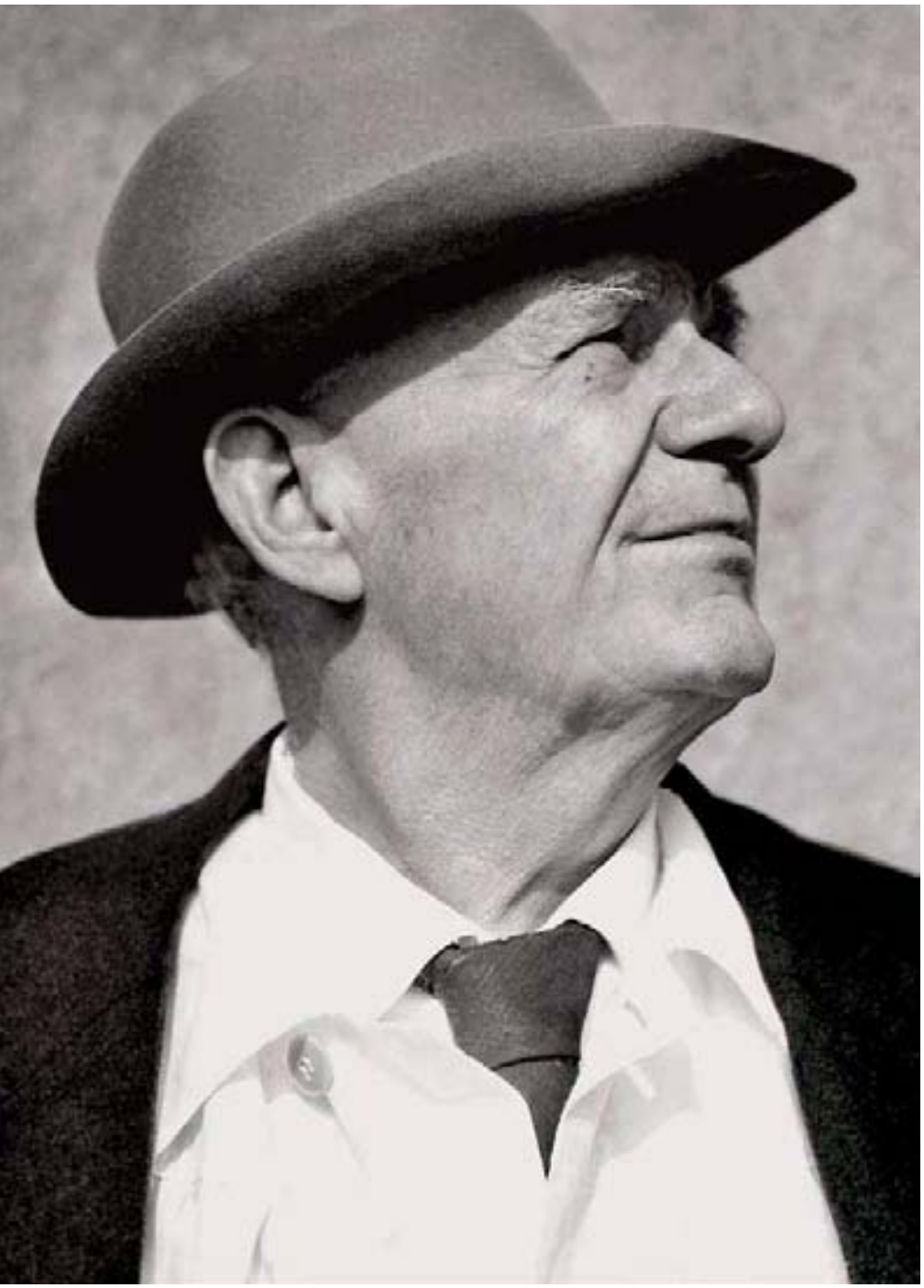

FRANO KRŠINIĆ

akademski kipar
na ALU 1924.-1967.
redoviti profesor
rektor 1944.-1945.; 1952.-1954.
akademik

Lumbarda na Korčuli, 24. VI. 1897. - Zagreb, 1. I. 1982.

U Korčuli je 1912. godine završio klesarski tečaj, te se na jesen upisao na kiparsko-klesarsku srednju školu u Horicama (Češka). Stekavši dobro kiparsko znanje kod Q. Kociana, odmah po završetku zanata 1916. godine upisao se na Umjetničku akademiju u Pragu, gdje je studirao dvije godine kod J. V. Myslbeka, a zatim kod J. Šturse.

Godine 1920. vratio se u domovinu. Djelovao je kao samostalni umjetnik u Zagrebu i Zemunu, tražeći svoj put između socijalne tematike i salonske skulpture. Dobivši mjesto učitelja na *Kraljevskoj umjetničkoj akademiji*, godine 1924. nastanjuje se u Zagrebu. Izvanrednim profesorom na Akademiji postaje 1940., a redovitim 1947. godine. U početku je bio pod ujecajem svojih učitelja, približavajući se Despiauu i Bourdelleu, no zadržavši ponajviše maillolovsku sintezu oblika. Već je potkraj dvadesetih godina dosegnuo svoj izraz, udaljujući se od meštrovićevske patetike i art décoa. Iz vrlo plodnog razdoblja do polovine tridesetih godina po prepoznatljivosti stila i kiparskoj čistoći ističu se djela lirskih tema i mekanih linija u zatvorenom obliku: *Buđenje* (1926.), *Dijana* (1926.), *Pri kupanju* (1928.), *Frulaš* (1928.), *Pri čitanju* (1929.), *Njegovateljica ruža* (1934.), *Plesačica* (1934.). Oblikovao je drvo, ostvarujući nježne reljefe i tople aktove; za to je dobio nagrade na izložbama u Parizu (1925.) i Barceloni (1929.). Ostao je blizak zavičajnim temama: 1931. godine modelirao je reljefe *Ribari* i *Ribarska pjesma*, što kasnije nastavlja u više varijanti smjelo postavljenih *Ribara*. Jedan je od osnivača grupe "Zemlja", koju je ubrzo napustio zbog drukčijih shvaćanja umjetnosti i njezine uloge.

U svojim srednjim godinama posvetio se finom klesanju ženskih aktova i majčinskih motiva u mramoru, koje je izveo u brojnim varijacijama: *Poslije kupanja*, *Majka doji dijete*, *Razmišljanje*, *Pleti me, pleti majčice*. Četrdesetih godina modelirao je svoju najkarakterističniju kompoziciju *Majčina igra*. Izradio je desetak većih javnih spomenika - *Eugen Kumičić* (Zagreb, 1934.), *Don Frane Bulić* (Zagreb, 1935.), *Kralj Aleksandar* (Sušak, 1935.), *Kralj Petar* (Sarajevo, 1938.), *Strijeljani* (Zagreb, 1951.), *Ustanak* (Sisak, 1954.), *Nikola Tesla* (Beograd, 1955.), *Žrtvama fašizma* (Addis Abeba, zajedno s Augustinčićem, 1955.), *Tito* (Užice, 1960.), *Emanuel Vidović* (Split, 1963.) - te više manjih i nadgrobnih spomenika, od kojih se ističe njegov najbolji portret - *Ante Starčević* (1941.).

Od 1947. godine vodio je postdiplomsku radionicu s titulom majstora - kipara, a 1948. izabran je za redovitog člana JAZU.

Posljednjih desetljeća rada modelirao je brojne varijante motiva djevojčica i aktova, reduciranih i popunjenih oblika. Klešući ih u manjim formatima, dosegnuo je vrhunac svoga izraza (*Zabrinutost*, *Sunčanje*, *Odmaranje*, *Djevojčica*, *Sputana*, *Meditacija*). Nakon teže bolesti prestao je aktivno raditi 1975. godine.

Za života je izlagao samostalno u Zagrebu (1921., 1929., 1932., 1968.), u Beogradu (1922., 1924., 1962., 1968.) i Dubrovniku (1971.), te na skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu. Znatan dio najvažnijih djela je u domaćim i inozemnim galerijama, a brojna manja djela u privatnim zbirkama.

Evolucija njegova stila bila je postupna i polagana bez naglih stilskih ili modelacijskih skokova i otklona. Značenje Frane Kršinića u hrvatskoj modernoj umjetnosti ponajvećma se ogleda u činjenici što je usku tematsku i modelacijsku maniru uzdigao na pijedestal umjetničkog svjetonazora i što je senzibilnu narav ćutilne forme približio klesarskim i zanatskim vrlinama. Tako je u svojem djelu objedinio kriterije visoke sposobnosti i univerzalnog problematiziranja ženskog tijela kao izvora života.

I. Š. B.

BUĐENJE, 1968.
mramor, v. 152 cm
Marija Kršinić, Zagreb

DRAGO IBLER

dipl. arhitekt
na ALU 1926.-1943.; 1952.-1963.
redoviti profesor

Zagreb, 14. VIII. 1894. - Novo Mesto, 12. IX. 1964.

Bio je đak Visoke tehničke škole u Dresdenu i suradnik ekspresionističkog berlinskog atelijera H. Poelziga (1922.-1924.), graditelja znamenitog vodotornja u Poznanju i kreatora ideje salzburškog festivalskog kazališta. Slična rješenja Ibler je, zajedno s ostalim Poelzigovim učenicima (Strižićem, Pičmanom), donio u Hrvatsku. Godine 1926. Ibler je utemeljio presudno važnu Katedru arhitekture na zagrebačkoj *Kraljevskoj umjetničkoj akademiji*, koja je opstala sve do 1943., na kojoj je bio profesor od 1926., izvanredni profesor od 1941., odgojivši četrnaest stručnjaka, među kojima su ugledna imena, primjerice S. Planić, M. i V. Kauzlarić, D. Galić, A. Freudenreich, N. Šegvić i dr. Ibler i njegovi studenti prihvatili su novu funkcionalističku poetiku, ali i angažirane ideje "Zemlje" (Ibler je i tu, uz Hegedušića, među osnivačima),

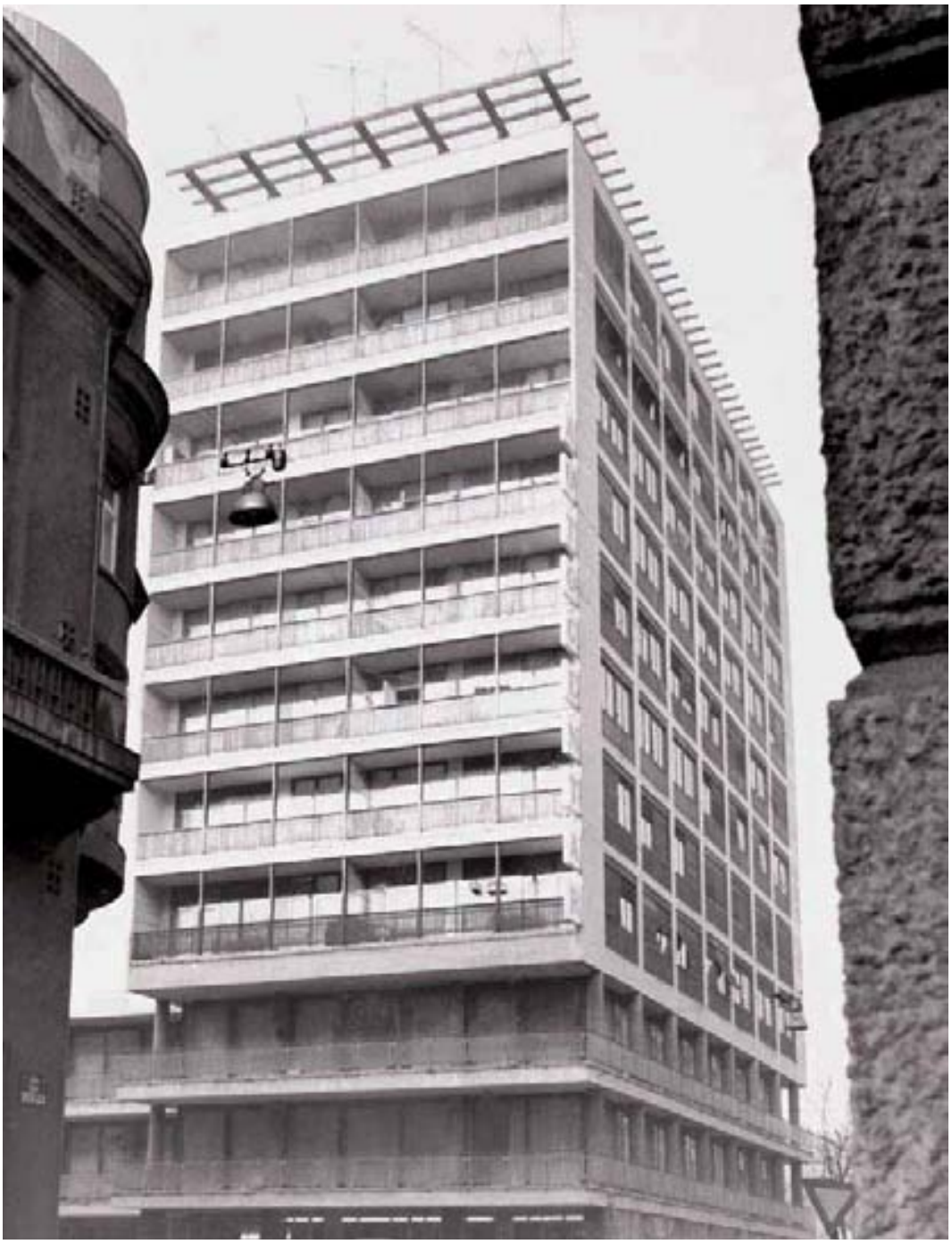

NEBODER U MARTIĆEVOJ, Zagreb

što je rezultiralo za naše prilike avangardnim odbacivanjem svake apriorne estetike. Arhitektura "Zemlje" nije mogla iskočiti iz općih gabarita funkcionalizma i internacionalnog stila, ali je prvi put u nas upozorila na ekonomsko-socijalne probleme gradske, posebno zagrebačke periferije s kojima će se ahitektonska i urbanistička praksa ozbiljno suočiti tek u poslijeratnom razdoblju.
Početkom Drugoga svjetskog rata Ibler je emigrirao u Švicarsku, gdje se također bavio pedagoškim radom, a u osvit pedesetih godina vratio se u zemlju, gdje je obnovio Katedru arhitekture na Akademiji (1952. postao je redovitim profesorom) i preuzeo Majstorsku radionicu za arhitekturu koju je vodio punih dvanaest godina, sve do smrti.
Ne ubrajajući studentske radove, Iblerova javna građevinska djelatnost u Hrvatskoj začela se u duhu ekspresionizma (Epidemiološki zavod, Okružni ured za osiguranje radnika u Zagrebu, Vijećnica na Sušaku itd.), a dosegnula je zrelost jasnim funkcionalizmom (zagrebačke kuće u Ilici, Martićevoj, Vlaškoj ili Nazorovoj ulici; Uprava higijenskog zavoda itd.).
Iblerovu pedagoško-javnu djelatnost možemo smatrati ključem njegova istinskog značaja. Katedra na zagrebačkoj Akademiji ne samo da se odlikovala većom slobodom od već postojećeg programa na Tehničkom fakultetu, nego je njezin voditelj izričito uznastojao na kritičkom poznavanju kako avangardnih ideja dvadesetog stoljeća, tako i općih društvenih okolnosti u koje se arhitektura mora inkorporirati.
Oko Drage Iblera i zagrebačke Akademije formirao se tako i krug arhitekata, pobornika "novog humanizma". Iblerova, pak, kratkotrajna katedra na Akademiji bila je jedno od žarišta čitavog pokreta moderne hrvatske arhitekture.

V. R. ml.

OMER MUJADŽIĆ

akademski slikar
na ALU 1931.-1973.
redoviti profesor
rektor 1958.-1960.
akademik

Bosanska Gradiška, 1. II. 1903. - Zagreb, 28. X. 1991.

Nakon završene osnovne i srednje škole u rodnoj Bosanskoj Gradiški i Derventi upisuje 1919. godine studij slikarstva na *Kraljevskoj višoj školi za umjetnost i umjetni obrt*. Profesori su mu bili F. Kovačević i Lj. Babić. Diplomirao je 1924. godine u klasi Lj. Babića, a iduće, 1925. s kiparom A. Augustinčićem zaputio se u Pariz, gdje je s najboljim rezultatom položio prijamni ispit na L'Académie des Arts Décoratifs. Ubrzo je prešao na još zahtjevniju École des Beaux Arts, na kojoj je, otkrivajući ljepotu grčke arhajske plastike, crtao njezine jasne linije koje omeđuju čist i čvrst volumen. U Louvreu proučava Leonarda i Ingresa i potvrđuje svoju sklonost klasičnom purizmu. U francuskom mjestu Bois de Vincennes 1929. otvara atelijer s Grdanom i Tompom. Kao i mnogi tadašnji mladi

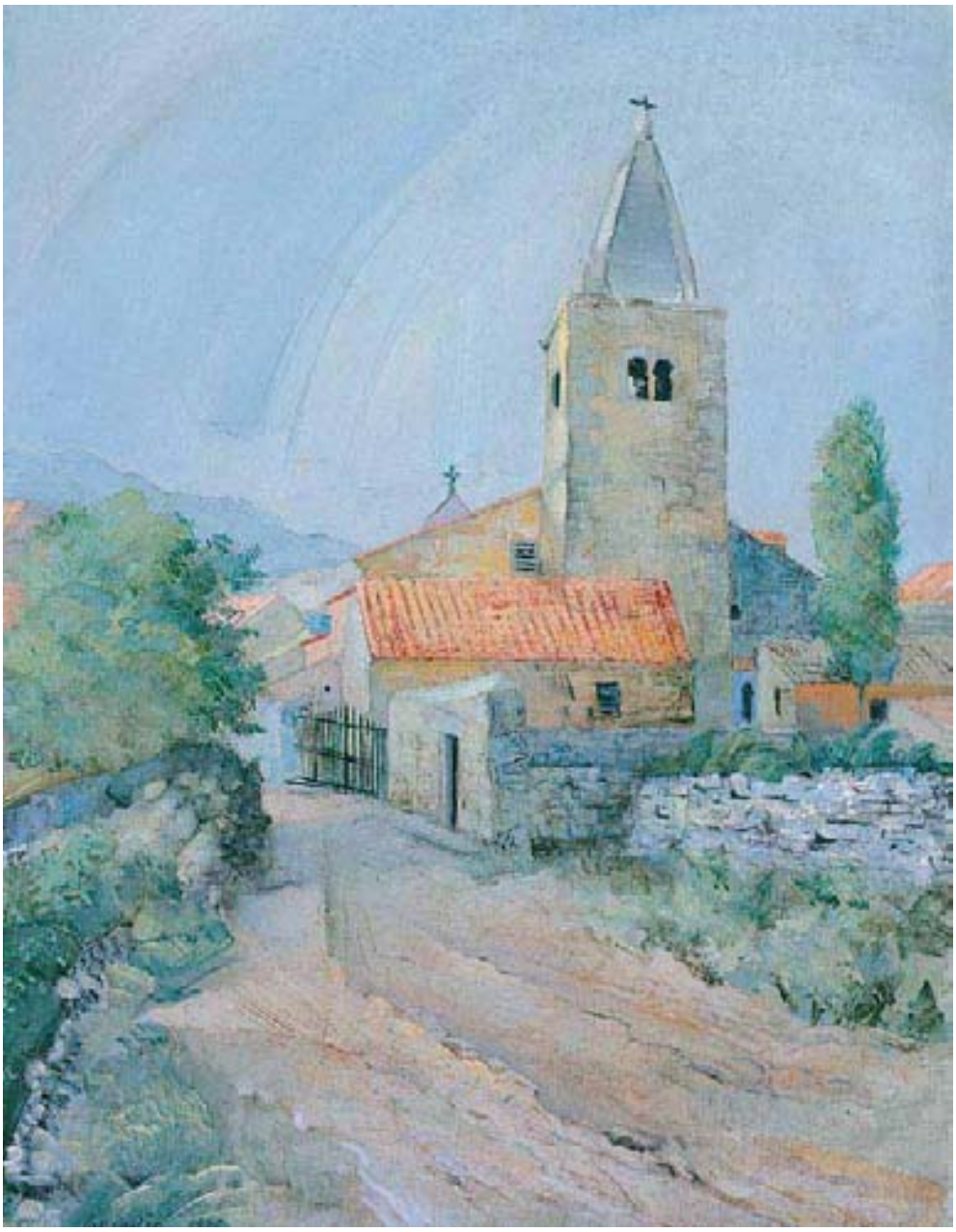

PEJZAŽ IZ DALMACIJE, 30-ih
ulje, platno, 67 x 54 cm
Moderna galerija, Zagreb

umjetnici, neko je vrijeme bio pod utjecajem Picassovih žena iz neoklasicističkog razdoblja, te A. Lhôtea i kubizma. Godine 1929. izlagao je s grupom "Zemlja", ali ubrzo je odstupio, po vlastitom priznanju, zbog neslaganja s K. Hegedušićem i D. Iblerom. Iz tog razdoblja potječu mu slike *Nogometaši* i *Boksači*, prizori iz perifernog, suvremenog života, groteskno folklorističkoga naboja. U Zagrebu je radio četiri godine kao crtač u Arheološkom muzeju, ali je istodobno i slikao i izlagao na *Proljetnom salonu*. Do kraja je života ostao čvrsto privržen i vjeran Goetheovu gledištu da nema umjetnosti bez naslijeđa. Stoga je štovao tradiciju i mislio da na njoj treba graditi budućnost. Slikao je pejzaže Dalmacije, Hrvatskog primorja i okolice Zagreba, u kojima vlada toplina ambijenta, lišena patetike.

Na *Umjetničkoj akademiji* počinje raditi kao učitelj 1931., izvanrednim profesorom postaje 1941., a redovitim 1943. godine; vodio je tečaj anatomije i akt, a zatim i klasu. Predavao je sve do umirovljenja 1974. godine. U pedagoškom radu, kada bi otkrio darovitoga studenta odmah ga je pokušavao osamostaliti, upozoravajući ga na opasnost od povođenja za vladajućim trendovima u želji da se nađe nešto novo. Nenametljivo je sugerirao zanatski redoslijed stvaranja slike. Bio je majstor tonova i interijera, portreta i mrtvih priroda (*Portret sestre*, *Akt u prirodi*, *Muslimanka*, *Vezilja*). U vrtložnim poslijeratnim likovnim zbivanjima, u paralelizmu svakojakih događanja i -izama, geometrije i lirske apstrakcije, samozatajno je bio po strani, uznastojeći na vlastitoj diskreciji i izolaciji. Za života samo je tri puta samostalno izlagao.

Bio je dopisni član JAZU od 1977. godine.

E. Q.

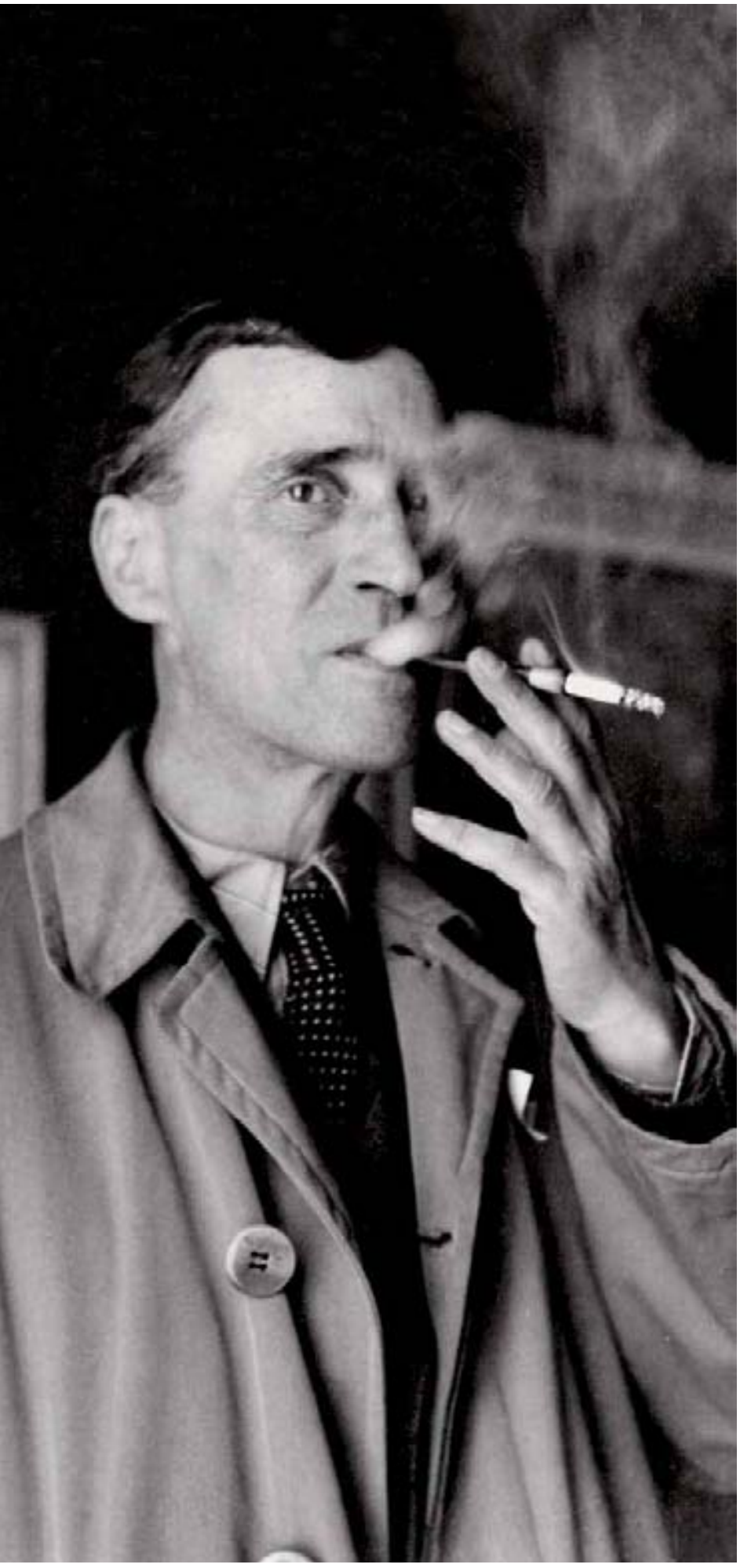

INTERIEUR S TOTICOM, 1930.
ulje, platno, 81 x 99,7 cm
Moderna galerija, Zagreb

MARINO TARTAGLIA

akademski slikar
na ALU 1931.-1964.
redoviti profesor
akademik

Zagreb, 3. VIII. 1894. - 21. IV. 1984.

Nižu gimnaziju završava u Splitu, a zatim se upisuje na Graditeljsku školu u Zagrebu. 1912. godine maturira i potom, bojeći se političkog progona, odlazi u Italiju. U Rimu se 1913. upisuje na Istituto Superiore di Belle Arti. Studij nastavlja nakon kraćeg vremena u Firenci, gdje se susreće s futurističkim umjetnicima okupljenim oko časopisa *Lacerba*. Zadojen idejama hrvatske *moderne*, lako se snašao u futuristički ozračenoj atmosferi oko časopisa *Lacerba*, a lako mu je bilo komunicirati i s idejama ruskog baleta (koji je u to vrijeme krstario Europom), šokantnim scenografijama Larionova i Gončarove, te s društvom iz "Caffe Greco". Strast ga je kao dobrovoljca odvela i na solunsku bojišnicu Prvog svjetskog rata, odakle se ipak brzo vratio u Rim. Tu se susreće s društvom "metafizičara". Druži se s De Chiricom, Carràom, Prampolinijem, Mancusom,

Sofficijem i drugima. Sudjeluje, kao jedini netalijan, na znamenitoj *Mostra dell'arte indipendente*. Potom nastupa splitsko razdoblje (1918.-1921.), po nekoliko godina u Beču, Beogradu, Francuskoj i napokon je u Zagrebu od 1931. godine. Kao učitelj pripravnik zapošljava se na Akademiji; docentom postaje 1940., izvanrednim profesorom 1944. i redovitim 1947. godine. Od 1948. godine bio je redoviti član JAZU.

Svakako ne treba dvojiti da je Marino Tartaglia uz Jerolima Mišea i Ljubu Babića najpoznatiji primjer intelektualca među hrvatskim slikarima svojega vremena. Još više, prema kriterijima ažurnosti i pripadnosti tada recentnim europskim umjetničkim gibanjima, on je u svojim okvirima možda i jedini naš uistinu avangardni slikar. Nije Tartagliu mimoišao ni ekspresionizam (antologijski rimski autoportret iz 1917.), niti Cézanne, niti je zaboravio konstruktivističke tendencije trećeg desetljeća. U četvrto desetljeće ušao je, pak, polaganim gašenjem kolorita, započevši svoje glasovito intimističko razdoblje i bdjenje nad doslovno tri motiva koje će trajati sve do njegove smrti. Suština Tartaglina slikarstva može se opisati njegovim vlastitim literarnim zapisima, kratkim impresijama koje je ostavio svima onima koji nisu stigli pohađati njegovu specijalku na Akademiji. Ta suština počiva na motivu (*Pogled s prozora*, *Cvijeće*, *Moj atelijer*, *Torzo*), onome što je u prirodi već pripremljeno za slikanje i onome što se najbolje vidi u sumračju, nastavlja se ukidanjem svega suvišnoga u predmetnom predlošku, a završava u okosturenom, suhom dijagramu duhovnih sila koji ostaje nakon što s motiva nestane epidermis materije.

Jedinstvena sjećanja na Tartaglinu pedagošku metodu ostavio je Josip Vaništa, najvjerniji među njegovim učenicima. Prema tim zapisima, Tartaglia je u klasu unosio intelektualnost, tišinu i laboratorijsku čistoću svojega slikarstva, plemenitost svojega karaktera i analitičku kritičnost prema vlastitom radu. Uznastojao je na crtežu kao osnovi, na bazičnoj organizaciji prostora slike, na posnoj upotrebi inkarnata (crno, bijelo i malo smeđe "kao pratnja"), te na dugotrajnom asketskom promišljanju koje rezultira samo najnužnijim potezima. Njegovi su učenici "dogmatično" slijedili učitelja-filozofa na čijim je slikama *sve nestalo, kao na pločama sarkofaga, samo je bitno ostalo*.

V. R. ml.

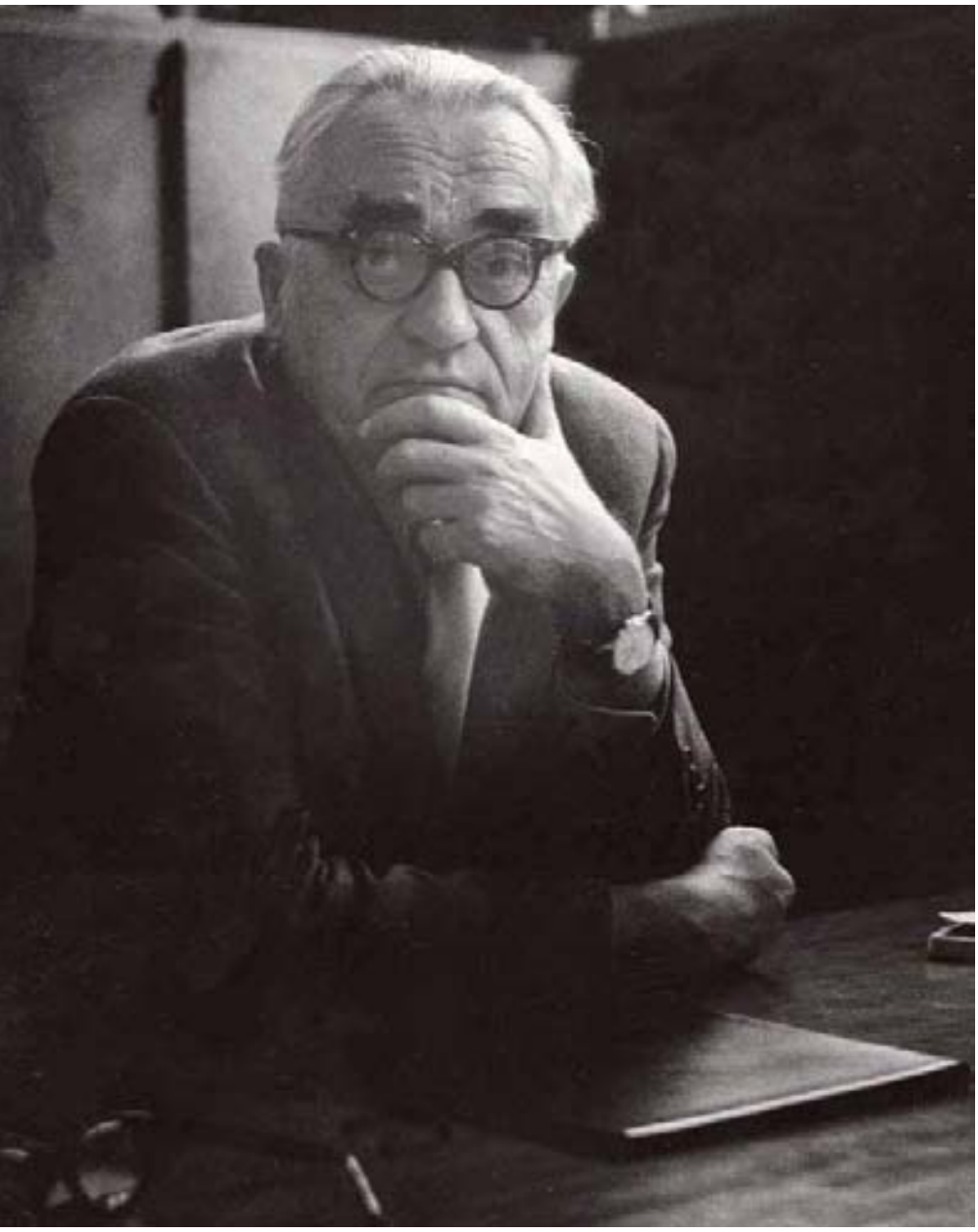

SOHO, 1967.
ulje, platno, 190 x 140 cm
privatno vlasništvo

KRSTO HEGEDUŠIĆ

akademski slikar
na ALU 1937.-1969.
redoviti profesor
akademik

Petrinja, 26. XI. 1901. - Zagreb, 7. IV. 1975.

Nakon završene srednje škole u Petrinji, započinje studij na zagrebačkoj *Kraljevskoj višoj školi za umjetnost i obrt* 1920. godine; diplomira 1926. u klasi J. Kljakovića. Potom je, od 1926. do 1928. godine, studirao u Parizu. Za boravka u Parizu izlaže s J. Plančićem na *Salon d'Automne* (1926. i 1928.). Po povratku u Zagreb, zahvaćen i zaokupljen političkim i socijalnim događanjima, inicirao je 1929. godine osnivanje grupe "Zemlja", te ju je osnovao zajedno s D. Iblerom, O. Postružnikom, M. Detonijem i bratom Ž. Hegedušićem. Bio je tajnik grupe do njezine službene državne zabrane 1935. godine.
U međuvremenu se javio kao osnivač "Astra kluba" (1931.) i radničkog slikarskog kružoka u sastavu Sindikata građevinskih radnika u Zagrebu (1934.), zbog čega je često bio hapšen. Godinu dana po osnutku grupe "Zemlja", 1930. godine, pohodio je Hlebine, da bi tu eksperimentalno provjerio i potvrdio pretpostavku o pučkoj umjetnosti i obistinio svoje slikarske zamisli da umjetnost registrira život suvremenog čovjeka. Upravo na toj je brazdi osnovao Hlebinsku školu, začinjući time autentično hrvatsko naivno slikarstvo. U slikarstvo je uputio nekoliko mladića (I. Generalića, F. Mraza, a potom i M. Viriusa), koji su prihvatili njegovo slikanje temperom na staklu i njegovo pučko shvaćanje oprimjereno slikama *Bilo nas je pet u kleti* (1927.) i *Zeleni kader* (1928.).
Godine 1936. Hegedušić je počeo službovati kao pripravnik, docent 1940., a 1945. imenovan je redovitim profesorom Akademije likovnih umjetnosti. Godine 1950. otvorio je Majstorsku radionicu, kroz koju su prošli mnogi hrvatski umjetnici. Ta je radionica pod njegovim imenom postala stožernim okupljalištem mnogih hrvatskih intelektualaca.
Približujući se slikarstvom ideji umjetnosti kao instrumenta u klasnoj borbi, Hegedušić se manifestno suprotstavljao upravo "pariškoj školi" impresionizma i postimpresionističkog realizma. Uoči Drugog svjetskoga rata njegov je rad bio promptna analiza i kritika jednog tegobnog vremena prepunog nedoumica i sudara paradoksa. Tijekom rata ponovno je hapšen, a 1943. godine čak je uveden i u Gestapovu listu talaca. U poraću je nastavio njegovati temu koja ga je zauvijek zaokupila, iskušavajući se u mnogim slikarskim vrstama i tehnikama: crtežu, ulju, temperi, freskama (ciklus u zagrebačkom Gradskom podrumu), bakropisu i scenskoj dekoraciji.
Propitivao je odnos čovjeka i njegove sredine, sukobe primitivizma i moderniteta, te povijesne epopeje, koje odišu pobunom, alegorijom, ironijom, sarkazmom i groteskom.
Hegedušićev se rad protezao i na pisanje likovnih kritika i eseja za revije koje je i suuređivao (*Danas*, *Pečat* i *Suvremena stvarnost*). Organizirao je izlagački život Zagreba, opremao knjige (*Balade Petrice Kerempuha* M. Krleže). Osnovao je grupu "Mart" 1957. godine. Na Akademiji likovnih umjetnosti djelovao je od 1937. do 1969., a 1948. je izabran za člana tadašnje Jugoslavenske akademije. Za svoj dugogodišnji intenzivan i istaknut likovni i pedagoški rad višekratno je nagrađivan visokim državnim nagradama i odlikovanjima.

E. Q.

SID TISLAR
GENTS SALOON

ZLATKO ŠULENTIĆ

akademski slikar
na ALU 1939.-1946.
redoviti profesor

Glina, 16. III. 1893. - Zagreb, 9. VII. 1971.

Red predavanja večernjeg akta pohađao je 1910. godine na *Privremenoj višoj školi za umjetnost i umjetni obrt* kod prof. R. Auera. Školovanje je nastavio u Münchenu, isprva na privatnom tečaju kod H. Knirra, a potom na Akademiji kod P. Holma i L. Hertericha (1911.-1914.). U slobodnoj reinterpretaciji sezanizma ostvario je prve zapažene portrete i autoportrete (*Portret dr. Žanića*, 1913.). U tom ranom razdoblju nastao je i krajolik *Kasna jesen* (1913.) kojim je Šulentić, oslobođen opisnosti i romantičnosti, iskazao osobit smisao za sažeti lirski prikaz. Na *Hrvatskom proljetnom salonu* 1917. godine izložio je portret *Čovjeka sa crvenom bradom* koji je u čistoj i smjeloj projekciji "sezanističkog ekspresionizma" postao amblemom mlade hrvatske umjetnosti.
Nakon 1917. godine nastupilo je vrijeme smirivanja, kada pozornost usredotočuje na rješavanje formalnih problema. U reduciranoj ljestvici zemljanih tonova, te čvrstim konstrukcijama i brizi za plastično oblikovanje ostvario je niz gornjogradskih ambijenata i portreta (*Portret arh. Pičmana*, 1926.), a kvalitetom se osobito izdvaja prikaz nastao u vrijeme njegova kraćeg boravka u Parizu *Place du Tertre* (1930.).
Vječiti tragač nemirna duha, u literaturi zabilježen kao *pictor et viator,* putovao je Europom, Južnom Amerikom i sjevernom Afrikom. Dojmove s putovanja bilježio je brzim crtežom i akvarelom, te nizom bilježaka koje je kasnije objavio u knjizi *Ljudi, krajevi, beskraj* (1971.).
Potkraj četvrtoga desetljeća za čestih ljetnih boravaka u Dalmaciji njegova se paleta posve rasvijetlila.

JESEN, 1913.
ulje, platno, 45 x 56 cm
privatno vlasništvo

Sunčane impresije krajolika ostvarivao je u širokim plohama, izvedenim prozračnim i granuliranim bojama s prepoznatljivim akcentima purpurnih i ružičastih tonova (zadarski i vrbnički ciklus 1949.-1951.). U tom je razdoblju Šulentić definirao osobeni stil, objedinjujući dva naoko suprotna likovna izričaja: monumentalnost i intimitet, širinu i sažetost. Takav će se pristup osobito očitovati u vrijeme službovanja na Akademiji (redoviti profesor), kada je dominantnoj Becićevoj metodi snažnoga koloristićkoga punktiranja u ulju suprotstavljao mirnu statiku širokoga poteza u temperi.

Prestankom rada na Akademiji nastupilo je posljednje, osobito plodno razdoblje, kada mu i nadalje glavnim motivima ostaju portret, pejzaž i mrtva priroda. Snažnom sintezom slikara koji volumen gradi tonskom modulacijom u portretu je ostvario niz tankoćutnih psiholoških analiza (portreti oca, autoportreti i portreti dječaka). Pejzaži su izvedeni širokim i energičnim potezima, koji zamjenjuju raniju mekoću i prozračnost. U čvršćem strukturiranju površine i sve ekspresivnijim kromatskim registrima nastali su neki od najuspješnijih Šulentićevih radova (*Plješivički vinogradi*, 1966.; *Silba*, 1968.). Potkraj šestoga desetljeća izveo je i ciklus fresaka u franjevačkoj crkvi na Ksaveru, na kojima se, među sakralnim likovima, krije i njegov posljednji autoportret.

R. I. J.

ANTE KUMAN

akademski slikar, grafičar
na ALU 1941.-1945.
izvanredni profesor

Apatin, 13. III. 1902. - Zagreb, 9. VI. 1978.

Godine 1921. započeo je studij arhitekture na Višoj tehničkoj školi u Beču. Na nagovor dekorativnog umjetnika Veitha upisao je u Münchenu studij povijesti umjetnosti (1922. godine, prof. Wölfflin); iduće, 1923., prešao je na Umjetničku akademiju. Diplomirao je slikarstvo 1928. godine (H. Groeber) u Münchenu. Studijski boravio u Francuskoj i Italiji.

UŽINA, 1938.
ulje, platno, 100 x 114 cm
Dragan Dombović Kuman

Službovao kao srednjoškolski profesor u Bjelovaru i Zagrebu; kraće vrijeme bio docent i izvanredni profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (1941.-1945.).
Jedni se sjećaju Kumana kao profesora metodike, drugi su s njim odlazili, za vrijeme školskog sata, crtati u prirodu, dok su ga mnogi upoznali zahvaljujući njegovim ilustracijama u čitankama i knjigama za djecu. Najznačajniji dio njegova rada čine bakropisi, ali i bakrorezi, linorezi, drvorezi, litografije i ostale grafičke discipline: *San Giorgio*, Venecija; *Crveni portal*, Venecija; *Forum*, Rim; *Crkva u Anacapriju* (1925.). Najveću popularnost postigao je idealiziranim i stiliziranim portretima hrvatskih književnika. Vjernost poetičnoj transpoziciji vidljivog svijeta konstanta je cjelokupnog Kumanova djela, koje je realizirano u maniri akademizma.

M. B.

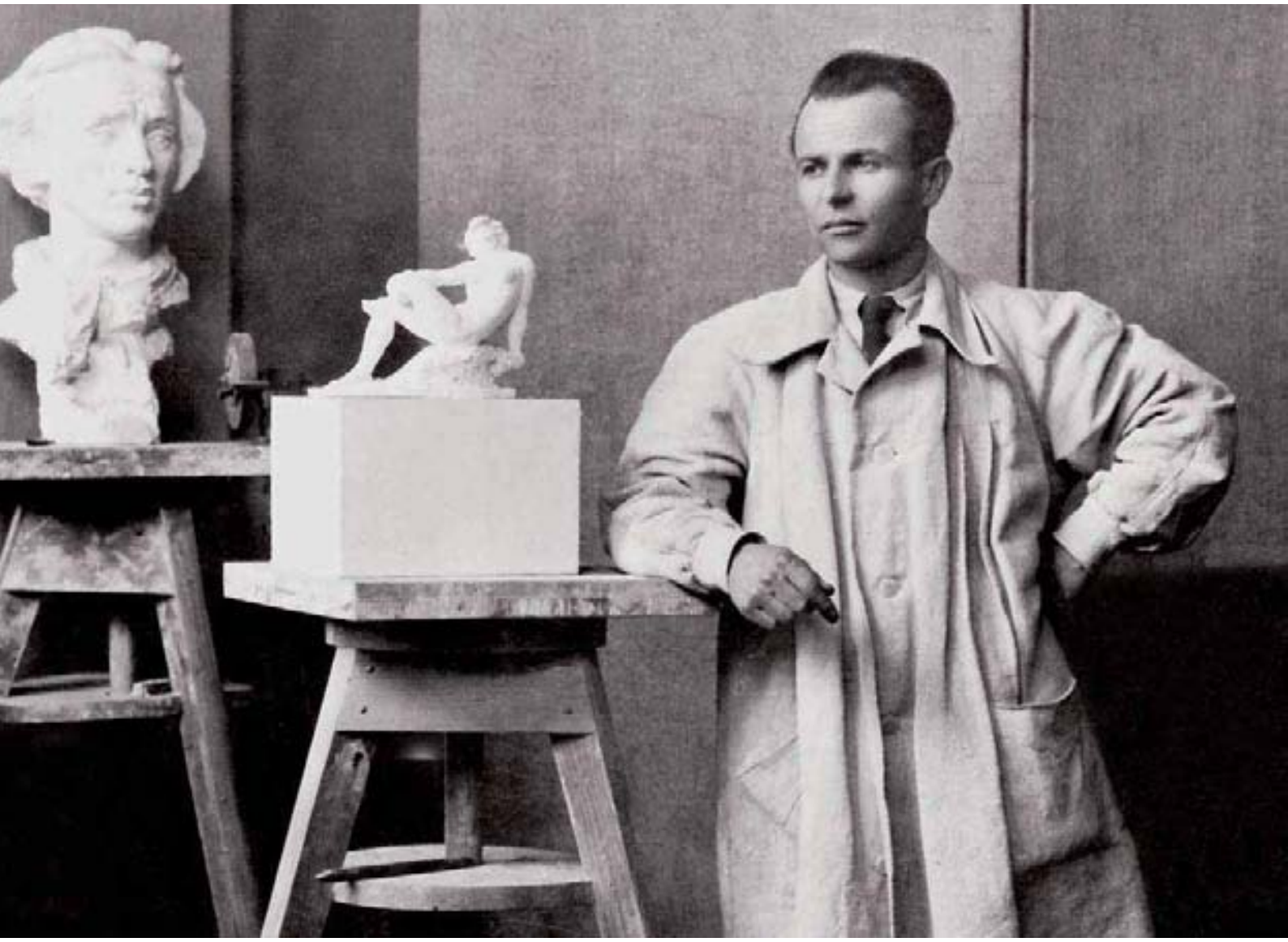

DALMATINKA S MIJEHOM, 1940.
bronca, v. 52 cm
Gliptoteka HAZU, Zagreb

IVO LOZICA

akademski kipar
na ALU 1941.-1943.
stručni učitelj

Lumbarda na Korčuli, 10. VI. 1910. - 27. III. 1943.

Ivo Lozica rodio se u klesarskom ambijentu Lumbarde na otoku Korčuli. U trideset i tri godine života Lozica se tek dospio potvrditi kao veliki talent, i to polazeći zagrebačku Akademiju (1926.-1933.), te radeći u Meštrovićevom splitskom atelijeru. Učio je od Frangeša, Kršinića i Meštrovića, dugujući svakome od njih ponešto, ali možda najviše baš Kršiniću s kojim je dijelio korčulanske klesarske korijene, simpatije i lirsku koncepciju forme ženskog akta.
Upravo će ta latentna nježnost i sintetičnost u pristupu povezati Lozicu posredstvom Kršinića s Maillolom, a unutar Meštrovićeve radionice s Dujmom Penićem. Ivo Lozica je pripadao dugoj tradiciji korčulanskog klesarstva. Njegovom ranom smrću izgubili smo i moguću spojnicu između "velike trijade" - Meštrovića, Kršinića i Augustinčića - i mlađe generacije Angeli-Radovanija, Bakića i Džamonje, te mogućeg antipoda Radauševoj psihologičnosti i socijalnom angažmanu. Ostala je tek zbirka izvanrednih crteža iz, za Lozicu najplodnijeg, posljednjeg razdoblja stvaranja u Lumbardi (1942.-1943.), kada je radio mnogo i pokazao naznake mogućih formalnih istraživanja. Kako se zapravo nikada nije udaljio od meštrovićevske motivike (težaci, seljanke, aktovi, portreti), prihvatit ćemo zapažanje naše kritike šezdesetih godina koja je upravo u jednom lumbardskom torzu iz 1942. godine zamijetila Ločičinu anticipaciju kasnijeg Bakićeva čišćenja i formalne sintetičnosti, svakako mogućeg izlaza iz začaranog kruga Meštrovićeve poetike. Paradoksalna je činjenica da je 1943. godine u strahu od rata pobjegao iz Zagreba, potraživši zaklon u rodnom kraju nakon višegodišnjeg izbivanja i da ga je upravo tu sustigla nasilna smrt strijeljanog taoca.

V. R. ml.

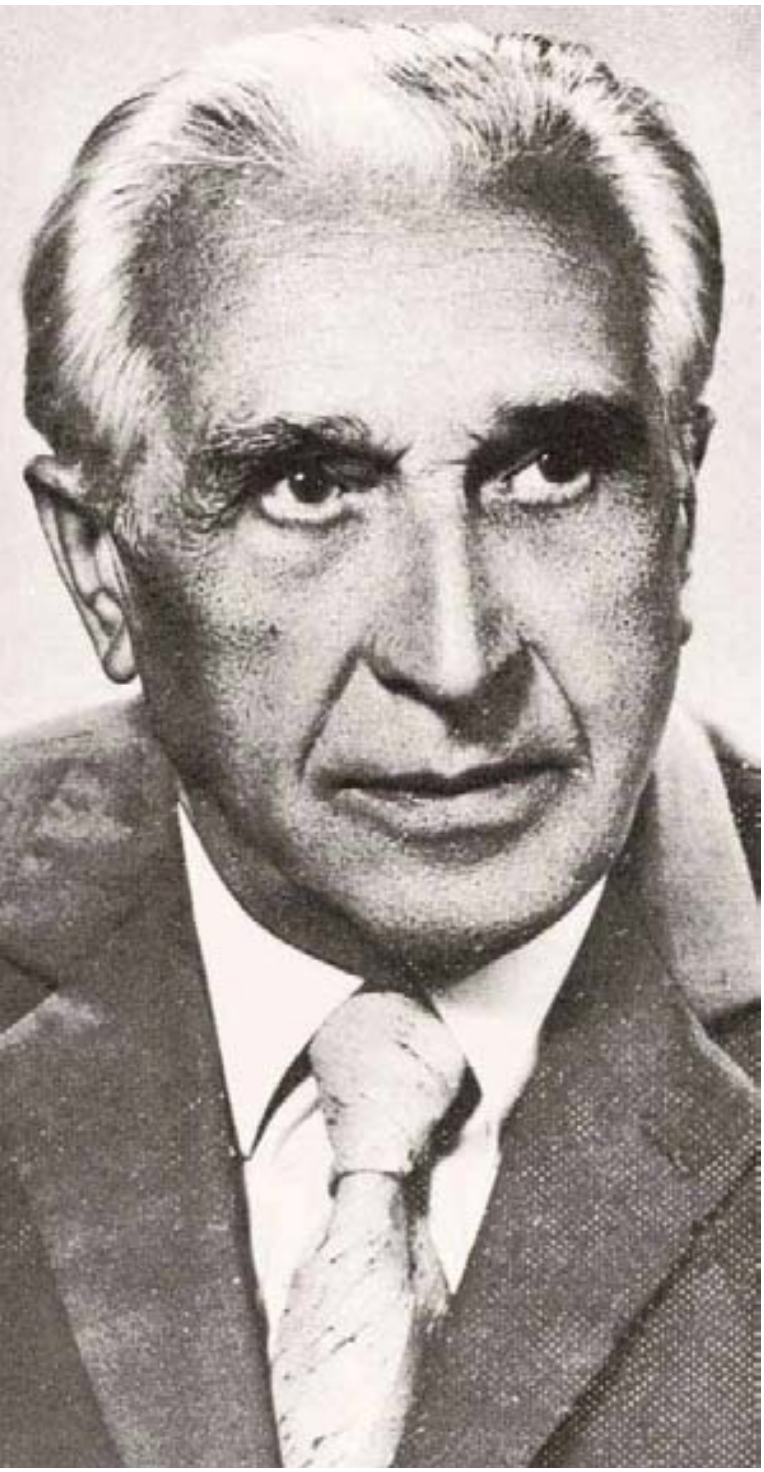

dr. ZLATKO PREGRAD

profesor pedagogije i filozofije
na ALU 1941.-1946.
izvanredni profesor

Samobor, 27. VIII. 1903. - 21. IX. 1983.

Zlatko Pregrad je po završetku Klasične gimnazije u Zagrebu (1914.-1922.) studirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (8 semestara), u Berlinu (1 semestar) i u Beču (1 semestar) - kako se kaže u ispitnoj svjedodžbi - *učeći predmete svojih struka i vježbajući se u pedagoškom seminaru, te uz to u seminaru za njemačku filologiju. Položio je iz pedagoško-filozofske grupe profesorski ispit i doktorat*.
U nastavničku službu stupio je 1929. godine i službovao ponajprije u gimnaziji u Mostaru, a potom u Klasičnoj gimnaziji u Mariboru, te Muškoj i Ženskoj učiteljskoj školi u Zagrebu. Od 1933. do 1941. godine radio je kao profesor na Pedagogijskom seminaru Filozofskog fakulteta u Zagrebu i k tome, uz redovitu nastavničku djelatnost, kao psiholog na tadašnjem zagrebačkom Psihotehničkom institutu.
Na Akademiji likovnih umjetnosti je od 1941. do 1946. kao izvanredni profesor predavao Pedagogiju i pedagogijske seminarske vježbe, te Dječji crtež.
Pisao je stručne rasprave i priloge s područja pedagogije i psihologije. Organizirao je i vodio psihologijski odio Zavoda za izbor zvanja u Zagrebu, a njegovi najpoznatiji članci su *Psihičke karakteristike naroda* (Zagreb, 1940.) i *Psihologija mladenačkog doba*, skripta (Zagreb, 1945.).
Treba napomenuti da je njegova uloga u estetskom odgajanju studenata Akademije neprocjenjiva, te je uz svoje prethodnike Auera, Hafnera, Šulentića i Kumana preteča današnjeg Nastavničkog odsjeka ALU.

Zlatko Pregrad, MISLI O PORODIČNOM ODGOJU, Zagreb, 1974.

ERNEST TOMAŠEVIĆ

akademski slikar, grafičar
na ALU 1944.-1949.
redoviti profesor

Krapina, 12. I. 1897. - Zagreb, 8. V. 1980.

Poslije završene Graditeljske škole - u kojoj mu je deskriptivno crtanje predavao slikar I. Tišov (1916.) - upisao se na *Višu školu za umjetnost i umjetni obrt*. Diplomirao je 1921. godine (Lj. Babić); usavršavao se u Berlinu, 1921.-1923. godine u Kunstgewerbe-museumu (E. Orlik). U Zagrebu je s O. Postružnikom otvorio i vodio privatnu umjetničku školu (1923.-1930.). Surađivao je s Lj. Babićem pri opremanju *Kulturno-historijske izložbe grada Zagreba* (1925.); uz Juhna počeo se baviti keramikom; k tome opremao je knjige, ilustrirao. Od 1933. do 1940. godine službovao je kao nastavnik na Obrtnoj školi. Izlagao je kao gost na V. izložbi grupe "Zemlja" (1934.) te kao pravi član na posljednjoj (zabranjenoj) izložbi "Zemlje"; sudjelovao je kao gost i na izložbi "Grupe trojice" (1935.).

Tomaševićev slikarski opus označen je temama pejzaža i akta. Krajolici su krajnje jednostavno i čisto stilizirani, a aktovi sažeti na bitno očitujuću taktilnost. Radio je grafike (litografije i bakropise) ranih 20-ih godina (*Oranice u Zagorju*, *Trsje*, *Cirkus Busch u Berlinu*, *Cirkuska plesačica* i dr.)

U svojem djelu Tomašević je sjedinio značajke koloristične i grafičke senzibilnosti; pomirio je

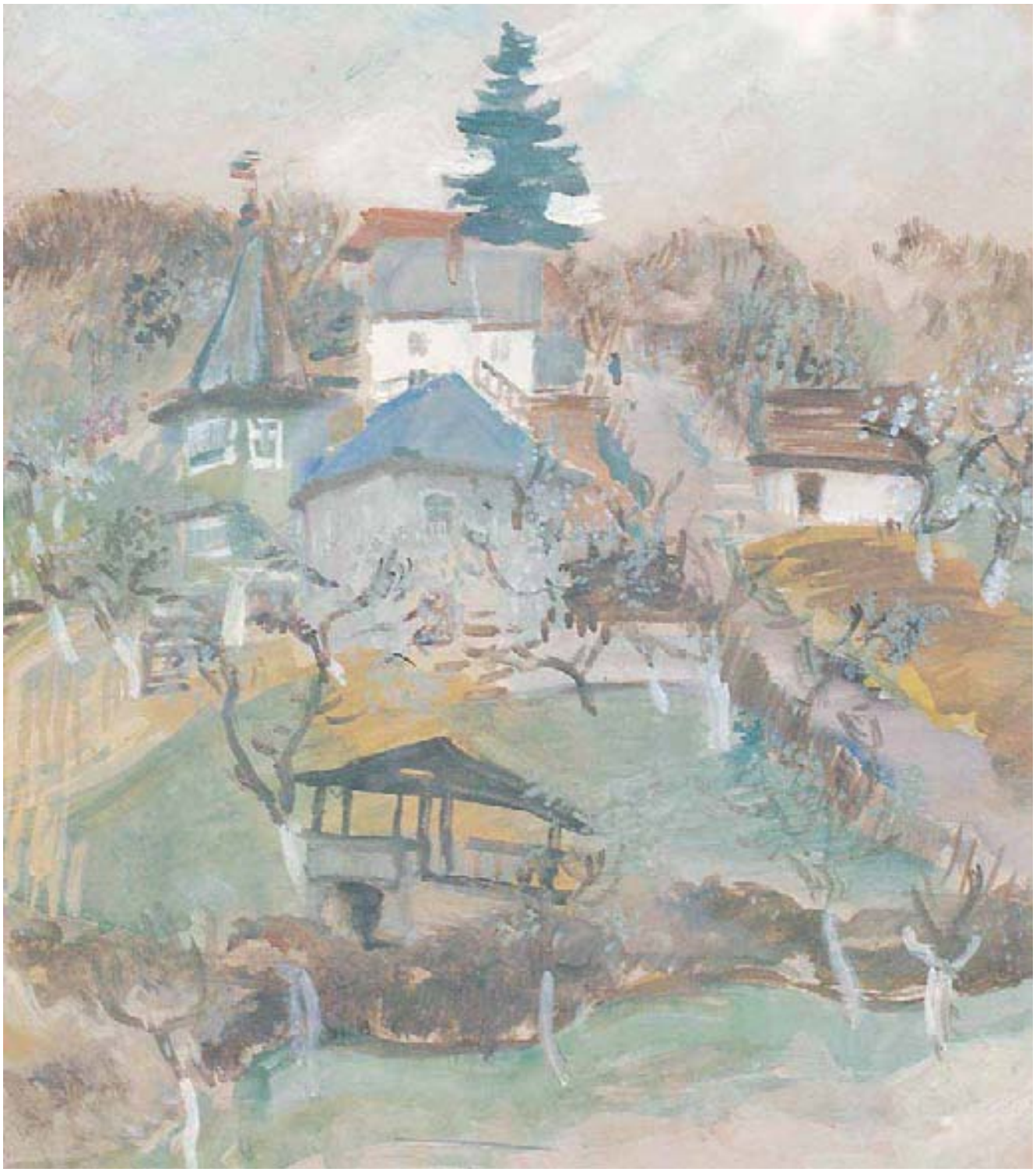

NA KRALJEVCU, 1934.
gvaš, karton, 40,4 x 35,7 cm
Moderna galerija, Zagreb

suprotnosti od približavanja socijalnim temama "Zemlje" (*Selo*, 1934.) do gotovo lirske apstrakcije (*Lumbarda*, tuš u boji, oko 1950.). Svojim djelom obilježio je prvu polovinu 20. stoljeća, potvrđujući modernost i povijesnost u čak pet povijesnih likovnih skupina, od *Proljetnog salona* - uključujući "Djelo", "Zemlju" i "Grupu trojice" - do "Grupe hrvatskih umjetnika".

Godine 1940., otpušten iz Obrtne škole, postao je honorarni asistent Lj. Babiću na Akademiji u Zagrebu, a uskoro na odjelu grafike istog zavoda postaje asistentom T. Krizmanu. Godine 1944. imenovan je docentom na ALU, a 1947. redovitim profesorom. Radio je na ALU do 1949. godine, kada je prešao kao nastavnik na novoosnovanu Akademiju za primijenjenu umjetnost (1949.-1955.). Odgojio je mnoge umjetnike potvrdivši se vrsnim pedagogom.

M. B.

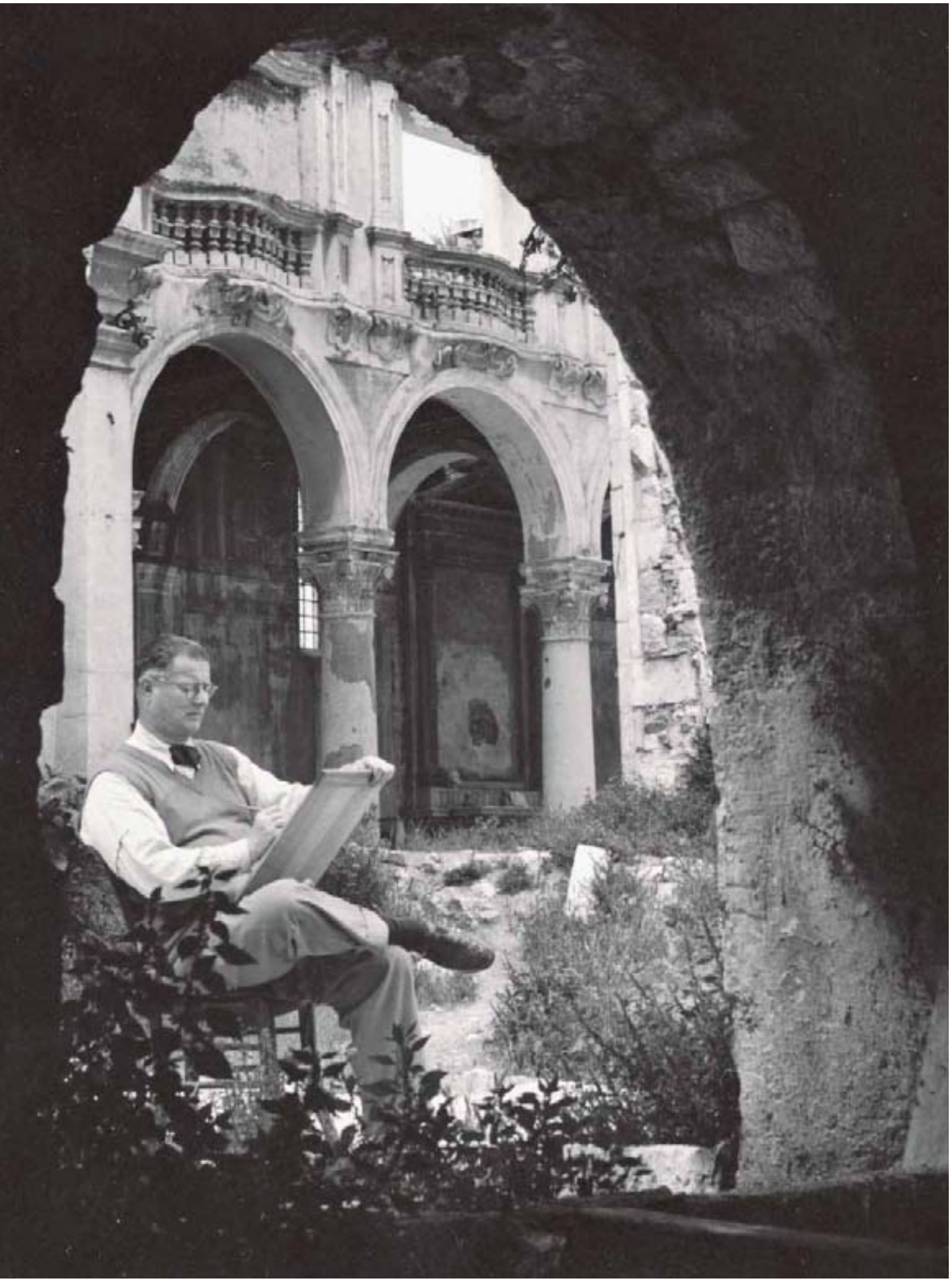

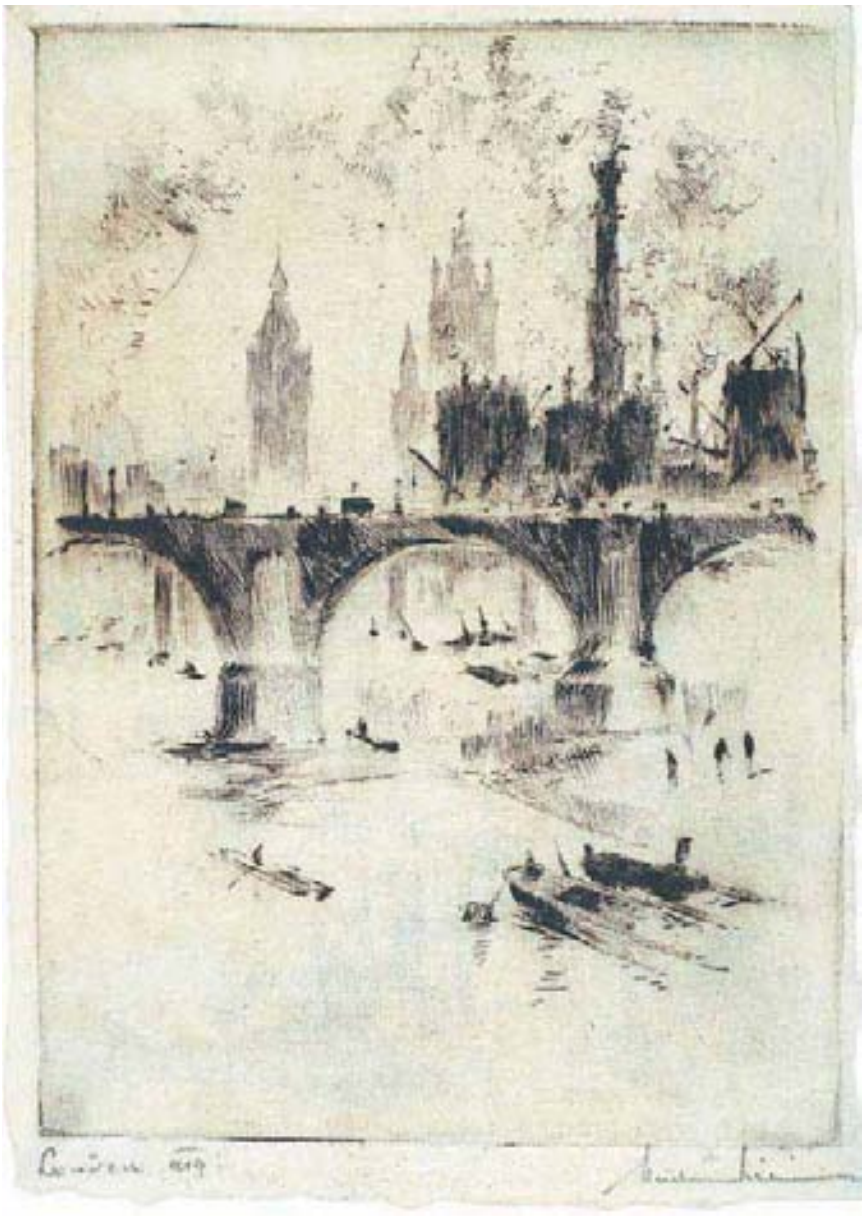

WATERLOO BRIDGE, 1919.
suha igla i bakropis, 17,5 x 13,1 cm
Kabinet grafike HAZU, Zagreb

VLADIMIR KIRIN

akademski slikar, grafičar
na ALU 1943.-1945.
redoviti profesor

Zagreb, 31. V. 1894. - 5. X. 1963.

Srednju graditeljsku školu polazio je u Zagrebu, a Umjetničku akademiju u Beču (F. Schmutzer). Godine 1919. usavršavao je grafiku u Londonu. Bio je crtač za revije *The Studio* i *The Architectural Review* te suradnik grafičkih časopisa (primjerice *Colours*). Prvu mapu *Litografije* (motivi iz Londona, Pariza i Italije) objavio je 1921. godine; izrađivao je monotipije s motivima iz Nizozemske te bakropise s motivima iz Londona. Godine 1923. publicirao je četiri mape litografija povijesnih i arhitektonskih spomenika (*Split, Šibenik, Hvar* i *Trogir*) te mapu *Hrvatsko primorje*; 1925. godine izradio je mapu grafika *Stari Zagreb*, a nakon toga dvije mape crteža *Iz starog Zagreba* i *Iz češkog baroka*. Bavio se ilustracijom i opremom knjiga (nekoliko izdanja *Priča iz davnine* I. Brlić-Mažuranić, *Seljačka buna* A. Šenoe, Andersenove *Priče*) te brojnih dječjih slikovnica i knjiga za mladež. Bio je tehnički urednik *Savremenika*, *Grafičke revije* i *Kola Matice hrvatske*. Kao ravnatelj Zaklade tiskare Narodnih novina i grafički stručnjak izradio je nacrt novog, estetskog tipa slova i time unaprijedio grafičku opremu knjiga u Hrvatskoj. Kirinov smisao za likovno interpretiranje stare arhitekture s elementima romantičarskog slikarskog pogleda na svijet posebice se izražajno očitovao u grafičkim mapama naših dalmatinskih gradova i njihovih ambijenata. Izvrsno smještanje arhitektonskih motiva i veduta u kadar, dobra kompozicija te nadasve razvijen osjećaj za svjetlo i sjenu, s mnogo prijelaza i nijansi sivoga, ističe Kirina kao inventivnoga grafičara, koji je od pomalo banalnih i rasprostranjenih tema uspio stvoriti kvalitetne vedute, bez pretjerivanja u patetici, sentimentalizmu i sl. Priklanjajući se realizmu, Kirinov crtački potez nije uvijek izvučen do kraja; oblik je tek naznačen jakim kontrastima svjetla i sjene, ali bez iscrtavanja i "izvlačenja" volumenâ u potpunosti. Slabiji dio opusa čine vedute rađene uljem; slikao je u tehnici ulja pejzaže iz okolice Samobora, vedute starog Zagreba, Pariza, dalmatinskih gradova i portrete (*Portret V. Becića*).

Na zagrebačkoji Akademiji predavao je Primijenjeno crtanje i Arhitektonske oblike.

I. K.

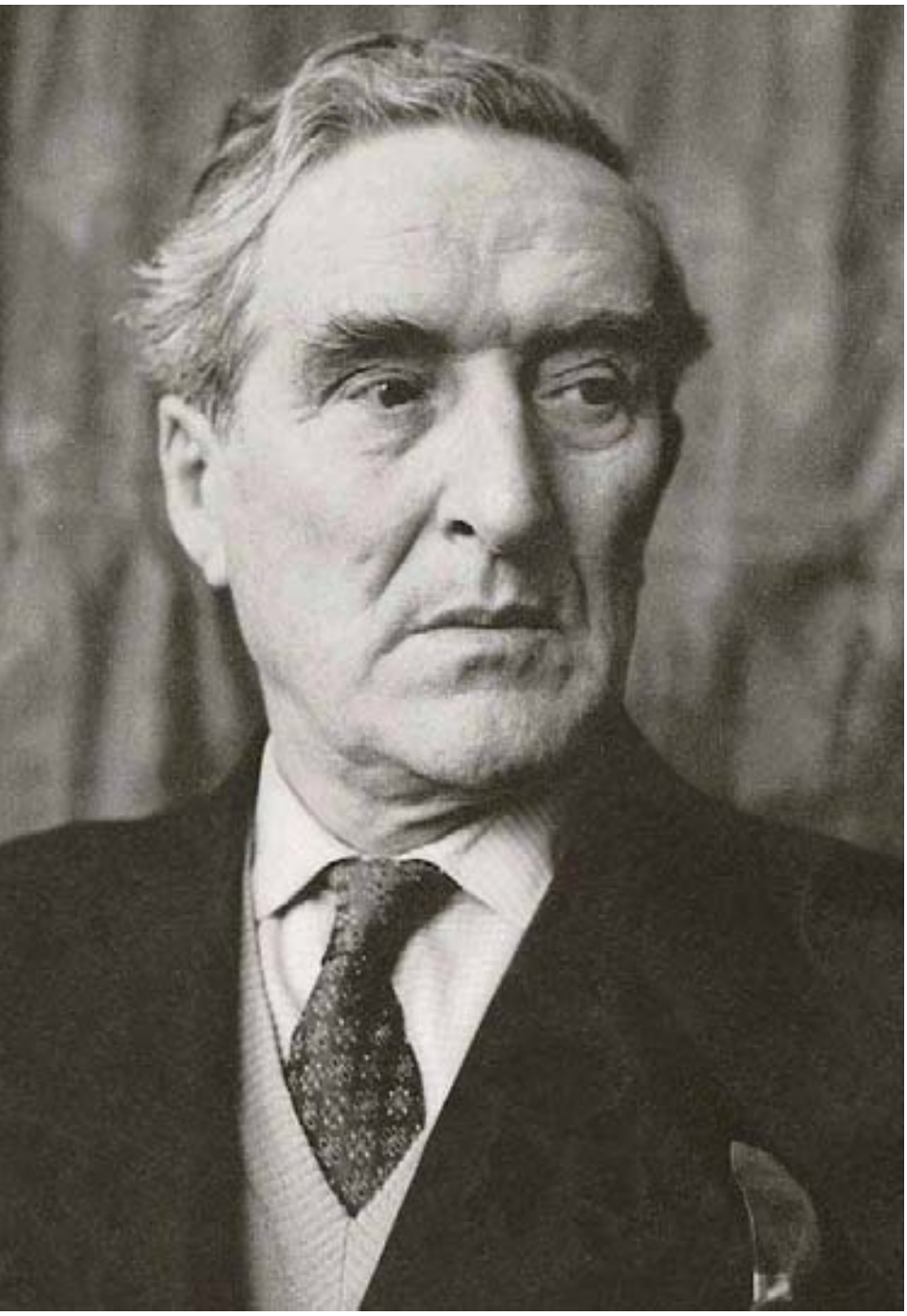

JEROLIM MIŠE

akademski slikar
na ALU 1943.-1961.
redoviti profesor
akademik

Split, 25. IX. 1890. - Split, 14. IX. 1970.

Završivši školu u Splitu, 1911. godine započeo je studij u Rimu i Firenci. U Rim je otišao nakon što je izbačen sa zagrebačke Akademije zbog kritike objavljene u listu *Zvono*, u kojoj je napao svog profesora M. Cl. Crnčića. Pisao je lucidne likovne kritike u tamošnjim časopisima pod pseudonimom "Rome"; Meštrović mu je ustupio atelijer i uveo ga u "slavenski krug" te ga približio idejama panslavenstva. 1922. godinu proveo je na studijskom putovanju u Münchenu, Berlinu i Dresdenu, gdje je upoznao stare majstore i Cézanneovo slikarstvo. Tada slika stereometrijske strukture (*Pučišće*, 1923.; *Supetar na Braču*, 1927.). U dva navrata, 1925. i 1929. godine, posjetio je Pariz, kada mu se osobni izraz posve oformio. Od 1917. do 1937. godine djelovao je kao profesor u Krapini, Slavonskom Brodu i Zagrebu. Godine 1937. predavao je na umjetničkoj akademiji u Beogradu, da bi 1943. prešao u Zagreb na Akademiju likovnih umjetnosti, gdje je predavao do umirovljenja, 1961. Bio je član Udruženja likovnih umjetnika od 1920. godine. Dopisnim članom tadašnje JAZU postao je 1952. godine, a 1961. i redovitim članom. Pripadao je "Grupi nezavisnih umjetnika" (Babić, Vanka, Becić, Kljaković, Varlaj, Kršinić, Studin, Šulentić, Meštrović; 1923.), "Grupi četvorice" (Lj. Babić, M. Vanka, V.

STARA DVORKINJA, 1931.
ulje, platno, 104 x 79,5 cm
privatno vlasništvo

Becić i J. Miše; 1927.) i "Grupi trojice" (Babić, Becić, Miše; 1929.). Prvu samostalnu izložbu priredio je u Splitu 1914. godine; izlagao je u bivšoj Jugoslaviji i u inozemstvu na mnogim grupnim izložbama, s "Grupom trojice", "Grupom četvorice" i "Grupom nezavisnih". Miše je naslikao mnogobrojne portrete (Meštrovića, Kosora, Ujevića...) i poneki autoportret, u kojima stvara snažno individualizirane osobe na neutralnoj pozadini, iskazujući se kao vrstan psihoanalitičar. Prošao je kratku fazu ekspresionizma prije Drugog svjetskog rata, a poslije rata slikao je slobodnijom gestom, komplementarnom skalom, šarenijim nijansama, jačim svjetlom i kontrastom tamnih ploha. Ovjekovječio je krajolike Brača, Šolte, Krka, Korčule i dubrovačkog kraja, usredotočen na intimnost vlastitog doživljaja, cijeneći ponajprije Van Gogha, Renoira, Matissea i Cézannea. Miše je bio i izvanredan crtač. Slikao je i mnoge mrtve prirode. Potez mu je bio čvrst i napet, brz i okretan. Kao profesor u svom je pedagoškom radu tražio postupno približavanje slobodi, koje se prirodno nameće, tražeći da se pojedinosti žrtvuju cjelini. Nije silio razvoj studenta naprečac, pod svaku cijenu, jer je zahtijevao uporno ispitivanje vlastitih registara kako bi se savladale teškoće. Inzistirao je na promatranju objekta, u kojemu se nalazi temeljna struktura i uvjerljiv crtež.

E. Q.

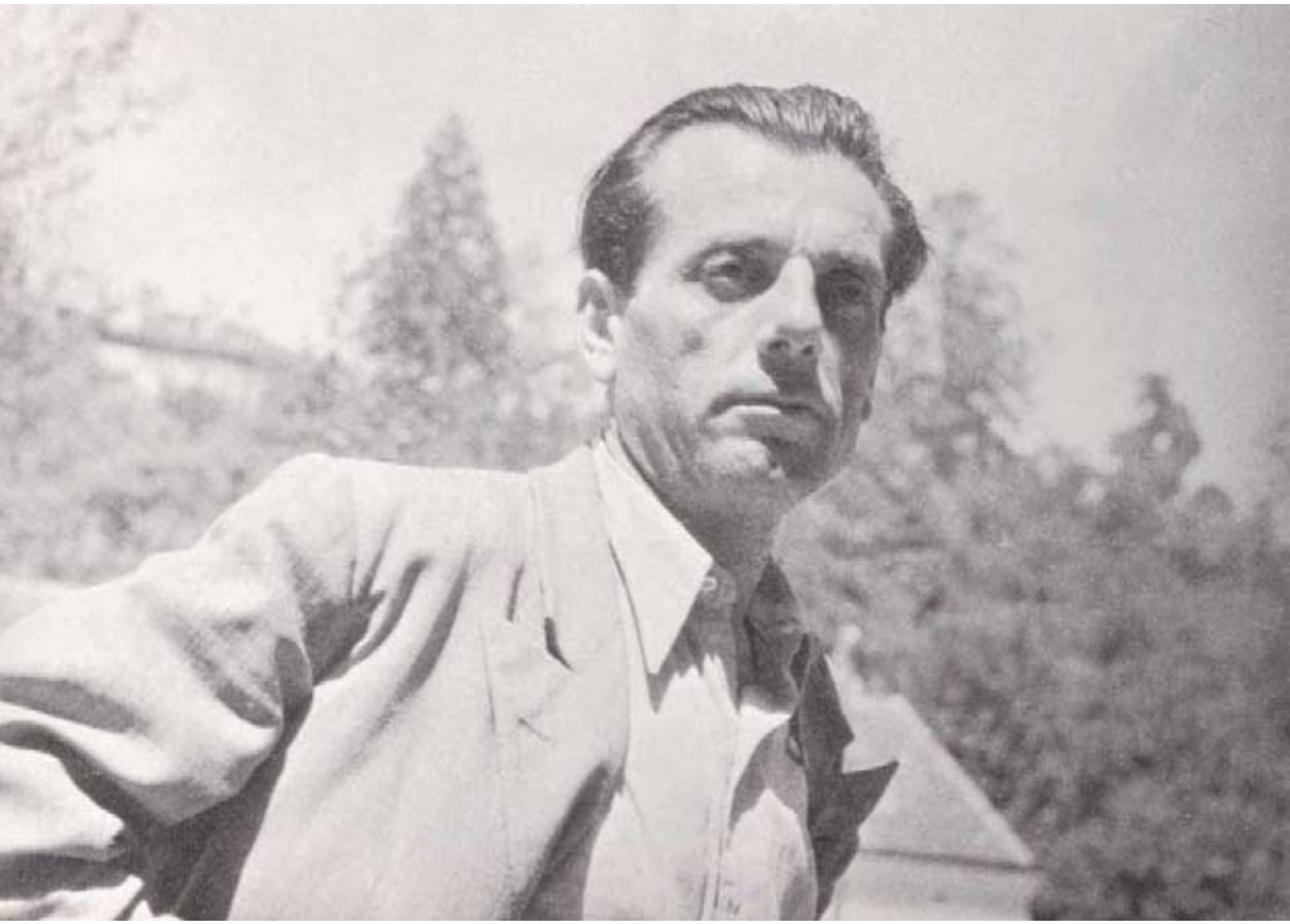

GRGA ANTUNAC

akademski kipar
na ALU 1945.-1970.
redoviti profesor

Šibenik, 11. III. 1906. - Zagreb, 15. I. 1970.

Pohađao je splitsku Obrtnu školu (1920.-1926.) i zagrebačku Umjetničku akademiju (1926.-1930.), te najposlije specijalku I. Meštrovića odmah po završetku studija. Za Meštrovićeve će potrebe Antunac i klesati između 1932. i 1935. godine, posebno kao član uže majstorove radionice u Splitu, a dokumentirano je da je prema zadanim predlošcima izveo *Povijest Hrvata*, *Sfingu*, te dvije karijatide za *Spomenik neznanom junaku* na Avali. S kraćim prekidom (boravak u Parizu 1932.-1933.) Antunac je suradnju s velikim kiparom nastavio stvarno do 1937. godine, kada je prešao u atelijer Antuna Augustinčića, asistirajući mu u izradi velikih spomeničkih narudžbi putem kojih je ovaj i stekao svjetsku slavu "majstora reprezentacije". Likovno djelo Grge Antunca ostat će u znaku Meštrovićeve morfologije, ali će u isti mah biti i lišeno pripadajuće retoričnosti. Klasična nota, "tvrdi realizam" i zanatsko majstorstvo u obradi kamena ili drva omogućili su Antuncu relativno stabilan kreativni život, ali i život lišen smjelosti u eksperimentu, što ga je - uz "meštrovićevsku zastarjelost" - i koštalo naklonosti kulturne javnosti poslije Drugoga svjetskog rata. Klasičan i meštrovićevski intoniran ikonografski repertoar uzrokom je da je danas teško iza njegovih figura seljakinja, mramornih aktova, pa čak i sa znamenitih brončanih vratnica šibenske katedrale iščitati štogod više od nadmoćne Meštrovićeve sjene ili znakovite adoracije klasike. Antunčev klasično-meštrovićevski *credo* vidnije je razbijen tek u kasnijim drvenim reljefima putem ekspresije ucijepljene u plitkoj formi. Odmah po završetku Drugoga svjetskog rata (1945.) Antunac je postao docentom na ALU u Zagrebu, potom izvanrednim profesorom 1955. i redovitim 1963. godine. Na Akademiji je držao kolegije iz obrade kamena i studije glave. U sjeni količinski značajnog opusa portretne i spomeničke plastike koja je Antunca svrstala u rang "vrijednog reproduktivca" ostala je, manje zamijećena, njegova snažna pedagoška aktivnost na zagrebačkoj Akademiji, nimalo slučajno upućena upravo tehničkom umijeću studenata.

V. R. ml.

ZLARINKA, 1941.
bronca, v. 55 cm
Moderna galerija, Zagreb
(pohrana u Gliptoteci HAZU)

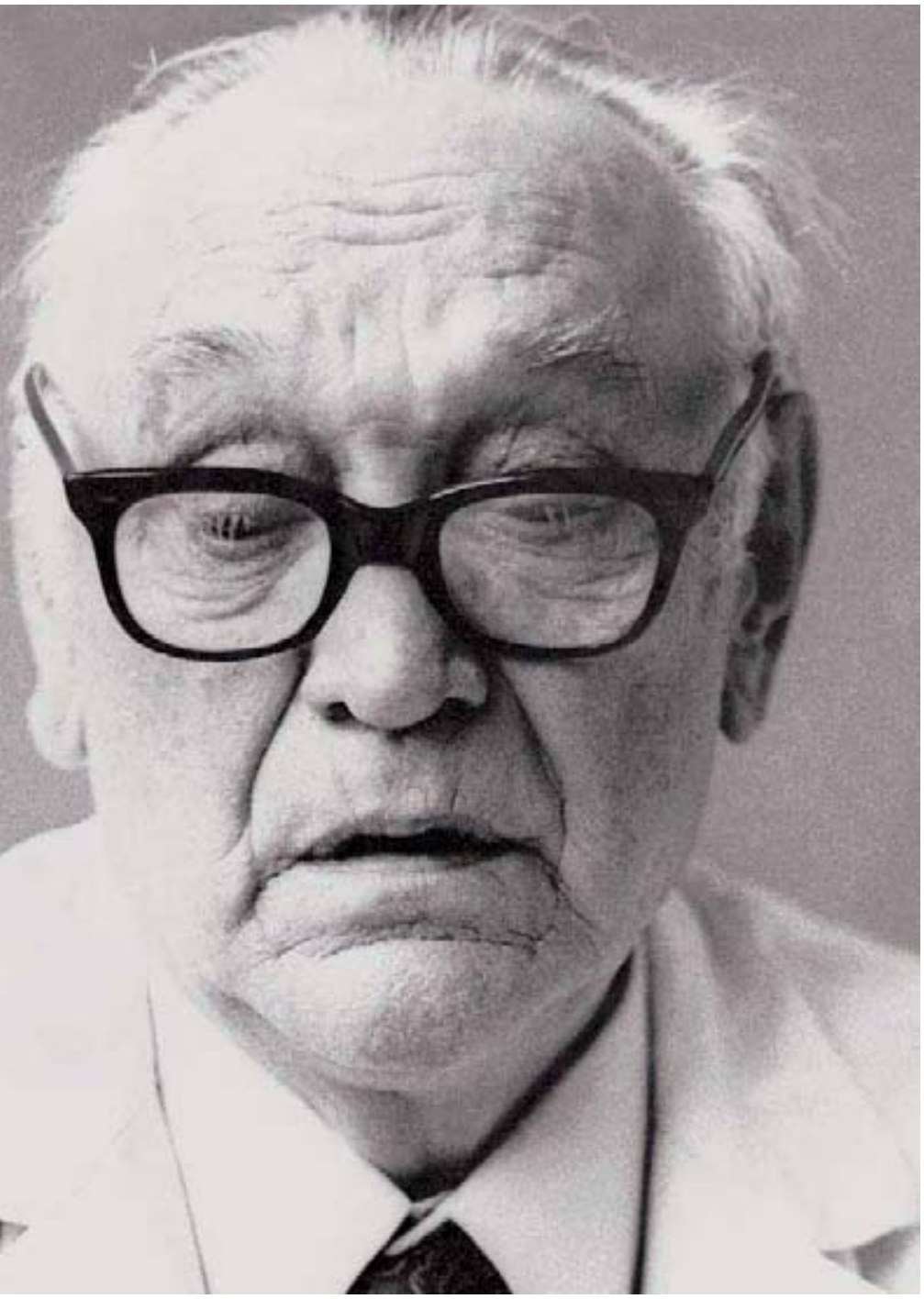

TORZO III, 1952.
bronca, v. 60 cm
Galerija Antuna Augustinčića,
Klanjec

ANTUN AUGUSTINČIĆ

akademski kipar
na ALU 1945.-1969.
redoviti profesor
rektor 1946.-1948.
dekan 1966.-1968.
akademik

Klanjec, 4. V. 1900. - Zagreb, 10. V. 1979.

Antun Augustinčić

Ostavimo umjetnost
po strani, gospodo.
Ona JE ili NIJE.
Ako zanata nema - nema niti nje!

Od 1918. do 1924. godine školovao se na Višoj školi za umjetnost i umjetni obrt (prof. R. Valdec, R. Frangeš-Mihanović, I. Meštrović). Kao stipendist francuske vlade otputio se u Pariz (1924.-1926.) na École des Beaux Arts (prof. J. A. Injalbert). Izlagao na Salonu francuskih umjetnika (1925.) i na Salonu nezavisnih (1926.). Jedan je od osnivača grupe "Zemlja" (1929.-1935.).

Svoje prve kiparske uspjehe doživio je na javnim natječajima (Banja Luka, Kragujevac, Niš, Skopje); radio je brojne spomenike (Katowice, Tirana, Buenos Aires, Ženeva, Kumrovec, New York, Addis Abeba, Gornja Stubica i drugdje) u duhu naturalizma i monumentalnog realizma. U hrvatskom kiparstvu njegova se uloga očituje u naglašenoj sklonosti k figurativnim rješenjima i stanovitoj figurativnoj ortodoksiji, a često i u propagandnom realizmu. Ipak, veliki dio njegova opusa zauzimaju djela manjih, komornih dimenzija, posebice portreti. Može se slobodno reći da je "intimniji" Augustinčić ostao u sjeni "monumentalnoga" (kao i I. Meštrović, uostalom), te da su djela monumentalnih i javnih pretenzija zaklonila vrline male plastike (posebice senzibilitet za materijale, superiorno modeliranje i slično). U portretima (Z. Baloković, A. Štampar, Lujo Novak, B. Gavella i ini) napetih i ponekad ekspresivnih površina otkriva se suptilan plastičar s osjećajem za život epiderme i psihološku karakterizaciju lika. U tim je djelima Augustinčić iskazao osjećaj za najbolje čovjekove umne i fizičke energije bez idealiziranja ili udovoljavanja modelu, problematizirajući oblik, a ne (za razliku od djela spomeničkih značajki) temu.

Od 1945. godine bio je profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, a od 1949. i voditelj Majstorske radionice za kiparstvo. Od 1947. godine bio je redoviti član JAZU.

U dugogodišnjoj pedagoškoj praksi odgojio je plejadu suvremenih hrvatskih kipara kojima su posebice ostala u sjećanju učiteljeva tvrdokorna i tvrdoglava ustrajnost i povjerenje u "realističku" sintaksu, ali i zaštitnička i gotovo roditeljska skrb za svoje učenike i suradnike, što je rezultiralo materijalnom potporom i nalaženjem poslova za njih. Augustinčić se spominje i kao kipar koji je davao savjete "na licu mjesta" s milimetarskom preciznošću i savršenim prepoznavanjem greške u modeliranju i u proporciji.

I. Š. B.

DRAGAN BERAKOVIĆ

akademski slikar, likovni pedagog
na ALU 1945.-1968.
redoviti profesor

Oprisavci kraj Slavonskog Broda, 2. XI. 1902. - Zagreb, 16. II. 1972.

Studirao je u Beču, Zagrebu, Berlinu i Beogradu. U Parizu je boravio 1925. i 1926. godine, po nekim navodima u atelijeru A. Lhôtea, no potonji podatak nije pouzdano posvjedočen. Tom prigodom izlagao je na Jesenjem salonu.

Po povratku iz Pariza živio je u Beogradu i Subotici. Vrlo se aktivno uključio u tadašnja likovna zbivanja kako radovima, tako i tekstovima, a i jedan je od osnivača Salona nezavisnih (1937.). Neposredno uoči izbijanja Drugoga svjetskog rata doselio je u Zagreb, gdje je 1943. godine u klasi prof. Becića dovršio školovanje na Akademiji. Od 1945. godine bio je docent, a od 1960. redoviti profesor na ovoj ustanovi, predajući metodiku, a tijekom kraćeg razdoblja i crtanje.

MRTVA PRIRODA S POVRĆEM I ĆUPOM, oko 1947.
ulje, platno
Galerija likovnih umjetnosti Osijek

Zarana se okrenuo urbanim socijalnim temama koje je obrađivao realističkim likovnim izrazom. Kompozicije su mu statične, pojednostavljenih formi i pročišćenih odnosa. Prožete su mirom i ozbiljnošću, te blagom melankolijom (*Kruh*, *Starac i djevojčica*, 1935.). Poslije rata približio se socrealizmu, no sve više slikao je i serije mrtvih priroda. To su promišljeno konstruirane kompozicije preciznog crteža; oblici su čvrsto i tvrdo modelirani, a paleta je tamnija, uz jaki chiaroscuro. Slika *Pod tušem* (1952.) očituje prijelom u njegovu likovnom izrazu. U vrijeme proboja nefigurativnih tendencija u hrvatskoj umjetnosti i Beraković se priklonio nekim vidovima geometrijske apstrakcije, te reducirao opisne elemente.

Vrlo je značajan i Berakovićev predani rad na likovnoj pedagogiji. Još 30-ih godina objavio je prvi tekst s toga područja, posvećen dječjem crtežu. Tijekom rada na Akademiji sudjelovao je na mnogim savjetovanjima o problemima i metodici likovnog odgoja. Kao rezultat takvih interesa logično se rodila ideja o osnivanju Pedagoškog odjela na ALU za školovanje budućih likovnih djelatnika koji će prvenstveno biti usmjereni na širenje likovne kulture i naobrazbe. Odjel je osnovan 1959./60. školske godine i s vremenom je prerastao svoje prvotne intencije. Beraković je bio imenovan prvim pročelnikom, a predavao je do umirovljenja 1968. godine.

A. D.

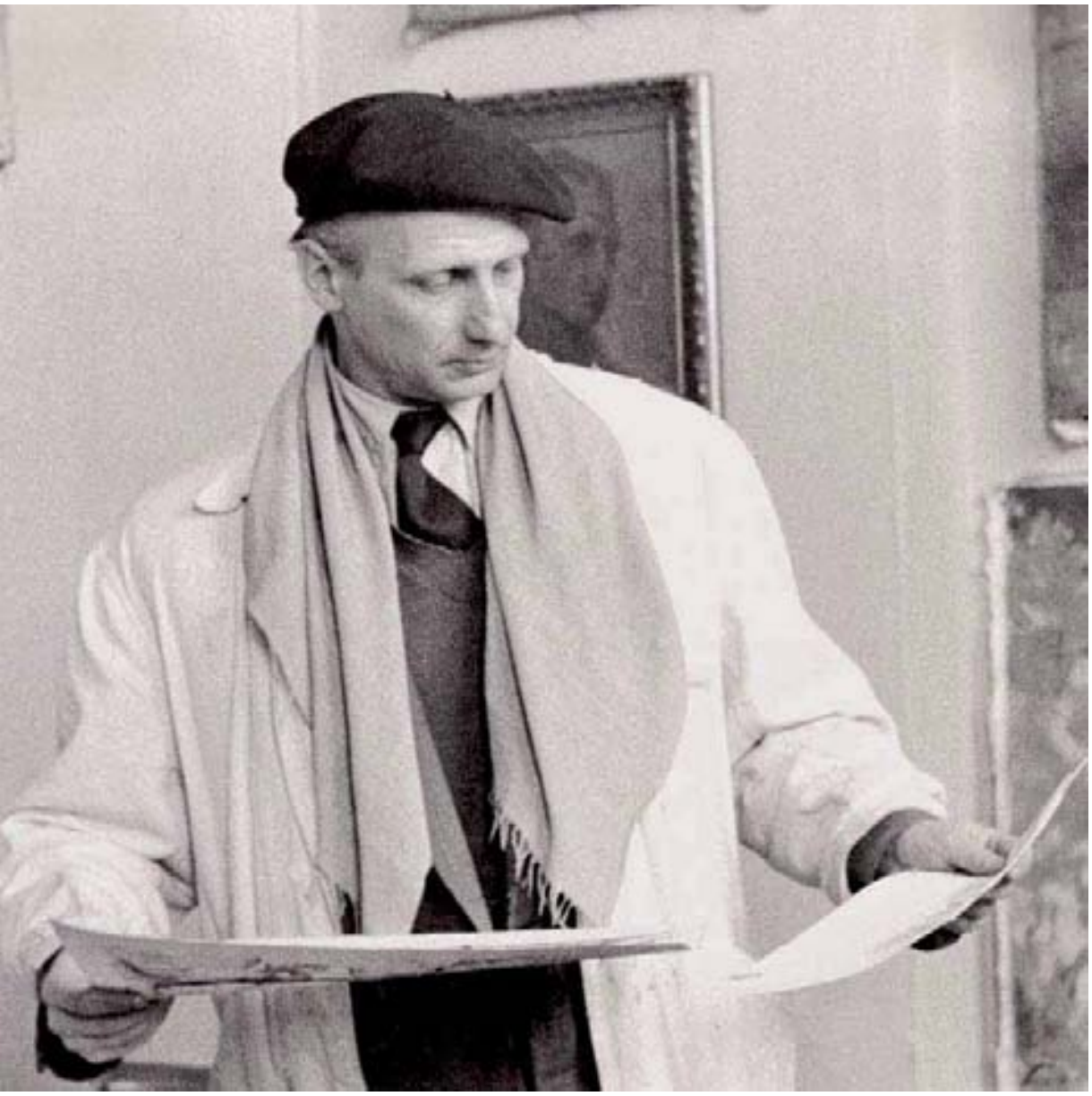

MARIJAN DETONI

akademski slikar, grafičar
na ALU 1945.-1975.
redoviti profesor
rektor 1948.-1952.
akademik

Križevci, 18. IV. 1905. - Zagreb, 11. V. 1981.

Nakon završene srednje škole u Križevcima studirao je slikarstvo na Kraljevskoj umjetničkoj akademiji u Zagrebu od 1924. do 1929. godine, u klasama F. Kovačevića, M. Vanke, Lj. Babića i V. Becića. Diplomiravši, nekoliko je godina bio nastavnik u Vukovaru i potom u Karlovcu, do 1942. godine. U ratnim previranjima i metežu pristupio je 1941. godine NOB-u, a po povratku 1945. biva imenovan povjerenikom ZAVNOH-a i profesorom Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. U nekoliko je navrata boravio u Parizu, gdje je upoznao recentno stanje europske umjetnosti (1933., 1939. i 1956.). Za životne zasluge bio je više puta nagrađivan. Godine 1958. izabran je za izvanrednog, a 1963. za redovitoga člana tadašnje JAZU.

Bio je vrstan grafičar. Grafiku mu je predavao prof. T. Krizman. Izveo je grafičku mapu *Ljudi sa Seine* (1934.), te vrlo značajnu mapu *Cigla* (1932.), koja predstavlja *hommage* prijatelju Leu Juneku, na temu njegove slavne slike. Godine 1941. objavio je mapu *Tračnice* i *Cvjetovi mašte*, a između 1941. i 1942. godine nastale su mape *Plodovi uzbuđenja* i *Mapa U*. Ugled je stekao mnogim antologijskim slikama iz "zemljaške" faze, između 1929. i 1935. godine, u kojima njeguje prigušeni kolorit i primitivizam forme (*Sajam u Križevcima* i *Majalis*, 1930., te *Placmuzika*

FANTAZIJA ORONULOG ZIDA II, 1938.
ulje, platno, 53 x 67 cm
Moderna galerija, Zagreb

na Gornjem gradu, 1931.). U najvažnija djela još mu se ubrajaju *Prehrana*, *Pijana kočija* i *Povrćari*, iz 1935. godine; crteži, skice i slike *Prijelaz partizana preko Plive, Prijelaz preko Neretve, Zgarišta* i *Noć na Zelengori* iz razdoblja Drugog svjetskog rata; 1938. godine nastale su znamenite slike *Fantazija oronuloga zida* I i II, a najvažnije djelo iz šezdesetih mu je *Autoportret s ručnikom* (1952.-1953.). U svojim je djelima Detoni iskazivao želju za angažiranom umjetnošću, te istraživao raspone od koloristićkih tendencija do dubokih umbri ljubičaste, srebrne i oker boje, sa crnim zatamnjenjima, u kojima je izražavao osjećanje općeljudske tragedije.

Kao profesor na Akademiji, Detoni je ostavio jak pečat svojim značajnim pedagoškim radom. Studentima je prenosio svoja velika umjetnička i životna iskustva te imao sluha i volje dati potpunu slobodu u razvoju mladoga čovjeka.

E. Q.

ANTUN MEZDJIĆ

akademski slikar
na ALU 1945.-1971.
redoviti profesor

Zagreb, 5. IV. 1907. - 15. V. 1981.

U rodnome gradu završio je osnovnu školu i dva razreda gimnazije, a potom Obrtnu školu. Na *Kraljevskoj umjetničkoj akademiji* u Zagrebu diplomirao je slikarstvo 1931. godine.

Po dovršenju studija Mezdjić je uz J. Kljakovića radio na slikama za crkvu Sv. Eustahije u Dobroti (1932.-1934.). Već se tada okrenuo gradskim temama, ljudima i motivima koje je dnevice susretao na ulici; po pripremnim crtežima sa smetlišta na Cvjetnoj cesti nastaje mapa linoreza *Smeće*. Prepoznavši u autoru sličan socijalni interes, članovi "Zemlje" pozvali su ga da gostuje na njihovoj IV. izložbi (1932.)

Mezdjić je u to doba dvaput boravio u Parizu (1933. i 1934.). Tamošnje velike izložbe, muzeji i galerije, a osobito prijateljstvo s Leom Junekom (koje je po povratku u Zagreb nastavljeno prepiskom što se doticala mnogih slikarskih tema), presudni su za njegov likovni razvoj. Prvenstveno se usmjerio na istraživanje boje, oslanjajući se na Cézannea, a studirao je i impresioniste, te El Greca, Goyu i Daumiera. I dalje su ga privlačili gradski marginalci i ulične scene.

Boravak u Parizu prekinula je bolest, koja će od tada usmjeriti njegov život i rad prisiljavajući ga na razdoblja neaktivnosti te promjenu fokusa od eksterijera na mrtve prirode i portrete, odnosno slike intimnijeg ugođaja.

Radovi po povratku još su bili obilježeni jakim kromatizmom: *Crvene cipelice* (1938.) i *Jabuke* (1938.) karakteriziraju vidljivi potezi kista, plošno raspoređene mrlje boje, obojene sjene i snažni koloristički akcenti. No istovremeno su nastala i djela

CRVENE CIPELICE, 1938.
ulje, platno, 50 x 62,9 cm
Moderna galerija, Zagreb

blaže kromatike i profinjenih svjetlosnih efekata (*Zrinjevac*, 1940.). Slikajući s vremenom sve više u akvarelu, gvašu i temperi, intenzivni kolorizam umirio je delikatnijim tonovima i transparentnijim slojevima, uz brižljivu strukturiranost kompozicije (*Grbavac*, 1950.; *Portret oca*, 1952/53.). Takva zaokupljenost izgradnjom oblika uvijek ga je iznova vraćala studiju Cézannea.

Na iskustvima sezanovske modulacije Mezdjić je temeljio svoj pedagoški pristup na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu gdje je od 1945. bio docent, od 1947. izvanredni, a od 1956. redoviti profesor. Prema svjedočenjima njegovih nekadašnjih studenata, znao im se posvetiti i učvrstiti im samopouzdanje.

Njegov slikarski jezik s vremenom se posve približio apstrakciji, čisteći početni motiv od svih nelikovnih suvišaka (*Plavi vodoskoci*, 1963.; *Crni valovi*, 1970.). Osobni senzibilitet i sve veća povučenost zbog bolesti nagnali su ga da poticaje i teme traži u svojoj "dubinskoj svijesti". Iz te podzemne struje sjećanja, čežnja, strahova i snova izronile su slike (*Lubanje*, 1939.-1945.) ali i brojni crteži tintom ili tušem, ponekad gotovo skice, nalik intimnom dnevniku koji u osobnim zapisima dotiče arhetipske motive. Iako nastali spontano, iz nekog unutarnjeg pritiska, složili su se u male cikluse: *Odrazi na asfaltu*, *Iz žute kuće*, *Iskopine*...

Djelo Antuna Mezdjića stoji izvan jasno odredivih pravaca. Zbog nevelika opusa čini se da nije ostvareno sve ono što je u sretnijim okolnostima moglo nastati, no dao nam je i radova koji pripadaju antologiji hrvatske umjetnosti. Doticano raznim strujanjima, Mezdjićevo je slikarstvo uvijek prožeto izrazito lirskim senzibilitetom, krećući se putem intimne, gotovo bolne koncentracije.

A. D.

VANJA RADAUŠ

akademski kipar
na ALU 1945.-1969.
redoviti profesor
rektor 1954.-1956.; 1960.-1962.
dekan 1962.-1963.
akademik

Vinkovci, 29. IV. 1906. - Zagreb, 24. IV. 1975.

Školovao se na *Kraljevskoj umjetničkoj akademiji* u Zagrebu (1924.-1930.) kod profesora R. Valdeca, R. Frangeša-Mihanovića i I. Meštrovića. Bio je član grupe "Zemlja" (1932.-1934.) Studijski je boravio u Parizu (1937.). U prvom je razdoblju Vanja Radauš bio pod utjecajem A. Rodina i A. Bourdellea, ali ubrzo je sve više stvarao djela i rješenja koja otkrivaju njegovu nemirnu, tragalačku i eksperimentalnu narav (*Prosjak*, *Robijaš*, *Krvnik* itd.) s naglašenim tematskim priklonom tzv. "socijalnoj tematici" i sudbinama "rubnih" ljudi. U kasnijem Radauševom razdoblju prepliću se ekspresionističke i "klasicističke" značajke koje će s jedne strane označiti *Tifusari* (1956.-1969.) - djela izranjenih površina i dramatičnih sadržaja - dok će se druga ("klasicistička") komponenta u njegovom djelu potvrditi djelima zatvorenih oblika i mirnijih površina (*Portret Tanje*, *Djevojka iz Vrlike*, *Portret Jelke* itd.). Najveće je domete Radauš dosegnuo u ciklusu *Panopticum croaticum* koji je tematski vezan za tragičnu sudbinu hrvatskih ljudi u prošlosti (J. Križanić, V. Lisinski, V. Karas, S. Raškaj, S. S. Kranjčević, A. G. Matoš, A. Cesarec, I. G. Kovačić). Sklon raznim eksperimentima i materijalima te mijenjajući teme, Radauš je umjetnik izvan jednog stilskog oklopa i prepoznatljivosti. On je jedan od najsmjelijih eksperimentatora u cjelokupnoj modernoj hrvatskoj umjetnosti, koji traga za novim izražajnim mogućnostima. Senzibilan, stvaralački i ljudski rastrzan, sklon fantastici i crnim slutnjama, Radauš je primjer umjetnika koji se nije mirio ni s jednom temom niti s jednim kiparskim postupkom. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu radio je od 1945. do 1969. godine; Majstorsku radionicu za kiparstvo vodio je od 1950. godine. O njegovim pedagoškim principima ili odnosima sa studentima mišljenja nisu jedinstvena, što svjedoči da se Radauš različito odnosio u pojedinim situacijama i prema pojedinim studentima. Ponekad požrtvovan, prijatelj, ponekad nagao i nepristupačan, neosporno je da je dio svojeg nemira uspio prenijeti i na svoje učenike i učiniti ih stvaralački "nezadovoljnima" u pravom, plodonosnom smislu te riječi.

I. Š. B.

JURAJ KRIŽANIĆ
iz ciklusa "Panopticum croaticum", 1959-1961.
bronca, v. 149 cm
Gliptoteka HAZU, Zagreb

ĐURO TILJAK

akademski slikar
na ALU 1945.-1965.
redoviti profesor

Zagreb, 25. III. 1895. - 11. XII. 1965.

Slikarski studij započeo je u Zagrebu na *Višoj školi za umjetnost i umjetni obrt* (crtanje kod O. Ivekovića, akt kod Crnčića), ali ga 1915. godine prekida zbog mobilizacije. Početkom 1919. godine odlazi u Moskvu i upisuje se na Umjetničku akademiju u klasu V. Kandinskog. Iste godine u jesen vraća se u Zagreb i 1923. godine završava Umjetničku akademiju u klasi Lj. Babića. Radio je kao učitelj crtanja u srednjim školama u Rumi, Korenici, Vranju, Petrinji i Zagrebu. Nastavlja slikarske studije 1928.-1929. godine u Parizu u École du Louvre. Prvi put je izlagao 1924. na Proljetnom salonu u Zagrebu. Godine 1930. postao je član grupe "Zemlja", bio je njezin službeni kritičar, te je do 1932. sudjelovao i na izložbama grupe. U razdoblju između dva rata bio je urednik časopisa Kultura i pisao recenzije s područja likovnih umjetnosti koje je objavljivao u časopisu Književnik.

Tiljak nije ostavio kvantitativno velik opus. Radovi iz 20-ih godina ukazuju na približavanje plastično-kubičnoj dikciji toga razdoblja. Znalački prostudiranom formom i sigurnim rasporedom masa gradi ravnotežu obojenih površina. Predimenzionirane volumene motiva na antologijskoj slici *Park*

TOPOLE, 1939/40.
ulje, platno, 100 x 73 cm
Moderna galerija, Zagreb

(1925.) sapinje jasna obrisna linija istaknuta oštrim kontrastima svijetlih i tamnih ploha. U trećem desetljeću javljaju se na platnima elementi konstruktivizma, sjedinjeni u finim tonovima boje u kojima kromatska osjetljivost nije poništena, nego profinjeno i disciplinirano kontrolirana. Ipak, u određenom broju radova nestaje potencirana kubičnost; u vrijeme Tiljkove pripadnosti "Zemlji" oblik je sveden na plošni ornament, osjetna je realistička tendencija (*Mrtva priroda s kruhom*, *Cipeliši*, *Kruge*, *Barke na obali*, *Šanpjerin*). Godine 1936. izradio je sliku *Kanjon Stinive*, na kojoj se predmetnost potpuno izgubila, da bi se 1938. opet vratio čvrstom volumenu (*Štagalj, Iz sela*).

Krajem 40-ih godina slikao je intimne i poetične pejzaže, najčešće s motivima obale (ulice Trogira, Rovinja, Malinske). Povremeno će se javiti ponovna potreba za neodređenošću volumena i predmeta, za mrljama boje, pretvarajući pejzaž gotovo u apstrakciju (*Kutak mora*, *Pejzaž s gomilama*).

S jedne strane metodički organizira platno, bojom koja savladava materiju i gradi predmete, da bi u drugim djelima odbacio te okvire realizma i potvrdio se kao slikar novoga duha utemeljenog na iskustvima asimiliranim u Moskvi i Parizu.

Od 1945. do umirovljenja 1965. godine bio je redoviti profesor na Akademiji likovnih umjetnosti. Poslije 1945. vodio je specijalku za slikarstvo i opću slikarsku školu. Zabilježeno je da je pedagoškom radu prilazio misaono i temeljito te da su ga njegovi studenti voljeli i poštovali.

I. K.

dr. ANDRO VID MIHIČIĆ

profesor povijesti umjetnosti
na ALU 1947.-1966.
redoviti profesor

Beli, otok Cres, 26. III. 1896. - Mali Lošinj, 26. I. 1992.

Andro Vid Mihičić

Sve što želim reći jest da moji stihovi, misli, i zapisi bar nekoga usreće i, nadasve, da ne izazovu pometnju u ničijoj duši.

S nepunih devet godina počeo je pohađati gimnaziju. Godine 1912. postao je franjevcem s redovničkim imenom Vid. Nakon godine novicijata u Kopru slijedila je gimnazija u Zadru te studiji filozofije i teologije u Dubrovniku.

Kao kateheta pučke škole na Lučcu u Splitu bio je u neposrednom dodiru s umjetnicima. Tu je upoznao i don Franu Bulića, čijim je posredstvom 1924. godine otišao na studij povijesti umjetnosti u Pariz, na Sorbonnu. Diplomirao je 1927., a godinu dana kasnije ponovno je u Parizu, s namjerom da dovrši svoju doktorsku tezu *L'art du Tintoret*. Usput je izučavao žive orijentalne jezike.

Nakon školovanja živio je kao redovnik u raznim franjevačkim samostanima Dalmacije. Radio je kao profesor u Dubrovniku (1932.-1933.), te u Badiji na Korčuli (1933.-1942.). Za to vrijeme intenzivno je pisao stručne članke, kritike, eseje, pjesme i prozne crtice, koje je objavljivao u raznim časopisima.

Godine 1944. izašao je iz franjevačkog reda. Po završetku rata imenovan je kustosom Galerije umjetnina u Splitu, a zatim kustosom Moderne galerije u Zagrebu i na toj se dužnosti istaknuo kao organizator likovnog života u Hrvatskoj.

Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu djelovao je od 1947. do 1966. godine kao redoviti profesor povijesti umjetnosti.

Objavljene su mu knjige *O kiparu Dujmu Peniću* (Pariz, 1930.), *Sonde* i *Stope u prahu* (Beli, 1988.). Kasnije, 1990. i 1991. godine, objavljena su mu još dva djela: *Kucanje na vrata tajne* i *Prividi i slutnje*.

Potkraj 1988. godine svoju je visoko vrijednu umjetničku zbirku (Kršinić, Augustinčić, Radauš, Kerdić, Krstulović, Bošnjak, Janeš, Meštrović, Motika, Aralica, Filakovac, Mujadžić, Parać i ini) te rukopise zavještao svome zavičaju, općini Cres-Lošinj.

A. N.

Bože,
uvedi me u hram bez cvijeća i svijeća,
u skroman hram - tih i prazan.

Zatvori za sobom vrata
i prozore zazidaj sve,
da u toj tami
budemo sami.

Tu mi zasjaj okom,
da progledam i vidim
što vidio nisam
ni s najvišeg vrhunca
u sjaju dana
i Tvojega sunca.

Osvijetli me i pročisti svega,
da u tom praznom i tamnom hramu
budem i cvijeća miris i svijeća plam.
Ja sam.

Andro Vid Mihičić

ANDRO VID MIHIČIĆ, "SONDE", 1988.
korice knjige

"HRAM"
pjesma Andre Vida Mihičića

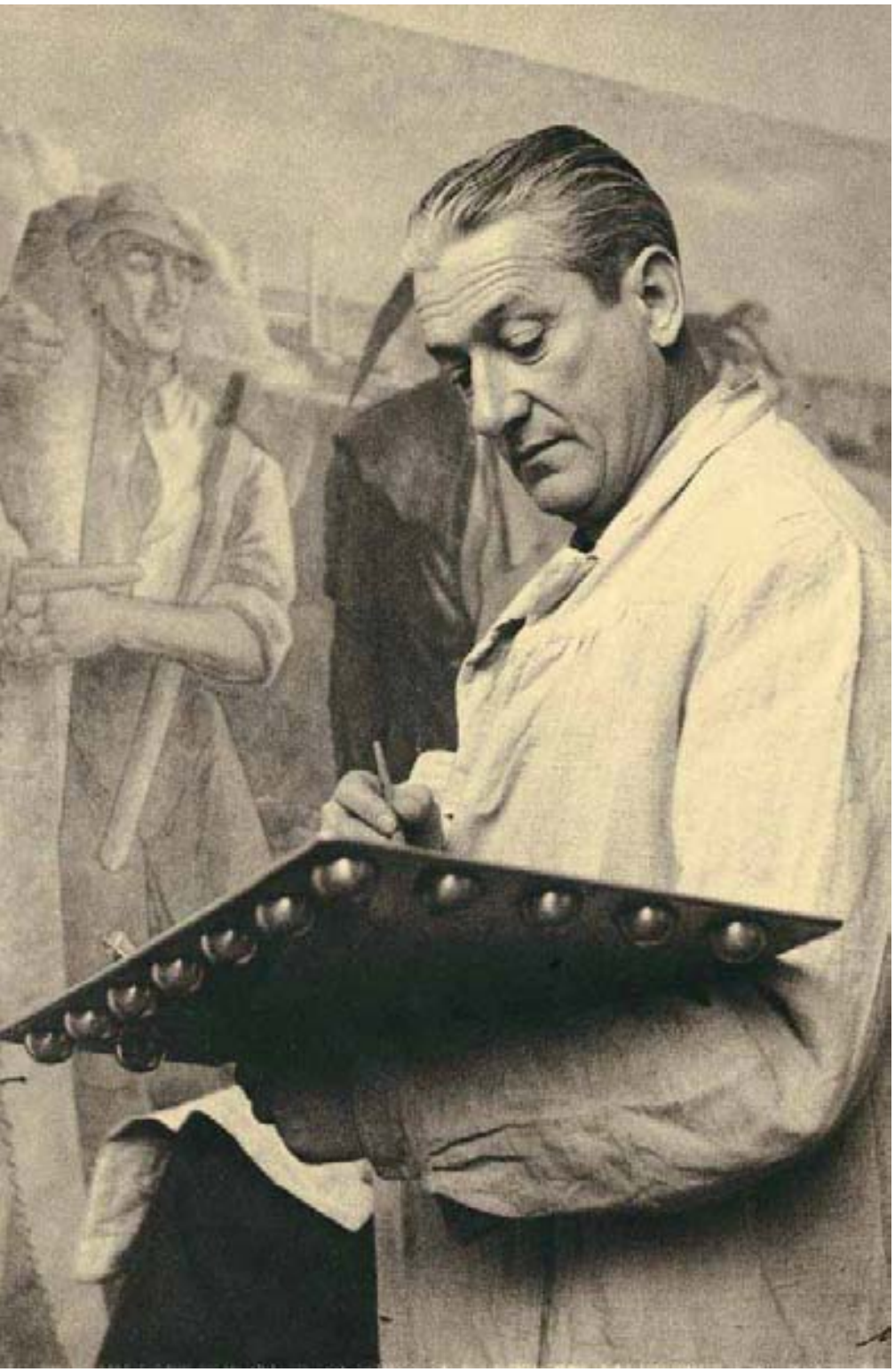

IVO REŽEK

akademski slikar
na ALU 1947.-1968.
redoviti profesor

Varaždin, 22. V. 1898. - Zagreb, 2. IX. 1979.

Nakon završene Obrtne škole u Zagrebu, 1915. godine, upisao se na *Privremenu višu školu za umjetnost i umjetni obrt*, koju je napustio zbog mobilizacije. Sudjelovao je u Prvom svjetskom ratu, 1916. godine, na ruskoj fronti, odakle se vratio kući ranjen. Po povratku iz rata, započeo je studij slikarstva na Visokoj akademiji za likovnu umjetnost u Pragu, 1919. godine, gdje je kratko vrijeme bio Bukovčevim studentom, a tehnička je znanja usavršavao u specijalki prof. Thillea, u čijoj je klasi i diplomirao. Godine 1924. otputio se u Pariz, gdje će, do 1928., specijalizirati fresko-slikarstvo u klasi prof. Lenoira. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, od 1947. godine kao izvanredni, a od 1958. do 1968. kao redoviti profesor, predavao je fresko-slikarstvo. Paralelno je profesionalno počeo crtati i objavljivati karikature pod pseudonimom "Ives" u satiričkim listovima *Koprive* i *Kerempuh*. Karikaturom je ismijavao političku situaciju i ljudsku glupost.
S Uzelcem i Junekom osnivač je Proljetnoga salona. Važne su mu freske u Kumrovcu i u kapeli sela Miholjevci kraj Slavonske Požege, te ciklus figuralnih prikaza života zagorskih seljaka. Radio je u svim tehnikama - ulju, gvašu, temperi, tušu, pastelu, olovci - a posebno se ističu grafički listovi naglašene kritičke lucidnosti, socijalne note i groteske. Izlagao je i na Salon des Tuileries (1925.), Salon d' Automne (1926.), a 1925. godine samostalno u Parizu. Sudjelovao je na izložbama Proljetnog salona, grupe "Zagrebačkih umjetnika" i "Hrvatskih umjetnika". U ranom pariškom razdoblju je pod utjecajem Picassa i Lhôtea. Prijateljstvo s Derainom utjecat će da stvara suptilne odnose na platnu i usavrši metiére. Važan mu je ciklus *Kupačica* iz tog razdoblja. Kontura volumena mu je precizna, crtež čist; boju tretira tonski, zagasito, u ritmovima toplo-hladnoga, svijetlo-tamnoga.
U vrijeme studija suvremenih pokreta kopirao je Velázqueza, kojemu se divio i kojega je smatrao najvećim slikarem, pa mu je vlastita kopija jedne Velázquezove infantkinje bila najdraža slika u prostoru u kojemu je živio.
Kao profesor na Akademiji i cijenjen pedagog podučavao je velike forme, prije svega učeći studente temeljnom zanatu, maksimalnom strpljenju i pedantnosti u izvedbi, upućujući ih na tretman čovjeka u prostoru, kojim se bavi i u grafikama. Uznastojao je u pedagoškom radu na izvornom gledanju koje je prirodno mladome čovjeku, da se izbjegne epigonstvo.

E. Q.

DJEVOJKA, 1925.
ulje, platno, 60,4 x 50,2 cm
Moderna galerija, Zagreb

VLADIMIR FILAKOVAC

akademski slikar
na ALU 1948.-1968.
redoviti profesor

Slavonski Brod, 9. III. 1892. - Zagreb, 22. XI. 1972.

Slikarstvo je studirao na Akademiji u Budimpešti (1911.-1916.). Bio je vojni slikar (1916.-1918.); slijedi usavršavanje u Beču (1920.-1923.). Godinu 1940./41. proveo je kao profesor na Akademiji likovnih umetnosti u Beogradu.
Svojim realističkim studijama životinja Filakovac zaposjeda mjesto našeg najistaknutijeg slikara animalista (*Lavovi*, *Tigar*, *Bikovi na livadi*). Slikao je i portrete, mrtve prirode, krajolike (*Petar Dobrović*, *Autoportret*, *Dama u crnom*, *Ulica u Beču*); bavio se zidnim slikarstvom (fresko-kompozicija, Narodna

DVORIŠTE U DUBRAVI, 40-ih
ulje, platno, 80 x 96 cm
Moderna galerija, Zagreb

skupština, Beograd, 1939.), ilustracijom, opremom knjiga i karikaturom (suradnik beogradskoga *Ošišanoga ježa*).
U svojem djelu Filakovac posvjedočuje, u počecima, tradiciju naših slikara münchenskog kruga u tamnoj i suzdržanoj paleti, da bi u kasnijem djelu rasvijetljene palete, kao izraziti kolorist, iskazao postimpresionistička obilježja.
Puna dva desetljeća predavao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu: od 1948. godine kao izvanredni, a od 1958. kao redoviti profesor.

Predavao je plastičnu anatomiju životinja i vodio vježbe u crtanju, potvrdivši se vrsnim pedagogom koji je odgojio brojne generacije hrvatskih likovnih umjetnika.

M. B.

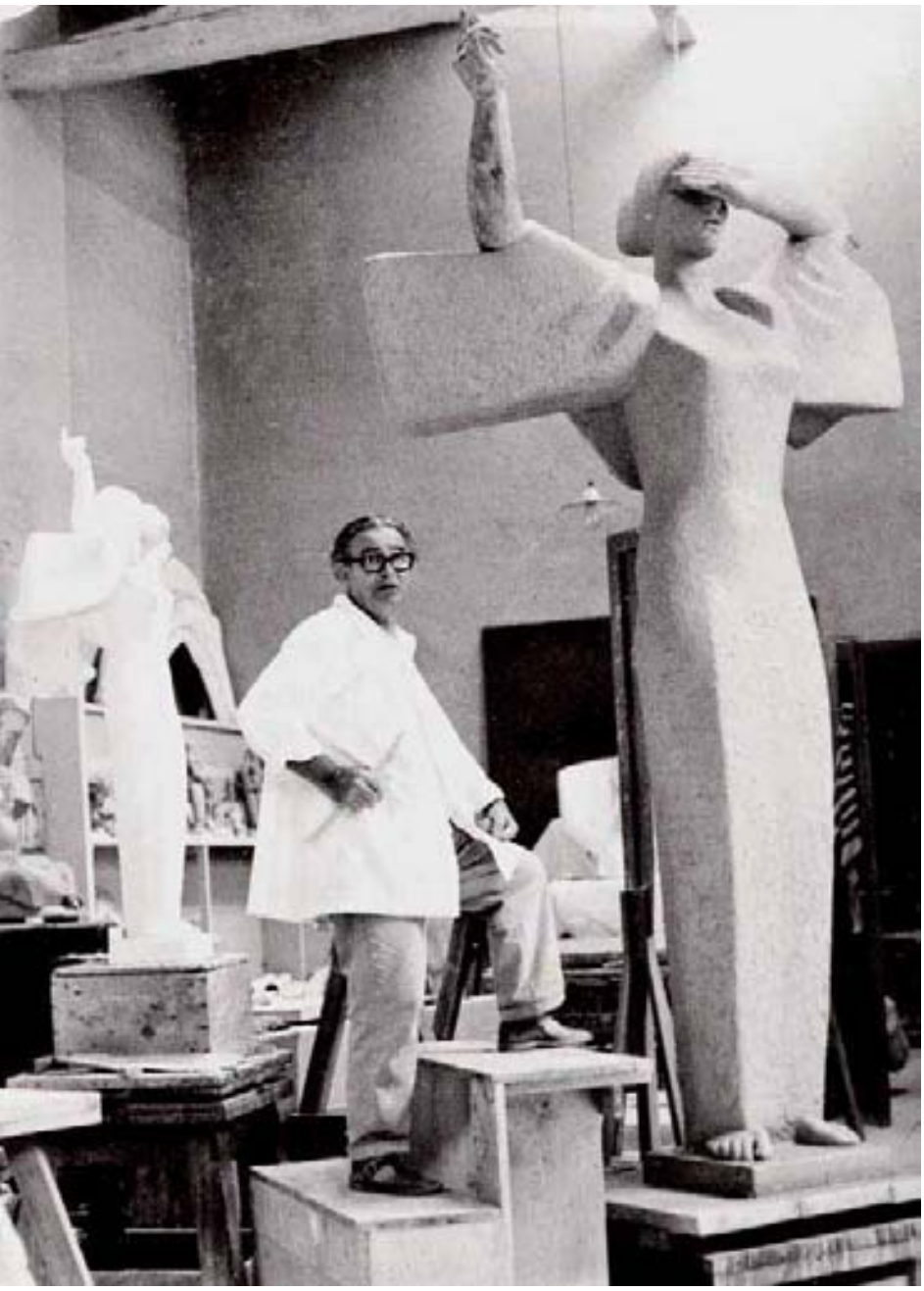

ANDRIJA KRSTULOVIĆ

akademski kipar
na ALU 1948.-1958.
docent

Split, 5. XI. 1912. - 4. VI. 1997.

Diplomirao je kiparstvo 1934. godine na *Umjetničkoj akademiji* u Zagrebu. Od 1936. do 1941. bio je suradnik Meštrovićeve splitske radionice, gdje je učvrstio svoju veliku naklonost Meštrovićevoj koncepciji likovne forme: isklesao je veliki broj kamenih skulptura po nacrtima i modelima velikog majstora. Krstulović je na zagrebačkoj Akademiji bio asistent od 1948., a potom docent, od 1953. do 1958. godine kada se vratio u Split, gdje je ostavio i danas uočljive tragove na katedri kiparstva Pedagoške akademije (1959.-1983.), odgojivši generacije vrsnih poznavatelja kako kiparske modelacije, tako i tvrde kamene materije kojoj je bio posebno privržen. Nekoliko iznimno važnih spomeničkih rješenja lociranih u Splitu nadoknadit će donekle Krstulovićevo izbivanje s naše izložbene scene, ali će u isti mah sakriti i ogroman svakodnevni rad dugih desetljeća, pretočen u sitnu plastiku, terakote kojima je zapravo posvetio čitavu svoju kasnu kiparsku zrelost. "Intimni rustikalizam" tih malih terakota u našoj je kritici elegantno prešućen kao realna Krstulovićeva kvaliteta, iako on, sa stanovišta forme i ikonografski, znači jedinstvenu cjelinu ne samo u odnosu na Meštrovića već i prema modernoj hrvatskoj skulpturi. Od 1938. godine, kada se prvi put pojavio s "Grupom hrvatskih likovnih umjetnika" u Zagrebu, pa sve do 1992., kada je već teško bolestan priredio svoju prvu i jedinu pravu samostalnu izložbu s naznakama retrospektive (Split), Krstulović je proveo samozatajan život koji je sakrio jedan od potencijalno najvećih talenata hrvatske skulpture.

O toj se kvaliteti javno u superlativima izražavao i sam Meštrović, govoreći između ostalog da *iako obojica radimo seljake, Krstulović ih čini više kao građanin a ja samo kao seljak*.

Takvo su mišljenje uglavnom potkrepljivale i uistinu monumentalne spomeničke izvedbe kojima je Krstulović odredio neke javne splitske prostore (*Spomenik palom pomorcu*, *Pravda*, *Osmijeh suncu* itd.), ali i njegove vlastite, često ponavljane izjave o Meštrovićevoj nedodirljivosti.

V. R. ml.

PRAVDA, studija za spomenik, 1974.
bronca, v. 149 cm
vlasnik: Lj. Prvan

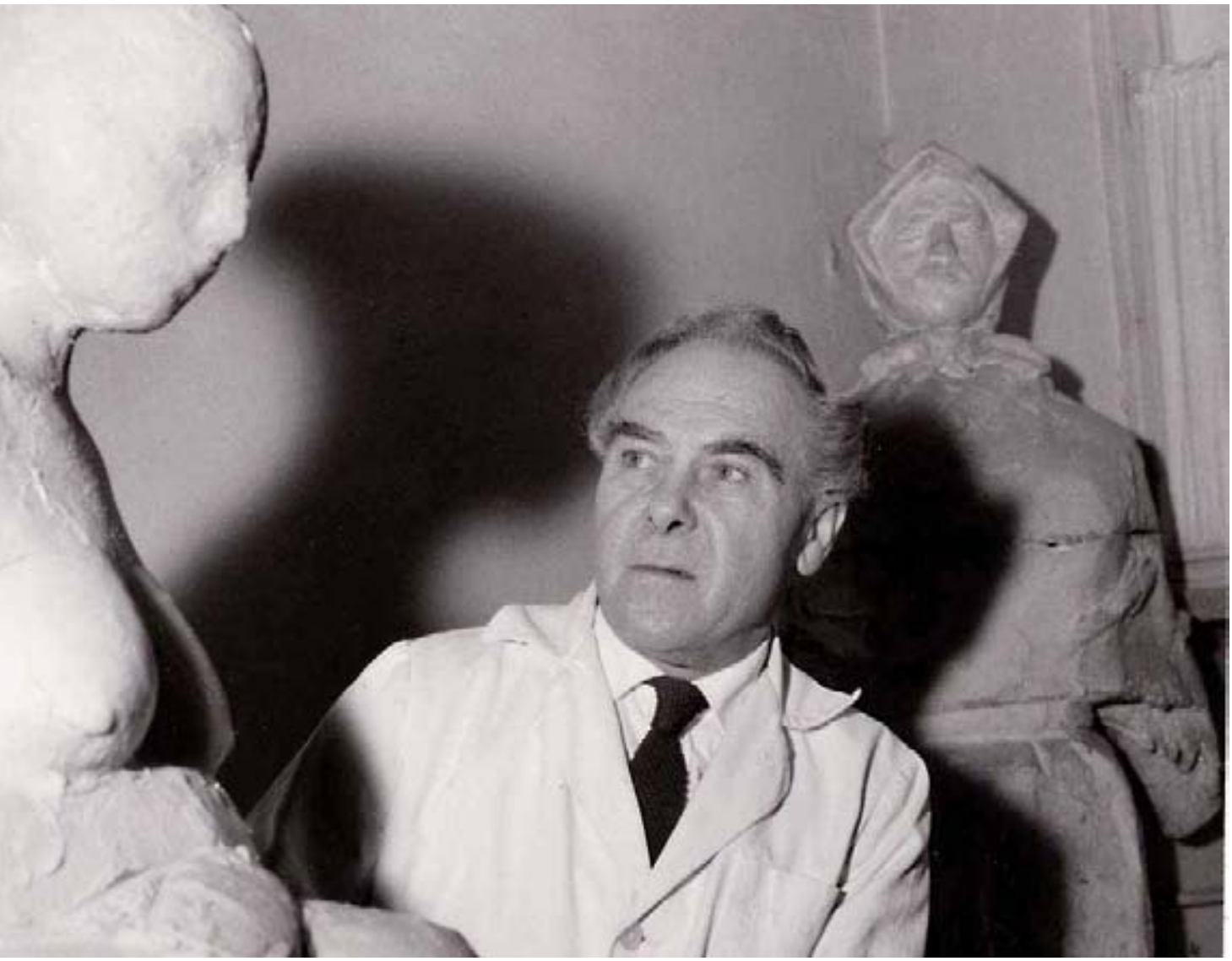

AKT, 1963.
alabaster, v. 40 cm
Moderna galerija, Zagreb

VJEKOSLAV RUKLJAČ

akademski kipar
na ALU 1948.-1986.
redoviti profesor
dekan 1963.-1966.; 1974.-1979.

Poznanovec, Hrvatsko zagorje, 9. III. 1916. - Zagreb, 24. IV. 1997.

Godine 1928. upisao se u Obrtnu školu u Zagrebu, smjer kiparstva, u trinaestoj godini života; u ljeto 1932. godine maturirao u svojoj šesnaestoj godini. Nastavio je dvogodišnju specijalku, od 1932. do 1934., na Djelovotskoj školi (škola za majstore izvođače) pri Obrtnoj školi u Zagrebu, gdje su mu profesori bili J. Ivanović-Robert i D. Hotko.
Godine 1937. upisuje se na Akademiju u Zagrebu, na odjel kiparstva, gdje su mu profesori bili F. Kršinić, R. Frangeš-Mihanović i I. Kerdić. Završne godine studija pohađao je kod F. Kršinića, u čijoj je klasi diplomirao 1943. godine.
Od 1945. do 1948. bio je profesor na Drugoj industrijskoj školi u Zagrebu (nekadašnjoj Obrtnoj, a današnjoj Školi primjenjene umjetnosti).
Godine 1948. započeo je rad na Akademiji likovnih umjetnosti kao asistent, te je napredovao (docent, 1960., izvanredni profesor, 1960.) do zvanja redovitog profesora, 1963. Nakon 38 godina rada na ALU, godine 1986. je umirovljen.
Živio je na svoj tih, nenametljiv način. Umjetnost, pa i svoje vlastito djelo shvaćao je introvertnim, atelijerskim i samotnjačkim činom, tihim poslom i gotovo privatnom stvari. U njegovom atelijeru moglo se zateći i ratnika i raspeće, religioznu i "ideološku" temu.
U dva navrata bio je predsjednik ULUH-a.
Samostalno je izlagao 1965. u Beču, Galerie Junge Generation; 1981. u Zaboku te 1991. u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu izbor iz opusa *Femina nuda*.
Izlagao je na skupnim izložbama: od 1946. do 1960. godine pojavljivao se na mnogim izložbama ULUH-a i SULUJ-a i izlagao na izložbama likovnih umjetnika Hrvatskoj zagorja i Međimurja; godine 1964. *na II. trijenalu jugoslovenske likovne umetnosti* u Beogradu; 1966. i 1970. na *Zagrebačkom salonu*; 1982. izlagao na *Prvom triennalu hrvatskog kiparstva* u Zagrebu.
Od 1946. do 1980. godine izveo je - kao autor ili koautor - niz spomenika, uglavnom povijesno-memorijalnog sadržaja.
Od 1980. godine u potpunosti se posvetio temi ženske figure.

A. N.

HRVOJE MELKUS

akademski slikar, grafičar
na ALU 1950.-1958.
docent

Moja slikarska tema ostaje čovjek u različitim portretskim vidovima. Nastavljam svoj povučeni život ostajući vjeran sebi.
Smatrajući da u umjetnosti vrijedi samo i isključivo ličnost, a nikakav stil ili moda, nisam htio pristupiti trci s vremenom. Da bih sačuvao potpunu slobodu mišljenja, sveo sam i izlaganja na minimum.
Koristeći se stečevinama tehnika starih majstora, koje su danas gotovo nepoznate (a da bi se proniklo u njihove tajne potrebne su godine istraživanja), usvojio sam ih i primijenio u svom likovnom izrazu.

Hrvoje Melkus

Hrvoje Melkus rođen je u Zagrebu 16. veljače 1924. godine. Gimnaziju je polazio u Zagrebu i 1942. maturirao. Na zagrebačkom konzervatoriju je položio završni ispit klavira. Godine 1943. upisao se na Akademiju likovnih umjetnosti. Nakon 8 semestara studija pedagoškog smjera kod profesora Mišea, Mujadžića, Babića, Mezdjića, upisuje specijalizaciju grafike kod prof. Krizmana.
Za vrijeme studija dva puta je nagrađen za uspješne radove. Studij je završio s odličnim uspjehom 1949. godine u klasi A. Mezdjića. 1950. godine izabran je za asistenta profesora Krizmana na Grafičkom odjelu. U tom svojstvu ostao je do 1953., kada je izabran za docenta.
U obuku grafike na ALU uveo je novi element upoznavanja zakonitosti odnosa i oblika i struktura, od jednostavnih do složenih, što je studentu omogućilo da misli od apstraktnog prema predmetnom, a ne obrnuto. Tako predmet prestaje biti objekt prepisivanja, što je važno za razumijevanje umjetnosti.
Ministarstvo za kulturu i umjetnost pohvalilo ga je za pedagoški rad.
Godine 1957. otputio se na studij u München. Taj grad velikih, vrlo vrijednih muzeja omogućio mu je temeljito upoznavanje sa slikarskim tehnikama starih majstora koje su ga uvijek fascinirale, a koje su već odavno pale u zaborav. Tamo se odlučio trajno nastaniti.
U liku čovjeka, njegovim portretskim vidovima, nalazi primjenu tog métiera. Smatrajući da se čovjek biološki nije promijenio, nego samo tehnika oko njega, ostala mu je najomiljenijom temom likovne djelatnosti vječna i nepromijenjena dramatika ljudskog izraza.
Izlagao je u Njemačkoj i SAD.
Uvršten je u knjige: *Who is who in the arts* i *Persönlichkeiten in München*.

PORTRET STARCA, 1995.
ulje, daska, 18 x 12 cm

VJEKOSLAV PARAĆ

akademski slikar
na ALU 1958.-1972.
redoviti profesor
akademik

Solin, 2. II. 1904. - Zagreb, 4. VIII. 1986.

Nakon završene pučke škole u Solinu pohađao je Cesarsko-kraljevsku veliku realku u Splitu, a od 1922. i *Kraljevsku akademiju za umjetnost i umjetni obrt*, koju je završio 1926. godine u klasi Lj. Babića. Iste je godine položio i profesorski ispit, stekavši zvanje *profesora prostoručnog i geometrijskog risanja u srednjim školama*. Usavršavao se u Parizu, pratio predavanja na Sorbonnei i polazeći školu A. Lhôtea i O. Friesza (1929.-1931.) već je 1931. godine izlagao na Salonu d'Art Francaise Indèpendant. Usavršavanje je nastavio u Italiji (studij fresaka u Rimu, kod F. Ferrazija). Obnašao je dužnost ravnatelja Galerije umjetnina u Splitu (1945.-1950.). Izvanrednim članom JAZU postao je 1973., a redovitim 1981. godine.

U prvom razdoblju slikao je scene jedrih i punih volumena i realističkih motiva s naglašenim konstruktivnim udjelom. U vrijeme boravka u Parizu slikao je gradske vedute, život grada, scene s pariških ulica, zabave, s naglašenom lirskom transpozicijom boje i živim i vibrantnim crtežom. Po povratku u domovinu okrenuo se scenama težačkoga, pučkog rada s elementima idealiziranog i pastoralnog slikarstva. Posebice se ističu ciklus *Naše more* s povijesnim, simboličkim i realističkim sadržajima i reminiscencijama, te monumentalne freske u crkvi u Klisu.

KAŠTELANKE, 1933.
ulje, platno, 73,5 x 60,5 cm
Moderna galerija, Zagreb

Okušao se i u ilustraciji i scenografiji.
Imajući pred očima dva modela - život i umjetnost, svakidašnjicu i klasiku, Vjekoslav Parać nastojao je u svojem slikarskom djelu ujediniti i solidnost i viziju, graditeljsku i doživljajnu komponentu: liriku i epiku. U pedagoškom smislu, u vrijeme kada je radio kao profesor na Akademiji (izvanredni profesor od 1958., a redoviti od 1960. godine), bio je pomnjiv, brižan, temeljit učitelj širokih vidika. Kao što je i njegovo slikarstvo krasila solidnost gradnje i brižnost izvedbe, tako je i učeničkim radovima poklanjao punu pažnju, iskazujući osobitu pozornost crtežu i studijskom pristupu bojama. Bio je čovjek jasne rečenice, zagovornik discipline, pažljivih promatranja, analitičkog promišljanja i studiranja modela, preferirajući više "konstruktivističke" nego "impresionističke", više graditeljske nego ekspresivne pristupe i rješenja. I, nadasve, topao čovjek; u sjećanju njegovih učenika ostala je slika čistog ljudskog i pedagoškog obraza znalca slikarstva, skromnog i uglađenog čovjeka koji je uvažavao personalnost svakog učenika posebice.

I. Š. B.

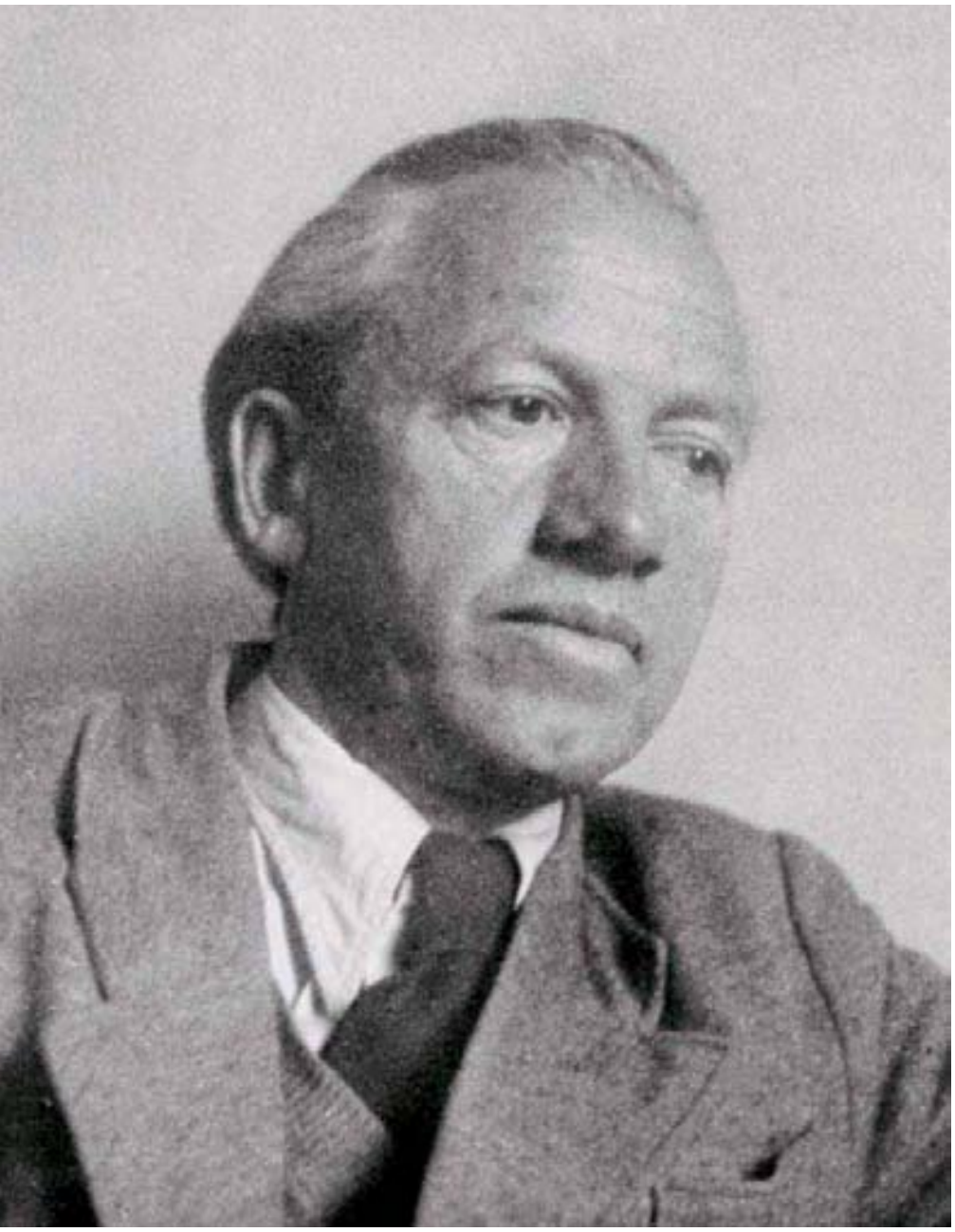

OTON POSTRUŽNIK

akademski slikar
na ALU 1958.-1970.
redoviti profesor
akademik

Maribor, 26. III. 1900. - Zagreb, 21. I. 1978.

*Višu školu za umjetnost i umjetni obr*t završio je u Zagrebu 1918. godine. Studij započet 1920. na Akademiji u Pragu (V. Bukovac) nastavio je u Zagrebu (Lj. Babić, M. Vanka) 1922. godine. Potom je u Parizu pohađao školu A. Lhôtea i M. Kislinga.

Usvajajući Lhôteove postkubističke pouke, nije žrtvovao autorsku osobnost i osobitost, već je od početka očitovao otklon od preuzetoga i naučenoga stila, težeći samostalnom razvitku u neprekidnom kreativnom dosluhu sa suvremenim strujanjima. Svoju je umjetničku i ljudsku zadaću Postružnik s početka vidio u društvenom angažmanu, pa je svojim idejama pridonosio zasnivanju grupe "Zemlja" (1929.). Angažirani stav srodan poetici nove stvarnosti u njegovom se stvaralaštvu očitovao još prije "zemljaškoga" razdoblja, i to ciklusom *Groteske* (1925.-1927.), koji uokviruje prizore prizemnoga života (polusvijet, bijeda i neimaština, zapuštena periferija) prožete notom sarkazma i crnoga humora. U kasnijem "zemljaškom" razdoblju uz društveni angažman pozornost je posvetio čvršćoj konstrukciji slike i njezinom plastičkom organizmu u duhu europskoga neoklasicizma 30-ih godina (*Klek*, 1929.). Ubrzo je, ne mireći se s kolektivnim zahtjevom tendencioznog, socijalno angažiranoga realizma, potaknut traganjima za novim mogućnostima medija, napustio pokret. U grafičkoj mapi *Linorezi* (1934.) odrješitim je crtežom, sigurnom geometrijski pravilnom linijom i sažetim predočavanjem figure i predmeta u poetici plohe postigao izuzetnu grafičku vještinu. No, za sve češćih boravaka u Dalmaciji postupno se i sve snažnije oslobađao Postružnikov koloristički senzibilitet. Od smirenog i odmjerenog poteza neoklasičara, njegov slikarski rukopis postajao je snažnijim, bržim i sigurnijim. Sumarnom gradnjom objekata, prostora i atmosfere nastali su krajolici (1939.-1942.) iz kojih zrači radost žarkih i otvorenih boja (*Kobaš na Pelješcu*, 1941.; *Kuće u Trpnju*, 1954.).

Sljedećim korakom Postružnik se okrenuo autonomnoj konkretizaciji slikarske ideje kojom slobodno reinterpretira svijet raslinja. U toplim paletama raskošnih jesenskih boja (1959.-1965.) problem plohe rješavao je u metamorfozama i preobrazbama materije (*Truli panj*, 1960.), dok je u svijetloj gami žućkastih i modrih boja propitivao zakonitosti svjetlosti (*Žuti plodovi*, 1969.). Naposljetku, u posljednjem razdoblju uspostavio je autentični znakovni sustav u konačnoj sintezi oblika i boje (*Dvojnost*, 1974.). Od 1965. bio je izvanredni, a od 1967. redoviti član JAZU.

Potreba za stalnim obnavljanjem u neprekidnoj liniji uspona, vodila je slikara neiscrpnog vitalizma, koji se zacijelo ubraja među najistaknutije likovne stvaraoce hrvatskog modernoga slikarstva, od gradnje čvrstih volumena i oštre kritike društva, te lirskog opserviranja prirode i nadahnutog tumačenja intime, do sve veće slobode čistoga slikarstva u kojemu je ostvario najljepše primjere naše organičke apstakcije.

Sedamdesetih godina intenzivno se bavio i keramikom postižući neobične učinke čistim koloristićkim efektima, te je zadobio i posebno mjesto u krugu hrvatskih keramičara.

Pedagoškim radom na Akademiji likovnih umjetnosti (izvanredni profesor od 1958., redoviti od 1960. godine) osobito je uznastojao studentima otvoriti put u apstraktnu predodžbu, ukazujući pritom na vrijednosti čiste boje i jezgrovitog sintetičkog oblika.

R. I. J.

JESEN (LUDA SA ŠIPANA), 1958.
ulje, platno, 135 x 100 cm
Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb

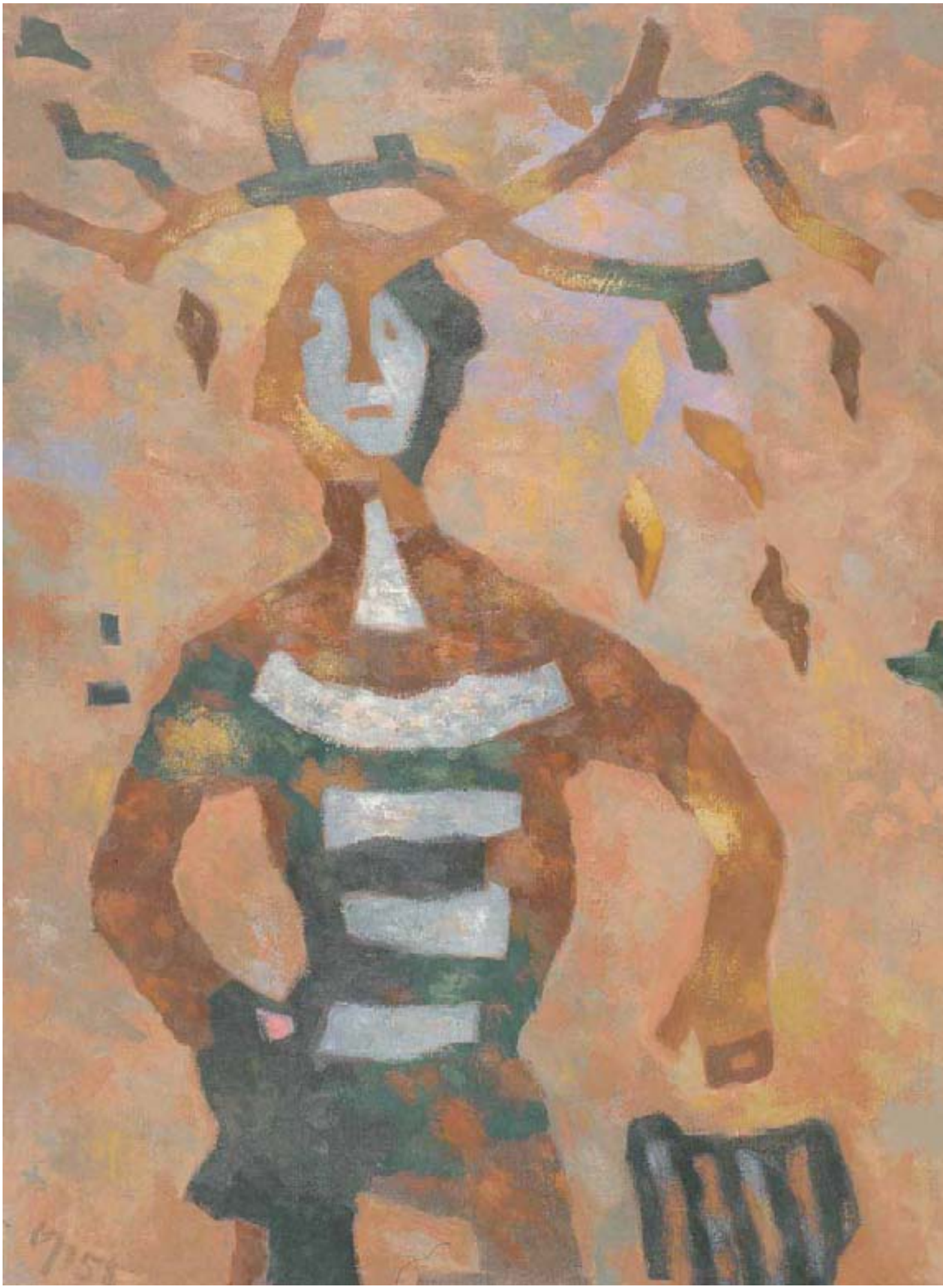

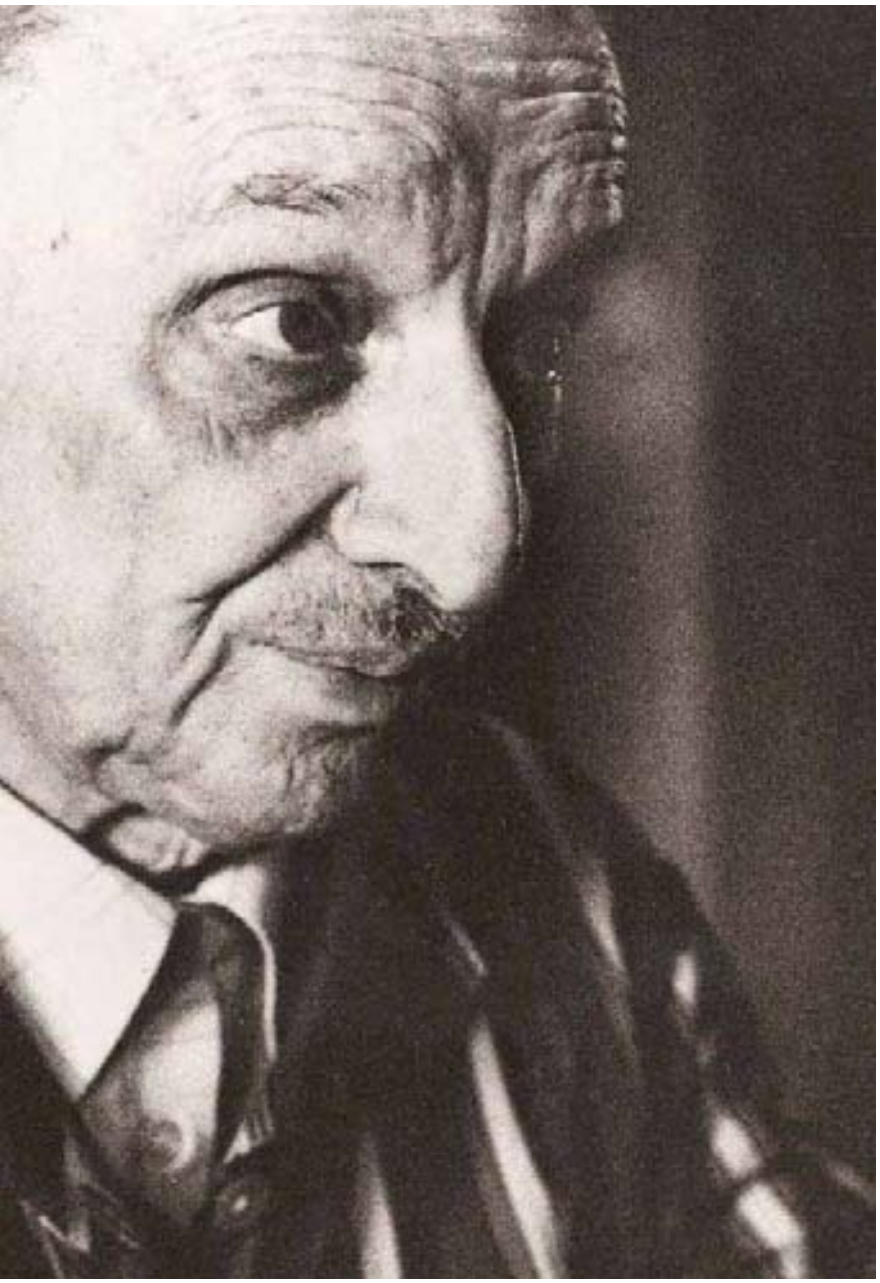

SIEGFRIED (SIGO) SUMMERECKER

akademski slikar, likovni tehnolog
na ALU 1953.-1967.
redoviti profesor

Banja Luka, 28. VIII. 1897. - Zagreb, 9. VIII. 1983.

Još kao kao đak velike realke u Sarajevu Summerecker je bio unovačen i poslan u Beč (1918.). Susret s muzejima i galerijama u tome gradu ostavio je na njega vrlo dubok dojam. Po otpustu i dovršenju realke u Sarajevu vratio se u Beč i upisao na Arhitektonski odjel Visoke tehničke škole, ali je zbog nedostatka sredstava za život bio prisiljen na povratak u domovinu.

Godine 1919. upisao je slikarstvo na *Kraljevskoj višoj školi za umjetnost i umjetni obrt* u Zagrebu, gdje je diplomirao u klasi Lj. Babića. Potom je u Sarajevu radio kao nastavnik crtanja u gimnazijama, a od 1945. godine u Državnoj školi za likovnu umjetnost. Družio se osobito s književnicima, te je likovno opremio mnoga njihova izdanja, a bio je i član kratkovječne "Grupe četvorice"(K. Mijić, R. Petrović, Đ. Mazalić, S. Summerecker).

Likovno djelo nije mu opsežno. To su ponajvećma mrtve prirode, koje su kritičari označili sintagmom "akademizirani Cézanne". Karakterizira ih standardni

MOST
crtež tuš, pero, 54,3 x 44,4 cm
Kabinet grafike HAZU, Zagreb

izbor predmeta (posude s jabukama, vrčevi i boce, draperija), horizontalno-vertikalni odnosi i smireni okerasti tonovi. Naglasak je na plastičkoj čvrstoći i odnosima volumena. Zanimljivi su i njegovi pejzaži, koji očituju ljubav prema jednostavnome motivu te čistoću i preciznost crteža (*Pejzaž iz Fojnice*, 1930.).

Najznačajniji je Summereckerov doprinos na polju likovne tehnologije. Za te se probleme zainteresirao još na Akademiji, kada su studenti sami pripravljali mnoge slikarske materijale, a daljnje poticaje u tome dao mu je B. Čikoš. Kasnije je nastavio s mnogobrojnim eksperimentima, osobito za poboljšanje sistema uljenog veziva. Na svojim je slikama vrlo dugo radio da bi, kako sam reče, *mogao proučavati i tehniku rada, te ponašanje boja, nijansi i podloge*. Stoga se mrtva priroda pokazala kao najpogodniji motiv za njegove interese *jer miruje i daje šanse za svekoliko promatranje*. Rezultate istraživanja objavio je u brojnim stručnim publikacijama. Bio je redoviti suradnik u cijenjenom njemačkom časopisu *Tehnische Mitteilungen für Malerei*, a objelodanio je i dvije knjige o tehnologiji: *Podloga štafelajske slike* (1973.) i *Tehnika emulzione tempere* (1975.).

Kao vrstan stručnjak primljen je 1953. godine za profesora tehnologije na ALU u Zagrebu (izvanredni profesor 1953., redoviti 1962.) te je obnašajući profesuru osnovao Tehnološku radionicu. Umirovljen je 1967. godine.

Summereckerov rad na likovnoj tehnologiji proistekao je iz uvjerenja da je likovno djelo vrednota koja u svojoj originalnoj ljepoti treba biti što dulje sačuvana. Nerijetko je znao iskazati i zabrinutost za one koji *upotrebljavajući neprovjerene materijale, malo brinu za dug život svojih djela*. Svoje napore usmjerio je na to da suvremenim likovnim ostvarenjima osigura svježinu i trajnost materije koju su znali postići stari majstori.

A. D.

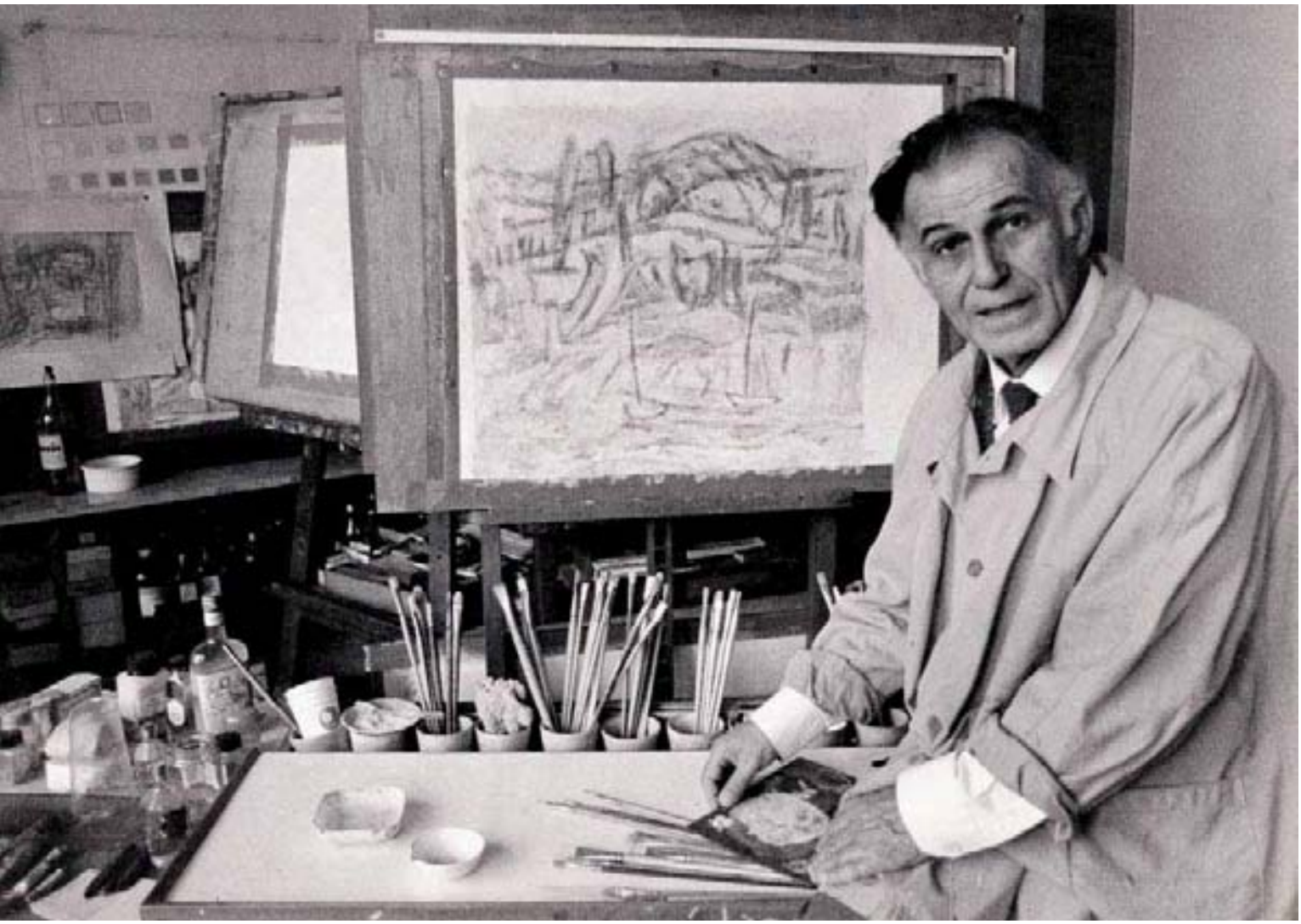

FRANO BAĆE

akademski slikar, grafičar
na ALU 1956.-1982.
redoviti profesor

Pakoštane kraj Zadra, 3. X. 1911. - Zagreb, 28. V. 1993.

Završio je Državnu akademiju umjetnosti u Zagrebu, 1934. godine (V. Becić, M. Tartaglia). Predavao je crtanje u školama (Bela Crkva, Prokuplje), te u Partizanskoj gimnaziji u Zagrebu (1945.-1948.). Umjetnički opus F. Baće obuhvaća slikarstvo i grafiku; fresko-slikarstvo (Dom narodnog zdravlja, Garešnica; atrij crkve na Dobrome, Split); opremu i ilustracije

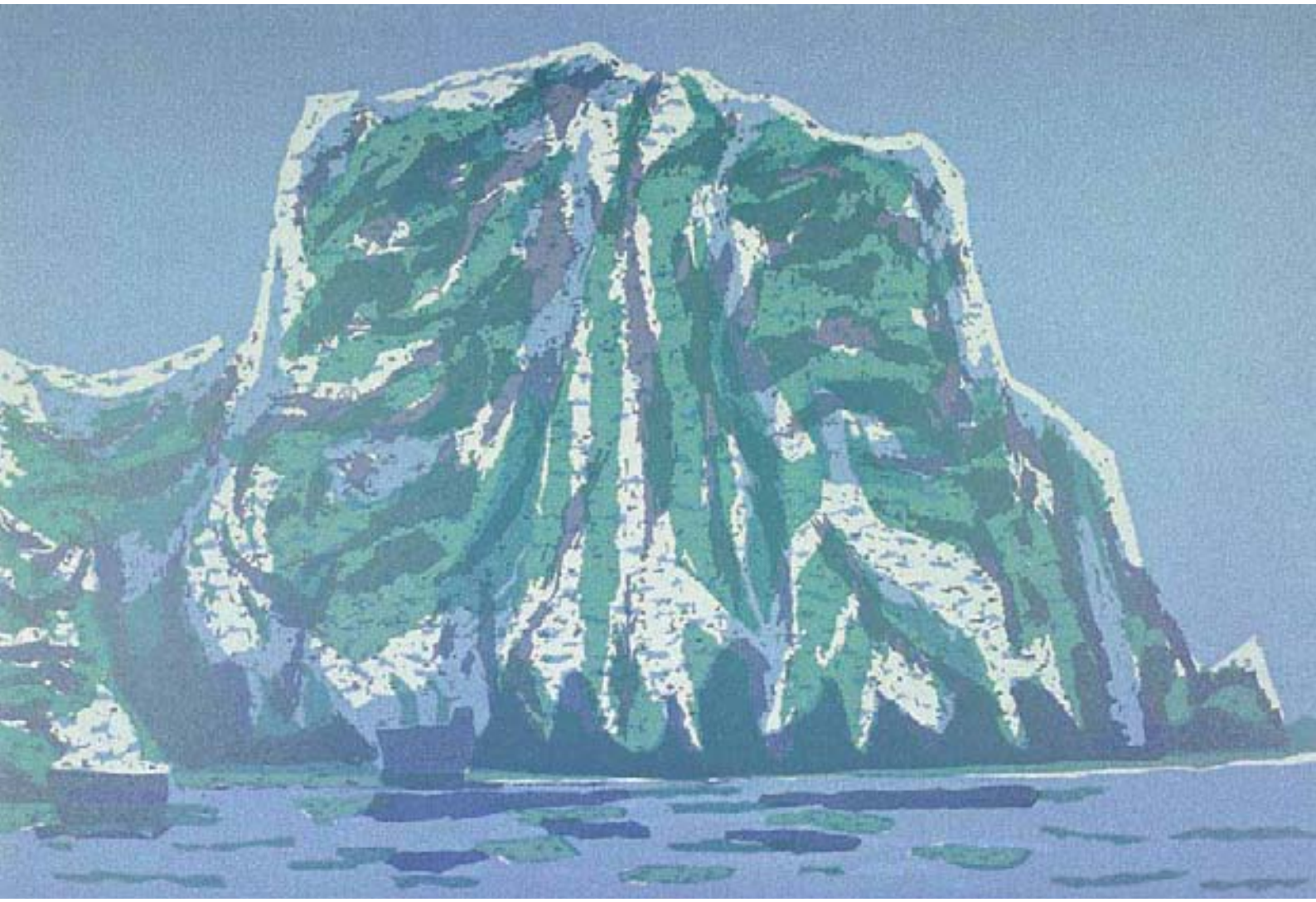

MODRA ŠPILJA (Iz mape "Grafika otoka Visa"), 1964.
linorez u boji, 38 x 49,5 / 26 x 38,2 cm
vlasništvo obitelji Baće

knjiga (O. Župančič, *Ciciban;* J. Franičević-Pločar, *Gluha zvona*). Slikarstvo je uglavnom opredijeljeno za dalmatinski pejzaž, život ribara, u decentnim tonovima boje i realnom prikazu.
Tiskao je nekoliko grafičkih mapa (*Grafika Dalmacije*, 1939.; *Bodulke*, 1947.). Njegovo slikarsko djelo, nažalost, uništeno je u bombardiranju (Beograd, 1943.) i požaru (Zagreb, 1956.). Od 1956. godine bio je izvanredni, a od 1963. redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu na odjelu za grafiku. Odgojio je brojne generacije umjetnika, potvrdivši se vrsnim pedagogom, nadasve skromnim i dragim profesorom.

M. B.

dr. MATKO PEIĆ

akademski slikar, profesor povijesti umjetnosti, književnik
na ALU 1956.-1996.
redoviti profesor
professor emeritus
akademik

Matko Peić

Prvi i osnovni *credo* koji ne vrijedi samo za predmet Povijest umjetnosti, nego i za sve teoretske predmete na Akademiji sastoji se u uvjerenju da mora služiti crtačkoj, grafičkoj, slikarskoj i kiparskoj praksi studenata Akademije. Da budu likovno kvalitetniji.

Credo u metodi izvora. Metoda izvora je uvjerenje da će predavač povijesti umjetnosti najautentičnije objašnjavati crteže, slike, grafike, kipove tako da svoje izlaganje temelji na spisima samih umjetnika, spisima koje se naziva TRAKTATI. To su knjige Vitruvija, Plinija, Heracliusa, Teofila, Knjiga s Atosa, Cennini, Alberti, Leonardo da Vinci, Vasari, Lomazo, Dolci, Michelangelo, Poussin, Roger de Piles, Pére André, Delacroix, Renoir, Cézanne, van Gogh, Rodin, de Vlaminck, O. Redon, A. Lhôte, te J. E. Blanche. Oni su autoriteti za psihički dio kreacije likovnog djela. Istina, u njihovim traktatima, knjigama, zapiscima ima i opisa materijalne, tehničke komponente likovne kreacije. No, ima još i specijalnih traktata koji se pretežno bave tim materijalnim svijetom likovnog stvaranja. Tako je Bernard Palissy napisao traktat o keramici, Benvenutto Cellini u svojoj autobiografiji posvetio je stranice tehnologiji zlatarstva, a Dufy i Dunoyer de Segonzac akvarelu.

Sljedeći moj *credo* jest CREDO ORIGINALA: nikakva reprodukcija ne može pokazati ono što može pokazati original - crteža, grafike, slike i kipa (specijalno: ne može pokazati trodimenzionalnost).

Da se vidi original, treba ostaviti dvoranu Akademije te se uputiti u galeriju, muzej, gliptoteku. Nema reprodukcije koja može sugerirati strukturu preparirane egipatske biljke papirosa upotrijebljene za podlogu crteža, kakav vidimo u vitrini Arheološkog muzeja. A nema ni one reprodukcije koja bi željela sugerirati onaj vizualno prigušeni ton tehnike tempere kojom se ukazuje slika Beata Angelica u Strossmayerovoj galeriji.

Poslije diplomirane Akademije likovnih umjetnosti (Becić, Babić) i Filozofskog fakulteta (grupa povijest umjetnosti i kultura) u Zagrebu - postao sam znanstveni suradnik Instituta za likovne umjetnosti Jugoslavenske akademije. Sa Zdenkom Šenoom, unukom velikog hrvatskog književnika Augusta Šenoe, bio sam pomoćnik prof. Ljubi Babiću, koji je postao direktor Strossmayerove galerije. Radili smo na preuređenju Galerije slika i galerijske biblioteke. Dobio sam, među ostalim, i mjesto galerijskog vodiča.

Kao vodič mnogo sam naučio. Ponajprije, spoznao sam koliko ljudi znaju malo, čak i o onim najosnovnijim likovnim temama. Jednake su neznalice bili brojni oni iz londonske, kao i oni iz pariške političke misije. Njima su se znali pridružiti brojni naši nastavnici iz Đakova ili Rijeke, studenti iz Pule ili Siska. Zato u Galeriji nisam govorio toliko o samim razdobljima i školama, nego sam iz njih izvlačio one slike koje svojom skromnijom strukturom mogu reći štogod likovno jednostavnije, očiglednije s obzirom na boju, simetriju, prostor.

Ovaj svoj *credo* da prvo treba početi s najosnovnijim temeljima - likovnim elementima predao sam napismeno Upravi Galerije. Babić kao direktor Galerije nije samo prihvatio tu moju predstavku, nego ju je objavio u *Bulletinu* Instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 1952. godine pod nazivom *Pedagogija u Galeriji*. Svidjela mu se te mi je savjetovao da uz taj vodič po Galeriji slika starih majstora napišem i vodič po Modernoj galeriji, što sam i učinio.

Danas kad me Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu traži da kao njezin bivši student i nastavnik napišem svoj *credo*, mogu reći da sam taj moj likovni, umjetnički i pedagoški *credo* napisao i objavio već 1952. godine, dakle prije četrdeset i pet godina ili, drukčije rečeno, pet godina prije nego što sam primljen na Akademiju za asistenta povijesti umjetnosti! Riječ je o dokumentu koji potvrđuje vjernost moga polastoljetnog principa kako u umjetnosti, tako i u likovnoj pedagogiji.

Ispekavši zvanje galerijskog vodiča, nastupio sam kasnije u novom zvanju: postao sam predavač povijesti umjetnosti u Školi primijenjene umjetnosti i na Akademiji primijenjenih umjetnosti. Tu sam još više učvrstio *credo* da je poznavanje temelja osnova svakom daljem školovanju.

Francuska stipendija koju sam dobio pomogla mi je da svoj *credo* obogatim jednim znanjem ili čak umijećem: kako iznosim, izlažem ono što predajem! Kako biti što prihvatljiviji u izlaganju za studente. Već sam ranije o tome razmišljao te sam studirao dječju psihologiju, te psihologiju životinja (Dumas). Osobito sam se zanimao za psihologiju ranog djetinjstva (Stern) te za poremećeno dijete (Wallon) i nadasve za dječji likovni govor (Rouma, Kerschensteiner, te specijalno Luquet). Zato sam na Sorbonnei, te na College de France studirao povijest umjetnosti tako da sam usavršavao ono sadržajno-likovno kod Pierrea Francastela, a ono psihološko-pedagoško kod Jeana Piageta. Rezultat mog *creda*, obogaćenog ovom dragocjenom pripomoći dvojice tako velikih ljudi, bila je moja knjiga *Pristup likovnom djelu*, koju je zagrebačka "Školska knjiga" do danas objavila u petnaestak izdanja, kao udžbenik za likovni odgoj u srednjim školama u Hrvatskoj.

Na kraju dao sam svoj prilog *credu* B. Šenoe i Lj. Babića, koji su smatrali da o SLICI valja govoriti SLIKOM. Odmah dolaskom na Akademiju pridružio sam se njihovoj METODI SLIKE. Godinama sam predavao SLIKOM iz projekcionog aparata dijapozitivima u boji. No, kad je u Hrvatsku stigla televizija, bio sam među prvim predavačima koji je njezine tehničke mogućnosti (švenk, zumiranje, montažu) upotrijebio kao mogućnosti, kao nastavnik i komentator likovne emisije *TV-kalendara*, za nove vizije povijesti umjetnosti.

Dr. Matko Peić jedan je od najplodnijih suvremenih hrvatskih pisaca eseja, putopisa, studija i kritika, objavljenih gotovo u svim viđenijim časopisima, dnevnom tisku i posebnim publikacijama. Znanstveni radovi iz likovne umjetnosti i književnosti poznati su i izvan granica Hrvatske, a kao pedagog odgojio je brojne likovne umjetnike.

Matko Peić rođen je 10. veljače 1923. godine u Požegi, kod Grabrika, u Kanižlićevoj ulici, nedaleko od rodne kuće pjesnika antologijskih stihova *Florentinskih elegija* Franje Cirakija. Roditelji su mu Matija Peić, vlasnik fijakerskog poduzeća u Požegi, i Eva rođena Jogun, kojima je posvetio svoju doktorsku disertaciju *Barok i rokoko u djelu Antuna Kanižlića (1699-1777)*. Rodni Grabrik temeljno je odredište kasnijeg Peićeva ljudskog i umjetničkog života. Osebujna priroda tog mjesta urbanizirane divljine šume uvjetovala je Peića kao originalnu ličnost u hrvatskoj književnosti i umjetnosti. Posebno je zanimljivo da Peić već kao četverogodišnji dječak počinje kod gospođe Marice Metzger učiti francuski jezik. A godinu dana kasnije polazi dječji vrtić kod časnih sestara Reda svetog Vinka, u klasicističkoj zgradi u kojoj je od 18. stoljeća bila slavna požeška Gimnazija, gdje je stekao radne navike i dobio temelje za svoj kasniji dugogodišnji i naporni rad.

Dječačku narodnu osnovnu školu "Petar Zrinski" pohađao je od šeste godine, a realnu Gimnaziju u Požegi završio je s nepunih osamnaest godina

1941. godine. U Gimnaziji se isticao seminarskim predavanjima, od kojih se nekoliko zapisnika čuva u Povijesnom arhivu u Požegi, na teme *Pjesnici ilirskog pokreta*, *Seljačka buna*, *Život na šumskoj čistini* i *O planetu Mars*.
Kao gimnazijalac isticao se i slikarskim radovima. Učio je kod profesora Zvonimira Wyroubala; sa svojim školskim kolegama Brankom Petrovićem, Savom Simončićem i Pavlom Đakovićem, priređivao je u Požegi izložbe. Dio svog pjesničkog i proznog stvaranja, pa i neke crteže i akvarele, objavio je u prigodnoj publikaciji *Hrvatski junak* 1941. godine.
U to vrijeme zapažen je i njegov ciklus karikatura, objavljen u *Hrvatskom listu* u Osijeku pod naslovom *Požeška pinakoteka*. Ciklusom su obuhvaćeni portreti i karikature požeških osoba - gradonačelnik, odvjetnik, sudac, liječnik, sedlar, mesar, pekar, požeške skitnice i ini, svi redom popraćeni sa po četiri satirična stiha.
U jesen 1941. godine, na preporuku velikog hrvatskog slikara, prijatelja Miroslava Kraljevića, Vladimira Becića, pristupio je prijamnom ispitu, te nakon položenog prijamnog ispita primljen je na Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu. Likovnu akademiju završio je 1947. godine, kada je upisao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu studij povijesti umjetnosti i kulture, koji je završio 1951. godine.
Za vrijeme studija počeo je 1942. godine objavljivati književne i stručne radove o umjetnosti i kulturi u tadašnjoj periodici - *Plava revija*, *Hrvatski narod*, *Nova Hrvatska*, *Spremnost* i drugima. U časopisu *Krugoval* objavio je *Žute plamene kape*, protestnu pjesmu o prognanicima iz Dalmacije, otrgnute od matice zemlje Hrvatske. Za vrijeme ratnih zbivanja, od 26. lipnja 1943. do kraja rata 1945. godine bio je u hrvatskom domobranstvu (prosvjetnička bojna, Zagreb, Koturaška cesta). Za takovo svoje djelovanje bio je godine 1951. i 1952. upućen u kažnjenički bataljon bivše Jugoslavenske armije u donedavnom logoru Jajinci kraj Beograda. Tu je, usprkos svim nedaćama - kao iz vitalističkog prkosa - uspio napisati osnovne skice za svoje kasnije najpoznatije djelo *Skitnje*, objavljeno 1965. godine.
Nakon završetka studija na Akademiji likovnih umjetnosti, od 1947. do 1951. godine, radio je kao bibliotekar u HAZU kod prof. Ljube Babića, direktora Galerije starih majstora, zajedno s dr. Zdenkom Šenoom, unukom slavnog hrvatskog književnika Augusta Šenoe. Potom je, 1952. i 1953. godine, bio honorarni nastavnik u Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu.
Godine 1955. Peić je u Europi. Studirao je u Parizu kao stipendist francuske vlade - Sorbonne (P. Francastel - povijest umjetnosti i J. Piaget - psihologija dječjeg likovnoga govora). Pratio je predavanja L. de Broglia o prostoru u fizici. Slijedio je G. Bachelarda.
Specijalizirao je muzejski i galerijski pedagoški rad u Londonu - British Museum. Putovao je gotovo cijelom Europom od Austrije, Italije i Španjolske do Rusije i Skandinavije. Prolazio Azijom od Izraela, Indije i Japana do Filipina. Boravio u Africi - Egipat.
Uz književni i slikarski rad, djelovao je kao likovni pedagog, redoviti profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu od 1958. godine do danas. K tome bio je predavač na brojnim simpozijima, narodnim sveučilištima, te osobito mu je zapažen desetljetni nastup na Zagrebačkoj televiziji, gdje je priređivao likovni dio *TV-kalendara*. Dakako, proputovao je i cijelu Hrvatsku, sve njezine krajeve.
Izložbu crteža i akvarela (I. Dulčić, V. Sokolić, M. Peić i I. Schwertasek) priredio je 1951. godine u Salonu Ulrich, u Zagrebu, u Praškoj ulici.
Doktorat znanosti stekao je 1971. godine obranivši disertaciju *Barok i rokoko u djelu Antuna Kanižlića (1699-1777)*. Član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti je od 1977. godine, na prijedlog Miroslava Krleže i Marijana Matkovića.
Za svoje stvaralaštvo, Matko Peić dobio je, uz priznanja zaslužnog likovnog pedagoga, izuzetnog novinskog stvaratelja, također dvije velike nagrade - Nagradu grada Zagreba za knjigu *Skitnje* i Nagradu za književnost "Ivan Goran Kovačić" 1985. godine za *Europske skitnje*. U Požegi mu je 1973. godine predano prvo Priznanje "Miroslav Kraljević", koje se dodjeljivalo za istaknutu novinarsku, publicističku i grafičku djelatnost. Priznanje je ustanovio tadašnji Fond za unapređivanje kulturnih djelatnosti u Požegi u suradnji s Aktivom Društva novinara Hrvatske za Slavoniju, Baranju, Podravinu i Moslavinu.
Hrvatsko Sveučilište je za životno djelo akademiku Matku Peiću 1996. godine dodijelilo izuzetno visoko priznanje - *professor emeritus*.
U metropolama Europe dospio je Matko Peić, zahvaljujući svojim člancima o umjetnosti i kulturi, u krugove velikih stvaratelja umjetnosti naše epohe, kao što su Marc Chagal i André Dunoyer de Segonzac, Jean Cassou, Bernard Dorival, te niz drugih do Jeana Gabina, velikana francuskog i svjetskog filma.
Matka Peića Požežanina zna se i po njegovim predavanjima, otkrivanjima spomenika i otvaranjima izložbi i drugim projektima. Poznata su njegova predavanja o turskoj Požegi, Franji Cirakiju, Miroslavu Kraljeviću, ili riječi s otkrivanja spomen-ploče Dragutinu Lermanu, kada je istaknuo da je Požega otišla u Europu još u prošlom stoljeću.
Inicirao je i aktivno sudjelovao u izdavačkim projektima kao izdavanje *Florentinskih elegija* Franje Cirakija, *Požeške narodne poezije* dr. Josipa Andrića i posebno u izdavanju monografije *Požega 1227-1977*. u povodu 750. obljetnice grada Požege. Pisao je i za *Požeški zbornik* i *Požeški list*. U lipnju 1971. godine predstavio se Matko Peić svojim sugrađanima u Požegi i samostalnom izložbom akvarela i crteža iz mape *Požega*. Neostvaren mu je projekt - koji je izradio za požeški Muzej - da se otvori Muzej-atelijer slikara Miroslava Kraljevića na Trgu Svetog Trojstva, gdje je naslikao svoja najvrednija likovna djela.
To je nekoliko skica za biografiju Požežanina Matka Peića, poznatog najširoj kulturnoj javnosti, u što smo se uvjerili nizom susreta i razgovora, te zajedničkom suradnjom na raznim projektima koji su nas sve obogatili za dobro zajedničke Požege.
Tko je Matko Peić u književnosti i umjetnosti - sigurno će reći još mnogi znanstvenici i likovni umjetnici, proučivši njegov stvaralački opus u cijelosti. Za ovu priliku možda će to najbolje ilustrirati nekoliko riječi akademika Vlatka Pavletića iz proslova knjige *Muški život, hermeneutičko čitanje Matka Peića* (1987.), gdje je, među inim, zabilježeno i ovo: (...) *peićevske književne, poetski sugestivne činjenice sadrže u sebi istodobno zbiljske činjenice i njihovu maštovitu i misaonu nadogradnju otrajnjenu vrednotama stila do te mjere, da se već danas usuđujem prognozirati kako će npr. "Skitnje" s uživanjem i uživljavanjem čitati i djeca naše djece* (...).

Bibliografija Matka Peića
Slava Raškaj, monografija, I. izdanje 1957. - II. izdanje "Spektar", Zagreb, 1985.; *Nikola Mašić*, monografija, HAZU, Zagreb, 1958.; *Spomenica Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu 1907 - 1957*, u zajednici s Lj. Babićem, ALU, Zagreb, 1958. - II. izdanje, ALU, Zagreb, 1987.; *Vanja Radauš*, monografija, HAZU, Zagreb, 1966.; *Vladimir Becić*, monografija, HAZU, Zagreb, 1968.; *Francuski slikari XVIII. stoljeća*, studije i eseji, "Zora", Zagreb, 1967.; *Skitnje*, putopis, Matica hrvatska, Zagreb, 1967. - II. izdanje Matica hrvatska, Zagreb, 1985. - III. izdanje Matica hrvatska, Zagreb - Požega, 1997.; *Hrvatski umjetnici*, eseji o hrvatskim likovnim umjetnicima, "Znanje", Zagreb, 1968.; *Lirika*, pjesme, Rad HAZU 350 (i poseban otisak), Zagreb, 1968.; *Pristup likovnom djelu*, priručnik, "Školska knjiga", Zagreb, 1968. - II. izdanje, 1971. - III. izdanje 1973. - prijevod na slovenski u nakladi Državne založbe Slovenije, Ljubljana, 1972.; *Susret s umjetničkim djelom*, priručnik, u zajednici s N. Novakovićem i L. Ž upanovićem, "Školska knjiga", Zagreb, 1968.; *Hrvatski slikari i kipari - Slavonija, Srijem*, Matica hrvatska, Osijek, 1969.; *Jesen u Poljskoj*, putopis, "Naprijed", Zagreb, 1969.; *Vladimir Filakovac*, monografija, Galerija likovnih umjetnosti, Osijek, 1972.; *Barok i rokoko u djelu Antuna Kanižlića (1699.-1777.)*, doktorska disertacija, Rad HAZU 365 (i poseban otisak), Zagreb, 1972.; *Crno zlato*, roman-putopis, INA-Naftaplin, Zagreb, 1974.; *Nikola Mašić*, velika monografija o slikaru, SANU, Beograd, 1975.; *Slavonija likovne umjetnosti*, "Glas Slavonije", Osijek, 1975.; *Umjetnost u Slavoniji i Baranji*, Privredna komora Slavonije i Baranje - Litokarton, Osijek, 1980.; *Izabrana djela*, Pet stoljeća hrvatske književnosti, knjiga 159 Matko Peić, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1982.; *Slavonija - književnost*, "Revija", Osijek, 1984.; *Ljubav na putu - od Drave do Jadrana*, putopisi i eseji, "Globus", Zagreb, 1984.; *Račić,* monografija, Galerija "Josip Račić", Zagreb, 1985.; *Evropske skitnje*, eseji i putopisi, "Znanje", Zagreb, 1985.; *Josip Račić, život i djelo*, "Spektar", Zagreb, 1985.; *Portreti hrvatskih umjetnika XIX. i XX. stoljeća*, "August Cesarec", Zagreb, 1986.; *Evropski umjetnici*, "Alfa", Zagreb, 1986.; *Branimir Petrović,* "Ulrich", Zagreb, 1987.; *Zdenka Pexidr Sriča*, katalog-monografija, "Ulrich", Zagreb, 1987.; *Vladimir Becić*, "Revija", Osijek, 1987.; *Ljudevit Kara*, katalog-monografija, "Ulrich", Zagreb, 1989.; *Miroslav Kraljević,* katalog-monografija, Galerija "Miroslav Kraljević", INA-Naftaplin, Zagreb, 1989.

IVAN JÄGER

akademski kipar, medaljer
na ALU 1958.-1973.
izvanredni profesor

Milwaukee, Wisconsin, SAD, 18. IV. 1911. - Zagreb, 1. II. 1973.

Nakon šest razreda gimnazije, 1938. godine završio je Državnu akademiju umjetnosti u Zagrebu, gdje je kod profesora I. Kerdića specijalizirao obradu kovina i medaljerstvo. Od 1939. do 1945. radio je u atelijeru Ive Kerdića, a 1977. je boravio u Pragu na usavršavanju obrade kovina na Umjetno-obrtnoj visokoj školi. Na Akademiji je od 1947. godine honorarno predavao obradu kovina, a od 1958. obradu kovina i kiparsku tehnologiju. Asistentom postaje 1958. godine, docentom 1962., a u izvanrednog profesora promoviran je 1969.

Među njegova najveća djela ubrajaju se dva oltara u crkvi Sv. Blaža u Zagrebu, izvedena u tucanom bakru i srebru, te veći broj medalja (M. Lederer, T. Krizman, I. Kršnjavi, prof. dr. Kern) i značaka. Sudjelovanjem na nekoliko ULUH-ovih izložbi, predstavio se medaljama i figurama manjeg formata.
Među prvima je u hrvatskoj umjetnosti, uz I. Kerdića, pridonio uspostavljanju medaljerstva kao zasebne umjetničke grane, a ne kao sekundarne djelatnosti uz temeljnu kiparsku.

A. N.

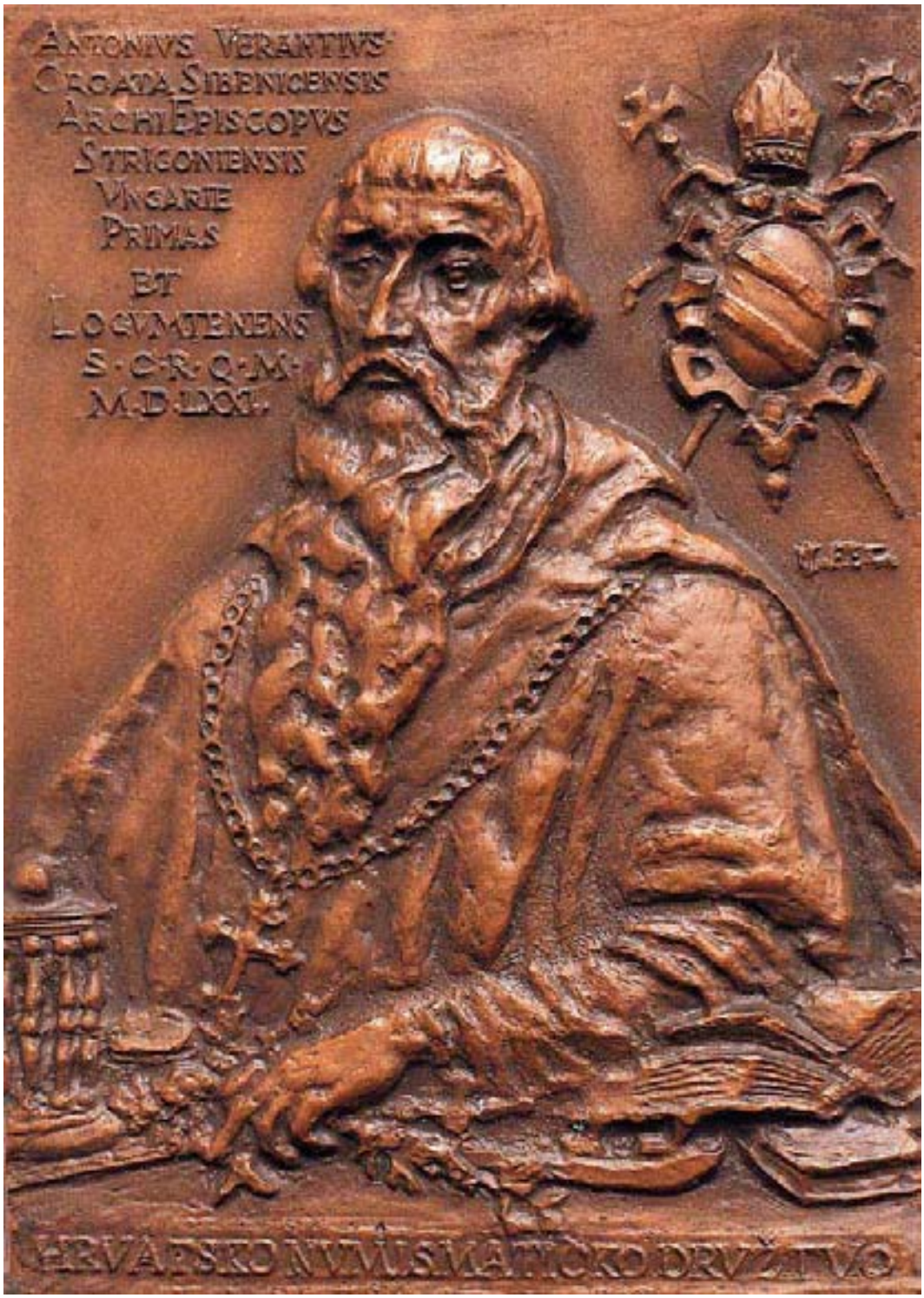

ANTUN VRANČIĆ, 1944.
jednostrano lijevana plaketa,
bronca, 30,8 x 22 cm
Gliptoteka HAZU, Zagreb

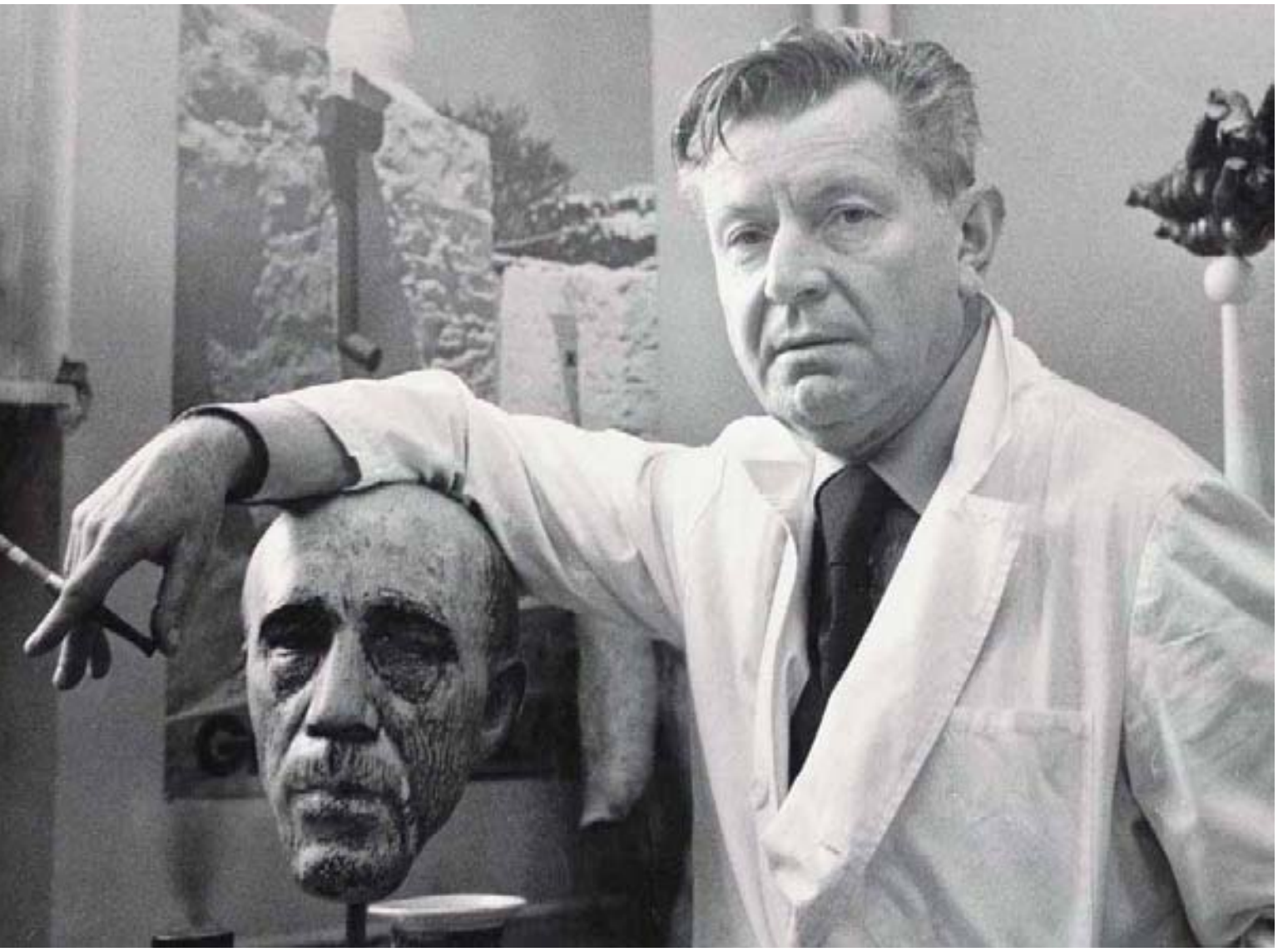

IVAN SABOLIĆ

akademski kipar
na ALU 1959.-1986.
redoviti profesor
dekan 1968.-1971.
akademik

Peteranec, 24. VIII. 1921. - Zagreb, 25. VI. 1986.

Nakon osnovne škole koju je završio u Peterancu, u Zagrebu privatno završava četiri razreda građanske škole. Od 1938. do 1940. godine pohađao je Obrtnu školu u Zagrebu. Godine 1940. upisao je kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (klase prof. Lozice i prof. Kršinića). Diplomirao je 1944. godine, a potom je 1946. završio majstorsku specijalku u Augustinčićevoj radionici. Tih je godina počeo ozbiljno pobolijevati, pa se u razdoblju između 1946. i 1951. godine liječio u sanatorijima (Rebro, Brestovac, Skrad i Golnik). U međuvremenu je radio u atelijeru u dvorištu Akademije, sve dok 1951. godine nije dobio bivši Bukovčev atelijer na Tomislavovu trgu 18.

Godine 1952. uslijedila su studijska putovanja diljem Italije (Venecija, Rim, Padova i Firenca); tijekom kasnijih godina nekoliko je puta boravio u Parizu te je putovao u Španjolsku, Grčku, bivši SSSR, Egipat, na Bliski istok i u Japan.

Od 1948. do 1952. godine redovito je izlagao na svim ULUH-ovim izložbama, a uspjehe je postigao na međunarodnim izložbama: u Londonu, Parizu, Rimu, Berlinu, Moskvi; u Kini, u Erlangenu; na izložbi suvremenog hrvatskog slikarstva i kiparstva (1957.), na *II. biennalu mediteranskih zemalja* u Aleksandriji (1957/58.) te na izložbi u Čehoslovačkoj (1958.). Za rad *Glava starca* (1949.) nagrađen je Nagradom vlade NR Hrvatske. Ostvario je niz spomenika: *Spomenik palim borcima* na otoku Ugljanu (1950.), *Spomenik žrtvama fašističkog terora* u Rovinju (1956.), *Spomenik husinskim rudarima* u Kreki (1953.), spomenike palim borcima u Koprivnici *(Izvidnica, 1955.)*, u Kostajnici *(Ustanik)*, na otoku Molatu, u Kutini, Belišću i Beogradu.

1981. godine postao je izvanrednim članom JAZU. Osim monumentalnih spomenika Sabolić je stvorio niz vrijednih figura, aktova, glava *(Pentek)* i portreta. U vrhunce portretne plastike u nas ubrajaju se portreti M. Franičevića i M. Božića. Odlikuju se oštrom i preciznom psihološkom karakterizacijom. Redukcijom forme došao je do simboličkog izraza, blizak apstraktno-nadrealnim snoviđenjima, iako nikada nije eksperimentirao, već kreirao. Strog prema sebi samom, razbio je 38 svojih djela, a tu je strogost i odgovornost prema stvaranju prenosio na studente. Od 1959. godine bio je docent, potom 1964. izvanredni profesor, a od 1969. godine redoviti profesor na ALU, odgojivši cijeli niz kipara.

E. Q.

PABLO PICASSO, 1965.
bronca, v. 178 cm
ALU, Jabukovac, Zagreb

ZLATKO SLEVEC

akademski slikar, grafičar
na ALU 1959.-1966.
izvanredni profesor

Zagreb, 1. IV. 1926. - Zagreb, 29. X. 1966.

Studirao je na zagrebačkoj Akademiji od 1945. do 1951. Diplomirao je u klasi prof. Tartaglie, grafiku je usavršavao kod prof. Krizmana. Prije dolaska na Akademiju (1959.) radio je kao nastavnik crtanja na Grafičkoj školi.

U početnim crtežima blizak je tartaglianskoj sintezi oblika, pri čemu je vidljiv uski registar tema.

Ponajviše je izvodio linoreze i litografije u kojima najčešće opservira primorske motive (*Škver*, *Prodavač riba*, *Prodavači školjaka*, *Ribari*, *Ribarnica*, *Petar na Mljetu*, *Hobotnica*, *Ribar i ribe*, *Stari Ive* ...). U tim se radovima očituje disciplina izvedbe, istančan osjećaj za sklad i puninu fakture, kao i tehnička sigurnost.

Opsesivno se, u brojnim svojim grafikama, bavi i ljudskim likom (*Autoportret*, *Čovjek i meso*, *Čovjek, meso i vaga*, *Malo sunca* ...), pri čemu *askeza vodi ruku grafičara uz brazdu...duh kroz crnu hladovinu mrknuća*... - zapisat će njegov prijatelj i kolega Z. Tišljar.

Osim grafike iskazao se i crtežima u različitim tehnikama (olovka, ugljen, pero-tuš, kist) te u kombiniranim tehnikama (pero-kist, olovka-kist). Taj opus broji na stotine listova, crteža. Stoga M.

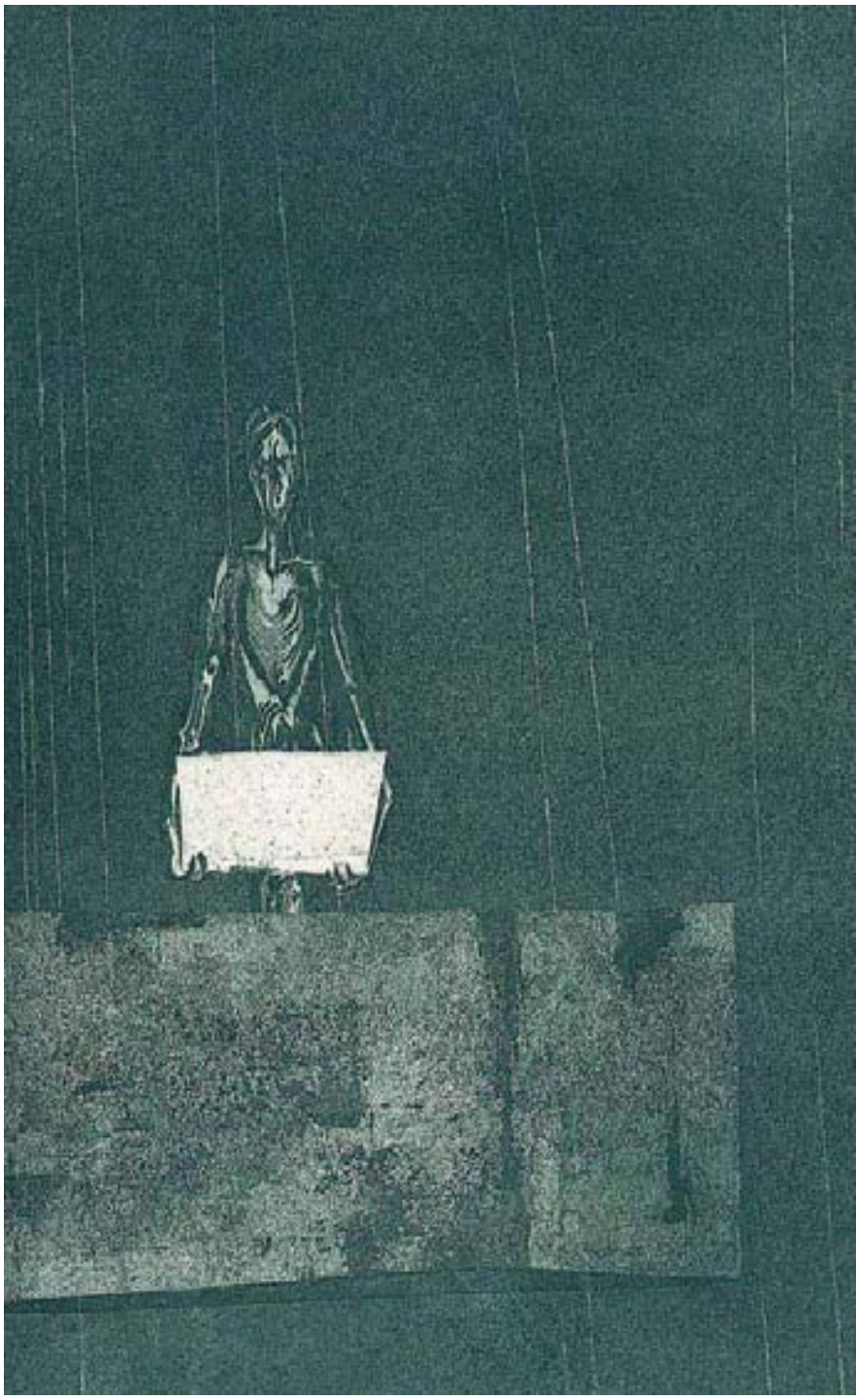

NOVI ZID, 1959.
akvatinta u tonu, bakropis
48,9 x 29,2 / 59,6 x 39,7 cm
Kabinet grafike HAZU, Zagreb

Peić zaključuje: *Jednom kada se srede Slevčevi grafički listovi, vidjet će se da je to zapravo veliki likovni dnevnik*.
U djelu ovog marljivog i strpljivog umjetnika *koji je širio sjever u jugu stvari* (Ž. Čorak), u brojnim listovima vidjet će se da *ma što crtao, olovkom, litografskom kredom, linoreznim nožem ili bakropisnom iglom - sve je bilo njegov autoportret.*
Usto, može se slobodno reći da je grafika bila *jezik u kojem on misli* (V. Ekl).

Od 1959. godine Zlatko Slevec radio je na Akademiji likovnih umjetnosti kao docent, a od 1964. kao izvanredni profesor; njegovi vršnjaci - kolege, ali i studenti pamte ga kao grafičara predanog poslu. Znano je njegovo rano dolaženje na Akademiju (po pričama već u pet sati izjutra) i rad do početka nastave.

I. Š. B.

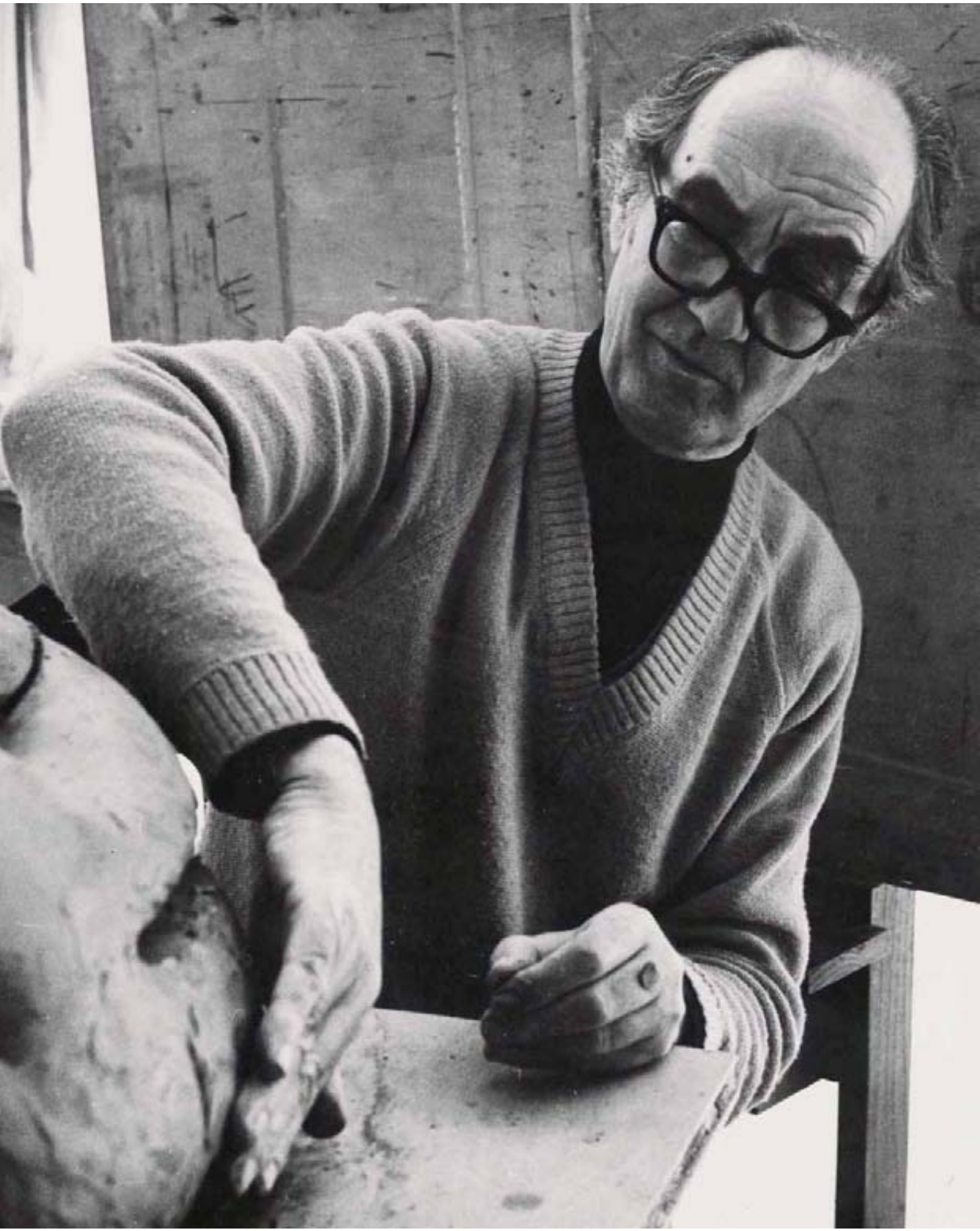

ŽIVOTINJSKA GLAVA S ROGOM, 1979.
trobojno spajano staklo s opalom, 17 x 28 x 22 cm
vlasništvo obitelji Goldoni

RAOUL GOLDONI

akademski slikar, kipar
na ALU 1961.-1983.
redoviti profesor

Split, 9. I. 1919. - Zagreb, 24. III. 1983.

Završio je gimnaziju u rodnome Splitu. Godine 1938. upisao se na zagrebačku Akademiju. Studirao je u klasama K. Hegedušića i M. Tartaglie kod kojega je i diplomirao 1942. godine. Nakon rata je proveo studijsku godinu u Rimu, razvijajući izraz u pravcu postimpresionizma i fovizma (*Portret djevojke*, *Ležeći akt*, *Mrtva priroda* itd.). Po povratku u Zagreb likovno je uređivao u Mladosti i Nakladnom zavodu Hrvatske. 1956. počeo je izrađivati predmete od stakla, posvećujući se ponajprije graviranju i brušenju, a potom industrijskom oblikovanju stakla (unikatne predmete izvodio je u staklani "Boris Kidrič" u Rogaškoj Slatini). 1961. godine svoje staklene skulpture počeo je ostvarivati u glasovitim mletačkim muranskim radionicama (Barbini, Venini, Seguso, Nason i Signoreto), te sa samoborskom staklanom. U Rogaškoj Slatini je istodobno bio nastavnik za oblikovanje i ukrašavanje stakla, a od 1967. godine i voditelj odjela za dizajn. Od 1961. godine bio je docent, izvanredni profesor od 1969., a redoviti profesor od 1975. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Pisao je i referirao o odgoju mladih na nekoliko međunarodnih simpozija: u Muzeju Bellerive u Zürichu (1972.), gdje je kao izlagač postigao veliki uspjeh, te na simpozijima u Badenu kod Beča i na Kongresu WCC u Meksiku. Jedan je od osnivača Galerije "Forum". Sudjelujući na mnogim izložbama u zemlji i inozemstvu, dobio je brojna priznanja i nagrade. Samostalno je izlagao u Zagrebu 1951. godine, a u Muzeju za umjetnost i obrt 1967. prvi je put izlagao skulpture od višebojnog stakla i predmete oblikovane za industrijsku proizvodnju. U Muzeju za umjetnost i obrt 1984. bila mu je priređena velika retrospektivna izložba.
Bio je član suradnik JAZU od 1980. godine.
Pedagoški rad temeljio je na specifičnim tehnikama, upoznavanju studenata s posebnim zanatima i posjetima ljevačima stakla, bravarima i arhitektima. Problem odgoja shvaćao je kao unapređenje potrebe za umjetničkim stvaralaštvom, što je uvijek značilo i potrebu za mogućnošću slobodnog djelovanja.
Goldoni je u staklu prepoznao najpogodniji materijal za izraz svog osjećaja za volumen. Bio je i ostao nedvojbeno najboljim poznavateljem *métiera* u hrvatskoj umjetnosti. Veliki dio svog stvaralaštva posvetio je intervencijama u javnim prostorima, stvorivši djela golemih arhitektonskih i tehnoloških vrednota.

E. Q.

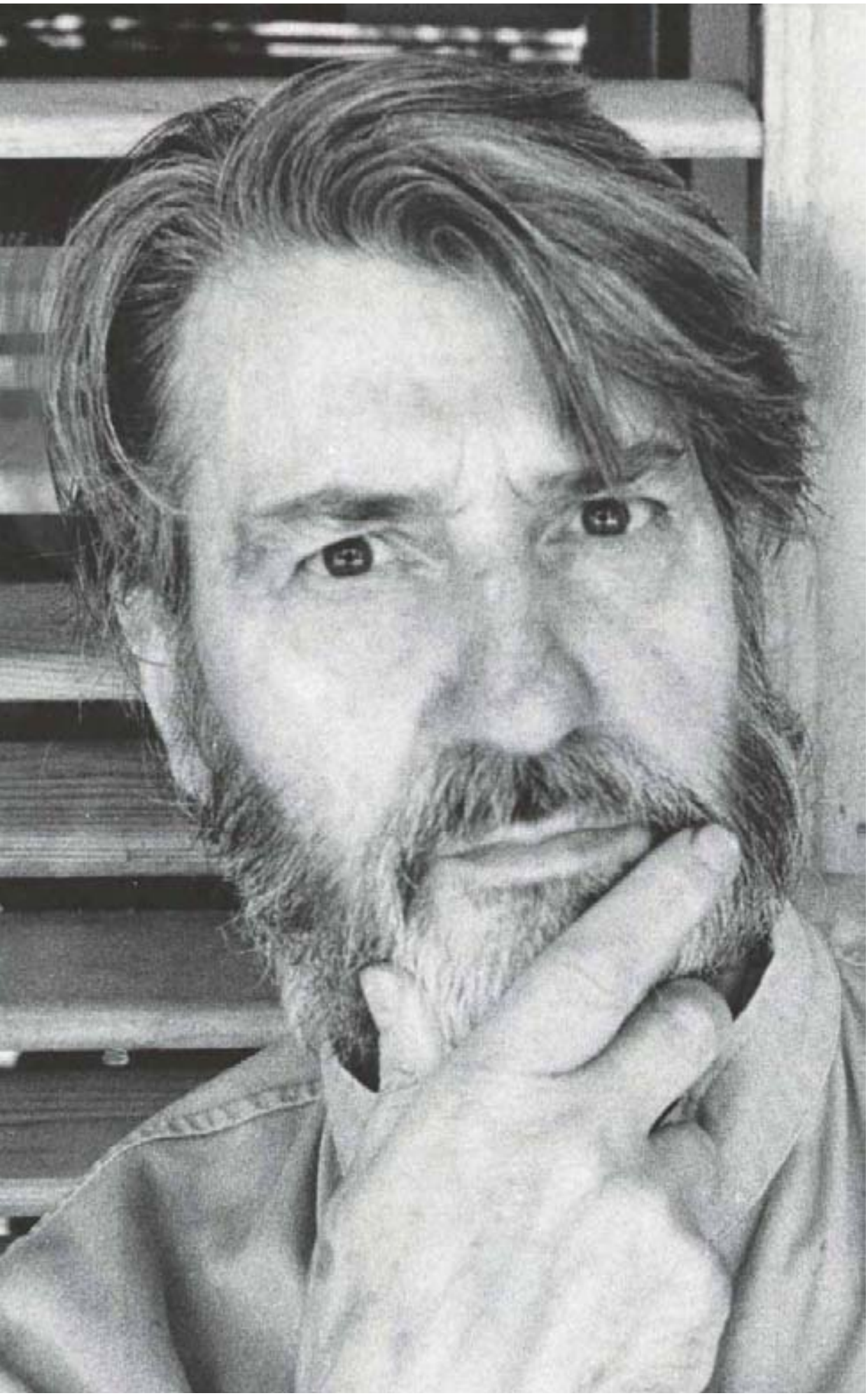

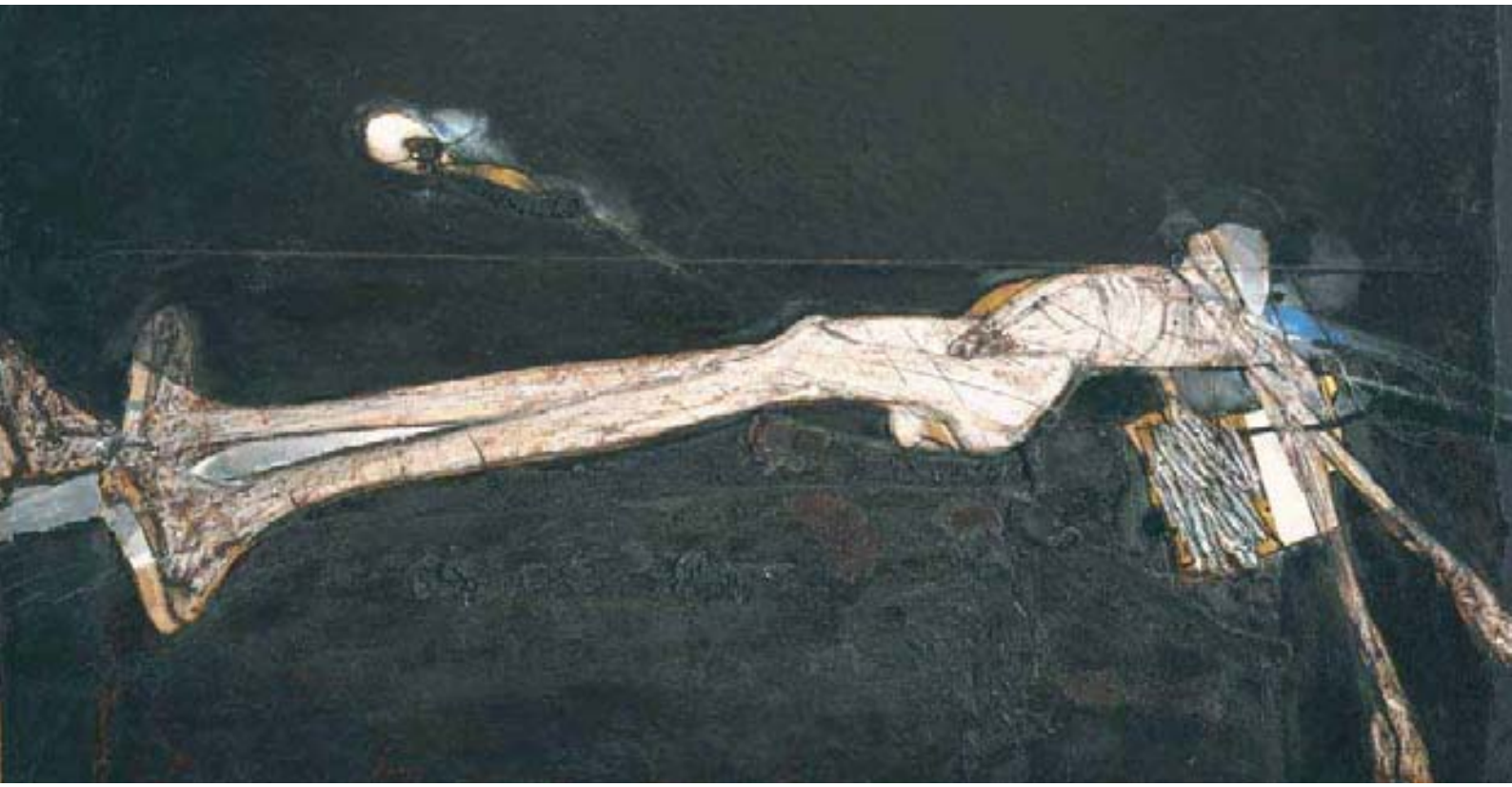

LEŽEĆA FIGURA (ČOVJEK I RIBE), 1974.
ulje, papir, lesonit, 128 x 236 cm
Moderna galerija, Zagreb

LJUBO IVANČIĆ

akademski slikar
na ALU 1961.-1978.
redoviti profesor
akademik

Od Altamire do danas čovjekove likovne kreativne sposobnosti vječno su žive, a isto tako u trenutku našeg krhkog postojanja na putu prema budućnosti.
Želja mi je bila da mladog čovjeka upućujem u kompleksni svijet umjetnosti, kako bi mogao upoznati golemo bogatstvo različitosti i začuđujući duhovni fluid zajedništva i sličnosti. Kroz likovnu praksu nastojao sam otkriti senzibilitet i individualne sklonosti pojedinca, razvijati ih prema osamostaljenju i prema vlastitoj odgovornosti.

Ljubo Ivančić

Rođen je 18. siječnja 1925. u Splitu, gdje je pohađao pučku školu i gimnaziju. U srednjoj tehničkoj školi (od 1939.) crtanje mu je predavao V. Parać. Godine 1941. prekinuo je školovanje; 1943. godine pridružio se NOP-u, radeći kao crtač i ilustrator; iste godine odlazi na Hvar. Godine 1944. radeći na Visu susreo je i upoznao Đ. Tiljka, O. Postružnika, D. Paraća... Iste se godine vratio u Split. Godine 1945. položio je prijamni ispit na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu; profesori na prvoj godini bili su mu M. Detoni i K. Hegedušić. Diplomirao je 1949.; iste godine pohađao je specijalku prof. Đ. Tiljka. Od 1951. godine započeo je intenzivnu slikarsku i kiparsku djelatnost. Radio je i kao ilustrator.
Godine 1961. izabran je za asistenta na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu; promoviran je u docenta 1964., izvanrednog profesora 1969., a od 1975. do umirovljenja bio je redoviti profesor, te vodio Majstorsku radionicu JAZU za poslijediplomski studij slikarstva.
1977. izabran je za izvanrednog člana, a od 1991. redoviti je član HAZU.
Od 1955. do 1974. višekratno je putovao u Italiju, Francusku, Španjolsku, Njemačku, Austriju i Mađarsku. U izdanju "Naprijeda" objavljena mu je 1965. godine monografija s predgovorom Grge Gamulina; 1996. godine objavljena je monografija u izdanju ArTresor studija, s tekstom Zvonka Makovića.
Ljubo Ivančić sudjelovao je na više od tristo skupnih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu (Zagreb, Hvar, Osijek, Šibenik, Križevci, Koprivnica, Pula, Karlovac, Umag, Opatija, Makarska, Varaždin, Čakovec, Rijeka, Dubrovnik, Slavonski Brod, Zadar, Split, Omiš, Trogir, Sinj, Vis, Trilj, Muć, Poreč, Rovinj, Vukovar, Cavtat, Vinkovci, Pula, Široki Brijeg, Sarajevo, Banja Luka, Ljubljana, Slovenj Gradec, Skopje, Beograd, Novi Sad, Kragujevac, Niš, Cetinje, Lyon, Marseilles, Bordeaux, Nancy, Metz, Aleksandrija, Zürich, Stuttgart, Milano, London, Bratislava, Prag, Brno, Brugge, Ciudad de Mexico, Toluca, Jalapa, Pariz, Antibes, New York, Wiesbaden, Ulm, Braunschweig, Rimini, Essen, Aachen, Karlsruhe, Stockholm, Rim, Bari, Venecija, Lausanne, Atena, Solun, Vesteras, Sopot, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Teheran, Eisenstadt, Brescia, Beč, Montreal, Bologna, Firenca, Budimpešta, Frankfurt, Leverkusen, Helsinki, Tampere, Cagnes-sur-Mer, Mainz, Madrid, Barcelona, Lisabon, Porto, Evora, Norwich, Berlin, Seul, Milano, Graz, Haag).
Također, do sada je održao više od dvadeset samostalnih izložbi među kojima su važnije: 1979., Zagreb, Moderna galerija; 1980., Beograd, Sarajevo, Split; 1990., Dubrovnik, Varaždin; 1995., Zagreb, Umjetnički paviljon, *Autoportreti 1945.-1995*.
Nagrađivan je za svoj rad 25 puta, među ostalim i ovim nagradama: 1980., Godišnja nagrada "Vladimir Nazor"; 1984., Nagrada "Vladimir Nazor" za životno djelo; 1989., Nagrada grada Splita za životno djelo; 1990., Nagrada "Slobodne Dalmacije" za životno djelo "Jure Kaštelan".

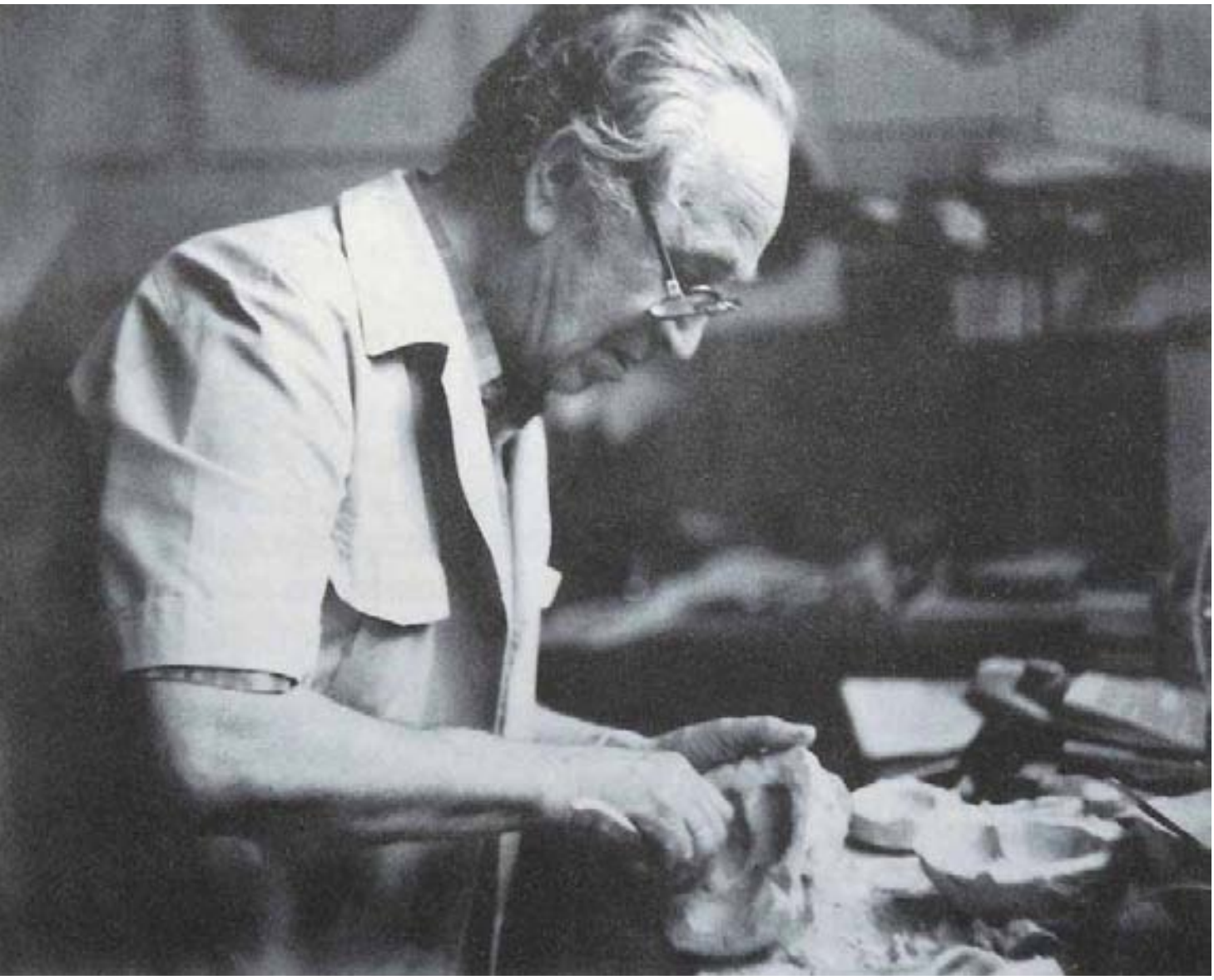

ŽELIMIR JANEŠ

akademski kipar, medaljer
na ALU 1961.-1987.
redoviti profesor
akademik

Sisak, 12. XII. 1916. - Zagreb, 22. II. 1996.

Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Zagrebu 1941. godine u klasi F. Kršinića, specijalku kod I. Meštrovića (1941./42.) te A. Augustinčića (1945./46.). Suradnik Majstorske radionice F. Kršinića bio je u razdoblju od 1950. do 1955. godine. Do 1960. godine predavao je na Školi primijenjene umjetnosti. Godine 1961. postaje asistent, 1964. docent, 1969. izvanredni te 1975. redoviti profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

U početku je izrađivao figure u mramoru, ali se ubrzo posvetio sitnoj plastici (medaljama i plaketama nepravilnih oblika, taktilima i sl.). U svojim je djelima kombinirao razne postupke i materijale (staklo, bronca, vitraji itd.) postižući zamjetne kolorističke efekte. Posebice ga je u medaljama i plaketama

A. ŠENOA, avers, revers, 1981.
lijevana bronca, Ø 9,5 cm

S. DRAGANIĆ, avers, revers, 1982.
lijevana bronca, Ø 11 cm

zanimao odnos teksta i slike (plakete *Z. Šulentić, K. Prijatelj, Milka Trnina - hrvatski slavuj*). Sudjelovao je na brojnim izložbama medalja i sitne plastike (Pariz, Bagdad, Prag, Köln i drugdje).

Vješto uklapajući u skučenom prostoru prigodne memorijalne, komemorativne ili jubilarne sadržaje, tekst i sliku, Janeš je u svojim rješenjima iskazivao veliku slobodu u modeliranju i zamisli. Usprkos malom formatu, u svojim je medaljama i plaketama ostajao čist i čitak, tematski jasan, a iznad svega, izbjegavajući konvencije, promišljao je svaku pojedinu zadaću zasebno, pri čemu već stvorena rješenja nije nikada ponavljao i "multiplicirao", nego ih je iznovice imaginirao.

Želimir Janeš vratio je tzv. maloj plastici i dignitet i svekoliko uvažavanje uvrstivši je u red ravnopravnih kiparskih disciplina. Ovaj umjetnik malog intimističkoga oblika po mjeri ruke i dlana znao je u obliku osjetiti i njegov vitalistički (organički) i njegov konstruktivni karakter. On kao da je učio (druge) govoriti prvim riječima, prvim dodirima i rješenjima. Svojim pedagoškim radom Želimir Janeš je i po ljudskim i po tvoračkim osobinama ostao u pamćenju i u srcima svojih učenika i brojnih umjetnika i prijatelja. Komunikativan, spontan, znao je gotovo sve o kiparstvu. Za njega se ne može reći ona konvencionalna rečenica da je "odgojio brojne kipare", nego je njima (ma koliko bili mlađi) bio sugovornikom, prijateljem i kolegom. Skroman, neformalan, bez osjećaja za stilizaciju života, a uz to znalac svojeg posla, metodičan i savjestan, bio je dobri duh Akademije i dobri duh sredine.

Od 1977. bio je član suradnik, od 1983. izvanredni član, a 1991. postao je redovitim članom HAZU.

I. Š. B.

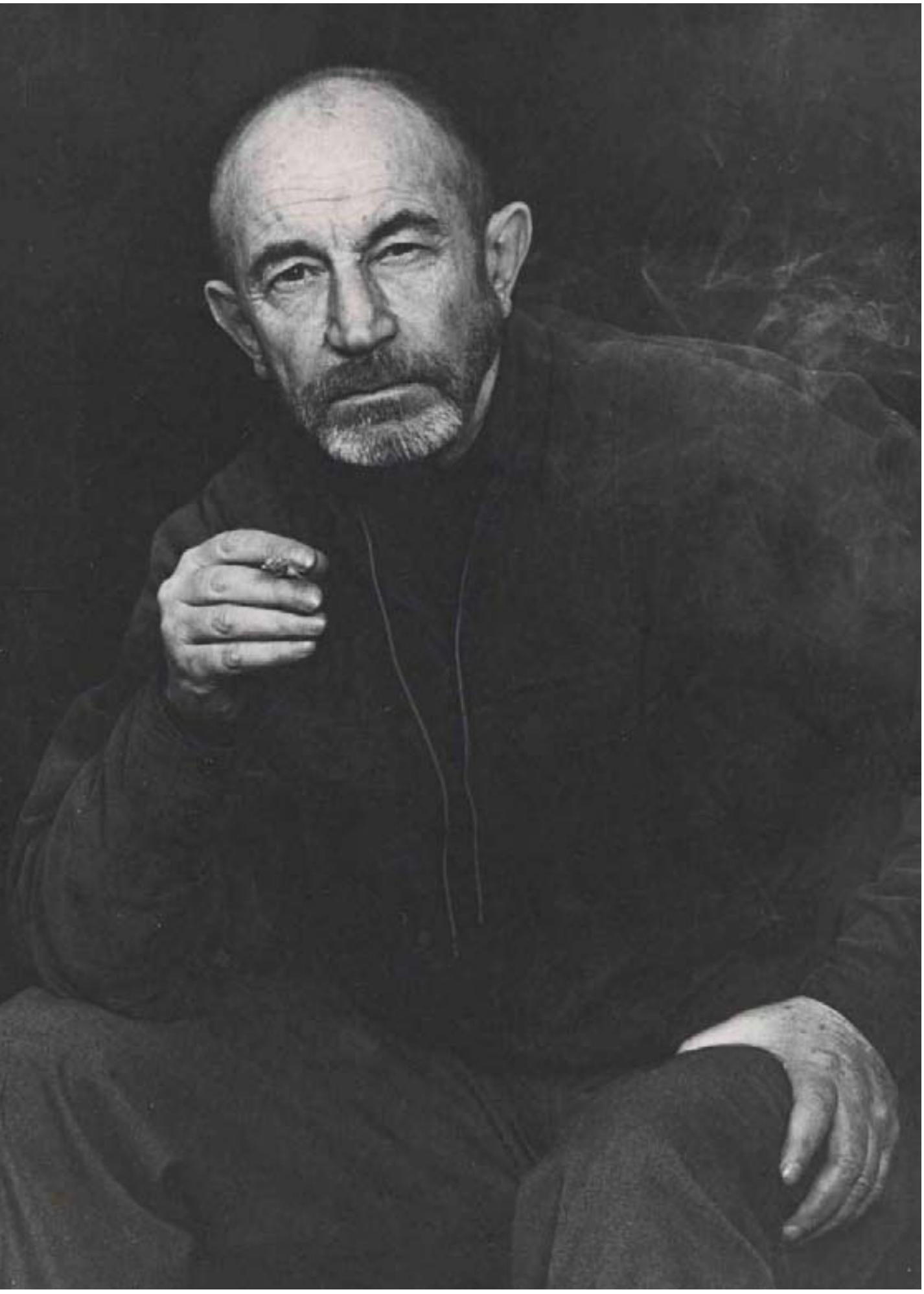

ALBERT KINERT

akademski slikar, grafičar
na ALU 1961.-1984.
redoviti profesor
Vinkovci, 6. IV. 1919. - Zagreb, 4. VII. 1987.

Iz rodnih Vinkovaca, gdje je proveo djetinjstvo i završio osnovnu i srednju školu, došao je u Zagreb 1939. na studije slikarstva, kiparstva i grafike na zagrebačkoj Akademiji. Studirao je u klasama K. Hegedušića, M. Tartaglie i Lj. Babića i diplomirao 1946.

Godine 1961. postao je docent na Akademiji likovnih umjetnosti, potom 1967. izvanredni i 1974. redoviti profesor.

U mladalačkim danima razvijao se na tragovima postimpresionizma i ekspresionizma, kada je nastala mapa *Četrdeset litografija* i bakropisi iz NOB-a (1941.) te ulja *Hvar*, *Mesar*, *Autoportret* itd. Ilustriranjem kineskih i japanskih pjesnika te F. G. Lorke (*Krvava svadba*) oživljavao je zasade japanske grafike, prethistorijskog i arhajskog slikarstva. 1958. godine nastali su bakropisi *Kiša* i *Ljetni pljusak*, jedna mapa linoreza i mnoga ulja (*Modrosiva biografija*, *Čas vedrine*, *Nenadano veliko* itd.)

Često je crtao, slikao i gravirao autoportrete, osluškujući unutarnji glas, a nikada nije gubio vezu s prirodom: ni kada je krenuo putem neutraliziranja i reduciranja narativnosti. 1958. godine posve se lišio figurativnosti kada stvara i značajna djela: *Večernji lov* (1958.), *Odrazi u sivom* (1959.), *Ritam u pljesnjivom* (1960.), te niz *Bezimenih ožiljaka* i *Bezimenih oblika* (1961.).

Pisao je dnevničke zapise i stihove koje je krio od javnosti. U svojim radovima često se bavio erotskim temama.

Izlagao je ponajviše u Zagrebu (1985. zagrebačka Moderna galerija priredila mu je monografsku izložbu), te drugdje (u Skoplju, Beogradu, Puli, Krapini, Osijeku, Dubrovniku itd.), a u inozemstvu su mu bile zapažene izložbe u Berlinu, Ljubljani, Bueños Airesu, Santiago de Chileu, Luganu, Sao Paulu i Veneciji.

Dobitnik je Nagrade grada Zagreba 1957. godine, Nagrade Savjeta za kulturu i prosvjetu Slovenije 1959. godine, Nagrade Kabineta grafike JAZU u Zagrebu 1960. i Nagrade "Vladimir Nazor" za samostalnu izložbu u Kabinetu grafike JAZU 1970. godine.

Nije pripadao ni jednoj školi, niti se priklanjao ijednom pravcu. Bio je raspet između dvije krajnosti: istraživački nerv vodio ga je sustavnoj radnoj askezi, a životna, nemirna umjetnička priroda hedonizmu. Kao vrstan pedagog, osamostaljivao je studente i bio im prijateljem. Uznastojao je na dugotrajnom crtanju i studiranju prirode u kojoj su izvori za likovne razradbe. Govorio je: *Najviši smisao umjetničkog djelovanja je stvaralački imperativ u otkrivanju novog, nepoznatog.*

E. Q.

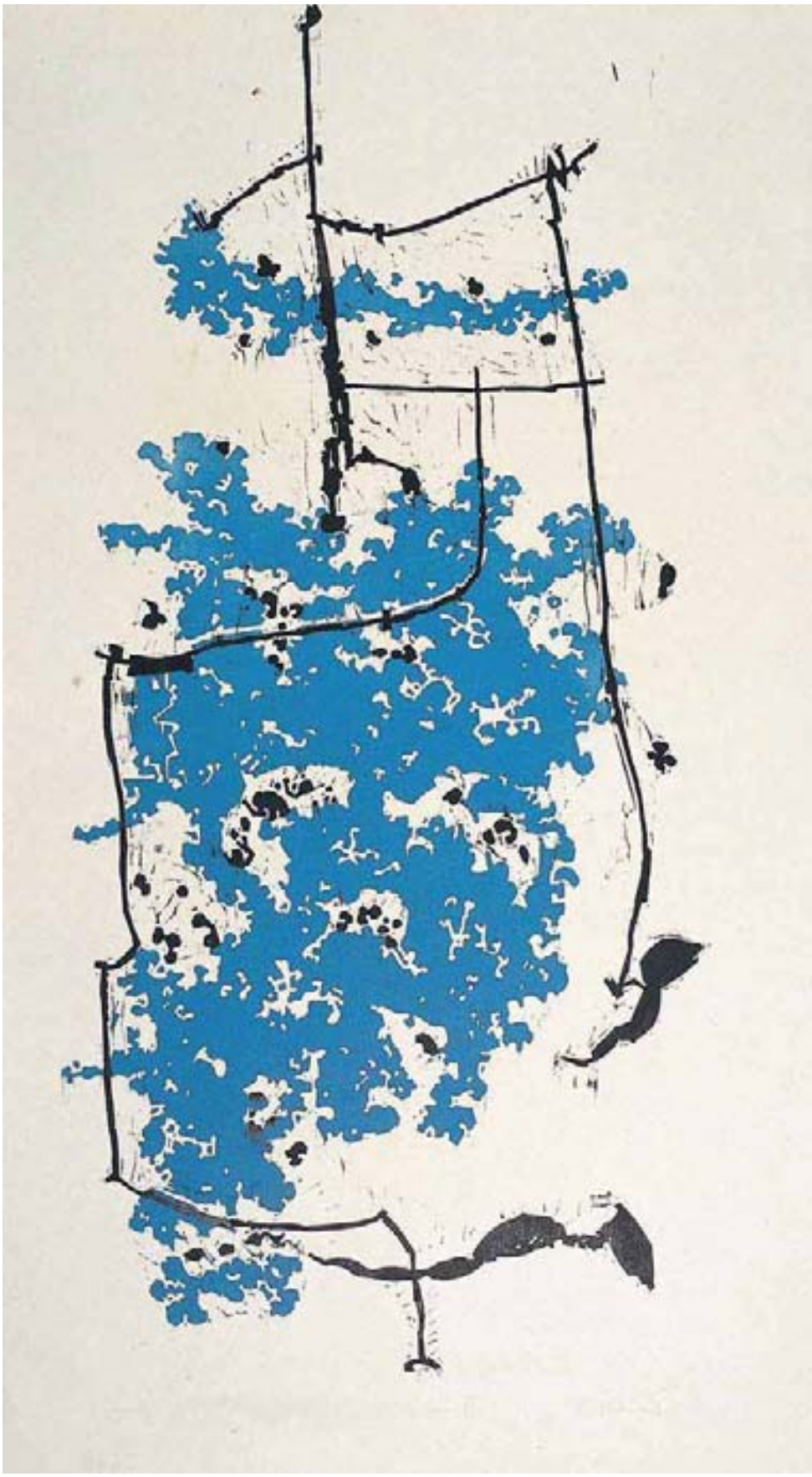

JUTARNJI LOV II, 1959.
linorez u boji, 90 x 56,5 cm
vlasništvo obitelji Kinert

FERDINAND KULMER

akademski slikar
na ALU 1961.-1990.
redoviti profesor
akademik

Cap Martin, Francuska, 29. I. 1925. - Zagreb, 11. IX. 1998.

Ferdinand Kulmer

Smatram da je svaki učenik zaseban edukativni i pedagoški problem i da mu se ne smije prići "zbirno": kao "klasi" ili godištu. Moji polaznici klase imali su jasne zadaće ali i dovoljan prostor slobode koji su, mislim, iskoristili. S radošću gledam njihove uspjehe i njihovo pojavljivanje na likovnoj i kulturnoj sceni. Naći pravu mjeru između discipline i slobode - zadaća je i okosnica moje pedagogije. Usto, treba svaku informaciju i spoznaju preraditi kroz vlastitu misao i vlastito oko, propitivati i ne pristupati dogmatski - ni "starom" niti novom.

Rođen je u Cap Martinu, Francuska, 29. siječnja 1925. godine. S obitelji je živio u Cerniku kod Nove Gradiške, te na imanju Brumov u Čehoslovačkoj (1926.-1933.), u Budimpešti (1934.). U Beču pohađa jezuitski internat i 1936. godine završio je drugi i treći razred gimnazije. Vrativši se u Cernik (1938.) pohađao je realnu gimnaziju. Poslije kraćeg boravka u SAD (1939.) uslijedio je povratak u Zagreb, pa u Budimpeštu, gdje je 1942. upisao Akademiju za likovne umjetnosti. Godine 1946. nastavio je školovanje na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (klasa prof. O. Mujadžića, Đ. Tiljka), koju je završio 1950. godine. Bio je suradnik Majstorske radionice Krste Hegedušića (1950.-1954.). Usavršavao se u Parizu, Rimu, Veneciji i Firenci. Bio je član grupe

NOĆ DAŽDEVNJAKA, 1992.
ulje, platno, 130 x 97 cm
Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb

"Mart". Na ALU je 1961. godine izabran za asistenta prof. K. Hegedušića (vodio Crtanje akta). Za docenta je izabran 1964., za izvanrednog profesora 1969. i redovitog 1975. Umirovljen je 1990. godine.
Godine 1979. započeo je suradnju s Galerie d'Art International u Parizu. Priredio je brojne samostalne izložbe, od kojih ističemo monografsku izložbu u Zagrebu 1976. (Moderna galerija), te retrospektivnu izložbu u Zagrebu 1990. (Muzejski prostor).
Članom suradnikom postao je 1980., izvanrednim članom 1985. i redovitim članom HAZU 1991. godine.
Vrlo je rano uspostavio vezu s najvažnijim protagonistima europske likovne scene (M. Tàpies, D. Chevalier, G. Boudaille), sudjelujući raznim svojim slikarskim "fazama" na sceni suvremene hrvatske i europske umjetnosti (od apstraktnih djela do anakronizma i kubo-metafizičke faze 90-ih godina). K tome, bavi se i grafikom, crtežom i kostimografijom, tapiserijom, ilustracijom. O njegovom su djelu pisali najugledniji pisci:
Kod njega se može govoriti doslovce o apstraktnom jer način na koji on primjenjuje apstrakciju znači ponajprije izbjegavanje figurativnosti. Stvarajući u to doba neku vrstu enformela Kulmer je bliži prirodi nego što bi bio sa slikarstvom koje bi predstavljalo prirodu. (A. Glibota)
U našem estetski i umjetnički drugačijem dobu, od zapadnih umjetnika koji su se okušali u grafičkoj, da ne kažemo kaligrafskoj pustolovini (...) slikar F. Kulmer dospio je, čini mi se, najdalje i najdublje u strukturalnim pokušajima slikovne poruke; pred njegovim sam se djelima uvjerio u izraze neobičnoga i ohrabrujućeg poštovanja (...) umjetnosti s Dalekog istoka. (M. Tàpies).
Za razliku od drugih istomišljenika po poetici, bio je i ostao dosljedan u svom slikarsko-značenjskom kozmopolitizmu (...) Bez duhovne pokrajine na koju bi se naslanjao i nalazio ključ samosvojnosti, prihvatio je izazov planetarnog duha vremena i ničim zaštićene individualne slikarske prakse. (Z. Rus)
U tom nadahnutom hodu od zbilje do simbola prekinutom dugim drugovanjima s nefiguracijom otkrivaju se iste konstante. (G. Xuringuera)

I. Š. B.

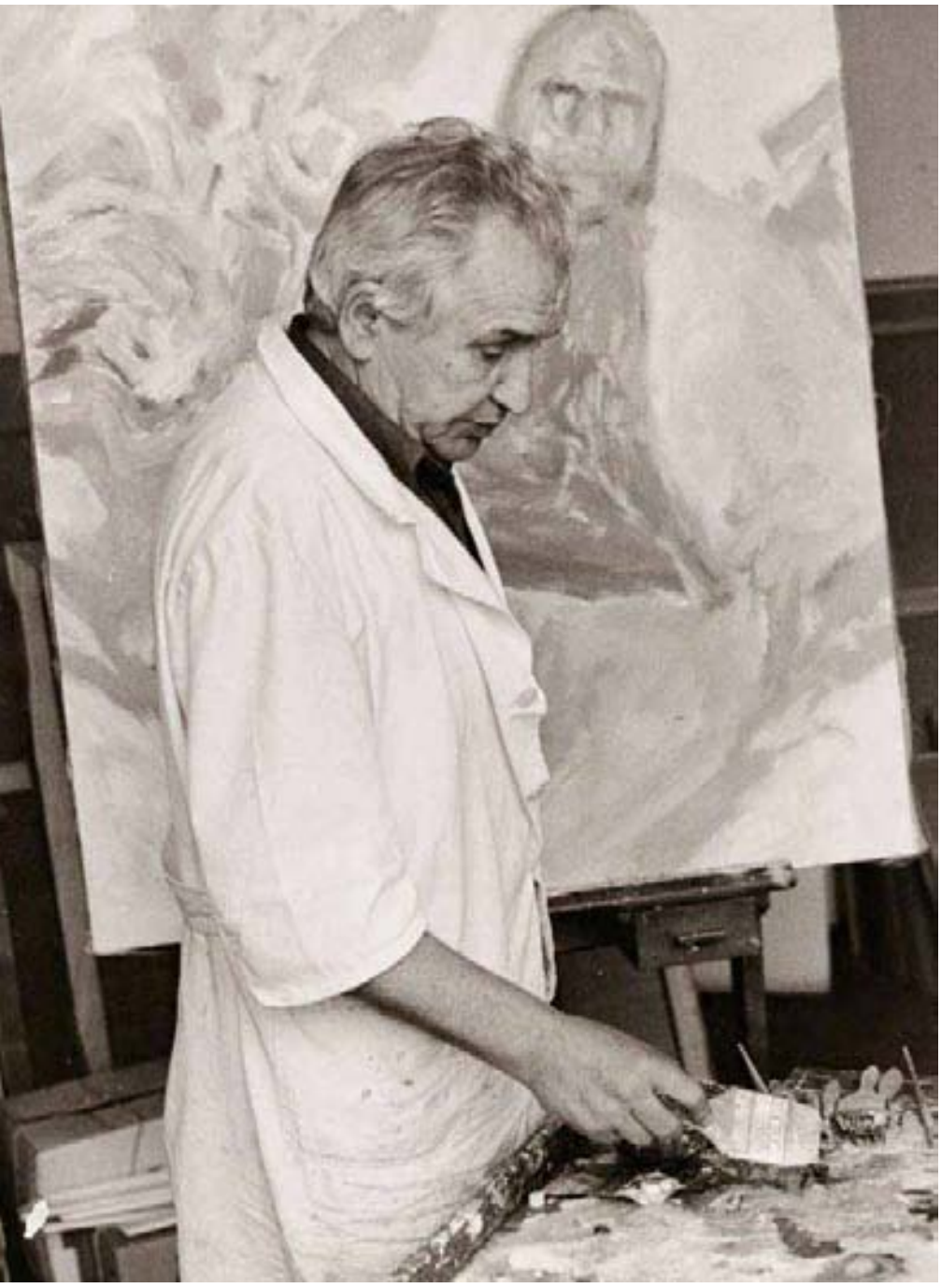

TRAMONTANA, 1976./77.
ulje, platno,140 x 140 cm

DALIBOR PARAĆ

akademski slikar
na ALU 1961.-1986.
redoviti profesor
dekan 1971.-1974.

Dalibor Parać rodio se 23. lipnja 1921. godine u Solinu. Osnovnu školu pohađao je u rodnome mjestu, a srednju školu u Splitu (nastavnici crtanja A. Zuppa i Ž. Kljaković). Akademiju likovnih umjetnosti upisao je 1940. godine. Studij je prekinuo zbog odlaska u partizane 1943. godine, te ga je nastavio 1945. (profesori O. Mujadžić, Đ. Tiljak; crtanje akta prof. K. Hegedušić). Diplomirao je u klasi prof. Lj. Babića 1948. godine i nastavio studij u specijalki prof. Ljube Babića, koju je završio 1950. Bio je suradnik Majstorske radionice prof. K. Hegedušića od 1950. do 1952. godine (Kulmer, Kalina, Kujundžić, Dogan).

Svaki program ili zacrtanu nastavnu metodu ne uzimati "tvrdo" i doslovno. Naprotiv, program treba uzimati obrisno i uopćeno i treba ga shvatiti podatnim tijestom koje se modificira i specificira od slučaja do slučaja, od pojedinca do pojedinca.

Dalibor Parać

Svaka klasa djeluje kao saborište istovjetnog, ali je zapravo sastavljena od individualnosti i pedagoški je naći vremena, ali i ključ pojedinačnog odgoja i poduka. Tamo gdje su naznake individualnosti i osobnosti tiše treba ih ohrabriti, tamo gdje su prebučne i samozadovoljne treba im usaditi ideal rada, predanosti stanovitom problemu i sl.
Ne postoje unaprijed zasebna pravila koja se mogu mehanički primjenjivati na svakoga. Postoje u nastavnim metodama "opća" mjesta koja svaki učenik treba prijeći, ali većina snaga, vremena, rada i poduke pripada osluškivanju individualnih obećanja i razvijanja osobnosti mladih ljudi.

Od 1952. do 1961. radio je na Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu kao profesor crtanja i pisma, a od 1959. do 1961. bio je i direktor Škole.
U jesen 1961. godine izabran je za docenta na Pedagoškom odjelu Akademije likovnih umjetnosti za predmet Crtanje, izvanrednim profesorom postao je 1969., a redovitim 1975. godine. Potom je predmet istog naziva vodio na Grafičkom odjelu, a kasnije isti predmet i na Slikarskom odjelu (I. godina).
Odlazio je na studijska putovanja u Italiju, Francusku, Čehoslovačku, Španjolsku, Afriku, Austriju, Mađarsku itd. Na Akademiji je obnašao dužnost pročelnika Pedagoškog, te Grafičkog i Slikarskog odjela. Od 1971. do 1974. bio je dekan. U tom je razdoblju izvedena zamašna rekonstrukcija i adaptacija zgrade (novi prostori, nove instalacije vode, plina, centralno grijanje) uz velike financijske teškoće.
Izlaže od 1944. godine na brojnim izložbama ULUH-a, HDLU-a, LIKUM-a, u mnogim gradovima, na izložbama *Zagrebačkog salona*, *Plavog salona*, na *Beogradskom triennalu*, te u svim većim mjestima naše zemlje, a u inozemstvu u Italiji, Austriji, Njemačkoj, Venezueli. Priredio je 20 samostalnih izložbi (Zagreb, Split, Rovinj, Hvar, Karlovac, Ljubljana, Skopje, Rijeka, Čakovec itd.). Radovi mu se nalaze u Modernoj galeriji u Zagrebu, Galeriji umjetnina u Splitu, Modernoj galeriji u Rijeci, u Dubrovniku, u Predsjedničkim dvorima i drugim javnim i privatnim zbirkama.
Dobitnik je Nagrade grada Zagreba za 1977. godinu, Nagrade "Vladimir Nazor" za životno djelo 1993., te Velike nagrade Festivala akvarela Hrvatske, Split, 1997.
Koautor je grafičke mape izdane prigodom Mediteranskih igara u Splitu, u nakladi "Globus", Zagreb, te likovne mape (Hegedušić - Parać - Šebalj) u nakladi "Zadro" 1995.

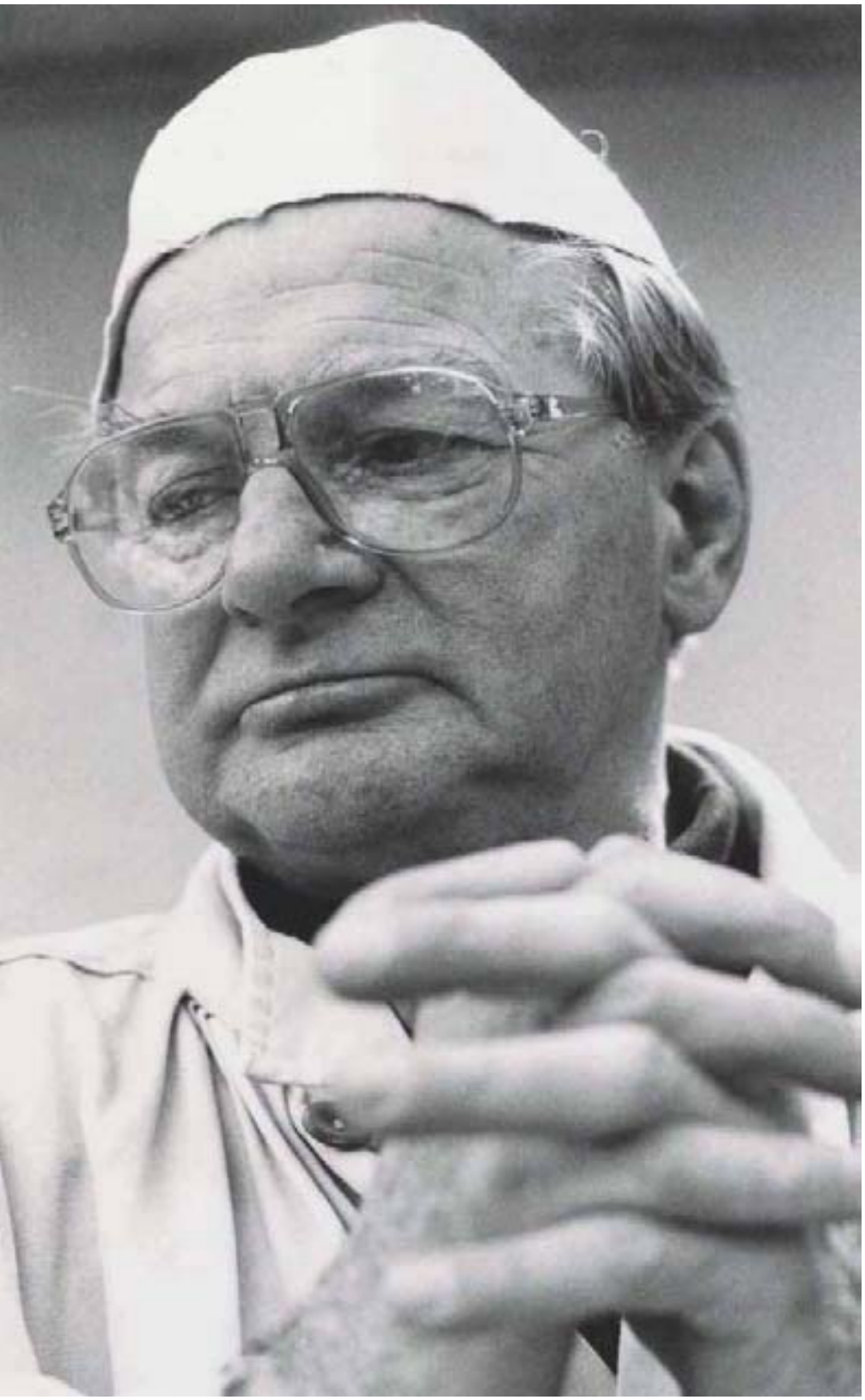

Branko Ružić

BRANKO RUŽIĆ

akademski kipar, akademski slikar
na ALU 1961.-1985.
redoviti profesor

Slavonski Brod, 4. III. 1919. - Zagreb, 27. XI. 1997.

Pedagoški credo

Smije li se nekoga učiti umjetnosti? Počeo sam s djecom osnovne škole. Nisam ih učio. Zajedno smo tražili, pronalazili međusvijet između njih i mene, u kojem ja nalazim izgubljeni raj, a oni razlog da upotrijebe ono što je već tu, ali što nitko do tada nije izvlačio iz neupotrebe. Tako je iz moje ponude i njihova prihvaćanja nastao svijet oblika opisan u knjizi *Djeca crtaju*.

Svaki čovjek u razvoju, u našem području, može stići visoko, ali tu i staje. Obično krajem puberteta. Samo neki žele dalje. Ti dolaze u umjetničke škole. I s njima sam radio.

Tu se nalazimo pred istim pitanjima. Oni su kroz školovanje stekli veliku popudbinu uputa, ograničenja i zabrana. Prvi mi je bio zadatak: skidati jednu po jednu zabranu i otvarati im put njihovom viđenju. Koristio sam pravo pedagoga da s njima eksperimentiram, mijenjam stajališta, mijenjam svaku "istinu" za pitanje, sigurnost za - opet - pitanje. Nisam ih učio umjetnosti, nego njihovom privolom slojevito stupnjevao pitanja koja su ih dovodila do njihove istine. Nakon mnogih kopanja po vlastitoj riznici optičke sreće nekima se otvara put u ne-znanje, ugledanje viših razloga u novoj prirodi. Tako im se, možda, pomaže da stignu do svoga cilja, željene umjetnosti.

Likovni credo

Na našem planetu i za sva stvorenja na njemu u vrijeme noći bio je mrak. Dugo se čekalo da naš predak upali svoje svjetlo i da i noću vidi svijet. Miješalo se jasno i nejasno, ono što jest i ono što nije, a jest. Otprilike u to doba dolazi do prvog pokušaja da taj predak ostavi trag svog postojanja na stijeni, u kamenu, glini. Tad je nastao njegov novi svijet.

Dvije linije sudjeluju u oblikovanju tog njegovog svijeta. Raditi začuđen i uzbuđen, sebe sebi, i čekati da to drugi prepozna. To dvojstvo traje do danas. Da zadovolji sebe, treba se prepustiti samo potrebi, koja se već rađa; da zadovolji druge, on traži suglasnost s vanjskim svijetom. Brusi oblike i uči. Tako se razvijaju sposobnosti, vještine, misaoni sistemi, i to je povijest umjetnosti kroz sve stilove, materijale i u svim prostorima. To novo blago ulazi u sadržaj života moćnika, a prije nekoliko povijesnih minuta, sakupljanjem i galerijsko-muzejskim prezentacijama ulazi u život gotovo svakog čovjeka. Svatko uživa u djelima umjetnika. Svatko prima vanjski sloj, vidljiv i upotrebljiv. Ali ispod svakog djela mreža je odnosa i pravila, konstrukcija djela. Sve je to, kroz razne faze, bio prvi korak. Sada se čini drugi korak. Ta konstrukcija djela postaje djelo. Nailazi novi korak. Tumačenje. Slovo. Koncept. I sve je to još u vidljivim oblicima za naše oko. U bilo kojem od ovih koraka nalazim još svoje mjesto. Sada podvlačim crtu i rastajem se s drugom prirodom.

Rođen je 4. ožujka 1919. godine u Slavonskom Brodu; nedugo zatim seli u Vinkovce, gdje završava srednju školu.

Završio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu - kiparstvo u klasi F. Kršinića. Nakon toga na istoj Akademiji je završio i slikarstvo. Izlagao je u zemlji,

često i izvan zemlje kao slikar. Putovao po Italiji, Francuskoj i Engleskoj, tražeći - pomalo podvojen slikar-kipar - sebe i svoje mjesto, dok napokon glavom *Otac*, 1956. nije prepoznao svoje mjesto. Od tada će kipar Ružić mijenjati sebe i mnogo toga u sebi, okušavajući se u svim materijalima, vrstama i područjima.

Život mu je pun padova i zanosa. Izlagao je dvjestotinjak puta s drugima, stotinjak puta samostalno. Profesor je na Akademiji likovnih umjetnosti od 1961. do 1985. godine. Sudjelovao je na desetak kiparskih simpozija, deset godina radio je za zbirku Paiotti u Italiji, sedam godina surađivao s industrijom mramora "Naturstein Billen" u Wolfsburgu. Od 1993. godine surađivao u pripravama za otvaranje galerije "Ružić i suvremenici" u rodnom mu Slavonskom Brodu, gdje će biti jedna od cjelina unutar - 1995. osnovane - Galerije umjetnina grada Slavonskog Broda.

Sa suprugom Julijom ostvario je djela *Iglom po platnu*, potpisanu BJR, Branko Julija Ružić. Godine 1996. tiskom je objavljena monografija *Branko Ružić* - zajedničko izdanje Akademije likovnih umjetnosti, Zagreb; Hrvatskoga društva likovnih umjetnosti, Zagreb i Galerije grada Slavonskog Broda.

Značajnije izložbe: 1964., Venecija, *32. biennale* (Ćelić, Ružić, Debenjak); 1969., London, Circle Gallery; 1970., Beograd, Salon Muzeja savremene umetnosti; 1972., Zagreb, Moderna galerija; 1978., Budimpešta, Mücsarnok; 1990., Ljubljana, Mestna galerija; 1996., Zagreb, Dom likovnih umjetnika.

Na skupnim izložbama izlagao je više od dvjesto puta; među njima se ističu: 1966., Pariz, Musée Rodin, *3. međunarodna izložba suvremene skulpture*; Ljubljana, Moderna galerija, suvremena skulptura (Džamonja, Kulmer, Luketić, Murtić, Prica, Ružić); 1972., Ferrara, Galeria civica d'arte moderna, *Racolta di sculture della societa Henraux,* Querceta, Lucca; 1977., Pariz, Salon *Realitées nouvelles*; 1988., Zagreb, *IV. triennale hrvatskog kiparstva;* Beč, Museum des XX. Jahrhunderts, *Expressiv*.

Branko Ružić dobitnik je petnaestak nagrada, a među važnijima su: Nagrada "David Bright Foundation" na XXXII. biennalu u Veneciji 1964., Nagrada grada Zagreba 1968., Godišnja nagrada "Vladimir Nazor" 1973., Republička nagrada za životno djelo "Vladimir Nazor" 1986., Velika nagrada III. trijenala hrvatskog kiparstva, Zagreb, 1989., Nagrada HAZU za likovnu umjetnost, Zagreb, 1997.

Njegovi spomenici i skulpture u javnim prostorima izvedeni su u više gradova: u Zagrebu, Osijeku, Vinkovcima, Sarajevu, Beogradu, Fallerslebenu, Wolsburgu i Querceti.

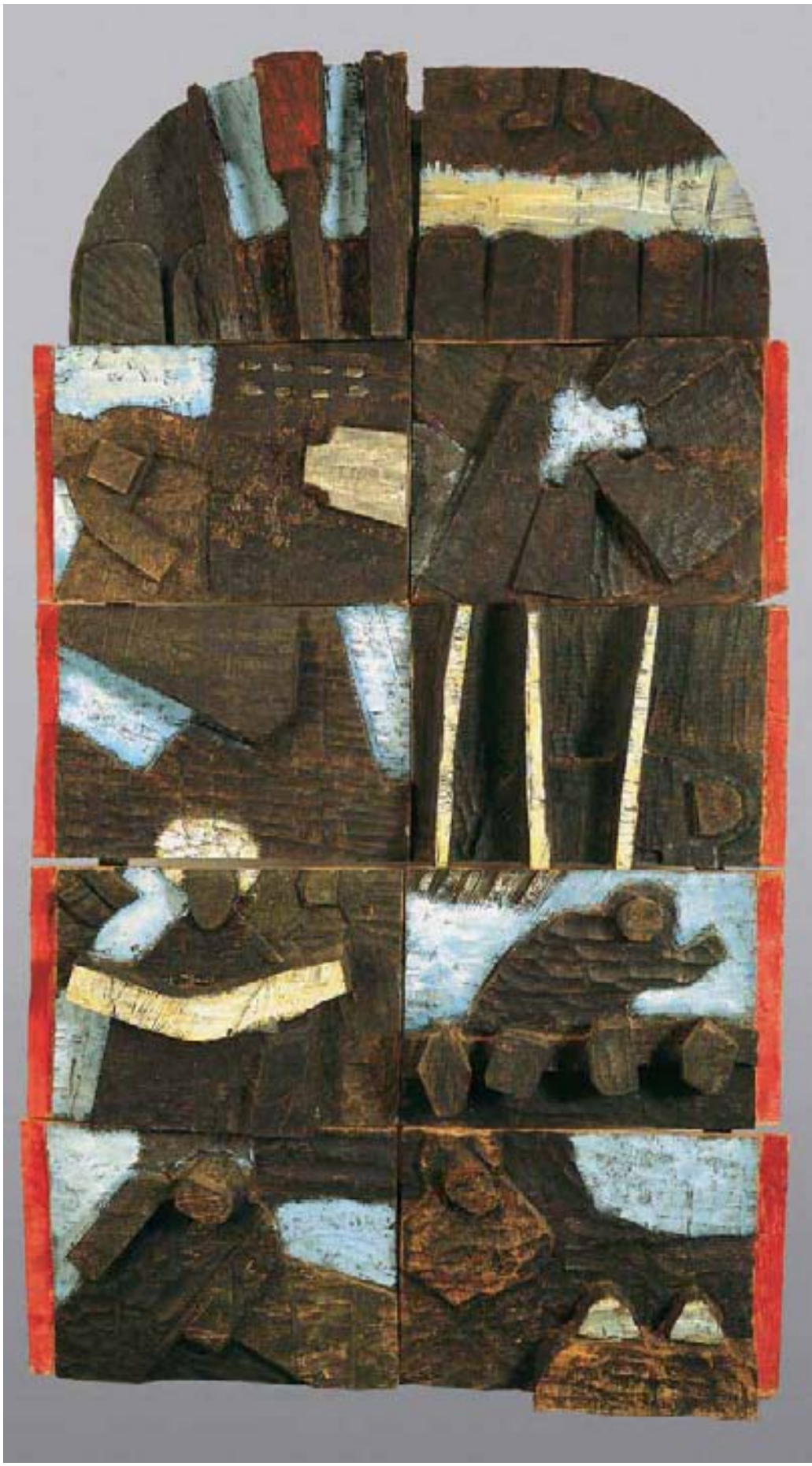

VRATA U BOJI, 1988.
drvo, 200 X 113 cm

MILJENKO STANČIĆ

akademski slikar
na ALU 1961.-1977.
redoviti profesor

Varaždin, 1. III. 1926. - Zagreb, 13. V. 1977.

Na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti studirao je od 1945. do 1949. godine; diplomirao je u klasi prof. J. Mišea. Specijalnu školu za grafiku pohađao je od 1950. do 1952. godine. Boravio je kao stipendist u Francuskoj (1955.-1958.) i Italiji (1958.).
Projekcije snova koji otapaju čvrste rubove zbilje (*Sna ima u meni, san je moj, granice mu se gube, ja živim u snu*), dok se prošlost čestim reminiscencijama na djetinjstvo stapa sa sadašnjošću, postat će i ostati konstatama Stančićeva stvaranja koje se može sagledati kao rijetka pojava nadrealizma u našem slikarstvu, iskazana ponajprije individualnom poetikom izvan dominantnih pokreta i struja.
Slijedeći tehničko savršenstvo najboljih slikarskih uzora (Vermeer, De la Tour), te oslonom na domaću tradiciju (Račić, Karas), Stančić je na počecima opusa naslikao interijere tajnovitoga ozračja, obasjane žućkasto-zelenim svjetlom, u preciznom crtežu i profinjenom koloristićkom nijansiranju (*Slikar Karas*, 1953.; *Zeleni interieur*, 1955.). Zaokupljen promišljenom i uravnoteženom građom planova, osobito nakon 1955. godine, Stančić se posvetio slikanju veduta rodnoga Varaždina. Na pasatistički viđenoj baroknoj pozornici grada - koji mu je uvijek bio i ostao "mjerom i obrascem" - pojavljuju se tek povremeno plošni i stilizirani likovi djece, kartaša ili odrpanaca (*Sirotinjske poklade*, 1957.). Poniranjem kroz prizmu vidljivoga u ozračju krotke morbidnosti, u kojoj se eros stapa s thanatosom, često će iz tame s blagim osvjetljenjem izranjati likovi mrtve djece ili ljubavnika, čija se osakaćena tijela iscrpljena strašću pretvaraju u prazne ljušture (*Ljubavnici*, 1962.).
Ovladavši vještinom, vođen preciznim potezom, godine 1966. osvježava slikarski postupak. Najčešći motiv koji se javlja kao medij za dotok najdubljih sadržaja svijesti je motiv djeteta koji postaje simbolom okrutne bačenosti u hladnoću svijeta.
U tom razdoblju hladnu prostornu geometriju i precizni lazurni namaz zamijenila je materična podloga neodređenog prostora iz kojega izranja,

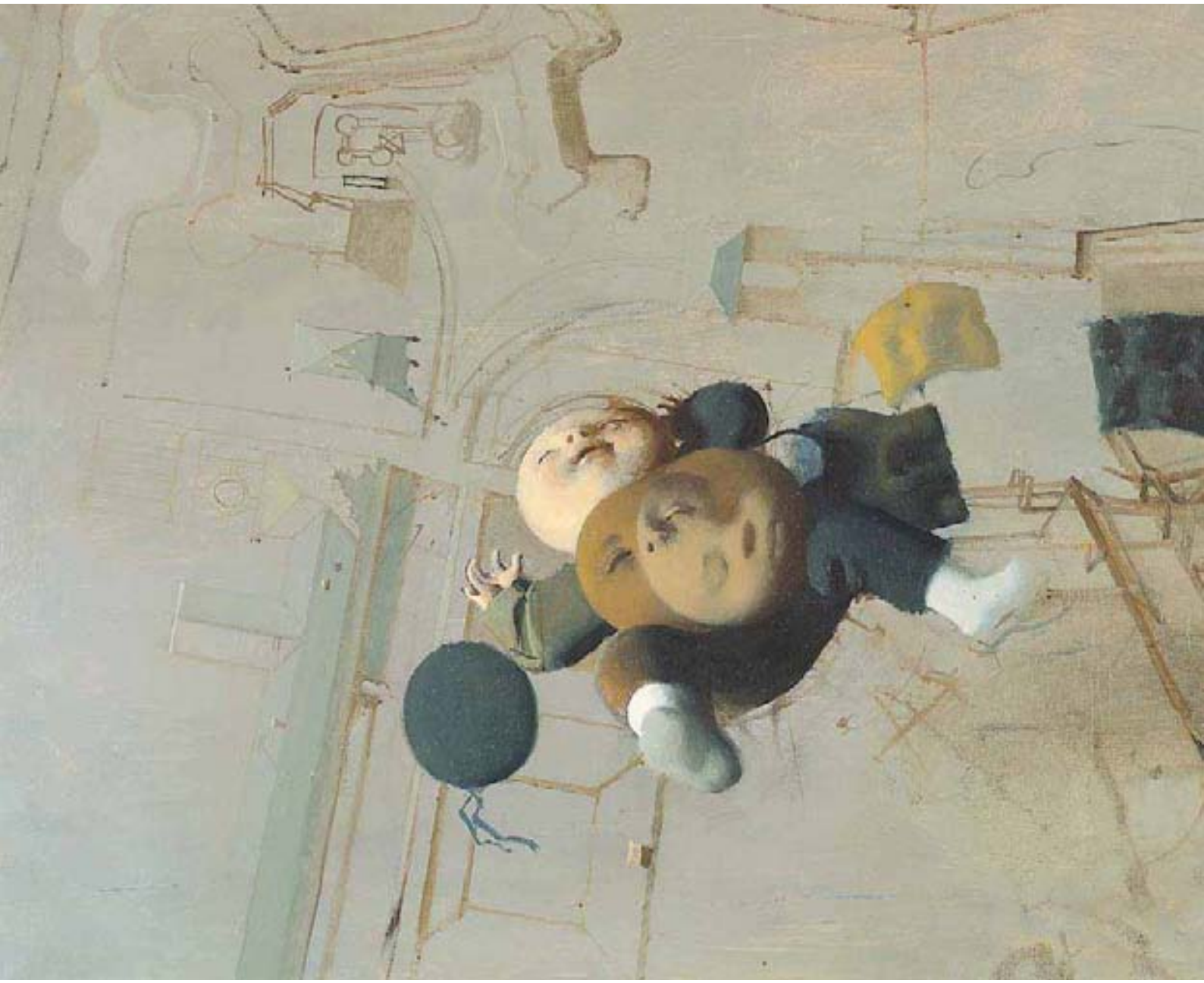

NAD STARIM GRADOM, 1973.
ulje, platno, 100 x 81 cm
Gradski muzej Varaždin

ili u koju uranja dječak vodenaste glave (*Dječak*, 1966.) ili posve malo dijete (*Puzanović*, 1973.). Za razliku od ranijeg razdoblja intenzivnog dijaloga s klasičnim uzorima, Stančić je počeo dijalog voditi sa suvremenicima, napose s Baconom ili Tàpiesom. U posljednjem razdoblju pojednostavljenje i sažimanje oblika istovremeno je i asocijativno bogaćenje. Motiv djeteta izaziva asocijacije na fetus i falus (*Spavalić*, 1973.), a iz neodređenih organičkih oblika izranjaju arhetipski oblici snažnoga erotskoga naboja, dok poezijom karnalnoga nastoji prodrijeti u tajne nastajanja i rađanja (*Historie d' O*, 1975.; *Rađanje*, 1976.). Još za Stančićeva života njegovo je slikarstvo steklo neobičnu popularnost (na izložbi u Studentskom centru 1961. godine zabilježeno je 20.000 posjetitelja).

Docentom na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu postao je 1961., izvanrednim profesorom 1967., a redovitim 1974. godine.

Promišljanja profesora Stančića o pedagoškom pristupu u radu sa studentima ostala su zabilježena: (...) *Činjenica da su moji đaci bili i izvrsni Kauzlarić i avangardni Žuvela po mojem uvjerenju dokazuje širinu i pozitivnost uloge pedagoga. Na našoj Akademiji izumiru škole i klase u kojima su profesori predavali svoj vlastiti umjetnički manir smatrajući ga spasonosnim* (...) ("Vjesnik", Zagreb, 9. 2. 1971.)

Ali osnovno po čemu se želim razlikovati od njih (tj. od svojih profesora, kao pedagog od pedagoga - op. Igor Zidić) *jest da kod svakog đaka otkrijem njegovu neponovljivu posebnost. Tako sam više psiholog nego likovni instruktor. Želim im biti prijatelj.... Nisam u stanju ponavljati one riječi mojih nastavnika da je stjecanje zanata cilj Akademije: Zanat, zanat, pa ćemo poslije lako! Mislim da se taj zanat nerazdvojno veže uz umjetnički izraz, i ličnost se može razvijati samo tako da od samog početka emotivno angažirano radi oboje, uvijek novim i novim spojevima individualiteta.* ("Oko", Zagreb, 27. 11. 1975.)

R. I. J.

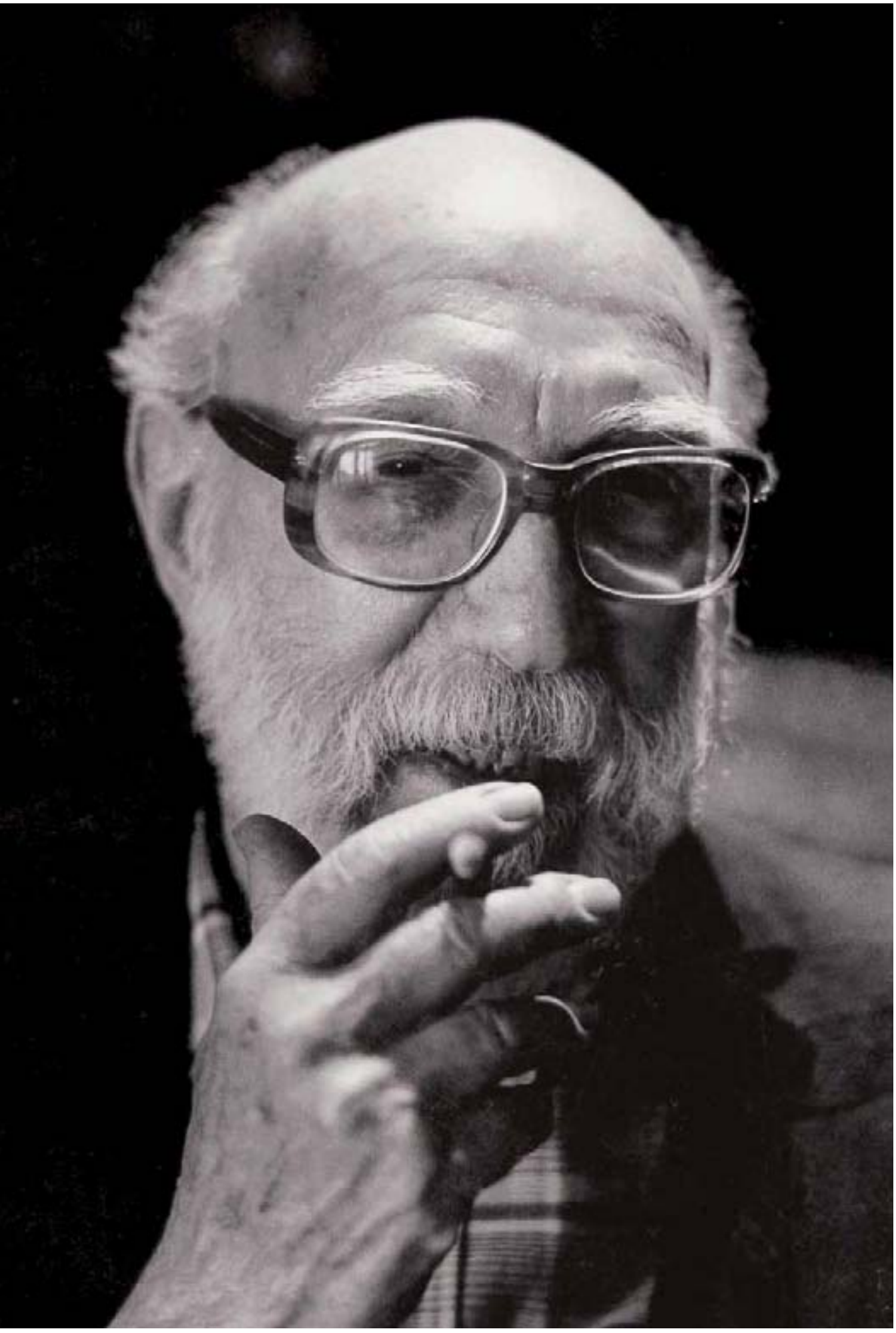

PAS, 1995.
tempera na papiru,
poliptih, 140 x 200 cm

IVAN ŠEBALJ

akademski slikar
na ALU 1961.-1986.
redoviti profesor

Ivan Šebalj

Nastojao sam promijeniti
red vrijednosti
profesor - student - djelo.

Ivan Šebalj rodio se 25. lipnja 1912. godine u Zagrebu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zagrebu. Godine 1934. upisao se na zagrebačku Akademiju, Slikarski odsjek, no iste godine prekinuo je studij zbog bolesti. Studij je nastavio 1938., pohađao je klasu prof. Lj. Babića (III. godina) te prof. M. Tartaglie (IV. godina). Diplomirao je 1942. godine u klasi M. Tartaglie; nakon toga bavio se slikarstvom, ilustriranjem, podučavanjem. Kao honorarni nastavnik službovao je u Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1953. godine, a od 1954. do 1961. bio je u istoj školi redoviti profesor crtanja i slikanja. I dalje se intenzivno bavio ilustriranjem. Godine 1961. zaposlio se na Pedagoškom odjelu Akademije likovnih umjetnosti kao docent (predmet Slikarstvo). Tijekom rada na Akademiji napredovao je od docenta do redovitog profesora. Na Pedagoškom odjelu vodio je slikarsku klasu; na Slikarskom - slikarsku klasu te Veliki akt, a na Kiparskom - Crtanje. Od 1965. do 1968. godine bio je pročelnik Pedagoškog odjela. Umirovljen je 1986. godine.

Prvu samostalnu izložbu priredio je 1970. godine, u Galeriji "Forum", a od tada je postavio dvadesetak samostalnih izložbi, među kojima i sljedeće: 1988., Zagreb, MGC Gradec; 1991., Zagreb, Umjetnički paviljon; 1996., Zagreb, Dom likovnih umjetnika. Sudjelovao je na sedamdesetak skupnih izložbi (Zagreb, Dubrovnik, Split, Sarajevo, Beograd, Mainz, Pordenone, Pariz). Dobitnik je nekoliko nagrada, među kojima su i Godišnja nagrada za likovnu umjetnost iz Fonda "Vladimir Nazor", 1976. godine; Nagrada "Vladimir Nazor" za životno djelo, 1988.; Nagrada HAZU, 1994.; Zlatna plaketa za dostignuća, Američki biografski institut, 1995. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za zasluge u kulturi, te Spomenicom domovinske zahvalnosti, 1996. godine.

Godine 1982. objavljena je monografija *Ivo Šebalj*, u izdanju Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu, autora Veselka Tenžere. Djela mu se nalaze u našim značajnim zbirkama i muzejima. Strossmayerovoj galeriji starih majstora u Zagrebu darovao je više od 600 svojih djela.

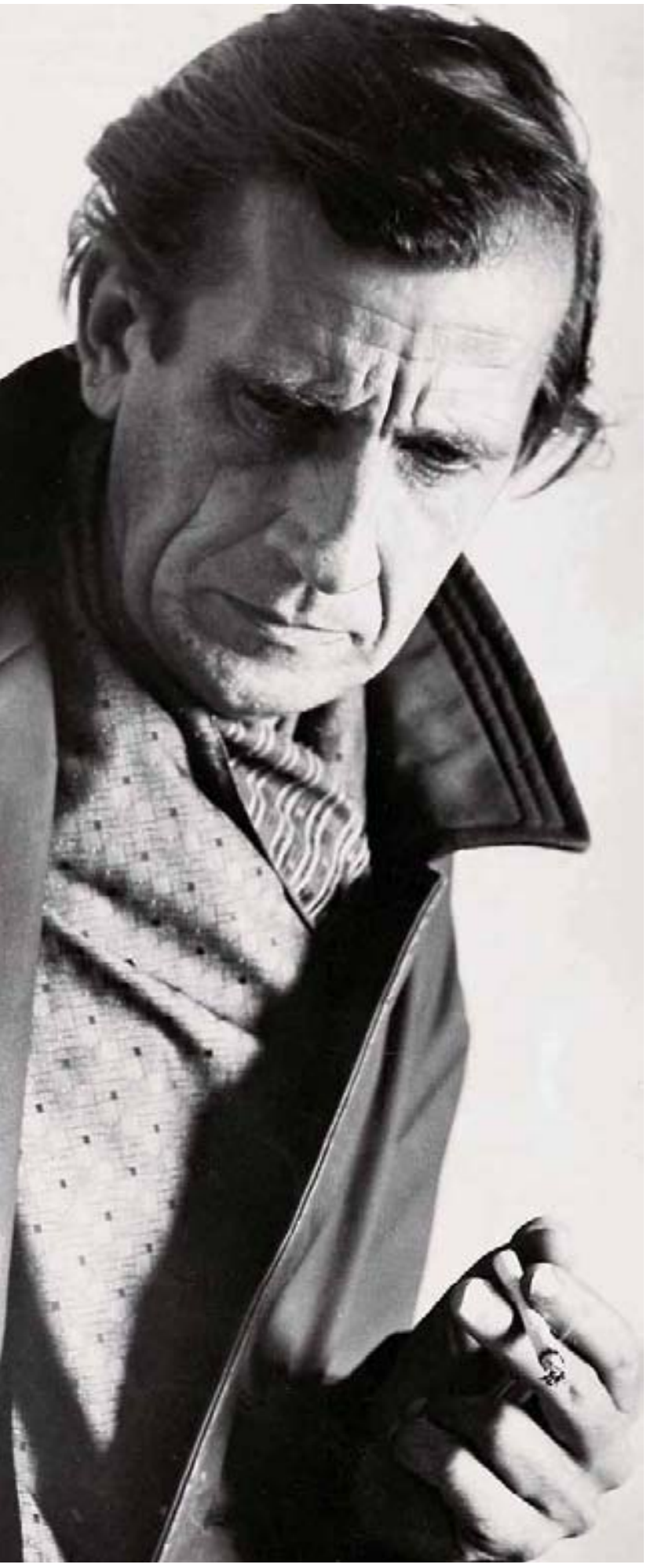

VALERIJE MICHIELI-TOMIĆ

akademski kipar
na ALU 1963.-1981.
redoviti profesor

Pučišća na Braču, 17. IV. 1922. - Zagreb, 3. X. 1981.

Završio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu 1949. godine (prof. F. Kršinić). Usavršavao se u Italiji i Francuskoj. Bio je suradnikom Majstorske radionice V. Radauša (1949.-1951.), te Frane Kršinića (1951.-1955.).

U početku bijaše vjeran embrionalnom i epidermičnom shvaćanju skulpture i punoći volumena, ali se ubrzo istražujući priklonio saprofitskoj i nagriženoj ekspresivnoj formi, što ga je odvela do uzbunjujućih iskustava i tematiziranja ljudske sudbine (*Talac*, *Meta* itd.). Naturalistička grčevitost, ekspresionističke destrukcije i vertikalizam (gotizirajući) forme odlika su njegova izraza. U slikarstvu animalističkih tema i motiva njegovao je reljefne nanose boje. Autor je *Spomenika palim borcima* u Pučišćima, te *Spomenika palim brodograditeljima* u Splitu. Izrađivao je reljefe i plakete; k tome, bavio se i crtežima. Posebice je svojim ekspresionizmom i retorikom izmučenog i iznakaženog ljudskog tijela utjecao na svoje učenike, osobito na one okupljene oko grupe "Biafra", na čijim je izložbama u početku sudjelovao.

Asistentom je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu postao 1963. godine. U docenta je promoviran 1964., izvanrednog profesora 1969., te redovitog profesora 1975. V. Michieli odgajao je svoje učenike i plodonosno utjecao na njih. Brojem i vrijednošću, ostvario je veliki opus koji je utjecao na brojne hrvatske umjetnike - ne samo njegove učenike. Njegova ekspresivna figuracija bila je mladim umjetnicima uzoriti primjer kiparskog egzistencijalizma u Hrvatskoj, simbolizirajući šire i dublje stanje duha. Umjetnik kojemu imaginacija nije nikada odvojena od opažanja, strog prema sebi, strpljiv i temeljit, zagovornik najdubljih ljudskih pitanja nije dostojno prepoznat u hrvatskome modernom i suvremenom kiparstvu kao "osnova jedne nove osjećajnosti". Kloneći se ceremonijalnih prigoda, imao je samo jednu jedinu samostalnu izložbu (posthumnu retrospektivu); cjelokupni kiparski i slikarski opus i život Valerija Michielija svjedoče o jednoj umjetničkoj i ljudskoj vertikali, vrijednosti i uznositosti.

I. Š. B.

TALAC (KOMAD ŠKRAPE), (1963.), 1970-73.
bronca, 166 x 102 x 59 cm
Moderna galerija, Zagreb

ZLATICA MEŠTROVIĆ-JUKIĆ

akademska slikarica
na ALU od 1963.
redovita profesorica

Slikar mora biti kompletna ličnost, koja osim kreativnoga posjeduje i druga znanja, a osobito ona koja su u neposrednoj vezi s njegovim radom. Poznavanje materijala, bez obzira na širinu mogućnosti nabave gotovog proizvoda, ne oduzima umjetniku vrijeme, već, naprotiv, daje mu uvid u raznolikost i različitost pojedinih likovnih izraza. Kreativnost je i u umijeću odabira materijala kao i u njegovoj obradi.

Zlatica Meštrović - Jukić

Zlatica Meštrović rođena je 1932. godine u Beogradu. Od 1933. živi u Zagrebu, gdje je završila osnovnu školu, nižu gimnaziju (malu maturu) i učiteljsku školu. Pedagoškom djelatnošću bavi se od završetka učiteljske škole 1952. pa do 1955. godine. U tom je razdoblju službovala kao učiteljica i nastavnica likovnog odgoja u Voći Donjoj i Ivancu (Varaždin). Školske 1956./57. upisala se na Slikarski odjel Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Diplomirala je 1961. u klasi prof. Marina Tartaglie. Od 1959. do 1963. godine volonterski je radila kod profesora Slikarske tehnologije Sige Summereckera (pri Slikarskom odjelu). U tom je razdoblju restaurirala stare freske u crkvicama u

ZAVALA, 1990.
ulje na platnu, 65 x 50 cm

Barbanu (Istra) i tako praktično upoznala zidno slikanje. I kad je diplomirala, nastavila je raditi kao honorarni suradnik kod prof. Summereckera, kojemu je 1963. godine postala asistenticom i na toj dužnosti bila sve do njegova umirovljenja, kada je počela samostalno voditi nastavni predmet Slikarska tehnologija; docenticom je postala 1968., izvanrednom profesoricom 1975. godine. Od 1980. radi kao redovita profesorica istog predmeta na Slikarskom odjelu. Godine 1977. objavila je skripta *Tehnike zidnog slikanja,* a *Priručnik za slikare* pripremljen je za tisak. Recenzent je knjige *Lakiranje umjetničkih slika* autora Denisa Vokića, "Kontura", Zagreb, 1996. godine.

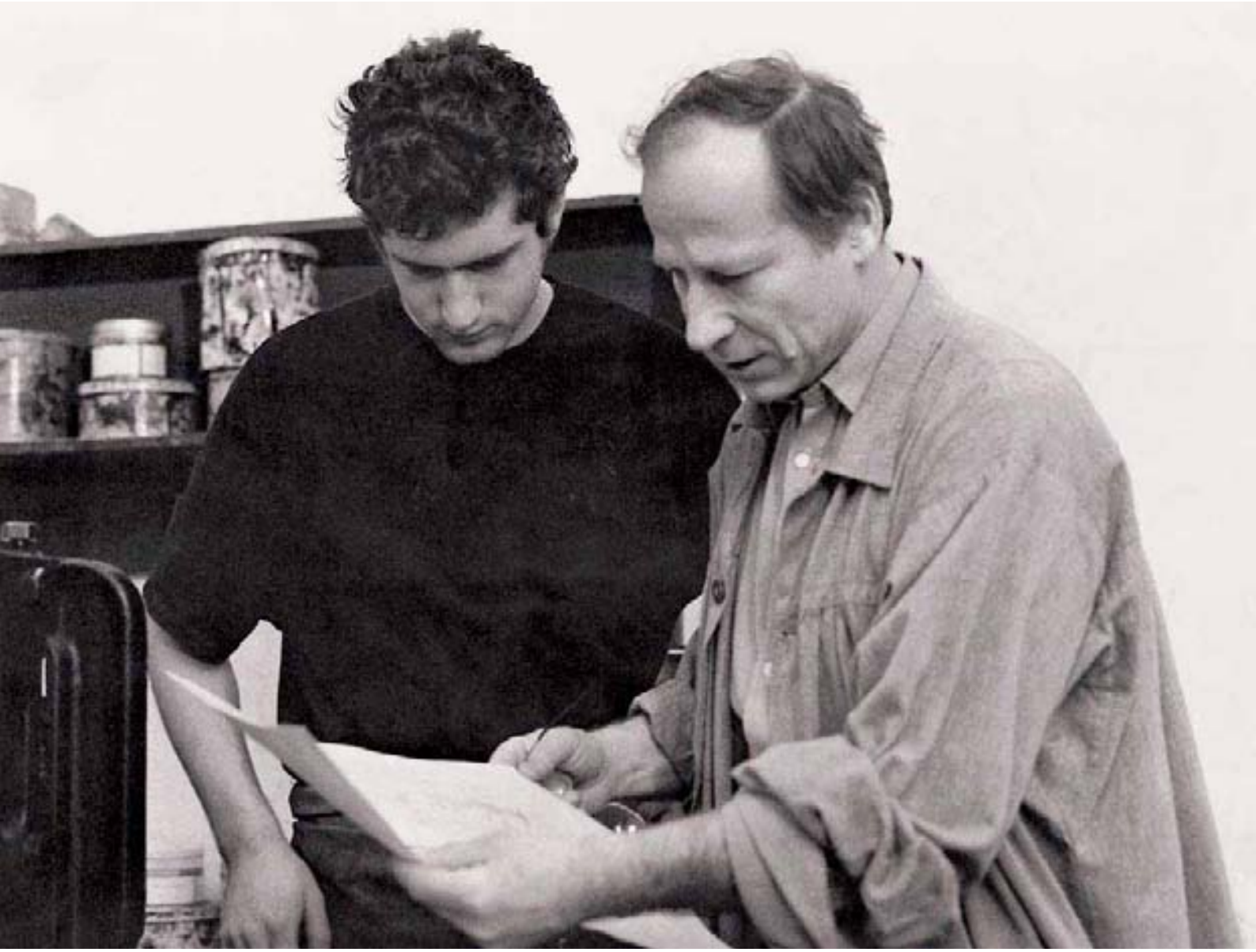

Antun Bičanić

ANTUN BIČANIĆ

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1965.
redoviti profesor

Nakon napuštanja studije po modelu, kao osnovnog načina rada prve godine Grafičkog odsjeka, u drugoj godini studenti razvijaju individualno, crtanjem i raznovrsnim grafičkim međupostupcima svoje perceptivne i imaginativne sposobnosti.
U drugom dijelu programa praktički izvode svoje likovne zamisli umjetničkim postupcima u grafičkim tehnikama visokog, plošnog i dubokog tiska. Taj nastavni program osposobljava studente za nastavak studija grafike u sljedeće dvije godine, raspoređene prema programima profesora voditelja, tzv. grafičkih škola, kod kojih apsolviraju i diplomiraju. Kada Komisija za diplomske ispite pozitivno ocijeni njegov diplomski rad, student dobiva titulu akademskog slikara - grafičara.
Metoda rada u nastavnom programu druge godine zasniva se na pojedinačnom radu sa studentom, no ovisno o metodskoj jedinici, primjenjuje se i zajednički, grupni rad. Produbljuje se odnos prema arhitektonici likovnog djela (kompozicija, ritam, proporcija, kontrapunkt...). Sugerira se uporaba najraznovrsnijih crtačkih sredstava i načina rada u oblikovanju likovne ideje radi vizualno-doživljajnog učinka, no, ne zapostavlja se načelo: s minimumom sredstava postići maksimum izražajnosti, što posebno vrijedi u grafičkim postupcima. U kontinuitetu rada stvaraju se ideje, naši unutarnji oblici, oblici u duhu, koji teže da se realiziraju. Prema Focillonu, oblik u duhu je pripremni dio života u prostoru; njegov unutrašnji princip je eksteriornost. Svaki oblik posjeduje svoju materijalnu vokaciju koja je oformljena već u njegovom unutarnjem životu. Na području grafičkog izraza, različiti senzibiliteti materijaliziraju likovnu ideju na sebi svojstven način, pa time stvaraju različite likovne učinke. Grafičar pomoću grafičkih postupaka u dodiru, "sukobu" s grafičkim materijalom (*la touche*), stvaranim oblicima nadahnjuje novi život. To je kompleksan stvaralački proces iz kojeg se naposljetku oblikuje završno djelo, grafički list, otisak.

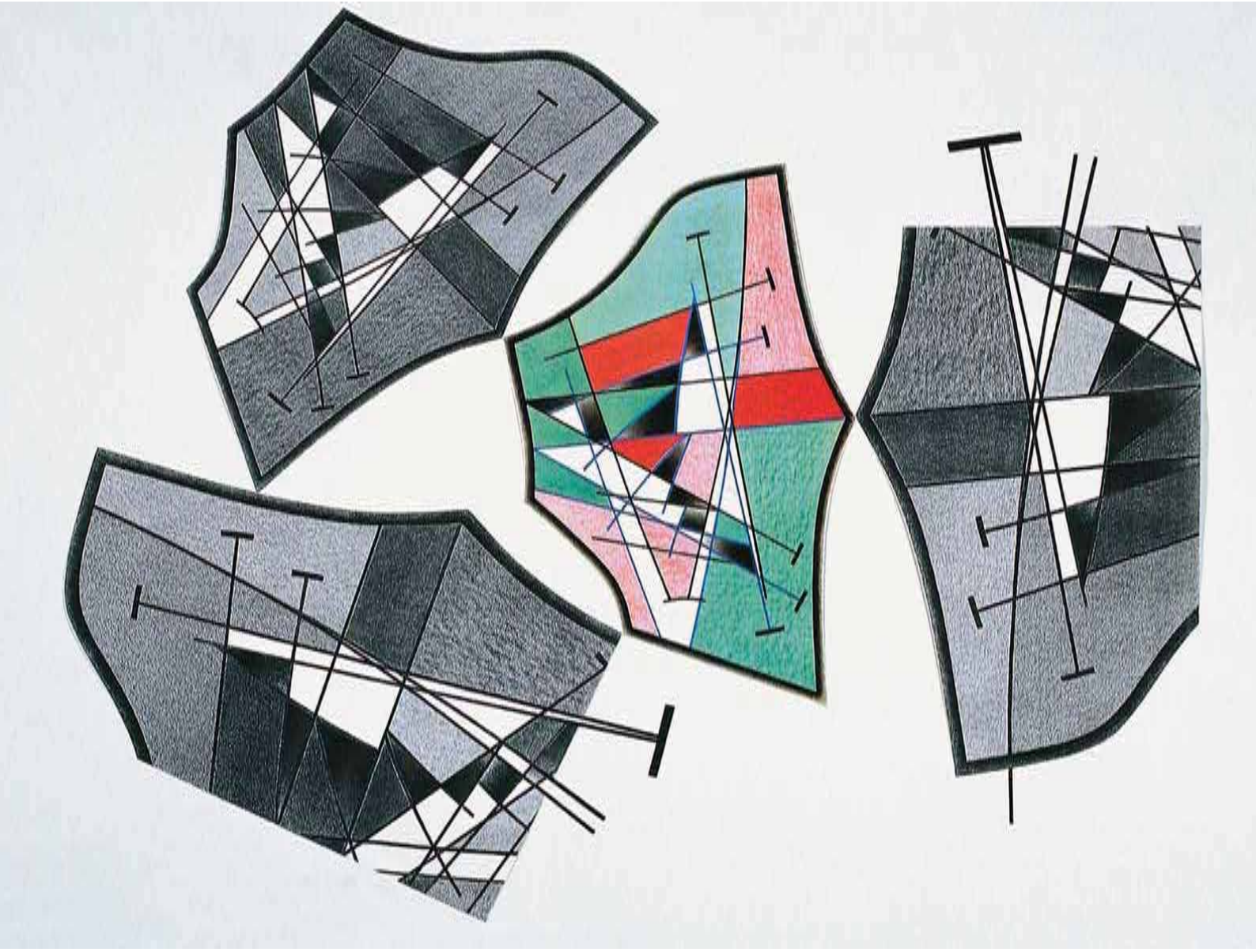

KOMPOZICIJA 1, 1997.
akvatinta, 70 x 75 cm

Antun Bičanić rođen je u Zagrebu 1939. godine. Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu, Grafički odsjek, završio je 1957. godine. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, Grafički odjel, diplomirao je 1962. godine. Specijalku grafike na ALU završio je 1978. grafičkom mapom *Vrhovi* i teoretskim radom *Umjetničke grafičke tehnike (visoki, plošni i duboki tisak)*, mentor F. Baće.
Nakon školovanja bavio se restauratorskim radom i primijenjenom grafikom. Studijska putovanja: Italija, Francuska, Španjolska, Rusija, Nizozemska, Egipat. Od 1965. učitelj je praktične nastave, promoviran je u docenta 1980., izvanredni profesor postao je 1986., a redoviti je profesor Grafike na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu od 1996., gdje je jedno vrijeme predavao i kolegij Pismo (kaligrafija).
Na studiju dizajna pri Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu vanjski je predavač kolegija Grafičke tehnike.
Skupne i samostalne izložbe: 1963., *Izložba petorice mladih grafičara*, Galerija ULUH-a, Zagreb; 1967., *Mladi članovi ULUH-a*, Dom omladine Kruge, Zagreb; 1969., *Izložba članova ULUH-a*, Galerija mladih, Biograd; 1970., *Likovna grupa 8,* Muzej revolucije, Vodice; 1974., *Zagrebački grafičari,* Stevens Gallery, Padova; 1975., *Recentna hrvatska umjetnost,* Galerija "Karas", Zagreb; 1977., *Erotika u hrvatskom slikarstvu, crtežu i grafici,* Umjetnički paviljon, Zagreb; 1980., *Grafika, što je to?*, Galerija Ulrich, Zagreb; 1983., *Izložba crteža iz ciklusa Oblici tišine*, Galerija "Josip Račić", Zagreb; 1985., *Izložba crteža*, Galerija 2 L, Selce; 1992., *Hrvatski umjetnici za Sl. Brod,* Muzej Brodskog Posavlja, Slavonski Brod; 1992., *Moderne Kunst*, Markthalle, Stuttgart; 1993., *Grafička zbirka ALU*, Zagreb, Bjelovar; 1994., *Autoportreti - Zbirka Klementa Lukina,* Galerija "M. Kraljević", Zagreb; 1996., *Humanitarna izložba hrv. umjetnika za prof. D. Vrankovića*, Muzej "Mimara", Zagreb.

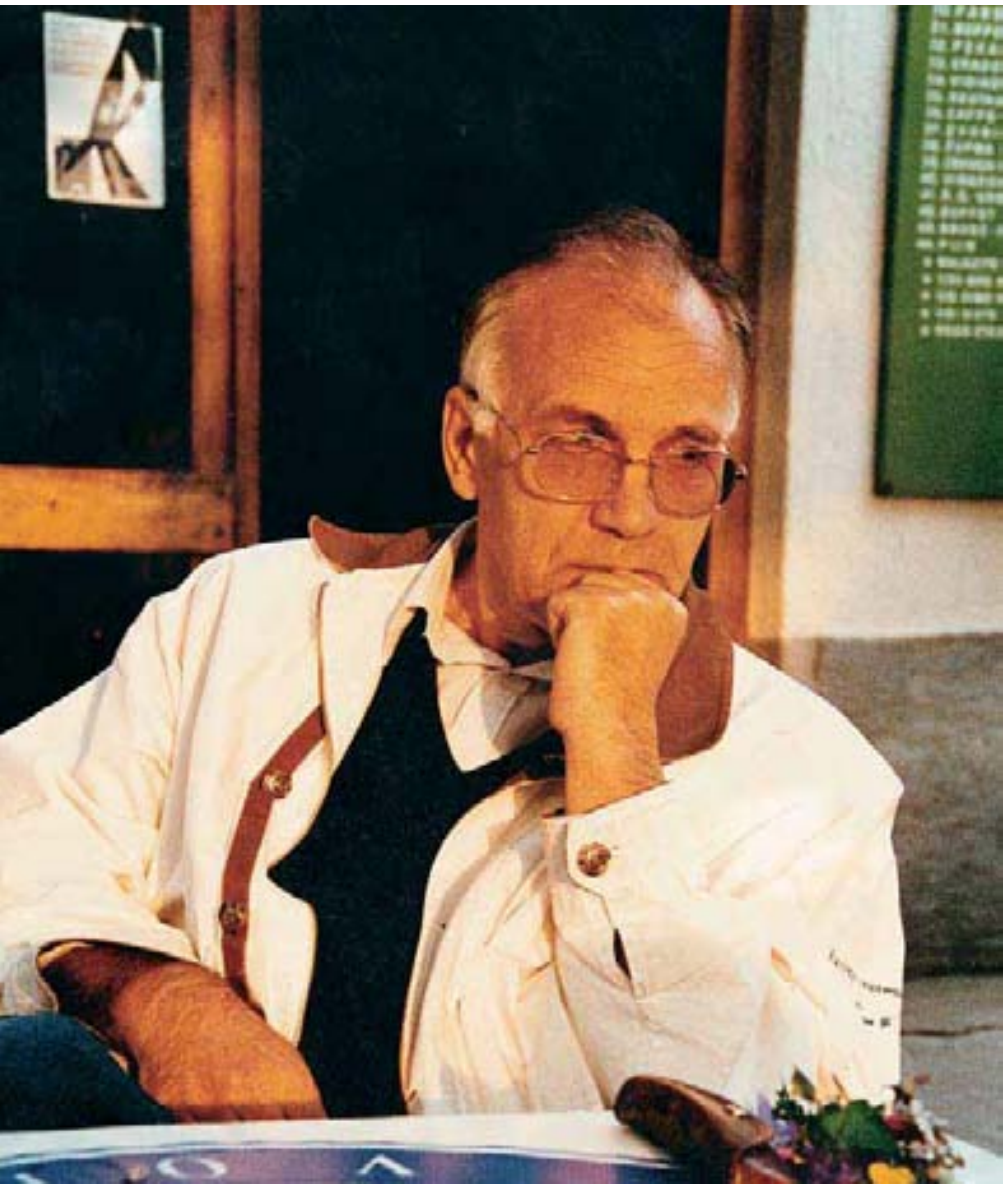

Frane Paro

FRANE PARO

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1968.
redoviti profesor

Danas kad se grafikom smatra svaki namjerni i nenamjerni trag neke odluke ili energije, kad se (čak i među grafičarima Akademije) često ističe "klasičnost grafičkih tehnika" kao štit za neupitnost likovne kvalitete, nezahvalno je govoriti o grafičkoj umjetnosti ili o važnosti grafičkog školovanja i odgoja. Budući da vjerujem u grafiku kao izraz osobne slobode, komprimirane misli i emocije, askeze i esencije, eternalnog i ponorničnog istodobno, nemoguće je, u desetak rečenica, izreći izuzetnost, prokletstvo i kontradikciju grafičke umjetnosti.
Posebice ne mogu objasniti složenost zadaće učitelja grafike na Akademiji.

Grafičaru je temeljna odrednica slobode zakon postupnosti oblikovanja matrice. Dok slikar mijesi i polaže boju izravno na platno, grafičar ulaže mnogo rada, pažnje i ljubavi u oblikovanje "kalupa" koji će boju držati i s kojeg će se boja, tlačenjem u preši, prenijeti na papir. Općenito, vlada uvjerenje da je učenje grafike tek učenje grafičkih postupaka i tehnika. Međutim, u grafičkoj se školi uči grafički misliti - uči se grafička pažnja i ljubav, uči se opsjednutost malim formama i snažnim senzacijama. Sve navedeno: mislenost, pažnja, ljubav, opsjednutost, začuđenost - sve su to stanja ili pripadajuća svojstva senzibilitetu i psihogramu nečije osobnosti, a ne tehničkim performansama grafičkih materijala, alata i naprava.
Uz dlijeta, crtala, kiseline, voskove i preše najjači je, ipak, grafičarev instrument - dobro nabrušeno opažanje i logično zaključivanje. Naime, jedna od temeljnih pretpostavki grafičkog izraza jest moć sinteze, sposobnost sažimanja kaotičnih vizualnih formacija objektivne stvarnosti i subjektivnih impresija na bitnost, na znak. A sposobnost sinteze, sposobnost prepoznavanja vanjskih i unutarnjih znakova i sposobnost njihovog oblikovanja, ipak je u znatnoj mjeri određena biološkim darom, genetskim kodom. Ako to svojstvo nije kodirano u osobnosti, ni jedan nastavni plan i program ne može ga stvoriti ili nadomjestiti.
Što tada čini učitelj - profesor grafike - na Akademiji kad nije biogenetičar? Na to pitanje odgovara umnik Khalil Gibran: *Pravo učenje ne sije sjeme u tebe, već čini da tvoje sjeme raste*. Kako se to čini? Svaka jedinka, svaki student grafike svojom osobnošću daje uvijek novi odgovor na to pitanje. Zbog grafičkog imperativa disciplineranja svih oblika energije (emocije, misli, disciplineranje oka i ruke, čak i daha) mladom je čovjeku susret s grafikom neočekivano i često neugodno iskustvo. U periodu prilagodbe mladih na "oštar i razrijeđeni grafički zrak", učitelj grafičkih umijeća nosi najveći teret i odgovornost - više je psihoterapeut negoli podučavatelj; više diskretan podupiratelj negoli indiferentni profesorski autoritet.
Je li u okviru četverogodišnjeg studija moguće prevladati sve teškoće, uskladiti zrenje mlade osobnosti s usvajanjem pragmatičnih, tehničkih, zanatskih znanja i vještina? Budući da u ovom tekstu govorim o integralnom studiju grafike, a ne o fakultativnom, tj. prigodnom grafičarenju, sa iskustvom od trideset godina neprekidnog nastavnog rada na grafičkom odjelu ALU, moj bi odgovor na postavljeno pitanje bio: ne, nije moguće!
Pa ipak, zahvaljujući izuzetno nadarenim pojedincima i velikoj požrtvovnosti nastavnika, zagrebačka škola grafike još brani ime koje je stekla zahvaljujući svojim utemeljiteljima.

Frane Paro rođen je 5. travnja 1940. godine u Zagrebu. Nakon završene Škole primijenjene umjetnosti upisao se na Grafički odjel Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu (profesori: A. Mezdjić, Z. Slevec, A. Kinert i M. Detoni). Diplomirao je u klasi prof. Detonija 1964. Specijalku grafike završio je, uz mentorstvo M. Detonija, godine 1966. Iduće 1967. izabran je za asistenta na Grafičkom odjelu. Prošavši sve sveučilišne stupnjeve, danas je redoviti profesor grafike na istom odjelu.
Na kolektivnim izložbama grafike i crteža izlaže redovito od 1965. godine. Samostalno izlaže od 1966. (35 izložbi u zemlji i inozemstvu). Objavio je šest grafičkih mapa: *Zvonjava sfera - etida za dva dlijeta i nožić* (linorezi) 1973.; *Glas zvun zemlje* (akvatinte u boji) 1980.; *Istrija* (linorezi) 1981.; *Okrenut moru* (akvatinte) 1986.; *Kapele samoborske* (bakrorezi) 1991.; *Znamen* (akvatinte) 1997.

OBZOR NEČUJNIH PRISTANAKA, 1992.
vernis mou, bakrorez, akvatinta, 45,6 x 66,5 cm (ploča)

Oblikovao je pet bibliofilskih izdanja: vlastita naklada (1), "Kršćanska sadašnjost" (1), Hrvatski prirodoslovni muzej (2) i Galerija "Stećak" - Klek (1).
Tijekom neprekinute pedagoške djelatnosti obnašao je još i sljedeće dužnosti: pročelnik grafičkog odjela od 1973. do 1979. i od 1989.
do 1991., prodekan Akademije likovnih umjetnosti od 1979. do 1981., te direktor Akademije od 1987. do 1989. godine.
Kao pročelnik Grafičkog odjela ostvario je današnji nastavni plan i program studija grafike i studij primijenjene grafike u punoj satnici; zalaže se i izrađuje program poslijediplomskog studija grafike i program djelatnosti Grafičke radionice.
U prodekanskom mandatu intenzivno je radio na konceptu programa za predmet Teorija vizualnih komunikacija, postavkama i programu srednjoročnog plana razvoja Akademije, te nacrtu programa za sve poslijediplomske studije i specijalizacije na Akademiji likovnih umjetnosti.

Kao direktor pridonosio je ostvarenju programa saniranja Majstorskih radionica te ugovaranju trajnih sponzorstava ("Chromos", "Mladost", "Pliva", "Merkantille", Hrvatska radiotelevizija
i Muzejsko-galerijski centar).
Likovno-pedagošku djelatnost proširio je izvan Akademije na područje publicistike. Objavljuje članke i studije u dnevnom i stručnom tisku, komentirajući i tumačeći zbivanja i pojave u području grafičkog umjetničkog stvaralaštva i
u povijesti hrvatskog glagoljskog tiskarstva.
Godine 1979. postavio je izložbu (s katalogom-priručnikom) *Grafika - što je to?*, a 1993. veliku studijsku izložbu (s pregledom povijesti studija grafike u Zagrebu) *Grafička zbirka ALU u Zagrebu*.
Za obrazovni program Hrvatske televizije realizirao je dokumentarne filmove: *80 godina Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu*, *Zagrebačka škola grafike*, *Svijet četiriju dodira Želimira Janeša* i serijal od četiri emisije *Grafičke tehnike*.

Objavio je tri knjige: *Grafika - marginalije o crno-bijelom*, "Mladost", Zagreb, 1991.; *Glagoljska početnica*, Naklada Benja, Rijeka, 1995.; *Typographia glagolitica*, Matica hrvatska, Zagreb, 1997.
Iz širokog dijapazona ostvarenja u području grafičkog dizajna kojim se bavi od 1964. valja istaknuti: svečani zastor Istarskog narodnog kazališta u Puli, dvije svečane zastave grada Požege; projekt glagoljskog abecedarija *Brevijar* za potrebe Krčke biskupije, glagoljski abecedarij *Misal* za Staroslavenski zavod "Svetozar Ritig"
u Zagrebu te hrvatskoćirilički font za isti zavod.
U primijenjenoj grafici njeguje rijetku specijalnost - unikatnu kaligrafsku formu u diplomatici - povelje unikatno oblikovane za potrebe protokola grada Zagreba, Sabora Republike Hrvatske i Sveučilišta u Zagrebu namijenjene najistaknutijim državnicima, kulturnim i znanstvenim djelatnicima zemlje i svijeta (ukupno 86 unikatnih pergamena s punom opremom).

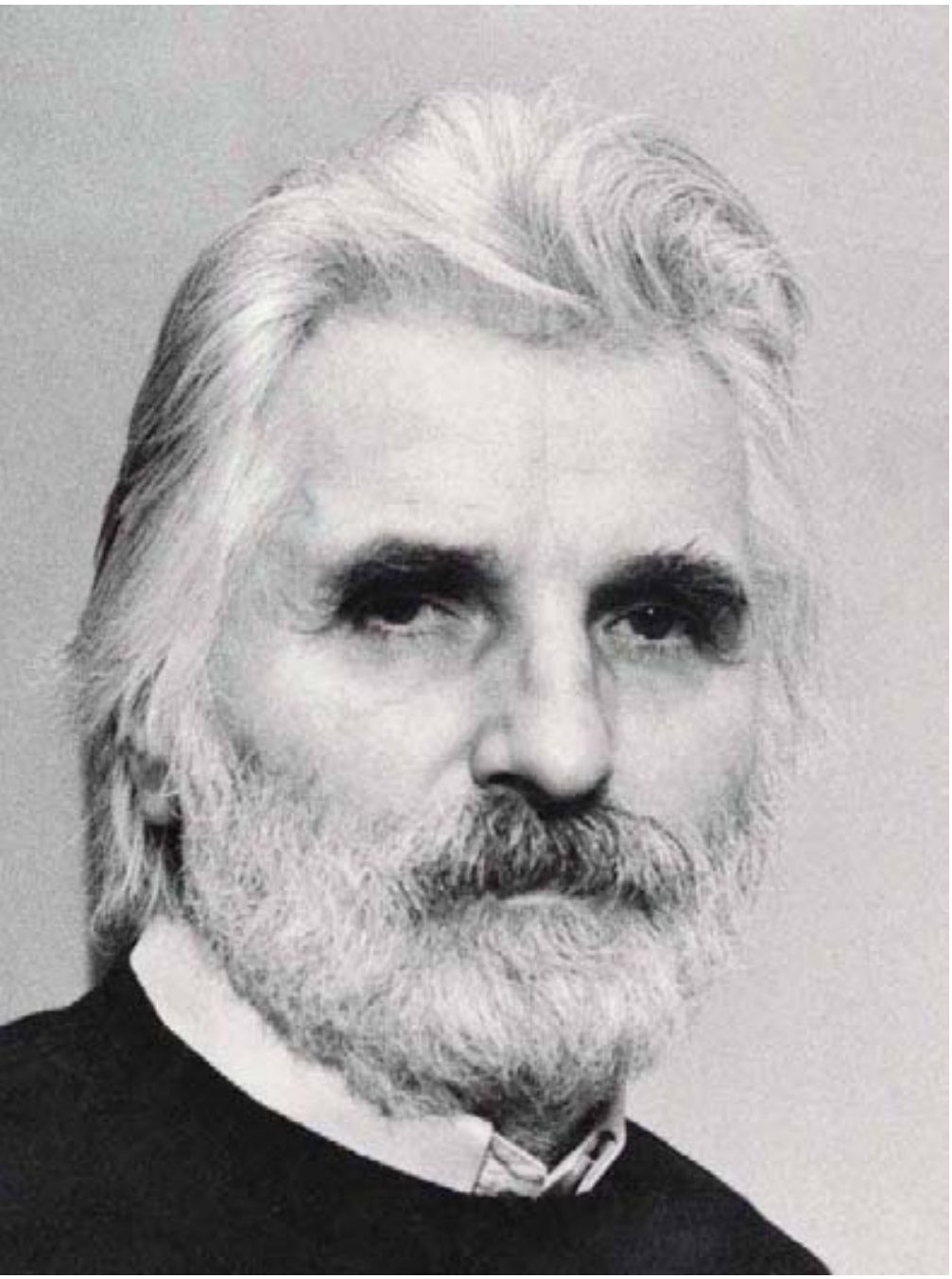

KRUNO BOŠNJAK

akademski kipar
na ALU od 1969.
redoviti profesor

Kruno Bošnjak

Dvadeset i sedam godina djelujem na Akademiji kao pedagog. Svo vrijeme sa studentima sam radio na studiju kiparstva u temeljnim disciplinama, oslanjajući se na europsku i hrvatsku kiparsku tradiciju, na tradiciju na kojoj je i nastala poznata zagrebačka kiparska škola, čiji sam tipičan sljedbenik.
Tražio sam i tražim od studenta da se oboruža znanjem te postane vrhunski stručnjak. Odgajam ih i usmjeravam i u praktičnu kiparsku tehnologiju, kako bi se mogli, na što je moguće višoj razini, izražavati u kiparskim materijalima (terakota, kamen, drvo, bronca, plemeniti metali, te najnovija tehnološka dostignuća).
Zbog navedenog i važim kao okorjeli tradicionalist.

Rođen je 4. listopada 1936. godine u Lovreću, Imotski. Školu primijenjene umjetnosti završio je u Zagrebu. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu diplomirao je na Kiparskom odjelu 1964. godine u klasi prof. F. Kršinića. Potom je četiri godine bio suradnik Majstorske radionice Frane Kršinića. Od 1965. godine djeluje kao samostalni umjetnik, a od 1969. radi na ALU, te napreduje od stručnog učitelja do redovitog profesora. Profesor je kiparstva (Veliki akt) na Kiparskom odsjeku od 1980. godine. Izlagao na brojnim kolektivnim izložbama (Zagreb, Sisak, Makarska, Osijek, Slovenj Gradec, Beograd, Prilep, Tuzla), a među njima se ističu: 1977., Zagreb, *Hrvatsko kiparstvo od 1955. do 1975.;* 1982., Zagreb, *I. trienale hrvatskog kiparstva*.
Od samostalnih izložbi (Zagreb, Split, Imotski, Osijek, Opuzen, Varaždin, Stuttgart) izdvajaju se: 1977., Split, Galerija umjetnina; 1984., Zagreb, Galerija "Josip Račić".
Autor je petnaestak javnih spomenika (Zagreb, Lovreć, Podmilačje, Tramošnica Gornja, Imotski, Poreč, Derventa, Vitez, Bihać, Teslić), među kojima su: 1970., Lovreć, *Raspeće* u crkvi Sv. Duha; 1972., Podmilačje, *Put križa*; 1981., Imotski, spomenik Tinu Ujeviću; Derventa, *Križni put* u crkvi Sv. Ante; 1989., Gata, spomenik Popu glagoljašu; 1991., Zagreb, spomenik Augustinu Kažotiću; 1996., spomenik hrvatskim mučenicima. Također, autor je i nekoliko medalja (1976., *Tisućgodišnjica kršćanstva u Hrvata*, *Solin 976-1976;* 1981., medalja *Nagrada "Tin Ujević"* za Društvo hrvatskih književnika), te Državnih ordena nastalih između 1992. i 1995. godine: Velereda kralja Dmitra Zvonimira, Ordena kneza Domagoja s ogrlicom, Ordena bana Josipa Jelačića, Ordena Ante Starčevića, Ordena Stjepana Radića, Ordena Hrvatskog križa, Ordena Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića, Ordena Danice hrvatske s likom Franje Bučara. Dobitnik je nekoliko nagrada, među kojima je i Druga nagrada na međunarodnom natječaju za spomenik Kanu Asparuhu, Sofija, 1968. godine.

MARKO MARULIĆ, 1997.
bronca, 44 x 34 x 24 cm

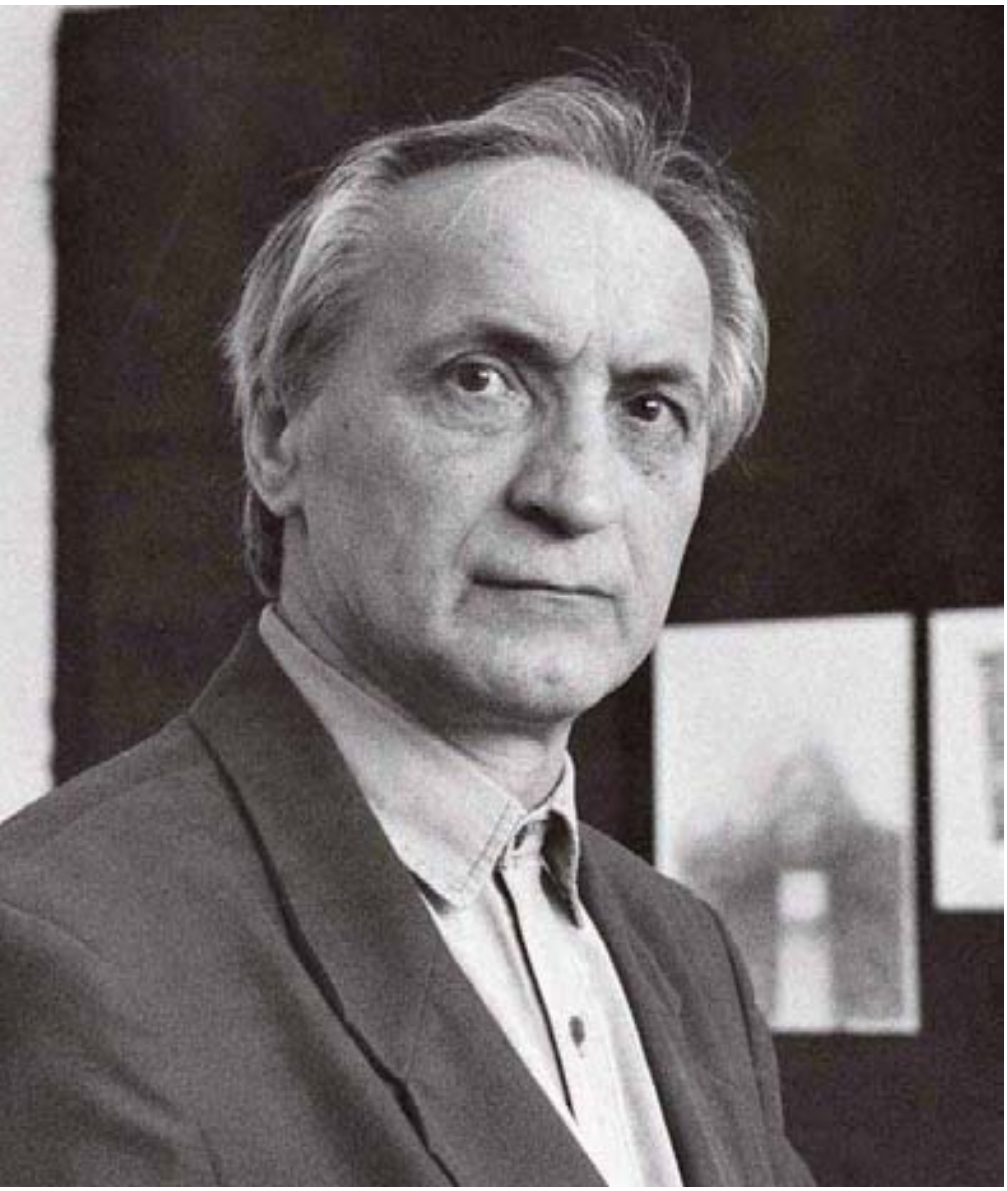

ANTE KUDUZ

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1969.
redoviti profesor
dekan 1981.-1983.

Dragi prijatelju,
ti, jutrom razbuđen i okupan zorom, kreni radosna oka u avanturu istraživanja likovnog motiva. Prethodno izoštri svoj pogled na dioptriju sonde - za duboko uranjanje - u tkivo izabranog areala. Razlikuj i odabrano fokusiraj, kadriraj i fragmentiraj. U pravilu, što duže budeš uranjao u srž krajolika, skratiti ćeš samo vrijeme izvedbe. Sreća je tvoja što te priroda obdarila okom osjetljiva spektra i ne manje pronicljiva vida. Dakle, predmet ili motiv cijepaj okomito, snimaj po horizontali na slojeve, pronikni dušom u njegovu nutrinu. Za trenutak otkloni fokus od površine, potom priguši svjetlo i otkloni oko na sporedno - nevažno. Vraćaj se motivu - crtačkom interesu - nekoliko puta. Istražuj izblijedjelu sliku sjećanja, pripomogni mašti u opisu detalja, hvataj treptaje uzbuđenja i oćutjet ćeš izranjanje slike u njezinoj novoj stvarnosti. Pa, ipak, i ta i takva stvarnost tek je zrcalna slika trenutka. Upamti njen lik, bljesak odsjaja, ispiši okom osi, dijagonale, sve bitne kote skeniraj, odmjeri dubinu planova, usporedi paletu s temperaturom okoliša. Sve te radnje ponovi i provjeri nekoliko puta i svaku promjenu kadra usporedi sa sljedećim. Ne odbacuj, ne vrednuj na mah i ne požuruj! Umišljenost je često osjećanje lakoće i prati sve faze pripreme rada. Radoznalost je bit i blagodat doživljaja, ali prikrivena sumnja je i njen začetak djelatnog čina.
Apsorbiraj i odmiči realnost s onu stranu istine, istine u kojoj se samo ti snalaziš. Ona je naprosto tvoj prostor, prostor subjektivne nakane, oslobođen svakog opisivanja, ali zato bogate unutarnje napetosti. Ako gradiš - a ta faza u datom trenutku neizbježno nailazi - ne odbacuj iskustvo spontanoga, jer u sukladnosti kontrasta izgrađujemo sklad, stapamo realno s irealnim, impresiju s konstrukcijom, crtu s plohom itd.
I na kraju prisjeti se naših šetnji i različitih viđenja krajolika, dakako često i nepodudarnih u doživljaju, pa ipak druženje je bilo lijepo i lišeno bilo kakvog nesklada.
Prijatelju, po sudbini života mi plovimo rječicama i jezerima, a pritoke mijenjaju dnevni vodotok. Nauk za obojicu, mora i oceani prostranstvo su za moćne lađe i njene kapetane. Mi pak ne plašimo se avantura ako prije toga dobro utemeljimo pouku na čvrstom tlu. Skitnje i stranputice, zapisi i crtovlja, sjećanja, posebno maštanja, vježbe i odricanja, kritike i razgovori - sve je za nas ipak škola! Odlistaj radni dan na vlastitu radost sa skromnom željom, kako ponoviti sutrašnji dan, u obrnutom redoslijedu i učiniti potom od njega jedan novi životni i radni rebus!
Stvaralaštvo je križaljka koja se ne ponavlja, a prekrivena je ornamentom sna bez kraja.
Dragi prijatelju, u očekivanju idućeg susreta budi pozdravljen!

Ante Kuduz rođen je 14. lipnja 1935. godine u Vrlici. Osnovnu školu i Školu primijenjene umjetnosti pohađao je u Zagrebu. Akademiju likovnih umjetnosti upisao je 1956. godine u Zagrebu. Diplomirao je na Grafičkom odjelu u klasi profesora Marijana Detonija 1961. godine.
Specijalku za grafiku završio je 1964. godine kod profesora Marijana Detonija.
Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu radio je od 1969. godine u zvanju docenta;
izvanrednim profesorom bio je od 1975. do 1980. kada postaje redovitim profesorom na Grafičkom odjelu. Obnašao je dužnost dekana od 1981. do 1983. godine. Direktor ALU bio je od 1983. do 1985. godine; član kolegijalnog poslovodnog organa ALU od 1985. do 1987. godine. Obnaša dužnost pročelnika Grafičkog odsjeka. Honorarni je nastavnik na interfakultetskom studiju dizajna od 1989. godine. Obnašao dužnost predsjednika Savjeta za likovnu djelatnost HDLU-a Zagreb 1981. godine. Predsjednik Hrvatskog društva likovnih umjetnika Zagreb bio je 1982./83. godine, a predsjednik Predsjedništva Saveza hrvatskih društava likovnih umjetnika od 1983. do 1993. godine. Član

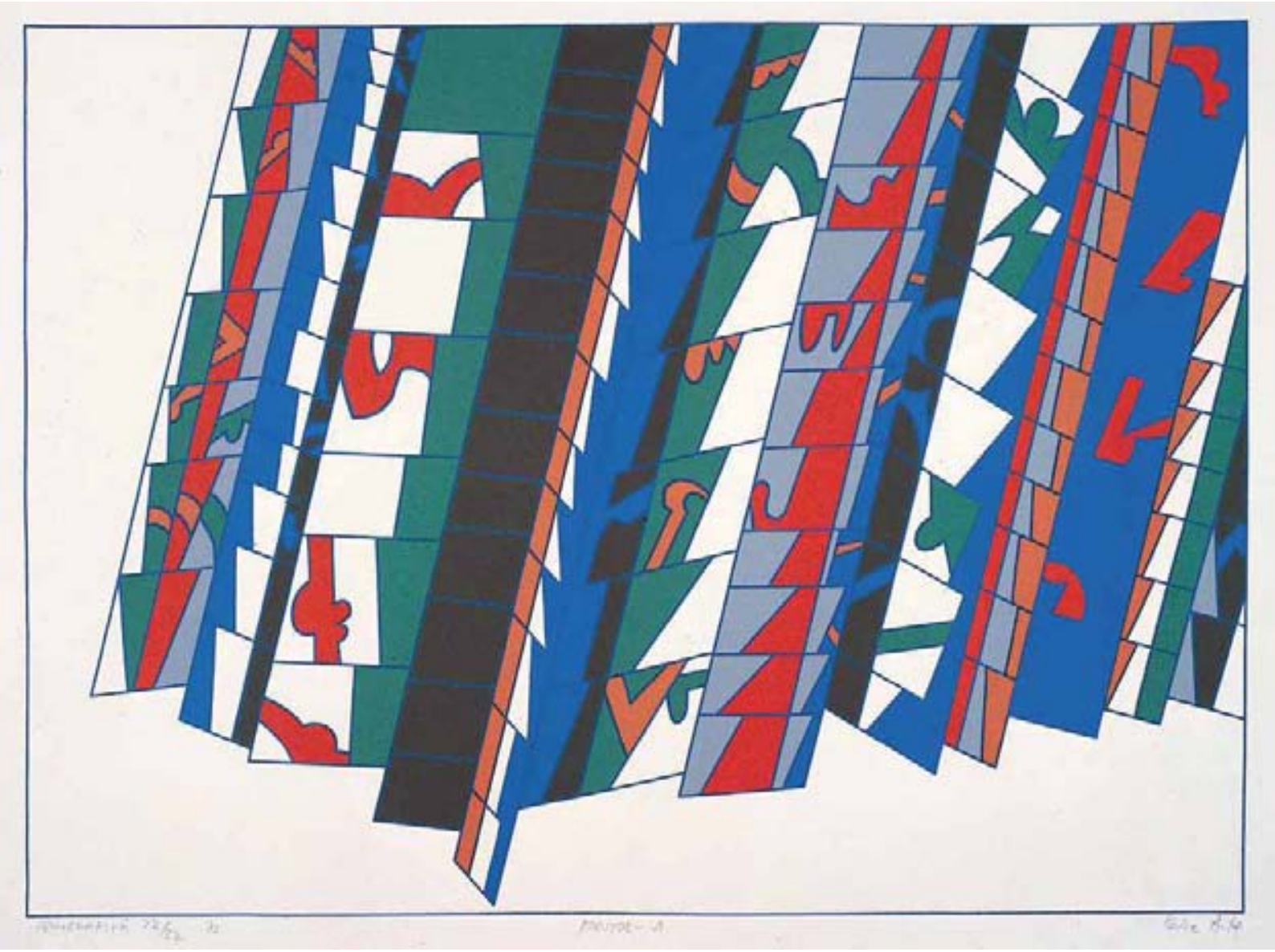

PROSTOR A, 1972.
serigrafija, 70 x 100 cm

je Umjetničkog savjeta Galerije "Vladimir Nazor". Izlaže od 1961. godine; sudjelovao je na više od 600 grupnih izložbi, većinom na selektivnim, reprezentativnim i tematskim izložbama u bivšoj Jugoslaviji, inozemstvu i Hrvatskoj.
Važnije grupne izložbe: *Zagrebački salon:* 1965., 1966., 1968., 1969., 1970., 1971., 1973., 1974., 1975., 1981., 1982., 1984., 1987., 1988., 1990., 1993., 1994., 1995.; *Zagrebačka izložba grafike:* 1962., 1964., 1966., 1968., 1970., 1972., 1974., 1976, 1978., 1980., 1982., 1986., 1990., 1992/93., 1994.; *Zagrebačka izložba crteža:* 1968., 1969., 1971., 1973., 1975., 1977., 1979., 1981., 1983., 1985., 1987., 1991., 1996.; Rijeka, *Međunarodna izložba originalnog crteža:* 1968., 1970., 1978., 1982., 1986.; Ljubljana, *Međunarodni grafični biennale:* 1965., 1967., 1969., 1971., 1973., 1975., 1977., 1979., 1983., 1985., 1987., 1989., 1991., 1993., 1995.; Krakov, *Inter. biennale grafike:* 1966., 1974., 1976., 1978., 1991., 1994.; Barcelona, *Premi inter. dibuix Joan Miro:* 1969., 1970., 1971., 1973., 1974., 1975., 1979., 1980.; Heidelberg, *Europska grafika*, 1979.; Beograd, Novi Sad, Zagreb, Cetinje, Skopje, Ljubljana, 1985.-1987.; *Jugoslavenska grafika 1950.-1980.*; Graz, *Identitat : Differenz - Tribüne Trigon 1940-1990*, 1991.; Zagreb, *125 vrhunskih djela hrvatske umjetnosti*, 1996.
Do sada je izlagao na 55 samostalnih izložbi (Zagreb, Split, Vinkovci, Dubrovnik, Osijek, Labin, Hvar, Šibenik, Rijeka, Koprivnica, Karlovac, Krapina, Gornja Stubica, Zabok, Ljubljana, Maribor, Skopje, Beograd, Niš, Novi Sad, Brčko, Stockholm, Huskvarna, Graz, Rim, Haag, Amsterdam).
Izdvajaju se: 1967., Zagreb, Galerija Studentskog centra; 1967., Roma, Studio d'arte moderna SM 13 - Detoni, Kuduz, Restek; 1970., 1973., 1978., 1982., 1985., 1993., Zagreb, Galerija "Forum"; 1970., Split, Galerija umjetnina; 1973., Ljubljana, Mala galerija; 1978., Rijeka, Moderna galerija; 1979., Zagreb, Galerija Spektar: Ante Kuduz, Miroslav Šutej, Šime Vulas; 1980., Haag, Galerija M; 1987., Amsterdam, Art Galerie Amsterdam; 1988., Zagreb, Moderna galerija, *Suvremenici*.
Dobitnik je devetnaest nagrada među kojima se ističu: 1970., Nagrada za grafiku 5. zagrebačkog salona; 1973., Ljubljana, Otkupna nagrada Moderne galerije Zagreba na 10. međunarodnom biennalu grafike; 1994., Sežana, Druga nagrada na 2. međunarodnom likovnom biennalu *Srednjeeuropska likovna pobuda 93*.
Suautor je mapa: *Jugoslavenska grafika,* "Delo-Globus", Zagreb, 1979., *Gradovi*, Centar za kulturu Šibenik, 1980., *Dvojevanje* (Vesna Krmpotić - Ante Kuduz), izdavač Božo Biškupić, Zagreb, 1980.

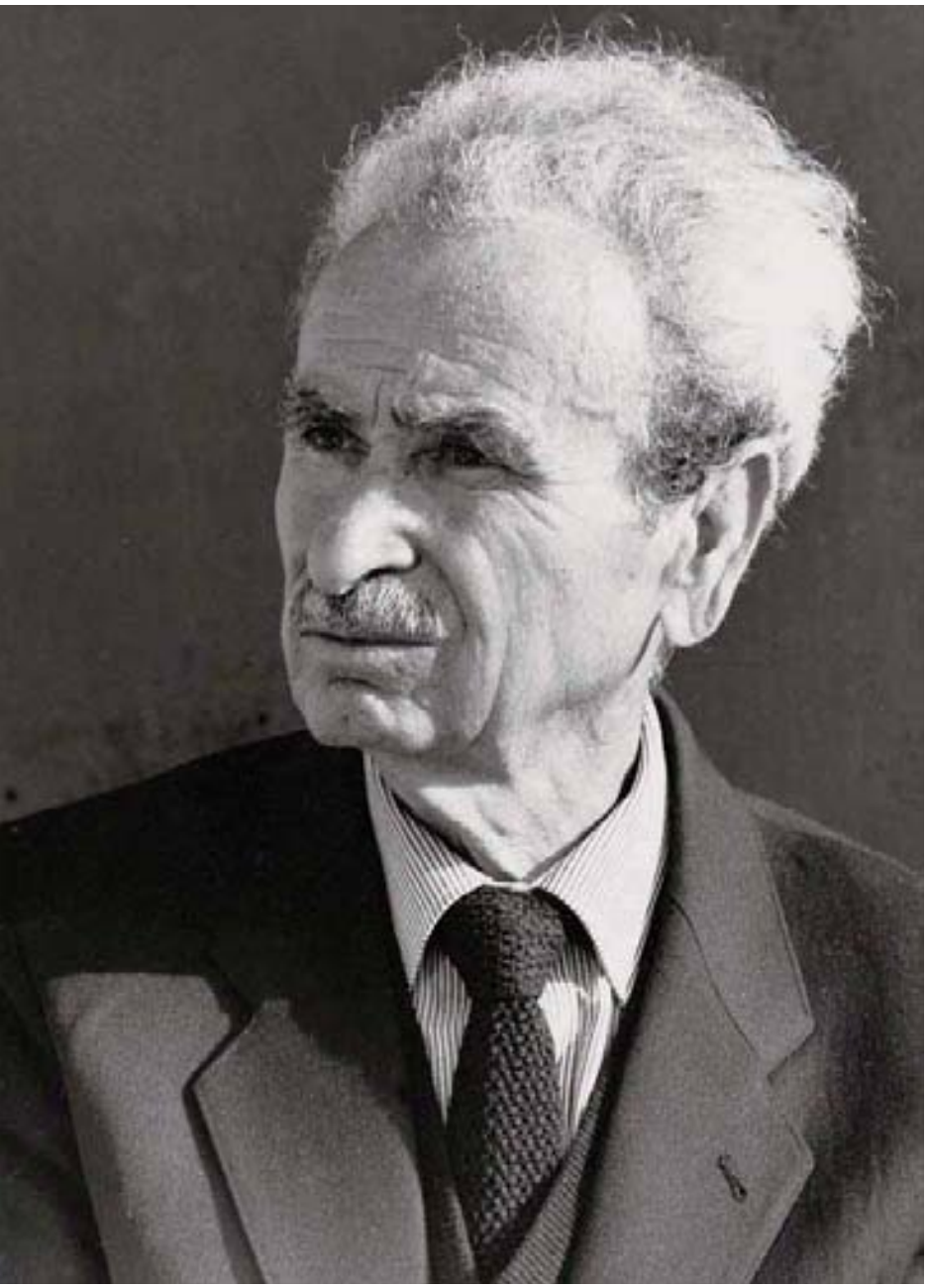

ANTE LOZICA

dipl. ing. arhitekture
na ALU 1969.-1985.
redoviti profesor

Arhitektonska je ljepota posve različita od one u drugim likovnim umjetnostima, jer osim estetske vrijednosti arhitektura ponajprije mora biti funkcionalno oblikovan prostor. Vrijedna arhitektura pripada javnosti, na raspolaganju joj je i stoji joj na uvid - drugim riječima, govori sama za sebe. Samo dobro upućeni mogu je potpuno razumjeti i s razumijevanjem u njoj uživati. Zalažem se za čvršću suradnju arhitekata, kipara i slikara, a u naobrazbi ovih potonjih potrebna je odgovarajuća stručna informacija o osnovama arhitektonskoga umijeća.

Ante Lozica

Rođen je 9. travnja 1923. godine u Lumbardi (Korčula). Na Tehničkom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1953. godine stekavši titulu inženjera arhitekture. Tamo je i radio kao laborant pri katedri Elementi projektiranja od 1950. do 1952. godine. Bio je suradnik Državne majstorske radionice D. Iblera u Zagrebu od 1953. do 1955. godine. Na Arhitektonsko-građevinsko-geodetskom fakultetu u Zagrebu radio kao asistent na Katedri za arhitektonsko projektiranje od 1956. do 1963., te na Arhitektonskom fakultetu kao asistent od 1963., kada istovremeno postaje i honorarni predavač (predmet Arhitektura) na Pedagoškom odjelu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Godine 1969. izabran je za docenta; napredovao je do zvanja redovitog profesora. Predavao je Osnove arhitekture i Arhitekturu spomenika na svim odjelima.
Umirovljen je 1985. godine.

GALERIJA ANTUNA AUGUSTINČIĆA,
Klanjec

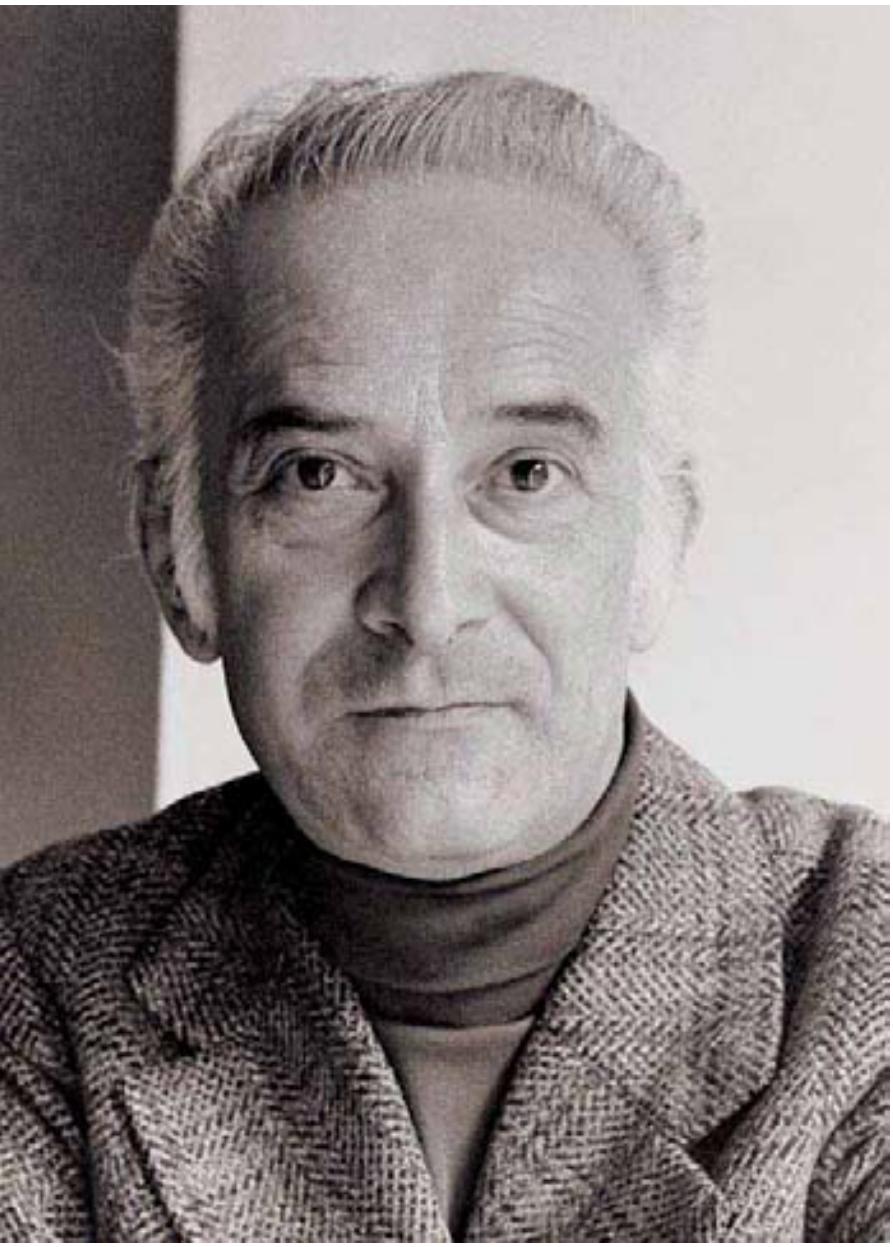

Šime Perić

ŠIME PERIĆ

akademski slikar
na ALU 1969.-1984.
redoviti profesor

Vlastita uvjerenja, slikarska i teoretska, nastojao sam, koliko je to moguće, stalno provjeravati, preispitivati, potvrđivati, osnaživati - novim postupcima i novim mogućnostima.
U pedagoškom radu zastupao sam ista načela, primjerena svakom studentu posebice. To znači, prije svega, poštivati senzibilitet i mogućnosti pojedinca.
Danas, u odmaku vremena, čini mi se da bih zadržao istu moralno-pedagošku poziciju s time što bi vrijeme i sve što je ono donijelo zasigurno tražilo veću otvorenost i oštrinu u "bespućima" plastičke stvarnosti.

Rođen je 10. ožujka 1920. u Antofagasti, Čile. Diplomirao je 1952. na Akademiji za primenjene umetnosti u Beogradu, a fresko-slikarstvo specijalizirao na École Nationale Superieure des Beaux-Arts u Parizu. Od 1952. do 1957. godine suradnik je Majstorske radionice Krste Hegedušića. Od 1969. na Akademiji likovnih umjetnosti na Slikarskom odjelu bio je docent, potom izvanredni profesor (1975.), a redovitim profesorom postao je 1980. godine.
Sudjelovao je na mnogim skupnim izložbama od kojih se izdvajaju: 1957., Erlangen, Friedrich-Rückert-Aula, *Kroatische Kunst;* 1960., Cambridge, Boston, Washington, Claremont, Minneapolis, St. Louis, Portland..., *New Painting from Yugoslavia;* 1961., Beograd, *Prvi jugoslovenski trijenale likovnih umetnosti;* Aleksandrija, Musée des Beaux-Arts, *IVéme Biennale d'Alexandrie;* 1964., Beograd, *Drugi jugoslovenski trijenale likovnih umetnosti;* 1967., Beograd, *Treći trijenale likovnih umetnosti;* Montreal, *EXPO 67;* 1970., Aleksandrija, Musée des Beaux-Arts, *8 biennale d'Alexandrie;* 1974. Skopje, Muzej na sovremenata umetnost, *100 dela na sovremenata hrvatska umetnost;* 1975., Banja Luka, Salon Doma kulture, *VII jesenji i internacionalni salon likovne umjetnosti;* 1978., Sarajevo, Umjetnički paviljon Collegium artisticum, *Umjetnost u Jugoslaviji 1970-1978;* 1988. Beograd, *6. beogradski trijenale jugoslovenske umetnosti;* 1991., Zagreb, Gliptoteka HAZU, *4. triennale hrvatskog kiparstva;* 1994., Zagreb, Gliptoteka HAZU, *5. triennale hrvatskog kiparstva;* 1996., Zagreb, Dom hrvatskih likovnih umjetnika, *125 vrhunskih djela hrvatske likovne umjetnosti.*
Održao je petnaestak samostalnih izložbi (Zagreb, Zadar, Hvar, Split, Čakovec, Varaždin, Selce), među kojima se ističu: 1971., 1976., 1992., Zagreb, Galerija "Forum"; 1985., Varaždin, Galerija slika; 1988., Zagreb, Moderna galerija (monografska izložba).
Dobitnik je nekoliko nagrada, među kojima su: 1969., Zagreb, Nagrada za slikarstvo na 5. zagrebačkom salonu; 1972., Nagrada grada Zagreba za slikarstvo; 1979., Samobor, otkupna Nagrada Likovne jeseni i 1990. Republička nagrada "Vladimir Nazor" za životno djelo.

Ako je to jedan od puteva u čuda, onda nas Šime Perić vodi k njima vještinom i žarom kakva začinjavca. Slijedeći instinkt, on i dalje crpi sva bogatstva i sve šanse iz mrlje razlivene u prostor slike. Baš kao i onda kad je započeo: slobodna boja nevezana uz opisno i predmetno; hromatska harmonija koja ne potvrđuje određenu civilizaciju, određenu tradiciju (folklor), određeni kulturni krajolik, ali koja nesumnjivo potvrđuje sve pejzaže jednog jedinog čovjeka. (Igor Zidić)
Danas, da zaključimo, kad je tzv. apstraktno slikarstvo na posebnoj kušnji, a na većoj su cijeni figurativna traženja i konceptualni patenti, Perićev opus opet ima nešto od primjerne važnosti. Dokazuje nam kako je moguć razvoj oblika na osobnim pretpostavkama. Nije riječ samo o priželjkivanoj "formalizaciji enformela", iako takvoj tendenciji daje nužan obol. Značajnije je da nas osvjedočuje u mogućnost pročišćenja: da se prolazeći i kroz "ništa" ne mora ugasiti i zatrti želja da "sve" vidljivo obuhvati riječ slikarstva. (Tonko Maroević)
Perić nije našao načina da bezbolno nadiđe svoju pripadnost enformelu, ali kad ga je našao ništa više nije bilo kao prije i ništa nije bilo što bi zanijekalo ranije porijeklo. (...)
Slikar koji je iskusio nultu točku materije, geste i akcije, mučne dane osobne i kolektivne krize i dezorijentacije nastale u situaciji "nakon enformela" osvojio je novi prostor svog slikarskog postojanja, vratio se - kako smo to ustvrdili na kraju spomenutog eseja - radosnom stvaranju slike, iako punom neizvjesnosti. (Zdenko Rus)

ŠKOLJKA II, 1971.
kombinirana tehnika, 36 x 32 cm

ZVONIMIR RADIĆ

dipl. ing. arhitekture
na ALU 1969.-1985.
redoviti profesor

Zagreb, 13. IV. 1921. - 15. I. 1985.

Diplomirao je arhitekturu na Tehničkom fakultetu u Zagrebu. Godine 1951./52. vodio je tečaj oblikovanja na Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu; predavao je na Akademiji primijenjene umjetnosti 1954./55., te kao redoviti profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu od 1969. do 1985. godine.
Zaslužan je za uvođenje nastave industrijskog oblikovanja na Akademiji (1969.). U Zagrebu je potaknuo osnivanje sekcije za industrijsko oblikovanje pri Udruženju likovnih umjetnika primijenjenih umjetnosti Hrvatske, 1951., te osnutak Studija za industrijsko oblikovanje (SIO), 1956. godine u kojem je i radio (1964.-1967.). Jedan je od osnivača grupe EXAT 51 (Bernardi, Rašica, Bregovac, Richter, Zarahović, Picelj, Srnec, Kristl i Radić). Bavio se problemima suvremenog oblikovanja u industriji i arhitekturi te pedagoškim radom. Posebnu pozornost posvećivao je teoriji problema arhitekture i industrijskog oblikovanja. Njegovi tekstovi vjerno su odražavali jedno od glavnih načela EXAT-a 51 - jednostavnost i funkcionalnost oblikovanog predmeta. Z. Radić zasnivatelj je nove plastične realnosti. Na Akademiji likovnih umjetnosti, odgajajući i odgojivši brojne studente, djelovao je do svoje smrti 1985. godine. Izvanredno informiran, svojim zanimljivim teorijskim diskusijama s područja industrijskog oblikovanja i arhitekture afirmirao se kao uspješni pedagog.

M. B.

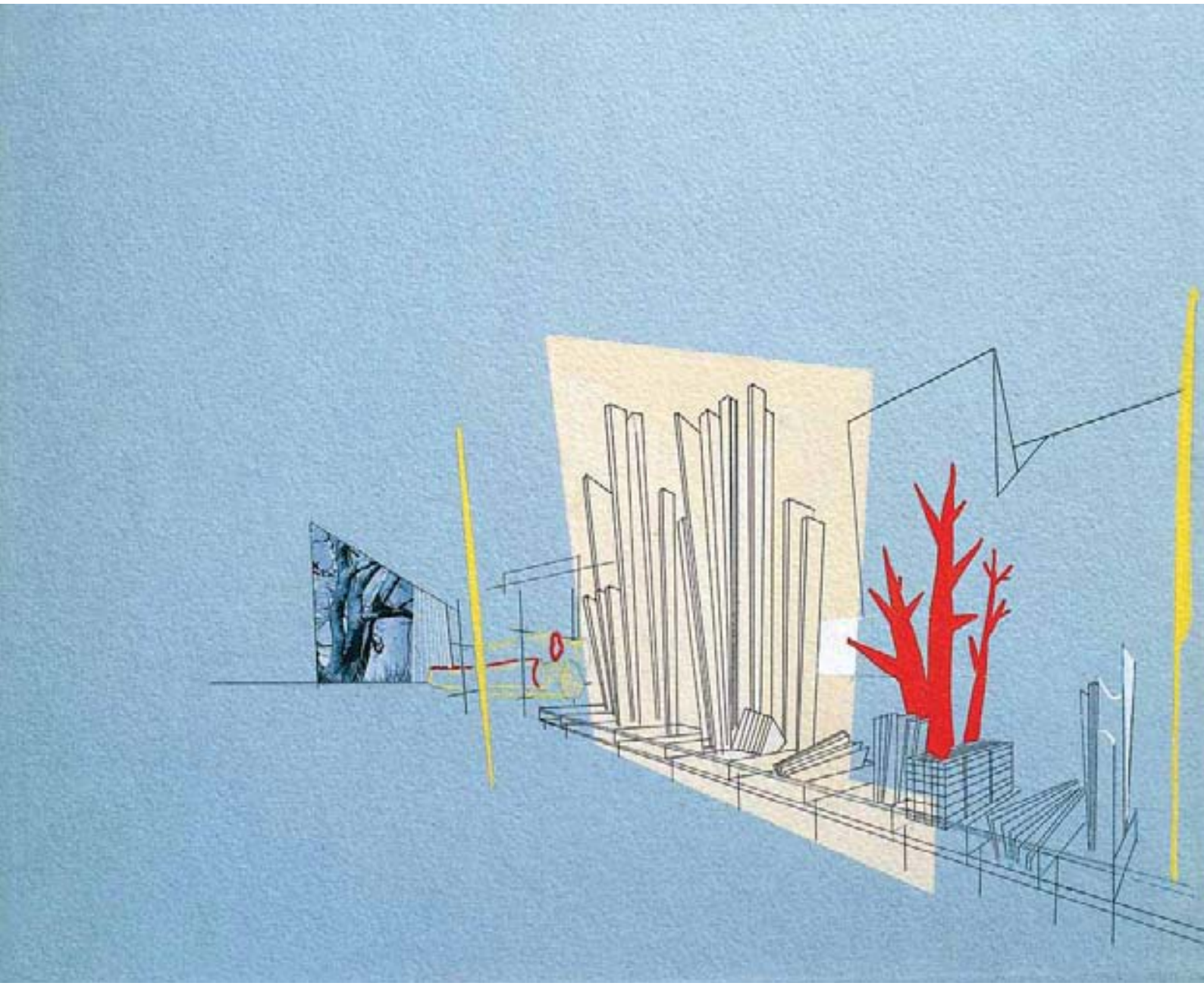

Zvonimir Radić, Ivan Picelj,
JUGOSLAVENSKI PAVILJON,
INTERNATIONAL FAIR, CHICAGO
(PAVILJON DRVNE INDUSTRIJE), 1950.
tuš, tempera, kolaž, karton, 49,7 x 59,7 cm
Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb

NIKOLA REISER

akademski slikar
na ALU 1969.-1983.
redoviti profesor
akademik

U toku rada na Akademiji nastojao sam sačuvati osobnost svakog studenta, podupirati njegovu samosvijest, analizu viđenoga i poticati veselje kreativnog rada.
Zagrebačka ALU poznata je po solidnoj crtačkoj školi, pa mi je žao da toliko zidnog prostora u vrtu Akademije nije iskorišteno za studij zidnog slikarstva.

Nikola Reiser

Rođen je 14. listopada 1918. godine u Mirnovcu kraj Samobora. Školovao se u Samoboru, Sisku i Zagrebu. Godine 1938. upisao se na Filozofski fakultet u Zagrebu (povijest umjetnosti), no već je sljedeće godine položio prijamni ispit na Akademiji likovnih umjetnosti. Studirao je kod profesora K. Hegedušića, O. Mujadžića i V. Becića, a diplomirao je u slikarskoj klasi prof. O. Postružnika.
Godine 1949./50. boravio je u Parizu, gdje je određeno vrijeme polazio Académie Julian.
Na studijskim putovanjima boravio je u Italiji, Njemačkoj, Švedskoj i Španjolskoj. Od 1977. član je HAZU.
Predavao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu kao docent od 1969., izvanredni profesor od 1975. i redoviti profesor od 1980. godine. S prof. Ljubom Ivančićem vodio je Majstorsku radionicu za slikarstvo (1978.-1985.). Samostalno izlaže od 1945. godine. Sudjelovao je na više od 250 skupnih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu (Pariz, Moskva, Lenjingrad, Bratislava, Prag, Varšava, Bukurešt, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Atena, Bruxelles, Bonn, London, Antwerpen, Beč, Mexico, München, Budimpešta, Sofija, Caracas, New Delhi, Firenca, Kiel, Chicago), na biennalima u Veneciji, Krakovu i New Yorku, te na *Svjetskoj izložbi* u Montrealu. Održao oko 100 samostalnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Objavio je nekoliko grafičkih mapa.
Nagrađen je brojnim nagradama, među kojima se ističu: Nagrada grada Zagreba (1958.), Srebrna plaketa Premio di pittura "Citta di Faenza" (1963.), Nagrada Plavoga salona, Zadar i Prva nagrada Jugoslavenske likovne jeseni za akvarel, Sombor (1964.), Nagrada IV. biennala jugoslavenske grafike (1966.), Nagrada Moderne galerije, Rijeka (1958.), Plaketa "Slava Raškaj", Karlovac (1986.).

DVIJE VAZE, 1984.
ulje na platnu, 92,5 x 63,5 cm

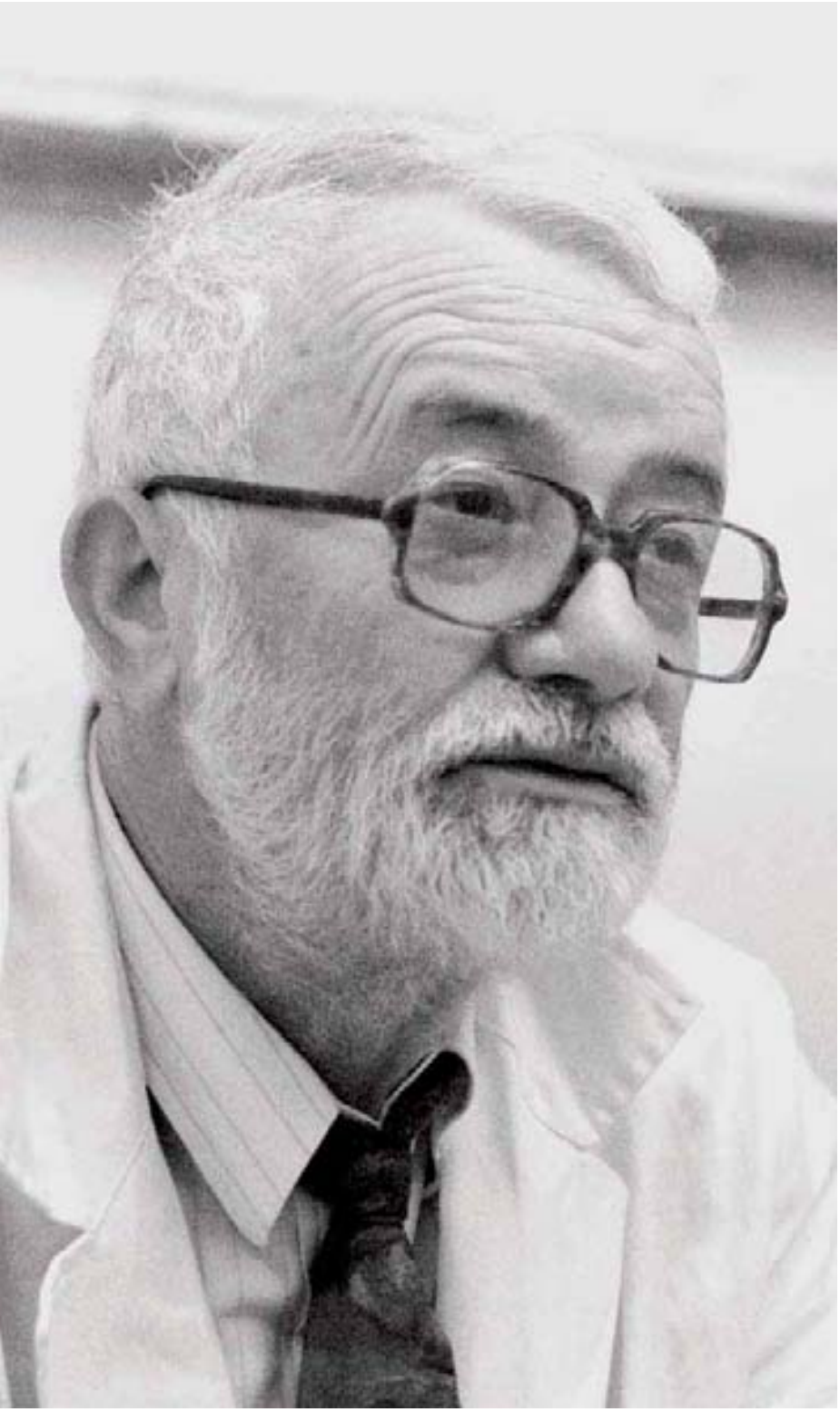

STIPE SIKIRICA

akademski kipar
na ALU od 1969.
redoviti profesor
dekan 1979.-1981.; 1994.-1995.

Naučiti podučavati u roku - cijeli je život: dakle, mjera za poduku cijeli je ljudski vijek. Život i poduka dužinom i smislom jednake su dužine i vrijednosti, ideje i odgovornosti. Saznanje počinje kada nas svijest o našem znanju izda - otkaže. Tada počinjemo misliti, a misliti je nesigurno znanje.
Podučavati možemo sve do naše spoznaje, a kako je to veoma udaljeno, ostajemo vječno i Šegrt i Majstor cijeloga života.

Stipe Sikirica

Stipe Sikirica rođen je 29. travnja 1933. godine u Jabuci kraj Sinja. Osnovno školovanje završio je u rodnome mjestu, te u Sinju, a Školu primijenjene umjetnosti u Splitu. Godine 1953. upisao se na Akademiju likovnih umjetnosti, Kiparski odjel - klasa prof. Radauša - gdje je 1958. diplomirao i postao suradnikom Majstorske radionice Vanje Radauša.
Od 1958. do 1969. djelovao je kao profesionalni likovni radnik, a 1969. primljen je na Akademiju u zvanju docenta kiparstva na istom odjelu. Promoviran je u izvanrednog profesora 1977., te redovitog profesora 1980. godine. Na Akademiji je obnašao razne dužnosti: od pročelnika odjela do dužnosti dekana.
Održao je sedamdesetak samostalnih i skupnih izložbi od 1962. godine do danas, u Zagrebu, Rijeci, Beogradu, Splitu, Antwerpenu itd.
Autor je nekoliko spomenika.
Dobitnik je nekoliko nagrada (među inim, 1975. dobio je Nagradu grada Zagreba, a 1979. jednu od tri prve ravnopravne nagrade za spomenik SRH u Kragujevcu).
Radovi mu se nalaze u mnogim domaćim i inozemnim zbirkama (Zagreb, Osijek, Split, Šibenik, Zadar, Rijeka, Moskva, Kijev, Beograd, New York, Bruxelles, Antwerpen, London).
Djelo mu je predstavljeno u monografiji autora Jurja Baldanija, u izdanju "Plive", Zagreb, 1986.

MLADI KONJ II, 1992.
bronca, 58 x 60 cm

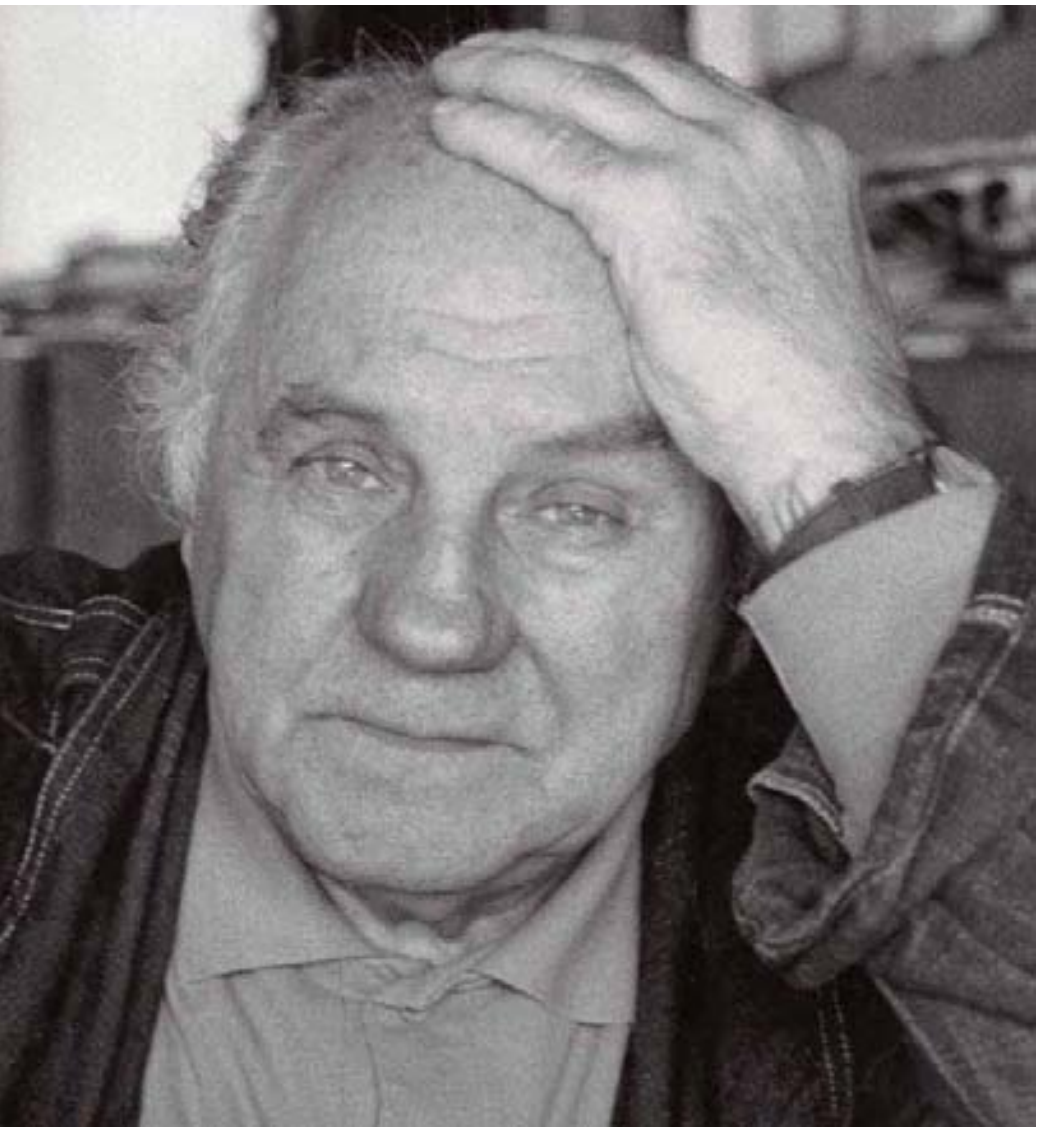

IVAN LOVRENČIĆ

akademski slikar
na ALU 1971.-1977.
izvanredni profesor

Ivan Lovrenčić

Na početku bila je crta.
Čovjek je povlačio crte, i to su bili: jelen, konj, bizon. Načinio je crtež na stijeni spilje, koji nas zadivljuje još i danas.
Crtež je osnova likovne umjetnosti. On je i sam za sebe likovna umjetnost.

Crtež je asketski hod po putu na čijoj širini ima mjesta samo za jedno stopalo.
U svijetu koji nas okružuje i s kojim živimo treba pronaći i doživjeti sliku vlastitim očima.
Jačina doživljaja i snaga kojom je doživljaj iskazan, određuje vrijednost djela, slike.
Od svijeta treba uzeti samo toliko, koliko je potrebno da se postigne bogatstvo u jednostavnosti.
Nikad se ne treba miriti s tvrdnjom da je o nečemu jedanput zauvijek sve rečeno.
Svaki je motiv potrošiv, a ujedno i vječan, pa mu zato treba prići s prvotnim čuđenjem, žarom prve ljubavi.

Nema veće sreće i nagrade za sav uložen trud, ako smo slijedili vlastiti put, kada jednog dana stanemo pred svoj rad i možemo reći: *To sam Ja.*
Nikada ne bih mogao otići u spilju da izbrišem onu prvu crtu, već da nacrtam još jednu, barem tako dobru. U tome je smisao. Svaki od nas samo je karika u beskrajnom lancu čovjekove kreativnosti.
Gledam grumen zemlje i kamen.
Na grumenu zemlje raste cvijet,
na kamenu uklesan je cvijet.
S grumena zemlje usahnuo je i nestao cvijet -
S kućnog zida pao je kamen,
ali ostao je cvijet.

TIHI ŽIVOT, 1995.
tempera na papiru, 70 x 50 cm

Ivan Lovrenčić rođen je 28. prosinca 1917. godine u Sv. Križu Začretju. Godine 1936. upisao se na Umjetničku akademiju u Zagrebu (prof. O. Mujadžić, K. Hegedušić, Lj. Babić), koju je završio 1940. godine. Od 1971. do 1977. radio je kao izvanredni profesor (crtanje večernjeg akta) na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Priredio je do sada 92 samostalne izložbe u zemlji i inozemstvu, te sudjelovao na više od 150 skupnih izložbi revijalnog i kritičkog tipa, također u zemlji i inozemstvu (Rijeka, Beograd, Osijek, Zagreb, Čakovec, Torino, Zadar, Split, Kutina, Vaalbek, Bruxelles, Grožnjan, Tokio, Soignes, Rovinj, Labin, Hvar, Gornja Stubica, Karlovac, Velika Gorica, Ljubljana, Slovenj Gradec, Varaždin, Skoplje, Priština, Dubrovnik, Banja Luka, Sarajevo, Cetinje, Lugano, New York, Chicago, Peking, Nanking, Jinan, Maribor, Celje, Samobor, Krapina, Prag, Moskva, New Delhi, Firenca, München, Milano, Začretje, Pula, Sombor, Mainz, Szekesfehervar, Bukurešt, Valeta, Ulan-Bator, Kairo, Ankara).
Dobitnik je Nagrade "Vladimir Nazor" za životno djelo, Godišnje nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te više drugih nagrada.
Objavio je sljedeće grafičke mape: *8 serigrafija u boji*, "Naprijed", Zagreb, 1958.; *Meseci na fašniku* (15 litografija s ručnom doradom), Zbirka Biškupić, Zagreb, 1975.; *Mužikaši* (5 serigrafija u boji), Gradski muzej, Varaždin, 1983.; Isaac - Lovrenčić, *Srh* pjesničko-grafička mapa (6 bakropisa), "Mladost" - Galerija Mala, Zagreb, 1987.; *Zvijezda pod koljenom* (12 ofsetografika-serigrafija), Argeo Curto, Rovinj, 1989.; Fran Krsto Frankopan, *Zganke* (12 serigrafija u boji), "Signum", Zagreb, 1990.; *Dvorci Hrvatskog zagorja*, "MTG", "CONEX", Zagreb, 1995.
Slikar je, crtač, grafičar; k tomu, bavio se tapiserijom, zidnim slikarstvom, keramikom, skulpturom, staklom i ilustracijama.

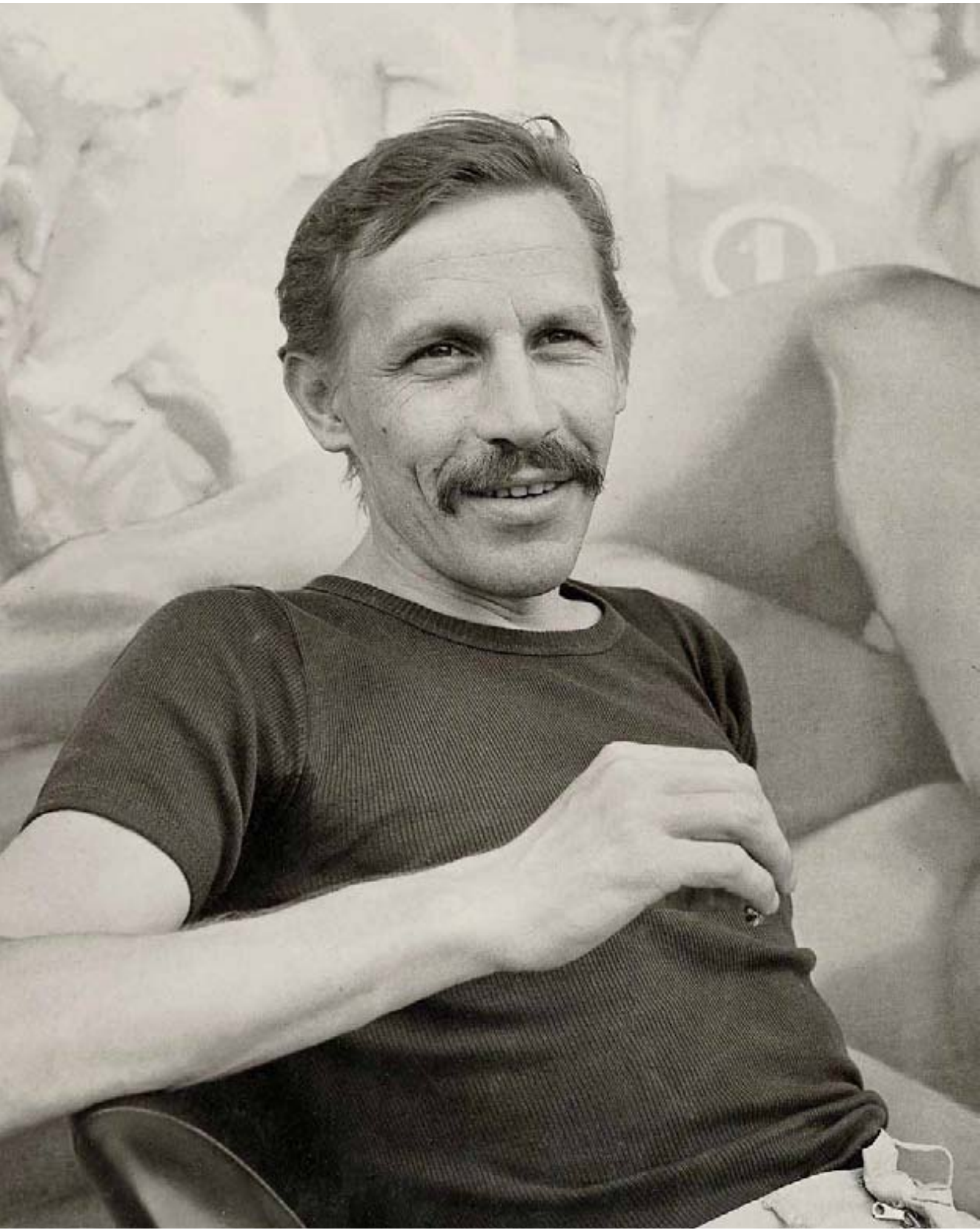

IVAN FRIŠČIĆ

akademski slikar
na ALU 1973.-1993.
redoviti profesor

Veliko Korenovo kraj Bjelovara, 8. XII. 1937. - Zagreb, 11. XII. 1993.

Moj vid realnosti, a to je ujedno realnost slikane površine, proistječe iz izravnog zanimanja za one kvalitete koje određuju odnos prema svijetu i sredini u kojoj živimo.

Ivo Friščić

PETRIFIKAT IV, 1977.
ulje, platno, 130 x 100 cm
Moderna galerija, Zagreb

Premda je položio prijamni ispit na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1957. godine, zbog materijalne oskudice studij nastavlja - započinje - tek 1961. godine (završio 1965.). Od 1968. do 1972. godine bio je suradnik Majstorske radionice Krste Hegedušića, a 1973. godine izabran je za nastavnika na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

U samom početku slikao je u duhu Becićeva slikarstva (jasni veliki volumeni, zatvorene glatke plohe), ali se sve više usredotočavao na plastičke probleme slike, a manje na psihološki život modela. Jedno je vrijeme bio blizak stančićevskom sutonskom ozračju te enformelnom reljefu bogate kromatske tvari. Ubrzo je Friščić pokazao interes za životne situacije, njegujući rječnik urbanih aglomeracija, konfuzije urbanog ritma, nesreća, katastrofa s intencijama čiste vizualnosti a ne psihološke, emocionalne ili moralne poduke. Posebice je vrijedan njegov tzv. hiperrealistički ciklus (1973.-1974.) s temama stadiona, aerodroma, supermarketa, urbane scenografije, te *Ecco ciklus* (1977.). Ciklus *Hortus conclusus* karakterizira minuciozno i tanahno iscrtavanje cvijeća, žila, slakova i perunika, pupova i latica, kukaca i lišća... u slikama u kojima se aktovi pretvaraju u cvijeće, a cvijeće u aktove.

Bavio se i ilustracijom knjiga, grafičkim oblikovanjem i sitnom plastikom u kojoj, u svojevrsnoj autobiografskoj plastici, opsesivno naglašava izobličenja formi (*Ja-falus*, *Ja-oko*, *Ja-nos*, *Ja-uho*). Od 1973. godine, kada počinje pedagoški djelovati na Akademiji, vodeći slikarsku klasu, kao asistent, docent (1978.) te redoviti profesor (1985.), Friščić je usađivao duh solidnosti, metjerske rigoroznosti ali i uvažavanje prostora slobode, imaginacije i individualnih odluka. Nimalo isključiv, sklon dijalogu, ostao je u sjećanju učenika poradi svojeg nekonvencionalnog pristupa i ponašanja, ostavljajući o sebi legendarnu sliku kao umjetniku koji uništava tijelo i pridružuje se tragičnim ljudskim sudbinama brojnih hrvatskih umjetnika.

Samostalno izlagao u Bjelovaru (1954., 1961., 1970., 1975.), Zagrebu (1972., 1973., 1974., 1976., 1977., 1978., 1990., 1992.), Ljubljani (1973.), Splitu (1974.), Dubrovniku (1974.), Zadru (1979.), Rimu (1978., 1979.), Torinu (1975.).

Nagrade: 1969., Nagrada za slikarstvo II. salona mladih, Zagreb; 1971., Nagrada za slikarstvo VI. biennala mladih, Rijeka; 1974., Otkupna nagrada na IV. međunarodnoj izložbi originalnog crteža, Rijeka; 1975., Nagrada "Josip Račić" NIP-a Vjesnik za 1974., Zagreb; 1976., Nagrada Muzeja savremene umetnosti, Beograd, na IX. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike, Zagreb; III nagrada za grafiku na II. biennalu suvremene hrvatske grafike, Split; 1980. I. nagrada za slikarstvo na XIII. mediteranskom biennalu, Aleksandrija, Egipat.

I. Š. B.

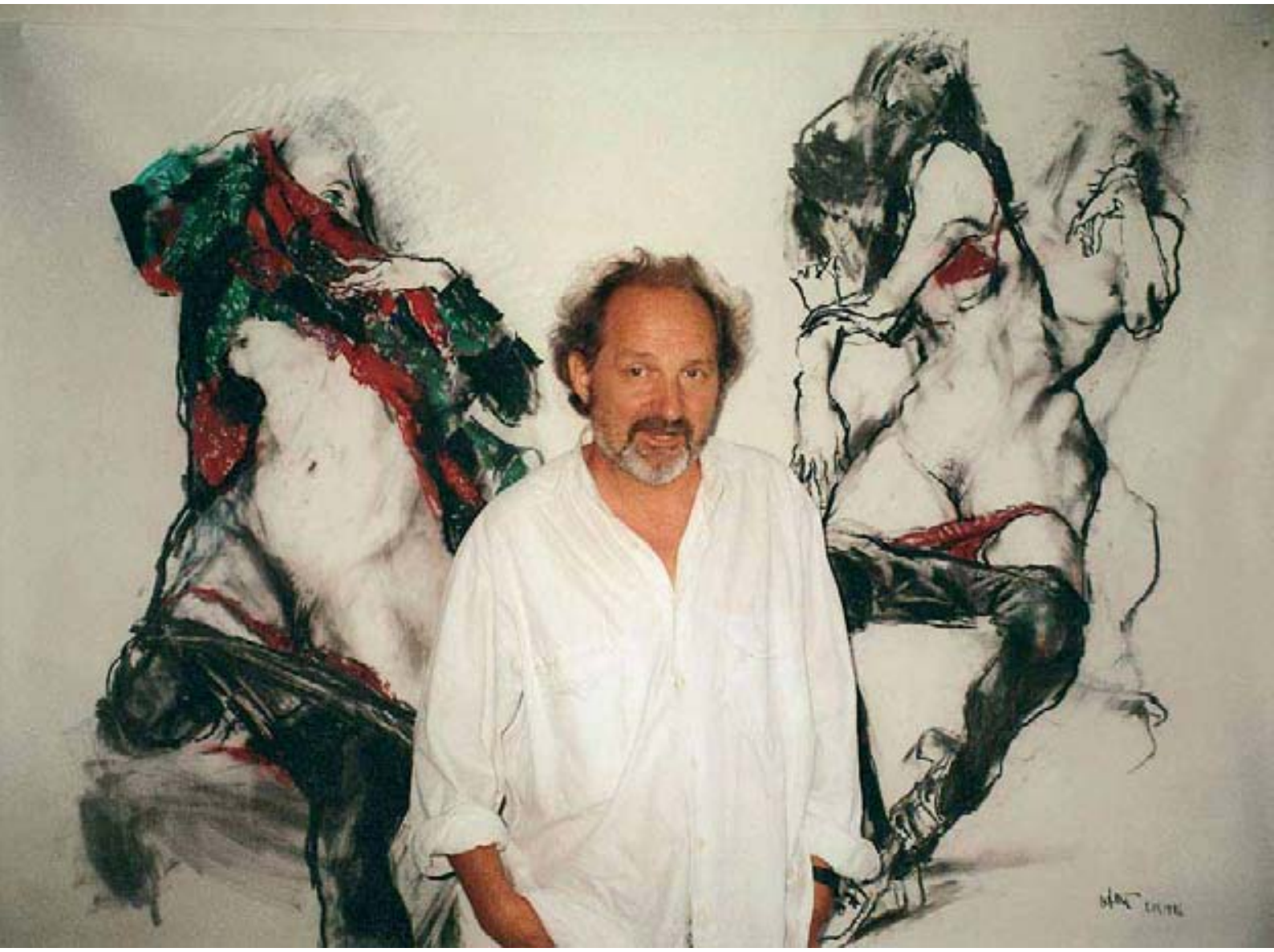

ZLATKO KAUZLARIĆ ATAČ

akademski slikar, scenograf
na ALU od 1973.
redoviti profesor

Zlatko Kauzlarić Atač

Slikareva paleta je ogledalo njegove osobnosti, a linija i crtež su odraz autorove iskrenosti, po čemu je on prepoznatljiv.

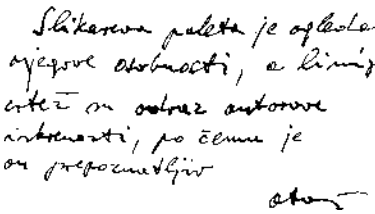

Rođen je 30. lipnja 1945. godine u Koprivnici. Završivši gimnaziju 1964. godine, došao je u Zagreb, gdje se upisao na Akademiju likovnih umjetnosti. Studirao je kod profesora Lj. Ivančića, V. Paraća, I. Režeka, M. Stančića, F. Kulmera i K. Hegedušića. Za vrijeme studija slikarstva uključio se u rad Studentskog eksperimentalnog kazališta. Diplomirao je 1968. godine u klasi prof. M. Stančića. Od 1968. do 1974. bio je suradnik Majstorske radionice Krste Hegedušića. Godine 1973. postao je asistent na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje i danas radi kao redoviti profesor. U dva navrata bio je prodekan: od 1985. do 1987., te od 1995. do 1997.
Od 1970. do 1978. godine bio je član grupe "Biafra". Od početka vezao se uz angažiranu umjetnost i kritički pristup suvremenim temama. U to doba nastao je ciklus slika i crteža *Tragom zbilje XX stoljeća*.
Uz slikarstvo i grafiku, te uz pedagoški rad na ALU i

TINA TURNER, 1977.
ulje na platnu, 125 x125 cm

TINA TURNER, 1977.
ulje na platnu, 125 x125 cm

fakultetu za dizajn, intenzivno se od 1971. godine bavi scenografijom i kostimografijom. Oblikovao je stotinjak kazališnih scenografija u zemlji i inozemstvu, te surađivao u nekoliko filmskih i televizijskih projekata. 1996. godine u Hrvatskom narodnom kazalištu Ivana pl. Zajca u Rijeci režirao je operu *Rigoletto* G. Verdija. Uz rad na kazališnim scenografijama nastao je ciklus portreta osoba vezanih uz svijet kazališta: književnika, redatelja, glumaca i glumica. Autor je likovnih intervencija u javnim prostorima: u Koprivnici - idejno rješenje Pivnice i rekreacijskog centra "Podravka", te upravnih zgrada "Podravke", zgrade bolnice i stare "Elektre"; u Zagrebu - autor postava izložbe *Sveti trag* u Muzeju Mimara, te niz drugih izložbenih postava.

Od 1968. godine izlagao je na više od stotinu kolektivnih izložbi, te na šezdesetak samostalnih (Koprivnica, Zagreb, Dubrovnik, Rijeka, Karlovac, Velika Gorica, Hvar, Split, Krk, Vrbnik, Rab, Opatija, Vinkovci, Krapina, Ljubljana, Beograd, Niš, Pariz, Zürich, Bern, Basel, London, Berlin, Prag). Važnije su: 1971., Pariz, Galerija Lambert; 1975., Zürich, Galerie Trittli; Bern, Galerie Kurt Wahlen; 1982., Ljubljana, Galerija Ars, *Scenografije i kostimografije;* 1984., Zagreb, Umjetnički paviljon, *Slikar i kazalište;* 1989., Zagreb, Galerija "Forum"; Zagreb, Umjetnički paviljon, *24. zagrebački salon:* Velika nagrada Salona; 1993., Berlin, *Süd-Ost-Europa-Kultur* e. V., scenografije; 1995., Prag, 95. praški *Quadriennale scenografije;* 1997., Zagreb, palača Narodni Dom ili Dvorana, kazališni portreti i scenografije (donacija Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta HAZU); Karlovac, Galerija "Vjekoslav Karas". Dobitnik je više od dvadeset nagrada. Najznačajnije su: 1968., Nagrada Akademije likovnih umjetnosti; 1978., Nagrada za slikarstvo 13. zagrebačkog salona; 1986., Velika nagrada 21. zagrebačkog salona; 1987., Godišnja nagrada "Vladimir Nazor"; 1989., Velika nagrada 24. zagrebačkog salona; 1993., Godišnja nagrada Hrvatskog glumišta za scenografiju opere *Porin* V. Lisinskog; 1995., Nagrada grada Zagreba za likovni postav izložbe *Sveti trag*.

Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za zasluge u kulturi, godine 1995. Također, u nekoliko je navrata nagrađen od strane Udruženja kazališnih kritičara SR Hrvatske, za scenografiju (za sezonu 1977./78.; 1979./80.; 1986./87.), te je dobitnik niza otkupnih nagrada.

Radovi mu se nalaze u mnogim zbirkama i galerijama zemlje i inozemstva (Moderna galerija, Zagreb; Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb; Kabinet grafike, Zagreb; privatne zbirke u Zürichu, Bernu, New Yorku, Londonu, Parizu).

Djelo mu je predstavljeno u tematskoj monografiji *Homines dum sumus* (autor teksta Tonko Maroević, izdavač Art studio Azinović).

Slika je sa zidom vezana oduvijek. Zidu je dužnost da podupire sliku, slici je pak dužnost da razbija zid. Ako jednom, za promjenu, umjesto da razmišljamo o izgubljenim funkcijama slikarstva, pokušamo razmišljati o onima koje su preostale, morat ćemo se sjetiti te prvobitne i jednostavne funkcije: razbijanja zida. Iza svake opne koja zatvara, ispod našeg spuštenog kapka, ispod utrnulog sjećanja, iza bijele žbuke, postoje slojevi prizora koji se mogu rastvoriti. Slika proširuje količinu prostora i količinu događaja našega života, ona razbija zid stvarnosti primjereno pokazujući kako je stvarnost stalno šira od sebe same.

Zlatko Kauzlarić Atač strasno vjeruje u sliku. Njegova se strast očituje u naporu da i karakterističnu protočnu sliku našeg vremena, sliku masovnih medija, zaustavi i učini trajnim prizorom u koji svijest ima vremena prodrijeti. Pri tome ne bira impersonalan način zakrivanja za motivom, nego se otvorenim rukopisom izjednačuje sa svojim prizorom. Gotovo na starinski način znade uživati u izbijanju psiholoških obilježja portreta, ili dugim i žestokim potezima slikati ljudsko meso kao najranjiviju stvar među stvarima. Njegove su ambicije raznolike: od male sanjarije do kucanja na savjest, od traženja novog kadra do traženja novih simboličnih vrijednosti.

No prije svega to su ambicije razbijanja zida: u doba proširenih medija*, njegovo slikarstvo želi biti* medij proširenja. (Željka Čorak)

Josip Poljan

JOSIP POLJAN

akademski kipar
na ALU 1977.-1996.
redoviti profesor
dekan 1987.-1991.

Od 1977./78. akademske godine pa do 1996. predavao sam na ALU, i to na Odsjeku za odgoj nastavnika likovne kulture. Predavao sam kiparstvo na prvoj, drugoj, trećoj i četvrtoj godini. Smatram formiranje profesora likovne kulture vrlo važnim segmentom ne samo studija na Likovnoj akademiji nego i nužnim segmentom opće pedagoške i likovne kulture naroda. Likovnost kao područje ljudske djelatnosti neosporno je jedan od najvažnijih segmenata kulture jednog naroda. Nažalost, odnos vlasti prema likovnom obrazovanju više je nego katastrofalan. U osnovnoj školi likovni rad je smanjen, a nakon završene osnovne škole više nema likovnog obrazovanja, iako područje likovnosti ima vitalno značenje u formiranju cjelovite ličnosti, a osobito u razvoju sposobnosti kreativnog mišljenja.

Josip Poljan rođen je u Zagrebu 1925. godine. Diplomirao je kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, u klasi profesora F. Kršinića 1949. godine.
Od 1949. do 1951. pohađao je specijalku prof. A. Augustinčića.
Od 1951. do 1961. bio je profesor na Školi primijenjene umjetnosti.
Od 1961. do 1978. bio je profesor na Katedri za likovne umjetnosti Pedagoške akademije u Zagrebu. Godine 1977. izabran je za docenta, 1982. za izvanrednog profesora, a 1985. za redovitog profesora na Pedagoškom odjelu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Od 1985. do 1987. obnašao je dužnost prodekana ALU, a od 1987. do 1991. (dva izborna mandata) bio je dekan. U tom razdoblju adaptirana je nekadašnja Majstorska radionica Antuna Augustinčića (današnja zgrada Nastavničkog odsjeka) na Jabukovcu 10.
Izlagao je na mnogim izložbama HDLU-a i LIKUM-a; od 1954. na grupnim izložbama u zemlji i inozemstvu, na triennalima sitne plastike i medaljerstva.
S "Grupom petorice" (B. Becić, A. Despot, Z. Gradiš, J. Poljan, Z. Slevec) izlagao je 1956. u Rijeci i Zagrebu, a 1958. u Ljubljani. S grupom Berbuč - Sokolić - Poljan izlagao je 1964. u Celju.
Samostalno je izlagao 1984. u Galeriji Voćarska u Zagrebu; 1992. izlagao je (s M. Vucom) crteže u Gospiću i Osijeku; godine 1994. izlagao je crteže u Trakošćanu (s Pongracom), a u Dubrovniku s grupom Pongrac, Poljan, Tanay, Vuco. Iste godine održao je samostalnu izložbu u Galeriji DUH u Zagrebu, te u Sloveniji (Novo Mesto) u Hrvatskom domu.

ZA PTICAMA, 1964.
bronca, v. 50 cm

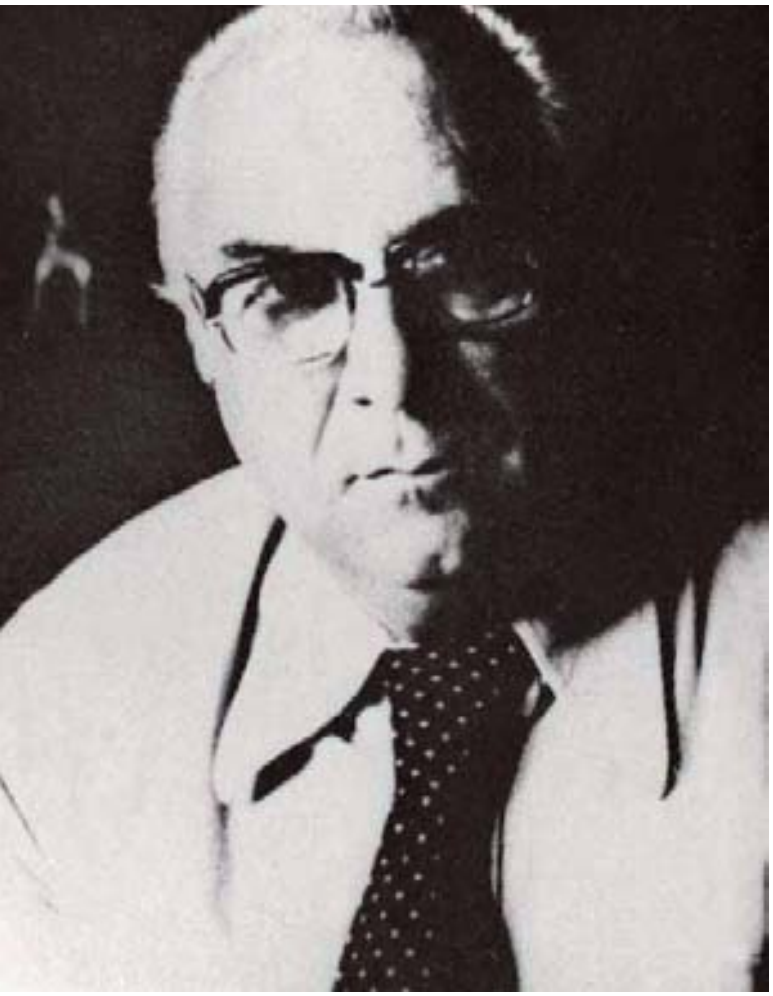

VILKO GLIHA-SELAN

akademski slikar, grafičar, likovni pedagog
na ALU 1978.-1979.
redoviti profesor

Mirna, kod Novog Mesta, 27. VI. 1912. - Zagreb, 11. II. 1979.

Osnovnu je školu završio u Osijeku 1923., a 1932. položio je u Zagrebu veliku maturu. Iste godine upisao se na zagrebačku Akademiju. Stječući akademsku naobrazbu prošao je kroz nekoliko slikarskih, kiparskih i grafičkih klasa, da bi diplomirao 1936. godine u klasi Ljube Babića. Svoj radni vijek posvetio je pedagogiji likovnoga odgoja, poglavito metodici rada koju je temeljio na proučavanju likovnoga izražavanja djece. Po završetku Akademije punih je 15 godina službovao kao srednjoškolski profesor (godinu dana bio je profesor crtanja u Prvoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu, a potom, do 1945., u Državnoj učiteljskoj školi).
Premješten je na Ministarstvo prosvjete NR Hrvatske, kao slikar-pedagog i grafičar. Obnašao je dužnost umjetničkog i tehničkog redaktora svih knjiga za osnovne, srednje i visoke škole, a kao

PRAVILNI OBLICI I, 1963.
ulje, platno, 81 x 130 cm
Moderna galerija, Zagreb

specijalist za metodiku slikanja i crtanja sudjelovao je u sastavljanju nastavnih planova i programa za gimnazije i učiteljske škole. Kraće je vrijeme radio i u Nakladnom zavodu Hrvatske. Od 1949. predavao je u Školi primijenjene umjetnosti, gdje je osnovao i godinama vodio Grafički odjel, posebice njegujući suvremeno shvaćenu primijenjenu grafiku, do tada bez tradicije u povijesti našega školstva. Postigao je velike rezultate u istraživanju likovnoga govora i eksperimentima metode sustavnog likovnog razvoja. Cilj eksperimenata i metode bio mu je odgajati tzv. novi tip likovnog umjetnika, tj. tip *industrijskog umjetnika kojega traži naša socijalna potreba*. Uz pedagoški teoretski rad djelovao je i kao slikar i grafičar - praktičar. Okušao se u svim grafičkim tehnikama. Proučavao je, a potom i podučavao na školi, i od 1953. honorarno na Akademiji likovnih umjetnosti knjigotisak, offset, litografiju, fotolitografiju, chromolitografiju, slovo i strojoslagarski rad, bakrotisak, autotipije, fototipije, kartonažu, poveze, cinkografski postupak itd.
Bio je istaknuti ilustrator; opremao je i ilustrirao školske knjige (početnice, čitanke, knjige za djecu i mladež). Radio je kao redaktor časopisa *Smilje*, *Radost*, *Umjetnost* i *Narodna starina*. Nagrađivan je i za rješenja plakata, značaka i ambalaže.
Izlagao je u Hrvatskoj (Zagreb, Pula, Rijeka, Buje, Varaždin, Petrinja, Sisak, Opatija) i u inozemstvu (Cincinnati, 1954.; Arbon, Bruxelles, Venecija - Biennale, 1954. i Lugano, 1956.)

E. Q.

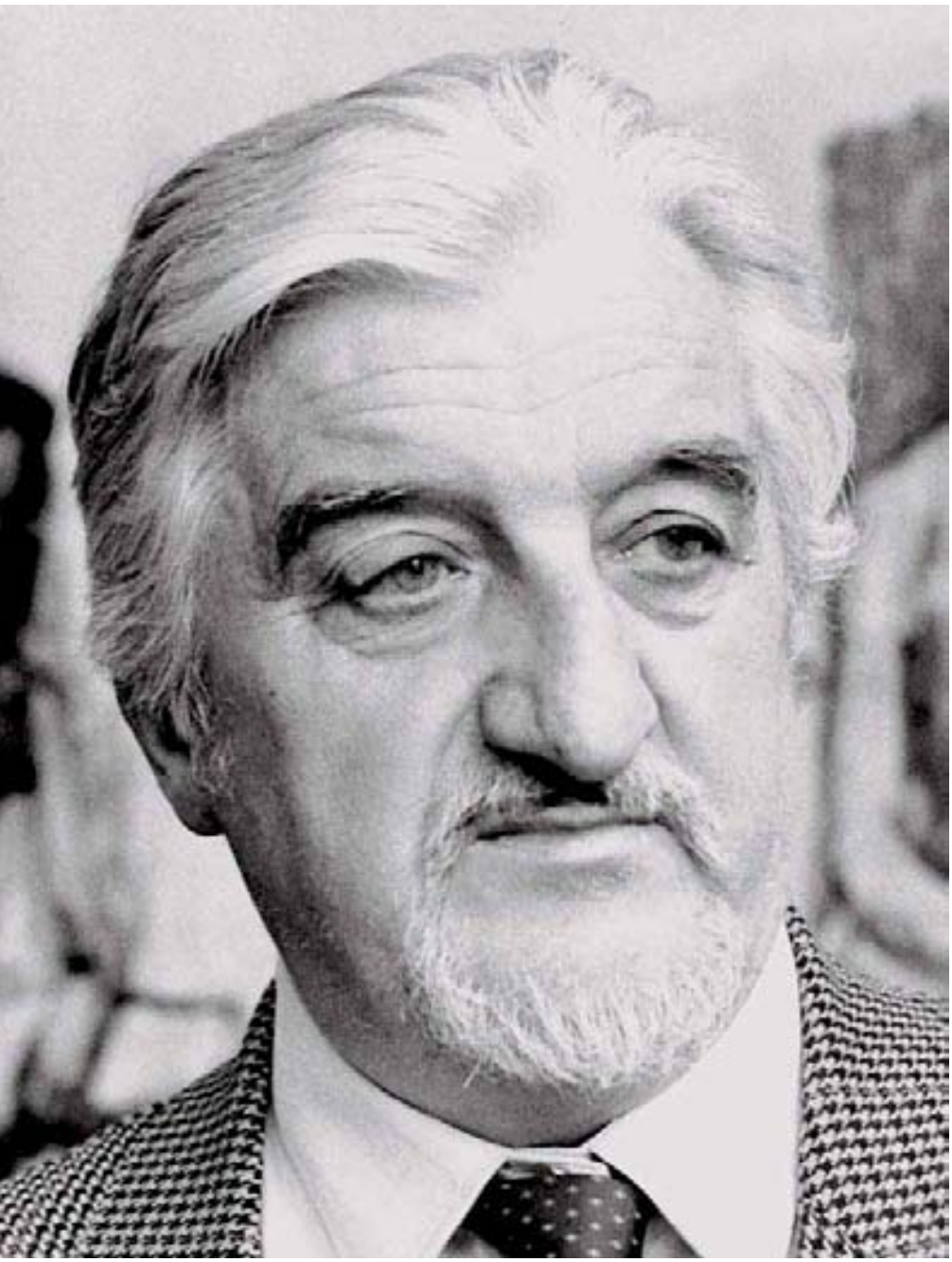

VASILIJE JOSIP JORDAN

akademski slikar
na ALU od 1978.
redoviti profesor
dekan 1991.- 1994.

Vasilije Josip Jordan

Mladim ljudima koji se upućuju na trnovit put svoga budućega zvanja, pokušavam svojim iskustvom pronaći njih same.

Prosinac 1996.

Vasilije Josip Jordan rođen je 1934. godine u Zagrebu. Školu primijenjene umjetnosti završio je 1953. Na Akademiji likovnih umjetnosti diplomirao je u klasi prof. Lj. Babića (1958.). Godine 1960. započeo je profesionalnu karijeru samostalnog umjetnika.
Do sada je izlagao na skupnim izložbama tristo puta, dok je samostalne izložbe održao u svim značajnim kulturnim centrima diljem Europe (Pariz, Bruxelles, Milano, Köln, Rim, Lausanne, Stuttgart, Padova, Venecija, Bologna, Dubrovnik, Split, Osijek, Varaždin, Ljubljana itd.).
Važnije samostalne izložbe: 1961., Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti; 1962., Split, Galerija umjetnina; 1963., Antwerpen, Galerie Aghte; 1966., Pariz, Galerie Lambert; 1968., Bruxelles, Galerie "44"; 1971.,1974., 1981., 1983., Bruxelles, Galerie Isy Brachot; 1976., Vinkovci, Galerija umjetnosti; Pariz, Galerie des Grands Augustins; 1979., Dubrovnik, Galerija Sebastian; 1980., St. Gallen, Galerie Stadthaus; 1982., Pariz, Galerie Isy Brachot; 1985., Lausanne, Galerie Bellefontaine; 1986., Ljubljana, Ars galerija; Padova, Civica galleria di Piazza Cavour; Padova, Galleria "Selearte"; 1987., Bologna, Palazzo Re Enzo - Sala del Podesta; Rim, Galleria Don Chischiotte; 1988., Milano, Galleria Studio Steffanoni; 1989., Brescia, Galleria Il Segno; 1990., Venecija, Galleria Santo Stefano; Piove di Sacco; 1991., Zagreb, MGC, Kapela Sv. Dizme, *Sakralni ciklus;* Osijek,

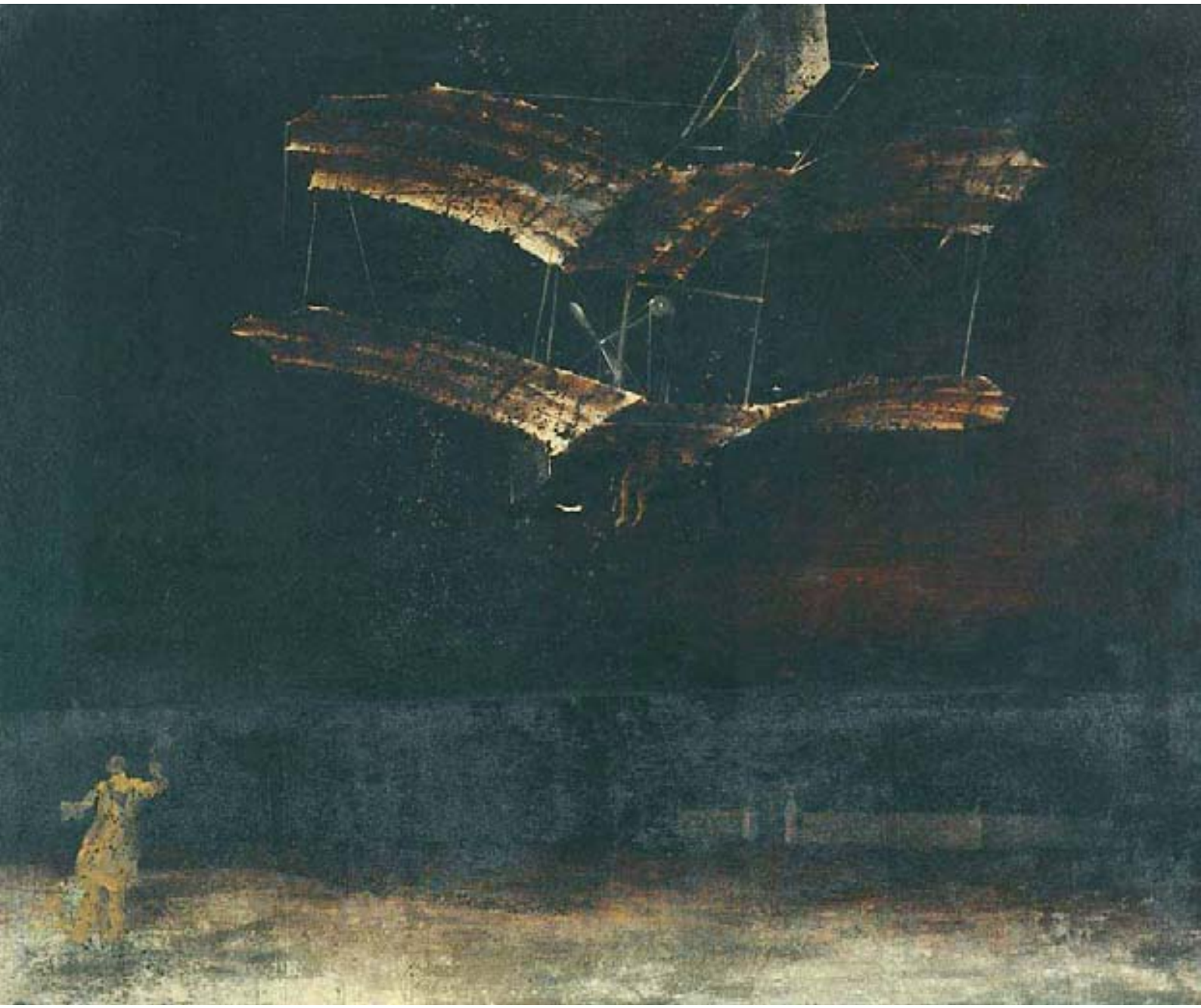

HOMO VOLANS, 1971.
ulje, platno, 100 x 120 cm
Moderna galerija, Zagreb

Umjetnička galerija, *Sakralni ciklus;* 1992., Viareggio, Galleria Pegaso; 1993., Köln, Inter Art Galerie Reich; 1994., Kostanjevica na Krki; Maribor, Galerija "Hest"; 1996., Split, Galerija "Kula"; 1997., Köln; Zagreb, Umjetnički paviljon, *Jordan 1972-1997*.
Dobitnik je brojnih nagrada za slikarstvo, među inim Nagrade grada Zagreba za 1969., Godišnje nagrade "Vladimir Nazor" za 1992. godinu, te Posebnog priznanja Mediteranskih susreta u Dubrovniku.
O Jordanovom slikarstvu snimljeno je nekoliko kratkometražnih dokumentarnih filmova, autora M. Bešlića, J. Sedlara, E. Galića, M. Mahečića i drugih. "Mladinska knjiga" iz Ljubljane, Grafički zavod Hrvatske i Galerie Isy Brachot iz Bruxellesa 1982. objavili su monografiju *Jordan* (tekstovi Josipa Depola, Patricka Waldberga i M. Peića).
1989. godine u nakladi biblioteke Prizma (B. Biškupić) tiskana je monografija o Jordanovom slikarstvu (tekst T. Maroević).
Suautor je pjesničko-grafičkih mapa s našim značajnim književnicima i pjesnicima (Katunarić, Tomasović, Bratulić, Kljenak).
Od 1978. godine docent je crtanja i slikanja na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, a danas je redoviti profesor. Na ALU je obnašao dužnost dekana od 1991. do 1994. godine.
Djela V. J. Jordana nalaze se u muzejima, galerijama i privatnim zbirkama u Parizu, Londonu, Lausannei, Kölnu, Stuttgartu, Milanu, Bologni, Veneciji, Padovi, San Marinu, Zagrebu, Splitu, Rijeci, Varaždinu, Beču, Bruxellesu, Antwerpenu, St. Galenu, Los Angelesu, New Yorku, Sao Paulu itd.

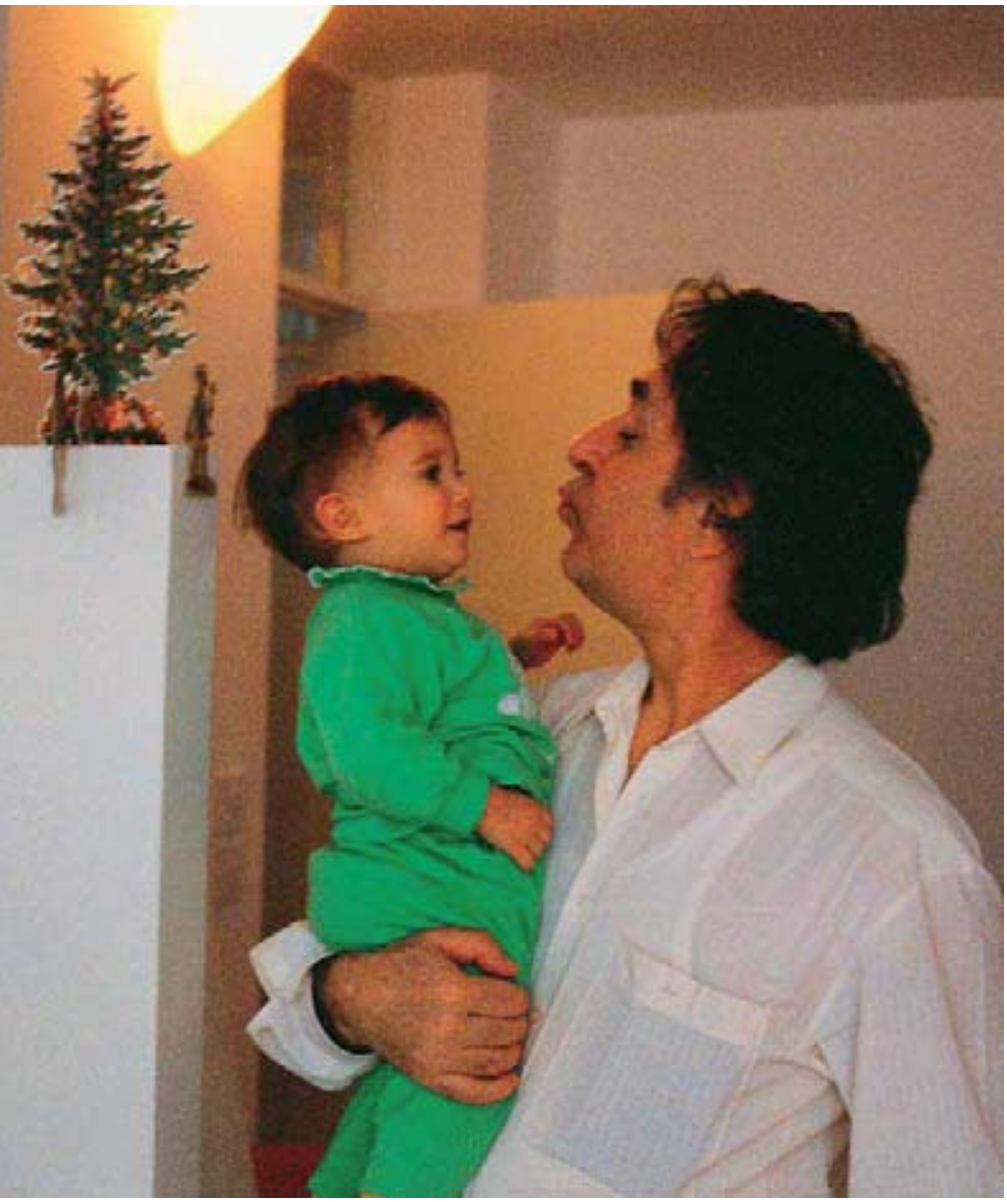

MIROSLAV ŠUTEJ

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1978.
redoviti profesor
akademik

Rođen je 29. travnja 1936. godine u Dugoj Resi. Školovao se u zagrebačkoj Školi primijenjene umjetnosti, zatim na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje je i diplomirao kod profesora M. Detonija 1961. godine. Bio je suradnik u Majstorskoj radionici Krste Hegedušića (1961.-1963.); kao stipendist francuske vlade godine 1964./65. boravio je u Parizu. Profesor je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i redoviti član HAZU.

Samostalno izlaže od godine 1962. Priredio je oko 160 samostalnih izložbi (Zagreb, Genova, Lausanne, Venecija, Bremen, Krakov, Haarlem, Split, Bologna, New York, Hanau, Bonn, Ženeva, Erlangen, Koper, Piran, Tretno, Soest, Dubrovnik, Ljubljana, Köln, Liège, Baden kraj Beča, Frechen, Wildeshausen, Hag, Gelsenkichen, Pariz, Rijeka, Helsinki, Madrid, Moskva, Padova, Nyon, Berlin, Vicenza, Sarajevo, Bruxelles, Shanghai, Skoplje, Rotterdam, Kreuzlingen, Šibenik, Klagenfurt, Mestre, itd.).
Godine 1963. sudjelovao je na *Biennalu mladih* u Parizu, zatim na međunarodnim biennalima u Veneciji, Sao Paulu, Nürnbergu, Rijeci, Aleksandriji. Izlagao je na *Triennalu crteža* u Wroclawu, na međunarodnim grafičkim bijenalnim izložbama u Ljubljani, Tokiju, Krakovu, Bradfordu, Mulhouseu, Frechenu, Grenchenu, Liègeu, Vancouveru. Također je sudjelovao na više od 1000 izložbi naše umjetnosti u Hrvatskoj i u inozemstvu, te na brojnim skupinim međunarodnim tematskim, reprezentativnim i selektivnim izložbama po svijetu, kao npr.: *Nove tendencije 2*, Venecija, Zagreb, Leverkusen, 1963.; *Responsive Eye*, Museum of Modern Art, New York, 1965.; *Möglichkeiten aut Papier*, Klagenfurt, 1967.; *Ambienten*, *Trigon 67*, Graz, 1967.; *Kunst als Spiel als Kunst*, Recklünghausen 1969.; *Dialogue between East and West*, na otvaranju zgrade novoga Nacionalnog muzeja moderne umjetnosti u Tokiju, 1969.; *Grafik der Welt*, Nürnberg, 1971.; *Faites vos jeux*, Venecija, 1972.; *Identiät*, *Trigon 75;* Graz, 1975.; *Elements of drawing*, Varšava, 1978.; *Two centuries of printmaking*, The pennel legacy, Washington, 1985.; *Arte concreta,* Cesena, 1985.; *Eastern Europe - Japan*, Yokohama, 1991.; *Il segno e il sogno*, Udine, 1992.; *Recikling trought Art*, *EXPO,* Seul, 1993.; *Europa - Das Jahrhundert der Avantgarde in Mittel - und Osteuropa,* Bonn, 1994.; *Konstruktivizam i kinetička umjetnost*, Galerije grada Zagreba, HDLU, Zagreb, 1995.; *Retrospektiva grafike* u Domu Hrvatskoga društva likovnih umjetnika i u kabinetu grafike HAZU, Zagreb, 1996.
Za svoj rad dobio je preko šezdesetak domaćih i međunarodnih nagrada, među kojima su: 1962., Prva nagrada na 2. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike; 1963., Prva nagrada za slikarstvo na 3. biennalu mladih u Parizu; 1968., Tokio, nagrada (Bridgestone Museum of Art) na 6. međunarodnoj bijenalnoj izložbi grafike; 1970., Beč, Prva nagrada na 8. međunarodnoj izložbi crteža; 1971., Sao Paulo, "Premio international do Gravura"; 1972., Bradford, "Richard Gainsborough Memorial Prize" na 3. međunarodnom bienalu grafike; 1973., Ljubljana, Grand Prix na 10. međunarodnoj izložbi grafike; 1974., Tokio, Nagrada Ministarstva vanjskih poslova Japana na 10. međunarodnom bienalu grafike; 1984., Jyväskylä, "Exhibition prize" na međunarodnoj izložbi Graphica Creativa 84; 1986., Rijeka, Grand Prix, 10. međunarodna izložba crteža.
Šutejeva djela nalaze se u brojnim privatnim zbirkama, te u galerijama i muzejima u Europi, Americi i Aziji: Museum of Modern Art, New York; Library of Congress, Washington; Tate Gallery, London; Guggenheim Museum, New York; Kunsthalle, Bremen; Victoria and Albert Museum, London, Musée de Ville de Paris, Pariz; Städtische Museum, Leverkusen; Stedelijk Museum, Amsterdam; Musée National, Varšava; Bridgestone Museum of Art, Tokio; Ho-Am Art Museum, Seul; The Museum of Contemporary Art and History, Ženeva; Kunstsammlung, Frankfurt; Moderna galerija, Zagreb; Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb; Moderna galerija, Ljubljana itd.

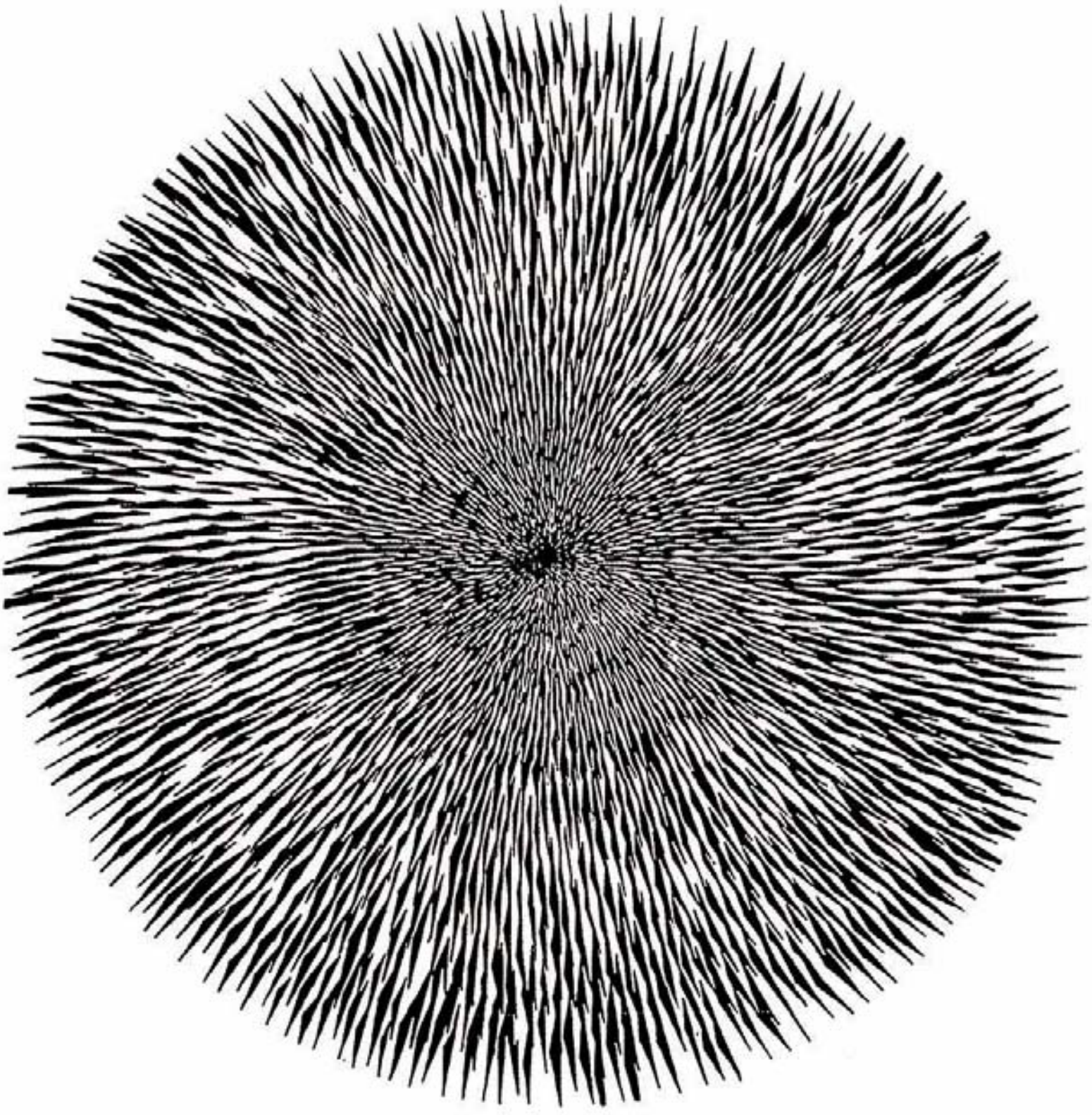

BOMBARDIRANJE OČNOG ŽIVCA II, 1963.
tuš, papir, 70 x 70 cm

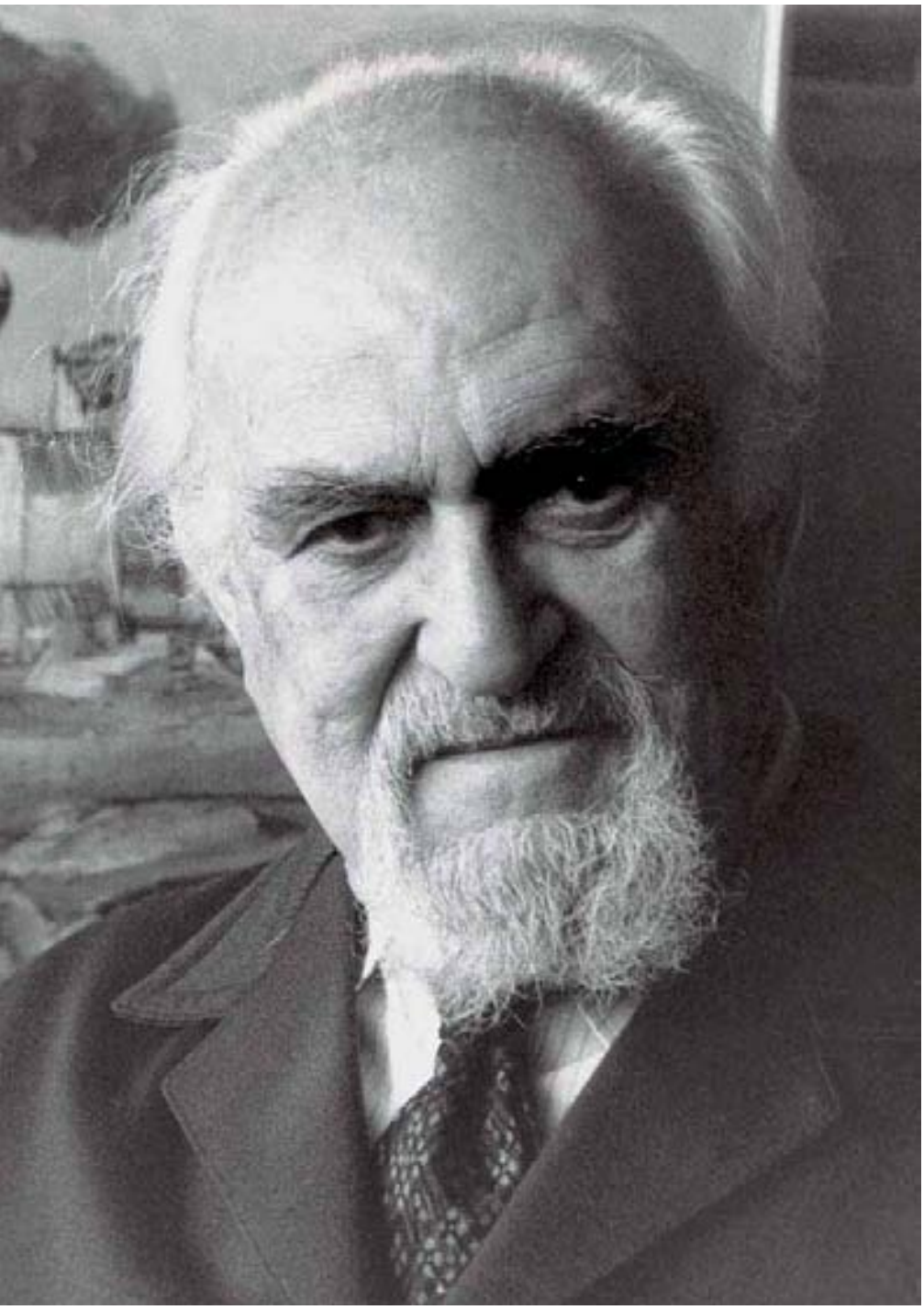

Mladen Veža

MLADEN VEŽA

akademski slikar
na ALU 1977.-1981.
redoviti profesor

Tijekom tridesetogodišnjeg pedagoško-obrazovnog mentorstva prakticirao sam: upoznati ambicije svakog pojedinca. Odrediti koliko je ambicija osnovana, ili je neosnovana uobrazilja. Djelovao sam "bifokalno". Taktički, podržavao sam i takve uobrazilje! Rezultat se iskazivao međusobnim povjerenjem, respektom i marljivošću.
Drugo: djelovao sam sugestivno (sa svrhom da učvrstim samozalaganje); vrijeme studija treba prihvatiti kao organiziranu pripremu za veliku egzistencijalnu utakmicu koja počinje stupanjem u javnost. Podučavao sam analitički gledati - vidjeti spekulativne dimenzije vizualnog svijeta. Radnom praksom podučavao sam o mogućnostima slikarskih materijala (boja, pribora), kako bi osobnim iskustvom omogućili odraziti svojstvenu intelektualnu potenciju.
U cjelokupnom mom pedagoškom davanju bila je neizostavna i "taktika": ne vjerujte u "bogodanost talenta"! Umjetnost (svaka) primarno je: zanat - plus još nešto!

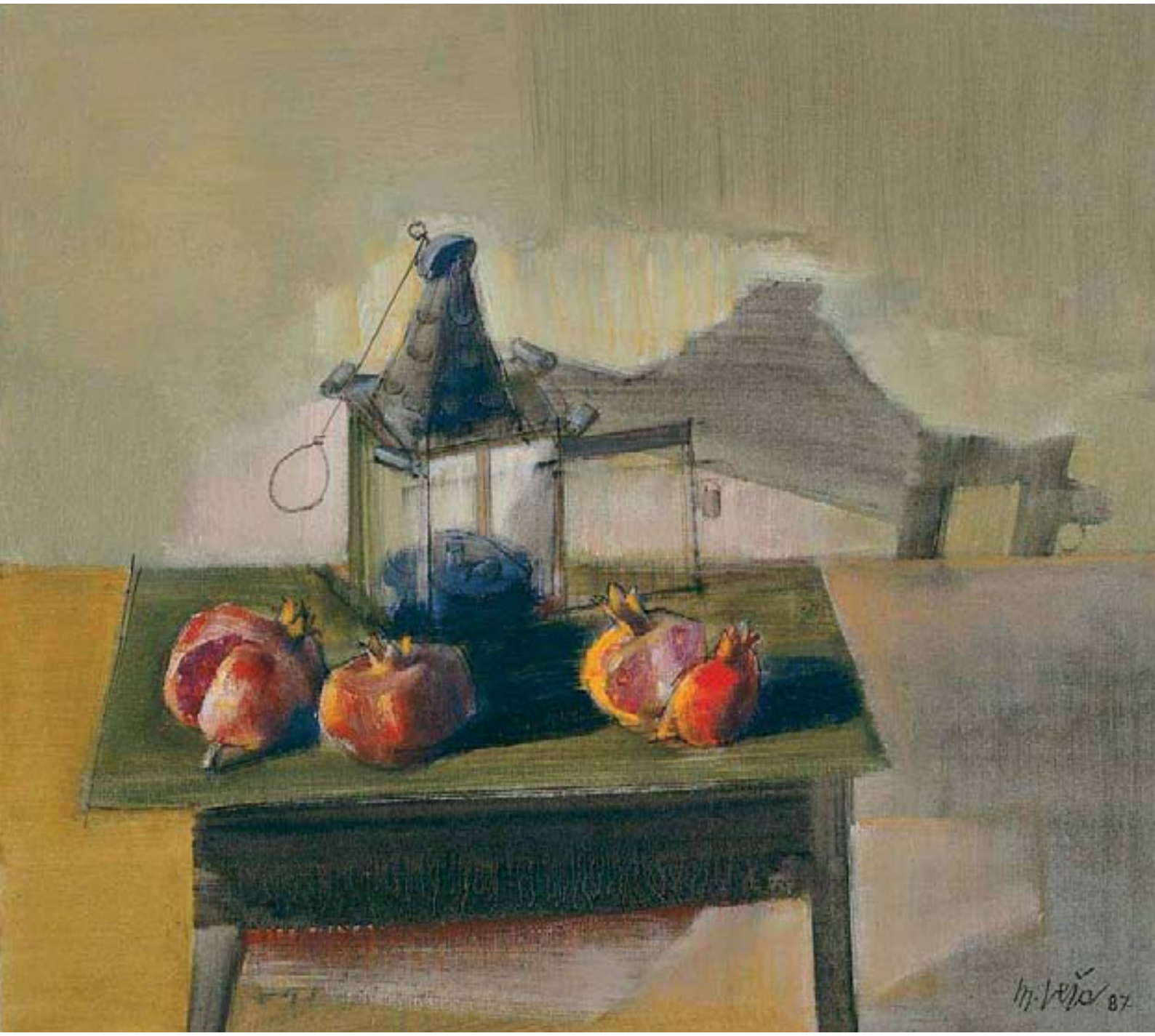

MRTVA PRIRODA, 1987.
ulje na platnu, 63 x 70 cm

Mladen Veža rođen je 7. veljače 1916. godine u Bristu. Školu je pohađao u rodnome mjestu, a 1928. dolazi u Zagreb na Obrtnu školu. Maturirao 1933.; iste godine upisao se na Slikarski odjel zagrebačke Akademije; diplomirao 1937. u klasi Vladimira Becića. Prvi put je izlagao 1938. u Zagrebu na izložbi sa Slavkom Kopačem. Boravio je u Parizu 1950. godine, što je rezultiralo značajnim umjetničkim realizacijama. Poslije povratka započeo je slikati opsežan, još nedovršeni ciklus *Otisci iz djetinjstva*, posvećujući mu glavninu rada.
Slike ciklusa čuvaju se danas u franjevačkom samostanu u Zaostrogu. U Umjetničkom paviljonu u Zagrebu priređena mu je 1980. velika retrospektivna izložba slika, a 1985. u zagrebačkome Muzeju za umjetnost i obrt retrospektiva ilustracija (autor obiju retrospektiva bio je Zdenko Tonković). Od 1951. do 1981. radio je kao profesor, prvo na Pedagoškoj akademiji, a od 1977. kao redoviti profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Priredio je dvadesetak samostalnih izložbi (Zagreb, Split, Osijek, Brist, Šibenik, Bjelovar, Rijeka, Maribor, Beograd, Beirut, Pittsburgh, Toronto), među kojima ističemo retrospektivu u Splitu 1995., retrospektivu u Zagrebu 1997. te niz skupnih izložbi. Primio je za svoj rad deset nagrada, od kojih se posebno ističe Državna nagrada Republike Hrvatske "Vladimir Nazor" (1994.). Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića 1995. godine.

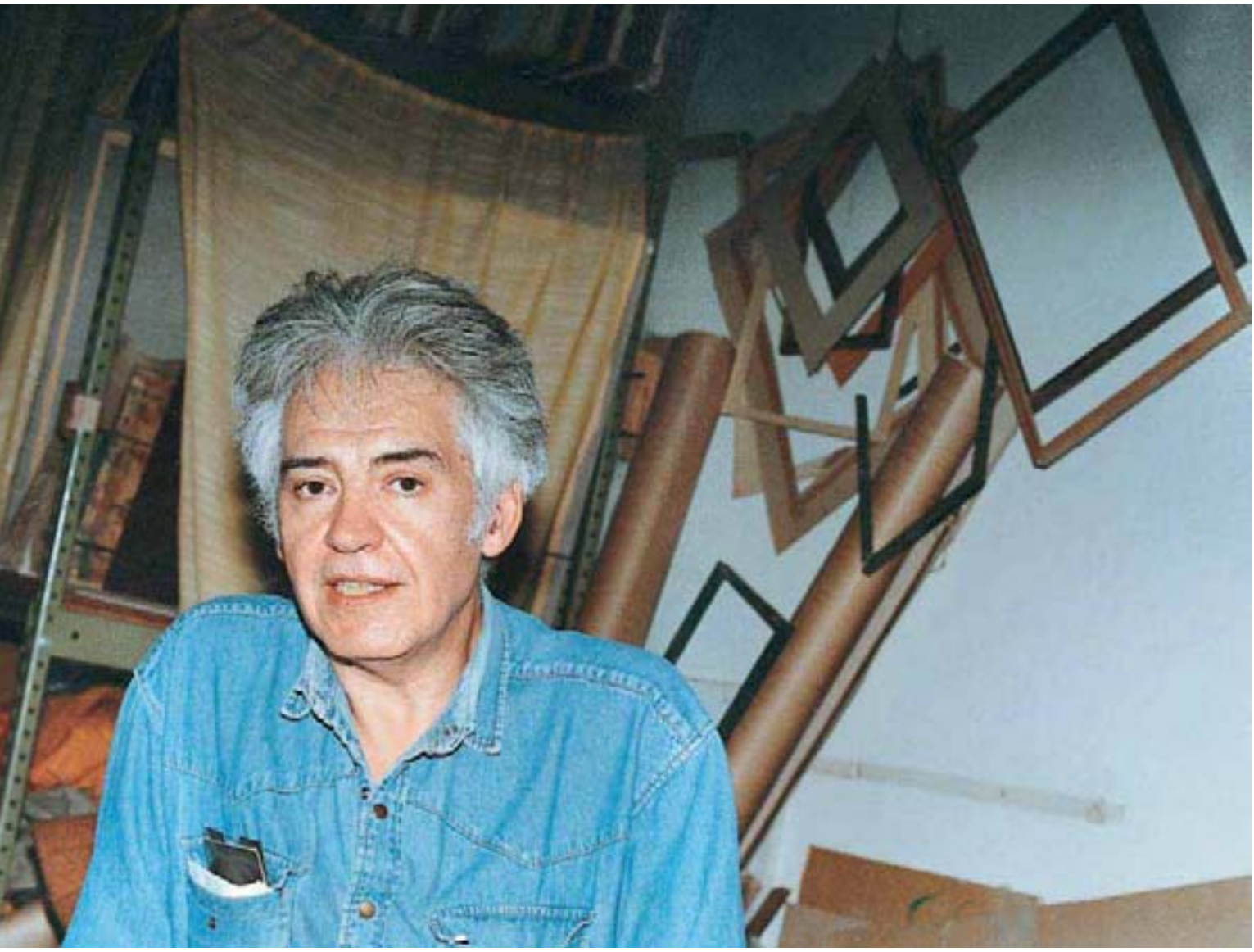

JOSIP BIFFEL

akademski slikar
na ALU od 1979.
redoviti profesor

Josip Biffel

Nastojim biti suputnikom onima koji su došli vjerujući u smisao svog izbora, poticati im energiju i bodriti ih da ustraju.

Rođen je 27. studenoga 1933. godine u Zagrebu. Osnovnu školu i gimnaziju pohađao je u rodnom gradu. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu diplomirao je 1959. godine slikarstvo u klasi prof. Đ. Tiljka, kojeg je na V. godini zamijenio prof. J. Miše.
U pedagošku djelatnost uključio se neposredno po završenoj Akademiji. U razdoblju od 1961. do 1979. bio je nastavnik na Slikarskom odjelu Škole primijenjene umjetnosti. Na ALU je 1979. primljen za docenta, a od 1986. redoviti je profesor.
Tijekom profesure obnašao je razne dužnosti: bio je prodekan, pročenik katedre za crtanje i slikanje, pročelnik Slikarskog odjela, te član raznih povjerenstava.
Od 1960. godine javno djeluje kao slikar i ilustrator. Sudjelovao je na više od sto skupnih izložbi (*VII. mediteranski biennale*, 1970., Aleksandrija; *Sao Paulo nell arte contemporanea*, 1977., Vatikan, Rim; *125 vrhunskih djela hrvatske umjetnosti*, 1996., Zagreb, te druge izložbe u Zagrebu, Dubrovniku, Sarajevu, Budimpešti, Rochesteru, Frankfurtu, Moskvi, Milanu itd.).
Priredio je i desetak samostalnih izložbi u Zagrebu (Galerija "Forum"), Dubrovniku, Beogradu, Stuttgartu, Salzburgu, Hamburgu i drugdje.

PUT, 1967.
ulje na platnu, 65 x 90 cm
Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb

Za svoj rad dobio je desetak nagrada, a među njima i nagradu UNESCO-a 1964. godine na II. jugoslavenskom triennalu u Beogradu, te dvaput Nagradu za ilustraciju "Ivana Brlić Mažuranić".
Važan dio njegova opusa čine freske, mozaici i vitraji za crkve u domovini i inozemstvu. U sljemenskoj kapelici (Zagreb) izveo je mozaik na trijumfalnom luku, zatim mozaik u franjevačkoj crkvi Korače kraj Bosanskog Broda, vitraje u župnoj crkvi u Klinča Selu i u Dugom Selu, ciklus fresaka u franjevačkoj crkvi u Varešu i u Wallfahrtskapelle u Ebermannstadtu itd.
Radovi mu se nalaze u privatnim zbirkama i muzejima. Od važnijih spomenimo Modernu galeriju i Muzej suvremene umjetnosti te Nacionalnu i sveučilišnu biblioteku u Zagrebu; Museo dell' Arte Moderna, Vatikan; Istituto per Arte e Spiritualità, Brescia te Gallery Rochester u New Yorku.
Rad mu je predstavljen u monografiji s tekstom Ive Šimata Banova, u izdanju Nacionalne i sveučilišne biblioteke, Zagreb, 1994. godine.

Stanko Jančić

STANKO JANČIĆ

akademski kipar
na ALU od 1981.
redoviti profesor

Mislim da nijedno artističko gledište ne može uvjerljivo funkcionirati mimo osobno izgrađenog svjetonazora. No, je li osobni svjetonazor moguće fiksirati i potom, je li moguće neprekidno praktično djelovati pema čvrstom načelu.
Na tom svijetu stalna samo mijena jest…, reče pjesnik, pa, ipak, ja nisam čovjek bez okosnice, bez uvjerenja, vjere i svojstava.
Pridržavam se poznatih počela, koja su i vama, gospodo, znana, a to su istinitost, ljepota i dobro. Uostalom, oni bi trebali biti osnovni sastojak, ili bi to trebao biti, svakog ponašanja i svačije djelatnosti, a umjetnost je vrlo elegantan dio te iste obitelji. Premda *ars* ne smatram najglavnijim sadržajem svog života, pa prema tome ni permanentnom preokupacijom, ovdje sam u svojoj kiparskoj radionici kipar od zanata, samo kad to netko želi.
Umjetnost bi, naime, uvijek trebala biti samo radost. Kad se to dogodi, ti su trenuci vrlo dragocjeni i ništa se s njima ne može usporediti.

Rođen je 2. svibnja 1932. godine u Zagrebu, gdje je 1950. završio Klasičnu gimnaziju. Studirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Profesori su mu bili: A. Krstulović, V. Rukljač, F. Kršinić, A. Augustinčić, K. Hegedušić (Mali akt), G. Antunac (za kamen), I. Jäger (za metal), F. Bubanj (za sadru). Diplomirao je kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1956. (nagrada ALU 1955.). Nakon završene Akademije slijedi Majstorska radionica A. Augustinčića, gdje je ostao sve do 1970. (14 godina!), kad je napokon stekao vlastiti radni prostor. Boravak kod kapricioznog, ali i odličnog majstora "stare garde" (generacija koja je uz Meštrovića, ili samo malo nakon njega, posvećivala svu svoju pažnju samo udjelu zanata u kiparstvu) protekao je većim dijelom u suradnji pri izvedbi velikih i malih Augustinčićevih spomenika. Tako se u ono vrijeme "pekao" kiparski zanat. Vremena za vlastito kiparstvo bilo je malo, pa je prvi put izlagao tek 1958. na revijalnoj izložbi Umjetničkog udruženja u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu. Umjetnički rast tekao je sporo i bio praćen mnogim krizama, sumnjom i stagnacijom.
Godine 1962. dogodila se avantura vrlo važna za osvješćivanje ličnosti i pročišćenje nekakvih gledišta koja su stalno smetala razvoju kiparstva koje nije bilo potpuno u skladu s principima i receptima iz škole. Bio je to put u Afriku, u Gvineju, u Conakry, glavni grad novonastale republike, bivšeg ekvatorijalnog teritorija pod protektoratom, bivše francuske kolonije. Tu je sam (sa svojim suradnicima, majstorima za

MAJKA I DIJETE, 1995.
bronca, 23 x 30 x 15 cm

granit), bez savjeta svog moćnog profesora, u tuđem svijetu, tuđem jeziku, tuđoj tradiciji, vrlo mlad (za kiparstvo) portretirao državnog poglavara zemlje inače vrlo prijaznih ljudi. Postigavši uspjeh u toj prvoj misiji, putovao je još nekoliko puta u Gvineju i tamo radio sve do 1967., kad su politička previranja u nemirnoj zemlji prekinula tu aktivnost.
Ubrzo nakon toga uselio se u vlastiti atelijer i upravo je tada počela intenzivna izložbena aktivnost (Nagrada ULUH-a za skulpturu). Slijedila je prva samostalna izložba u Zagrebu 1977. (Nagrada "Vladimir Nazor") točno 20 godina nakon diplomskog rada.
Rješavao je raznovrsne kiparske zadatke po želji naručitelja, slijedom natječaja ili iz interesa (npr. portreti, sakralna skulptura) u najrazličitijim kiparskim tehnikama i materijalima (kamen, bronca, drvo, poliester, srebrni i bakreni lim, željezo, papir, zlato, srebro, drago kamenje, pečena zemlja, porculan).
Godine 1980. izabran je za nastavnika na Kiparskom odjelu Akademije likovnih umjetnosti, gdje kao redoviti profesor radi i danas.
Mnogo je putovao zemljama Europe i SAD razgledavajući muzeje i izložbe.
Održao je šest samostalnih izložbi: 1977., Zagreb, Galerija "Forum"; Zagreb, izložba u ZET-u; 1978., Skoplje, Galerija Centra kulture (s D. Paraćem); 1981., Sisak, Galerija Željezare (s Đ. Haramija-Zaluški); 1983., Zagreb, Galerija "Forum"; 1996., Klanjec, Salon Galerije A. Augustinčića.
Izlagao je na sedamdesetak skupnih izložbi od 1958. godine (Zagreb, Vukovar, Karlovac, Vinkovci, Virovitica, Osijek, Šibenik, Primošten, Nova Gradiška, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Sarajevo, Banja Luka, Beograd, Priština, Pančevo, Firenca, Beč, Graz, Mainz, Budimpešta, Sofija, Bukurešt, Ingolstadt, Milano, Berlin, Pariz, Aleksandrija, Kairo, Pečuh, La Valetta). Između 1970. i 1975. izlagao je s grupom "Biafra".
Dobitnik je sljedećih nagrada: 1955., Zagreb, Nagrada Akademije likovnih umjetnosti; 1969., Zagreb, Nagrada strukovnog udruženja ULUH-a; 1978. Zagreb, Državna nagrada "Vladimir Nazor" te nekoliko otkupnih nagrada na skupnim izložbama i na natječajima za spomenike.
Autor je 19 skulptura u prostoru (Conakry, Gvineja; Jasenovac; Bosanska Dubica; Virovitica; Marija Bistrica; Zagreb; Sisak; Krapina; Poreč; Đurmanec).
Radovi mu se nalaze u Modernoj galeriji, Muzeju suvremene umjetnosti i Gliptoteci HAZU u Zagrebu, u Gradskoj galeriji u Dubrovniku, u Muzeju suvremene umjetnosti u Budimpešti, u Muzeju Vukovara u izgnanstvu, te u posjedu mnogih privatnih kolekcionara.

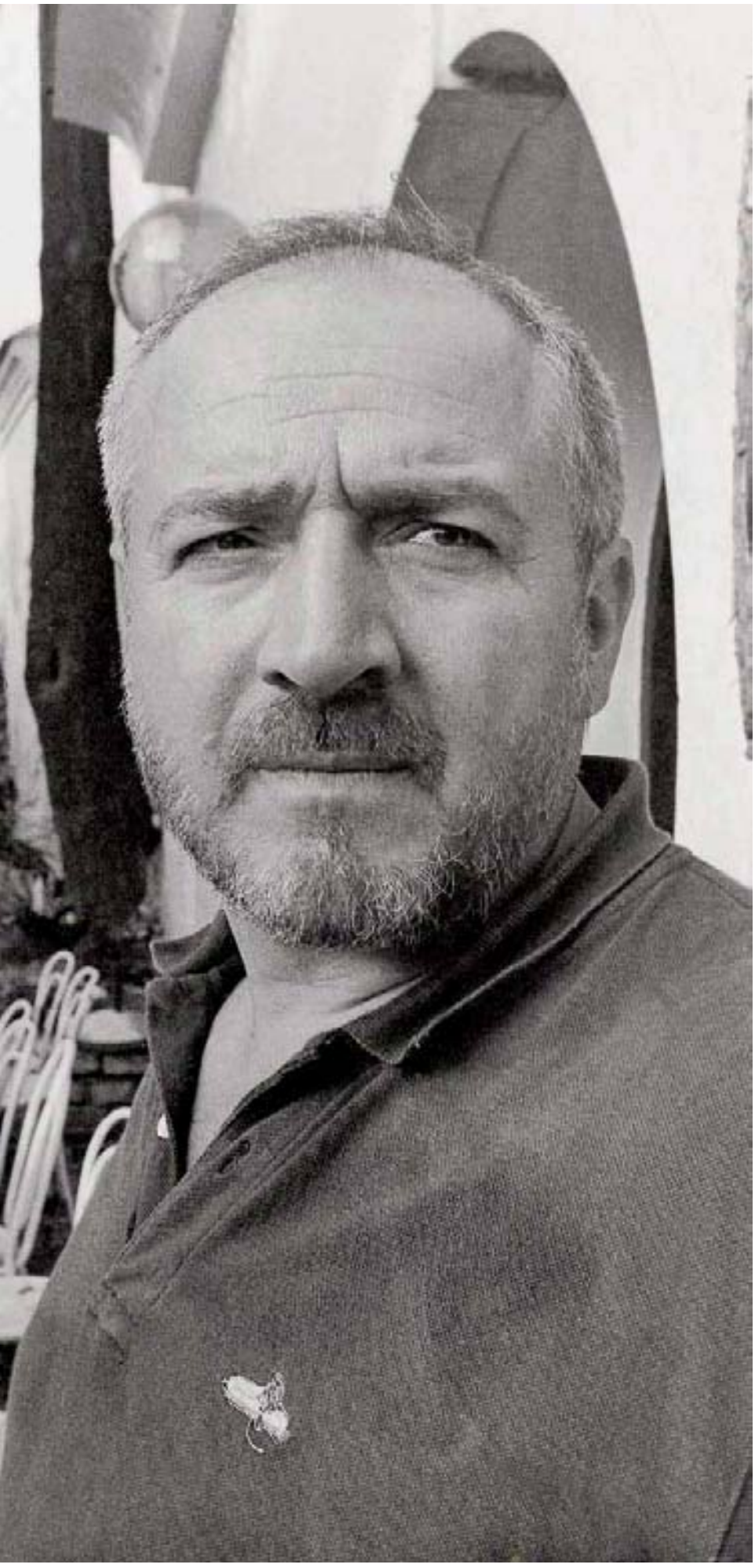

RUDOLF LABAŠ

akademski slikar
na ALU od 1981.
redoviti profesor

Alterius non sit, qui suus esse potest.
(Neka ne bude tuđi sluga onaj koji može biti svoj gospodar).

Paracelsus

Rođen je 31. kolovoza 1941. godine u Starom Golubovcu, Hrvatsko zagorje. Nakon završene srednje škole u Zagrebu, godine 1961. upisao se na Slikarski odjel Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Diplomirao je 1965. u klasi prof. V. Paraća i stekao zvanje akademskog slikara. Od 1966. do 1969. je boravio u Frankfurtu i Parizu, a po povratku u Zagreb aktivno se uključio u likovni život. Za asistenta (Crtanje akta) na zagrebačkoj ALU izabran je 1981., te je danas redoviti profesor na katedri za slikarstvo i crtanje. Predaje Crtanje akta i Plastičnu anatomiju. Spomenuti kolegij je nužna disciplina da bi crtanje akta imalo svoju dopunu u poznavanju građe ljudskog tijela, po kojem su tek moguće ozbiljne interpretacije koje u konačnici vode do formiranja likovne osobnosti.

Priredio je tridesetak samostalnih izložbi (Zagreb, Opuzen, Zadar, Poreč, Buzet, Pula, Rovinj, Split, Stari Grad, Šibenik, Dubrovnik, Osijek, Čakovec, Krapina), od kojih posebno treba istaknuti veliku izložbu održanu u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu 1994. godine.

Izlagao je na više od sto skupnih izložbi. Najvažnije od 1985. do danas su: 1987., Zagreb, *Postojanost figurativnog 1950-1987*; 1988., Zagreb, izložba darovanih umjetnina za Muzej Mimara; 1992., Zagreb, 25. *zagrebački salon*.

Bio je član grupe "Biafra".

K tome, autor je više uspjelih kazališnih i televizijskih scenografija, kao i ilustrator knjiga i časopisa. Također, dugogodišnji je slikar suradnik u scenografskoj radionici Hrvatskog narodnog kazališta. Za svoj likovni rad dobio je nekoliko otkupnih nagrada, te Nagradu za slikarstvo na 7. i 10. zagrebačkom salonu.

Labaševi crteži i slike nalaze se u Modernoj galeriji u Zagrebu, Galeriji umjetnina u Zadru, Gradskom muzeju u Varaždinu, Grafičkoj zbirci HAZU u Zagrebu, Grafičkoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice kao i u mnoštvu većih i manjih privatnih i društvenih kolekcija.

B.B.T., 1997.
akril na lesonitu, 60 x 61 cm

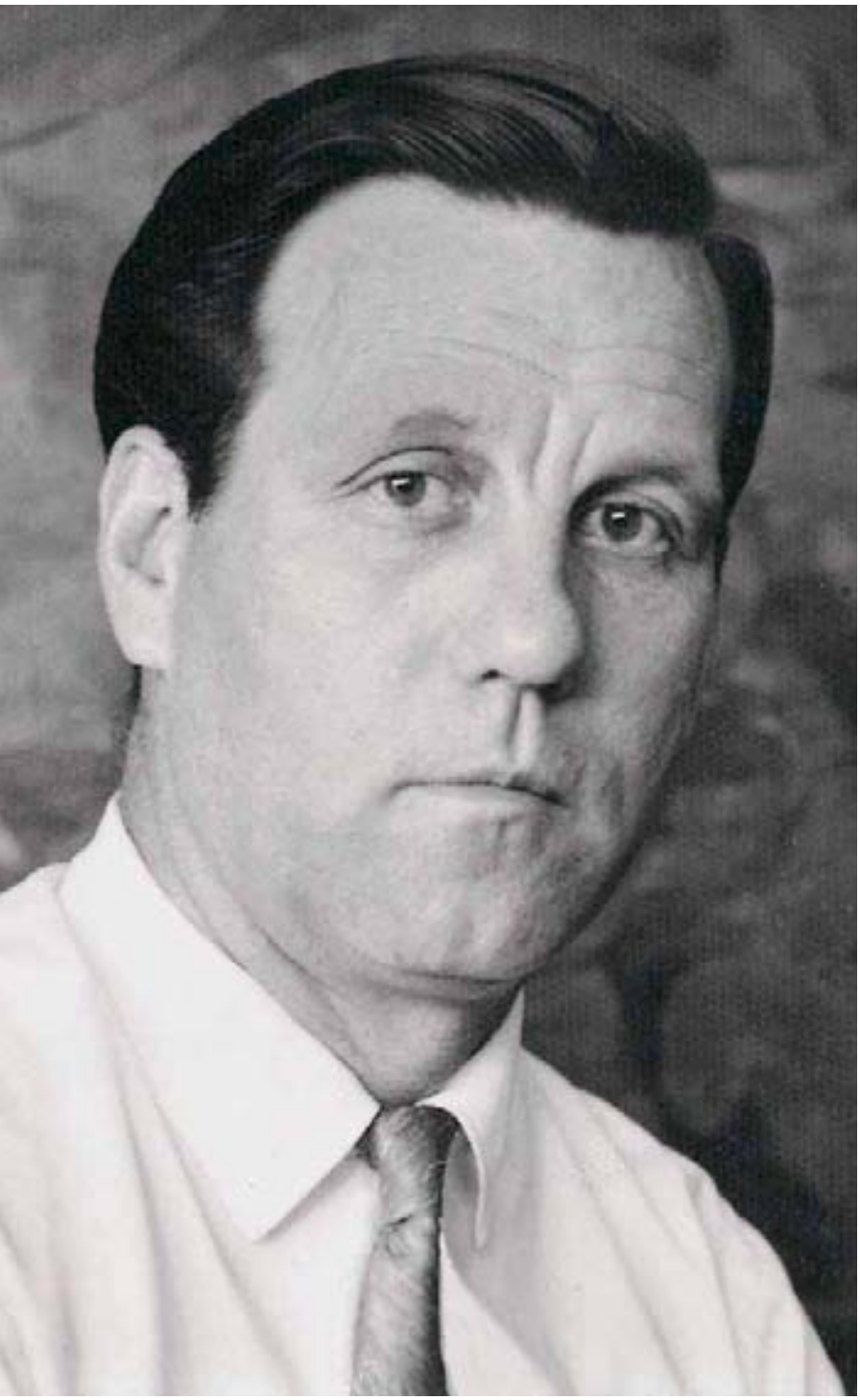

JOSIP ROCA

akademski slikar, grafičar, likovni pedagog
na ALU 1981.-1988.
redoviti profesor

Josip Roca rođen je 7. studenoga 1922. godine u Šibeniku. 1946. upisao se na Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, Slikarski odjel. Diplomirao je 1950. u klasi prof. V. Paraća. 1971. godine završio je specijalku na Grafičkom odjelu - ilustracije u klasi prof. A. Kinerta. Po završetku studija (od 1951. do 1959.) bio je profesor crtanja u Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu. Kao stipendist grada Šibenika 1953. je boravio u Parizu. Suosnivač je Centra za dječji crtež i likovni odgoj s grupom likovnih umjetnika i pedagoga (1953.). Kao stipendist UNESCO-a 1956. odlazi na tromjesečno studijsko putovanje u Belgiju, Švicarsku, Francusku i Italiju. Na osnovi Međunarodnog natječaja za stipendiju Fordove fondacije, 1962./63. godine odlazi na jednogodišnju specijalizaciju u SAD na Internacionalni pedagoški institut u New Yorku. 1960. imenovan je inspektorom nastave likovnog odgoja i obrazovanja grada Zagreba, a godinu dana kasnije savjetnikom za nastavu likovnog odgoja i likovnih umjetnosti u Zavodu za školstvo Republike Hrvatske; na toj dužnosti ostaje do 1981. godine.
Od 1978. je honorarni docent na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, Nastavnički odjel (za predmet Metodika likovnog odgoja i obrazovanja). 1981. izabran je za izvanrednog profesora metodike likovnog odgoja i obrazovanja. 1985. promoviran je u redovitog profesora, a radni odnos prekida 1988. godine zbog odlaska u mirovinu.
U dvogodišnjem mandatu, 1986. i 1987. godine obnašao je dužnost pročelnika Nastavničkog odjela ALU.
Na prijedlog Rektorata zagrebačkog Sveučilišta bio je gost - predavač na Akademiji likovnih umjetnosti Univerziteta Gutenberg u Mainzu, 1987. godine.
Josip Roca izlaže svoja slikarska i grafička djela od 1953. godine. Sudjelovao je na više od 20 skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Godine 1954. izlagao je grafičko djelo *Notre Dame* na XXII. biennalu u Veneciji, te 1956. u Bruxellesu, Tongresu i Liègeu. 1970. izlagao u Bologni u sastavu skupine umjetnika na izložbi *Artisti e Loro Allievi*. Izlagao je na *Jugoslavenskom* i *Hrvatskom triennalu crteža* u Zagrebu 1991., 1993. i 1996.
Prve samostalne izložbe upriličio je 1953. u Šibeniku i Zagrebu. Priredio je 16 samostalnih izložbi.
Autor je niza stručnih rasprava, predavanja i napisa u domaćoj i inozemnoj stručnoj literaturi. Sudjelovao je na svjetskim i europskim kongresima i simpozijima InSEA (Međunarodna udruga za odgoj putem umjetnosti) u Zagrebu, Beogradu, Parizu, Pragu,

DJEČAK I PTICA, 1994.
lavirani tuš i kist, papir, 89 x 64 cm

Budimpešti, Bruxellesu, Helsinkiju, Coventryju, Tokiju, New Yorku, Adelaideu. U mandatu od 1972. do 1975. godine obnašao je dužnost dopredsjednika svjetskog savjeta InSEA.
Zaslužan je za učlanjenje Republike Hrvatske u članstvo InSEA 1993. u Montrealu, gdje je održao predavanje i organizirao izložbu na temu *Likovni iskazi hrvatske djece u Domovinskom ratu*. Stručnim priopćenjima sudjelovao je na Trećem europskom kongresu InSEA 1994. godine u Lisabonu.
Likovna djela Josipa Roce nalaze se u Muzeju grada Šibenika, Modernoj galeriji u Zagrebu, Muzeju grada Vukovara, te u privatnim galerijama u Zürichu, Liègeu i drugdje.
Maksimalno angažiran u likovnoj pedagogiji, slikar i grafičar Josip Roca je, dakako, žrtvovao velik dio vremena u kojem je mogao graditi svoje slikarsko autorstvo. Sada se, međutim, pokazuje da je milje edukacije u kojem je Roca djelovao imao i povratnog učinka na njegova likovna djela. Da to nismo dovoljno poznavali, uzrokom je njegova samozatajnost; samo je mali krug njegovih najbližih suradnika i kolega znao kakvi su njegovi atelijerski dometi. (Elena Cvetkova)

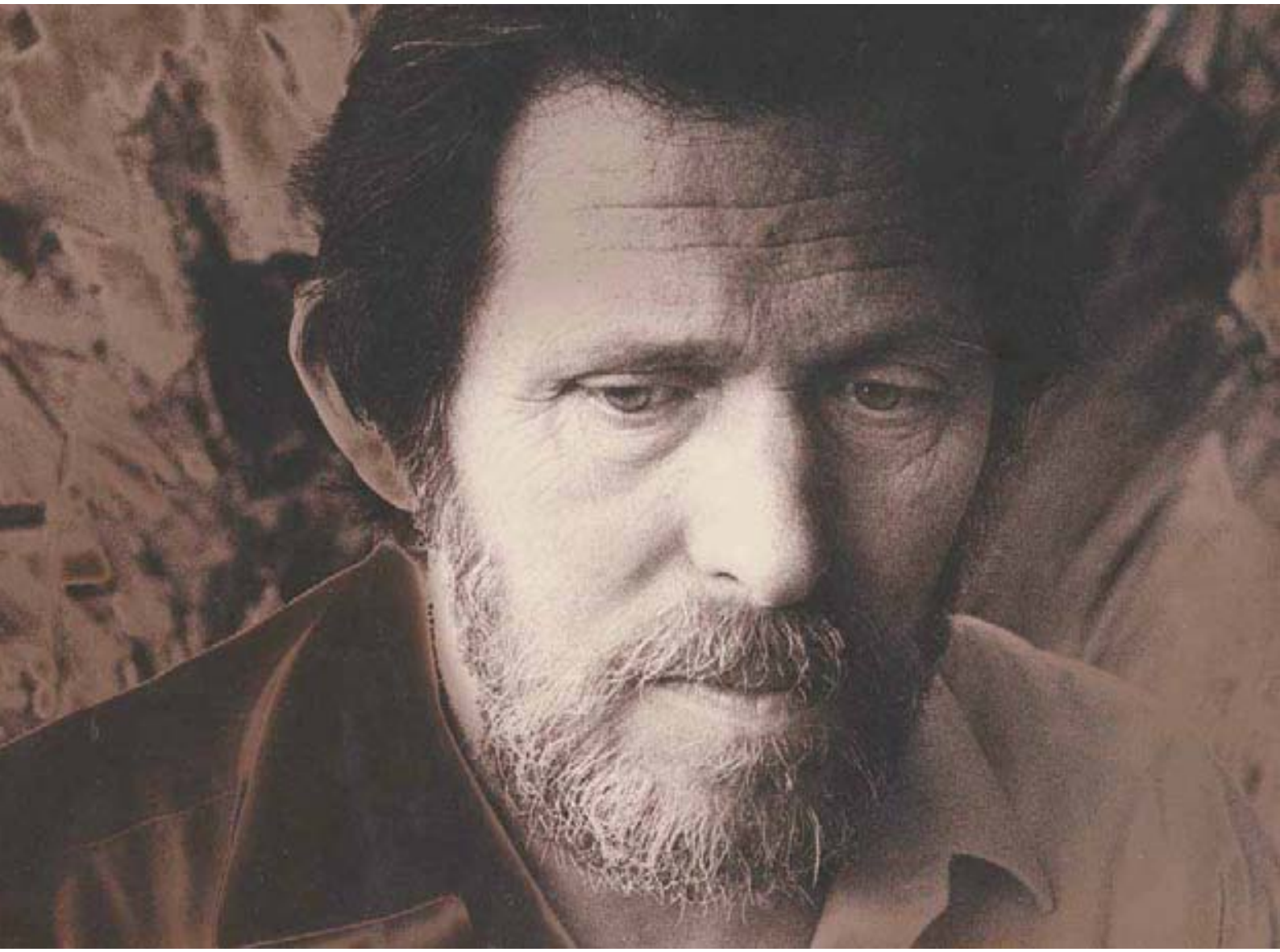

ĐURO SEDER

akademski slikar
na ALU od 1981.
redoviti profesor
dekan 1983.-1987.

Za nastavnika je najuzbudljivije kad prepozna mladu darovitost i potom bude nazočan njezinom otvaranju i rastu. To se rjeđe događi iznenada, a češće je polagani proces. Ali uvijek je to velika radost. Daljnji pedagoški rad nije drugo do obzirna prijateljska podrška.

Đuro Seder

Rođen je 29. studenoga 1927. godine u Zagrebu. Polazio je I. klasičnu gimnaziju u Zagrebu, a maturirao na Klasičnoj gimnaziji u Splitu 1946. Iste godine upisao je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje je diplomirao 1951. u klasi A. Mezdjića, a potom (1953.) i specijalku za slikarstvo M. Tartaglie.

Po završenom školovanju radio je kao ilustrator i tehnički urednik časopisa *Jugoslavenski radio*, zatim u izdavačkom poduzeću "Panorama", a 1968.-1981. u "Agenciji za marketing - Vjesnik" kao grafički dizajner.
Od 1981. do 1983. godine bio je docent na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, od 1983. do 1987. na dužnosti dekana, a otada do danas redoviti je profesor.
Bio je član grupe "Gorgona" (1959.-1966.).
Šezdesetih i sedamdesetih godina objavljivao je poeziju u časopisima *Razlog*, *Kolo* i *Republika*, a 1978. tiskana mu je zbirka poezije *Otac iz lonca* (BiblioTEKA, Zagreb).

GLAVE U PROFILU, 1985.
ulje na platnu, 130 x160 cm

Djelo mu je predstavljeno u monografiji (ArTresor studio), Zagreb, 1997. Prvi je put samostalno izlagao 1958. s Ljubom Škrnjugom u Izložbenom paviljonu u Opatiji. Počev od 1958. godine do danas održao je četrdesetak samostalnih izložbi (Opatija, Zagreb, Osijek, Varaždin, Rovinj, Selce, Split, Rijeka, Dubrovnik, Koprivnica, Poreč, Koper, Maribor, Sarajevo, Banja Luka, Beograd, Niš, Milano, Graz, München, Freiburg...). Ističu se izložbe u sljedećim izložbenim prostorima: Galerija suvremene umjetnosti, Zagreb, 1981.; Galerie Joseph Hierling, München, 1986.; Galerija "Forum", Zagreb, 1986., 1994.; Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 1989.

Sudjelovao je na više od 150 skupnih izložbi (Osijek, Vukovar, Zagreb, Slavonski Brod, Varaždin, Dubrovnik, Split, Rijeka, Gospić, Karlobag, Otočac, Poreč, Rovinj, Karlovac, Zadar, Koprivnica, Ljubljana, Celje, Maribor, Koper, Sarajevo, Banja Luka, Tuzla, Zenica, Beograd, Novi Sad, Sombor, Skoplje, Priština, Cetinje, Herceg Novi, Pančevo, Čačak, Ulm, Montreal, Mönchengladbach, Mainz, Dortmund, Berlin, Nürnberg, Oakland, Welington, Dunedim, Rim, Sao Paulo, Beč, Istanbul, Washington, Seul, Venecija, London, Michigan, Singen, Wuppertal).
Dobitnik je mnogih nagrada, a među njima su: Nagrada Zagrebačkog salona, 1984.; Godišnja nagrada "Vladimir Nazor" za slikarstvo 1986., te Godišnja nagrada HDLU-a, 1995. K tome, odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za zasluge u kulturi.
Djela mu se nalaze u muzejima i galerijama u zemlji i inozemstvu (Moderna galerija, Zagreb; Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb; Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb; Moderna galerija, Rijeka; Muzej savremene umetnosti u Beogradu; Soros fondacija, Washington DC), kao i u privatnim - hrvatskim i inozemnim zbirkama.

dr. ŠEFKA HORVAT-KURBEGOVIĆ

dipl. ing. kemijske tehnologije, likovni tehnolog
na ALU od 1984.
docentica

Likovna tehnologija u funkciji baštine

Znanost za umjetnost, uvjerena sam, ostvaruje svoj najznačajniji doprinos upravo u funkciji likovnog stvaralaštva zbog prevencije buduće baštine i, dakako, očuvanja nasljeđa za budućnost.

Naime, nova znanstvena dostignuća uvijek su kroz povijest utjecala na likovno stvaralaštvo pa tako i danas kada je odnos materijala i tehnologije sve složeniji, te stoga mislim da se tehnologija u funkciji baštine treba baviti diseminacijom i transformacijom dostignuća znanosti na područje likovnog stvaralaštva, restauriranja i konzerviranja.

Moja istraživanja posvećujem likovnoj tehnologiji u funkciji baštine pomoću koje nastojimo pridonijeti sprečavanjem destruktivnih procesa na likovnim djelima, bilo kao preventivnoj, bilo kao korektivnoj mjeri. Naime, destruktivnim promjenama na djelima kulturne baštine gubi se estetski i likovni izraz kao kreativna zamisao, rukopis, duktus, pa je sprečavanje istih preduvjet i pretpostavka očuvanja baštine ili produžetak trajanja.

Kako suvremeno poimanje očuvanja baštine podrazumijeva multidisciplinarni i multikulturološki pristup i uvažavanje, potrebno je pored obrazovanja i odgoja na izvorima autohtone kulture njegovati odgoj pažnje, kulturu gledanja i čitanja i stvaraoca i užitnika, ali također treba znati uspostaviti i valjanu komunikaciju između različitih stručnjaka i njihovih znanja: umjetnika, tehnologa, fizičara, povjesničara umjetnosti, restauratora i drugo.

Upravo zbog toga novim konceptom edukacije već 1984. osuvremenjujemo nastavu Kiparske tehnologije i Tehnologije kiparskog postupka. Istovremeno nastojim inicirati stvaranje istraživačke jezgre koja bi povezujući znanost i umjetnost mogla pridonijeti sprečavanju destruktivnih pojava na likovnim djelima kao obvezi sadašnje i buduće baštine.

Kako su znanost i umjetnost odraz sveukupnog znanja svoga vremena, likovna tehnologija u funkciji baštine postaje pravi istraživački i edukativni izazov, što ćemo moći i potvrditi ustrojavanjem Odsjeka za restauraciju umjetnina na našoj ALU.

Šefka Horvat-Kurbegović

Rođena je u Sisku gdje je pohađala gimnaziju i muzičku školu. Studirala je na Tehnološkom fakultetu, KTO, Sveučilišta u Zagrebu, gdje je i diplomirala kod prof. dr. V. Hahna. Poslijediplomski studij upisala je 1977. i obranila na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Za magistarski rad dobila je priznanje i nagradu na javnom natječaju.

Iste godine završila je trogodišnju školu slikarskih tehnika. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Primjena i ocjena stabilnosti novih polimernih materijala u kiparskoj i slikarskoj tehnologiji* izradila je na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije i Akademiji likovnih umjetnosti, te obranila 1994. Stručno se usavršavala u laboratorijima BASF - Ludwigshafen i Siegle - Stuttgart (Njemačka).

Godine 1966. zaposlila se u Kemijskoj industriji Radonja u Sisku kao mlađi istraživač. Rad u Kemijskoj industriji Karbon Zagreb započela je 1967., u laboratoriju za razvoj i unapređenje, potom kao voditelj grupacije za istraživanje i razvoj. Uglavnom je bila zaokupljena različitim poslovima unapređenja postojećih i istraživanja novih proizvoda kao i praćenja procesa proizvodnje proizvoda za grafičku industriju, urede i škole, a posebno za slikarsko, kiparsko i grafičko likovno izražavanje. Zaslužna je za tehnološka unapređenja i moderniziranje proizvodnih receptura i procesa za proizvodnju slikarskog materijala (akvarel, gvaš, ulje, gesso, emulzionu i kazeinsku temperu, akrilik, medij i dr.), kiparskih materijala (voštane mase, nesušive i sušive mase za modeliranje, kiparski plastelin), uredsko-školskih proizvoda (oplemenjeni papiri, kopirni papiri, razne pisaće vrpce, tiskarske boje, ljepila i dr.), industrijskih proizvoda (pigmentne preparacije, boje za staklo, keramiku, beton i dr.). Za te proizvode također izrađuje tvorničke, granske i državne standarde za kvalitetu.

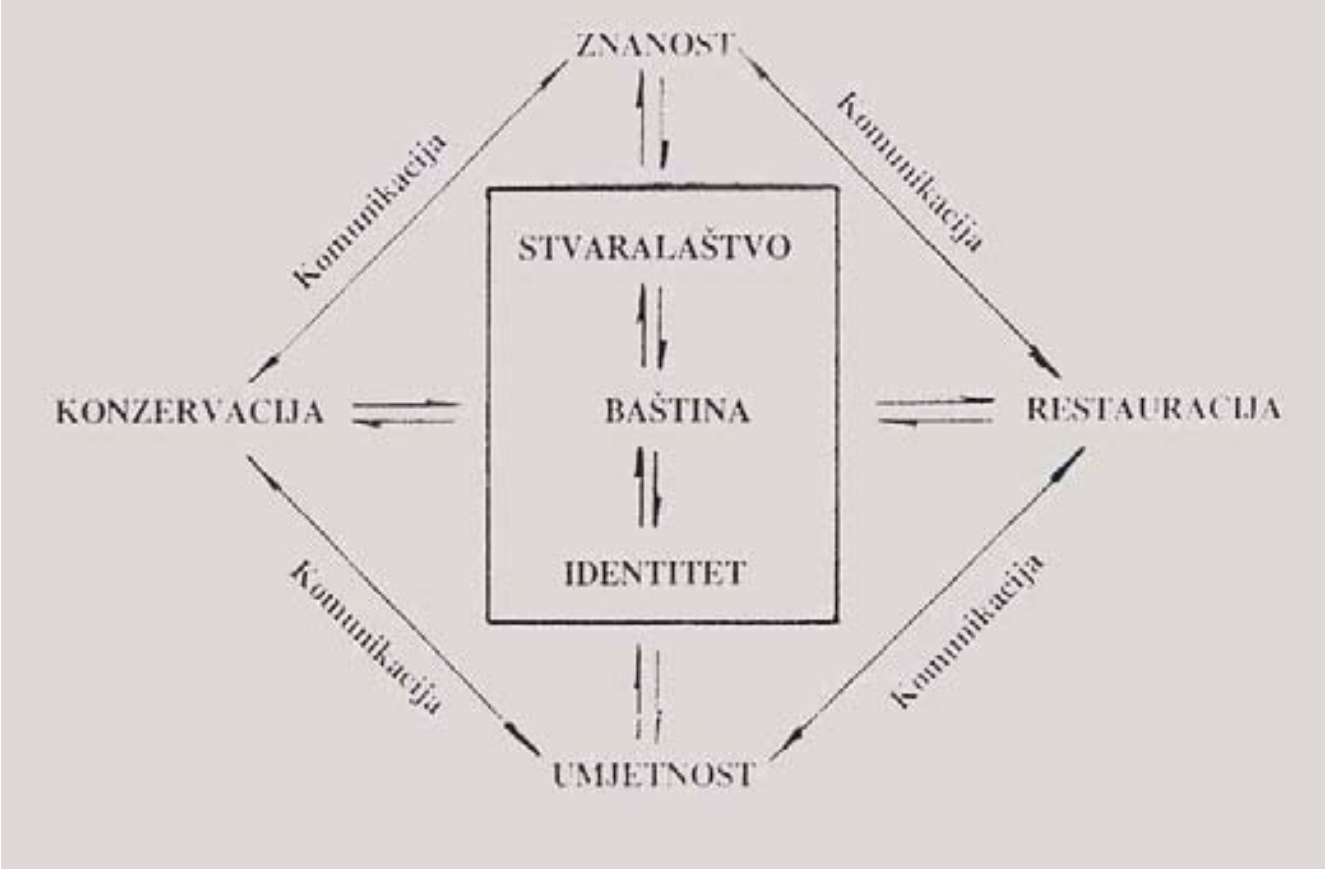

Također izrađuje cijeli niz elaborata i ekspertiza za nove proizvode, projekte, rekonstrukcije postojećih ali i postavljanje novih pogona, za Europsku zajednicu ispituje kvalitetu kiparskih, slikarskih i uredskih materijala svjetskih proizvođača (Talens, Schmincke, W. Newton, Lefranc & Bourgeois, Rowney, Pelikan, Paiar, Koreska i dr.).
Na temelju svojih istraživanja (autorstvo) daje rješenja za potpuno nove proizvode na našem tržištu: kiparski plastelin (1972.), sušivu masu za modeliranje (1973.), boju za grafički tisak (1974.), Gesso (1976.), kazeinsku temperu (1980.), kopirne papire (1971.), prvu slikarsku ekološku boju (1980.), poliestersku pisaću vrpcu (1980.). Od 1979. do 1984. predavala je na ALU o umijećima baratanja kiparskim materijalima, standardima i profesionalnoj toksikologiji. Krajem 1984. počinje raditi na ALU na uvođenju dvaju novih kolegija: Kiparska tehnologija i Tehnologija kiparskog postupka. Uz predavanja obavlja sve poslove oko tek utemeljenog prvog tehnološkog kiparskog praktikuma (planovi, programi, investicioni elaborati, izvedbeni projekti, opreme, dizajniranje vježbi za praktikum i dr.), koji se može smatrati tehnološkom jezgrom gdje započinje za ALU prvi znanstveno-istraživački rad iz likovne tehnologije. Radi ustrojavanja restauratorskog odsjeka uspostavlja stručne kontakte i inicira buduću suradnju sa domaćim i stranim institucijama, posebno akademijama i fakultetima (Beč, Budimpešta, Prag, Varšava, Krakov, Dresden, Pariz), te mnoge od njih posjećuje.
Svojim je radovima sudjelovala na domaćim i svjetskim simpozijima i skupovima (CAD FORUM, UNESCO-Culturelink, Council of Europe, Skup hrvatskih kemičara, Prvi internacionalni numizmatički kongres, Svjetski projekt - 24 sata u Cyberspace, InSEA i dr.).
Član je raznih strukovnih udruga: AMACIZ-a (Almae Matris Alumni Chemicae Ingeniariae Zagrabiensis), Udruge za baštinu, Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa, zatim Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo RH, InSEA (International Society for Education through Art) i dr.
Izradila je Temeljne postavke, idejne i izvedbene programe za kiparski tehnološki praktikum (1984.). Kao voditeljica projekta Restauriranje umjetnina radila na temeljnim postavkama plana i programa za restauriranje umjetnina.
Autor je proizvoda: Artakrilik - slikarska osnova, Glinamol masa za modeliranje, Karboplast - plastelin, Boja za tisak, Ekološka boja za djecu, Karboskript papir. Autor je i sljedećih radova: Quality of Materials and Processes in the Function of Artistic Creation/Heritage Preservation. 1st INCC, Opatija (1995.); Virtuality and Processes of 3D Modelling; CD-ROM CAD Forum (1995.), Cyberculture and Design; 6th International Symposium, Zagreb (1995.); New Technology for Visual Communication - Virtual Word System, First World Conference, UNESCO-Culturelink, Zagreb (1995.); Kiparska tehnologija - zbirka propisa za laboratorijske vježbe, ALU, Zagreb, (1990.); Nove dimenzije komunikacijsko-računalne tehnologije u likovnom stvaralaštvu, Svjetski projekt http:/WWW, Cyber 24.com. Internet, 1996.; Making Sense of Heritage, InSEA, Glasgow, 1997. Svoje likovne radove predstavila je na osam izložbi (1980., 1981., 1982., 1984., 1994., 1995., 1996.).

NIVES KAVURIĆ KURTOVIĆ

akademska slikarica - grafičarka
na ALU od 1984.
redovita profesorica
akademik

Mislim da je I. godina inicijacijska (ALU bavljenje iskustvom) - nastojim znanje ponuditi za radoznalo posluživanje i kompariranje. Znanja su ponuda da se njima određujemo i uspoređujemo. Mladenačka ranjiva silovitost - zalog je za živost dijaloga. Konvencija još nije usvojena kao odstupnica za prikazivanje mrtvog hoda. Nastojim ohrabriti pravo na propitivanje prošlog i sadašnjeg iskustva. Time se život likovne misli produžuje za nepomirljivu težnju. Što prije isključiti autoritet kao mjernu jedinicu izvana. Student mora što prije moći preuzeti odgovornost prosudbe i kritičke distance.
Uznastojim na disciplini radne koncentracije; ona je osnovna pretpostavka za mogućnost...!
Razlikovanje - koncept, percept, afekt, kao međuovisnost u procesu rada.
Kad tvarnost ruke prestane zrcaliti samodovoljnost i samozadovoljstvo, prestaje amaterizam, počinje proces profesionalizacije. Uvijek proces, manje cilj. Tada tri naprtnjače, opterećenja ili zaliha, student preuzima za vlastito probijanje kroz gustiš u provjeri iskustva i vlastite težnje:
1. iskustvo povijesnih saznanja,
2. sada - sada nikad neće biti više sada, ako nismo prožeti njime, dovoljno otvoreni i pažljivo budni!
Tu je veliko sabiralište za začudnost. Okruženje nije pitanje inventara, urednog popisivanja, nego izazov za propitivanje u ime novih zakonitosti struktura likovnog govora. ODNOS (odnositi se) bitna odrednica života i spoznaje. Življi, plodonosniji su oni nikli iz začudnosti ili ljubopitljivosti nego oni idolatrijski - statički i dinamički percept.
3. Ja - koliko posebno, opće, zajedničko, izdvojeno, prikloni i otkloni u odnosu...!
Biti samo jedan - to je tamnica.
Biti samo ja - to je uopće ne biti (F. Pessoa).
Upozorenje za višak egocentrizma.
Osobnost oboružana upitnošću, provjerom i budnošću dobiva pravo na OS. Osovljen čovjek je mogućnost za sebe i za druge. Različitost na zajedničkom putu.
Prepoznati stvarno od realističkoga, uređene likovne cjeline, čvrste strukture čine formu, kemizam rukopisa u nastanku spoja, prostori slobode unutar zadanih zakonitosti, leptirov učinak u gibanju energije i kauzaliteta, metafora u kvantnoj fizici i poezija u ozbiljenju zbilje...!?!!
Puno natuknica s uskličnicima i još više upitnika, potka su mog pedagoškog nastojanja. Uvijek u interakciji studenata i mene, puno ovisi o ponudi njih samih. Aktivirati cjelokupnost bića u prepoznavanju velikog gibanja univerzuma, povijesti, znanja, saznanja, gdje su i mala gibanja, ne samo moguća nego i presudna za nove slivove korita i brzice 21. st. koje oni sami upisuju za sebe i svoje moguće težnje i odnose.
Svjesna sam svoje preživjele patetičnosti u pozivu na POZIV - ali putevi su i tako trpni, čak i trpki, a energija s kojom se sučeljujemo stvarna je, pa se tako i mi postvarujemo, a patetici ostaje samo zanemariva uzgonsko-inicijalna energija. Tu negdje sam ja i mi u vječnoj provjeri iskustva.

Rođena je 18. siječnja 1938. u Zagrebu; tu je završila gimnaziju i Akademiju likovnih umjetnosti, na kojoj je od 1957. do 1962. studirala na Grafičkom odjelu kod prof. F. Baće. Od 1962. do 1967. surađivala je u Majstorskoj radionici Krste Hegedušića. Na studijskim putovanjima boravila je u mnogim europskim gradovima, te u SAD (New York). Nakon

Nives Kavurić Kurtović

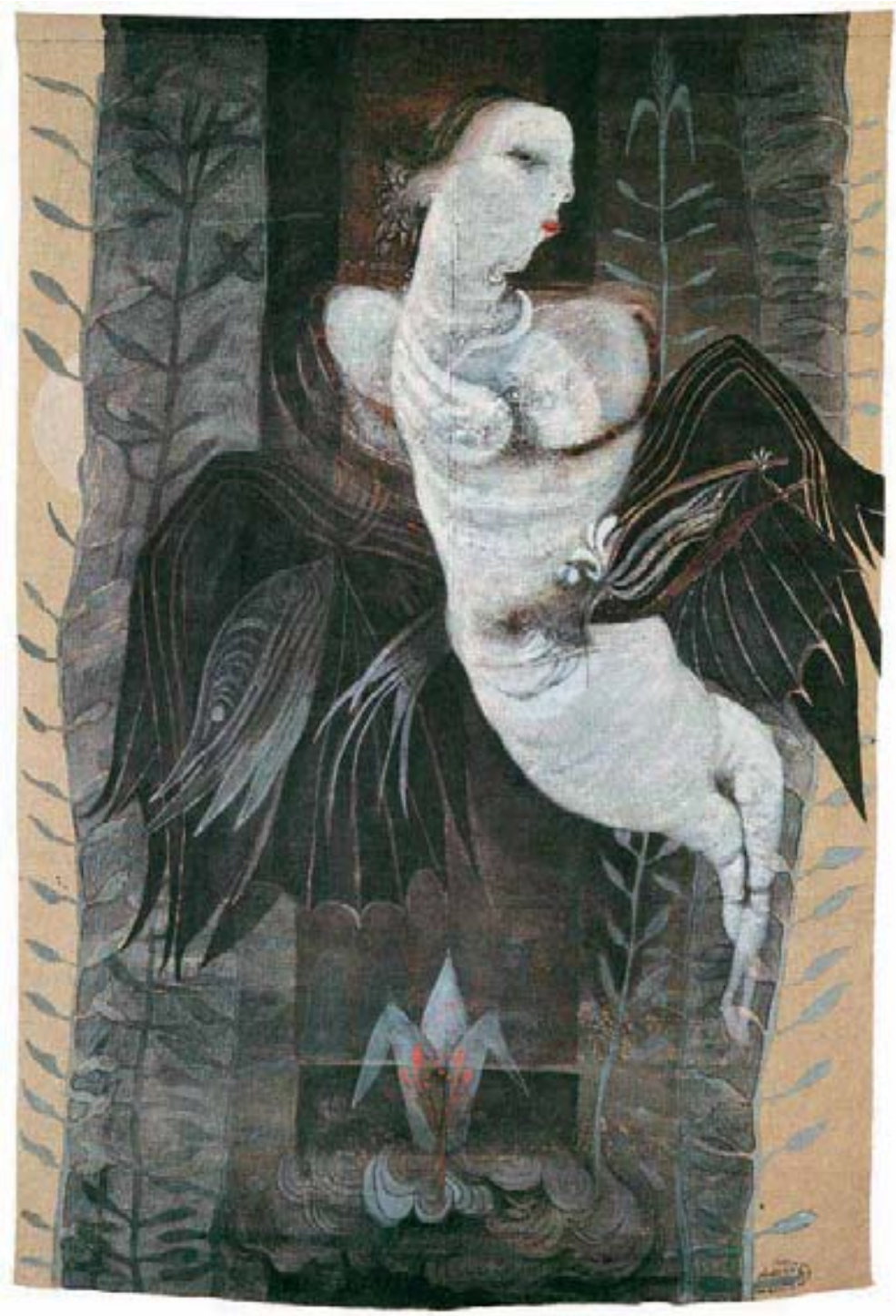

JER, ŠUTNJA JE
ZAGUBILA TIŠINU, 1987.
kombinirana tehnika (prostirka),
200 x 140 cm

završene Akademije djelovala je kao slobodna umjetnica; članica je Galerije "Forum" od 1971. do 1994. Od 1983. predaje na ALU; najprije na Nastavničkom odjelu Crtanje akta, a od 1984. na Grafičkom odjelu Crtanje glave - I. godina. Napredovala je od asistentice do redovite profesorice. Redovitom članicom HAZU postala je 1997. godine.
Od 1962. priredila je oko stotinu samostalnih izložbi (Zagreb, Ljubljana, Luzern, Beograd, Vukovar, Osijek, Split, Dubrovnik, Milano, Basel, Torino, New York, San Diego, Pariz, Stuttgart).
Sudjelovala je na više stotina skupnih izložbi.

Autorica je grafičke mape: *Nives Kavurić Kurtović* - V. Maleković - B. Biškupić, te koautorica nekoliko grafičko-pjesničkih mapa u izdanju Zbirke Biškupić: *Dvojba* - stihovi: M. Ganza; *Na rubu krova* - M. Bealu*; U koži i iz kože* - T. Maroević; *Trag* - B. Biškupić.
Djela joj se nalaze u svim značajnijim muzejima i galerijama u zemlji, te u mnogim javnim i privatnim zbirkama u zemlji i inozemstvu.
Za svoju likovnu djelatnost primila je tridesetak nagrada od kojih se izdvajaju: Pariz, 1967., Laureat - prva nagrada na 5. biennalu mladih; Zagreb, 1972., Godišnja nagrada "Josip Račić"; Beograd, 1979., Prva nagrada za ilustraciju "Zlatno pero"; Rijeka, 1982., Prva nagrada na 8. međunarodnoj izložbi originalnog crteža; Parma, 1982., Velika nagrada "Premio d'Italia Golden Centaur"; Zagreb, 1990., 25. zagrebački salon, 1. nagrada za slikarstvo.
Djelo joj je predstavljeno u sljedećim monografijama: *Nives K K - crteži*, izdavač B. Biškupić, Zagreb, 1977.; *Nives K K,* autora T. Maroevića, izdavač Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb, 1986.

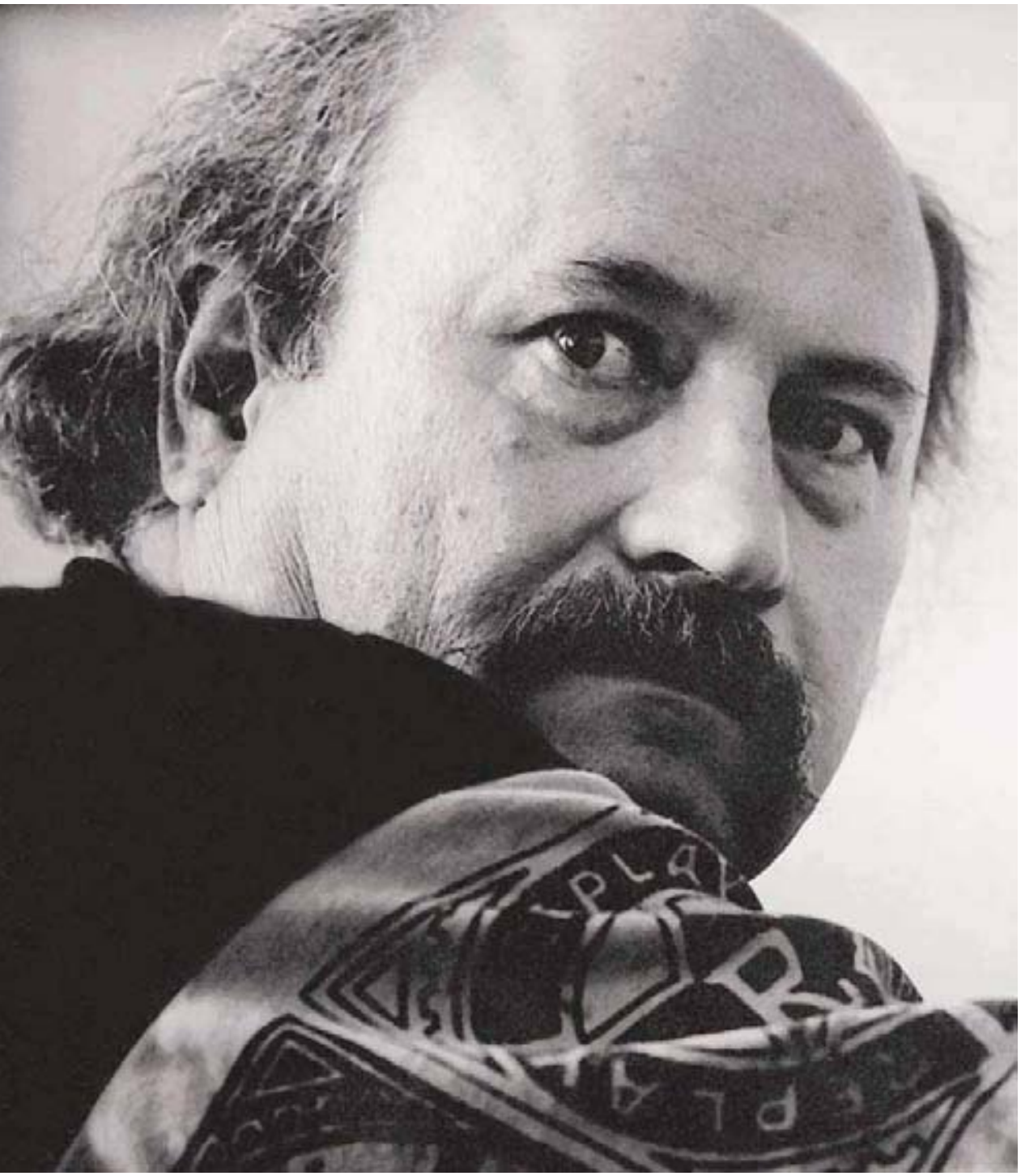

ZLATKO KESER

akademski slikar
na ALU od 1984.
redoviti profesor

Rođen je 23. siječnja 1942. godine u Zagrebu. Diplomirao je slikarstvo 1967. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi O. Postružnika, kod kojega je od 1967. do 1969. pohađao specijalku iz štafelajnog slikarstva. Od 1971. do 1975. godine bio je suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića. Danas je redoviti profesor na ALU u Zagrebu.
U razdoblju od 1975. do 1997. godine ostvario je 45 samostalnih izložbi - u Zagrebu, Varaždinu, Splitu, Dubrovniku, Beogradu, Choppenburgu itd., od kojih su važnije: 1983., Zagreb, Galerija "Forum"; 1990., Beograd, Galerija Sebastian; 1990., Zagreb, Umjetnički paviljon; 1994., Zagreb, Gradec, 1997., Rijeka,

LICE, 1996.
ulje, enkaustika, platno, 140 x 130 cm

Galerija "Filodramatica", Zagreb "Arteria".
Od 1967. do 1997. sudjelovao je na skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu (više od 200 izložbi) - u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Košicama, Sarajevu, Skoplju, Ljubljani, Beogradu, Budimpešti, Seulu, Pekingu, Wuppertalu, Beču, itd.
Dobitnik je 17 nagrada za slikarstvo, među kojima su i: 1973., Zagreb, Nagrada 6. salona mladih; 1976., Zagreb, Nagrada 8. salona mladih; 1981., Zagreb, Velika nagrada 16. zagrebačkog salona; 1989., Dubrovnik, Nagrada 8. dubrovačkog salona; 1992., Zagreb, "Vjesnikova" nagrada "Josip Račić"; 1997., Split, Plaketa "Harmonija" na 1. FAH-u.
Bavi se i fresko-slikarstvom, ilustracijom, grafikom i vitrajem.
Izveo je freske u upravnoj zgradi "Podravke", Koprivnica; bolnici "dr. Josip Bardek", Koprivnica; u Zagrebu, u holu "Elektre"; u sakralnim objektima u Donjem Svilaju, Gučoj Gori, Dubici itd. Vitraje je izveo u Aladinićima i bolnici u Koprivnici.

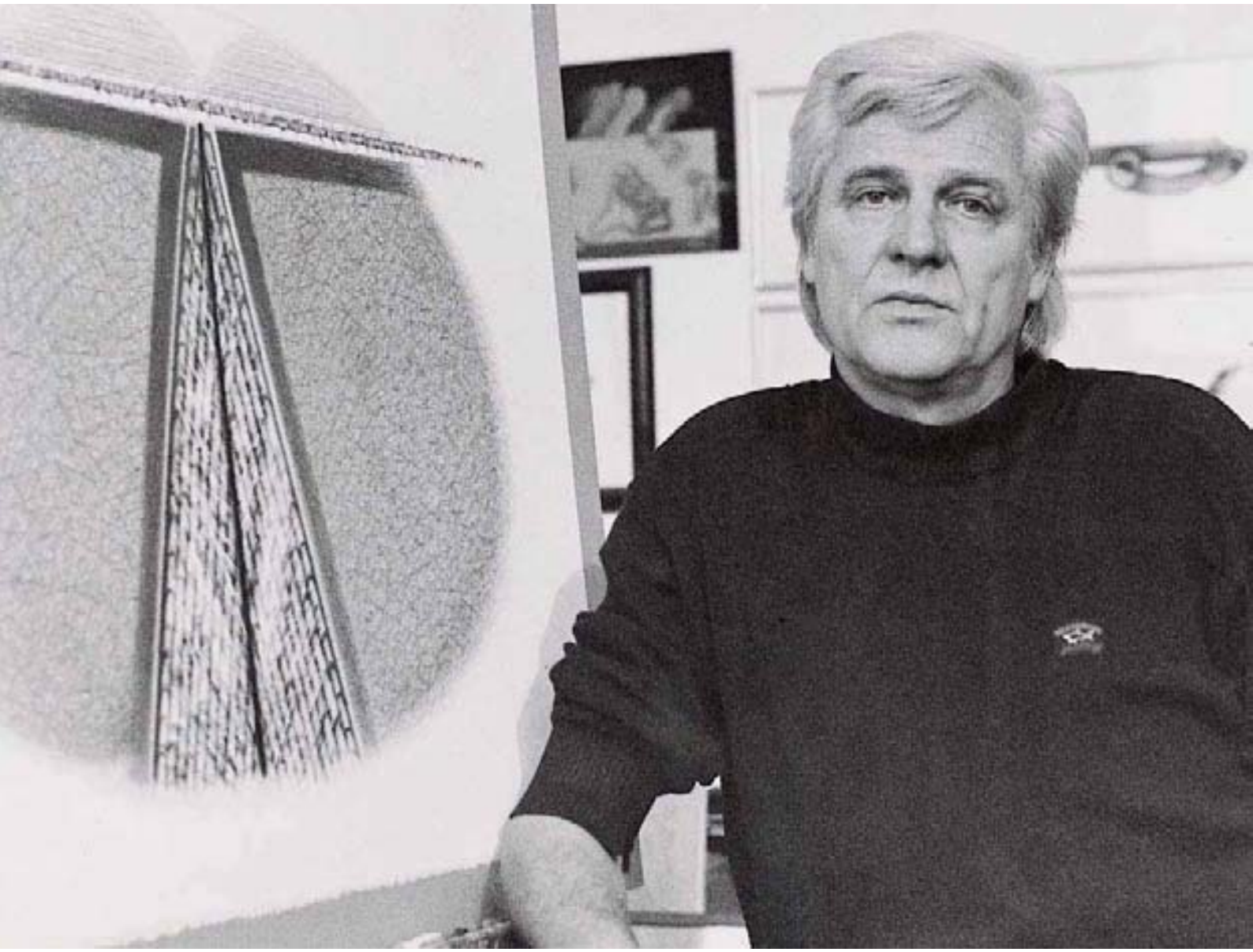

NIKOLA KOYDL

akademski slikar
na ALU od 1984.
redoviti profesor

Rođen je 6. veljače 1939. godine u Karlovcu. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1962. u klasi prof. Đ. Tiljka. Od 1962. bio je suradnik Majstorske radionice Krste Hegedušića. Boravio na studijskim putovanjima u Francuskoj, Italiji, Mađarskoj, Španjolskoj, Danskoj i Austriji. Sudionik je brojnih skupnih izložbi u domovini i inozemstvu, od kojih se ističu: 1965., Dubrovnik, Umjetnička galerija, *Osam slikara*; 1967., Montreal, *Expo 67.*; 1969., Bologna, *Arte figurativa zagrebese d'oggi;* Kairo, *Exposition de l'art contemporain Yugoslave*; 1970., Pariz, *Exposition de jeunes peintres et graveurs Yougoslaves;* 1973., Coventry (Herbert ART Gallery and Museums), *Yugoslavian Contemporary Painting and Sculpture;* 1975., Subotica (Galerija likovnog susreta), *Pejzaž u suvremenoj umjetnosti Jugoslavije;* Sombor (Gradski muzej), *V. triennale suvremenog jugoslavenskog crteža;* Sarajevo (Skenderija), VI. izložba SULUJ-a; 1977., Zagreb, Beograd, *Suvremena hrvatska umjetnost;* 1980., Aleksandrija, *13. biennale mediteranskih zemalja*; 1981., Cidar, *Suvremena jugoslavenska grafika i crtež*; Portugal, *Suvremena jugoslavenska grafika i crtež*; 1983., Bukurešt (Sala Dalles), *Balkan zona mira;* 1988., Beograd, *VI. beogradski triennale jugoslavenske likovne umjetnosti*; 1990., Split, *Suvremena hrvatska grafika*; 1991., Ljubljana, *19. International Biennale of Graphic Art;* 1993., Ljubljana, *20. International Biennale of Graphic Art;* Maastricht, *1. International Graphic Biennale;* Graz, *Ostblick-Westblick*; 1994., Maribor, *The 1st Mini Print International Exhibition*; Pordenone, *Dialoghi, Triennale europea dell'incisione;* Krakov, *International Print Triannual;* Nürnberg, *Print Triannual 94, Consumenta 95;* Cadaques, *The 14th Mini Print International*; 1995., Ljubljana, *21. International Biennale of Graphic Art;* Biella, *Premio internazionale Biella per l'incisione;* Zagreb, *125 vrhunskih djela hrvatske umjetnosti*.

Održao je dvadesetak samostalnih izložbi (Zagreb, Split, Hvar, Karlovac, Dubrovnik), od kojih se izdvajaju: 1972. Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti; 1974., 1979., 1984. Zagreb, Galerija "Forum"; 1986. Zagreb, Galerija "Josip Račić"; 1993. Zagreb, Galerija Buljat.

Djela Nikole Koydla nalaze se u mnogim galerijama, muzejima i privatnim zbirkama diljem svijeta. Do 1986. godine bavi se i grafikom.

Dobitnik je i petnaestak nagrada, od kojih su

SIVO ZELENI KRAJOLIK, 1997.
ulje na platnu, 112 x 200 cm

značajnije: 1969., Zagreb, Nagrada za slikarstvo, IV. zagrebački salon; 1989., Ljubljana, nagrada na Međunarodnom biennalu grafike; 1990., Zagreb, "Vjesnikova" nagrada "Josip Račić"; 1991., Zagreb, Prva nagrada na Jugoslavenskoj izložbi crteža; 1993., Graz, 2. nagrada za grafiku na međunarodnoj izložbi Ostblick - Westblick;
Maribor, 2. nagrada na međunarodnoj izložbi minijatura; 1997., Zagreb, Premija HAZU, Kabinet grafike.
Od 1984. radi kao asistent, docent (1986.), izvanredni profesor (1991.) na Slikarskom odsjeku ALU, gdje je danas u zvanju redovitog profesora.
Djelo mu je predstavljeno u monografiji Grge Gamulina, GZH, Zagreb (Biblioteka "Prizma").
Ovdje, u slučaju Nikole Koydla, u drugoj polovici 70-ih godina događa se nešto posebno, a - koliko mi je poznato - i izuzetno (morfološki) u europskim razmjerima: postupno intencionalno, gotovo "intelektivno" nestajanje krajolika i njegova pretvorba u oblik "sam sebi dovoljan". To nije, naravno, nikakvo organičko svođenje, kao ni geometrijsko, dobro poznato od Mondriana pa do, u nas već spomenutog, Quintina Bassanija; ali ti svedeni i kao "živi" oblici su iznenađujući - u univerzalnom smislu - izvorni i neviđeni. I to je, u nas i za nas, jedna nova "slikarska teza", pozicija dragocjena za raznolikost i bogatu strukturu pejzažnog žanra u Hrvatskoj. Još 1976. (Grgo Gamulin)
Koydlovo osobeno viđenje pejzaža odvaja se od već ponuđenih rješenja i uzora, on je zaista moderan izvan svih programa i manifesta. Koydlov krajolik siže do nas preko impulsa, i pitanje je naše sposobnosti primanja i senzibilnosti da ove impulse ponovno pretvorimo u pejzaž. Ili ćemo se možda zaustaviti na impulsu, bez potrebe da ga "prevedemo" u pejzaž? To je i najvjerojatnije. (Josip Depolo)

Prvi je upit u motivu, dok drugi proizlazi iz metjerske zakonitosti ... Dok jednu stranu istog obrasca primjećujemo u začudnoj koncentraciji ruku, druga se sama nadaje u jasnom idejnom predlošku ... Motiv je oslobođen naturalističkog tereta i usmjeren na bogatu semantičku pulsaciju ... Primjećujemo da Koydlovi pejzaži teže stanovitoj krajnosti, maksimalnom iscrpljivanju predloška, te traženju one rubne točke, koja još uvijek sadrži i evidentira osnovna svojstva znaka. (Milan Bešlić)

DUBRAVKA BABIĆ

akademska slikarica - grafičarka
na ALU od 1985.
redovita profesorica
dekanica 1995.-1999.

Živim, boreći se da bih održala onu tako živu vatru u kojoj se stalno zbiva neka promjena i u kojoj je tajna snage koja me pokreće.
Još kao dijete otkrih ljubav prema prirodi i nove svjetove u njoj koji su mi jednoga dana i postali estetskim i stvaralačkim poticajem.
Na svojim radovima želim zaustaviti tok života, "okameniti" trenutak napetosti i napora koji prethodi dramskom raspletu, možda nesreći, možda katastrofi.
Uzbuđenje se širi cijelom površinom bakrene ploče, od najfinijih linija, od kojih zasuzi zjenica, do snažnih, koje ritmovima do bola nadražuju muskulaturu.
Stvarati grafiku na metalu - znači proniknuti tajnu napora, traganja i eksperimenta, suprotstaviti ideji nadahnuća ideju discipline. Orkestracija ideja nalazi svoj odgovor i trijumf u grafičkim linijama, urezima i probojima na ploči.
Radujem se rastvoriti i preobraziti čvrstu metalnu ploču, varirajući i mijenjajući je od čistih, bistrih, virtuoznih linija do zgusnutih, tamnih površina.
Zadovoljna sam i bogata na svojoj grafičkoj gozbi.
Želim da nitko prema tim otiscima ne bude ravnodušan jer je moja potreba da osjećam svijet, ujedno i dužnost, da isto osjećanje stvaram i u drugih.

Dubravka Babić

Dubravka Babić rođena je 18. veljače 1951. godine u Zagrebu, gdje je pohađala osnovnu školu i gimnaziju. Godine 1969. upisala je studij grafike na Grafičkom odjelu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Diplomirala je grafiku na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi profesora A. Kinerta 1974. godine.
Godine 1976. završila je poslijediplomski studij Grafički izrazi u klasi profesora A. Kinerta.
Dobila je stipendiju francuske Vlade za specijalizaciju grafike u Parizu 1984. i 1985. godine. Bila je na studijskim putovanjima u Italiji, Austriji, Engleskoj, Mađarskoj, Nizozemskoj, Francuskoj, Grčkoj, Španjolskoj, Egiptu, Jordanu, Izraelu i Kini.
Izlaže od 1972. godine. Sudjelovala na stotinama kolektivnih i šezdesetak samostalnih izložbi u zemlji i inozemstvu (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Karlovac, Dubrovnik, Vukovar, Slavonski Brod, Đakovo, Pula, Pazin, Labin, Rovinj, Poreč, Opatija, Čakovec,

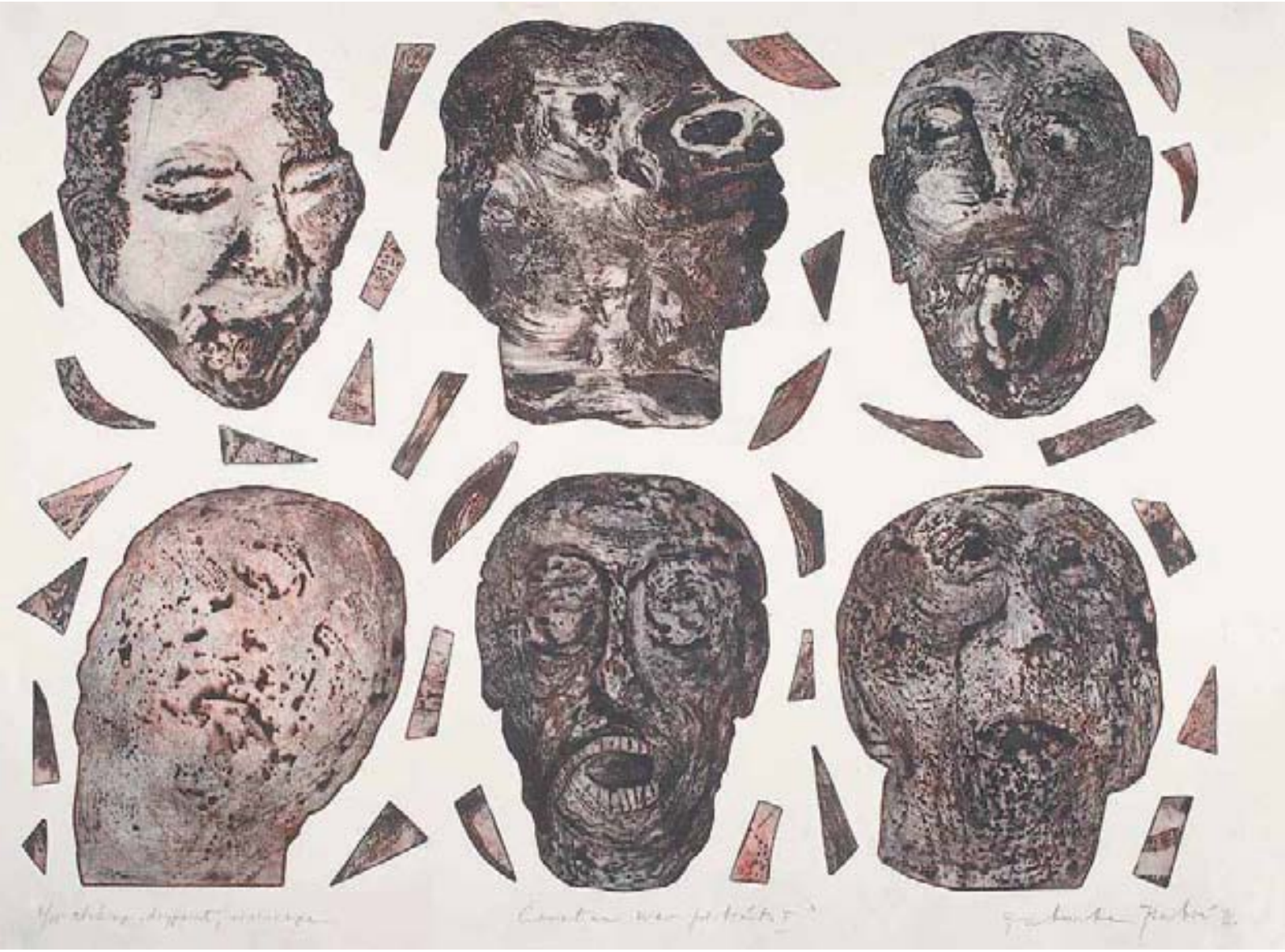

RATNI PORTRETI IZ HRVATSKE I, 1994.
suha igla, bakropis, reservage, 78 x 106 cm

Samobor itd.; Pariz, Strasbourg, Clermont-Ferrand, Liège, Barcelona, Cadaques, Couvin, Namur, Berlin, München, Mannheim, Stuttgart, Hamm, Beč, Gorizia, Seul, Bruxelles, Pècs, Krakov, Moskva, Tbilisi, Menton, Ferrol, Amsterdam, Toronto, Vancouver, Calgary, Biella, Budimpešta, Ljubljana, Beograd, Sarajevo, Washington, Oderzo, Bern, Graz, London, Bonn, Michigan, Göttingen, Sapporo, Pordenone, Singen-Hegen, Györ, Gelsenkirchen, Atlanta, Heidelberg, Maracaibo itd.).

Radovi Dubravke Babić nalaze se u mnogim muzejima, galerijama i privatnim zbirkama u zemlji i inozemstvu.

Koautorica je osam bibliofilskih grafičko-pjesničkih izdanja s poznatim pjesnicima i književnicima (Erica Jong, *Voće i povrće*, 1983.; Dražen Katunarić, *Pjeskolovka*, 1985.; Miroslav S. Mađer, *List uspona*, 1987.; Luko Paljetak, *Patrio ore melos,* 1989.; Ivo Frangeš, *Sjaj baštine*, 1990.; Dragutin Tadijanović, *Dom tajnovitosti,* 1993.), kojima je većinom izdavač Zbirka Biškupić, te s kolegama grafičarima (Babić - Šiško, *Rajski vrt*, 1993.; Babić - Šiško - Šutej, *Samobor u srcu,* 1994.; Babić - Šiško - Šutej, *Kuna,* 1994.).

Godine 1987. objavljena je monografija *Dubravka Babić*, autora Vladimira Malekovića, u izdanju Grafičkog zavoda Hrvatske.

Dobitnica je 15 nagrada za grafiku i crtež (1978., Zagreb, Nagrada za crtež na 10. salonu mladih; 1980., Split, Nagrada na 4. biennalu suvremene hrvatske grafike; 1981., Skoplje, Nagrada za crtež na 7. izložbi SULUJ-a; 1983., Beograd, "Zlatno pero Beograda"; 1984., Pariz, 1. nagrada na izložbi stipendista francuske vlade iz 30 zemalja; 1992., Zagreb, Premija HAZU na 17. izložbi grafike, te niz otkupnih nagrada).

Godine 1996. od predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana odlikovana je: Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za osobite zasluge u kulturi; Redom hrvatskog pletera za osobit doprinos razvitku i ugledu Republike Hrvatske i dobrobiti njezinih građana; Spomenicom domovinske zahvalnosti za časnu i uzornu službu za razdoblje od pet godina.

Od 1985. djeluje kao pedagog na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

Godine 1987. postaje docenticom, a 1991. izvanrednom profesoricom na Katedri grafike ALU.

Tijekom 1989. vršiteljica je dužnosti direktorice ALU. Za njenog mandata sagrađena je zgrada ALU na Jabukovcu.

Od 1990. do 1992. godine obnašala je dužnost prodekanice ALU.

1995. i 1997. godine izabrana je za dekanicu ALU.

EUGEN KOKOT

profesor likovnog odgoja i obrazovanja, slikar
na ALU od 1985.
redoviti profesor

Eugen Kokot rođen je u Labinu (Istra) 9. veljače 1940. godine.
U Zagrebu je završio Školu primijenjene umjetnosti, a 1966. diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u klasi profesora R. Goldonija.
Od 1966. do 1970. godine bio je suradnik Majstorske radionice Krste Hegedušića.
Od 1981. do 1985. radio je kao profesor crtanja i grafičkog dizajna na Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu.
Od 1985. do 1987. asistent je crtanja i slikanja na ALU; od 1987. do 1991. radio je kao docent, a dužnost prodekana obnašao je u vremenu od 1989. do 1991. godine. Od 1992. godine stručni je suradnik restauratorske radionice "Antika" iz Labina.
Od 1996. redoviti je profesor na ALU.
Redovito provodi nastavu slikarstva na II, III. i IV. godini Nastavničkog odsjeka ALU. Član je radne grupe za diplomski i poslijediplomski studij konzervacije i restauracije umjetnina. Povremeno je uključivan u rad komisija likovne pedagogije za predškolski i školski uzrast.
Od 1995. pročelnik je Nastavničkog odsjeka ALU u Zagrebu.
Uz slikarstvo bavi se ilustracijom, opremom knjiga, grafikom i restauracijom umjetnina. Izdao je dvije

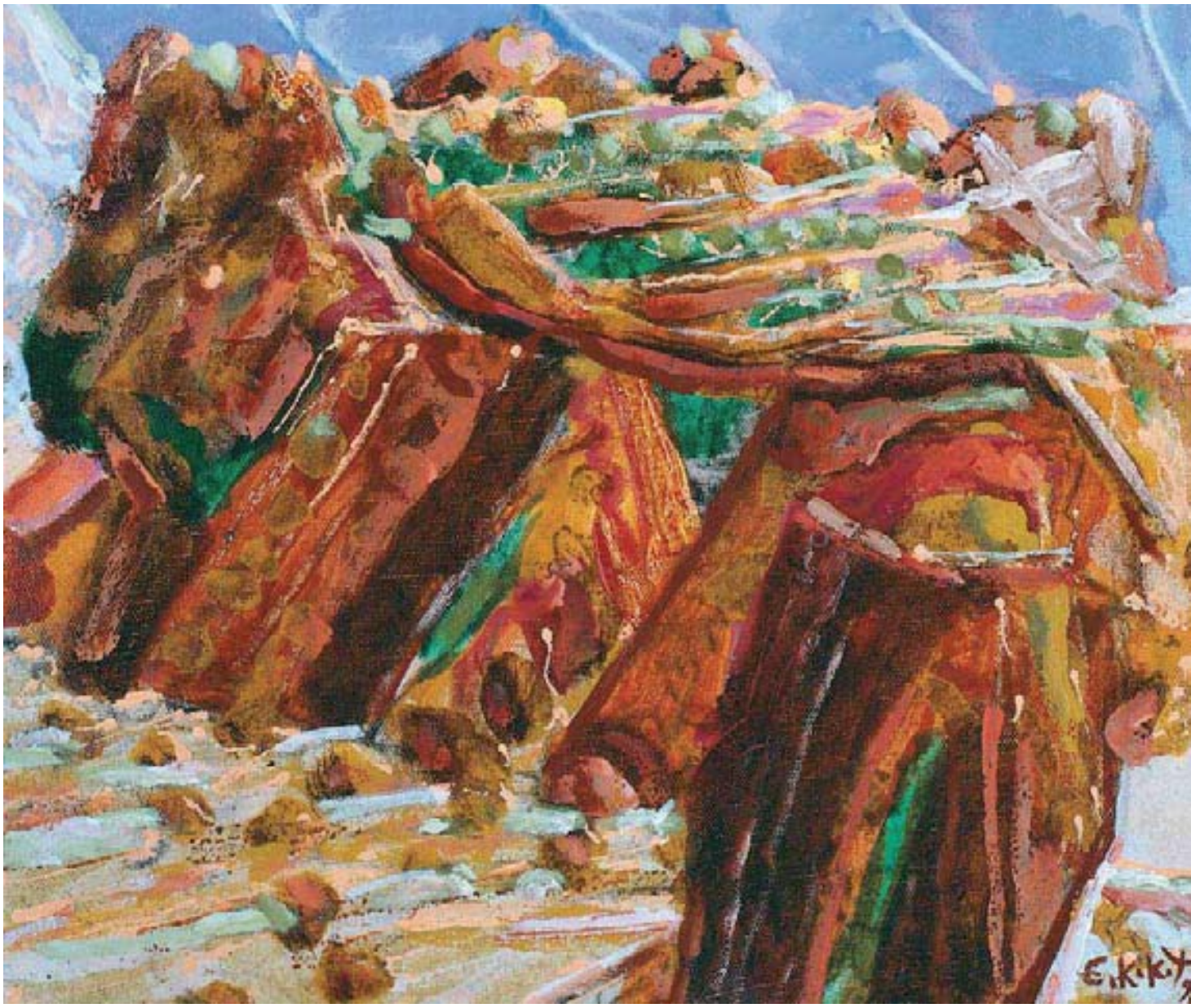

VISORAVAN, 1997.
ulje, platno, 115 x 148 cm

grafičke mape: *Istarska fuga* 1979. (u vlastitoj nakladi), te *Magični ritmovi zemlje* 1985. (u vlastitoj nakladi).
Studijski je boravio u Italiji, Austriji, Njemačkoj, Švedskoj, Čehoslovačkoj, Mađarskoj, Kini, Nizozemskoj, Danskoj, Egiptu, Engleskoj i Francuskoj.
Radovi mu se nalaze u mnogim galerijama, muzejima i privatnim zbirkama. Sudjelovao je na više od sto skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu (Labin, Opatija, Poreč, Rijeka, Vinkovci, Osijek, Vukovar, Zagreb, Grožnjan, Rovinj, Sisak, Zadar, Pula, Pazin, Motovun, Karlovac, Split, Dubrovnik, Sarajevo, Bled, Piran, Celje, Maribor, Beograd, Kairo, Cremona, Milano, München, Bukurešt, London, Stuttgart...).
Izlagao je na pedesetak samostalnih izložbi slika i grafika. Ističu se: 1971., Labin, Galerija Narodnog muzeja; 1979., 1983., 1988., 1992., Zagreb, Galerija "Forum"; 1984., Frankfurt/M, Galerie "Savigny Strasse 22"; 1990., Höganäs, Galleri "Gula Huset"; Stuttgart, Galerie "Kunsthefle"; 1955., Bonn, Galerija njemačko-hrvatskog društva.
Za likovno stvaralaštvo dobio je dvadesetak nagrada među kojima su: Nagrada 4. i 16. zagrebačkog salona; 1990., Zagreb, Nagrada na Zagrebačkoj izložbi grafike; Nagrada grada Labina. Godine 1997. odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za zasluge u kulturi.
Prihvativši slikanje kao osobnu avanturu za koju će svojim životom odgovarati, Eugen Kokot se već u Školi primijenjene umjetnosti susreo s osnovnim problemom svakoga angažiranog ljudskog čina: dajem li u taj posao svega sebe, ili ću - za svaku sigurnost - ostvariti prolaz za moguć uzmak, ako mi se kraj avanture ne bude vidio po mjeri želje ili nade. Eugen Kokot ni tada, kao ni sada, ne ostavlja ništa za kraj, a još manje za uzmak - u svaki svoj posao ulazi bez ostatka. (Josip Bratulić)

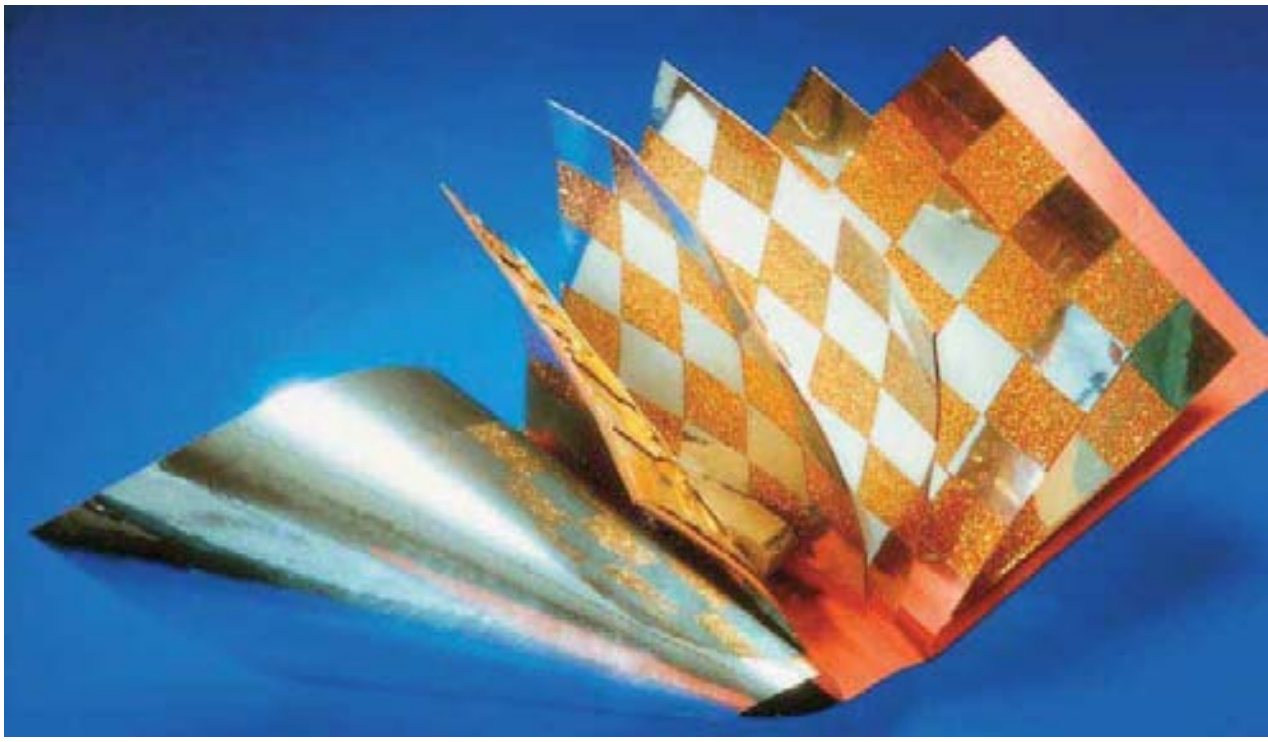

MARKA
(Proglašenje neovisnosti
Republike Hrvatske
8. listopada 1991.)

ZDRAVKO TIŠLJAR

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1985.
redoviti profesor

Umjetnost? To je posve jednostavno. I lako. To zahtijeva ocean preliti u čašu.

Gustave Flaubert

(...a da pri tome dobije na prozirnosti! - dodao dizajner Zdravko Tišljar)

Zdravko Tišljar rođen je 1938. godine u Virju. Gimnaziju je završio u Koprivnici. Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu - odjel grafike, klasa prof. Detonija (1958.-1963.). Slijedi razdoblje u Majstorskoj radionici prof. Hegedušića (1964.-1969.). Godine 1975. zahvaljujući dvomjesečnoj stipendiji boravio je u Pragu. Potom se nižu nove profesije i zvanja: slobodna profesija, dvogodišnji radni odnos u OZEHA, jednogodišnji angažman (nastavnik dizajna) na Tehnološkom fakultetu. Od 1985. asistent, docent, izvanredni, te redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Vodi predmet Primijenjena grafika za studente svih odjela, te klasu primijenjene grafike. Bio je predstojnik katedre i pročelnik Grafičkog odjela.

Izlaže od 1968. godine. Sudjelovao na mnogim skupnim izložbama, među inim na *Biennalu mladih* u Rijeci, *Internacionalnom grafičkom biennalu* u Ljubljani, *Intergraphiku* u Berlinu, *Triennalu likovne umjetnosti* u Beogradu, *Zagrebačkom salonu*, *Biennalu mladih* u Parizu, u Museumu of Modern Art u New Yorku, Musée d'art e d'histoire u Ženevi, *Internationalen Malerwochen* u Grazu, u Trentu, Philadelphiji, Milanu, Beirutu, Tunisu, Maroku, Trstu, *Tisućugodišnjici grada Bamberga*, *Izložbi hrvatske grafike* u Splitu, *IV. biennalu grafičke umjetnosti* u Firenci itd.

Priredio je i niz samostalnih izložbi, od kojih su najvažnije izložbe u sljedećim izložbenim prostorima: Studio Moderne galerije u Zagrebu, Lamont Gallery u New Hampshireu, Galerie 16 u Grazu, Mala galerija u Ljubljani, Forumstadpark u Grazu, Galerie Hallhof u Frankfurtu, Razstavni salon Rotovž u Mariboru, Haus am Kleistpark u Berlinu...

Autor je mnogih plakata, orijentacijskih sistema (u hotelima, javnim zgradama, bolnicama), vizualnih identiteta, poštanskih maraka, oprema interijera, izložbi produkt dizajna (patentirani "Makro-mikro ornat"). Osnivač je i dugogodišnji voditelj Galerije Centar s međunarodnom reputacijom, Galerije Izlog u Oktogonu, autorske kronike hrvatskih likovnih zbivanja. Osnivač je i urednik satiričkog časopisa *Paradoks*. Pokretač je likovnog časopisa *LL* (s grupom likovnih umjetnika), dizajner i voditelj humorističko-likovne kolumne. Dizajnirao je brojne knjige, monografije, biblioteke; bio u najužem izboru autora pozvanih na oblikovanje hrvatske monete; projektirao je niz propagandnih kampanja, značajnih kalendara. Stalni je član Povjerenstva za odobravanje grbova lokalne samouprave Ministarstva uprave Republike Hrvatske.

Autor je spomenika *Slavoluk pobjede*, posvećenoga palim dragovoljcima Domovinskog rata iz Dubrave (u realizaciji).

Radovi mu se nalaze u mnogim zbirkama i galerijama u zemlji i inozemstvu (Museum of Modern Art u New Yorku, Grafički kabinet HAZU u Zagrebu, Galerija suvremene umjetnosti u Zagrebu, Galerija moderne umjetnosti u Ljubljani, Moderna galerija u Rijeci, Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu, Neue Galerie Graz, Heilling & de Pardieu u Murnau, Galerie Kronberg, Prattgraphic Center u New Yorku...).

Nagrađen je na IV. izložbi grafike u Zagrebu, te na Biennalu grafike u Ljubljani; dobio je specijalno priznanje za objekt u Grazu (Internationallen Malerwochen), Nagradu Sedam sekretara SKOJ-a, Višu nagradu za grafički dizajn, te nagradu za spomenik *Slavoluk pobjede*.

U klasi primijenjene grafike provjerava i istražuje sa svojim studentima oblike i dimenzije često suprotstavljanog para umjetnosti i dizajna, te njihovu interferenciju.

Spretnim usklađivanjem klasičnih pedagoških obrazaca s konkretnim društvenim narudžbama bitno utječe na profesionalnu situiranost i osposobljenost budućih grafičkih dizajnera. Klasa primijenjene grafike na ALU uspješno je surađivala na projektima vizualnog identiteta kazališnih predstava Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u Rijeci (*Vježbanje života* i *Vuci*).

Obilje i kvaliteta radova potvrđeni su zapaženim izložbama u Malom salonu Moderne galerije u Rijeci koje su značile stanovitu promociju spomenutih predstava. Studenti su kreirali vizualni identitet mjesta Lun na otoku Pagu, grada Vrbnika i Malinske. U suradnji s Etnografskim muzejem u Zagrebu surađivali su na izložbi *Uskrs je nešto drugo*, a s Hrvatskim državnim arhivom realizirali kompleksan projekt - izložbu *770 godina pl. općine Turopolje*. Za Biennale mladih u Rijeci i izložbu u Torinu studenti su izveli vizualni identitet. Završeni studenti klase primijenjene grafike uspješno su se afirmirali u Hrvatskoj ali i u Italiji, Njemačkoj, SAD, Švedskoj, Engleskoj, Irskoj, Šri Lanki i Njemačkoj. Vodi, s prof. F. Parom, terensku nastavu sa studentima ALU u Vrbniku na otoku Krku.

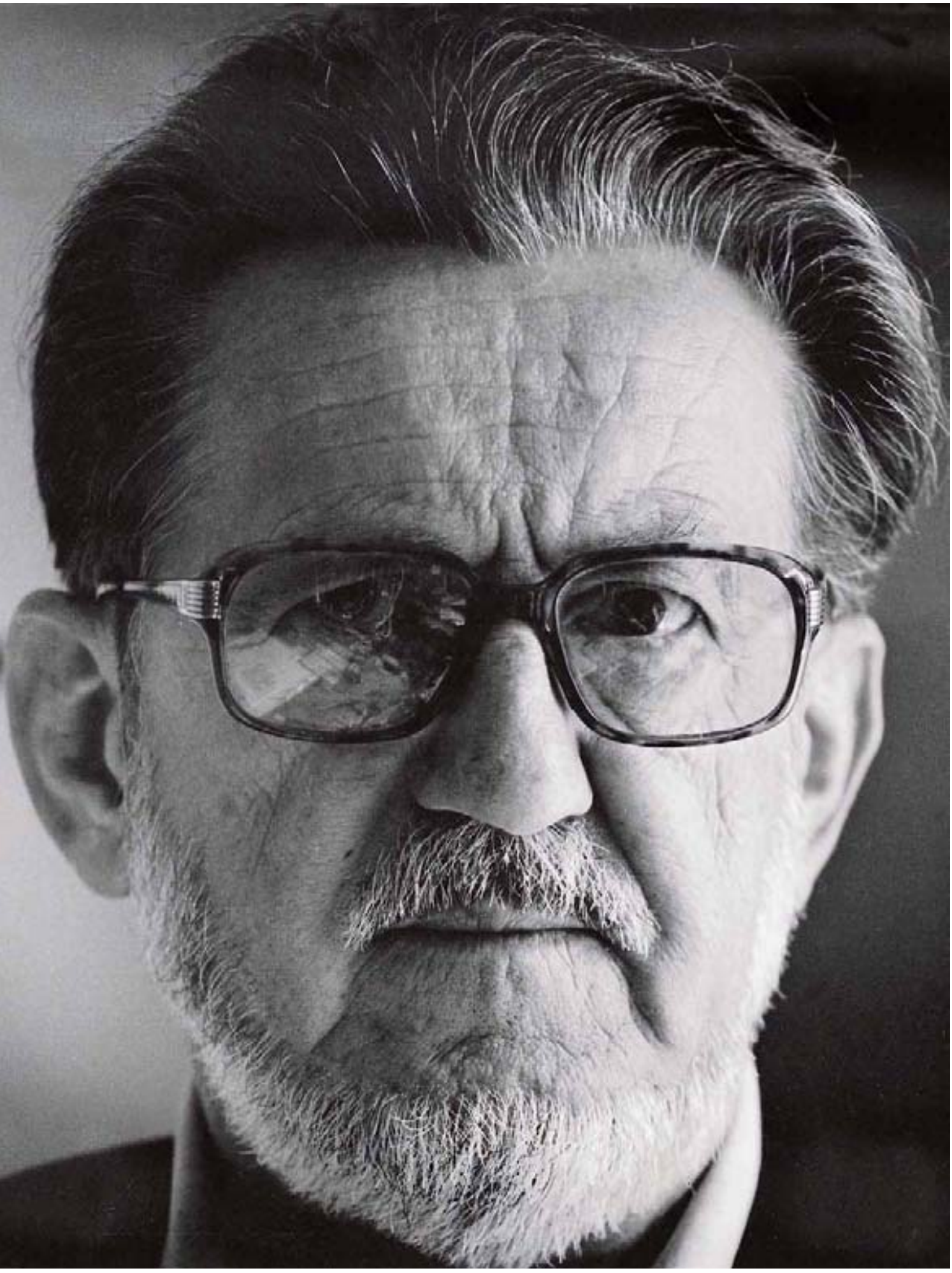

PEJSAŽ, 1982.
tempera na papiru, 52 x 62 cm

MLADEN PEJAKOVIĆ

akademski slikar
na ALU od 1986.
redoviti profesor

Slikanje, to je čin na instrumentu koji ne služi toliko tome da njime izrazimo osjećaje, koliko da otkrijemo one za koje nismo niti slutili da ih posjedujemo. Slikanje je dodir poznatoga zanata s nepoznatim životom: postupak koji nestalno pretvara u vidljivu trajnost.
Ovaj instrument razgovjetnosti rasporedom oblika pokreće u Drugom stanja oslobođenih odjeka. Iako je slikanje zanat koji se njeguje u šutnji, pokretač mu je žudnja da se bude malo manje sam na svijetu: pred onim što je bilo, pred trenutkom koji izmiče, kao i pred vremenom koje se još skriva izvan našeg obzora.

Mladen Pejaković

Mladen Pejaković rođen je 1. lipnja 1928. godine u Petrinji. Školovao se u Zagrebu, gdje je 1954. završio Akademiju za primijenjenu umjetnost u klasi prof. E. Tomaševića. Redoviti je profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Samostalne izložbe: 1964. Velika Gorica, Muzej Turopolja; 1968. Split, Galerija umjetnina; 1972. Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt; 1978. Zagreb, Umjetnički paviljon; 1992. Zagreb, Muzejsko-galerijski centar.
Autor je sljedećih knjiga:
Broj iz svjetlosti, NZMH, Zagreb, 1978.; *Starohrvatska sakralna arhitektura*, NZMH i KS, Zagreb, 1981. i 1988.; *Le pietre e il sole*, Jaca Book, Milano, 1988.; *Ante Jakić*, monografija, GZH, Zagreb, 1989.; *Omjeri i znakovi*, MH, Dubrovnik, 1996.; *Branko Ružić*, monografija, Zagreb, 1996.
Bavi se kazališnom i filmskom scenografijom, crtanim filmom kao režiser i crtač.
Scenariji za dokumentarne filmove: *Broj iz svjetlosti*, *Posvećenje mjesta*, *Euklidov pejzaž*.
Likovno je opremio mnoge muzeje i muzejske zbirke.
Nagrade: Nagrada "Vladimir Nazor", 1976.; Nagrada grada Zagreba, 1984.; Nagrada za književnost "Ivan Goran Kovačić"; Nagrada za znanost "Ivan Kukuljević Sakcinski", 1996.

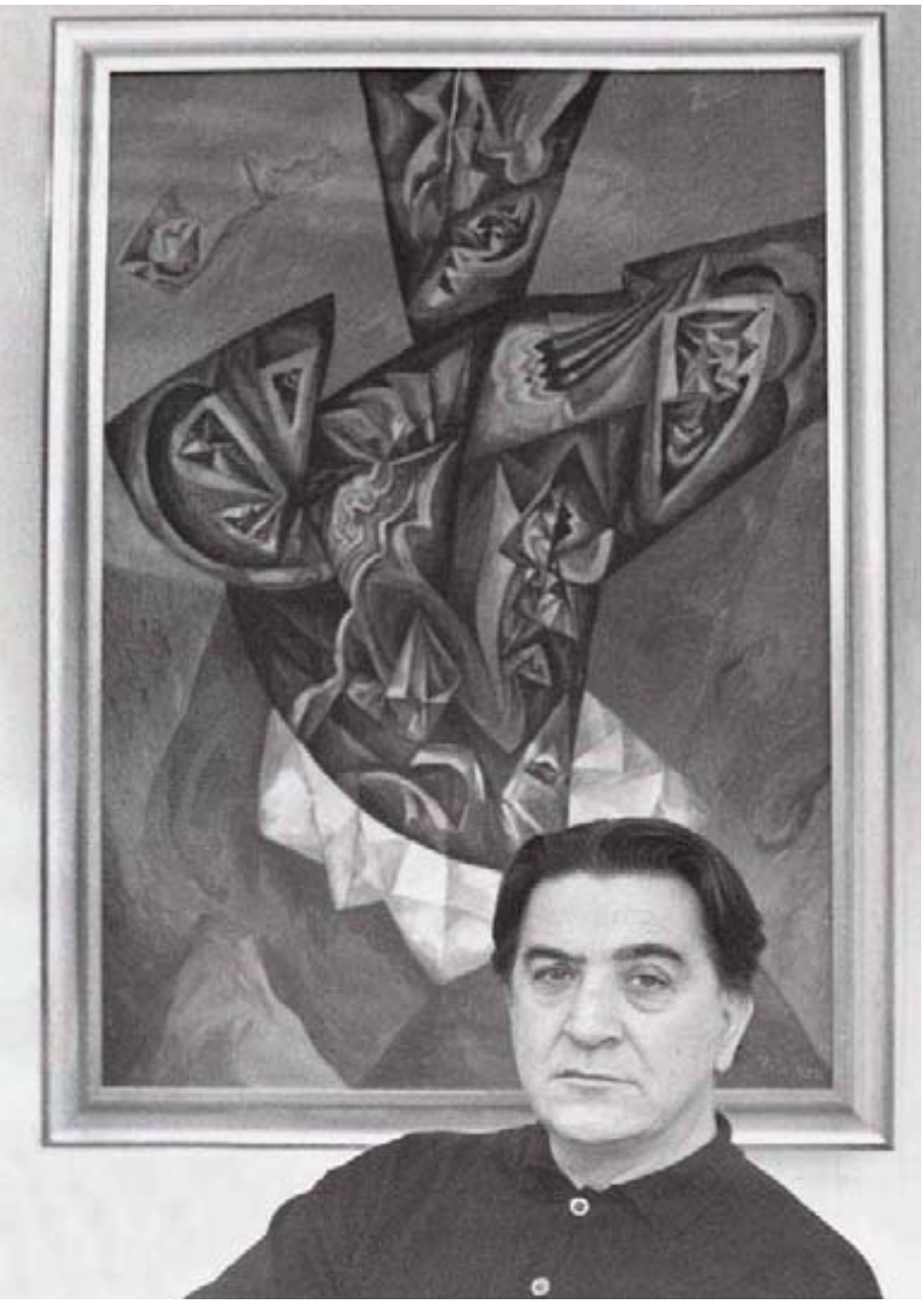

IVICA ŠIŠKO

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1986.
redoviti profesor

Rođen je 24. siječnja 1946. godine u Livnu. Završio je školu primjenjene umjetnosti (slikarski odsjek) 1965. u Sarajevu, u klasi profesorice M. Todorović; Akademiju likovnih umjetnosti (Grafički odjel) u Zagrebu polazio je od 1969. do 1974., te diplomirao 1974. godine. Završio je specijalku grafike na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Od 1973. do 1978. bio je suradnik Majstorske radionice Krste Hegedušića.

U vlastitoj nakladi objavio je grafičke mape *Pad* 1974. (bakropisi), *Skice* 1976. (bakropisi i akvatinte), *Zapisi iz Turopolja* sa stihovima Zlate Cundeković 1984. (bakropisi i akvatinte); *Hommage á A. T. Mimara* (mezzotinte). U nakladi Mladosti objavljena mu je mapa *Moj grob* - Ivan Goran Kovačić. U izdanju Zbirke Biškupić objavljene su mu bibliofilske knjige *Danteomanija* (Biblioteka "Iris", sv. 2, u 49 primjeraka, u tehnici bakropisa i akvatinte) 1977., s tekstom-esejem Tonka Maroevića; *Contre la Mort la Flaque*, *Uza smrt lokva* (Biblioteka "Arbor", sv. 4, u 57 primjeraka, u tehnici bakropisa i akvatinte) 1978. s pjesmama Jean-Louisa Depierrisa; *Zimovnik* (Biblioteka "Vid", sv. 2, u 37 primjeraka, u tehnici bakropisa); mapu grafika *Teber* (6 listova u 23 primjerka, u tehnici bakropisa) 1979. Jedan je od osam autora grafičke mape *Trag* (bakropisi, akvatinte i suhe igle) u izdanju Zbirke Biškupić, realizirane 1980. godine.

Od 1986. godine radi na ALU, te je danas redoviti profesor grafike na Nastavničkom odsjeku. Objavljene su mu monografije: *Šiško: crtež i grafika,* autor Jean Louis Depierris, Biblioteka "Prizma", Zagreb, 1988. (urednik B. Biškupić) i *Rajski vrt,* autor Jean-Jacques Léveque, "Kontura", Zagreb, 1997.

Do sada je održao četrdesetak samostalnih izložbi (Livno, Sarajevo, Komiža, Zagreb, Novi Sad, Split, Karlovac, Nova Gradiška, Zrenjanin, Sombor, Subotica, Crikvenica, Ivanić Grad, Dubrovnik, Banja Luka, Krk, Osijek, Novo Mesto, Đurđevac, Bjelovar, Križevci, Križ, Šibenik, Bonn, Opatija). Među njima se ističu izložbe: 1985., Zagreb, Umjetnički paviljon; 1994., Dubrovnik, Galerija Sebastian; 1997., Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt, *Rajski vrt*.

Sudjelovao je na više od 150 skupnih izložbi (Zagreb, Split, Crikvenica, Rijeka, Hvar, Poreč, Dubrovnik, Virovitica, Karlovac, Vinkovci, Krk, Krapina, Koprivnica, Slavonski Brod, Sarajevo, Banja Luka, Ljubljana, Brežice, Beograd, Novi Sad, Titograd, Cetinje, Sombor, Skopje, Bitola, Padova, Havana, Panama, Peking, Barcelona, Madrid, Cluy, Jinian, Pjongjang, Ulan Batoor, Pecs, Lisabon, Baden Baden, Bologna, Berlin, Bradford, Antwerpen, Reykjavik, Hamm, Gorizia, Varpalota, Toronto, Vancouver, Calgary, Köln, Biella, München, Graz, Frieden, Bonn, London, Singen, Freiburg, Budimpešta, Atlanta...).

Dobitnik je 12 nagrada; najvažnije su: 1979., Barcelona, VII bienal international del deporte en las bellas artes, Premio y medalla de plata (za grafiku); 1981., Zagreb, "Vjesnikova" nagrada "Josip Račić".

Zarobljavanjem bitnosti jedne bogate zbilje, Šiško prisvaja njezine ritmove i obujme, pulsirajuće im pokretljivosti. Kod njega, viđenje i oćut sudjeluju egzaltirajućom djelatnošću sinteze. Ono što duh

SALONA (diptih), 1986./87.
mezzotinta, 80 x 60 / 56 x 75 cm

zamišlja, što pogled istiskuje u eksploziji prirodne proliferacije i umnožavanja, Šiško čak to reintegrira u čarima svojih platna gdje se oblici i boje - usredotočne energije s dominantnom rujnom, grimiznom, riđom, smeđom i zlatnom - moduliraju u disanjima znakovlja i slatkim nasladama. Ali i u gorkom hvalospjevu stanovitih znakova praznine ili u grabežljivoj zasjedi gdje prevladavaju sive, bijelozelene, crne i boje kore.
U nekakvu hibridnu svijetu, gdje je sve suglasje i produženje, gdje se flora i fauna međusobno miješaju, Šiško slavi - prepoznavajući istomišljenosti i osjećaj - skladne sveze koje spajaju čovjeka sa svijetom. Svijet ponuđeni, uvijek otvoren, s bujnim bojama gdje duša Svega buja u nekakvoj titravoj panteističkoj poetici. (Jean-Louis Depierris)
Gnjevna strastvenost štiti ovo slikarstvo od literarnosti, a otvara imaginarnosti. Šiško prvo opaža stvari, ali ih zatim razgrađuje u, kako sam kaže, "novu prirodu".
U doživljaju prirode nema sentimentalnosti; predmeti ga zanimaju zbog njihovih plastičnih obilježja. U Šiškovim pejzažima osjećamo se kao u prašumi znakova (...)
(...) Ali njegov sustav forme nije zatvoren; svaki fragment teži nezaustavljivom izražavanju. Zgusnuta geometrijska sažetost Šiškovih slika nabijena je energijom koja teži eksplodirati u kromatski vulkan, u crtačku arabesku, raspuknuti se u novu imaginaciju, preložiti u neočekivanu sintezu. (Vladimir Maleković)

dr. VERA TURKOVIĆ

prof. sociologije i filozofije
na ALU od 1986.
docentica

Socijalna uloga moderne umjetnosti
u konfliktu prirode i društva

Većinu svojih problema, pa i onih na relaciji priroda-društvo, suvremeni čovjek uporno pokušava razriješiti u sferi ekonomije, tehnologije, znanosti, ili politike, iako u tome ne postiže nikakve rezultate. Budući da je znanost izravno povezana s industrijom, štoviše, ona se stavila u službu industrije, razvoj industrije s tehnologijom, tehnologija opet s razvojem znanosti, a razvoj čitavog modernog zapadnoeuropskog društva pokazuje izrazito destruktivni pravac razvoja, jasno da se traganje za beskonfliktnim ekonomsko-tehnološkim razvojem nastavlja bezuspješno. Društvo kojim dominira tehnologija, tehnološki pragmatizam, koje svoje najviše domete ostvaruje nuklearnim istraživanjima, razvilo je takve destruktivne snage koje predstavljaju najveću moguću prijetnju svim živim bićima, prirodi u cjelini. Opsjednutost ekonomskim rastom i napretkom ima za posljedicu kulturu koja se odriče svojih vlastitih humanističkih principa, doživljava duhovni pad, kulturu koja je sve uložila u proizvodno-tehnološki progres, a u svakom drugom pogledu doživjela frapantan nazadak. Egoizam zapadnog čovjeka i njegova težnja materijalnom bogatstvu, njegov osjećaj nadmoći doveo je do posvemašnjeg iscrpljivanja prirodnih bogatstava Zemlje i postao prijetnja opstanku prirode.

Danas se često previđa činjenica da se jedna druga djelatnost, još od vremena industrijske revolucije pa nadalje, na sebi svojstven način, odupire načelu čiste ekonomičnosti kapitalističke proizvodnje. Riječ je o umjetnosti i dizajnu kao onoj sferi koja intervenira na ekonomskom i političkom planu svojim estetskim djelovanjem i koja daje izglede u mogućnost obnove ljudskog i prirodnog ambijenta. I umjetnost se pod utjecajem općih prilika promijenila; ona, također, raspravlja o promjeni socijalnog poretka jer danas važnije stvari od toga nema. A umjetnost je uvijek bila simbol slobode, ona je ta koja i danas sa svoje točke gledišta u sve socijalne diskusije još i sada unosi dosta revolucionarnih elemenata. I neće proći dugo pa će biti nemoguće o društvenim problemima raspravljati sa stajališta ekonomije i politike. Mogućnosti velikih socijalnih promjena leže u umjetnosti. Radi se samo o tome da njezine mogućnosti nisu još otkrivene.

Jedna od važnih uloga umjetnosti, u kojoj je umjetnost nezamjenjiva, jest ona koju ima u organizaciji emocija; ona registrira osjećaj u svim njegovim posebnim značenjima, ona daje strukturu i rafiniranost, kao i smjer unutarnjem životu svojih suvremenika. Zadatak umjetnika danas je da prodre u još neviđena područja bioloških funkcija, da istražuje nove dimenzije industrijskog društva i da prevede nova otkrića u emocionalnu orijentaciju. Umjetnik svjesno i nesvjesno razrješava mnoge probleme iz života jedne izobličene i kaotične kompleksnosti svakodnevnice i povezuje ih u emocionalnu strukturu velikog značaja. Ta sposobnost je izuzetan dar koji se temelji na moći intuicije i uvida, na mišljenju i znanju i na imanentnoj odgovornosti prema biološkim i socijalnim zakonima, koji potiču na reinterpretaciju u svakoj civilizaciji. Ta snaga spoznaje potvrđena je i u drugim kreativnim zanimanjima: u filozofa, pjesnika, znanstvenika društveno-humanističke orijentacije. Oni slijede iste nade, traže ista značenja i iako se sadržaji njihovih radova razlikuju, u samoj osnovi njihove su aktivnosti identične. Problem leži samo u tome da se te djelatnosti povežu i da se uspostavi ravnoteža.

(izvadak iz doktorske disertacije)

Vera Turković

naslovna stranica disertacije:
SOCIJALNA ULOGA MODERNE UMJETNOSTI U
KONFLIKTU PRIRODE I DRUŠTVA
(ULOGA BAUHAUSA)
Vera Turković

Rođena je 1951. godine u Sisku. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je 1974. sociologiju i filozofiju (oba kao A-predmet). Iste je godine dobila namještenje u Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu, gdje je do 1986. radila kao profesor sociologije, filozofije, psihologije i logike. Godine 1986. počela je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu predavati Sociologiju kulture, Sociologiju umjetnosti i Sociologiju odgoja i obrazovanja, a od 1995. Estetiku.

Magistarski rad iz područja sociologije obranila je 1979., doktorsku disertaciju *Socijalna uloga moderne umjetnosti u konfliktu prirode i društva (uloga Bauhausa)* na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, 1993. Zvanje docenta stekla je 1993. godine.

Posljednjih godina kontinuirano sudjeluje na projektu *Socijalnoekološki aspekti razvoja* pri Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta - voditelj dr. Ivan Cifrić. Potkraj 1996. Institut za međunarodne odnose angažirao ju je na projektu *Hrvatska kulturna politika*, na kojem upravo radi s grupom eksperata za potrebe Europskog vijeća.

Objavila je brojne radove iz područja socijalne ekologije, sociologije umjetnosti i estetike. Za poslijediplomski stručni studij Pedagoškog fakulteta u Rijeci izradila je nastavni program *Vizualna kultura i problemi okoliša*. Sudjelovala je u radu brojnih znanstvenih simpozija, međunarodnih kongresa i kolokvija (Drugi simpozij Hrvatskog društva za zaštitu od zračenja, Zagreb, 1994.; Simpozij Sociološkog društva Hrvatske *Društvo u tranziciji*, Zagreb, 1995.; 6. međunarodni simpozij CAD Forum, Zagreb, 1995.; Prva svjetska konferencija mreže Culturelink Zagreb, 1995.; Znanstveni kolokvij *Hrvatsko društvo pred ekološkim izazovima*, Zagreb, 1996.; Svjetski projekt *24 Hours in Cyberspace* 1996.).

Član je Predsjedništva Hrvatskog društva estetičara, Hrvatskog sociološkog društva, Znanstveno-nastavnog vijeća Fakulteta komunikologijskih znanosti u Zagrebu (u osnutku) i zamjenica predsjednika Hrvatskog savjeta InSEA te CARNET koordinator za zagrebačku Akademiju likovnih umjetnosti.

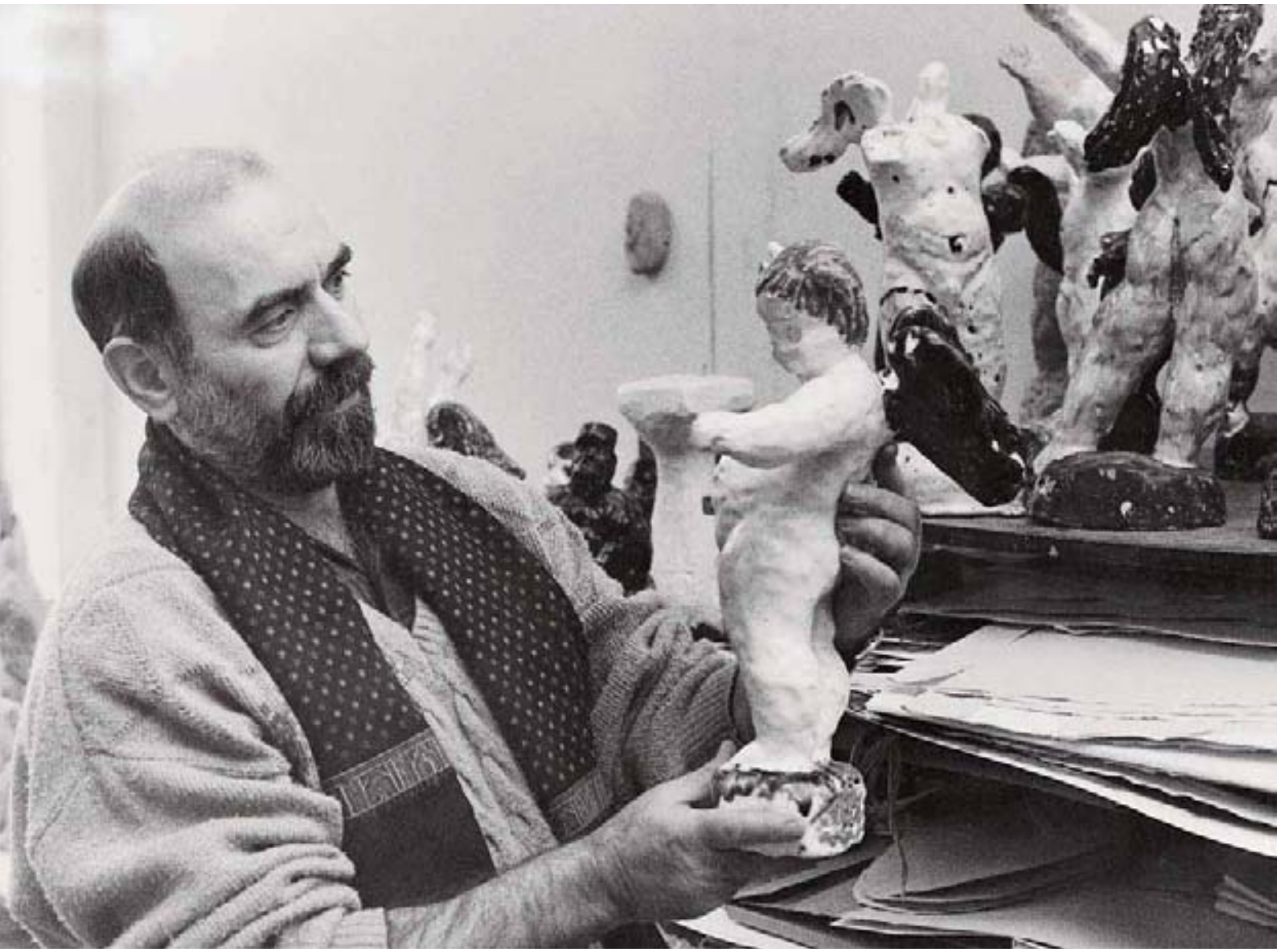

UZMI SVE ŠTO TI ŽIVOT PRUŽA, 1975.
poliester / kudjelja; v. 180 cm

MIRO VUCO

akademski kipar
na ALU od 1986.
redoviti profesor

U povijesnom ozračju Hamleta i Mefistofela, da bi znali uskladiti svoje instinkte ili se predati Igri života (jer, navodno, sve je igra), podjela na biti učenik i biti učitelj kao da više ne postoji… Učimo se voljeti samo sebe! Talenti i netalenti uživaoci su istog opojnog košmara, udvojnici jedne osobe… dekorateri idilično-strastvene anarhije (glavni junaci su povijesno smeće)… Coca-cola postaje simbolom zdravog života… a brzo i novo mjera je za svaku mjeru, duh i tijelo - vrijednosti same po sebi, ta božanska nit u bogatstvu osjećanja ne dokazuje se - ili dokazuje u pravorijeku vlastite moći. U doživljaju, da li i kako poslije svega biti učitelj, dakle vodič kroz život…

Miro Vuco

Rođen je 11. rujna 1941. u Vojniću kraj Sinja.

Školu primjenjenih umjetnosti, kiparski odsjek, završio je u Sinju 1962. godine. Diplomirao je kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti 1967. u Zagrebu, u klasi prof. Augustinčića, gdje je završio i specijalku 1969. godine. Od 1969./70. do 1971. bio je suradnik majstorske radionice Antuna Augustinčića. Suosnivač je (1970.) i član likovne grupe "Biafra", sve do njezinog razlaza 1978.
Od 1984. do 1986. radio je u Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu.
Od 1986. godine je asistent, izvanrednim profesorom postao je 1991., a od 1997. je redoviti profesor na Nastavničkom odsjeku na ALU.
Od 1986. do danas sudjeluje na niz kolektivnih, problemskih, koncepcijskih, reprezentativnih izložbi u zemlji i inozemstvu, od kojih su važnije: 1977., Pariz, *XXIX. Salon de la Jeune Sculpture;* 1987., Pančevo, *4. bijenale jugoslavenske skulpture*; 1991., Zagreb, *1000 godina hrvatske skulpture*; 1996., Zagreb, *125 vrhunskih djela hrvatskih umjetnika*.
Od samostalnih izložbi ističu se: 1978., Zagreb, Umjetnički paviljon, 15. izložba "Biafre"; 1987., Zagreb, Galerija "Forum", *Cipele;* 1992., Poreč, crteži; Pula, skulpture; 1994., Osijek, crteži; Zagreb, Galerija "Forum", grafike.
Autor je petnaestak spomeničkih skulptura, postavljenih većinom u Hrvatskoj. Izdvajaju se: 1990., Zagreb, spomenik Tinu Ujeviću; 1994., Samobor, *Zajednička kuća*; 1996., Zagreb, skulptura *Kamen temeljac* u Aleji skulptura.
Dobitnik je, između ostalih, Nagrade za crtež na Zagrebačkom biennalu crteža 1993.; Godišnje nagrade HDLU-a 1994., te Nagrade na 9., 11. i 15. zagrebačkom salonu (1975., 1980., 1987.).

MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ

akademska kiparica
na ALU od 1987.
redovita profesorica

Marija Ujević Galetović

Spomenik i nije samo spomen nekoj osobi. Važna je i njegova prostorna vrijednost ili vrijednost prostora. Spomenik je i odrednica u gradu. Sastajalište i putokaz. I ne samo memorije. On postaje dio našeg autoportreta. Spomenici su i nukleus zajedništva. Oni oblikuju mišljenje, ako su oblikovani dobro i jasno. Razarajući su, ako su loši. Čuvaju ljepotu kroz vjekove, kako kaže Michelangelo. I nisu za jednokratnu upotrebu, kakva je većina stvari oko nas. A Zagrebu još nedostaje spomenik Starčeviću, Radiću i Kršnjavom. Treba podržati onu sjajnu ideju kipara Petrića o aleji skulptura na savskom nasipu. On ju je zamislio i počeo realizirati, postavio je do sada tri skulpture. Bila bi to kilometarska galerija u prostoru, a takve galerije nemamo.

Rođena je 20. listopada 1933. godine u Zagrebu. Osnovnu i srednju školu završila je u Zagrebu. Godine 1953. upisala se na zagrebačku Akademiju likovnih umjetnosti - Kiparski odjel, na kojem je diplomirala 1958. u klasi prof. F. Kršinića. Nakon studija usavršavala se na Central School of Art u Londonu. U nekoliko navrata boravila na studijskim putovanjima (Italija, Engleska, Francuska...). Od 1987. radi na ALU, napredujući od docentice do redovite profesorice (1995.). U više navrata bila je pročelnica Kiparskog odsjeka. Član je suradnik HAZU.

Izlaže od 1960. godine. Sudjelovala je na brojnim skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu, te priredila desetak samostalnih izložbi od kojih su važnije: 1980., 1992., Zagreb, Galerija "Forum"; 1981., Dubrovnik, Galerija Sebastian; 1984., Beograd, Galerija Sebastian; 1990., Varaždin, Galerija Sebastian.

TRKAČ, 1995.
bronca, v. 200 cm
Grad Zagreb

Autorica je brojnih izvedenih radova na otvorenom ili unutar arhitektonskih cjelina (Virovitica, Vrsar, Zagreb, Marija Bistrica, Sinj, Cres, Rijeka, Osijek, Labin, Visoko, Bihać, Novi Sad), od kojih se ističu: skulptura u crkvi Sv. Pavla u Zagrebu; skulptura *Uzašašće* u crkvi Sv. Nikole u Rijeci.
Za njezin rad značajni su spomenici: *Spomenik M. Krleži* u Osijeku; *Spomenik A. Šenoi* u Zagrebu; skulptura *Trkač* na Savskom nasipu u Zagrebu, *Spomenik Frani Petriću* u Cresu, *Jakov Gotovac* u Osoru, te *Sterija Popović* u Novom Sadu.
Za spomenički rad dobila je mnoga priznanja. Nagrade: 1965., Ženeva, 1. nagrada na internacionalnom natječaju za spomenik; 1970. Zagreb, Nagrada na natječaju za spomenik *Seljačka buna*; 1971., Sarajevo, Nagrada na natječaju za spomenik na Kozari; 1972., Zagreb, Nagrada na natječaju za spomenik *Stablo mladosti*; Zagreb, Nagrada za spomenik Vladimiru Nazoru; 1973., Zagreb, 1. nagrada na natječaju za spomenik Augustu Cesarcu; 1975., Tuzla, 3. izložba jugoslavenskog portreta, Nagrada za portret M. Krleže; 1976., Zagreb, Nagrada INE; 1981. Novi Sad, I. nagrada za spomenik J. S. Popoviću; 1982. Zagreb, Zagrebački salon, Izvedbena nagrada za spomenik M. Krleži; 1986., Zagreb, Nagrada na Triennalu hrvatskog kiparstva; 1987., Zagreb, Nagrada za spomenik Augustu Šenoi; 1989. Zagreb, Nagrada grada Zagreba; 1990. Zagreb, Nagrada Zagrebačkog salona.
Marija Ujević svojim skulpturama sjedinjuje pomake od stvarnosti do očuđenja, od suvremenosti do mita, od stilizacije do anegdote, trudeći se da portretirane ličnosti vrati u svakodnevnicu, u drukčiji tok vremena od onog akademskog...
Skulpturu Marije Ujević nikad nećemo samo tako moći definirati kao umjetnost otvorenu za iskustva tradicionalnoga ili suvremenog. Ona od početka relativizira tu, s razlozima, prenaglašenu razdiobu krećući se unutar "polja mogućeg", što će reći polja koje sažimlje povijest i iskustvo pojedinca u "jedinstveno polje mogućeg". (Lilijana Domić)

BEZ NAZIVA, 1997.
enkaustika na platnu, 200 x 200 cm
enkaustika na drvetu, 9 x 13 cm x (144)

ZLATAN VRKLJAN

akademski slikar
na ALU 1987.-1994.
docent

Zlatan Vrkljan

Na Akademiji likovnih umjetnosti proveo sam kao nastavnik sedam školskih godina. Na Nastavničkom odjelu predavao sam Crtanje studentima prve godine, a Slikanje studentima druge, treće i četvrte godine. Na Slikarskom odsjeku vodio sam nastavu slikanja studentima treće i četvrte godine.

Bio sam pobornik ideja o sustavnom školovanju; o otvorenom suodnosu student - profesor; o prilagodljivoj ali zahtjevnoj školi; ideje o obrazovanom, darovitom, radinom i pametnom studentu (naravno i nastavniku); ideje o mogućem govorenju o slikarstvu (vremenu usprkos) i još koječemu.
Tijekom tih sedam godina bivanja nastavnikom, jednu po jednu zamisao demantirala je i ukinula praksa. U nemogućnosti osmišljenja neke nove gradbenice, 1994. ukinuo sam sâm sebe kao predavača na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

Rođen je 17. veljače 1955. godine u Zagrebu. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1979. godine, u klasi prof. Š. Perića. Bio je suradnik Majstorske radionice Akademije znanosti i umjetnosti, pod vodstvom Lj. Ivančića i N. Reisera. Od 1987. do 1994. godine bio je asistent i docent na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Sudjelovao je na 65 skupnih izložbi (Bjelovar, Kumrovec, Varaždin, Rijeka, Zagreb, Split, Dubrovnik, Poreč, Zadar, Ljubljana, Sarajevo, Široki Brijeg, Beograd, Mainz, Oslo, Reykjavik, Gorizia, Toronto, Seul, München, Frankfurt, Sartirana, Saint-Aigan sur Cher),

od kojih se ističu: 1988., Zagreb, *Kontinuitet figurativnog*, Umjetnički paviljon; 1989., Toronto, *Svjetski biennale hrvatske umjetnosti*; 1990., Sarajevo, *Osamdesete godine u Hrvatskoj;* Seul, *Contemporary Painting in Yugoslavia 1970-1990*, The National Museum of Contemporary Art Korea; 1993., Zagreb, *Suvremena hrvatska umjetnost*, Moderna galerija. Do sada je održao oko 35 samostalnih izložbi (Zagreb, Varaždin, Stari Grad, Dubrovnik, Slavonski Brod, Karlovac, Umag, Split, Poreč, Požega, Pula, Osijek, Ljubljana, Kostanjevica na Krki, Trst, Pariz). Izdvajaju se: 1987., Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt; 1990., Zagreb, Moderna galerija; Umag, Galerija Dante; 1991., Pariz, Galerie Turbulences; 1997., Zagreb, Studio "Josip Račić".

Dobitnik je sedam nagrada, među kojima se ističu: 1979., Zagreb, Nagrada za slikarstvo na 9. salonu mladih; 1988., Zagreb, Nagrada "Josip Račić".

ŠIME VULAS

akademski kipar
na ALU od 1987.
redoviti profesor
akademik

Jedra, gradovi, orgulje, portali... doživljaji su svijeta iz kojeg sam izrastao, u kojem sam djetinjom maštom grabio mora, čeznutljivo doticao plavetnila, oblijećući s pticama jarbole i zvonike, gdje sam s pomnjom i usplahirena koraka prelazio znojem natopljeni prag stare konobe, upijajući njezinu tamnu svježinu i čađavi miris greda.
Sve što pokušavam obuhvatiti - svijet je sadržaja u čijim se rasponima kreće radoznalost; puštam ih u plovidbe jednim mogućim govorom, u svijet oblika.

Šime Vulas

Šime Vulas rođen je 17. ožujka 1932. godine u Drveniku Velikom. Nižu gimnaziju završio je u Trogiru 1948., a Školu primijenjenih umjetnosti u Splitu 1953. godine. Od 1953. do 1958. polazio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje je diplomirao kiparstvo u klasi prof. V. Radauša. Majstorsku radionicu kod istog profesora polazio je od 1958. do 1962. godine. Od 1987. je docent, te izvanredni profesor (1991.), a od 1995. redoviti je profesor Kiparstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Od 1988. je izvanredni, a od 1991. redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.
Izlagao je na više od 350 grupnih i na 18 samostalnih izložbi u domovini i inozemstvu. Za svoj rad dobio je 24 nagrade i priznanja. Prvo priznanje za skulpturu dodijeljeno mu je na III. internacionalnom biennalu mladih u Parizu 1963. Njegovu prvu samostalnu izložbu priredila je Galerija suvremene umjetnosti u Zagrebu 1965. godine. Godine 1971. dobio je Nagradu grada Zagreba, a 1979. tiskana je monografija *Vulas* (G. Gamulin) u ediciji Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske. Monografsku izložbu Vulasovih skulptura realizirala je Moderna galerija u Zagrebu 1980., te je za tu izložbu dobio Godišnju nagradu "Vladimir Nazor". Nagrađivan je na mnogim kiparskim natječajima. Za *Spomenik Podhumskim žrtvama* dobio je prvu nagradu: spomenik visine 22 m izveden je na Grobničkom polju.
Njegove skulpture većih dimenzija u kamenu, drvu i željezu izvedene su na kiparskim simpozijima u Kostanjevici, Horicama (Češka), Aranđelovcu, Labinu, Sisku. U gradskim prostorima i interijerima izvedene su skulpture u Kraljevici, Virovitici, Križevcima, Ludbregu, Zagrebu, Velikoj Gorici, Malom Lošinju i Silbi. Godine 1987. sudjelovao je na Olimpijadi umjetnosti u Seulu (J. Koreja), gdje je u Olimpijskom parku postavljena granitna skulptura *Legenda oblika* (vis. 8,5 m).

U povodu 900. obljetnice grada Zagreba u parku na Opatovini postavljena je brončana skulptura *Tvrdalj*. Vulasov kiparski opus obuhvaća također i brojna djela male plastike i medaljerstva, a djela mu se nalaze u muzejima i zbirkama u domovini i inozemstvu. O njegovu djelu napisani su brojni osvrti, kritike i eseji. Snimljeni su filmovi: *Svjetlost oblika* (B. Žižić) 1978.; *Autobiografski zapisi Šime Vulasa* (T. Đurinović) 1982.; *Šime Vulas* (E. Galić) 1987. i *TV-izložba* 1983.

Svijet Šime Vulasa zatvoren je u svjetlosti kao plod naranče u svome mirisu. Kao znamen slutnje. Tajni znak pred beskrajem. Završen i sam sa sjenom pratilicom. U treperenju. Atlantida izronila iz vode zaborava. Dvoja vrata vode u taj svijet. Dvije svjetlosti ovdje se sastaju pod krilom istog sna: jedna iz dubine, a ova druga, neizreciva, iz visine. Jedna izranja iz potonulog raja, iz djetinjstva, iz vremena pamćenja, a druga, ona snovidna, dolazi iz privida, iz slutnje, iz Utopije, iz sunčane Ikarije. Dvije svjetlosti istog sna. Vrata jedinstvenog svijeta. Kad se jedna zatvore, druga se otvaraju. I treća. I peta, vrata beskraja. (Jure Kaštelan)

Bez euforija i poze, s upornim istraživanjem asocijativnih mogućnosti unutar povijesno zemljopisno zatvorenog prostora svog primorskog kraja - kojemu su se i mnogi drugi nostalgično okretali kao svojoj prošlosti ili nekom snu o smirenom, idiličnom životu - kiparstvo Šime Vulasa je svoju regionalnu ikoniku iz tog istog zavičajnog prostora uvelo u univerzalne širine suvremene umjetnosti. Gotovo je nevjerojatno da je ovako ekstatičnu materiju naš kipar mogao sputati i sažeti do svečanog amblema ili, čak, do heraldičnog znaka, a u tom apsolutnom spajanju nostalgične asocijacije i metode svođenja, ekstaze i simbolične redukcije možda i leži značenje Šime Vulasa i njegova položaja u modernom kiparstvu. I očito: ne samo našem.
(...) *Nije Šime Vulas time rastvarao prostore samo za našu "malu domovinu", za regionalno podneblje svoga kraja (i čak minulog života u njemu), uvodeći ga u univerzalni svijet suvremenog kiparstva, nego je i toj univerzalnosti otvorio nov prostor jednog još nedohvaćenog kraja. Tako se i stvaraju, granajući se prema nepoznatom, beskrajna područja svjetske umjetnosti, i tako postoje u svom bogatstvu.* (Grgo Gamulin)

JEDRA, 1996.
drvo, 93 x 45 x 20 cm

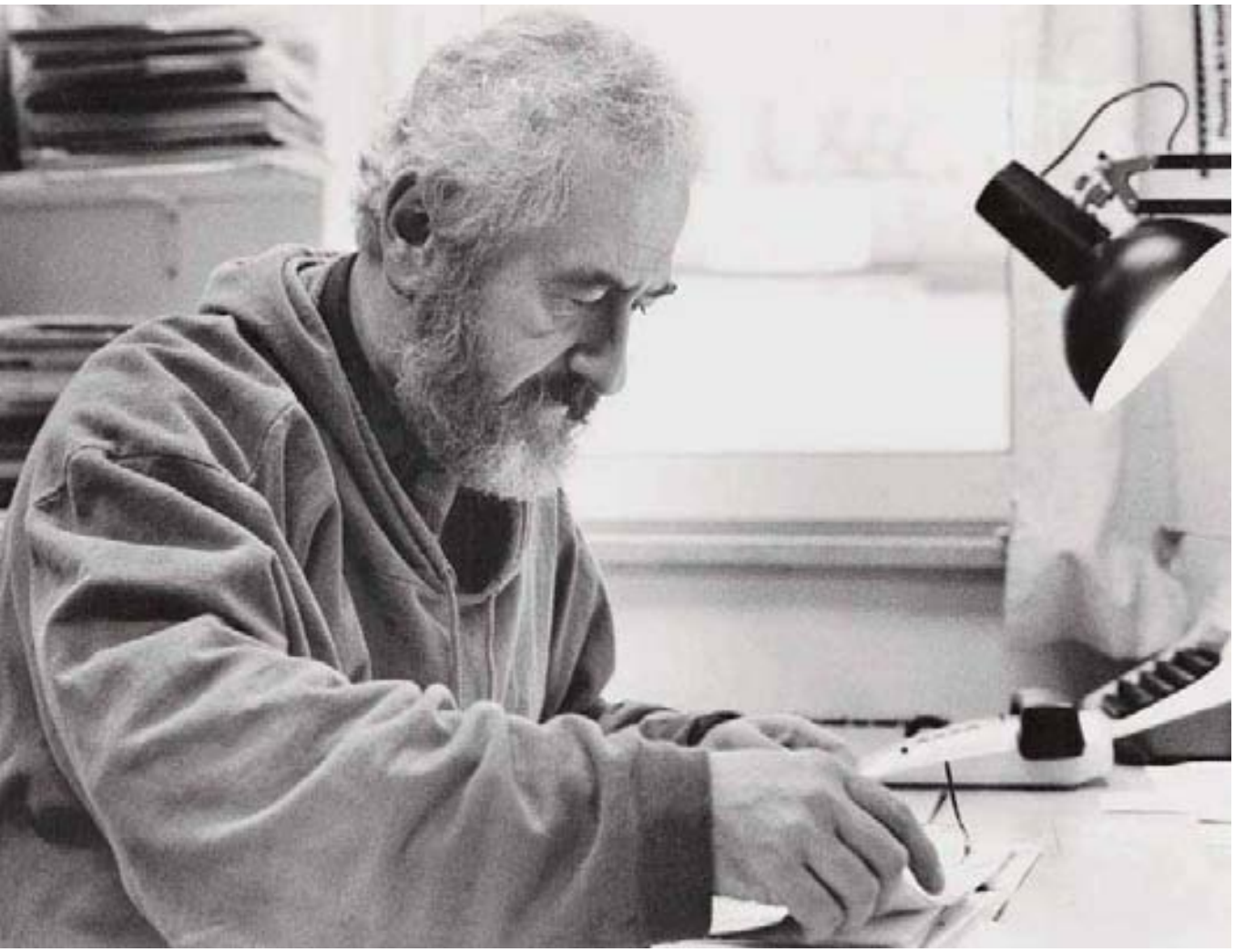

EMIL ROBERT TANAY

akademski slikar, likovni pedagog
na ALU od 1988.
redoviti profesor

Zahvaljujući likovnoj umjetnosti, posebice suvremenim filozofskim teorijama i psihološko-pedagoškim istraživanjima te razvoju vizualnih komunikacija koliko i nastavnoj praksi, metodika koju predajem prerasta okvire zadane općim odgojem te omogućuje korelaciju sadržaja na razini simboličkih sistema umjetnosti-znanosti.
To je program koji na zakonitostima teorije likovnih umjetnosti te razvojne psihologije i psihologije stvaralaštva nudi mogućnost razvoja drukčijih načina oblikovnog mišljenja u pristupu didaktičkim problemima umjetnosti i dizajna.
Vlastitim stvaralaštvom osvjedočen u snagu izraza vizualnog jezika, potičem u studenata moralnu i estetsku osjetljivost za osobni iskaz dječjeg likovnog govora te različite načine simbolizacije vizualnog izraza: predstavljanje, izražavanje, metaforu, mnogostrukost značenja. Pratim nastojanja epistemologije nastavne prakse. Ta umjetnički utemeljena nauka o spoznajama likovne prakse odražava znanje da je podučavanje u osnovi umjetničko djelovanje koje ovisi o sposobnosti ostvarenja programa, ali i o nadahnuću i improvizaciji. Stoga osobno stvaralaštvo i nastavno djelovanje smatram jedinstvenim činom.

Emil Robert Tanay

Rođen je 7. III. 1944. godine u Zagrebu. Do sedamnaeste boravio je u Slavonskoj Požegi, gdje je maturirao 1963. godine. Na Slikarskom odjelu Akademije likovnih umjetnosti diplomirao je 1967. godine. Od 1967. do 1972. godine bio je suradnikom Majstorske radionice Krste Hegedušića. Fresko-slikarstvo specijalizirao je u Rimu 1974. godine. Bio je profesor na Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu do 1982., kada je imenovan savjetnikom u Republičkom zavodu za prosvjetno-pedagošku službu Hrvatske. Godine 1988. izabran je za docenta, a 1997. za redovitog profesora na ALU u Zagrebu.
Sudjelovao je na brojnim izložbama u zemlji i inozemstvu.
Od samostalnih izložbi ističu se: 1973., Ljubljana, Mestna galerija; 1990., Tilburg, Academie voor Beeldende Kunst; Požega, Gradski muzej.
Važnije skupne izložbe: 1992., *Izložba Biafre,* Zagreb, Muzejski prostor; 1993., *Izložba likovnih umjetnika Hrvatske,* Singen, Hechingen, Freisburg; 1994., Dubrovnik, Galerija Sebastijan.
Dobitnik je dviju nagrada za slikarstvo: 1971., Rijeka, 1. nagrada za slikarstvo, V. biennale mladih; 1974., Zagreb, Nagrada za slikarstvo, VII. salon mladih.
Bavi se i metodikom nastave likovnog odgoja i obrazovanja *(Rano otkrivanje i efektivno podsticanje talentiranih učenika)*. Predsjednik je Hrvatskog društva likovnih pedagoga Hrvatske, član Hrvatskog društva likovnih umjetnika; k tome, član je Međunarodne organizacije za odgoj putem umjetnosti (InSEA), član National Society of Art Education (Engleska).

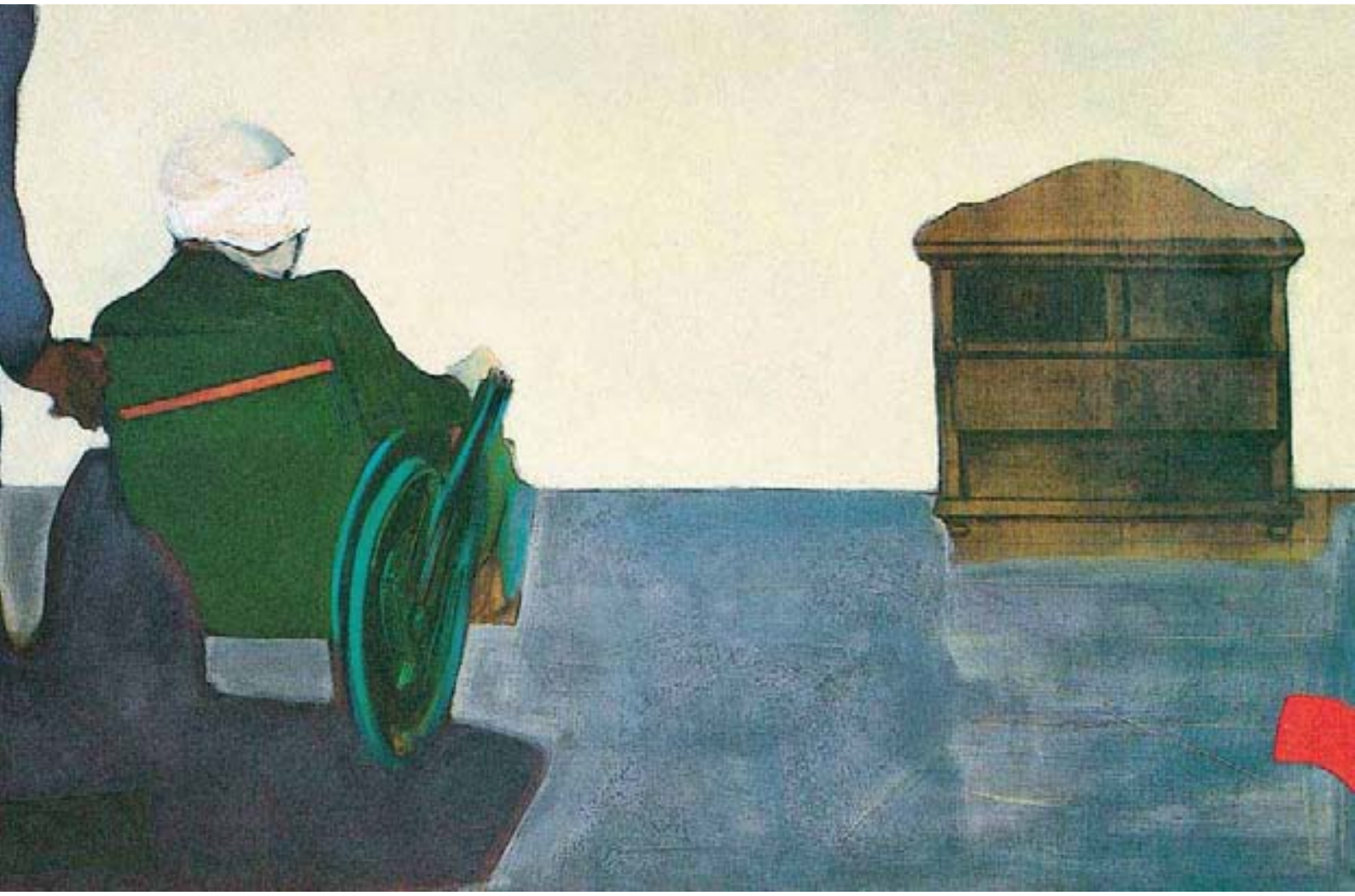

PREMA RUBU, 1973.
ulje, platno, 90 x114 cm

Objavljeno mu je nekoliko stručnih knjiga, od kojih se ističu: Emil-Robert Tanay i Vladimir Kučina, *Od olovke do kompjutora - tehnike likovnog izražavanja*, Naklada "Zakej", Zagreb, 1995.; Emil-Robert Tanay, *Likovna kultura u nižim razredima osnovne škole*, "Školska knjiga", Zagreb, 1988., 1989., 1990.; Emil-Robert Tanay i Arpad Barath, *Kako pomoći djeci u ratu (i poslije) kroz likovnu kulturu*, priručnik za odgajatelje i nastavnike, Zagreb, 1992.

Autor je nekoliko stručnih radova u knjigama s međunarodnom recenzijom (među kojima je i tekst u inozemnoj publikaciji-udžbeniku: *Images from Children in Bosnia*, u priručniku *Teaching Art at Key Stage 2*, autori Nigel Meager and Julie Ashfield, The National Society for Education in Art and Design and Visual Impact Publications, Corsham Court, Corsham Wiltshire, 1995.). Također je objavio nekoliko stručnih članaka s međunarodnom recenzijom: *Heart Goes Towards the Sun*, InSEA News, Vol. 1, Number 2, 1994; *Croatian and Bosnian Childrens' Art in Times of War*, Journal of Art and Design Education, Vol. 13, Number 3, 1994, Blackwell.

Održao je nekoliko stručno-kongresnih predavanja u inozemstvu; izdvajaju se:
The Art of Children in Times of War - The Art of Displaced and Refugee Children in Croatia, predavanje na XXVI međunarodnom kongresu InSEA u Montrealu, 1993.; *Struggles of a Generation, Children's Bridge is Not Destroyed*, predavač na Međunarodnoj konferenciji UNIS School Conference, United Nations, New York, General Assembly Hall, 1996.; *Heart Goes Towards the Sun*, *The Analysis of Children Drawings, Work with children refugees from Vukovar, Ilok, Tovarnik, Ilača, Stari Grabovac, Petrinja and Rakovica* - predavanje uz izložbu dječjih likovnih radova održano u International Center Rearmament Moral, Caux, 1991.; *Kako pomoći djeci prognanicima putem likovne kulture*, 2 predavanja popraćena analizom izložbe slika i crteža, na poziv World Moral Rearmament Center, Caux, Švicarska, 1992.; predavanje na poziv School of Education, Stanford University, Centar za odgojna istraživanja, 1996.

Emil-Robert Tanay sa suradnicima autor je programa nastave likovne kulture u osnovnim školama Republike Hrvatske, te obveznih sadržaja likovne kulture od V. do VIII. razreda.

Organizator je niza didaktičkih izložbi, od kojih posebno treba istaknuti *Izložbu djece prognane i raseljene Hrvatske* u Palači Europskog parlamenta 1994. godine. Tijekom rata radio je dobrovoljno s raseljenom i prognanom djecom.

Godine 1987. osnovao je Studio Tanay za likovno obrazovanje, čiji program je okupiti djecu s posebnim interesom za likovnost. U radu studija, voditelj kojega je Tanay, sudjeluju profesori zagrebačkih osnovnih škola.

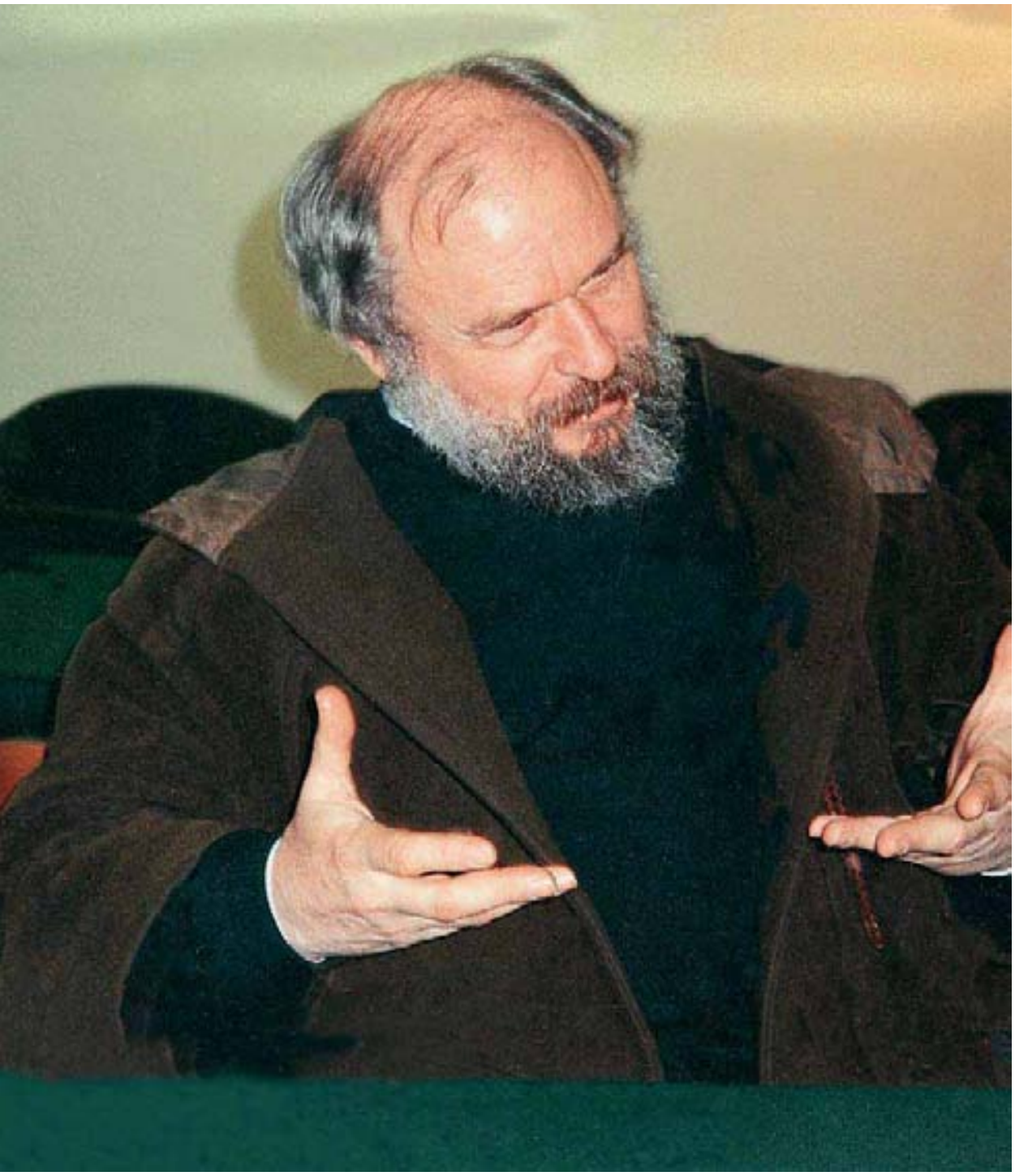

BEZ NAZIVA 62, 1982.
poliester, vis. 170 cm

STJEPAN GRAČAN

akademski kipar
na ALU od 1991.
redoviti profesor

Stjepan Gračan — Ako je u umjetnosti danas sve dopušteno, Akademija vas mora i za to osposobiti.

Rođen je u Prugovcu (Podravina) 28. veljače 1941. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Osijeku. Studij povijesti umjetnosti i psihologije upisao je 1961. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Završivši četiri semestra na Filozofskom fakultetu, položio je prijamni ispit na ALU u Zagrebu, te se upisao na Odjel kiparstva. Diplomirao je 1967. u klasi prof. A. Augustinčića, a potom upisao specijalku kod istog profesora i završio je 1968. godine. Od 1969. do 1971. bio je suradnik Majstorske radionice Antuna Augustinčića. Godine 1970. zajedno s B. Bunićem, R. Petrićem i M. Vucom osnovao je likovnu grupu "Biafra". Od 1989. predaje na ALU: 1991. docent, 1992. izvanredni, 1997. redoviti profesor. Osim likovnim radom, bavi se i publicistikom objavljujući likovne osvrte u osječkom dnevniku *Glas Slavonije*, te časopisima *LIKUM* i *LL*. Kao član HDLU-a godinama obavlja i razne funkcije u Društvu (član i predsjednik Umjetničkog savjeta, tajnik i potpredsjednik Društva). Od 1975. kontinuirano surađuje kao kipar sa zagrebačkim kazalištima, te povremeno s HTV-om. Kao autor realizira petnaestak scenografija i nekoliko lutkarskih predstava (HNK, Teatar ITD,

Kazalište mladih, HNK Osijek, Kazalište Komedija, Satiričko kazalište "Jazavac", Lutkarsko kazalište Osijek).
Od 1962. do danas priredio je 18 samostalnih izložbi, te sudjelovao na oko 240 kolektivnih izložbi (mahom žiriranih) u zemlji i inozemstvu.
Od samostalnih izložbi ističu se: 1977., Osijek, Galerija likovnih umjetnosti; 1978., Zagreb, Umjetnički paviljon, 15. izložba likovne grupe "Biafra"; 1982., Zagreb, Salon Galerije "Karas"; 1983., Zadar, Galerija umjetnina; 1988., Zagreb, Salon Galerije "Karas"; 1994., Zagreb, Galerija SC, *Uzašašće*.

Među kolektivnim izložbama izdvajaju se: 1970., Zagreb, *Atelier Biafra*, I. izložba ateliera "Biafra"; 1975., Slovenj Gradec, Umjetnički paviljon, *Angažirana figuracija;* IX. izložba likovne grupe "Biafra"; 1977., Pariz, Grand Palais, *Veliki i mali danas*; Pariz, *XXIX. salon mlade skulpture*, UNESCO; 1987., Zagreb, Umjetnički paviljon, *Postojanost figurativnog 1950-1987.;* Michigan, *Suvremena umjetnost Centralne Europe*; 1991., Zagreb, Muzejski prostor, *Tisuću godina hrvatske skulpture;* 1994., Zagreb, Gliptoteka HAZU, *5. triennale hrvatske skulpture*.
Autor je sedam spomenika, među kojima su i sljedeći: 1971., Zagreb, spomenik V. Nazoru; 1974., Osijek, spomenik A. Cesarcu; 1985., Vel. Borištof, Austrija, spomenik *Gradišćanska majka;* 1991., Zagreb, spomenik M. J. Zagorki.
Dobitnik je sedam nagrada. Izdvajaju se: 1970., Zagreb, Nagrada Salona mladih za kiparstvo; 1971., I. nagrada na natječaju za Spomenik Vladimiru Nazoru; 1985., Izvedbena nagrada na pozivnom natječaju za spomenik u Gradišću; 1994., Zagreb, II. nagrada na natječaju za spomenik V. Holjevcu.

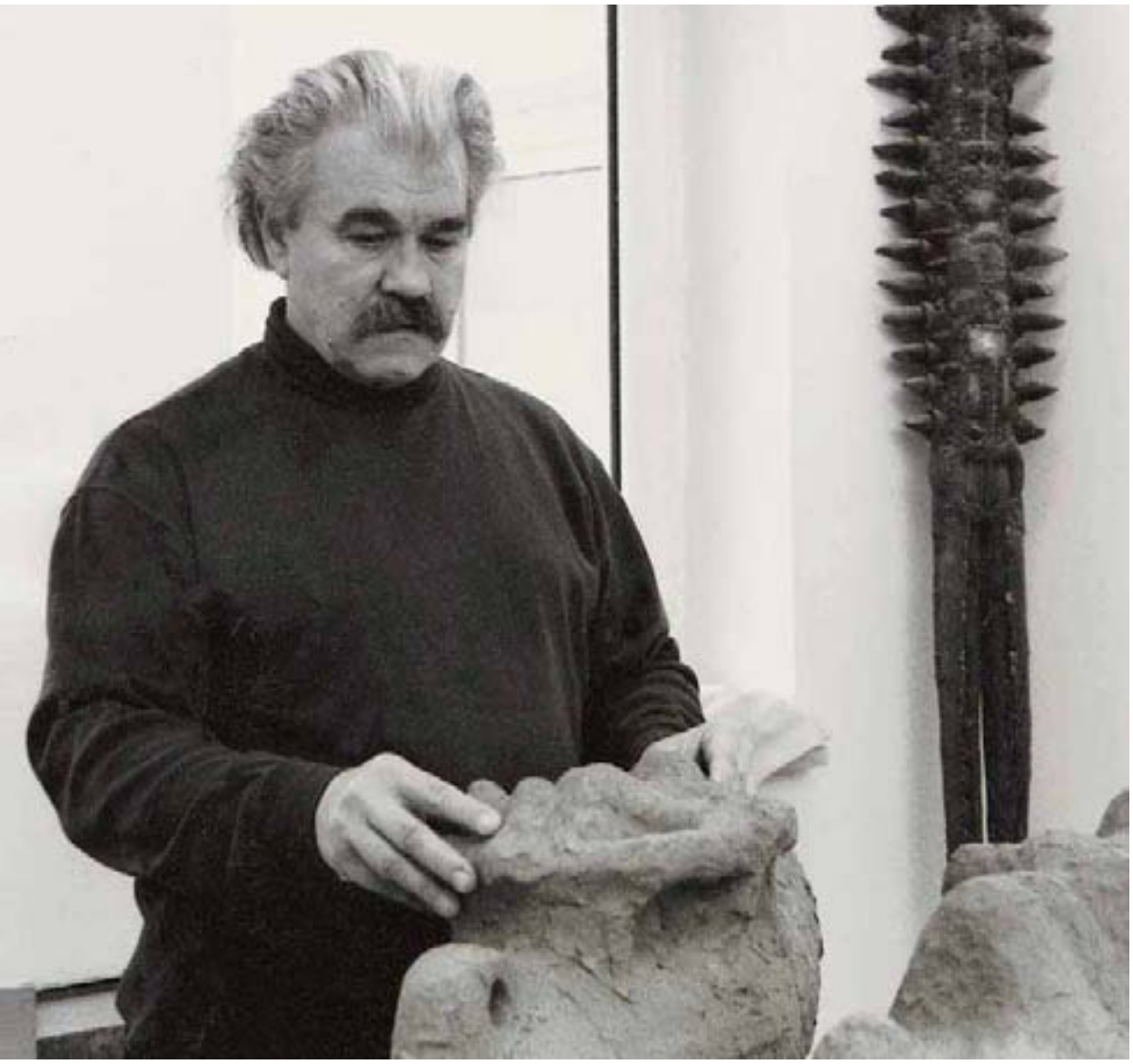

LJUBOMIR STAHOV

akademski slikar, grafičar, kipar
na ALU od 1991.
redoviti profesor

Ljubomir Stahov

Sve, sve, ali zanat!

Ljubomir Stahov rođen je 7. siječnja 1944. godine u Kamičanima kraj Prijedora. Školu primijenjene umjetnosti završio je u Sarajevu 1967. (prof. M. Todorović i prof. B. Aleksić). Prije upisa na Akademiju radio je kao nastavnik likovnog odgoja u osnovnoj školi u Kozarcu. Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, Slikarski odjel, završio je 1974. u klasi prof. Š. Perića. Poslije završene Akademije bio je suradnik Majstorske radionice prof. K. Hegedušića i prof. Lj. Ivančića od 1974. do 1978. godine. U izdanju Zbirke Biškupić iz Zagreba objavljene su mu tri bibliofilske knjige: *Heksapoda* (u tehnici bakropisa i akvatinte) s tekstom-esejem Josipa Depola; *Jedno čitanje apstrakcije* (u tehnici bakropisa) s tekstom-esejem Đurđe Šinko-Depierris
i *Jeu de couleur = Igra boja* (u tehnici bakropisa u boji) s pjesmama francuskog pjesnika Edmonda Humeaua. U biblioteci "Mladi umjetnici" Nacionalna i sveučilišna biblioteka u Zagrebu objavila je njegovu monografiju (autor: Mladenka Šolman) 1982. godine. Na Akademiju likovnih umjetnosti primljen je za asistenta 1991., promoviran je u docenta 1994., u izvanrednog profesora 1996., a redovitim profesorom postao je 1997. godine.
Sudjelovao je na oko 200 skupnih izložbi, te je priredio 24 samostalne izložbe (u Ljubiji, Zagrebu, Prijedoru, Rovinju, Beogradu, Karlovcu, Londonu, Birminghamu, Banja Luci, Edmontonu, Karlsruheu, Augsburgu), od kojih treba istaknuti: 1978., 1981., 1991., Zagreb, Salon Galerije "Karas"; 1979., Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt; 1981., Zagreb, Nacionalna i sveučilišna biblioteka; 1983., London, The October Gallery; 1986., Zagreb, Galerija "Forum"; 1987., Edmonton, Kanada, Vik Gallery.
Dobitnik je 11 nagrada, od kojih se ističu: 1979., Premija Fonda za unapređenje likovnih djelatnosti "Moša Pijade", Beograd, na 7. zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog crteža; 1980., Premija za grafiku na izložbi Balkan zona mira u Bukureštu; 1981., Druga nagrada na 4. bijenalu crteža u Prištini; 1983., Premija Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, na 9. zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog crteža u Zagrebu.
Djela Ljubomira Stahova nalaze se u Modernoj galeriji i Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

DOGAĐAJ, 1989.
ulje, platno, 240 x 140 cm

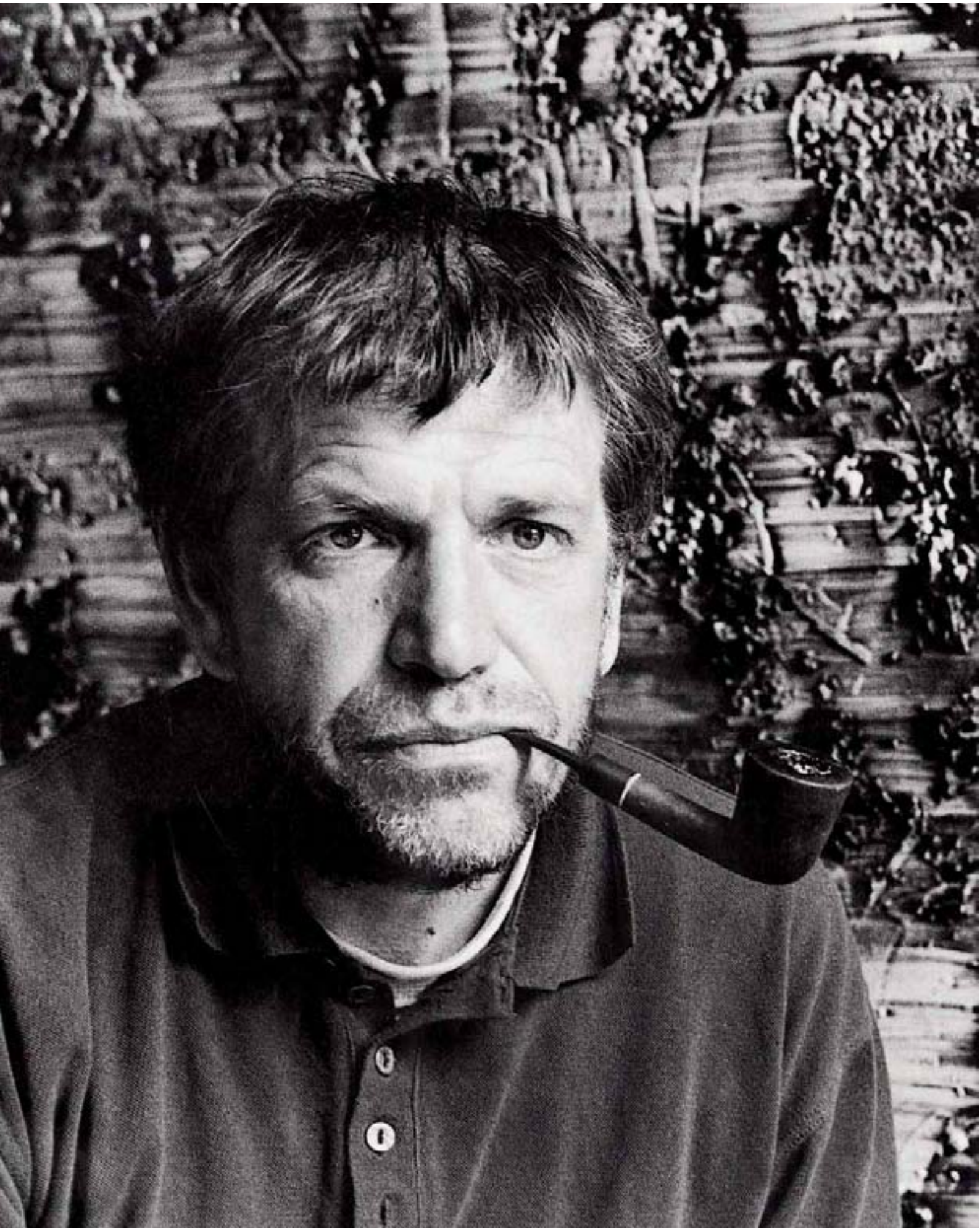

dr. IVE ŠIMAT BANOV

prof. povijesti umjetnosti i arheologije
na ALU od 1991.
docent

O povijesti umjetnosti

Odavno se divim hrabrosti onih koji su pisali povijest umjetnosti. Najtežim sam zadaćama smatrao upravo "najlakše": Janson, Bazin, Babić, Gombrich, Huyghe,... njihovim sam se knjigama, koje poznaje svaki malo obavještеniji student, divio. A iznad svega Clarkovoj *Civilizaciji*. Neznanstvenoj. Popularnoj. Televizijskoj. "Potrošnoj"!!

Ne mogu hodati unatrag ili jedva (u)činim poneki korak. A tko bude mogao hodati unatrag, bit će dobar profesor povijesti umjetnosti. Tko učini prohodnim oba smjera, tko reverzibilno iščita povijest umjetnosti, bit će idealan profesor povijesti umjetnosti ili će biti na posve dobrom putu da to jednom i bude. Moram priznati da sam u tom smislu malena točka u daljini.

Onaj tko bude u stanju napisati povijest umjetnosti od *danas* do *jučer*, od kraja ovog vijeka do početka ljudskog vijeka, od tehnološkog do pećinskog - taj će napokon i konačno shvatiti "razvoj" i obožavanu "evoluciju" umjetnosti. Kada unuci budu rađali svoje djedove a djeca svoje očeve. Carrà je "rodio" Giotta, Dubuffet okamine i fosile, a Wools trulež.

I ta će povijest umjetnosti, jer će biti atemporalna, morati promijeniti ime. Zvat će se priručnikom "kako izbjeći smrt", "kako izbjeći entropiju", "kako ne umrijeti" ili kako trajati - svejedno. Mogla bi se zvati *povijest ideja*, ali to nalikuje pedantnom katalogu vrlina i krijeposti. Posebice sam mišljenja da treba zauvijek prestati našu ljudsku krizu proglašavati *krizom umjetnosti* i vlastitu smrt nazivati *smrću umjetnosti*. Stoga "posljednje šanse" i "zbogom" umjetnosti i druge svečane gluposti treba prezreti.

Ako se hoće *credo,* tvrdim da sam bezbožnik i da vjerujem u mnoge bogove. *Credo* je biti bez *creda*. Znam, zvuči retorično, efektno: kao na pozornici. Ali svakako: odstraniti *principe* i *modele*. I bez njih se može domisliti svoj put. Ja nemam *credo,* ali imam sugestije; preporučujem, zagovaram, razgovaram. Primjerice, radosno zagovaram rušenje bespravne gradnje nekih mitova, veličina (avangardističkih prenemaganja i utuljenih drangulija zavičaja). Govorim, primjerice, da problemi jednog djela *dolaze iznutra a ne izvana*, da je *razgovor bolji i od govora*, da treba *živjeti od sebe a ne od protivnika*, da jesam za krajnosti koje se *podrazumijevaju a ne isključuju*, da su mnoga *pitanja bolja i dragocjenija od odgovora*...

Govorim još, primjerice, da ne treba ničemu zatvoriti vrata unaprijed, da treba pokušati razumjeti "drugo" i "drukčije" (ne treba se uvijek voljeti: razumijevanje je lijepa odlika), da treba postaviti pitanje tako razgovijetno, čisto i zapazivo da bude uvijek nevolja odgovoru i da bude često i važnije od njega.

Govorim i da je riječ "umjetnost" teška i obvezujuća, da *što više mašte imaš to ti i više zanata treba* (Baudelaire), da je potrebito naučiti govoriti o svojem djelu (ne o ciljevima koje nikada nećete dosegnuti; tek o pripremi zemlje za sjetvu), da se treba vratiti prirodnosti i da *izmišljeno* nije *imaginacija*.

Govorim, napokon, da "vidjeti" nije stvar samo oka, nego da se treba *znati* da bi *vidjeli* itd.

Ive Šimat Banov rođen je 12. studenoga 1951. godine u Murteru na istoimenom otoku. Osnovnu školu završio je u rodnome mjestu, a gimnaziju i studij povijesti umjetnosti i arheologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Još za studija objavljivao je eseje, likovne kritike i oglede u brojnim časopisima i dnevnom tisku *(Ž ivot umjetnosti, Odjek, Čovjek i prostor, 15 dana, Danas i dr.)*. Pripremio je brojne autorske i tematske izložbe *(Nadrealizam u hrvatskoj likovnoj umjetnosti*, Zagreb, 1980., *Suvremena hrvatska skulptura u drvu*, Zagreb, 1981.; *Hrvatski mladi kipari*, Zagreb-Osijek-Split, 1984.; *Sjećanje i suvremenost*, Poreč, 1985.; *Jedinstvo suprotnog*, Poreč, 1988.; *Postojanost promjenjivog i promjenjivost postojanog*, Poreč, 1989.; *Na rubu*, Zagreb, 1990.; *Umjetnost i ekologija*, Poreč, 1991.; *Vedrina kao izazov tmini*, Poreč, 1992.; *Igre i strukture*, Zagreb, 1996.; *V. Michieli i ekspresivna figuracija u hrvatskom kiparstvu*, Zagreb, 1997. itd.).

Autor je monografija: o samoniklom slikaru fra J. Ambrozu Testenu (Zagreb, 1982.), o kiparu Vladimiru Gašpariću-Gapi (Zagreb, 1987.), Vasku Lipovcu (Split, 1989.), Domagoju Gabriću (Zagreb-Metković, 1993.), Josipu Biffelu (Zagreb, 1994.), Zlatku Prici (Zagreb, 1996.).

Radio je u Leksikografskom zavodu "Miroslav Krleža" (1980.-1982.), a od 1983. godine radi na Akademiji likovnih umjetnosti; od 1991. u zvanju asistenta, a od 1997. je docent. Predavao je honorarno na Pedagoškom fakultetu u Rijeci (1985.-1988.).

Doktorirao je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, 1994. godine (*Robert Frangeš Mihanović 1872-1940*).

Povremeno objavljuje poetske i prozne tekstove.

Ive Šimat Banov

LEILA MICHIELI VOJVODA

akademska slikarica
na ALU od 1993.
viša asistentica

Leila Michieli Vojvoda

Današnje poimanje umjetničkoga određuje i današnje poimanje slobode tijekom stvaranja. Ništa nije zabranjeno, sve je dopušteno. I sam čin nazivanja neumjetničkog predmeta umjetničkim, od strane UMJETNIKA smatra se umjetnošću.
Što pritom podrazumijevamo pod pojmom slobode u samom stvaranju? I što nam je uopće potrebno? Sve postaje bespredmetno. Ako se i odlučimo za sam čin stvaranja u nekome materijalu, a ne samo za proglašenje nečega umjetničkim djelom, postavlja se pitanje: da li nam poznavanje zvuka, mirisa i podatnosti samog materijala u kome radimo tu slobodu uskraćuje ili omogućuje. U toj silnoj širini poimanja umjetničkoga, zakonitosti se gube i dolazi do miješanja osnovnih pojmova. Pojam neznanja zamjenjuje se umjetničkom instinktivnošću ili iskrenošću, a znanje dobiva negativni predznak u samom činu stvaranja. To nas dovodi do apsurdne situacije. Stvaralac postaje sam materijal, a mi pasivni promatrači, jer se upoznavanje s materijalom svelo na niz negativnih ili ponekad pozitivnih slučajnosti tijekom izvedbe samoga djela. Umjetničko bi djelo trebalo biti ipak rezultat suptilne simbioze duhovne potrebe umjetnika i adekvatne rezonancije materijala u kome se to djelo izvodi. Poznavanje zvuka i zakonitosti samog materijala i njihovo poštivanje nisu prepreka našoj kreativnosti, niti nam uskraćuju ljepotu samog stvaranja, jer se istraživanja u tom procesu ne smiju svoditi na borbu s nepoznanicom materijala, već s nepoznanicom u samom sebi.
U toj silnoj širini poimanja umjetničkoga sve postaje suvišno osim samog čina proglašenja nečega umjetničkim djelom. Što na kraju ostaje umjetnosti ili što je to ona postala, i tko na kraju postaje ili ostaje umjetnik? Zar to ne povlači za sobom pitanje ne samo potrebe poznavanja materijala, već i potrebe same ALU? Ne krije li se često iza svega toga "CAREVO NOVO RUHO" ?
U ovom tekstu nisam imala namjeru polemizirati o značenju "umjetničkoga" već sam samo htjela povezati neke uzroke i posljedice.

Rođena je 15. ožujka 1952. godine u Zagrebu, gdje je završila osmogodišnju školu i gimnaziju. Od 1970. do 1976. godine studirala je na PMF-u u Zagrebu, na odsjeku za biologiju, diplomirala 1976. i stekla naziv ing. biologije. Godine 1975. upisala se na Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, na Slikarski odjel, gdje je i diplomirala 1980. kod prof. N. Reisera. Iste godine postala član HDLU-a, a 1981. godine i član ZUH-a. Od završenog studija aktivno se bavi umjetničkim radom, upoznavši u praksi gotovo sve slikarske tehnike. Godine 1982. i 1983. godine povremeno se bavila ilustriranjem za dječji časopis *Radost*, između 1993. i 1995. ilustrirala je više priča objavljenih u *Večernjem listu*, 1995. godine ilustrirala je knjigu *Priče iz starog Dubrovnika* Slavice Stojan. Često je radila za crkvu - vitraje i mozaike. Na ALU je volontirala u dva navrata: godinu dana poslije studija, te akademske 1991./92. godine. Od 1993. asistentica je za slikarsku tehnologiju; s prof. Zlatom Jukić Meštrović radi na rukopisu priručnika koji obrađuje cjelokupno gradivo iz svih štafelajnih tehnika, prema programu koji se provodi na Akademiji.

Sudjelovala je na četrdesetak skupnih izložbi (Zagreb, Dubrovnik, Slavonski Brod, Zelina, München, Hannover, Freiburg, Singen), među kojima se ističu: 1981., Zagreb, *16. zagrebački salon;* 1989., München, *Körper Landschaften*, Galerie Skorpion; 1990., Zagreb, *25. zagrebački salon*; München, Galerija Meneghello, *Erotik;* Hannover, Galerija Odeonstrasse, GEDOK; 1993., Zagreb, *28. zagrebački salon;* 1994., Zagreb, *30. zagrebački salon*.

Održala je dvanaest samostalnih izložbi; ističu se: 1988., München, Galerija Skorpion; 1989., Zagreb, Salon Galerije "Karas".

AUTOPORTRET I, 1996.
akrilik, papir, 150 x 100 cm

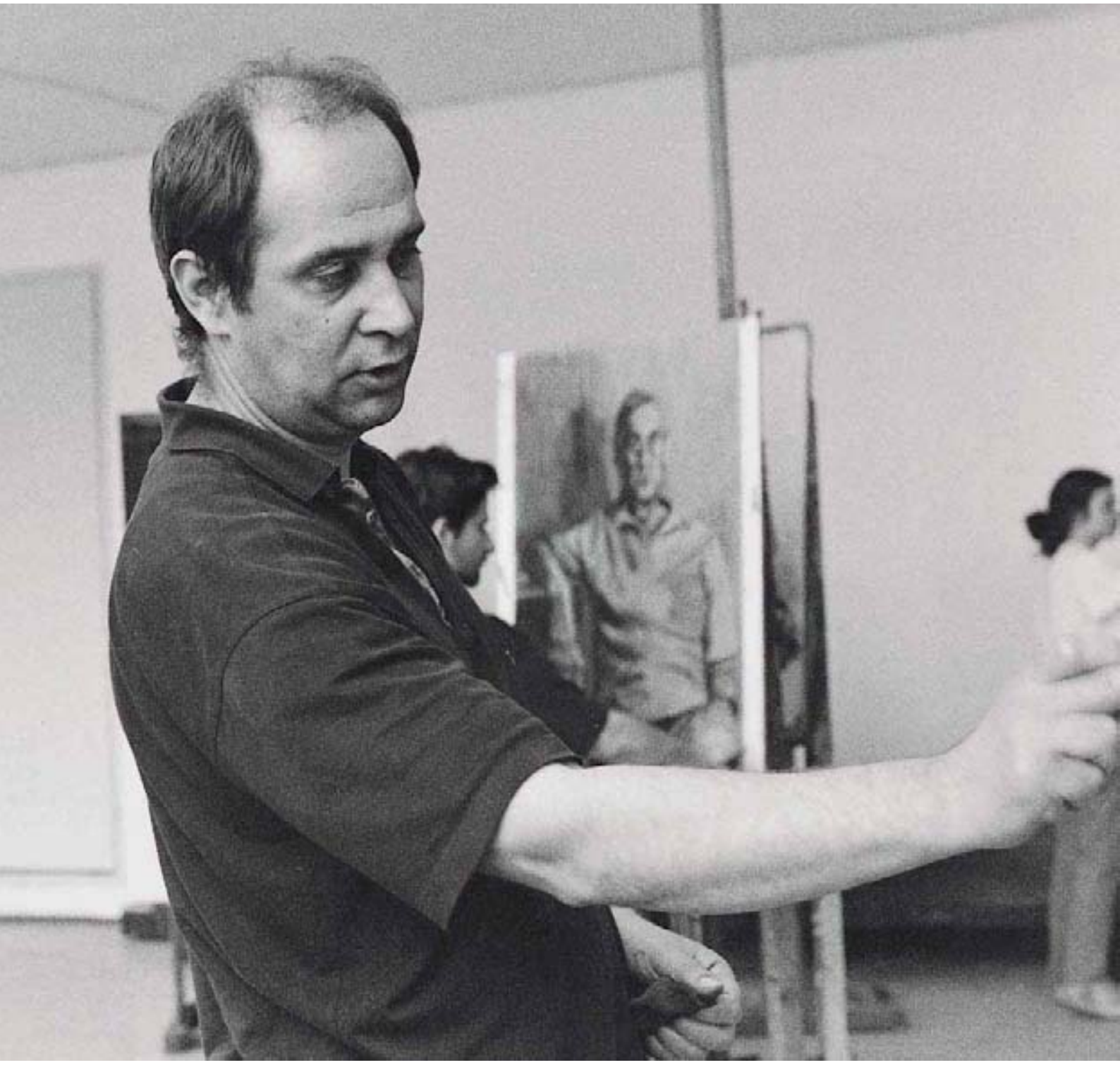

LOVRO ARTUKOVIĆ

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1994.
viši asistent

Lovro Artuković

Vjerujem da ovo što radim ima smisla.

Lovro Artuković rođen je 31. svibnja 1959. godine u Zagrebu. Osnovnu školu i Klasičnu gimnaziju pohađao je u Zagrebu. Godine 1979. upisao se na Akademiju likovnih umjetnosti (Grafički odjel) u Zagrebu, gdje je 1983. godine diplomirao u klasi prof. A. Kuduza. Tijekom 1988. godine boravio je u Londonu kao stipendist Fonda "Moša Pijade". U više je navrata odlazio na studijska putovanja, te je posjetio Italiju, Francusku, Španjolsku, Nizozemsku, Veliku Britaniju, Njemačku, Austriju i Poljsku.

Pedagoškom djelatnošću bavi se od 1987. godine. Najprije je bio nastavnik u Školi primijenjene umjetnosti i dizajna. Od 1994. radi kao asistent, a 1997. je promoviran u višeg asistenta na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Izlaže od 1983. godine.
Sudjelovao je na više od 50 skupnih izložbi, od kojih su najvažnije: 1987., *17. međunarodni biennale grafike*, Ljubljana; 1988., *Tko ste vi gospodine Umpah-Pah?*, Grožnjan, Bologna,

RANA, 1997.
ulje, platno, 98 x 70 cm

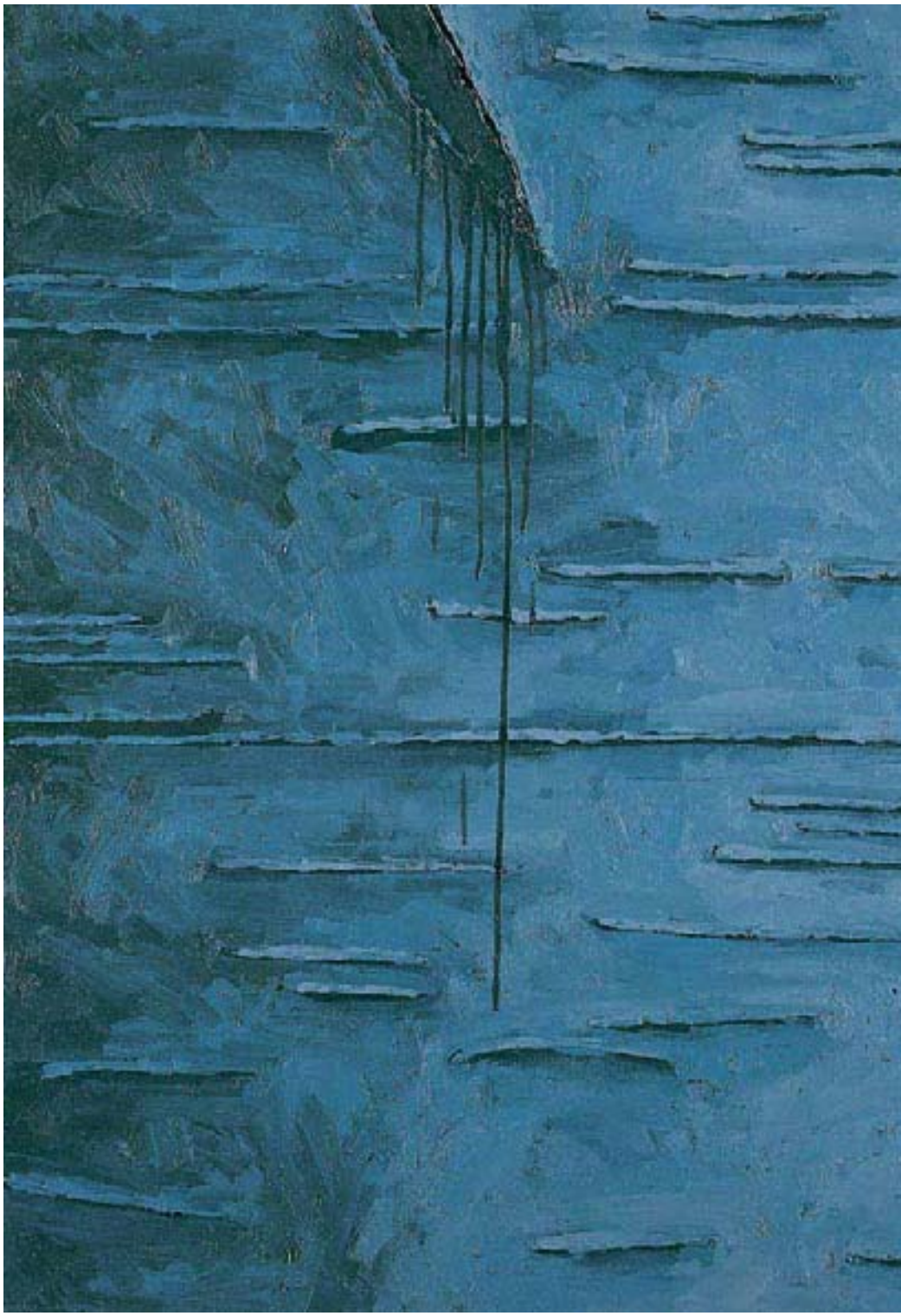

Ljubljana; 1991., *6. ZGRAF*, Zagreb; 1993., *Nova hrvatska umjetnost*, Zagreb; 1993., *4. biennale Intergraf Alpe-Adria*, Udine; *SIAC*, Krakov; 1995., *Zagreber Hexagon*, München; *7. ZGRAF*, Zagreb; 1996., *Artistes Croates*, Saint-Aignan sur Cher, Francuska.
Priredio je i 15 samostalnih izložbi, od kojih su važnije priređene u sljedećim izložbenim prostorima: 1988., Gradska galerija slika, Varaždin; 1988., Galerija PM, Zagreb; 1993., Galerija SC, Zagreb; 1993., Galerija "Forum", Zagreb; 1994., Galerija "Arteria", Zagreb; 1996., Galerija "Arteria", Zagreb; 1996., Galerija "Dobri duh Osijeka", Osijek.
Autor je grafičke mape *Abeceda narcisoidnosti*.
Radovi mu se nalaze u zbirci Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu.
Za svoju likovnu djelatnost primio je više nagrada i priznanja: Otkupnu nagradu Student-servisa na 20. salonu mladih, 1987.; Nagradu 7 sekretara SKOJ-a, 1987.; Otkupnu nagradu na Biennalu crteža u Zagrebu 1990. godine.
Bavi se i grafičkim dizajnom, te je opremio brojne knjige, oblikovao nekoliko plakata i kataloga. Za Hrvatsku poštu i telekomunikacije izradio je 20 poštanskih maraka Republike Hrvatske.

MAČ KRALJA ARTURA, 1995.
kamen, drvo, v. 180 cm

PERUŠKO BOGDANIĆ

akademski kipar
na ALU od 1995.
docent

Peruško Bogdanić rođen je 24. listopada 1949. godine u Starom Gradu na Hvaru. Osnovnu i srednju školu (tehnička škola) pohađao u Zagrebu. 1971. godine upisao se na Akademiju likovnih umjetnosti - Kiparski odjel - u Zagrebu, gdje je 1976. diplomirao u klasi prof. V. Rukljača. U više navrata, na studijskim putovanjima, boravio u Nizozemskoj, Njemačkoj, Škotskoj, SAD. Po završenom školovanju djelovao kao samostalni likovni umjetnik. Od 1995. godine zaposlen na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Izlaže od 1976. godine. Sudjelovao na više od 100 skupnih izložbi: Zagreb, Umjetnički paviljon, *9., 12., 13. i 14. salon mladih*; Murska Sobota, *5., 6., 7., 8. i 9. jugoslavenski biennale male plastike; 1., 2., 3., 4. i 5. triennale hrvatskog kiparstva*; Budimpešta, *2. i 3. nacionalni biennale kiparskog crteža*; Milano, Arteria u Sartirani; Zagreb, *16. i 19. zagrebački salon*.
Priredio je više od 20 samostalnih izložbi od kojih treba istaknuti: 1980., Zagreb, Galerija Studentskog centra; 1984., Minneapolis, SAD, Coffman Gallery; 1987., Split, Umjetnički salon; 1990., Zagreb, Galerija "Forum"; 1990., Berlin, Künstlerhaus Bethanien; 1993., Detroit, SAD; 1991., Urban Park - Detroit Art Center; 1995., Zagreb, Salon Galerije "Karas".
Nagrade: 1980., Zagreb, Nagrada 7. sekretara SKOJ-a za kiparstvo; 1982., Zagreb, Nagrada 14. salona mladih za kiparstvo; 1989., Murska Sobota, Otkupna nagrada 9. jugoslavenskog biennala male plastike; 1991., Zagreb, jednakovrijedna nagrada 4. triennala hrvatskog kiparstva; 1992., Budimpešta, 1. nagrada 2. nacionalnog biennala kiparskog crteža; 1996., Rovinj, 1. nagrada likovne kolonije Rovinj; 1996., Zagreb, Nagrada žirija 1. hrvatskog triennala crteža.
Projekti u javnim prostorima: Kostanjevica na Krki, Slovenija; Mediteranski kiparski simpozij, Labin; Edinburgh, Škotska; Poreč, Hrvatska.
Radovi Peruška Bogdanića nalaze se u mnogim zbirkama i galerijama u zemlji i inozemstvu (Moderna galerija, Gliptoteka HAZU, u Zagrebu), te u brojnim privatnim zbirkama u domovini i inozemstvu.
Peruško Bogdanić svojim je radom i prisustvom na likovnoj sceni, bez sumnje, dokazao da mu je kiparski izraz, koji se najlakše može definirati kao intiman zapis maštovite forme, blizak minimalizmu, a ujedno dovoljno ekspresivan da kod promatrača ostavi upečatljiv i snažan dojam. Bogdanić je progovorio jezikom nove skulpture, odnosno novim osjećajem voluminoznosti i plastičnosti koju uključuju određene mističke i simboličke konotacije.
(Mladen Lučić)
Umjetniku je potrebno odvažnosti da odredi svoje mjesto u tome moru neizvjesnosti, na tom sajmu mogućnosti, da ga odredi s točnošću i samopouzdanjem. Peruško Bogdanić posjeduje i neke druge za to nužne kvalitete: siguran osjećaj za formu, vladanje slikarskim i kiparskim jezikom, snagu za ironično distanciranje i jedan gotovo klasičan osjećaj za red. Tu rijetku i nadasve dragocjenu sposobnost vjerojatno možemo pripisati njegovom mediteranskom nasljeđu: ja ću je nazvati Bogdanićevom hrabrošću da bude jednostavan. (dr. Michael Haerdter)
Peruško Bogdanić je kipar koji svoju punu afirmaciju stječe upravo na samom pragu osamdesetih godina. Njegove uvijek duboko promišljene forme mogli bismo lako nazvati nekim "organskim minimalizmom" u kojima se osjećaj za čistu i jednostavnu vitalnost dopunjuje intuitivno pronađenim redom, proporcijama, ravnotežom. Arhetipske figure kao da potječu iz dalekih civilizacija ili slobodne erotske maštarije, a na paradoksalan način afirmiraju prisutnost skrivenog, namjerno nejasnog lika. Volumen je krajnje stiješnjen, a iz te prostorne stege oslobađa ga iznenadan pomak u ritmu, hinjena greška u pravilnosti modeliranja, fini otklon od harmonične proporcije. Takve ambivalentne osobine volumena skulpturi daju osjećaj nestalnosti, nesigurnosti, otvorenosti, osjećaj privida. Točnije rečeno, dvoznačnost, ili barem dvosmislenost, postaju od izuzetne važnosti. (Zvonko Maković)

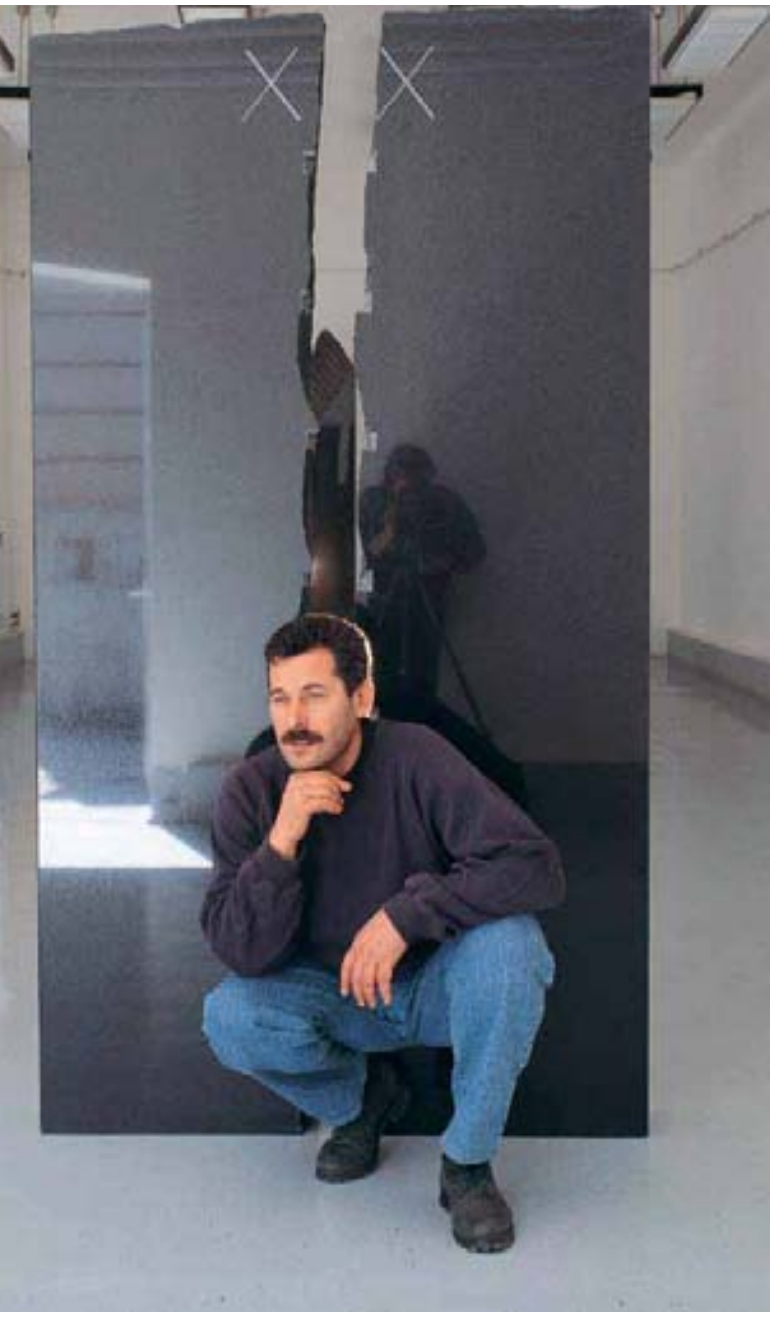

SLAVOMIR DRINKOVIĆ

akademski kipar
na ALU od 1995.
docent

Slavomir Drinković

Pitanje. Kuda sada krenuti, tražiti, zaviriti, koju slamku dohvatiti, kuda zaplivati, kuda zaroniti, kuda poletjeti, koje daljine zaskočiti, koju brazdu zaorati, koje sjeme zasijati, koga tući, a koga milovati, koju riječ zapisati, koju zaboraviti, koji mrak razgrnuti, kome pomoći i što preporučiti?

Vjerujem, odgovor čuči nijem, zastrt gomilom nepotrebnosti, skriven u iskustvu i pamćenju svega, do kuda dopiru pipci osjetila.
Stvari pamte.
Tu bi se moglo potražiti kiparstvo - skulptura.
Posegnut ću za citatom ranijih razmišljanja:
Skulptura je stvar, gradnja svijeta, moć prepoznavanja života u neživom predmetu. Skulptura je i nešto drugo, ono čime je određena - neka druga stvarnost, neko drugo vrijeme istog predmeta, iste stvari.
Iskustvo skulpture je iracionalno, osobno i postupno otkrivanje, način mišljenja i viđenja svijeta, radost koja se kupa u znoju, korak pokazan radom.
Važno je izdržati kraćim putem.

Rođen je 23. siječnja 1951. godine u Jelsi na otoku Hvaru. Osnovnu školu pohađao je u Jelsi, a srednju Strojarsko-tehničku školu u Zagrebu. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu studirao je kiparstvo u klasi prof. V. Michielija, te je diplomirao 1977. godine. Specijalizirao je monumentalnu plastiku u Majstorskoj radionici prof. A. Augustinčića, a od 1979. godine kod prof. I. Sabolića. Od 1977. do 1979. godine korisnik je stipendije "Moša Pijade". Slijedila su potom studijska putovanja (Nizozemska, Francuska, Italija, Španjolska, Austrija).
Po završenom školovanju profesionalno se bavi kiparstvom, a od 1989. godine i dizajnom, arhitekturom i scenografijom.
Od 1995. radi na ALU u Zagrebu na Kiparskom odsjeku, gdje sada ima zvanje docenta. Od 1996. godine voditelj je terenske nastave klesanja u kamenu, u Pučišćima na Braču.
Izlaže od 1977. Sudjelovao je na više od 130 skupnih izložbi. Među njima ističu se: 1981., Zagreb, *Druga skulptura,* Galerija Nova; Titograd, Umjetnički paviljon; Skoplje, *Suvremena hrvatska umjetnost;* Pančevo, *1. pančevačka izložba jugoslavenske skulpture*; Budimpešta, Lodz, Poznanj, *Mlada jugoslavenska umjetnost;* 1982., Zagreb, Beograd, Sarajevo, *Inovacije u hrvatskoj umjetnosti sedamdesetih godina;* Zagreb, *Prvi triennale hrvatskog kiparstva;* Maribor, *Mlada hrvatska umjetnost;* 1983., Pančevo, *2. pančevačka izložba jugoslavenske skulpture*; Murska Sobota, *6. jugoslavenski biennale male plastike*; Varaždin, *Umjetnost osamdesetih;* 1985., Beograd, Ljubljana, Murska Sobota, *U međuvremenu*; Pančevo, *3. pančevačka izložba jugoslavenske skulpture*; Zagreb, *Drugi triennale hrvatskog kiparstva;* 1986., Sarajevo, *Umjetnost - kritika usred osamdesetih*; Zagreb, *Ususret muzeju suvremene umjetnosti;* 1986. - 1987., Graz, Klagenfurt, Beč, Salzburg, Bratislava, Prag, Dubrovnik, Beograd, Ljubljana, Zagreb (*Mlada jugoslavenska umjetnost*); 1987., Ljubljana, *Geometrijske tendencije danas;* Atena, *Suvremeno jugoslavensko slikarstvo i skulptura 1977-1987.;* Zagreb, *22. zagrebački salon;* Pančevo, *4. izložba jugoslavenske skulpture*; Sarajevo, *Jugoslavenska dokumenta 87.;* 1988., Zagreb, *Treći triennale hrvatske skulpture;* 1989., Sarajevo, *Jugoslavenska dokumenta 89.;* Pančevo, *5. pančevačka izložba jugoslavenske skulpture*; Graz, *Primar-bild-*

NEBO I ZEMLJA, 1993.
čelik, metalizirano drvo,
pozlaćeni kamen,
177 x 75 x 78 cm

hauerei (Angelmaier, Cattani, Drinković, Gabriel, Kienzer, Zaborski); 1989.-1990., Carcassone, *Avant-gardes Yougoslaves;* 1990., Sarajevo, *Dokumenta;* Zagreb, *25. zagrebački salon lijepih umjetnosti;* 1991., Zagreb, *Hrvatska umjetnost u osamdesetim godinama;* Zagreb, *Tisuću godina hrvatske skulpture;* Zagreb, *Četvrti triennale hrvatskog kiparstva;* 1992., Budimpešta, *Suvremena hrvatska umjetnost;* Castelfranco Veneto; Zagreb, *27. zagrebački salon;* 1993., Zagreb, *28. zagrebački salon;* Zagreb, *Nova hrvatska umjetnost;* 1994., Duisburg, *Zentrum Zagreb-skulptur in Kroatien 1950-1990.;* 1995., Sartirana Lomellina, *Arteria in Sartirana-aspetti dell arte Croata contemporanea;* Zagreb, *30. zagrebački salon;* 1996., Zagreb, *125 vrhunskih djela hrvatske umjetnosti.*

Priredio je osam samostalnih izložbi. Izdvajaju se: 1984., Zagreb, *Skulpture*, Galerija suvremene umjetnosti; 1988., Beograd, *Skulpture*, Salon Muzeja savremene umetnosti; 1989., Ljubljana, *San o slavi*, Moderna galerija - Mala galerija; 1995., Zagreb, *Nero assoluto*, galerija "Arteria".

Bio je sudionik mnogih likovnih radionica-simpozija (Sisak, Vršac, Bor, Split, Labin, Rabac, Lokve, Roč, Graz, Malaga).

Autor je desetak skulptura i projekata u javnom prostoru: Labin - Dubrova, *Između neba i zemlje;* Španjolska - Malaga, *Eldorado*; Poreč, *Vrata 20. stoljeća.*

Dobitnik je 14 nagrada, od kojih se izdvajaju: 1987., Nagrada 22. zagrebačkog salona; 1991., Otkupna nagrada Gliptoteke HAZU - Triennale hrvatskog kiparstva; 1992., Nagrada za dizajn 27. zagrebačkog salona; 1993., Nagrada "Bernardo Bernardi" za interijer Ban caféa; 1994., Nagrada Hrvatskog olimpijskog odbora.

Godine 1997. odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića.

Djela mu se nalaze u mnogim muzejima i galerijama, te privatnim zbirkama, u zemlji i inozemstvu (Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb; Moderna galerija, Zagreb; Muzej savremene umetnosti, Beograd; Muzej Vukovara u progonstvu; kolekcija Dubrova; kolekcija grada Poreča...).

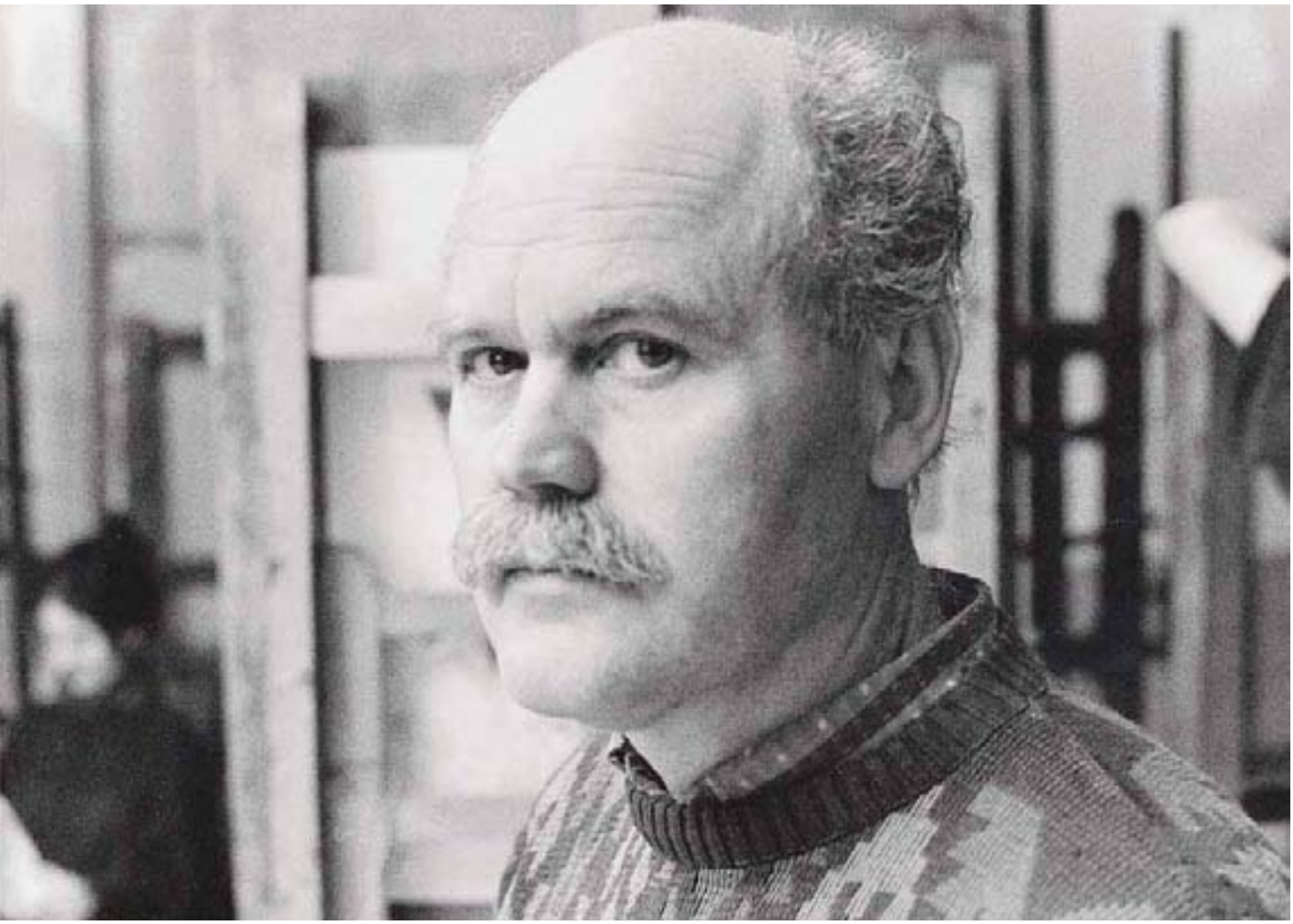

IVAN LADISLAV GALETA

dipl. pedagog
na ALU od 1995.
docent

Ima velikih čina, kao što je kamena sjekira ili izum parnoga stroja ili pletenje prve košare. Ima malih čina, kao što je gradnja jedne kuće, rezbarenje jedne frule; ima nehotičnih očitovanja kao što je dah i tjeranje komarca koji zuji noću. Ima zaigranih i bezbrižnih čina kao kad se baci kamenčić u more ili kad se zviždi ili otrgne cvijet. Ali nema nijednoga tako malog čina koji se nije dogodio u ime cijelog čovječanstva, za sva vremena, jednom za svagda i za cijelo čovječanstvo. Svaki čin odjekuje u svijetu i taj se odjek čuje u univerzumu tisućama godina i nikad ne zamre.

Béla Hamvas

Ivan Ladislav Galeta rođen je 9. svibnja 1947. godine u Vinkovcima. Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu završio je 1967. Na Pedagoškoj akademiji u Zagrebu diplomirao je 1969. (studijska grupa: likovne umjetnosti). Visoku stručnu naobrazbu stekao je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 1981. diplomirao pedagogijske znanosti. Između 1971. i 1977. radio je kao urednik i snimatelj u Elektronskoj učionici Pedagoške akademije u Zagrebu. Jedan je od osnivača Centra za multimedijska istraživanja Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu, gdje je bio i urednikom programa od 1977. do 1990. godine. Od 1980. bio je povremeni gost predavač na nekoliko europskih univerziteta. Dobitnik je nekoliko međunarodnih priznanja za svoj rad. Republička nagrada "Vladimir Nazor" (godišnja) dodijeljena mu je 1990. godine u Zagrebu. Osnivač je i urednik programa "art KINO" Filmoteke 16 (sada "Zagreb-film") od 1993. godine. Od 1995. godine stručni je suradnik za medije, a od 1997. docent na novoosnovanom usmjerenju medijske umjetnosti na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Od 1969. sudjelovao je kao autor na više domaćih i međunarodnih likovnih i medijskih manifestacija; isto tako, više puta bio je pozivan za izbornika raznih likovno-medijskih ili filmskih festivala. Povremeno prevodi s mađarskog jezika.

Zapravo, Galeta svojim stvaralaštvom i ne daje svojemu sustavnome pratitelju mogućnost da njegovo djelo shvati drukčije nego kao kontinuirano, izrazito koherentno stvaralačko traganje bez ikakvih unutarnjih "disciplinarnih" granica, odnosno stvaralačkih "prebacivanja" s jednog na drugo. To što se pri praćenju Galetina rada zateknemo, primjerice, sad u galeriji na likovnoj izložbi pred njegovim likovnim izlošcima, sad u zamračenoj dvorani pred projekcijom njegova filmskog djela, sad u osobitoj projekcijskoj prigodi (npr. usporednoj koordiniranoj projekciji dvaju tuđih filmova), sad u dvorani suočeni s njegovim predavačko-pokazivateljskim nastupom... sve to postaje sastavnicom vezana doživljaja, tek još jedna prigoda da se slijedi trag razrade jednog te istog, vrhunski dojmljivoga stvaralačkoga opusa. (Hrvoje Turković)

DOKUMENTARNA FOTOGRAFIJA,
snimljena na Uskrs,
30. ožujka 1997. u Zagrebu

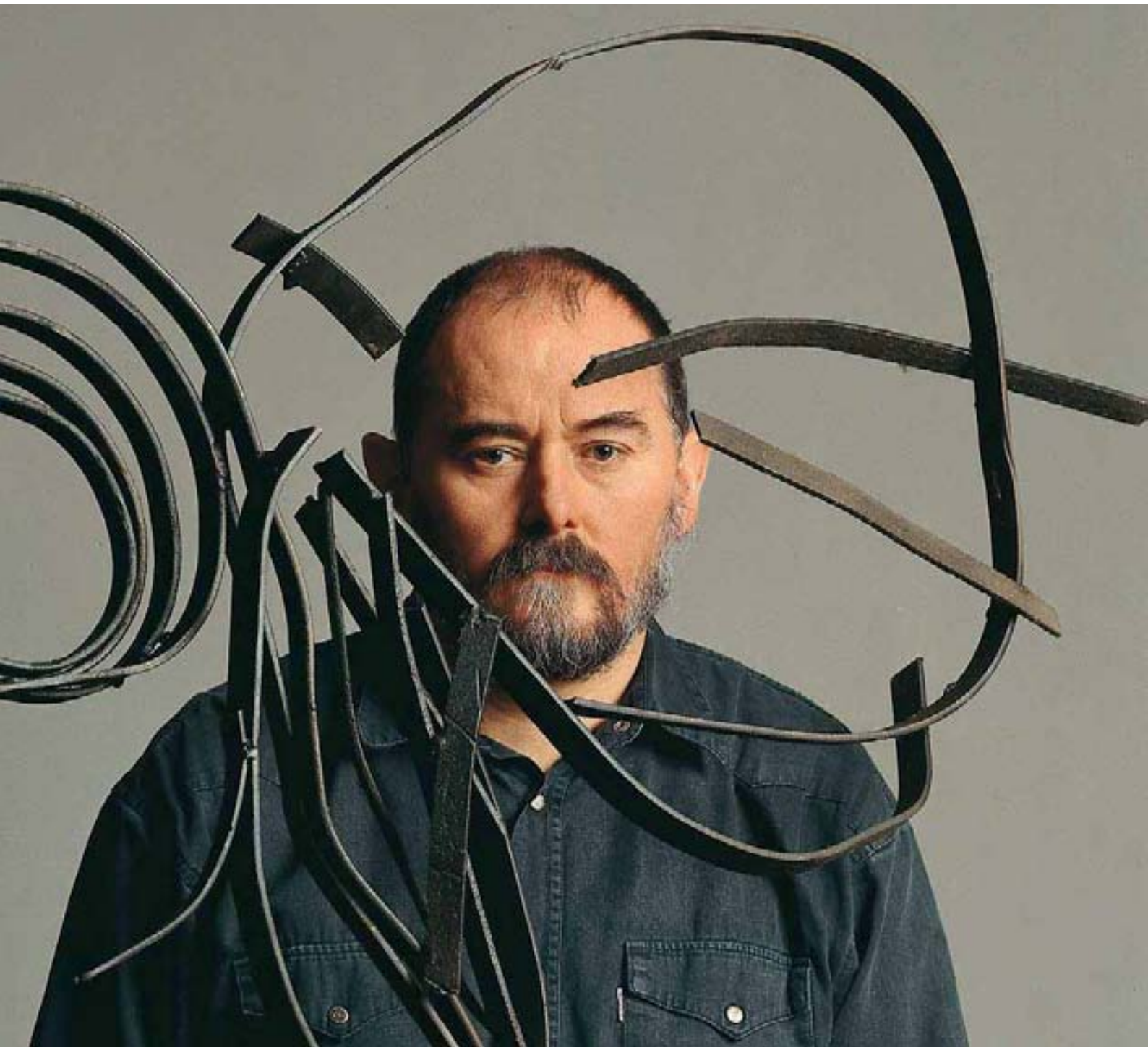

ANTE RAŠIĆ

akademski slikar, kipar
na ALU od 1995.
docent

Rođen je 13. prosinca 1953. godine u Imotskom. Završio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu 1977. u klasi profesora N. Reisera. Bio je suradnik Majstorske radionice Ljube Ivančića 1977.-1978. i stipendist - suradnik kiparskog atelijera profesora M. Charpentiera na Akademiji likovnih umjetnosti u Parizu 1978.-1979. godine.

Godine 1977. postao je članom Hrvatskog društva likovnih umjetnika (HDLU) i Zajednice umjetnika Hrvatske (ZUH), te kao samostalni umjetnik sudjeluje u likovnom životu Republike Hrvatske. Od 1986. do 1991. godine djelovao je kao predsjednik Predsjedništva Hrvatskog društva likovnih umjetnika. Inicirao je i izradio brojne projekte za unapređenje statusa i djelatnosti likovnih umjetnika (brojne izložbe; prvi park suvremene skulpture na otvorenom "PVC Mladost - SRC Cibona"; inicirao vraćanje objekta tadašnjeg Muzeja revolucije prvotnoj galerijskoj namjeni i likovnim umjetnicima HDLU-a - danas Dom hrvatskih likovnih umjetnika). Sudjelovao je u radu brojnih stručnih žirija i savjeta. Jedan je od utemeljitelja prve Trajne radne zajednice samostalnih umjetnika u Hrvatskoj - ArTresor (Hržić, Jelavić, Kiš, Penezić, Rašić, Rogina) 1986. godine. Kao art-direktor ArTresora aktivno sudjeluje u kulturnom životu Hrvatske na području likovnih umjetnosti, arhitekture i primijenjene umjetnosti.
Godine 1995. izabran je za asistenta (Crtanje i slikanje) na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i sada je u zvanju docenta.

PODNE, 1984/85.
željezni lim, šipka, elektrozavarivanje,
280 x 109 x 150 cm

Sudjelovao je na više od 90 skupnih izložbi (Zagreb, Slav. Brod, Zadar, Rijeka, Varaždin, Motovun, Split, Dubrovnik, Koper, Sarajevo, Beograd, T. Užice, Čačak, Tuzla, Novi Sad, Titograd, Skoplje, Graz, Pariz, Ville d'Ivry sur Seine-Paris, Venecija, Saint-Etienne, Beč, Klagenfurt, Salzburg, Prag, Budimpešta), a među njima se izdvajaju: 1978., Zagreb, *13. zagrebački salon;* 1979., Pariz, *31. Salon de la Jeune Sculpture 79*; Pariz, *Artistes Yougoslaves*; 1980., Venecija, *Giovani Artisti Jugoslavi*; Zagreb, *Nove pojave u hrvatskom slikarstvu*; Pariz, *32. Salon de la Jeune Sculpture 80*; Saint-Etienne, *Après la Classicisme*; 1981., Zagreb, *16. zagrebački salon;* Zagreb, *Akvizicije* (GSU); 1982., Sarajevo, *Inovacije u hrvatskoj umjetnosti sedamdesetih godina*; 1984., Zagreb, *19. zagrebački salon*; 1985., Zagreb, *Drugi biennale hrvatskog kiparstva*; 1986., Graz, Beč, Klagenfurt, *Mlada jugoslavenska umjetnost*; 1988., Zagreb, *23. zagrebački salon*; Zagreb, *Treći triennale hrvatskog kiparstva*; 1990./91., Sarajevo, Skopje, Zagreb, *Hrvatska umjetnost u osamdesetim godinama*; 1992., Budimpešta, *Kortárs Horvát művészet;* Zagreb, *27. zagrebački salon*; 1993., Zagreb, *Nova hrvatska umjetnost*; 1994., Zagreb, *29. zagrebački salon*.

Održao desetak samostalnih izložbi. Ističu se: 1977., 1978., 1980., Zagreb, Galerija Nova; 1979., Beograd (Bijelić, Rašić, Sokić), Salon Muzeja savremene umetnosti; 1986., Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti.
Dobitnik je nekoliko nagrada, među kojima i nagrade na Drugom triennalu hrvatske skulpture u Zagrebu 1985. godine.

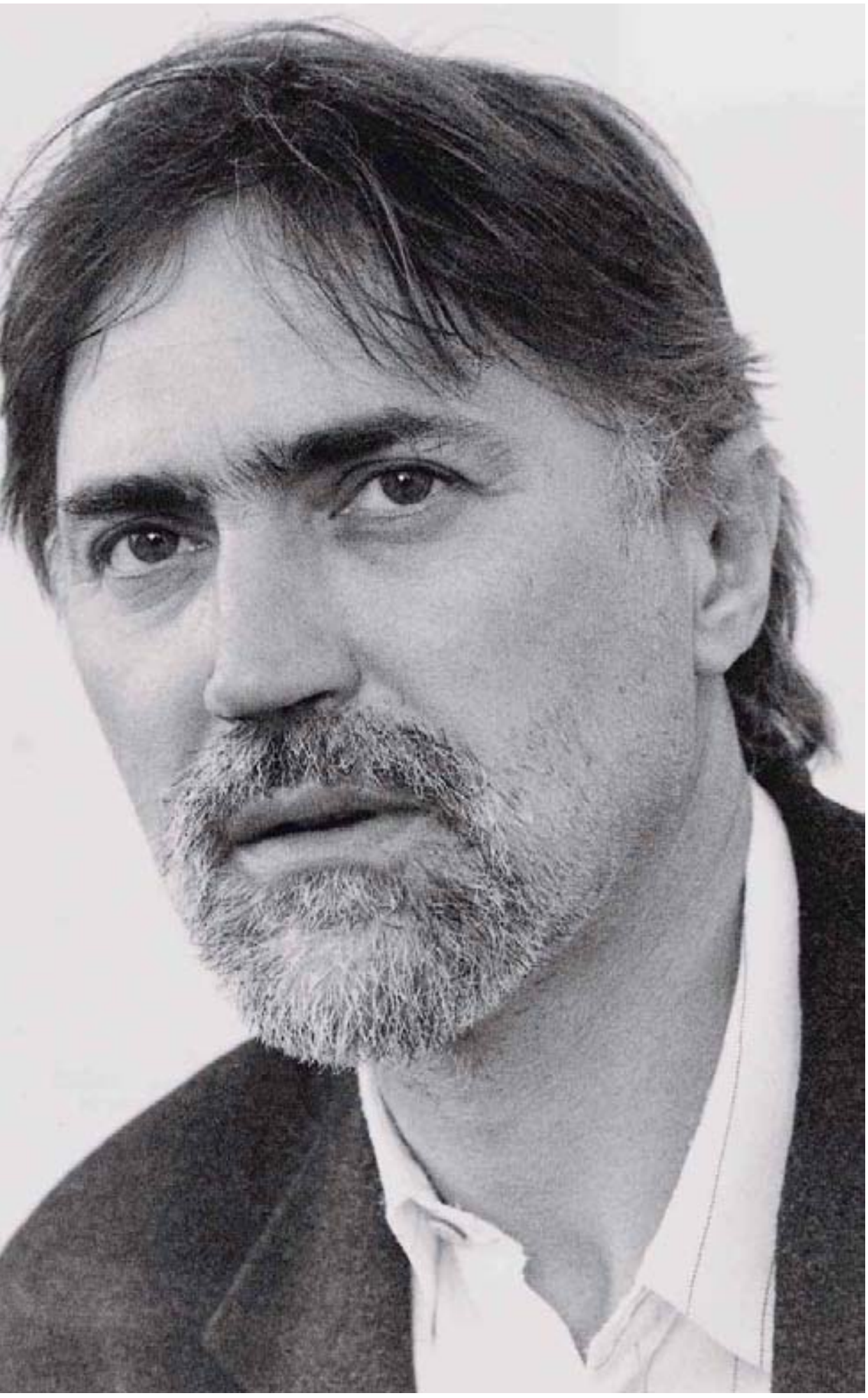

PRIZOR IZ ŽIVOTA NA SELU, 1981.
ulje na platnu, 122 x 178 cm

IGOR RONČEVIĆ

akademski slikar
na ALU od 1995.
docent

Slika je jednostavan iskaz. Ta značajka omogućuje da je zatičemo na svim bezazlenim, značajnim i neuralgičnim mjestima ovog svijeta. Podučavajući, upućujem na njezino svojstvo da se ona ne zaokuplja pretjerano složenim sadržajima, već da ukazuje na složenost jednostavnih.

Igor Rončević

Igor Rončević rođen je 24. rujna 1951. godine u Zadru. Gimnaziju je završio u Zadru. Upisao je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1971. godine. Diplomirao je u klasi prof. Š. Perića 1976. godine. Od 1979. do 1981. bio je suradnik Majstorske radionice prof. Ljube Ivančića i prof. Nikole Reisera. Kao stipendist francuske vlade boravio je u Parizu 1981./82. godine. U više navrata odlazio je na studijska putovanja u Italiju, Njemačku i SAD. Po završenom školovanju postao je članom Zajednice umjetnika Hrvatske. Pedagoškom djelatnošću bavi se od 1995., kad je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu izabran za asistenta na Slikarskom odsjeku.

Samostalno izlaže od 1976. godine. Sudjelovao je na šezdesetak skupnih izložbi. Važnije skupne izložbe: 1981., *Osemdeseta leta, primeri iz sodobnega hrvaškega slikarstva*, Koper; 1982., *Novi obrat slikarstvo*, Beograd, Sarajevo; *Trenutak jugoslavenskog slikarstva*, Sombor; *Evropski i američki novi crtež*, Koper, Zagreb, Beograd, Maribor; 1983., *Jugoslavenske nove podobe*, Ljubljana; *Junge Maler aus Zagreb*, Mainz; 1984., *3th Biennal of Yugoslav Painting*, New York; 1985., *Pittura fresca. Immagini della nuova pittura jugoslava*, Ferrara; 1987., *Pet hrvaških likovnih umetnikov*, Sarajevo, Ljubljana; *Slika prirode i nova priroda slike*, Zagreb; 1990., *Inovacije u slikarstvu osamdesetih*, Zadar; *Hrvatska umjetnost u osamdesetim godinama*, Skoplje.

Priredio je 24 samostalne izložbe, od kojih se ističu: 1977., Zagreb, Galerija "Vladimir Nazor"; 1979., Zadar, Gradska loža; 1982., Le Touquet, Palais de l'Europe; 1983., Koper, Galerija Meduza; 1984., Zagreb, Studio Galerije suvremene umjetnosti; 1985., Dubrovnik, Galerija Sebastian; 1988., Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt; 1990., Pariz, Galerie d'Art International; 1992., Zagreb, Galerija "Forum"; 1995., Zagreb, Galerija "Zvonimir".

Za svoju djelatnost primio je 1981. godine Nagradu 7 sekretara SKOJ-a za slikarstvo i Nagradu 13. salona mladih u Zagrebu.

ANTUN FRANOVIĆ

akademski slikar
na ALU od 1995.
mlađi asistent

Toni Franović

Bilo bi izvrsno kada bi iz svakodnevne likovno-pedagoške prakse izbacili, gdje je god to već moguće, verbalnu komunikaciju. Ona usporava, a često i onemogućuje jasnu likovnu komunikaciju. Živimo u dosadno objašnjavalačkoj civilizaciji, a u likovnome jeziku, hvala Bogu, kao i u muzici, ne treba objašnjavanja, stvari idu izravno, jasno i nepobitne su naravi.
U dobi kada tek iskopava svoj put do suvislog likovnog jezika, studentu stoga treba omogućiti što neposredniji uvod u likovni događaj, treba pokušati sve postići da student bude istovremeno i sudionikom i svjedokom likovnog zbivanja, što je nužno za artikuliranje likovnoga jezika.

Toni Franović rođen je 15. travnja 1964. godine u Zagrebu, gdje je završio i gimnaziju. Godine 1986. upisao se na Akademiju likovnih umjetnosti - Slikarski odjel, te 1990. diplomirao u klasi prof. V. J. Jordana. U više navrata bio na studijskim putovanjima. Tijekom 1992./93. godine kao gost predavač vodio je seminare u Aradu, Izrael, te je kao predavač godine 1994./95. gostovao na American University - "Wesley Teological Seminary - Kresge Academic Center". Od 1995. godine radi na Akademiji likovnih umjetnosti kao asistent na Slikarskom odsjeku. Brojeći od 1989. godine, izlagao je na tridesetak samostalnih izložbi u Europi, Aziji, Americi i Australiji, te na desetak skupnih izložbi. Autor je grafičkih listova za mape *Split - 1700 godišnjica*, Toni Politeo, Split, 1995.; *Tempestas*, Toni Politeo, Zagreb, 1996.; *Gospa*, Muzejsko-galerijski centar, Zagreb, 1996. Autor je nekoliko projekata; osmislio je i izveo interijere u prostorima zgrade "Name" u Zagrebu, Ž idovske općine u Zagrebu, 1992.; izveo je zidne slike u foajeu "Wujs instituta" u Aradu 1991.; poliptih od šest metara u "Oxnam Chapel", Massachusetts Ave., Washington, D.C., USA.; interijer u Lječilištu "Terme" u Selcu 1996. godine. Radovi mu se nalaze u nekoliko zbirki: Ritz collection - Milwaukee, J. Buncher collection - Pittsburgh, J. Klugmann collection - Pariz, Osheroff collection - Tel Aviv, M. Boursier collection - Ženeva, Shaffer collection - New York.

GLASOVIR, 1997.
ulje, platno, 120 x 80 cm

DARKO JAKIĆ

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1995.
mlađi asistent

Ora et labora
(Učiti i raditi)

Darko Jakić rođen je u Vukovaru 1967. godine. U Osijeku je završio osnovnu i pohađao srednju školu. Već nakon trećega razreda položio je prijamni ispit na Grafičkom odjelu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Primljen je uz obvezu da maturira tijekom prvog semestra studijske godine. Tijekom studija privatno je učio gravuru kod gosp. D. Mataušića. Završio studij na Akademiji 1989. u klasi prof.
F. Para. Položio je pedagoško-psihološku grupu predmeta na Pedagoškom fakultetu u Osijeku, stekavši tako mogućnost rada na srednjim školama. Godine 1989. otišao je u Njemačku (Köln), gdje je radio u grafičkom studiju Krupp-Marić. Već iduće 1990. vratio se u Osijek i tu je do Domovinskog rata predavao Likovnu kulturu u Zdravstveno-kemijskom centru "Ruđer Bošković". Pripadnik je ZNG od početka lipnja 1991., a HV do dolaska UNPROFOR-a u Osijek. Potom se dolaskom u Zagreb zapošljava u MGC-u na zadacima vezanim za identitet kuće i manifestacije u njoj. Istodobno je honorarno radio za "Školsku knjigu" i osječko Dječje kazalište. Nakon toga slijedilo je novo zaposlenje - predavač grafike i grafičke tehnike u Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu. Na samom početku akcije Maslenica javio se u Glavni stožer HV u Zagrebu i potpisao ugovor u profesionalnoj postrojbi za posebne namjene "Zrinski i Frankopani". U ŠPU je podnio sporazumni otkaz.
Sudionik je borbenih akcija na području zadarskog i šibenskog zaleđa; ranjen je u borbama za Škabrnju. Bio je postavljen na dužnost zapovjednika 1. voda postrojbe specijalnih snaga Glavnog stožera HV, a u borbenim akcijama imenovan je zapovjednikom 1. jurišne grupe. Potkraj 1993. godine, izišavši iz HV (s vrhunskim karakteristikama), nastavio se baviti likovnim radom na slobodnom hrvatskom tržištu. Sljedeće godine opremao je predstave za Dječje kazalište u Osijeku (među kojima i dvije autorske). 1995. zaposlio se u Zoološkom vrtu gdje je radio kao timaritelj u sektoru zvijeri. Od 1995. zaposlen je na Akademiji likovnih umjetnosti kao mlađi asistent (nastavni predmeti Grafika i Primijenjena grafika) na Nastavničkom odsjeku.
Izlagati je počeo već kao apsolvent. Sudjelovao je na dvadesetak skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Autor je nekoliko samostalnih izložbi, među kojima je i izložba pod nazivom *Oči istine* priređena 1991. u MGC-u. Tiskao je grafičke listove autorima grafičkih mapa (u nakladi Galerije MALA). Autor je osam plakata za predstave Dječjeg kazališta u Osijeku, dva plakata za HNK u Osijeku, te scenografije i marioneta za predstavu *Loptica Skočica* Jana Malika.

KNJIGA, 1997.
tehnika dubokog jetkanja
150 x 60 cm

PORTRET SA PSOM, 1996.
kombinirana tehnika, 300 x 160 x 20 cm

INES KRASIĆ

profesorica likovne kulture
na ALU od 1995.
mlađa asistentica

Vita brevis, ars longa, occasio praceps, experimentum periculosum, indicium difficile.
(Život je kratak, umjetnost duga, prilika brza, pokušaj opasan i odluka teška).

Seneca, *De brevitate vitae*
(O kratkoći života)

Ines Krasić rođena je 4. veljače 1969. godine u Mostaru. Od 1970. godine živjela je u Splitu, gdje je završila osmogodišnju školu i dva razreda Centra za odgoj i obrazovanje u umjetnosti i kulturi. Potom se u Zagrebu upisala u Školu primijenjene umjetnosti (Slikarski odsjek). Godine 1987. upisuje se na Nastavnički odsjek Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Tijekom studija bila je demonstratorica grafičkih tehnika na Nastavničkom odjelu, pod mentorstvom prof. D. Babić. Diplomirala je 1993. u klasi prof. D. Babić. Iste godine postala je članicom HDLU-a. Uz studij je radila kao suradnik pri tiskanju mnogih grafičkih mapa, te izdanja za Kabinet grafike HAZU, "Mladost", za Zbirku Biškupić, te za mnoge naše poznate likovne umjetnike. Od 1992. godine bavi se pedagoškom djelatnošću. 1995. godine izabrana je za mlađu asistenticu (nastavni predmeti Grafika i Primijenjena grafika) pri Nastavničkom odsjeku zagrebačke Akademije.

Izlaže od 1990. godine. Do sada je priredila 4 samostalne izložbe i tridesetak skupnih izložbi, od kojih su značajnije: *2. biennale slovenske grafike*, Otočec, 1992.; *28. zagrebački salon*, 1993.; *Biennale mladih Mediterana*, Rijeka, 1995.; *30. zagrebački salon*, 1995.; *24. salon mladih*, 1996.

Za svoju likovnu djelatnost primila je Rektorovu nagradu za izložbu u Galeriji Spektar 1993. godine. Godine 1994. boravila je u norveškom gradu Trondheimu na međunarodnom festivalu mladih, ISFIT, kao predstavnik mlađe generacije hrvatske likovne scene. U više je navrata odlazila na studijska putovanja, te je posjetila Španjolsku (Andaluziju), Francusku, Italiju, Dansku, Norvešku, Nizozemsku, Češku, Veliku Britaniju, Njemačku i Egipat.

SINIŠA REBERSKI

akademski slikar - grafičar

na ALU od 1995.

asistent

Siniša Reberski rođen je 29. studenog 1962. godine u Zagrebu. Osnovnu i srednju školu završio je u Zagrebu. Od 1980. do 1983. godine radio je kao fizički radnik u Tvornici telekomunikacijskih uređaja "Nikola Tesla" u Zagrebu. Godine 1983. upisao se na Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu - Grafički odjel. Diplomirao je 1987. godine u klasi profesora A. Kuduza. Iste godine upisao se na Visoku školu za primijenjenu umjetnost u Beču (Hochschule für Angewandte Kunst). Tri godine studirao je u klasi za umjetničko pismo (prof. E. Goldschmied, T. Hansen, prof. Lürzer). Godine 1990. radio je u frankfurtskoj reklamnoj agenciji Lowe-Lürzer, u kreativnom timu na kampanjama za tvrtku Opel. Po povratku u Zagreb 1990. zaposlio se u *Glasu koncila* kao grafički urednik dječjeg časopisa *Mak*, gdje je radio do kraja 1993. Godine 1991. počeo je predavati Pismo i Primijenjenu grafiku - segment tipografija, na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

Godine 1993. vodio je tečaj informatike na Akademiji likovnih umjetnosti. Godine 1994., uz predavanja na ALU, započeo voditi kolegij Pismo na interfakultetskom studiju dizajna. Od 1995. godine asistent je na Akademiji likovnih umjetnosti.

Član je ULUPUH-a od 1993. godine.

Bavi se grafikom, primijenjenom grafikom i kaligrafijom. Izlagao je na više skupnih i samostalnih izložbi: Zagreb - Galerija "Školske knjige", Knjižnica "Vladimir Nazor", *Zagrebački biennale grafike*, Galerija ULUPUH-a; Samobor - Narodno sveučilište; Ptuj - Galerija Sveti Jurij, zagrebački *Salon mladih*, itd.

Uz pedagoški rad najviše se bavi kaligrafijom i rukopisnim pismom. Oblikovao je unikatne povelje, diplome i više replika povijesnih rukopisa kao što su *Zlatna bula*, *Povelja Andrije II*, *Felicijanova isprava*.

Djeluje i na području primijenjene grafike i dizajna. Bavi se oblikovanjem knjiga, časopisa, kataloga i stručnih brošura, oblikovanjem zaštitnih znakova i logotipa.

PISANJE OPET, 1997.
koža, špaga, drvo, 58 x 40 cm

ROBERT ŠIMRAK

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1995.
mlađi asistent

(...) *Njegov je ohlađeni pogled izdvajao prizore koji će nam uskoro biti uskraćeni, pretvarajući ih u ikone bešćutnosti, ravnodušni komentar medijske stvarnosti nad živim životom. Tako će ubrzo jedna od temeljnih reklamnih poruka sa Šimrakovih "slika preuzimanja"* Living well is the best revenge *na čaši s whiskyjem u kojoj se rastapa kocka leda (Bez naslova, 1989.), ovdje moći biti shvaćena tek u svojoj redizajniranoj i reduciranoj verziji: Living is the best revenge. Cijena čovjetine ionako je oduvijek niska na našim stranama. Ipak, ne bismo pod svaku cijenu željeli zakrčiti komunikacijski kanal Šimrakovih slika doslovnim preslikavanjem zbilje. Prije svega u njega je riječ o slici slike. Ali nije posrijedi samo aproporcija gotovih slika, nego i preuzimanje ponašanja. To dvostruko kodiranje, tipičan postupak iz steriliziranih postmodernističkih laboratorija, ne dovodi u pitanje tek problem originala i reprodukcije, citata i plagijata, kretanja naprijed ili natrag, nego smisla kretanja uopće. Je li uistinu riječ o istom onom odustajanju od osobnosti ("Htio bih biti poput stroja!"), ustoličenju ravnodušnosti, fascinaciji prerađenim slikama, manipulaciji osjećajima, kakve nalazimo u zgusnutom stanju i gigantiziranu formatu na prijelazu iz pedesetih u šezdesete godine?* (Nada Beroš)

Robert Šimrak rođen je 5. lipnja 1967. godine u Zagrebu. Završio je Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu. Na Akademiji likovnih umjetnosti diplomirao je 1992. u klasi profesora A. Kuduza.
Dobitnik je godišnje sveučilišne studentske stipendije 1989. Po završenom školovanju radio je kao samostalni umjetnik te se povremeno bavi ilustracijom i grafičkim dizajnom. Od 1995. godine radi kao asistent na nastavničkom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Član je HDLU-a. Izlagao je na četrnaest samostalnih izložbi (Zagreb, Velika Gorica, Grožnjan, Ljubljana, Split, Dubrovnik, Pečuh). Prvu samostalnu izložbu priredio je u Galeriji proširenih medija pod nazivom DFS (Duty free shoop) 1989., a iste godine dobiva nagradu za koncepciju sa grupom ILO (Image liberation organization) na Biennalu mladih u Rijeci. Izlagao je na tridesetak skupnih iložbi u domovini i inozemstvu (Rijeka, Poreč, Grožnjan, Dusseldorf, Lisabon, Langenfeld, Budimpešta, Mainz, Slavonski Brod, Karlovac, Beograd, Skoplje, Velika Gorica, Zagreb). 1993. dobio nagradu za slikarstvo na Biennalu mladih Mediterana u Rijeci.

FRAGILE, 1995.
akrilik na kartonu (2 PKS),
3 x (170 x 170 x 15 cm)

JAGOR BUČAN

akademski slikar
na ALU od 1996.
mlađi asistent

Jagor Bučan

Stvaralački postupci uvelike su provocirani proturječnošću izraženoj u misli Simone Weil: *Gledanje i jedenje dvije su različite radnje što prouzrokuje duboku bol u ljudskom životu.* Mogućnost nadilaženja ove proturječnosti putem *Intuitivnog pričešća umjetnošću* (Dorival) leži u svakom umjetničkom djelu. Zadaća je likovnog djelatnika da, tragajući za cjelovitošću organizma što ga nazivamo likovnim djelom, omogući perceptivnim osjetilima primanje punine sadržaja.

Jagor Bučan rođen je 10. kolovoza 1968. godine u Zagrebu. Maturirao je na dvjema zagrebačkim školama - na Školi primijenjene umjetnosti na odjelu za obradu metala, a u Glazbenoj školi "Blagoje Bersa" na odjelu gitare. Godine 1987. upisao se na Slikarski odjel Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje je 1992. diplomirao u klasi prof. V. J. Jordana. Godinu dana boravio je u Milanu, gdje je radio u privatnoj radionici za restauriranje slika, a zatim je boravio godinu dana na likovnoj akademiji (slobodni studij) u Kairu. U više navrata odlazio je na studijska putovanja u Italiju i Egipat. Tijekom studija dvije je godine radio kao nastavnik gitare u Osnovnoj školi "Blagoje Bersa", te je sudjelovao u radu s djecom prognanika pod vodstvom prof. E. R. Tanaya.
K tome, okušao se i kao grafički urednik naslovnice tjednika "Danas" tijekom šest mjeseci 1994. godine. Mlađim asistentom za predmete Teorija prostora, Osnove predočavanja prostora i Osnove industrijskog oblikovanja na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu postao je 1996. godine.
Jagor Bučan izlaže od 1992. godine. Sudjelovao je na više od osam skupnih izložbi u Zagrebu, Splitu, Slavonskom Brodu, a priredio je i tri samostalne izložbe, u Sv. Ivanu Zelini, Kairu i Zagrebu.
Dobio je Nagradu Zagrebačke banke za najboljeg diplomanta na Akademijinu Slikarskom odjelu.

DOLAC, 1996.
ulje, platno, 73 x 90 cm

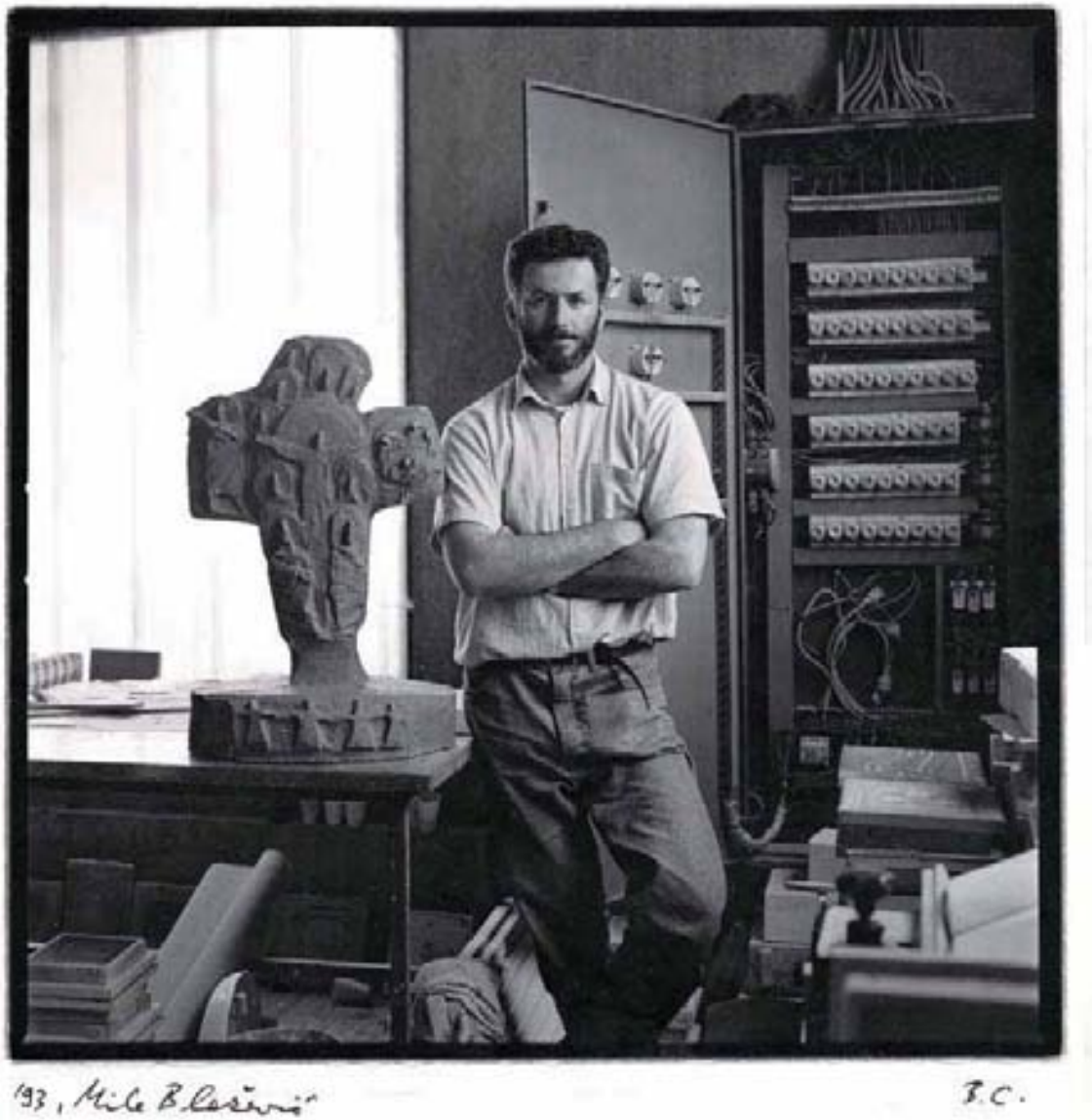

MILE BLAŽEVIĆ

akademski kipar
na ALU od 1996.
asistent

Mile Blažević

Vjerovati živo i bez zadrške u najskrovitiju i najčistiju iskru što hrani žudnju za djelom. Dovesti se do samog ruba, do odreknuća sebe, granične crte pomirilišta svih opreka.
Spoznavati i visoko srce čuvati.
Ne polagati računa ničem mlađem od gline.

Mile Blažević rođen je u Maovicama 1954. godine. Osnovnu školu pohađao je u Solinu, a Strojarsku tehničku školu u Splitu.
Diplomirao je likovne umjetnosti na Pedagoškoj akademiji u Splitu 1978. godine. Slijedio je, 1980. godine, upis na Akademiju likovnih umjetnosti (kiparstvo) u Zagrebu, gdje je 1984. diplomirao u klasi prof. I. Sabolića. Bio je polaznik Majstorske radionice I. Sabolića od 1984. do njena zatvaranja.
Član je ULUH-a i ZUH-a od 1984. godine.
Od školske godine 1988./89. do 1995./96. predavao je u Školi primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu gdje je vodio nastavu crtanja, modeliranja i projektiranja.
Od akademske 1996./97. asistent je na Kiparskom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Godine 1993. dobio natječaj za *Spomenik ramskim žrtvama*.
Izlaže grupno i samostalno od 1984. godine. Samostalne izložbe: 1987., izložba skulptura i crteža, Galerija "Zagreb", Zagreb; 1993., *Rami zemlje preblizu ljepoti i stradanju* - izložba skulptura i slika, Muzej Mimara, Zagreb; 1994., *Pješak konjanik i pad* - izložba skulptura i slika, Salon Galerije "Karas", Zagreb; 1995., *Kraljevi zemaljski* - izložba skulptura i crteža, Salon Galerije Antuna Augustinčića, Klanjec.

RAMSKI KRIŽ, 1992.
bronca, v. 24 cm

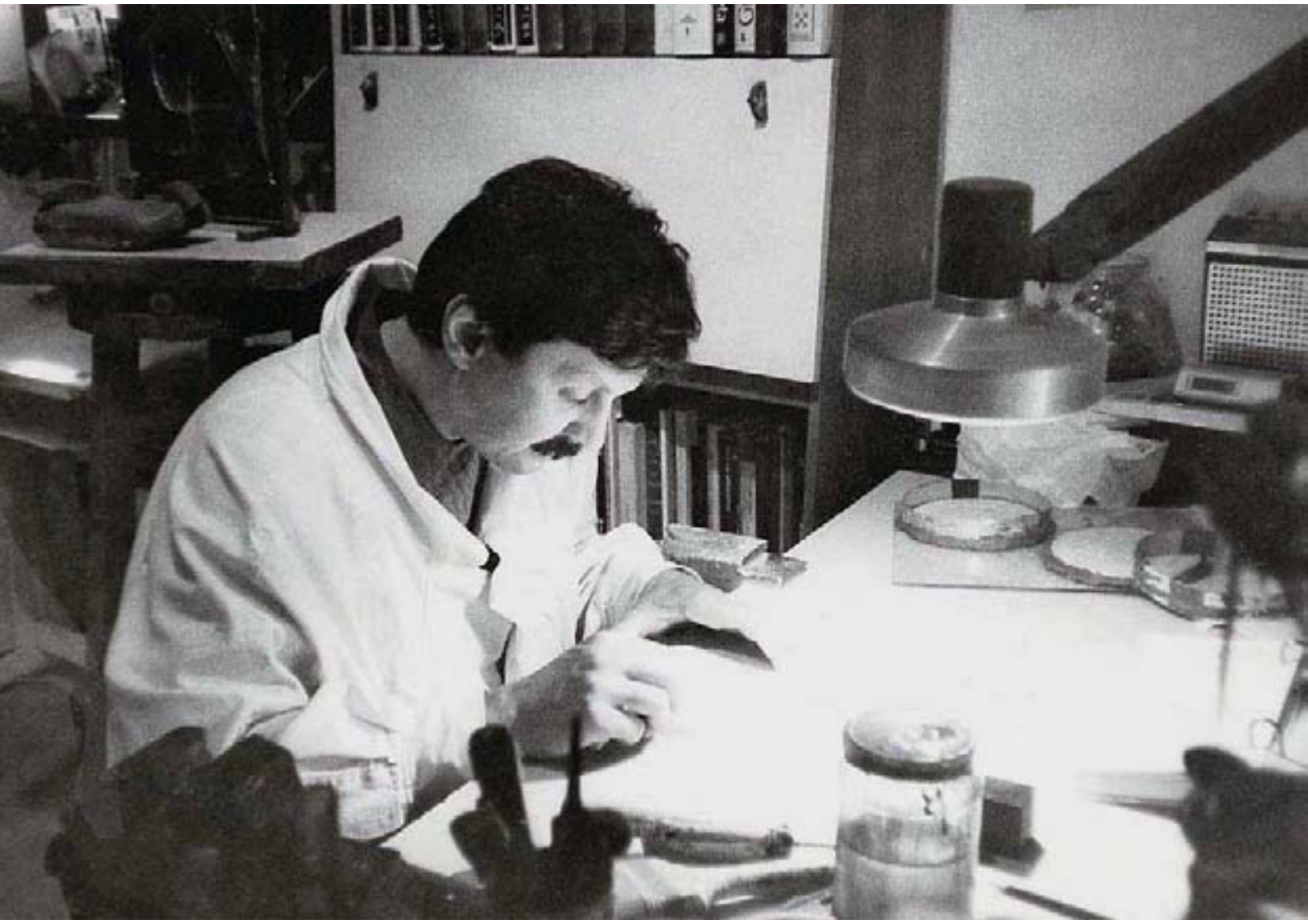

DAMIR MATAUŠIĆ

akademski kipar, medaljer
na ALU od 1996.
viši asistent

Damir Matausić

Kako u mjeri ljudskog dlana oblikovati nečiji život, djelo i lik, simbolom obilježiti događaj, utisnuti u malenu pločicu ljude i grad, cijelu povijesnu epohu, civilizaciju i njezinu kulturu, zaustaviti određeni trenutak, stalna je kušnja medaljera.

Damir Mataušić rođen je 15. lipnja 1954. godine u Zagrebu. Školu primijenjene umjetnosti, Odsjek za likovnu i tehničku obradu metala, završio 1974. godine. Iste godine upisao studij kiparstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Diplomirao 1979. u klasi prof. Ž. Janeša.
Od 1986. do 1996. radio je kao nastavnik u Školi primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu, na odsjeku za oblikovanje metala. Godine 1996. izabran je za višega asistenta za malu plastiku i medaljerstvo na Akademiji likovnih umjetnosti - Kiparski odsjek.
Izlaže od 1974. godine, a sudjelovao je na 42 skupne izložbe; to su, među inim, FIDEM (Internacionalne izložbe medalje) - Pariz, London, Budimpešta, Neuchatel. Priređeno je i upriličeno 37 javnih promocija zlatnih medalja - u Muzejskom prostoru, Gradskoj vijećnici Venecije, Narodnoj banci Hrvatske te u drugim javnim prostorima. Priredio je 10 samostalnih izložbi od kojih je najznačajnija izložba u Muzeju Mimara. Autor je sedam jubilarnih apoena

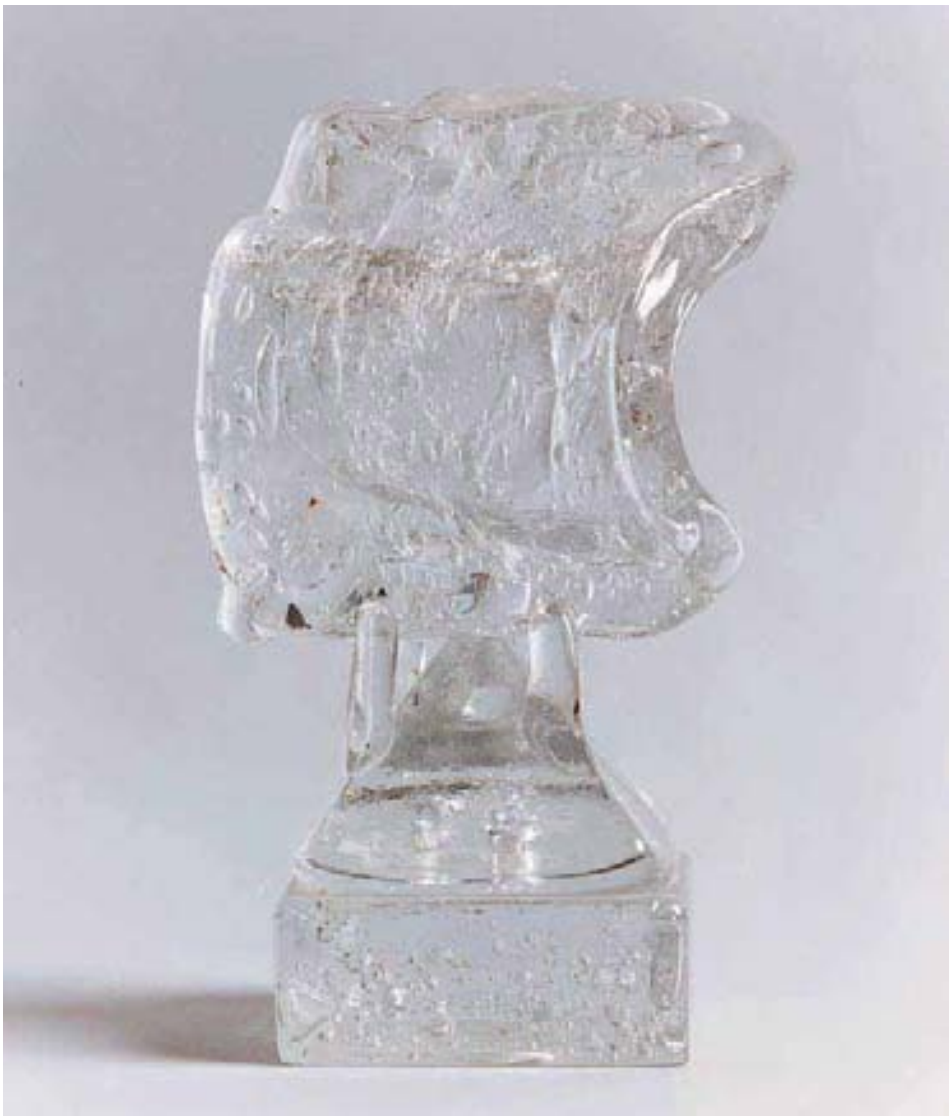

SENJ, 1995.
lijevano kristalno staklo,
22 x 13 x 10 cm

Republike Hrvatske otkovanih u zlatu i srebru, optjecajnog apoena od 5 kuna s motivima senjskoga glagoljskoga Misala, apoena od 25 kuna s tri različita motiva te više odličja javnih nagrada kao i osamdesetak raznih medalja kovanih u zlatu; ukupno više od 300 medalja i stajačica.
Autor je dekanskog lanca Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Dobitnik je više izvedbenih nagrada na području numizmatike. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za zasluge u kulturi.
1993. godine objavljena je monografija D. Mataušića u izdanju Biblioteke "Prizma" s tekstom Feđe Vukića.
Velik dio njegovih radova nalazi se u arhivi Muzejsko-galerijskog centra Zagreb, zatim u Olimpijskome muzeju u Lausannei, zbirci Muzeja u Vatikanu, te u mnogim zbirkama medaljistike i numizmatike - muzejskim i privatnim - u Hrvatskoj i inozemstvu.

Kao što i mikroskopski pogled u svijet može imati doseg teleskopa, tako i težnja da se plastički znak smjesti u razmjere malog formata može imati značenje koje uvelike nadilazi prividno prigodni karakter medalje. Obilježiti i pamtiti imperativi su koji određuju društveni status jednako kao i likovne kvalitete tih minijaturnih znamenja čovjekove težnje prema vječnosti. (Feđa Vukić)

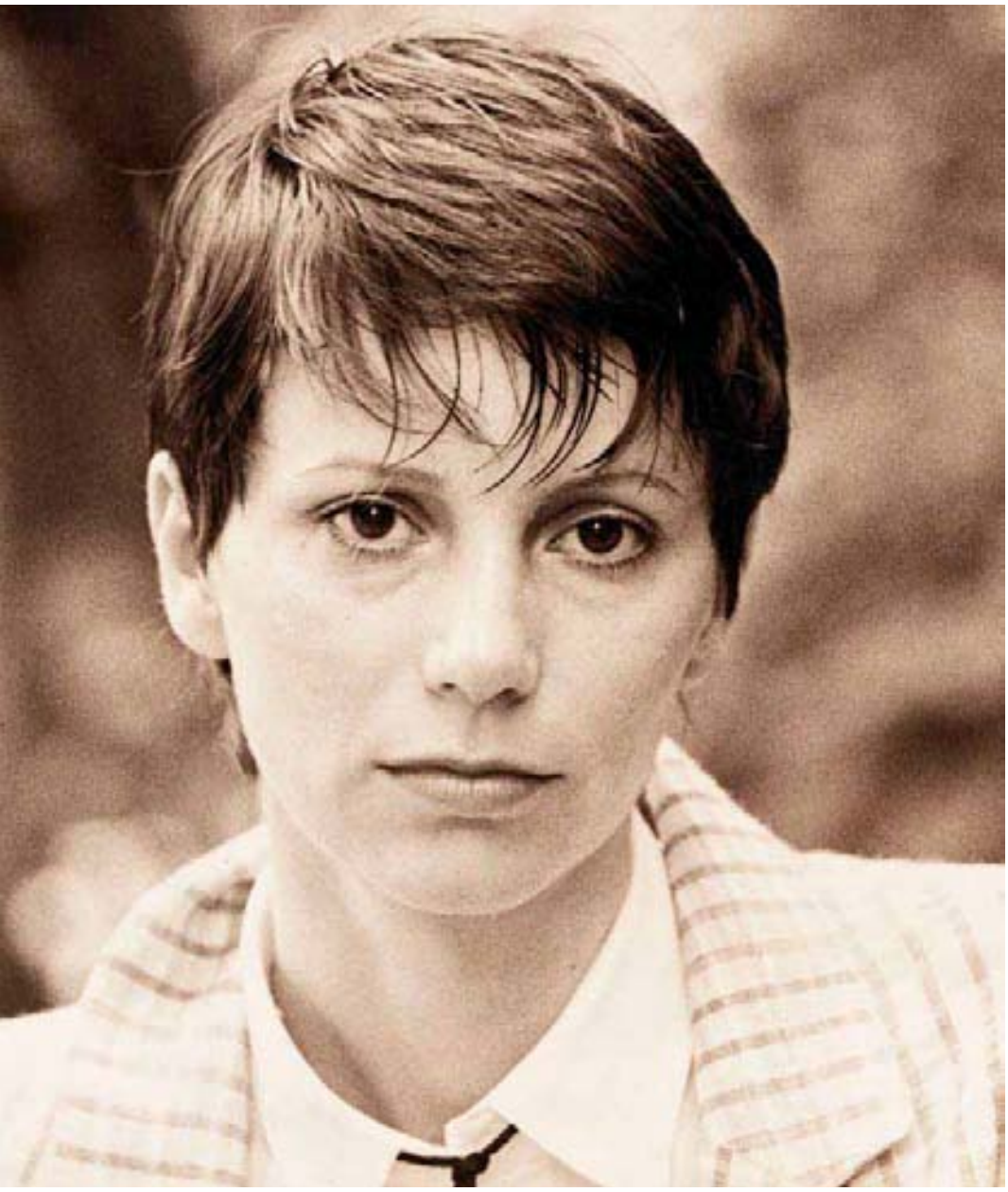

DORA KOVAČEVIĆ

akademska slikarica - grafičarka, akademska kiparica
na ALU od 1997.
asistentica

Rođena je 11. siječnja 1951. godine u Dubrovniku. Studirala je grafiku na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1969.-1974. i diplomirala u klasi prof. A. Kinerta. U Parizu je od 1975. do 1977. studirala na École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs i diplomirala kiparstvo.

Izlagala je na sedam samostalnih i stotinu kolektivnih izložbi. Na samostalnim izložbama u Parizu (1977.) i u Zagrebu (1978. Studio Galerije "Forum", 1979. Galerija Vladimir Nazor, 1985. Galerija "Forum") naznačila je tri tematske cjeline: mobilnu skulpturu, skulpturu u drvu i skulpturu u kaširanom papiru. Skupinu radova većih dimenzija realizirala je na međunarodnim kiparskim simpozijima: Formi vivi u Sloveniji 1982., koloniji u Sisku 1985., u Valvasonu u Italiji 1995. i na Mediteranskom kiparskom simpoziju u Labinu 1997., gdje je izveden veliki kameni mozaik na Bijeloj cesti, dimenzija 5 x 25 m.

U javnim prostorima i gradskim parkovima izvedene su skulpture većeg formata u bronci (Nova Gradiška, Jamnička), drvu (Kostanjevica, Velika Gorica, Krapina), željezu (Sisak, Sv. Ivan Zelina), betonu (Zagreb) i kamenu (Zagreb).

Djela joj se nalaze u muzejskim i javnim zbirkama u Zagrebu (MUO, Moderna galerija, Gliptoteka HAZU, Kabinet grafike), gradskim muzejima Vukovara, Šibenika, Varaždina, Karlovca, Iloka, te u zbirkama Pincherle u Trstu, Murskoj Soboti i drugim.

Dobila je petnaest nagrada i priznanja od kojih su važnije nagrade na Salonu mladih 1977. i 1986., nagrada za prijedlog na Zagrebačkom salonu 1987., nagrada na Biennalu male plastike u Murskoj Soboti

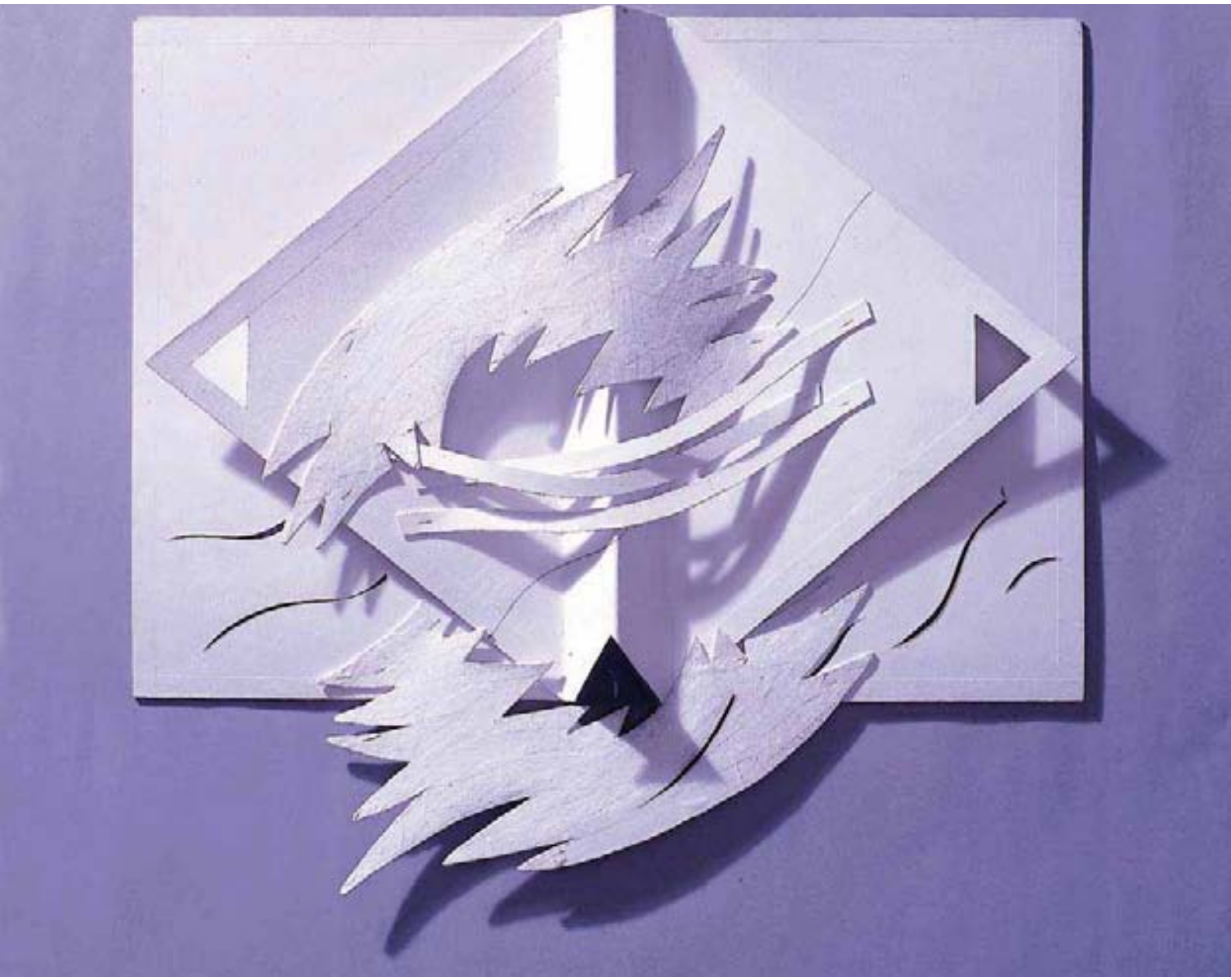

VJETAR, 1991.
reljef, kaširani karton
51 x 80 x 8 cm

1979., 1. nagrada za suvenir grada Zagreba povodom 900. obljetnice grada, nagrada na 1. biennalu hrvatskog crteža 1996.
Od 1997. godine asistentica je za Crtanje i Kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.
(...) *Svaki put u nepoznato vraća nas samima sebi, našoj intimi i unutarnjem trajanju, miru i samoći jednostavnih, prisnih predmeta od kojih su satkani trenuci našeg života...*
Nakon toga rekao bih da su smirenost i dostojanstvo, mudrost i ljepota običnog (u kome su često nazočna temeljna životna načela i zahtjevi) temelj na kome Dora Kovačević gradi svoju skulpturu, prepoznaje smisao svog djelovanja. (Željko Sabol)

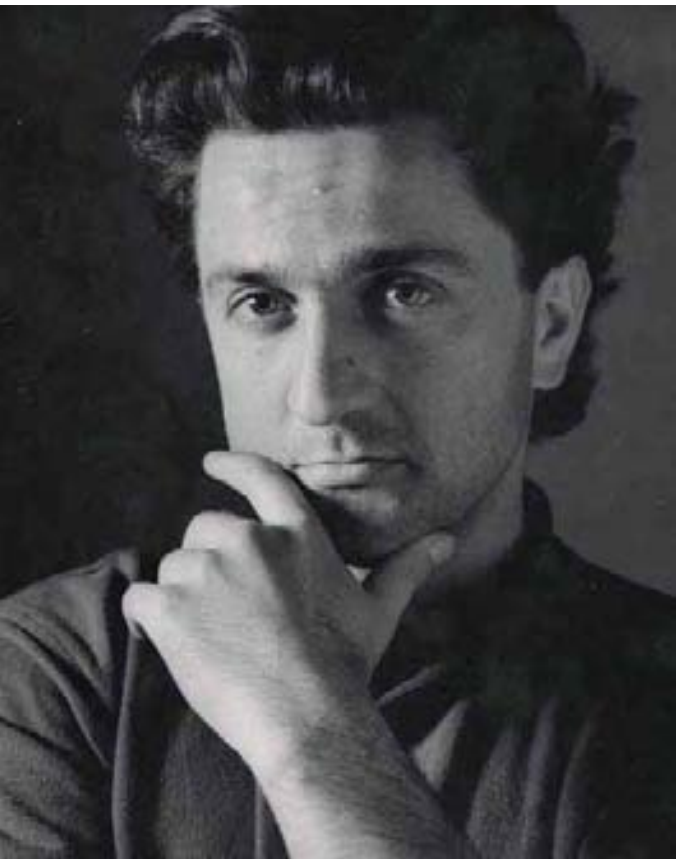

ENES QUIEN

prof. povijesti umjetnosti i španjolskog jezika
na ALU od 1997.
mlađi asistent

Rođen je u Zagrebu 6. kolovoza 1963. godine. Osnovnu, srednju školu i fakultet završio je u Zagrebu. Bio je učenik zagrebačke Škole primijenjene umjetnosti i dizajna i Glazbene škole "Vatroslav Lisinski", u kojoj je i maturirao ponajprije 1982. (violončelo) te, nakon odsluženja vojnog roka, 1985. (gradnja i restauriranje gudačkih glazbala). Napustivši formalno glazbeno školovanje, godine 1985. upisao je studije povijesti umjetnosti, španjolskog jezika i književnosti, te portugalskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je i diplomirao. Orijentiran na filozofska i književna djela, a osobito zaokupljen problemima religije te odnosa umjetnosti i religije kroz stoljeća i tisućljeća, studirao je dvije godine na Evangeličkom teološkom fakultetu u Zagrebu. Bio je stipendist portugalske vlade, te stipendist katalonskog Sveučilišta u Barceloni, a ranije i u Salamanki, gdje je usavršavao znanje romanskih jezika i književnosti, ujedno intenzivno proučavajući i povijest umjetnosti Španjolske i Portugala. Diplomirao je na temu katalonskoga romaničkog zidnog slikarstva.

Tijekom studija prevodio je poeziju španjolskih pjesnika i počeo pisati likovne kritike. Godine 1992. zaposlio se na Školi za tekstil, kožu i dizajn u Zagrebu, u kojoj je predavao povijest umjetnosti. Iduće, 1993. godine prešao je na Školu primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu, a istodobno je postao i honorarni predavač teorije dizajna i forme na odsjeku za modni i tekstilni dizajn Tekstilno-tehnološkog fakulteta u Zagrebu. Od 1996. godine je honorarni, a od 1997. stalni predavač Povijesti umjetnosti na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, u zvanju mlađeg asistenta. Godinama piše i objavljuje tekstove, pretežno likovne kritike i eseje o umjetnosti u različitim medijima. Napisao je i objavio oko 270 tekstova, pretežno u art-magazinu *Kontura*, u kojemu je zamjenik glavnog i odgovornog urednika, te u *Vjesniku*, u kojemu je stalni suradnik. Aktivno prati sva relevantna umjetnička događanja u Hrvatskoj i inozemstvu na svim generacijskim razinama. K tome, surađivao je i s Hrvatskim radijom - emisije o likovnoj kulturi *Triptih* Trećeg programa Hrvatskog radija. Objavljivao je u *Vijencu*, te u časopisima *Danas* i *Gradski vodič* gdje je uređivao likovnu rubriku. Autor je niza kataloških predgovora za izložbe slikara i kipara raznih generacija, te nekoliko eseja o velikim umjetnicima (A. Modigliani, M. Sironi, M. Ernst, J. Tintoretto, itd.).

Objavio je nekoliko intervjua sa značajnim umjetnicima i likovnim kritičarima (A. Bonito Oliva, J. Clair, L. Safred, A. Melo, itd.). Recenzirao je više knjiga s područja teorije dizajna i likovne umjetnosti.

Svoje tekstove temelji na analitičkom poimanju i rezoniranju strukture i stila određenog umjetničkog djela, bez obzira na to o kojem je mediju izražavanja riječ - slikarstvu, kiparstvu, grafici, fotografiji, objektima, instalacijama, videu i slično. Pisao je o mnogim hrvatskim likovnim stvarateljima.

U pedagoškom radu slijedi načelo da su studenti mlade, izrazito senzibilne individualnosti, svjesni vremena u kojem žive. Stoga uznastoji na iščitavanju širokog i konkretnog popisa literature i sintezi promišljanja umjetnosti prošlosti i sadašnjosti, po principima osvještavanja umjetničkih djela promatranjem i zaključivanjem. Traži istinu, estetiku i etiku u djelima, navodeći na objedinjenje sustavne naobrazbe i slobode kreativnog shvaćanja.

DARKO BAKLIŽA

akademski slikar
na ALU od 1998.
asistent

Darko Bakliža

Stvaralačko načelo uspostavljanja cjelovitosti i usklađivanje sukobljenih čimbenika, snaga je što zasniva strukturu umjetničkog djela.
Svako djelo pruža otpor, otima se, iskušava naše strpljenje i provjerava volju. Istovremeno traži ono najbolje u nama i od nas. A na kraju kako je to i red, počinje živjeti svoj život.

Rođen 26. rujna 1958. u Krapini. Gimnaziju završio u Koprivnici. Od 1977. do 1981. studira na Pravnom fakultetu u Zagrebu. ALU upisuje 1981. i diplomira na slikarskom odsjeku 1987. (klasa prof. Đure Sedera).
Samostalno je izlagao u Zagrebu (Galerija SC, "Ulrich"), Rijeci ("Juraj Klović"), Splitu (Dioklecijanovi Podrumi), Opatiji (Umjetnički paviljon "Juraj Šporer"), Varaždinu, Koprivnici, Krapini (Galerije grada)... Značajnije izložbe, pod pokroviteljstvom veleposlanstva RH, imao je u Budimpešti i Pragu. Sudjelovao je i na svim značajnijim skupnim izložbama u zemlji.
Dobio nekoliko nagrada za slikarstvo.
Iza sebe ima dvadesetak kazališnih scenografija, a oprobao se i kao kompozitor i tekstopisac. Sa književnikom Borislavom Vujčićem izdao je grafičku mapu *Tijelo*. Kraće vrijeme radio je i kao dizajner u vlastitom dizajnerskom studiju. U Tanzaniji (Dar es Salaam), radio kao dizajner interijera; u Rumunjskoj (Bukurešt, Piatra Neamt, Tirgu Mures) bio je angažiran kao scenograf i kostimograf; u Engleskoj boravio kao gost predavač (Nottingham Trent University, Faculty for Art&Design).
Od 1989. predaje na Studiju za dizajn *(Crtanje akta* i *Scenografija)*, od 1995. na Arhitektonskom fakultetu *(Crtanje akta)*, te od 1998. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu *(Crtanje akta* i *Plastična anatomija)*.

AKT, 1998.
kombinirana tehnika na papiru
100 x 42 cm

ZVJEZDANA JEMBRIH

nastavnički smjer
na ALU od 1998.
ml. asistentica

"Ništa nije tako krhko kao ravnoteža lijepih mjesta. Naša proizvoljna tumačenja ne dotiču se samog teksta, koji će ionako nadživjeti naše komentare, ali i najmanja nepažljiva restauracija jednog kamena, i najmanja asfaltna staza, krneći polje gdje je vjekovima rasla trava, predstavlja već nešto zauvijek nepopravljivo".
MARGUERITE YOURCENAR

Rođena je 15. 1. 1965. u Zagrebu. Diplomirala je 1990. na Nastavničkom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Slikarstvo je učila u klasama prof. N. Koydla, Z. Kesera i Z. Kauzlarić-Atača. Do sada je izlagala na 15-ak samostalnih i 30-ak skupnih izložbi te izvela 10-ak prostornih intervencija u Hrvatskoj i van Hrvatske.
Od 1993. do 1997. radi kao restaurator u Hrvatskom restauratorskom zavodu. 1996. boravi na 6-mjesečnom stručnom usavršavanju s područja restauriranja polikromirane drvene skulpture u Münchenu (Bayerisches Landesamt fuer Denkmalpflege).
Od 1998. djelatnik je Odsjeka za restauriranje umjetnina ALU.
Od 1998. do 2000. na poslijediplomskom je studiju na Akademiji vizualnih umjetnosti u Budimpešti, gdje magistrira restauriranje polikromirane drvene skulpture.
Sudjelovala u konzervatorsko-restauratorskim radovima na slijedećim važnijim objektima u Hrvatskoj:
- crkva Sv. Katarine, Zagreb – polikromirani drveni inventar
- izložbe: "Isusovačka baština", "Sveti trag" – oltarne slike, polikromirana drvena skulptura
- Ludbreg, evakuirana baština / ratne štete – polikromirani drveni oltari
- Župna crkva Marije Snježne, Belec – zidne slike, polikromirani drveni oltari
- Kapela Sv. Jelene, Šenkovec kraj Čakovca – gotičke zidne slike
- Kapela Sv. Petra, Novo Mjesto kraj Zeline – gotičke zidne slike
- Kapela Sv. Martina, Martinščina – polikromirana drvena skulptura

Zajedno s Dubravkom Kuhta autor je dokumentarnog filma o restauriranju *Sveti Ambrozije*.
Piše i objavljuje na radiju i književnim časopisima kratke priče. U tisku joj je knjiga proze *Janusove kćeri sestre nevjeste* (Naklada MD).

"GRIMIZNO"-PROSTORNA INTERVENCIJA,
Budimpešta, siječanj 2000.

SUZANA DAMIANI (r. ERVAČIĆ)

akademska slikarica
na ALU od 1998.
ml. asistentica

… Znanje doseže onoliko koliko je spoznati predmet prisutan u spoznavatelju.

sv. Toma Akvinski

Rođena u Osijeku 1965. Osnovnu i srednju školu završila u Zagrebu.
Studirala povijest umjetnosti i francuski jezik (1984.-1987.) Diplomirala slikarstvo na ALU u Zagrebu u klasi prof. I. Friščića, 1989.
Od 1992-1998. radi u Restauratorskom zavodu Hrvatske.
Od 1998. godine, kao zaposlenik ALU u Zagrebu i stipendist Ministarstva znanosti i visokog obrazovanja, odlazi na poslijediplomski studij na Akademiju lijepih umjetnosti u Krakovu gdje 2000. magistrira Restauriranje slikarstva.
Nakon povratka sa studija radi na ALU, Odsjek za restauriranje umjetnina, predmet Restauriranje zidnih slika.
Prisustvovala stručnim restauratorskim simpozijima u Pragu, Kerkradeu (Nizozemska), Krakovu, Torunu (Poljska), i Zagrebu.
Sudjelovala u restauriranju više objekata na području Hrvatske i Poljske.

BEZ NAZIVA
kombinirana tehnika; 120 x 100 cm

KRISTALIZACIJA MEDA
ulje na platnu; 100 x 80 cm

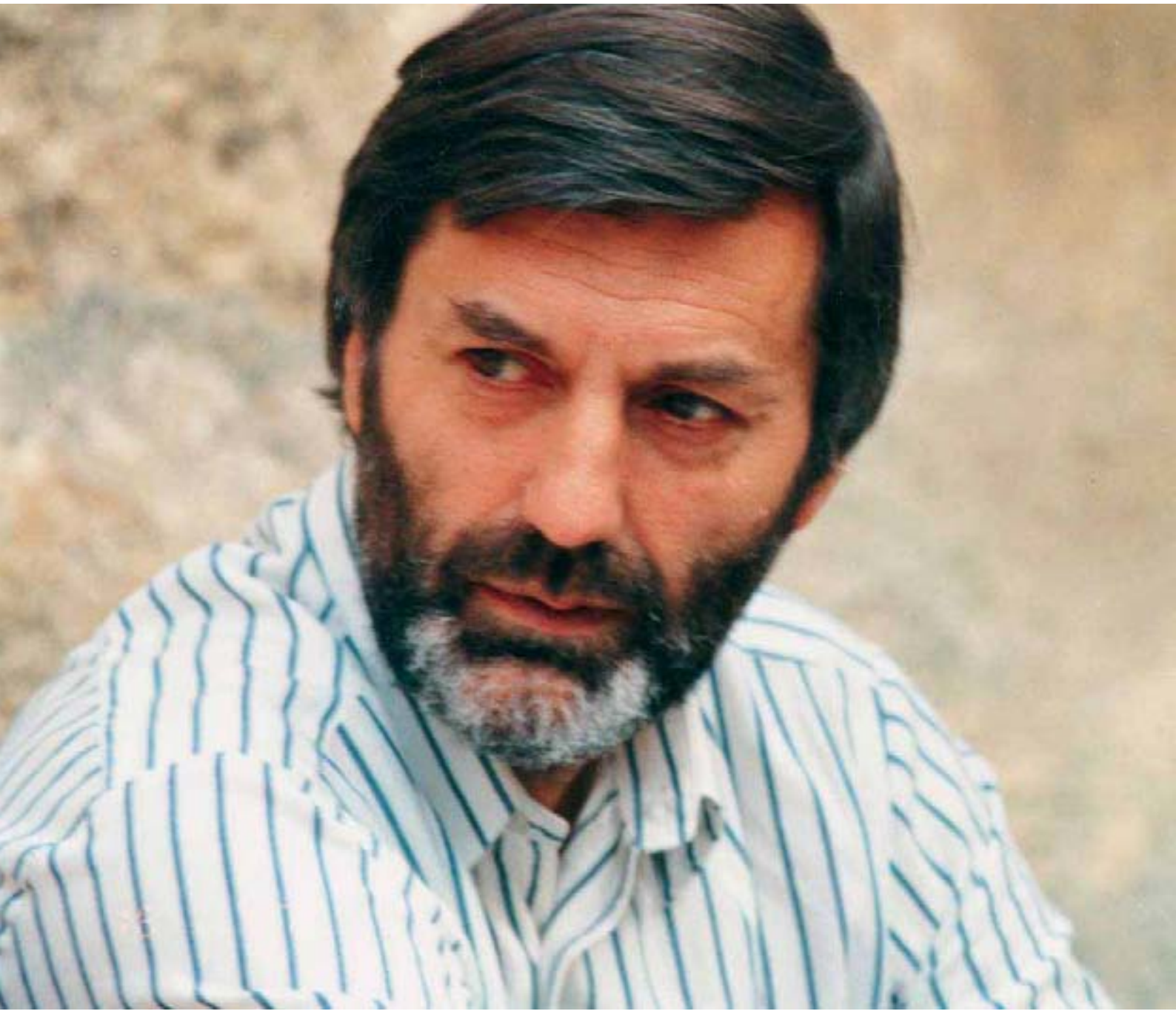

"KAPI", 1990/91.
aluminij, vis. 5 m

RATKO PETRIĆ

akademski slikar
na ALU od 1998.
izvanredni profesor

Rođen je u Zadru 1941. godine, gdje je završio gimnaziju.
Akademiju likovnih umjetnosti pohađao je od 1962. do 1966. godine, gdje su mu profesori bili Grga Antunac, Vjekoslav Rukljač, Ivan Sabolić i Vanja Radauš. Diplomirao je u klasi Vanje Radauša.

Od 1966. do 1969. suradnik je majstorske radionice Vanje Radauša. Suosnivač je zagrebačkog Salona mladih, likovne grupe BIAFRA koja je djelovala u periodu od 1970. do 1978. godine.
Bavio se grafičkim dizajnom i karikaturom, kontinuirano crtežom i grafikom.
U skulpturi sklon je eksperimentu i različitim materijalima: poliester, meso, konzerve (početkom 70-ih), koža, žica, nađeni materijali, itd.
Autor je niza skulptura na javnim mjestima (primjerice u Zagrebu: spomenik slikaru Josipu Račiću, Chaplin ispred Kinoteke, "Kapi" na savskom nasipu). Sudjelovao je na hrvatskim (Labin) i međunarodnim kiparskim kolonijama (Austrija, Njemačka, Slovenija).
Pokrenuo je međunarodnu kiparsku koloniju u parku dvorca u Jakovlju, te Aleju skulptura na savskom nasipu.
Pozvan je 1979. godine kao gost-profesor na Kansas City Art Institute, SAD. Radi kao izvanredni profesor na ALU.

MARCEL BAČIĆ

akademski slikar-grafičar
na ALU od 1998.
docent

"S obzirom da su, mallarméovski, sve knjige pročitane (i, dakako, napisane), a sve slike, analogno, viđene i naslikane, Marcel Bačić se svjesno smješta u međuprostor između tradicije izvođenja i prakse tumačenja. Njegovi crteži mahom su varijacije na poznate teme i motive, često svojevrsne kompozicione vježbe d'après *velikih uzora. Ž iveći intenzivno s poviješću slikarstva on iz slavne ikonosfere najradije ekstrahira temeljne linearne ili energetske silnice. (...). Uspjeti u napetosti same crte prenijeti dobar dio kromatskih i morfoloških poticaja znači mnogo više od prijevoda, prepjeva; znači, zapravo, suputništvo u duhu i suradništvo u materiji".*

Tonko Maroević

Marcel Bačić (1948.), slikar, dizajner i teoretičar. Diplomirao je na Grafičkom odsjeku zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti. Priredio je pet samostalnih izložbi, te sudjelovao na šezdesetak kolektivnih i revijalnih izložbi. Kritika je istakla njegov duboko originalan i profinjen, upravo meditativan rad u rijetkoj tehnici psaligrafije, kao i naoko jednostavno ali zapravo vrlo sofisticirano crtačko umijeće u kojem se često prepoznaje dijalog s povijesnoumjetničkom problematikom koju autor izvrsno poznaje. Bačić se ujedno javnosti predstavio i kao vrlo plodan i rafiniran oblikovatelj knjiga i časopisa, pri čemu je posebno uočeno da Bačić kroz korice knjige propušta njezin sadržaj, odajući se tako kao jedan od onih razmjerno malobrojnih "učenih" slikara koji ne samo misle slikom, nego i misle sliku. Kao zapaženi teoretičar, Bačić se bavi temeljnim pitanjima likovnih umjetnosti, metodskim, historijskim i estetskim problemima, te posebno odnosom likovnih umjetnosti s muzikom, književnošću, filozofijom, znanostima. Objavio je brojne studije u kojima je pored velike stručnosti pokazao i iznimno široku kulturu. Njegova se teoretska misao najjasnije profilirala u knjizi *Uvod u likovno mišljenje* (1994., zajedno s Jasenkom Mirenić-Bačić), koju je stručna javnost visoko ocijenila. Knjiga je i plod Bačićeve razgranate nastavne djelatnosti (na Filozofskom i Arhitektonskom fakultetu, na Muzičkoj i Dramskoj akademiji), kojoj treba pribrojiti i zapažene referate i javna izlaganja, te stotine radio-emisija.

MB 2.6.89., 1989.
psaligrafija, akvarel,
30,9 x 50 cm

foto: Mio Vesović

DUJE JURIĆ

akademski slikar
na ALU od 1999.
asistent

Rođen je 1956. godine u Rupama. Školu primijenjene umjetnosti je završio u Zagrebu, a potom i 1981. diplomirao slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, u klasi prof. Vasilija Josipa Jordana. Od 1982. do 1985. godine suradnik je majstorske radionice prof. Ljube Ivančića i Nikole Reisera.
Samostalno izlaže od 1984. godine. Paralelno sa slikarstvom intenzivno radi i kao restaurator.
Od 1986. do 1988. godine surađuje u okviru projekta Kugla glumišta, radeći scenografije ili slikarske izvedbe za projekte: Röenc-Kukuvija Drijemovica, Zeinimuro iz 1987. i Rocking iz 1988.

Osim što izlaže na brojnim, što skupnim što samostalnim izložbama u zemlji i inozemstvu, realizirao je nekoliko ambijenata i akcija ili performancea: *Autodestrukcija* iz 1987., *U kristalu mi glava spava* iz 1986., *Krivotvoritelji prostora* iz 1988., itd.
Dobitnik je nagrada: ArTresora "Dubravko Gjivan" 22. salona mladih (1990.), 15. Biennala mladih u Rijeci (1989.), 17. salona mladih u Zagrebu (1986.), Sedam sekretara SKOJ-a, Zagreb (1985.).
Od 1999. godine radi kao docent na ALU.

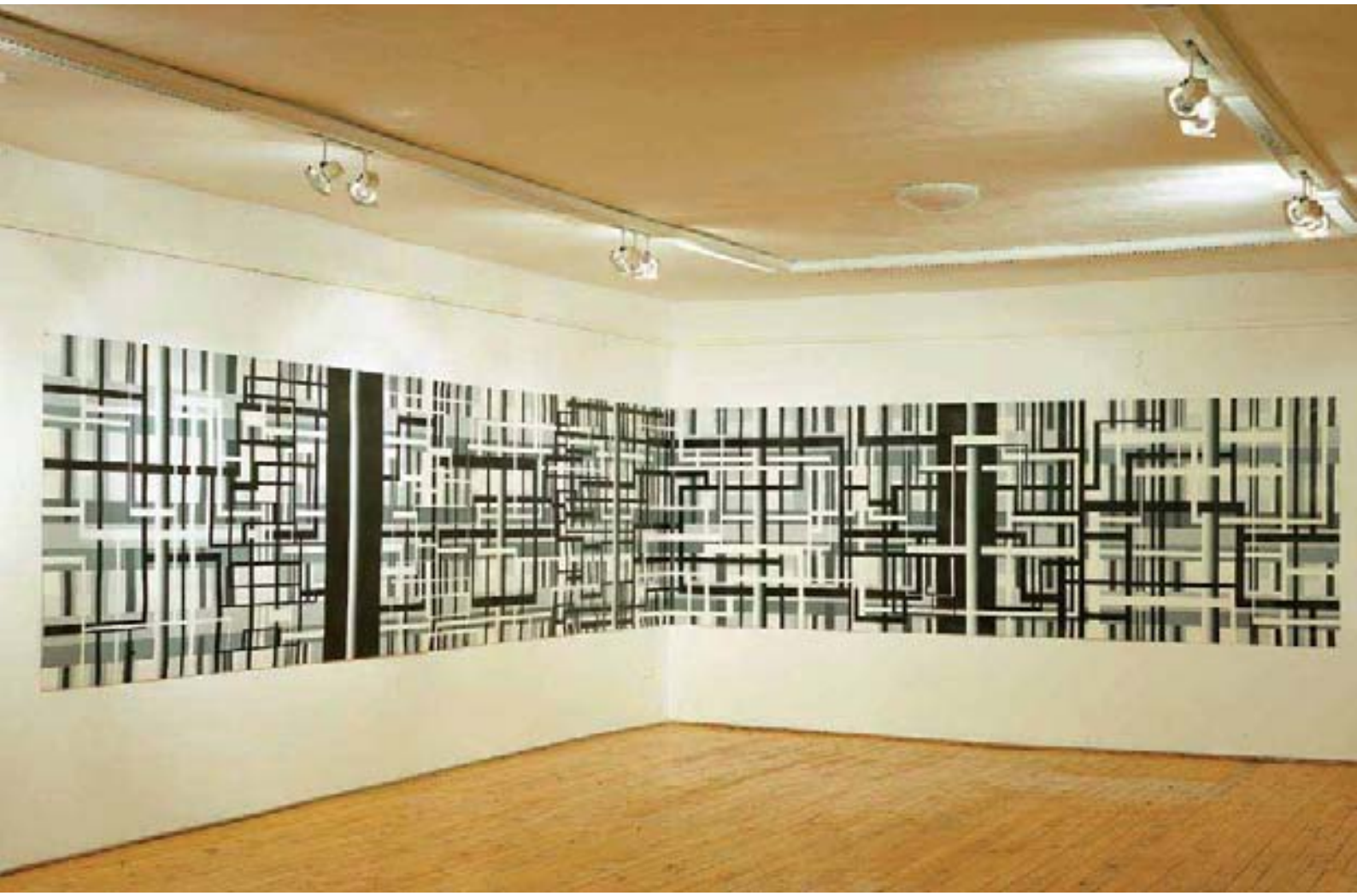

B.N., 1999.
akril/platno, 150 x 1050 cm
foto: Fedor Vučemilović

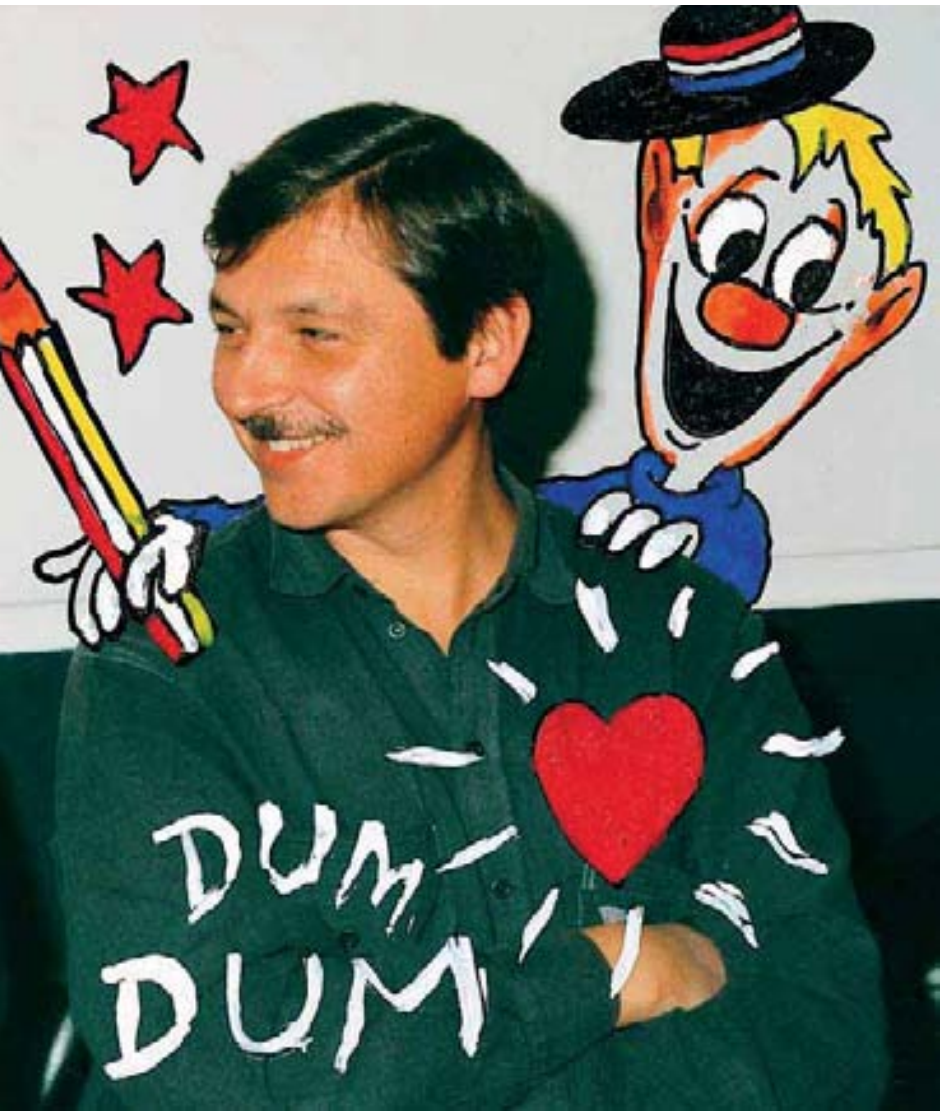

JOŠKO MARUŠIĆ

diplomirani arhitekt
na ALU od 1999.
docent

Rođen je 27. ožujka 1952. godine u Splitu. 1975. godine diplomirao je na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, smjer projektiranje.
Od tada se bavi medijskom umjetnošću (strip, karikatura, ilustracija, literatura, producentura i televizija), no u fokusu zanimanja mu je animirani film.
Od 1982. do 1989. godine na Televiziji Zagreb radi kao urednik i u tom periodu piše scenarije za serije i sudjeluje u kreiranju programa raznih redakcija.
Od 1987. do 1990., te od 1995. do 1998. godine bio je umjetnički direktor Studija za animirani film "Zagreb filma".
Od 1993. do 1998. godine bio je predsjednik Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika. Član je i Društva hrvatskih filmskih redatelja, kao i ASIFE (međunarodnog udruženja animatora).
Od 1992. do 1998. godine je umjetnički direktor Svjetskog festivala animiranih filmova.
Od 1999. godine na ALU u Zagrebu u statusu je pročelnika studija animacije.
Za svoje animirane filmove, dobio je brojne nagrade kod nas i u svijetu.

Joško Marušić

Moj umjetnički credo je možda malo pretenciozan, ali je preslik moga životnog ideala, a taj je: najbolji neka budu najbogatiji, a najbogatiji neka budu najskromniji.

MISS LINK, 1999.
Producent: Zagrebfilm; trajanje 13 min;
scenarij, dizajn i režija: Joško Marušić

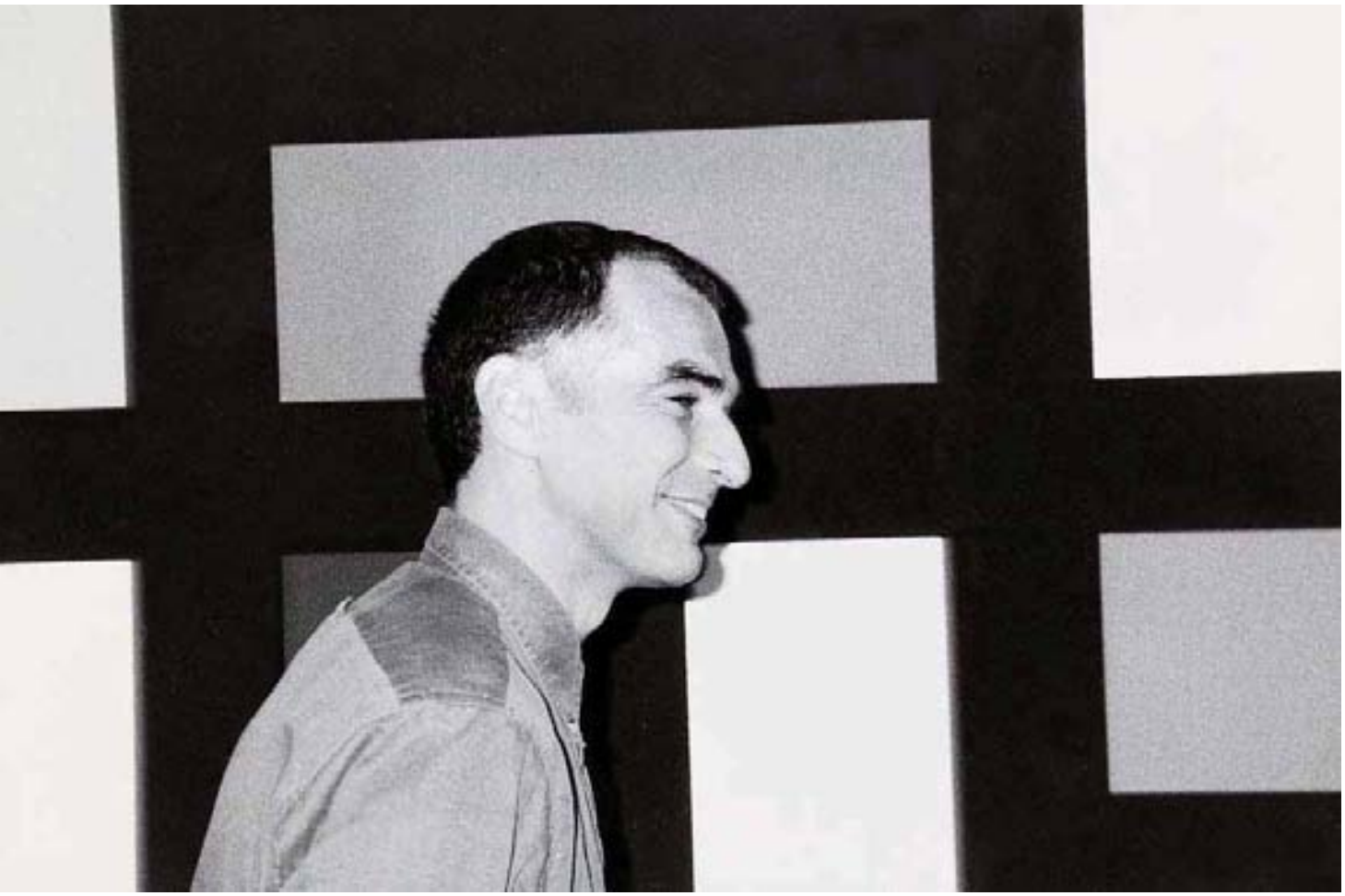

FICUS, 1997.
aluminij, elektromotor, list
70,5 x 70,5 x 13 cm
foto: Mio Vesović

DAMIR SOKIĆ

akademski slikar
na ALU od 1999.
docent

Rođen u Novoj Gradiški 1952. godine. Diplomirao Slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof. Nikole Reisera 1977. godine. Od 1977. do 1979. godine polaznik je majstorske radionice za slikarstvo prof. Ljube Ivančića i prof. Nikole Reisera. Od 1986. do 1993. živi i radi u New Yorku, a nakon toga živi i radi u Zagrebu.

SAMOSTALNE IZLOŽBE:
1976. Slavonski Brod, Muzej Brodskog posavlja / 1977. Zagreb, Galerija Nova / 1978. Zagreb, Galerija Nova / 1979. Beograd, Salon Muzeja savremene umetnosti / 1980. Zagreb, Galerija Nova / 1981. Osijek, Galerija studentskog centra / 1983. Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti / 1984. Prostor proširenih medija / 1985. Sarajevo, Klub collegium artisticum; Ljubljana, Mestna galerija / 1986. Zagreb, Studio Muzeja suvremene umjetnosti – Gliptoteka JAZU; Rovinj, Zavičajni muzej; Maribor, Razstavni salon Rotovž; Koprivnica, Galerija Koprivnica; Varaždin, Galerija Umjetnina; Osijek, Galerija likovnih umjetnosti / 1988. New York, Rastovski Gallery / 1994. Zagreb, Galerija Arteria / 1995. Umag, Galerija Dante; Požega, Galerija Hajdarović / 1998. Zagreb, Galerija Arteria, "Dah umjetnika"; Zagreb, Galerija Grubić, "Slika je slika" / 1999. Rovinj, Galerija Sv. Toma, "Neon"; Bol, Galerija Branko Dešković; Split, Galerija umjetnina, "Dah umjetnika / 2000. Zagreb, Galerija Beck, "Neon"; Zagreb, Prostor proširenih medija, "Non-stop"

NAGRADE:
1976. Poreč, prva nagrada 16. annala / 1978. Zagreb, nagrada Sedam sekretara SKOJ-a za slikarstvo / 1978. Zagreb, nagrada 10. salona mladih / 1981. Zagreb, nagrada 13. salona mladih / 1981. Osijek, nagrada EX AEQUO 8. biennala Slavonaca / 1983. Zagreb, nagrada 15. salona mladih / 1985. Rijeka, nagrada 13. biennala mladih

ANDREJ ARANICKI

akademski kipar
na ALU od 1999.
asistent

"Budi svjestan svojih sposobnosti".

Rođen je 17. 04. 1964. godine u Zagrebu. Nakon završetka Škole primijenjenih umjetnosti u Zagrebu – Odsjek za plastično oblikovanje kod prof. Vinka Fabrisa, upisuje studij kiparstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, koji diplomira 1989. godine u klasi prof. Stanka Jančića. 1990. godine upisuje dvogodišnji dodiplomski studij Muzeologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, koji apsolvira 1992. godine. 1994. godine počinje s radom u Zavodu za restauriranje umjetnina (danas Hrvatski restauratorski zavod) u Zagrebu, gdje radi u radionici za restauriranje polikromirane drvene skulpture. Sudjeluje u restauratorskom timu koji radi na restauriranju značajnih objekata naše kulturne baštine. Voditelj je nekoliko konzervatorsko-restauratorksih projekata u Hrvatskom restauratorskom zavodu od 1995.-1998. godine. 1997. godine polaže stručni restauratorski ispit, te stječe naziv akademski kipar-restaurator.
Od 1998. godine počinje sa radom na Odsjeku za restauriranje umjetnina pri Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u statusu mlađeg asistenta za restauriranje drva. Iste godine odlazi na poslijediplomski – specijalistički studij iz restauriranja drvene skulpture na Restauratorskom odsjeku Mađarske akademije likovnih umjetnosti u Budimpešti, te 2000. godine stječe titulu: MA (Master of Arts) – restaurator za drvenu skulpturu.
Uz restauratorski rad, bavi se figurativnom skulpturom i malom plastikom u terakoti.
Značajniji konzervatorsko-restauratorski projekti na kojima je radio:
1. Poliptih oltara Blažene djevice Marije (16. st.), Župna crkva Pohođenja Marijina, Bale, Istra
2. Oltar sv. Roka i sv. Sebastijana (16/17. st.), Župna crkva sv. Kuzme i sv. Damjana, Poljica, otok Krk (voditelj projekta)
3. Relikvijar sv. Roka (18. st.), rimokatolička crkva, Szentendre-Izbég, Mađarska
4. Skulptura Pietà (16. st.), Muzej lijepih umjetnosti, Budimpešta, Mađarska (diplomski rad)

RELIKVIJAR SV. ROKA, XVIII st.
Autor nepoznat
Vlasnik: Rimokatolička crkva
Szentendre-Izbég, kraj Budimpešte, Mađarska

TAMARA UKRAINČIK

akademska slikarica
na ALU od 1999.
asistentica

"64. O učenju poslije buđenja ili prije nego što zaspiš u krevetu u mraku
Još sam iskusio da nije malo korisno, kad se nalaziš u krevetu u mraku, da u mašti ponoviš sve konture površina ranije proučenih oblika, ili druge značajne stvari shvaćene pomoću finog razmišljanja. Taj je postupak dostojan hvale i koristan je za urezivanje stvari u pamćenje."
(Iz "Traktata o slikarstvu" Leonarda da Vincija)

Rođena je u Zagrebu 1964. godine. Školu primijenjenih umjetnosti - odsjek Keramike, završila je 1982. godine. Diplomirala je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, klasa prof. Đure Sedera.
Od 1988. godine konstantno se bavi restauriranjem, te sudjeluje u velikim projektima pri Hrvatskom restauratorskom zavodu (npr. oltar sv. Barbare iz Buševca, "Isusovci u Hrvatskoj", "Franjevci u Hrvatskoj"...), Muzeju za umjetnost i obrt ("Pavlini u Hrvatskoj", "Barok u Hrvatskoj", stalni postav...), Umjetničkom paviljonu (retrospektivne izložbe), Muzeju grada Zagreba (stalni postav i zbirke), Etnografskom muzeju (stalni postav i zbirke), Muzeju suvremene umjetnosti...
Od 1999. godine radi na Akademiji likovnih umjetnosti kao mlađi asistent restauriranja štafelajnog slikarstva pri Odsjeku za restauriranje umjetnina.
Od 1985. godine sudjelovala je na nekoliko desetaka skupnih izložbi, u zemlji i inozemstvu.

OBALE, 1990.
ulje na platnu; 90 x 140 cm

IVO VRTARIĆ

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1996.
stručni suradnik

(…) čovjek ne tka tkivo života, on je samo struk u tome. Što god čini tkanju, čini i sebi samome…
(…) što je čovjek bez životinja? Ako sve životinje odu, čovjek će umrijeti od velike usamljenosti duha. Što god se desilo životinjama, ubrzo će se dogoditi i čovjeku. Sve stvari su povezane.
(iz pisma indijanskog poglavice Seattlea)

Rođen je 1949. godine u Roždaniku kod Novske. Grafičku školu s praktičnom obukom završio je u Zagrebu 1967. godine. Tijekom 1968./69. radio u "Druckerei Wedl" u Melku, Austrija. Višu grafičku školu apsolvirao je 1972. godine. Na Pedagoškoj akademiji u Zagrebu diplomirao je 1974. grupu likovnih umjetnosti. Godine 1981. diplomirao je na Grafičkom odjelu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof. Kuduza. Od 1976. član je ULUPUH-a, a od 1980. član je ZUH-a i djeluje kao samostalni umjetnik. Od 1996. godine radi na ALU kao stručni suradnik za sitotisak i litografiju.
Do sada je održao nekoliko samostalnih izložbi: 1981., Zagreb, Klub Istrana - plakati; 1984., Novska, Narodno sveučilište - plakati; 1991., *Hrvatska nature morte:* Zagreb, Galerija "Zvonimir"; Pazin, Dom kulture; Pula, Povijesni muzej Istre; Buzet, Narodno sveučilište; Rijeka, Moderna galerija.
Važnije grupne izložbe: 1980., Zagreb, Umjetnički paviljon - *11. salon mladih;* Varaždin, Galerija slika - *2. varaždinski salon mladih;* 1981., Zagreb, Umjetnički paviljon - *12. salon mladih;* 1992., Zagreb, *27. zagrebački salon;* 1994., Zagreb, *29. zagrebački salon*.
Bavi se grafičkim oblikovanjem; autor je niza plakata, te je sudjelovao u oblikovanju knjiga, monografija, časopisa, novina, LP-a, CD-a, kaseta.

NEVEN ŠIMIĆ

akademski slikar - grafičar
na ALU od 1996.
stručni suradnik

Grafika nije nešto samo nacrtano pa odštampano, umnoženo. Ona je način mišljenja i voljenja.
To je svijet, život, kao svijet boje, zvuka ili riječi. To je jezik, govor koji se uči jednako kao svaki drugi jezik i govor.
Albert Kinert

Neven Šimić, akademski slikar-grafičar, rođen je u Zagrebu 7. srpnja 1968. godine. 1987. završio je Školu primijenjene umjetnosti, Grafički odjel kod prof. A. Mateša. Godine 1989. upisao se na Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, smjer slikar - grafičar. Diplomirao na Grafičkom odjelu u klasi prof. F. Para 1994. godine. Član je HDLU-a od 1995. godine. Za grafičku mapu *Izgubljeni raj* 1994. nagrađen je nagradom Zagrebačke banke.
Samostalno i skupno izlaže od 1990. godine.
Od 1996. godine radi kao stručni suradnik na Akademiji likovnih umjetnosti.
Izložbe: 1990., *Alpe Adria - Graphikwettbewerb* - Villach; 1991., "OKC" - Krapina; Knjižnica "Vladimir Nazor" Španski, Zagreb; 1992., *Rat u Hrvatskoj*, Galerija Gradec, Zagreb; *I. sabor hrvatskih izvornih umjetnika*, Zlatar; Galerija Ana Katarina - Dvorac Frankopan, Nova Kraljevica; 1993., *Biennale*, Maastricht - Nizozemska; *Grafička zbirka Akademije likovnih umjetnosti*, Bjelovar; *Izložba radova studenata ALU*, Galerija "Vladimir Nazor", Zagreb; *Biennale suvremene grafike*, Split; 1994., *Izložba sakralne umjetnosti*, Split; *Izgubljeni raj,* Galerija grada Krapine; 1996. *Va Kastve,* Kastav.

ZDRAVKO BRKIĆ

akademski kipar, medaljer
na ALU od 1995.
stručni suradnik

Svladavši umijeće kao što je primjerice lijevanje sadre, upuštamo se u provođenje studentskih radova po predlošku sadrenog modela ili pak pomoću silikonskog kaučuka u izabrani materijal, prepoznavajući pritom imanentno svojstvo materijala. Tako ćemo svladavajući tehniku oblikovanja i upoznavajući kulturu oblikovanja - doći do izraza u raznim materijalima od pečene zemlje do poliestera, i do vizualne mjere za dovršenu izvedbu.

Zdravko Brkić

Rođen je 12. rujna 1949. u Zagrebu. Pohađao je srednju stručnu školu za ljevača umjetnina u gipsu. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (upisan 1968.) diplomirao je 1972. u klasi prof. V. Michielija. Bavi se medaljerstvom. Do sada je izlagao na mnogim kolektivnim izložbama u zemlji i inozemstvu (Berlin, Pečuh, San Marino, Velden, Ravena, London, Budimpešta, Neuchatel, Lausanne), te na petnaestak samostalnih izložbi, od kojih se ističu sljedeće: 1979., Split, Umjetnički salon; 1994., Pula, Galerija "Vincent iz Kastva"; 1995., Osijek, Izložbena dvorana Waldinger; Vinkovci, Gradski muzej.
Dobitnik je više nagrada i priznanja za medaljerska ostvarenja. Od 1995. godine radi na ALU kao stručni suradnik za kiparstvo.

KREŠIMIR ROD

akademski kipar
na ALU od 1995.
stručni suradnik

Dobro je naučiti - koliko se najviše može - o crtanju, o kiparstvu, o grafici, tehnikama, materijalima, povijesti razvoja tehnika...o kamenu, keramici, staklu, dragocjenom kamenju... o crti, o plohi... o metalima... o zanatima.
Dobro je uočiti napredak tamo gdje uistinu postoji, ili se osvrnuti na antologijska djela iz prošlosti.
Znači, dobro je ići na izložbe, ali oprezno i širom otvorenih očiju.
Umjetnik je graditelj. Trebao bi razumjeti strukturu arhitekture i glazbe ili pjesme. Ne bi se smio nadmetati u znanju s drugima ili se hvalisati. Svatko nešto zna, a mnogo ne zna. Za umjetnika je ljubav prema istini nužnost.

Krešimir Rod

Rođen je 1970. godine u Velikom Bukovcu, Mače, Hrvatsko zagorje. Završio je Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu. Na Akademiju likovnih umjetnosti upisao se 1989. godine. Diplomirao je 1994. na Kiparskom odjelu u klasi prof. S. Sikirice. Od 1995. radi na ALU kao stručni suradnik na Kiparskom odsjeku. Do sada je održao jednu samostalnu izložbu i nekoliko skupnih izložbi. Autor je nekoliko projekata u javnom prostoru: reljefa Frana Bošnjakovića na Strojarskom fakultetu u Zagrebu; skulpture *Torzo* u Vrsaru; skulpture *Majka i dijete* u Gornjoj Stubici. Dobitnik je Rektorove nagrade za 1993. godinu, te Nagrade Zagrebačke banke diplomantima ALU 1994. godine.

ALU

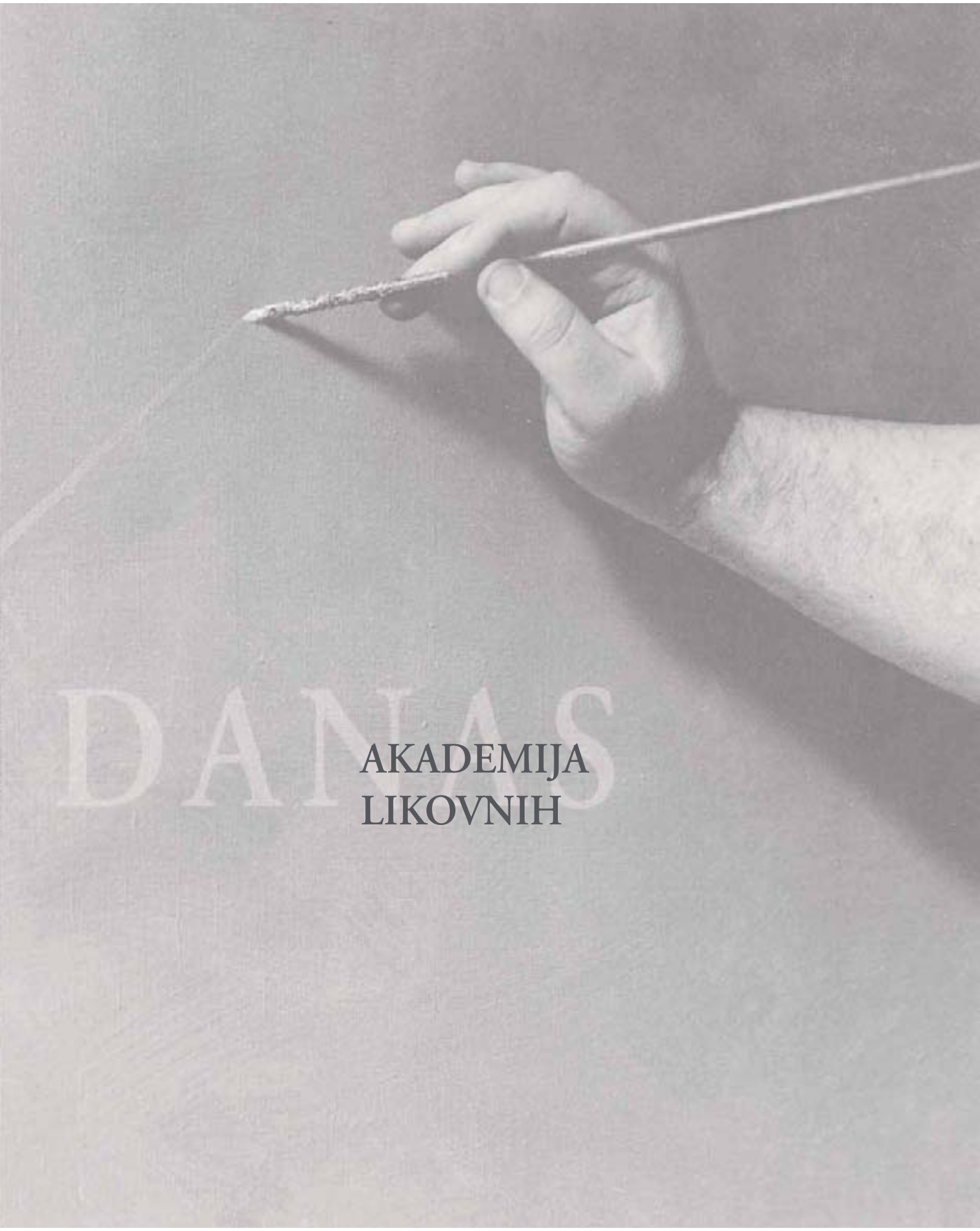

AKADEMIJA LIKOVNIH

DANAS JE POJAM AKADEMIJE neobično slojevit, a njezina uloga, metode i značenja toliko su nejedinstveni (pa i unutar nje same), da je govoriti o nekom jedinstvenom zbirnom smislu naprosto nemoguće. Kao i svaka akademija, i naša ima svoj program kao polaznu osnovicu i u tom smislu sve škole i sve akademije (bile u Norveškoj ili Francuskoj) imaju srodnosti i odlike koje opravdavaju njihovo ime. Ali govoreći o njezinim metodama i programima, govorimo istovremeno i o prostoru slobode izbora – o slobodi koja podrazumijeva "samovolju" individualne odluke, a ne o pedagoškim *petrifikantima*. S te strane, akademija svojim programom i metodama na pučini suvremenog svijeta mora sugerirati čvršće brodove i neka navigacijska znanja: neki portolan i kompas koji nisu dogma niti aleksandrijski stupovi koji, kao u venecijanskim lagunama, usmjeravaju plovidbu. Ploviti je, istina, svakom dano, kamo i kako želi, ali se od akademije, kada se već jednom odabere smjer

U KLASI PROF. ZLATKA KAUZLARIĆA ATAČA, 1997.
Katedra za crtanje i slikanje, Slikarski odsjek

BLEIFREI

U KLASI PROF. EUGENA KOKOTA, 1997.
Katedra za crtanje i slikanje, Nastavnički odsjek

ASIST. ROBERT ŠIMRAK SA STUDENTIMA, 1997.
Nastavnički odsjek

svoje životne i umjetničke Odiseje, mora zahtijevati komadić znanja i izvjesnosti. Sve ostalo je mjera senzibiliteta, osjetljivosti, rada, sklonosti ... To ništa ne može dovesti u pitanje. Dokazi? A na našoj Akademiji toliko različitih ljudi, različitih profesora, toliko različitih poetika, stilova, pristupa!

Pobuna doista ima smisla, pa i onda kada joj prividno nije mjesto niti ima razloga. Pobuna uglavnom ostavlja ruševine i dužnosti rušitelja ne završavaju u ruinama. Ali koja pobuna? Danas na Akademiji (to sa sigurnošću tvrdim) nema profesora, mentora i stručnih voditelja koji nameću svoj jezik i svoj glas kao istinu, koji nasrtljivo sugeriraju svoju optiku i koji na kraju proizvode svoje replike (što nije posve bio slučaj ranije). Pa i rigoroznost Lj. Babića ili "skrupuloznost" Tartaglie dopuštala

SA ZAVRŠNE IZLOŽBE STUDENATA ALU,
SLIKARSKI ODSJEK, 1997.

je prostor individualne slobode i to je poučna stranica toga pitanja. Nema danas profesora koji svoju poduku smatra nekim estetskim Hamurabijevim zakonikom i kanonom neke estetske pravde. Doktrinarnost i isključivost omražena su bića u ovoj kući. A biti jučer u Stančićevoj (ili Kulmerovoj) ili danas u Sederovoj klasi ne znači doktrinarni priklon *nadrealizmu* ili *ekspresionizmu*, premda se činima slobodne volje razdvajaju usmjerenje od usmjerenja, i stremljenje od stremljenja, svijet od svijeta, stijeg od stijega.

Ako je prije zadatak Akademije (ili naglasak njezine odgojne pozornosti) bio na "odgojiti", danas je on na "razviti", ako je prije bio na "naučiti", danas se postavljaju ambiciozniji zahtjevi: ona sebi stavlja u zadaću otkrivanje i razvijanje sklonosti i obećanja mlade osobe. Ako je ranije naglasak bio na educiranju i postupnom usvajanju znanja, danas je na artikuliranju individualnih odluka. To je doista suštinska razlika bez misli da u povijesti Akademije, primjerice u Babića ili Becića, nije bilo brige za individualne sudbine. Naprotiv.

Sloboda je zacijelo velika, ako ne i najveća riječ. Stoga nam nije na kraju pameti govoriti protiv nje, navlačeći bijes koji je Camus osjećao spram svečanih gluposti koje su tvrdile da sloboda zapravo nije za čovjeka. Ali sloboda se olako izjednačava sa samovoljom

i podmnijeva neki (moderni?) revolt i onog tek upisanog na Akademiju, ma koliko u višim godinama ona bila prirodnom i gotovo priželjkivanom. Jer biti upisan na Akademiju, upinjati se svim snagama da se dospije u njezino zaštitiničko krilo, drhtati pred oglasnom pločom sa strepnjom tražeći svoje ime među odabranima, a onda s upisnim listom zaboraviti tu sreću pripadanja njoj, prava je – blago kazano – kontradikcija. Ali otvorenost razgovora od najvećih interesa, razgovor o "slobodi" i o "neslobodi", zadaćama i samovolji može inicirati i ozbiljnije raspre drugog, korisnijeg predznaka – prije svega o mjestu današnje Akademije u životu i vremenu koje je krizno u svakome smislu.

Kakva je, primjerice, uloga Akademije likovnih umjetnosti u humanizaciji ljudskog krajolika? Jer ona je doista specifična ustanova unutar srodnih visokoškolskih ustanova i o tome sumnje nema. Kažemo *specifična,* a ne *ekskluzivna*. Ona uz svoje imenjakinje (muzičku, kazališnu) predstavlja ovdje, kao i svugdje u svijetu, tzv. "faktor rizika" visokog školstva. Njezina posebnost ne proistječe iz njezinih "viših" artističkih ambicija i njezine tobožnje posebnosti, nego iz uvažavanja najsuptilnijih i najtanahnijih odluka čovjeka i njegovih najintimnijih niti. Ona je odluka i izbor pojedinca. Stoga, i ne hvaleći svoga konja s posebnim osvrtom na njegovo sjajno devedesetljetno sedlo, treba podcijeniti raširenu istinu o "ekskluzivnosti"

DOC. IGOR RONČEVIĆ sa studentima, 1997.
Katedra za crtanje i slikanje, Slikarski odsjek

ove ustanove. Raširenо mišljenje da je dovoljno samo i završiti Akademiju – pa da se isplete narcisoidna priča o njezinoj i našoj posebnosti – doista je i smiješno i tužno. Akademija, uostalom, ne proizvodi umjetnike; ona nije njihov inkubator (ili nije barem jedina). Tvrditi i uvjeravati u suprotno isto

U KLASI PROF. ĐURE SEDERA, 1997.
Katedra za crtanje i slikanje, Slikarski odsjek

je što i tvrditi da studij književnosti stvara književnike ili da onaj koji je naučio pisati postaje – pisac!

Jer stvarnost izvan Akademijina dvorišta malo je drukčija. Ako je u krugu ozelenjenog dvorišta uređenog vrta s puno hortikulturnoga smisla dopušteno snivati svoje sne, izvan njezina krila uglavnom se, nažalost, moraju često i prečesto snivati tuđi! Stoga i Akademija, kao i svaka škola, znači stanoviti egzil koji se suviše praktičnom umu može učiniti "nadgradnjom" koju mogu otpuhati najmanji i najsitniji interesi "dnevne prakse".

U svijetu poremećenih kriterija, nevjerojatnog "uskrsnuća" i *revivala* "čuda" naive, hramova sa sumnjivim bogovima – ta je "nadgradnja" (da se iznovice poslužimo ideologiziranom floskulom) u mnogim glavama lijepa, slatka pa i suvišna krema, napirlitani i obojeni preljev na goloj i gorkoj pogači društvenih i gospodarskih (ne)prilika, gluhoće i svekolikog nerazumijevanja. Kao posljedicu imamo stanje dvostruke neodgovornosti: s jedne umjetnika sa svojim refleksom samoobrane u grčevitom branjenju komadića svojega bića, a s druge strane svijeta prakse koja im, doduše, osigurava subjektivni prostor (institucijama i školovanjem), ali ih potom ostavlja u gluhom prostoru bez orijentira. Tako se krila ljubavi za poziv često pokazuju voštanima i nailaze na ravnodušnost onih kojima su "kao trebala" a da se vrlo često nije niti pokušala pronaći mjera zavisnosti i staza koja osigurava međusobnu, ako ne organsku zavisnost, a ono, makar, pažnju. Srećom, uz staru i neiščezlu romantičarsku sliku samotnog umjetnika, novi mediji, tehnološki "moćnici", sredstva te novi programi prilagodljivi vremenu mijenjaju tu sliku i stvaraju potrebe i veću zavisnost jednih i drugih. U tom smislu Akademija ne miruje niti misli ubuduće mirovati. Slavna prošlost je jedno, a život je drugo – život koji Akademija ne misli

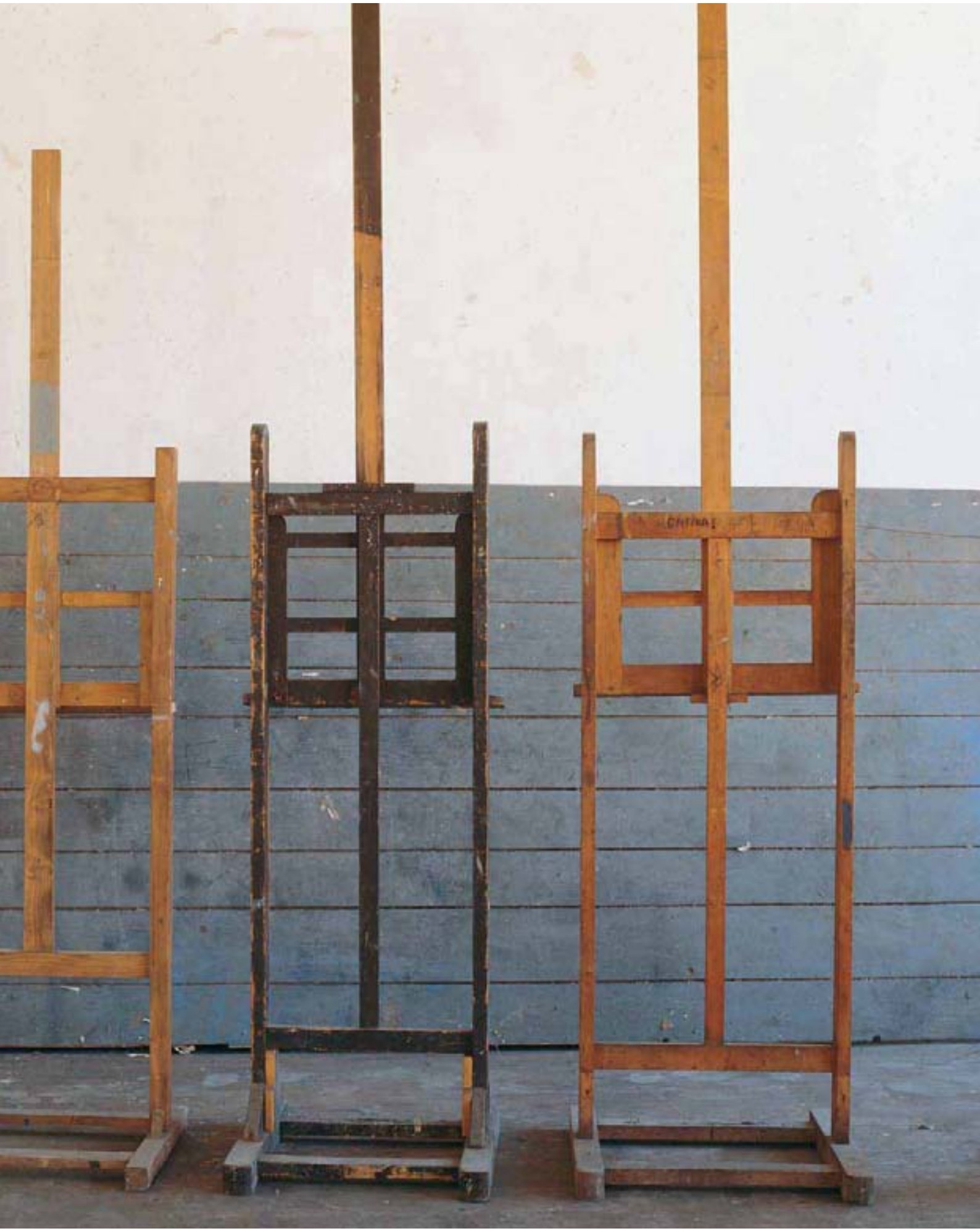

ZAVRŠNA IZLOŽBA 1997. i 2000.
Katedra za crtanje i slikanje, Slikarski i Nastavnički odsjek

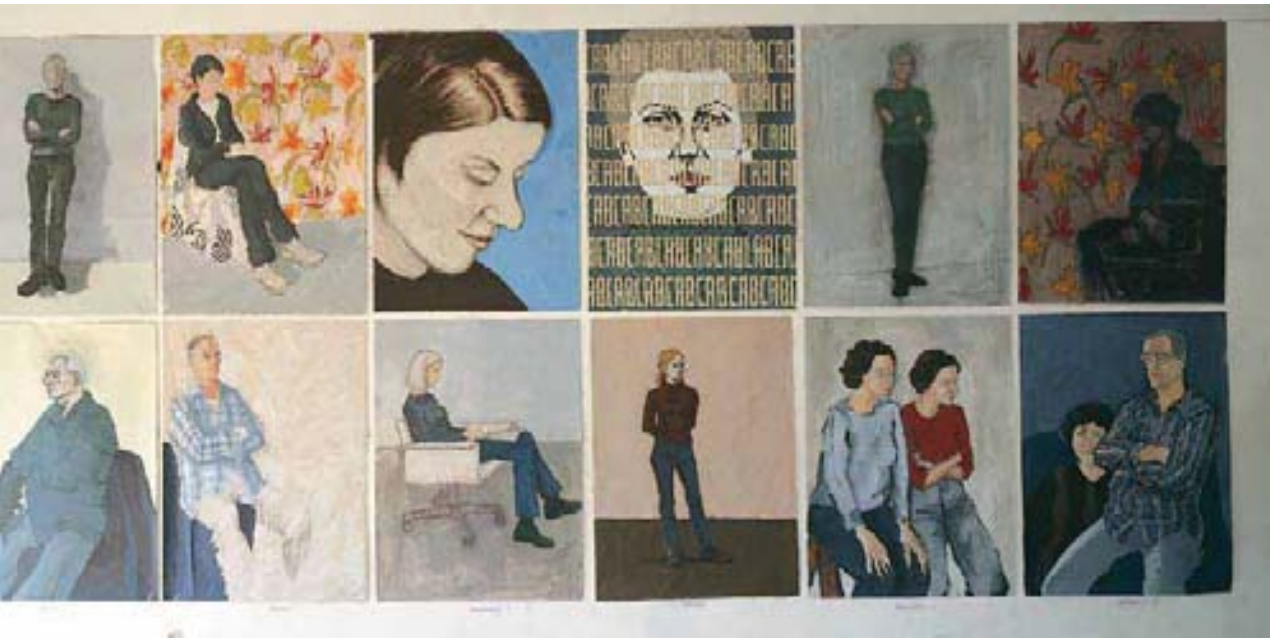

ZAVRŠNA IZLOŽBA, 2001.
Katedra za crtanje i slikanje, Slikarski i Nastavnički odsjek

ZAVRŠNA IZLOŽBA, 1997.
Katedra za crtanje i slikanje, Slikarski odsjek

opsluživati, nego se umiješati u njegove mikrologije i mrsiti mu račune u najboljem smislu riječi. Organska zavisnost ove ustanove i njezinih plodova i života neće se zadovoljiti samo izložbama i promocijama, niti će se više govoriti aktivistički i optimistički o "potrebama društva" shvaćenim preusko i zanovijetajuće. Ako je po mnogim dokazima Hrvatska i sačuvala svoje ime, ona je po umjetnosti i djelima umjetnika (u prošlosti i sadašnjosti) sačuvala najljepše lice. I nema razloga sumnjati da će taj čisti obraz trajati i da će se njime uznositi i naši potomci.

Akademija ponajviše otvara prostore individualnim odlukama s tzv. "klasama" – koje su zamijenile ranije "specijalke". U trećoj godini student bira profesora. U "rukopisnom" ili u stilskom smislu u prošlosti Akademije razlike između profesora i učenika bile su manje (unutar zadanih i obvezatnih tema – mrtva priroda, portret, akt, krajolik), dok je danas ne samo moguće, nego i doista jedan pored drugog žive dva posve različita svijeta, učenik i učitelj mogu biti zagovornici različitih uvjerenja. "Ja bih kod ovog ili onog profesora" znači stanovitu sklonost ili leksičku inklinaciju, koja, dakako, nije apsolutna. Kolorist će kod Kokota, "egzistencijalist" k Biffelu i sl. I ako su ranije razlike među profesorima (po svjetonazoru, stilu i sl.) i učenicima bile manje, ako je prije bilo nedopustivo izlaganje učeničkih radova u vrijeme školovanja, danas se djela studenata

izlažu i podastiru javnosti “sve u šesnaest”. I profesoru nije dužnost ni dopustiti niti ne dopustiti nego sugerirati, usmjeriti i pomoći.

Sve je pitanje osjetljivosti i ta kora stvari krije pulsacije individualne osjetljivosti, neuroze i nemira i – napose – dijalog različitog; od referencijalnoga do nereferencijalnoga, od nagonskoga do razumskoga, od mitskoga do simboličkoga: od ulja na platnu do videa, od skulpture do prostornog crteža, od eksperimentiranja novim materijalima, postupcima i tehnikama do komplikacija jezika i svekolike želje za participiranjem u gradnji moderne ikonosfere i svakidašnjice itd.

Gledajući i unaprijed, pitanja koja postavlja Akademija i na koja traži odgovore mnogostruka su, sadržajna i zahtjevna. Tim pitanjima pripada i dilema da li se sve vizualne umjetnosti moraju u njoj naći. Jer slojevita i – voli se reći – interdisciplinarna naobrazba teško danas odlučuje o tome što je bitno, što je nebitno, što likovno, a što njemu granično... Pitanje, primjerice, dizajna ili primijenjene grafike, videa ili tzv. alternativnih ili “antiestetskih” iskaza pripada ovim razmišljanjima o svojevrsnoj sintezi novih znanja i sposobnosti – sintezi koja zahtijeva svestrano educirane, informirane i senzibilne ljude. Primjerice, relativno noviji kolegij intermedijskih usmjerenja i primijenjene grafike vodi

U KLASI PROF. VASILIJA JOSIPA JORDANA, 1997.
Katedra za crtanje i slikanje, Slikarski odsjek

računa o komunikacijskim ciljevima i nema artističku samodovoljnost "čistog" čina. On se afektivnije i upliće stvarajući relacije i odnose s dnevnom i tekućom ikonosferom, modernim urbanim mobilijarom, tražeći jasnoću komunikacije i snalaženja (plakati, oprema knjiga itd.): kreaciju i funkciju, informaciju i invenciju.

Stoga Akademija i jučer kao i danas ne samo da dijeli sudbinu umjetnosti, nego je i stvara. Ona, svakako, nije avetinjski osamljena kuća na božanskim proplancima po kojima plešu teško uhvatljive Muze, ukazujući se, tobože, izvan povijesti i izvan stvarnosti. A u svemu, a ovdje posebice, treba odbaciti plitkoumni pozitivizam, ali i nekritičku apologetiku samotnjaštva u naporu i istinskoj volji za humanizacijom svijeta. Monologe bi trebala doista zamijeniti dijaloška forma, a ona podmnijeva više kulturološke i civilizacijske zrelosti kojoj nimalo ne idu u prilog očajne (ranije i sadašnje) "reforme školstva" i marginaliziranje humanističkih

PROF. ZLATKO KESER i PROF. ZLATKO KAUZLARIĆ ATAČ, 1997.

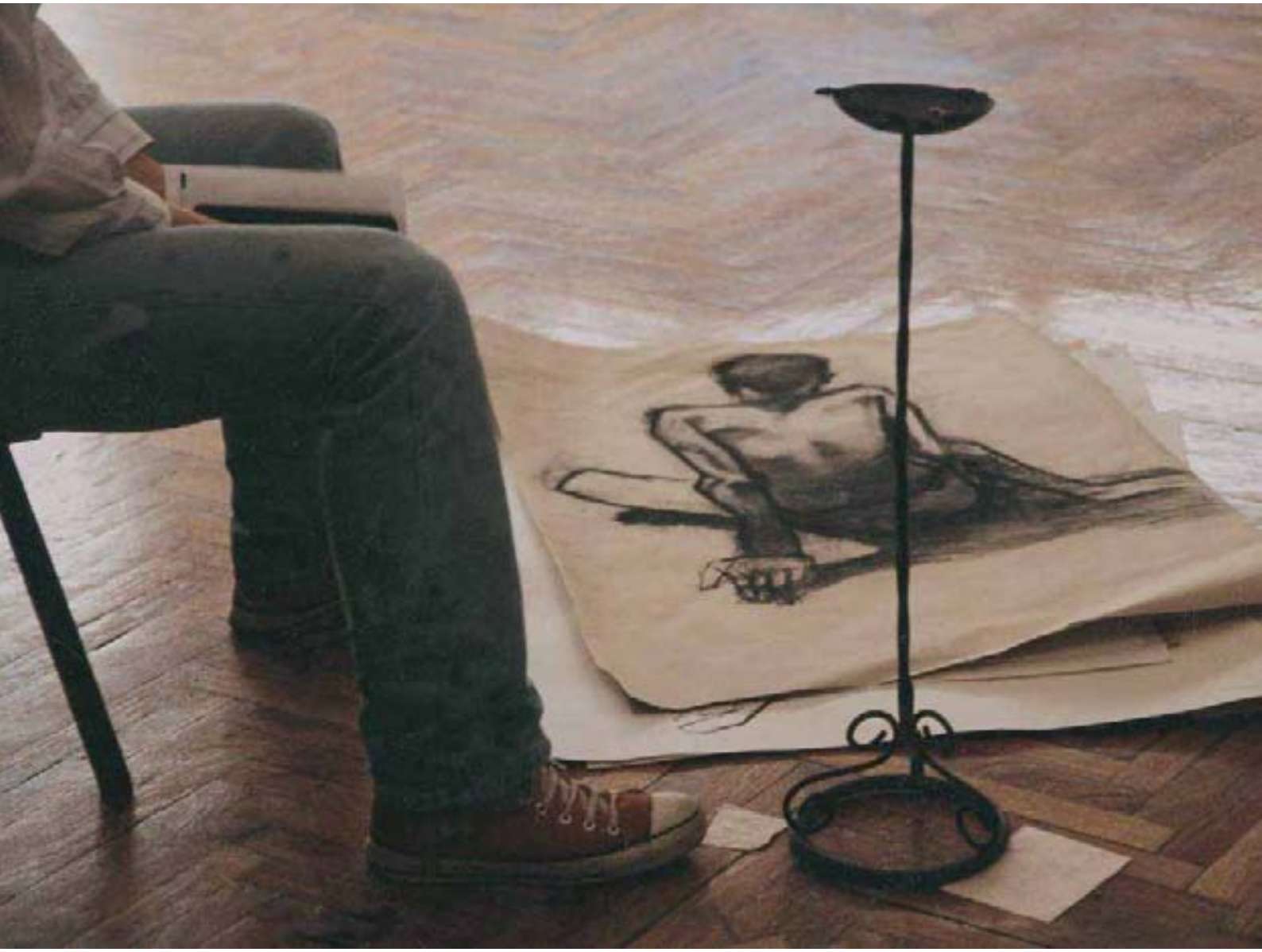

i tzv. općeobrazovnih predmeta. Razina i kvaliteta znanja ponekada je i na granicama elementarne pismenosti, a otisak kažiprsta gotovo je potpis. Jer pretpostavke za uspješan studij leže izvan viskoškolskih ustanova, u osnovnim i srednjim školama, a pogled u zjenicu problema zrcali sve slabije znanje i ravnanje. Primjerice, nedopušteno je pomanjkanje najosnovnijih informacija o vremenu koje je od svijeta stvorilo *globalno selo*. Rođeni je umjetnik još, dakako, moguć, uostalom i mimo Akademije, premda vjerujemo da znanje ni u kojem slučaju ne može naškoditi ljudskom i umjetničkom zdravlju, niti može na bilo koji način ugroziti koncepte, zamisli i vizije. Toj težnji za kompletnom osobom i njezinom *samorealizacijom* ne ide danas u prilog zapostavljenost kreativnog mišljenja u osnovnim i srednjim školama niti defanziva onih vrijednosti koje, kao, ovise o volji djeteta. Koncepti, sadržaji i metode rada u školama u raskoraku su s razvojem teorijske i praktične pedagogije (posebice likovne) u zemljama Europe i Amerike. A stalno "grickati" i sužavati taj prostor (oduzimanjem sati i smanjivanjem satnica) i davati ga farizejski (iako je riječ o pismenosti) odlukama "izbornog" ili "slobodnog" čin je male odgovornosti. To je puki zaborav da je likovno bilo *prva komunikacija* i da je likovno izražavanje prije riječi: problem disanja, a ne govorenja.

PROF. NIVES KAVURIĆ KURTOVIĆ pregledava crteže studenata, 1997.
Katedra za grafiku, Grafički odsjek (I. godina)

OCJENJIVANJE STUDENTSKIH RADOVA, 1997.
MLAĐI ASIST. ANTUN FRANOVIĆ / PROF. ZLATKO KAUZLARIĆ ATAČ / PROF. LJUBOMIR STAHOV / PROF. NIKOLA KOYDL / DOC. LOVRO ARTUKOVIĆ

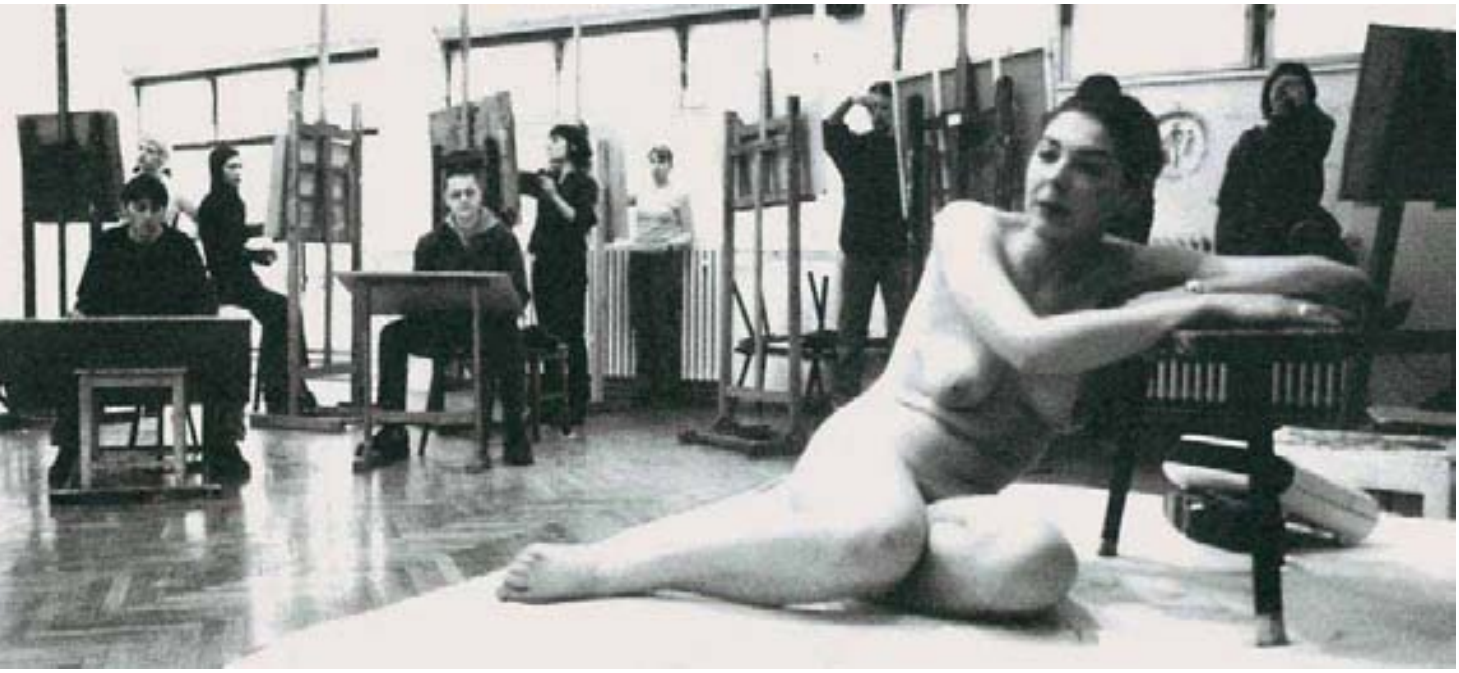

CRTANJE AKTA

IZLOŽBA CRTEŽA I. i II. godine, 1997.
Katedra za crtanje i slikanje

IZLOŽBA CRTEŽA
Katedra za crtanje i slikanje, Katedra za grafiku

U KLASI PROF. JOSIPA BIFELA, 1997.
Katedra za crtanje i slikanje, Slikarski odsjek

CRTANJE, KATEDRA ZA CRTANJE I SLIKANJE, 1997.
PROF. JURE LABAŠ, Slikarski odsjek / PROF. NIVES KAVURIĆ KURTOVIĆ, Grafički odsjek / DOC. ANTE RAŠIĆ, Nastavnički odsjek

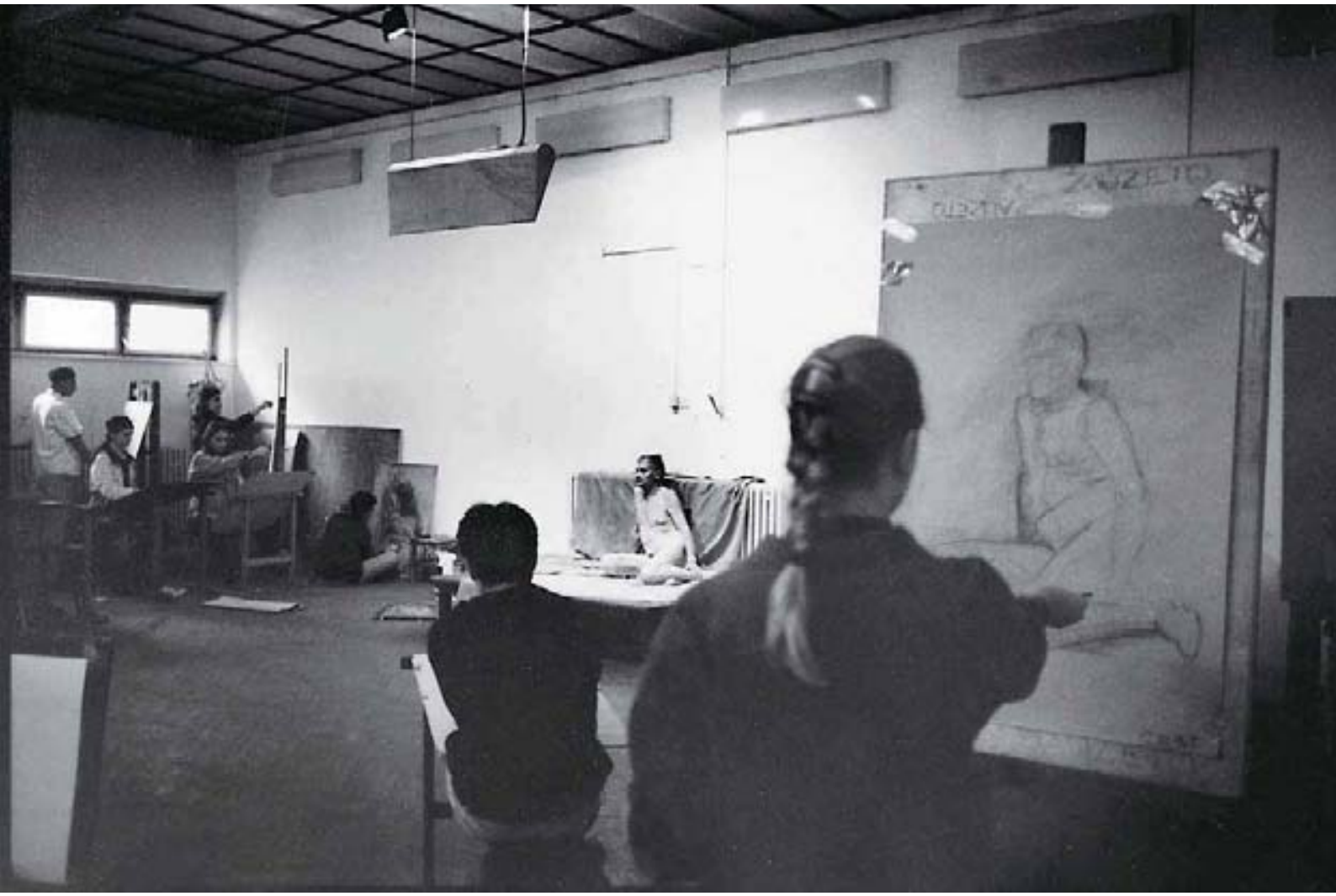

GRAFIČKI ODSJEK ALU

U KLASI PROF. FRANE PARA, 1997.
Katedra za grafiku, Grafički odsjek

U KLASI PROF. ANTE KUDUZA, 1997.
Katedra za grafiku, Grafički odsjek

PROF. ANTUN BIĆANIĆ, 1997.
Katedra za grafiku, II. godina Grafičkog odsjeka

KATEDRA ZA GRAFIKU, GRAFIČKI ODSJEK

PAD

U KLASI PROF. DUBRAVKE BABIĆ, 1997.
Katedra za grafiku, Nastavnički odsjek

MLAĐA ASIST. INES KRASIĆ SA STUDENTIMA, 1997.
Katedra za grafiku, Nastavnički odsjek

DOC. NEVENKA ARBANAS SA STUDENTIMA, 2002.
Katedra za grafiku

PROF. IVICA ŠIŠKO, 1997.

U KLASI PROF. IVICE ŠIŠKA, 1997.
mlađa asist. Ines Krasić (lijevo), prof. Ivica Šiško (u sredini) i asist. Darko Jakić (desno)

I svaki put kada se povede razgovor o tzv. *modernizaciji Akademije* ili o njezinom *konzervativizmu,* njezinom zahtjevu za *europeizacijom* itd. – treba imati na umu da svi ti razgovori nisu ništa novo, ali da ih treba uzimati novima i uvijek njegovati. Zahtjev za europeizacijom ne samo likovne umjetnosti nego i umjetnosti i kulture i života općenito bio je snažan i u vrijeme hrvatske *moderne* na početku stoljeća, u vrijeme kada je hrvatska umjetnost na kronološkoj, stilskoj i vrijednosnoj razini europske umjetnosti i kada plodonosno participira u umjetnosti onog vremena. Tamo gdje toga zahtjeva nije bilo, gdje je samodovoljnost nadvladala svaku "pokretljivost", tamo gdje se pohranjivala naivna vjera u "autentičnost" i nedodirljivost – tamo pravog i punokrvnog života nije bilo. U vrijeme raznih ideoloških zidova, u vrijeme uvjeravanja budnih i cokulski nastrojenih ozbiljnih duhova o "društvenoj funkciji umjetnosti", u vrijeme bijedne demokratizacije umjetnosti i naivnog i amaterskog ("radničkih" i sl.) apogeja, Akademija je bila stanoviti disident. U njezinim odjelima širili su se vidici, u vidu "sezanizma" ili "larpurlartizma" – svejedno, i njezina sloboda i "samovolja" nije bila po volji raznim inženjerima ljudskih duša. Ona je bila – po svojem komadiću duha – država u državi.

Akademija likovnih umjetnosti danas nije rezervat likovnog obrazovanja koji bi stajao u "niši kulture" i bio pukim predvorjem na ulazu u svetišta umjetnosti. Ona je sve više i mjesto interdisciplinarnog aktiviteta i sve više zadobiva karakter otvorene ustanove koja se krili k širim europskim iskustvima i srodnim umjetničkim institucijama i zavodima. U posljednje se vrijeme i program Akademije modificira, mijenja i dopunjuje. Posebice su njegove modifikacije vidljive primanjem i velikog broja mladih asistenata, viših i stručnih suradnika koji unose nove navike i nove sadržaje. Osim toga, ustanovljuju se usmjerenja za malu plastiku, medaljerstvo, minijature i multiple kao i za intermedijska istraživanja te dodiplomski studij restauracije umjetnina. Posebice je intenzivirana međunarodna i međusveučilišna suradnja (SAD, Nizozemska, Njemačka, Mađarska, Poljska itd.), povezivanje Akademije i svojevrsnih sponzora (izložba i nagrada Zagrebačke banke najboljim studentima), povezivanje s izložbenim prostorima (Galerija Studentskog centra, Galerija "V. Nazor", Galerija Šovagović). U to treba pribrojiti i pokretanje i intenziviranje izdavačke djelatnosti, monografija i godišnjaka (u tom se smislu Akademija pridružuje srodnim ustanovama – primjerice, u Ljubljani, Milanu itd.). Nabavljeni su novi

KIPARSKI ODSJEK ALU

str. 504
U KLASI PROF. ŠIME VULASA, 1997.
Katedra za kiparstvo, Kiparski odsjek

PROF. MARIJA UJEVIĆ

PROF. STJEPAN GRAČAN

KATEDRA ZA KIPARSTVO, KIPARSKI I NASTAVNIČKI ODSJEK

DOC. MILE BLAŽEVIĆ

PROF. STANKO JANČIĆ

PROF. STIPE SIKIRICA

alati, materijali (posebice kamen), strojevi za rezanje kamena i sl. Osobito je vidljivo sustavno istraživanje svojstava materijala (tehnološki praktikum za laboratorijske vježbe ima i zanimljivu zbirku od 670 uzoraka) i kiparskih i slikarskih postupaka. Akademija je u novije vrijeme na najboljem putu kompletiranja svojih prostornih i materijalnih potreba, opremanja klasa, radionica i praktikuma...

Akademija ima i biblioteku i čitaonicu, u kojoj se mogu naći brojem nevelika, ali

vrijedna monografska izdanja, te domaća i strana periodika. Knjižni je fond katalogiziran prema međunarodnim standardima, dok se starija izdanja iznimne bibliofilske vrsnosti čuvaju zasebno kao "zaštićeni fond".

Akademija ima i arhiv i fundus (najbolje je sačuvana grafička zbirka).

Uz tzv. teorijske predmete, a posebice na tzv. pedagoškom ili nastavničkom odsjeku te odsjeku za restauriranje umjetnina, izobrazba se studenata uspješnije provodi. Ona se upotpunjuje i "slobodnijim formama" komunikacije: predavanjima, susretima, razgovorima i studijskim putovanjima. Primjerice, tzv. Tribina Upitnik studente nastoji upoznati s recentnim događajima i autorima, otvoreno propitujući o dometima i stranputicama suvremene likovne prakse. Pozivanjima umjetnika, povjesničara umjetnosti, kritičara i galerista, prateći recentne događaje, spomenuta tribina je nastojala sve pojave (pa i međusobno stilski i sadržajno suprotstavljene) postaviti u dijaloški, a ne monološki odnos. Njegujući razgovor (a ne govor) različitoga, ona je imala za cilj, unutar ovog kulturnog prostora, posebice među mladim autorima, odnjegovati kulturu razgovora, pa i između onog što se stilski i morfološki međusobno "ne podnosi".

Tvrdnja da Akademija likovnih umjetnosti priprema mlade ljude za život može u prvi mah zazvučati kao prazna fraza. Međutim, toj se retoričkoj konvenciji mogu lako naći pokrića. Akademija za vrijeme studija osigurava studentima rad u tzv. kolonijama – primjerice slikanja u prirodi (Samobor, Klek, Legrad), osigurava izvođenja terenske nastave (kamp Montraker u Vrsaru), ljetni studij kiparstva u kamenu (Pučišća, o. Brač), te međunarodnu ljetnu školu likovne pedagogije (Motovun; Stari Grad, o. Hvar). Uz to, posljednjih su godina učestala stručna putovanja profesora i studenata u europske metropole (München, Pariz, Beč, Rim, London, Budimpešta itd.). Intenziviraju se i međunarodne razmjene informacija i očita je težnja k svekolikom povezivanju sa srodnim ustanovama u zemlji i svijetu.

I, na kraju, moramo reći riječ-dvije o vremenu koje smo tek prošli. Ono što je Hrvatska prošla u posljednjih pet-šest godina pripada najvećim strahotama i kušnjama, ali istovremeno i najvećoj uznositosti. I Akademija se u Domovinskom

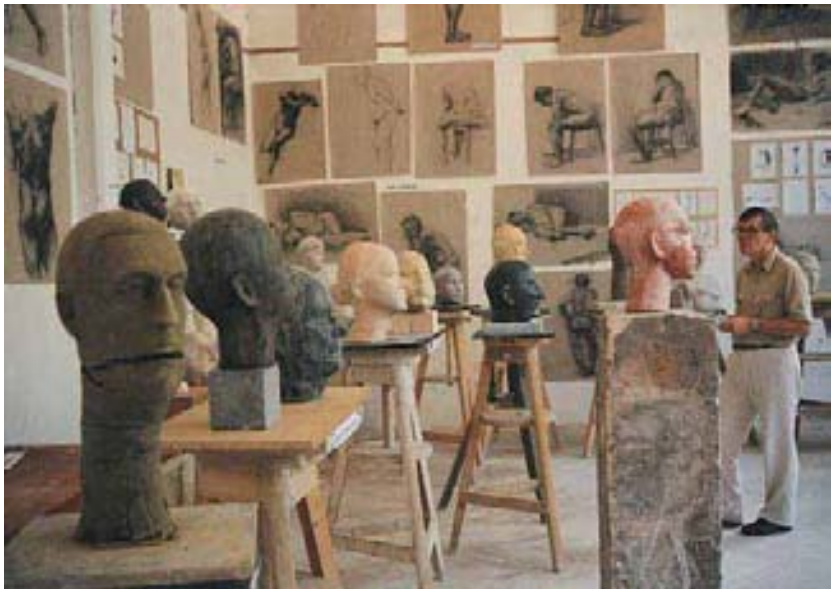

KATEDRA ZA KIPARSTVO
Kiparski i Nastavnički odsjek

ratu nije štedjela: dala je koliko je mogla dati. Na samom početku rata ugasio se jedan mladi život (student Domagoj Gabrić). Nekoliko je studenata bilo ranjeno. A na stotine dobrotvornih akcija, aukcija slika, stotine pisama upućenih srodnim institucijama, apela i inicijativa, članaka, javnih prosvjeda i svih znakova domoljublja studenata i profesora.

Ne treba "obljetnički" biti obziran prema Akademiji, jer se sve vrline i mane ove 90-godišnje dame mogu preispitivati i uzeti u razmatranja. Nju ne treba štedjeti u ime njezine visoke dobi, jer i njezin život ne mora vječno trajati samo stoga što je jednom rođena. Ono što ona mora – to je opravdati svoj život u prezentu, u svojem vremenu i od *svakog vremena učiniti i svoje vrijeme,* participirati u životu i ne zaspati na staroj slavi ili na lovorikama slavne prošlosti. Ona mora uvijek iznovice promišljati o "alibiju" svojeg života i tada joj ne treba brojiti godine.

Što više mašte imaš to ti i više zanata treba – može se uzeti bitnom rečenicom u svemu (premda ima optika i poetika, istraživanja i rezultata koja se ne pouzdaju u maštu nego, primjerice, u razum ili spekulativnije sadrža-je). Svakako, ne moramo se uvijek složiti s onima koji u zanatu vide posteljicu svega. A što se tiče Akademije, ona ima *dužnost povezivati prošlost i sadašnjost, tradiciju i*

KATEDRA ZA KIPARSTVO
Kiparski i Nastavnički odsjek

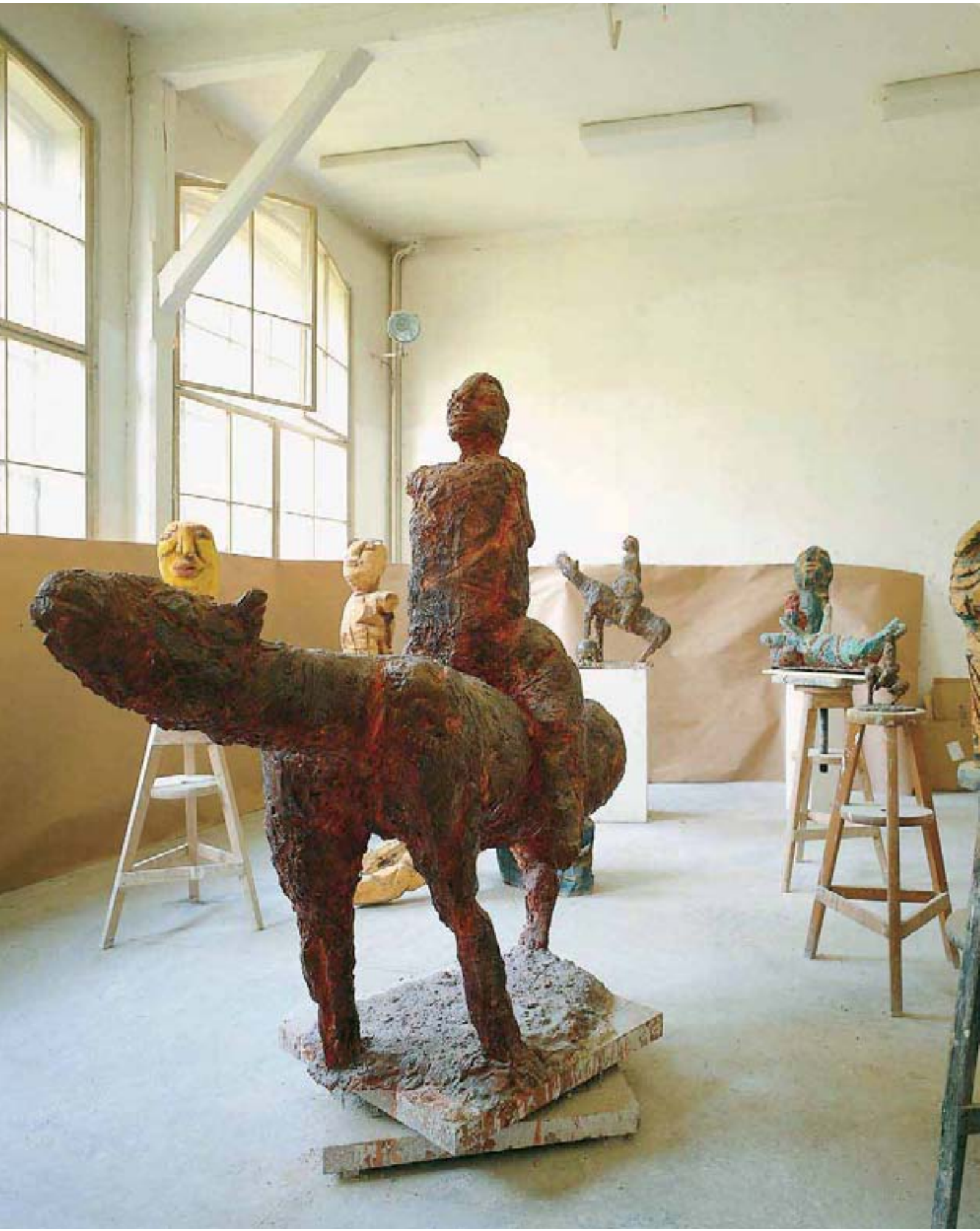

KATEDRA ZA KIPARSTVO
Kiparski i Nastavnički odsjek (od 518-523 str.)

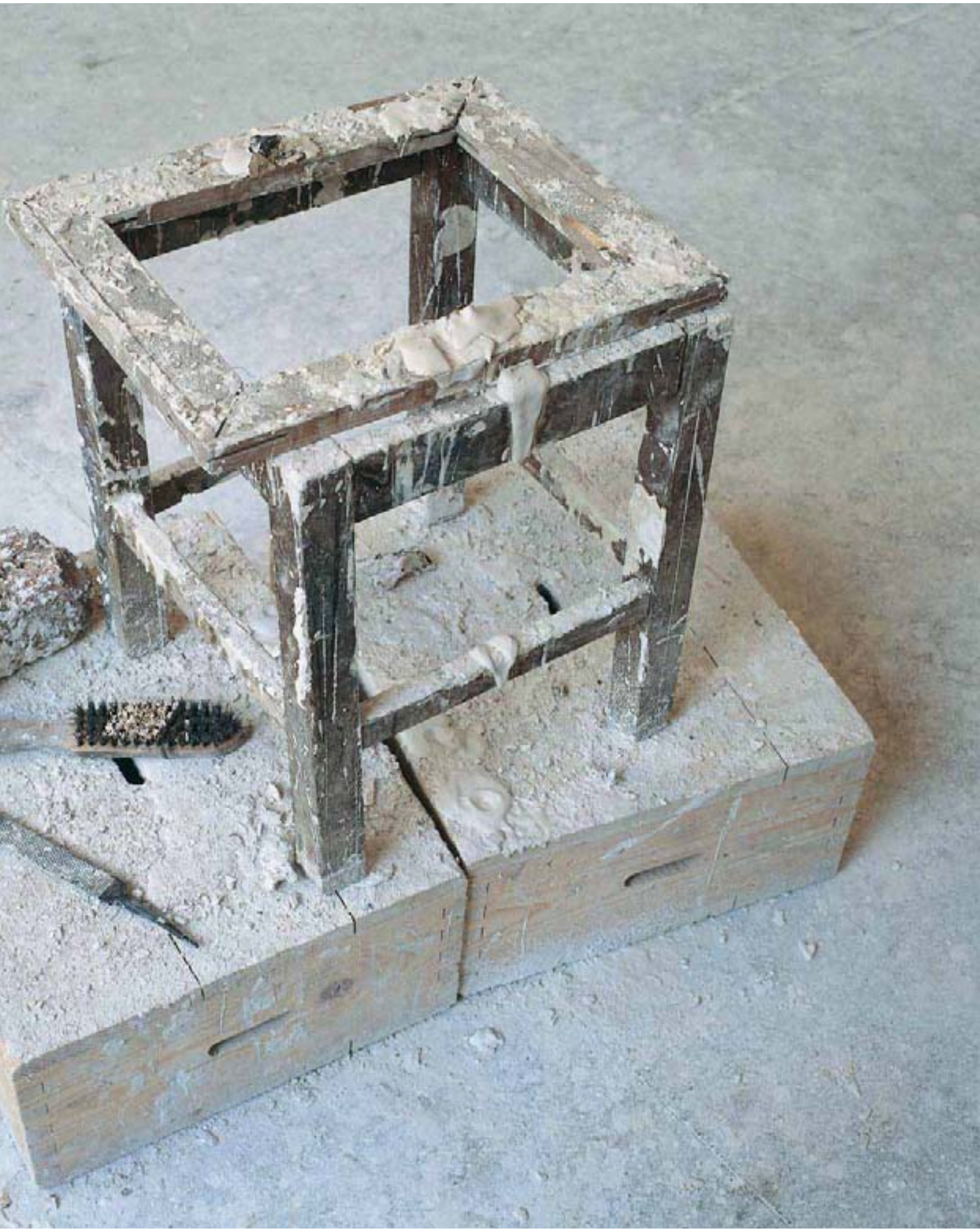

Nastavnički odsjek, II. god.

Model u kiparskoj klasi

ZAVRŠNA IZLOŽBA
Katedra za kiparstvo, Kiparski i Nastavnički odsjek

suvremenost, iskustvo i invenciju, individualno i opće, domovinsko i svjetsko (M. Pejaković). Ona je nekome potrebita, nekome pak ne, pa se i o ciljevima ili samopotvrđivanju može razgovarati, a njezine se metode i uvjerenja ne moraju nužno uzeti postulatom ili premisom. Ona baštini ponešto od prošlosti, ali njezino naslanjanje nije ležanje na dorskim stupovima svijetle tradicije i slave nego na rađanju novih ideja (programskih inovacija, širenja, modificiranja programa, njegove prilagodbe novim zahtjevima i zadaćama) i fermentiranju i iznašašću novih oblika njezinog sudjelovanja i participiranja u životu u stvarnom, a ne dekorativnom smislu.

Njezino pretjerano uvažavanje i obožavanje može značiti više njezinu odvojenost od života i njezinu avetinjsku osamu na proplanku po kojem kao na simbolističkim slikama XIX. stoljeća plešu sama nadahnuća. Njezina je uloga u humaniziranju ljudskog okoliša i aktivnijem odnosu prema dnevnoj ikonosferi i traganju za komunikacijskom jasnoćom. "Pobune" iz nje same su najdragocjenije (a one ne moraju biti gromoglasno objavljene, nego naznačene modifikacijama programa). Ona uvijek mora imati sposobnost preispitivanja i detroniziranja vlastite sigurnosti, svoje poslovičnosti i svojim programom mora iznalaziti nove odgovore na život – ne da ga opslužuje ili uljepša, nego da se uplete u njegove mikrologije, da ga "komplicira" ili

IVA KLARIN
HELENA OHNJEC
DEJAN KLJUN

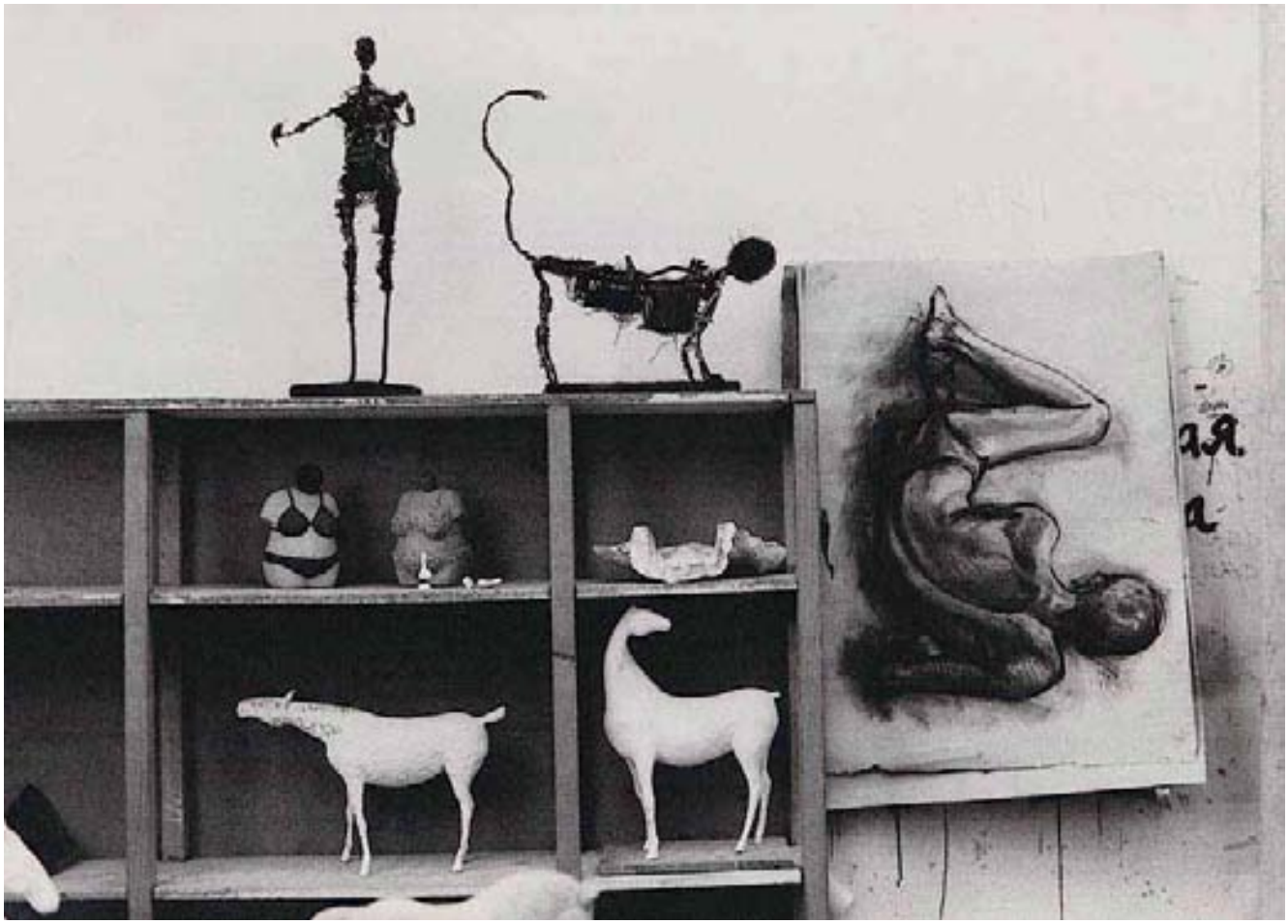

KATEDRA ZA KIPARSTVO
Kiparski odsjek

U KLASI PROF. MIRA VUCA
Katedra za kiparstvo, Nastavnički odsjek

DOC. PERUŠKO BOGDANIĆ SA STUDENTIMA
Katedra za kiparstvo, Nastavnički odsjek

Katedra za kiparstvo,
Kiparski i Nastavnički odsjek

Kiparski odsjek

Kiparski odsjek

Stubište u zgradi ALU u Ilici

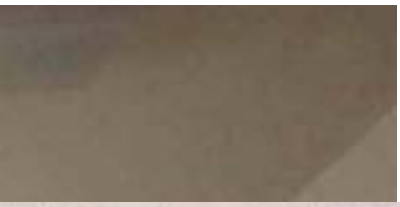

U KLASI DOC. DAMIRA MATAUŠIĆA, 1997.
Katedra za kiparstvo, Kiparski odsjek (usmjerenje za malu plastiku i medaljarstvo)

NASTAVNIČKI ODSJEK
Zgrada na Jabukovcu, Zagreb

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AKADEMIJA LIKOVNIH
UMJETNOSTI

NE DIRAJ!

29
KASA ŠITEJ

NASTAVNIČKI ODSJEK (str. 550 - 555)

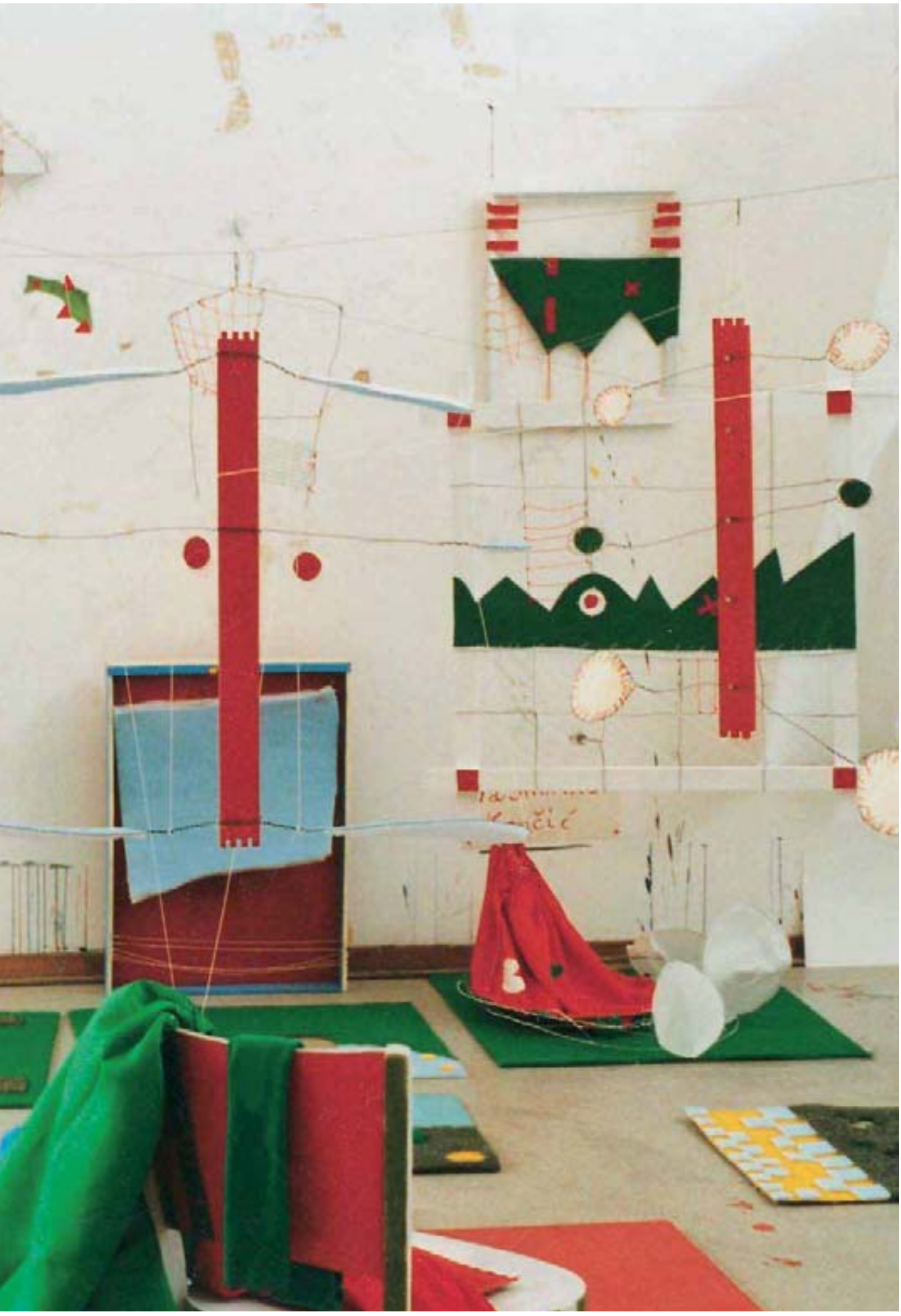

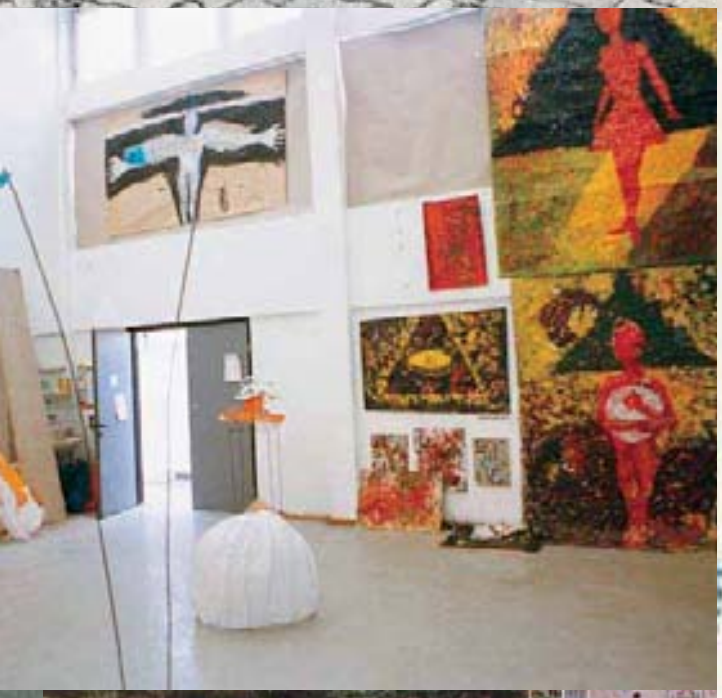

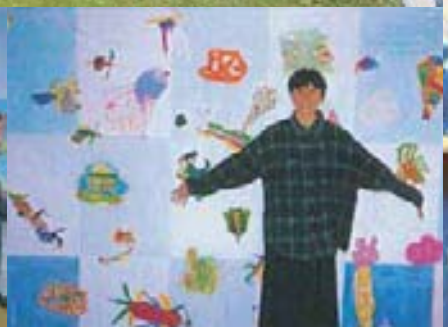

RROF. EMIL ROBERT TANAY
na satu Metodika likovne kulture,
Nastavnički odsjek

PROF. VERA TURKOVIĆ
na satu estetike, Slikarski, Grafički i
Kiparski odsjek

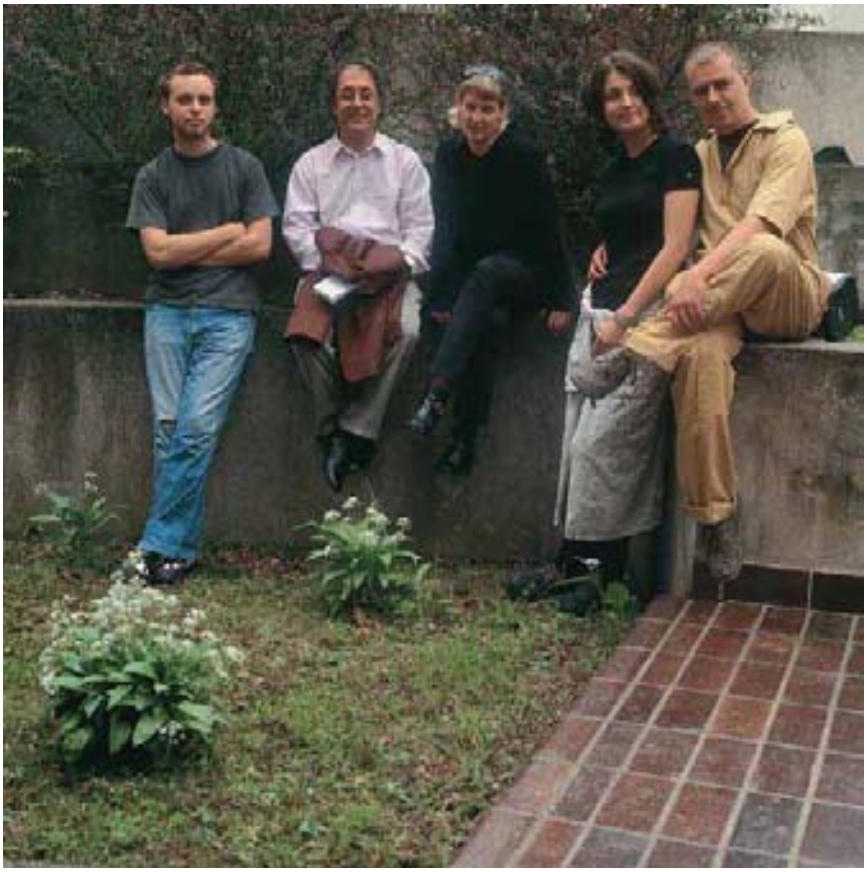

PROF. MIROSLAV ŠUTEJ, 1999.
Katedra za grafiku, studenti Grafičkog i Nastavničkog odsjeka

PROF. MLADEN PEJAKOVIĆ
na satu Teorije prostora i plastičkog oblikovanja

NASTAVNIČKI ODSJEK (str. 558 - 561)

ZGRADA ALU U ILICI

KLASA PROF. ZDRAVKA TIŠLJARA, 1997.
Katedra za grafiku, Grafički odsjek,
usmjerenje za primijenjenu grafiku

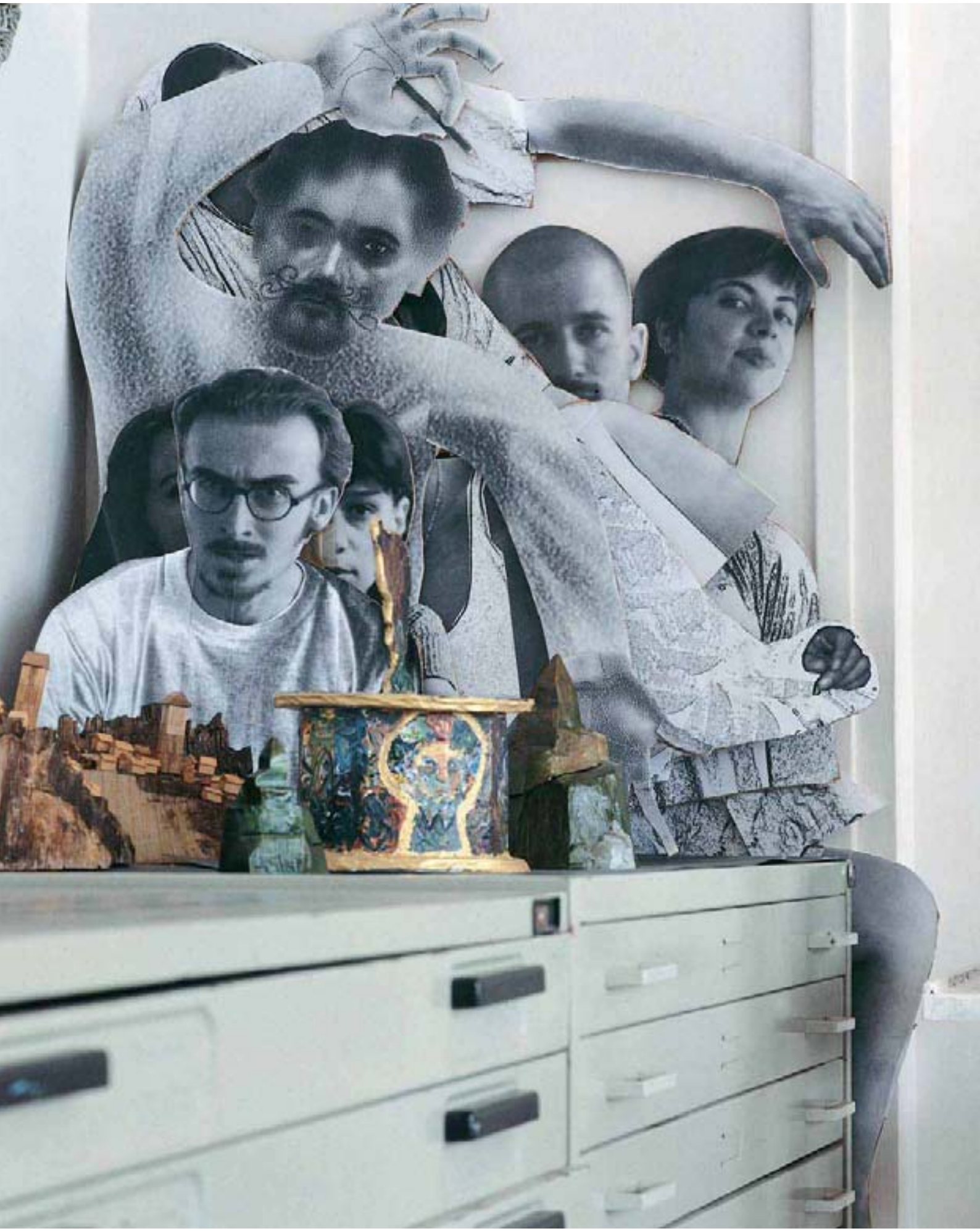

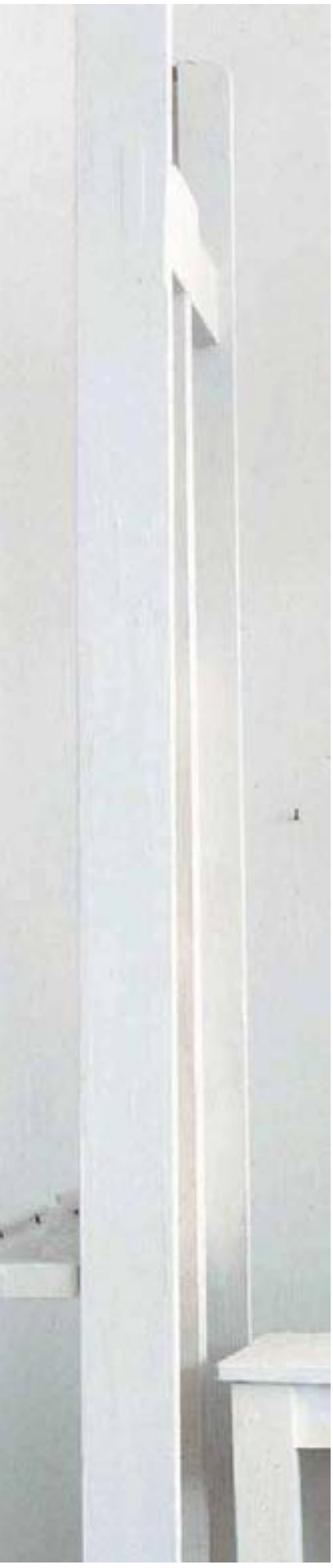

KLASA PROF. ZDRAVKA TIŠLJARA
ASIST. SINIŠA REBERSKI SA STUDENTIMA, 1997. (pismo)
Katedra za grafiku, Grafički odsjek, Usmjerenje za primjenjenu grafiku
(str. 566-571)

PROF. ZDRAVKO TIŠLJAR
sa studentima u Vrbniku, 1997.

da mu usadi, bez svojih zasada, osjećaj "krivnje" i nepotpunosti. Da iznad svega od njega stvori potrebu *heurističkog istraživanja humane djelotvornosti umjetnosti* pa makar ponekad i putem samosipitivanja, obnavljanja i pročišćenja.

Dignuta iz potrebe do pristojnosti, uzdignuta do sinonima i simbola, iznikla iz zanosa i ljubavi do činjenice, iz entuzijazma i rodoljublja do sudbine, ona i danas ima svoju vidnu ulogu. U zemlji kojoj je diskontinuitet (pa i umjetnički) sudbina, Akademija je jedna od *rijetkih konstanti kulturnog života Hrvatske*. Ona je, koliko je mogla i kako je najbolje znala, brisala razliku koja nas je dijelila od umjetnosti politički i gospodarski moćnijih sredina.

Ona kroz vrijeme i prostor pronosi najljepše hrvatsko ime.

DOC. IVAN LADISLAV GALETA, 1997.
Nastavnički odsjek, Usmjerenje za multimediju i video

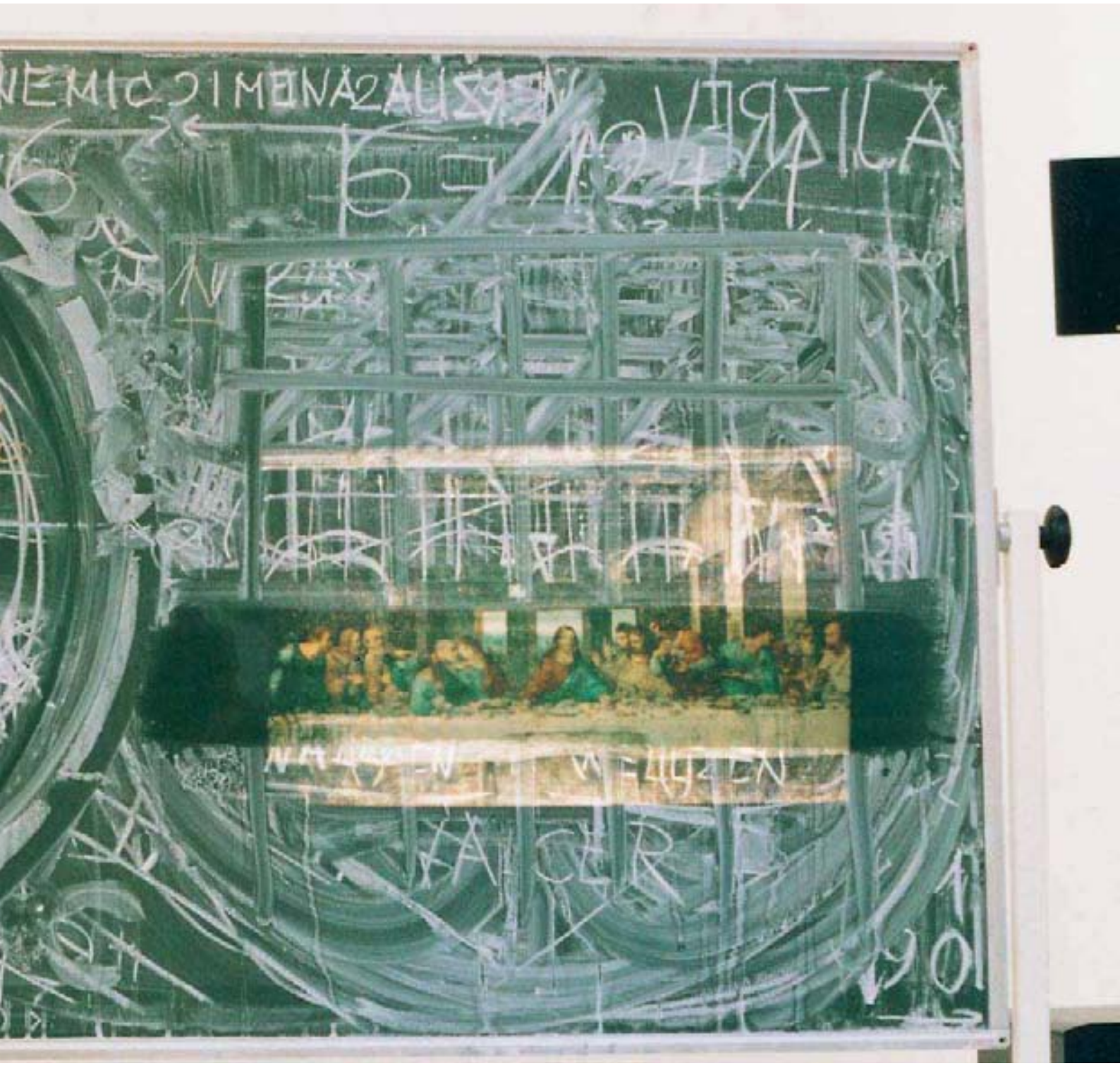

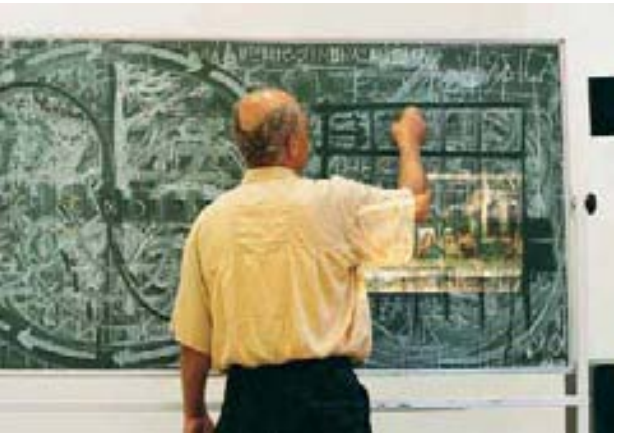

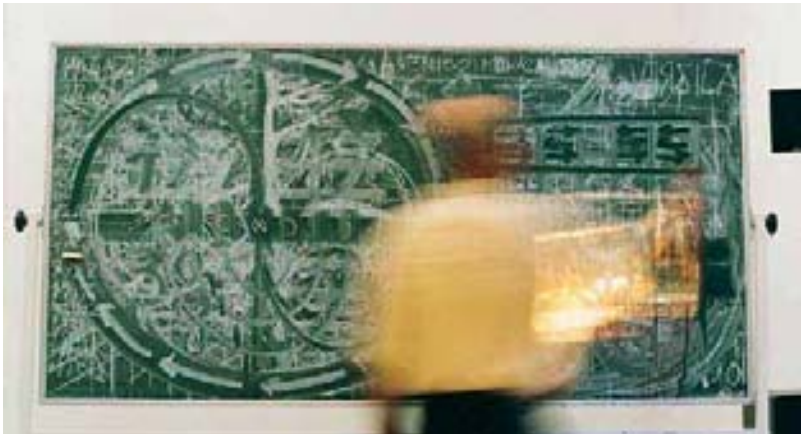

VIDEO RADOVI STUDENATA USMJERENJA ZA MULTIMEDIJU I VIDEO

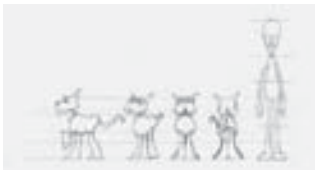

RADOVI STUDENATA SA ODSJEKA ZA ANIMIRANI FILM

PROF. JOŠKO MARUŠIĆ (drugi s desna) SA STUDENTIMA ODSJEKA ZA ANIMIRANI FILM

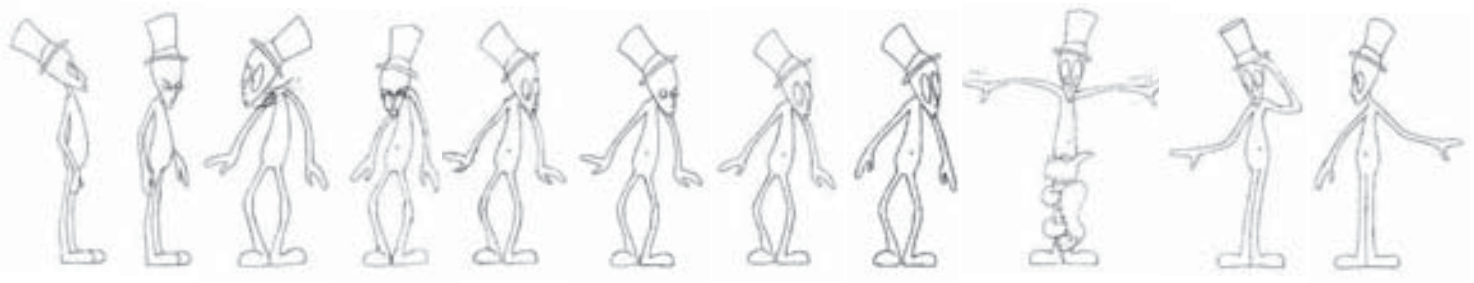

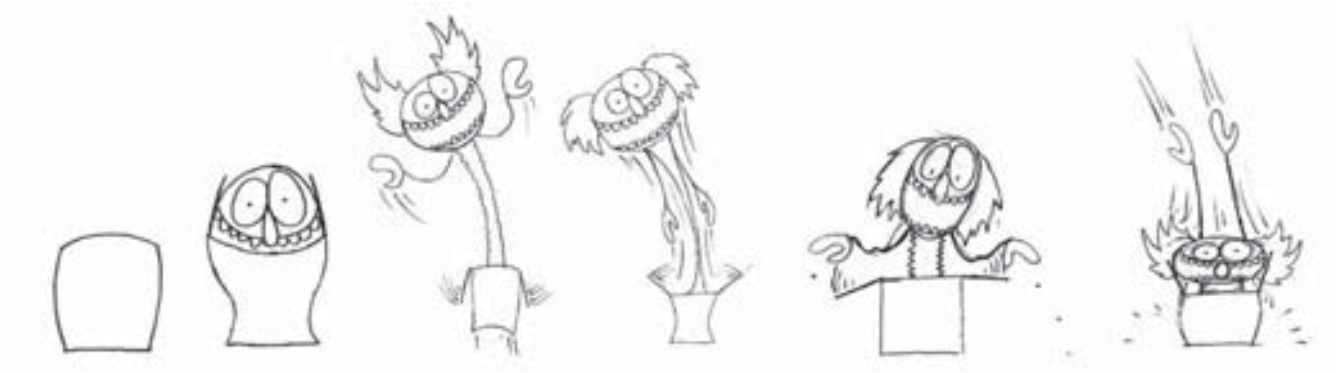

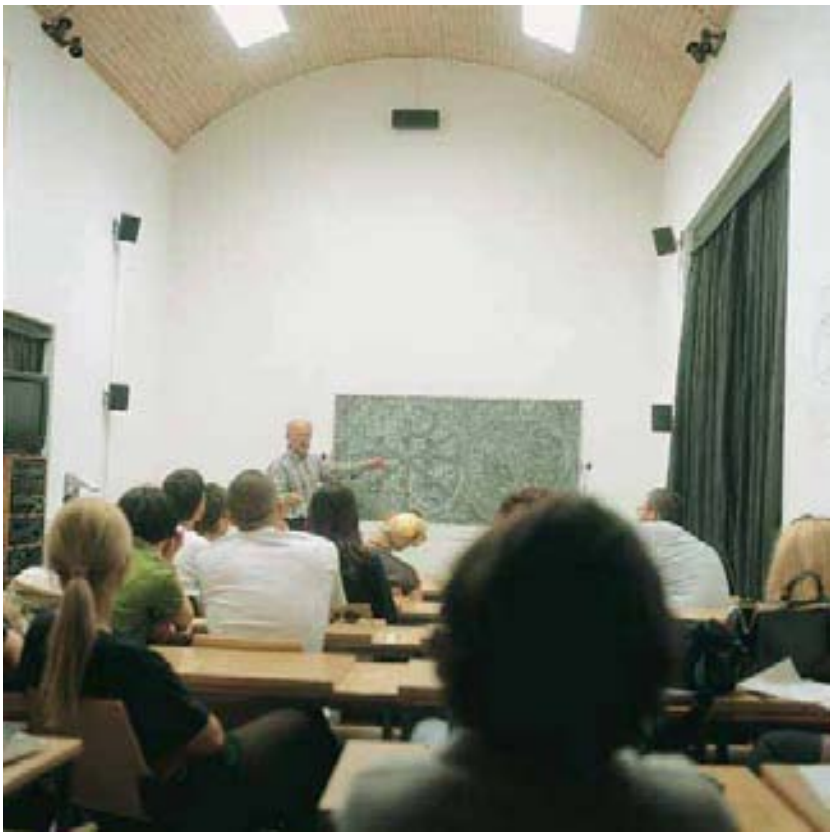

PREDAVAONICA ZA MULTIMEDIJU I VIDEO (gore doc. Ivan Ladislav Galeta)

INICIJATIVNI SASTANAK POVODOM OSNIVANJA ODSJEKA ZA ANIMIRANI FILM, 1997.
U dekanatu ALU. S lijeva na desno: doc. Ivan Ladislav Galeta, Višnja Kabalin Borenić (voditeljica za međunarodnu suradnju ALU), prof. Miroslav Šutej, prof. Stjepan Gračan, doc. Joško Marušić, Dragan Švaco (direktor Zagreb filma), prof. Dubravka Babić (dekanica ALU)

KIPARSKA KATEDRA NA ODSJEKU ZA RESTAURIRANJE UMJETNINA

DOC. DORA KOVAČEVIĆ
Kiparska katedra, Odsjek za restauriranje umjetnina

PROFESORI PRVE AK. GOD. ODSJEKA ZA RESTAURIRANJE UMJETNINA, 1996. S lijeva na desno: prof. Josip Bifel, prof. Stanko Jančić, doc. Šefka Horvat Kurbegović, doc. Dora Kovačević, doc. Mile Blažević

PROFESORI S PRVOM GENERACIJOM STUDENATA, 1996.
Odsjek za restauriranje umjetnina

PROF. ZLATA JUKIĆ MEŠTROVIĆ, 1997.
Na satu slikarske tehnologije, Slikarski odsjek

DOC. ŠEFKA HORVAT KURBEGOVIĆ
Na satu kiparske tehnologije, Kiparski odsjek

ASIST. LEILA MICHIELI VOJVODA
Na satu slikarske tehnologije, Slikarski odsjek

U STUDENTSKOM RESTORANU ALU, Ilica 85

DRUGA SVEUČILIŠNA MEĐUNARODNA JEDRILIČARSKA REGATA "ELMAR" U ZADARSKOM KANALU, 1997. EKIPA ALU OSVOJILA SREBRNU MEDALJU.

IZ IZLAGAČKE DJELATNOSTI ALU:
GALERIJA ŠOVAGOVIĆ

S OTVARANJA IZLOŽBE DUBRAVKE BABIĆ "KORIDA", 1997.
S lijeva na desno: Božidar Boban, Maja Šovagović, Dubravka Babić, Nedjeljko Fabrio

S OTVARANJA IZLOŽBE "90 GODINA PRISUTNOSTI AKADEMIJE LIKOVNIH UMJETNOSTI U ZAGREBU NA VENECIJANSKOM BIENNALU"
S lijeva na desno: Šime Vulas, Branko Ružić, ?, ministar kulture Božo Biškupić, dekanica ALU Dubravka Babić i Miroslav Gašparović, autor izložbe

S OTVARANJA IZLOŽBE AUGUSTA ŠENOE "CRTEŽI I SILUETE"
S lijeva na desno: Zlatko Vitez (ministar kulture), Maja Šovagović, Marina Matulović-Dropulić (gradonačelnica), Dubravka Babić

S OTVARANJA IZLOŽBE STIPE SIKIRICE "HRVATSKA OGRLICA"
S lijeva na desno: Ranko Marinković, Dragutin Tadijanović, Stipe Sikirica

S OTVARANJA IZLOŽBE I PROMOCIJE KNJIGE "ZNAMEN" FRANE PARA I VLADE PERNIĆA
S lijeva na desno: Frane Paro, Josip Bratulić, Vlado Pernić

GALERIJA STUDENTSKOG CENTRA
S OTVORENJA IZLOŽBI

Lijevo, odozgo prema dolje: samostalne izložbe Andreje Kulunčić, Ive Matije Bitanga, Martine Bauer; kolektivna izložba "U klasi profesora Miroslava Šuteja".

Desno, odozgo prema dolje: kolektivna izložba "Veselje" - studenti doc. Slavomira Drinkovića; samostalna izložba Tomislava Buntaka (s lijeva na desno: Lilijana Domić, Mirjana Drempetić-Hanžić, Tomislav Buntak); iz dvorišta Studentskog centra.

str. 590/591
BRUCOŠIJADA, MASKENBAL, ak. god. 1995/96. (centralna fotografija)

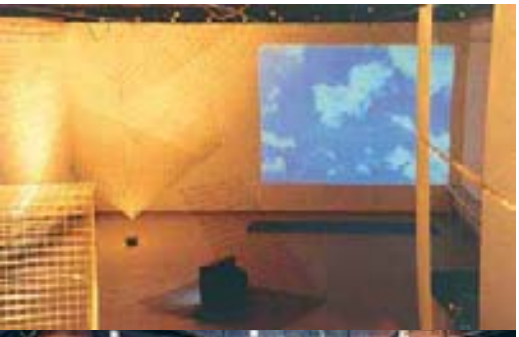

Gale
rija

POVODOM OBILJEŽAVANJA 90-TE OBLJETNICE ALU U ZAGREBU ODRŽANA JE VELIKA IZLOŽBA RADOVA SVIH PROFESORA ALU OD OSNUTKA DO 1997. U ZGRADI HRVATSKOG DOMA LIKOVNIH UMJETNIKA U ZAGREBU.

1997
5. XII.1997. - 25. I.1998.
HDLU

IZLOŽBA PROFESORA ALU, povodom 90-te obljetnice osnutka ALU, Dom HDLU, Zagreb, 1997.

SVEČANOST OTVARANJA VELIKE IZLOŽBE PROFESORA ALU POVODOM 90. OBLJETNICE.
S lijeva na desno: ministar kulture mr. Božo Biškupić, dekanica ALU, prof. Dubravka Babić, autor izložbe, prof. Miroslav Gašparović i predsjednik HDLU, doc. Peruško Bogdanić, 1997.

Slika lijevo: svečanost obilježavanja 90. obljetnice utemeljenja ALU, Dom HDLU, 1997.
Slika desno: Ivo Šebalj, Dalibor Parać, Šime Perić

IZLOŽBA PROFESORA ALU,
povodom 90-te obljetnice osnutka ALU, Dom HDLU, Zagreb, 1997.
str. 600-607

Nagrada grada Zagreba dodijeljena je Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu za 1996. godinu.

SA DIPLOMSKIH I PRIJAMNIH ISPITA

POVJERENSTVO ZA DIPLOMSKI ISPIT
NA KATEDRI ZA SLIKARSTVO I GRAFIKU
S lijeva na desno: Đuro Seder, Zlatko Kauzlarić Atač, Zlatko Keser i Vasilije Josip Jordan

Slika lijevo: Josip Biffel, Vasilije Josip Jordan, Zlatko Kauzlarić Atač i Zlatko Keser
Slika desno: Zdravko Tišljar, Miroslav Šutej, Nives Kavurić Kurtović i Ante Kuduz

Stanko Jančić, Ive Šimat Banov, službenica ALU, Zlatko Kauzlarić Atač

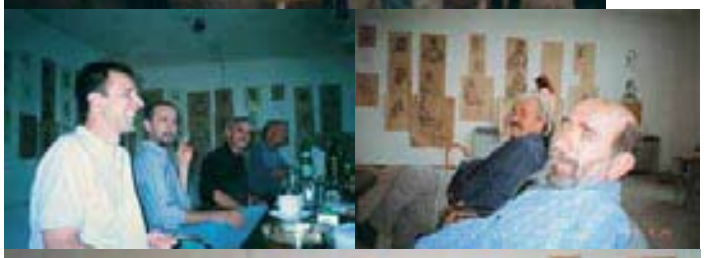

SLIKARSKI I NASTAVNIČKI ODSJEK (S NASTAVNICIMA ODSJEKA ZA POVIJEST UMJETNOSTI), 1997.

Slika lijevo: Frano Dulibić, Predrag Marković, Krunoslav Kamenov
Slika desno: Ljubomir Stahov i Miro Vuco

S lijeva na desno: Eugen Kokot, Ljubomir Stahov, Stjepan Gračan, ?, Dubravka Babić, Frano Dulibić, Ante Rašić, Krunoslav Kamenov i Miro Vuco

Prijave za razredbeni postupak na ALU, Ilica 85

116/5
144/5
MADE IN ITALY

TERENSKA

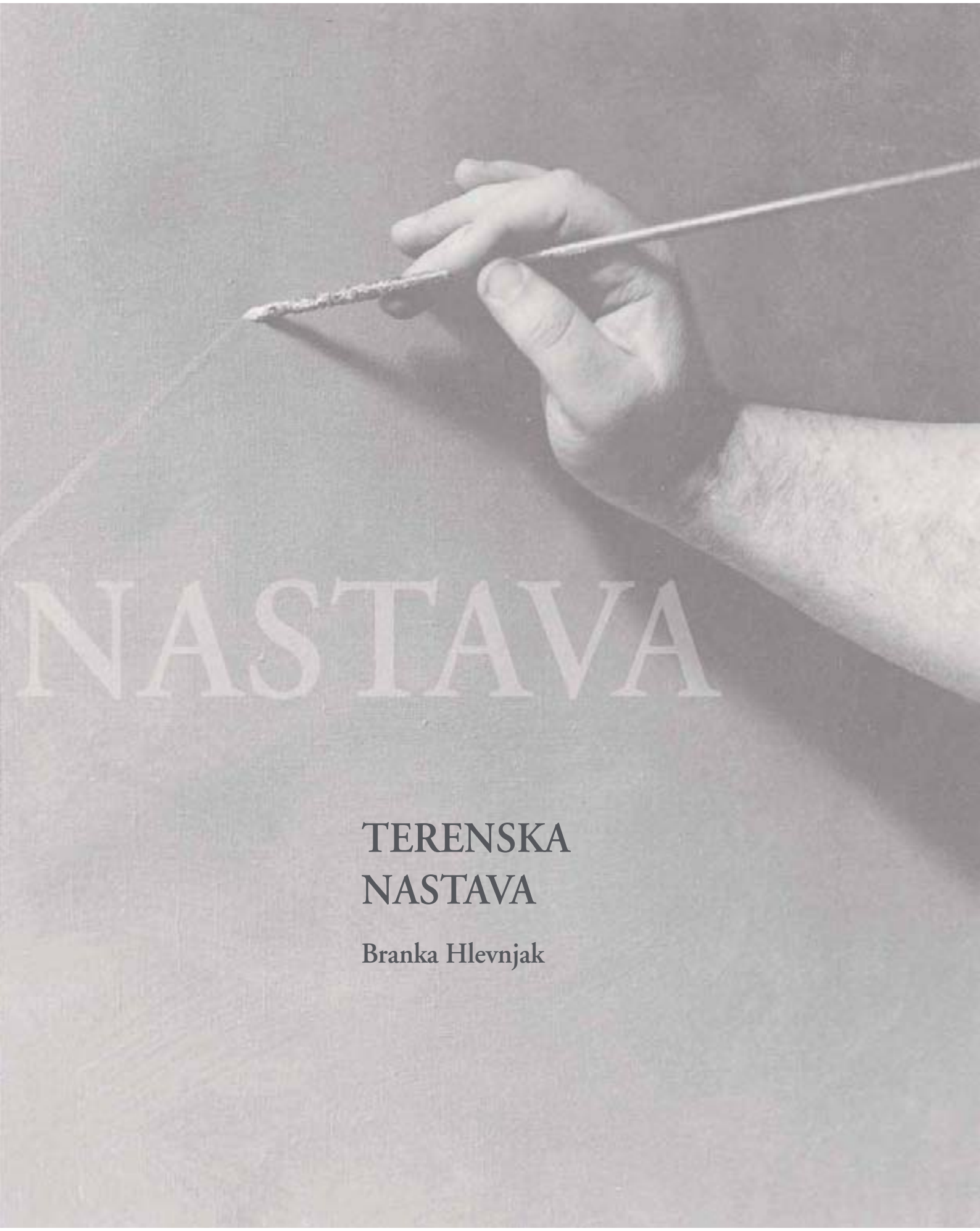

TERENSKA NASTAVA

Branka Hlevnjak

4568-
111

KLASIČAN OBLIK SLIKARSTVA S TEMOM krajolika i veduta podrazumijevao je sve do pojave fotografije slikanje u prirodi, odnosno slikanje prema živome motivu. Razlika je bila jedino u tome, hoće li slikar stvarati najprije skice, crteže, akvarele, a zatim u atelijeru ulja na istu temu. U toj skici ili akvarelu bilježile su se topografske činjenice, odnos boja, pozicije svjetla, tonovi, sjene, plastičnost itd. Pojavom fotografije slikanje u pejzažu palo je u drugi plan, jer se skica za ulje mogla posve dobro prirediti fotografskim putem. Ali ostaje činjenica da je slikanjem u pejzažu doživljaj prostora, svjetla i boja kudikamo intenzivniji i – što je najvažnije – ponuda kadrova ostaje bezgranična. Na sličan način javlja se potreba za kiparenjem "uživo", u materijalu okolice – drvu, kamenu, za javnim i otvorenim prostorom sa sunčevom jakom i promjenjivom svjetlošću, s dimenzijama prostora koje drobe sitne stvari i traže potvrdu duhovne snage. Sve to upućuje na potrebu da Akademija likovnih umjetnosti uključi u svoj program rada sa studentima obvezatno i terensku nastavu: slikanje, odnosno stvaranje u mjestima i prostorima izvan učionica i atelijera.

Terenska nastava je po svojoj prirodi mnogo zahtjevnija od redovite zbog organizacije boravka u prirodi i njenom izboru, te zbog nabave potrebnih alata, materijala, osiguranja smještaja, prehrane, prijevoza, kao i zbog priprema studenata na posebne uvjete rada i zahtjeve koje podrazumijeva taj rad. Usto, terenska je nastava dodatni materijalni izdatak. Unatoč tome, ALU je oduvijek njegovala terensku nastavu. Isprva samo za slikanje pejzaža u prirodi, a kasnije i za kiparenje, grafiku, keramiku. Poslije Drugoga svjetskog rata Akademija likovnih umjetnosti uključila se u obnovu praktičnim radom tako da su njeni studenti na terenu ukrašavali zidnim slikarijama novoosnovane domove kulture, čitaonice, dvorane za tjelesni odgoj i dječja odmarališta. *Školske*

SLIKANJE NA OTVORENOM, Klek, 1989.
Prof. Eugen Kokot sa studentima

LJETNI STUDIJ KIPARSTVA, KLESANJE U KAMENU,
Brač, Pučišća - Punta, 1997.
Doc. Slavomir Drinković sa studentima

"MONTRAKER", VRSAR, 1991.
Prof. Eugen Kokot i prof. Josip Diminić sa studentima

1948/49. godine u Puli i Rovinju, porušenim i opustošenim gradovima Istre, studenti Akademije izvode nekoliko zidnih panoa u raznim zidnim tehnikama – piše profesor Ivo Režek za *Spomenicu* u povodu 50. obljetnice ALU. Izvedba tih radova ostvarena je u dvije faze. Idejne skice i kartoni izrađeni su na Akademiji kao individualni zadatak, a slikanje na terenu izvodile su dvije skupine studenata odvojeno: jedna u Rovinju, druga u Puli. Stanovanje i opskrbu studenata osigurale su općine-domaćini koje su snosile i putne troškove. Studenti su slobodno vrijeme, preostalo uz slikanje zida, iskorištavali za slikanje krajolika, ribara i karakterističnih portreta Istrana.

Rad u prirodi, kako se nazivala terenska nastava, postao je obvezatni dio nastavnog programa i smatran je pozitivnim trendom liberalizacije same nastave. Posredstvom Ministarstva socijalne skrbi pod koje su potpadala dječja odmarališta, a posebno velikim zalaganjem profesora Kamila Brösslera, nastava u prirodi sustavno je provođena u različitim mjestima: 1950/51. na Lopudu, 1951/52. u Malinskoj, 1952/53. u Trakošćanu, 1953/54. u Zaostrogu, 1954/55. u Malinskoj, 1955/56. u Srebrenom, 1956/57. u Orebiću, 1957/58. godine ponovo u Malinskoj. *Marljivost rada u prirodi uvijek je veća od zamornog rada u školskoj prostoriji, što je razumljivo, jer je na radu u prirodi student oslobođen svih materijalnih briga, i trajno je u kontaktu s nastavnikom, koji sustavno nadzire izvođenje programa* – konstatira profesor Ivo Režek. *Međutim* – nastavnik ističe – *dječja su odmarališta šezdesetih godina potpala pod samostalne lokalne uprave poput ostalih turističkih hotela, te je terenska nastava postala znatno skuplja, zbog čega se prorijedila ova izuzetno vrijedna praksa.*

Kasnije, studenti su sa svojim nastavnicima odlazili još neko vrijeme na Pelješac i na Krk, ali terenska nastava nije više bila sustavni dio godišnjih programa Akademije.

Jedini oblik praktične nastave ostala su studijska putovanja, koja su studentima i nastavnicima pružala izvore informacije o umjetnosti drugih sredina, o osobitim likovnim zbivanjima, o djelima i imenima uglednih umjetnika. K tome, prilika su za samopotvrđivanje, prepoznavanje vremenskog konteksta, spoznavanje stvaralačke relativnosti i medijskih moći. Studijska putovanja uglavnom su orijentirana na svjetske riznice povijesti umjetnosti, aktualne izložbe i recentne likovne priredbe. Od tridesetih godina zanimanje umjetnika za suvremene umjetničke tokove preusmjerilo se s područja Njemačke na Francusku, dok su Italija i Španjolska ostale trajno privlačne svojom glasovitom umjetničkom baštinom. Tijekom posljednjih godina (1990.-1997.) putovalo se u Španjolsku, Egipat, London, Pariz, Prag, Beč.

No studijska putovanja samo su dodatni oblik terenske nastave. Rad u prirodi otvara, međutim, nove probleme i stvara nove odnose prema samom stvaralaštvu. Mnogi studenti prvi put se susreću s problematikom koju nameće slikanje u otvorenom prostoru, kiparenje u kamenom bloku, oblikovanje glinom velikog formata.

Slikanje u pejzažu bilo je u povijesti Akademije više puta uključeno u program rada na Slikarskom odjelu zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti. Studenti su odlazili sa svojim nastavnicima, primjerice, na Pelješac ili Krk. Tamo su se mnogi od njih prvi put susreli s posebnostima koje nameće slikanje na otvorenom prostoru koje je lišeno zatvorenih i često umjetno složenih kompozicijskih sklopova – zadataka što su se tijekom redovne nastave uglavnom zadavali mladim slikarima. Takva dobrodošla praksa odlaženja u prirodu bila je napuštena, najvjerojatnije zbog materijalnih uvjeta, kojima su se pridružila i pojedinačna shvaćanja da je slikanje krajolika u osnovi nadiđena disciplina. Godine 1990. obnovljena je terenska nastava. Tada su studenti krenuli slikati u prelijepe krajeve porječja Neretve vođeni mentorom prof. Josipom Biffelom. Rađene su sve vrste: od skica, crteža i akvarela do ulja na platnu. Izabrana djela postaju izložba, odnosno ulaze u fundus tamošnje galerije "Stećak" u Kleku. Na taj način i uz brojne male sponzore, kompenzirane su, među inim, usluge domaćina, odnosno troškovi rada i boravka u tom prelijepom kraju. Ispreplitanje zanimanja Akademije odnosno domaćina za takav oblik suradnje nadilazi lokalne i Akademijine potrebe i ima općenacionalnu korist. Ništa ne prožima tako duboko nacionalnu svijest o povezanosti koliko umjetnost, čineći to vrhunskom riječju, zvukom, slikom. Širenjem terenske nastave Akademija likovnih umjetnosti sudjeluje u procesu prožimanja identiteta, te terenska nastava postaje nastava posebnog značaja.

LIKOVNA RADIONICA HRVATSKE VOJSKE, Samobor, 1998.
Prof. Eugen Kokot sa studentima

Poseban poticaj dobila je terenska nastava u danima Domovinskog rata, kada se težilo uključivanju Akademije u borbu za oslobođenje domovine, ne puškom, već umjetničkim stvaralaštvom. Izbijanjem rata 1991. godine bilo je nemoguće održati redoviti program rada u Kleku na Neretvi. Ali već u rujnu 1992. godine nastava je na terenu nastavljena. Vodio ju je prof. R. Labaš, dokumentirajući je dnevnikom koji je djelomično tiskan u katalogu *Studij pejzaža, ratna školska godina 1991/92.* Ratne godine intenzivirale su terensku nastavu i potaknule osnivanje njenih novih oblika. Unošenjem stvaralačkog optimizma i studentskog entuzijazma u oslobođena mjesta i opustjele vojarne vraćao se život u ranjene krajeve.

LJETNI STUDIJ KIPARSTVA, KLESANJE U KAMENU,
Brač, Pučišća - Punta, 1997.
stručni suradnik Krešimir Rod sa studentima

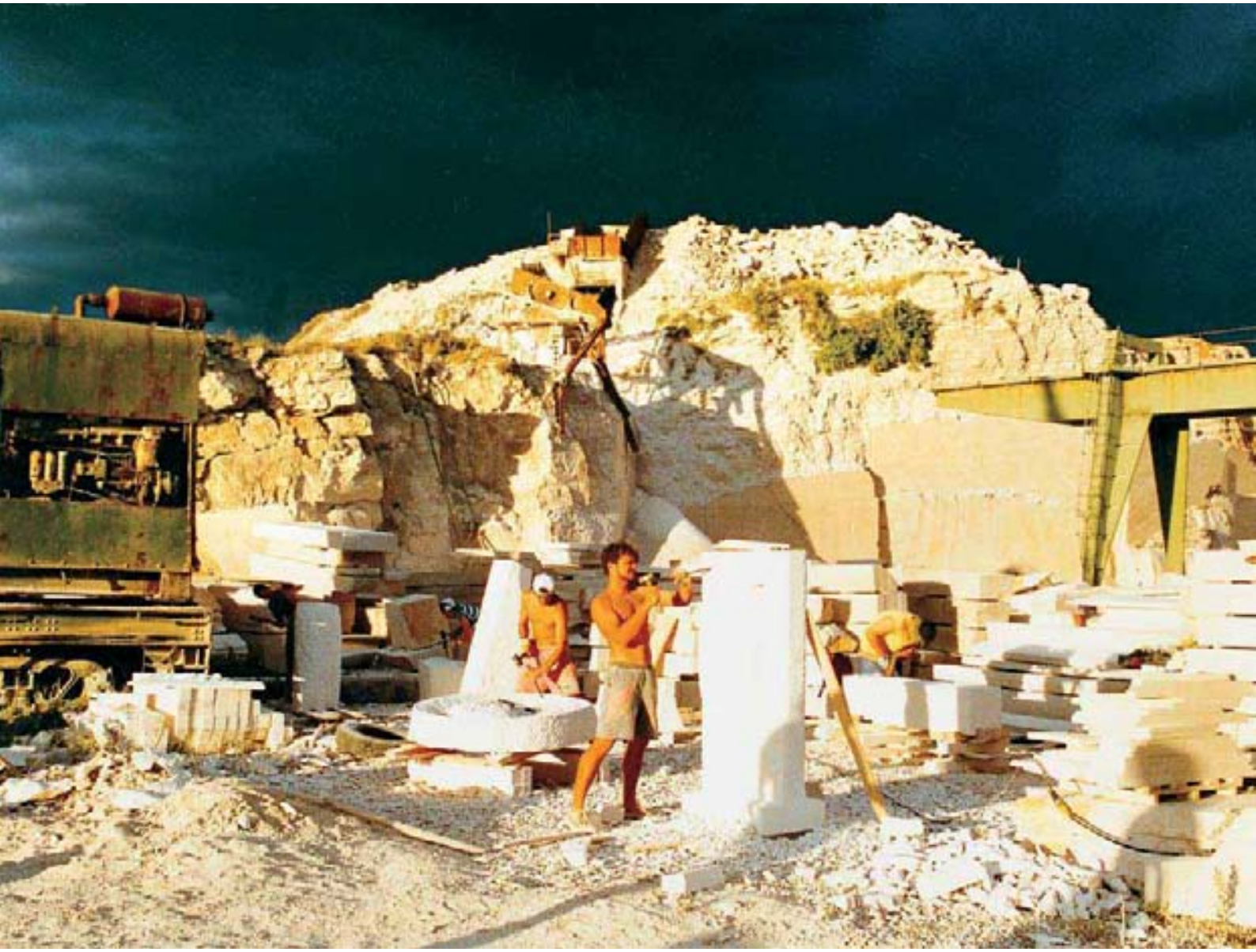

LJETNI STUDIJ KIPARSTVA, KLESANJE U KAMENU,
Brač, Pučišća - Punta, 1997.
(gore i desno gore)

Prof. Rudolf Labaš je, iskazujući stanovito divljenje studentima, u svome dnevniku zapisao da ih je pri radu najmanje smetala tutnjava povremenih detonacija, koje su se čule iz Hercegovine, prisutnost Garde u hotelu i na ulicama. Mnogo dublji bio je dojam koji je na njih ostavila pustoš Slanoga. Spaljene su bile kuće u tom prekrasnom gradiću, izrešetani i potopljeni brodovi u Rijeci Dubrovačkoj.

Profesor Zlatko Keser, koji je slikar drukčijeg likovnog senzibiliteta, ne osporava slikanje u pejzažu, ali potiče na temeljitije pripreme studenata, kako bi viđene ljepote slobodnije transformirali u sliku. Smatra da treba uložiti više kako bi se ushit u prirodi pretvorio u ushit pred slikarskom materijom, te nadvladao mimetički doseg i vodio studente prema pejzažnosti slike (1994.).

Godine 1991., kako je rat eskalirao, zagrebačka Akademija likovnih umjetnosti uključila se terenskom nastavom u timski projekt (Poreč – Rijeka – Zagreb) vrsarske *Ljetne kiparske škole*. Akademija je terensku nastavu u Vrsaru provodila u nekoliko etapa. Studenti su u pripremnom dijelu nastave obilazili istarsku kulturnu baštinu, upoznali prostor u kojem će i za koji će stvarati. Nastava na terenu omogućavala je savladavanje vještine kiparenja u kamenu: od upisivanja djela u veliki kameni blok, grubog skidanja, napinjanja forme, pa sve

DOC. DRINKOVIĆ SA STUDENTIMA ALU NA BRAČU, Pučišća-Punta, 1997.

"MONTRAKER", VRSAR, 1998.
U kamenolomu Kanfanar

Sudionici terenske nastave u kamenolomu Kanfanar, 1998.
(treći s lijeva doc. Zvonko Maković)

LEGRAD, 1996.
asist. Antun Franović sa studentima Slikarskog odsjeka

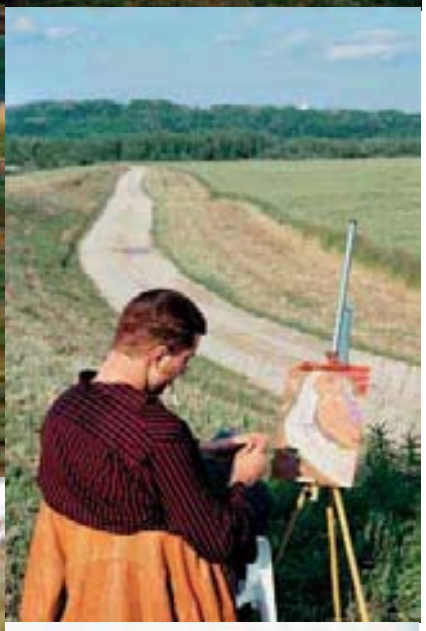

SA MEĐUNARODNOG SEMINARA
LIKOVNE PEDAGOGIJE U STARIGRADU NA HVARU
prof. Emil Robert Tanay sa sudionicima, 1996/97.

do različitih obrada površine. Nastava u Vrsaru omogućavala je izvedbu prvog kiparskog djela za javni prostor, pa su sudionici bili uglavnom apsolventi kiparstva.

Time je slikoviti istarski gradić Vrsar obogaćen sa četrdesetak skulptura mladih hrvatskih i europskih studenata kiparstva i njihovih profesora, koje su nastale u čudesnom, ali poticajnom atelijeru – kamenolomu. Studenti i profesori – mentori, uz pomoć majstora klesara, činili su kiparsku radnu i edukacijsku ekipu za ostvarenje odabranih i odobrenih skica i projekata u vrsarskom kamenu, monolitima Kanfanara ili u vinkuranskom pješčaniku. Ta originalna i specifična škola klesarstva uz sve poteškoće darovala nam je punih šest godina druženja. Za njezina trajanja, dani boravka i rada obogaćeni su raznim kulturnim, rekreacijskim, pa i sportskim sadržajima. Pamte se posjeti Veneciji, obilasci prelijepih istarskih mjesta, koja čine veliku riznicu spomenika kulture, kipova, graditeljstva i slikarstva (freske) i djela hrvatskih likovnih velikana, naših suvremenika.

Prof. Miro Vuco, voditelj i mentor od 1991., podario je Vrsaru ogromno kameno raspelo, *Križ mira*, posvećen želji za trajnim i pravednim mirom među ljudima.

Prisustvo umjetnika i studenata umjetnosti na terenu u ratnim uvjetima podizalo je moral mladoj hrvatskoj vojsci. Tako je nastala *Likovna stvaraonica Hrvatske vojske* u Samoboru. Napuštene i demolirane vojarne bivše jugoslavenske vojske ostale su kao sablasti u kojima je trebalo nastaviti vojni život. Pretvoriti ih u privremene likovne atelijere značilo je unijeti u njih život, duhovnu mjeru stvaranja, te obogatiti prostore, grad i zemlju novim djelima. Inicijativom iz Samobora Akademija likovnih umjetnosti dobila je novi prostor terenske nastave. Ostvarena suradnja između Samoborske vojarne i ALU nije bila samo formalne naravi. Podarila je obilje vrijednih radova, stvorila zalog, bogatstvo za budućnost. Štoviše, sve je to bio udio u stvaranju mlade hrvatske države.

U svibnju 1993. pod mentorstvom prof. Mira Vuce i prof. Josipa Poljana 27 studenata boravilo je u vojarni Taborec i ostvarilo impresivnu produkciju s više od 200 kiparskih radova u terakoti. U lipnju 1993. godine terenska nastava u okviru ove Likovne stvaraonice odvijala se na Žumberku. Uz mentorstvo prof. Eugena Kokota i prof. Ivice Šiška, pod vojničkim šatorima, uprkos lošem vremenu, 13 studenata izradilo je šezdesetak akvarela, gvaševa i pastela. Likovna

MOTOVUN - LAND ART, 1996/97.
Voditelj doc. Ante Rašić, stručni suradnik Ivo Vrtarić
(str. 625-627)

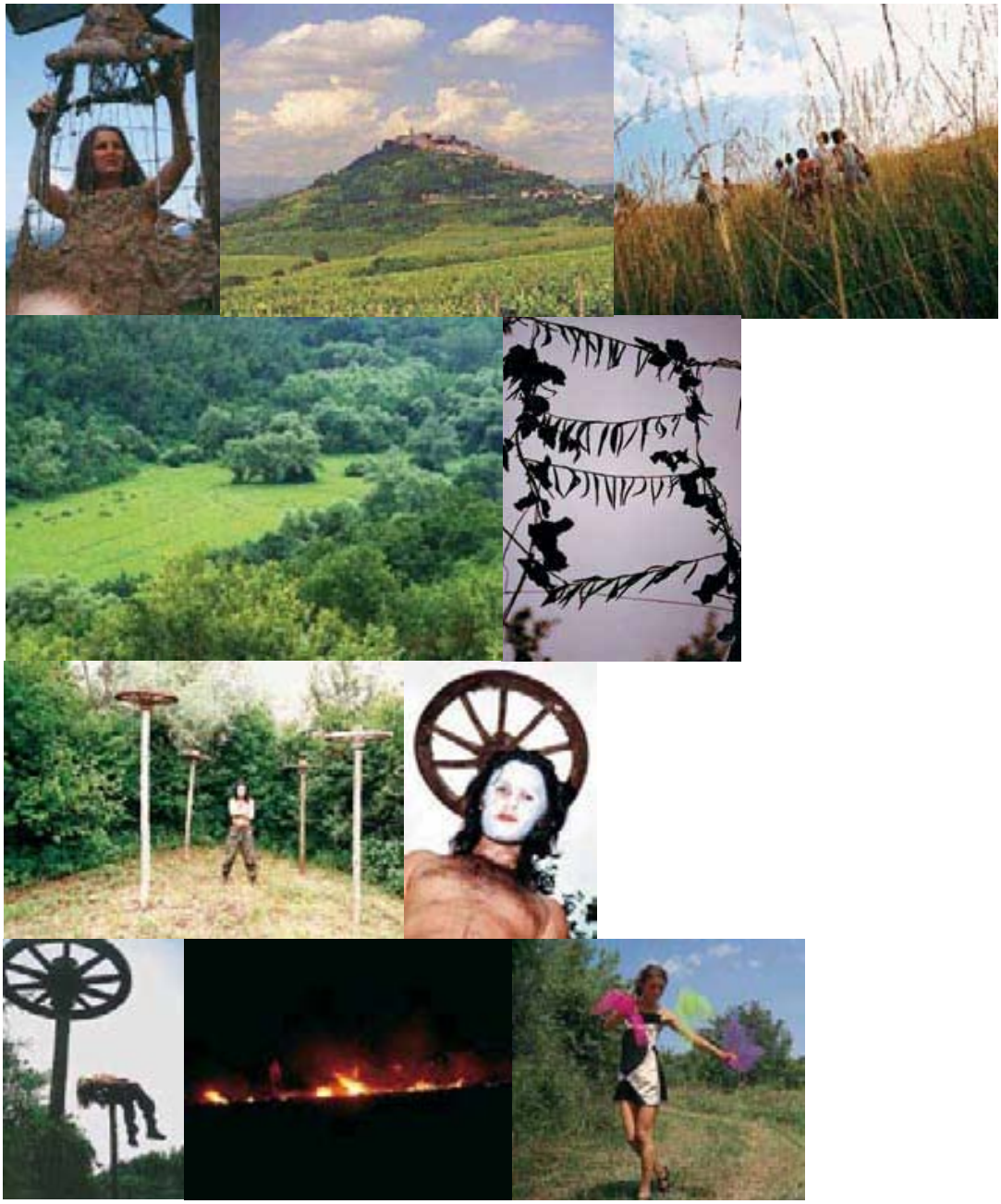

U GRAFIČKOJ RADIONICI ZA SITOTISAK, Motovun, 1997.
Stručni suradnik Ivo Vrtarić

stvaraonica nastavljena je u listopadu 1993. godine. Zahvaljujući razumijevanju svećenika franjevačkog samostana Sv. Leonarda u Kotarima, 45 studenata boravilo je u prostorima samostana. Tijekom boravka u tom prekrasnom ambijentu izrađeno je više od 200 radova (ulja na platnu, lesonitu i kartonu). Terensku nastavu vodili su profesori Stjepan Gračan i Ivica Šiško. Organizacijom terenske nastave u Vrsaru, započeta suradnja ALU iz Zagreba i Pedagoškog fakulteta iz Rijeke proširena je i na sudjelovanje riječkih studenata u Likovnoj stvaraonici Hrvatske vojske. Vojarna je uz to dobila galerijski prostor. Rezultati te terenske nastave u organizaciji Zagreb – Samobor dobili su i svoje prošireno djelovanje. Nastali radovi obišli su mnoge galerije i mjesta. Samoboru je, pak, darovana skulptura Mira Vuce pod nazivom *Zajednička kuća*.

Tijekom 1994. godine, nakon *Proljetne likovne stvaraonice* (koja se odvija sada već drugu godinu u Samoboru) *Jesenska likovna stvaraonica* preselila se u ratno područje Dubrovnika. Akciju su pod nazivom *Croman za Dubrovnik* vodili profesori Emil Robert Tanay, Miro Vuco i Josip Poljan sa zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti. U simboličkom smislu Dubrovnik je spojnica slobodarske tradicije europskih kulturnih zasada stvaralaštva i stradanja hrvatskog naroda. Dubrovnik je grad koji povijesno, stvarno i metafizički zrcali moć stvaralačke etike i ideje slobode. Tu terenska nastava postaje javnim djelovanjem kojim se želi animirati kulturna i poslovna javnost da pomogne obnovi Umjetničke galerije Dubrovnik, veoma oštećene tijekom rata. Tom uspjehu pridonijet će plemenitost mladih umjetnika koji su svoj entuzijazam i ono najbolje što su mogli ugradili u svoje djelo (Duško Malešević).

U proljeće 1994. godine otvorene su nove mogućnosti terenske nastave za studente grafike i primijenjene grafike. U *Grafičkoj radionici Baćin Dvor* u Vrbniku pod vodstvom prof. Frane Para i prof. Zlatka Tišljara u poticajnom ambijentu studenti se upoznaju s bogatom kulturnom poviješću toga drevnoga gradića. Nadahnjuje ih ponositi gradić izgrađen na klisuri iznad mora s renesansnom tiskarom Blaža Baromića i Dragutina Parčića, s kaligrafskim atelijerom utemeljenim na tradiciji lijepog pisanja, iluminiranja, obradi pergamene, izradi ručnog papira, uvezu knjiga itd. Boravak studenata u Vrbniku organizira se dva puta godišnje, u proljetnom i jesenskom semestru. U jesenskom terminu studenti se upoznaju s mjestom i njegovom kamenom ljepotom i bogatom kulturnom tradicijom, rade skice da bi ih tijekom redovite nastave u Zagrebu uobličili u grafičku matricu, grafički list. U proljetnom terminu priređuje se izložba te zaokružuje znanje, impresije, potiču se nove ideje za grafičko stvaralaštvo.

U srpnju i kolovozu u Starom Gradu na otoku Hvaru održana je prvi put *Međunarodna ljetna škola likovne pedagogije*. Autor programa je prof. Emil Robert Tanay, a predavanja su držali profesori gosti iz Nizozemske i Sjedinjenih Američkih Država. Studenti zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti imali su priliku slušati predavanja uglednih profesora-gostiju i dijeliti svoja iskustva sa studentima iz SAD u likovnim radionicama keramike i akvarela.

Na susjednom otoku Braču, u Pučišćima, 1996. godine *Ljetni studij kiparstva* vodio je prof. Slavomir Drinković. Radovi studenata u bijelom bračkom kamenu s lokaliteta Veselje preneseni su u Zagreb, gdje su bili dovršeni. Zagreb ih je mogao vidjeti na izložbi u Galeriji Studentskog centra. Svladavanje kamena u ljetnim vrućinama doista nije lak posao. Ali fizički zamor je beznačajan u stvaralačkom žaru oblikovanja kamena.

Pred nama je bezbroj udaraca u bjelinu, svjetlost i čistoću. Ako ste vaš udarac poduprli dobrom mjerom i namjerom, pustit će vas unutra, pokazati ljepotu, dar vašoj ustrajnosti. Ako pažnjom prislonite ruku, svaki udarac otkrit će vam njegovo bilo, uho čuti dobar zvon otočkih zvonika. Sve pamti, sve čuva, snagom otkrijte njegovo sjećanje. Neka vam prahom i krhotinama potvdi postojanje. Ustrajte dok vam ne pokaže pravo lice – tumačio je studentima kamen Slavomir Drinković.

I, doista, nema ljepšeg, ozbiljnijeg i vrednijeg kiparskog materijala od kamena. Osobito nedostaje u Zagrebu. Zato je dopremanje kamena s lokaliteta Veselje u Zagreb istinsko veselje gradu.

Posljednja jesenska nastava ALU na terenu tijekom 1996. godine održana je u listopadu na Otoku pataka u Koprivničko-križevačkoj županiji u Legradu. Voditelj je bio prof. Franović, a kao mentor bio je tamo i prof. Biffel. Slikalo se u pejzažu, u posebnom okružju otoka prepunom slikovitih motiva. Terenska nastava poprimila je jasne oblike i ona se posljednjih godina znatno proširila. Kada bi Akademija likovnih umjetnosti terenskom nastavom prodrla u sve kutke bogatog hrvatskog krajolika i omogućila svim svojim studentima da prođu kroz njene programe, stvorili bi se idealni uvjeti studiranja na ALU. Jer izvedba terenske nastave znači pojačani odgoj budućih umjetnika koji će razumjeti iskonske veze prirodnih materijala i razloga za njihovo očuvanje, poznavati nadahnuće hrvatskim krajolikom, usvojiti njegove slike, transponirati ih u nove koje će tvoriti hrvatsku likovnu baštinu, zalog za poistovjećenje, ponos nacionalnog predznaka.

TERENSKA NASTAVA GRAFIKE, Motovun 1996/97.
Prof Ante Kuduz, stručni suradnik Ivo Vrtarić i prof. Miroslav Šutej sa studentima

ONI SU STVARI
AKADEMIJE
UMJETNOSTI

ONI SU STVARALI POVIJEST

Nastavnici i kolegiji na Akademiji likovnih umjetnosti 1907.-1997.

Upravitelji, rektori i dekani Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu

Nastavnici s Odsjeka za povijest umjetnosti sa Filozofskog fakulteta

Stručne službe

Studenti 1907.-2000.

Zaslov

Dodatak

NASTAVNICI
I KOLEGIJI NA AKADEMIJI LIKOVNIH UMJETNOSTI 1907.- 1997.

1. **CRNČIĆ,** MENCI CLEMENT, profesor (1907.-1930)
Večernje crtanje akta, Risanje po naravi, Slikanje po naravi, Risanje akta kod rasvjete, Bakrorez, Krajobraz, Grafika
2. **ČIKOŠ-SESIJA,** BELA, profesor (1907.-1931.)
Anatomija, Kompozicija, Crtanje i slikanje, Risanje po naravi, Slikanje po naravi, Ornamentika, Dekorativno slikanje, Risanje akta kod rasvjete, Figuralna kompozicija, Slikanje
3. **FRANGEŠ-MIHANOVIĆ,** ROBERT, profesor (1907.-1940.)
Modeliranje, Modeliranje po prirodi, Ornamentalno modeliranje, Dekorativno modeliranje, Kiparstvo
4. **ŠENOA,** dr BRANKO, profesor (1907.-1939.)
Nauka o slogovima, Povijest umjetnosti, Oblici umjetnosti
5. **AUER,** ROBERT, profesor (1908.-1918.)
Ornamentika, Risanje akta kod rasvjete, Figuralna kompozicija, Ornamentalna kompozicija
6. **IVEKOVIĆ,** OTON, profesor (1908.-1939.)
Crtanje i slikanje, Risanje po naravi, Slikanje po naravi, Crtanje životinja, Kompozicija
7. **VALDEC,** RUDOLF, profesor (1908.-1929.)
Anatomija i proporcije tijela, Modeliranje, Ornamentalno modeliranje, Dekorativno modeliranje, Fiziologija
8. **KERDIĆ,** IVO, redoviti profesor (1913.-1947.)
Lijevanje u sadri, Praktične vježbe kovina, Obrada kovina, Cizeliranje, Modeliranje, Medaljerstvo i mala plastika
9. **KOVAČEVIĆ,** FERDO, profesor (1913.-1927.)
Nacrtna geometrija, Prostoručno crtanje, Crtanje, Deskriptiva, Umjetnost mjerstvu i perspektivi
10. **BABIĆ,** LJUBO, redoviti profesor (1916.)
Povijest umjetnosti, Večernje crtanje akta, Jutarnji akt, Povijest umjetnosti i nauka o stilovima, Razvoj umjetnosti, Mali akt, Vježbe pisma, Crtanje i slikanje, Tehnologija slikarstva, Primijenjena dekorativa, Slikanje, Slikanje po naravi, Slikanje životinja, Slikanje - scenografija, Dekorativno slikanje, Ornamentika
11. **KRIZMAN,** TOMISLAV, redoviti profesor (1917.-1955.)
Kompozicija za grafiku i plakat, Grafika, Primijenjena grafika, Ornamentalno crtanje, Slikanje, Kaligrafija, Crtanje akta
12. **HÖCKER,** OLGA, stručna učiteljica (1919.-1948.)
Ukrasno pismo, Metodika ukrasnog pisma, Paleografija, Kaligrafija i ornamentika, Oblikovanje pisma, Vježbe u pismu
13. **VANKA,** MAKSIMILIJAN, profesor (1920.-1934.)
Crtanje po prirodi, Crtanje akta kod rasvjete, Crtanje, Figuralna kompozicija
14. **JUHN,** HINKO, stručni učitelj (1921.-1924.)
Tečaj za keramiku
15. **KLJAKOVIĆ,** JOZA, redoviti profesor (1921.-1945.)
Crtanje po prirodi, Crtanje akta, Crtanje i slikanje po prirodi
16. **MEŠTROVIĆ,** IVAN, redoviti profesor (1922.-1945.)
Modeliranje, Modeliranje po prirodi, Obrada kamena
17. **BECIĆ,** VLADIMIR, redoviti profesor (1924.-1947.)
Slikanje, Slikanje po prirodi
18. **KRŠINIĆ,** FRANO, redoviti profesor (1924.-1967.)
Modeliranje, Modeliranje po prirodi, Modeliranje životinja, Drvorezbarstvo i obrada kamena
19. **IBLER,** DRAGO, redoviti profesor (1926.-1943. / 1952.-1963.)
Arhitektura, Urbanizam, Interieur, Perspektiva, Crtanje ornamenta, Oblici umjetnosti
20. **MUJADŽIĆ,** OMER, redoviti profesor (1931.-1973.)
Crtanje velikog akta, Crtanje po modelu, Anatomija čovjeka, Crtanje po prirodi, Crtanje, Crtanje glave, Slikanje
21. **TARTAGLIA,** MARINO, redoviti profesor (1931.-1964.)
Slikanje po modelu, Slikanje po prirodi, Slikanje, Slikarsko oblikovanje
22. **HEGEDUŠIĆ,** KRSTO, redoviti profesor (1937.-1969.)
Mali akt, Anatomija čovjeka, Crtanje po prirodi, Konstrukcija čovječjeg tijela
23. **ŠULENTIĆ,** ZLATKO, redoviti profesor (1939.-1946.)
Metodika crtanja, Ornamentalno crtanje
24. **KUMAN,** ANTE, izvanredni profesor (1941.-1945.)
Primjena struke u nastavnom radu, Metodika crtanja
25. **LOZICA,** IVO, stručni učitelj (1941.-1943.)
Obrada kamena i drva
26. **PREGRAD**, dr ZLATKO, izvanredni profesor (1941.-1946.)
Pedagogija, Opća pedagogija mladenačkog doba, Dječji crtež, Opća pedagogija s didaktikom, Estetska kultura i estetski odgoj
27. **TOMAŠEVIĆ**, ERNEST, redoviti profesor (1941.-1949.)
Stručno crtanje, Grafika, Crtanje po modelu, Nacrtna geometrija i perspektiva, Nauka o stilovima, Ornamentika i pismo

28. **KIRIN**, VLADIMIR, redoviti profesor (1943.-1945.)
Primijenjeno crtanje, Perspektiva

29. **MIŠE,** JEROLIM, redoviti profesor (1943.-1961.)
Slikanje, Mali akt

30. **ANTUNAC,** GRGA, redoviti profesor (1945.-1970.)
Modeliranje, Obrada kamena i metala, Obrada kamena i drveta, Modeliranje glave

31. **AUGUSTINČIĆ,** ANTUN, redoviti profesor (1945.-1969.)
Modeliranje, Kiparstvo

32. **BERAKOVIĆ,** DRAGAN, redoviti profesor (1945.-1968.)
Padagoške praktične vježbe, Metodika crtanja, Slikanje i modeliranje, Crtanje, Crtanje po modelu

33. **DETONI,** MARIJAN, redoviti profesor (1945.-1975.)
Grafika, Grafički izrazi, Crtanje, Crtanje po modelu, Mali akt, Perspektiva, Slikanje - oblici i kompozicija

34. **MEZDJIĆ,** ANTUN, redoviti profesor (1945.-1971.)
Crtanje i slikanje, Slikanje, Slikanje i zidno slikarstvo, Akt, Mali akt, Grafika s pismom

35. **RADAUŠ,** VANJA, redoviti profesor (1945.-1969.)
Modeliranje, Crtanje životinja, Anatomija životinja

36. **TILJAK,** ĐURO, redoviti profesor (1945.-1965.)
Slikanje, Slikanje po modelu, Rad u pejsažu, Metodika crtanja, Mali akt, Crtanje velikog akta

37. **MIHIČIĆ,** dr ANDRO VID, redoviti profesor (1947.-1966.)
Povijest umjetnosti

38. **REŽEK,** IVO, redoviti profesor (1947.-1968.)
Crtanje i slikanje, Slikanje

39. **FILAKOVAC,** VLADIMIR, redoviti profesor (1948.-1963.)
Crtanje glave, Anatomija i crtanje životinja, Večernji akt, Mali akt, Zidno slikarstvo

40. **KRSTULOVIĆ,** ANDRIJA, docent (1948.-1958.)
Modeliranje

41. **RUKLJAČ,** VJEKOSLAV, redoviti profesor (1948.-1986.)
Modeliranje, Plastična anatomija čovjeka, Obrada gipsa

42. **MELKUS,** HRVOJE, docent (1950.-1958.)
Crtanje po prirodi, Grafički oblici i kompozicije, Grafika

43. **PARAĆ,** VJEKOSLAV, redoviti profesor (1950.-1972.)
Crtanje glave, Rad u pejsažu, Slikanje i zidno slikarstvo, Anatomija čovjeka, Mali akt, Slikanje

44. **POSTRUŽNIK,** OTON, redoviti profesor (1950.-1970.)
Slikanje, Slikanje i zidno slikarstvo

45. **SUMMERECKER,** SIEGFRIED, redoviti profesor (1953.-1967.)
Tehnologija, Pismo

46. **BAĆE,** FRANO, redoviti profesor (1956.-1982.)
Grafika, Grafički izrazi, Grafička i slikarska tehnologija, Primijenjena grafika, Slikanje

47. **PEIĆ,** dr MATKO, redoviti profesor, professor emeritus (1956.-1996.)
Povijest umjetnosti, Uvod u povijest umjetnosti

48. **JÄGER,** IVAN, izvanredni profesor (1958.-1973.)
Obrada kovina, Kiparstvo, Tehnologija s vježbama, Kiparska tehnologija

49. **SABOLIĆ,** IVAN, redoviti profesor (1959.-1986.)
Modeliranje, Kiparstvo

50. **SLEVEC,** ZLATKO, izvanredni profesor (1959.-1966.)
Grafika s pismom, Grafički oblici i kompozicija, Primijenjena grafika

51. **GOLDONI,** RAOUL, redoviti profesor (1961.-1983.)
Slikanje, Grafički izrazi, Grafika s pismom

52. **IVANČIĆ,** LJUBO, redoviti profesor (1961.-1978.)
Slikanje, Crtanje glave

53. **JANEŠ,** ŽELIMIR, redoviti profesor (1961.-1987.)
Modeliranje, Kiparstvo, Izrazi u kiparskim materijalima

54. **KINERT,** ALBERT, redoviti profesor (1961.-1984.)
Grafički izrazi, Grafika, Primijenjena grafika, Grafička tehnologija, Teorija forme i kompozicije

55. **KULMER,** FERDINAND, redoviti profesor (1961.-1990.)
Slikarstvo, Crtanje, Crtanje akta, Crtanje malog akta, Anatomija i crtanje životinja

56. **PARAĆ,** DALIBOR, redoviti profesor (1961.-1986.)
Slikanje, Crtanje

57. **RUŽIĆ,** BRANKO, redoviti profesor (1961.-1985.)
Metodika likovnog odgoja i oblikovanja, Kiparstvo

58. **STANČIĆ,** MILJENKO, redoviti profesor (1961.-1977.)
Slikanje, Grafika

59. **ŠEBALJ,** IVAN, redoviti profesor (1961.-1986.)
Slikanje, Veliki akt, Crtanje, Crtanje i slikanje

60. **MICHIELI-TOMIĆ,** VALERIJE, redoviti profesor (1961.-1981.)
Modeliranje, Kiparstvo

61. **MEŠTROVIĆ-JUKIĆ,** ZLATICA, redovita profesorica (1963.)
Slikarska tehnologija, Izrazi u slikarskim materijalima

62. **BIČANIĆ,** ANTUN, redoviti profesor (1965.)
Grafika, Grafički izrazi, Pismo

63. **PARO,** FRANE, redoviti profesor (1968.)
Grafika, Grafički izrazi

64. **BOŠNJAK,** KRUNO, redoviti profesor (1969.)
Obrada sadre, Obrada kamena i drva, Izrazi u kiparskim materijalima, Kiparstvo

65. **KUDUZ,** ANTE, redoviti profesor (1969.)
Primijenjena grafika, Grafika, Pismo

66. **LOZICA,** ANTE, redoviti profesor (1969.-1985.)
Osnove arhitekture, Arhitektura spomenika

67. **PERIĆ,** ŠIME, redoviti profesor (1969.-1984.)
Slikanje

68. **RADIĆ,** ZVONIMIR, redoviti profesor (1969.-1985.)
Tehničko crtanje, Teorija prostora, Osnove industrijskog oblikovanja

1. Eugen Kokot
2. Zlatko Kauzlarić Atač
3. Vera Turković
4. Miroslav Šutej
5. Slavomir Drinković
6. Darko Jakić
7. Đuro Seder
8. Antun Bičanić
9. Zdravko Tišljar
10. Stanko Jančić
11. Vasilije Josip Jordan
12. Mladen Pejaković
13. Ivan Ladislav Galeta
14. Frano Paro
15. Dubravka Babić (dekanica)
16. Stipe Sikirica
17. Nives Kavurić Kurtović
18. Zlatko Keser
19. Robert Šimrak
20. Enes Quien
21. Zlata Meštrović
22. Šefka Horvat Kurbegović
23. Peruško Bogdanić
24. Leila Vojvoda Michieli
25. Marija Ujević Galetović
26. Ante Kuduz
27. Mile Blažević
28. Antun Franović
29. Damir Mataušić
30. Jagor Bučan
31. Igor Rončević
32. Stjepan Gračan
33. Ljubomir Stahov
34. Ivica Šiško
35. Ines Krasić

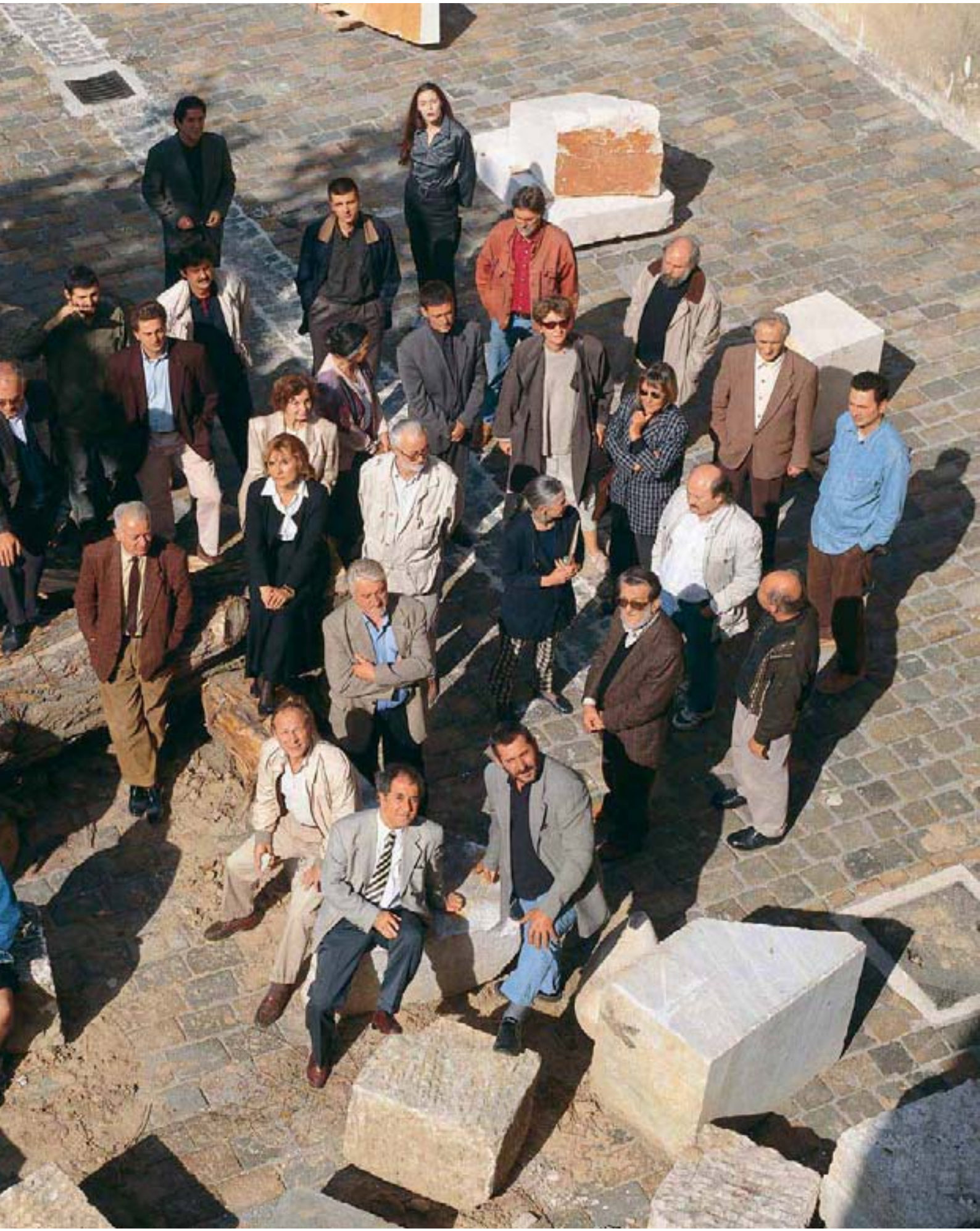

69. **REISER,** NIKOLA, redoviti profesor (1969.-1983.)
Slikanje

70. **SIKIRICA,** STIPE, redoviti profesor (1969.)
Modeliranje, Kiparstvo, Mala plastika i medaljarstvo, Izrazi u kiparskim materijalima

71. **LOVRENČIĆ,** IVAN, redoviti profesor (1971.-1977.)
Crtanje, Crtanje malog akta, Komparativna anatomija, Grafički izrazi

72. **FRIŠČIĆ,** IVAN, redoviti profesor (1973.-1993.)
Crtanje, Crtanje akta, Slikanje

73. **KAUZLARIĆ ATAČ,** ZLATKO, redoviti profesor (1973.)
Slikanje, Crtanje akta

74. **POLJAN,** JOSIP, redoviti profesor (1977.-1996.)
Modeliranje, Kiparstvo

75. **GLIHA-SELAN,** VILKO, redoviti profesor (1978.-1979.)
Primijenjena grafika, Grafičke tehnike

76. **JORDAN,** JOSIP VASILIJE, redoviti profesor (1978.)
Slikanje

77. **ŠUTEJ,** MIROSLAV, redoviti profesor (1978.)
Crtanje, Slikanje, Grafika, Grafika i primijenjena grafika

78. **VEŽA,** MLADEN, redoviti profesor (1978.-1981.)
Slikanje

79. **BIFFEL,** JOSIP, redoviti profesor (1979.)
Crtanje, Crtanje akta, Slikanje

80. **JANČIĆ,** STANKO, redoviti profesor (1981.)
Kiparstvo, Izrazi u kiparskim materijalima

81. **LABAŠ,** RUDOLF, redoviti profesor (1981.)
Crtanje akta, Crtanje, Plastična anatomija

82. **ROCA,** JOSIP, redoviti profesor (1981.-1983.)
Projekcija prostora, Metodika likovnog odgoja i obrazovanja, Metodika likovnog odgoja i likovnih umjetnosti

83. **SEDER,** ĐURO, redoviti profesor (1981.)
Crtanje akta, Slikanje

84. **HORVAT KURBEGOVIĆ,** dr ŠEFKA, docentica (1984.)
Kiparska tehnologija, Tehnologija kiparskog postupka, Poznavanje materijala i procesa

85. **KAVURIĆ-KURTOVIĆ,** NIVES, redoviti profesor (1984.)
Crtanje, Crtanje akta

86. **KESER,** ZLATKO, redoviti profesor (1984.)
Slikanje, Crtanje akta

87. **KOYDL,** NIKOLA, redoviti profesor (1984.)
Slikanje

88. **BABIĆ,** DUBRAVKA, redovita profesorica (1985.)
Grafika, Grafika i primijenjena grafika

89. **KOKOT,** EUGEN, redoviti profesor (1985.)
Crtanje, Crtanje akta, Metodika likovne kulture, Slikanje

90. **TIŠLJAR,** ZDRAVKO, redoviti profesor (1985.)
Grafika, Primijenjena grafika, Pismo

91. **PEJAKOVIĆ,** MLADEN, redoviti profesor (1986.)
Teorija prostora, Osnove industrijskog oblikovanja, Osnove predočavanja prostora

92. **ŠIŠKO,** IVICA, redoviti profesor (1986.)
Grafika, Grafika i primijenjena grafika, Crtanje, Crtanje akta

93. **TURKOVIĆ,** dr VERA, docentica (1986.)
Sociologija kulture i umjetnosti, Sociologija kulture, Sociologija umjetnosti, Sociologija odgoja i obrazovanja, Estetika

94. **VUCO,** MIRO, redoviti profesor (1986.)
Kiparstvo

95. **UJEVIĆ GALETOVIĆ**, MARIJA, redovita profesorica (1987.)
Kiparstvo

96. **VRKLJAN,** ZLATAN, docent (1987.-1994.)
Crtanje, Slikanje

97. **VULAS,** ŠIME, redoviti profesor (1987.)
Kiparstvo, Izrazi u kiparskim materijalima

98. **TANAY,** EMIL-ROBERT, redoviti profesor (1988.)
Metodika likovne kulture

99. **GRAČAN,** STJEPAN, redoviti profesor (1989.)
Kiparstvo

100. **STAHOV,** LJUBOMIR, izvanredni profesor (1991.)
Crtanje, Crtanje akta

101. **ŠIMAT BANOV,** dr IVE, docent (1991.)
Povijest umjetnosti, Uvod u likovnu umjetnost

102. **MICHIELI VOJVODA,** LEILA, viša asistentica (1993.)
Izrazi u slikarskim materijalima, Slikarska tehnologija

103. **ARTUKOVIĆ,** LOVRO, viši asistent (1994.)
Crtanje

104. **BOGDANIĆ,** PERUŠKO, docent (1995.)
Kiparstvo

105. **DRINKOVIĆ,** SLAVOMIR, docent (1995.)
Izrazi u kiparskim materijalima

106. **GALETA,** IVAN LADISLAV, docent (1995.)
Vizualne komunikacije

107. **RAŠIĆ,** ANTE, docent (1995.)
Slikanje, Crtanje akta

108. **RONČEVIĆ,** IGOR, docent (1995.)
Crtanje akta

109. **FRANOVIĆ,** ANTUN, mlađi asistent (1995.)
Crtanje akta

110. **JAKIĆ,** DARKO, mlađi asistent (1995.)
Grafika i primijenjena grafika

111. **KRASIĆ,** INES, mlađa asistentica (1995.)
Grafika i primijenjena grafika

112. **REBERSKI,** SINIŠA, asistent (1995.)
Primijenjena grafika, Pismo

113. **ŠIMRAK,** ROBERT, mlađi asistent (1995.)
Crtanje, Slikanje

114. **BLAŽEVIĆ,** MILE, asistent (1996.)
Kiparstvo

115. **MATAUŠIĆ,** DAMIR, viši asistent (1996.)
Mala plastika i medaljarstvo

116. **BUČAN,** JAGOR, mlađi asistent (1996.)

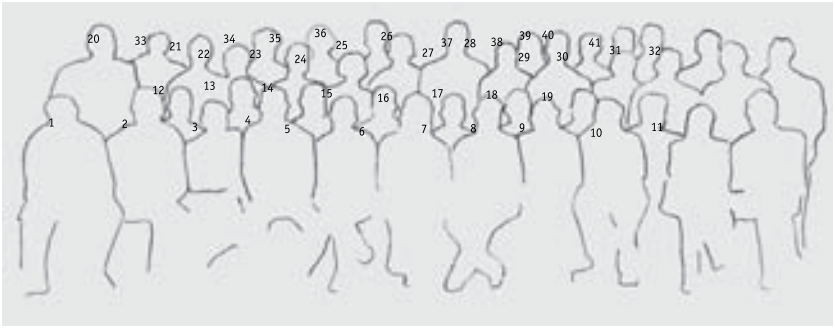

AKADEMSKO VIJEĆE ALU, ak. god. 1996/97.

1. Eugen Kokot
2. Emil Robert Tanay
3. Nives Kavurić Kurtović
4. Šime Vulas
5. Ante Kuduz
6. Dubravka Babić (dekanica)
7. Zlatko Kauzlarić Atač
8. Đuro Seder
9. Branko Ružić
10. Marija Ujević Galetović
11. Josip Bifel
12. Ivan Ladislav Galeta
13. Slavomir Drinković
14. Ivo Vrtarić
15. Stanko Jančić
16. Frano Paro
17. Mladen Pejaković
18. Rudolf Labaš
19. Stjepan Gračan
20. Igor Rončević
21. Antun Bičanić
22. Siniša Reberski
23. Šefka Horvat Kurbegović
24. Zlata Meštrović
25. Leila Vojvoda Michieli
26. Mile Blažević
27. Krešimir Rod
28. Peruško Bogdanić
29. Zdravko Brkić
30. Zlatko Keser
31. Ljubomir Stahov
32. Miro Vuco
33. Ante Rašić
34. Damir Mataušić
35. Neven Šimić
36. Robert Šimrak
37. Ines Krasić
38. Darko Jakić
39. Lovro Artuković
40. Jagor Bučan
41. Ive Šimat Banov

Sjednica Adakemijskog vijeća ALU: S desna ulijevo: Stjepan Šubašić, Josip Bratulić, Želimir Janeš, Frano Paro, Stjepan Gračan, Šefka Horvat Kurbegović, Leila Vojvoda Michieli, Zlatica Meštrović Jukić, Antun Bičanić, ak. god. 1995./96.)

S lijeva u desno: Stanko Jančić, Šime Vulas, Kruno Bošnjak, Mladen Pejaković, Dubravka Babić, Zlatko Keser, Miro Vuco (ak. god. 1995./96.)

Teorija prostora, Osnove industrijskog oblikovanja, Osnove predočavanja prostora, Slikarstvo

117. **KOVAČEVIĆ,** DORA, asistentica (1997.)
Crtanje

118. **QUIEN,** ENES, mlađi asistent (1997.)
Povijest umjetnosti, Uvod u likovnu umjetnost

STRUČNI SURADNICI

119. **BRKIĆ,** ZDRAVKO (1995.)
Područje kiparstva

120. **ROD,** KREŠIMIR (1995.)
Područje kiparstva

121. **VRTARIĆ,** IVAN (1996.)
Područje grafike (litografija i sitotisak)

122. **ŠIMIĆ,** NEVEN (1996.)
Područje grafike (duboki i visoki tisak)

HONORARNI PREDAVAČI

1. **AHMETAŠEVIĆ,** SAFETA
Deskriptiva - perspektiva, Tehničko crtanje

2. **ANDRAŠEVIĆ**, ŽELIMIR
Kalkulacija

3. **ANTOLIĆ**, FRANJO
Lijevanje, Obrada bronce

4. **BACH,** dr. IVAN
Povijest umjetnosti

5. **BELAMARIĆ,** DOBRILA
Metodika likovnog oblikovanja

6. **BENKOVIĆ,** MATO
Stručno crtanje, Pripremna grafika, Ornamentika i pismo

7. **BERNARDIĆ,** RUDOLF
Opća pedagogija i didaktika

8. **BEVANDIĆ,** MILAN
Anatomija životinja

9. **BINIČKI,** STEVO
Oprema knjige

10. **BLAŽEKOVIĆ,** ing. BRANKO
Tehnologija

11. **BON,** MARINKO
Instalacije

12. **BOSANAC,** MILAN
Sociologija

13. **BRATANIĆ,** dr. MARIJA
Opća pedagogija

14. **BRNČIĆ,** MILAN
Obrada sadre

15. **BUBANJ,** FRANJO
Obrada gipsa

16. **BUJAS,** MARIJA
Kemija

17. **BULIĆ KOVAČ,** SNJEŽANA
Tjelesna i zdravstvena kultura

18. **BUNČIĆ ZAMBELI,** GORDANA
Grafička tehnologija

19. **CERGOLJ,** DRAGUTIN
Geometrija

20. **DEANOVIĆ,** dr. MIRKO
Talijanski jezik

21. **DELKOVIĆ,** JANKO
Strojno tkanje

22. **DOČKAL,** LJERKA
Arhitektura - matematička deskriptiva

23. **DRENČIĆ JERKOVIĆ,** NATAŠA
Tjelesna i zdravstvena kultura

24. **DUANČIĆ,** dr. VJEKOSLAV
Anatomija čovjeka

25. **DURLEN,** RUDOLF
Praktične vježbe u grafici

26. **DYDZINSKY,** MARIJA
Ruski jezik

27. **FIAMENGO,** ANTE
Osnove marksizma - lenjinizma

28. **FILIPOVIĆ,** KRSTO
Prostorna deskripcija

29. **FORENBACHER,** ALEKSANDER
Anatomija čovjeka, Anatomija i crtanje životinja

30. **FORETIĆ,** dr. VINKO
Predvojnička obuka

31. **FRANKOVIĆ,** EUGEN
Zaštita spomenika kulture

S lijeva na desno: Vera Turković, Alida Bitunjac, Stipe Sikirica, Šefka Horvat Kurbegović, Snježana Krnić, Stjepan Gračan, Dubravka Babić, Stanko Jančić, Josip Biffel, Irena Franjević, Eugen Kokot, Đuro Seder, Zlatko Kauzlarić Atač, Josip Poljan (ak. god. 1995./96.)

Peruško Bogdanić, Šime Vulas, Ljubomir Stahov, Miro Vuco, Zlatko Keser, Ante Rašić, Antun Bićanić, Rudolf Labaš, Zlatica Meštrović Jukić; u prednjem planu Josip Poljan, Igor Rončević, Đuro Seder (ak. god. 1995./96.)

32. **FRANJIĆ,** ZLATKO
Estetika

33. **GEOSSREY,** FRODSHAM
Engleski jezik

34. **GERŠIĆ,** IVO
Nauka o stilovima

35. **GOLUBIĆ,** MAKSO
Praktične vježbe u grafici

36. **GOMERČIĆ,** dr. HRVOJE
Plastična anatomija

37. **GORENC,** MARCEL
Povijest umjetnosti i nauka o stilovima

38. **GOTOVAC,** VLADO
Humanističko obrazovanje

39. **GRČEVIĆ,** MLADEN
Fotoseminar

40. **GRLIĆ,** DANKO
Estetika, Humanističko obrazovanje

41. **GUNŽER,** FRANJO
Praktične vježbe sa drvom

42. **HORVAT,** arh. LAVOSLAV
Projektiranje industrijskih objekata, Arhitektura

43. **HORVAT,** GJURO
Grafika

44. **HORVAT,** dr. IVO
Tehnologija drveta

45. **HORVAT,** ing. ZDENKO
Tehnologija

46. **HUDOKLIN,** RADOJE
Vježbe u tehnologiji

47. **IVANOVIĆ,** arh. VLADO
Urbanističko projektiranje

48. **JERIČEVIĆ,** JAKOV
Klesarstvo

49. **JURČIĆ,** DARIJA
Engleski jezik

Stjepan Gračan, prodekan, Dubravka Babić, dekanica, Zlatko Kauzlarić Atač, prodekan, 1997.

Kruno Bošnjak, Šime Vulas

Stipe Sikirica i Matko Peić (professor emeritus)

Nikola Koydl, Peruško Bogdanić, Matko Peić, Šime Vulas, Ljubomir Stahov, Lovro Artuković, Zlatko Keser

Alida Bitunjac, Snježana Krnić, Stjepan Gračan, Dubravka Babić, Emil Robert Tanay, Irena Franjević, Zlatko Kauzlarić Atač (ak. god. 1996./97.)

S desna na lijevo okrenuti leđima: Eugen Kokot, Josip Poljan, Đuro Seder, Igor Rončević;
S lijeva na desno: Peruško Bogdanić, Šime Vulas, Matko Peić, Miro Vuco, Zlatko Keser, Ante Rašić, Antun Bičanić, Rudolf Labaš, Zlatica Meštrović Jukić, Zdravko Brkić, Robert Šimrak, Lejla Vojvoda Michieli, Šefka Horvat Kurbegović, Ante Kuduz, Nives Kavurić Kurtović, Vera Turković

50. **JURIĆ,** SLAVKO
Obrada metala
51. **KANTOCI,** KSENIJA
Mala plastika
52. **KATIĆ,** MARIJA
Povijest
53. **KOKOTOVIĆ,** DUŠAN
Grafička tehnika
54. **KOREN,** ANTUN
ONO i DSZ
55. **KOSTINČER,** INGE
Kazališni kostim
56. **KOVAČEC,** AUGUST
Francuski jezik
57. **KOVAČEVIĆ,** EDO
Metodika crtanja
58. **KRAVAR,** MIROSLAV
Ruski jezik
59. **KRIVAK,** TEODOR
Kovinorezbarstvo i obrada metala
60. **KRMPOTIĆ,** dr. JELENA
Plastična anatomija
61. **LASTRIĆ,** ANTE
Psihofiziologija
62. **LOVREČEK,** MLADEN
Grafička tehnologija
63. **MALEŠEVIĆ,** DUŠAN
Temelji oblikovanja
64. **MAROEVIĆ,** dr. IVO
Tehnologija kiparskog postupka
65. **MATIĆ,** dr. ANKA
Psihologija
66. **MEDIĆ,** MIROSLAV
ONO i DSZ
67. **MESAROŠ,** FRANJO
Grafička tehnologija
68. **MIČUNOVIĆ,** BEATRIĆE
Engleski jezik
69. **MIKECIN,** VJEKOSLAV
Sociologija kulture i umjetnosti
70. **MILOŠEVIĆ,** dr. NIKŠA
TIPSS
71. **MOĆAN,** MIROSLAV
Industrijska i primijenjena grafika
72. **MOMIROVIĆ,** KONSTANTIN
Psihologija
73. **MUHVIĆ,** ZLATKA
Organizacija prosvjetne službe i školstva
74. **NIĆE,** VILIM
Deskriptiva, geometrija i perspektiva
75. **ORČIĆ,** NESTO
Obrada kamena i drva
76. **PALADA,** ANTE
Predvojnička obuka
77. **PALČIĆ,** IVO
Praktične vježbe u tehnologiji
78. **PAVLETIĆ,** SVETLANA
Tjelesni odgoj
79. **PEJIĆ,** NEBOJŠA
Predvojnička obuka
80. **PETAK,** ANTUN
Osnove marksizma, Sociologija kulture
81. **PETKOVIĆ,** NIKOLA
ONO i DSZ
82. **PETRIČIĆ,** MILA
Keramika
83. **PODAUBSKY,** EUGEN
???
84. **POSAVAC,** ZLATKO
Humanističko obrazovanje
85. **PREGRAD,** dr. ZLATKO
Pedagogija, Psihologija
86. **PREMRL,** MARIJA
Slikanje na staklu
87. **PULIŠELIĆ,** dr. STJEPAN
Osnove marksizma - lenjinizma
88. **RADOVANOVIĆ,** TATJANA
Metodika likovnog odgoja
89. **RAKIĆ,** ANTE DUŠKO
Osnove arhitekture, Arhitektura spomenika
90. **RAŠICA,** ing. BOŠKO
Plastički produkti

Eugen Kokot, Ante Kuduz, Mladen Pejaković, Šime Vulas, Miroslav Šutej, Zlatko Keser, Miro Vuco, Ivan Ladislav Galeta, Ljubomir Stahov, Robert Šimrak

91. **REGEL,** KARLO
Tehnologija industrijske grafike

92. **RIBARIĆ,** JELKA
Folklorni kostimi

93. **RICHTER,** VJENCESLAV
Projektiranje

94. **ROZENBERG,** MILICA
Industrijsko oblikovanje

95. **RUS,** ZDENKO
Estetika

96. **SAKARŽ,** JAROSLAV

97. **SAŠEK,** EMA
Hrvatsko-srpski jezik

98. **SEMENOV,** MARIJA
Francuski jezik

99. **SITNIKOVA,** KATARINA
Ruski jezik

100. **SMAILAGIĆ,** ing. LJERKA
Kiparska tehnologija

101. **ŠODEC,** BORIS
Njemački jezik

102. **SOROKIN,** dr. BORIS
Psihologija, Metodika likovnog odgoja i oblikovanja

103. **STRELEC,** IVAN
Lončarstvo

104. **STRIŽIĆ,** HERY
Štampa tekstila

105. **SUNARA,** BOGDAN
Statika, Dinamika, Armirane betonske konstrukcije

106. **SVEČNJAK,** VILIM
Akt

107. **ŠĆURIĆ,** VLASTA
Arhitektura - matematička deskriptiva

108. **ŠEGVIĆ,** arh. NEVEN
Arhitektura u vezi sa slikarstvom i kiparstvom

109. **ŠEPER,** dr. MIRKO
Povijest umjetnosti

110. **ŠKARIĆ,** JOSIP
Hrvatski jezik

111. **ŠKREB,** dr. ZDENKO
Francuski jezik, Njemački jezik

112. **ŠKRNJUG,** MIROLJUB
Pismo

113. **ŠTEFOTIĆ,** MILAN
Praktične vježbe u grafici

114. **TADIĆ,** ZORAN
Scena - fotografija - film

115. **TADIJANOVIĆ,** DRAGUTIN
Narodni jezik

116. **TADIJANOVIĆ,** JELA
Hrvatski jezik s književnošću

117. **TEDESCHI,** MILENA
Engleski jezik

118. **TKALČIĆ,** dr. MARIJAN
Psihologija i pedagogija

119. **TOMAŠ,** LORA
Fizika

120. **TOMPA,** KAMILO
Metodika crtanja

121. **VAŠKO,** NIKOLA
Anatomija životinja

122. **VERNER,** ing. VLADIMIR
Statika i čelične konstrukcije

123. **VOJNOVIĆ,** ZDENKO
Povijest umjetnosti

124. **VRASK,** DRAGUTIN
Lončarstvo

125. **VUKOVIĆ,** KATICA
Biologija

126. **VUKOVIĆ,** MILAN
TIPSS

127. **VULPE,** MILAN
Primijenjena grafika

128. **ZELINSKI,** ANTON
Primijenjena keramička tehnologija

129. **ŽUPAN,** arh. IVO
Nauka o stilovima

130. **ŽUNEC,** dr. OZREN
Estetika

Nikola Koydl, Matko Peić, Peruško Bogdanić, Šime Vulas, Ljubomir Stahov, Antun Bićanić, Lovro Artuković, Zlatko Keser, Ante Rašić

Emil Robert Tanay, Matko Peić, Dubravka Babić

UPRAVITELJI, REKTORI I DEKANI AKADEMIJE LIKOVNIH UMJETNOSTI U ZAGREBU 1907.-2002.

UPRAVITELJI 1907. - 1923.*

ROBERT FRANGEŠ-MIHANOVIĆ, 1907.-1908.
ROBERT AUER, 1908.-1909.
OTON IVEKOVIĆ, 1910.-1911.
RUDOLF VALDEC, 1911.-1912.
ROBERT FRANGEŠ-MIHANOVIĆ, 1913.-1914.
MENCI CLEMENT CRNČIĆ, 1914.-1915.
ROBERT AUER, 1915.-1916.
RUDOLF VALDEC, 1916.-1917.
ROBERT FRANGEŠ-MIHANOVIĆ, 1917.-1918.
dr. BRANKO ŠENOA, 1918.-1923.

REKTORI 1923.- 1962.

IVAN MEŠTROVIĆ, 1923. - 1944.
FRANO KRŠINIĆ, 1944. - 1945.
MARIJAN DETONI, 1945. - 1946.
ANTUN AUGUSTINČIĆ, 1946. - 1948.
MARIJAN DETONI, 1948. - 1952.

* Naznačene godine odnose se na sveučilišnim propisima određene akademske godine

Ivica Šiško, Rudolf Labaš, Lovro Artuković, desno Stanko Jančić

Irena Franjević, Zlatko Kauzlarić Atač, Stanko Jančić, Marija Ujević, Josip Biffel

DEKANI 1962. do 2002.

FRANO KRŠINIĆ, 1952. - 1954.
VANJA RADAUŠ, 1954. - 1956.
LJUBO BABIĆ, 1956. - 1958.
OMER MUJADŽIĆ, 1958. - 1960.
VANJA RADAUŠ, 1960. - 1962.
VANJA RADAUŠ, 1962. - 1963.
VJEKOSLAV RUKLJAČ, 1963. - 1966.
ANTUN AUGUSTINČIĆ, 1966. - 1968.
IVAN SABOLIĆ, 1968. - 1971.
DALIBOR PARAĆ, 1971. - 1974.
VJEKOSLAV RUKLJAČ, 1974. - 1979.
STIPE SIKIRICA, 1979. - 1981.
ANTE KUDUZ, 1981. - 1983.
ĐURO SEDER, 1983. - 1987.
JOSIP POLJAN, 1987. - 1991.
VASILIJE JOSIP JORDAN, 1991. - 1994.
STIPE SIKIRICA, 1994. - 1995.
DUBRAVKA BABIĆ, 1995. - 1999.
STJEPAN GRAČAN, 1999. - 2002.
ZLATKO KAUZLARIĆ ATAČ, 2002.

Eugen Kokot, Josip Poljan, Đuro Seder, Emil Robert Tanay

Duško Rakić

Ivica Šiško, Peruško Bogdanić, Vasilije Josip Jordan

Jadranka Damjanov

Igor Fisković

Nada Grujić

Vera Horvat Pintarić

Radovan Ivančević

Zlatko Jurić

Miljenko Jurković

Zvonko Maković

Vladimir Marković

Ivo Maroević

Petar Selem

POPIS NASTAVNIKA POVIJESTI UMJETNOSTI S FILOZOFSKOG FAKULTETA U ZAGREBU – PREDAVAČA NA NASTAVNIČKOM ODSJEKU ALU

BOGAVČIĆ, IVAN, znanst. nov. - Metodika nastave povijesti umjetnosti

CVETNIĆ, SANJA, doc. - Predložak, original, kopija; Julije Klović; Ivan Krstitelj Ranger-problematika zidnog slikarstva u srednjoj Europi

DAMJANOV, JADRANKA, izv. prof. - Metodika nastave povijesti umjetnosti

DULIBIĆ, FRANO, ml. asist. - Osnove likovnih umjetnosti

FISKOVIĆ, IGOR, red. prof. - Nacionalna umjetnost srednjeg vijeka

GAGRO, BOŽIDAR, viši predavač - Umjetnost 19. i 20. st. na tlu SFRJ; Opća umjetnost 19. i 20. st

GALJER, JASNA, doc. - Povijest fotografije

GRUJIĆ, NADA, red. prof. - Umjetnost 15. i 16. st.

HORVAT PINTARIĆ, VERA, red. prof. - Teorija likovnih umjetnosti

IVANČEVIĆ, RADOVAN, red. prof. - Ikonologija, Umjetnost 15. i 16. st.

JIROUŠEK, ŽELJKO,* izv. prof. - Umjetnost ranog srednjeg vijeka

JURIĆ, ZLATKO, doc. - Osnove arhitekture i urbanizma

JURKOVIĆ, MILJENKO, red. prof. - Umjetnost srednjeg vijeka

KAMENOV, KRUNOSLAV, asist. - Umjetnost 19. st.

MAKOVIĆ, ZVONKO, doc. - Umjetnost 20. st.

MARKOVIĆ, VLADIMIR, red. prof. - Umjetnost 17. i 18. st.

MARKOVIĆ, PREDRAG, asist. - Umjetnost srednjeg vijeka

MAROEVIĆ, IVO, red. prof. - Zaštita čovjekove okoline

OREMOVIĆ, KREŠIMIR, ml. asist. - Umjetnost 17. i 18. st

PELC, MILAN, znanst. asist. - Osnove likovnih umjetnosti

PLANIĆ-LONČARIĆ, MARIJA,* znanst. asist. - Obrada arhitektonske i urbanističke građe

SELEM, PETAR, red. prof. - Umjetnost starog vijeka

TADIĆ, KREŠIMIR,* viši str. sur. - Scena, fotografija, film

VUKOVIĆ, PREDRAG, asist. - Umjetnost starog vijeka

* umrli

STRUČNE SLUŽBE

ONI SU MANJE VIDLJIVI, premda ne manje zaslužni u povijesti ove ustanove. Nenametljivi, samozatajni. Oni su i u najdoslovnijem smislu osiguravali život ovoj kući. Ravnatelji, tajnici, knjižničari i arhivisti i voditelji fundusa, službenici, ložači, domari i podvornici, čistači... svi znani i neznani najdoslovnije su upleteni u korijenje i žilje života ove ustanove. Njihova se imena – potpuno nepravedno – najlakše zaboravljaju. Ali za pažljivog slušača njihova imena posve tiho izgovaraju gradnje i predgradnje, vrtne staze, predmeti, akti i fakti, dokumenti i matični listovi i sva "pedanterija" bez koje ne bi bilo ni povijesti ove kuće. Sva "razbarušenost" profesora i umjetnika morala se činiti čudnom ovom svijetu, kao što se kaotičnim prirodama umjetnika činila i ova "pedanterija" velikom gnjavažom. Bilo kako bilo, ta su se dva svijeta koja se u životu ne vole sresti, našla na istom poslu i pod istim krovom zajednički ispisujući najslavnije stranice ne samo zajedničkog krova nego i hrvatske kulture u cjelini. I upravo njima zahvaljuje povijest jer su strpljivo gradili sliku, cjelinu i umetali komadiće u mozaik zbivanja tamo gdje je osmijeh kuće mogao biti nepopravljivo krezub i nepotpun. Bez njih, njihovih zanovijetajućih pedanterija i "dosadnih" akata slava bi se 90-godišnje dame širila samo usmenom predajom i "impresijama". S tim bićima putuju i podastiru se dokazni materijali o veličini kuće koja je skupljala sve što je bilo vrijedno skupiti – sve što je ravnopravno i ponekada nadmoćno participiralo u najuglednijim i najvitalnijim izvorištima kulturnih događanja drugih (većih i subjektivnijih europskih) sredina.

Većma anonimni, bez javnog zvona, krtice i radnici, oni su gradili i dokumentirali tu slavu Akademije ispisujući svaki list i svako slovo. Za razliku od mnogih profesora, oni su bolje znali onu pomalo žalosnu i tužnu istinu Černiševskoga da je kobasica prije Shakespearea i da gladan čovjek ne može umovati o smislu života: da nema slikara bez slikarskog platna, kipara bez kamena, drva ili gline, grafičara bez preša i tinte.

Stoga slava svima koji više nisu među živima i zahvalnost onima koji i danas, na ovaj ili onaj način, dijele njezinu sudbinu.

Ive Šimat Banov

DJELATNICI STRUČNIH SLUŽBI, ADMINISTRATIVNO I TEHNIČKO OSOBLJE

DJELATNICI STRUČNIH SLUŽBI

DOBRIJEVIĆ, ANĐELKA, bibliotekarka, od 1996.

KABALIN BORENIĆ, VIŠNJA, voditeljica službe za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju, od 1996.

MARTINOVIĆ KUNOVIĆ, SAŠA, voditeljica službe za izdavaštvo i izlagaštvo, od 1996.

NOVINA, ARIANA, voditeljica arhiva, od 1996.

ROŠČIĆ, MARIJA, voditeljica knjižnice i arhivistkinja, 1990. - 1996.

ŠIMAT BANOV, dr. IVE, knjižničar, arhivist, voditelj fundusa, 1983. - 1989.

ŠKALAMERA VRHOVEC, TAJANA, voditelj fundusa umjetnina, fonoteke i videoteke, od 1993.

TODOROVAC, MIRSAD, sistem – inženjer, od 1997.

ADMINISTRATIVNO OSOBLJE NA ALU

ANDJEL, ANDRIJA, ekonom, upravitelj zgrade, 1947. - 1972.

BRADARIĆ, LUKA, tajnik, 1958. - 1965.

BUTKOVIĆ KRNIĆ, SNJEŽANA, voditeljica studentske referade, 1996.-1997.

CVETIŠIĆ, VJEKOSLAV, računarski savjetnik, tajnik od 1913. - 1940.

EISENREICH, STJEPAN, nadoficijal ALU, 1932. - 1942.

GALEKOVIĆ, SANJA, pomoćnica tajnika, 1993.

GJURIČEVIĆ, PETAR, računski referent, 1959. - 1963.

GYÖRI, MIRA, daktilografkinja, 1961. - 1981.

HELEBRANT, MIRJANA, pomoćnica tajnika, 1989.

JAVORNIK, ALEKSANDER, činovnik, 1940. - ?

JUSTIĆ, MIHAJLO, administrativni računski činovnik, 1946. - ?

KNEŽEVIĆ, dr. DANE, upravni referent, tajnik, 1941. - 1954.

KODRNJA, SLAVKO, ekonom, 1979.

KOVAČEVIĆ, LJERKA, pomoćnica tajnika, voditeljica općih i personalnih poslova, 1977. - 1997.

LOVRO, ANA, šefica kancelarije, administrativna voditeljica studenske referade, 1945. -1977.

MARINKOVIĆ, SONJA, pomoćnica tajnika, 1989.

MARTEK, MARIJA, računski režiser, 1963. - 1984.

MUSULIN, MARINA, pomoćnica tajnika, 1989.

POTOČKI, ZDENKA, šefica računovodstva, 1963. - 1990.

ROSSO, KSENIJA, pomoćnica tajnika, 1987. -1994.

ŠENOA, dr. BRANKO, tajnik, 1907. - 1926.

ŠEŠELJ, STJEPAN, tajnik, 1980. - 1995.

ŠILJEG, ZORANA, pomoćnica tajnika, 1994. - 1995.

ŠIPUŠIĆ, FRANJO, ekonom, 1972. -1973.

VRKLJAN, IVICA, 1965. - 1980.

BITUNJAC, ALIDA, tajnica, od 1995.

BRKIĆ, ZLATA, ekonom - skladištar, od 1983

FRANJEVIĆ, IRENA, voditeljica studentske referade od 1980., voditeljica ureda dekana od 1995.

GOJAK, MIRA, daktilografkinja, od 1986.

GRGIĆ, TATJANA, voditeljica studentske referade, od 1997.

JAKOVINA, HELENA, voditeljica općih i personalnih posova, od 1997.

JAKOVINA, IVANKA, rukovodilac računovodstva, od 1985.

JALŽEČIĆ, SNJEŽANA, blagajnica, od 1986.

KIRIN, MARICA, stenodaktilografkinja, od 1978.

SUBAŠIĆ, STJEPAN, šef materijalno-financijskog poslovanja, od 1990.

TEHNIČKO OSOBLJE - nekad

ANDJEL, ANDRIJA, ekonom, upravitelj zgrade

BREKALO, JADRANKA, čistačica

BRKIĆ, IVAN, čistač

BUNJAK, VID, čistač - podvornik

DRMIĆ, MARIJA, čistačica

FAJFAR, LUDVIG

FARKAŠ, MARIJA, podvornica - čistačica

FARKAŠ, TOMO, podvornik - čistač - dostavljač

FINDRI, BOŽENA, vratar - telefonistica

JAKUŠIĆ, IVAN, podvornik - čistač

JAKUŠIĆ, JELKA, čistačica

JURIČAN, JOSIP, čistač

JUS, MIRKO, sezonski posao nošenja ogrjeva i loženja peći

JUTRIŠA, MILAN, pomoćni službenik

KALIŠNIK, JOSIP, čistač

KIRINIĆ, NIKOLA, pomoćni službenik

KLEMAR, BLAŽ, str. majstor - cizeler

KRUPLJAN, EVA, čistačica

KRUŠKO, BAHRIJA, čistačica

KUCELJ, STJEPAN

KUČIŠ, JANKO, dostavljač

KUČIŠ, TEREZIJA, čistačica

KUNJKO, STJEPAN, sezonski radnik

LWOV, LAV, pomoćni službenik

MARTINČEVIĆ, ROBERT, čistač - podvornik

MARTINJAK, ANTUN, pomoćni službenik

MATKOVIĆ, JOSIP, dnevničar - podvornik

MIKULIĆ, MLADEN, domar

OREŠKOVIĆ, DRAGAN, sezonski radnik

PAJ, VINKO, sezonski radnik - ložač

POJE, MATO, ložač, čistač - podvornik

SIČAJA, STANKO, čistač

SINIŠTOVIĆ, LJILJA, čistačica

SKELAC, ANICA, čistačica

SKELAC, IVAN, vratar

STRUGAR, DRAGICA, čistačica

SVETEC, STJEPAN

ŠALAMUN, ANDRIJA, podvornik

ŠESTAK, SLAVICA, pomoćno osoblje

ŠESTAK, JANKO, pomoćno osoblje

ŠMIT, FRANJO, vratar

ŠMIT, MILICA, čistačica

ŠTURBLEK, LUKA, poslužitelj

TERLEVIĆ, MARKO, portir - telefonist

TRKAČ, IVAN, sezonski radnik

TRKAČ, JOSIP, sezonski radnik

UROIĆ TONČINA, MILAN, čistač

ŽABEC, GABRIJEL, ložač

ŽUPANIĆ, MARIJA, čistačica

TEHNIČKO OSOBLJE - danas

BAT, BRANKO, čistač - podvornik

BEGIĆ, VLADO, upravitelj zgrade

BELIĆ, TATJANA, čistačica - podvornica - telefonistica

HERTZ, ROMAN, čistač - podvornik - dostavljač

JERKIĆ, PERO, domar - vratar - telefonist

JERKOVIĆ, DRAGO, čistač - podvornik

JOVANOVIĆ, MILETA, podvornik

KRTALIĆ, ZDRAVKA, čistačica - podvornica

LATINOVIĆ, MARIJA, čistačica - podvornica

MATLEKOVIĆ, ŽELJKA, čistačica - podvornica

NEMET, DRAGUTIN, voditelj grafičkih radionica

NEŽMAH, KREŠIMIR, čistač - podvornik

NOVAK, ĐURĐICA, čistačica - podvornica - telefonistica

NOVAK, JOSIP, domar

OREŠKI, SUZANA, vratar - telefonistica

POTOČKI, ANĐA, čistačica - podvornica

STIPANOVIĆ, JOZEFINA, čistačica - podvornica

Voditeljica ureda dekana Irena Franjević

Šef materijalno-financijskog poslovanja Stjepan Subašić

Ljerka Kovačević, pomoćnica tajnika, voditeljica općih i personalnih poslova

Voditeljice stručnih službi: voditeljica arhiva – Arijana Novina, izdavaštvo i izlagaštvo – Saša Martinović Kunović, voditeljica fundusa – Tajana Vrhovec Škalamera, knjižnica – Anđelka Dobrijević, međunarodna i međusveučilišna suradnja – Višnja Kabalin Borenić

Računovodstvo: Snježana Jalžečić i Ivanka Jakovina

Prijepis: Mira Gojak

Drago Jerković, Đurđica Novak, Josip Novak

Ekonom-skladištar: Zlata Brkić

Voditeljica arhiva: Ariana Novina

Anđelka Dobrijević

Suzana Oreški, Pero Jerkić
Anđa Potočki, čistačica, podvornica

ABECEDNI POPIS STUDENATA

A

Abram, Ćiril
s. (Peteline, Slovenija, 31.05.1917.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. V. Becića

Abramović, Melita
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 2.01.1924.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. J. Mišea

Adamović, Dubravko
s. (Postojna, Slovenija, 11.09.1953.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. N. Reisera

Adamović, Dušan
s. (Sanski Most, BiH, 29.06.1893.)
u. 1911/12.

Adler, Otto
k. (St. Gallen, Švicarska, 19.12.1886.)
u. 1920/21.

Adžieski, Ilija
k. (Struga, Makedonija, 15.12.1926.)
u. 1950/51., d. 1955., kl. F. Kršinića

Adžievski, Tome
k. (Strumica, Makedonija, 29.11.1958.)
u. 1980/81., d. 1983., kl. I. Sabolića

Afan de Rivera, Karlo
s. (Lošinj, 26.10.1885.)
u. 1915/16.

Afrić, Vjekoslav
s. (Hvar, 26.08.1906.)
u. 1924/25.

Afrić, Winton
s. (Zagreb, 23.04.1980.)
u. 1999/2000.

Alajbegović, Emir
n. (Sanica Gornja, BiH, 1.05.1956.)
u. 1977/78., d. 1981., m. M. Veža

Alebić, Alan
s. (Rijeka, 28.04.1976.)
u. 1999/2000.

Aleksić, Ida
s. (Beograd, SRJ, 3.11.1905.)
u. 1926/27.

Alfirević, Aleksandra
s. (Zagreb, 16.12.1968.)
u. 2000/2001.

Alfirević, Katja
p. (Ploče, 1.05.1958.)
u. 1977/78.

Alikadić, Aida
k. (Bosanski Brod, BiH, 28.04.1961.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. B. Ružića

Amižić, Jure
p. (Split, 24.09.1943.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. I. Šebalja

Ančik, Franjo
s. (Horm Plané, Češka, 20.11.1892.)
u. 1920/21.

Andres, Leo
s. (Crikvenica, 11.11.1953.)
u. 1974/75.

Andrić, Ivana
n. (Slavonski Brod, 19.06.1968.)
u. 1987/88.

Andrijanić, Ivan
s. (Zagreb, 20.03.1975.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. V. J. Jordana

Anđelić, Dragoljub
n. (Osijek, 17.05.1969.)
u. 1988/89.

Angeli-Radovani, Kosta
k. (London, Vel. Britanija, 6.10.1916.)
u. 1941/42.

Anger, Marija
s. (Samobor, 23.08.1887.)
u. 1910/11.

Anić-Išić, Ružica
n. (Zagreb, 24.06.1964.)
u. 1985/86., d. 1990., m. E. Kokot

Anika, Julije
k. (Novi Sad, SRJ, 15.11.1906.)
u. 1925/26.

Antolek, Milka
s. (Varaždin, 6.08.1887.)
u. 1907/8.

Antolić, Davor
n. (Zagreb, 16.06.1965.)
u. 1984/85.

Antolić, Franjo
k. (Zagreb, 22.01.1897.)
u. 1918/19.

Antolić, Kristina
n. (Zagreb, 18.07.1966.)
u. 1985/86., d. 1995., m. I. Šiško

Antolić Ptiček, Milan
s. (Zagreb, 16.10.1892.)
u. 1910/11.

Antonić, Milenko
s. (Beograd, SRJ, 5.04.1933.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. I. Režeka

Antonić, Miodrag
p. (Beograd, SRJ, 24.07.1938.)
u. 1961/62., d. 1968., kl. I. Šebalja

Antonini, Oto
s. (Zagreb, 17.07.1892.)
u. 1909/10., d. 1913.

Antunac, Grga
k. (Šibenik, 11.03.1906.)
u. 1926/27., d. 1932., kl. I. Meštrovića

Antunović, Jasna
n. (Zagreb, 6.09.1963.)
u. 1984/85., d. 1995., m. J. Poljan

Antunović, Mijo
s. (Kijevo, 26.09.1936.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Stančića

Antunović, Vesna
g. (Beograd, SRJ, 29.05.1952.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. A. Kuduza

Anušić, Edo
g. (Split, 31.12.1965.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. F. Para

Aranđelović, Aleksandra
n. (Zadar, 3.12.1963.)
u. 1984/85., d. 1994., m. Z. Kauzlarić

Aranicki, Andrej
k. (Zagreb, 17.04.1964.)
u. 1984/85., d. 1989., kl. S. Jančića

Arbanas, Nevenka
g. (Batina Skela, 8.06.1950.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. A. Kinerta

Arčanin, Maja
p. (Zagreb, 17.04.1946.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. M. Stančića

Armanini, Ivana
s. (Zagreb, 8.07.1970.)
u. 1989/90., d. 1995., kl. Đ. Sedera

Armano, Štefa
s. (Zagreb, 28.08.1888.)
u. 1917/18.

Artuković, Lovro
g. (Zagreb, 31.05.1959.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. A. Kuduza

Asić, Vesna
g. (Slavonski Brod, 28.10.1962.)
u. 1982/83.

Atević, Kristina
n. (Zagreb, 5.04.1970.)
u. 1988/89.

Auer, Ivan
s. (Zagreb, 25.09.1898.)
u. 1917/18., kl. B. Č. Sesije

Augustinčić, Aleksandar
s. (Zagreb, 19.10.1921.)
u. 1943/44., d. 1950., kl. Đ. Tiljka

Augustinčić, Antun
k. (Klanjec, 4.05.1900.)
u. 1918/19., d. 1924., kl. I. Meštrovića

Avramova, Borislava
k. (Skopje, Makedonija, 9.10.1924.)
u. 1948/49., d. 1953., kl. F. Kršinića

Avramović, Lidija
s. (Speyer, Njemačka, 23.07.1974.)
u. 1993/94., d. 1999., kl. Z. Kauzlarića

Azinović, Eva
s. (Zagreb, 22.11.1977.)
u. 2000/2001.

B

Babeli, Vendi
n. (Zagreb, 6.02.1972.)
u. 1991/92., d. 1999., m. E. Kokot

Babić, Antun
k. (Bijeljina, BiH, 30.01.1931.)
u. 1951/52., d. 1958., kl. V. Radauš

Babić, Damir
s. (Zagreb, 6.08.1962.)
u. 1985/86., d. 1991., kl. Đ. Sedera

Babić, Dubravka
g. (Zagreb, 18.02.1951.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. A. Kinerta

Babić, Jakša
s. (Split, 12.05.1976.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. Z. Kesera

Babić, Jelka
s. (Petrinja, 5.02.1883.)
u. 1918/19.

Babić, Kristina
g. (Giessen, Njemačka, 19.04.1970.)
u. 1989/90., d. 1996., kl. A. Kuduza

Babić, Ljubo
s. (Jastrebarsko, 14.06.1890.)
u. 1907/8., kl. M. Cl. Crnčića

Babić, Nataša
n. (Zagreb, 31.08.1971.)
u. 1990/91., d. 1996., m. M. Vuco

Babić-Mešeg, Draga
s. (Zagreb, 15.11.1925.)
u. 1942/43., d. 1953., kl. I. Režeka

Bačić, Antun
s. (Subotica, SRJ, 2.05.1887.)
u. 1908/9.

Bačić, Marcel
g. (Zagreb, 6.05.1948.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Detonija

Bačić, Ozren
s. (Blato, 12.10.1930.)
u. 1951/52.

Bačura, Carmen
n. (Zagreb, 15.04.1972.)
u. 1991/92., d. 1998., m. E. Kokot

Baća, Robert
k. (Zagreb, 19.09.1949.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. I. Sabolića

Baće, Frano
s. kand. (Pakoštane, 3.10.1911.)
u. 1929/30., d. 1934., kl. V. Becića

Baće, Josip
g. (Dubrovnik, 23.01.1966.)
u. 1992/93., d. 1996., kl. A. Kuduza

Badel, Božidar
k. (Brod Moravice, 9.02.1914.)
u. 1935/36., d. 1940., kl. F. Kršinića

Badel, Krunoslav
n. (Zagreb, 28.06.1970.)
u. 1988/89.

Badovinac, Petar
s. (Zagreb, 25.01.1897.)
u. 1914/15.

Badurina, Marina
n. (Zagreb, 21.09.1964.)
u. 1983/84., d. 2000., m. I. Šiško

Badurina, Snježana
n. (Zagreb, 29.07.1963.)
u. 1982/83., d. 1989., m. Z. Keser

Badurina, Željko
g. (Zagreb, 17.06.1966.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. M. Šuteja

Baho, Valerija
s. (Kumanovo, Makedonija, 19.08.1924.)
u. 1948/49.

Bahorić, Belizar
k. (Draga, 24.11.1920.)
u. 1940/41., d. 1950., kl. A. Augustinčića

Bajić, Tomislav
g. (Zagreb, 29.04.1970.)
u. 1992/93., d. 1998., kl. M. Šuteja

Bajrić, Nina
n. (Zagreb, 29.07.1969.)
u. 1989/90., d. 1998., m. E. Kokot

Bajsić, Tomica
g. (Zagreb, 7.06.1968.)
u. 1988/89.

Bajt, Milan
n. (Sulkovci, 29.09.1957.)
u. 1978/79., d. 1987., kl. J. Poljana

Bajto, Marko
s. (Zagreb, 25.01.1975.)
u. 1997/98.

Bajurin, Anka
s. (Dubrovnik, 08.01.1980.)
u. 1998/99.

Bakić, Dušanka
s. kand. (Bjelovar, 27.10.1921.)
u. 1946/47.

Bakić, Gordana
n. (Zagreb, 28.03.1972.)
u. 1990/91.

Bakić, Vojin
k. (Bjelovar, 5.06.1915.) u. 1934/35., d. 1938., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Bakliža, Darko
s. (Krapina, 26.09.1958.)
u. 1981/82., d. 1987., kl. Đ. Sedera

Balabanić, Vesna
s. (Opatija, 7.07.1954.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. M. Stančića

Balabanić, Zdenko
s. (Novalja, 19.01.1927.)
u. 1946/47.

Balažević, Ivan
g. (Tavankut, SRJ, 12.07.1949.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. M. Detonija

Balažic, Sunčica
s. (Kutina, 3.11.1969.)
u. 1989/90., d. 1995., kl. Z. Kauzlarića

Baldasar, Miroslav
s. kand. (Split, 5.12.1918.)
u. 1939/40., d. 1944., kl. V. Becića

Balen, Sanja
s. (Zagreb, 14.10.1963.)
u. 1982/83., d. 1986., kl. V. J. Jordana

Balen, Saša
n. (Sisak, 21.09.1978.)
u. 2000/2001.

Balić, Antonija
k. (Patna, Indija, 24.08.1969.)
u. 1987/88., d. 1992., kl. S. Sikirice

Balić, Branka
n. (Duvno, BiH, 26.09.1965.)
u. 1987/88., d. 1998., m. M. Vuco

Balić, Mira
p. (Ludbreg, 26.08.1941.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Balog, Viktorija
n. (Čakovec, 12.08.1980.)
u. 1998/99.

Banić, Marina
g. (Pula, 23.06.1960.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. A. Kuduza

Banić, Suzana
n. (Zagreb, 25.03.1963.)
u. 1981/82., d. 1988., kl. Z. Kesera

Baranyai, Vlasta
ker. (Zagreb, 28.10.1909.) u. 1932/33., z. 1933., kl. H. Juhna

Barbalić, Antun
s. kand. (Beli, 15.08.1913.)
u. 1934/35., d. 1940., kl. Lj. Babića

Barbarić, Aleksandar
s. (Rogatica, BiH, 30.04.1891.)
u. 1908/9.

Bardić, Dario
g. (Zagreb, 13.04.1968.)
u. 1988/89.

Baretić, Biserka
s. (Zagreb, 27.07.1933.)
u. 1951/52.

Baričević, Romano
s. (Koprivnica, 19.09.1956.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. V. J. Jordana

Barić, Antonija,
g. (Drniš, 12.09.1977)
u. 1997/98.

Barić, Dražen,
g. (Zagreb, 25.09.1941.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. A. Kinerta

Barić, Josip
s. (Kijevo, 5.03.1919.)
u. 1947/48.

Barišić, Drago
s. (Banja Luka, BiH, 27.01.1966.)
u. 1986/87., d. 1990., kl. V. J. Jordana

Barišić, Ivona
s. (Bjelovar, 9.08.1981.)
u. 2000/01.

Barišić, Nella
s. (Zagreb, 14.05.1955.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. N. Reisera

Barišić, Nikša
g. (Visoko, BiH, 6.08.1953.)
u. 1975/76.

Barišić, Petar
k. (Vrlika, 7.10.1954.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. I. Sabolića

Barkač, Melita
s. (Domaljevac, 13.12.1906.)
u. 1925/26.

Barlek, Marija
n. (Zagreb, 12.01.1976.)
u. 1994/95.

Barlović, Slavko
k. (Zagreb, 17.02.1924.)
u. 1945/46., d. 1952., kl. F. Kršinića

Bartolić, Ivan
arh. (Glina, 19.06.1912.)
u. 1932/33., d. 1939., kl. D. Iblera

Bartoš, Jaroslav
k. (Novy Bydžov, Češka, 23.04.1926.)
u. 1947/48.

Bartulović, Bernard
n. (München, Njemačka, 18.09.1966.)
u. 1986/87., d. 1998., m. E. Kokot

Baruškin, Andrea
n. (Zagreb, 19.02.1971.)
u. 1993/94., d. 2000., m. M. Vuco

Basarić, Aljoša
s. (Zagreb, 27.03.1973.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. V. J. Jordana

Bassani, Quintino
s. (Rogočana, 31.10.1928.)
u. 1950/51., d. 1955., kl. M. Tartaglie

Bassi, Andrea
s. (Rijeka, 22.05.1962.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. V. J. Jordana

Bastaić, Konstantin
k. (Svinica)
u. 1926/27.

Bastaić, Milka
ker., k. (Vukovar, 28.03.1910.) u. 1934/35., z. 1940. kl. H. Juhna; d. 1940, kl. R. Frangeša

Bastajić, Jadranka
s. (Zagreb, 2.07.1974.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. Z. Keser

Bašić, Blanka
n. (G. Andrijevci, 23.02.1966.)
u. 1985/86.

Bašić, Goran
n. (Zagreb, 11.03.1964.)
u. 1982/83.

Bašić, Iva
s. (Zagreb, 02.12.1977.)
u. 1998/99.

Bašić, Ivana
n. (Giessen, Njemačka, 05.03.1981.)
u. 2000/2001.

Bašić, Josip
s. (Otok, 23.05.1935.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Mezdjića

Bašić, Ljubo
s. (Prugovo, 7.03.1903.)
u. 1922/23.

Bašić, Vladimir
s. (Postojna, Slovenija, 1.10.1953.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. N. Reisera

Bašić, Vladimir
s. (Varaždin, 15.01.1944.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. A. Mezdjića

Bašić, Zdenko
a. (Zagreb, 27.01.1980.)
u. 1999/2000.

Bašić, Zvonimir
s. (Zagreb, 26.07. 1978.)
u. 1997/98.

Bašlin, Željka
p. (D. Bebrina, 10.11.1947.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. A. Mezdjića

Bašljan, Vesna
k. (Zagreb, 16. 11.1978.)
u. 1997/98.

Batistić, Josip
s. (Split, 28.03.1948.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. R. Goldonija

Baučić, Ivana
n. (Brandys n/Labem, Češka, 6.03.1967.)
u. 1987/88., d. 1995., m. E. Kokot

Bauer, Marina
k. (Zagreb, 6.01.1972.)
u. 1990/91., d. 1998., kl. Š. Vulasa

Bauer, Veronika
g. (Zagreb, 24.01.1981.)
u. 1999/2000.

Bauer, Vilim
arh. (Subotica, SRJ, 24.06.1912.)
u. 1933/34.

Bauernfreund, Sanja
s. (Zagreb, 4.11.1959.)
u. 1985/86., d. 1993., kl. Z. Kauzlarića

Bazdan, Darija
s. (Dubrovnik, 17. 10. 1978.)
u. 1997/98.

Bazelj, Jakob
s. kand. (Zagorje, 21.07.1913.)
u. 1939/40.

Baždar, Sonja
n. (Zagreb, 8.06.1967.)
u. 1986/87.

Beatović, Ivana
n. (Zagreb, 22.06.1971.)
u. 1990/91.

Becić, Branko
s. kand. (Sarajevo, BiH, 14.12.1923.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. V. Parača

Becić, Kornel
s. (Graz, Austrija, 7.12.1910.)
u. 1930/31.

Bećiri, Fatmira
g. (Slavonski Brod, 10.10.1970.)
u. 1989/90., d. 1995., kl. M. Šuteja

Bedalov, Ina
s. (Split, 25.07.1962.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. Đ. Sedera

Bedić, Nada
s. (Zagreb, 9.05.1942.)
u. 1960/61.

Bedrač, Boris
s. (Zagreb, 17.04.1966.)
u. 1984/85., d. 1993., kl. Đ. Sedera

Begić, Jasminka
s. (Zagreb, 31.05.1965.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. Z. Kauzlarića

Begović, Ejub
s. (Trebinje, 2.03.1932.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. I. Režeka

Begović, Ingrid
p. (Orebić, 3.12.1936.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Begović, Željko
s. (Slunj, 2.01.1964.)
u. 1989/90., d. 1995., kl. Z. Kauzlarića

Beker, Koraljka
n. (Zagreb, 30.07.1965.)
u. 1984/85., d. 1990., m. Đ. Seder

Beketić, Vlasta
n. (Zagreb, 19.10.1963.)
u. 1982/83., d. 2000., m. J. Biffel

Belamarić, Dobrila
p. (Mirkovci, 3.07.1931.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Belić, Željko
k. (Zadar, 1.09.1958.)
u. 1976/77., d. 1989., kl. V. Michielija

Belošević, Ana
n. (Zagreb, 29.03.1979.)
u. 1998/99.

Belošević, Marijana
k. (Daruvar, 24.08.1896.)
u. 1911/12.

Benčina, Borut
g. (Zagreb, 28.09.1978.)
u. 1997/98.

Benedik, Fedor
arh. (Zagreb, 1.11.1910.)
u. 1932/33.

Benešić, Jelka
k. (Ilok, 13.11.1909.) u. 1936/37.,
d. 1939., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Benger, Branko
k. (Stubičke Toplice, 2.05.1953.)
u. 1975/76.

Benko, Kristina
n. (Zagreb, 12.05.1975.)
u. 1994/95., d. 2001., m. A. Rašić

Benković, Ivan
s. (Rečica, 12.04.1886.)
u. 1907/8., a. 1911.

Benković, Mato
s. (Podgorač, 18.09.1914.)
u. 1939/40., d. 1946., kl. Lj. Babića

Benković, Slobodan
g. (Zagreb, 23.09.1943.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Detonija

Beno Vrankić, Ante
k. (Ploče, 28.03.1963.)
u. 1987., d. 1991., kl. S. Sikirice

Beraković, Dragan
s. kand. (Oprisavci, 2.11.1902.)
u. 1941/42., d. 1943., kl. A. Kumana

Beran, Tomislav
s. (Split, 8.05.1938.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. M. Tartaglie

Berberović, Osman
s. (Bijeljina, BiH, 25.07.1928.)
u. 1950/51., d. 1955., kl. M. Tartaglie

Berberović Šafran, Marika
s. (Zagreb, 27.11.1935.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. I. Režeka

Berbuč, Milan
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 25.05.1920.)
u. 1942/43., d. 1947., kl. V. Becića

Beretić, Zdravko
s. kand. (Osijek, 13.11.1926.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. O. Postružnika

Berger, Cleia
s. (Zagreb, 19.04.1888.)
u. 1909/10.

Berger, Otilija
s. (Zmajevac, Baranja, 4.10.1898.)
u. 1921/22., kl. V. Becića

Berndhardt, Stella
s. (Osijek, 23.01.1960.)
u. 1984/85., d. 1987., kl. Đ. Sedera

Bernfast, Samuel
k. (Garčin, 14.08.1894.)
u. 1918/19.

Beroš, Zoran
n. (Zagreb, 26.09.1960.)
u. 1981/82., d. 1989., m. Z. Keser

Bertol, Juraj
arh. (Zagreb, 27.12.1915.)
u. 1936/37.

Besedičcek, Ignjat
k. (Vrbovac, 5.01.1899.)
u. 1918/19.

Bešević, Nikola
s. (Split, 23.04.1892.)
u. 1909/10.

Bešević, Milica
s. (Split, 1.11.1896.)
u. 1919/20.

Bešker, Zvonimir
p. (Pisarovina, 24.06.1941.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Bešlić, Nina
s. (Banja Luka, 08.06.1979.)
u. 1999/2000.

Bešlić, Stanko
g. (Slavonski Brod, 25.10.1955.)
u. 1982/83.

Bezerédy, Ljudevit
k. (Nova, Mađarska, 22.10.1898.)
u. 1924/25.

Bezinović, Aleksandar
s. (Split, 16.05.1975.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. Z. Kesera

Bezjak, Tatjana
k. (Zagreb, 3.08.1971.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. S. Jančića

Bezlaj, Stanislav
s. (Krško, Slovenija, 7.04.1898.)
u. 1920/21., d. 1924., kl. B. Č. Sesije

Bičanić, Antun
g. (Zagreb, 13.01.1939.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. F. Baće

Biđin, Barbara
n. (Zagreb, 3.03.1979.)
u. 1997/98.

Bielen, Zlatko
g. (Zagreb, 10.11.1948.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. N. Reisera

Biffel, Filip
s. (Zagreb, 31.03.1977.)
u. 1995/96.

Biffel, Josip
s. (Zagreb, 27.11.1933.)
u. 1954/55., d. 1959., kl. Đ. Tiljka

Bijelić, Gordan
g. (Nova Gradiška, 18.06.1958.)
u. 1980/81., d. 1983., kl. A. Kuduza

Bijelić, Milivoj
s. (Zagreb, 16.08.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. Š. Perića

Bilan, Ante
s. (Split, 15.07.1925.)
u. 1949/50.

Biličić, Željka
g. (Split, 2.10.1976.)
u. 1996/97.

Bilić Jeličić, Nikola
s. (Mostar, BiH, 15.10.1960.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. R. Goldonija

Bilić, Neven
k. (Zagreb, 15.08.1972.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. S. Jančića

Bilić, Saša
s. (Split, 23.12.1964.)
u. 1987/88., kl. I. Friščića

Biljan, Krešimir
k. (Bihać, BiH, 24.03.1899.)
u. 1923/24.

Biljan, Zdenka
p. (Vinkovci, 24.01.1944.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Bingham, Danilo
n. (Rijeka, 26.04.1958.)
u. 1986/87., d. 1995., kl. Z. Kesera

Binički, Stevo
s. (Zagreb, 18.12.1921.)
u. 1941/42., d. 1948., kl. Lj. Babića

Biočić, Alem
s. (Virovitica, 10.11.1958.)
u. 1979/80., d. 1993., kl. V. J. Jordana

Biočić, Ivona
k. (Split, 4.11.1970.)
u. 1991/92., d. 1993., kl. S. Sikirice

Biočić, Tonči
k. (Split, 14.02.1977.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. S. Jančića

Birtić, Marijana-Ana
n. (Gelsenkirchen, Njemačka, 1.04.1963.)
u. 1981/82., d. 1988., kl. J. Poljana

Bis, Ferdinand
s. (Zagreb, 5.04.1910.)
u. 1929/30., d. 1934., kl. M. Tartaglie

Bišić, Barbara
n. (Zagreb, 29.01.1980.)
u. 1998/99.

Bitanga, Iva-Matija
n. (Zagreb, 11.01.1974.)
u. 1992/93., d. 1999., m. A Rašić

Bjelovučić, Živan
k. (Šibenik, 19.01.1927.)
u. 1946/47.

Blaće, Željko
n. (Čapljina, BiH, 17.11.1976.)
u. 1995/96.

Blažanović, Vladimir
s. (Donji Hasić, BiH, 6.12.1953.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. V. J. Jordana

Blaženković, Valentin
s. (Zagreb, 26.06.1970.)
u. 1989/90., d. 1993., kl. Z. Kauzlarića

Blažević, Loara
s. (Split, 27.08.1959.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. Đ. Seder

Blažević, Mile
k. (Maovice, 21.09.1954.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. I. Sabolića

Blažić, Ivica
s. (Nova Gradiška, 04.02.1975.)
u. 1999/2000.

Blech-Vidulić, Hedi
g. (Düseldorf, Njemačka, 12.12.1939.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Kinerta

Boban, Duška
g. (Split, 14.08.1974.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. A. Kuduza

Bobek, Tajana
s. (Varaždin, 8.08.1966.)
u. 1986/87., d. 1990., kl. Z. Kauzlarića

Bočkaj, Irena
n. (Zagreb, 5.10.1975.)
u. 1994/95.

Bodulić, Veljko
k. (Trpanj, 1.04.1926.)
u. 1948/49., d. 1953., kl. F. Kršinića

Bogdanić, Peruško
k. (Stari Grad, 24.10.1949.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. V. Rukljača

Bogdanović, Dejan
k. (Beograd, SRJ,10.08.1909.) u. 1931/32.,
d. 1932., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Bogdanović, Jasna
k. (Split, 6.04.1948.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. I. Sabolića

Bogdanović, Lidija
g. (Krušljevo Selo, 2.04.1936.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. A. Kinerta

Bogdanović, Mate
s. (Komiža, 28.01.1902.)
u. 1922/23.

Bogdanović, Nada
s. (Šibenik, 5.08.1951.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. A. Kinerta

Bogdanović, Snežana
s. (Velika Gorica, 30.12.1965.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. Đ. Sedera

Bogić, Bojan
n. (Gospić, 4.04.1971.)
u. 1992/93.

Bognar, Branko
k. (Bela Crkva, SRJ, 27.09.1936.)
u. 1961/62., d. 1966., kl. A. Augustinčića

Bogojević, Slobodan
s. (Salaš, SRJ, 21.02.1920.)
u. 1946/47.

Bogojević-Narath, Simon
s. (Zagreb, 19.01.1968.)
u. 1986/87., d. 1992., kl. Đ. Sedera

Bogosavljević, Milivoje
n. (Beograd, SRJ, 22.06.1957.)
u. 1977/78.

Bogovčić, Ivan
s. (Bregansko Selo, Slovenija, 16.04.1943.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Mezdjića

Bohutinsky, Emil
k. (Križevci, 31.10.1907.)
u. 1925/26.

Bohutinsky, Gustav
arh. (Križevci, 24.09.1906.)
u. 1926/27., d. 1934., kl. D. Iblera

Bojadžiev, Cvetan
s. kand. (Karagač, Bugarska, 5.08.1902.)
u. 1929/30., d. 1933., kl. M. Tartaglie

Bojadžiev, Grigor
g. (Sofija, Bugarska, 7.04.1946.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Detonija

Bojanić, Juraj
s. kand. (Korčula, 20.08.1901.)
u. 1923/24.

Bolanca, Hinko
arh. (Krapanj, 18.01.1911.)
u. 1936/37., d. 1940., kl. D. Iblera

Bolčević, Nikola
p. (Zagreb, 23.07.1937.)
u. 1962/63., d. 1970., kl. V. Michielija

Bolfek, Mladen
s. (Karlovac, 2.10.1972.)
u. 1995/96., d. 2001., kl. Z. Kauzlarića

Bolković, Gašpar
s. (Rab, 19.05.1929.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. I. Režeka

Boltižar, Stjepan
arh. (Varaždin, 1.08.1913.)
u. 1935/36.

Boljat, Anđelko
k. (Split, 2.08.1957.)
u. 1995/96., d. 1999., kl. S. Jančića

Boljević, Draško
k. (Virovitica, 13.08.1969.)
u. 1991/92.

Bon, Branko
arh. (Krk, 2.05.1912.)
u. 1931/32., d. 1935., kl. D. Iblera

Bondora, Iris
s. (Zagreb, 12.10.1952.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. N. Reisera

Boras, Juriša
s. (Sarajevo, 16.9.1971.)
u. 1997/98.

Borčić, Vesna
s. (Split, 16.05.1920.)
u. 1941/42., d. 1951., kl. T. Krizmana

Borelli-Korolija, Malvina
ker. (Zadar, 28.10.1890.)
u. 1929/30., z. 1933., kl. H. Juhna

Borelli, Zoe
s. kand. (Zadar, 20.01.1924.)
u. 1946/47., d. 1950., kl. I. Režeka

Borić, Igor
r.-s. (Zagreb, 12.07.1978.)
u. 1999/2000.

Borić, Želimir
s. (Split, 22.03.1943.)
u. 1984/85., d. 1985., kl. J. Biffela

Borković, Krešimir
s. (Zagreb, 25.03.1972.)
u. 1990/91., d. 1997., kl. Z. Kauzlarića

Borović, Boris
g. (Zagreb, 16.05.1950.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. A. Kinerta

Borović, Boris
r.-k. (Zagreb, 08.06.1978.)
u. 1999/2000.

Borozan, Braslav
arh. (Split, 1.01.1917.)
u. 1936/37.

Bosanac, Dimitrije
s. (Ivanić Grad, 22.09.1890.)
u. 1912/13.

Bosanac, Milenko
p. (Pavlovac, 19.11.1938.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Bosančić, Igor
s. (Split, 9.05.1967.) u. 1990/91.,
d. 1995., kl. Z. Kauzlarića

Bösenbacher, Mario
s. (Zagreb, 24.06.1926.)
u. 1950/51., d. 1956., kl. I. Režeka

Bošan, Đorđe
s. (Subotica, SRJ, 17.10.1918.)
u. 1946/47.

Bošković, Ana
s. (Split, 10.05.1973.)
u. 1991/92., d. 1997., kl. Đ. Sedera

Bošnjak, Hrvoje
k. (Zagreb, 30.06.1946.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. V. Michielija

Bošnjak, Irena
n. (Mostar, BiH, 16.08.1965.)
u. 1985/86.

Bošnjak, Kruno
k. (Lovreć, 4.10.1936.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. F. Kršinića

Bošnjak, Melita
s. kand. (Zagreb, 20.02.1917.)
u. 1935/36., d. 1939., kl. V. Becića

Bošnjak, Nikola
g. (Medak, 9.05.1939.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. M. Detonija

Botteri, Ana-Marija
s. (Split, 9.07.1971.)
u. 1989/90., d. 1993., kl. Đ. Sedera

Botteri, Josip
s. (Zagreb, 3.06.1943.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. M. Stančića

Bourek, Barbara
s. (Zagreb, 20.02.1971.)
u. 1990/91., d. 1996., kl. Đ. Sedera

Božičević, Antun
s. (Andrijaševci, 15.07.1970.)
u. 1993/94., d. 1999., kl. Z. Kesera

Božičević, Hrvoje
s. (Karlovac, 25.12.1962.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. J. Biffela

Božičević, Jasmina
s. (Zagreb, 14.11.1965.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. Đ. Sedera

Božičević, Željko
g. (Zagreb, 27.10.1965.)
u. 1986/87., d. 1992., kl. A. Kuduza

Božić Kinert, Smilja
s. kand. (Mostar, BiH, 11.05.1921.)
u. 1939/40., d. 1946., kl. Lj. Babića

Bračun, Jelena
n. (Zagreb, 17.12.1980.)
u. 1999/2000.

Bračun, Mirko
k. (Hum na Sutli, 9.06.1919.)
u. 1945/46., d. 1950., kl. V. Radauša

Brajković, Berislav
k. (Karlovac, 7.01.1925.)
u. 1945/46., d. 1950., kl. F. Kršinića

Brajković, Tajana
n. (Zagreb, 15.09.1976.)
u. 1996/97.

Brajnović, Tomislav
s. (Zagreb, 9.05.1965.)
u. 1996/97., d. 1999., kl. Đ. Sedera

Brajuha, Giulio
s. (Opatija, 16.02.1955.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. Đ. Sedera

Brakša, Edita
s. (Osijek, 2.08.1942.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Mezdjića

Brakuza, Mario
s. (Bjelovar, 11.04.1979.)
u. 1999/2000.

Bralić, Gordana
n. (Zagreb, 10.07.1980.)
u. 1998/99.

Bramor, Franjo
k. (Ljubljana, Slovenija, 3.09.1888.)
u. 1912/13.

Braniš, Vojtjeh
k. (Bzenec, Češka, 2.02.1893.)
u. 1911/12.

Branković, Dušan
s.
u. 1907/8.

Branković, Eugenija Aurelija
s. (Hrv. Dubica, 24.04.1903.)
u. 1943/44., d. 1947., kl. A. Mezdjića

Braun, Bojan
r-s. (Zagreb, 16.05.1979.)
u. 1999/2000.

Bravo, Muhamed
s. (Sarajevo, BiH, 28.05.1922.)
u. 1946/47., d. 1950., kl. I. Režeka

Brbor, Marko
k. (Vitina, BiH, 8.11.1915.)
u. 1934/35.

Brčić, Ante
k. (Kamensko, 16.09.1961.)
u. 1984/85., d. 1988., kl. S. Jančića

Brčić, Damir
g. (Zagreb, 8.07.1960.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. A. Kuduza

Brčić, Stjepan
s. (Osijek, 13.01.1948.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Stančića

Breitwieser, Viktorija
s. (Lipik, 5.12.1892.)
u. 1910/11.

Brescher, Mirela
k. (Zagreb, 26.10.1974.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. Š. Vulasa

Brešić, Vjekoslav
s. kand. (Sarajevo, BiH, 20.12.1926.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. J. Mišea

Bril, Slavko
k. (Nova Gradiška, 27.12.1900.)
u. 1920/21., d. 1926., kl. I. Meštrovića

Briski, Ivan
k. (Zagreb, 15.01.1958.)
u. 1977/78., d. 1987., kl. V. Rukljača

Brkić, Lada
n. (Zagreb, 13.01.1971.)
u. 1989/90.

Brkić, Marko
g. (Zagreb, 31.10.1972.)
u. 1996/97.

Brkić, Rudolf
p. (Pitomača, 12.04.1940.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Brkić, Zdravko
k. (Zagreb, 12.09.1949.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. V. Michielija

Brkljačić, Sabina
k. (Nova Gradiška, 7.09.1959.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. B. Ružića

Brlošić, Stjepan
k. (Piškorevci, 26.12.1918.)
u. 1938/39.

Brnardić, Petra
n. (Zagreb, 15.09.1978.)
u. 1997/98.

Brodnjak, Vladimir
s. (Pula, 14.07.1951.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. M. Stančića

Bronzin, Suncoslav
s. kand. (Bakar, 12.10.1919.)
u. 1941/42.

Brössler, Danica
s. (Sarajevo, BiH, 7.02.1912.)
u. 1943/44.

Broz, Dragutin
n. (Strizivojna, 1.01.1952.)
u. 1981/82.

Brzić, Boris
k. (Tkon, 30.12.1939.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. V. Michielija

Bubanko, Darko
s. (Donja Stubica, 21.11.1953.)
u. 1971/72., d. 1977., kl. Š. Periča

Bubanj, Franjo
k. (Fužine, 23.03.1892.)
u. 1918/19.

Bučan, Jagor
s. (Zagreb, 10.08.1968.)
u. 1987/88., d. 1992., kl. V. J. Jordana

Bućan, Boris
s. (Zagreb, 15.03.1947.)
u. 1967/68., d. 1972., kl. R. Goldonija

Budicin, Egidio
p. (Rovinj, 14.06.1946.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. I. Šebalja

Budić, Dubravko
s. (Zagreb, 10.08.1948.)
u. 1968/69.

Budija, Goran
n. (Zagreb, 17.05.1960.)
u. 1979/80., d. 1988., m. Z. Keser

Budimlić, Leonardo
s. (Zagreb. 10.08.1962.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. V. J. Jordana

Budimlija, Zrinka
n. (Zagreb, 7.02.1977.)
u. 1995/96.

Budiselić, Petra
n. (Zagreb, 3.08.1975.)
u. 1995/96.

Budor, Robert
s. (Zagreb, 25.12.1954.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. Š. Perića

Bujanović, Mihovil
p. (Zagreb, 1.07.1942.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Bujić, Renata
n. (Virovitica, 10.12.1961.)
u. 1985/86., d. 1989., m. Z. Keser

Bukal, Josip
s. (Zagreb, 13.03.1942.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. O. Postružnika

Buković, Mirta
n. (Đakovo, 14.04.1964.)
u. 1985/86., d. 1992., m. E. Kokota

Buktenica, Tomislav
n. (Pula, 3.09.1975.)
u. 1995/96.

Bula, Aleksandar
arh. (Volosko, 13.07.1916.)
u. 1935/36.

Bulatović, Diana
k. (Zagreb, 28.05.1952.)
u. 1976/77., d. 1979., kl. V. Rukljača

Bulić, Bruno
s. (Trst, Italija, 7.12.1903.)
u. 1927/28., d. 1931., kl. V. Becića

Bulić, Goran
s. (Split, 27.11.1975.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. Z. Kauzlariča

Bulić, Sergej
g. (Zagreb, 12.08.1968.)
u. 1987/88., d. 1993., kl. F. Para

Bulj, Jasenka
s. (Split, 27.10.1954.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. N. Reisera

Buljan, Miroslava
s. (Mesići, 3.04.1933.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. Đ. Tiljka

Buneta, Aleksandar
s. kand. (Karlovac, 5.12.1920.)
u. 1946/47., d. 1952., kl. I. Režeka

Bunić, Branislav
k. (Boškovići, BiH, 1.01.1941.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. V. Radauša

Bunić, Luka
g. (Zagreb, 2.10.1975.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. A. Kuduza

Bunić, Martina
k. (Zagreb, 10.12.1974.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. S. Sikirice

Bunić, Matej
a. (Banja Luka, BiH, 28.06.1980.)
u. 2000/2001.

Buntak, Tomislav
n. (Zagreb, 24.04.1971.)
u. 1989/90., d. 1997., m. M. Šutej

Buntić, Dubravka
s. (Umag, 07.02.1974.)
u. 1997/98., d. 2000., kl. I. Rončević

Burger, Marijan
k. (Kutina, 18.07.1936.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. A. Augustinčića

Burić, Antun
k. (Kuti, 28.01.1906.)
u. 1924/25., d. 1933., kl. I. Kerdića

Bursać, Simeona
s. kand. (Pula, 26.02.1913.)
u. 1941/42., d. 1945., kl. Lj. Babića

Bušić, Drago
s. (Gorica, BiH, 11.11.1934.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. O. Postružnika

Butala, Daniel,
p. (Karlovac, 26.04.1943.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. I. Šebalja

Butković, Darvin,
n. (Doboj, BiH, 24.04.1962.)
u. 1983/84., d. 1988., m. F. Kulmer

Butković, Vesna,
s. (Gornja Kovačica, 5.07.1948.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. R. Goldonija

Butozan, Milan
s. (Pančevo, SRJ, 29.11.1905.)
u. 1925/26., kl. V. Becića

Buzić, Rajna,
g. (Zagreb, 9.06.1943.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. M. Stančića

Bužančić, Čedomir
n. (Zagreb, 22. 05. 1961)
u. 1982/83.

Bužek, Zdenko
g. (Helsinki, Finska, 7.03.1957.)
u. 1981/82., d. 1984., kl. A. Kuduza

Bužleta, Željko
g. (Pula, 20.02.1969.)
u. 1991/92., d. 1994., kl. A. Kuduza

C

Car, Bogumil
s. (Zagreb, 26.04.1891.)
u. 1910/11., d. 1914.

Car, Branislav
s. (Beograd, SRJ, 15.09.1922.)
u. 1941/42.

Car, Doroteja
s. (Zagreb, 5.08.1889.)
u. 1909/10., d. 1913.

Car, Josip
s. (Mrzlopolje, 15.11.1892.)
u. 1912/13.

Car, Zvonko
k. (Crikvenica, 4.02.1913.) u. 1929/30.,
d. 1933., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Cavalli, Helena
n. (Zagreb, 27.09.1965.)
u. 1987/88., d. 1995., m. E. Kokot

Cekić, Olga
s. (Zagreb, 11.02.1895.)
u. 1917/18.

Cerić, Damir
s. (Karlovac, 20.04.1970.)
u. 1989/90.

Cerna, Olivija
g. (Novi Sad, SRJ, 19.06.1954.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. A. Kinerta

Ceronja, Tomislav
g. (Zagreb, 7.02.1977.)
u. 1996/97.

Cerovečki, Stjepan
s. (Krapina, 13.11.1907.)
u. 1929/30.

Cesarec, Božena
s. (Koprivnica, 19.12.1925.)
u. 1945/46., d. 1950., kl. I. Režeka

Cetin, Antun
g. (Bojana, 18.09.1936.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. M. Detonija

Cetinić, Nataša
p. (Dubrovnik, 09.05.1940.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Chalupa-Vitez, Renata
p. (Zagreb, 10.04.1943.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. I. Šebalja

Chvala, Vladislav
arh. (Gospić, 23.12.1918.)
u. 1940/41.

Cifrek, Dragutin
s. (Markovišće Gornje, 8.04.1951.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. M. Stančića

Cikač, Sonja
p. (Šamarica, 3.02.1945.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. I. Šebalja

Cikandelov, I. Hristo
s. (Petrič, Bugarska, 1.02.1925.)
u. 1947/48.

Cikatić, Daniela
g. (Split, 3.11.1969.)
u. 1990/91., d. 1996., kl. M. Šuteja

Cikuša, Igor
g. (Karlovac, 3.03.1959.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. A. Kinerta

Cinotti, Marc Antonio
n. (Zagreb, 12.06.1975.)
u. 1996/97.

Cinotti, Nini
n. (Zagreb, 30.05.1965.)
u. 1986/87. d. 1993., m. E. Kokot

Cipek, Maja
n. (Zagreb, 29.01.1976.)
u. 1999/2000.

Cipek, Vitomira
n. (Samobor, 30.11.1968.)
u. 1987/88., d. 1995., m. M. Vuco

Cirkveni, Goran
k. (Zagreb, 26.03.1970.)
u. 1988/89.

Cividini, Marija
s. (Malbergeth, Austrija, 20.03. 1883.)
u. 1909/10.

Cizelj, Vladimir
s. kand. (Graz, Austrija, 11.05.1903.)
u. 1924/25., kl. M. Vanke

Clement, Olga
s. (Vrhovac, 2.01.1892.)
u. 1910/11.

Cmrečki, Vladimir
arh. (Varaždin, 2.02.1938.)
u. 1959/60.

Cmrok, Josip
k. (Zagreb, 3.07.1932.)
u. 1956/57., d. 1962., kl. F. Kršiniića

Cooper, Ivana
n. (Zagreb, 18.04.1977.)
u. 1998/99.

Cota, Ljubomir
k. (Zagreb, 6.02.1947.)
u. 1974/75.

Crnković, Dunja
g. (Zagreb, 20.10.1943.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Kinerta

Crnković, Valentina
s. (Zagreb, 9.06.1978.)
u. 1996/97.

Crnobori, Josip
s. kand. (Banjole, 22.10.1907.)
u. 1929/30., d. 1936., kl. M. Tartaglie

Crnobori, Josip Petrov
s. kand. (Banjole, 6.03.1908.)
u. 1930/31., d. 1934., kl. M. Tartaglie

Crnobrnja, Marta
s. (Zagreb, 22.05.1975.)
u. 1995/96.

Crnjac, Goran
s. (Cerna, 2.11.1975.)
u. 1997/98.

Crtalić, Marijan
s. (Sisak, 8.05.1968.)
u. 1987/88., d. 1992., kl. V. J. Jordana

Crvik, Rado
n. (Dubrovnik, 01.11.1980.)
u. 2000/2001.

Csikos-Sesia, Julius
k. (Zagreb, 16.01.1898.)
u. 1915/16., kl. R. Valdeca

Cuderman, Stanislav
s. (Kamnik, Slovenija, 26.04.1895.)
u. 1924/25.

Cukrov, Dražen
k. (Šepurine, 23.10.1937.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. V. Radauša

Curman, Maja
g. (Zagreb, 27.02.1980.)
u. 1998/99.

Cvejanov, Marijan
n. (Zagreb, 24.08.1957.)
u. 1986/87.

Cvek-Jordan, Dragica
p. (Vel. Trnava, 22.01.1940.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Cvenk, Zvonko
s. (Zagreb, 23.08.1925.)
u. 1945/46.

Cvitković, Ivica
k. (Đurđenovac, 23.05.1959.)
u. 1979/80.

Cvjetković, Mario
s. (Dubrovnik, 12.02.1969.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. Đ. Sedera

Č

Čačić, Antonia
s. (Zadar, 20.02.1976.)
u. 1997/98.

Čačić, Josipa
n. (Šibenik, 24.03.1979.)
u. 1999/2000.

Čakić, Biljana
n. (Vinkovci, 19.09.1967.)
u. 1988/89., d. 1997., m. M. Šutej

Čamagajevac, Ivan
g. (Trebinje, BiH, 4.07.1946.)
u. 1966/67. d. 1970., kl. M. Detonija

Čamagajevac, Sebastijan
g. (Zagreb, 23.02.1972.)
u. 1990/91.

Čamagajevac, Stjepan
g. (Trebinje, BiH, 4.07.1946.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Detonija

Čarikova Vandrovski, Jelena
s. kand. (Petrograd, SSSR, 18.06.1909.)
u. 1928/29., d. 1932., kl. M. Tartaglie

Čaušević, Zinka
n. (Zagreb, 24.09.1967.)
u. 1986/87., d. 1995., m. I. Šiško

Čaušić, Mario
g. (Osijek, 28.06.1972.)
u. 1996/97.

Čengić, Vjeran
s. (Zagreb, 22.05.1979.)
u. 1998/99.

Čerić, Ivan
s. (Zagreb, 16.12.1972.)
u. 1991/92., kl. V. J. Jordana

Čerić, Ranko
g. (Zagreb, 3.11.1975.)
u. 1995/96.

Čerić, Vilim
s. (Gorica, 24.05.1911.)
u. 1939/40.

Čermak, Leonarda
s. (Karlovac, 1.07.1921.)
u. 1941/42., d. 1954., kl. J. Mišea

Černko-Pavković, Sanja
n. (Zagreb, 2.05.1969.)
u. 1989/90., d. 1998., m. E. Kokot

Čilić, Branko
s. (Zagreb, 12.03.1949.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. Š. Perića

Čoh, Smiljana
a. (Varaždin, 12.04.1981.)
u. 1999/2000.

Čolić, Hrvoje
g. (Zagreb, 10.04.1973.)
u. 1992/93.

Čolić, Lada
g. (Zagreb, 2.01.1967.)
u. 1986/87.

Čović, Žarko
g. (Opatija, 18.06.1949.)
u. 1970/71., d. 1976., kl. F. Baće

Črešnjak, Sonja
n. (Peščenica, 2.01.1963.)
u. 1981/82.

Čubelić, Radoslav
s. kand. (Rijeka, 5.11.1909.)
u. 1935/36., d. 1939., kl. M. Tartaglie

Čuić, Anđa
n. (Mrkodol, BiH, 14.02.1958.)
u. 1980/81., d. 1987. m. S. Jančić

Čular, Nelka
k. (Unešić, 1.03.1956.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. Ž. Janeša

Čular, Siniša
s. (Zagreb, 16.10.1969.)
u. 1988/89., d. 1995., kl. V. J. Jordana

Čular, Zlatko
k. (Dubrovnik, 27.09.1935.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. A. Augustinčića

Čulić, Mladen
s. (Split, 18.04.1970.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. V. J. Jordana

Čulić, Nenad
s. (Zadar, 28.06.1949.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. N. Reisera

Čulina, Tomislav
g. (Slav. Požega, 29.09.1955.)
u. 1975/76., d. 1982., kl. F. Baće

Čulo, Ante
s. (Bukova Gora, 7.10.1965.)
u. 1984/85., d. 1990., kl. Z. Kauzlarića

Čurić, Koraljka
s. (Zagreb, 12.09.1969.)
u. 1988/89., d. 1993., kl. V. J. Jordana

Čurić, Mirko
s. (Sarajevo, BiH, 10.03.1927.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. I. Režeka

Čutuković, Đorđe
s. (Zemun, SRJ, 22.02.1888.)
u. 1909/10., d. 1913.

Čvrljak, Goran
n. (Labin, 24.03.1972.)
u. 1990/91., d. 1996., m. Z. Keser

Čvrljak, Mate
k. (Konjevrate, 30.04.1934.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. V. Radauša

Ć

Ćavar, Ivana
s. (Široki Brijeg, BiH, 22.12.1973.)
u. 1995/96., d. 1999., kl. V. J. Jordana

Ćepulić, Ivana
s. (Zagreb, 25.09.1975.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. Đ. Sedera

Ćeran, Milivoj
r.-s. (Zagreb, 21. 10. 1978.)
u. 1997/98.

Ćetković, Sandra
n. (Zagreb, 24.08.1964.)
u. 1983/84.

Ćibarić, Ivan
s. (Niš, SRJ, 3.02.1972.)
u. 1991/92.

Ćoralić, Amir
n. (Rijeka, 16.01.1960.)
u. 1981/82.

Ćosić, Ilija fra Miroslav
s. kand. (Buhovo, BiH, 15.06.1903.)
u. 1931/32., d. 1935., kl. V. Becića

Ćosić, Zdravko
s. (Slavonski Kobaš, 15.12.1941.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. V. Paraća

Ćujić, Milan Slobodan
s. (Zagreb, 9.08.1919.)
u. 1947/48., d. 1950., kl. Đ. Tiljka

Ćuk, Blaž
s. kand. (Krašić, 2.02.1915.)
u. 1939/40., d. 1944., kl. V. Becića

Ćuk, Zvonimir
n. (Karlovac, 30.11.1961.)
u. 1980/81.

Ćurin, Alem
g. (Split, 8.09.1953.)
u. 1976/77.

Ćurković, Tomislav
s. (Rijeka, 17.01.1974.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. V. J. Jordana

Ćurlić, Dragan
n. (Zagreb, 19.02.1970.)
u. 1991/92., d. 1999., m. E. Kokot

Ćus, Ferdo
k. (Zagreb, 19.07. 1891.) u. 1907/8.,
d. 1910., kl. R. Frangeša-Mihanovića, R. Valdeca

D

Dabić, Jelena
n. (Varaždin, 15.12.1981.)
u. 2000/2001.

Dabro, Ante
k. (Čavoglave, 13.01.1938.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. A. Augustinčića

Dajht, Vera
k. (Zagreb, 11.12.1928.)
u. 1945/46., d. 1952., kl. F. Kršinića

Daldon, Viktor
n. (Dubrovnik, 21.11.1972.)
u. 1996/97.

Damjanović, Zdravko
g. (Garešnica, 5.02.1967.)
u. 1987/88., d. 1991., kl. A. Kuduza

Dančˇ, Marija
s. (Lendava, 17.03.1950.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. N. Reisera

Dančuo, Nenad
s. (Zagreb, 1.01.1954.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. Š. Perića

Danilović, Hrvoje
k. (Zagreb, 6.05.1965.)
u. 1987/88., d. 1991., kl. S. Sikirice

Debelli, Anastazija
n. (Ljubljana, Slovenija, 6.04.1963.)
u. 1985/86., d. 1996., kl. Š. Vulasa

Dedijer, Danica
s. (Beograd, SRJ, 23.10.1948.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. Š. Perića

Degan, Josip
s. kand. (Metković, 18.03.1905.)
u. 1926/27.

Dekleva, Dragica
s. (Ljubljana, Slovenija, 2.01.1889.)
u. 1917/18.

Delač, Vladimir
s. kand. (Brod na Savi, 13.10.1927.)
u. 1946/47.

Delija, Lino
s. (Skadar, Albanija, 3.01.1926.)
u. 1951/52.

Demel, Borna
s. (Split, 14.08.1974.)
u. 1994/95., d. 1999. kl. Z. Kesera

Demeter, Igor
k. (Moskva, Rusija, 22.03.1971.)
u. 1999/2000.

Demirović, Karolina
s. (Zagreb, 30.1.1966.)
u. 1984/85., d. 1989., kl. F. Kulmera

Demur, Boris
s., g. (Zagreb, 9.06.1951.)
u. 1970/71., d. 1977., kl. R. Goldonija

Despot, Ante
s. kand. (Mandalina, 1.12.1919.)
u. 1941/42., d. 1946., kl. F. Kršinića

Dessanti, Francesco
s. (Rovinj, 21.01.1926.)
u. 1945/46., d. 1952., kl. M. Tartaglie

Dešković, Ružica
s. (Zagreb, 3.05.1951.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. R. Goldonija

Detoni, Marijan
s. kand. (Križevci, 18.04.1905.)
u. 1924/25., d. 1928., kl. Lj. Babića

Devčić, Blaž
k. (Krasno, 3.03.1916.)
u. 1949/50.

Devčić, Petar
s. kand. (Knin, 8.04.1919.)
u. 1940/41.

Devernay, Ivana
n. (Vukovar, 24.06.1976.)
u. 1995/96.

Devolli, Husein
s. (Tirana, Albanija, 10.05.1924.)
u. 1947/48.

De Vries, Stella Hilda
n. (Graningen, Nizozemska, 21.08.1952.)
u. 1973/74.

Di Ceglie, Ina
n. (Dubrovnik, 16.12.1961.)
u. 1982/83., d. 1989., m. J. Biffel

Didek, Zoran
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 11.06.1910.)
u 1928/29., d. 1933., kl. V. Becića

Dilber, Tomislav
s. (Duvno, BiH, 29.09.1960.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. V. J. Jordana

Dimić, Mario
n. (Velika Kladuša, BiH, 08.12.1975.)
u. 1998/99.

Diminić, Josip
s. (Diminići, 17.06.1937.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. M. Tartaglie

Diminić, Mirta
s. (Pula, 24.01.1968.)
u. 1986/87., d. 1991., kl. Z. Kauzlarića

Dimitrić, Mirjana
s. kand. (Bihać, BiH, 5.08.1922.)
u. 1940/41.

Dimitrijević, Slobodan
s. (Sarajevo, BiH, 18.06.1948.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. N. Reisera

Dimitrović, Boris
k. (Zadar, 22.01.1960.)
u. 1980/81.

Dimnić, Ivo
k. (Zagreb, 13.05.1979.)
u. 2000/2001.

Divković, Stjepan
k. (Pogorioc, BiH, 10.01.1961.)
u. 1982/83., d. 1986., kl. S. Sikirice

Dizdar, Sonja
n. (Split, 28.11.1970.)
u. 1990/91.

Dizdar, Stipe
s. (Šibenik, 12.04.1940.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Mezdjića

Dizdarević, Deniza
s. (Zagreb, 18.06.1969.)
u. 1989/90., d. 1994., kl. V. J. Jordana

Dobrina, Stanislav
s. (Bistrica Ob Sotli, Slovenija, 14.10.1945.)
u. 1968/69., d. 1977., kl. M. Stančića

Dobronić, Lelja
s. (Zagreb, 19.04.1920.)
u. 1943/44.

Dodić, Radojka
g. (Zagreb, 29.08.1949.)
u. 1968/69.

Dogan, Boris
s. (Zagreb, 29.10.1923.)
u. 1946/47., d. 1950., kl. M. Detonija

Dogan, Nenad
s. (Zagreb, 9.06.1950.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. R. Goldonija

Dokić, Andrej
r.-s. (Zagreb, 4. 11. 1977.)
u. 1997/98.

Dokić, Dragan,
s. (Osijek, 25.01.1951.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. N. Reisera

Dolanski, Darija
n. (Zagreb, 10.03.1965.)
u. 1983/84., d. 1991., m. E. Kokot

Dolenc, Branko
s. (Bregi, 20.05.1921.)
u. 1942/43.

Dolenec, Franjo
s. (Hlebine, 14.01.1930.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. M. Detonija

Dolić, Ljubo
s. (Bosanski Šamac, BiH, 14.03.1906.)
u. 1927/28.

Dolić, Petar
k. (Travnik, BiH, 12.12.1975.)
u. 1994/95., d. 1999., kl. Š. Vulasa

Doluhanova Razdorova, Nadežda
s. kand. (Vilno, SSSR, 26.06.1906.)
u. 1926/27., d. 1930., kl. V. Becića

Doljanin, Perica
k. (Split, 30.03.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. I. Sabolića

Domac, Branimir
s. (Zagreb, 13.07.1889.)
u. 1909/10.

Domac, Ivan
s. kand. (Brod na Savi, 27.12.1904.)
u. 1928/29., d. 1932., kl. M. Tartaglie

Domačinović, Josip-Dinko
s. (Odenvald, Njemačka, 12.06.1969.)
u. 1991/92., d. 1997., kl. Đ. Sedera

Domančić, Ksenija
n. (Split, 5.06.1972.)
u. 1992/93., d. 2000., m. M. Šutej

Domić, Roko
k. (Lovreć, 16.08.1938.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. F. Kršinića

Domić, Svetozar
s. kand. (Split, 2.08.1918.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. M. Tartaglie

Dominković, Franjo
s. (Petrovaradin, SRJ, 8.11.1880.)
u. 1909/10.

Domjanić, Nikola
arh. (Zagreb, 3.02.1911.)
u. 1935/36.

Donassy, Rudolf
s. (Kutina, 14.12.1919.)
u. 1939/40., d. 1951., kl. M. Tartaglie

Dorčić, Tito
p. (Ogulin, 1.07.1938.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Dorić, Vladimir
k. (Zagreb, 6.10.1927.)
u. 1951/52., d. 1955., kl. V. Radauša

Doroghy, Ivan
g. (Osijek, 3.03.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. A. Kuduza

Dorotić, Branimir
s. (Supetar, 13.04.1951.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. V. J. Jordana

Dorotić, Mihovil
s. (Brežice, 8.08.1980.)
u. 1997/98.

Došen, Ruby
g. (Gospić, 10.06.1961.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. A. Kuduza

Dovidjenko, Darko
s. (Split, 6.02.1949.)
u. 1971/72., d. 1975., kl. R. Goldonija

Dovniković, Borivoj
s. (Osijek, 12.12.1930.)
u. 1949/50.

Dračić, Sebastijan
s. (Zagreb, 09.01.1980.)
u. 2000/2001.

Dragarić, Nikola
s. (Varaždin, 23.03.1899.)
u. 1919/20.

Dragić, Milena
g. (Zagreb, 18.02.1953.)
u. 1971/72.

Dragičević, Cvjetko
s. (Opuzen, 11.11.1899.)
u. 1919/20.

Dragija, Lidija
k. (Zagreb, 2.05.1970.)
u. 1995/96., d. 2001., kl. Š. Vulasa

Dragojević, Ligija
s. (Zagreb, 10.07.1952.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. N. Reisera

Dragojević, Ljubica
k. (Split, 26.03.1960.)
u. 1980/81., d. 1983., kl. B. Ružića

Drakulić, Danijel-Andrej
s. (Celje, Slovenija, 16.08.1974.)
u. 1994/95., d. 1999., kl. V. J. Jordan

Dražić, Ivana
s. (Zagreb, 13.06.1972.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. Z. Kauzlarića

Dremelj, Stanislav
k. (Vrhnika, Slovenija, 9.11.1906.)
u. 1930/31., d. 1934., kl. I. Kerdića

Drempetić-Hanžić, Mirjana
n. (Zabok, 9.05.1971.)
u. 1991/92., d. 1997., m. M. Vuco

Drempetić-Hrčić, Nikola
g. (Zagreb, 14.08.1971.)
u. 1992/93., d. 1998., kl. F. Para

Drempetić-Hrčić, Zorko
s. (Donja Stubica, 17.02.1934.)
u. 1958/59., d. 1961., kl. Lj. Babića

Drinković, Natalija
n. (Split, 06.05.1977.)
u. 2000/2001.

Drinković, Slavomir
k. (Jelsa, 23.01.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. V. Michielija

Drmić, Ivana
r-s. (Zagreb, 16.05.1978.)
u. 1998/99.

Drndarević, Romana
n. (Mali Lošinj, 23.05.1960.)
u. 1980/81.

Drpić, Zlatko
k. (Split, 20.09.1967.)
u. 1989/90., d. 1993., kl. S. Sikirice

Drusani, Ivan
s. (Zagreb, 17.04.1869.)
u. 1907/8., a. 1911.

Drutter, Ina
s. (Zagreb, 9.10.1964.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. J. Biffela

Drvodelić, Alma
s. (Zagreb, 28.01.1937.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. M. Tartaglie

Dubovac, Branka
s. (Split, 24.08.1977.)
u. 1998/99.

Dučak, Danilo
s. (Zagreb, 8.02.1953.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Dučmelić, Zdravko
s. kand. (Vinkovci, 16.07.1923.)
u. 1944/45.

Dudaš, Šandor
k. (Bačka Topola, SRJ, 10.04.1948.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. Ž. Janeša

Dudašek, Darijo
k. (Zagreb, 5.01.1973.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. Š. Vulasa

Duga, Marija
g. (Zagreb, 29.08.1946.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. M. Detonija

Dugandžić, Vladimir
g. (Mainz, Njemačka, 12.05.1969.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. F. Para

Dugeč, Karmen
n. (Dubrovnik, 12.07.1975.)
u. 1998/99.

Dugonjić, Pavle
s. (Banja Luka, BiH, 27.10.1965.)
u. 1984/85., d. 1990., kl. Đ. Sedera

Dugonjić, Tomislav
s. (Kraljevo, SRJ, 16.08.1932.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. Lj. Babića

Duić, Ivan
g. (Varaždin, 13.02.1958.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. A. Kinerta

Dukić, Mario
s. (Split, 21.05.1964.)
u. 1987/88., d. 1991., kl. I. Friščića

Dukov, Todor Aleksandr
k. (Sofija, Bugarska, 15.02.1912.)
u. 1938/39.

Duković, Radoslav
k. (Žrnovo, 2.09.1929.)
u. 1951/52., d. 1955., kl. F. Kršinića

Dulčić, Ivo
s. kand. (Dubrovnik, 11.08.1916.)
u. 1941/42., d. 1948., kl. Lj. Babića

Dulić, Spartak
g. (Subotica, SRJ, 17.12.1970.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. A. Kuduza

Dumančić, Hrvoje
k. (Zagreb, 10.04.1975.)
u. 1993/94., d., 1998., kl. S Jančića

Dumančić, Stela
g. (Zenica, BiH, 10.12.1971.)
u. 1992/93., d. 1996., kl. Z. Tišljara

Dumbović, Ana
r-k. (Zadar, 10.05.1980.)
u. 1998/99.

Dunimagloski, Boris
k. (Godirelje, Makedonija, 29.04.1941.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. V. Radauša

Duparova, Emilija
s. (Split, 11.10.1967.)
u. 1988/89., d. 1991., kl. Z. Kauzlarića

Dupelj, Nela
s. (Zagreb, 25.03.1947.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. M. Stančića

Duplančić, Luka
g. (Split, 18.10.1975.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. A. Kuduza

Duraković, Dejan
k. (Vinkovci, 25.05.1959.)
u. 1985/86., d. 1989., kl. S. Sikirice

Duraković, Ivan
r-k. (Zagreb, 21.08.1977.)
u. 1999/2000.

Durbić, Zoran
s. (Zagreb, 20.03.1958.)
u. 1982/83., d. 1986., kl. Đ. Sedera

Durmić, Jadranko
g. (Poljanice, 18.12.1950.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. F. Para

Duvnjak, Hrvoje
s. (Đakovo, 20.09.1977.)
u. 1996/97.

Dužević, Dragan
k. (Split, 4.04.1971.)
u. 1989/90., d. 1995., kl. Š. Vulasa

D

Džamonja, Dušan
k. (Strumica, Makedonija, 31.01.1928.)
u. 1945/46., d. 1951., kl. A. Augustinčića

Džanić, Samira
g. (Bad Wimpfen, Njemačka, 16.03.1969.)
u. 1991/92.

Džidić, Ida
k. (Zagreb, 7.04.1969.)
u. 1988/89., d. 1997., kl. S. Sikirice

Džurov, Konstantin
k. (Pleven, Bugarska, 9.12.1943.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. V. Michielija

Đ

Đaković, Branko
s. (Križevci, 25.08.1920.)
u. 1945/46.

Đenko, Stipica
g. (Split, 31.03.1978.)
u. 1997/98.

Đerek, Zdravko
s. (Vinež, 25.01.1965.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. J. Biffela

Đermić, Đuro
s. (Vrbanja)
u. 1940/41.

Đikanović, Lidija
g. (Zagreb, 1.09.1966.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. A. Kuduza

Đirlić-Lunić, Snježana
s. (Split, 13.08.1968.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. V. J. Jordana

Đukez, Hrvoje
s. (Zagreb, 3.02.1972.)
u. 1992/93., d. 1996., kl. Đ. Sedera

Đukić, Majda
n. (Vinkovci, 18.07.1975)
u. 1994/95.

Đukić, Sandro
s. (Zagreb, 14.10.1964.)
u. 1983/84., d.1994., kl. Đ. Sedera

Đuretek, Dubravka
n. (Zagreb, 8.09.1960.)
u. 1979/80., d. 1986., kl. S. Jančića

Đurić, Mladenka
k. (Split, 6.12.1960.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. Ž. Janeša

Đurić, Ozren
s. (Lozna, 15.05.1965.)
u. 1984/85., d. 1989., kl. I. Friščića

Đurić, Rudolf
s. (Apatin, SRJ, 14.08.1955.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. Š. Perića

Đurinec, Sanela
s. (Zagreb, 20.08.1979.)
u. 1999/2000.

Đurović, Marina
s. (Dubrovnik, 30.07.1980.)
u. 1999/2000.

Đuzel, Izet
k. (Derventa, BiH, 24.08.1941.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. V. Michielija

E

Egersdorfer, Malvina
s. (Rijeka, 7.10.1912.)
u. 1930/31.

Eichler, Vjekoslav
s. (Karlovac, 21.11.1892.)
u. 1919/20., d. 1923., kl. Lj. Babića

Ekmečić, Mevludin
s. (Zaborak, 28.11.1929.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. O. Postružnika

Emini, Musa Abdulla
s. (Korča, Albanija, 15.05.1920.)
u. 1945/46.

Erceg, Brankica
n. (Sarajevo, BiH, 8.02.1971.)
u. 1990/91.

Ercegović, Višnja
s. kand. (Zagreb, 18.11.1922.)
u. 1941/42., d. 1946., kl. J. Mišea

Erlich, Mira
s. (Zagreb, 28.08.1888.)
u. 1907/8.

Ervačić, Suzana
s. (Osijek, 2.05.1965.)
u. 1985/86., d. 1989., kl. I. Friščića

F

Fabić, Vjekoslav
g. (Zagreb, 26.07.1949.)
u. 1968/69.

Fabković, Jeronim
s. kand. (Zagreb, 15.05.1901.)
u. 1922/23., d. 1926., kl. V. Becića

Fabris, Iva
g. (Zagreb, 27.09.1975.)
u. 1996/97.

Fabris, Tonko
k. (Zagreb, 22.04.1979.)
u. 1997/98.

Fabris, Vinko
k. (Korčula, 7.02.1933.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. F. Kršinića

Fabry, Josipa
s. (Erdevik, 6.03.1900.)
u. 1923/24.

Fabry, Mara
s. (Erdevik, 29.11.1904.)
u. 1923/24.

Facan Grdiša, Damir
s. (Zagreb, 4.06.1965.)
u. 1984/85., d. 1990., kl. I. Friščića

Facan Grdiša, Renata
g. (Zagreb, 10.05.1964.)
u. 1983/84., d. 1987., kl. M. Šuteja

Faist, Zvonimir
s. (Morović, SRJ, 16.02.1914.)
u. 1931/32., d. 1941., kl. M. Tartaglie

Fanfogna de Garagnin, Marija
s. (Zadar, 22.05.1894.)
u. 1917/18.

Fanuko, Ivan
s. (Krk, 19.05.1933.)
u. 1954/55., d. 1959., kl. M. Tartaglie

Farac, Branko
n. (Blato, 28.03.1962.)
u. 1985/86., d. 1990., m. I. Šiško

Farac, Petra
s. (Dubrovnik, 19.08.1980.)
u. 1998/99.

Fatur, Jadranka
s. (Zagreb, 21.07.1949.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. M. Stančića

Faulwetter, Zlatko
s. (Opatija, 28.04.1907.)
u. 1934/35.

Fazekaš, Ivan
r-s. (Zagreb, 31.07.1979.)
u. 2000/2001.

Fazekaš, Tomislav
s. (Slavonski Brod, 4.03.1951.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. M. Stančića

Feichter, Paula
s. (Stubica, 16.02.1890.)
u. 1909/10., d. 1913.

Feller, Ozren
k. (Zagreb, 30.03.1960.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. V. Rukljača

Ferček, Radojka
s. (Krapina, 20.10.1965.)
u. 1984/85., d. 1988., kl. Đ. Sedera

Ferček, Vilma
s. (Koprivnica, 1.06.1890.)
u. 1909/10., a. 1913.

Ferenčak, Franjo
s. (Ogulin, 20.10.1966.)
u. 1988/89., d. 1994., kl. V. J. Jordana

Ferenček, Marna
n. (Zagreb, 24.03.1978.)
u. 1996/97.

Ferhatović, Hazim
s. (Čuništa, BiH, 2.09.1947.)
u. 1979/80.

Ferić, Elza
s.
u. 1907/8.

Ferlin, Maksimilijan
s. (Pula, 20.09.1978.)
u. 1997/98.

Fijan, Ivan
s. (Varaždin, 2.08.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. M. Stančića

Fijolić, Ivan
n. (Zagreb, 30.03.1976.)
u. 1995/96.

Filagić Gattin, Josipa
s. (Osijek, 23.02.1924.)
u. 1946/47., d. 1951., kl. I. Režeka

Filakovac, Ljerka
s. (Osijek, 21.07.1928.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. V. Paraća

Filakovac, Ivan
s. (Vukovar, 13.06.1927.)
u. 1945/46., d. 1950., kl. I. Režeka

Filetin, Andrej
s. (Zagreb, 26.02.1978.)
u. 1996/97.

Filipašić, Marija
n. (Varaždin, 5.03.1972.)
u. 1991/92.

Filipović, Augustin
k. (Davor 8.01.1931.)
u. 1949/50.

Filipović, Dina
s. (Makarska, 12.03.1971.)
u. 1992/93., d. 1995., kl. Z. Kauzlarića

Filipović, Dragutin
k. (Glina, 21.01.1912.) u. 1930/31.,
d. 1938., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Filipović, Ivan
g. (Zagreb, 24.07.1948.)
u. 1970/71., d. 1980., kl. A. Kinerta

Filipović, Ksenija
s. (Zagreb, 20.10.1975.)
u. 1994/95., d. 1999., kl. Đ. Sedera

Filipović, Mijo
s. (Lovrentovec, 30.08.1877.)
u. 1909/10.

Filipović, Vlado
s. (Stanići, BiH, 8.04.1967.)
u. 1994/95., d. 1995., kl. Đ. Sedera

Findrik, Lovro
k. (Arilje, SRJ, 9.08.1926.)
u. 1947/48., d. 1959., kl. V. Radauša

Fio, Zvjezdana
s. (Zagreb, 28.07.1954.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. R. Goldonija

Fišer, Josip
hosp. akta (Travnik, BiH, 13.04.1901.)
u. 1924/25.

Fišer Mošet, Vera
k. (Zagreb, 27.01.1925.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. V. Radauša

Flajšman, Vladimir
arh. (Zagreb, 19.09.1913.)
u. 1935/36.

Florschütz, Ferdo
arh. (Požega, 21.05.1907.)
u. 1932/33.

Florschütz, Šef, Marija Margareta
s. kand. (Zagreb, 2.04. 1918.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. V. Becića

Fluksi, Josip
k. (Koprivnica, 14.02.1945.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. V. Radauša

Fodor, Marija
s. (Opatija, 14.02.1899.)
u. 1915/16.

Fontana, Kristina
k. (Bugojno, BiH, 12.04.1968.)
u. 1992/93., d. 1995., kl. S. Sikirice

Forenbacher, Aleksandar
s. (Zagreb, 10.09.1922.)
u. 1950/51., d. 1954., kl. A. Mezdjića

Foretić, Marko
n. (Zagreb, 6.01.1968.)
u. 1986/87., d. 1991., m. J. Poljan

Fortunatović Ercegović, Marina
s. (Dubrovnik, 2.02.1951.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. Š. Perića

Frais, Rudolf
k. (Zagreb, 4.04.1887.)
u. 1911/12., a. 1915.

Frajman, Katarina
n. (Zagreb, 22.11.1969.)
u. 1989/90.

Frangeš, Branka
s. (Zagreb, 15.04.1906.)
u. 1924/25., d. 1928., kl. V. Becića

Franić, Danica
n. (Makarska, 19.03.1967.)
u. 1988/89., d. 1994., m. Z. Vrkljan

Franić, Ivica
g. (Karlovac, 24.01.1960.)
u. 1986/87., d. 1992., kl. A. Kuduza

Frank, Andrej
k. (Split, 8.01.1917.) u. 1935/36.,
d. 1939., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Frank, Charlotte
n. (London, Vel. Britanija, 28.04.1965.)
u. 1984/85., d. 2000., m. E. Kokot

Frank, Charlotta
s. (Subotica, SRJ, 1.01.1884.)
u. 1916/17.

Franke, Ivana
g. (Zagreb, 21.12.1973.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. M. Šuteja

Franke Pavić, Valerija
s. kand. (Zagreb, 11.06.1911.)
u. 1933/34., d. 1937., kl. V. Becića

Franki, Bojana
s. kand. (Karlovac, 11.05.1925.)
u. 1944/45., d. 1948., kl. Đ. Tiljka

Frankić, Stjepan
k. (Lovreć, 1.01.1936.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. F. Kršinića

Frankl, Amela
s. (Zagreb, 24.09.1963.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. F. Kulmera

Franović, Antun
s. (Zagreb, 15.04.1964.)
u. 1986/87., d. 1990., kl. V. J. Jordana

Franjković, Marijana
g. (Sarajevo, BiH, 4.05.1969.)
u. 1992/93.

Franjo, Petar
s. kand. (Gola, 17.05.1904.)
u. 1924/25.

Freudenreich, Aleksandar
arh. (Zagreb, 21.11.1892.)
u. 1926/27., d. 1935., kl. D. Iblera

Fridthjof, Jutte
s. (Odense, Danska, 18.10.1933.)
u. 1953/54.

Friedl, Dragutin
s. (Nove Plavnice, 31.05.1933.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. Lj. Babića

Friedl, Franjo
p. (Bjelovar, 18.06.1928.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Frinta, Antun
arh. (Ličke Jesenice, 19.07.1916.)
u. 1938/39.

Friščić, Danko
s. (Zagreb, 30.05.1970.)
u. 1990/91., d. 1997., kl. Đ. Seder

Friščić, Ivan
s. (Veliko Korenovo, 8.12.1937.)
u. 1957/58., d. 1965., kl. V. Paraća

Frlan, Zvonimir
s. kand. (Kastav, 16.12.1918.)
u. 1938/39.

Fruk, Goran
s. (Zagreb, 4.09.1959.)
u. 1982/83.

Fučić, Branko
s. kand. (Dubašnica, 8.09.1920.)
u. 1938/39.

Fugošić, Vinko
s. kand. (Dobrinje, 19.07.1916.)
u. 1941/42., d. 1946., kl. V. Becića

Fureš, Mladen
s. (Zagreb, 20.02.1914.)
u. 1932/33.

Fülöp, Eugen
s. kand. (Vrütky, Slovačka, 9.11.1918.)
u. 1939/40.

G

Gabelica, Hrvatin
s. (Zagreb, 21.03.1971.)
u. 1994/95., d. 1999., kl. Z. Kauzlarića

Gabor, Zoltan
s. (Donja Lendava, 31.03.1922.)
u. 1945/46., d. 1951., kl. M. Detonija

Gabrić, Domagoj
g. (Metković, 3.11.1966.)
u. 1987/88., kl. M. Šuteja

Gačić, Dušan
n. (Zagreb, 11.04.1958.)
u. 1977/78., d. 1981., m. M. Veža

Gaćina, Vana
s. (Beograd, Jugoslavija, 30.06.1975.)
u. 1998/99.

Gagić, Ivana
g. (Zagreb, 31.01.1980.)
u. 1998/99.

Gagić Landekić, Ana
s. (Zagreb, 22.10.1947.)
u. 1973/74., d. 1980., kl. R. Goldonija

Gaj, Ljudevit
arh. (Zagreb, 19.10.1909.)
u. 1935/36., d. 1939., kl. D. Iblera

Gajić, Milutin
g. (Ruma, SRJ, 29.03.1949.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. M. Stančića

Gajski, Damir
n. (Metković, 28.02.1973.)
u. 1994/95.

Gal, Biserka
p. (Zagreb, 22.07.1942.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. I. Šebalja

Galeković, Olga
s. (Zagreb, 21.04.1910.)
u. 1927/28., d. 1941., kl. M. Tartaglie

Galetić, Stjepan
s. (Ogulin, 1.10.1918.)
u. 1936/37., d. 1941., kl. V. Becića

Galić, Drago
arh. (Zagreb, 9.10.1907.)
u. 1930/31., d. 1935., kl. D. Iblera

Galić, Slavko
k. (Posušje, 8.02.1921.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. V. Radauša

Galić, Vlado
arh. (Zagreb, 27.10.1905.)
u. 1930/31., d. 1935., kl. D. Iblera

Galić, Zoran
s. (Rijeka, 27.04.1953.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. R. Goldonija

Galina, Vladimir
s. (Mađarevo, 24.05.1955.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. Š. Perića

Gall, Klotilda
s. (Zagreb, 16.05.1899.)
u. 1914/15.

Galović, Dejan
g. (Zagreb, 07.08.1971.)
u. 1999/2000.

Galović, Marijana
s. (Zagreb, 20.05.1973.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. V. J. Jordana

Gambiroža, Roland
g. (Zagreb, 17.07.1978.)
u. 1996/97.

Garčević, Milun
s. (Andrijevica, SRJ, 25.03.1959.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. Š. Perića

Gašpar, Mira
s. (Grubišno Polje, 1.04.1944.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Mezdjića

Gašparac, Sanja
s. (Zagreb, 19.03.1972.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. Z. Kauzlarić

Gašparec, Stanko
k. (Goričani, 9.05.1912.) u. 1930/31.,
d. 1934., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Gašparić, Ivo
k. (Varaždin, 20.12.1975.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. S. Sikirice

Gašparić, Marko
k. (Varaždin, 20.12.1975.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. S. Sikirice

Gašparić, Vladimir
k. (Hodošan, 25.08.1951.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. V. Michielija

Gašparović, Filip
a. (Zagreb, 03.04.1980.)
u. 1999/2000.

Gašpić Kljaković, Ivan
p. (Beograd, SRJ, 13.02.1939.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. I. Šebalja

Gattin, Ivan
s. kand. (Split, 18.09.1926.)
u. 1946/47., d. 1951., kl. V. Paraća

Gattin Dujšin, Katica
s. (Trogir, 17.10.1897.)
u. 1917/18.

Gavran, dr. Ignacije Mijo
s. kand. (Vareš, BiH, 24.02.1914.)
u. 1943/44.

Gavranić, Pavao
s. kand. (Zagreb, 18.10.1905.)
u. 1925/26., d. 1929., kl. V. Becića

Gavrilović, Rade
k. (Slabinja, 31.08.1876.)
u. 1921/22.

Gecan, Vilko
s. (Mrkopalj, 16.06.1894.)
u. 1935/36., d. 1936., kl. M. Tartaglie

Geiger, Kornelija
s. (Ivanec, 19.12.1896.)
u. 1915/16.

Gereci, Mato
n. (Garešnica, 12.01.1957.)
u. 1977/78., d. 1981., m. M. Veža

Gerić, Tomo
s. (Vrbanovac, 1.12.1933.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. O. Postružnika

Gerlović, Alenka
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 17.09.1919.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. V. Becića

Gertner, Heda
g. (Pula, 31.07.1952.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. A. Kinerta

Gezi, Ana
s. (Bjelovar, 21.09.1980.)
u. 2000/2001.

Girardi, Andrija
s. (Šibenik, 18.09.1937.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Gizdić, Ana
n. (Zagreb, 8.10.1974)
u. 1997/98.

Gjelmiš, Luka
s. (Subotica, SRJ, 28.09.1899.)
u. 1918/19.

Gjidera, Mato
k. (Zadar, 29.04.1892.)
u. 1920/21.

Gjivan, Dubravko
s. (Zagreb, 19.09.1949.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. R. Goldonija

Gjorgjević, Nevenka
s. (Veliki Mikloš, Mađarska, 20.05.1899.)
u. 1916/17.

Gjurić, Milenko
s. (Zemun, SRJ, 29.06.1894.)
u. 1912/13., a. 1916.

Glad, Zvonimir
s. (Srpske Moravice, 20.12.1925.)
u. 1945/46., d. 1950., kl. Đ. Tiljka

Glasnović, Anton
s. (Uroševac, SRJ, 13.09.1937.)
u. 1964/65., d. 1969., kl. I. Šebalja

Glavnik, Marijan
k. (Virje, 22.07.1950.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. I. Sabolića

Glavurtić, Edit
s. (Split, 24.05.1965.)
u. 1984/85., d. 1988., kl. Đ. Sedera

Glebov, Aleksandra
s. (Zagreb, 13.10.1946.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. M. Stančića

Gliha, Otokar
s. kand. (Črnomelj, Slovenija, 21.05.1914.)
u. 1933/34., d. 1937., kl. M. Tartaglie

Gliha, Vilim
s. kand. (Mirna, 27.06.1912.)
u. 1932/33., d. 1936., kl. Lj. Babića

Glinski, Evgenij
k. (Split, 29.04.1971.)
u. 1993/94., d. 2000., kl. Š. Vulasa

Globočnik, Olaf
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 14.06.1904.)
u. 1922/23., d. 1926., kl. V. Becića

Glogović, Vladimir
s. (Zagreb, 24.10.1946.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. N. Reisera

Gluhinić, Dubravko
n. (Osijek, 31.01.1961.)
u. 1992/93.

Gluić, Igor
g. (Knin, 30.03.1952.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. A. Kuduza

Glumac, Sergius
s. (Ungrár, Češka, 12.01.1903.)
u. 1923/24., d. 1927., kl. V. Becića

Gnjatović, Nikola
s. (Zadar, 14.04.1914.)
u. 1934/35., d. 1948., kl. T. Krizmana

Gobeljić, Velislav
s. (Čipalje, SRJ, 18.06.1940.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. R. Goldonija

Godec, Frančišek
k. (Ljubljana, Slovenija, 28.11.1910.)
u. 1929/30.

Gogolja, Rea
n. (Zagreb, 12.11.1967.)
u. 1986/87., d. 1993., m. J. Poljan

Gojak, Antun
s. kand. (Makarska, 13.06.1907.)
u. 1927/28., d. 1936., kl. M. Tartaglie

Gojanović, Krešimira
g. (Osijek, 13.02.1970.)
u. 1989/90., d. 1993., kl. A. Kuduza

Gojanović, Smiljana
g. (Šibenik, 22.05.1946.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. A. Kinerta

Gol, Mirjana
n. (Slavonski Brod, 28.11.1963.)
u. 1982/83.

Gol, Predrag
s. (Pisarovina, 15.10.1931.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. Đ. Tiljka

Goldoni, Raoul
s. kand. (Split, 27.01.1919.)
u. 1938/39., d. 1946., kl. M. Tartaglie

Golenko, Vatroslav
hosp. akta (Sisak, 1887.)
u. 1922/23.

Golob, Franjo
s. (Prevalje, Slovenija, 5.04.1913.)
u. 1933/34., d. 1937., kl. M. Tartaglie

Golovčenko, Sergej
s. (Odesa, SSSR, 28.11.1898.)
u. 1923/24.

Golub, Marko
n. (Split, 13.05.1978.)
u. 1998/99.

Gonzales Škarić, Alejandro Enrique
g. (Cochamamba, Bolivija, 9.06.1959.)
u. 1979/80.

Goreta, Aleksandra
s. (Pančevo, SRJ, 21.04.1973.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. V. J. Jordan

Goričan, Viktor
s. (Leskovec, Slovenija, 21.02.1925.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. I. Režeka

Gorički, Branimir
k. (Zagreb, 5.10.1947.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. V. Michielija

Gorjup, Josip
k. (Kostanjevica, Slovenija, 20.04.1907.)
u. 1925/26.

Gorjup, Valentin
s. (Nič pri Ljubljani, Slovenija, 6.01.1909.)
u. 1932/33., d. 1937., kl. Lj. Babića

Gorše, France
k. (Zamostec, Slovenija, 26.09.1897.)
u. 1920/21., d. 1925., kl. I. Meštrovića

Gospodnetić, Sonja
n. (Zagreb, 15.10.1961.)
u. 1980/81.

Grabrić, Mira
s. (Raić, 14.05.1904.)
u. 1922/23., kl. V. Becića

Gracin, Jerica
n. (Šibenik, 10.02.1976.)
u. 1995/96.

Gracin, Martina
n. (Zagreb, 20.05.1978.)
u. 1996/97.

Gračan, Stjepan
k. (Prugovac, 28.02.1941.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Augustinčića

Gradiš, Damir
g. (Zagreb, 9.05.1950.)
u. 1971/72.

Gradiš, Zdenko
s. (Sisak, 27.02.1922.)
u. 1944/45., d. 1948., kl. Đ. Tiljka

Gradski, Željka
n. (Zagreb, 14.11.1975.)
u. 1994/95., d. 2001., m. M. Vuco

Graf, Edita
s. (Zagreb, 19.10.1919.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. V. Becića

Grahek, Slobodan
k. (Sisak, 31.05.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. V. Michielija

Grakalić, Milan
arh. (Medulin, 6.12.1909.)
u. 1933/34., d. 1938., kl. D. Iblera

Grandić, Mirta
k. (Rijeka, 18.03.1966.)
u. 1989/90., d. 1995., kl. S. Sikirice

Granić, Josip
p. (Maslovare, BiH,10.07.1941.)
u. 1964/65.

Grba, Ljubomir
k. (Nova Gradiška, 28.06.1905.)
u. 1925/26.

Grbelja, Marko
r.-k. (Šibenik, 11.01.1972.)
u. 1997/98.

Grbešić, Dubravko
s. (Zagreb, 27.07.1950.)
u. 1974/75.

Grbić, Franica
n. (Zagreb, 21.06.1964.)
u. 1983/84.

Grbić, Ivo
s. (Dubrovnik, 25.10.1931.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. M. Detonija

Grčko, Slavko
g. (Sušak, 1.04.1934.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. F. Baće

Grčki, Svetlana
n. (Subotica, SRJ, 5.03.1965)
u. 1984/85.

Grdan, Vinko
s. (Đurđevac, 22.01.1900.)
u. 1917/18., d. 1923., kl. Lj. Babića

Grdinić, Neda
k. (Bjelovar, 13.03.1929.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. A. Augustinčića

Gredelj, Vesna
r.-s. (Rijeka, 8.12. 1978.)
u. 1997/98.

Gregec, Darko
n. (Zagreb, 2.02.1973.)
u. 1993/94.

Gregl, Miljenko
g. (Zagreb, 5.03.1959.)
u. 1980/81., d. 1986., kl. F. Para

Gregorić, Hrvoje
r. - k. (Zagreb, 27.08. 1976.)
u. 1997/98.

Gregorin, Goranka
p. (Zagreb, 31.08.1946.)
u. 1965/66.

Gregov, Ivan
g. (Split, 20.07.1973.)
u. 1993/94.

Gregurić, Tvrtko
s. (Slavonski Brod, 5.04.1971.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. V. J. Jordan

Greiner, Branislav
s. (Zagreb, 30.05.1948.)
u. 1972/73.

Gretschl, Pavao
drv. (Vukovar, 15.06.1903.)
u. 1920/21.

Grgas, Dragutin
k. (Zaprešić, 9.03.1951.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. I. Sabolića

Grgas, Mile
k. (Rodaljice, 12.07.1934.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. A. Augustinčića

Grgat, Ivan
s. (Otok, Sinj, 30.01.1962.)
u. 1987/88., d. 1991., kl. I. Friščića

Grgec, Katarina-Lambertina
s. kand. (Kalinovac, 3.03.1907.)
u. 1940/41., d. 1941., kl. M. Tartaglie

Grgevčić, Josip
k. (Jelsa, 26.08.1938.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. F. Kršinića

Gril, Marin
n. (Dubrovnik, 4.04.1964.)
u. 1984/85., d. 1990., m. E. Kokot

Grims, Nada
g. (Varaždin, 2.02.1942.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. A. Kinerta

Gross, Karlo
k. (Zagreb, 16.12.1978.)
u. 1998/99.

Grošinić, Ivica
k. (Zagreb, 16.11.1950.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. V. Michielija

Grozaj, Petra
n. (Zagreb, 13.09.1974.)
u. 1995/96.

Gruber, Slavoljub
k. (Pápa, Mađarska, 30.07.1877.)
u. 1912/13.

Grubiša, Tomica
k. (Rijeka, 27.07.1979.)
u. 1998/99.

Grubišić, Dražen
n. (Zagreb, 11.10.1969.)
u. 1988/89., d. 1994., m. Z. Vrkljan

Grubišić, Maja
k. (Split, 17.08.1981.)
u. 2000/2001.

Grubišić, Zoran
s. (Zagreb, 20.09.1946.)
u. 1966/67.

Grujin, Ljubinka
g. (Split, 24.07.1970.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. M. Šuteja

Guberina, Aleksandar
k. (Šibenik, 14.05.1946.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. V. Michielija

Guberina, Ante
k. (Šibenik, 8.05.1973.)
u. 1995/96.

Gudac, Hinko
k. (Sušak, 17.10.1912.) u. 1932/33.,
d. 1936., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Gudić, Lada
n. (Koprivnica, 30.11.1966.)
u. 1985/86., d. 1994., kl. E. Kokota

Guina, Branka
p. (Karlovac, 21.06.1945.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. Š. Perića

Gulija, Aleksandra
g. (Zagreb, 18.05.1966.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. M. Šuteja

Gulin, Ivan
n. (Zagreb, 27.05.1976.)
u. 1996/97.

Gulija, Rajna
g. (Zagreb, 24.04.1970.)
u. 1989/90.

Guljašević, Ivana
n. (Šibenik, 6.12.1970.)
u. 1993/94., d. 2000., m. I. Šiško

Gundrum, Ivan
s. (Oriovac, 19.02.1892.)
u. 1909/10.

Gurević, Mojsije
s. (Feodosija, Rusija, 25.04.1899.)
u. 1922/23., d. 1927., kl. Lj. Babića

Guro, Marijan
s. (Kotor, SRJ, 9.09.1924.)
u. 1947/48., d. 1954., kl. O. Postružnika

Gusić, Luka
g. (Split, 17.07.1962.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. A. Kuduza

Gusić, Tomislav
s. (Prnjavor, BiH, 25.11.1931.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. O. Postružnika

Gverović, Tina
s. (Zagreb, 9.01.1975.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. Đ. Sedera

Gvozdenović, Senka
p. (Rijeka Crnojevića, SRJ, 19.10.1943.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. I. Šebalja

Gvozdić, Slava
s. (Srem. Mitrovica, SRJ, 28.01.1928.)
u. 1949/50., d. 1954., kl. J. Mišea

Habdas, Franciszek
k. (Zablocie, Poljska, 29.07.1906.)
u. 1935/36., d. 1936., kl. R. F.-Mihanovića

Habulin, Martina
n. (Zagreb, 7.01.1975.)
u. 1994/95.

Hadžić, Fadil
s. kand. (Bileća, BiH, 23.04.1922.)
u. 1944/45., d. 1973., kl. N. Reisera

Hajon, Maja
s. (Zagreb, 25.05.1948.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. N. Reisera

Halačev, Ćiril
k. (Lom, Bugarska, 5.05.1911.)
u. 1941/42., d. 1948., kl. A. Augustinčića

Haller, Antun
s. (Split, 19.09.1923.)
u. 1945/46., d. 1950., kl. I. Režeka

Halper pl. Sigetska, Zora
k. (Zagreb, 23.08.1884.)
u. 1907/8.

Haluga, Krešimir
g. (Zagreb, 23.07.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Detonija

Halužan, Katarina
n. (Šibenik, 23.07.1969.)
u. 1990/91., d. 1994., m. Z. Vrkljan

Hamel, Mirko
arh. (Zagreb, 15.07.1903.)
u. 1932/33., d. 1940., kl. D. Iblera

Hampel, Adriena
s. (Sisak, 26.09.1892.)
u. 1908/9., a. 1914.

Hána, Jan O.
k. (Dubravice, Češka, 28.10.1927.)
u. 1947/48.

Hanđa, Andrija
s. (Stara Moravica, SRJ, 12.04.1912.)
u. 1946/47.

Haramija, Zvonimir
n. (Čakovec, 11.01.1978.)
u. 1997/98.

Haramija, Živko
s. kand. (Cernik, 16.09.1923.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. M. Tartaglie

Haramija Zaluški, Đurđana
s. kand. (Garčin, 22.04.1928.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. I. Režeka

Hasanefendić, Mirza
g. (Sarajevo, BiH, 25.01.1975.)
u. 1995/96.

Hasanefendić, Sead
s. (Brčko, BiH, 2.11.1926.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. O. Postružnika

Hasanefendić, Seid
g. (Brčko, BiH, 25.04.1935.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. A. Kinerta

Hegeduš, Pavle
g. (Osijek, 9.05.1949.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. A. Kinerta

Hegedušić, Krsto
s. (Petrinja, 26.11.1901.)
u. 1920/21., d. 1926., kl. V. Becića

Hegedušić Brajnović, Zvjezdana
s. (Srem. Mitrovica, SRJ, 16.12.1936.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. M. Tartaglie

Hegedušić, Željko
s. kand. (Donja Tuzla, BiH, 22.07.1906.)
u. 1925/26., d. 1930., kl. V. Becića

Heil, Ivan
s. kand. (Retfala, 6.08.1906.)
u. 1929/30., d. 1934., kl. M. Tartaglie

Heiligstein, Emilija
s. (Gorjani, 9.05.1910.)
u. 1926/27.

Heim, Ada
s. (S.A. Ujhely, Mađarska, 20.02.1897.)
u. 1915/16.

Herceg, Vladimir
s. (Pustodol, 27.11.1947.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. Š. Perića

Hercegovac, Rajko
k. (Katići, 2.01.1957.)
u. 1977/78., d. 1982., kl. V. Michielija

Hergešić, Boris
k. (Zagreb, 8.12.1974.)
u. 1997/98.

Herljević, Vladimir
k. (Vareš, BiH, 12.07.1930.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. A. Augustinčića

Hiršl, Lajla
s. (Zagreb, 29.12.1949.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. R. Goldonija

Hlebec, Krešimir
g. (Čakovec, 5.05.1973.)
u. 1992/93., d. 1998., kl. Z. Tišljara

Hnatjuk, Željko
g. (Vukovar, 11.09.1971.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. A. Kuduza

Hnizdovsky, Jakov
s. kand. (Pylypče, Ukrajina, 27.01.1915.)
u. 1939/40., d. 1942., kl. Z. Šulentića

Hochstadter, Dina
g. (Zagreb, 17.10.1943.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. A. Kinerta

Hočevar, Mirko
s. (Petrinja, 5.04.1891.)
u. 1911/12.

Hodalić, Nada
k. (Đurđevac, 11.01.1946.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. V. Michielija

Hodnik, Valentin
s. (Bohinjska Srednja Vas, Slo., 18.02.1896.)
u. 1921/22.

Hodžić, Irena
g. (Zagreb, 1.09.1971.)
u. 1990/91., d. 1994., kl. M. Šuteja

Hofbauer, Igor
s. (Zagreb, 20.01.1974.)
u. 1993/94.

Hofman, Katarina
s. (Zagreb, 23.04.1902.)
u. 1918/19.

Hollós, René,
k. (Zagreb, 9.09.1944.)
u. 1968/69., d. 1973., kl. V. Michielija

Hološ, Eugen
arh. (Slavonski Brod, 11.08.1914.)
u. 1938/39., d. 1942., kl. D. Iblera

Holy, Smiljan
k. (Ludina, 28.04.1946.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. V. Michielija

Holjak, Jasna
n. (Zagreb, 6.08.1973.)
u. 1992/93., d. 1998., m. M. Šutej

Homar, Leon
k. (Kamnik, Slovenija, 18.11.1914.)
u. 1940/41.

Horina, Mira
n. (Pakrac, 19.08.1962.)
u. 1981/82.

Horvat, Ana
n. (Zagreb, 9.05.1977.)
u. 1995/96.

Horvat, Dragica
s. (Pregrada, 24.04.1923.)
u. 1946/47., d. 1952., kl. M. Detonija

Horvat, Irena
n. (Zagreb, 14.07.1968.)
u. 1991/92.

Horvat, Lavoslav
arh. (Varaždinske Toplice, 27.09.1901.)
u. 1926/27., d. 1935., kl. D. Iblera

Horvat, Melita
s. (Zagreb, 9.07.1948.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. R. Goldonija

Horvat, Nina
n. (Zagreb, 17.03.1963.)
u. 1983/84., d. 1989., m. Z. Keser

Horvatić, Ivan
n. (Varaždin, 16.10.1964.)
u. 1983/84.

Horvatić, Jadranka
n. (Zagreb, 1.08.1961.)
u. 1984/85.

Horyna, Miroslav
s. (Skopje, Makedonija, 10.10.1950.)
u. 1971/72., d. 1977., kl. R. Goldonija

Hotko, Ervin
s., graf. (Zagreb, 1.12.1938.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. M. Detonija

Hotko, Irena
k. (Zagreb, 1.03.1900.)
u. 1922/23.

Hotko, Martin
k. (Zagreb, 12.11.1890.)
u. 1907/8., a. 1911.

Hotko-Pavić, Andreja
n. (Zagreb, 4.11.1970.)
u. 1996/97.

Hrabar, Alira
n. (Zagreb, 10.02.1972.)
u. 1990/91.

Hranić, Željko
s. (Varaždin, 21.11.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. Š. Perića

Hrasnica, Fahrudin
s. kand. (Sarajevo, BiH, 25.01.1907.)
u. 1926/27.

Hraste, Kažimir
k. (Supetar, 2.02.1954.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. V. Rukljača

Hraste, Vojin
k. (Šibenik, 10.08.1981.)
u. 2000/2001.

Hren, Izabela
n. (Zagreb, 8.05.1979)
u. 1997/98.

Hrovat, Rudolf
s. kand. (Radeče, Slovenija, 3.08.1913.)
u. 1935/36., d. 1949., kl. J. Mišea

Hrupec, Vjekoslav
s. (Mali Bukovec, 26.04.1941.)
u. 1968/69., d. 1969., kl. I. Šebalja

Hruškar, Marina
n. (Zagreb, 31.03.1966.)
u. 1985/86.

Hrustić, Esrefa
g. (Karaula, BiH, 17.06.1952.)
u. 1975/76., d. 1979., kl. A. Kuduza

Hržina, Sonja
s. (Slav. Požega, 25.08.1963.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. V. J. Jordana

Huber, Teodor
s. (Križevci, 20.07.1893.)
u. 1913/14.

Huberger, Tugomir
k. (Zagreb, 2.11.1931.)
u. 1952/53.

Hudek, Pavao
k. (Marija Bistrica, 5.03.1944.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. V. Michielija

Hudina, Vanja
s. (Zagreb, 6.01.1973.)
u. 1991/92., d. 1997., kl. Z. Kauzlarića

Hudoklin, Radoje
k. (St. Jernej, Slo., 4.11.1896.) u. 1920/21., d. 1928., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Hudoklin, Vida
s. kand. (Zagreb, 30.04.1926.)
u. 1945/46.

Hudoletnjak, Dina
g. (Bjelovar, 1.10.1960.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. A. Kinerta

Hudolin, Tin
g. (Vinkovci, 30.04.1978.)
u. 1998/99.

Humek, Gabrijel
s. (Boh. Bistrica, Slovenija, 17.06.1907.)
u. 1939/40.

Hunjet, Iva
g. (Zagreb, 6.10.1971.)
u. 1990/91., d. 1996., kl. A. Kuduza

Hušman, Ana
n. (Zagreb, 28.03.1977.)
u. 1995/96.

Hutinec, Ana
p. (Zagreb, 23.11.1939.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Hühn, Ivo
s. (Zagreb, 4.11.1901.)
u. 1922/23.

Huzjak, Miroslav
n. (Zagreb, 20.01.1969.)
u. 1987/88., d. 1995., m. I. Šiško

Hvala, Just
s. kand. (Slap ob Idriji, Slo., 1.11.1893.)
u. 1923/24., d. 1927., kl. F. Kovačevića

Hvalić, Franjo
s. (Zagreb, 20.12.1948.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. M. Stančića

Ibrahimpašić, Vanina
k. (Banja Luka, BiH, 4.10.1953.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. V. Michielija

Ibriks, Antun
s. (Virovitica, 3.11.1952.)
u. 1972/73., d. 1976., kl. R. Goldonija

Ibrulj, Hamo
s. (Ljubuški, BiH, 5.07.1946.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. N. Reisera

Ilić, Aleksandar
g. (Karlovac, 19.10.1965.)
u. 1986/87., d. 1992., kl. A. Kuduza

Ilić, Luka
k. (Pribeljci, BiH, 13.03.1935.)
u. 1959/60., d. 1962., kl. F. Kršinića

Iliev, Julijan
k. (Pleven, Bugarska, 10.08.1940.)
u. 1965/66.

Imrović, Branko
k. (Popovača, 3.10.1957.)
u. 1978/79., d. 1983., kl. I. Sabolića

Inkiostri, Dalmatijo
s. (Split, 25.12.1895.)
u. 1919/20.

Inkret, Snježana
s. (Varaždin, 3.03.1970.)
u. 1990/91., d. 1994., kl. I. Friščića

Ipšić, Sanja
s. (Rijeka, 28.07.1965.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. Đ. Sedera

Ischa, Leopold
k. (Beč, Austrija, 7.11.1903.)
u. 1921/22.

Ivan, Ivica
g. (Zagreb, 2.05.1954.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. A. Kinerta

Ivanček, Krešimir
g. (Zagreb, 18.12.1952.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. F. Para

Ivanček, Petar
g. (Zagreb, 01.12.1978.)
u. 1999/2000.

Ivančević, Dušan
k. (Turjanski, 31.10.1940.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Augustinčića

Ivančević, Lidija
n. (Slavonska Požega, 3.05.1961.)
u. 1979/80., d. 1985., m. S. Jančić

Ivančević, Neda
k. (Zagreb, 14.03.1932.)
u. 1950/51, d. 1955., kl. F. Kršinića

Ivančić, Hari
s. (Pazin, 26.11.1967.)
u. 1988/89., d. 1994., kl. V. J. Jordana

Ivančić, Ljubo
s. (Split, 18.01.1925.)
u. 1945/46., d. 1951., kl. Đ. Tiljka

Ivančić, Nina
s. (Zagreb, 26.08.1953.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. Š. Perića

Ivančić Didek, Smiljana
s. kand. (Volosko, 18.01.1911.)
u. 1929/30., d. 1933., kl. V. Becića

Ivandić, Dean
n. (Zagreb, 14.11.1965.)
u. 1991/92.

Ivandić, Luka
k. (Zagreb, 15.08.1979.)
u. 1998/99.

Ivandija, Zdravka
n. (Zagreb, 28.01.1981.)
u. 2000/2001.

Ivanišević, Stjepan
s. (Split, 19.05.1960.)
u. 1981/82., d. 1985., kl. J. Biffela

Ivanković, Milan
s. (Garešnica, 10.10.1962.)
u. 1983/84.

Ivanković, Mirela
n. (Zagreb, 23.02.1977.)
u. 1996/97.

Ivanković, Rudolf
k. (Zagreb, 12.03.1906.)
u. 1925/26., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Ivanković, Vjera
k. (Šibenik, 3.05.1940.)
u. 1965/66.

Ivanović, Dubravka
s. (Bjelovar, 9.06.1956.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. N. Reisera

Ivanović, Melita-Petra
k. (Zagreb, 11.11.1971.)
u. 1990/91., d. 1996., kl. S. Sikirice

Ivanovski, Aleksandar
k. (Bitolj, Makedonija, 15.02.1931.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. A. Augustinčića

Ivanščak, Ferdo
k. (Samobor, 4.04.1882.)
u. 1907/8., a. 1911.

Iveković, Sanja
g. (Zagreb, 6.01.1949.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. M. Detonija

Ivetić, Neda
s. (Zadar, 29.09.1946.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. A. Mezdjića

Ivezić, Draško
g. (Pula, 14.02.1975.)
u. 1994/95.

Ivezić, Lucijana
p. (München, Njemačka, 27.11.1945.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. I. Šebalja

Ivezić, Nikolina
n. (Zagreb, 26.11.1970.)
u. 1989/90., d. 1998., m. E. Kokot

Ivezić, Velimir
n. (Varaždin, 12.01.1963.)
u. 1983/84., d. 1989., m. Z. Keser

Ivičić, Marijana
n. (Zagreb, 1.11.1973.)
u. 1993/94.

Ivić, Ivan
n. (Pazin, 27.06.1963.)
u. 1989/90.

Ivić, Krešimir
s. (Zagreb, 21.06.1945.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. V. J. Jordana

Ivoš, Ivan
k. (Zagreb, 22.05.1963.)
u. 1982/83., d. 1989., kl. S. Sikirice

Ivošević, Darko
g. (Zagreb, 18.05.1950.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. M. Detonija

Jadanec, Verica
n. (Zagreb, 11.12.1966.)
u. 1985/86., d. 1991., m. E. Kokot

Jajčanin, Miroslav
s. (Laninci, BiH, 15.02.1948.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. Š. Perića

Jakelić, Andrija
s. (Prugovo, 25.09.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. R. Goldonija

Jakelić, Vlado
s. (Prugovo, 17.05.1943.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Mezdjića

Jakić, Darko
g. (Vukovar, 21.03.1967.)
u. 1984/85., d. 1989., kl. F. Para

Jakić Divković, Ana
g. (Erdut, 20.09.1963.)
u. 1982/83., d. 1986., kl. F. Para

Jakić, Ivan
s. (Erdut, 26.12.1939.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. O. Mujadžića

Jakić, Vladimir
k. (Hrustovo, Slovenija, 19.11.1918.)
u. 1939/40.

Jakobčić, Ivan
s. (Sombor, SRJ, 14.05.1912.)
u. 1933/34., d. 1939., kl. Lj. Babića

Jakob, Karel
s. kand. (Lipovci, 25. 10. 1908.)
u. 1932/33., d. 1936., kl. M. Tartaglie

Jakopač, Žan
n. (Split, 5.12.1967.)
u. 1990/91., d. 1999., m. M. Vuco

Jakovljević, Jasna
g. (Zagreb, 30.01.1932.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. M. Detonija

Jakovović, Lazar
k. (Zrenjanin, SRJ, 24.02.1940.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. F. Kršinića

Jakšić, Danko
n. (Zagreb, 27.12.1962.)
u. 1981/82., d. 1987., m. J. Biffel

Jambrek, Đurđica
k. (Zagreb, 25.04.1958.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. Ž. Janeša

Jančić, Stanko
k. (Zagreb, 2.05.1932.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. A. Augustinčića

Janda, Josip
s. (Kaptol, 17.11.1911.)
u. 1933/34., d. 1938., kl. V. Becića

Janda, Melanija
s. (Osijek, 5.11.1897.)
u. 1916/17.

Janda Kossär, Darinka
k. (Zagreb, 6.07.1907.)
u. 1926/27.

Jandrić, Đorđe
n. (Zadar, 7.12.1956.)
u. 1978/79., d. 1985., m. J. Biffel

Jandrić, Marina
n. (Zagreb, 15.03.1960.)
u. 1979/80., d. 1986., m. S. Jančić

Jandrić, Radovan
g. (Obrovac, SRJ, 19.05.1954.)
u. 1977/78., d. 1980., kl. A. Kuduza

Janeš, Želimir
k. (Sisak, 12.12.1916.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. I. Meštrovića

Janevski, Vojko
k. (S. Grnčište, Makedonija, 29.04.1940.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. V. Radauša

Janić, Žarko
s. kand. (Slovinci, 26.04.1910.)
u. 1933/34.

Janković, Dunja
s. (Rijeka, 12.01.1980.)
u. 1998/99.

Janković, Mia
n. (Zagreb, 28.04.1977.)
u. 1995/96.

Janković, Miljenko
s. kand. (Supetar, 27.10.1903.)
u. 1927/28., d. 1931., kl. V. Becića

Janković, Teodor
s. kand. (Trnovo, BiH, 7.09.1891.)
u. 1925/26.

Janković Gerafulić, Nives
k. (Antofagasta, Čile, 20.10.1916.)
u. 1936/37.

Janjić, Ratko
s. (Split, 2.10.1941.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. V. Paraća

Janjić, Žana
g. (Dubrovnik, 9.09.1975.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. M. Šuteja

Jaška, Danijel
g. (Zagreb, 3.12.1980.)
u. 2000/2001.

Jarak, Rade
s. (Dubrovnik, 11.10.1968.)
u. 1992/93., d. 1995., kl. Đ. Sedera

Javor, Petar
s. kand. (Podovi, Dvor, 23.03.1893.)
u. 1922/23., d. 1926., kl. V. Becića

Javor, Snježana
g. (Split, 13.12.1963.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. F. Para

Javorović, Ivica
s. (Karlovac, 9.05.1956.)
u. 1982/83., d. 1987., kl. F. Kulmera

Jazvić, Paulina
g. (Zagreb, 21.02.1973.)
u. 1998/99.

Jean, Robert
k. (Sarajevo, BiH, 5.08.1889.)
u. 1908/9., a. 1914.

Jeger, Ivan
k. (Milwaukee, SAD, 18.04.1911.)
u. 1932/33., d. 1938., kl. I. Kerdića

Jeić, Kristina
g. (Zagreb, 3.03.1965.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. M. Šuteja

Jelavić, Dalibor
s. (Beograd, SRJ, 29.05.1949.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Jelenc, Marjan
s. (Maribor, Slovenija, 15.10.1949.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. M. Stančića

Jelenčić, Miroslav
r-s. (Kutina, 06.07.1980.)
u. 1999/2000.

Jeličić Job, Cvijeta
s. (Beograd, SRJ, 6.08.1924.)
u. 1946/47., d. 1951., kl. V. Paraća

Jeličić, Maja
n. (Zagreb, 25.09.1965.)
u. 1984/85., d. 1991., m. E. Kokot

Jelisić, Pero
k. (Ajdanovići, BiH, 3.02.1939.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. F. Kršinića

Jembrih, Zvjezdana
n. (Zagreb, 15.01.1965.)
u. 1983/84., d. 1990., m. Z. Keser

Jerabek, Dražen
n. (Zagreb, 31.08.1966.)
u. 1986/87., d. 1993., m. E. Kokot

Jeričević, Ante
k. (Žrnovo, 14.12.1939.)
u. 1960/61., d. 1965., kl. F. Kršinića

Jerkić, Suzana
n. (Titograd, SRJ, 7.12.1958.)
u. 1978/79.

Jerković-Papp, Ana
s. (St. Mikanovci, 25.12.1894.)
u. 1918/19., kl. V. Becića

Jerković, Anto
s. (Ljepunice, BiH, 2.05.1958.)
u. 1978/79., d. 1983., kl. R. Goldonija

Jerković, Josip
s. (Ljepunice, BiH, 20.03.1966.)
u. 1983/84., d. 1989., kl. F. Kulmera

Jerković, Pavao
s. (Morović, 29.10.1896.)
u. 1918/19.

Jerković, Veno
k. (Ljepunice, BiH, 16.06.1957.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. I. Sabolića

Jerkunica, Marin
scen. s. (Kaštel Sućurac, 15.01.1922.)
u. 1948/49.

Jesih, Slavo
s. (Vrapče, 11.08.1897.)
u. 1912/13., a. 1920.

Jevšovar, Marijan
s. kand. (Zagreb, 3.04.1922.)
u. 1942/43., d. 1946., kl. M. Tartaglie

Jevšovar, Snježana
s. (Zagreb, 30.01.1967.)
u. 1985/86.

Jirák, Karlo
s. kand. (Krško, Slovenija, 15.07.1897.)
u. 1920/21., d. 1927., kl. T. Krizmana

Job, Ignjat
s. (Dubrovnik, 28.03.1895.)
u. 1917/18.

Jokanović, Dejan
s. (Sarajevo, BiH, 29.06.1946.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. R. Goldonija

Jonjić, Sanja
g. (Imotski, 17.06.1966.)
u. 1991/92., d. 1997., kl. A. Kuduza

Jordan, Vasilije Josip
s. (Zagreb, 1.03.1934.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. Lj. Babića

Jordanić, Josip
n. (Zagreb, 11.04.1959.)
u. 1979/80.

Josipović, Vera
s. kand. (Ivanjska, 7.02.1923.)
u. 1945/46., d. 1950., kl. I. Režeka

Jošt, Kruno
n. (Zagreb, 22.12.1973.)
u. 1993/94.

Jovanović, Milan
k. (Žučica, BiH, 21.07.1944.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. V. Michielija

Jovanović, Milan
s. (Sarajevo, BiH, 8.12.1963.)
u. 1982/83.

Jovanović, Milorad
k. (Petrovčić, 6.10.1886.)
u. 1910/11., a. 1914.

Jovanović, Stanoje
s. kand. (Petrinja, 16.06.1895.)
u. 1923/24., d. 1928., kl. V. Becića

Jovanović, Tanja
n. (Zagreb, 24.02.1972.)
u. 1990/91., d. 1999., m. M. Šutej

Jovanović Muftinski, Trajko
s. (Kumanovo, Makedonija, 15.03.1891.)
u. 1920/21.

Jovanovski, Žarko
g. (Zagreb, 1.07.1966.)
u. 1987/88., d. 1992., kl. A. Kuduza

Jovičić, Radivoje
k. (Grk, BiH, 16.11.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. V. Rukljača

Jović, Ante
k. (Vinjani, 11.06.1914.)
u. 1941/42.

Jozić, Stevan
s. (Bački Monoštor, SRJ, 24.05.1951.)
u. 1977/78., d. 1983., kl. V. J. Jordana

Jugović, Friderik
s. kand. (Celje, Slovenija, 30.06.1885.)
u. 1923/24.

Juhn, Hinko
k. (Podgorač, 9.06.1891.) u. 1907/8., d. 1911., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Jukić, Irena
n. (Bjelovar, 25.10.1973.)
u. 1994/95., d. 2000., m. I. Šiško

Junek, Leopold
s. (Zagreb, 25.09.1899.)
u. 1919/20., d. 1924., kl. Lj. Babića

Juran, Igor
n. (Zagreb, 05.07.1981.)
u. 2000/2001.

Juranić, Sandra
g. (Zagreb, 6.04.1974.)
u. 1996/97.

Jurčec, Vladimir
s. (Laduč, 11.06.1945.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. R. Goldonija

Jurčević, Ivan
s. (Karlovac, 22.05.1940.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. O. Mujadžića

Jurčić, Gordana
s. (Ljubuški, BiH, 23.09.1954.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. N. Reisera

Juričić, Fulvio
s. (Pula, 18.08.1952.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. M. Stančića

Jurić, Dušan
s. (Rupe, 18.04.1956.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. V. J. Jordana

Jurić, Slavko
k. (Konjic, BiH, 1.03.1914.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. F. Kršinića

Jurić, Zoran
k. (Drijenča, BiH, 16.03.1962.)
u. 1982/83., d. 1987., kl. S. Sikirice

Jurić, Zrinka
n. (Zagreb, 4.12.1968.)
u. 1987/88., d. 1995., m. M. Vuco

Jurić, Dominique
n. (Zagreb, 24.11.1964.)
u. 1993/94., d. 1998., m. E. Kokot

Juriša, Georgina
s. (Zagreb, 15.02.1939.)
u. 1960/61., d. 1965., kl. V. Paraća

Jurjević, Mario
g. (Zagreb, 21.06.1963.)
u. 1983/84., d. 1991., kl. F. Para

Jurjević, Petar
drv. (Ribnik, 23.02.1903.)
u. 1920/21.

Jurjević Petrlik, Renata
s. (Zagreb, 25.04.1943.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. O. Postružnika

Jurkić, Anto
k. (D. Tramošnica, BiH, 29.01.1965.)
u. 1986/87., d. 1991., kl. S. Sikirice

Jurkić, Gabrijel
s. (Livno, BiH, 24.03.1886.)
u. 1907/8.

Jurković, Andrea
k. (Osijek, 30.07.1967.)
u. 1995/96., d. 1999., kl. S. Jančić

Jurković, Irena
n. (Murska Sobota, Slovenija, 21.06.1971.)
u. 1989/90., d. 1998., m. I. Šiško

Jurković, Irena
g. (Zagreb, 17.04.1974.)
u. 1993/94., d. 1999., kl. Z. Tišljara

Jurković, Mato
s. (Vođinci, 25.08.1945.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. N. Reisera

Jurković, Vanda
k. (Vinkovci, 25.09.1972.)
u. 1992/93., d. 1996., kl. S. Sikirice

Juroš, Antonija
n. (Split, 22.08.1971.)
u. 1992/93.

Juroš, Tomislava
g. (Split, 22.08.1971.)
u. 1994/95., d. 1999., kl. Z. Tišljara

Jušić, Božo
s. (Zagreb, 10.01.1929.)
u. 1948/49.

Jüttner, Antun
arh. (Sarajevo, BiH, 9.06.1911.)
u. 1935/36.

K

Kabalini, Dragutin
arh. (Prečec, 26.04.1916.)
u. 1935/36.

Kabiljo, Danilo
s. (Sarajevo, BiH, 6.04.1894.)
u. 1919/20.

Kačan, Domagoj
k. (Brežice, Slovenija, 22.02.1975.)
u. 1995/96., d. 2001., kl. D. Mataušić

Kačurincev, Vasilij
k. (Kijev, SSSR, 23.09.1901.)
u. 1922/23.

Kadoić, Ana
n. (Zagreb, 24.04.1974.)
u. 1992/93., d. 1999., m. D. Babić

Kadrija, Sulejman
s. (Đakovica, SRJ, 20.01.1936.)
u.1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Kaftanić, Pavica
s. (Baška, 26.02.1890.)
u. 1919/20.

Kajfeš, Mihael
k. (Brlog, 2.09.1934.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. A. Augustinčića

Kaiser, Stjepan
s. (Paripoš, Mađarska, 18.10.1890.)
u. 1909/10.

Kakša, Zoran,
n. (Zagreb, 12.05.1974.)
u. 1993/94.

Kalentić, Sanja
s. (Pula, 29.06.1955.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. Š. Perića

Kalin, Boris
k. (Solkan, Slovenija, 24.06.1905.)
u. 1924/25., d. 1929., kl. I. Meštrovića

Kalin, Zdenko
k. (Solkan, Slovenija, 11.04.1911.)
u. 1930/31., d. 1948., kl. Frangeš-Mihanović

Kalina, Ivo
s. (Zagreb, 21.02.1925.)
u. 1943/44., d. 1950., kl. Đ. Tiljka

Kalmeta, Niko
s. (Zadar, 4.12.1919.)
u. 1942/43., d. 1954., kl. J. Mišea

Kaloper, Jagoda
g. (Zagreb, 19.06.1947.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. M. Detonija

Kamenar, Zvonimir
k. (Sušak, 4.05.1939.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. V. Radauša

Kantoci, Ksenija
k. (Trebinje, BiH, 9.07.1909.) u. 1933/34.,
d. 1937., kl. R. Frangeš-Mihanovića

Kapulica, Krešimir
g. (Zagreb, 4.07.1972.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. A. Kuduza

Kara, Ljudevit
s. (Beč, Austrija, 18.08.1889.)
u. 1907/8.

Karabogdan, Gordan
g. (Mainz-Mombach, Njemačka, 05.03.1980.)
u. 1998/99.

Karadžić, Ćirilo
s. (Štip, Makedonija, 18.04.1900.)
u. 1924/25., d. 1929., kl. V. Becića

Karamarko, Snježana
g. (Split, 11.12.1970.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. M. Šuteja

Karan, Mladen
s. (V. Žuljevica, BiH, 3.06.1951.)
u. 1977/78., d. 1982., kl. V. J. Jordana

Karažinec, Berislav
s. (Varaždin, 23.01.1958.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. R. Goldonija

Karlavaris, Milica
k. (Rijeka, 28.12.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. V. Michielija

Karaula, Željko
g. (Prisap, BiH, 29.08.1958.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. A. Kuduza

Kasanić, Sanja
s. (Zagreb, 5.05.1972.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. Đ. Sedera

Kasap, Natali
g. (Zagreb, 26.12.1979.)
u. 1999/2000.

Kasapović, Milivoje
n. (Bosanski Šamac, BiH, 10.03.1953.)
u. 1977/78., d. 1981., m. M. Veža

Kastrapeli, Dubravko
n. (Zagreb, 26.01.1971.)
u. 1989/90., d. 1995. m. Z. Keser

Kasumović, Oleg
s. (Zagreb, 11.02.1942.)
u. 1962/63.

Kašpar, Lidija
s. (Slavonski Brod, 11.06.1923.)
u. 1943/44., d. 1949., kl. M. Tartaglie

Kašper, Neven
p. (Split, 24.05.1939.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Kaštelančić, Anton
s. (Podstrana, 17.08.1911.)
u. 1931/32., d. 1936., kl. Lj. Babića

Katičić, Ana
s. (Zagreb, 20.02.1971.)
u. 1998/99.

Katić, Krešimir
s. kand. (Zagreb, 18.10.1919.)
u. 1938/39., d. 1943., kl. A. Kumana

Katić, Vladimir
s. (Duga Resa, 15.04.1951.)
u. 1979/80.

Kaurić, Anđelko
s. (Varaždin, 7.05.1897.)
u. 1915/16.

Kaurlotto, Mia
n. (Zagreb, 27.04.1963.)
u. 1984/85., d. 1996., m. M. Vuco

Kauzlarić, Mladen
arh. (Gospić, 10.01.1896.)
u. 1926/27., d. 1939., kl. D. Iblera

Kauzlarić, Veljko
arh. (Novi Vinodolski, 3.11.1902.)
u. 1936/37., d. 1940., kl. D. Iblera

Kauzlarić, Zlatko
s. (Koprivnica, 30.06.1945.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. M. Stančića

Kavčić, Maks
s. kand. (Sv. Trojica, Slo., 22.05.1909.)
u. 1932/33., d. 1937., kl. M. Tartaglie

Kavrom, Đuro
k. (Brod Moravice, 22.04.1922.)
u. 1922/23.

Kavić, Nikola
k. (Zelina, 22.12.1954.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. V. Michielija

Kavurić, Nives
g. (Zagreb, 18.01.1938.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. F. Baće

Kavurić, Vanja
s. (Beograd, SRJ, 9.10.1945.)
u. 1965/66., d. 1967., kl. O. Postružnika

Kecmanović, Milica
s. kand. (Tuzla, BiH, 27.07.1913.)
u. 1931/32.

Kečkeš, Irena
n. (Karlovac, 5.04.1974.)
u. 1994/95., d. 2000., m. I. Šiško

Kećanin, Nikola
k. (Čepin, 6.08.1913.) u. 1932/33.,
d. 1936., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Kefer, Marica
ker. (Budimpešta, Mađarska, 14.09.1907.)
u. 1932/33., z. 1933., kl. H. Juhna

Kelava, Vitomir
n. (Zenica, BiH, 19.05.1952.)
u. 1977/78.

Kelčec, Branko
k. (Planina, 28.02.1949.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. I. Sabolića

Kelčec, David
n. (Zagreb, 21.09.1971.)
u. 1991/92., d. 1998., m. D. Babić

Kelčec, Igor,
n. (Sisak, 15.06.1965.)
u. 1984/85.

Kelčec, Marijan
k. (Preloščica, 11.03.1946.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. V. Michielija

Keller, L. Kenneth
s. (Hartville, SAD, 22.07.1903.)
u. 1930/31.

Kenđelić, Romana
k. (Koprivnica, 17.12.1958.)
u. 1978/79., d. 1985., kl. V. Rukljača

Kern, Marko
s. (Slavonski Brod, 17.02.1948.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. R. Goldonija

Kersmanc, Sava
arh. (Ljubljana, Slovenija, 4.08.1910.)
u. 1930/31.

Kerstner, Ivan
n. (Zagreb, 31.08.1977.)
u. 1997/98.

Keršić, Filip
s. (Črna Vas, Slovenija, 1.05.1892.)
u. 1919/20.

Keser, Ivana
s. (Zagreb, 19.04.1967.)
u. 1987/88., d. 1992., kl. Đ. Sedera

Keser, Zlatko
s. (Zagreb, 23.01.1942.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. O. Postružnika

Kezele, Božidar
p. (Varaždin, 25.12.1942.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. I. Šebalja

Killer, Karlo
s. kand. (Banja Luka, BiH, 18.07.1902.)
u. 1922/23., d. 1927., kl. T. Krizmana

Kinert, Albert
g. (Vinkovci, 6.04.1919.)
u. 1939/40., d. 1946., kl. T. Krizmana

Kinert, Nada
g. (Zagreb, 17.06.1944.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Kinerta

Kipke, Željko
s. (Čakovec, 3.03.1953.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. Š. Perića

Kirac, Libuša
g. (Zagreb, 7.06.1959.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. A. Kuduza

Kiraly, Franc,
k. (Dol. Lakoš, Slovenija, 28.04.1936.)
u. 1961/62., d. 1964., kl. F. Kršinića

Kirin, Igor
s. (Zagreb, 17.08.1975.)
u. 1996/97.

Kirinčić, Anton
s. (Pula, 2.09.1912.)
u. 1931/32., d. 1935., kl. V. Becića

Kiseljev, Želimir
n. (Zagreb, 1.08.1962.)
u. 1982/83., d. 1987., m. J. Biffel

Klaić, Ljiljana
g. (Zagreb, 19.02.1960.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. A. Kuduza

Klaić, Šimo
k.(St. Perkovci, 26.10.1929.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. V. Radauša

Klajn, Josip
s. (Smederevo, SRJ, 1.03.1920.)
u. 1945/46.

Klakočar, Helena
g. (Tuzla, BiH, 3.11.1958.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. A. Kinerta

Klapež, Ivan
k. (Sinj, 9.01.1961.)
u. 1981/82., d. 1987., kl. S. Sikirice

Klarica, Mile
p. (Beograd, SRJ, 25.07.1944.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. I. Šebalja

Klarica, Natalija
n. (Šibenik, 13.08.1969.)
u. 1986/87., d. 1993., m. E. Kokot

Klarić, Slava
s. kand. (Osijek, 16.01.1922.)
u. 1943/44., d. 1947., kl. A. Mezdjića

Klarin, Iva
k. (Rijeka, 12.08.1981.)
u. 1999/2000.

Klaudus, Rolf
s. kand. (Suševo, 19.10.1895.)
u. 1922/23., d. 1926., kl. V. Becića

Klemen, Vedran
a. (Zagreb, 17.01.1981.)
u. 2000/2001.

Klemenčić, Božidar
s. (Galicija pri Celju, Slo., 15.06.1911.)
u. 1929/30., d. 1934., kl. Lj. Babića

Klemens, Vedran
s. (Sarajevo, BiH, 26.10.1978.)
u. 1999/2000.

Klingberg, Franc
s. (Hardegg, Austrija, 29.12.1889.)
u. 1919/20.

Kljun, Dejan
k. (Rijeka, 30.06.1979.)
u. 1999/2000.

Klubička, Dalibor
n. (Daruvar, 23.08.1961.)
u. 1980/81., d. 1987., kl. J. Biffela

Klugman, Sretna
s. (Maribor, Slovenija, 23.05.1925.)
u. 1946/47.

Kljaković, Živko
s. kand. (Solin, 8.04.1905.)
u. 1926/27., d. 1930., kl. V. Becića

Knežević, Desanka
p. (Široka Kula, 25.08.1934.)
u. 1959/60., d. 1963., kl. I. Šebalja

Knežević, Ivan
s. kand. (Rogoznica, 23.08.1907.)
u. 1935/36., d. 1939., kl. M. Tartaglie

Knežević, Kristina
n. (Zadar, 19.09.1975.)
u. 1996/97.

Knežević, Nina
k. (Sisak, 14.12.1954.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. V. Michielija

Knežević, Ruta
s. (Split, 8.10.1947.)
u. 1971/72., d. 1972., kl. N. Reisera

Knifer, Julije
s. (Osijek, 23.04.1924.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. Đ. Tiljka

Kobasić, Lidija
n. (Zagreb, 30.11.1972.)
u. 1992/93., d. 2000., m. I. Šiško

Kocherscheidt, Kurt
s. (Klagenfurt, Austrija, 6.07.1943.)
u. 1963/64.

Kocjan, Zvonimir
s. kand. (Zadar, 30.11.1907.)
u. 1927/28., d. 1931., kl. V. Becića

Kocković, Marijan
k. (Zagreb, 23.07.1923.)
u. 1947/48.

Kočica, Dijana
g. (Zagreb, 9.05.1961.)
u. 1984/85., d. 1987., kl. A. Kuduza

Kočiš, Eugenije
k. (Kula, SRJ, 25.02.1922.)
u. 1946/47., d. 1954., kl. A. Augustinčića

Kodrić, Franjo
k. (Zagreb, 8.12.1952.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. Ž. Janeša

Kogej, Rudolf
s. (Idrija, Slovenija, 16.04.1899.)
u. 1924/25.

Kogovšek, Alojzij
k. (Vič, Slovenija, 7.06.1911.)
u. 1931/32.

Kohout, Alois
s. (Kralj. Vinohradi, Češka, 21.03.1891.)
u. 1909/10.

Kohn, Dario
s. (Zagreb, 30.08.1972.)
u. 1994/95.

Koičev, Konstantin
s. (Kazanlik, Bugarska, 25.05.1883.)
u. 1909/10., a. 1911.

Kokan, Tomo
k. (Duba, Cavtat, 23.09.1923.)
u. 1944/45.

Kokeza, Jure
g. (Split, 15.10.1959.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. F. Para

Kokot, Bruno
g. (Zagreb, 8.10.1963.)
u. 1984/85., d. 1989., kl. M. Šuteja

Kokot, Eugen
p. (Labin, 9.02.1940.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Kokotović, Dušan
s. (Gornji Kosinj, 15.10.1888.)
u. 1907/8., a. 1911.

Kolanović, Dubravka
s. (Zagreb, 10.09.1973.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. V. J. Jordana

Kolar, Gabriela
k. (Dodoši, 31.01.1924.)
u. 1946/47., d. 1950., kl. F. Kršinića

Kolarić, Kristina
g. (Zagreb, 05.04.1979.)
u. 2000/2001.

Kolbič, Gabriel
k. (Marija Snežna na Velki, Slo., 17.03.1913.)
u. 1939/40.

Kolega, Ana
n. (Zadar, 6.08.1975.)
u. 1996/97.

Kolenc, Stanko
k. (Litija, Slovenija, 26.12.1909.)
u. 1928/29., d. 1934., kl. R. Frangeša

Kolić, Mara
n. (Dubrovnik, 18.07.1970.)
u. 1989/90., d. 1994., m. M. Šutej

Köllner, Gordana
s. (Beograd, SRJ, 29.12.1928.)
u. 1948/49., d. 1954., kl. I. Režeka

Kolombar, Tomislav
s. (Koprivnica, 3.12.1899.)
u. 1918/19.

Koljanin, Krešimir
s. (Zagreb, 22.09.1932.)
u. 1953/54.

Koman, Igor
n. (Zagreb, 20.08.1964.)
u. 1985/86., d. 1995., kl. I. Šiška

Končar-Perаić, Lela
k. (Zagreb, 26.01.1952.)
u. 1978/79., d. 1981., kl. I. Sabolića

Končić, Božena
g. (Zagreb, 5.10.1967.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. M. Šuteja

Končić, Jasminka
g. (Zagreb, 9.09.1973.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. M. Šuteja

Kondžić, Šukrija
s. (Derventa, BiH, 1887.)
u. 1913/14.

Konta, Josip
k. (Livno, BiH, 18.05.1946.)
u. 1968/69., d.1972., kl. V. Michielija

Konjevod, Bogoslav
s. (Stolac, BiH, 23.03.1903.)
u. 1920/21.

Kopač, Slavko
s. kand. (Vinkovci, 21.08.1913.)
u. 1933/34., d. 1937., kl. V. Becića

Kopić, Božidar
s. (Pregrada, 3.03.1926.)
u. 1950/51., d. 1954., kl. I. Režeka

Kopić, Damir
g. (Zagreb, 11.07.1969.)
u. 1990/91., d. 1996., kl. F. Para

Koprek, Goran
r-k. (Zagreb, 20.08.1981.)
u. 2000/2001.

Koprivica, Marija
s. (Dubrovnik, 27.09.1961.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. Đ. Sedera

Korbar, Drago
arh. (Zagorje ob Savi, Slovenija, 1.10.1907.)
u. 1931/32.

Kordej, Igor
g. (Zagreb, 23.06.1957.)
u. 1977/78.

Kordić, Ksenija
n. (Sisak, 15.03.1979.)
u. 1997/98.

Kordić, Tamara
s. (Zagreb, 30.06.1976.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. Đ. Sedera

Korelić, Branka
s. kand. (Varaždin, 19.11.1924.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. J. Mišea

Koren, Mirjana
s. (Zagreb, 22.12.1970.)
u. 1989/90., d. 1994., kl. V. J. Jordana

Koren, Burić, Vesna
s. (Vukovar, 8.06.1934.)
u. 1958/59., d. 1962., kl. Đ. Tiljka

Korica, Kata
g. (Vinkovci, 19.05.1970.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. M. Šuteja

Korkut, Alem
k. (Travnik, BiH, 8.10.1970.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. Š. Vulasa

Korolija, Sanja
n. (Zagreb, 7.05.1971.)
u. 1990/91.

Koropčak, Ivo J.
hosp. akta (Pečuh, Mađarska, 16.05.1895.)
u. 1922/23.

Kos, Alen
g. (Pula, 9.06.1963.)
u. 1982/83., d. 1987., kl. A. Kuduza

Kos, Gojmir
s. (Gorizia, Italija, 24.01.1896.)
u. 1918/19.

Kos, Petar
k. (Varaždin, 9.04.1917.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. F. Kršinića

Kos, Vera
p. (Zagreb, 19.08.1942.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. I. Šebalja

Kosanović, Bosiljka
s. (Plaški, 1.01.1900.)
u. 1917/18.

Kosović, Irena
s. (Zagreb, 12.12.1968.)
u. 1988/89., d. 1994., kl. Z. Kauzlarića

Kostanjevec, Davor
n. (Zagreb, 20.01.1963.)
u. 1981/82.

Kostanjević, Tatjana
k. (Rijeka, 5.10.1963.)
u. 1984/85., d. 1988., kl. S. Sikirice

Kostanjšek, Mladen
k. (Zagreb, 4.04.1970.)
u. 1989/90., d. 1994., kl. Š. Vulasa

Kostanjšek, Vjekoslav
s. kand. (Zagreb, 11.06.1928.)
u. 1947/48., d. 1989., kl. Đ. Sedera

Kostov, Anna
r-k. (Zadar, 15.11.1980.)
u. 1999/2000.

Kostov Džurov, Konstantin
k. (Pleven, Bugarska, 9.12.1943.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. V. Michielija

Kostović, Ante
k. (Drvenik, 17.02.1915.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. F. Kršinića

Koščec, Blaža
s. (Našice, 27.12.1905.)
u. 1927/28.

Koščević, Antonija
k. (Lipnik, Karlovac, 19.03.1891.)
u. 1910/11.

Koščević, Lejla
n. (Zagreb, 23.02.1968.)
u. 1986/87., d. 1994., m. J. Poljan

Koščica, Zlatko
s. (Pregrada, 19.12.1901.)
u. 1918/19.

Košćec, Gordana
n. (Zagreb, 19.05.1973.)
u. 1992/93., d. 1998., m. M. Vuco

Košir, Franjo
s. (Škofja Loka, Slovenija, 29.05.1906.)
u. 1923/24., d. 1928., kl. V. Becića

Košir, Vitold
k. (Zagreb, 19.03.1966.)
u. 1984/85., d. 1989., kl. Š. Vulasa

Košković, Marija Branka
g. (Kutina, 3.09.1942.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. A. Kinerta

Kotlar, Mario
s. (Zadar, 27.03.1927.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. Đ. Tiljka

Kovač, Anica
k. (Sarajevo, BiH, 23.04.1943.)
u. 1963/64., d. 1968., kl. V. Michielija

Kovač, Daniel
n. (Subotica, SRJ, 17.10.1966.)
u. 1988/89., d. 1996., m. M. Vuco

Kovač, Koraljka
n. (Zagreb, 17.07.1971.)
u. 1991/92., d. 1999., m. Z. Keser

Kovač, Maja
g. (Zagreb, 10.10.1981.)
u. 2000/2001.

Kovač, Nikola
s. (Zagreb, 2.10.1980.)
u. 2000/2001.

Kovač, Zlatan
s. (Zagreb, 27.05.1956.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. N. Reisera

Kovačević, Dora
g. (Dubrovnik, 11.01.1951.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. A. Kinerta

Kovačević, Dragutin
g. (Petrinja, 3.11.1954.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. A. Kuduza

Kovačević, Edmund
s. (Gospić, 16.11.1906.)
u. 1926/27., d. 1930., kl. V. Becića

Kovačević, Gordana
n. (Zagreb, 30.09.1960.)
u. 1981/82.

Kovačević, Ivanka
s. (Zagreb, 30.06.1945.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. R. Goldonija

Kovačević, Jelena
g. (Osijek, 20.04.1982.)
u. 2000/2001.

Kovačević, Marela
k. (Makarska, 30.10.1973.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. S. Jančića

Kovačević, Marijana
n. (Zagreb, 31.10.1963.)
u. 1982/83.

Kovačević, Stanko
k. (Podbožur, SRJ, 15.03.1948.)
u. 1969/70., d. 1975., kl. V. Michielija

Kovačević, Zoran
s. (Bjelovar, 25.01.1968.)
u. 1987/88., d. 1994., kl. Z. Vrkljana

Kovačevski, Velimir
k. (Kumanovo, Makedonija, 2.05.1936.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. V. Radauša

Kovačić, Gordana
n. (Varaždin, 22.10.1966.)
u. 1985/86., d. 1989., m. E. Kokot

Kovačić, Kuzma
k. (Hvar, 6.06.1952.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. V. Rukljača

Kovačić, Siniša
g. (Zagreb, 26.06.1978.)
u. 1996/97.

Kovačić, Vesna
s. (Ormož, Slovenija, 12.12.1954.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. N. Reisera

Kovačićek, Zlatica
s. (Zagreb, 22.12.1955.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. V. J. Jordana

Koydl, Nikola
s. (Karlovac, 6.02.1939.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. Đ. Tiljka

Kozjek, Lojze
drv. (Podbrežje ob Naklo, Slo., 16.05.1897.)
u. 1922/23., kl. V. Braniša

Kožarić, Ivan
k. (Petrinja, 10.06.1921.)
u. 1943/44., d. 1949., kl. A. Augustinčića

Kožić, Vesna
g. (Bosanska Gradiška, BiH, 19.06.1953.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. A. Kuduza

Kožul, Kristijan
n. (München, Njemačka, 22.05.1975.)
u. 1993/94.

Kožul, Maja
g. (Mostar, BiH, 14.10.1972.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. Z. Tišljara

Kragujević, Mario
n. (Zagreb, 26.06.1976.)
u 1996/97.

Krajačić, Jasmina
g. (Zagreb, 26.07.1968.)
u. 1987/88., d. 1992., kl. M. Šuteja

Krajančić, Marija
s. (Dubrovnik, 23.03.1981.)
u. 1999/2000.

Krajcar, Marko
n. (Sisak, 19.06.1979.)
u. 1999/2000.

Kralik, Miroslav
arh. (Zagreb, 23.06.1907.)
u. 1931/32.

Kralj, Neven
s. (Varaždin, 19.05.1954.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. R. Goldonija

Kraljević, Ivan
g. (Zagreb, 13.02.1966.)
u. 1984/85., d. 1992., kl. M. Šuteja

Kraljević, Mira
s. kand. (Split, 23.09.1914.)
u. 1938/39., d. 1942., kl. M. Tartaglie

Kraljević, Nevenka
n. (Metković, 19.02.1968.)
u. 1987/88., d. 1993., m. E. Kokot

Kramar, Ljerka
s. (Slavonski Brod, 24.09.1948.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. M. Stančića

Kramer, Martina
s. (Zagreb, 22.02.1965.)
u. 1982/83., d. 1987., kl. F. Kulmera

Krameršek, Josip
s. (Zagreb, 18.03.1901.)
u. 1919/20.

Kranjc, Svebor
g. (Zagreb, 12.10.1967.)
u. 1986/87., d. 1999., kl. M. Šutej

Krasić, Ines
n. (Mostar, BiH, 4.02.1969.)
u. 1987/88., d. 1993., m. D. Babić

Krašković, Denis-Juraj
k. (Zagreb, 23.03.1972.)
u. 1990/91., d. 1994., kl. S. Jančića

Kratena, Jaroslav
s. (Kostajnica, 14.08.1893.)
u. 1911/12.

Kraus, Dimitrije
s. (Zagreb, 18.06.1927.)
u. 1945/46.

Kraus, Živa
s. (Zagreb, 4.10.1945.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. R. Goldonija

Krelja, Davor
s. (Sisak, 1.03.1960.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. Š. Perića

Kren, Milan
s. (Zagreb, 18.04.1893.)
u. 1912/13.

Krešić, Antun
s. (Stari Jankovci, 14.02.1955.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. Š. Perića

Krešić, Mirna
g. (Zagreb, 29.12.1958.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. A. Kuduza

Krešić, Ružica-Savka
g. (Metković, 18.10.1972.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. Z. Tišljara

Krešo-Lovrić, Domagoj
n. (Zagreb, 17.12.1970.)
u. 1991/92.

Krile, Ivana
r-s. (Dubrovnik, 23.02.1977.)
u. 1998/99.

Kristl, Vlado
s. (Zagreb, 24.01.1923.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. Đ. Tiljka

Krivčević, Ivo
k. (Bijelo Polje, Crna Gora, 2.10.1932.)
u. 1956/57.

Krivić, Nenad
k. (Split, 23.09.1931.)
u. 1954/55., d. 1959., kl. A. Augustinčića

Krizman, Aldo
k. (Senj, 29.04.1954.)
u. 1977/78., d. 1983., kl. V. Michielija

Krizman, Mirta
r-k. (Zadar, 07.11.1979.)
u. 1999/2000.

Krizman, Srđan
arh. (Zagreb, 8.07.1914.)
u. 1937/38.

Krizmanić, Krešimir
n. (Zagreb, 7.05.1957.)
u. 1978/79.

Križ, Zdenka
s. (Osijek, 16.07.1897.)
u. 1916/17.

Križanac, Ivan
k. (Vedašić, BiH, 1.04.1942.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. I. Sabolića

Križanić, Petar
s. (Glina, 19.05.1890.)
u. 1908/9.

Krkač, Mia
n. (Zagreb, 6.05.1974.)
u. 1993/94., d. 2000., m. A. Rašić

Krnjaić, Nikola
a. (Zagreb, 23.09.1977.)
u. 2000/2001.

Kropf, Željko
s. (Zagreb, 12.05.1957.)
u. 1977/78., d. 1982., kl. Š. Perića

Krovinović, Zrinka
n. (Zagreb, 26.04.1967.)
u. 1986/87., d. 1994., m. E. Kokot

Krpan, Igor
n. (Zagreb, 7.11.1964.)
u. 1983/84., d. 1991., m. A. Kuduz

Krpan, Sonja
n. (Zagreb, 11.10.1965.)
u. 1985/86.

Krstić, Rudolf
k. (Čapljina, BiH, 14.02.1915.)
u. 1942/43.

Krstić Lukač, Marija
k. (Split, 27.03.1954.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. Ž. Janeša

Krstulović, Andro
k. (Split, 5.10.1912.) u. 1930/31.,
d. 1939., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Krstulović, Eugen
s. (Split, 6.12.1912.)
u. 1930/31., d. 1934., kl. Lj. Babića

Krstulović, Ivan
k. (Dolac Donji, 30.12.1934.)
u. 1964/65.

Krstulović, Ivo
s. (Split, 27.11.1932.)
u. 1954/55., d. 1959., kl. J. Mišea

Krstulović, Maksim
s. (Split, 26.08.1933.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. J. Mišea

Krstulović, Milka
s. (Split, 8.04.1951.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. M. Stančića

Kršnjavi, Tomislav
k. (Zagreb, 16.09.1975.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. S. Sikirice

Krtić, Zdenko
s. (Jablanica, BiH, 10.10.1959.)
u. 1978/79.,d. 1984., kl. R. Goldonija

Krulić, Kristina
r-s. (Rijeka, 30.04.1982.)
u. 2000/2001.

Krupa, Alfred
s. (Karlovac, 14.06.1971.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. J. V. Jordana

Krupić, Enver
arh. (Bosanska Krupa, BiH, 5.04.1911.)
u. 1932/33.

Krušlin, Hinko
s. (Zagreb, 16.03.1891.)
u. 1908/9.

Krušlin, Mihovil
s. (Ključ, BiH, 4.09.1882.)
u. 1907/8., a. 1911., kl. M. Cl. Crnčića

Kučan, Bruno
s. (Karlovac, 1.10.1959.)
u. 1983/84., d. 1987., kl. V. J. Jordana

Kučan, Julijana
n. (Rijeka, 25.07.1974.)
u. 1996/97.

Kučina, Vladimir
p. (Zagreb, 18.12.1940.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. I. Šebalja

Kučukalić, Lejla
s. (Sarajevo, BiH, 29.09.1971.)
u. 1990/91.

Kuduz, Ante
g. (Vrlika, 14.06.1935.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. M. Detonija

Kuduz, Igor
g. (Zagreb, 26.08.1967.)
u. 1988/89., d. 1995., kl. A. Kuduza

Kuduz, Ivan
g. (Bjelovar, 23.06.1943.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. A. Kinerta

Kuduz, Slaven
g. (Zagreb, 8.08.1966.)
u. 1987/88., d. 1993., kl. M. Šuteja

Kugler, Dragutin
k. (Prag, Češka, 17.11.1904.)
u. 1923/34.

Kugler, Boris
s. (Zagreb, 10.04.1974.)
u. 1993/94., d. 1997., kl. V. J. Jordana

Kugler, Miroslav
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 4.02.1914.)
u. 1940/41., d. 1945., kl. T. Krizmana

Kuhar, Robert
n. (Zagreb, 31.05.1970.)
u. 1989/90., d. 1998., m. I. Šiško

Kuharić, Marta
k. (Zagreb, 28.11.1975.)
u. 1998/99.

Kuharić, Vladimir
g. (Zagreb, 24.05.1942.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. A. Kinerta

Kujundžić, Ivan
k. (Imotski, 12.11.1968.)
u. 1990/91., d. 1994., kl. S. Jančića

Kujundžić, Goran
g. (Subotica, 28.04.1976.)
u. 1999/2000.

Kujundžić, Hajrudin
s. kand. (Ključ, BiH, 15.11.1915.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. J. Mišea

Kujundžić, Theo
s. (Beočin, SRJ, 24.02.1943.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. O. Postružnika

Kuk, Boris
n. (Zagreb, 26.06.1967.)
u. 1989/90.

Kukec, Morana
g. (Zagreb, 15.03.1957.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. A. Kuduza

Kukec, Stjepan
s. (Koprivnica, 20.08.1894.)
u. 1913/14., a. 1917.

Kukić, Milanka
n. (Zagreb, 20.08.1962.)
u. 1981/82.

Kukolja, Dragutin
s. (Zagreb, 16.03.1915.)
u. 1946/47.

Kulčar, Priska
s. (M. Sobota, Slovenija, 10.02.1932.)
u. 1952/53., d. 1958., kl. J. Mišea

Kuliš, Vatroslav
s. (Livno, BiH, 7.03.1951.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. Š. Perića

Kulmer, Ferdinand
s. (Cap Martin, Francuska, 29.01.1925.)
u. 1945/46., d. 1948., kl. Đ. Tiljka

Kuljiš, Andrej
g. (Toronto, Kanada, 4.12.1975.)
u. 1995/96.

Kumar, Franz
k. (Bečko Novo Mesto, Austrija, 24.11.1902.)
u. 1920/21., d. 1926., kl. R. F.-Mihanovića

Kumar, Stane
s. kand. (Trst, Italija, 25.07.1910.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. Lj. Babića

Kumbatović, Mila
s. kand. (Omišalj, 17.06.1915.)
u. 1935/36., d. 1939., kl. M. Tartaglie

Kumrić, Aleksandar
s. (Kostajnica, 21.11.1898.)
u. 1918/19.

Kunoski, Spase
s. (Debar, Makedonija, 22.09.1929.)
u. 1949/50., d. 1953., kl. V. Tartaglie

Kunštek, Ervin
s. (Zagreb, 24.09.1940.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. M. Stančića

Kuntner, Vera
s. (Karlovac, 23.01.1924.)
u. 1945/46., d. 1954., kl. I. Režeka

Kupfer, Marija
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 26.01.1914.)
u. 1936/37., d. 1940., kl. Lj. Babića

Kupinski, Ivan
g. (Dombrava, BiH, 16.12.1934.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. F. Baće

Kurbel, Branka
p. (Brčko, BiH, 8.10.1941.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. I. Šebalja

Kuricin, Vladimir
k. (Sevastopol, Rusija, 14.06.1894.)
u. 1921/22., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Kurobasa, Pero
k. (Split, 1.03.1965.)
u. 1984/85., d. 1990., kl. Š. Vulasa

Kursar, Petra
n. (Zagreb, 28.06.1970.)
u. 1989/90.

Kurtela, Nina
n. (Zagreb, 29.08.1981.)
u. 2000/2001.

Kurti, Antun
s. (Ferizović, Albanija, 15.08.1896.)
u. 1918/19.

Kurtz, Danijela
k. (Nova Gradiška, 19.09.1976.)
u. 1996/97.

Kurtz, Ivica
s. (Slavonski Brod, 17.01.1974.)
u. 2000/2001.

Kusturica, Nino
s. (Sombor, SRJ, 26.10.1948.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. I. Reisera

Kušan, Ivo
s. (Sarajevo, BiH, 30.08.1933.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. I. Režeka

Kušanić, Ivan
s. (Zagreb, 9.05.1924.)
u. 1947/48., d. 1952., kl. I. Režeka

Kuštreba, Dragutin
s. (Zagreb, 4.07.1895.)
u. 1911/12.

Kutija, Nada
n. (Zagreb, 28.02.1964.)
u. 1982/83.

Kutleša, Mirna
s. (Rijeka, 30.11.1980.)
u. 1999/2000.

Kutnjak, Zlatko
s. (Rijeka, 24.02.1950.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. R. Goldonija

Kutuzović, Ivona
s. (Slavonski Brod, 23.05.1976.)
u. 2000/2001.

Kuzmanić, Ana
s. (Split, 07.10.1980.)
u. 1999/2000.

Kuzmanovski, Blaže
s. (Skopje, Makedonija, 14.06.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. R. Goldonija

Kvaternik, Jasna
s. (Zagreb, 10.09.1968.)
u. 1987/88., d. 1991., kl. Đ. Sedera

Kvaternik, Ljubica
s. kand. (Zagreb, 14.05.1923.)
u. 1944/45.

L

Laas, Hinko
s. (Sarajevo, BiH, 12.09.1899.)
u. 1919/20.

Laas, Julije
s. (Sarajevo, BiH, 4.04.1902.)
u. 1921/22.

Labaš, Juraj
s. (Oroslavje, 22.10.1935.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. I. Režeka

Labaš, Lucija
s. (Zagreb, 30.04.1975.)
u. 1995/96., d. 1999., kl. V. J. Jordana

Labaš, Rudolf
s. (Golubovec, 31.08.1941.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. V. Paraća

Labaš, Sonja
n. (Virovitica, 28.08.1963.)
u. 1982/83.

Lacković, Slavoljub
g. (Poljanka, Križevci, 14.11.1936.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. M. Detonija

Ladika, Ferdo
k. (Stražnjevec, 17.04.1914.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. F. Kršinića

Ladiš, Zdravko
k. (Zagreb, 18.07.1951.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. Ž. Janeša

Ladović, Renata
g. (Zagreb, 22.06.1971.)
u. 1990/91., d. 1996., kl. F. Para

Lah, Milena
k. (Ajdovščina, Slovenija, 23.05.1920.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. V. Radauša

Lahovsky, Stjepan
s. kand. (Donji Miholjac, 17.12.1902.)
u. 1922/23., d. 1927., kl. Lj. Babića

Lainović, Cvetko
s. (Titograd, SRJ, 6.04.1931.)
u. 1950/51., d. 1954., kl. J. Mišea

Lakić, Branislava
g. (Novi Sad, SRJ, 21.05.1959.)
u. 1978/79., d. 1996., kl. A. Kuduza

Lalin, Nikša
s. (Zagreb, 30.11.1972.)
u. 1992/93., d. 1999., kl. Đ. Sedera

Lalin, Vjera
g. (Zagreb, 10.03.1947.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. I. Lovrenčića

Lamut, Vladimir
s. kand. (Čatež, Slovenija, 19.08.1915.)
u. 1936/37., d. 1941., kl. Lj. Babića

Landeka, Luka
s. (Hrašljani, BiH, 25.04.1903.)
u. 1928/29.

Landekić, Zoran
n. (Zagreb, 16.05.1970.)
u. 1989/90.

Lang, Ivo
arh. (Graz, Austrija, 14.06.1908.)
u. 1933/34.

Lapajne, Adolf
s. kand. (Idrija, Slovenija, 2.09.1889.)
u. 1922/23., d. 1923., kl. B. Č. Sesije

Lapuh, Lovro
n. (Zagreb, 14.02.1979.)
u. 1999/2000.

Lapuh, Željko
s. (Split, 27.05.1951.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. Š. Perića

Lasta, Anina
s. (Zagreb, 30.07.1955.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. Š. Perića

Latković, Zlatko
s. (Berkasovo, SRJ, 18.03.1928.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. Lj. Babića

Lavrič, Alojzij
k. (Črni Potok, 4.06.1914.)
u. 1939/40.

Lebez, Miroslav
s. kand. (Borovnica, 2.03.1912.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. Lj. Babića

Leder, Franjo
k. (Tuzla, BiH, 27.10.1905.)
u. 1926/27., d. 1932., kl. R. Frangeša

Ledić, Stipo
k. (Čipuljić, BiH, 24.11.1934.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. F. Kršinića

Legin, Mladen
g. (Zagreb, 17.05.1949.)
u. 1970/71., d. 1976., kl. F. Baće

Leiner, Borislav
k. (Čakovec, 28.01.1957.)
u. 1980/81.

Leisser, Teodor
s. (Varaždin, 27.11.1894.)
u. 1914/15.

Lekić, Željko
n. (Gornja Vijaka, BiH, 16.07.1967.)
u. 1995/96., d. 1999., m. E. Kokot

Leko, Kristina
g. (Zagreb, 26.11.1966.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. M. Šuteja

Lenard, Igor
n. (Zagreb, 6.09.1969.)
u. 1993/94.

Lenard, Kristina
n. (Brežice, Slovenija, 11.11.1975.)
u. 1994/95.

Lentić, Karmen
s. (Zagreb, 6.08.1968.)
u. 1989/90., d. 1993., kl. Z. Kauzlarića

Lenuzzi, Branka
s. (Karlovac, 14.07.1947.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. R. Goldonija

Leontić, Jasenka
s. (Zagreb, 21.06.1956.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. V. J. Jordana

Leović, Josip
s. (Osijek, 14.08.1885.)
u. 1911/12., a. 1915.

Lerotić, Pavao
s. (Zagreb, 11.05.1967.)
u. 1986/87.

Lesar, Željko
s. (Čakovec, 5.06.1961.)
u. 1981/82., d. 1985., kl. V. J. Jordana

Lesjak, Ivan
k. (Luka, 5.10.1929.)
u. 1954/55., d. 1960., kl. F. Kršinića

Leskarac, Stevo
s. (Bosanska Dubica, BiH, 23.08.1963.)
u. 1986/87., d. 1991., kl. Z. Kauzlarića

Leskošek, Vilim
s. kand. (Zagreb, 4.05.1918.)
u. 1943/44., d. 1947., kl. A. Mezdjića

Lesnik, Jasenka
p. (Zagreb, 3.08.1943.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. I. Šebalja

Lešić, Predrag
s. (Kutina, 5.06.1965.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. J. Biffela

Lešina, Nenad
k. (Jablanica, BiH, 14.10.1956.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. V. Rukljača

Libl, Viktor
k. (Podravska Slatina, 16.08.1953.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. V. Michielija

Licul, Denis
n. (Vinež, 21.04.1959.)
u. 1980/81.

Ličina, Fedor
s. (Zagreb, 19.08.1939.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. I. Režeka

Linarić, Jurana
n. (Zagreb, 3.04.1976.)
u. 1994/95.

Lipičnik, Adalbert
k. (Čret, Slovenija, 31.07.1913.)
u. 1938/39.

Lipković, Eugen
s. (Čantavir, SRJ, 12.03.1924.)
u. 1946/47.

Lizatović, Josip
g. (Srem. Mitrovica, SRJ, 1.07.1963.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. F. Para

Lobaš, Iris
n. (Dubrovnik, 19.06.1976.)
u. 1995/96.

Loboda, Petar
k. (Domžale, Slovenija, 26.07.1894.)
u. 1920/21., d. 1927., kl. I. Meštrovića

Lolić, Ivona
n. (Zagreb, 04.10.1978.)
u. 1998/99.

Lončar, Ivan
s. (Zagreb, 23.06.1893.)
u. 1908/9.

Lončar, Katarina
g. (München, 4.10.1974.)
u. 1997/98.

Lončar, Tihomir
s. (Vinagora, 11.10.1953.)
u. 1974/75., d. 1980., kl. V. J. Jordana

Lončarević, Ana
n. (Sarajevo, BiH, 23.03.1975.)
u. 1995/96.

Lopatić, Jadranko
k. (Laduč, 24.12.1964.)
u. 1986/87., d. 1990., kl. S. Sikirice

Lordanić, Željko
g. (Zagreb, 20.10.1948.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. F. Baće

Lorencin, Predrag
arh. (Beograd, SRJ, 25.03.1936.)
u. 1959/60.

Lošić, Dubravka
s. (Dubrovnik, 15.08.1964.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. F. Kulmera

Lovrenčić, Ivan
s. (Sv. Križ Začretje, 28.12.1917.)
u. 1936/37., d. 1940., kl. Lj. Babića

Lovrenčić, Melita
s. kand. (Zagreb, 11.02.1916.)
u. 1935/36., d. 1939., kl. V. Becića

Lovrenović, Josip
g. (Banja Luka, BiH, 5.06.1976.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. F. Para

Lovrić, Ivan
s. (Novalja, 25.09.1895.)
u. 1919/20.

Lovrić, Nevenka
s. (Đakovo, 14.06.1925.)
u. 1949/50., d. 1954., kl. A. Mezdjića

Lozica, Alojzije
k. (Lumbarda, 22.11.1934.)
u. 1954/55.

Lozica, Ana
n. (Beograd, Jugoslavija, 04.02.1980.)
u. 1998/99.

Lozica, Ivan
k. (Lumbarda, 10.07.1910.) u. 1926/27.,
d. 1933., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Lucijanović, Davor
n. (Dubrovnik, 11.05.1958.)
u. 1978/79., d. 1981., m. M. Veža

Lučić, Anuška
s. (Sinj, 25.08.1972.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. Z. Kauzlarića

Lukaček, Ivan
g. (Osijek, 19.03.1975.)
u. 1995/96.

Lukačević, Darinka
n. (Lekenik, 29.03.1961.)
u. 1979/80.

Lukas, Hana
k. (Split, 20.08.1980.)
u. 1998/99.

Luketić, Augusta
s. (Bosanska Dubica, BiH, 2.08.1887.)
u. 1916/17.

Luketić, Jure
s. (Rakovica, 22.09.1949.)
u. 1970/71.

Luketić, Lada
n. (Sarajevo, BiH, 23.10.1967.)
u. 1988/89., d. 2000., m. M. Šutej

Luketić, Marija
ker. (Beničanci, Virovitica 30.08.1897.)
u. 1917/18., d. 1923., kl. H. Juhna

Luketić, Stevo
k. (Budva, SRJ, 8.11.1925.)
u. 1950/51., d. 1955., kl. F. Kršinića

Lukinović, Zvonimir
s. kand. (Krapina, 26.01.1893.)
u. 1922/23.

Lustig, Stella
s. (Beč, Austrija, 28.11.1893.)
u. 1910/11.

Lušin, Danijela
g. (Zagreb, 14.11.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Detonija

Luterotti-Vidak, Mirjana
p. (Slavonski Brod, 23.08.1939.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Lux, Gwendolyn
k. (Chicago, SAD, 17.11.1908.)
u. 1930/31.

Ljevačić, Alfred
k. (Zagreb, 8.05.1908.)
u. 1925/26.

Ljubičić, Borislav
s. (Glavice, 8.11.1945.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. M. Stančića

Ljubičić, Danijela
n. (Slavonski Brod, 26.04.1966.)
u. 1987/88., d. 1995., m. E. Kokot

Ljubičić, Dragan
p. (Rogulje, 25.11.1930.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Ljubić, Hrvoje
g. (Zagreb, 5.01.1942.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. A. Kinerta

Ljubić, Sabina
n. (Zagreb, 19.11.1971.)
u. 1990/91., d. 1998., m. M. Šutej

Macanić, Stjepan
s. kand. (Donji Miholjac, 2.04.1911.)
u. 1931/32., d. 1938., kl. Lj. Babića

Macolić, Mladen
s. (Rab, 7.03.1940.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. O. Postružnika

Macolić, Nevenka
p. (Zagreb, 1.12.1942.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. I. Šebalja

Macolić, Slaven
n. (Zagreb, 22.08.1964.)
u. 1985/86., d. 1989., m. E. Kokot

Macula, Tibor
s. (Dubava, Slovačka, 17.06.1912.)
u. 1939/40.

Maček, Renata
p. (Zagreb, 6.03.1941.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. I. Šebalja

Mačukatin, Velibor
k. (S. Martin, Brač, 3.11.1919.)
u. 1939/40., d. 1946., kl. A. Augustinčića

Mačukatin, Velibor
k. (Zagreb, 9.12.1974.)
u. 1993/94., d. 1999., kl. S. Sikirice

Magdich, Dennis Michael
s. (Gary, SAD, 17.07.1942.)
u. 1962/63.

Magdić, Ivan
s. (Ogulin, 23.08.1900.)
u. 1920/21., d. 1926., kl. V. Becića

Magdić, Marijan
s. (Rijeka, 13.03.1897.)
u. 1912/13.

Magdić, Vladimir
k. (Dubrovnik, 6.03.1931.)
u. 1950/51., d. 1955., kl. F. Kršinića

Magjer, Nedjeljko
s. kand. (Travnik, BiH, 6.04.1919.)
u. 1942/43., d. 1953., kl. I. Režeka

Majcan, Renata
s. (Zagreb, 6.11.1968.)
u. 1988/89., d. 1994., kl. Đ. Sedera

Majer, Hrvoje
n. (Osijek, 16.04.1975.)
u. 1997/98.

Majkus, Maksim
s. (Pula, 7.03.1970.)
u. 1990/91.

Majkus, Siniša
g. (Rijeka, 29.06.1962.)
u. 1983/84., d. 1989., kl. M. Šuteja

Majstorović, Marko
s. (Trebinje, BiH, 25.02.1964.)
u. 1982/83., d. 1988., kl. V. J. Jordana

Makanec, Marina
n. (Zagreb, 12.06.1959.)
u. 1979/80., d. 1986., m. S. Jančić

Makanec, Marta Dunja
p. (Zagreb, 28.10.1942.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. I. Šebalja

Makanec, Miron
s. kand. (Sarajevo, BiH, 11.12.1908.)
u. 1927/28., d. 1931., kl. V. Becića

Malčić, Ivica
n. (Zagreb, 26.09.1964.)
u. 1988/89., d. 1996., m. M. Šutej

Maleković, Tonka
g. (Zagreb, 20.04.1982.)
u. 2000/2001.

Maleš, Miha
s. (Mekinje, Kamnik, Slovenija, 6.01.1903.)
u. 1922/23.

Malešević, Boro
n. (Virovitica, 29.01.1961.)
u. 1979/80.

Malešević, Dušan
s. (Zagreb, 23.01.1935.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. O. Postružnika

Malešević, Mladen
n. (Virovitica, 10.02.1958.)
u. 1979/80.

Malešević, Tatjana
s. (Zagreb, 11.08.1964.)
u. 1983/84., d. 1987., kl. Đ. Sedera

Malešević Dolenčić, Maja
s. (Zlatar, 23.03.1936.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. Lj. Babića

Malovec, Hrvoje
s. (Zagreb, 07.09.1978.)
u. 1998/99.

Maljković, David
s. (Rijeka, 27.02.1973.)
u. 1996/97.

Mana, Andrija
k. (Tirana, Albanija, 3.03.1921.)
u. 1946/47.

Mance, Ivana
n. (Zagreb, 2.10.1974.)
u. 1993/94., d. 2000., m. E. Kokot

Manić, Goran
g. (Zagreb, 24.03.1970.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. M. Šutej

Manić, Nenad
k. (Zagreb, 22.12.1963.)
u. 1982/83.

Mann, Zora
ker. (Zagreb, 26. 07. 1908.)
u. 1930/31., z. 1934., kl. H. Juhna

Manojlović, Branko
p. (Lipik, 29.08.1936.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. I. Šebalja

Manojlović, Milan
g. (Karlovac, 21.03.1958.)
u. 1978/79., d. 1984., kl. A. Kinerta

Manojlović, Nikolina
n. (Zagreb, 10.06.1976.)
u. 1994/95., d. 2001., m. A. Rašić

Maračić, Antun
s. (Nova Gradiška, 12.12.1950.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. Š. Perića

Marakoviċ, Nikola
s. (Petrinja, 4.07.1913.)
u. 1937/38., d. 1944., kl. M. Tartaglie

Marakoviċ, Otilija
s. kand. (Rešetari, 4.12.1918.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. M. Tartaglie

Marasanov, Mihailo
s. (Beograd, SRJ, 28.06.1947.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. N. Reisera

Marasović, Goran
k. (Zagreb, 7.08.1973.)
u. 1992/93., d. 1999., kl. S. Jančića

Mardešić, Helena
n. (Split, 17.04.1973.)
u. 1992/93., d. 1998., m. E. Kokot

Mareković, Ivica
s. (Sela, 11.11.1954.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. V. J. Jordana

Marenić, Vladimir
s. (Košutarice, 21.06.1931.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. O. Postružnika

Maretić-Diminić, Jasna
s. (Vinkovci, 1.05.1939.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. M. Tartaglie

Margreitner, Nelka
k. (Zagreb, 7.08.1964.)
u. 1982/83., d. 1987., kl. S. Sikirice

Marić, Ivana
n. (Zagreb, 17.07.1977.)
u. 1997/98.

Marić, Josip
n. (Sinj, 17.05.1969.)
u. 1992/93., d. 1999., m. M. Šutej

Marić, Marina
s. (Zagreb, 15.05.1978.)
u. 2000/2001.

Marić, Slavko
s. (Derventa, BiH, 5.01.1921.)
u. 1938/39., d. 1947., kl. Lj. Babića

Marić, Slavko
s. (Prijedor, BiH, 25.09.1935.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. M. Tartaglie

Marijanović, Stanislav
g. (Duvno, BiH, 23.04.1951.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. A. Kinerta

Marinac, Nives
s. (Zagreb, 25.08.1977.)
u. 2000/2001.

Marinić, Marin
k. (Zagreb, 21.12.1967.)
u. 1988/89., d. 1993., kl. Š. Vulasa

Marinković, Krešimir
k. (Zagreb, 12.04.1967.)
u. 1986/87., d. 1992., kl. S. Sikirice

Marinović, Josip
k. (Skopje, Makedonija, 10.06.1937.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. F. Kršinića

Marjanović, Vladislav
k. (Sarajevo, BiH, 18.08.1908.)
u. 1931/32., d. 1935., kl. R. Frangeša

Markić, Božena
s. kand. (Karlovac, 23.05.1920.)
u. 1939/40.

Marković, Jovanka
k. (Zemun, SRJ, 15.09.1884.)
u. 1914/15.

Marković, Maja
n. (Zagreb, 17.09.1979.)
u. 1999/2000.

Marković, Nikola Miloš
g. (Derventa, 10.09.1978.)
u. 1998/99.

Marković, dr. Pero
s. (Zemun, SRJ, 1869.)
u. 1918/19.

Marković, Vasiljka
s. (Brod na Savi, 8.04.1881.)
u. 1915/16.

Markovinović, Nataša
s. (Zagreb, 9.08.1970.)
u. 1990/91., d. 1994., kl. I. Friščića

Marks, Aleksandar
s. kand. (Čazma, 29.06.1922.)
u. 1943/44.

Markušić, Anica
p. (Varaždin, 15.02.1939.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Marohnić, Zvonimir
arh. (Varaždin, 23.11.1915.)
u. 1935/36.

Marović, Mirjana
n. (Split, 27.11.1967.)
u. 1986/87., d. 1993., kl. E. Kokota

Martek, Danko
s. (Zagreb, 15.05.1920.)
u. 1940/41.

Martinić, Anka
s. (Bakar, 17.06.1888.)
u. 1916/17.

Martinis, Dalibor
s. (Zagreb, 1.07.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. N. Reisera

Martinko, Jasna
n. (Zaprešić, 11.05.1962.)
u. 1982/83.

Martinko, Josip
s. (Novi Sad, SRJ, 27.06.1930.)
u. 1950/51., d. 1955., kl. T. Krizmana

Martinović, Branko
s. (Rijeka, 3.02.1954.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. N. Reisera

Martinović, Branko
s. (Brčko, BiH, 10.03.1939.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. Đ. Tiljka

Martinović, Saša
n. (Zagreb, 11.07.1965.)
u. 1987/88., d. 1993., m. Z. Keser

Marušić, Ivan
s. (Split, 6.06.1973.)
u. 1991/92., d. 1997., kl. Đ. Sedera

Marušić, Ivka
s. (Lovran, 19.05.1896.)
u. 1915/16.

Marušić, Mia
n. (Vukovar, 03.06.1979.)
u. 1998/99.

Marx, Davor
s. (Zagreb, 3.03.1948.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. R. Goldonija

Mascarell, Ranko
s. (Split, 14.12.1945.)
u. 1965/66., d. 1967., kl. O. Postružnika

Mascarelli, Bruno
s. (Sarajevo, BiH, 10.08.1919.)
u. 1948/49.

Masle, Antun
s. (Orašac, BiH, 1.09.1919.)
u. 1938/39., d. 1942., kl. V. Becića

Maštruko, Igor
k. (Zadar, 10.07.1960.)
u. 1978/79., d. 1984., kl. B. Ružića

Mataković, Dubravko
g. (Ivankovo, 20.08.1959.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. A. Kuduza

Matasić, Božica
n. (Zagreb, 6.05.1970.)
u. 1989/90., d. 1996., m. M. Vuco

Mataušić, Damir
k. (Zagreb, 15.06.1954.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. Ž. Janeša

Mateljak, Ines
n. (Mostar, BiH, 6.07.1971.)
u. 1992/93.

Mateljak, Mirela
s. (Makarska, 1.12.1977.)
u. 1997/98.

Mateljan, Krešimir
s. (Sumartin, 7.01.1900.)
u. 1920/21.

Mateš, Antun
p. (Zagreb, 23.11.1945.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. M. Stančića

Matešin, Franjo
s. (Bojana, Čazma, 26.11.1967.)
u. 1990/91., d. 1994., kl. I. Friščića

Mati, Ida
n. (Zagreb, 15.02.1973.)
u. 1992/93., d. 1998., m. A. Rašić

Matica, Ivona
n. (Zagreb, 17.12.1961.)
u. 1980/81.

Matić, Janko
n. (Zagreb, 10.11.1980.)
u. 1999/2000.

Matić, Jasna
n. (Zenica, BiH, 21.11.1965.)
u. 1987/88.

Matić, Vjeko
g. (Imotski, 17.09.1960.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. F. Para

Matić, Zora
s. (Kresnice, Slovenija,12.02.1923.)
u. 1944/45.

Matijašević, Alen
s. (Zagreb, 14.08.1974.)
u. 1994/95., d. 1999., kl. V. J. Jordana

Matijek, Radovan
k. (Split, 31.01.1962.)
u. 1980/81., d. 1986., kl. S. Sikirice

Matijević, Ines
g. (Osijek, 17.01.1982.)
u. 2000/2001.

Matijević, Jurica
s. (Split, 23.10.1967.)
u. 1991/92., d. 1997., kl. Z. Kauzlarića

Matijević, Marijan
k. (Grubišno Polje, 27.03.1907.)
u. 1923/24., d. 1927., kl. I. Kerdića

Matijević, Marijan
s. (Zagreb, 23.08.1925.)
u. 1944/45.

Matijević, Milena
n. (D. Ravska, BiH, 23.06.1963.)
u. 1985/86., d. 1998., m. M. Vuco

Matijević, Nikola
k. (Sombor, SRJ, 1.06.1948.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. B. Ružića

Matijević, Perica
s. (Doboj, BiH, 16.05.1978.)
u. 1998/99.

Matijević, Tihomir
k. (Našice, 17.11.1975.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. S. Jančića

Matjan, Dora
s. (Zagreb, 26.12.1973.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. V. J. Jordana

Matković, Ante
k. (Dolac, 30.04.1897.)
u. 1914/15.

Matković, Kristina
r-s. (Vukovar, 01.06.1980.)
u. 2000/2001.

Matković, Vinko
k. (Sušak, 31.03.1911.)
u. 1931/32., d. 1935., kl. R. Frangeša

Matoš, Bojan
a. (Podgorica, SRJ, 13.06.1977.)
u. 2000/2001.

Matošin, Snježana
n. (Zagreb, 26.10.1963.)
u. 1982/83.

Matutinović, Rudolf
k. (Zaostrog, 27.03.1927.)
u. 1948/49., d. 1953., kl. F. Kršinića

Maurer, Gustav
k. (Donji Miholjac, 20.07.1894.)
u. 1910/11.

Maurović, Andrija
s. kand. (Mule, 29.03.1901.)
u. 1923/24.

Mavar, Ramona
n. (Zagreb, 11.12.1975.)
u. 1994/95., d. 2000., m. I. Šiško

Mazeel, Arnold
p. (Našice, 9.09.1944.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. I. Šebalja

Mažuran, Josip
s. (Gospić, 18.02.1899.)
u. 1919/20., kl. J. Kljakovića

Mayer, Antun
arh. (Zagreb, 13.06.1915.)
u. 1935/36.

Mayer, Milutin
s. kand.
u. 1921/22.

Mayer, Zdravka
s. kand. (Zagreb, 25.08.1919.)
u. 1938/39., d. 1943., kl. Z. Šulentića

Mayr, Miroslava
s. (Zagreb, 26.11.1897.)
u. 1915/16.

Mećava, Nenad
g. (Sisak, 12.04.1961.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. A. Kuduza

Medved, Ivan
k. (Zagreb, 18.11.1951.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. I. Sabolića

Medved, Zuzana
s. (Petrovac, Bačka, SRJ, 5.10.1897.)
u. 1922/23.

Medvešek, Damir
s. (Zagreb, 22.01.1959.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. Z. Kauzlarića

Međimorec, Krunoslav
s. (Ludbreg, 23.08.1945.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. I. Šebalja

Međugorac, Zlatan
arh. (Zagreb, 4.08.1938.)
u. 1959/60.

Meglić, Vladimir
s. (Donji Pustakovec, 15.04.1955.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. J. Biffela

Mekiš, Virginio
s. kand. (Poreč, 4.02.1920.)
u. 1945/46.

Melinščak, Sonja
n. (Zagreb, 20.12.1960.)
u. 1979/80., d. 1986., m. Ž. Janeš

Melkus, Hrvoje
s. kand. (Zagreb, 16.02.1924.)
u. 1942/43., d. 1947., kl. A. Mezdjića

Meljnjak, Zvonimir
s. (Zagreb, 28.10.1915.)
u. 1944/45., d. 1950., kl. Đ. Tiljka

Mencl, Zlata
p. (Nova Gradiška, 11.01.1944.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. I. Šebalja

Merćep, Rajka
k. (Bileća, BiH, 29.05.1904.)
u. 1927/28.

Merkaš, Goran
s. (Varaždin, 15.12.1950.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. Š. Perića

Merle, Đurđica
s. (Zagreb, 14.04.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. Š. Perića

Merlić, Julije
s. (Varaždin, 10.02.1893.)
u. 1919/20.

Mesarić, Jelka
s. (Pregrada, 10.05.1895.)
u. 1911/12.

Mesek, Ivan
n. (Varaždin, 23.03.1971.)
u. 1989/90., d. 1997., m. E. Kokot

Meiszner, Julije
s. (Zagreb, 15.08.1906.)
u. 1922/23.

Meszaros, Arpad
s. (Osijek, 3.04.1904.)
u. 1928/29.

Mešić, Emir
s. (Zagreb, 13.04.1958.)
u. 1978/79.

Meštrović, Gordana
n. (Zagreb, 2.06.1974.)
u. 1997/98.

Meštrović, Marko
s. (Stuttgart, Njemačka, 21.04.1971.)
u. 1991/92., d. 1997., kl. Đ. Sedera

Meštrović, Mirko
k. (Tomislavgrad, BiH, 24.09.1918.)
u. 1937/38.

Meštrović, Toni
g. (Split, 5.06.1973.)
u. 1991/92., d. 1999., kl. Z. Tišljara

Meštrović, Zlata
s. (Beograd, SRJ, 20.08.1932.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. M. Tartaglie

Metličić, Pavao
s. (Kaštel Novi, 21.02.1896.)
u. 1921/22., kl. J. Kljakovića

Mezak, Davor
g. (Zagreb, 19.07.1968.)
u. 1988/89., d. 1995., kl. A. Kuduza

Mezak, Martina
n. (Zagreb, 9.03.1973.)
u. 1997/98.

Mezdjić, Antun
s. (Zagreb, 5.04.1907.)
u. 1926/27., d. 1933., kl. V. Becića

Mežan, Ivan
s. (Spodnjibernik, Slovenija, 8.11.1897.)
u. 1920/21., d. 1924., kl. J. Kljakovića

Michieli, Leila
s. (Zagreb, 15.03.1952.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. N. Reisera

Michieli Tomić, Valerije
k. (Pučišće, 17.04.1922.)
u. 1944/45., d. 1949., kl. V. Radauša

Mičković, Florijan
k. (Mostar, BiH, 26.04.1935.)
u. 1956/57., d. 1962., kl. A. Augustinčića

Mičković, Vladimir
k. (Mostar, BiH, 23.08.1979.)
u. 2000/2001.

Midžić, Ivan
k. (Osijek, 06.04.1976.)
u. 1998/99.

Midžor, Aleksandar
k. (Split, 15.02.1939.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. F. Kršinića

Mifka, Pavica
s. kand. (Harkanovci, 4.01.1914.)
u. 1935/36.

Mihajlova, Danica
g. (Bitolj, Makedonija, 11.11.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Detonija

Mihalić, Marija
s. (Virovitica, 11.03.1889.)
u. 1908/9., a. 1912.

Mihajlović, Agata
s. (Čepin, 6.11.1901.)
u. 1916/17.

Mihajlović, Neven
a. (Karlovac, 29.10.1979.)
u. 1999/2000.

Mihaljević, Dora
n. (Rijeka, 16.06.1973.)
u. 1994/95.

Mihaljević, Krešimir
arh. (Hrvatska Dubica, 25.10.1922.)
u. 1955/56., d. 1959., kl. D. Iblera

Mihaljević, Sandra
n. (Zagreb, 26.01.1969.)
u. 1989/90.

Mihaljević, Stjepan
n. (Lištica, BiH, 9.11.1972.)
u. 1993/94.

Mihanović, Ćiril
k. (Solin, 4.07.1925.)
u. 1948/49., d. 1955., kl. V. Radauša

Mihelič, France
s. kand. (Virmaše, Slovenija, 27.04.1907.)
u. 1927/28., d. 1931., kl. V. Becića

Mihić, Sergije
s. (Rijeka, 4.07.1942.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Mezdjića

Mihić Peruško, Ivanka
s. (Mostar, BiH, 18.06.1932.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. Lj. Babića

Miholić, Martina
g. (Zagreb, 28.08.1981.)
u. 1999/2000.

Mijalić, Robert
s. (Rijeka, 18.05.1969.)
u. 1988/89., d. 1995., kl. V. J. Jordana

Mijatović, Kasja
s. (Kolašin, SRJ, 10.03.1932.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. O. Postružnika

Mijatović, Kata
s. (Branjina, 12.06.1956.)
u. 1993/94., d. 1997., kl. Đ. Sedera

Mijatović, Mia
k. (Sarajevo, BiH, 23.09.1903.)
u. 1934/35.

Mijić, Dijana
n. (Sombor, 6.04.1975.)
u. 1996/97.

Mijić, Ivanka
s. kand. (Beč, Austrija, 13.04.1928.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. A. Mezdjića

Mijić, Manuela
n. (Zagreb, 4.09.1974.)
u. 1994/95.

Mikac, Nedjeljko
n. (Zagreb, 22.09.1965.)
u. 1988/89., d. 1994., m. Z. Vrkljan

Mikačić, Nada
ker. (Split, 21.06.1895.)
u. 1920/21.

Mikačić, Rata
arh. (Split, 21.06.1916.)
u. 1955/56.

Miklavec, Ivan
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 30.11.1905.)
u. 1928/29.

Miklenić, Nevenka
n. (Pregrada, 26.09.1965.)
u. 1984/85., d. 1992., m. D. Babić

Mikulić, Anđelko
s. (Kočerin, BiH, 23.01.1959.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. Š. Perića

Mikulić, Lazar
s. (Stražbenica, BiH, 17.03.1898.)
u. 1919/20.

Mikulić, Tomislav
g. (Bobota, 5.01.1953.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. A. Kinerta

Mikuličić, Ivan
k. (St. Pölten, Austrija, 15.03.1917.)
u. 1942/43.

Mikulin, Mladen
k. (Velika Gorica, 31.12.1958.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. B. Ružića

Miladinov, Penka
n. (Sinj, 3.07.1964.)
u. 1984/85., d. 1992., m. Z. Keser

Milat, Ivan
k. (Blato, 7.01.1922.)
u. 1945/46., d. 1951.

Milat, Zvjezdana
n. (Sisak, 15.10.1968.)
u. 1992/93.

Milatović, Milodarka
s. (Međeđe, SRJ, 5.10.1957.)
u. 1982/83., d. 1986., kl. F. Kulmera

Milčić, Ines
k. (Zagreb, 22.08.1979.)
u. 1998/99.

Milenković, Branko
s. (Novi Sad, SRJ, 9.08.1963.)
u. 1982/83., d. 1988., kl. F. Kulmer

Miler, Alen
n. (Sisak, 14.04.1977.)
u. 1995/96.

Miličić, Dragan
k. (Split, 24.11.1946.)
u. 1969/70.

Miličević, Slaven
k. (Gradačac, BiH, 17.10.1966.)
u. 1988/89., d. 1993., kl. Š. Vulasa

Miličević, Srebrenka
g. (Zagreb, 5.09.1953.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. A. Kuduza

Milić, Linda
k. (Rijeka, 1.09.1974.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. Š. Vulasa

Milić, Miron
g. (Vinkovci, 02.02.1980.)
u. 1999/2000.

Milić, Slaven
r-k. (Zagreb, 4.02.1982.)
u. 2000/2001.

Miloš, Marijana
k. (Rijeka, 04.05.1978.)
u. 1999/2000.

Milošević, Dragan
s. (Višnjica, 14.07.1954.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. Š. Perića

Milošić, Vanesa
s. (Koprivnica, 6.01.1971.)
u. 1991/92., d. 1997., kl. Z. Kauzlarića

Milutin, Erika
g. (Dubrovnik, 15.01.1969.)
u. 1992/93., d. 1995., kl. F. Para

Miljak, Josip
n. (Split, 11.04.1959.)
u. 1980/81., d. 1989., m. S. Jančić

Miljančić, Bojan
s. (Čakovec, 23.03.1980.)
u. 1998/99.

Miljković, Diana
n. (Zagreb, 16.10.1961.)
u. 1981/82.

Minakov, Aljoša
s. (Korčula, 6.01.1941.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Mezdjića

Minić, Vlasta
g. (Sisak, 20.02.1950.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. A. Kinerta

Minga, Hrvoje
g. (Zagreb, 24.12.1977.)
u. 1997/98.

Minks, Josip
g. (Gornji Bogičevići, 24.02.1946.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. F. Bače

Minovski, Dušan
s. (Beograd, SRJ, 21.09.1953.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. R. Goldonija

Mirt, Marijan
n. (Zagreb, 29.08.1975.)
u. 1994/95.

Missoni, Nives
n. (Zagreb, 26.06.1961.)
u. 1980/81., d. 1987., m. J. Biffela

Mišćević, Nikola
n. (Leskovac, SRJ, 11.07.1950.)
u. 1977/78.

Miše, Jerolim
s. (Split, 30.09.1890.)
u. 1910/11.

Miškić, Tihana
n. (Brčko, BiH, 15.08.1972.)
u. 1993/94., d. 2000., m. E. Kokot

Mišković, Mario
s. (Windsor, Kanada, 8.09.1977.)
u. 1996/97.

Mišulin, Josipa
s. (Steyer, Austrija, 28.10.1881.)
u. 1911/12.

Mitrikevski, Boro
k. (Varoš, Makedonija, 10.05.1927.)
u. 1949/50., u. 1954., kl. V. Radauša

Mitrov, Hrvoje
s. (Karlovac, 17.07.1972.)
u. 1992/93., d. 1998., kl. Đ. Sedera

Mitrović, Ivan
k. (Dubrovnik, 29.08.1925.)
u. 1948/49., d. 1953. , kl. V. Radauša

Mjehović, Nikica
g. (Hodilje, 12.10.1952.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. A. Kuduza

Mlinac, Josip
k. (Kaniška Iva, 26.02.1899.)
u. 1920/21.

Mlinar, Jadranka
n. (Zagreb, 10.05.1961.)
u. 1980/81., d. 1993., m. Đ. Seder

Modrić, Dragica
n. (Gračac, 13.11.1967.)
u. 1987/88.

Modrić, Igor
s. (Zagreb, 10.11.1959.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. R. Goldonija

Modrić, Zlatko
s. (Leskovec, 27.01.1959.)
u. 1989/90., d. 1994., kl. Đ. Sedera

Moeller Tomašić, Irene
s. (Saginaw, SAD, 26.09.1906.)
u. 1935/36., d. 1938., kl. M. Tartaglie

Mohorovičić, Andre
k. (Zagreb, 7.02.1959.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. I. Sabolića

Molnar, Franjo
s. (Bankovci, 8.09.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. Š. Perića

Molnar, Ivan
r-k. (Zagreb, 21.09.1979.)
u. 1998/99.

Molnar, Marijan
s. (Reka, 10.11.1951.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. Š. Perića

Monas, Alieta
s. (Pazin, 5.11.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Montina, Alka
s. (Osijek, 9.12.1930.)
u. 1951/52.

Morić, Miranda
s. (Morić, 20.09.1919.)
u. 1938/39., d. 1945., kl. M. Tartaglie

Mortigjija, Vinka
s. (Zagreb, 7.09.1970.)
u. 1989/90., d. 1996., kl. I. Friščića

Moss, Suzanne
s. (Chicago, SAD, 21.09.1937.)
u. 1962/63.

Motika, Antun
s. kand. (Pula, 30.12.1902.)
u. 1921/22., d. 1926., kl. Lj. Babića

Motušić, Vanda
n. (Zagreb, 25.05.1960.)
u. 1979/80., d.1989., kl. J. Biffela

Mrnarević, Pero
g. (Dubrovnik, 13.06.1977.)
u. 1998/99.

Mubrin, Marija
g. (Osijek, 18.12.1942.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Kinerta

Mucavac, Nikola
s. (Gomirje, 15.11.1922.)
u. 1942/43., d. 1951., kl. Lj. Babića

Mucko, Željko
s. (Koprivnica, 1.01.1959.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. R. Goldonija

Mujadžić, Emina
s. (Zagreb, 22.02.1939.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. O. Mujadžića

Mujadžić, Omer
s. (Bos. Gradiška, BiH, 1.02.1903.)
u. 1918/19., d. 1924., kl. Lj. Babića

Mujezinović, Ismar
s. (Osijek, 17.04.1942.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. V. Paraća

Mujezinović, Ismet
s. (Tuzla, BiH, 2.12.1908.)
u. 1925/26., d. 1933., kl. V. Becića

Mujičić, Mejra
s. (Split, 22.02.1973.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. Đ. Sedera

Mujić, Krunoslav
s. (Bjelovar, 25.02.1896.)
u. 1916/17.

Müller, Boško
s. (Daruvar, 7.02.1898.)
u. 1916/17.

Muljević, Marijana
s. (Zagreb, 25.02.1948.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. N. Reisera

Munger, Marcela
s. (Zagreb, 16. 01. 1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. N. Reisera

Muratovski, Raško
k. (Galičnik, Makedonija, 4.03.1924.)
u. 1950/51., d. 1954., kl. A. Augustinčića

Murtić, Edo
s. (Vel. Pisanica, 4.05.1921.)
u. 1939/40., d. 1967., kl. Lj. Babića

Musić, Ivana
s. (Zagreb, 13.12.1974.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. Z. Kauzlarića

Musić, Zoran
s. (Bukovica, Italija, 12.02.1909.)
u. 1929/30., d. 1934., kl. Lj. Babića

Musović, Marko
s. (Nikšić, SRJ, 29.11.1958.)
u. 1981/82., d. 1983., kl. Š. Perića

Mustač, Ivan
n. (Donji Kraljevec, 14.10.1955.)
u. 1980/81., d. 1985., m. J. Biffel

Mustač, Melita
s. (Zagreb, 5.11.1921.)
u. 1943/44.

Musulin, Luka
k. (Podaca, 7.07.1928.)
u. 1948/49., d. 1953., kl. V. Radauša

Mutnjaković, Voljen
n. (Osijek, 2.02.1959.)
u. 1978/79.

Mužević, Marcel
s. (Zagreb, 14.05.1900.)
u. 1920/21.

N

Nadromija, Nikica
s. (Brgat, 14.03.1919.)
u. 1939/40.

Nad Jerković, Erika
s. (Sombor, SRJ, 27.02.1963.)
u. 1983/84., d. 1985., kl. Đ. Sedera

Napravnik, Karlo
s. kand. (Humpolec, Češka, 24.08.1909.)
u. 1928/29., d. 1993., kl. M. Tartaglie

Nedić, Ivo
k. (Bosanski Šamac, BiH, 10.01.1961.)
u. 1983/84., d. 1989., kl. S. Sikirice

Nedjeljković, Ivan
s. (Zemun, SRJ, 2.07.1896.)
u. 1915/16.

Nef, Nenad
n. (Zagreb, 11.02.1964.)
u. 1982/83.

Neidhardt, Franjo
arh. (Zagreb, 14.01.1907.)
u. 1927/28.

Nejašmić, Maja
n. (Zagreb, 4.02.1963.)
u. 1982/83.

Nejašmić, Roko
s. (Zagreb, 7.04.1975.)
u. 1993/94., d. 1999., kl. Z. Kauzlarića

Nejašmić, Sandra
k. (Split, 11.09.1970.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. S. Sikirice

Nemarnik, Goran
s. (Rijeka, 10.05.1954.)
u. 1975/76.

Nemec, Željko
p. (Varaždin, 1.11.1947.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. M. Detonija

Nemet, Branislav
s. (Vukovar, 28.12.1931.)
u. 1950/51., d. 1955., kl. T. Krizmana

Nemet, Sven
n. (Zagreb, 11.03.1977.)
u. 1995/96.

Nemeth, Miroslav
n. (Zagreb, 8.08.1968.)
u. 1987/88., d. 1994., m. I. Šiško

Nerat, Albina
s. (Maribor, Slovenija, 17.01.1938.)
u. 1962/63., d. 1963., kl. I. Režeka

Nevečerel, Viktor
arh. (Nova Kapela, 21.09.1910.)
u. 1934/35.

Nevjestić, Virgilije
p. (Kolo, BiH, 21.11.1935.)
u. 1959/60, d. 1963., kl. I. Šebalj

Nežić, Zlatko
g. (Poljana, 7.02.1957.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. A. Kinerta

Nikin, Maja
g. (Zagreb, 15.05.1972.)
u. 1992/93., d. 1998., kl. Z. Tišljara

Nikolić, Ana
g. (Zagreb, 26.03.1975.)
u. 1993/94., d. 1999., kl. A. Kuduza

Nikolić, Igor
s. (Zagreb, 17.05.1936.)
u. 1960/61., d. 1965., kl. O. Postružnika

Nikolić, Ivana
s. (Zagreb, 26.08.1966.)
u. 1989/90., d. 2000., kl. Z. Kauzlarića

Nikolić, Jadranka
p. (Vrgorac, 22.02.1942.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. I. Šebalja

Nikolić, Maja
n. (Zagreb, 17.06.1965.)
u. 1986/87., d. 1993., m. E. Kokot

Nikolić, Olga
n. (Varaždin, 12.05.1961.)
u. 1979/80., d. 1985., m. S. Jančić

Nikolić pl., Vera
s. (Zagreb, 8.11.1886.)
u. 1910/11., a. 1914.

Nikolić, Savo
s. (Oriolik, 27.01.1920.)
u. 1940/41.

Nikolić Tanev, Dimo
s. (Mramorac, Makedonija, 30.01.1914.)
u. 1934/35.

Nikpalj, Natalija
g. (Zagreb, 7.11.1971.)
u. 1990/91., d. 1995., kl. Z. Tišljara

Nikšić, Jusuf
s. (Mostar, BiH, 4.02.1925.)
u. 1951/52.

Nobilo, Stipe
p. (Lumbarda, 23.09.1945.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. Š. Perića

Nogić, Sanja
n. (Zaprešić, 8.02.1969.)
u. 1990/91., d. 1996., m. M. Šutej

Nogrady, Jolanda
s. (St. Bečej, SRJ, 16.07. 1905.)
u. 1929/30., d. 1933., kl. M. Tartaglie

Nola, Lukas
n. (Zagreb, 31.03.1964.)
u. 1984/85.

Novačić, Ivan
n. (Veliki Zdenci, 21.11.1955.)
u. 1977/78.

Novak, Marijan
s. (Zagreb, 31.07.1929.)
u. 1953/54., d. 1959., kl. M. Tartaglie

Novak, Marko
arh. (Zagreb, 2.01.1918.)
u. 1937/38., d. 1959., kl. D. Iblera

Novak, Zoltan
n. (Zagreb, 19.03.1963.)
u. 1983/84., d. 1997., m. Z. Kauzlarić

Novaković, Vlasta
n. (Slavonski Brod, 5.05.1966.)
u. 1987/88., d. 1995., m. M. Vuco

Novoselec, Alen
n. (Varaždin, 23.08.1969.)
u. 1991/92., d. 1998., m. M. Vuco

Novotny, Elmer
s. (Cleveland, SAD, 27.07.1909.)
u. 1930/31.

Nučić, Aleksandra
g. (Zagreb, 19.10.1935.)
u. 1956/57.

Nuić, Dragana
n. (Ljubuški, BiH, 13.03.1965.)
u. 1984/85., d. 1991., m. E. Kokot

Nušić, Margita
k. (Priština, SRJ, 28.04.1894.)
u. 1911/12.

Njerš Rukavina, Ljerka
s. (Begov Han, BiH, 22.02.1937.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. M. Tartaglie

Njirić, Nikola
k. (Ljubač, 6.09.1921.)
u. 1941/42., d. 1961., kl. F. Kršinića

O

Obad, Zvonimira
k. (Zagreb, 18.07.1980.)
u. 1998/99.

Obrovac, Ivan
g. (Smoljanci, 8.06.1937.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. A. Kinerta

Obsieger, Ivan
p. (Koprivnica, 11.1.1939.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Očko, Damir
g. (Zagreb, 29.12.1977.)
u. 1997/98.

Odak, Anđelko
k. (Bračević, 8.01.1967.)
u. 1997/98.

Odrljin, Jagoda
g. (Split, 16.08.1947.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. F. Baće

Ohnjec, Helena
k. (Zagreb, 19.08.1981.)
u. 1999/2000.

Olujić, Mihaela
s. (Zagreb, 25.05.1975.)
u. 1995/96.

Omahen, Dragutin
s. (Podgrad, 21.01.1897.)
u. 1919/20.

Omčikus, Sonja
s. (Lovinac, 23.03.1890.)
u. 1916/17.

Omerbegović, Zlatko
s. (Bakar, 9.11.1924.)
u. 1950/51., d. 1955., kl. M. Tartaglie

Omersa, Niko
s. kand. (Idrija, Slovenija, 3.12.1911.)
u. 1932/33., d. 1937., kl. M. Tartaglie

Opačić, Nenad
s. (Varaždin, 14.07.1949.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. R. Goldonija

Oppitz, Miroslav
s. (Zagreb, 29.11.1941.)
u. 1965/66.

Orajem, Dragutin
s. (Vodmat, Slovenija, 19.11.1903.)
u. 1922/23.

Orčić, Nesto
k. (Subotica, SRJ, 28.02.1929.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. A. Augustinčića

Orčić, Zvonimir
n. (Zagreb, 4.06.1967.)
u. 1990/91., d. 2000., m. M. Šutej

Ordev, Dančo
p. (Skopje, Makedonija, 7.05.1945.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. I. Šebalja

Oreb, Izvor
k. (Vela Luka, 7.11.1946.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. V. Michielija

Orel, Nada
k. (Zagreb, 9.08.1939.)
u. 1977/78., d. 1980., kl. Ž. Janeša

Orešić, Gordan
s. (Zagreb, 17.03.1973.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. Z. Kauzlarića

Orešković pl. Breitenturn, Ivka
s. (Osijek, 23.04.1887.)
u. 1908/9., a. 1912.

Orioli, Dario
s. (Ravenna, Italija, 12.12.1952.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. R. Goldonija

Orlandini, Dragutin
k. (Pučišća, 23.05.1900.) u. 1923/24.,
d. 1928., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Orlić, Ante
k. (Sali, 6.02.1933.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. F. Kršinića

Orlić, Donat
s. (Zagreb, 8.11.1971.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. V. J. Jordana

Orlić, Petar
s. (Krapje, 11.01.1893.)
u. 1912/13., d. 1916.

Oros, Josip
p. (Vrbanja, 30.08.1941.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Oršić Job, Viktorija
s. (Zagreb, 4.12.1898.)
u. 1918/19.

Osojnički, Vesna
k. (Moravice, 31.08.1960.)
u. 1996/97., d. 2000., kl. D. Mataušića

Ostoja, Mirko
k. (Dol, 6.02.1921.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. I. Meštrovića

Ostoja, Tomislav
k. (Split, 31.08.1931.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. A. Augustinčića

Ostojić, Petar
k. (Bijakovići, BiH, 9.06.1969.)
u. 1988/89., d. 1994., kl. S. Sikirice

Ostojić, Sabina
g. (Osijek, 14.04.1975.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. F. Para

Ožbolt, Alen
k. (Ptuj, Slovenija, 30.08.1966.)
u. 1984/85.

Ožbolt, Ida
k. (Zagreb, 4.08.1973.)
u. 1992/93., d. 1996., kl. Š. Vulasa

Ožetski, Ivan
s. (Zagreb, 15.06.1976.)
u. 1996/97.

Ožetski, Ivana
n. (Zagreb, 7.06.1971.)
u. 1991/92., d. 1998., m. E. Kokot

Pagar, Vanja
s. (Split, 9.01.1969.)
u. 1988/89., d. 1992., kl. V. J. Jordana

Paić, Marija
s. (Zagreb, 2.01.1946.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Stančića

Pajalić, Vinko
s. kand. (Rijeka, 29.03.1896.)
u. 1921/22., d. 1925., kl. V. Becića

Paklić, Danica
s. (Jastrebarsko, 11.12.1888.)
u. 1907/08.

Pal, Daniela
s. (Zrenjanin, SRJ, 19.05.1970.)
u. 1999/2000.

Pal, Petar-Samuel
k. (Zagreb, 26.06.1969.)
u. 1989/90., d. 1994., kl. S. Sikirice

Pal, Zdravko
s. (Virovitica, 11.10.1976.)
u. 1998/1999.

Palameta, Ksenija
g. (Stolac, BiH, 20.04.1980.)
u. 1998/1999.

Paleka, Ivan
ker. (Zemunik, 18.08.1899.)
u. 1932/33.

Palinkaš, Olga
k. (Šimanovci, SRJ, 25.08.1941.)
u. 1962/63.

Paliska, Karlo
p. (Labin, 8.10.1938.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. I. Šebalja

Pandur, Ljudevit
s. (Donja Lendava, 25. 10. 1913.)
u. 1932/33.

Pandur, Ljudevit
p. (Slovenj Gradec, Slovenija, 12.08.1947.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. A. Mezdjića

Panijan, Olga
s. (Budimpešta, Mađarska, 8.03.1902.)
u. 1918/19.

Paparella, Marija
s. (Split, 17.02.1966.)
u. 1984/85., d. 1988., kl. Z. Kauzlarića

Papeš, Mia
n. (Zagreb, 31.07.1970.)
u. 1990/91., d. 1998., m. M. Vuco

Papa, Aristotel
s. (Permet, Albanija, 2.02.1921.)
u. 1946/47.

Papo, Salamon
s. (Visoko, BiH, 18.02.1901.)
u. 1923/24., d. 1928., kl. V. Becića

Papp, Petar
s. (Zemun, SRJ, 29.12.1893.)
u. 1912/13.

Parac, Stjepan
arh. (Zagreb, 8.09.1913.)
u. 1935/36.

Parać, Dalibor
s. (Solin, 20.06.1921.)
u. 1940/41., d. 1950., kl. Lj. Babića

Parać, Vjekoslav
s. (Solin, 2.02.1904.)
u. 1922/23., d. 1926., kl. Lj. Babića

Paradi, Tomica
r-s. (Zagreb, 14.05.1980.)
u. 1999/2000.

Parlov, Anita
n. (Zagreb, 30.08.1971.)
u. 1990/91., d. 1997. m. M. Vuco

Parlov, Goran
g. (Pula, 24.03.1967.)
u. 1985/86., d. 1991., kl. M. Šuteja

Parlov, Tanja
n. (Ljubljana, Slovenija, 3.12.1969.)
u. 1990/91., d. 1996., m. M. Šutej

Paro, Frane
g. (Zagreb, 5.04.1940.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. M. Detonija

Pasarić, Iva
n. (Zagreb, 29.01.1979.)
u. 1997/98.

Pastuhoff, Boris
s. (Kijev, Ukrajina, 12.06.1894.)
u. 1920/21., kl. J. Kljakoviča

Pastuhoff, Viktor
s. (Kijev, Ukrajina, 18.10.1892.)
u. 1920/21., kl. J. Kljakoviča

Pašalić, Azra
n. (Karlovac, 14.06.1969.)
u. 1991/92.

Pašalić, Enio
g. (Pula, 5.08.1969.)
u. 1991/92., D. 1998., kl. A. Kuduza

Pašalić, Matej
k. (Zagreb, 19.09.1978.)
u. 1999/2000.

Pašalić, Vinko
g. (Duvno, BiH, 29.09.1965.)
u. 1988/89., d. 1996., kl. A. Kuduza

Pašić, Mustafa
s. (Đemat, BiH, 10.04.1931.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. J. Mišea

Paškvan, Danijel
s. (Zagreb, 2.02.1946.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. M. Stančića

Patafta, Tin
g. (Zagreb, 13.08.1975.)
u. 1998/99.

Pater, Darja
n. (Zagreb, 11.04.1973.)
u. 1994/95., d. 2000., m. A. Rašić

Pauletta, Robert
s. (Pula, 2.02.1961.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. Š. Perića

Paulić, Terezija
s. (Osijek, 2.08.1887.)
u. 1916/17.

Pauška, Igor
n. (Bjelovar, 29.10.1976.)
u. 1997/98.

Pavelić, Davor
g. (Samobor, 9.08.1967.)
u. 1987/88., d. 1996., kl. A. Kuduza

Pavelić, Zoran
s. (Osijek, 27.07.1961.)
u. 1992/93., d. 1998., kl. Đ. Sedera

Pavetić, Andrea
n. (Zagreb, 30.09.1966.)
u. 1990/91., d. 1997., m. M. Vuco

Pavičić, Roža
s. (Rastoka, 19.06.1952.)
u. 1976/77., d. 1982., kl. N. Reisera

Pavić, Hortenzije
s. (Križevci, 20.06.1929.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. M. Detonija

Pavić, Ivan
k. (Sinj, 26.11.1941.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Augustinčića

Pavić, Mirta
g. (Zagreb, 30.07.1968.)
u. 1988/89., d. 1993., kl. A. Kuduza

Pavić, Zeno
s. (Križevci, 24.05.1931)
u. 1951/52., d. 1956., kl. Đ. Tiljka

Pavin, Maja
s. (Zadar, 1.04.1975.)
u. 1996/97., d. 2001., kl. I. Rončević

Pavković, Dubravka
n. (Dubrovnik, 11.10.1966.)
u. 1985/86.

Pavlaković, Vesna
s. (Zagreb, 3.11.1955.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. N. Reisera

Pavlek, Vladimir
s. (Zagreb, 16.10.1938.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. O. Postružnika

Pavličić, Miroslav
s. (Zagreb, 7.07.1972.)
u. 1992/93., d. 1996., kl. Z. Kauzlarića

Pavlić, Darko
n. (Zagreb, 18.05.1956.)
u. 1977/78., d. 1981., m. M. Veža

Pavlovec, Fran
s. (Postojna, Slovenija, 14.08.1897.)
u. 1923/24., d. 1931., kl. V. Becića

Pavlović, Josip
g. (Nova Rača, 27.02.1934.)
u. 1956/57.

Pavlović, Milan
n. (Nova Rača, 15.09.1960.)
u. 1981/82., d. 1992., kl. Z. Kesera

Pavljašević, Dario
k. (Zagreb, 3.11.1958.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. Ž. Janeša

Pavoković, Vlado
s. (Virovitica, 4.12.1929.)
u. 1949/50., d. 1954., kl. M. Tartaglie

Pažić, Štefanija
s. (Sveti Ivan Zelina, 13.10.1912.)
u. 1932/33., d. 1936., kl. V. Becića

Pecarić, Marija
s. (Dubrovnik, 10.08.1937.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. M. Tartaglie

Pečanić, Maja Danica
g. (Zagreb, 7.04.1978.)
u. 1997/98.

Pečenec, Blaž
s. (Molve, 30.01.1891.)
u. 1914/15.

Pečko, Nikola
k. (Zagreb, 28.12.1942.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. V. Radauša

Pečnik, Daniel
s. (Pučišće, 31.12.1895.)
u. 1913/14.

Pederin, Magdalena
g. (Split, 16.08.1968.)
u. 1991/92.

Pedić, Gracija
s. (Opatija, 11.03.1957.)
u. 1978/79., d. 1983., kl. R. Goldonija

Pedišić, Anđelko
n. (Zagreb, 26.04.1973.)
u. 1991/92., d. 1999., m. D. Babić

Pegan, Ivana
k. (Doboj, BiH, 22.09.1971.)
u. 1992/93., d. 1996., kl. Š. Vulasa

Peić, Matko
s. kand. (Požega, 10.02.1923.)
u. 1941/42., d. 1946., kl. V. Becića, Lj. Babića

Pejaković, Mladen
s. (Petrinja, 1.06.1928.) u. 1948/49.,
d. 1955. na APU kod E. Tomaševića

Pejić, Vjekoslav
s. (Bošnjaci, 28.05.1901.)
u. 1918/19.

Pejović, Vasilije
n. (Plav, SRJ, 17.11.1927.)
u. 1978/79.

Pekić, Stjepan
s. kand. (Makarska, 3.09.1908.)
u. 1927/28., d. 1931., kl. V. Becića

Peklić, Danica
s. (Jastrebarsko, 11.12.1888.)
u. 1907/08.

Peko, Lukša
s. (Dubrovnik, 24.04.1941.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. O. Postružnika

Penava, Zvonimir
g. (Zagreb, 17.04.1976.)
u. 1993/94., d. 2000., kl. F. Para

Pende, Izvor
k. (Zagreb, 13.06.1976.)
u. 1996/97.

Pengov, Vladislav
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 24.06.1908.)
u. 1926/27., kl. V. Becića

Penić, Ivo
scen. (Split, 26.05.1925.)
u. 1948/49., d. 1950., kl. Lj. Babića

Peraić, Anastazija
g. (Split, 3.12.1969.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. Z. Tišljara

Peraić, Ika
k. (Zagreb, 16.02.1981.)
u. 1999/2000.

Peraić, Ratko
k. (Polača, 13.07.1942.)
u. 1962/63., d. 1980., kl. I. Sabolića

Peranić, Ivona
r-k. (Zagreb, 16.08.1979.)
u. 1998/99.

Perasović, Nensi
g. (Split, 20.12.1972.)
u. 1991/92., m. M. Šutej

Perc, Milan
s. kand. (Zagreb, 24.08.1913.)
u. 1932/33.

Percan, Renato
g. (Trget, 29.10.1936.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Kinerta

Perić, Dubravka
p. (Zagreb, 15.01.1943.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Perić, Irena
k. (Zagreb, 19.08.1978.)
u. 1997/98.

Perić, Jefto
s. (Gacko, 1894.)
u. 1913/14., d. 1922., kl. Lj. Babića

Perić, Jelena
s. (Lenjingrad, SSSR, 19.03.1962.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. Š. Perića

Perić, Pavao
k. (Ercegovci, SRJ, 1.02.1907.) u. 1923/24.,
d. 1927., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Perić, Stella
n. (Zagreb, 29.11.1964.)
u. 1988/89., d. 1999., m. I. Šiško

Perišić, Josipa
n. (Split, 19.07.1976.)
u. 1996/97.

Perišić, Tanja
k. (Split, 21.03.1982.)
u. 2000/2001.

Perko, Alojz
s. (Stari trg pri Rakeku, Slo., 21.04.1909.)
u. 1940/41.

Perko, Dinko
s., graf. (Mravince, 26.10.1936.)
u. 1957/58.

Perković, Dafna
s. (Zagreb, 28.09.1945.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. M. Stančića

Peroš, Nikolina
n. (Zabok, 02.11.1980.)
u. 1999/2000.

Peroš Bonnot, David
s. (Zagreb, 24.11.1967.)
u. 1987/88., d. 1993., kl. I. Friščića

Peršin, France
s. kand. (Ljubljana, Slovenija, 2.12.1922.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. M. Tartaglie

Perška, Emil
s. (Stara Pazova, 18.06.1896.)
u. 1922/23.

Peruzović, Hrvoje Marko
s. (Zagreb, 28.04.1971.)
u. 1990/91., d. 1995., kl. Đ. Sedera

Pervan, Anto
n. (Lopatinac, BiH, 20.07.1955.)
u. 1978/79.

Pešorda, Bernard
k. (Slavonski Brod, 22.08.1966.)
u. 1988/89., d. 1993., kl. S. Sikirice

Pešorda, Vinko
k. (Zagreb, 31.05.1977.)
u. 1995/96.

Petak, Davor
n. (Varaždin, 10.03.1971.)
u. 1991/92., d. 1998., m. D. Babić

Petak, Ivan
s. (Bedenec, 3.06.1953.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. R. Goldonija

Peter, Jasminka
s. (Slavonski Brod, 20.05.1949.)
u. 1969/70., d. 1974, kl. Š. Perića

Peter, Ružica
s. kand. (Karlovac, 19.01.1923.)
u. 1945/46., d. 1951., kl. V. Radauša

Petercol, Goran
s. (Pula, 21.03.1949.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. R. Goldonija

Petković, Vlado
k. (Šibenik, 11.02.1936.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. F. Kršinića

Petković, Zeno
s. (Beograd, SRJ, 23.05.1955.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. N. Reisera

Petrač, Goran
s. (Ludbreg, 10.03.1961.)
u. 1981/82., d. 1985., kl. V. J. Jordana

Petraello, Katica
s. (Split, 27.02.1899.)
u. 1917/18.

Petraš, Đuro
s. (Trpanj, 11.03.1901.)
u. 1918/19.

Petričić, Alfred
s. kand. (Split, 5.01.1920.)
u. 1939/40., d. 1944., kl. M. Tartaglie

Petričić, Čedomir
s. (Slunj, 25.05.1924.)
u. 1946/47., d. 1950., kl. V. Paraća

Petričić, Deša
n. (Dubrovnik, 19.12.1981.)
u. 2000/2001.

Petričić, Dušan
s. kand. (Zvornik, BiH, 20.10.1908.)
u. 1930/31.

Petričić, Ivka Mila
s., ker. (Otočac, 8.05.1908.)
u. 1925/26., z. 1933., kl. H. Juhna

Petrić, Bartol
s. (Starigrad, 30.04.1899.)
u. 1922/23., d. 1929., kl. V. Becića

Petrić, Jasna
s. (Zadar, 21.06.1965.)
u. 1984/85., d. 1988., kl. Z. Kauzlarića

Petrić, Mario
s. kand. (Sisak, 24.07.1925.)
u. 1945/46.

Petrić, Nikica
g. (Ivanić Grad, 12.04.1941.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Kinerta

Petrić, Ratko
k. (Zadar, 12.05.1941.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. V. Radauša

Petrin, Mirjana
s. (Zaprešić, 8.01.1967.)
u. 1985/86., d. 1989., kl. Đ. Sedera

Petrinec, Blanka
n. (Zagreb, 17.05.1967.)
u. 1987/88., d. 1993., m. M. Vuco

Petrinjak, Nada
g. (Zagreb, 19.01.1944.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. A. Kinerta

Petrinjak, Nina
n. (Zagreb, 25.12.1955.)
u. 1978/79., d. 1991., m. J. Poljan

Petrlik, Andrea
g. (Zagreb, 6.11.1966.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. A. Kuduza

Petronijević, Valentina
n. (Vrnjačka Banja, SRJ, 28.08.1966.)
u. 1988/89.

Petrović, Branimir
s. (Piljenica, 2.11.1888.)
u. 1907/08., a. 1911.

Petrović, Đorđe
s. (Moravice, SRJ, 8.05.1933.)
u. 1954/55., d. 1959., kl. Đ. Tiljka

Petrowicz, Roman
s. (Donji Vakuf, BiH, 1.10.1896.)
u. 1914/15.

Petruša, Frano
g. (Zagreb, 05.03.1977.)
u. 1998/99.

Petz, Julije
s. (Đakovo, 16.02.1885.)
u. 1911/12.

Pexider Srića, Greta
k. (Križevci, 11.05.1896.)
u. 1915/16.

Pexider Srića, Zdenka
s. (Novi Vinodol, 5.07.1886.)
u. 1907/8.

Picelj, Ivan
s. (Okučani, 28.07.1924.)
u. 1943/44.

Pigl, Branko
s. (Kutina, 29.01.1950.)
u. 1982/83.

Pilar, Bela
s. (Zagreb, 21.07.1890.)
u. 1907/08.

Pilipčak, Kristina
g. (Döneck, Ukrajina, 18.01.1977.)
u. 1998/99.

Pilipović, Miroslav
n. (Kutina, 12.10.1961.)
u. 1982/83., d. 1989., m. M. Šutej

Pilz, Alfred
k. (Ljubljana, Slovenija, 30.12.1913.)
u. 1936/37., d. 1940., kl. F. Kršinića

Pintar, Ksenija
n. (Split, 12.12.1961.)
u. 1986/87., d. 1992., m. E. Kokot

Pintarić, Ljudevit
s. (Kaštel Stari, 11.10.1939.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. O. Postružnika

Pintarić, Vladimir
s. (Zagreb, 2.07.1918.)
u. 1938/39., d. 1942., kl. V. Becića

Pintek, Zlatan
s. (Varaždin, 27.12.1979.)
u. 2000/2001.

Pinter, Laslo
s. (Senta, SRJ, 6.07.1963.)
u. 1987/88.

Pipinić, Čedomir
s. (Bribir, 1.09.1924.)
u. 1949/50., d. 1954., kl. T. Krizmana

Piplica, Luko
n. (Dubrovnik, 16.01.1969.)
u. 1988/89., d. 1994., m. M. Šutej

Pirc Petrinjak, Pavica
k. (Sisak, 11.10.1952.)
u. 1972/73., d. 1978., kl. V. Rukljača

Pirnat, Nikola
k. (Idrija, Italija, 10.12.1903.)
u. 1921/22., kl. R. Frangeša

Pirnat, Vlastica
s. (Zagreb, 20.06.1959.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. N. Reisera

Pirović, Ninoslav
s. (Vinkovci, 6.07.1964.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. I. Friščića

Pišonić, Miroslav
n. (Davor, 05.03.1977.)
u. 1999/2000.

Plančić, Juraj
s. (Stari Grad, 22.10.1899.)
u. 1919/20., d. 1925., kl. V. Becića

Planić, Stjepan
arh. (Zagreb, 27.12.1900.)
u. 1926/27., d. 1935., kl. D. Iblera

Planinc, Vesna
k. (Zagreb, 9.09.1956.)
u. 1978/79., d. 1986., kl. V. Rukljača

Planinčić, Anja
k. (Zagreb, 18.09.1975.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. D. Mataušića

Planinić, Srećko
s. (Mostar, BiH, 20.06.1939.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. M. Tartaglie

Plazzeriano, Marta
s. (Osijek, 4.05.1904.)
u. 1922/23.

Pleić, Krešimir
s. (Zagreb, 21.03.1972.)
u. 1992/93., d. 1998., kl. Đ. Sedera

Plemić, Đurđica
s. (Osijek, 25.04.1937.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. I. Režeka

Plepelić, Gordana
s. (Velika Gorica, 18.01.1966.)
u. 1987/88., d. 1990., kl. Z. Kauzlarića

Pleša, Sanja
n. (Zagreb, 27.05.1965.)
u. 1985/86.

Pleše, Zorislav
g. (Zagreb, 23.07.1937.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. M. Detonija

Pleše, Nada
s. (Prezid, 4.04.1897.)
u. 1916/17.

Plovanić, Lina
s. (Zagreb, 22.08.1977.)
u. 1996/97.

Počuča, Mirko
s. (Gospić, 12.09.1916.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. M. Tartaglie

Podgorski, Jasminka
k. (Zagreb, 15.10.1965.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. S. Jančića

Podhorsky, Vladimir
s. kand. (Zagreb, 25.05.1902.)
u. 1922/23., d. 1926., kl. Lj. Babića

Podvorac, Irena
k. (Zagreb, 24.07.1977.)
u. 1996/97., d. 2000., kl. D. Mataušića

Pogledić, Gordana
g. (Zagreb, 07.11.1977.)
u. 1998/99.

Pohl, Ana
n. (Ljubljana, Slovenija, 8.09.1969.)
u. 1988/89., d. 1997., m. M. Šutej

Pohodzeeva, Lidija
s. (Ismail, SSSR, 25.12.1902.)
u. 1922/23.

Pojatina, Zdenka
s. (Brežice, Slovenija, 10.02.1960.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. N. Reisera

Pokas, Vesna
n. (Sisak, 24.12.1959.)
u. 1978/79., d. 1984., m. J. Biffel

Polaček-Zeman, Koraljka
n. (Zagreb, 23.11.1969.)
u. 1991/92., d. 1998., m. E. Kokot

Polak, Oton
s. (Maribor, Slovenija, 16.05.1917.)
u. 1940/41.

Polić, Vladimir
s. (Kraljevica, 23.09.1935.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. I. Režeka

Politeo, Goranka
g. (Đakovo, 12.03.1956.)
u. 1976/77., d. 1983., kl. A. Kinerta

Politeo, Tatjana
n. (Zagreb, 15.07.1976.)
u. 1996/97.

Pološki, Neva
g. (Zagreb, 17.01.1975.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. F. Para

Poljak, Ljiljana
p. (Zagreb, 12.09.1940.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Poljan, Josip
s. kand. (Zagreb, 24.11.1925.)
u. 1944/45., d. 1948., kl. F. Kršinića

Poljan, Ninoslav
g. (Zagreb, 19.10.1956.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. F. Para

Poljančić, Matija
g. (Ravna Gora, 23.02.1954.)
u. 1981/82., d. 1989., kl. F. Para

Poljančić, Mirica
n. (Ravna Gora, 17.05.1961.)
u. 1981/82.

Pomorišac, Vaso
s. (Madoš, 2.12.1893.)
u. 1918/19.

Pompe, Iva
g. (Zagreb, 18.02.1974.)
u. 1992/93.

Pomper, Stjepan
s. (Dropkovac, 14.01.1937.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. Lj. Babića

Pongrac, Marijan
s. (Žabjak, 21.09.1955.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. N. Reisera

Popek, Vanja
g. (Zagreb, 19.06.1976.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. M. Šuteja

Poposki, Dragan
k. (Prilep, Makednija, 15.10.1933.)
u. 1955/56.

Popovac, Ivana
g. (Zagreb, 06.03.1981.)
u. 1999/2000.

Popović, Dimitrije
s. (Cetinje, SRJ, 4.03.1951.)
u. 1971/72., d. 1977., kl. Š. Perića

Popović, Ivana
k. (Zagreb, 9.10.1968.)
u. 1987/88., d. 1993., kl. S. Sikirice

Popović, Jadranka
s. (Mostar, BiH, 18.12.1970.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. Z. Kauzlarića

Popović, Krešimir
g. (Zabok, 29.12.1975.)
u. 1997/98.

Popović, Ljiljana
g. (Sarajevo, BiH, 26.07.1940.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Kinerta

Popović, Maja
n. (Zagreb, 2.12.1974.)
u. 1994/95., d. 2001., m. I. Šiško

Popović, Mihajlo
k. (Zagreb, 19.04.1979.)
u. 1997/98.

Popović, Miloš
s. (Zagreb, 1.11.1938.)
u. 1958/59., d. 1964., kl. O. Mujadžića

Popović, Veljko
s. (Split, 25.06.1979.)
u. 2000/2001.

Popović, Viktor
s. (Split, 1.06.1972.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. V. J. Jordana

Popovićeva, Jelena
k. (Bajina Bašta, SRJ, 18.09.1907.)
u. 1925/26.

Popržan, Vesna
k. (Zagreb, 13.05.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. I. Sabolića

Postružnik, Oton
s. (Maribor, Slovenija, 26.03.1900.)
u. 1918/19., d. 1927., kl. Lj. Babića

Potočić, Vjeran
n. (Zagreb, 10.02.1970.)
u. 1991/92., d. 1998., m. D. Babić

Potočnjak, Ivan
s. (Podstene, 17.01.1885.)
u. 1907/8.

Potočnjak, Juraj
s. (Novi Vinodol, 17.07.1894.)
u. 1914/15.

Pozaić, Zdenka
g. (Čazma, 15.11.1940.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. A. Kinerta

Požar, Ana
n. (Potkonje, 18.07.1968.)
u. 1988/89., d. 1997., m. M. Šutej

Požgaj, Zvonimir
arh. (Zagreb, 16.03.1906.)
u. 1927/28., d. 1932., kl. D. Iblera

Praunsperger, Leo
arh. (Zagreb, 26.09.1913.)
u. 1932/33.

Pregelj, Marij
s. kand. (Kranj, Slovenija, 18.08.1913.)
u. 1932/33., d. 1936., kl. Lj. Babića

Pregelj, Marija
s. kand. (Litija, Slovenija, 13.09.1905.)
u. 1922/23., d. 1926., kl. V. Becića

Pribić, Sanja
g. (Zagreb, 24.09.1960.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. F. Para

Prica, Zlatko
s. kand. (Pečuh, Mađarska, 26.06.1916.)
u. 1936/37., d. 1940., kl. Lj. Babića

Prigl, Mira
k. (Zagreb, 15.10.1899.)
u. 1915/16.

Privora, Ivančica
s. (Zagreb, 8.01.1953.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. Š. Perića

Prlić, Dražen
k. (Imotski, 30.01.1964.)
u. 1985/86., d. 1992., kl. Š. Vulasa

Prlić, Marinko
g. (Osijek, 27.08.1969.)
u. 1991/92.

Prodanović, Svetozar
s. (Slunj, 21.08.1895.)
u. 1913/14.

Prošić, Jelisaveta
s. (Lušci Palanka, Bihać, BiH, 18.09.1908.)
u. 1923/24.

Prošić, Željko
k. (Bihać, BiH, 24.04.1956.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. I. Sabolića

Prpić, Iva
n. (Zagreb, 4.06.1976.)
u. 1995/96.

Prpić, Snježana
s. (Zagreb, 8.01.1978.)
u. 1996/97.

Puhalović, Jurica
s. (Zagreb, 28.01.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. M. Stančića

Puharić, Joško
n. (Makarska, 7.07.1964.)
u. 1984/85.

Pulitika, Đuro
s. (Bosanka, 26.01.1922.)
u. 1941/42.

Purić, Predrag
s. kand. (Zagreb, 20.01.1930.)
u. 1949/50., d. 1954., kl. I. Režeka

Pušak, Ivan
s. (Zagreb, 10.02.1929.)
u. 1949/50., d. 1954., kl. I. Režeka

Pušić, Maja
g. (Zagreb, 15.06.1974.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. F. Para

Puškarić, Hrvoje
s. (Zagreb, 30.06.1975.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. V. J. Jordana

Puškaš, Božidar
s. (Đurđevac, 25.12.1951.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. N. Reisera

R

Rački, Velimir
s. (Zagreb, 14.08.1953.)
u 1974/75., d. 1979., kl. V. J. Jordana

Radak, Frane
s. (Konjevrate, 3.01.1935.)
u 1958/59., d. 1963., kl. O. Postružnika

Radas, Mijat
k. (Zagreb, 7.10.1976.)
u. 1996/97.

Radas, Niko
k. (Zagreb, 11.01.1980.)
u. 1999/2000.

Radas, Vlade
k. (Mratovo, 23.09.1951.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. V. Michielija

Radauš, Dalibor
k. (Zagreb, 7.01.1953.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. V. Rukljača

Radauš, Ivan Vanja
k. (Vinkovci, 29.04.1906.)
u. 1924/25., d. 1930., kl. I. Meštrovića

Radić, Davorin
s. (Hrvatska Kostajnica, 15.12.1957.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. V. J. Jordana

Radić, Matija Rozarija
n. (Kutilivač, BiH, 21.02. 1933.)
u. 1978/79., d. 1985., m. J. Biffel

Radić, Nika
k. (Zagreb, 4.05.1968.)
u. 1987/88., d. 1992., kl. Š. Vulasa

Radić, Slobodan
s. (Ljubatovići, BiH, 4.10.1969.)
u. 1992/93., d. 1996., kl. Đ. Sedera

Radielović, Dijana
g. (Bugojno, BiH, 9.12.1965.)
u. 1986/87., d. 1992., kl. F. Para

Radman, Valentino
n. (Šibenik, 29.10.1964.)
u. 1987/88.

Radmilović, Željko
k. (Split, 21.01.1919.)
u. 1939/40., d. 1951., kl. A. Augustinčića

Radočaj, Franjo
s. (Starčevo, Banat, SRJ, 29.07.1902.)
u. 1922/23., d. 1940., kl. Lj. Babića

Radoičić, Radovan
k. (Zagorač, SRJ, 8.07.1934.)
u. 1954/55., d. 1959., kl. V. Radauša

Radoš, Zvonimir
k. (Slavonski Brod, 18.10.1929.)
u. 1954/55., d. 1960., kl. F. Kršinića

Radošević, Ivo
s. (Senj, 26.02.1903.)
u. 1949/50., d. 1954., kl. J. Mišea

Radovanović, Ivan
s. (Gdinj, 26.02.1878.)
u. 1913/14.

Radovanović, Ozren
k. (Beograd, SRJ, 23.06.1977.)
u. 1996/97.

Radovanović, Tatjana
p. (Gdinj, 25.01.1933.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Radovanović, Zdravko
s. (Kuknjevac, 12.08.1907.)
u. 1929/30.

Radović, Đurđica
s. (Senj, 22.05.1896.)
u. 1925/26.

Radujković, Petar
s. (Katinovac, 28.03.1948.)
u. 1971/72.

Radulović, Draženka
n. (Vaška, 24.11.1964.)
u 1984/85.

Rafaj, Miroslav
s. (Pariz, Francuska, 25.02.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. M. Stančića

Raguz, Morana Antonia
s. (Toronto, Kanada, 12.06.1975.)
u. 1996/97., d. 2000., kl. Z. Kauzlarića

Raguž, Srećko
n. (Vukovar, 8.07.1963.)
u. 1983/84.

Rajčević, Gabrijel
s. (Dobrota, SRJ, 5.06.1912.)
u. 1929/30.

Rajković, Nataša
s. (Zagreb, 29.03.1965.)
u. 1987/88.

Rajković, Zdravko
s. (Trebinje, BiH, 6.10.1932.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. O. Postružnika

Rajšić, Dušan
n. (Gospić, 19.11.1970.)
u. 1989/90.

Rakić, Nina
n. (Zagreb, 12.08.1959.)
u. 1979/80.

Rakoci, Dubravka
s. (Zagreb, 28.10.1955.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. R. Goldonija

Rama, Kadruš
p. (Baraina, SRJ, 13.08.1938.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Ramboušek, Borivoj
s. (Češki Brod, ČSSR, 12.03.1890)
u. 1911/12., a. 1915.

Ramljak, Helena
s. (Zagreb, 24.03.1962.)
u. 1988/89., d. 1994., kl. Đ. Sedera

Ramljak, Marijan
k. (Čakovec, 4.10.1977.)
u. 1996/97.

Ranogajec, Jasna
g. (Zagreb, 7.04.1941.)
u. 1961/62. d. 1965., kl. O. Postružnika

Raos, Božidar
n. (Zagreb, 23.09.1972.)
u. 1993/94., d. 2000., m. M. Vuco

Rapaić, Davor
n. (Zagreb, 19.12.1961.)
u. 1983/84.

Raščić, Lala
n. (Sarajevo, BiH, 23.03.1977.)
u. 1995/96.

Rašić, Ante
s. (Imotski, 13.12.1953.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Rašpica, Branimir
r.-s. (Tuzla, BiH, 15.11.1979.)
u. 1998/99.

Ratkajec, Daniela
n. (Baden, Švicarska, 9.03.1973.)
u. 1992/93., d. 1999., m. D. Babić

Ratkajec Krajnović, Jadranka
n. (Zagreb, 19.09.1955.)
u. 1979/80, d. 1986., m. R. Labaš

Ravitzer, Else
arh. (Berlin, Njemačka, 19.10.1908.)
u. 1934/35.

Razmovski, Stojan
k. (Verčani, Makedonija, 29.10.1929.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. F. Kršinića

Razum, Bruno
n. (Zagreb, 14.02.1975.)
u. 1998/99.

Reba, Martina
n. (Zagreb, 8.03.1973.)
u. 1992/93., d. 1998., m. D. Babić

Rebac, Vančo
s. (Zagreb, 27.06.1978.)
u. 1998/99.

Rebernak, Robert
s. (Zagreb, 26.09.1965.)
u. 1984/85., d. 1989., kl. I. Friščića

Reberski, Marija
r.-k. (Zagreb, 5.07. 1964.)
u. 1997/98.

Reberski, Siniša
g. (Zagreb, 29.11.1962.)
u. 1983/84., d. 1987., kl. A. Kuduza

Rechnitzer, Danica
s. (Oriovac, 19.08.1899.)
u. 1916/17.

Rehak, Andrej
k. (Zagreb, 30.05.1966.)
u. 1985/86., d. 1989., kl. Š. Vulasa

Rein, Ivan
s. kand. (Osijek, 9.10.1905.)
u. 1925/26., d. 1929., kl. V. Becića

Reiser, Nikola
s. (Mirnovac, 14.10.1918.)
u. 1939/40., d. 1963., kl. O. Postružnika

Rekić, Lana
n. (Zagreb, 25.03.1980.)
u. 1999/2000.

Reljić, Tatjana
n. (Zagreb, 10.01.1967.)
u. 1987/88., d. 1996., m. E. Kokot

Remec, Barbara
s. (Ljubljana, Slovenija, 12.01.1910.)
u. 1931/32., d. 1935.,kl. V. Becića

Remetin, Vedran
s. (Dubrovnik, 19.09.1955.)
u. 1977/78., d. 1981., kl. R. Goldonija

Rendić, Velebit
s. (Trst, Italija, 7.04.1881)
u. 1907/8.

Repac, Milomir
k. (Gospić, 29.12.1968.)
u. 1990/91., d. 1997., kl. S. Jančića

Repić, Franz
k. (Vrhpolje, Slovenija, 3.06.1904.)
u. 1924/25.

Reputin, Blaženka
s. (Zagreb, 20.11.1920.)
u 1943/44.

Restek, Josip
s. kand. (Volarje, 7.03.1915.)
u. 1936/37., d. 1940., kl. Lj. Babića

Rešček, Sanja
g. (Zagreb, 17.09.1978.)
u. 1997/98.

Rešetar, Jelka
s. (Beč, Austrija, 17.06.1900.)
u. 1919/20.

Rešić, Alija
k. (Prijedor, BiH, 12.06.1952.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. I. Sabolića

Rešić, Sabina
g. (Zagreb, 6.04.1978.)
u. 1997/98.

Revellant, Josip
s. (Komorske Moravice, 12.03.1891.)
u. 1910/11.

Režek, Ivo
s. (Varaždin, 22.05.1898.)
u. 1915/16.

Režek, Nina
s. (Zagreb, 26.11.1946.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. R. Goldonija

Reyman, Helena
s. (Osijek, 10.04.1895.)
u. 1919/20.

Ribarović, Marina
s. (Rijeka, 7.07.1970.)
u. 1989/90., d. 1995., kl. Đ. Sedera

Richter, Ana
n. (Zagreb, 29.07.1961.)
u. 1980/81.

Richter, Marijan
s. (Zagreb, 2.04.1957.)
u. 1978/79., d. 1983., kl. R. Goldonija

Ricijaš, Zdenko
s. (Zagreb, 3.09.1949.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. N. Reisera

Riedl, Svan
k. (Zagreb, 11.06.1946.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. V. Michielija

Rismondo, Vladimir
s. (Zagreb, 9.01.1966.)
u. 1988/89.

Risojević, Mirjana
s. (Kostajnica, 19.11.1962.)
u. 1984/85.

Riss-Kovačević, Daiana
s. (Zagreb, 30.09.1960.)
u. 1982/83., d. 1988., kl. V. J. Jordana

Ristić, Vaskrsije
s. (Viluši, BiH, 21.09.1943.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. R. Goldonija

Rizzi, Lucija
s. (Cavtat, 13.03.1930.)
u. 1950/51., d. 1954., kl. A. Mezdjića

Robić, Andrea
s. (Zagreb, 10.02.1972.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. Z. Kesera

Roca, Josip
s. (Šibenik, 7. 11.1922.)
u. 1946/47., d. 1950., kl. V. Paraća

Rod, Krešimir
k. (Veliki Bukovec, 9.03.1970.)
u. 1990/91., d. 1994., kl. S. Sikirice

Rodić, Slavko
n. (Kamenica, BiH, 20.08.1938.)
u. 1977/78., d. 1981., m. M. Veža

Rogić, Frane
s. (Karlovac, 9.11.1973.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. V. Jordan

Rogić, Renata
n. (Zagreb, 30.04.1956.)
u. 1992/93., d. 1999., m. M. Vuco

Rogina, Ivan
s. (Zagreb, 24.09.1954.)
u. 1978/79., d. 1983., kl. N. Reisera

Rogošić, Vanja
s. (Split, 18.11.1965.)
u. 1984/85., d. 1988., kl. Z. Kauzlarića

Roje, Arsen
k. (Split, 25.06.1937.)
u. 1956/57.

Rojc, Davorin
s. (Zalošče, Slovenija, 16.09.1947.)
u. 1969/70.

Rončević, Igor
s. (Zadar, 24.09.1951.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. Š. Perića

Rončević, Zita
n. (Zadar, 10.11.1956.)
u. 1977/78., d. 1981., m. M. Veža

Rončević, Željka
r.-k. (Vukovar, 14.04.1979.)
u. 1997/98.

Rosandić, Marko
g. (Zagreb, 29.04.1976.)
u. 1995/96.

Rosenthal, Karlo
s. (Trebićevo, 25.02.1913.)
u. 1942/43.

Rosenzweig, Margareta
s. (Zagreb, 22.02.1939.)
u. 1957/58.

Roso, Ivan
g. (Bresnica, 7.11.1952.)
u. 1978/79., d. 1983., kl. A. Kuduza

Roščić, Mate
k. (Split, 13.07.1977.)
u. 1996/97.

Rošin, Diana
k. (Split, 21.05.1969.)
u. 1987/88., d. 1991., kl. Š. Vulasa

Rovičanac, Tomislav
n. (Đakovo, 19.12.1958.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. S. Jančića

Rovnij, Tatjana
g. (Zagreb, 4.05.1938.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. M. Detonija

Rozmainski, Vladimir
s. (Tiflis, Rusija, 12 01.1885.)
u. 1921/22., kl. Lj. Babića

Rozić, Slavko
s. (Kruševo, BiH, 22.04.1952.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. N. Reisera

Rožić, Lahorka
s. (Rijeka, 2.08.1968.)
u. 1987/88., d. 1991., kl. V. J. Jordana

Rožman, Maja
g. (Zagreb, 07.01.1981.)
u. 2000/2001.

Rubido, Dalibor
s. (Sisak, 25.01.1971.)
u. 1990/91., d. 1994., kl. Đ. Sedera

Rudan, Ivan
n. (Pula, 26.01.1978.)
u. 1997/98.

Rudan, Milena
s. (Zagreb, 16.03.1949.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. N. Reisera

Rudeš, Vlatka
n. (Zagreb, 19.12.1969.)
u. 1988/89., d. 1996., m. M. Šutej

Rukavina, Aleksandar
k. (Zagreb, 2.03.1934.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. V. Radauša

Rukljač, Darko
k. (Zagreb, 3.03.1948.)
u. 1969/70., d. 1975., kl. V. Michielija

Rukljač, Vjekoslav
k. (Poznanovec, 9.03.1916)
u. 1937/38., d. 1946., kl. F. Kršinića

Ruljančić, Damir
n. (Zagreb, 20.10.1958.)
u 1981/82.

Runtić, Ingrid
s. (Osijek, 8.06.1967.)
u. 1986/87., d. 1990., kl. V. J. Jordana

Runjić, Jadranko
s. (Gospić, 21.02.1956.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. Š. Perića

Rupčić, Stjepko
s. (Sisak, 28.06.1958.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. Š. Perića

Rusjan, Danica
s. (Gorizia, Italija, 14.09.1926.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. Đ. Tiljka

Rusković, Antonija
s. (Dubrovnik, 12.11.1973.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. Z. Kauzlarića

Ruszkowski, Ivana
n. (Zagreb, 11.05.1962.)
u. 1982/83.

Rušinović, Goran
s. (Zagreb, 15.05.1968.)
u. 1986/87., d. 1992., kl. Đ. Sedera

Ružička, Kamilo
s. (Gacko, BiH, 3.03.1899.)
u. 1919/20., d. 1923., kl. Lj. Babića

Ružička, Pavao
s. (Petrovaradin, SRJ, 13.01.1888.)
u. 1918/19.

Ružić, Branko
k., s. (Slavonski Brod, 4.03.1919.)
u. 1940/41., d. 1944., kl. F. Kršinića
u. 1944/45., d. 1948., kl. M. Tartaglie

Ružić, Gordana
n. (Zagreb, 15.03.1970.)
u. 1992/93., d. 2000., m. M. Šutej

Ružić, Hrvoje
g. (Zagreb, 13.08.1971.)
u. 1992/93.

Ružić, Petra
n. (Zagreb, 13.10.1980.)
u. 2000/2001.

Ružić, Vojislava
s. (Split, 11.12.1919.)
u. 1939/40., d. 1951., kl. J. Mišea

Rzovnek, Boris
n. (Zagreb, 26. 08. 1955.)
u. 1977/78.

S

Sablić, Rudolf
s. kand. (Vinkovci, 24. 01.1916.)
u. 1935/36., d. 1939., kl. V. Becića

Sabljak, Srećko
s. (Surčin, SRJ, 19.11.1893.)
u. 1911/12.

Sabolek, Maja
n. (Zagreb, 30.12.1971.)
u. 1990/91., d. 1999., m. Z. Tišljar

Sabolić, Ivan
k. (Peteranec, 24.08.1921.)
u. 1940/41., d. 1946., kl. A. Augustinčića

Sabolić, Miroslav
k. (Zagreb, 20.09.1974.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. S. Sikirice

Sačić, Darko
s. (Varaždin, 6.04.1955.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. Š. Perića

Sajko, Ištvan
s. (Čonoplja, SRJ, 8.02.1955.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. N. Reisera

Sajović, Eugen
s. (Ljubljana, Slovenija, 25.11.1913.)
u.1934/35., d. 1938., kl. M. Tartaglie

Salamunić, Juraj
k. (Jelsa, 4.12.1901.)
u. 1922/23.

Salavarda, Blaženka
s. (Knešpolje, 27.01.1960.)
u. 1982/83., d. 1986., kl. Đ. Sedera

Salesin, Eduard
k. (Trbovlje, Slo., 29.09.1910.) u. 1933/34., d. 1937., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Salopek, Petar
s. kand. (Prezid, 28.06.1909.)
u 1931/32., d. 1935., kl. Lj. Babića

Samardžić, Robert
s. (Gradačac, BiH, 1.05.1977.)
u. 1996/97.

Samaržija, Biserka
n. (Senj, 28.06.1963.)
u. 1982/83., d. 1987., m. M. Šutej

Sangaletti, Ljubo
s. (Lastovo, 27.12.1902.)
u. 1919/20.

Santrač, Zvonimir
s. (Pančevo, SRJ, 23.10.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Sardelić, Antun
k. (Blato, 3.02.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. Michielija

Sarić, Kristijan
s. (Slavonski Brod, 10.02.1977.)
u. 1998/99.

Sarkis Bek, Grigorij
s. kand. (Armavir, SSSR, 13.03.1893.)
u. 1922/23., d. 1925., kl. V. Becića

Sarkotić, Maca
s. (Zagreb, 10.06.1894.)
u. 1913/14.

Sarnic, Josip
k. (Bela peč, Slo., 20.06.1908.) u. 1927/28.,
d. 1931., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Sašo, Sanja
g. (Reutlingen, Njemačka, 31.12.1963.)
u. 1984/85., d. 1988., kl. F. Para

Satrapa, Venceslav
k. (Daruvar, 3.06.1898.)
u. 1919/20.

Savani, Mirta
g. (Pula, 11.07.1962.)
u. 1983/84., d. 1989., kl. F. Para

Sazdovski, Gligor
g. (Skopje, Makedonija, 17.07.1947.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. M. Detonija

Sax, Dragan
s. kand. (Nova Gradiška, 5.09.1917.)
u. 1938/39., d. 1942., kl. Z. Šulentića

Schauf, Marta
s. (Zagreb, 8.12.1894.)
u. 1911/12., a. 1915.

Schlesinger, Mladen
g. (Zagreb, 24.04.1938.)
u. 1960/61.

Schlick, Rudolf
s. (Zagreb, 6.03.1902.)
u. 1920/21., d. 1926., kl. T. Krizmana

Schmid, Hildegard
s. (Lavov, SSSR, 9.06.1891.)
u. 1908/9.

Schönfeld, Margareta
s. (Austrija, 1891.)
u. 1908/9.

Schramadei, Ante
s. (Split, 20.02.1933.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. Đ. Tiljka

Schubert, Edita
s. (Virovitica, 17. 06.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Stančića

Schultheis, Helena
n. (Zagreb, 28.02.1972.)
u. 1990/91., d. 2000., m. E. Kokot

Schulteisz, Aleksander
k. (Čakovec, 1.05.1910.), u. 1929/30.,
d. 1934., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Schwarz, Marija
s. (Budimpešta, Mađarska, 25.03.1905.)
u. 1920/21.

Schwarz, Zlata
s. (Zagreb, 17.09.1900.)
u. 1916/17.

Schwertasek, Ivan
s. kand. (Đurđenovac, 6.07.1922.)
u. 1941/42., d. 1946., kl. Lj. Babića

Sedej, Maks
s. (Dobročeva, Slovenija, 26.05.1909.)
u. 1928/29., d. 1932., kl. M. Tartaglie

Seder, Đuro
s. kand. (Zagreb, 29.11.1927.)
u. 1946/47., d. 1951., kl. A. Mezdjića

Sefić, Mehmed
s. (Mostar, BiH, 1.06.1919.)
u. 1941/42.

Segher, Milovan
k. (Senj, 22.08.1901.)
u. 1922/23., kl. I. Meštrovića

Segulin, Janez
k. (Zagreb, 3.12.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. V. Michielija

Segulin, Saša
r.-k. (Zagreb, 22.12.1978.)
u. 1997/98.

Sekulić, Milivoj
k. (Zagreb, 13.07.1928.)
u. 1951/52.

Sekulić, Miljenko
k. (Nova Gradiška, 29.01.1959.)
u. 1978/79., d. 1983., kl. Ž. Janeša

Selmanović, Behauddin,
s. (Pljevlja, SRJ, 4.07.1915.)
u. 1937/38., d. 1943., kl. M. Tartaglie

Semak, Tatjana
k. (Podravska Slatina, 14.10.1964.)
u. 1986/87.

Senečić, Željko
s. (Zagreb, 18.01.1933.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. M. Detonija

Serafimovski, Tomislav
k. (Zubovce, Makedonija, 14.07.1935.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. A. Augustinčića

Sertić, Zdenka
s. (Sveti Ivan Zelina, 16.01.1899.)
u. 1917/18.

Sesar, Nada
s. (Foča, BiH, 1.09.1950.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. M. Stančića

Sevdić, Jovan
s. kand. (Sremski Karlovci, 4.08.1907.)
u. 1926/27., d. 1930., kl. V. Becića

Sever, Darko
k. (Zagreb, 20.05.1963.)
u. 1982/83., d. 1989., kl. S. Jančića

Sever, Mirjana
n. (Zagreb, 19.07.1967.)
u. 1989/90., d. 1996., m. M. Vuco

Sever Spauring, Gabrijela
s. kand. (Hoča pri Mariboru, Slo., 24.01.1912.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. M. Tartaglie

Siebenschein, Ema
k. (Zagreb)
u. 1907/8.

Siebenschein, Vera
s. (Zagreb, 28.11.1892.)
u. 1911/12., a. 1916.

Siketić, Ljiljana
n. (Zabok, 25.04.1976.)
u. 1995/96.

Sikinger, Tomislav
r-s. (Čakovec, 22.01.1980.)
u. 2000/2001.

Sikirica, Stipe
k. (Jabuka, 29.04.1933.)
u 1953/54., d. 1958., kl. V. Radauša

Silovsky, Vladimir
s. (Libani, ČSSR, 11.07.1891.)
u. 1910/11.

Simić, Slobodan
s. (Tuzla, BiH, 2.05.1940.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. R. Goldonija

Simon, Siniša
s. (Vinkovci, 27.10.1970.)
u. 1990/91., d. 1995., kl. Đ. Sedera

Simonović, Iva
k. (Petrinja)
u. 1907/8.

Simonović, Sanja
n. (Zagreb, 2.07.1963.)
u 1984/85.

Singer, Štefanija
k. (Otok, 1.05.1908.)
u. 1930/31.

Singer Severin, Stela
s. kand. (Zagreb, 10.04.19??.)
u. 1942/43.

Sirotić, Zlatko
p. (Zagreb, 19.02.1945.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Stančića

Sitzer, Zlata
s. (Brod na Savi, 25.11.1894.)
u. 1910/11.

Sivč, Helena
s. kand. (Ruski Krstur, SRJ, 22.10.1922.)
u. 1947/48.

Skala, Vitjeslav
s. (Marindvor, 24.04.1899.)
u. 1915/18.

Skarpa, Juraj
k. (Starigrad, 29.11.1881.)
u. 1918/19.

Skazlić, Ariela
s. (Zagreb, 7.02.1975.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. Đ. Sedera

Skelin, Anka
s. (Split, 12.03.1908.)
u. 1934/35., d. 1938., kl. V. Becića

Skenderović, Josip
g. (Subotica, SRJ, 24. 02.1954.)
u. 1974/75., d. 1978., kl. A. Kuduza

Skokandić, Nikola
g. (Žrnovo, 28.03.1947.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. M. Detonija

Skoko, Stjepan
k. (Grab, BiH, 9.09.1959.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. V. Rukljača

Skopal, Stella
k. (Zagreb, 18.07.1904.)
u. 1924/25., d. 1928., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Skorup, Jasna
g. (Zavidovići, BiH, 28.03.1948.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Detonija

Skračić, Mile
s. (Murter, 30.10.1933.)
u. 1975/76., d. 1978., kl. Š. Perića

Skripnik, Marlena
n. (Zagreb, 13.04.1976.)
u. 1996/97.

Skuhala, Živko
s. (Vinica, 15.08.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. M. Stančića

Skvrce, Ivan
s. (Dubrovnik, 25.01.1980.)
u. 1999/2000.

Sladović, Karina
n. (Zagreb, 17.04.1965.)
u 1984/85., d. 1989., m. D. Babić

Sladović pl., Olga
s. (Požun, Mađarska, 20.10.1870.)
u. 1907/8.

Slavec, Jelica
s. kand. (Maribor, Slovenija, 20.02.1923.)
u. 1944/45.

Slavnić, Vedran
s. (Travnik, BiH, 18.09.1979.)
u. 1998/99.

Slevec, Zlatko
s. kand. (Zagreb, 2.04.1926.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. M. Tartaglie

Smerdu, Frančišek
k. (Postojna, Slovenija, 18.12.1908.) u.
1928//29., d. 1933., kl. I. Meštrovića i R.
Frangeša

Smokvina, Jakov
s. (Rijeka, 7.08.1903.)
u. 1922/23.

Smokvina, Tonko
s. (Dubrovnik, 05.06.1980.)
u. 1998/99.

Sokač, Marija, sestra Stella Matutina
s. kand. (Đurđevac, 21.01.1912.)
u. 1935/36., d. 1939., kl. M. Tartaglie

Sokić, Damir
s. (Nova Gradiška, 6.08.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Sokolić, Diana
s. (Rijeka, 8.02.1959.)
u. 1977/79., d. 1981., kl. Š. Perića

Sokolić, Milan
s. (S. Maria di Luce, Italija, 31.07.1944.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. R. Goldonija

Sokolić, Vesna
s. kand. (Zagreb, 2.04.1924.)
u. 1942/43., d. 1946., kl. V. Becića

Solis, Matteo
s. (Zadar, 12.07.1935.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. Đ. Tiljka

Soro, Slobodan
n. (Zagreb, 17.02.1956.)
u. 1977/78.

Soroniewicz, Wojtjeh Adalbert
arh. (Zagreb, 3.02.1913.)
u. 1935/36.

Sotler, Gorazd
k. (Št. Rupert, Slovenija, 1.07.1930.)
u. 1952/53., d. 1954., kl. A. Augustinčića

Sova, Alma
s. (Zlatar, 23.04.1894.)
u. 1908/9., a. 1912.

Sovar, Marin
g. (Vukovar, 31.08.1977.)
u. 1999/2000.

Spasojević, Predrag
g. (Čapljina, BiH, 9.04.1959.)
u. 1981/82., d. 1986., kl. M. Šuteja

Spiegler, Rudolf
k. (Zagreb, 24.12.1885.)
u. 1907/8., a. 1911.

Spoja, Marija
s. (Kupinec, 2.02.1895.)
u. 1920/21.

Srdarev, Manuela
n. (Zagreb, 21.11.1962.)
u. 1981/82., d. 1999., m. M. Vuco

Sremić, Saša
k. (Zagreb, 21.05.1974.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. S. Jančića

Srnec, Aleksander
s. kand. (Zagreb, 30.07.1924.)
u. 1943/44.

Sršen, Lana
s. (Zagreb, 6.07.1972.)
u. 1994/95., d. 1999., kl. Z. Kesera

Srzić, Sanja
s. (Makarska, 9.11.1971.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. Z. Kauzlarića

Stahov, Ljubomir
s. (Kamičani, BiH, 7.01.1944.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. Š. Perića

Stajić, Ranko
k. (Raince Vranjski, SRJ, 2.10.1937.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. V. Radauša

Stamenkovska, Biljana
g. (Komiža, 22.02.1968.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. F. Para

Stančić, Ivan
s. (Dalj, 7.04.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Stančić, Miljenko
s. (Varaždin, 1.03.1926.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. J. Mišea

Stanić, Marijana
n. (Zagreb, 19.07.1971.)
u. 1996/97.

Stanić, Milovan
s. (Omiš, 3.05.1929.)
u. 1951/52.

Stanišić, Slobodan
p. (Peć, SRJ, 10.04.1942.)
u. 1963/64., d. 1968., kl. I. Šebalja

Stanković, Danijela
n. (Zagreb, 7.09.1973.)
u. 1992/93., d. 1999., m. A. Rašić

Stanković, Radeta
k. (Beč, Austrija, 22.02.1905.) u. 1927/28.,
d. 1931., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Stanković, Veroljub
s. (Kumanovo, Makedonija, 10.03.1936.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. O. Postružnika

Stanojčić Tolić, Ljiljana
s. (Zagreb, 28.03.1954.)
u. 1976/77., d. 1982., kl. N. Reisera

Stanojević, Dušan
k. (Split, 3.03.1909.)
u. 1927/28.

Starčević, Ante
k. (Zagreb, 29.08.1933.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. A. Augustinčića

Starčić, Robert
k. (Zagreb, 20.01.1972.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. S. Jančića

Stark, Jelena
s. kand. (Sarajevo, BiH, 21.03.1924.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. M. Tartaglie

Steiner, Milan
s. (Sisak, 2.06.1894.)
u. 1912/13., a. 1916.

Stefanini, Zulejka
ker. (Split, 6.01.1912.)
u. 1931/32., z. 1936., kl. H. Juhna

Stefanovski, Ljubomir
k. (Ohrid, Makedonija, 28.08.1919.)
u. 1948/49., d. 1951., kl. V. Radauša

Sterle, Sandra
k. (Zadar, 10.10.1965.)
u. 1985/86., d. 1989., kl. S. Sikirice

Stiborsky, Marija
s. (Zagreb, 22.08.1894.)
u. 1914/15., d. 1918.

Stilinović, Ante
k. (Gospić, 6.02.1907.)
u. 1941/42.

Stipančević, Marko
arh. (Donja Vrijeska, 6.09. 1915.)
u. 1936/37.

Stipetić, Natalija
n. (Zagreb, 22.04.1967.)
u. 1986/87., d. 1995., m. I. Šiško

Stipica, Vjekoslav
g. (Žrnovica, 14.05.1944.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. F. Baće

Stiplovšek, Franjo
s. kand. (Malinska, 12.05.1898.)
u. 1922/23.

Stiskalov, Igor
s. (Zagreb, 18.05.1975.)
u. 1996/97.

Stojsavljević, Milan
s. (Novi Vinodol, 7.03.1901.)
u. 1922/23.

Stojanović, Ilija
arh. (Otišić, 1.01.1939.)
u. 1959/60.

Stojanović, Milen
s. (Zagreb, 22.07.1947.)
u.1971/72., d. 1976., kl. Š. Perića

Stojanovski, Krunislav
s. (Skopje, Makedonija, 14.05.1969.)
u. 1992/93., d. 1998., kl. Đ. Sedera

Stojić, Mirko
p. (Donja Rašenica, 5.12.1942.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. I. Šebalja

Stojnić, Damir
s. (Rijeka, 21.06.1972.)
u. 1996/97., d. 2000., kl. I. Rončevića

Stokasimova, Olga
s. kand. (Jekaterinoslav, Rusija, 22.02.1910.)
u. 1932/33.

Stoponja, Marina
k. (Zagreb, 10.11.1959.)
u. 1993/94., d. 1999., kl. Š. Vulasa

Stošić, Albert
s. (Zagreb, 14.11.1975.)
u. 1997/98.

Stošić, Dalibor
k. (Split, 23.04.1958.)
u. 1982/83., d. 1987., kl. S. Sikirice

Stošić, Đorđe
n. (Semeljci, 24.09.1960.)
u. 1979/80., d. 1985., m. S. Jančić

Stožir, Božena
s. (Zagreb, 22.12.1895.)
u. 1918/19.

Strajnić, Kosta
s. (Križevci, 29.05.1887.)
u. 1907/8.

Stranić, Bojan
s. (Medvode, Slovenija, 27.08.1921.)
u. 1942/43., d. 1948., kl. M. Tartaglie

Stranić, Miloš
s. (Maribor, Slovenija, 19.11.1927.)
u. 1945/46.

Strecha, Zdenka
s. (Požega, 1.04.1917.)
u. 1937/38.

Striegl, Slavoljub
s. kand. (Sisak, 9.09.1919.)
u. 1939/40., d. 1944., kl. A. Kumana

Strinić, Ante
k. (Split, 17.04.1968.)
u. 1990/91., d. 1996., kl. S. Sikirice

Strmečki, Ivana
n. (Virovitica, 30.10.1975.)
u. 1994/95., d. 1999., m. M. Šutej

Strnad, Josip
s. (Žižkov, ČSSR, 8.02.1889.)
u. 1909/10.

Studin, Marin
k. (Kaštel Novi, 28. 11. 1895.)
u. 1913/14., d. 1931., kl. I. Meštrovića

Stupica, Gabrijel
s. kand. (Dražgoše, Slovenija, 21.03.1913.)
u. 1931/32., d. 1937., kl. Lj. Babića

Sučević, Milica
s. (Bakar, 6.05.1894.)
u. 1913/14., d. 1917.

Sugović, Petar
r-s. (Zagreb, 19.01.1980.)
u. 2000/2001.

Suhačev, Petar
s. (Novo Ukolovo, Rusija, 18.12.1886.)
u. 1921/22., d. 1926., kl. Lj. Becića

Suhina, Ivan
s. (Jakovlje, 16.02.1960.)
u. 1981/82., d. 1985., kl. V. J. Jordana

Sulimanović, Anita
k. (Slavonski Brod, 28.11.1972.)
u. 1991/92., d. 1995., kl. Š. Vulasa

Summerecker, Sigo
s. (Banja Luka, BiH, 28.08.1897.)
u. 1919/20., d. 1923., kl. Lj. Babića

Supek, Silva
s. (Zagreb, 12.05.1948.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. N. Reisera

Suša, Dušan
s. (Zagreb, 6.09.1953.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. R. Goldonija

Sušac, Domagoj
g. (Zagreb, 9.04.1974.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. M. Šuteja

Sušac, Marijan
k. (Čaliči, BiH, 2.01.1948.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. I. Sabolića

Svalina, Boženka
s. (Zagreb, 8.02.1950.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. N. Reisera

Svalina, Milan
k. (Crivac, 24.07.1909.) u. 1928/29.,
d. 1932., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Svečnjak, Vilim
s., k. (Zagreb, 12.07.1906.)
u. 1927/28., d. 1933., kl. Lj. Babića

Svirčić, Zdenko
k. (Split, 26.11.1924.)
u. 1946/47., d. 1950., kl. F. Kršinića

Svoboda, Rudolf
k. (Vel. Ravne, Češka, 24.11.1924.)
u. 1947/48.

Szinicz, Kamila
s. (Osijek, 24.04.1942.)
u. 1961/62., d. 1963., kl. V. Paraća

Š

Šafarić, Smiljana
s. (Čakovec, 8.09.1973.)
u. 1993/94., d. 1999., kl. Z. Kauzlarića

Šafran, Franjo
arh.,
u. 1933/34.

Šalić, Petar
s. (Zagreb, 18.01.1974.)
u. 1992/93., d. 1998., kl. V. J. Jordana

Šandor, Terezija
s. (Jasenovac, 11.10.1879.)
u. 1918/19., d. 1924., kl. B. Č. Sesije

Šango, Mate
k. (Privlaka. 15.07.1947.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. V. Michielija

Šantak, Vesna
g. (Zagreb, 1.05.1969.)
u. 1990/91., d. 1998., kl. F. Para

Šantel, Velimir
g. (Zagreb, 23.10.1943.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. A. Kinerta

Šarčević, Zvonimir
n. (Klokočevci, 17.06.1960.)
u. 1979/80., d. 1985., m. S. Jančić

Šarf, Ivona
n. (Kutina, 03.10.1979.)
u. 1999/2000.

Šarić, Josip
g. (Livno, BiH, 1.08.1968.)
u. 1994/95., d. 1999., kl. A. Kuduza

Šatalić, Alen
g. (Zadar, 30.08.1966.)
u. 1988/89., d. 1992., kl. Z. Tišljara

Šćepanović, Branimir
s. (Kolašin, SRJ, 20.03.1961.)
u. 1984/85., d. 1986., kl. F. Kulmera

Šeb, Darko
n. (Zagreb, 27.12.1962.)
u. 1982/83.

Šebalj, Ivan
s. (Zagreb, 25.06.1912.)
u. 1934/35., d. 1945., kl. M. Tartaglie

Šegan, Milivoj
k. (Turčević Polje, 3.05.1957.)
u. 1977/78., d. 1982., kl. I. Sabolića

Šegina, Dragutin
s. (Krivi Put, 7.02.1888.)
u. 1909/10., a. 1913.

Šegota, Vinko
s. (Podgorač, 10.04.1923.)
u. 1944/45., d. 1950., kl. V. Paraća

Šegović, Neda
n. (Zagreb, 21.05.1955.)
u. 1978/79., d. 1989., m. J. Biffel

Šegović, Željko
s. (Makoišće Gornje, 24.04.1951.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. M. Stančića

Šegvić, Branko
g. (Split, 2.11.1952.)
u. 1973/74., d. 1981., kl. F. Baće

Šegvić, Neven
arh. (Split, 26.01.1917.)
u. 1937/38., d. 1942., kl. D. Iblera

Šek, Terezija
s. (Zagreb, 8.05.1898.)
u. 1919/20.

Šekoranja, Aleksandar
s. (Zagreb, 9.03.1973.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. V. J. Jordana

Šekularac, Šefket
k. (Beograd, SRJ, 17.01.1941.)
u. 1965/66.

Šeler, Lidija
g. (Sisak, 14.07.1965.)
u. 1983/84., d. 1989., kl. M. Šuteja

Šerbu, Viktor
s. (Dubrovnik, 15.09.1938.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. O. Postružnika

Šercar, Judita
k. (Zagreb, 28.09.1972.)
u. 1993/94., d. 1997., kl. S. Sikirica

Šeremet, Luka
s. kand. (Livno, BiH, 18.10.1902.)
u. 1923/24., d. 1929., kl. V. Becića

Šerić, Ana
n. (Zagreb, 12.10.1978.)
u. 1998/99.

Šestić, Ljudevit
s. kand. (Đakovo, 4.08.1900.)
u. 1921/22., d. 1925., kl. V. Becića

Ševčik, Anja
s. (Zagreb, 19.10.1956.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. N. Reisera

Ševeljević, Petra
s. (Zagreb, 31.08.1976.)
u. 1996/97., d. 2000., kl. I. Rončevića

Ševo, Jana
n. (Zagreb, 12.09.1975.)
u. 1994/95., d. 2000., m. M. Vuco

Šibenik, Ljerka
s. (Zagreb, 19.05.1935.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. M. Tartaglie

Šibila, Janez
k. (Nova Vas, Slovenija)
u. 1940/41.

Šignjar, Franjo Viktor,
s. (Virje, 20.03.1882.)
u. 1910/11., a. 1914.

Šikić, Ivana
s. (Zagreb, 18.04.1967.)
u. 1986/87., d. 1991., kl. Đ. Sedera

Šimaga, Petar
s. (Odra, 1.07.1912.)
u. 1931/32., d. 1935., kl. V. Becića

Šimaga, Romano
s. (Zagreb, 5.08.1939.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. M. Tartaglie

Šimecki, Anton
arh. (Beč, Austrija, 30.12.1914.)
u. 1935/36.

Šimek, Antun
k. (Antunovac, 3.06.1909.)
u. 1924/25., kl. I. Kerdića

Šimek, Dijana
s. (Zagreb, 16.07.1980.)
u. 1999/2000.

Šimeta, Berhmana Ivana
s. kand. (Pitomača, 16.03.1912.)
u. 1940/41., d. 1941., kl. M. Tartaglie

Šimičić, Berislav
n. (Našice, 07.11.1976.)
u. 1999/2000.

Šimičić, Josip
s. (Velika Kopanica, 28.04.1957.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. Š. Perića

Šimić, Andrea
n. (Zagreb, 19.10.1964.)
u. 1984/85., d. 1993., kl. Đ. Sedera

Šimić, Ante
p. (Split, 20.02.1935.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Šimić, Ivica
n. (Brčko, BiH, 24.05.1959.)
u. 1978/79., d. 1984., m. J. Biffel

Šimić, Mira
s. kand. (Ivankovo, 1.06.1915.)
u. 1937/38.

Šimić, Mirna
g. (Tuzla, BiH, 12.08.1974.)
u. 1994/95., d. 1999., kl. A. Kuduza

Šimić, Neven
g. (Zagreb, 7.07.1968.)
u. 1989/90., d. 1994., kl. F. Para

Šimonji, Petar
k. (Đurđevac, 15.05.1883.)
u. 1914/15.

Šimrak, Robert
g. (Zagreb, 5.06.1967.)
u. 1987/88., d. 1992., kl. A. Kuduza

Šimunec, Alma
n. (Gospić, 1.12.1962.)
u. 1981/82., d. 1994., m. Z. Keser

Šimunić, Damir
g. (Zagreb, 11.02.1965.)
u. 1984/85., d. 1989., kl. A. Kuduza

Šimunić, Marijan
s. kand. (Zagreb, 5.08.1913.)
u. 1933/34., d. 1938., kl. Lj. Babića

Šimunić, Nikola
k. (Gospić, 23.05.1958.)
u. 1981/82., d. 1987., kl. I. Sabolića

Šimunović, Boris
k. (Mostar, 30.03.1980.)
u. 1999/2000.

Šimunović, Frano
s. kand. (Dicmo, 10.10.1908.)
u. 1930/31., d. 1934., kl. Lj. Babića

Šimunović, Ivona
s. (Dubrovnik, 11.01.1979.)
u. 1997/98.

Šimunović, Izabela
g. (Zagreb, 1.06.1970.)
u. 1988/89., d. 1995., kl. F. Para

Šimunović, Mladen
k. (Prozor, BiH, 23.01.1968.)
u. 1987/88., d. 1993., kl. Š. Vulasa

Šimunović, Nikolina
s. (Dubrovnik, 09.09.1978.)
u. 2000/2001.

Šimunović, Zlatko
s. (Otočac, 14.11.1936.)
u. 1956/57., d. 1962., kl. M. Tartaglia

Šimunović Šuklja, Fani
k. (Dračevica, 12.11.1925.)
u. 1947/48.

Šincek, Boris
n. (Osijek, 10.07.1971.)
u. 1993/94., d. 1998., m. A. Rašić

Šindler, Jadranka
n. (Varaždin, 1.06.1950.)
u. 1978/79.

Šinka, Vlasta
k. (Zagreb, 13.09.1947.)
u. 1970/71.

Šipek, Helena
s. (Zagreb, 12.05.1940.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. M. Tartaglie

Šipek, Viktor
s. (Kapelščak, 15.02.1896.)
u. 1911/12., a. 1915.

Šiprak, Brankica
n. (Zagreb, 9.03.1967.)
u. 1987/88.

Šipuš, Mihovil
s. (Vukovar, 1.09.1922.)
u. 1944/45.

Šipušić, Ivica
n. (Zagreb, 11.12.1975.)
u. 1994/95., d. 1999., m. E. Kokot

Širić, Ana Diana
s. (Zagreb, 2.10.1978.)
u. 1996/97., d. 2001., kl. E. Kokota

Šiško, Ivica
g. (Livno, BiH, 24.01.1946.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. F. Baće

Šitić, Ante
k. (Split, 14.02.1916.) u. 1933/34.,
d. 1937., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Šiždrak, Tajana
g. (Zagreb, 24.02.1979.)
u. 1999/2000.

Škalić, Natalija
n. (Zagreb, 17.02.1980.)
u. 2000/2001.

Škara, Darko
s. (Zagreb, 25.03.1972.)
u. 1998/99.

Škarica, Milijana
s. (Šibenik, 26.08.1956.)
u. 1977/78., d. 1985., kl. Đ. Sedera

Škaričić, Ante
s. (Split, 15.02.1940.)
u. 1963/64., d. 1965., kl. O. Postružnika

Škaričić, Josip
s. (Split, 27.10.1931.)
u. 1951/52., d. 1957., kl. I. Režeka

Škarić, Ksenija
k. (Zagreb, 13.10.1966.)
u. 1986/87., d. 1990., kl. S. Sikirice

Škeljo, Dubravka
k. (Zagreb, 29.03.1966.)
u. 1985/86., d. 1989., kl. M. Ujević

Škerlj, Josip
s. (Dubrovnik, 24.04.1941.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. O. Postružnika

Škoda, Darko
s. (Zagreb, 25.03.1972.)
u. 1998/99.

Škrgić, Nikola
s. kand. (Karlovac, 7.12.1908.)
u. 1929/30.

Škrlin, Nada
s. (Zaprešić, 19.03.1959.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. R. Goldonija

Škrnjug, Marko
s. (Zagreb, 17.02.1973.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. Z. Kauzlarića

Škrnjug, Miroljub
s. (Vel. Erpenja, 18.04.1925.)
u. 1945/46., d. 1950., kl. M. Detonija

Škudar, Jurica
n. (Šibenik, 3.03.1960.)
u. 1980/81., d. 1988., kl. J. Biffela

Šlachta, Jaroslav
s. (Trebić, ČSSR, 28.07.1895.)
u. 1911/12.

Šmigovec, Vesna
k. (Novo Mesto, Slovenija, 13.10.1975.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. Š. Vulasa

Šmit, Leon
n. (Kneževo, 4.12.1973.)
u. 1994/95.

Šneeberger, Franjo
s. (Sv. Petar, 31.07.1896.)
u. 1912/13.

Šoban, Tomislav
g. (Zagreb, 01.08.1981.)
u. 2000/2001.

Šobat, Ana
n. (Zagreb, 11.11.1948.)
u. 1977/78., d. 1981., m. M. Veža

Šohaj, Slavko
s. kand. (Zagreb, 8.06.1908.)
u. 1926/27., d. 1931., kl. V. Becića

Šojat, Antun
s. kand. (Prčanj, SRJ, 6.10.1911.)
u. 1935/36., d. 1939., kl. M. Tartaglie

Šojat, Vesna
p. (Zagreb, 19.03.1945.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. I. Šebalja

Šojlev, Duško
s. (Skopje, Makedonija, 23.06.1930.)
u. 1949/50., d. 1954., kl. A. Mezdjića

Šokec, Danijel
s. (Zagreb, 20.07.1967.)
u. 1986/87., d. 1991., kl. V. J. Jordana

Šolić, Branislav
k. (Hrvatska Kostajnica, 4.12.1959.)
u. 1984/85., d. 1988., kl. S. Jančića

Šolman, Dario
g. (Split, 29.09.1973.)
u. 1993/94., d. 1998., kl. A. Kuduza

Šoša, Slavko
k. (Preko, 7.05.1923.)
u. 1941/42., d. 1952., kl. F. Kršinića

Šoša, Darko
s. (Split, 27.08.1956.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. Š. Perića

Šošić, Danka
s. (Zagreb, 22.01.1962.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. V. J. Jordana

Šoštarić, Danijela
n. (Zagreb, 27.08.1980.)
u. 1998/99.

Šoštarić, Štefanija
s. (Krapina, 17.09.1925.)
u. 1951/52., d. 1956., kl. M. Tartaglie

Šošterić, Breda
s. (Novi Sad, SRJ, 24.12.1952.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. Š. Perića

Šparovec, Mira
s. (Tivat, SRJ, 21.09.1931.)
u. 1950/51., d. 1954., kl. A. Mezdjića

Špehar, Ivan
p. (Zagreb, 23.01.1945.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. R. Goldonija

Špiler, Marija
s. (Bjelovar, 5.08.1930.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. O. Postružnika

Šprem, Zvonimir
s. (Koritna, 1.08.1890.)
u. 1911/12.

Špuläk, Emil
s. (Prag, ČSSR, 17.03.1880.)
u. 1910/11.

Štambuk, Tamara
n. (Zagreb, 17.08.1975.)
u. 1997/98.

Štasni, Tajana
a. (Zagreb, 17.04.1980.)
u. 1999/2000.

Štebih, Mihael
k. (Čakovec, 19.10.1948.)
u. 1968/67., d. 1972., kl. V. Michielija

Štefanac, Jasna
s. (Zagreb, 24.11.1945.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. N. Reisera

Štefančić, Tea
s. (Zagreb, 11.06.1927.)
u. 1945/46., d. 1953., kl. O. Postružnika

Štefanov, Petra
n. (Zagreb, 15.02.1975.)
u. 1995/96.

Štefić, Antun
k. (Boštanj, 12.01.1878.)
u. 1907/8.

Štefotić, Hrvoje
n. (Zagreb, 18.12.1966.)
u. 1988/89.

Štetić, Rizah
s. (Brčko, BiH, 11.10.1908.)
u. 1928/29., d. 1932., kl. M. Tartaglie

Štimac, Goran
k. (Rijeka, 24.10.1959.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. M. Ujević

Štokić, Dario
g. (Čakovec, 25.03.1973.)
u. 1995/96., d. 1999., kl. M. Šuteja

Štokić, Roko
g. (Moravice, 20.04.1935.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. F. Baće

Štoviček, Vladimira
k. (Leskovec, Slovenija, 20.03.1934.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. F. Kršinića

Štuka Jakovlić, Biserka
p. (Novi Sad, SRJ, 6.09.1940.)
u. 1960/61., d. 1964., kl. M. Stančića

Šubić, Ivan
s. (Hotavlja, Slovenija, 23.04.1922.)
u. 1940/41.

Šukalo, Jasminka
n. (Zagreb, 29.06.1964.)
u. 1983/84.

Šulentić, Zlatko
s. (Glina, 16.03.1893.)
u. 1909/10.

Šuler, Karla
n. (Zagreb, 26.01.1980.)
u. 2000/2001.

Šuljić, Daniel
n. (Zagreb, 19.02.1968.)
u. 1988/89.

Šuljić, Valentina
g. (Zagreb, 21.02.1976.)
u. 1995/96., d. 2001., kl. F. Para

Šuman, Orest
g. (Dubrovnik, 7.05.1969.)
u. 1990/91., d. 1996., kl. A. Kuduza

Šumanov, Nevenka
g. (Zagreb, 22.09.1943.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. M. Detonija

Šumanović, Savo
s. (Vinkovci, 10.01.1896.)
u. 1914/15., a. 1918.

Šuško, Ivana
g. (Split, 18.02.1981.)
u. 2000/2001.

Šušmelj, Alojzij
s. (Mühlhaussen, Njemačka, 8.05.1913.)
u. 1934/35., d. 1938., kl. M. Tartaglie

Šutej, Miroslav
g. (Duga Resa, 29.04.1936.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. M. Detonija

Šutej, Šimun
n. (Zagreb, 20.09.1965.)
u. 1984/85.

Šuvar, Ante
g. (Zagreb, 25.05.1950.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. M. Detonija

Šuvar, Nediljko
s. (Zagvozd, 11.04.1954.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. V. J. Jordana

Švagel, Rudolf
k. (Županja, 29.09.1911.)
u. 1929/30.

Švaljek, Boris
s. (Zagreb, 10.06.1951.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. Š. Perića

Švarc, Klementina
s. (Zagreb, 4.10.1896.)
u. 1916/17.

Švarić, Nedjeljka
s. kand. (Zagreb, 16.04.1923.)
u. 1941/42., d. 1946., kl. J. Mišea

Švertasek, Bojana
s. (Zagreb, 28.05.1952.)
u. 1972/73, d. 1977., kl. N. Reisera

Švob, Hrvoje
k. (Zagreb, 22.11.1908.)
u. 1928/29.

Tabaković, Ivan
s. (Arad, Rumunjska, 10.12.1898.)
u. 1919/20., d. 1926., kl. Lj. Babića

Tailsbauer, Josipa
s. (Rušani, 9.01.1885.)
u. 1909/10.

Tajčević pl. Balkanska, Sofija
s. (Bošnjaci, 7.11.1894.)
u. 1912/13.

Talan, Marijan
s. (Zagreb, 18.07.1921.)
u. 1942/43.

Tamhina, Višnja
s. (Zagreb, 2.05.1945.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. I. Šebalja

Tanay, Emil-Robert
s. (Zagreb, 7.03.1944.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Mezdjića

Tatić, Ruža
s. (Novi Sad, SRJ, 28.01.1895.)
u. 1916/17.

Teider, Krunoslav
k. (Vukovar, 2.08.1900.)
u. 1922/23.

Tepser, Radoslav
arh. (Zagreb, 26.09.1915.)
u. 1935/36.

Terhaj, Boris
g. (Zagreb, 5.11.1945.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. M. Stančića

Terstenjak, Radoslav
k. (Varaždin, 14.02.1922)
u. 1941/42.

Teskera, Ante
g. (Knin, 22.04.1972.)
u. 1995/96., d. 2001., kl. M. Šuteja

Thumm, Viktor
arh. (Zagreb, 2.01.1908.)
u. 1934/35.

Tikulin, Tihomir
g. (Berlin, Njemačka, 14.01.1971.)
u. 1993/94.

Tikvicki, Pavle
s. (Subotica, SRJ, 23.11.1930.)
u. 1950/51.

Tiljak, Đuro
s. (Zagreb, 25.03.1895.)
u. 1914/15., d. 1923., kl. Lj. Babića

Tintor, Nedeljko
p. (Koreničani, 8.02.1942.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. R. Goldonija

Tintor, Tanja
n. (Našice, 21.02.1975.)
u. 1995/96.

Tišljar, Marko
g. (Zagreb, 13.09.1976.)
u. 1996/97.

Tišljar, Zdravko
g. (Virje, 10.10.1938.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. M. Detonija

Tišljarić, Josip
s. (Samobor, 29.01.1910.)
u. 1930/31., d. 1934., kl. M. Tartaglie

Titov, Vladimir Pavlovič
s. (Smolensk, SSSR, 3.02.1905.)
u. 1925/26.

Todić, Milan
s. (Šabac, SRJ, 31.01.1965.)
u. 1987/88., d. 1992., kl. Z. Kauzlarića

Todorić, Magdalena
n. (Vinkovci, 6.04.1971.)
u. 1992/93., d. 1999., m. M. Vuco

Todorić, Snježana
n. (Otok, 24.02.1966.)
u. 1985/86.

Todorović, Milica
s. (Sarajevo, BiH, 17.12.1897.)
u. 1920/21., d. 1926., kl. Lj. Babića

Tokić, Zoran
r. - s. (Virovitica, 17.10.1978.)
u. 1997/98.

Tolić, Fany
s. (Split, 10.10.1958.)
u. 1977/78., d. 1985., kl. Đ. Sedera

Tolić, Luka
a. (Zagreb, 14.03.1980.)
u. 2000/2001.

Tolić, Marina
s. (Split, 24.08.1953.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. Š. Perića

Tolić, Ranko
s. (Trogir, 3.10.1923.)
u. 1948/49.

Tolić, Ranko
g. (Split, 20.02.1957.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. A. Kuduza

Tolić, Tomo
s. (Split, 1.09.1899.)
u. 1921/22.

Tomaseo, pl. Radovan
s. (Split, 17.04.1895.)
u. 1918/19.

Tomašević, Ernest,
s. (Krapina, 12.01.1897.)
u. 1914/15.

Tomašević, Mirjana
n. (Pula, 20.06.1954.)
u. 1977/78., d. 1981., m. M. Veža

Tomazetić, Marija
s. (Pitomača, 9.07.1947.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. R. Goldonija

Tomazetić, Žarko
k. (Pitomača, 14.07.1951.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. V. Michielija

Tomerlin, Slavko
s. (Kešinci, 2.03.1897.)
u. 1908/09., a. 1912.

Tomić, Fabijan
k. (Orašac, BiH, 29.01.1972.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. S. Sikirice

Tomić, Ivan
s. (Proložac, 19.10.1935.)
u. 1959/60., d. 1964., kl. M. Tartaglie

Tomić, Julije
s. (Beč, Austrija, 19.04.1899.)
u. 1920/21., d. 1924., kl. T. Krizmana

Tomić, Rajko
k. (Lastva, 25.12.1905.)
u. 1926/27.

Tomić, Tomislav
g. (Zagreb, 22.12.1977.)
u. 1996/97.

Tomičić, Davor
s. (Beograd, SRJ, 30.01.1947.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. R. Goldonija

Tomičić, Ivan
p. (Zagreb, 8.06.1940.)
u. 1961/62., d. 1966., kl. R. Goldonija

Tomljanović, Ana
n. (Zagreb, 18.06.1977.)
u. 1998/99.

Tomljanović, Ivan
s. (Senj, 29.10.1927.)
u. 1949/50.

Tomljenović, Ivana
s. kand. (Zagreb, 2.09.1906.)
u. 1924/25., d. 1928., kl. Lj. Babića

Tompa, Kamilo
s. (Samobor, 28.05.1903.)
u. 1920/21, d. 1928., kl. Lj. Becića

Tomulić, Dora
s. (Zagreb, 6.07.1968.)
u. 1989/90., d. 1993., kl. Đ. Sedera

Tonković, Katarina
g. (Subotica, SRJ, 24.12.1947.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. A. Kuduza

Topolčić, Ivan
s. kand. (Zagreb, 12.09.1912.)
u. 1933/34., d. 1937., kl. M. Tartaglie

Topolovec, Roberta
s. (Zagreb, 28.06.1975.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. V. J. Jordana

Toth, Dragutin
s. (Đakovo, 31.10.1893.)
u. 1912/13.

Trbojević, Ljuba
s. (Zagreb, 28.12 1881.)
u. 1907/8., a. 1911.

Trbuljak, Goran
g. (Varaždin, 21.04.1948.)
u. 1968/69., d. 1972., kl. M. Detonija

Trepše, Marijan
s. (Zagreb, 25.03.1897.)
u. 1914/15., a. 1918.

Trick, Nikola
s. (Virovitica, 23.07.1926.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. O. Postružnika

Trick, Stjepan
s. (Slatina, 9.02.1897.)
u. 1915/16.

Trillsam, Martin
s. kand. (Apatin, SRJ, 1.08.1913.)
u. 1934/35., d. 1938., kl. Lj. Babića

Trinka, Susanne
s. (Beč, Austrija, 7.07.1926.)
u. 1967/68.

Trivić, Gorana
a. (Zagreb, 4.03.1979.)
u. 2000/2001.

Trnka, Đuro
s. (Zagreb, 29.08.1901.)
u. 1922/23.

Trnski, Velimir
s. (Donja Velika, 24.01.1947.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. Š. Perića

Trogrlić, Dražen
s. (Varaždin, 19.07.1958.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. R. Goldonija

Trostman, Josip
s. (Dubrovnik, 9.06.1938.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. I. Režeka

Trošelj, Zdravko
s. (Srbac, BiH, 9.04.1922.)
u. 1947/48.

Trstenjak, Anton
s. (Ljutomer, 29.12.1894.)
u. 1918/19.

Trtovac, Nuradin
s. (Šaromje, SRJ, 9.04.1947.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Tucaković, Ljiljana
k. (Sarajevo, BiH, 29.07.1949.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. I. Sabolića

Tucman, Tatjana
n. (Rijeka, 17.02.1964.)
u. 1982/83., d. 1990., m. Z. Keser

Tuđa, Ivan
n. (Oroslavje, 8.04.1965.)
u. 1984/85., d. 1991., m. J. Poljan

Tuk, Sunčanica
s. (Sarajevo, BiH, 31.03.1944.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. Š. Perića

Tumim, Nina
s. (Žitomir, Rusija, 5.04.1911.)
u. 1931/32., d. 1935., kl. M. Tartaglie

Tumpić, Vanja
n. (Zagreb, 29.02.1972.)
u. 1991/92., d. 1999., m. E. Kokot

Turčić, Ksenija
s. (Zagreb, 6.02.1963.)
u. 1981/82., d. 1987., kl. F. Kulmera

Turčić, Tomislav
arh. (Zagreb, 24.05.1934.)
u. 1959/60.

Turić, Kornelija
s. (Nova Gradiška, 5.02.1978.)
u. 1997/98.

Turk, Branka
g. (Zagreb, 5.01.1937.)
u. 1956/57., d. 1962., kl. F. Baće

Turkalj, Josip
k. (Irig, 16.11.1890.)
u. 1910/11., a. 1914.

Turkalj, Josip
k. (Rakovica, 10.08.1924.)
u. 1948/49.

Turkalj, Zorica
s. (Zagreb, 11.04.1943.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Mezdjića

Turković, Goran
s. (Zagreb, 7.03.1965.)
u. 1986/87., d. 1991, kl. Z. Kauzlarića

Turković, Zlatko
s. (Zagreb, 18.05.1959.)
u. 1980/81., d. 1984., kl. Š. Perića

Turkušić, Ahmet
s. (Beograd, SRJ, 18.06.1946.)
u. 1967/68., d. 1972., kl. R. Goldonija

Tvrtković, Goran
s. (Osijek, 31.05.1960.)
u. 1987/88., d. 1991., kl. I. Friščića

U

Udatny, Vladimir
s. (Voćin, 23.01.1920)
u. 1942/43., d. 1951., kl. M. Tartaglie

Uglješić, Nebojša
s. (Kalje, 3.02.1940.)
u. 1964/65., d. 1969., kl. M. Stančića

Uglješić, Nina
s. (Zagreb, 6.12.1971.)
u. 1990/91., d. 1995., kl. Z. Kauzlarića

Uhlik, Helena
s. (Tuzla, BiH, 31.01.1920.)
u. 1943/44.

Uhlik, Vinko
s. (Beograd, SRJ, 21.05.1933.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. O. Postružnika

Ujević, Marija
k. (Zagreb, 20.10.1933.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. F. Kršinića

Ujević, Petar
k. (Krivodol, 4.12.1960.)
u. 1979/80., d. 1984., kl. B. Ružića

Ukić, Nikola
s. (Rijeka, 16.07.1974.)
u. 1995/96.

Ukrajinčik, Tamara
s. (Zagreb, 14.02.1964.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. Đ. Sedera

Ulrich, Antun
arh. (Zagreb, 24.08.1902.)
u. 1927/28.

Uremović, Željko
s. (Vinkovci, 21.11.1957.)
u. 1977/78., d. 1982., kl. R. Goldonija

Urlić, Maja
s. (Split, 30.05.1978.)
u. 1998/99.

Uršić, Franc
s. kand. (Gorizia, Italija, 19.11.1907.)
u. 1929/30., d. 1933., kl. V. Becića

Urumović, Hrvoje
k. (Sarajevo, BiH, 5.08.1976.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. S. Sikirice

Usenik, Miroslav
s. (Zagreb, 9.04.1944.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Mezdjića

Uvalić, Žarko
drv. (Gospođinci, SRJ, 3.03.1899.)
u. 1921/22.

Uvodić, Dubravka
s. (Beograd, SRJ, 25.01.1953.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Uzelac, Milivoj
s. (Mostar, BiH, 27.07.1897.)
u. 1913/14.

Uzorinac, Mirko
s. (Gospić, 7.02.1891.)
u. 1911/12.

Uzorinac, Zdenka
s. kand. (Zagreb, 20.10.1911.)
u. 1931/32.

Vaić, Fedor
s. (Zemun, SRJ, 13.09.1910.)
u. 1927/28., d. 1932., kl. V. Becića

Vakanjac, Milan
s. (Bolman, 17.08.1894.)
u. 1918/19.

Van Mook, Marijanne
s. graf. (Tilburg, Nizozemska, 14.01.1942.)
u. 1962/63.

Vaništa, Josip
s. kand. (Karlovac, 17.05.1924.)
u. 1943/44., d. 1948., kl. M. Tartaglie

Vanka, Maksimilijan
s. (Zagreb, 11.10.1889.)
u. 1908/9.

Varlaj, Vladimir
s. (Zagreb, 25.08.1895.)
u. 1912/13., d. 1934., kl. M. Tartaglie

Varšić, Mario
g. (Zagreb, 11.01.1960.)
u. 1978/79., d. 1983., kl. A. Kinerta

Varšić, Vjekoslav
n. (Zagreb, 27.08.1961.)
u. 1982/83., d. 1989., m. Z. Keser

Vasić, Milan
s. (Lazarevac, SRJ, 28.01.1912.)
u. 1934/35., d. 1938., kl. V. Becića

Vasić-Janeković, Vanessa
s. (Zagreb, 24.06.1969.)
u. 1988/89.

Vatovec, Nadina
s. kand. (Samobor, 5.09.1925.)
u. 1946/47., d. 1952., kl. M. Detonija

Večerin, Zdenka
n. (Slavonska Požega, 1.01.1958.)
u. 1981/82.

Vego Lukančić, Snježana
s. (Zagreb, 4.02.1956.)
u. 1978/79., d. 1985., kl. J. Biffela

Vehabović, Zlatan
s. (Banja Luka, 31.03.1982.)
u. 2000/2001.

Vejzović, Fadil
p. (Sarajevo, BiH, 14. 03. 1943.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. R. Goldonija

Vejzović, Munir
s. (Doboj, BiH, 29.01.1945.)
u. 1965/66., d. 1970., kl. A. Mezdjića

Vekić, Galeb
g. (Osijek, 21.6.1977.)
u. 1996/97.

Vekić, Matko
s. (Zagreb, 6.11.1970.)
u. 1989/90., d. 1995., kl. Đ. Sedera

Veletanlić, Darmin
s. (Bosanska Dubica, BiH, 3.10.1962.)
u. 1986/87., d. 1991., kl. V. Jordana

Veličković, Vojislav
s. (Prokuplje, SRJ, 26.11.1920.)
u. 1940/41.

Velikonja, Agnes
s. (Sarajevo, BiH, 25.12.1935.)
u. 1954/55., d. 1960., kl. I. Režeka

Veljačić, Zvonimir
arh. (Ključ, BiH 17.05.1910.)
u. 1936/37.

Venturini, Zdenko
s. kand. (Bakar, 4.08.1922.)
u. 1945/46., d. 1949., kl. Đ. Tiljka

Verlašević, Mensur
g. (Visoko, BiH, 2.02.1950.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. M. Detonija

Verner, Jakob
s. (Vukovar, 28.08.1898.)
u. 1917/18.

Vertačnik, Miroslav
k. (Ljubljana, Slo., 5.09.1913.)u. 1935/36., d. 1939., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Veseli, Jelena
k. (Ljeskovica, 28.11.1917.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. F. Kršinića

Vešligaj, Hrvoje
r-k. (Slavonski Brod, 10.07.1976.)
u. 1998/99.

Veža, Mladen
s. (Brist, 7.02.1916.)
u. 1933/34., d. 1939., kl. V. Becića

Vichra, Hinko
arh. (Zagreb, 10.01.1909.)
u. 1934/35., d. 1941., kl. D. Iblera

Vidak, Veljko
s. (Imotski, 3.02.1974.)
u. 1996/97.

Videkanić, Bojana
s. (Sarajevo, BiH, 9.04.1977.)
u. 1995/96.

Vidmar, Drago
s. kand. (Sapijane, 25.01.1901.)
u. 1924/25.

Vidmar, Ferdinand
s. kand. (Prosek, 17.08.1899.)
u. 1923/24.

Vidmar, Svebor
n. (Zagreb, 15.12.1973.)
u. 1992/93., d. 1999., m. M. Šutej

Vidović, Diana
s. (Zagreb, 30.07.1977.)
u. 1997/98.

Vidović, Ivana
n. (Zagreb, 30.07.1977.)
u. 1996/97.

Vidović, Jasminka
n. (Kotor, SRJ, 22.10.1962.)
u. 1982/83., d. 1993., m. J. Biffel

Vidović, Maja
g. (Zagreb, 29.11.1979.)
u. 1998/99.

Vidović, Zdenko
k. (Travnik, BiH, 30.08.1972.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. S. Sikirice

Vijatović, Žarko
s. (Washington, SAD, 5.11.1952.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. Š. Perića

Vikić, Antun
k. (Šid, SRJ, 17.02.1946.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. V. Michielija

Vila, Zvonimir
g. (Zagreb, 20.11.1966.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. F. Para

Vilagoš, Igor
g. (Zagreb, 11.10.1966.)
u. 1986/87., d. 1990., kl. Z. Tišljara

Viličić, Radoslav
s. (Zagreb, 7.05.1954.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. V. J. Jordana

Vilić, Roberta
n. (Banja Luka, BiH, 7.02.1971.)
u. 1990/91., d. 1998., m. Z. Keser

Vilušić, Viktor
s. (Tuzla, BiH, 8.08.1947.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. N. Reisera

Vincek, Vlatko
s. (Koprivnica, 10.06.1959.)
u. 1979/80., d. 1983., kl. V. J. Jordana

Vincelj, Nikola
g. (Zagreb, 6.12.1963.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. M. Šuteja

Vinkler, Eva
s. (Uljanik, 1.11.1943.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. O. Postružnika

Vinković, Branimir
n. (Zagreb, 20.04.1957.)
u. 1978/79.

Vinković, Milan
k. (Zagreb, 28.01.1944.)
u. 1963/64.

Vinković Kralj, Zrinka
g. (Đakovo, 27.04.1954.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. A. Kinerta

Vinski, Vesna
s. (Zagreb, 17.09.1944.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. O. Postružnika

Violić, Žarko
k. (Kuka, 7.03.1949.)
u. 1971/72., d. 1976., kl. V. Michielija

Violić, Željka
g. (Rijeka, 22.05.1977.)
u. 1997/98.

Virant, Lina
s. (Zagreb, 15.10.1880.)
u. 1907/8.

Višek, Zdravka
n. (Zagreb, 7.04.1977.)
u. 1996/97.

Vizjak, Kristina
n. (Remscheid, Njemačka, 16.01.1971.)
u. 1991/92.

Vizvari, Ignac
s. (Novigrad, 31.08.1939.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. O. Postružnika

Vještica, Aleksandar
a. (Zagreb, 18.06.1976.)
u. 1999/2000.

Vladen, Vera
s. (Zagreb, 17.03.1921.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. A. Mezdjića

Vladić, Manuela
s. (Niš, SRJ, 21.07.1962.)
u. 1981/82., d. 1985., kl. Š. Perića

Vladislavić, Ante
n. (Mirca, 24.04.1947.)
u. 1978/79., d. 1985., m. J. Biffel

Vladisavljević, Monika
g. (Brčko, BiH, 26.05.1975.)
u. 1995/96., d. 2000., kl. M. Šuteja

Vlah, Branko
arh. (Zagreb, 12.06.1908.)
u. 1931/32.

Vlahov, Alan
k. (Zagreb, 15.11.1971.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. Š. Vulasa

Vlahov, Davor
r-k. (Rijeka, 09.07.1979.)
u. 1998/99.

Vlahović, Franjo
k. (Bjelovar, 1.09.1924.)
u. 1945/46., d. 1953., kl. F. Kršinića

Vlaisavljević, Budislav
s. (Trnavac, 16.07.1933.)
u. 1957/58., d. 1962., kl. M. Tartaglie

Vlajinić, Dijana
k. (Zagreb, 15.07.1966.)
u. 1993/94., d. 1995., kl. S. Jančića

Vlašić, Ante
n. (Split, 30.03.1978.)
u. 2000/2001.

Vlkolaček, Mojmir
s. kand. (Hunčovice, Slovačka, 28.12.1915.)
u. 1939/40., d. 1941., kl. J. Kljakovića

Vodopija, Mirjana
g. (Zagreb, 24.09.1963.)
u. 1982/83., d. 1987., kl. M. Šuteja

Vojković, Pavao
s. kand. (Žiberci, 24.06.1912.)
u. 1934/35., d. 1939., kl. M. Tartaglie

Vojković, Ranko
n. (Nova Gradiška, 7.04.1965.)
u. 1986/87., d. 1993., m. E. Kokot

Vojnović, Gordana
k. (Zagreb, 24.03.1953.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. I. Sabolića

Vojvodić, Ivan
s. kand. (Dubrovnik, 29.11.1923.)
u. 1944/45., d. 1951., kl. I. Režeka

Vokić, Denis
s. (Dubrovnik, 11.08.1966.)
u. 1985/86., d. 1991., kl. Đ. Sedera

Voloder, Julijana
k. (Zadar, 26.03.1964.)
u. 1983/84., d. 1987., kl. S. Sikirice

Voljevica, Đenana
s. (Zagreb, 25.06.1954.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. M. Stančića

Vončina, Ljubinka
n. (Zagreb, 8.01.1961.)
u. 1980/81., d. 1987., m. J. Biffel

Vončina, Sonja
s. (Beč, Austrija, 19.03.1918.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. M. Tartaglie

Vončina, Tomislav
k. (Zagreb, 16.03.1965.)
u. 1983/84., d. 1989., kl. S. Jančića

Vorih, Nenad
s. (Zagreb, 1.08.1963.)
u. 1983/84., d. 1987., kl. F. Kulmera

Vörös, Vjekoslav
s. (Vrtlinska, 24.12.1887.)
u. 1907/8.

Vračun, Nevenka
s. (Zagreb, 17.10 1926.)
u. 1946/47., d. 1950., kl. I. Režeka

Vranešić, Ilija
s. kand. (Metlika, Slovenija, 1.11.1926.)
u. 1946/47., d. 1950., kl. I. Režeka

Vrankić, Davor
g. (Osijek, 21.03.1965.)
u. 1988/89., d. 1991., kl. A. Kuduza

Vranković, Dinko
p. (Svirče, 19.01.1939.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Vranković, Žarka
s. (Sinj, 8.01.1960.)
u. 1982/83., d. 1986., kl. J. Biffela

Vrbanić, Aleksandra
k. (Podravska Slatina, 21.12.1921.)
u. 1944/45., d. 1949., kl. V. Radauša

Vrbić, Milan
s. (Sisak, 18.06.1894.)
u. 1910/11., a. 1914.

Vrdoljak, Ivan-Fabijan
n. (Zagreb, 5.11.1973.)
u. 1993/94.

Vrekalo, Božo
k. (Drniš, 15.12.1955.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. V. Michielija

Vresk, Josip
s. (Bedenec, 25.04.1925.)
u. 1945/46., d. 1950, kl. V. Paraća

Vries, de Stella Hilda
g. (Groningen, Nizozemska, 21.08.1952.)
u. 1973/74.

Vrkljan, Zlatan
s. (Zagreb, 17.02.1955.)
u. 1974/75., d. 1979., kl. Š. Perića

Vrkljan, Željko
arh. (Zagreb, 2.02.1915.)
u. 1933/34.

Vrlić, Anton
s. (Split, 5.06.1957.)
u. 1977/78., d. 1982., kl. R. Goldonija

Vrljić, Nikola
k. (Zagreb, 25.06.1980.)
u. 2000/2001.

Vrtarić, Ivan
g. (Rođdanik, 1.12.1949.)
u. 1976/77., d. 1982., kl. A. Kuduza

Vrus-Murtić, Goranka
s. (Velika Gorica, 22.02.1937.)
u. 1955/56., d. 1960., kl. O. Postružnika

Vuco, Branka
n. (Donji Miholjac, 8.07.1967.)
u. 1986/87., d. 1995., m. E. Kokot

Vuco, Ivan Domagoj
g. (Zagreb, 03.02.1971.)
u. 1998/99.

Vuco, Jasika
n. (Zagreb, 22.08.1975.)
u. 1994/95.

Vuco, Miro
k. (Vojnić, 11.09.1941.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Augustinčića

Vučenović, Miladin
g. (Brezovljani, 31.12.1954.)
u. 1975/76., d. 1981., kl. A. Kinerta

Vučenović, Miroslav
k. (Brezovljani, 31.12.1954.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. V. Michielija

Vučić, Luka
g. (Zagreb, 18.06.1980.)
u. 1998/99.

Vučić, Milan
s. (Zagreb, 22.10.1953.)
u. 1975/76., d. 1980., kl. N. Reisera

Vučićević, Dunja
n. (Metković, 26.12.1973.)
u. 1995/96.

Vučićević, Iva
k. (Zagreb, 17.03.1978.)
u. 1997/98.

Vučković, Alan
n. (Zagreb, 25.12.1965.)
u. 1985/86.

Vuić, Dušan
s. kand. (Cage, Okučani, 21.08.1905.)
u. 1925/26., d. 1929., kl. V. Becića

Vujanović, Branko
p. (Zagreb, 9.06.1937.)
u. 1961/62., d. 1965., kl. I. Šebalja

Vujasinović, Tanja
k. (Zagreb, 4.04.1974.)
u. 1993/94., d. 1999., kl. S. Jančića

Vujičić, Branka
s. (Turija, 24.04.1898.)
u. 1917/18.

Vujičić, Miroljub
s. (Beograd, SRJ, 4.12.1950.)
u. 1969/70., d. 1974., kl. M. Stančića

Vujičić, Silvio
n. (Zagreb, 10.11.1978.)
u. 1999/2000.

Vujičić, Vanja
n. (Zagreb, 3.01.1966.)
u. 1987/88.

Vujović Izetova, Dilista
p. (Bijeljina, BiH, 21.11.1926.)
u. 1960/61.

Vuk, Sonja
n. (Ludbreg, 19.12.1966.)
u. 1984/85., d. 1995., m. M. Šutej

Vukadin, Mirjana
s. (Sinj, 12.01.1959.)
u. 1978/79., d. 1982., kl. Š. Perića

Vukadin, Stanko
k. (Ugljane, 20.08.1935.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. V. Radauša

Vukčević, Željko
s. (Stari Gradac, 29.02.1948.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. Š. Perića

Vukelić, Branko
s. (Osijek, 15.08.1904.)
u. 1923/24.

Vukelić, Leo
s. (Zagreb, 9.09.1972.)
u. 1996/97.

Vukina, Maja
g. (Zagreb, 17.05.1977.)
u. 1996/97., d. 2000., kl. F. Para

Vukmanić, Tanja
r-s. (Zagreb, 12.06.1977.)
u. 1998/99.

Vuković, Ružica
n. (Zagreb, 18.08.1960.)
u. 1979/80., d. 1988., m. S. Jančić

Vuković, Tomislav
k. (Zadar, 22.11.1975.)
u. 1994/95., d. 2000., kl. S. Jančića

Vuković, Uroš
n. (Split, 13.12.1955.)
u. 1978/79.

Vukres, Mladen
s. (Zagreb, 14.04.1969.)
u. 1998/99., d. 2000., kl. I. Rončevića

Vuksanović, Nada
s. (Zagreb, 28.02.1933.)
u. 1954/55., d. 1959., kl. M. Tartaglie

Vukušić, Juraj
s. (Split, 18.01.1937.)
u. 1957/58.

Vukušić, Kristina
n. (Osijek, 22.04.1968.)
u. 1987/88.

Vulas, Šime
k. (Drvenik, 17.03.1932.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. V. Radauša

Vuličević, Slobodan
s. kand. (Cetinje, SRJ, 14.02.1927.)
u. 1947/48., d. 1951., kl. I. Režeka

Vulpe, Milan
s. (Dubrovnik, 22.02.1918.)
u. 1938/39., d. 1947., kl. V. Becića

Vyroubal, Zvonimir
s. (Karlovac, 1.01.1900.)
u. 1916/17.

W

Wallner, Leopold
s. kand. (Trst, Italija, 30.05.1910.)
u. 1932/33.

Weber, Emil
s. (Varaždin, 6.08.1916.)
u. 1945/46.

Weinberger, Rahela
n. (Zagreb, 31.10.1959.)
u. 1978/79.

Weinrich, Greta
s. (Szaszregen, Mađarska, 3.05.1894.)
u. 1911/12.

Weiss, Janez
k. (Ljubljana, Slo., 31.01.1915.) u. 1933/34., d. 1937., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Wiechra, Josip
k. (Zagreb, 28.03.1900.)
u. 1915/16.

Wiesner, Alfred
arh. (Zagreb, 25.12.1908.)
u. 1932/33.

Wodsedalek, Ljudmila
k. (Budimpešta, Mađarska, 18.09.1888.)
u. 1907/8.,d. 1912., kl. R. F.-Mihanovića, R. Valdeca

Wurster, Ljuba
s. (Otočac, 30.03.1898.)
u. 1917/18.

Z

Zadro, Božo
s. (Mamići, BiH, 14.12.1921.)
u. 1944/45.

Zadrović, Spomenka
s. (Zagreb, 2.06.1956.)
u. 1977/78., d. 1982., kl. R. Goldonija

Zafranović, Ivan
g. (Zagreb, 14.06.1973.)
u. 1994/95.

Zagoda, Tomislav
s. (Zagreb, 15.03.1970.)
u. 1989/90., d. 1995., kl. Đ. Sedera

Zagotta, Želimir
scen. (Zagreb, 23.06.1925.)
u. 1948/49., d. 1950., kl. Lj. Babića

Zahorodni, Vera
g. (Prnjavor, BiH, 5.01.1956.)
u. 1976/77.

Zajec, Mirjana
g. (Zagreb, 1.01.1950.)
u. 1968/69., d. 1974., kl. M. Detonija

Zakora, Helena
p. (Končanica, 23.03.1940.)
u. 1959/60., d. 1963., m. I. Šebalj

Zaninović, Ante
s. (Beograd, SRJ, 31.10.1934.)
u. 1953/54., d. 1958., kl. Lj. Babića

Zanki, Josip
g. (Zadar, 14.03.1969.)
u. 1989/90., d. 1994., kl. M. Šuteja

Zanoški, Đurđa
k. (Prosenik, 16.01.1950.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. V. Michielija

Zanze, Anabel
g. (Dubrovnik, 5.12.1971.)
u. 1991/92., d. 1996., kl. A. Kuduza

Zanjko, Alen
n. (Zagreb, 10.01.1969.)
u. 1992/93.

Zaradić, Marijan
k. (Lovreć, 17.08.1933.)
u. 1956/57., d. 1961., kl. V. Radauša

Zdarilek, Robert
k. (Zagreb, 4.10.1955.)
u. 1983/84., d. 1988., kl. S. Jančića

Zdunić, Jagoda
s. (Zagreb, 4.01.1953.)
u. 1973/74., d. 1978., kl. Š. Perića

Zechner, Otmar
s. (Graz, Austrija, 30.10.1897.)
u. 1924/25.

Zejbrdlik, Otokar
s. (Smichov, ČSSR, 15.01.1890.)
u. 1911/12.

Zelenika, Martina
g. (Kutina, 28.11.1978.)
u. 1997/98.

Zelenko, Vlasta
n. (Zagreb, 13.08.1965.)
u. 1984/85., d. 1991., m. D. Babić

Zelić, Ivan
g. (Postira, 30.09.1942.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Kinerta

Zelmanović, Đurđa
g. (Zagreb, 16.08.1946.)
u. 1967/68., d. 1970., kl. M. Detonija

Zima, Željko
k. (Vinica, 15.12.1946.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. V. Michielija

Zimonić, Krešimir
n. (Đurđenovac, 21.02.1956.)
u. 1978/79.

Zinauer, Branko
s. kand. (Sv. Jakov, Slovenija, 31.12.1918.)
u. 1937/38., d. 1941., kl. M. Tartaglie

Zlatić, Tomislav
s. (Zagreb, 23.01.1976.)
u. 1996/97.

Zlatić, Zlatko
k. (Zagreb, 12.08.1933.)
u. 1962/63., d. 1966., kl. V. Radauša

Zlobec, Igor
s. (Banja Luka, BiH, 13.07.1970.)
u. 1990/91., d. 1995., kl. Z. Kauzlarića

Zlobec, Tina
s. (Banja Luka, BiH, 9.10.1976.)
u. 1996/97.

Zlović, Ivan
g. (Zagreb, 27.05.1945.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. A. Kinerta

Zmišlja, Nikola
s. (Zelina, 12.10.1952.)
u. 1972/73., d. 1977., kl. N. Reisera

Zmrzlikar Fülop, Vida
s. kand. (Vurberg, Slovenija, 3.03.1918.)
u. 1939/40., d. 1943., kl. V. Becića

Zobundžija, Otokar
s. kand. (Golinci, 26.01.1899.)
u. 1922/23., d. 1926., kl. Lj. Babića

Zorica, Marija
k. (Rupe, 15.07.1955.)
u. 1976/77., d. 1981., kl. V. Rukljača

Zorić Krleža, Ana
n. (Zagreb, 5.02.1966.)
u. 1988/89., d. 1997., m. M. Šutej

Zorić, Marin
s. (Mostar, BiH, 19.04.1966.)
u. 1987/88., d. 1994., kl. Z. Kauzlarića

Zorić, Mirjana
s. (Zagreb, 10.04.1948)
u. 1970/71., d. 1975., kl. R. Goldonija

Zorman, Josip
s. (Velika Kopanica, 26.02.1902.)
u. 1920/21., kl. J. Kljakovića

Zornik, Klavdij
s. kand. (Koper, Slovenija, 30.10.1910.)
u. 1934/35., d. 1938., kl. Lj. Babića

Zubak, Zrinka
n. (Zagreb, 15.10.1974.)
u. 1993/94., d. 1999., m. I. Šiško

Zubek, Elen
n. (Zagreb, 23.07.1968.)
u. 1987/88., d. 1997., m. E. Kokot

Zubić, Ana
g. (Zagreb, 4.02.1971.)
u. 1990/91., d. 1996., kl. Z. Tišljara

Zubović, Stanko
s. (Ruda, 2.04.1926.)
u. 1945/46.

Zupančić, Franjo
k. (Ljubljana, Slovenija, 7.09.1902.)
u. 1922/23., kl. R. Frangeša-Mihanovića

Zuppa, Antun
s. kand. (Split, 17.10.1897.)
u. 1929/30., d. 1930., kl. V. Becića

Zvonković, Blaženka
s. (Novo Mesto, Slovenija, 3.12.1970.)
u. 1992/93., d. 1995., kl. V. J. Jordana

Ž

Žabčić, Danijel
s. (Zagreb, 24.11.1950.)
u. 1970/71., d. 1975., kl. N. Reisera

Žagar, Milan
s. (Zagreb, 5.01.1876.)
u. 1909/10.

Žaja, Ante
s. (Sinj, 17.09.1966.)
u. 1988/89., d. 1994., kl. Đ. Sedera

Žaja, Jure
k. (Aržano, 19.04.1944.)
u. 1966/67., d. 1970., kl. V. Michielija

Žalac, Ankica
g. (Dol, 17.02.1945.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. A. Kinerta

Žamarija, Lana
s. (Zagreb, 17.08.1979.)
u. 2000/2001.

Žanić, Ana
n. (Vinkovci, 11.09.1976.)
u. 1996/97.

Žanić, Katarina
s. kand. (Otok, 15.04.1922.)
u. 1941/42., d. 1949., kl. J. Mišea

Žanić, Vlasta
k. (Zagreb, 21.10.1966.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. S. Sikirice

Žaper, Jakov
g. (Sinj, 2.10.1956.)
u. 1977/78., d. 1982., kl. A. Kinerta

Žezlina, Vladimir
s. (Zagreb, 15.07.1935.)
u. 1958/59., d. 1963., kl. O. Postružnika

Žeželj, Danijel
s. (Zagreb, 7.12.1966.)
u. 1985/86., d. 1990., kl. V. J. Jordana

Žic, Rikard
s. (Zaječar, SRJ, 9.05.1928.)
u. 1952/53., d. 1957., kl. O. Postružnika

Žigić, Branka
s. (Zagreb, 12.12.1921.)
u. 1945/46.

Žigić, Žarko
arh. (Karlovac, 12.10.1904.)
u. 1932/33.

Žilavi, Đurđica
s. (Koprivnica, 23.02.1931.)
u. 1951/52.

Žilić, Davor
s. (Sisak, 7.01.1975.)
u. 1993/94., d. 1997., kl. V. J. Jordana

Žilić, Divor
s. (Zagreb, 6.05.1946.)
u. 1964/65., d. 1968., kl. R. Goldonija

Žingerlin, Ljerka
p. (Zagreb, 6.10.1943.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. I. Šebalja

Žiroš, Ivan
s. (Ivankovo, 12.01.1939.)
u. 1958/59.

Žitnik, Ivana
s. (Dubrovnik, 25.08.1976.)
u. 1994/95., d. 1998., kl. Đ. Sedera

Živanović, Vladimira
k. (Vinkovci, 9.06.1978.)
u. 2000/2001.

Živić, Mihaelo
k. (Sikirevci, 23.09.1899.)
u. 1922/23., d. 1928., kl. I. Meštrovića

Živko, Danja
n. (Zagreb, 9.10.1960.)
u. 1979/80.

Živković, Antonija
g. (Šibenik, 7.06.1964.)
u. 1984/85., d. 1989., kl. F. Para

Živković, Emilija
s. (Jarak, 1886.)
u. 1915/16.

Živković Kuljiš, Loren
k. (Split, 28.02.1973.)
u. 1992/93., d. 1997., kl. S. Sikirice

Živković, Saša
n. (Koprivnica, 17.04.1970.)
u. 1991/92., d. 1998., m. Z. Keser

Živković-Žilić, Zlata
s. (Zagreb, 12.11.1939.)
u. 1963/64., d. 1967., kl. A. Mezdjića

Žmak, Darija
n. (Rijeka, 1.09.1978.)
u. 1997/98.

Žulj, Josip
k. (Bosansko Grahovo, BiH, 29.10.1914.)
u. 1934/35.

Žunić, Antun
s. kand. (Trst, Italija, 8.09.1914.)
u. 1932/33., d. 1936., kl. V. Becića

Župa, Miro
k. (Split, 21.09.1978.)
u. 1997/98.

Župan, Lidija
k. (Zagreb, 26.02.1961.)
u. 1980/81., d. 1985., kl. V. Rukljača

Županović, Jere
k. (Šibenik, 23.05.1940.)
u. 1965/66., d. 1969., kl. V. Radauša

Župić, Ante
s. (Koprivnica, 23.01.1931.)
u. 1951/52.

Župić, Ante
k. (Sinj, 1.07.1929.)
u. 1950/51., d. 1955., kl. V. Radauša

Žuvela, Danijel
k. (Vela Luka)
u. 1918/19.

Žuvela, Gorki
s. (Našice, 2.09.1946.)
u. 1967/68., d. 1971., kl. M. Stančića

Žuža, Gabrijela
s. (Celje, Slovenija, 12.04.1922.)
u. 1947/48., d. 1950., kl. M. Tartaglie

OBJAŠNJENJE KRATICA:

u. - upisao
a. - apsolvirao
d. - diplomirao
z. - završio
kl. - klasa
m. - mentor
a. - odsjek za animirani film
s. - slikarski odsjek
k. - kiparski odsjek
g. - grafički odsjek
n. - nastavnički odsjek
p. - pedagoški odsjek
arh. - arhitektonski odsjek
s. kand. - slikarski kandidat
hosp. akta - hospitant akta
r.-s. - restaurator - slikar
r.-k. - restaurator - kipar
drv. - drvorezbarstvo
ker. - keramika
scen. - scenografija

NAPOMENA

Dokumentacija o studentima najvećim dijelom je korištena iz Arhiva ALU. Do 1920. godine sačuvano je vrlo malo fotografija studenata te zbog toga nisu reproducirane u monografiji.

U Arhivu ALU do 1922. godine nema podataka o završetku studija jer se nisu izdavale diplome. U Glavnim imenicima (matičnih listova nije bilo) također do 1922. podaci o polaznicima različitih studija, odnosno tečajeva na Akademiji nisu dosljedno vođeni.

U jednom kraćem povijesnom razdoblju u dokumentaciji nije jasno razgraničen dodiplomski studij od nastavka studija u Specijalkama, pa je moguće da se godina izdavanja diplome navedena u popisu ne podudara sa završetkom studija.

Za studente Pedagoškog odsjeka osnovanog 1959. godine, a zatim ugašenog i obnovljenog 1977. pod nazivom Nastavnički odsjek, u slučaju kada se nije mogla utvrditi klasa profesora koju je student pohađao naveden je mentor diplomskog rada. Prema saznanjima on je najčešće bio i profesor klase.

STUDENTI 1907.-2000/01.

KRONOLOŠKI POPIS PO GODINAMA
UPISA OD 1907. DO 2000/01.

1907.

Milka **Antolek** 6.08.1887.

Ljubo **Babić** 14.06.1890.

Ivan **Benković** 12.04.1886.

Dušan **Branković**

Ferdo **Čus** 19.07 1891.

Ivan **Drusani** 17.04.1869.

Mira **Erlich** 28.08.1888.

Elza **Ferić**

Zora **Halper pl. Sigetska** 23.08.1884.

Martin **Hotko** 12.11.1890.

Ferdo **Ivanšćak** 4.04.1882.

Hinko **Juhn** 9.06.1891.

Gabrijel **Jurkić** 24.03.1886.

Ljudevit **Kara** 18.08.1889.

Dušan **Kokotović** 15.10.1888.

Mihovil **Krušlin** 4.09.1882.

Danica **Peklić** 11.12.1888.

Branimir **Petrović** 2.11.1888.

Zdenka **Pexider Srića** 5.07.1886.

Bela **Pilar** 21.7. 1890.

Ivan **Potočnjak** 17.01.1885.

Velebit **Rendić** 7.04.1881.

Ema **Siebenschein**

Iva **Simonović**

Olga **pl. Sladovich** 20.10.1870.

Rudolf **Spiegler** 24.12.1885.

Kosta **Strajnić** 29.05.1887.

Antun **Štefić** 12.01.1878.

Ljuba **Trbojević** 28.12.1881.

Lina **Virant** 15.10.1880.

Vjekoslav **Vöröš** 24.12.1887.

1908.

Ljudmila **Wodsedalek** 18.09.1888.

Antun **Bačić** 2.05.1887.

Aleksandar **Barbarić** 30.04.1891.

Adriena **Hampel** 26.09.1892.

Robert **Jean** 5.08.1889.

Petar **Križanić** 19.05.1890.

Hinko **Krušlin** 16.03.1891.

Ivan **Lončar** 23.06.1893.

Marija **Mihalić** 11.03.1889.

Ivka **Orešković pl. Breitenturn** 23.04.1887.

Hildegard **Schmid** 9.06.1891.

Margareta **Schönfeld** 1891.

Alma **Sova** 23.04.1894.

Slavko **Tomerlin** 2.03.1892.

Maksimilijan **Vanka** 11.10.1889.

1909.

Oto **Antonini** 17.07.1892.

Cleia **Berger** 19.04.1888.

Nikola **Bešević** 23.04.1892.

Doroteja **Car** 5.08.1889.

Marija **Cividini** 20.03.1883.

Đorđe **Čutuković** 22.02.1888.

Branimir **Domac** 13.07.1889.

Franjo **Dominković** 8.11.1880.

Paula **Feichter** 16.02.1890.

Vilma **Ferček** 1.06.1890.

Mijo **Filipović** 30.08.1877.

Ivan **Gundrum** 19.02.1892.

Stjepan **Kaiser** 18.10.1890.

Alois **Kohout** 21.03.1891.

Konstantin **Koičev** 25.05.1883.

Josip **Strnad** 8.02.1889.

Dragutin **Šegina** 7.02.1888.

Zlatko **Šulentić** 16.03.1893.

Josipa **Tailsbauer** 9.01.1885.

Milan **Žagar** 5.01.1876.

1910.

Marija **Anger** 23.08.1887.

Milan **Antolić Ptiček** 16.10.1892.

Viktorija **Breitwieser** 5.12.1892.

Bogumil **Car** 26.04.1891.

Olga **Clement** 2.01.1892.

Milorad **Jovanović** 6.10.1886.

Antonija **Koščević** 19.03.1891.

Stella **Lustig** 28.11.1893.

Gustav **Maurer** 20.07.1894.

Jerolim **Miše** 30.09.1890.

Vera **pl. Nikolić** 8.11.1886.

Josip **Revellant** 12.03.1891.

Vladimir **Silovsky** 11.07.1891.

Zlata **Sitzer** 25.11.1894.

Franjo Viktor **Šignjar** 20.03.1882.

Emil **Špulák** 17.03.1880.

Josip **Turkalj** 16.11.1890.

Milan **Vrbić** 18.06.1894.

1911.

Dušan **Adamović** 29.06.1893.

Marijana **Belošević** 24.08.1896.

Vojtjeh **Braniš** 2.02.1893.

Rudolf **Frais** 4.04.1887.

Mirko **Hočevar** 5.04.1891.

Jaroslav **Kratena** 14.08.1893.

Dragutin **Kuštreba** 4.07.1895.

Josip **Leović** 14.08.1885.

Jelka **Mesarić** 10.05.1895.

Josipa **Mišulin** 28.10.1881.

Margita **Nušić** 28.04.1894.

Julije **Petz** 16.02.1885.

Borivoj **Ramboušek** 12.03.1890.

Srećko **Sabljak** 19.11.1893.

Marta **Schauf** 8.12.1894.

Vera **Siebenschein** 28.11.1892.

Viktor **Šipek** 15.02.1896.

Jaroslav **Šlachta** 28.07.1895.

Zvonimir **Šprem** 1.08.1890.

Mirko **Uzorinac** 7.02.1891.

Greta **Weinrich** 3.05.1894.

Otokar **Zejbrdlik** 15.01.1890.

1912.

Dimitrije **Bosanac** 22.09.1890.

Franjo **Bramor** 3.09.1888.

Josip **Car** 15.11.1892.

Milenko **Gjurić** 29.06.1894.

Slavoljub **Gruber** 30.07.1877.

Slavo **Jesih** 11.08.1897.

Milan **Kren** 18.04.1893.

Marijan **Magdić** 13.03.1897.

Petar **Orlić** 11.01.1893.

Petar **Papp** 29.12.1893.

Milan **Steiner** 2.06.1894.

Franjo **Šneeberger** 31.07.1896.

Sofija **Tajčević pl. Balkanska** 7.11.1894.

Dragutin **Toth** 31.10.1893.

309 Vladimir **Varlaj** 25.08.1895.

1913.

Teodor **Huber** 20.07.1893.

Šukrija **Kondžić** 1887.

Stjepan **Kukec** 20.08.1894.

Daniel **Pečnik** 31.12.1895.

Jefto **Perić** 1894.

Svetozar **Prodanović** 21.08.1895.

Ivan **Radovanović** 26.02.1878.

Maca **Sarkotić** 10.06.1894.

228 Marin **Studin** 28.11.1895.

Milica **Sučević** 6.05.1894.

Milivoj **Uzelac** 27.07.1897.

1914.

Petar **Badovinac** 25.01.1897.

Klotilda **Gall** 16.05.1899.

Teodor **Leisser** 27.11.1894.

Jovanka **Marković** 15.09.1884.

Ante **Matković** 30.04.1897.

Blaž **Pečenec** 30.01.1891.

Roman **Petrowicz** 1.10.1896.

Juraj **Potočnjak** 17.07.1894.

Marija **Stiborsky** 22.08.1894.

Petar **Šimonji** 15.05.1883.

Savo **Šumanović** 10.01.1896.

8 Đuro **Tiljak** 25.03.1895.

Ernest **Tomašević** 12.01.1897.

Marijan **Trepše** 25.03.1897.

1915.

79 Julius **Csikos-Sesia** 16.01.1898.

Karlo **Afan de Rivera** 26.10.1885.

Marija **Fodor** 14.02.1899.

Kornelija **Geiger** 19.12.1896.

Ada **Heim** 20.02.1897.

Anđelko **Kaurić** 7.05.1897.

Vasiljka **Marković** 8.04.1881.

Ivka **Marušić** 19.05.1896.

Miroslava **Mayr** 26.11.1897.

Ivan **Nedjeljković** 2.07.1896.

Greta **Pexider Srića** 11.05.1896.

Mira **Prigl** 15.10.1899.

Ivo **Režek** 22.05.1898.

Vitjeslav **Skala** 24.04.1899.

Stjepan **Trick** 9.02.1897.

Josip **Wiechra** 28.03.1900.

Emilija **Živković** 1886.

1916.

Charlotta **Frank** 1.01.1884.

Nevenka **Gjorgjević** 20.05.1899.

Melanija **Janda** 5.11.1897.

Zdenka **Križ** 16.07.1897.

Augusta **Luketić** 2.08.1887.

Anka **Martinić** 17.06.1888.

Agata **Mihajlović** 6.11.1901.

Krunoslav **Mujić** 25.02.1896.

Boško **Müller** 7.02.1898.

Sonja **Omčikus** 23.03.1890.

Terezija **Paulić** 2.08.1887.

Nada **Pleše** 4.04.1897.

Danica **Rechnitzer** 19.08.1899.

Zlata **Schwarz** 17.09.1900.

Klementina **Švarc** 4.10.1896.

Ruža **Tatić** 28.01.1895.

Zvonimir **Vyroubal** 1.01.1900.

1917.

Štefa **Armano** 28.08.1888.

Ivan **Auer** 25.09.1989.

Olga **Cekić** 11.02.1895.

Dragica **Dekleva** 2.01.1889.

Marija **Fanfogna de Garagnin** 22.05.1894.

Katica **Gattin Dujšin** 17.10.1897.

73
Vinko
Grdan
22.01.1900.

361
Ignjat
Job
28.03.1895.

Bosiljka
Kosanović
1.01.1900.

55
Marija
Luketić
30.08.1897.

Katica
Petraello
27.02.1899.

Zdenka
Sertić
16.01.1899.

Jakob
Verner
28.08.1898.

Branka
Vujičić
24.04.1898.

Ljuba
Wurster
30.03.1898.

1918.

Franjo
Antolić
22.01.1897.

67
Antun
Augustinčić
4.05.1900.

Jelka
Babić
5.02.1883.

Samuel
Bernfast
14.08.1894.

Ignjat
Besediček
5.01.1899.

Franjo
Bubanj
23.03.1892.

Luka
Gjelmiš
28.09.1899.

Katarina
Hofman
23.04.1902.

Pavao
Jerković
29.10.1896.

107
Ana
Jerković-Papp
25.12.1894.

Tomislav
Kolombar
3.12.1899.

Gojmir
Kos
24.01.1896.

Zlatko
Koščica
19.12.1901.

Aleksandar
Kumrić
21.11.1898.

Antun
Kurti
15.08.1896.

dr. Pero
Marković
1869.

74
Omer
Mujadžić
1.02.1903.

Viktorija
Orošić
Job
4.12.1898.

Olga
Panijan
8.03.1902.

Vjekoslav
Pejić
28.05.1901.

Đuro
Petraš
11.03.1901.

Vaso
Pomorišac
2.12.1893.

70
Oton
Postružnik
26.03.1900.

Pavao
Ružička
13.01.1888.

Juraj
Skarpa
29.11.1881.

Božena
Stožir
22.12.1895.

60
Terezija
Šandor
11.10.1879.

Radovan
pl. Tomaseo
17.04.1895.

Anton
Trstenjak
29.12.1894.

Milan
Vakanjac
17.08.1894.

Danijel
Žuvela

1919.

Milica
Bešević
1.11.1896.

Nikola
Dragarić
23.03.1899.

Cvjetko
Dragičević
11.11.1899.

6
Vjekoslav
Eichler
21.11.1892.

Dalmatijo
Inkiostri
25.12.1895.

22
Leopold
Junek
25.09.1899.

Danilo
Kabiljo
6.04.1894.

Pavica
Kaftanić
26.02.1890.

Filip **Keršić** 1.05.1892.

Franc **Klingberg** 29.12.1889.

Josip **Krameršek** 18.03.1901.

Hinko **Laas** 12.09.1899.

Ivan **Lovrić** 25.09.1895.

64 Josip **Mažuran** 18.02.1899.

Julije **Merlić** 10.02.1893.

Lazar **Mikulić** 17.03.1898.

Dragutin **Omahen** 21.01.1897.

76 Juraj **Plančić** 22.10.1899.

Helena **Reyman** 10.04.1895.

Jelka **Rešetar** 17.06.1900.

9 Kamilo **Ružička** 3.03.1899.

Ljubo **Sangaletti** 27.12.1902.

Venceslav **Satrapa** 3.06. 1898.

10 Sigo **Summerecker** 28.08.1897.

Terezija **Šek** 8.05.1898.

101 Ivan **Tabaković** 10.12.1898.

1920.

Otto **Adler** 19.12.1886.

Franjo **Ančik** 20.11.1892.

20 Stanislav **Bezlaj** 7.04.1898.

69 Slavko **Bril** 27.12.1900.

Mato **Gjidera** 29.04.1892.

82 France **Gorše** 26.09.1897.

Pavao **Gretschl** 15.06.1903.

59 Krsto **Hegedušić** 26.11.1901.

81 Radoje **Hudoklin** 4.11.1896.

128 Karlo **Jirák** 15.07.1897.

Trajko **Jovanović Muftinski** 15.03.1891.

Petar **Jurjević** 23.02.1903.

Bogoslav **Konjevod** 23.03.1903.

68 Franz **Kumar** 24.11.1902.

66 Petar **Loboda** 26.07.1894.

61 Ivan **Magdić** 23.08.1900.

Krešimir **Mateljan** 7.01.1900.

16 Ivan **Mežan** 8.11.1897.

80 Nada **Mikačić** 21.06.1895.

Josip **Mlinac** 26.02.1899.

Marcel **Mužević** 14.05.1900.

58 Boris **Pastuhoff** 12.06.1894.

78 Viktor **Pastuhoff** 18.10.1892.

77 Rudolf **Schlick** 6.03.1902.

Marija **Schwarz** 25.03.1905.

Marija **Spoja** 2.02.1895.

62 Milica **Todorović** 17.12.1897.

14 Julije **Tomić** 19.04.1899.

65 Kamilo **Tompa** 28.05.1903.

75 Josip **Zorman** 26.02.1902.

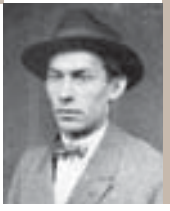

1921.

45
Otilija
Berger
4.10.1898.

Rade
Gavrilović
31.08.1876.

42
Valentin
Hodnik
18.02.1896.

Leopold
Ischa
7.11.1903.

37
Vladimir
Kuricin
14.06.1894.

Julije
Laas
4.04.1902.

Milutin
Mayer

39
Pavao
Metličić
21.02.1896.

46
Antun
Motika
30.12.1902.

11
Vinko
Pajalić
29.03.1896.

12
Nikola
Pirnat
10.12.1903.

63
Vladimir
Rozmainski
12.01.1885.

38
Petar
Suhačev
18.12.1886.

4
Ljudevit
Šestić
4.08.1900.

Tomo
Tolić
1.09.1899.

33
Žarko
Uvalić
3.03.1899.

1922.

30
Ljubo
Bašić
7.03.1903.

29
Mate
Bogdanović
28.01.1902.

102
Jeronim
Fabković
15.05.1901.

15
Olaf
Globočnik
14.06.1904.

71
Vatroslav
Golenko
1887.

49
Mira
Grabrić
14.05.1904.

34
Mojsije
Gurević
25.04.1899.

52
Irena
Hotko
1.03.1900.

25
Ivo
Hühn
4.11.1901.

3
Petar
Javor
23.03.1893.

28
Vasilij
Kačurincev
23.09.1901.

32
Đuro
Kavrom
22.04.1922.

19
Karlo
Killer
18.07.1902.

24
Rolf
Klauduš
19.10.1895.

72
Ivo
Koropčak
16.05.1895.

56
Lojze
Kozjek
16.05.1897.

23
Stjepan
Lahovsky
17.12.1902.

17
Adolf
Lapajne
2.09.1889.

5
Zvonimir
Lukinović
26.01.1893.

41
Miha
Maleš
6.01.1903.

44
Zuzana
Medved
5.10.1897.

51
Julije
Meiszner
15.08.1906.

54
Dragutin
Orajem
19.11.1903.

47
Vjekoslav
Parać
2.02.1904.

21
Emil
Perška
18.06.1896.

31
Bartol
Petrić
30.04.1899.

35
Marta
Plazzeriano
4.05.1904.

18
Vladimir
Podhorsky
25.05.1902.

83
Lidija
Pohodzeeva
25.12.1902.

7
Marija
Pregelj
13.09.1905.

50
Franjo
Radočaj
29.07.1902.

Juraj
Salamunić
4.12.1901.

1
Grigorij
Sarkis Bek
13.03.1893.

53
Milovan
Segher
22.08.1901.

40
Jakov
Smokvina
7.08.1903.

2
Franjo
Stiplovšek
12.05.1898.

43
Milan
Stojsavljević
7.03.1901.

36
Krunoslav
Teider
2.08.1900.

48
Đuro
Trnka
29.08.1901.

13
Otokar
Zobundžija
26.01.1899.

57
Franjo
Zupančić
7.09.1902.

27
Mihaelo
Živić
23.09.1899.

1923.

106
Krešimir
Biljan
24.03.1899.

91
Juraj
Bojanić
20.08.1901.

87
Josipa
Fabry
6.03.1900.

84
Mara
Fabry
29.11.1904.

104
Sergius
Glumac
12.01.1903.

96
Sergej
Golovčenko
28.11.1898.

93
Just
Hvala
1.11.1893.

94
Stanoje
Jovanović
16.06.1895.

98
Friderik
Jugović
30.06.1885.

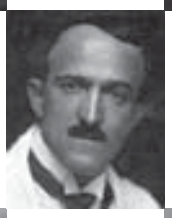

88
Franjo
Košir
29.05.1906.

95
Dragutin
Kugler
17.11.1904.

92
Marijan
Matijević
27.03.1907.

85
Andrija
Maurović
29.03.1901.

103
Dragutin
Orlandini
23.05.1900.

90
Salamon
Papo
18.02.1901.

99
Fran
Pavlovec
14.08.1897.

97
Pavao
Perić
1.02.1907.

105
Jelisaveta
Prošić
18.09.1908.

100
Luka
Šeremet
18.10.1902.

89
Ferdinand
Vidmar
17.08.1899.

86
Branko
Vukelić
15.08.1904.

1924.

117
Vjekoslav
Afrić
26.08.1906.

109
Ljudevit
Bezerédy
22.10.1898.

111
Antun
Burić
28.01.1906.

108
Vladimir
Cizelj
11.05.1903.

Stanislav
Cuderman
26.04.1895.

118
Marijan
Detoni
18.04.1905.

116
Josip
Fišer
13.04.1901.

115
Branka
Frangeš
15.04.1906.

119
Petar
Franjo
17.05.1904.

113
Boris
Kalin
24.06.1905.

124
Ćirilo
Karadžić
18.04.1900.

122
Rudolf
Kogej
16.04.1899.

112
Ivan Vanja
Radauš
29.04.1906.

114
Franz
Repić
3.06.1904.

110
Stella
Skopal
18.07.1904.

123
Antun
Šimek
3.06.1909.

120
Ivana
Tomljenović
2.09.1906.

121
Drago
Vidmar
25.01.1901.

126
Otmar
Zechner
30.10.1897.

1925.

125
Julije
Anika
15.11.1906.

142
Melita
Barkač
13.12.1906.

136
Emil
Bohutinsky
31.10.1907.

134
Milan
Butozan
29.11.1905.

139
Pavao
Gavranić
18.10.1905.

133
Josip
Gorjup
20.04.1907.

130
Ljubomir
Grba
28.06.1905.

144
Željko
Hegedušić
22.07.1906.

132
Rudolf
Ivanković
12.03.1906.

129
Teodor
Janković
7.09.1891.

131
Alfred
Ljevačić
8.05.1908.

135
Ismet
Mujezinović
2.12.1908.

137
Vladimir
Pavlović
Titov
3.02.1905.

138
Mila
Petričić
8. 05 1908.

143
Jelena
Popovićeva
18.09.1907.

141
Đurđica
Radović
22.05.1896.

140
Ivan
Rein
9.10.1905.

127
Dušan
Vuić
21.08.1905.

1926.

158
Ida
Aleksić
3.11.1905.

156
Grga
Antunac
11.03.1906.

149
Konstantin
Bastaić

159
Gustav
Bohutinsky
24.09.1906.

151
Josip
Degan
18.03.1905.

155
Nadežda
Doluhanova
Razdorova
26.06.1906.

163
Aleksandar
Freudenreich
21.11.1892.

164
Emilija
Heiligstein
9.05.1910.

160
Lavoslav
Horvat
27.09.1901.

150
Fahrudin
Hrasnica
25.01.1907.

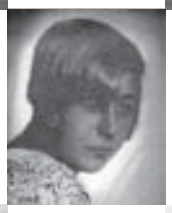

152
Darinka
Janda
Kossär
6.07.1907.

161
Mladen
Kauzlarić
10.01.1896.

165
Živko
Kljaković
8.04.1905.

147
Edmund
Kovačević
16.11.1906.

157
Franjo
Leder
27.10.1905.

153
Ivan
Lozica
10.07.1910.

148
Antun
Mezdjić
5.04.1907.

145
Vladislav
Pengov
24.06.1908.

162
Stjepan
Planić
27.12.1900.

146
Jovan
Sevdić
4.08.1907.

166
Slavko
Šohaj
8.06.1908.

154
Rajko
Tomić
25.12.1905.

1927.

169
Brunoslav
Bulić
7.12.1903.

181
Ljubo
Dolić
14.03.1906.

182
Olga
Galeković
21.04.1910.

168
Antun
Gojak
13.06.1907.

172
Miljenko
Janković
27.10.1903.

173
Zvonimir
Kocjan
30.11.1907.

176
Blaža
Koščec
27.12.1905.

174
Miron
Makanec
11.12.1908.

177
Rajka
Merćep
29.05.1904.

167
France
Mihelič
27.04.1907.

185
Franjo
Neidhardt
14.01.1907.

175
Stjepan
Pekić
3.09.1908.

179
Zvonimir
Požgaj
16.03.1906.

170
Josip
Sarnic
20.06.1908.

171
Radeta
Stanković
22.02.1905.

183
Dušan
Stanojević
3.03.1909.

178
Vilim
Svečnjak
12.07.1906.

184
Antun
Ulrich
24.08.1902.

180
Fedor
Vaić
13.09.1910.

1928.

186
Jelena
Čarikova Vandrovski
18.06.1909.

196
Zoran
Didek
11.06.1910.

187
Ivan
Domac
27.12.1904.

191
Stanko
Kolenc
26.12.1909.

197
Luka
Landeka
25.04.1903.

189
Arpad
Meszaros
3.04.1904.

198
Ivan
Miklavec
30.11.1905.

188
Karlo
Napravnik
24.08.1909.

284
Ivka
Petričić
8.05.1908.

195
Maks
Sedej
26.05.1909.

192
Frančišek
Smerdu
18.12.1908.

193
Milan
Svalina
24.07.1909.

190
Rizah
Štetić
11.10.1908.

194
Hrvoje
Švob
22.11.1908.

1929.

214
Frano
Baće
3.10.1911.

199
Ferdinand
Bis
5.04.1910.

201
Cvetan
Bojadžiev
5.08.1902.

200
Malvina
Borelli-Korolija
28.10.1890.

202
Zvonko
Car
4.02.1913.

203
Stjepan
Cerovečki
13.11.1907.

204
Josip
Crnobori
22.10.1907.

205
Frančišek
Godec
28.11.1910.

215
Ivan
Heil
6.08.1906.

206
Smiljana
Ivančić Didek
18.01.1911.

207
Božidar
Klemenčić
15.06.1911.

216
Zoran
Musić
12.02.1909.

208
Jolanda
Nogrady
16.07.1905.

229
Josip
Petrov Crnobori
6.03.1908.

209
Zdravko
Radovanović
12.08.1907.

217
Gabrijel
Rajčević
5.06.1912.

210
Aleksander
Schulteisz
1.05.1910.

212
Nikola
Škrgić
7.12.1908.

211
Rudolf
Švagel
29.09.1911.

213
Franc
Uršić
19.11.1907.

218
Antun
Zuppa
17.10.1897.

1930.

234
Kornel
Becić
7.12.1910.

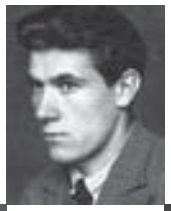

224
Stanislav
Dremelj
9.11.1906.

221
Malvina
Egersdorfer
7.10.1912.

222
Dragutin
Filipović
21.01.1912.

232
Drago
Galić
9.10.1907.

237
Vlado
Galić
27.10.1905.

223
Stanko
Gašparec
9.05.1912.

225
Zdenko
Kalin
11.04.1911.

235
Kenneth
L. Keller
22.07.1903.

233
Sava
Kersmanc
4.08.1910.

226
Andro
Krstulović
5.10.1912.

220
Eugen
Krstulović
6.12.1912.

227
Gwendolyn
Lux
17.11.1908.

289
Zora
Mann
26.07.1908.

236
Elmer
Novotny
27.07.1909.

230
Dušan
Petričić
20.10.1908.

238
Štefanija
Singer
1.05.1908.

231
Frano
Šimunović
10.10.1908.

219
Josip
Tišljarić
29.01.1910.

1931.

253
Dejan
Bogdanović
10.08.1909.

254
Branko
Bon
2.05.1912.

241
fra Miroslav
Ilija
Ćosić
15.06.1903.

250
Zvonimir
Faist
16.02.1914.

258
Anton
Kaštelančić
17.08.1911.

239
Milica
Kecmanović
27.07.1913.

248
Anton
Kirinčić
2.09.1912.

240
Alojzij
Kogovšek
7.06.1911.

257
Drago
Korbar
1.10.1907.

252
Miroslav
Kralik
23.06.1907.

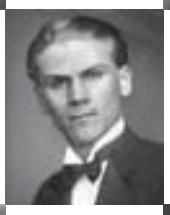

242
Stjepan
Macanić
2.04.1911.

256
Vladislav
Marjanović
18.08.1908.

243
Vinko
Matković
31.03.1911.

245
Barbara
Remec
12.01.1910.

244
Petar
Salopek
28.06.1909.

283
Zulejka
Stefanini
6.01.1912.

246
Gabrijel
Stupica
21.03.1913.

249
Petar
Šimaga
1.07.1912.

251
Nina
Tumim
5.04.1911.

247
Zdenka
Uzorinac
20.10.1911.

255
Branko
Vlah
12.06.1908.

1932.

280
Vlasta
Baranyai
28.10.1909.

260
Ivan
Bartolić
19.06.1912.

263
Fedor
Benedik
1.11.1910.

285
Ferdo
Florschütz
21.05.1907.

279
Mladen
Fureš
20.02.1914.

271
Vilim
Gliha
27.06.1912.

277
Valentin
Gorjup
6.01.1909.

272
Hinko
Gudac
17.10.1912.

261
Mirko
Hamel
15.07.1903.

275
Karel
Jakob
25.10.1908.

274
Ivan
Jeger
18.04.1911.

286
Maks
Kavčić
22.05.1909.

273
Nikola
Kećanin
6.08.1913.

281
Marica
Kefer
14.09.1907.

259
Enver
Krupić
5.04.1911.

287
Niko
Omersa
3.12.1911.

278
Štefanija
Pažić
13.10.1912.

288
Ivan
Paleka
18.08.1899.

276
Ljudevit
Pandur
25.10.1913.

268
Milan
Perc
24.08.1913.

264
Leo
Praunsperger
26.09.1913.

269
Marij
Pregelj
18.08.1913.

267
Olga
Stokasimova
22.02.1910.

266
Leopold
Wallner
30.05.1910.

262
Alfred
Wiesner
25.12.1908.

265
Žarko
Žigić
14.10.1904.

270
Antun
Žunić
8.09.1914.

1933.

302
Vilim
Bauer
24.06.1912.

291
Valerija
Franke
Pavić
11.06.1911.

295
Otokar
Gliha
21.05.1914.

297
Franjo
Golob
5.04.1913.

303
Milan
Grakalić
6.12.1909.

296
Ivan
Jakobčić
14.05.1912.

306
Josip
Janda
17.11.1911.

292
Žarko
Janić
26.04.1910.

301
Ksenija
Kantoci
9.07.1909.

290
Slavko
Kopač
21.08.1913.
304

Ivo
Lang
14.06.1908.

300
Eduard
Salesin
29.9.1910.

305
Franjo
Šafran

294
Marijan
Šimunić
5.08.1913.

299
Ante
Šitić
14.02.1916.

293
Ivan
Topolčić
12.09.1912.

308
Mladen
Veža
7.02.1916.

307
Željko
Vrkljan
2.02.1915.

298
Janez
Weiss
31.01.1915.

1934.

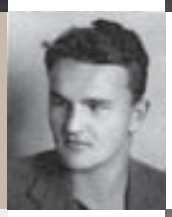

322
Vojin
Bakić
5.06.1915.
331

Antun
Barbalić
15.08.1913.
310
Milka

Bastaić
28.03.1910.
321
Marko
Brbor

8.11.1915.
317
Zlatko
Faulwetter
28.04.1907.

330
Nikola
Gnjatović
14.04.1914.

324
Mia
Mijatović
23.09.1903.

325
Viktor
Nevečerel
21.09.1910.

326
Dimo
Nikolić
Tanev
30.01.1914.

311
Else
Ravitzer
19.10.1908.

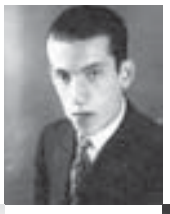

312
Eugen
Sajović
25.11.1913.

315
Anka
Skelin
12.03.1908.

314
Ivan
Šebalj
25.06.1912.

313
Alojzij
Šušmelj
8.05.1913.

329
Viktor
Thumm
2.01.1908.

319
Martin
Trillsam
1.08.1913.

316
Milan
Vasić
28.01.1912.

327
Hinko
Vichra
10.01.1909.

320
Pavao
Vojković
24.06.1912.

318
Klavdij
Zornik
30.10.1910.

323
Josip
Žulj
29.10.1914.

1935.

344
Božidar
Badel
9.02.1914.

346
Stjepan
Boltižar
1.08.1913.

333
Melita
Bošnjak
20.02.1917.

357
Aleksandar
Bula
13.07.1916.

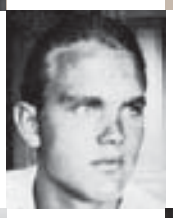

342
Radoslav
Čubelić
5.11.1909.

352
Nikola
Domjanić
3.02.1911.

358
Vladimir
Flajšman
19.09.1913.

336
Andrej
Frank
8.01.1917.

347
Ljudevit
Gaj
19.10.1909.

359
Vilko
Gecan
16.06.1894.

362
Franciszek
Habdas
29.07.1906.

340
Rudolf
Hrovat
3.08.1913.

350
Antun
Jüttner
9.06.1911.

354
Dragutin
Kabalini
26.04.1916.

341
Ivan
Knežević
23.08.1907.

339
Mila
Kumbatović
17.06.1915.

335
Melita
Lovrenčić
11.02.1916.

356
Zvonimir
Marohnić
23.11.1915.

351
Antun
Mayer
13.06.1915.

332
Pavica
Mifka
4.01.1914.

360
Irene
Moeller Tomašić
26.09.1906.

348
Stjepan
Parac
8.09.1913.

338
Rudolf
Sablić
24.01.1916.

334
sestra Stella
Matutina
Marija
Sokač
21.01.1912.

349
Adalbert
Wojtjeh
Soroniewicz
3.02.1913.

353
Anton
Šimecki
30.12.1914.

337
Antun
Šojat
6.10.1911.

355
Radoslav
Tepser
26.09.1915.

343
Miroslav
Vertačnik
5.09.1913.

1936.

367
Jelka
Benešić
13.11.1909.

371
Juraj
Bertol
27.12.1915.

373
Hinko
Bolanca
18.01.1911.

374
Braslav
Borozan
1.01.1917.

369
Stjepan
Galetić
1.10.1918.

377
Nives
Janković Gerafulić
20.10.1916.

376
Veljko
Kauzlarić
3.11.1902.

363
Marija
Kupfer
26.01.1914.

366
Vladimir
Lamut
19.08.1915.

375
Ivan
Lovrenčić
28.12.1917.

368
Alfred
Pilz
30.12.1913.

364
Zlatko
Prica
26.06.1916.

365
Josip
Restek
7.03.1915.

370
Marko
Stipančević
6.09.1915.

372
Zvonimir
Veljačić
17.05.1910.

1937.

382
Ćiril
Abram
31.05.1917.

398
Marija
Margareta
Florschütz Šef
2.04.1918.

383
Alenka
Gerlović
17.09.1919.

389
Edita
Graf
19.10.1919.

392
Želimir
Janeš
12.12.1916.

391
Slavko
Jurić
1.03.1914.

401
Petar
Kos
9.04.1917.

384
Ante
Kostović
17.02.1915.

387
Srđan
Krizman
8.07.1914.

399
Stane
Kumar
25.07.1910.

380
Ferdo
Ladika
17.04.1914.

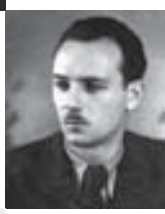

381
Miroslav
Lebez
2.03.1912.

388
Nikola
Maraković
4.07.1913.

396
Otilija
Maraković
4.12.1918.

404
Mirko
Meštrović
24.09.1918.

403
Marko
Novak
2.01.1918.

393
Mirko
Ostoja
6.02.1921.

379
Mirko
Počuča
12.09.1916.

386
Vjekoslav
Rukljač
9.03.1916.

397
Behauddin
Selmanović
4.07.1915.

385
Gabrijela
Sever-Spauring
24.01.1912.

395
Zdenka
Strecha
1.04.1917.

402
Neven
Šegvić
26.01.1917.

400
Mira
Šimić
1.06.1915.

394
Jelena
Veseli
28.11.1917.

378
Sonja
Vončina
19.03.1918.

390
Branko
Zinauer
31.12.1918.

1938.

416
Stjepan
Brlošić
26.12.1918.

421
Todor
Aleksandr
Dukov
15.02.1912.

418
Antun
Frinta
19.07.1916.

411
Zvonimir
Frlan
16.12.1918.

406
Branko
Fučić
8.09.1920.

409
Raoul
Goldoni
27.01.1919.

417
Eugen
Hološ
11.08.1914.

407
Krešimir
Katić
18.10.1919.

405
Mira
Kraljević
23.09.1914.

415
Adalbert
Lipičnik
31.07.1913.

412
Slavko
Marić
5.01.1921.

420
Antun
Masle
1.09.1919.

408
Zdravka
Mayer
25.08.1919.

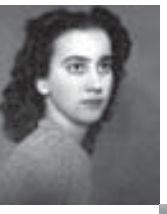

414
Miranda
Morić
20.09.1919.

419
Vladimir
Pintarić
2.07.1918.

410
Dragan
Sax
5.09.1917.

413
Milan
Vulpe
22.02.1918.

1939.

429
Miroslav
Baldasar
5.12.1918.

430
Jakob
Bazelj
21.07.1913.

422
Mato
Benković
18.09.1914.

435
Smilja
Božić
Kinert
11.05.1921.

423
Vilim
Čerić
24.05.1911.

431
Blaž
Ćuk
2.02.1915.

424
Rudolf
Donassy
14.12.1919.

447
Eugen
Fülöp
9.11.1918.

444
Jakiv
Hnizdovsky
27.01.1915.

437
Gabrijel
Humek
17.06.1907.

438
Vladimir
Jakić
19.11.1918.

425
Albert
Kinert
6.04.1919.

442
Gabriel
Kolbič
17.03.1913.

439
Alojzij
Lavrić
4.06.1914.

443
Tibor
Macula
17.06.1912.

440
Velibor
Mačukatin
3.11.1919.

436
Božena
Markić
23.05.1920.

426
Edo
Murtić
4.05.1921.

427
Nikica
Nadromija
14.03.1919.

432
Alfred
Petričić
5.01.1920.

441
Željko
Radmilović
21.01.1919.

433
Nikola
Reiser
14.10.1918.

428
Vojislava
Ružić
11.12.1919.

434
Slavoljub
Striegl
9.09.1919.

445
Mojmir
Vlkolaček
28.12.1915.

446
Vida
Zmrzlikar
Fülop
3.03.1918.

1940.

460
Belizar
Bahorić
24.11.1920.

457
Vladislav
Chvala
23.12.1918.

452
Petar
Devčić
8.04.1919.

454
Mirjana
Dimitrić
5.08.1922.

459
Đuro
Đermić

462
sestra
Katarina-Lam-
bertina
Grgec
3.03.1907.

466
Leon
Homar
18.11.1914.

465
Miroslav
Kugler
4.02.1914.

464
Danko
Martek
15.05.1920.

458
Savo
Nikolić
27.01.1920.

455
Dalibor
Parać
20.06.1921.

463
Alojz
Perko
21.04.1909.

450
Oton
Polak
16.05.1917.

449
Branko
Ružić
4.03.1919.

448
Ivan
Sabolić
24.08.1921.

451
Janez
Šibila

461
sestra
Ivana
Berhmana
Šimeta
16.03.1912.

456
Ivan
Šubić
23.04.1922.

453
Vojislav
Veličković
26.11.1920.

1941.

484
Kosta
Angeli-Radovani
6.10.1916.

483
Dragan
Beraković
2.11.1902.

467
Stevo
Binički
18.12.1921.

468
Vesna
Borčić
16.05.1920.

475
Suncoslav
Bronzin
12.10.1919.

488
Simeona
Bursać
26.02.1913.

491
Branislav
Car
15.09.1922.

479
Leonarda
Čermak
1.07.1921.

470
Ante
Despot
1.12.1919.

476
Ivo
Dulčić
11.08.1916.

477
Višnja
Ercegović
18.11.1922.

478
Vinko
Fugošić
19.07.1916.

485
Ćiril
Halačev
5.05.1911.

490
Ante
Jović
11.06.1914.

472
Nikola
Njirić
6.09.1921.

480
Matko
Peić
10.02.1923.

469
Đuro
Pulitika
26.01.1922.

487
Ivan
Schwertasek
6.07.1922.

489
Mehmed
Sefić
1.06.1919.

486
Ante
Stilinović
6.02.1907.

473
Slavko
Šoša
7.05.1923.

481
Nedjeljka
Švarić
16.04.1923.

474
Radoslav
Terstenjak
14.02.1922.

482
Katarina
Žanić
15.04.1922.

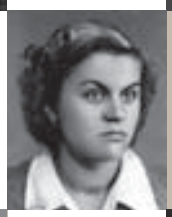

1942.

492
Draga
Babić-Mešeg
15.11.1925.

507
Milan
Berbuč
25.05.1910.

495
Branko
Dolenc
20.05.1921.

503
Marijan
Jevšovar
3.04.1922.

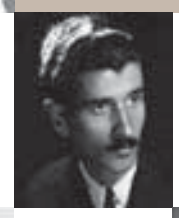

494
Niko
Kalmeta
4.12.1919.

500
Rudolf
Krstić
14.02.1915.

506
Nedjeljko
Magjer
6.04.1919.

501
Hrvoje
Melkus
16.02.1924.

499
Ivan
Mikuličić
15.03.1917.

498
Nikola
Mucavac
15.11.1922.

505
Karlo
Rosenthal
25.02.1913.

504
Stela
Singer Severin
10.04.19??.

502
Vesna
Sokolić
2.04.1924.

493
Bojan
Stranić
27.08.1921.

497
Marijan
Talan
18.07.1921.

496
Vladimir
Udatny
23.01.1920.

1943.

511
Aleksandar
Augustinčić
19.10.1921.

524
Eugenija Aurelija
Branković
24.04.1903.

520
Danica
Brössler
7.02.1912.

515
Lelja
Dobronić
19.04.1920.

521
dr. Ignacije Mijo
Gavran
24.02.1914.

519
Ivo
Kalina
21.02.1925.

509
Lidija
Kašpar
11.06.1923.

510
Slava
Klarić
16.01.1922.

516
Ivan
Kožarić
10.06.1921.

522
Vilim
Leskošek
4.05.1918.

523
Aleksandar
Marks
29.06.1922.

513
Melita
Mustač
5.11.1921.

517
Ivan
Picelj
28.07.1924.

518
Blaženka
Reputin
20.11.1920.

512
Aleksander
Srnec
30.07.1924.

514
Helena
Uhlik
31.01.1920.

508
Josip
Vaništa
17.05.1924.

1944.

536
Zdravko
Dučmelić
16.07.1923.

541
Bojana
Franki
11.05.1925.

539
Zdenko
Gradiš
27.02.1922.

538
Fadil
Hadžić
23.04.1922.

537
Tomo
Kokan
23.09.1923.

529
Ljubica
Kvaternik
14.05.1923.

531
Zora
Matić
12.02.1923.

528
Marijan
Matijević
23.08.1925.

527
Zvonimir
Meljnjak
28.10.1915.

534
Valerije
Michieli Tomić
17.04.1922.

525
Josip
Poljan
24.11.1925.

533
Jelica
Slavec
20.02.1923.

540
Vinko
Šegota
10.04.1923.

532
Mihovil
Šipuš
1.09.1922.

530
Ivan
Vojvodić
29.11.1923.

526
Aleksandra
Vrbanić
21.12.1921.

535
Božo
Zadro
14.12.1921.

1945.

577
Melita
Abramović
2.01.1924.

552
Slavko
Barlović
17.02.1924.

573
Mirko
Bračun
9.06.1919.

570
Berislav
Brajković
7.01.1925

578
Vjekoslav
Brešić
20.12.1926.

546
Božena
Cesarec
19.12.1925.

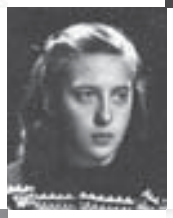

553
Zvonko
Cvenk
23.08.1925.

566
Vera
Dajht
11.12.1928.

583
Francesco
Dessanti
21.01.1926.

586
Svetozar
Domić
2.08.1918.

544
Dušan
Džamonja
31.01.1928.

576
Branko
Đaković
25.08.1920.

588
Abdulla
Emini Musa
15.05.1920.

572
Ivan
Filakovac
13.06.1927.

563
Zoltan
Gabor
31.03.1922.

560
Slavko
Galić
8.02.1921.

574
Zvonimir
Glad
20.12.1925.

547
Antun
Haller
19.09.1923.

579
Živko
Haramija
16.09.1923.

559
Vida
Hudoklin
30.04.1926.

548
Ljubo
Ivančić
18.01.1925.

575
Vera
Josipović
7.02.1923.

585
Josip
Klajn
1.03.1920.

557
Branka
Korelić
19.11.1924.

562
Mario
Kotlar
27.03.1927.

551
Dimitrije
Kraus
18.06.1927.

569
Vlado
Kristl
24.01.1923.

542
Hajrudin
Kujundžić
15.11.1915.

587
Ferdinand
Kulmer
29.01.1925.

543
Vera
Kuntner
23.01.1924.

556
Milena
Lah
23.05.1920.

589
Virginio
Mekiš
4.02.1920.

550
Ivan
Milat
7.01.1922.

581
France
Peršin
2.12.1922.

571
Ružica
Peter
19.01.1923.

561
Mario
Petrić
24.07.1925.

555
Zlatko
Slevec
2.04.1926.

549
Miljenko
Stančić
1.03.1926.

584
Jelena
Stark
21.03.1924.

545
Miloš
Stranić
19.11.1927.

567
Miroljub
Škrnjug
18.04.1925.

558
Tea
Štefančić
11.06.1927.

582
Zdenko
Venturini
4.08.1922.

565
Franjo
Vlahović
1.09.1924.

564
Josip
Vresk
25.04.1925.

568
Emil
Weber
6.08.1916.

554
Stanko
Zubović
2.04.1926.

580
Branka
Žigić
12.12.1921.

1946.

608b
Dušanka
Bakić
27.10.1921.

604
Zdenko
Balabanić
19.01.1927.

591
Živan
Bjelovučić
19.01.1927.

590
Slobodan
Bogojević
21.02.1920.

607
Zoe
Borelli
20.01.1924.

615
Đorđe
Bošan
17.10.1918.

612
Muhamed
Bravo
28.05.1922.

608
Aleksandar
Buneta
5.12.1920.

592
Vladimir
Delač
13.10.1927.

610
Boris
Dogan
29.10.1923.

601
Josipa
Filagić Gattin
23.02.1924.

600
Ivan
Gattin
18.09.1926.

613
Andrija
Hanđa
12.04.1912.

595
Dragica
Horvat
24.04.1923.

605
Cvijeta
Jeličić Job
6.08.1924.

606
Sretna
Klugman
23.05.1925.

602
Eugenije
Kočiš
25.02.1922.

598
Gabriela
Kolar
31.01.1924.

611
Dragutin
Kukolja
16.03.1915.

599
Eugen
Lipković
12.03.1924.

617
Andrija
Mana
3.03.1921.

616
Aristotel
Papa
2.02.1921.

609
Čedomir
Petričić
25.05.1924.

597
Josip
Roca
7.11.1922.

596
Đuro
Seder
29.11.1927.

614
Zdenko
Svirčić
26.11.1924.

594
Nadina
Vatovec
5.09.1925.

603
Nevenka
Vračun
17.10.1926.

593
Ilija
Vranešić
1.11.1926.

1947.

634
Josip
Barić
5.03.1919.

642
Jaroslav
Bartoš
23.04.1926.

619
Branko
Becić
14.12.1923.

627
Zdravko
Beretić
13.11.1926.

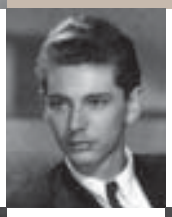

626
Gašpar
Bolković
19.05.1929.

638
Hristo I.
Cikandelov
1.02.1925.

635
Slobodan Milan
Ćujić
9.08.1919.

639
Husein
Devolli
10.05.1924.

629
Ljerka
Filakovac
21.07.1928.

620
Lovro
Findrik
9.08.1926.

618
Vera
Fišer Mošet
27.01.1925.

632
Marijan
Guro
9.09.1924.

640
Jan O.
Hána
28.10.1927.

625
Đurđana
Haramija Zaluški
22.04.1928.

621
Marijan
Kocković
23.07.1923.

631
Vjekoslav
Kostanjšek
11.06.1928.

643
Ivan
Kušanić
9.05.1924.

622
Ivanka
Mijić
13.04.1928.

637
Helena
Sivč
22.10.1922.

641
Rudolf
Svoboda
24.11.1924.

628
Fani
Šimunović Šuklja
12.11.1925.

624
Nikola
Trick
23.08.1926.

633
Zdravko
Trošelj
9.04.1922.

630
Vera
Vladen
17.03.1921.

623
Slobodan
Vuličević
14.02.1927.

636
Gabrijela
Žuža
12.04.1922.

1948.

659
Borislava
Avramova
9.10.1924.

646
Valerija
Baho
19.08.1924.

648
Veljko
Bodulić
1.04.1926.

657
Marin
Jerkunica
15.01.1922.

653
Božo
Jušić
10.01.1929.

650
Gordana
Köllner
29.12.1928.

647
Bruno
Mascarelli
10.08.1919.

645
Rudolf
Matutinović
27.03.1927.

644
Ćiril
Mihanović
4.07.1925.

649
Ivan
Mitrović
29.08.1925.

652
Luka
Musulin
7.07.1928.

654
Mladen
Pejaković
1.06.1928.

658
Ivo
Penić
26.05.1925.

655
Ljubomir
Stefanovski
28.08.1919.

660
Ranko
Tolić
3.10.1923.

651
Josip
Turkalj
10.08.1924.

656
Želimir
Zagotta
23.06.1925.

1949.

670
Ante
Bilan
15.07.1925.

665
Blaž
Devčić
3.03.1916.

675
Borivoj
Dovniković
12.12.1930.

671
Augustin
Filipović
8.01.1931.

667
Slava
Gvozdić
28.01.1928.

674
Spase
Kunoski
22.09.1929.

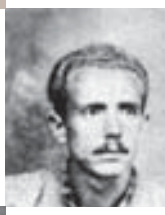

662
Nevenka
Lovrić
14.06.1925.

668
Boro
Mitrikevski
10.05.1927.

661
Vlado
Pavoković
4.12.1929.

664
Čedomir
Pipinić
1.09.1924.

673
Predrag
Purić
20.01.1930.

666
Ivan
Pušak
10.02.1929.

669
Ivo
Radošević
26.02.1903.

660a
Duško
Šojlev
23.06.1930.

663
Ivan
Tomljanović
29.10.1927.

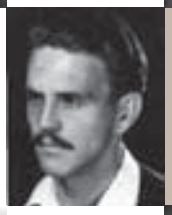

1950.

692
Ilija
Adžieski
15.12.1926.

679
Quintino
Bassani
31.10.1928.

683
Osman
Berberović
25.07.1928.

686
Mario
Bösenbacher
24.06.1926.

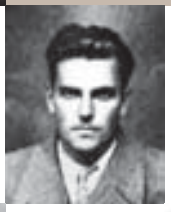

687
Aleksandar
Forenbacher
10.09.1922.

681
Neda
Ivančević
14.03.1932.

693
Božidar
Kopić
3.03.1926.

691
Cvetko
Lainović
6.04.1931.

685
Stevo
Luketić
8.11.1925.

680
Vladimir
Magdić
6.03.1931.

689
Josip
Martinko
27.06.1930.

690
Raško
Muratovski
4.03.1924.

682
Branislav
Nemet
28.12.1931.

677
Zlatko
Omerbegović
9.11.1924.

676
Lucija
Rizzi
13.03.1930.

688
Mira
Šparovec
21.09.1931.

684
Pavle
Tikvicki
23.11.1930.

678
Ante
Župić
1.07.1929.

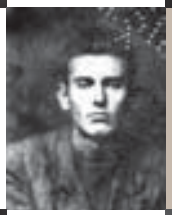

1951.

714
Antun
Babić
30.01.1931.

718
Ozren
Bačić
12.10.1930.

710
Biserka
Baretić
27.07.1933.

703
Miroslava
Buljan
3.04.1933.

717
Lino
Delija
3.01.1926.

706
Franjo
Dolenec
14.01.1930.

672
Vladimir
Dorić
6.10.1927.

715
Radoslav
Duković
2.09.1929.

696
Predrag
Gol
15.10.1931.

699
Ivo
Grbić
25.10.1931.

716
Vladimir
Herljević
12.07.1930.

707
Jasna
Jakovljević
30.01.1932.

713
Stanko
Jančić
2.05.1932.

695
Julije
Knifer
23.04.1924.

698
Alka
Montina
9.12.1930.

694
Jusuf
Nikšić
4.02.1925.

711
Nesto
Orčić
28.02.1929.

702
Hortenzije
Pavić
20.06.1929.

697
Zeno
Pavić
24.05.1931.

700
Danica
Rusjan
14.09.1926.

712
Milivoj
Sekulić
13.07.1928.

705
Željko
Senečić
18.01.1933.

709
Milovan
Stanić
3.05.1929.

701
Josip
Škaričić
27.10.1931.

704
Štefanija
Šoštarić
17.09.1925.

708
Đurđica
Žilavi
23.02.1931.

1952.

727
Milenko
Antonić
5.04.1933.

732
Drago
Bušić
11.11.1934.

736
Zlatko
Čular
27.09.1935.

728
Mirko
Čurić
10.03.1927.

723
Tomo
Gerić
1.12.1933.

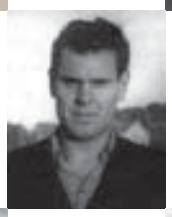

733
Viktor
Goričan
21.02.1925.

720
Tomislav
Gusić
25.11.1931.

730
Tugomir
Huberger
2.11.1931.

735
Aleksandar
Ivanovski
15.02.1931.

731
Maksim
Krstulović
26.08.1933.

726
Priska
Kulčar
10.02.1932.

724
Ivo
Kušan
30.08.1933.

721
Kasja
Mijatović
10.03.1932.

719
Tomislav
Ostoja
31.08.1931.

729
Gorazd
Sotler
1.07.1930.

734
Ante
Starčević
29.08.1933.

737
Marija
Špiler
5.08.1930.

725
Vinko
Uhlik
21.05.1933.

722
Rikard
Žic
9.05.1928.

1953.

738
Tomislav
Dugonjić
16.08.1932.

753
Jutte
Fridthjof
18.10.1933.

744
Dragutin
Friedl
31.05.1933.

751
Vasilije
Josip
Jordan
1.03.1934.

747
Krešimir
Koljanin
22.09.1932.

745
Ivanka
Mihić
Peruško
18.06.1932.

741
Marijan
Novak
31.07.1929.

739
Ante
Orlić
6.02.1933.

740
Mustafa
Pašić
10.04.1931.

752
Stojan
Razmovski
29.10.1929.

748
Aleksandar
Rukavina
2.03.1934.

746
Stipe
Sikirica
29.04.1933.

749
Vladimira
Štoviček
20.03.1934.

750
Marija
Ujević
20.10.1933.

743
Šime
Vulas
17.03.1932.

742
Ante
Zaninović
31.10.1934.

1954.

762
Josip
Biffel
27.11.1933.

754
Ivan
Fanuko
19.05.1933.

757
Nenad
Krivić
23.09.1931.

758
Ivo
Krstulović
27.11.1932.

760
Ivan
Lesjak
5.10.1929.

756
Alojzije
Lozica
22.11.1934.

763
Đorđe
Petrović
8.05.1933.

761
Radovan
Radoičić
8.07.1934.

755
Zvonimir
Radoš
18.10.1929.

764
Agnes
Velikonja
25.12.1935.

759
Nada
Vuksanović
28.02.1933.

1955.

766
Ejub
Begović
2.03.1932.

771
Marika
Berberović Šafran
27.11.1935.

768
Mevludin
Ekmečić
28.11.1929.

776
Neda
Grdinić
13.03.1929.

779
Sead
Hasanefendić
2.11.1926.

765
Šimo
Klaić
26.10.1929.

774
Juraj
Labaš
22.10.1935.

773
Dušan
Malešević
23.01.1935.

769
Vladimir
Marenić
21.06.1931.

778
Josip
Marinović
10.06.1937.

780
Krešimir
Mihaljević
25.10.1922.

782
Rata
Mikačić
21.06.1918.

767
Vlado
Petković
11.02.1936.

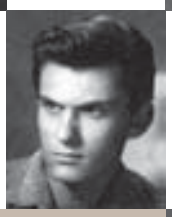

770
Đurđica
Plemić
25.04.1937.

772
Vladimir
Polić
23.09.1935.

777
Dragan
Poposki
15.10.1933.

775
Goranka
Vrus Murtić
22.02.1937.

1956.

804
Josip
Cmrok
3.07.1932.

788
Mate
Čvrljak
30.04.1934.

783
Alma
Drvodelić
28.01.1937.

789
Vinko
Fabris
7.02.1933.

796
Mihael
Kajfeš
2.09.1934.

790
Ivo
Krivčević
2.10.1932.

801
Ante
Kuduz
14.06.1935.

793
Zlatko
Latković
18.03.1928.

787
Maja
Malešević Dolenčić
23.03.1936.

797
Slavko
Marić
25.09.1935.

786
Zlata
Meštrović
20.08.1932.

792
Florijan
Mičković
26.04.1935.

805
Aleksandra
Nučić
19.10.1935.

803
Ljerka
Njerš Rukavina
22.02.1937.

798
Josip
Pavlović
27.02.1934.

784
Marija
Pecarić
10.08.1937.

785
Stjepan
Pomper
14.01.1937.

799
Arsen
Roje
25.06.1937.

794
Tatjana
Rovnij
4.05.1938.

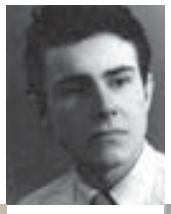

791
Zlatko
Šimunović
14.11.1936.

802
Miroslav
Šutej
29.04.1936.

795
Branka
Turk
5.01.1937.

800
Marijan
Zaradić
17.08.1933.

1957.

808
Antun
Bičanić
13.01.1939.

824
Dražen
Cukrov
23.10.1937.

826
Stjepan
Frankić
1.01.1936.

810
Ivan
Friščić
8.12.1937.

814
Slavko
Grčko
1.04.1934.

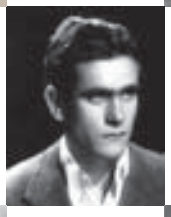

809
Mile
Grgas
12.07.1934.

816
Zvjezdana
Hegedušić Brajnović
16.12.1936.

806
Nives
Kavurić
18.01.1938.

825
Velimir
Kovačevski
2.05.1936.

812
Nikola
Koydl
6.02.1939.

817
Ivan
Kupinski
16.12.1934.

819
Stipo
Ledić
24.11.1934.

822
Branko
Martinović
10.03.1939.

823
Dinko
Perko
26.10.1936.

827
Margareta
Rosenzweig
22.02.1939.

820
Ante
Schramadei
20.02.1934.

813
Matteo
Solis
12.07.1935.

815
Ljerka
Šibenik
19.05.1935.

821
Romano
Šimaga
5.08.1939.

807
Roko
Štokić
20.04.1935.

818
Budislav
Vlaisavljević
16.07.1933.

811
Juraj
Vukušić
18.01.1937.

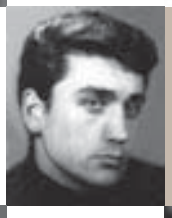

1958.

833
Marijan
Burger
18.07.1936.

844
Josip
Diminić
17.06.1937.

830
Zorko
Drempetić-Hrčić
17.02.1934.

837
Ervin
Hotko
1.12.1938.

839
Vesna
Koren Burić
8.06.1934.

831
Fedor
Ličina
19.08.1939.

836
Jasna
Maretić-Diminić
1.05.1939.

829
Zorislav
Pleše
23.07.1937.

838
Miloš
Popović
1.11.1938.

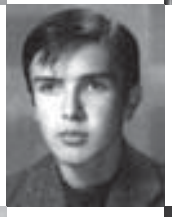

843
Frane
Radak
3.01.1935.

834
Tomislav
Serafimovski
14.07.1935.

841
Viktor
Šerbu
15.09.1938.

840
Helena
Šipek
12.05.1940.

832
Zdravko
Tišljar
10.10.1938.

842
Josip
Trostman
9.06.1938.

835
Stanko
Vukadin
20.08.1935.

828
Vladimir
Žezlina
15.07.1935.

845
Ivan
Žiroš
12.01.1939.

1959.

870
Ingrid
Begović
3.12.1936.

859
Dobrila
Belamarić
3.07.1931.

863
Tomislav
Beran
8.05.1938.

869
Milenko
Bosanac
19.11.1938.

862
Kruno
Bošnjak
4.10.1936.

848
Nikola
Bošnjak
9.05.1939.

868
Antun
Cetin
18.09.1936.

850
Vladimir
Cmrečki
2.02.1938.

871
Franjo
Friedl
18.06.1928.

876
Luka
Ilić
13.03.1935.

872
Ivan
Jakić
26.12.1939.

856
Pero
Jelisić
3.02.1939.

867
Ivan
Jurčević
22.05.1940.

846
Desanka
Knežević
25.08.1934.

853
Slavoljub
Lacković
14.11.1936.

852
Predrag
Lorencin
25.03.1936.

874
Dragan
Ljubičić
25.11.1930.

875
Mirjana
Luterotti-Vidak
23.08.1939.

847
Anica
Markušić
15.02.1939.

851
Zlatan
Međugorac
4.08.1938.

865
Emina
Mujadžić
22.02.1939.

866
Virgilije
Nevjestić
21.11.1935.

854
Frane
Paro
5.04.1940.

864
Srećko
Planinić
20.06.1939.

861
Ljiljana
Poljak
12.09.1940.

858
Ranko
Stajić
2.10.1937.

855
Ilija
Stojanović
1.01.1939.

849
Ivan
Tomić
19.10.1935.

873
Tomislav
Turčić
24.05.1934.

857
Dinko
Vranković
19.01.1939.

860
Helena
Zakora
23.03.1940.

1960.

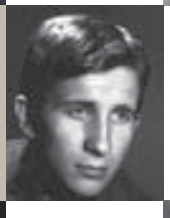

878
Dražen
Barić
25.09.1941.

894
Nada
Bedić
9.05.1942.

901
Lidija
Bogdanović
2.04.1936.

896
Rudolf
Brkić
12.04.1940.

885
Josip
Bukal
13.03.1942.

883
Nataša
Cetinić
09.05.1940.

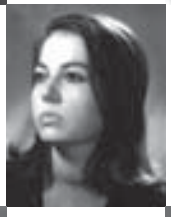

900
Dragica
Cvek-Jordan
22.01.1940.

884
Ante
Dabro
13.01.1938.

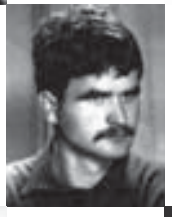

893
Tito
Dorčić
1.07.1938.

879
Josip
Grgevčić
26.08.1938.

892
Ana
Hutinec
23.11.1939.

897
Ante
Jeričević
14.12.1939.

891
Georgina
Juriša
15.02.1939.

877
Sulejman
Kadrija
20.01.1936.

898
Zvonimir
Kamenar
4.05.1939.

890
Marija Branka
Košković
3.09.1942.

899
Mladen
Macolić
7.03.1940.

882
Igor
Nikolić
17.05.1936.

880
Josip
Oros
30.08.1941.

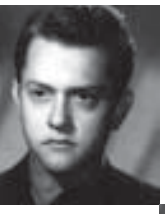

881
Vladimir
Pavlek
16.10.1938.

888
Tatjana
Radovanović
25.01.1933.

903
Zdravko
Rajković
6.10.1932.

889
Mladen
Schlesinger
24.04.1938.

902
Veroljub
Stanković
10.03.1936.

887
Ante
Šimić
20.02.1935.

886
Biserka
Štuka Jakovlić
6.09.1940.

895
Dilista
Vujović Izetova
21.11.1926.

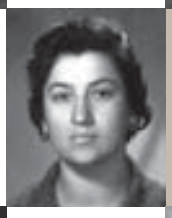

1961.

930
Miodrag
Antonić
24.07.1938.

921
Branko
Bognar
27.09.1936.

915
Zdravko
Ćosić
15.12.1941.

911
Roko
Domić
16.08.1938.

927
Biserka
Gal
22.07.1942.

924
Nada
Grims
2.02.1942.

918
Seid
Hasanefendić
25.04.1935.

919
Lazar
Jakovović
24.02.1940.

925
Ratko
Janjić
2.10.1941.

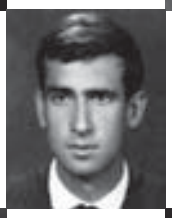

931
Franc
Kiraly
28.04.1936.

906
Vera
Kos
19.08.1942.

907
Vladimir
Kučina
18.12.1940.

926
Vladimir
Kuharić
24.05.1942.

912
Rudolf
Labaš
31.08.1941.

928
Hrvoje
Ljubić
5.01.1942.

920
Renata
Maček
6.03.1941.

910
Marta Dunja
Makanec
28.10.1942.

922
Branko
Manojlović
29.08.1936.

909
Aleksandar
Midžor
15.02.1939.

923
Ismar
Mujezinović
17.04.1942.

929
Karlo
Paliska
8.10.1938.

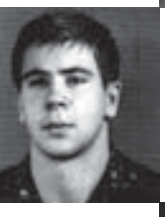

916
Lukša
Peko
24.04.1941.

917
Jasna
Ranogajec
7.04.1941.

932
Kamila
Szinicz
24.04.1942.

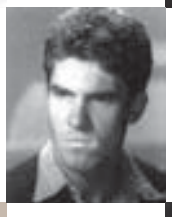

908
Josip
Škerlj
24.04.1941.

914
Ivan
Tomičić
8.06.1940.

913
Ignac
Vizvari
31.08.1939.

905
Branko
Vujanović
9.06.1937.

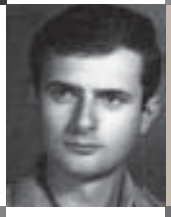

1962.

938
Mira
Balić
26.08.1941.

948
Zvonimir
Bešker
24.06.1941.

952
Zdenka
Biljan
24.01.1944.

964
Hedi
Blech-Vidulić
12.12.1939.

942
Ivan
Bogovčić
16.04.1943.

945
Mihovil
Bujanović
1.07.1942.

936
Dunja
Crnković
20.10.1943.

934
Stipe
Dizdar
12.04.1940.

963
Dušan
Ivančević
31.10.1940.

951
Vlado
Jakelić
17.05.1943.

946
Renata
Jurjević-Petrlik
25.04.1943.

959
Oleg
Kasumović
11.02.1942.

947
Neven
Kašper
24.05.1939.

956
Eugen
Kokot
9.02.1940.

933
Theo
Kujundžić
24.02.1943.

958
Dennis
Michael
Magdich
17.07.1942.

940
Sergije
Mihić
4.07.1942.

944
Aljoša
Minakov
6.01.1941.

967
Suzanne
Moss
21.09.1937.

966
Albina
Nerat
17.01.1938.

962
Ivan
Obsieger
11.1.1939.

955
Olga
Palinkaš
25.08.1941.

953
Ivan
Pavić
26.11.1941.

935
Ratko
Peraić
13.07.1942.

957
Renato
Percan
29.10.1936.

949
Dubravka
Perić
15.01.1943.

939
Nikica
Petrić
12.04.1941.

941
Ratko
Petrić
12.05.1941.

950
Ljudevit
Pintarić
11.10.1939.

960
Zdenka
Pozaić
15.11.1940.

961
Kadruš
Rama
13.08.1938.

965
Marijanne
Van Mook
14.01.1942.

954
Fadil
Vejzović
14.03.1943.

937
Eva
Vinkler
1.11.1943.

943
Zlatko
Zlatić
12.08.1933.

1963.

969
Josip
Bašić
23.05.1935.

971
Nikola
Bolčević
23.06.1937.

992
Edita
Brakša
2.08.1942.

979
Branislav
Bunić
1.01.1941.

970
Daniel
Butala
26.04.1943.

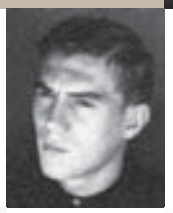

973
Renata
Chalupa-Vitez
10.04.1943.

995
Boris
Dunimagloski
29.04.1941.

989
Mira
Gašpar
1.04.1944.

987
Ivan
Gašpić
Kljaković
13.02.1939.

976
Stjepan
Gračan
28.02.1941.

977
Zlatko
Keser
23.01.1942.

974
Božidar
Kezele
25.12.1942.

986
Nada
Kinert
17.06.1944.

997
Kurt
Kocherscheidt
6.07.1943.

990
Anica
Kovač
23.04.1943.
975

Branka
Kurbel
8.10.1941.

984
Jasenka
Lesnik
3.08.1943.

988
Nevenka
Macolić
1.12.1942.

983
Marija
Mubrin
18.12.1942.

980
Ljiljana
Popović
26.07.1940.

996
Slobodan
Stanišić
10.04.1942.

985
Mirko
Stojić
5.12.1942.

998
Anto
Škaričić
15.02.1940.

968
Emil-Robert
Tanay
7.03.1944.

978
Zorica
Turkalj
11.04.1943.

981
Miroslav
Usenik
9.04.1944.

999
Milan
Vinković
28.01.1944.

972
Vesna
Vinski
17.09.1944.

994
Miro
Vuco
11.09.1941.

982
Ivan
Zelić
30.09.1942.

993
Ljerka
Žingerlin
6.10.1943.

991
Zlata
Živković-Žilić
12.11.1939.

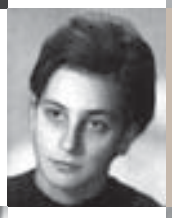

1964.

1021
Jure
Amižić
24.09.1943.

1019
Josip
Botteri
3.06.1943.

1029
Boris
Brzić
30.12.1939.

1018
Egidio
Budicin
14.06.1946.

1027
Rajna
Buzić
9.06.1943.

1028
Josip
Fluksi
14.02.1945.

1011
Anton
Glasnović
13.09.1937.

1020
Velislav
Gobeljić
18.06.1940.

1024
Smiljana
Gojanović
22.05.1946.

1016
Josip
Granić
10.07.1941.

1025
Senka
Gvozdenović
19.10.1943.

1003
Dina
Hochstadter
17.10.1943.

1002
Lucijana
Ivezić
27.11.1945.

1022
Vojko
Janevski
29.04.1940.

1005
Milan
Jovanović
21.07.1944.

1012
Zlatko
Kauzlarić
30.06.1945.

1010
Mile
Klarica
25.07.1944.

1006
Živa
Kraus
4.10.1945.

1009
Ivan
Krstulović
30.12.1934.

1023
Ivan
Kuduz
23.06.1943.

1013
Borislav
Ljubičić
8.11.1945.

1017
Arnold
Mazeel
9.09.1944.

1000
Zlata
Mencl
11.01.1944.

1004
Jadranka
Nikolić
22.02.1942.

1007
Nada
Petrinjak
19.01.1944.

1014
Vaskrsije
Ristić
21.09.1943.

1008
Velimir
Šantel
23.10.1943.

1001
Vesna
Šojat
19.03.1945.

1015
Nebojša
Uglješić
3.02.1940.

1026
Divor
Žilić
6.05.1946.

1965.

1048
Maja
Arčanin
17.04.1946.

1037
Sonja
Cikač
3.02.1945.

1045
Nela
Dupelj
25.03.1947.

1034
Goranka
Gregorin
31.08.1946.

1047
Pavao
Hudek
5.03.1944.

1051
Julijan
Iliev
10.08.1940.

1049
Vjera
Ivanković
3.05.1940.

1050
Vanja
Kavurić
9.10.1945.

1053
Ranko
Mascarell
14.12.1945.

1036
Antun
Mateš
23.11.1945.

1042
Krunoslav
Međimorec
23.08.1945.

1030
Ivan
Obrovac
8.06.1937.

1041
Miroslav
Oppitz
29.11.1941.

1046
Dančo
Ordev
7.05.1945.

1039
Nikola
Pečko
28.12.1942.

1032
Dafna
Perković
28.09.1945.

1033
Svan
Riedl
11.06.1946.

1052
Šefket
Šekularac
17.01.1941.

1035
Višnja
Tamhina
2.05.1945.

1040
Boris
Terhaj
5.11.1945.

1044
Munir
Vejzović
29.01.1945.

1043
Ivan
Zlović
27.05.1945.

1038
Ankica
Žalac
17.02.1945.

1031
Jere
Županović
23.05.1940.

1966.

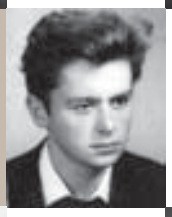

1062
Vladimir
Bašić
15.01.1944.

1067
Željka
Bašlin
10.11.1947.

1056
Ivan
Čamagajevac
4.07.1946.

1066
Marija
Duga
29.08.1946.

1071
Zoran
Grubišić
20.09.1946.

1064
Nada
Hodalić
11.01.1946.

1074
Sanja
Iveković
6.01.1949.

1070
Neda
Ivetić
29.09.1946.

1055
Dejan
Jokanović
29.06.1946.

1073
Vladimir
Jurčec
11.06.1945.

1075
Jagoda
Kaloper
19.06.1947.

1054
Konstantin
Kostov
Džurov
9.12.1943.

1059
Branka
Lenuzzi
14.07.1947.

1077
Željko
Nemec
1.11.1947.

1078
Ljudevit
Pandur
12.08.1947.

1058
Nina
Režek
26.11.1946.

1061
Slobodan
Simić
2.05.1940.

1068
Milan
Sokolić
31.07.1944.

1069
Ivan
Špehar
23.01.1945.

1063
Nevenka
Šumanov
22.09.1943.

1060
Nedeljko
Tintor
8.02.1942.

1057
Davor
Tomičić
30.01.1947.

1076
Antun
Vikić
17.02.1946.

1072
Željko
Zima
15.12.1946.

1065
Jure
Žaja
19.04.1944.

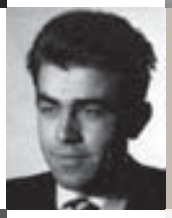

1967.

1085
Mijo
Antunović
26.09.1936.

1105
Marcel
Bačić
6.05.1948.

1080
Slobodan
Benković
23.09.1943.

1110
Grigor
Bojadžiev
7.04.1946.

1082
Hrvoje
Bošnjak
30.06.1946.

1086
Stjepan
Brčić
13.01.1948.

1112
Boris
Bućan
15.03.1947.

1106
Stjepan
Čamagajevac
4.07.1946.

1084
Izet
Đuzel
24.08.1941.

1099
Slobodan
Grahek
31.05.1947.

1102
Barka
Guina
21.06.1945.

1087
Krešimir
Haluga
23.07.1947.

1098
Željko
Hranić
21.11.1947.

1089
Mato
Jurković
25.08.1945.

1111
Nino
Kusturica
26.10.1948.

1104
Danijela
Lušin
14.11.1947.

1083
Dalibor
Martinis
1.07.1947.

1092
Danica
Mihajlova
11.11.1947.

1081
Marijana
Muljević
25.02.1948.

1135
Marcela
Munger
16.01.1947.

1088
Stipe
Nobilo
23.09.1945.

1090
Marija
Paić
2.01.1946.

1095
Antun
Sardelić
3.02.1947.

1100
Janez
Segulin
3.12.1947.

1103
Zlatko
Sirotić
19.02.1945.

1107
Jasna
Skorup
28.03.1948.

1096
Jasna
Štefanac
24.11.1945.

1091
Edita
Schubert
17.06.1947.

1108
Susanne
Trinka
7.07.1926.

1093
Velimir
Trnski
24.01.1947.

1109
Sunčanica
Tuk
31.03.1944.

1079
Ahmet
Turkušić
18.06.1946.

1094
Željko
Vukčević
29.02.1948.

1101
Đurđa
Zelmanović
16.08.1946.

1097
Gorki
Žuvela
2.09.1946.

1968.

1127
Ivan
Balažević
12.07.1949.

1128
Zdravko
Brkić
12.09.1949.

1118
Dubravko
Budić
10.08.1948.

1117
Nenad
Čulić
28.06.1949.

1137
Stanislav
Dobrina
14.10.1945.

1126
Radojka
Dodić
29.08.1949.

1125
Vjekoslav
Fabić
26.07.1949.

1113
Dubravko
Gjivan
19.09.1949.

1120
Vladimir
Glogović
24.10.1946.

1121
Maja
Hajon
25.05.1948.

1130
Lajla
Hiršl
29.12.1949.

1122
René
Hollós
9.09.1944.

1114
Smiljan
Holy
28.04.1946.

1116
Melita
Horvat
9.07.1948.

1139
Vjekoslav
Hrupec
26.04.1941.

1115
Marko
Kern
17.02.1948.

1132
Josip
Konta
18.05.1946.

1119
Mihailo
Marasanov
28.06.1947.

1134
Davor
Marx
3.03.1948.

1123
Nenad
Opačić
14.07.1949.

1138
Izvor
Oreb
7.11.1946.

1136
Gligor
Sazdovski
17.07.1947.

1129
Nikola
Skokandić
28.03.1947.

1131
Silva
Supek
12.05.1948.

1133
Mihael
Štebih
19.10.1948.

1124
Goran
Trbuljak
21.04.1948.

1969.

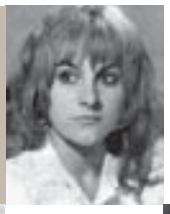

1141
Dubravka
Babić
18.02.1951.

1153
Robert
Baća
19.09.1949.

1146
Slobodan
Dimitrijević
18.06.1948.

1148
Jadranka
Fatur
21.07.1949.

1157
Milutin
Gajić
29.03.1949.

1160
Aleksandra
Glebov
13.10.1946.

1152
Branimir
Gorički
5.10.1947.

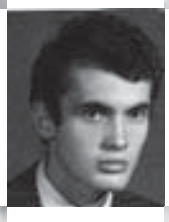

1162
Aleksandar
Guberina
14.05.1946.

1142
Franjo
Hvalić
20.12.1948.

1155
Miroslav
Jajčanin
15.02.1948.

1144
Marjan
Jelenc
15.10.1949.

1143
Dora
Kovačević
11.01.1951.

1159
Stanko
Kovačević
15.03.1948.

1151
Ljerka
Kramar
24.09.1948.

1147
Vjera
Lalin
10.03.1947.

1156
Željko
Lordanić
20.10.1948.

1161
Goran
Merkaš
15.12.1950.

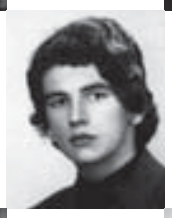

1167
Dragan
Miličić
24.11.1946.

1165
Josip
Minks
24.02.1946.

1154
Jagoda
Odrljin
16.08.1947.

1164
Jasminka
Peter
20.05.1949.

1145
Zdenko
Ricijaš
3.09.1949.

1170
Davorin
Rojc
16.09.1947.

1150
Darko
Rukljač
3.03.1948.

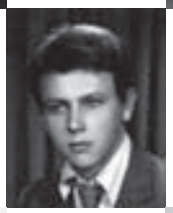

1163
Ljubomir
Stahov
7.01.1944.

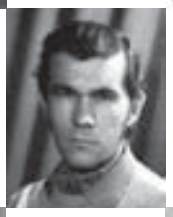

1168
Mate
Šango
15.07.1947.

1166
Ivica
Šiško
24.01.1946.

1149
Boris
Švaljek
10.06.1951.

1158
Mensur
Verlašević
2.02.1950.

1169
Miroljub
Vujičić
4.12.1950.

1140
Mirjana
Zajec
01.01.1950.

1970.

1178
Nevenka
Arbanas
8.06.1950.

1182
Zlatko
Bielen
10.11.1948.

1171
Jasna
Bogdanović
6.04.1948.

1181
Nada
Bogdanović
5.08.1951.

1190
Vesna
Butković
5.07.1948.

1184
Žarko
Čović
18.06.1949.

1187
Boris
Demur
9.06.1951.

1183
Ružica
Dešković
3.05.1951.

1197
Nenad
Dogan
9.06.1950.

1174
Tomislav
Fazekaš
4.03.1951.

1192
Ivan
Filipović
24.07.1948.

1189
Vladimir
Gašparić
25.08.1951.

1185
Darko
Ivošević
18.05.1950.

1175
Marijan
Kelčec
11.03.1946.

1188
Ervin
Kunštek
24.09.1940.

1173
Mladen
Legin
17.05.1949.

1195
Jure
Luketić
22.09.1949.

1176
Vlasta
Minić
20.02.1950.

1194
Goran
Petercol
21.03.1949.

1180
Marijan
Sušac
2.01.1948.

1191
Vlasta
Šinka
13.09.1947.

1177
Ante
Šuvar
25.05.1950.

1193
Marija
Tomazetić
9.07.1947.

1179
Viktor
Vilušić
8.08.1947.

1172
Đurđa
Zanoški
16.01.1950.

1196
Mirjana
Zorić
10.04.1948.

1186
Danijel
Žabčić
24.11.1950.

1971.

1224
Vesna
Antunović
29.05.1952.

1217
Josip
Batistić
28.03.1948.

1231
Peruško
Bogdanić
24.10.1949.

1214
Vladimir
Brodnjak
14.07.1951.

1205
Darko
Bubanko
21.11.1953.

1228
Dragutin
Cifrek
8.04.1951.

1229
Darko
Dovidjenko
6.02.1949.

1212
Milena
Dragić
18.02.1953.

1200
Heda
Gertner
31.07.1952.

1209
Marijan
Glavnik
22.07.1950.

1219
Igor
Gluić
30.03.1952.

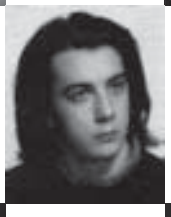

1232
Damir
Gradiš
9.05.1950.

1215
Dragutin
Grgas
9.03.1951.

1221
Miroslav
Horyna
10.10.1950.

1206
Antun
Ibriks
3.11.1952.

1201
Hamo
Ibrulj
5.07.1946.

1230
Željko
Kipke
3.03.1953.

1235
Ruta
Knežević
8.10.1947.

1218
Ivanka
Kovačević
30.06.1945.

1208
Kuzma
Kovačić
6.06.1952.

1233
Milka
Krstulović
8.04.1951.

1203
Vatroslav
Kuliš
7.03.1951.

1202
Željko
Lapuh
27.05.1951.

1210
Antun
Maračić
12.12.1950.

1204
Marijan
Molnar
10.11.1951.

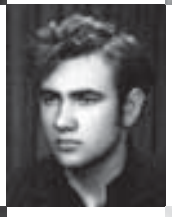

1207
Danijel
Paškvan
2.02.1946.

1222
Dimitrije
Popović
4.03.1951.

1213
Petar
Radujković
28.03.1948.

1225
Igor
Rončević
24.09.1951.

1211
Slavko
Rozić
22.04.1952.

1227
Milena
Rudan
16.03.1949.

1216
Nada
Sesar
1.09.1950.

1199
Milen
Stojanović
22.07.1947.

1226
Boženka
Svalina
8.02.1950.

1198
Breda
Šošterić
24.12.1952.

1223
Katarina
Tonković
24.12.1947.

1220
Ljiljana
Tucaković
29.07.1949.

1234
Žarko
Violić
7.03.1949.

1972.

1266
Vesna
Balabanić
7.07.1954.

1240
Milivoj
Bijelić
16.08.1951.

1249
Boris
Borović
16.05.1950.

1263
Nenad
Dančuo
1.01.1954.

1270
Danica
Dedijer
23.10.1948.

1246
Perica
Doljanin
30.03.1951.

1256
Ivan
Doroghy
3.03.1951.

1237
Slavomir
Drinković
23.01.1951.

1259
Danilo
Dučak
8.02.1953.

1253
Ivan
Fijan
2.08.1951.

1260
Andrija
Girardi
18.09.1937.

1250
Branislav
Greiner
30.05.1948.

1257
Ivica
Grošinić
16.11.1950.

1245
Nina
Ivančić
26.08.1953.

1271
Andrija
Jakelić
25.09.1952.

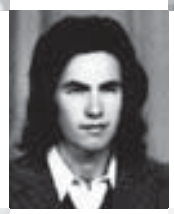

1265
Dalibor
Jelavić
29.05.1949.

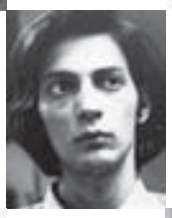

1272
Radivoje
Jovičić
16.11.1952.

1264
Milica
Karlavaris
28.12.1952.

1255
Vesna
Kožić
19.06.1953.

1275
Blaže
Kuzmanovski
14.06.1951.

1247
Đurđica
Merle
14.04.1952.

1243
Tomislav
Mikulić
5.01.1953.

1241
Srebrenka
Miličević
5.09.1953.

1238
Franjo
Molnar
8.09.1952.

1274
Alieta
Monas
5.11.1951.

1262
Pavica
Pirc
Petrinjak
11.10.1952.

1244
Vesna
Popržan
13.05.1952.

1254
Jurica
Puhalović
28.01.1952.

1236
Miroslav
Rafaj
25.02.1951.

1269
Ante
Rašić
13.12.1953.

1267
Zvonimir
Santrač
23.10.1952.

1252
Živko
Skuhala
15.08.1951.

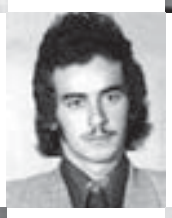

1261
Damir
Sokić
6.08.1952.

1251
Ivan
Stančić
7.04.1952.

1268
Željko
Šegović
24.04.1951.

1242
Bojana
Švertasek
28.05.1952.

1248
Marina
Tolić
24.08.1953.

1273
Nuradin
Trtovac
9.04.1947.

1239
Dubravka
Uvodić
25.01.1953.

1258
Nikola
Zmišlja
12.10.1952.

1973.

1282
Dubravko
Adamović
11.09.1953.

1294
Petar
Barišić
7.10.1954.

1293
Jasenka
Bulj
27.10.1954.

1287
Olivija
Cerna
19.06.1954.

1300
Stella Hilda
De Vries
21.08.1952.

1299
Dragan
Dokić
25.01.1951.

1297
Zvjezdana
Fio
28.07.1954.

1278
Ana
Gagić Landekić
22.10.1947.

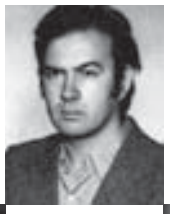

1284
Pavle
Hegeduš
9.05.1949.

1292
Kažimir
Hraste
2.02.1954.

1291
Fulvio
Juričić
18.08.1952.

1280
Dragutin
Kovačević
3.11.1954.

1283
Branko
Martinović
3.02.1954.

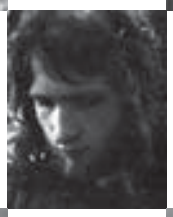

1279
Ivan
Medved
18.11.1951.

1277
Dušan
Minovski
21.09.1953.

1286
Ivančica
Privora
8.01.1953.

1295
Dalibor
Radauš
7.01.1953.

1281
Ištvan
Sajko
8.02.1955.

1298
Vjekoslav
Stipica
14.05.1944.

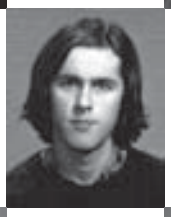

1289
Dušan
Suša
6.09.1953.

1288
Branko
Šegvić
2.11.1952.

1276
Žarko
Tomazetić
14.07.1951.

1290
Gordana
Vojnović
24.03.1953.

1296
Đenana
Voljevica
25.06.1954.

1285
Jagoda
Zdunić
4.01.1953.

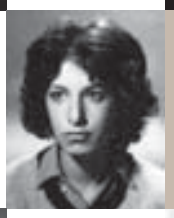

1974.

1328
Leo
Andres
11.11.1953.

1317
Robert
Budor
25.12.1954.

1309
Ljubomir
Cota
6.02.1947.

1319
Branko
Čilić
12.03.1949.

1326
Jadranko
Durmić
18.12.1950.

1305
Dubravko
Grbešić
27.07.1950.

1322
Ivica
Ivan
2.05.1954.

1308
Krešimir
Ivanček
18.12.1952.

1312
Sanja
Kalentić
29.06.1955.

1306
Nikola
Kavić
22.12.1954.

1311
Franjo
Kodrić
8.12.1952.

1314
Vesna
Kovačić
12.12.1954.

1321
Neven
Kralj
19.05.1954.

1320
Marija
Krstić Lukač
27.03.1954.

1303
Zlatko
Kutnjak
24.02.1950.

1313
Nina
Lasta
30.07.1955.

1324
Tihomir
Lončar
11.10.1953.

1315
Damir
Mataušić
15.06.1954.

1316
Nikica
Mjehović
12.10.1952.

1325
Ivan
Petak
3.06.1953.

1310
Velimir
Rački
14.08.1953.

1323
Vlade
Radas
23.09.1951.

1307
Dubravka
Rakoci
28.10.1955.

1304
Darko
Sačić
6.04.1955.

1327
Josip
Skenderović
24.02.1954.

1318
Radoslav
Viličić
7.05.1954.

1301
Zrinka
Vinković Kralj
27.04.1954.

1302
Zlatan
Vrkljan
17.02.1955.

1975.

1357
Nikša
Barišić
6.08.1953.

1345
Branko
Benger
2.05.1953.

1337
Iris
Bondora
12.10.1952.

1351
Tomislav
Čulina
29.09.1955.

1350
Marija
Danč
17.03.1950.

1358
Ešrefa
Hrustić
17.06.1952.

1346
Dubravka
Ivanović
9.06.1956.

1341
Branko
Kelčec
28.02.1949.

1348
Nina
Knežević
14.12.1954.

1330
Zlatica
Kovačićek
22.12.1955.

1329
Ivan
Križanac
1.04.1942.

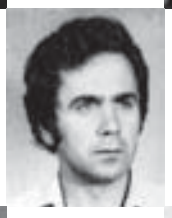

1336
Morana
Kukec
15.03.1957.

1353
Jasenka
Leontić
21.06.1956.

1343
Viktor
Libl
16.08.1953.

1332
Ivica
Mareković
11.11.1954.

1349
Stanislav
Marijanović
23.04.1951.

1338
Leila
Michieli
15.03.1952.

1355
Goran
Nemarnik
10.05.1954.

1342
Dario
Orioli
12.12.1952.

1339
Zeno
Petković
23.05.1955.

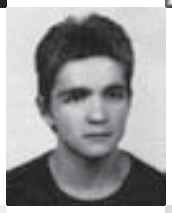

1335
Ninoslav
Poljan
19.10.1956.

1334
Božidar
Puškaš
25.12.1951.

1340
Alija
Rešić
12.06.1952.

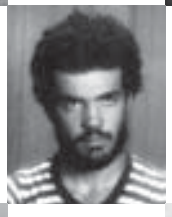

1331
Jadranko
Runjić
21.02.1956.

1356
Mile
Skračić
30.10.1933.

1354
Anja
Ševčik
19.10.1956.

1344
Ranko
Tolić
20.02.1957.

1333
Žarko
Vijatović
5.11.1952.

1347
Miladin
Vučenović
31.12.1954.

1352
Milan
Vučić
22.10.1953.

1976.

1368
Romano
Baričević
19.09.1956.

1364
Željko
Belić
1.09.1958.

1379
Vladimir
Blažanović
6.12.1953.

1382
Diana
Bulatović
28.05.1952.

1366
Ligija
Dragojević
10.07.1952.

1363
Šandor
Dudaš
10.04.1948.

1375
Alem
Ćurin
8.09.1953.

1381
Zoran
Galić
27.04.1953.

1369
Vladimir
Galina
24.05.1955.

1372
Vladimir
Herceg
27.11.1947.

1362
Krešimir
Ivić
21.06.1945.

1371
Dušan
Jurić
18.04.1956.

1361
Zlatan
Kovač
27.05.1956.

1367
Zdravko
Ladiš
18.07.1951.

1365
Roža
Pavičić
19.06.1952.

1370
Goranka
Politeo
12.03.1956.

1359
Marijan
Pongrac
21.09.1955.

1374
Ljiliana
Stanojčić Tolić
28.03.1954.

1377
Nediljko
Šuvar
11.04.1954.

1378
Božo
Vrekalo
15.12.1955.

1373
Ivan
Vrtarić
1.12.1949.

1977.

1360 Miroslav **Vučenović** 31.12.1954.

1376 Vera **Zahorodni** 5.01.1956.

1380 Marija **Zorica** 15.07.1955.

1401 Emir **Alajbegović** 1.05.1956.

1391 Nella **Barišić** 14.05.1955.

1425 Vladimir **Bašić** 1.10.1953.

1410 Milivoje **Bogosavljević** 22.06.1957.

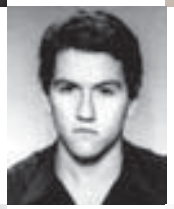

1422 Ivan **Briski** 15.01.1958.

1386 Igor **Cikuša** 3.03.1959.

1398 Rudolf **Đurić** 14.08.1955.

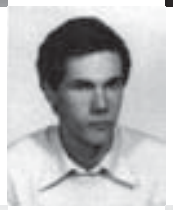

1408 Dušan **Gačić** 11.04.1958.

1387 Milun **Garčević** 25.03.1959.

1392 Mato **Gereci** 12.01.1957.

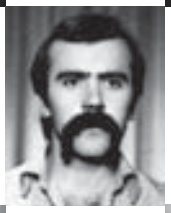

1384 Rajko **Hercegovac** 2.01.1957.

1419 Branko **Imrović** 3.10.1957.

1389 Đurđica **Jambrek** 25.04.1958.

1442 Radovan **Jandrić** 19.05.1954.

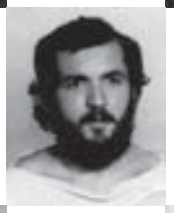

1413 Stevan **Jozić** 24.05.1951.

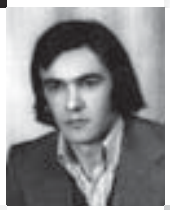

1402 Gordana **Jurčić** 23.09.1954.

1404 Mladen **Karan** 3.06.1951.

1383 Milivoje **Kasapović** 10.03.1953.

1400 Vitomir **Kelava** 19.05.1952.

1418 Helena **Klakočar** 3.11.1958.

1390 Igor **Kordej** 23.06.1957.

1397 Antun **Krešić** 14.02.1955.

1399 Mirna **Krešić** 29.12.1958.

1421 Aldo **Krizman** 29.04.1954.

1420 Željko **Kropf** 12.05.1957.

1415 Nenad **Lešina** 14.10.1956.

1423 Dragan **Milošević** 14.07.1954.

1417 Nikola **Miščević** 11.07.1950.

1406 Ivan **Novačić** 21.11.1955.

1443 Nada **Orel** 9.08.1939.

1388 Darko **Pavlić** 18.05.1956.

1414 Vedran **Remetin** 19.09.1955.

1405 Slavko **Rodić** 20.08.1938.

1411 Zita **Rončević** 10.11.1956.

1412 Boris **Rzovnek** 26.08.1955.

1409 Diana **Sokolić** 8.02.1959.

1424 Slobodan **Soro** 17.02.1956.

1407 Milivoj **Šegan** 3.05.1957.

1426 Milijana **Škarica** 26.08.1956.

1403 Ana **Šobat** 11.11.1948.

1393 Fany **Tolić** 10.10.1958.

1416 Mirjana **Tomašević** 20.06.1954.

1395 Željko **Uremović** 21.11.1957.

1394 Anton **Vrlić** 5.06.1957.

1396 Spomenka **Zadrović** 2.06.1956.

1385 Jakov **Žaper** 2.10.1956.

1978.

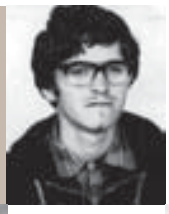

1466
Milan
Bajt
29.09.1957.

1454
Ivan
Duić
13.02.1958.

1427
Marina
Fortunatović Ercegović
2.02.1951.

1479
Vanina
Ibrahimpašić
4.10.1953.

1472
Đorđe
Jandrić
7.12.1956.

1477
Suzana
Jerkić
7.12.1958.

1478
Anto
Jerković
2.05.1958.

1457
Veno
Jerković
16.06.1957.

1459
Romana
Kenđelić
17.12.1958.

1486
Lela
Končar-Peraić
26.01.1952.

1459a
Krešimir
Krizmanić
7.05.1957.

1464
Zdenko
Krtić
10.10.1959.

1461b
Branislava
Lakić
21.05.1959.

1475
Davor
Lucijanović
11.05.1958.

1447
Milan
Manojlović
21.03.1958.

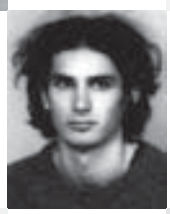

1481
Igor
Maštruko
10.07.1960.

1458
Emir
Mešić
13.04.1958.

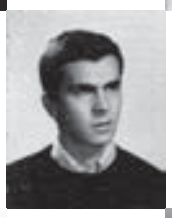

1487
Anđelko
Mikulić
23.01.1959.

1451
Andre
Mohorovičić
7.02.1959.

1474
Voljen
Mutnjaković
2.02.1959.

1456
Vesna
Pavlaković
3.11.1955.

1467
Gracija
Pedić
11.03.1957.

1455
Vasilije
Pejović
17.11.1927.

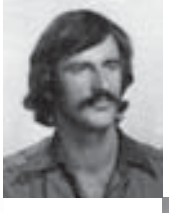

1462a
Anto
Pervan
20.07.1955.

1476
Nina
Petrinjak
25.12.1955.

1444
Vlastica
Pirnat
20.06.1959.

1484
Vesna
Planinc
9.09.1956.

1462
Vesna
Pokas
24.12.1959.

1460
Željko
Prošić
24.04.1956.

1468
s. Matija Rozarija
Radić
21.02.1933.

1463
Marijan
Richter
2.04.1957.

1452
Ivan
Rogina
24.09.1954.

1460a
Ivan
Roso
7.11.1952.

1450
Miljenko
Sekulić
29.01.1959.

1483
Neda
Šegović
21.05.1955.

1470
Ivica
Šimić
24.05.1959.

1471
Jadranka
Šindler
1.06.1950.

1448
Darko
Šoša
27.08.1956

1453
Mario
Varšić
11.01.1960.

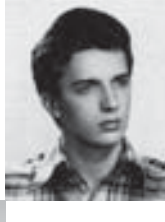

1604
Snježana
Vego Lukančić
4.02.1956.

1465
Branimir
Vinković
20.04.1957.

1482
Ante
Vladislavić
24.04.1947.

1446
Mirjana
Vukadin
12.01.1959.

1461
Uroš
Vuković
13.12.1955.

1485
Rahela
Weinberger
31.10.1959.

1473
Krešimir
Zimonić
21.02.1956.

1979.

1525
Lovro
Artuković
31.05.1959.

1528
Marina
Banić
23.06.1960.

1530
Nikola
Bilić
Jeličić
15.10.1960.

1489
Alem
Biočić
10.11.1958.

1496
Goran
Budija
17.05.1960.

1531
Ivica
Cvitković
23.05.1959.

1490
Nelka
Čular
1.03.1956.

1524
Branimir
Dorotić
13.04.1951.

1498
Dubravka
Đuretek
8.09.1960.

1499
Ozren
Feller
30.03.1960.

1500
Hazim
Ferhatović
2.09.1947.

1517
Enrique
Alejandro
Gonzales
Škarić
9.06.1959.

1493
Dina
Hudoletnjak
1.10.1960.

1507
Lidija
Ivančević
3.05.1961.

1503
Marina
Jandrić
15.03.1960.

1492
Josip
Jordanić
11.04.1959.

1518
Berislav
Karažinec
23.01.1958.

1523
Vladimir
Katić
15.04.1951.

1509
Libuša
Kirac
7.06.1959.

1508
Ljiljana
Klaić
19.02.1960.

1502
Darinka
Lukačević
29.03.1961.

1529
Marina
Makanec
12.06.1959.

1521
Boro
Malešević
29.01.1961.

1520
Mladen
Malešević
10.02.1958.

1495
Dubravko
Matakoviċ
20.08.1959.

1504
Nikola
Matijević
1.06.1948.

1491
Sonja
Melinšćak
20.12.1960.

1527
Igor
Modrić
10.11.1959.

1497
Vanda
Motušić
25.05.1960.

1514
Željko
Mucko
1.01.1959.

1506
Olga
Nikolić
12.05.1961.

1505
Dario
Pavljašević
3.11.1958.

1488
Zdenka
Pojatina
10.02.1960.

1512
Davorin
Radić
15.12.1957.

1526
Nina
Rakić
12.08.1959.

1519
Jadranka
Ratkajec
Krajnović
19.09.1955.

1510
Tomislav
Rovičanac
19.12.1958.

1511
Đorđe
Stošić
24.09.1960.

1494
Zvonimir
Šarčević
17.06.1960.

1513
Nada
Škrlin
19.03.1959.

1515
Dražen
Trogrlić
19.07.1958.

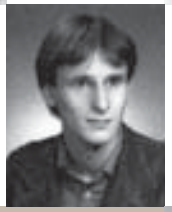

1501
Petar
Ujević
4.12.1960.

1532
Vlatko
Vincek
10.06.1959.

1522
Ružica
Vuković
18.08.1960.

1516
Danja
Živko
9.10.1960.

1980.

1573
Tome
Adžievski
29.11.1958.

1538
Aida
Alikadić
28.04.1961.

1543
Andrea
Bassi
22.05.1962.

1575
Gordan
Bijelić
18.06.1958.

1561
Loara
Blažević
27.08.1959.

1560
Mile
Blažević
21.09.1954.

1552
Damir
Brčić
8.07.1960.

1558
Sabina
Brkljačić
7.09.1959.

1567
Anđa
Čuić
14.02.1958.

1542
Zvonimir
Čuk
30.11.1961.

1553
Tomislav
Dilber
29.09.1960.

1572
Boris
Dimitrović
22.01.1960.

1564
Ruby
Došen
10.06.1961.

1574
Ljubica
Dragojević
26.03.1960.

1540
Romana
Drndarević
23.05.1960.

1548
Mladenka
Đurić
6.12.1960.

1562
Sonja
Gospodnetić
15.10.1961.

1539
Miljenko
Gregl
5.03.1959.

1556
Luka
Gusić
17.07.1962.

1550
Željko
Karaula
29.08.1958.

1545
Dalibor
Klubička
23.08.1961.

1565
Davor
Krelja
1.03.1960.

1571
Borislav
Leiner
28.01.1957.

1563
Denis
Licul
21.04.1959.

1537
Ivona
Matica
17.12.1961.

1547
Radovan
Matijek
31.01.1962.

1572a
Josip
Miljak
11.04.1959.

1557
Nives
Missoni
26.06.1961.

1535
Jadranka
Mlinar
10.05.1961.

1541
Ivan
Mustač
14.10.1955.

1546
Zlatko
Nežić
7.02.1957.

1568
Robert
Pauletta
2.02.1961.

1533
Jelena
Perić
19.03.1962.

1549
Ana
Richter
29.07.1961.

1555
Stjepko
Rupčić
28.06.1958.

1551
Josip
Šimičić
28.04.1957.

1544
Jurica
Škudar
3.03.1960.

1559
Danka
Šošić
22.01.1962.

1554
Zlatko
Turković
18.05.1959.

1536
Ljubinka
Vončina
8.01.1961.

1566
Lidija
Župan
26.02.1961.

1981.

1602
Darko
Bakliža
26.09.1958.

1587
Suzana
Banić
25.03.1963.

1600
Ina
Bedalov
25.07.1962.

1609
Zoran
Beroš
26.09.1960.

1592
Marijana-Ana
Birtić
1.04.1963.

1579
Hrvoje
Božičević
25.12.1962.

1599
Giulio
Brajuha
16.02.1955.

1619
Dragutin
Broz
1.01.1952.

1624
Zdenko
Bužek
7.03.1957.

1613
Sonja
Črešnjak
2.01.1963.

1622
Amir
Ćoralić
16.01.1960.

1664
Goran
Fruk
4.09.1959.

1615
Mira
Horina
19.08.1962.

1598
Stjepan
Ivanišević
19.05.1960.

1585
Danko
Jakšić
27.12.1962.

1577
Ivan
Klapež
9.01.1961.

1582
Jure
Kokeza
15.10.1959.

1583
Marija
Koprivica
27.09.1961.

1595
Davor
Kostanjevac
20.01.1963.

1610
Gordana
Kovačević
30.09.1960.

1612
Milanka
Kukić
20.08.1962.

1584
Željko
Lesar
5.06.1961.

1618
Nelka
Margreitner
7.08.1964.

1591
Vjeko
Matić
17.09.1960.

1605
Nenad
Mećava
12.04.1961.

1576
Vladimir
Meglić
15.04.1955.

1608
Mladen
Mikulin
31.12.1958.

1611
Diana
Miljković
16.10.1961.

1623
Marko
Musović
29.11.1958.

1581
Milan
Pavlović
15.09.1960.

1596
Goran
Petrač
10.03.1961.

1578
Matija
Poljančić
23.02.1954.

1580
Mirica
Poljančić
17.05.1961.

1590
Sanja
Pribić
24.09.1960.

1616
Damir
Ruljančnić
20.10.1958.

1606
Stjepan
Skoko
9.09.1959.

1586
Predrag
Spasojević
9.04.1959.

1588
Manuela
Srdarev
21.11.1962.

1594
Ivan
Suhina
16.02.1960.

1614
Alma
Šimunec
1.12.1962.

1597
Nikola
Šimunić
23.05.1958.

1617
Ksenija
Turčić
6.02.1963.

1589
Zdenka
Večerin
1.01.1958.

1621
Manuela
Vladić
21.07.1962.

1982.

1649
Vesna
Asić
28.10.1962.

1643
Snježana
Badurina
29.07.1963.

1642
Sanja
Balen
14.10.1963.

1670
Goran
Bašić
11.03.1964.

1639
Vlasta
Beketić
19.10.1963.

1658
Stanko
Bešlić
25.10.1955.

1635
Čedomir
Bužančić
22.05.1961.

1669
Ina
Di Ceglie
16.12.1961.

1666
Stjepan
Divković
10.01.1961.

1662
Zoran
Durbić
20.03.1958.

1640
Mirjana
Gol
28.11.1963.

1659
Ivan
Ivoš
22.05.1963.

1636
Ana
Jakić
Divković
20.09.1963.

1653
Ivica
Javorović
9.05.1956.

1668
Milan
Jovanović
8.12.1963.

1601
Zoran
Jurić
16.03.1962.

1654
Želimir
Kiseljev
1.08.1962.

1667
Alen
Kos
9.06.1963.

1656
Marijana
Kovačević
31.10.1963.

1628
Martina
Kramer
22.02.1965.

1633
Nada
Kutija
28.02.1964.

1650
Sonja
Labaš
28.08.1963.

1645
Josip
Lizatović
1.07.1963.

1646
Marko
Majstorović
25.02.1964.

1647
Nenad
Manić
22.12.1963.

1632
Jasna
Martinko
11.05.1962.

1655
Snježana
Matošin
26.10.1963.

1660
Milodarka
Milatović
5.10.1957.

1630
Branko
Milenković
9.08.1963.

1625
Nenad
Nef
11.02.1964.

1637
Maja
Nejašmić
4.02.1963.

1652
Branko
Pigl
29.01.1950.

1634
Miroslav
Pilipović
12.10.1961.

1627
Daiana
Riss-Kovačević
30.09.1960.

1641
Ivana
Ruszkowski
11.05.1962.

1670a
Blaženka
Salavarda
27.01.1960.

1629
Biserka
Samaržija
28.06.1963.

1626
Darko
Sever
20.05.1963.

1648
Dalibor
Stošić
23.04.1958.

1644
Darko
Šeb
27.12.1962.

1631
Tatjana
Tucman
17.02.1964.

1657
Vjekoslav
Varšić
27.08.1961.

1661
Jasminka
Vidović
22.10.1962.

1651
Mirjana
Vodopija
24.09.1963.

1638
Žarka
Vranković
8.01.1960.

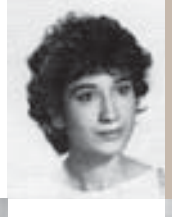

1983.

1689
Marina
Badurina
21.09.1964.

1669a
Darvin
Butković
24.04.1962.

1712
Sandra
Ćetković
24.08.1964.

1708
Darija
Dolanski
10.03.1965.

1709
Ina
Drutter
9.10.1964.

1690
Zdravko
Đerek
25.01.1965.

1693
Sandro
Đukić
14.10.1964.

1683
Renata
Facan Grdiša
10.05.1964.

1680
Amela
Frankl
24.09.1963.

1711
Franica
Grbić
21.06.1964.

1695
Marin
Gril
4.04.1964.

1674
Nina
Horvat
17.03.1963.

1704
Ivan
Horvatić
16.10.1964.

1698
Sonja
Hržina
25.08.1963.

1705
Milan
Ivanković
10.10.1962.

1678
Velimir
Ivezić
12.01.1963.

1702
Snježana
Javor
13.12.1963.

1701
Kristina
Jeić
3.03.1965.

1672
Zvjezdana
Jembrih
15.01.1965.

1703
Josip
Jerković
20.03.1966.

1700
Mario
Jurjević
21.06.1963.

1682
Igor
Krpan
7.11.1964.

1706
Bruno
Kučan
1.10.1959.

1691
Predrag
Lešić
5.06.1965.

1681
Dubravka
Lošić
15.08.1964.

1699
Siniša
Majkus
29.06.1962.

1694
Tatjana
Malešević
11.08.1964.

1713
Erika
Nađ Jerković
27.02.1963.

1684
Ivo
Nedić
10.01.1961.

1692
Zoltan
Novak
19.03.1963.

1679
Jasminka
Podgorski
15.10.1965.

1676
Srećko
Raguž
8.07.1963.

1688
Davor
Rapaić
19.12.1961.

1685
Siniša
Reberski
29.11.1962.

1687
Mirta
Savani
11.07.1962.

1671
Lidija
Šeler
14.07.1965.

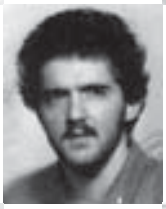

1707
Goran
Štimac
24.10.1959.

1677
Jasminka
Šukalo
29.06.1964.

1697
Tamara
Ukrajinčik
14.02.1964.

1696
Nikola
Vincelj
6.12.1963.

1710
Julijana
Voloder
26.03.1964.

1673
Tomislav
Vončina
16.03.1965.

1686
Nenad
Vorih
01.08.1963.

1675
Robert
Zdarilek
4.10.1955.

1984.

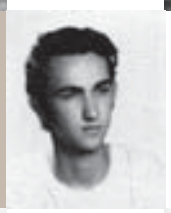

1716
Davor
Antolić
16.06.1965.

1751
Jasna
Antunović
6.09.1963.

1766
Aleksandra
Aranđelović
3.12.1963.

1742
Andrej
Aranicki
17.04.1964.

1714
Boris
Bedrač
17.04.1966.

1745
Koraljka
Beker
30.07.1965.

1765
Stella
Berndhardt
23.01.1960.

1759
Želimir
Borić
22.03.1943.

1748
Ante
Brčić
16.09.1961.

1752
Ante
Čulo
7.10.1965.

1737
Karolina
Demirović
30.1.1966.

1756
Pavle
Dugonjić
27.10.1965.

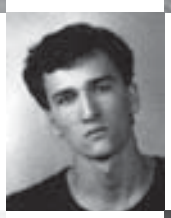

1723
Ozren
Đurić
15.05.1965.

1718
Damir
Facan Grdiša
4.06.1965.

1750
Radojka
Ferček
20.10.1965.

1732
Charlotte
Frank
28.04.1965.

1722
Edit
Glavurtić
24.05.1965.

1743
Svetlana
Grčki
5.03.1965.

1761
Jadranka
Horvatić
1.08.1961.

1738
Darko
Jakić
21.03.1967.

1744
Maja
Jeličić
25.09.1965.

1731
Mia
Kaurlotto
27.04.1963.

1749
Igor
Kelčec
15.06.1965.

1760
Dijana
Kočica
9.05.1961.

1739
Bruno
Kokot
8.10.1963.

1740
Tatjana
Kostanjević
5.10.1963.

1715
Vitold
Košir
19.03.1966.

1721
Ivan
Kraljević
13.02.1966.

1733
Pero
Kurobasa
1.03.1965.

1727
Nevenka
Miklenić
26.09.1965.

1763
Penka
Miladinov
3.07.1964.

1754
Lukas
Nola
31.03.1964.

1726
Dragana
Nuić
13.03.1965.

1755
Alen
Ožbolt
30.08.1966.

1746
Marija
Paparella
17.02.1966.

1719
Jasna
Petrić
21.06.1965.

1757
Joško
Puharić
7.07.1964.

1747
Draženka
Radulović
24.11.1964.

1758
Robert
Rebernak
26.09.1965.

1764
Mirjana
Risojević
19.11.1962.

1753
Vanja
Rogošić
18.11.1965.

1735
Sanja
Sašo
31.12.1963.

1736
Sanja
Simonović
2.07.1963.

1725
Karina
Sladović
17.04.1965.

1762
Branimir
Šćepanović
20.03.1961.

1717
Andrea
Šimić
19.10.1964.

1720
Damir
Šimunić
11.02.1965.

1729
Branislav
Šolić
4.12.1959.

1724
Šimun
Šutej
20.09.1965.

1728
Ivan
Tuđa
8.04.1965.

1734
Sonja
Vuk
19.12.1966.

1741
Vlasta
Zelenko
13.08.1965.

1730
Antonija
Živković
7.06.1964.

1985.

1770
Ružica
Anić-Išić
24.06.1964.

1784
Kristina
Antolić
18.07.1966.

1780
Damir
Babić
6.08.1962.

1810
Blanka
Bašić
23.02.1966.

1800
Sanja
Bauernfreund
4.11.1959.

1792
Jasminka
Begić
31.05.1965.

1786
Snežana
Bogdanović
30.12.1965.

1797
Irena
Bošnjak
16.08.1965.

1790
Jasmina
Božičević
14.11.1965.

1783
Leonardo
Budimlić
10.08.1962.

1811
Renata
Bujić
10.12.1961.

1795
Mirta
Buković
14.04.1964.

1806
Anastazija
Debelli
6.04.1963.

1801
Dejan
Duraković
25.05.1959.

1799
Lidija
Đikanović
1.09.1966.

1787
Suzana
Ervačić
2.05.1965.

1773
Branko
Farac
28.03.1962.

1774
Lada
Gudić
30.11.1966.

1767
Aleksandra
Gulija
18.05.1966.

1791
Marina
Hruškar
31.03.1966.

1775
Sanja
Ipšić
28.07.1965.

1779
Verica
Jadanec
11.12.1966.

1798
Snježana
Jevšovar
30.01.1967.

1789
Igor
Koman
20.08.1964.

1812
Gordana
Kovačić
22.10.1966.

1796
Sonja
Krpan
11.10.1965.

1781
Kristina
Leko
26.11.1966.

1772
Slaven
Macolić
22.08.1964.

1808
Milena
Matijević
23.06.1963.

1794
Goran
Parlov
24.03.1967.

1782
Dubravka
Pavković
11.10.1966.

1803
Mirjana
Petrin
8.01.1967.

1807
Andrea
Petrlik
6.11.1966.

1788
Ninoslav
Pirović
6.07.1964.

1771
Sanja
Pleša
27.05.1965.

1785
Dražen
Prlić
30.01.1964.

1778
Andrej
Rehak
30.05.1966.

1776
Sandra
Sterle
10.10.1965.

1804
Dubravka
Škeljo
29.03.1966.

1805
Snježana
Todorić
24.02.1966.

1768
Zvonimir
Vila
20.11.1966.

1777
Denis
Vokić
11.08.1966.

1809
Alan
Vučković
25.12.1965.

1802
Vlasta
Žanić
21.10.1966.

1769
Danijel
Žeželj
7.12.1966.

1986.

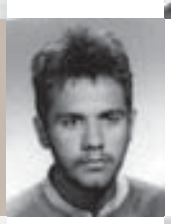

1851
Bernard
Bartulović
18.09.1966.

1839
Drago
Barišić
27.01.1966.

1843
Sonja
Baždar
8.06.1967.

1856
Danilo
Bingham
26.04.1958.

1816
Tajana
Bobek
8.08.1966.

1814
Simon
Bogojević-Narath
19.01.1968.

1852
Željko
Božičević
27.10.1965.

1824
Nini
Cinotti
30.05.1965.

1818
Marijan
Cvejanov
24.08.1957.

1838
Zinka
Čaušević
24.09.1967.

1850
Lada
Čolić
2.01.1967.

1826
Mirta
Diminić
24.01.1968.

1820
Marko
Foretić
6.01.1968.

1833
Ivica
Franić
24.01.1960.

1832
Antun
Franović
15.04.1964.

1821
Rea
Gogolja
12.11.1967.

1840
Aleksandar
Ilić
19.10.1965.

1847
Dražen
Jerabek
31.08.1966.

1846
Anto
Jurkić
29.01.1965.

1822
Natalija
Klarica
13.08.1969.

1815
Lejla
Koščević
23.02.1968.

1828
Svebor
Kranjc
12.10.1967.

1842
Zrinka
Krovinović
26.04.1967.

1831
Pavao
Lerotić
11.05.1967.

1855
Stevo
Leskarac
23.08.1963.

1845
Jadranko
Lopatić
24.12.1964.

1823
Krešimir
Marinković
12.04.1967.

1813
Mirjana
Marović
27.11.1967.

1849
Maja
Nikolić
17.06.1965.

1854
Ksenija
Pintar
12.12.1961.

1857
Dijana
Radielović
9.12.1965.

1837
Ingrid
Runtić
8.06.1967.

1835
Goran
Rušinović
15.05.1968.

1817
Tatjana
Semak
14.10.1964.

1834
Natalija
Stipetić
22.04.1967.

1827
Ivana
Šikić
18.04.1967.

1830
Ksenija
Škarić
13.10.1966.

1829
Danijel
Šokec
20.07.1967

1819
Goran
Turković
7.03.1965.

1825
Darmin
Veletanlić
3.10.1962.

1848
Igor
Vilagoš
11.10.1966.

1841
Ranko
Vojković
7.04.1965.

1853
Branka
Vuco
8.07.1967.

1987.

1869
Ivana
Andrić
19.06.1968.

1887
Antonija
Balić
24.08.1969.

1907
Branka
Balić
26.09.1965.

1861
Ivana
Baučić
6.03.1967.

1888
Ante
Beno
Vrankić
28.03.1963.

1894
Saša
Bilić
23.12.1964.

1876
Jagor
Bučan
10.08.1968.

1879
Sergej
Bulić
12.08.1968.

1905
Helena
Cavalli
27.09.1965.

1896
Vitomira
Cipek
30.11.1968.

1897
Marijan
Crtalić
8.05.1968.

1883
Zdravko
Damjanović
5.02.1967.

1898
Hrvoje
Danilović
6.05.1965.

1892
Mario
Dukić
21.05.1964.

1871
Domagoj
Gabrić
3.11.1966.

1895
Ivan
Grgat
30.01.1962.

1878
Miroslav
Huzjak
20.01.1969.

1870
Žarko
Jovanovski
1.07.1966.

1872
Zrinka
Jurić
4.12.1968.

1865
Ivana
Keser
19.04.1967.

1880
Zoran
Kovačević
25.01.1968.

1874
Jasmina
Krajačić
26.07.1968.

1860
Nevenka
Kraljević
19.02.1968.

1873
Ines
Krasić
4.02.1969.

1903
Slaven
Kuduz
8.08.1966.

1889
Jasna
Kvaternik
10.09.1968.

1882
Danijela
Ljubičić
26.04.1966.

1862
Saša
Martinović
11.07.1965.

1863
Jasna
Matić
21.11.1965.

1904
Dragica
Modrić
13.11.1967.

1877
Miroslav
Nemeth
8.08.1968.

1881
Vlasta
Novaković
5.05.1966.

1866
Davor
Pavelić
9.08.1967.

1836
David
Peroš
Bonnot
24.11.1967.

1864
Blanka
Petrinec
17.05.1967.

1859
Laslo
Pinter
6.07.1963.

1908
Gordana
Plepelić
18.01.1966.

1884
Ivana
Popović
9.10.1968.

1902
Nika
Radić
4.05.1968.

1909
Valentino
Radman
29.10.1964.

1906
Nataša
Rajković
29.03.1965.

1899
Tatjana
Reljić
10.01.1967.

1886
Lahorka
Rožić
2.08.1968.

1868
Diana
Rošin
21.05.1969.

1891
Robert
Šimrak
5.06.1967.

1885
Mladen
Šimunović
23.01.1968.

1875
Brankica
Šiprak
9.03.1967.

1867
Milan
Todić
31.01.1965.

1890
Goran
Tvrtković
31.05.1960.

1901
Vanja
Vujičić
3.01.1966.

1858
Kristina
Vukušić
22.04.1968.

1893
Marin
Zorić
19.04.1966.

1900
Elen
Zubek
23.07.1968.

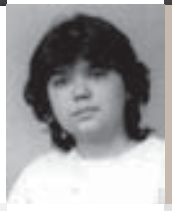

1988.

1950
Dragoljub
Anđelić
17.05.1969.

1944
Kristina
Atević
5.04.1970.

1953
Krunoslav
Badel
28.06.1970.

1932
Tomica
Bajsić
7.06.1968.

1921
Dario
Bardić
13.04.1968.

1913
Goran
Cirkveni
26.03.1970.

1942
Biljana
Čakić
19.09.1967.

1923
Siniša
Čular
16.10.1969.

1919
Koraljka
Čurić
12.09.1969.

1955
Emilija
Duparova
11.10.1967.

1916
Ida
Džidić
7.04.1969.

1922
Franjo
Ferenčak
20.10.1966.

1947
Danica
Franić
19.03.1967.

1941
Dražen
Grubišić
11.10.1969.

1928
Hari
Ivančić
26.11.1967.

1933
Irena
Kosović
12.12.1968.

1938
Daniel
Kovač
17.10.1966.

1911
Igor
Kuduz
26.08.1967.

1940
Lada
Luketić
23.10.1967.

1910
Renata
Majcan
6.11.1968.

1946
Ivica
Malčić
26.09.1964.

1917
Marin
Marinić
21.12.1967.

1952
Davor
Mezak
19.07.1968.

1914
Robert
Mijalić
18.05.1969.

1939
Nedjeljko
Mikac
22.09.1965.

1920
Slaven
Miličević
17.10.1966.

1926
Petar
Ostojić
9.06.1969.

1918
Vanja
Pagar
9.01.1969.

1924
Vinko
Pašalić
29.09.1965.

1915
Mirta
Pavić
30.07.1968.

1957
Stella
Perić
29.11.1964.

1925
Bernard
Pešorda
22.08.1966.

1943
Valentina
Petronijević
28.08.1966.

1935
Luko
Piplica
16.01.1969.

1951
Ana
Pohl
8.09.1969.

1945
Ana
Požar
18.07.1968.

1931
Helena
Ramljak
24.03.1962.

1929
Vladimir
Rismondo
9.01.1966.

1936
Vlatka
Rudeš
19.12.1969.

1956
Alen
Šatalić
30.08.1966.

1927
Izabela
Šimunović
1.06.1970.

1949
Hrvoje
Štefotić
18.12.1966.

1934
Daniel
Šuljić
19.02.1968.

1912
Vanessa
Vasić-Janeković
24.06.1969.

1954
Davor
Vrankić
21.03.1965.

1948
Ana
Zorić Krleža
5.02.1966.

1937
Ante
Žaja
17.09.1966.

1989.

1978
Ivana
Armanini
8.07.1970.

1969
Kristina
Babić
19.04.1970.

1996
Nina
Bajrić
29.07.1969.

1961
Sunčica
Balažic
3.11.1969.

1972
Fatmira
Bećiri
10.10.1970.

1964
Željko
Begović
2.01.1964.

1965
Valentin
Blažeković
26.06.1970.

1980
Ana-Marija
Botteri
9.07.1971.

1995
Lada
Brkić
13.01.1971.

1994
Tomislav
Buntak
24.04.1971.

1973
Damir
Cerić
20.04.1970.

2000
Sanja
Černko-Pavković
2.05.1969.

2004
Deniza
Dizdarević
18.06.1969.

1981
Zlatko
Drpić
20.09.1967.

1967
Dragan
Dužević
4.04.1971.

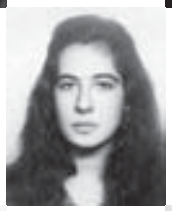

1984
Katarina
Frajman
22.11.1969.

1968
Krešimira
Gojanović
13.02.1970.

1963
Mirta
Grandić
18.03.1966.

1960
Rajna
Gulija
24.04.1970.

1998
Nikolina
Ivezić
26.11.1970.

1988
Ivan
Ivić
27.06.1963.

1992
Irena
Jurković
21.06.1971.

1990
Dubravko
Kastrapeli
26.01.1971.

2005
Mara
Kolić
18.07.1970.

1983
Mirjana
Koren
22.12.1970.

1977
Mladen
Kostanjšek
4.04.1970.

1993
Robert
Kuhar
31.05.1970.

1986
Boris
Kuk
26.06.1967.

2001
Petra
Kursar
28.06.1970.

2003
Zoran
Landekić
16.05.1970.

1975
Karmen
Lentić
6.08.1968.

1987
Božica
Matasić
6.05.1970.

1997
Ivan
Mesek
23.03.1971.

2002
Sandra
Mihaljević
26.01.1969.

1974
Zlatko
Modrić
27.01.1959.

1976
Vinka
Mortigjija
7.09.1970.

1999
Ivana
Nikolić
26.08.1966.

1982
Petar-Samuel
Pal
26.06.1969.

1985
Dušan
Rajšić
19.11.1970.

1971
Marina
Ribarović
7.07.1970.

1966
Krešimir
Rod
9.03.1970.

1958
Dalibor
Rubido
25.01.1971.

1991
Mirjana
Sever
19.07.1967.

1962
Neven
Šimić
7.07.1968.

1989
Dora
Tomulić
6.07.1968.

1979
Matko
Vekić
6.11.1970.

1959
Tomislav
Zagoda
15.03.1970.

1970
Josip
Zanki
14.03.1969.

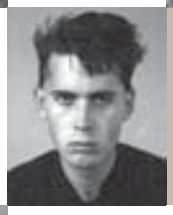

1990.

2052
Nataša
Babić
31.08.1971.

2050
Gordana
Bakić
28.03.1972.

2009
Marina
Bauer
6.01.1972.

2045
Ivana
Beatović
22.06.1971.

2006
Krešimir
Borković
25.03.1972.

2040
Igor
Bosančić
9.05.1967.

2026
Barbara
Bourek
20.02.1971.

2022
Daniela
Cikatić
3.11.1969.

2031
Sebastijan
Čamagajevac
23.02.1972.

2047
Goran
Čvrljak
24.03.1972.

2010
Sonja
Dizdar
28.11.1970.

2036
Brankica
Erceg
8.02.1971.

2039
Danko
Friščić
30.05.1970.

2053
Katarina
Halužan
23.07.1969.

2033
Irena
Hodžić
1.09.1971.

2044
Alira
Hrabar
10.02.1972.

2055
Iva
Hunjet
6.10.1971.

2013
Snježana
Inkret
3.03.1970.

2023
Melita-Petra
Ivanović
11.11.1971.

2041
Žan
Jakopač
5.12.1967.

2035
Tanja
Jovanović
24.02.1972.

2018
Damir
Kopić
11.07.1969.

2048
Sanja
Korolija
7.05.1971.

2037
Denis-Juraj
Krašković
23.03.1972.

2054
Lejla
Kučukalić
29.09.1971.

2038
Ivan
Kujundžić
12.11.1968.

2029
Renata
Ladović
22.06.1971.

2049
Sabina
Ljubić
19.11.1971.

2021
Maksim
Majkus
7.03.1970.

2024
Nataša
Markovinović
9.08.1970.

2017
Franjo
Matešin
26.11.1967.

2028
Natalija
Nikpalj
7.11.1971.

2034
Sanja
Nogić
8.02.1969.

2042
Zvonimir
Orčić
4.06.1967.

2051
Mia
Papeš
31.07.1970.

2019
Anita
Parlov
30.08.1971.

2020
Tanja
Parlov
3.12.1969.

2007
Andrea
Pavetić
30.09.1966.

2008
Hrvoje
Marko
Peruzović
28.04.1971.

2027
Milomir
Repac
29.12.1968.

2043
Maja
Sabolek
30.12.1971.

2015
Helena
Schultheis
28.02.1972.

2014
Siniša
Simon
27.10.1970.

2030
Ante
Strinić
17.04.1968.

2016
Vesna
Šantak
1.05.1969.

2011
Orest
Šuman
7.05.1969.

2032
Nina
Uglješić
6.12.1971.

2046
Roberta
Vilić
7.02.1971.

2025
Igor
Zlobec
13.07.1970.

2012
Ana
Zubić
4.02.1971.

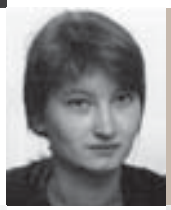

1991.

2107
Edo
Anušić
31.12.1965.

2098
Vendi
Babeli
6.02.1972.

2094
Carmen
Bačura
15.04.1972.

2066
Željko
Badurina
17.06.1966.

2084
Tatjana
Bezjak
3.08.1971.

2065
Neven
Bilić
15.08.1972.

01-1019
Ivona
Biočić
4.11.1970.

2060
Draško
Boljević
13.08.1969.

2061
Ana
Bošković
10.05.1973.

2104
Željko
Bužleta
20.02.1969.

2074
Ivan
Čerić
16.12.1972.

2106
Mladen
Čulić
18.04.1970.

2064
Ivan
Čibarić
3.02.1972.

2073
Dragan
Ćurlić
19.02.1970.

2101
Josip-Dinko
Domačinović
12.06.1969.

2058
Mirjana
Drempetić-Hanžić
9.05.1971.

2109
Vladimir
Dugandžić
12.05.1969.

2082
Samira
Džanić
16.03.1969.

2083
Snježana
Đirlić-Lunić
13.08.1968.

2097
Marija
Filipašić
5.03.1972.

2067
Irena
Horvat
14.07.1968.

2062
Vanja
Hudina
6.01.1973.

2092
Dean
Ivandić
14.11.1965.

2111
Sanja
Jonjić
17.06.1966.

2085
Snježana
Karamarko
11.12.1970.

2102
David
Kelčec
21.09.1971.

2075
Božena
Končić
5.10.1967.

2093
Koraljka
Kovač
17.07.1971.

2100
Domagoj
Krešo Lovrić
17.12.1970.

2103
Alfred
Krupa
14.06.1971.

2079
Ivan
Marušić
6.06.1973.

2087
Jurica
Matijević
23.10.1967.

2063
Marko
Meštrović
21.04.1971.

2076
Toni
Meštrović
5.06.1973.

2056
Vanesa
Milošić
6.01.1971.

2071
Mejra
Mujičić
22.02.1973.

2089
Sandra
Nejašmić
11.09.1970.

2072
Alen
Novoselec
23.08.1969.

2086
Ivana
Ožetski
7.06.1971.

2057
Donat
Orlić
8.11.1971.

2059
Azra
Pašalić
14.06.1969.

2108
Enio
Pašalić
5.08.1969.

2070
Magdalena
Pederin
16.08.1968.

2099
Anđelko
Pedišić
26.04.1973.

2115
Nensi
Perasović
20.12.1972.

2096
Davor
Petak
10.03.1971.

2068
Koraljka
Polaček-Zeman
23.11.1969.

2078
Viktor
Popović
1.06.1972.

2069
Vjeran
Potočić
10.02.1970.

2112
Marinko
Prlić
27.08.1969.

2114
Sanja
Srzić
9.11.1971.

2105
Biljana
Stamenkovska
22.02.1968.

2091
Anita
Sulimanović
28.11.1972.

2077
Aleksandar
Šekoranja
9.03.1973.

2113
Fabijan
Tomić
29.01.1972.

2081
Vanja
Tumpić
29.02.1972.

2088
Zdenko
Vidović
30.08.1972.

2090
Kristina
Vizjak
16.01.1971.

2080
Alan
Vlahov
15.11.1971.

2110
Anabel
Zanze
5.12.1971.

2095
Saša
Živković
17.04.1970.

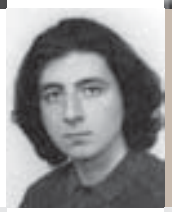

1992.

2161
Josip
Baće
23.01.1966.

2139
Tomislav
Bajić
29.04.1970.

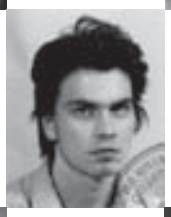

2152
Aljoša
Basarić
27.10.1973.

2119
Iva
Matija
Bitanga
11.01.1974.

2153
Bojan
Bogić
4.04.1971.

2165
Hrvoje
Čolić
10.04.1973.

2171
Ksenija
Domančić
5.06.1972.

2147
Ivana
Dražić
13.06.1972.

2166
Nikola
Drempetić-Hrčić
14.08.1971.

2144
Darijo
Dudašek
5.01.1973.

2175
Stela
Dumančić
10.12.1971.

2167
Hrvoje
Đukez
3.02.1972.

0196 2
Dina
Filipović
12.03.1971.

0110 10
Kristina
Fontana
12.04.1968.

2131
Ivana
Franke
21.12.1973.

2164
Marijana
Galović
20.05.1973.

2155
Dubravko
Gluhinić
31.01.1961.

2169
Ljubinka
Grujin
24.07.1970.

2149
Tina
Gverović
9.01.1975.

2145
Krešimir
Hlebec
5.05.1973.

2124
Jasna
Holjak
6.08.1973.

0110 11
Rade
Jarak
11.10.1968.

2146
Vanda
Jurković
25.09.1972.

2158
Antonija
Juroš
22.08.1971.

2136
Ana
Kadoić
24.04.1974.

2118
Lidija
Kobasić
30.11.1972.

2122
Jasminka
Končić
9.09.1973.

2120
Kata
Korica
19.05.1970.

0197 9
Alem
Korkut
8.10.1970.

2148
Gordana
Koščec
19.05.1973.

2121
Marela
Kovačević
30.10.1973.

0110 09
Ružica-Savka
Krešić
18.10.1972.

2151
Nikša
Lalin
30.11.1972.

2130
Anuška
Lučić
25.08.1972.

2138
Goran
Marasović
7.08.1973.

2173
Helena
Mardešić
17.04.1973.

2135
Josip
Marić
17.05.1969.

2129
Ines
Mateljak
6.07.1971.

2142
Ida
Mati
15.02.1973.

2132
Dora
Matjan
26.12.1973.

2156
Damir
Medvešek
22.01.1959.

2177
Zvjezdana
Milat
15.10.1968.

2176
Erika
Milutin
15.01.1969.

2150
Hrvoje
Mitrov
17.07.1972.

2123
Maja
Nikin
15.05.1972.

2127
Ida
Ožbolt
4.08.1973.

2159
Zoran
Pavelić
27.07.1961.

2140
Miroslav
Pavličić
7.07.1972.

0196 3
Ivana
Pegan
22.09.1971.

2116
Krešimir
Pleić
21.03.1972.

2162
Iva
Pompe
18.02.1974.

0184 6
Jadranka
Popović
18.12.1970.

0112 30
Slobodan
Radić
4.10.1969.

2126
Daniela
Ratkajec
9.03.1973.

2117
Martina
Reba
8.03.1973.

2163
Frane
Rogić
9.11.1973.

2141
Renata
Rogić
30.04.1956.

2128
Gordana
Ružić
15.03.1970.

2154
Hrvoje
Ružić
13.08.1971.

2143
Danijela
Stanković
7.09.1973.

2160
Robert
Starčić
20.01.1972.

2168
Krunislav
Stojanovski
14.05.1969.

2137
Petar
Šalić
18.01.1974.

2133
Magdalena
Todorić
6.04.1971.

2134
Svebor
Vidmar
15.12.1973.

2174
Alen
Zanjko
10.01.1969.

2172
Blaženka
Zvonković
3.12.1970.

2125
Loren
Živković Kuljiš
28.02.1973.

1993.

2185
Ivan
Andrijanić
20.03.1975.

2225
Lidija
Avramović
23.07.1974.

2193
Andrea
Baruškin
19.02.1971.

2187
Aleksandar
Bezinović
16.05.1975.

2212
Antun
Božićević
15.07.1970.

2199
Martina
Bunić
10.12.1974.

2227
Spartak
Dulić
17.12.1970.

2226
Hrvoje
Dumančić
10.04.1975.

2233
Marijana
Franjković
4.05.1969.

2209
Sanja
Gašparac
19.03.1972.

2186
Evgenij
Glinski
29.04.1971.

2180
Aleksandra
Goreta
21.04.1973.

2189
Darko
Gregec
2.02.1973.

2207
Ivan
Gregov
20.07.1973.

2198
Tvrtko
Gregurić
5.04.1971.

2202
Ivana
Guljašević
6.12.1970.

2216
Igor
Hofbauer
20.01.1974.

2195
Marijana
Ivičić
1.11.1973.

2210
Kruno
Jošt
22.12.1973.

2194
Dominique
Jurić
24.11.1964.

2197
Irena
Jurković
17.04.1974.

2184
Zoran
Kakša
12.05.1974.

2232
Dubravka
Kolanović
10.09.1973.
2188

Kristijan
Kožul
22.05.1975.

2224
Mia
Krkač
6.05.1974.

2200
Boris
Kugler
10.04.1974.

2208
Igor
Lenard
6.09.1969.

2196
Velibor
Mačukatin
9.12.1974.

2178
Ivana
Mance
2.10.1974.

2192
Stjepan
Mihaljević
9.11.1972.

2230
Kata
Mijatović
12.06.1956.

2191
Tihana
Miškić
15.08.1972.

2205
Roko
Nejašmić
7.04.1975.

2201
Ana
Nikolić
26.03.1975.

2203
Gordan
Orešić
17.03.1973.

2190
Sabina
Ostojić
14.04.1975.

2223
Zvonimir
Penava
17.04.1976.

2179
Neva
Pološki
17.01.1975.

2219
Maja
Pušić
15.06.1974.

2204
Božidar
Raos
23.09.1972.

2215
Andrea
Robić
10.02.1972.

2218
Miroslav
Sabolić
20.09.1974.

2182
Saša
Sremić
21.05.1974.

2220
Marina
Stoponja
10.11.1959.

2229
Smiljana
Šafarić
8.09.1973.

2217
Judita
Šercar
28.09.1972.

2211
Boris
Šincek
10.07.1971.

2214
Marko
Škrnjug
17.02.1973.

2222
Dario
Šolman
29.09.1973.

2157
Tihomir
Tikulin
14.01.1971.

2231
Dijana
Vlajinić
15.07.1966.

1994.

2206
Ivan
Fabijan
Vrdoljak
5.11.1973.

2228
Tanja
Vujasinović
4.04.1974.

2181
Zrinka
Zubak
15.10.1974.

2183
Davor
Žilić
7.01.1975.

2274
Jakša
Babić
12.05.1976.

2240
Marija
Barlek
12.01.1976.

2265
Jadranka
Bastajić
2.07.1974.

2246
Kristina
Benko
12.05.1975.

2253
Duška
Boban
14.08.1974.

2252
Irena
Bočkaj
5.10.1975.

2277
Mirela
Brescher
26.10.1974.

2269
Luka
Bunić
2.10.1975.

2268
Mario
Cvjetković
12.02.1969.

2266
Borna
Demel
14.08.1974.

2261
Petar
Dolić
12.12.1975.

2278
Danijel-Andrej
Drakulić
16.08.1974.

2264
Luka
Duplančić
18.10.1975.

2281
Majda
Đukić
18.07.1975.

2245
Ksenija
Filipović
20.10.1975.

2288
Vlado
Filipović
8.04.1967.

2280
Hrvatin
Gabelica
21.03.1971.

2260
Damir
Gajski
28.02.1973.

2262
Željka
Gradski
14.11.1975.

2287
Martina
Habulin
7.01.1975.

2279
Željko
Hnatjuk
11.09.1971.

2242
Draško
Ivezić
14.02.1975.

2290
Irena
Jukić
25.10.1973.

2272
Tomislava
Juroš
22.08.1971.

2293
Krešimir
Kapulica
4.07.1972.

2286
Irena
Kečkeš
5.04.1974.

2283
Dario
Kohn
30.08.1972.

2291
Maja
Kožul
14.10.1972.

2267
Tomislav
Kršnjavi
16.09.1975.

2251
Kristina
Lenard
11.11.1975.

2235
Jurana
Linarić
3.04.1976.

2282
Josip
Lovrenović
5.06.1976.

2289
Goran
Manić
24.03.1970.

2238
Nikolina
Manojlović
10.06.1976.

2248
Alen
Matijašević
14.08.1974.

2237
Tihomir
Matijević
17.11.1975.

2244
Ramona
Mavar
11.12.1975.

2258
Dora
Mihaljević
16.06.1973.

2284
Manuela
Mijić
4.09.1974.

2241
Linda
Milić
1.09.1974.

2276
Marijan
Mirt
29.08.1975.

2258
Darja
Pater
11.04.1973.

2284
Anastazija
Peraić
3.12.1969.

2241
Maja
Popović
2.12.1974.

2250
Hrvoje
Puškarić
30.06.1975.

2249
Ariela
Skazlić
7.02.1975.

2270
Lana
Sršen
6.07.1972.

2239
Ivana
Strmečki
30.10.1975.

2236
Domagoj
Sušac
9.04.1974.

2243
Josip
Šarić
1.08.1968.

2254
Jana
Ševo
12.09.1975.

2285
Mirna
Šimić
12.08.1974.

2257
Ivica
Šipušić
11.12.1975.

2234
Leon
Šmit
4.12.1973.

2255
Roberta
Topolovec
28.06.1975.

2275
Jasika
Vuco
22.08.1975.

2259
Tomislav
Vuković
22.11.1975.

2256
Ivan
Zafranović
14.06.1973.

2263
Ivana
Žitnik
25.08.1976.

1995.

2300
Filip
Biffel
31.03.1977.

2327
Tonči
Biočić
14.02.1977.

2340
Željko
Blaće
17.11.1976.

2296
Mladen
Bolfek
2.10.1972.

2350
Anđelko
Boljat
2.08.1957.

2294
Zrinka
Budimlija
7.02.1977.

2329
Petra
Budiselić
3.08.1975.

2308
Tomislav
Buktenica
3.09.1975.

2298
Goran
Bulić
27.11.1975.

2297
Marta
Crnobrnja
22.05.1975.

2330
Ranko
Čerić
3.11.1975.

2306
Ivana
Čavar
22.12.1973.

2322
Ivana
Čepulić
25.09.1975.

2343
Tomislav
Ćurković
17.01.1974.

2326
Ivana
Devernay
24.06.1976.

2346
Lidija
Dragija
2.05.1970.

2314
Ivan
Fijolić
30.03.1976.

2349
Ivo
Gašparić
20.12.1975.

2337
Marko
Gašparić
20.12.1975.

2299
Jerica
Gracin
10.02.1976.

2305
Petra
Grozaj
13.09.1974.

2339
Ante
Guberina
8.05.1973.

2352
Mirza
Hasanefendić
25.01.1975.

2309
Ana
Horvat
9.05.1977.

2336
Ana
Hušman
28.03.1977.

2303
Mia
Janković
28.04.1977.

2302
Žana
Janjić
9.09.1975.

2319
Andrea
Jurković
30.07.1967.

2321
Domagoj
Kačan
22.02.1975.

2320
Sanja
Kasanić
5.05.1972.

2334
Tamara
Kordić
30.06.1976.

2316
Andrej
Kuljiš
4.12.1975.

2315
Lucija
Labaš
30.04.1975.

2351
Željko
Lekić
16.07.1967.

2318
Iris
Lobaš
19.06.1976.

2312
Ana
Lončarević
23.03.1975.

2338
Ivan
Lukaček
19.03.1975.

2301
Alen
Miler
14.04.1977.

2325
Ivana
Musić
13.12.1974.

2307
Sven
Nemet
11.03.1977.

2353
Mihaela
Olujić
25.05.1975.

2331
Vinko
Pešorda
31.05.1977.

2345
Anja
Planinčić
18.09.1975.

2328
Vanja
Popek
19.06.1976.

2317
Iva
Prpić
4.06.1976.

2324
Lala
Raščić
23.03.1977.

2313
Marko
Rosandić
29.04.1976.

2335
Antonija
Rusković
12.11.1973.

2311
Ljiljana
Siketić
25.04.1976.

2347
Vesna
Šmigovec
13.10.1975.

2342
Petra
Štefanov
15.02.1975.

2323
Dario
Štokić
25.03.1973.

2332
Valentina
Šuljić
21.02.1976.

2295
Ante
Teskera
22.04.1972.

2304
Tanja
Tintor
21.02.1975.

2344
Nikola
Ukić
16.07.1974.

2348
Hrvoje
Urumović
5.08.1976.

2310
Bojana
Videkanić
9.04.1977.

2333
Monika
Vladisavljević
26.05.1975.

2341
Dunja
Vučićević
26.12.1973.

1996.

2411
Željka
Biličić
2.10.1976.

2367
Tajana
Brajković
15.09.1976.

2413
Tomislav
Brajnović
9.05.1965.

2409
Marko
Brkić
31.10.1972.

2410
Tomislav
Ceronja
7.02.1977.

2387
Marc
Antonio
Cinotti
12.06.1975.

2376
Valentina
Crnković
9.06.1978.

2398
Mario
Čaušić
28.06.1972.

2415
Viktor
Daldon
21.11.1972.

2406
Hrvoje
Duvnjak
20.09.1977.

2360
Iva
Fabris
27.09.1975.

2383
Mirna
Ferenček
24.03.1978.

2384
Andrej
Filetin
26.02.1978.

2376
Roland
Gambiroža
17.07.1978.

2402
Martina
Gracin
20.05.1978.

2401
Ivan
Gulin
27.05.1976.

2372
Andreja
Hotko-Pavić
4.11.1970.

2395
Mirela
Ivanković
23.02.1977.

2397
Sandra
Juranić
6.04.1974.

2404
Igor
Kirin
17.08.1975.

2385
Kristina
Knežević
19.09.1975.

2377
Ana
Kolega
6.08.1975.

2389
Siniša
Kovačić
26.06.1978.

2396
Mario
Kragujević
26.06.1976.

2391
Julijana
Kučan
25.07.1974.

2380
Danijela
Kurtz
19.09.1976.

2363
David
Maljković
27.02.1973.

2400
Dijana
Mijić
6.04.1975.

2361
Mario
Mišković
8.09.1977.

2399
Vesna
Osojnički
31.08.1960.

2371
Ivan
Ožetski
15.06.1976.

2358
Maja
Pavin
1.04.1975.

2355
Izvor
Pende
13.06.1976.

2408
Josipa
Perišić
19.07.1976.

2359
Lina
Plovanić
22.08.1977.

2374
Irena
Podvorac
24.07.1977.

2368
Tatjana
Politeo
15.07.1976.

2381
Snježana
Prpić
8.01.1978.

2392
Mijat
Radas
7.10.1976.

2388
Ozren
Radovanović
23.06.1977.

2416
Morana
Antonia
Raguz
12.06.1975.

2375
Marijan
Ramljak
4.10.1977.

2357
Mate
Roščić
13.07.1977.

2394
Robert
Samardžić
1.05.1977.

2379
Marlena
Skripnik
13.04.1976.

2403
Marijana
Stanić
19.07.1971.

2356
Igor
Stiskalov
18.05.1975.

2390
Damir
Stojnić
21.06.1972.

2369
Petra
Ševeljević
31.08.1976.

2366
Ana
Diana
Širić
2.10.1978.

2364
Marko
Tišljar
13.09.1976.

2393
Tomislav
Tomić
22.12.1977.

2365
Galeb
Vekić
21.6.1977.

2405
Veljko
Vidak
3.02.1974.

2412
Ivana
Vidović
30.07.1977.

2370
Zdravka
Višek
7.04.1977.

2362
Leo
Vukelić
9.09.1972.

2382
Maja
Vukina
17.05.1977.

2373
Tomislav
Zlatić
23.01.1976.

2407
Tina
Zlobec
9.10.1976.

2378
Ana
Žanić
11.09.1976.

1997.

2460
Marko
Bajto
25.01.1975.

2464
Antonija
Barić
12.09.1977.

2448
Zvonimir
Bašić
26.07.1978.

2442
Vesna
Bašljan
16.11.1978.

2419
Darija
Bazdan
17.10.1978.

2449
Borut
Benčina
28.09.1978.

2450
Barbara
Biđin
3.03.1979.

2432
Juriša
Boras
16.9.1971.

2420
Petra
Brnardić
15.09.1978.

2474
Dubravka
Buntić
7.02.1974.

2445
Goran
Crnjac
2.11.1975.

2456
Antonia
Čačić
20.02.1976.

2469
Milivoj
Ćeran
21.10.1978.

2466
Andrej
Dokić
4.11.1977.

2431
Mihovil
Dorotić
8.08.1980.

2433
Stipica
Đenko
31.3.1978.

2443
Tonko
Fabris
22.04.1979.

2422
Maksimilijan
Ferlin
20.09.1978.

2425
Ana
Gizdić
8.10.1974.

2472
Marko
Grbelja
11.01.1972.

2465
Vesna
Gredelj
8.12.1978.

2470
Hrvoje
Gregorić
27.08.1976.

2423
Zvonimir
Haramija
11.01.1978.

2444
Boris
Hergešić
8.12.1974.

2439
Izabela
Hren
8.05.1979.

2424
Ivan
Kerstner
31.08.1977.

2438
Ksenija
Kordić
15.03.1979.

2426
Katarina
Lončar
4.10.1974.

2458
Hrvoje
Majer
16.04.1975.

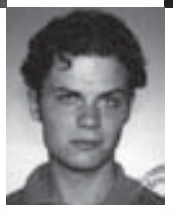

2452
Ivana
Marić
17.07.1977.

2428
Mirela
Mateljak
1.12.1977.

2436
Gordana
Meštrović
2.06.1974.

2437
Martina
Mezak
9.03.1973.

2430
Hrvoje
Minga
24.12.1977.

2434
Damir
Očko
29.12.1977.

2417
Anđelko
Odak
8.01.1967.

2447
Iva
Pasarić
29.01.1979.

2454
Igor
Pauška
29.10.1976.

2462
Maja
Danica
Pečanić
7.04.1978.

2459
Irena
Perić
19.08.1978.

2455
Krešimir
Popović
29.12.1975.

2457
Mihajlo
Popović
19.04.1979.

2471
Marija
Reberski
5.07.1964.

2427
Sanja
Rešček
17.09.1978.

2440
Sabina
Rešić
6.04.1978.

2473
Željka
Rončević
14.04.1979.

2421
Ivan
Rudan
26.01.1978.

2467
Saša
Segulin
22.12.1978.

2461
Albert
Stošić
14.11.1975.

2418
Ivona
Šimunović
11.01.1979

2453
Tamara
Štambuk
17.08.1975.

2468
Zoran
Tokić
17.10.1978.

2446
Kornelija
Turić
5.02.1978.

2463
Diana
Vidović
30.07.1977.

2475
Željka
Violić
22.05.1977.

2451
Iva
Vučićević
17.03.1978.

2435
Martina
Zelenika
28.11.1978.

2441
Darija
Žmak
1.09.1978.

2429
Miro
Župa
21.09.1978.

1998.

2488
Anka
Bajurin
8.01.1980.

2520
Viktorija
Balog
12.08.1980.

2485
Iva
Bašić
2.12.1977.

2513
Ana
Belošević
29.03.1979.

2495
Barbara
Bišić
29.01.1980.

2499
Gordana
Bralić
10.07.1980.

2492
Ivana
Cooper
18.04.1977.

2514
Maja
Curman
27.02.1980.

2487
Vjeran
Čengić
22.05.1979.

2493
Mario
Dimić
8.12.1975.

2483
Ivana
Drmić
16.05.1978.

2539
Branka
Dubovac
24.08.1977.

2526
Karmen
Dugeč
12.07.1975.

2532
Ana
Dumbović
10.05.1980.

2518
Petra
Farac
19.08.1980.

2507
Vana
Gačina
30.06.1975.

2521
Ivana
Gagić
31.01.1980.

2535
Marko
Golub
13.05.1978.

2505
Karlo
Gross
16.12.1978.

2516
Tomica
Grubiša
27.07.1979.

2517
Tin
Hudolin
30.04.1978.

2503
Luka
Ivandić
15.08.1979.

2519
Dunja
Janković
12.01.1980.

2541
Paulina
Jazvić
21.02.1973.

2500
Gordan
Karabogdan
5.03.1980.

2504
Ana
Katičić
20.02.1971.

2481
Ivana
Krile
23.02.1977.

2506
Marta
Kuharić
28.11.1975.

2490
Ivona
Lolić
4.10.1978.

2484
Ana
Lozica
4.02.1980.

2489
Hana
Lukas
20.08.1980.

2502
Hrvoje
Malovec
7.09.1978.

2529
Nikola Miloš
Marković
10.09.1978.

2501
Mia
Marušić
3.06.1979.

2478
Perica
Matijević
16.05.1978.

2482
Ivan
Midžić
6.04.1976.

2512
Ines
Milčić
22.08.1979.

2497
Bojan
Miljančić
23.03.1980.

2530
Ivan
Molnar
21.09.1979.

2509
Pero
Mrnarević
13.06.1977.

2525
Zvonimira
Obad
18.07.1980.

2476
Zdravko
Pal
11.10.1976.

2524
Ksenija
Palameta
20.04.1980.

2522
Tin
Patafta
13.08.1975.

2531
Ivona
Peranić
16.08.1979.

2528
Frano
Petruša
5.03.1977.

2508
Kristina
Pilipčak
18.01.1977.

2540
Gordana
Pogledić
7.11.1977.

2494
Branimir
Raščpica
15.11.1979.

2477
Bruno
Razum
14.02.1975.

2527
Vančo
Rebac
27.06.1978.

2536
Kristijan
Sarić
10.02.1977.

2510
Vedran
Slavnić
18.09.1979.

2496
Tonko
Smokvina
5.06.1980.

2491
Ana
Šerić
12.10.1978.

2480
Darko
Škoda
25.03.1972.

2486
Danijela
Šoštarić
27.08.1980.

2515
Ana
Tomljanović
18.06.1977.

2537
Maja
Urlić
30.05.1978.

2534
Hrvoje
Vešligaj
10.07.1976.

2498
Maja
Vidović
29.11.1979.

2533
Davor
Vlahov
9.07.1979.

2523
Ivan Domagoj
Vuco
3.02.1971.

2511
Luka
Vučić
18.06.1980.

2479
Tanja
Vukmanić
12.06.1977.

2538
Mladen
Vukres
14.04.1969.

1999.

2570
Alan
Alebić
28.04.1976.

2544
Winton
Afrić
23.04.1980.

2569
Zdenko
Bašić
27.01.1980.

2588
Veronika
Bauer
24.01.1981.

2562
Nina
Bešlić
8.06.1979.

2543
Ivica
Blažić
4.02.1975.

2582
Igor
Borić
12.07.1978.

2599
Boris
Borović
8.06.1978.

2583
Jelena
Bračun
17.12.1980.

2550
Mario
Brakuza
11.04.1979.

2554
Bojan
Braun
16.05.1979.

2568
Maja
Cipek
29.01.1976.

2565
Josipa
Čačić
24.03.1979.

2587
Smiljana
Čoh
12.04.1981.

2600
Igor
Demeter
22.03.1971.

2598
Ivan
Duraković
21.08.1977.

2542
Marina
Đurović
30.07.1980.

2592
Sanela
Đurinec
20.08.1979.

2601
Dejan
Galović
7.08.1971.

2575
Filip
Gašparović
3.04.1980.

2549
Petar
Ivanček
1.12.1978.

2551
Miroslav
Jelenčić
6.07.1980.

2596
Natali
Kasap
26.12.1979.

2552
Iva
Klarin
12.08.1981.

2595
Vedran
Klemens
26.10.1978.

2558
Dejan
Kljun
30.06.1979.

2567
Anna
Kostov
15.11.1980.

2553
Marija
Krajančić
23.03.1981.

2563
Marko
Krajcar
19.06.1979.

2597
Mirta
Krizman
7.11.1979.

2580
Goran
Kujundžić
28.04.1976.

2579
Mirna
Kutleša
30.11.1980.

2695
Ana
Kuzmanić
7.10.1980.

2561
Lovro
Lapuh
14.02.1979.

2593
Maja
Marković
17.09.1979.

2557
Janko
Matić
10.11.1980.

2574
Neven
Mihajlović
29.10.1979.

2584
Martina
Miholić
28.08.1981.

2566
Miron
Milić
2.02.1980.

2560
Marijana
Miloš
4.05.1978.

2585
Helena
Ohnjec
19.08.1981.

2545
Daniela
Pal
19.05.1970.

2594
Tomica
Paradi
14.05.1980.

2564
Matej
Pašalić
19.09.1978.

2581
Ika
Peraić
16.02.1981.

2547
Nikolina
Peroš
2.11.1980.
2548

Miroslav
Pišonić
5.03.1977.
2577
Ivana

Popovac
6.03.1981.

2572
Niko
Radas
11.01.1980.

2556
Lana
Rekić
25.03.1980.

2589
Ivan
Skvrce
25.01.1980.

2590
Marin
Sovar
31.08.1977.

2578
Ivana
Šarf
3.10.1979.

2555
Dijana
Šimek
16.07.1980.

2559
Berislav
Šimičić
7.11.1976.

2586
Boris
Šimunović
30.03.1980.

2576
Tajana
Šiždrak
24.02.1979.

2573
Tajana
Štasni
17.04.1980.

2591
Silvio
Vujičić
10.11.1978.

2571
Aleksandar
Vještica
18.06.1976.

2000.

2654
Aleksandra
Alfirević
16.12.1968.

2602
Eva
Azinović
22.11.1977.

2619
Saša
Balen
21.09.1978.

2638
Ivana
Barišić
9.08.1981.

2636
Ivana
Bašić
5.03.1981.

2623
Matej
Bunić
28.06.1980.

2605
Rado
Crvik
1.11.1980.

2607
Jelena
Dabić
15.12.1981.

2617
Ivo
Dimnić
13.05.1979.

2613
Sebastijan
Dračić
9.01.1980.

2627
Natalija
Drinković
6.05.1977.

2652
Ivan
Fazekaš
31.07.1979.

2616
Ana
Gezi
21.09.1980.

2642
Maja
Grubišić
17.08.1981.

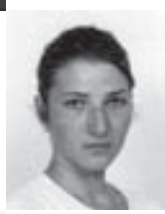

2606
Vojin
Hraste
10.08.1981.

2614
Zdravka
Ivandija
28.01.1981.

2621
Danijel
Jaška
3.12.1980.

2609
Igor
Juran
5.07.1981.

2629
Vedran
Klemen
17.01.1981.

2639
Kristina
Kolarić
5.04.1979.

2647
Goran
Koprek
20.08.1981.

2643
Maja
Kovač
10.10.1981.

2620
Nikola
Kovač
2.10.1980.

2622
Jelena
Kovačević
20.04.1982.

2633
Nikola
Krnjaić
23.09.1977.

2650
Kristina
Krulić
30.04.1982.

2604
Nina
Kurtela
29.08.1981.

2640
Ivica
Kurtz
17.01.1974.

2615
Ivona
Kutuzović
23.05.1976.

2634
Tonka
Maleković
20.04.1982.

2608
Marina
Marić
15.05.1978.

2637
Nives
Marinac
25.08.1977.

2631
Ines
Matijević
17.01.1982.

2651
Kristina
Matković
01.06.1980.

2644
Bojan
Matoš
13.06.1977.

2655
Vladimir
Mićković
23.08.1979.

2646
Slaven
Milić
4.02.1982.

2618
Deša
Petričić
19.12.1981.

2632
Tanja
Perišić
21.03.1982.

2603
Zlatan
Pintek
27.12.1979.

2657
Veljko
Popović
25.06.1979.

2624
Maja
Rožman
7.01.1981.

2611
Petra
Ružić
13.10.1980.

2648
Tomislav
Sikinger
22.01.1980.

2649
Petar
Sugović
19.01.1980.

2653
Nikolina
Šimunović
9.09.1978.

2625
Natalija
Škalić
17.02.1980.

2628
Tomislav
Šoban
1.08.1981.

2626
Karla
Šuler
26.01.1980.

2656
Ivana
Šuško
18.02.1981.

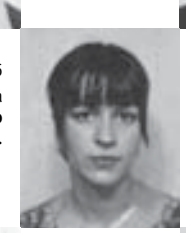

2635
Luka
Tolić
14.03.1980.

2630
Gorana
Trivić
4.03.1979.

2641
Zlatan
Vehabović
31.03.1982.

2658
Ante
Vlašić
30.03.1978.

2645
Nikola
Vrljić
25.06.1980.

2612
Lana
Žamarija
17.08.1979.

2610
Vladimira
Živanović
9.06.1978.

ZASLOV

ZLATKO KAUZLARIĆ ATAČ,
dekan ALU 2002.

I te dvije-tri kutije štamparskih slova, to je zapravo sve što čovjek može imati na ovoj planeti, i to je dobro da je tako, i to je mudro, jer ako je nešto čovjeka dostojno, to je njegov osjećaj ljudskog ponosa kao takvog, a taj je jači od gluposti čitavog svijeta.

Miroslav Krleža

OVA JE KNJIGA SJEĆANJA I PAMĆENJA. To je dug našim časnim učiteljima koji su prije devedeset i pet godina uspostavili sustav institucionalnog školovanja na području umjetnosti, koje na ovim prostorima do tada nije postojalo.

Preda mnom na stolu s jedne je strane, nakon pet godina prikupljanja materijala, knjiga pripremljena za tisak, a s druge strane požutjeli, pomalo išaran papir na kojem je olovkom zabilježeno: *"1. sjednica Vijeća Akademije, 8. lipnja 1907. Prisutni: Frangeš, Crnčić, Auer, Dr. Bojančić, Medović, Kovačević, Iveković. Predsjeda Dr. Kršnjavi, bilježi Šenoa."*

Među mnogim natuknicama ispisanih rukom Branka Šenoe pronalazim i izdvajam: *"Kraljevska zemaljska* (umetnuto *"viša") škola za umjetnost i umjetni obrt. Na ovoj školi, na zavodu naobražavat će se strukovno učitelji za crtanje na srednjim i strukovnim školama. Naučna osnova obuhvaća umjetničku, umjetničko znanstvenu i praktičnu obuku kojoj je cilj da osposobi učenike za umjetničko izrađivanje obrtnina i za samostalno umjetničko stvaranje..."*

Do danas ova se ustanova razvila u suvremenu i modernu Akademiju likovnih umjetnosti, poštujući i dalje tradiciju ruke i vještine u crtežu, slici, grafici i modeliranju, što joj daje draž i specifičnost koja se rijetko više može pronaći u europskim ili drugim svjetskim akademijama.

Zagrebačka Akademija likovnih umjetnosti danas ima šest odsjeka i otvorena je prema svemu što je korisno u izobrazbi budućih likovnih stvaratelja. Ponajprije trebamo biti svjesni svog vremena i imati u vidu to da pripadamo generaciji koja ne samo da je zakoračila u novo stoljeće već i u novo tisućljeće, a to je vrijeme koje nedvosmisleno postavlja nove upite i otvara nove stavove koji već sada ubrzano mijenjaju umjetničko stvaralaštvo, pa i svrhu. Ovo novo "novo doba" u svom pluralizmu i interdisciplinarnosti omogućuje umjetničku relevantnost gotovo u svemu što umjetnikova ruka dotakne. Međutim, učenje zahtijeva provjeru, bez obzira što je tu riječ prvenstveno o duhovnim tvorbama. Suvremena umjetnost svojim bićem sve više korenspondira s modernom znanošću i tehnikom i kao takva u svom povijesnom totalitetu nije neka apstraktna hipotetička cjelina kojoj nije mjesto u školovanju na Akademiji; upravo obrnuto. Moramo pronalaziti nove primijenjene metode i uspostaviti razvijanje između prošlih procesa i novih interpretacija umjetničkog stvaranja u njezinoj budućnosti.

> Zatvarajući ovu knjigu zapravo otvaramo novo poglavlje naše Akademije, koje će u budućnosti ispisati neki novi ljudi, generacije koje se tek sada rađaju ili nove još nerođene. Želim im budućnost u kojoj će umjetnost, zajedno sa znanošću i obrazovanjem, zauzimati bolje mjesto u društvu.

Možda će se jednog dana sav ovaj naš trud i ovakav naš način razmišljanja učiniti našim nasljednicima anakronim i pomalo smiješnim, no neka nastave pamtiti u potrazi za istinom kako bi i sami ostali zapamćeni. I kao što je rekao pjesnik *"Treba, prije svega, biti pravedan, treba, zatim znati što je istina..."* i ne dopustiti da ljudska svijest i pamćenje *"izdime kao magla"*. Neka to bude Vrijeme bez besmislenih ratova, život posvećen Životu punom novih otkrića i spoznaja za sreću čovjeka.

> *"Ja živim u snu..."*, izrekao je prije više od četiri desetljeća slikar i profesor ove Akademije Miljenko Stančić. Prepuštam jednom daljem vremenu da ustanovi koliko smo imali pravo u potrazi za našom istinom, i jesmo li otvorili i ostavili dovoljno prostora za snove koji će u budućnosti prerasti u život.

U Zagrebu, 2002.

DODATAK

Promjene u programu ALU i nastavničkom kadru
od 1997. do 2002. godine:

Nastavničko osoblje primljeno od 1997. do 2002.:

ANDREJ ARANICKI, na ALU od 01. 01. 1998., asistent
SUZANA DAMIANI, na ALU od 01. 01. 1998., asistent
ZVJEZDANA JEMBRIH, na ALU od 01. 01.1998., asistent
DENIS VOKIĆ, na ALU od 01. 01. 1998. do 25. 11. 1998., ml. asistent
MARCEL BAČIĆ, na ALU od 18. 11. 1998., docent
RATKO PETRIĆ, na ALU od 18. 11. 1998., izv. profesor
TAMARA UKRAINČIK, na ALU od 22. 03. 1999., asistent
DARKO BAKLIŽA, na ALU od 23. 03. 1999., docent
JOŠKO MARUŠIĆ, na ALU od 15. 07. 1999., docent
DAMIR SOKIĆ, na ALU od 15. 07. 1999., docent
DUJE JURIĆ, na ALU od 01. 12. 1999., docent
NATALIJA NIKPALJ POLONDAK, na ALU od 3. 01. 2002., ml. asistent
ALEN NOVOSELAC, na ALU od 8. 02. 2002., ml. asistent
SAMRA KAPIĆ, na ALU od 1. 03. 2002., ml. asistent
DARKO KREČ, na ALU od 1. 03. 2002., asistent
GOCE VASKOV, na ALU od 1. 03. 2002., asistent

Napredovanje u više zvanje od 1998. do 2002.:

LOVRO ARTUKOVIĆ – 20. 05. 1998., docent
MILE BLAŽEVIĆ – 18. 11. 1998., docent
DAMIR MATAUŠIĆ – 18. 11. 1998., docent
LEILA MICHIELI – VOJVODA – 18. 11. 1998., docent
DORA KOVAČEVIĆ – 13. 09. 1999., docent
ANTUN FRANOVIĆ – 30. 12. 1999., asistent
DARKO JAKIĆ – 30. 12. 1999., asistent
INES KRASIĆ – 30. 12. 1999., asistent
ROBERT ŠIMRAK – 30. 12. 1999., asistent
JAGOR BUČAN – 01. 11. 2000., asistent
SINIŠA REBERSKI – 28. 02. 2001., viši asistent
SLAVOMIR DRINKOVIĆ – 15. 01. 2002., izv. prof.
ANTE RAŠIĆ – 15. 01. 2002., izv. prof.
IGOR RONČEVIĆ – 15. 01. 2002., izv. prof.
NEVENKA ARBANAS – 16. 04. 2002., docent
LJUBOMIR STAHOV – 16. 04. 2002., red. prof.
LADISLAV GALETA – 11. 06. 2002., izv. prof.
VERA TURKOVIĆ – 11. 06. 2002., izv. prof.

Nastavnici koji su prešli na drugi odsjek:

JOSIP BIFFEL na Restauratorski
JAGOR BUČAN na Restauratorski

Umirovljeni profesori:

ĐURO SEDER
VASILIJE JOSIP JORDAN
KRUNO BOŠNJAK

Umrli:

BRANKO RUŽIĆ, 27. 11. 1997.
FERDINAND KULMER, 11. 9. 1998.
MATKO PEIĆ, 30. 10. 1999.
IVO ŠEBALJ, 20. 02. 2002.
KOSTA ANGELI RADOVANI, 27. 02. 2002.

Izdavač
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI
U ZAGREBU

Za izdavača
DUBRAVKA BABIĆ
ZLATKO KAUZLARIĆ ATAČ

Odgovorni urednik
DUBRAVKA BABIĆ

Lektura i korektura
SALIH ISAAC
ANĐELKA GALIĆ
SILVIJA BRKIĆ

Fotografije
KREŠIMIR TADIĆ
DAMIR FABIJANIĆ
ARHIVA ALU
PRIVATNA DOKUMENTACIJA
PROFESORA I STUDENATA
MILAN PAVIĆ
STANKO VRTOVEC
FEDOR VUČEMILOVIĆ
MILAN VULPE
ZVONIMIR ZAGODA
MARIJA BRAUT
TOŠO DABAC
DARKO BAVOLJAK
PERO DRAGIČEVIĆ
ŽELJKO KOPROLČEC
B. BAKOVIĆ
ANTUN MEZDJIĆ
IVA BABAJA
FEDOR LIČINA
NINO VRANIĆ
ZLATA VUCELIĆ
RANKO MARKOVIĆ
RENATA ŠKRINAR
ARHIVA STUDIO RAŠIĆ
STANKO JANČIĆ
M. DRMIĆ
VLASTA PIRNAT
BRANKO SILAĐIN
SLOBODAN TADIĆ
D. PAVLINIĆ
ALJOŠA KRSTULOVIĆ

Tekstovi za životopise umjetnika
MARINA BARIČEVIĆ
ANĐELKA DOBRIJEVIĆ
MIROSLAV GAŠPAROVIĆ
RADMILA IVA JANKOVIĆ
IVA KÖRBLER
ARIANA NOVINA
ENES QUIEN
VLADIMIR RISMONDO ml.
IVE ŠIMAT BANOV

Redakcija tekstova
MIROSLAV GAŠPAROVIĆ

Izrada abecednog i kronološkog popisa studenata
ARIANA NOVINA
SINIŠA REBERSKI
TAJANA VRHOVEC ŠKALAMERA

Suradnici
SAŠA MARTINOVIĆ KUNOVIĆ
MIRJANA DREMPETIĆ
VIŠNJA KNEZOCI

Grafičko oblikovanje
STUDIO RAŠIĆ

Računalna obrada slika i teksta
STUDIO RAŠIĆ

Priprema
REPROCOLOR PASARIĆ

Tisak
KRATIS

Naklada
2500

Tiskano u Hrvatskoj 2002/03.

© Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu

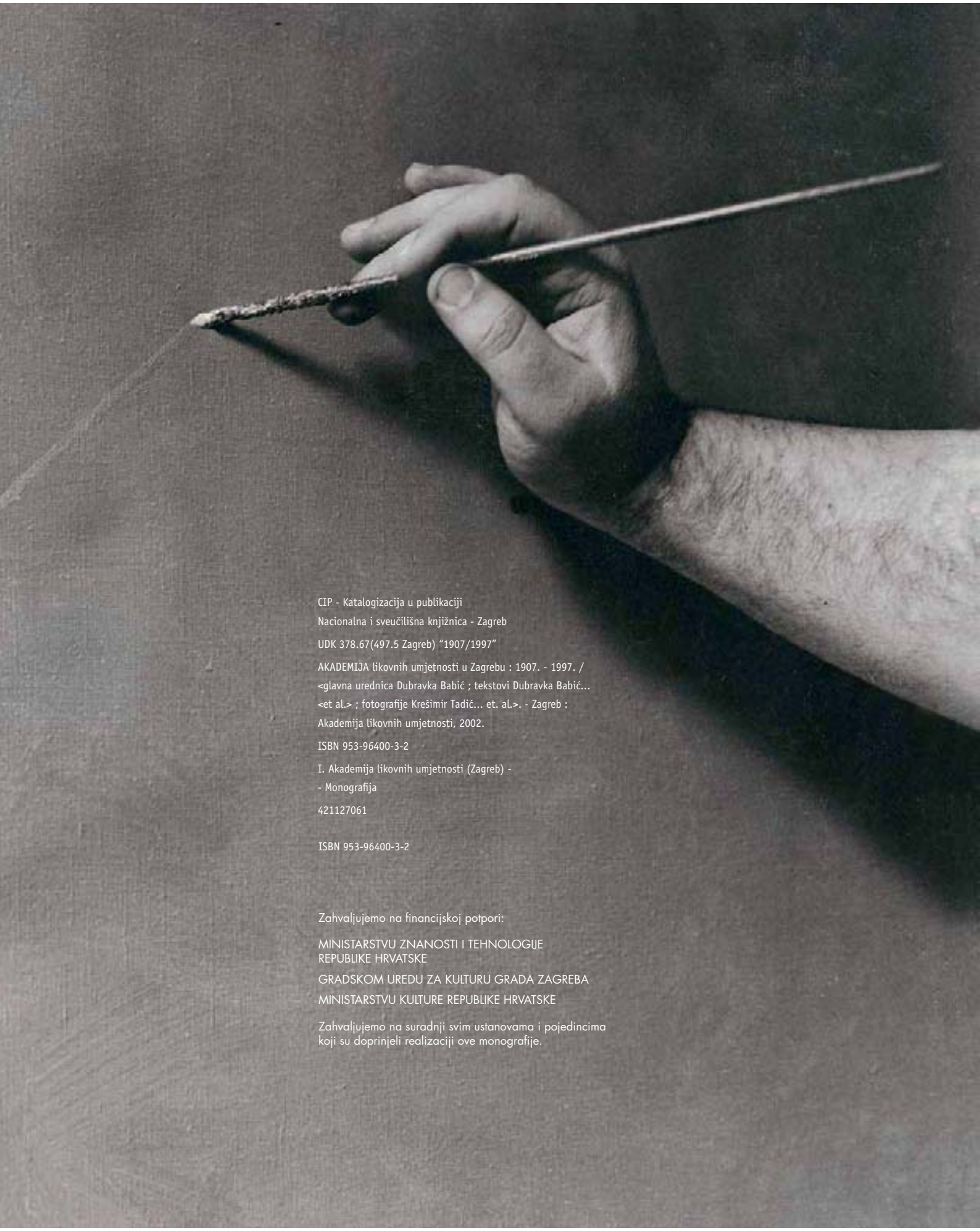

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 378.67(497.5 Zagreb) "1907/1997"

AKADEMIJA likovnih umjetnosti u Zagrebu : 1907. - 1997. /
<glavna urednica Dubravka Babić ; tekstovi Dubravka Babić...
<et al.> ; fotografije Krešimir Tadić... et. al.>. - Zagreb :
Akademija likovnih umjetnosti, 2002.

ISBN 953-96400-3-2

I. Akademija likovnih umjetnosti (Zagreb) -
- Monografija

421127061

ISBN 953-96400-3-2

Zahvaljujemo na financijskoj potpori:

MINISTARSTVU ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE
REPUBLIKE HRVATSKE

GRADSKOM UREDU ZA KULTURU GRADA ZAGREBA

MINISTARSTVU KULTURE REPUBLIKE HRVATSKE

Zahvaljujemo na suradnji svim ustanovama i pojedincima
koji su doprinjeli realizaciji ove monografije.